

STEPHEN KING RÉMÁLMOK ÉS LIDÉRCEK

ELBESZÉLÉSEK

(A mű eredeti címe: Nightmares & Dreamscapes; Copyright Stephen King, 1993)

*(forrás: Magyar Könyvklub, 1997; Európa Könyvkiadó, 1995;
fordította: Marosán Lajos, Rézműves Zoltán, Siklós Márta, Somogyi Pál
László, Szilárd Gabriella;
Jefferson Alexander's scan; Sliders Sci-Fi Olvasóterem, www.olvasoterem.tk
(DOC verzió: MS Word 2000; betűtípus: Palatino Linotype)*

(utoljára módosítva: 2005.01.02, 14:54)

TARTALOM

- Bevezető (Mítosz, hit, vallás avagy a Ripley-féle ha hiszi, ha nem)
- Dolan és a Cadillac (Rézműves Zoltán)
- A hercehurca vége (Rézműves Zoltán)
- Engedjétek hozzám a kisdedeket (Rézműves Zoltán)
- Az Éjszakai Denevér (Rézműves Zoltán)
- Papóca (Rézműves Zoltán)
- Nekünk épül a ház (Rézműves Zoltán)
- Csattogó fogsor (Rézműves Zoltán)
- Anyának, szeretettel (Rézműves Zoltán)
- A mozgó ujj (Marosán Lajos)
- A tornacipő (Marosán Lajos)
- Haver, baromi jó zenekaruk van (Marosán Lajos)
- Otthoni szülés (Siklós Márta)
- Esős évszak (Siklós Márta)
- Szép lovacskám (Siklós Márta)
- Bocsánat, nem téves (Siklós Márta)
- A Tízórai Emberek (Somogyi Pál László)

- Crouch end (Somogyi Pál László)
- A Maple Street-i ház (Somogyi Pál László)
- Az ötödik negyed (Somogyi Pál László)
- A doktor esete (Somogyi Pál László)
- Umney utolsó esete (Somogyi Pál László)
- A koldus és a gyémánt (Somogyi Pál László)
- Jegyzetek (Szilárd Gabriella, Somogyi Pál László)

B E V E Z E T Ő

MÍTOSZ, HIT, VALLÁS AVAGY A RIPLEY-FÉLE HA HISZI, HA NEM

Mikor még gyerek voltam, mindent elhittem, amit mondtak nekem. Azt is, amit olvastam, meg túlfűtött képzeletem minden termékét is. Nem kevés álmatlan éjszakát okozott ez persze, de egyúttal meg is töltötte világomat színekkel és alakzatokkal, amelyeket nem cseréltem volna el megannyi nyugalmas éjszakáért sem. Egyébként már akkor tudtam, hogy léteznek olyan emberek, akiknek a képzelőereje tompa, sőt akár teljesen halott, és emiatt a színvaksághoz hasonló lelki világban élnek. Mindig sajnáltam őket, és soha nem tételeztem volna fel (legalábbis akkoriban), hogy sokan, e képzelőerővel nem bíró emberek közül éppen engem sajnálnak, sőt lenéznek, és nem pusztán azért, mert irracionális félelmeket tápláltam magamban, hanem azért is, mert majdnem minden tárgyban mélyen és válogatás nélkül hiszékenynek bizonyultam.

"Itt van ez a fiú - gondolhatta magában némelyikük (anyám legalábbis minden bizonnyal) -, akinek el lehetne adni a Brooklyn-hidat, ráadásul nem is egyszer, hanem újra és újra, akár egész életében."

Valami igazság lehetett is a dologban, szerintem, sőt ha őszinte akarok lenni, valami igazság most is van benne. Feleségem ma is örömét leli abban, ha elmondhatja, hogy férje, amint elérte a huszonegy éves kort, első szavazatát Nixon elnökre adta.

- Nixon azt állította, hogy tudja, miképp juthatnánk ki Vietnamból - mondja, és ilyenkor pajkos fény villan a szemében -, és *Steve elhitte neki!*

Így volt. Steve elhitte. És ez még semmi ahhoz képest, amit Steve gyakran különszámba menő negyvenöt éve alatt elhitt. Például én voltam az utolsó gyerek a környéken, aki rájött, hogy az utcasarkokon álló Mikulások léte azt jelenti, *igazi* Mikulás nem is létezik (bár azóta sem találok semmi logikai értéket a megállapításban; olyan ez, mintha azt mondanánk, egymillió tanítvány léte nem bizonyíték arra, hogy tanítójuk is van). Soha nem kérdőjeleztem meg Oren bácsikám azon állítását sem, hogy egy acél sátorcövekkel bárkiről lefejthető az árnyéka (persze ha pontban délidőben sikerül ezt végrehajtani), vagy a felesége kijelentését, hogy valahányszor egy ember megborzong, egy liba sétál át sírja leendő helye fölött. Ha a saját életemet szemlélem, arra vagyok kárhóztatva, hogy Rhody nénikém pajtája mögött leszek eltemetve a Wyoming állambeli libaúsztatóban.

Mindent elhittem, amit az iskolaudvaron mondtak nekem. Apró füllentéseket és cethalnyi nagyságú lódtításokat egyforma könnyedséggel nyeltem le. Egy gyerek teljes bizonyossággal állította, hogy a vasúti sínre helyezett tízcentessel az első arra vetődő vonatot ki lehet siklatni. Egy másik szerint a vasúti sínre helyezett tízcentest a következő vonat tökéletesen kismárolja (szó szerint azt mondta: *tökéletesen kismárolja*), és amit a vonat elhaladása után a sínen találsz, az egy ezüstdollár nagyságú, hajlékony és majdnem átlátszó pénzérme lesz. Saját hitem szerint mindkét állítás igaznak tűnt: a sínen hagyott tízcenteseket a vonatok, mielőtt kisiklanának, tökéletesen kismárolják.

Egyéb elbűvölő iskolaudvari igazságokat is szívhattam magamba a Connecticut állambeli stratfordi Központi Iskolában töltött évek alatt, és a maine-i Durhamben található Durhami Elemi Iskolában, olyan tárgykörökben, mint mondjuk a golflabdák (melyeknek közepe mérgező és rozsdásodásra hajlamos), a vetélések (néha élve születnek mégis amorf szörnyek, melyeket különlegesen kiképzett egészségügyi dolgozóknak, a gúnyosan "speciális nővéreknek" nevezett személyeknek kell megölniük), fekete macskák (amelyek felé, ha keresztezik az utadat, gyorsan a gonosz jelét kell vetned, különben kockáztatod, hogy még aznap szinte bizonyosan elhalálozol) és a járda repedései. Valószínűleg nem kell magyaráznom, milyen veszélyes kapcsolatban állnak ez utóbbiak a teljesen ártatlan anyák gerinccsigolyáival.

A csodás és meglepő tények legfőbb forrása számomra akkoriban a ponyvakiadású válogatások voltak a Zsebkönyvek sorozatban megjelent *Ripley-féle Ha hiszi, ha nem-ből*. A *Ripley*-ben fedeztem föl, hogy hatékony robbanószer készíthető a játékkártyák hátáról lekapargatott celluloidból, amennyiben az anyagot egy pipa szárába tömjük; hogy lyukat fúrhatunk saját koponyánkba, mely lyukat egy gyertyával bedugaszolva önmagunkat éjjeli lámpássá alakíthatjuk (hogy miért is állna bárkinek szándékában az ilyesmi, az hosszú évekig meg sem fordult a fejemben); hogy léteznek valódi óriások (egy férfi, aki több mint háromméteres) és valódi törpék is (egy nő, aki mindössze harminc centi) és valódi szörnyek, akiket MÉG LEÍRNI IS SZÖRNYŰSÉG LENNE... bár a *Ripley* persze valamennyit leírta, gondos részletességgel, és általában képpel is illusztrálva (ha száz évig élek, sem felejttem el a fickót, akinek leborotvált koponyája közepébe gyertyát biggyesztettek).

A ponyvasorozat - számomra legalábbis - a világ legcsodálatosabb látványossága volt, amelyet akár a farzsebemben is hordhattam, hogy esős hétvégi délutánokon, mikor nem lehet baseballozni és a Monopolyba is már mindenki beleunt, bármikor fellapozhassam. Vajon valódiak voltak-e Ripley mesés kuriózumai és emberi szörnyetegei? Ebből a szempontból ez teljesen mellékes. *Nekem* valódiak voltak, és úgy hat- és tizenegy éves korom között - mely korszak kiemelkedő jelentőségű az emberi képzelet kifejlődésében - nagyon is valóságosak voltak számomra. Hittem

bennük, éppúgy, mint hogy kisiklathatok egy tehervonatot egy tízcentessel, és hogy a nedves trutyimó a golflabda közepében lemarhatja a kezem a karomról, ha nem vagyok elég óvatos. A Ripley-féle *Ha hiszi, ha nem*-ben láttam meg először, milyen kevés választja el néha a mesést a megszokottól, és megértettem, a kettő egymás mellé rendelése ugyanolyan lényeges ahhoz, hogy a köznapi élet kérdéseit, mint ahogy az alkalmanként felszínre törő különös jelenségeket megvilágíthassuk. Emlékezzünk, a *hitről* van szó! És a hit a mítosz bölcsője. De mi lesz a valósággal? - kérdezhetnék. Hát, ami engem illet, felőlem a valóság röptében megcseszheti a repülő fátkot. Sosem tartottam sokra a realitást, már ami az írásaimat illeti. Tudtam, nagyon is gyakran olyan hatást gyakorol a képzeletre, mint hamukereszt a vámpírokra.

Szerintem a mítosz és a képzelet nagyjából felcserélhető fogalmak, és mindkettőnek kútforrása a hit. A hit, de miben? Az igazat megvallva, nem hiszem, hogy ez számítana. Egy Istenben vagy sokban. Vagy abban, hogy a tízcentes kisiklatja a tehervonatot.

Saját hiteim soha semmilyen összefüggésben nem álltak a vallással: ezt világosan le kell szögeznünk. Metodistaként nevelkedtem, és a gyermekkoromban kapott fundamentalista tanítások messzemenőig azt mutatják, a fenti kijelentésem a legjobb esetben is önhittségről, a legrosszabb esetben pedig egyszerűen istenkáromlásról árulkodik. Minden sületlen dolgot elhittem, mert arra teremtettek, hogy elhiggyem a sületlen dolgokat. Mások versenyt futnak, mert arra teremtették őket, hogy gyorsan tudjanak futni, vagy kosárlabdáznak, mert Isten hat láb tíz magasra növesztette őket, vagy hosszú, komplikált egyenleteket oldanak meg a táblán, mert úgy készültek, hogy meglássák a számok közti kapcsolódási pontokat.

Mégis, egy ponton a hit is betolakszik a képbe, azt hiszem, akkor, amikor újra és újra nekikezdünk egyugyanazon dolognak, pedig szívünk legmélyén tudván tudjuk, hogy úgysem leszünk képesek jobban csinálni, mint addig, és azt is, ha tovább erőltetjük, csak még rosszabb lehet. Amíg csak először kíséreljük meg feltörni a diót, nincs vesztenivalónk, de a második (harmadik... meg a negyedik... meg a harmincnegyedik) próbálkozás már a kudarcunkat jelenti, meg depressziót, valamint a novellaíró esetében, aki egy pontosan körülhatárolt műfajt művel, önparódiát. De legtöbbször csak azért is tovább küzd, és ez baj. Húsz éve még nem gondoltam volna, hogy így van - sőt tíz éve sem. Pedig baj. Néha már azt gondolom, öreg Wang szövegszerkesztőmet sem az áram működteti az utóbbi öt évben, hanem a *Halálos árnyék* óta kizárólag a hit. Jó, mondjuk, tökéletesen, hogy mitől írónak ki a betűk a képernyőre.

Ebben a könyvben a történetek mindegyike a hit pillanatában íródott, a vallás, boldogság és optimizmus jegyében. Persze ezen pozitív érzelmeknek megvan a negatív párjuk is, és a kudarcból való félelem még nem is a legrosszabb közülük. A legrosszabb, nekem legalábbis, mikor felöltik bennem az a kínos gondolat, hogy a

mondandómat már elmondtam egyszer, és csak azért figyelek a saját hangomra, mert a hallgatás csöndje túl hátborzongató volna.

Az utóbbi pár évben egyre nehezebb megtennem azt a lépést a világról alkotott hitemben, amely a novelláimhoz szükségeltetne: mostanában minden *regény* szeretne lenni, és mindegyik regény úgy négyezer oldalt igényelne. Jó pár kritikusom felrótta ezt nekem, általában elmarasztalólag. Az összes hosszabb regényem recenziójában túlírással vádoltak. Némely kritikának vannak lényeges elemei, de a legtöbb csak olyan férfiak és nők ideges nyavalygása, akik - számomra meglepő módon - minden ellenkezés és vita nélkül belenyugodtak az utóbbi harminc év szellemi étvágytalanságába. A Kortárs Amerikai Irodalom Egyházának ezen önjelölt apostolai a bőkezűséget gyanakvással, a szövevényességet fanyalgással és bármilyen tömegekre ható irodalmat nyílt gyűlölettel fogadnak. Ennek eredményeképp létrejön egy olyan különös és ellenséges irodalmi légkör, amelyben az olyan jelentéktelen kis ujjgyakorlatokat, mint Nicholson Baker *Vox*-a, elragadtatott megvitatásra és elemzésre méltónak találják, míg egy olyan igazán ambiciózus amerikai regény, mint Greg Matthews *A vidék szíve* című könyve, elkerüli a figyelmüket.

De ezt csak úgy mellesleg jegyeztem meg, nem csak félresiklatva a témát, de kissé méltatlankodásképpen is, hiszen nemigen akadt még író, aki ne érezte volna, hogy kritikusai rosszul bánnak vele. Azt kezdtem mondani, mielőtt ilyen gorombán félbeszakítottam magamat, hogy az a vallásos aktus, amely egy valóságos tárgyba vetett hitté alakul át bennem - más szóval egy novellává, amelyet olvashatnak is majd -, az utóbbi pár évben nem ment túl könnyen nekem.

- Hát akkor ne írd novellát - mondhatná erre valaki (általában egy hang a saját fejemben, olyasféle, mint amit Jessie Burlingame hall a *Bilincsben*-ben) -, hisz már nincs úgy szükséged a pénzre, mint annak idején.

Igaz, ami igaz. Azok az idők - amikor egy négyezer szavas kis csodáért kapott csekk az egyik gyerek fülgyulladására szerzett penicillint, vagy kiegyenlítette a lakbértartozást - már elmúltak. De a gondolatmenet, amellyel hogy hamis, veszélyes is. Merthogy arra a pénzre sincs szükségem, amit a *regények* hoznak a konyhára. Ha csak a pénzről volna szó, szögbe akaszthatnám a pennámat, és pihenhetnék... vagy tölthetném az időmet valami karibi szigeten, napozgatva és hosszúra növesztve a körmömet.

De nem a pénz a lényeg, akármit állítanak is a bulvárlapok, és nem csak a könyvek eladása, ahogy néhány arrogáns kritikusom hangoztatja. Az alapvető dolgok az idő elmúltával is érvényben maradnak; s nekem a céloim ma is ugyanaz, hogy eljussak önmömhöz, Állandó Olvasóim, hogy elkapjam a grabancukat, és úgy megrémísszem önöket, hogy ne merjenek aludni téni, ha nem ég a fürdőszobavillany. A lehetetlent először észre kell venni... aztán pedig elmondani. Még mindig azt kell elhítenem

önökkel, amit én elhiszek, legalább egy kis időre.

Nem vesztegetek rá sok szót, mert zavarba hoz, és fellengzősen hangzik, de a novellákat még mindig nagy dolognak tartom, olyasvalaminek, ami nemcsak észrevétet életeket, de meg is örökíti azokat. Nem képletesen értem.

A jó írás - a jó novella - a képzelet fegyvere, és a képzeletnek szerintem nincs más célja, mint megnyugvást és menedéket nyújtani az élet máskülönben elviselhetetlen pillanataiban és helyzeteiben. Csak a magam nevében szólhatok persze, de a képzeletem, mely gyermekkoromban annyiszor tartott ébren reszketve a félelemtől, felnőttként jó pár megrázóan nyers és valódi tragédián segített keresztül. Ha képzeletből fogant történetek ugyanezt teszik pár emberrel, teljesen boldog és elégedett leszek - és ezek az érzelmek, amennyire én tudom, nem megvásárolhatók sikerfilm-ajánlatokkal vagy több millió dolláros szerződésekkel.

A novella mindazonáltal nehéz és próbára tevő műfaj, és ezért örültem - és lepődtem meg annyira -, mikor annyi összegyűlt belőlük, hogy kiadhattam harmadik válogatásomat. Kedvező időpontban következett be, mivel az egyik tény, amelyben gyermekkoromban hittem, az, hogy az emberek hétévenként megújulnak, minden szervük, sejtjük és izmuk újabbakkal cserélődik ki (ezt is valószínűleg a Ripley-féle *Ha hiszi, ha nem*-ből szedtem). 1992 nyarán szedegetem össze a *Rémálmok és lidércek*-et, éppen hét évvel utolsó novellaválogatásom, a *Csökkenett létszám* után, amely maga is hét évvel követte az elsőt, az *Éjszakai műszak*-ot. Ebben az a nagyszerű, hogy bár azt a bizonyos hitbeli aktust, amely az ötlettől a megvalósuláshoz vezet, egyre nehezebb megtenni (mert az izmok is tudvalevőleg minden nappal öregszenek), mégis lehetséges. És az szintén nagyszerű, hogy van, aki elolvassa őket - mint például Ön, Állandó Olvasóm, ha érdekli, kiről fecsegek.

A novellák legrégebbike (saját változatom a gyilkos bélű golflabdákra és a szörnyszülöttekre, ha úgy tetszik) a *Nekünk épül a ház*, amely eredetileg a Maine-i Egyetemen kiadott *Marshroots* című irodalmi lapban jelent meg... bár jelentősen átdolgoztam e könyv számára, tehát lehet, hogy jobb lett, mint amilyennek szántam: afféle utolsó pillantás Castle Rock elátkozott kisvárosára. A legfrissebb pedig *A Tízórai Emberek*, amelyet 1992 nyarának három lázbeteg napja alatt írtam.

Egy-két különleges csemege is akad a válogatásban: egyetlen önálló televíziós forgatókönyvem első változata, egy Sherlock Holmes-krimi, amelyben dr. Watson kerül előtérbe, és megoldja az ügyet, egy Cthulhu-mítoszba illő történet, amely Londonnak abban a külvárosában játszódik, ahol első találkozásunkkor Peter Straub élt, Richard Bachman egy képregényének felforrósított változata, a *Szép lovacska*m című novella némileg módosított változata (az eredeti a Whitney Múzeum korlátozott példányszámú különkiadásában jelent meg, Barbara Kruger illusztrációival).

Megpróbáltam minden körülmények közt elkerülni, hogy régi vázlatokhoz, elcsépeelt történeteimhez vagy a fiók alján heverő anyagokhoz nyúljak. 1980 óta ugyanis némely kritikusom azt hangoztatja, hogy ha kiadnám a mosodaszámláimat, azokat is milliós példányszámban tudnám eladni, de akik ezt állítják, azok mindig is úgy gondolták, hogy világeletemben ezt tettem. Akik viszont önmaguk szórakoztatására olvassák könyveimet, nyilván nem így érzik, és ezt a könyvet *nekik* szántam, nem pedig a kritikusoknak. Az eredmény szerintem olyan lett, mint Aladdin kincsesbarlangja, kiegészítve a trilógiát, melyet az *Éjszakai műszak*-kal és a *Csökkentett létszám*-mal kezdtem meg. Minden jobb novellát összegyűjtöttem tehát, és az összes rosszat olyan mélyen a szőnyeg alá söpörtem, amennyire csak tudtam. Ezek most már ott is maradnak. Ha lesz még efféle válogatás, abban csak olyan történetek szerepelhetnek, amelyeket meg sem írtam, sőt ki sem gondoltam (ha úgy tetszik, amelyeket még senki nem hitt el), és azt hiszem, ez legkorábban egy kettessel kezdődő évben történhet meg.

Addig is, íme itt ez a huszon-egynéhány darab (de figyelmeztetem Önöket, némelyik eléggé különös). Mindegyikben van valami, amiben egy ideig magam hittem, és tudom, némely nagyon ijesztő - a csatornából kinyúló ujj, az emberevő varangyok vagy az éhes fogsor -, de ha együtt, egymás után olvassuk őket, nem lesz semmi baj.

Először is, ismételjük át a katekizmust:

Hiszem, hogy egy tízcentes ki tud siklatni egy tehervonatot.

Hiszem, hogy aligátorok élnek New York csatornáiban, nem szólva a Shetland-póni méretű patkányokról.

Hiszem, hogy az ember árnyéka lefejthető egy acél sátorcövekkel.

Hiszem, hogy tényleg létezik a Mikulás, és azok a pirosba öltözött fickók karácsonytájt az utcán az ő bedolgozói.

Hiszem, hogy létezik körülöttünk egy még soha nem látott világ.

Hiszem, hogy a teniszlabdákat mérges gáz tölti ki, és ha egyet kettévágunk, és a kitóduló levegőt belelegezzük - belehalunk.

Legfőképpen pedig hiszek a kísértetekben, hiszek a kísértetekben, hiszek a kísértetekben.

Kész? Megvan? Jó. Itt a kezem. Indulunk. Én ismerem az utat. Csak

kapaszkodjanak... és higgyenek el mindent.

Bangor, Maine
1992. november 6.

DOLAN ÉS A CADILLAC

*A bosszú hidegen tálalva a legízletesebb.
Spanyol közmondás*

Vártam és figyeltem hét álló éven át. Láttam Dolant jönni, láttam Dolant menni. Nézttem, ahogy talpig szmokingban felkapott éttermekbe viszi újabb és újabb nőit, háta mögött az elmaradhatatlan két gorillával. Nézttem, hogyan fordul acélszürke haja lassan divatos ezüstszínbe, míg én csak csendesen kopaszodom. Nézttem, mikor rendszeres zarándokútjaira indult Las Vegasból a nyugati partra, és nézttem, mikor visszatért. Kétszer-háromszor az országút széléről lestem a hajával megegyező színű DeVille limuzinját, amint elhúz a 71-es úton Los Angeles felé. És volt, ha nem is túl gyakran, hogy láttam őt távozni hollywoodi házából, hogy ugyanaz a szürke Cadillac visszavigye őt Las Vegasba. Tanár vagyok. A tanárok és a magasan kvalifikált széltolók mozgásszabadsága nem egyforma: ez gazdasági tény.

Nem tudott róla, hogy figyelem. Soha nem közelítettem meg annyira, hogy észrevegyen. Vigyáztam.

Meggyilkolta a feleségemet - vagy meggyilkoltatta, tökmindegy. Kíváncsiak a részletekre? Tőlem aztán nem tudják meg. Ha annyira kíváncsiak, lapozzák fel az újságok régebbi számait. Elizabethnek hívták. Ugyanott tanított, ahol én akkoriban, meg most is. Elsősökkal foglalkozott. Imádták, és azt hiszem, jó néhányuk még ma is őrzi ezt az érzést, bár már tizenévesek. Én is imádtam, ma is imádom. Igen. Csinos volt, ha nem is kifejezetten szép. Csendes természet, de azért tudott nevetni is. Gyakran álmodom róla. A mogyoróbarna szeméről. Soha nem volt más nő az életemben. És nem is lesz.

Dolan hibázott. Ennyi a történet. És Elizabeth rosszkor ért a rossz helyre, és látta, hogy hibázott. Elment hát a rendőrségre, azok elküldték az FBI-hoz, kihallgatták, azt mondta, igen, hajlandó tanúvallomást tenni. Védelmet ígértek neki, de hibáztak, vagy az is lehet, alábecsülték Dolant. Vagy mindkettő. Akárhogy is, egyik nap a feleségem beszállt az autójába, én meg a gyújtáshoz kötött dinamitnak köszönhetően megözevgyültem. Őmiatta lettem özvegy. Dolan miatt.

Szemtanú híján futni hagyták.

Visszatért a saját világába, én is az enyémbé. Ő a vegasi műteremlakásba, én megüresedett otthonomba. Neki a flitteres estélyikbe, szőrmékbe öltözött nők sora, nekem a néma csönd. Neki a szürke Cadillacek, négy is az elmúlt pár év alatt, nekem

a rozzant Buick Riviera. Az ő haja ezüstbe fordult, az enyém kihullott.

Figyeltem.

Óvatos voltam, de még milyen óvatos. Tudtam, kivel állok szemben, hogy mire képes. Tudtam, eltaposna, mint egy férget, ha megneszelte volna, mire készülök ellene. Tehát vigyáztam.

Három éve, a nyári szünidőben, követtem Los Angelesbe (persze tisztos távolból), ahová gyakran eljárt. Elegáns házában szállt meg, ahol estélyt adott a barátainak (figyeltem a sürgés-forgást a háztömb jótékony árnyába rejtőzve, és visszahúzódva, akárhányszor csak a rendőri őrző elhaladt mellettem), én meg egy olcsó szállóban, ahol a vendégek bömböltették a rádióikat, és a szemközti topless-bár neonreklámja bevilágított a szobámba. Mikor aludni tértem, Elizabeth mogyoróbarna szeméről álmodtam, meg arról, hogy ez az egész meg sem történt, és mikor felébredtem, könnyek száradtak az arcomon.

Közel voltam hozzá, hogy feladjam a reményt.

Őrizték, nagyon is jól őrizték. Sehová nem indult el két állig felfegyverzett gorilla nélkül, és a Cadillacje is páncélozott volt. Még a széles radiálgumik is abból az önfoltozó fajtából valók, amelyeket csak kellemetlen kis államocskák diktátorai használnak.

Aztán végül mégis kitaláltam, hogyan kellene csinálni - de ahhoz, hogy rájöjjek, még egyszer nagyon meg kellett ijednem.

Követtem vissza Las Vegasba, legalább egymérföldes távolságból, néha kettőről, néha háromról is. Ahogy kelet felé haladtunkban átszeltük a sivatagot, autója néha nem tűnt többnek, mint felvillanó fénysugárnak a látóhatár peremén, ilyenkor Elizabeth jutott eszembe, ahogy a nap átsütött a haján.

Jócskán lemaradtam akkor. Hét közepe volt, a 71-es úton szinte alig jártak. Ha nincs forgalom, veszélyes követni valakit - ezzel még egy elemi iskolai tanár is tisztában van. Elhagytam egy narancssárga jelzőtáblát, amelyen az állt: TERELŐÚT 5 MÉRFÖLD, és ekkor még jobban hátramaradtam. A sivatagi terelőutak vánszorgássá lassítják a közlekedést, nem mertem megkockáztatni, hogy a szürke Cadillac mögött találjam magam, valami rögzös mellékúton zötykölődve.

TERELŐÚT 3 MÉRFÖLD, szólt a következő jelzés, alatta meg ÉLES LŐTÉR - KAPCSOLJA KI CB-RÁDIÓJÁT.

Egy film járt a fejemben, amelyet évekkal azelőtt láttam. A filmben egy

felfegyverzett rablócsapat becsal egy páncélozott autót a sivatagba úgy, hogy hamis terelőút-jelzéseket állítanak föl. Aztán egyszer a sofőr beveszi a trükköt, és rákanyarodik egy elhagyott földútra (sok ezer ilyen vezet át a sivatagon, birkanyájcsapások, mezőgazdasági utak, meg régi állami utak, amelyek sehová sem tartanak), a rablók ekkor leszedik a táblákat, hogy biztosan maguk legyenek, aztán egyszerűen rohamot indítanak a kocsira ellen. Mire a testőrök kiszállnak.

És a rablók megölik a testőröket.

Emlékeztem.

Megölik a testőröket.

Elértem a terelőúthoz, és befordultam. Éppolyan ramaty volt, amilyennek elképzeltem - ledöngölt föld, kétsávnyi széles, teli kátyúkkal, amelyek vén Buickomat zötykölődésre és hangos tiltakozásra készítették. A Buickba új lengéscsillapítók kellenének, de egy tanárnak néha el kell viselnie a megrázkódtatásokat, főleg ha özvegyember az illető, akinek se gyereke, se passziója - a bosszú ábrándján kívül.

Amint a Buick ott zötyögött és dagonyázott, egy ötletem támadt. Ahelyett, hogy legközelebb követném Dolant és a Cadillacjét Vegasból Los Angelesbe vagy onnan vissza Vegasba, elébe vágok. Hamis terelőutat jelölök ki számára, mint a filmben, becsalogatom a hegyekkel szegélyezett csendes pusztaságba, Las Vegasból nyugatra. Aztán eltávolítom a táblákat, mint a filmbeli rablók...

De csakhamar visszazökkentem a valóságba. Dolan Cadillacje ott volt az orrom előtt, *közvetlenül az orrom előtt*, a poros út szélére húzódva. Az egyik abroncs kilyukadt, akár önfoltozó, akár nem. Nem is csak kilyukadt. Szétdurrant, félig leválva a felniről. A talajból miniatűr tankcsapdaként kiálló éles peremű szikla lehetett a felelős. A két testőr közül az egyik a kocsi orránál dolgozott az emelővel, a másik - egy disznóképű gnóm, akinek a tarkóján izzadság csurgott végig - magát Dolant őrizte. Még a sivatagban sem vállaltak kockázatot.

Dolan a kocsi mellett állt, kigombolt ingben és sötét nadrágban, ezüstszerű haját lobogtatta a sivatagi szél. Cigaretteázott, és figyelte az embereit, mintha nem is itt lett volna, hanem egy vendéglőben vagy bálteremben, esetleg szalonban.

A szemembe nézett a szélvédőn keresztül, aztán félrefordította a fejét, és közben még csak meg sem ismert, pedig látott már egyszer, hét évvel azelőtt (még a kopaszágom előtt!) egy előzetes tárgyaláson, a feleségem oldalán.

Ijedségemet, hogy utolértem a Cadillacet, veszett düh váltotta fel.

Megfordult a fejemben, hogy letekerem az ablakot és kiüvöltök neki: *Hogy jössz te ahhoz, hogy elfelejts engem? Hogy merészeled, hogy észre se veszel?* Ez persze ostobaság lett volna. Kész szerencse, hogy elfelejtett, sőt nagyon is jó, hogy megfeledezett rólam. Biztonságosabb egéreként a kárpit mögött rágcálni a huzalokat. Biztonságosabb pókként szövögetni a hálót fent a vackokban.

Az emelővel küszködő férfi megpróbált lemeszelni, de én megmutattam, hogy nemcsak Dolan képes nem észrevenni dolgokat. Közönyösen átnéztem a hevesen integető alakon, agyvérzést vagy szívrohamot kívántam neki, esetleg mind a kettőt. Továbbhajtottam - sajgott a fejem, majd szétrobbant, néhány pillanatig a hegyek szinte megkettőződtek, sőt megháromszorozódtak a láthatáron.

Ha lett volna nálam egy pisztoly! - gondoltam. - Ha lett volna egy stukkerem! Pontot tehettem volna elvetemült, nyomorúságos élete végére!

Mérföldekkkel odébb visszanyertem a józan eszem. Ha lett volna fegyverem, az egyetlen eredmény a saját meggyilkoltatásom lehetett volna. Ha van nálam fegyver, mikor az emelő férfi leint, megtörténhetett volna, hogy félrehúzódok, kiszállok, és bepermetezem golyókkal a sivatagi tájat. Esetleg megsebesítek valakit. Aztán kinyírnak, sebtében elkaparnak, és Dolan tovább kísérgetheti a gyönyörű hölgyeket, ide-oda zarándokolhat Las Vegas és Los Angeles között szürke Cadillacjében, közben a sivatagi vadak kihantolják földi maradványaimat, és civódnak a csontjaimon a hideg holdfényben. És akkor Elizabethért egyáltalán senki nem állt volna bosszút.

A férfiakat, akik vele utaztak, arra képezték ki, hogy gyilkoljanak. Engem viszont arra, hogy harmadikosokat tanítsak.

Ez nem mozi, emlékeztettem magamat, ahogy visszaértem a főútra, és elhagytam az ÚTÉPÍTÉS VÉGE - NEVADA ÁLLAM KÖSZÖNI A TÜRELMÉT feliratú táblát. És ha valaha is elkövettem volna azt a hibát, hogy összekeverem a valóságot a filmmel, és azt képzelem, hogy egy kopaszodó, rövidlátó tanár egy pillanatra is Piszkos Harryvé változhat a fantáziáján kívül, az életben nem álltam volna bosszút. Soha.

De lehetséges-e egyáltalán a bosszú? Sikerülhet-e?

Az ötlet, hogy hamis terelőút-táblákat helyezek el, éppoly romantikus és irreális, mint hogy kiugrom az öreg Buickból, és telehintem mindhármukat golyókkal - én, aki tizenhat éves korom óta nem lőttem semmivel, és pisztolyt még az életben nem használtam.

Az efféle kaland csak egy bandára való gonosztevével lehetséges - ennyi még a látott filmből is világosan kiderült. Ott nyolcan-kilencen alkottak két külön csoportot, adó-vevővel tartották egymással a kapcsolatot. Még egy kis repülőgép is körözött az

országút fölött, biztosítandó, hogy a páncélozott autón kívül illetéktelenek ne lábatlankodjanak körülöttük, mikor a kritikus helyhez érnek.

A cselekmény minden bizonnyal egy elhízott forgatókönyvíró agyszüleménye, aki az úszómedencéje partján ülve *piña colada*-t iszogat, kezében vadonatúj Pentel tollal és az Edgar Wallace-féle ötletadó forgatókoronggal. És még ennek a fickónak is egy kisebbfajta hadsereg kellett a sztorihoz. Én egymagam voltam.

Nem jönne össze. Csak pillanatnyi csalóka ábránd volt, mint a többi hasonló az évek során - hogy mérges gázt vezetek Dolan légkondicionálójába, hogy aláaknázom Los Angeles-i házat, vagy hogy szerzek valami igazán félelmes fegyvert - páncélöklöt vagy efféjét -, és azt az átkozott szürke Cadillacet tűzgolyóvá változtatom, ahogy keletnek tart Vegasba vagy épp nyugatra Los Angeles felé a 71-esen.

Jobb volna letenni róla.

De nem megy.

Vágd el a többiektől, súgja bennem Elizabeth hangja. Vágd el a többiektől, ahogy a jó pástorkutya tereli félre a gazdája által kiválasztott ürüt. Vezesd őt a pusztaságba, és öld meg. Vagy öld meg mindegyiküket!

Nem megy. Ha minden tény hidegen hagy is, azt be kell látnom, ha olyasvalaki, mint Dolan, ennyi ideig életben tudott maradni, kell hogy legyen némi kifinomult érzéke a túléléshez - szinte paranoiásan kifinomult. Ő és az emberei egy szempillantás alatt átlátnának a terelőutas cselvetésen.

Ma is befordultak, vágta rá Elizabeth hangja belülről, habozás nélkül. Mint birkák a vágóhídra.

De én tudtam - igen, ösztönösen tudtam -, hogy a Dolanhoz hasonló fickókban kifejlődik valamiféle hatodik érzék a veszély ellen. Ellophatnék valódi terelőút-jelzéseket egy útépitőbódéból, még macskaszemmel ellátott terelőbójákat is felállíthatnék, kátrányfoltokkal is kiegészíthetném az összképet. De hiába vinném véghez mindezt, Dolan akkor is megszimatolná tenyerem izgatottságtól nedves nyomát a díszleteken. A golyóálló üvegen át is. Behunyna a szemét, és Elizabeth nevét hallaná meg a kígyóveremből, amely a lelke helyén fészkel.

A hang, mely Elizabeth nevében beszélt, elhallgatott, azt hittem, mára már feladja. Aztán, mikor Vegas már látótávolságba ért - kéken, ködösen reszketett a sivatag túlsó szegélyén -, újra megszólalt:

Ne próbáld őt hamis terelőúttal becsapni. Csapd be valódival!

A padkára kormányoztam a Buickot, és mindkét lábbal a fékbe taposva leállítottam. Belebámultam a visszapillantó tükörben saját, tágra nyílt, meghökkent tekintetembe.

Elizabeth hangja felnevetett belül. Féktelen, dühös nevetéssel. Néhány pillanattal később aztán én is csatlakoztam.

Tanártársaim kiröhögtek, mikor beiratkoztam a Kilencedik utcai Tornaegyletbe. Egyikük azt tudakolta, csak nem hergelt fel valaki. Együtt nevettem vele. Az emberek nem kezdenek gyanakodni, míg az illető velük együtt nevet. Miért is ne tehetném? Feleségem már hét éve meghalt. Nem igaz? Nem maradt belőle több, mint por, hajszálok és pár csont a koporsóban. Hát miért is ne nevethetnék? Csak akkor sejtik meg, hogy valami baj van, ha már nem nevetek velük. Velük nevettem hát, bár izmaim egész ősszel és télen sajogtak. Nevettem, bár állandó éhség gyötört - felhagytam a repetázással, a késő esti nassolással, a sörözéssel, az étvágygerjesztő gin-tonikkal. Helyette rengeteg marhahús, és zöldség, zöldség, zöldség.

Karácsonyra egy Nautilus edzőgéppel leptem meg magam.

Nem, ez így nem stimmel - *Elizabeth* lepett meg vele.

Dolant ritkábban láttam - elfoglalt az edzés, hogy leapasszam sörhasamat, megizmosítsam a karomat, lábamat és mellkasomat. Néha megesett, hogy úgy éreztem, nem folytathatom tovább, lehetetlen, hogy visszanyerjem testi kondícióm, hogy nem élek meg repeták, teasütemények meg a hébe-hóba a kávémba csöppentett tejszín nélkül. Mikor efféle kétségeim támadtak, csak leparkoltam valamelyik kedvenc étterme előtt, esetleg beültem egyik klubjába, és megvártam, míg felbukkan, kiszáll ködszürke Cadillacjából, oldalán egy ellenszenves, jéghideg szőkével vagy egy vihogó vörössel - vagy mindkettő közt egyszerre. Így szembesülhettem vele, az emberrel, aki megölte a feleségem, szembesülhettem egy férfival, aki elegáns Bijan ingben feszít, arany Rolex órával a csuklóján, ami szikrázik a bár fényeiben. Mikor elfáradtam, és bátorságom is fogytán volt, Dolanhez fordultam, mint szomjazó ember a sivatagi oázishoz. Ittam mérgezett vizéből, és felfrissültem.

Februártól rendszeresen kocogtam is, és tanártársaim kinevették kopasz fejemet, amely hámlott és égett, és hámlott és égett, akár mennyi naptejet kentem is rá. Persze velük nevettem, úgy tettem, mintha nem ájultam volna el már két ízben is, mintha nem töltöttem volna hosszú percekkel azzal, hogy a kocogás végeztével az izmaimat hasogató lábgörccsel küszködöm.

Mikor eljött a nyár, munkára jelentkeztem a Nevadai Országúti Felügyelőségen. A

helyi munkaügyi osztály ráütötte próbaidős pecsétjét a jelentkezésekre, és a körzeti művezetőhöz, Harvey Blockerhez küldött. Blocker magas termetű férfi volt, a nevadai nap szinte feketére égette. Farmernadrágot, munkásbakancsot és levágott ujjú kék pólót viselt. NEHÉZ TERMÉSZET - hirdette a trikó felirata.

Izmai árbocrúdként feszültek a bőre alatt. Rám nézett és kinevetett. A jelentkezési lap meglehetősen satnyán festett ormótlan öklében.

- Te csak ugratsz, barátom. Úgy értem, csakis ugrathatsz. Itten mi sivatagi nappal meg sivatagi hőséggel birkózunk... Nem olyan ez, mint a ficsúrok szaros kis szoláriumai. Mi a valódi szakmád, öcsi? Csak nem könyvelő?

- Tanár vagyok - feleltem. - Harmadik osztályban.

- Ó, anyám - mondta, és megint röhögött. - Na húzz el innét, rendben?

Volt egy zsebóráim - még ük-ükapámról maradt rám, aki a nagy transzkontinentális vasútépítkezés utolsó szakaszán dolgozott. A családi legenda szerint jelen volt, mikor az aranysegecset a helyére ütötték. Elővettem az órát, és a láncnál fogva meghimbáltam Blocker orra előtt.

- Látja ezt? - kérdeztem. - Megér hat-, esetleg hétszáz dollárt is.

- Csak nem akarsz megvesztegetni? - kacagott fel Blocker. Nevetős kedvű alak. - Na figyelj, hapsikám, már sok embert láttam, aki lepaktált az ördöggel, de olyat még soha, aki egyenesen arra bázíroz, hogy pokolra juthasson - nézett rám némi együttérzéssel. - Biztosan azt hiszed, tudod, mibe kevered magadat, de akkor jobb, ha felvilágosítlak, hogy gőzöd sincs róla. Júliusban már előfordult, hogy hatvanhét fokot mutatott a hőmérő, Indian Springstől nyugatra. Erős férfiak is sírva fakadtak már errefelé a hóguta határán. Te még erős se vagy, öcsi. Le se kell vetned az ingedet, meg tudom állapítani, nincs rajtad több, mint holmi kis konditermi izom. Itt, a Nagy Semmiben ez édeskevés.

Azt válaszoltam neki:

- Aznap, mikor úgy dönt, kevés vagyok hozzá, lelépek. És megtarthatja az órát. Vita nélkül.

- Hazug disznó.

A szemébe néztem. Egy darabig visszabámult rám.

- Nem is vagy hazug disznó - állapította meg meglepett hangon.

- Nem hát.

- Odaadnád az órát Tinkernek megőrzésre? - bökött hüvelykujjával egy behemót néger felé, aki egy buldózer nyergében ücsörgött foltmintás ingben, McDonald's pitét falt, és minket hallgatott.

- Megbízható?

- Mérget vehetsz rá.

- Akkor addig nála lesz, míg maga azt nem mondja nekem, hogy álljak ki stoppolni az útra, vagy míg vissza kell mennem szeptemberben tanítani.

- És én mit tegyek föl ellene?

A jelentkezési lapra mutattam a mancsában:

- Írja alá. És tegye föl ezt.

- Bediliztél?

Dolanre és Elizabethre gondoltam, és nem válaszoltam.

- Szar melóval kezded - figyelmeztetett Blocker. - Kátrányt lapátolsz majd a teherautóról a kátyúkba. Nem azért, mintha el akarnám szedni az órát - bár igencsak örülnék neki, ha megtarthatnám -, hanem mert mindenki így kezdi.

- Rendben.

- Minden világos, öcsi?

- Világos.

- Dehogyan - mondta Blocker -, még nem az. Csak lesz. Igaza is lett.

Szinte semmire nem emlékszem az első pár hétből - csak, hogy lapátolom a kátrányt, ledöngölöm, beállok a teherautó mögé behúzott nyakkal, míg le nem fékezünk a következő kátyúnál. Néha a Sétányon dolgoztunk, hallottam, ahogy a kaszinókban csilingelnek a játékautomaták. Ha felpillantottam, Harvey Blocker szokatlanul együttérző arcát láttam, vonásai remegni látszottak a felforrósodott

beton párájában. Néha átkukkantottam Tinkerre, aki a vászon napernyő alatt ült a dózer nyergében, és a láncánál fogva a magasba emelte ük-ükapám óráját, amely szikrázva verte vissza a napsugarakat.

A küzdelem nehezét az jelentette, hogy nem ájulhattam el, mindenáron tudatomnál kellett maradnom. Átvészelttem az egész júniust meg július első hetét is, mikor egyszer, ebédidőben, miközben remegő kézzel ettem a szendvicsemet, Blocker leült mellém. Néha egész este tízig remegtem. A hőség miatt. Vagy a remegés, vagy az ájulás - de ha Dolanre gondoltam, sikerült valahogy kitartanom a remegés mellett.

Azt mondta:

- Még mindig nem vagy erős, öcsi.

- Nem - hagytam jóvá. - De ahogy mondani szokás: azt látta volna, hogyan kezdtem.

- Mindig arra számítok, hogy egyszer körülnézek, és ott talállak kinyúlva az úttest közepén, de az istennek se. Előbb-utóbb úgy lesz.

- Dehogyan lesz.

- Dehogynem. Ha tovább maradsz a kocsni mögött a lapáttal, úgy lesz.

- Nem.

- A nyár legmelegebb része még hátravan, öcsi. Tinker úgy hívja, banánérlelő meleg.

- Megleszek.

Kihúzott valamit a zsebéből. Az ük-ükapám órája volt. Odavetette az ölembe:

- Tartsd meg ezt a szart - mondta bosszúsan. - Nekem nem kell.

- Megegyeztünk.

- Felmondom az egyezséget.

- Ha kirúg, fegyelmi bizottság elé viszem - válaszoltam. - Aláírta a szerződésemet. Eszerint...

- Nem rúglak ki - nézett félre. - Szólok Tinkernek, hogy tanítson meg markológépet vezetni.

Jó sokáig csak bámultam rá, nem tudtam szóhoz jutni. Húvös és barátságos harmadikos osztálytermem még soha nem tűnt ennyire távolinak... és halvány fogalmam sem volt, hogy egy olyan ember, mint Blocker, miképp gondolhatta komolyan, amit mondott. Tudtam, hogy egyszerre becsül és lenéz, de egyik érzését sem tudtam megérteni. *Ne is törődj ezzel, drágám*, szólt hirtelen Elizabeth a lelkem mélyéről, *Dolannel foglalkozz. Ő a te feladatod*.

- Mi célja ezzel? - kérdeztem végül.

Visszabámult, meglepettnek és dühösnek tűnt. Főképp dühösnek.

- Mi bajod, öcsi? Mit képzelsz, mi vagyok én?

- Én nem gondolok...

- Azt hiszed, kinyírnálak egy rohadt óráért? Azt gondolod?

- Sajnálom.

- Na persze. Te sajnálsz a legjobban, kis hülye, mi?

Eltettem ük-ükapám óráját.

- Soha nem leszel erősebb, öcsi. Van olyan ember, meg növény, amely megél a napon. Meg olyan is, ami elhervad és elpusztul. Dögledszel. Te is tudod, mégse mész soha az árnyékba. Miért? Miért vállalod ezt a szarságot?

- Megvan rá az okom.

- Persze. És isten ments, hogy valaki is az utadba álljon.

Azzal felkelt és odébbállt.

Tinker jött vigyorogva:

- Na, meg tudod tanulni, hogyan kell markolót vezetni?

- Szerintem meg - mondtam.

- Szerintem is - válaszolta. - Az Öreg Blokkoló csíp téged, csak nem tudja, hogyan mondja meg neked.

- Rájöttem.

- Kemény fickó vagy, mi? - nevetett Tinker.

- Remélem.

A nyár hátralévő részét azzal töltöttem, hogy megtanultam a markológép kezelését, és mikor ősszel visszatértem az iskolába, majdnem olyan koromfeketére sülve, mint Tinker, tanártársaim már nem nevettek rajtam. Néha, mikor elmentem mellettük, utánam bámultak ugyan a szemük sarkából, de nem nevettek.

Megvan rá az okom. Ezt mondtam Blockernek. Meg is volt. Nem pusztán szeszélyből töltöttem azt a nyarat a pokolban. Gatyába kellett ráznom magam. Ha valaki arra készül, hogy megássa egy férfi vagy nő sírját, az persze nem igényel ilyen drasztikus eszközöket, de én nem egy férfit akartam csak eltemetni. Én azt a rohadt Cadillacet akartam elhantolni.

A következő év áprilisától felkerültem az Állami Országút Bizottság értesítési listájára. Minden hónapban postázták nekem a *Nevadai Útjelzés* című brosjúráját. A lapot, amely főként függőben lévő pályakarbantartási munkálatokkal meg a vásárolt és eladott munkagépekkel és az állami törvényhozás által hozott rendeletekkel foglalkozott, amelyek olyan ügyekről intézkedtek, mint például a futóhomok-szabályozás meg földcsuszamlás-elhárítás, csak nagyjából átfutottam. Leginkább a kiadvány utolsó két oldala érdekelt. A rovat, amelynek egyszerűen Naptár volt a címe, és a havi útkarbantartási munkálatok helyét és időpontjait tartalmazta. Engem azok a dátumok és helyek érdekeltek, amelyek után az a négybetűs rövidítés állt: ÚJBK. Mármint újraburkolás. A Harvey Blocker-féle brigádnál szerzett tapasztalatom szerint ezek a munkálatok tették a leggyakrabban szükségessé a terelőutakat. Nem éppen mindig - egyáltalán nem. Egy-egy útszakasz lezárása olyan intézkedés, amelyhez az Országút Bizottság csak akkor folyamodott, ha nem talált más megoldást. De előbb-utóbb ez a négy betű elhozza Dolan számára a véget. Csak négy betű, de néha még álmomban is megjelentek: ÚJBK.

Nem mintha ez könnyen és gyorsan bekövetkezne - kész voltam akár évekig is várni, arra is, hogy közben más kapja el Dolant. Elvetemült ember volt, veszélyes életet élt. Négy, alig összefüggésben lévő vektornak kellett metszenie egymást: Dolan utazásának, az iskolai szünidőnek, nemzeti ünnepnek és egy háromnapos hétvégének.

Talán évekbe telik. Vagy be sem következik soha. Mégis - nyugalmat éreztem, bizonyosságát annak, hogy igenis bekövetkezik egyszer, és mikor bekövetkezik, én készen állok. És végül bekövetkezett. Nem azon a nyáron, nem is azon az őszön, nem

is a rá következő tavasszal. De tavaly júniusban kinyitottam a *Nevadai Útjelzés-t*, és ezt láttam a Naptár rovatban:

JÚLIUS 1 - JÚLIUS 22. (feltételes)

71-ES FŐÚT (A 440-472 MÉRFÖLDKÖVEK KÖZÖTT)
NYUGAT FELŐLI SÁV
ÚJBK

Gratuláltam magamnak. Az asztali naptáramban júliushoz lapoztam, és megállapítottam, hogy július negyedike, a nemzeti ünnep hétfőre esik.

Íme hát, három vektor a négyből már összetalálkozott, merthogy egészen biztosan lesz terelés ilyen nagyszabású burkolatcsere munkálatai során.

És Dolan?... Mi lesz Dolannel?

Három esetre emlékeztem, amikor Los Angelesbe utazott július negyedike hetében - amely azon kevés időszakok egyike, mikor viszonylagos csend van Las Vegasban. Három másik alkalomról is tudtam, mikor viszont máshova távozott - egyszer New Yorkba, egyszer Miami-ba, egyszer meg egész messzire, Londonba -, és egy negyedikről, mikor egyszerűen otthon maradt Vegasban.

Ha elutazna...

De hogyan szerezhetnék róla tudomást?

Hosszan és elmélyülten gondolkoztam ezen, de két látomás folyton visszatért. Az első, hogy meglátom Dolan Cadillacjét nyugat felé robogni a 71-esen Los Angelesbe, ahogy az alkonyatban hosszú árnyékot vet maga mögé. Látom, ahogy elhagyja a TERELŐÚT KÖVETKEZIK jelzést, az utolsót is, amely a CB-tulajdonosokat figyelmezteti, hogy kapcsolják ki készüléküket. Látom, ahogy elhalad gazdátlan munkagépek - buldózerek, markolók, villástargoncák - mellett. Nem azért gazdátlanok, mert már elmúlt a munkaidő, hanem mert hétvége van - háromnapos hétvége.

A második ugyanez azzal a különbséggel, hogy a terelőút-jelzések eltűntek.

Azért tűntek el, mert leszedtem őket.

Az utolsó tanítási napon jöttem rá, hogyan szerezhetnék tudomást a dologról.

Majdnem elnyomott az álom, gondolataim millió mérföldre jártak az iskolától is, Dolantól is, mikor egyszer csak hirtelen felpattantam, és lelöktem egy vázát (amelyben egy csokor gyönyörű sivatagi virág állt, amit a diákjaim ajándékoztak nekem aznap) az íróasztalomról, össze is tört. Néhány tanítványom, akiket szintén majdnem elnyomott az álom, ugyancsak hirtelen felpattant, és talán az arcomról olvashattak le valamit, amitől megrémültek, ugyanis egy kisfiú, Timothy Urich elsírta magát, és vigasztalnom kellett.

Az ágynak is, gondoltam, Timmyt vigasztalgatva, az ágynak is, a párnának is, a paplanoknak is, a kanalaknak is, a szőnyegeknek is, a padlónak is. Mindennek éppen jónak kell lennie. A kisfiú is azt szeretné, hogy minden jó legyen.

Hát persze. De ahhoz, hogy minden jó legyen, Dolanre meg a Cadillacre is szükség van.

Elmosolyodtam, és Timmy Urich visszamosolygott. Csak én nem Timmyre mosolyogtam.

Én Elizabethre mosolyogtam.

A tanév június tizedikén fejeződött be. Tizenkét nappal később Los Angelesbe repültem. Autót béreltem, és bejelentkeztem abba az olcsó hotelbe, ahol máskor is meg szoktam szállni. A következő három nap mindegyikén kihajtottam Hollywoodba, és figyeltem Dolan házát. Nem kezdhettem állandó órködésbe, azt kiszúrhatták volna. A gazdagok embereket alkalmaznak arra, hogy észrevegyék a betolakodókat, akikről a legtöbb esetben kiderül, hogy veszélyt jelentenek.

Mint én.

Eleinte semmi nem történt. Az ajtókat nem deszkázták be, a fű sem nőtt túlságosan magasra - isten ments, dehog -, sőt az úszómedence vize is makulátlanul tiszta és fertőtlenített volt. De a házon látszott, hogy üres, és hogy nem használják - a spaletták bezárva a nyári nap elől, autók nem álltak a felhajtón, a medencét sem használta senki, csak egy copfos fiatalember jött minden másnap takarítani.

Kezdtém úgy érezni, felsültem. Mégis maradtam, és reménykedtem, fohászkodtam az utolsó vektorért.

Június huszonkilencedikén, amikor már majdnem elszántam magam, hogy újabb évet töltök figyelemmel, várakozással, testépítéssel meg a nyári targoncázással Harvey Blockernél (már ha újra felfogad), egy LOS ANGELES-I BIZTONSÁGI SZOLGÁLAT

feliratú kék kocsit állt meg Dolan házában kapujánál. Egyenruhás férfi szállt ki belőle, és a kulcsával kinyitotta a kaput. Behajtott, és befordult a ház mögé. Aztán gyalog visszajött a kapuhoz, bezárta, és ráfordította a kulcsot.

Ez legalábbis más volt, mint a megszokott. Halvány reménysugár derengett fel.

Elhajtottam, két óráig kibírtam, hogy ne menjek vissza, aztán mikor visszatértem, a háztömb másik végénél álltam meg, nem ott, ahol az előbb. Negyedórával később befutott egy kék mikrobusz. Oldalán az állt: ÓRIÁS JOE TAKARÍTÓ KFT. A szívem nagyot dobbant. A visszapillantó tükörből figyeltem az eseményeket, és emlékszem, hogyan szorítottam a bérelt kocsit kormányát a kezemmel.

Négy nő szállt ki a mikrobuszból, két fehér, egy fekete meg egy mexikói. Fehérben voltak, mint a pincérnők, de persze takarítónők voltak.

A biztonsági őr nyitott ajtót, miután egyikük becsöngetett. Ők öten beszélgetésbe meg nevetgélésbe kezdtek. Az őr megpróbálta egyiküket megpaskolni, de az nevetve félrelökte a kezét.

Az egyik asszony visszament a mikrobuszhoz, és behajtott az udvarra. A többiek is besétáltak, közben az őr visszazárta a kaput.

Csorgott az arcomról a veríték - mintha olaj lett volna. A szívem dübörgött, mint egy gőzkalapács.

Már kívül kerültek a tükröm látóterén. Vettem magamnak a bátorságot és körülnéztem.

Láttam, amint kinyílik a mikrobusz hátsó ajtaja.

Az egyik nő egy halom tiszta lepedőt cipelt, egy másik törülközőket, a harmadik két porszívót.

Elmasíroztak a bejáratig, és az őr beengedte őket.

Elhajtottam, de úgy remegtem, hogy alig tudtam vezetni az autót.

Éppen a házat készítették elő. A megérkezéséhez.

Dolan nem cserélte le a Cadillacjét minden évben, még csak kétevente sem - az a sűrű De Ville limuzin, amellyel járt, akkor júniusban már hároméves lehetett.

Tisztában voltam az összes méretével. Írtam ez ügyben a General Motorsnak, mintha szakíró volnék. Elküldték a használati útmutatót meg az az évi modell műszaki adatait. Még a megcímzett, felbélyegzett válaszbörítékot is visszaküldték, amit mellékeltem. Úgy tűnik, a nagyvállalatok még akkor is ragaszkodnak a gavallériához, mikor a csőd szélén állnak.

Három adatot - a Cadillac legnagyobb szélességét, legnagyobb magasságát és legnagyobb hosszát - megmutattam egy barátomnak, aki matematikát tanít a Las Vegas-i gimnáziumban. Ahogy már említettem, azt hiszem, felkészültem a dologra. És nem csak testileg. Korántsem.

Úgy állítottam be a problémát, mintha merőben elméleti volna. Azt mondtam, sci-fi novellát készülek írni, és a szereplőimmel kapcsolatban szerettem volna mindent tökéletesre csiszolni. Még egypár hihető részletet is felelevenítettem a történetből - meg is lepett saját találékonyságom.

A barátom megtudakolta, hogy az én földönkívüli felderítő járművem milyen sebességgel halad. Bevallom, erre a kérdésre nem számítottam, meg is kérdeztem, mennyiben számít ez.

- Nagyon is számít - felelte a barátom. - Nagyon is. Ha azt akarod, hogy a felderítő jármű *éppen* beleessen a csapdádba, a csapdának pontos méretűnek kell lennie. Az adat szerint, amit nekem megadtál, tizenhétszer öt láb alapterületű.

Már nyitottam volna a számat, hogy pontosítsak, de ő felemelte a kezét, hogy még folytatja:

- Csak közelítő értékben. Hogy az ívet könnyebb legyen kiszámítani.

- A micsodát?

- A zuhanás ívét - ismételte.

Egyszeriben megnyugodtam. Ez aztán pontosan az a kifejezés, amelybe egy bosszúra éhes férfi nyomban beleszeret. Sötét, finoman vészjósló szavak: *a zuhanás íve*.

Kézpénznek vettem, hogy ha úgy ásom meg a Cadillac sírját, hogy pont beleillő legyen, akkor pont bele is fog illeni. Barátom azonban meggyőződött, hogy mielőtt sírrá lesz, csapdaként is működni kell.

Az alakja is fontos, tette hozzá. Az általam elképzelt lövészárkokforma így nem volt épp kedvező - pontosabban nagyobb volt az esélye annak, hogy nem válik be, mint

annak, hogy mégis beválik.

- Ha a jármű nem kapja el szemből az árok elejét - magyarázta a barátom -, lehet, hogy egyáltalán bele sem esik. Csak végigsiklik egyik oldalára dőlve, aztán mikor megáll, az idegenek egyszerűen kiszállnak a másik ajtón, és lepuffantják a hóseidet.

A megoldás, szerinte, az lenne, hogy kiszélesítem a bemeneti oldalt, az egész ároknak amolyan tölcsérformát adva ezzel.

Aztán még meg kellett oldani a sebesség problémáját is.

Ha Dolan Cadillacje túl gyorsan halad, és az árok túl rövid, egyszerűen átröppenhet fölötte, és ahogy átér, legfeljebb a kocsiszekrény vagy a gumik akadhatnak meg a túlsó árokfalban. Az autó a tetejére fordul, de az árokba nem esik bele. Másfelől, ha meg túl lassan érkezik az árokhoz, az orrára bukik a kerekei helyett. Ez pedig nem megoldás. Nem lehet eltemetni egy Cadillacet, amelynek a hátsó fele lökhárítóstul kilóg a földből, mint ahogy egy kilógó lábú embert sem.

- Tehát, milyen sebességgel halad a felderítő járműved?

Gyors fejszámolást végeztem. A nyílt országúton Dolan sofőrje az óránkénti hatvanhatvanöt mérföldet tartotta. Valószínűleg ennél kicsit lassabban hajt majd ott, ahol én a dolgot tervezem. Ha a terelőút-jelzéseket le is szerelem, a munkagépeket meg a munkálatok egyéb jeleit nem tüntethetem el.

- Úgy húsz rullal.

- Hétköznapi nyelven? - mosolygott.

- Mondjuk ötven földi mérfölddel óránként.

- Aha - mondta, és nyomban nekilátott a számolásnak egy logarléccel, én meg leültem mellé, csillogó szemmel mosolyogva, és arra a csodás kifejezésre gondoltam: *a zuhanás íve*.

Barátom hirtelen felnézett:

- Tudod mit? Jobban tennéd, ha esetleg megváltoztatnád a jármű méreteit, barátom.

- Miért mondod ezt?

- Tizenhét-szer öt meglehetősen nagy egy felderítő járműnek. - Felnevetett: - Akkora bazi nagy, mint egy Lincoln limuzin.

Én is felnevettem. Együtt neveltünk.

Miután láttam, hogy az asszonyok bementek a házba az ágyneművel meg a törülközőkkel, visszarepültem Las Vegasba.

Otthon kinyitottam az ajtót, a nappaliba siettem, és felvettem a telefont. Kezem remegett kissé. Kilenc éven át csak vártam és figyeltem, mint pók a zugából, vagy egér a lambéria mögül, hogy Dolan még csak ne is sejttesse, hogy Elizabeth férjét még mindig érdekli - a kifejezéstelen tekintet, amit rám vetett azon a napon, mikor elhúztam lerobbant Cadillacje mellett, bár akkor igencsak felbosszantott, kiérdemelt jutalmam volt ezért.

De most kockázatot kellett vállalnom. Muszáj volt, mert két helyen nem lehettem egyszerre, és biztosra akartam menni. Így tudnom kellett, utazik-e Dolan, és ha igen, akkor pontosan mikor, hogy a terelőjelzéseket ideiglenesen eltüntessem.

Hazafelé jövet a gépen kieszeltem egy tervet. Úgy gondoltam, működni kell. Gondoskodnom kell róla, hogy működjön.

Felhívtam a Los Angeles-i telefonközpontot, és Óriás Joe Takarító Kft-jének a számát kértem. Megkaptam, és fel is hívtam.

- Bill vagyok a Rennie-féle Party Szolgálattól - mondtam. - Szombaton este Hollywoodban, az Aster Drive 1121-ben lesz egy partynk. Azt szeretném megérdeklődni, nem tudnák-e az egyik lányt elküldeni Mr. Dolan nagy puncsostáljáért, amit a tűzhely fölötti kissekreányben tart. Lehetséges volna ez?

Arra kértek, tartsam a vonalat. Tartottam, de minden egyes véget nem érő másodperc múltán biztosabb lettem benne, hogy megszimatoltak valamit, és míg én az egyik vonalon váraozom, a másikon épp a telefontársaságot hívják.

Végül - nagyon-nagyon sokára - visszatért. Idegesnek tűnt a hangja, de ez így is volt rendjén. Pontosán ez volt a szándékom.

- Szombat este?

- Úgy van. Sajnos, nekem nincs akkora puncsostálam, amekkorát igényeltek, hacsak keresztül nem bumlizok az egész városon, és nekem úgy rémlik, nála láttam ilyet. Csak biztos szeretnék lenni felőle.

- Nézze, uram, a határidőnaplóm szerint Mr. Dolan nem várható *vasárnap* délután három előtt. Boldogan elküldenék egy lányt a maga puncsostáljáért, de előbb tisztázzunk valamit. Tudja, Mr. Dolan nem az az ember, akivel tanácsos kicseszni, már megbocsásson az alpári kifejezésért...

- Tökéletesen egyetértek - feleltem.

- ... és ha netalántán egy nappal korábban befutna, akkor azonnal a többi lányt is küldenem kéne.

- Hadd nézzem csak még egyszer! - mondtam. A harmadikos olvasókönyv, az *Utak mindenfelé* ott hevert a közelemben az asztalon. Felvettem, és a telefonhoz tartva lapozgattam benne egy darabig.

- Ó, jaj - sopánkodtam. - Én tévedtem. *Vasárnap* jönnek a vendégek. Sajnálom. Remélem, nem ver meg érte?

- Dehogy. Sőt, tudja mit, inkább mégis elküldöm az egyik lányt...

- Kösz, nem szükséges, ha úgyis vasárnap lesz - feleltem. - Az én puncsostálamat vasárnap reggelre visszkapom egy esküvői vacsoráról Glendale-ben.

- Akkor rendben. Minden jót.

Fesztelen. Gyanútlan. Olyan ember hangja, aki nem gondolja meg még egyszer.

Legalábbis reméltem.

Letettem a kagylót, és törtem a fejem a részleteken. Ha háromra akar Los Angelesbe érní, vasárnap reggel tízkor kell elindulnia Vegasból. És a terelőút közelébe negyed és fél tizenkettő között ér, mivel a forgalom ilyenkor amúgy is elhanyagolható.

Így tehát az álmodozást most fel kell váltsák a tettek.

Átböngésztem az apróhirdetéseket, telefonáltam pár helyre, aztán elmentem megnézni öt használt járművet, amelyekre anyagi lehetőségeimből futotta. Végül egy karambolos Ford mikrobusz mellett döntöttem, amely ugyanabban az évben gördült le a szerelőszalagról, amelyben Elizabeth az életét vesztette. Készpénzzel fizettem. Csak kétszázötvenhét dollár maradt a takarékbetétemben, de ez cseppet sem izgatott. Hazafelé menet megálltam egy kölcsönzónél, amely akkora volt, mint egy bevásárlóközpont, és kibéreltem egy hordozható kompresszort. MasterCard hitelkártyámat használtam fedezetül.

Péntek este berakodtam a mikrobuszba: csákányok, ásók, kompresszor, egy kézi cölöpverő, szerszámosláda, távcső és az Országúti Felügyelőségtől kölcsönvett légkalapács egy készlet nyílhegy formájú fúrófejvel, amelyek az aszfalt áttöréséhez használatosak, ezenkívül egy hatalmas homokszínű vászon, meg még egy hosszú tekercs is ugyanebből - ez utóbbi az előző nyári felkészülésem terméke volt - és huszonegy vékony, egyenként öt láb hosszúságú gyámfa, végül, de nem utolsósorban egy ormótlan ipari ácskapcsoló.

A sivatag pereménél megálltam egy bevásárlóközpont előtt, loptam egy rendszámablát, és felszereltem a saját mikrobuszomra.

Hetvenhat mérföldre Vegastól nyugatra megpillantottam az első narancssárga táblát: ÚTÉPÍTÉSI TERÜLET - ÁTHALADÁS CSAK SAJÁT FELELŐSSÉGÉRE. Aztán, jó egy mérfölddel később megláttam azt a jelzést, amelyre... hát végül is Elizabeth halála óta vártam, habár nem voltam ennek tudatában.

TERELŐÚT 6 MÉRFÖLDRE.

Az alkonyat lassan sötétséggé mélyült, amint megérkeztem és felmértem a terepet. Akkor sem lehetett volna tökéletesebb, ha magam tervezem.

A terelés éppen két emelkedő közé esett. Régi dűlőútnak tűnt, amelyet az Országúti Felügyelőség elegyengetett valamelyest, hogy ideiglenesen elbírja a megnövekedett forgalmat. Egy villogó nyíl jelezte, amelyet lelakatolt acélládába zárt zümmögő akkumulátor táplált.

Közvetlenül a terelés mögött, ahol az országút felívelt a második emelkedőn, az utat két sorban lerakott terelőbóják zárták el. Ezek mögött (ha valaki annyira magabiztosan hülye, hogy, először is, figyelmen kívül hagyja a villogó nyilat, aztán, másodikra, a terelőbójákon is átbukdácsol, anélkül hogy feltűnnének neki - azt hiszem, léteznek ilyen autósok) egy hirdetőablányi méretű narancssárga jelzőtábla is állt, rajta a felirat: ÚTLEZÁRÁS - HASZNÁLJA A TERELŐUTAT.

A lényeg, hogy maga a terelőút innen nem látszott. Nagyon jó. Nem akartam, hogy Dolan akár halványan is megsejthesse a csapdát. Míg bele nem esett...

Gyors mozdulatokkal - mert nem akartam, hogy rajtakapjanak - kiugrottam a mikrobuszból, felkapkodtam úgy tíz-tizenkét bóját, egysávnnyi helyet hagyva a mikrobusznak. Az útlezárástáblát kivonszoltam az úttest jobb szélére, visszarohtam a buszhoz, és keresztülhajtottam a résen. Ekkor egy közeledő motor hangját hallottam. Újra felkaptam a bójákat, és - amilyen gyorsan csak tudtam - visszapakoltam őket a helyükre. Kettő kipottyant a kezemből és begurult az útszéli árokba. Zihálva utánuk eredtem. A sötétben belebotlottam egy sziklába, és

elterültem. Feltápázkodtam, arcom csupa por, a tenyeremből vér csöpögött. Az autó már egész közel járt. Nemsokára megjelenik a terelés előtti emelkedő tetején, és a fényszórók sugarában a sofőr megpillantja majd a farmernadrágos-pólós fickót, aki éppen a terelőbójákat rakosgatja vissza, miközben mikrobusza ott parkol, ahol Nevada állam Országúti Felügyelőségének járművein kívül senkinek semmi keresnivalója. Az utolsó bóját is a helyére tettem, aztán visszafutottam a táblához. Túl erősen rántottam meg, megcsúszott, majdnem felborult.

Ahogy a közeledő autó fényszórói lassan bevilágították az emelkedőt keleten, egyre biztosabb lettem benne, hogy a nevadai csendőrség az.

De a jelzés végre visszakerült oda, ahol volt, legalábbis nagyjából. Visszasprinteltem a kocsimhoz, beszálltam, és felhajtottam a második dombra. Éppen mikor felértem, a fénypászma beborította mögöttem az emelkedőt.

Vajon meglátott-e a sötétben, ha az én lámpáim nem égtek?

Nem hiszem.

Hátradőltem az ülésben, s behunyt szemmel várakoztam, hogy szívem lecsillapodjon. Végül az autó hangja elenyészett, ahogy nagyokat huppanva tovazötykölődött a terelőúton. Végre.

Biztonságban voltam tehát, a terelőút túloldalán. Ideje volt, hogy munkához lássak.

A dombon túl az út hosszú, egyenes szakaszon folytatódott. Az egyenes rész kétharmadánál azonban egyszerűen megszűnt létezni: helyét törmelékhalomok és hosszan, széles sávban szétterített zúzalékkő foglalta el.

Vajon megállnak-e majd, ha meglátják? Vagy visszafordulnak? Vagy továbbhajtanak, annak biztos tudatában, hogy itt kell lennie valamiféle kijelölt útnak, amely átvezeti őket, mivelhogy terelőút-jelzést sehol sem láttak?

Késő most már ezen rágódni.

Kiválasztottam egy helyet az egyenesen, húsz yardra a lejtő végétől, és még mindig jó negyedmértföldnyire onnan, ahol az út a semmibe veszett. A kocsival félrehúzódtam az út szélére, hátrabaktattam a hátsó ajtóhoz, és kinyitottam. Félrecsúsztottam néhány gerendát, és megemeltem a szerszámokat. Megpihentem kicsit, és felnéztem a rideg sivatagi csillagokra.

- Gyerünk, Elizabeth - súgtam oda nekik.

Úgy éreztem, mintha hideg kéz simogatta volna végig a tarkómat.

A kompresszor irtózatossá zenebonát produkált, de a légkalapács még annál is fülsiketítőbbet. Ezen nem tudtam segíteni. A legtöbb, amit remélhettem, hogy a munka első részét sikerül éjfélig befejeznem. Ha tovább folytatom, nagy bajba sodorhatom magam. Csak kevés üzemanyag állt rendelkezésemre a kompresszorhoz.

Sebaj. Nem kell azzal törődni, ki hallja meg és kezd el tűnődni, miféle bolond áll neki légkalapácsozni az éjszaka kellős közepén. Csak Dolannel kell törődni! Csak a szürke DeVille limuzinnal.

A zuhanás ívével.

Először is, fehér krétával és mérőszalaggal kijelöltem a sírhely méreteit, amelyeket matematikus barátom számított ki. Mikor ezzel elkészültem, a sötétben egy nem egészen ötször negyvenkét láb területű téglalap derengett. A közelebbi végénél kiöblösödött. A derengésben nem tűnt annyira tölcészerűnek, mint a milliméterpapíron, melyre matematikus barátom felvázolta. Inkább tátogó szájnak látszott egy hosszú és egyenes légcső végén. *Hogy jobban bekaphassalak*, gondoltam mosolyogva a sötétben.

További húsz vonalat húztam még a négyszög belsejébe, minden közrefogott sávot két láb szélesre hagyva. Végül a közepébe is rajzoltam egy függőleges vonalat, amely így egy negyvenkét, nagyjából kétszer kettes négyszögféléből álló rácsot hozott létre. A negyvenharmadik részt a lapátforma kiöblösödés alkotta.

Nekigyürkőztem, beindítottam a kompresszort, és visszatértem az első kockába.

A munka gyorsabban haladt, mint reméltem, de mégsem olyan gyorsan, ahogy legmerészebb álmaimban gondoltam. Ilyenek az álmok. Jobban ment volna, ha használhattam volna a nehéz munkagépeket, de az majd csak később következett. Először a burkolatot kellett feltörni a négyszögekben. Nem készültem el éjfélig, sőt hajnali háromig sem, mikor is kifogyott a kompresszor üzemanyaga. Előre sejtettem, hogy ez óhatatlanul bekövetkezik, így felszerelkeztem egy gumicsővel is a mikrobusz benzintartályához. Már lecsavartam a tanksapkát, de mikor megcsapott a benzinszag, egyszerűen visszacsuklottam, és elnyúltam a kocsii háta mögött a földön.

Nem folytatom, ma már nem. Nem megy. Hiába viseltem védőkesztyűt, a tenyerem tele lett hólyagokkal, amelyek már nedvedzeni kezdtek. Egész testem vibrált a légkalapács egyenletesen gyilkos ütemétől, és a karjaimat is megveszett hangvillának

éreztem. A fejem fájt. A fogam fájt. A hátam hasogatott: gerincemet mintha üvegcserepekkel tömték volna ki.

Huszonnyolc kockát törtem föl. Huszonnyolcat. Tizennégy maradt hátra. És ez még csak a kezdet.

Soha, gondoltam magamban. *Lehetetlen. Képtelenség.* Újra annak a hideg kéznek az érintése.

De igen, drágám. De igen.

A fületem gyötrő csöngés kissé alábbhagyott. Hébe-hóba újra hallottam közeledő motorzúgást, de mindannyiszor csakhamar jobb kéz felé elhaló zümmögéssé szelődött, ahogy az autó ráfordult a terelőútra, és nekivágott a huroknak, amelyet az Országúti Felügyelőség a munkálatokat elkerülendő hozott létre.

Holnap szombat. Illetve most már *ma*. Ma van szombat. Dolan vasárnap érkezik. Nincs időnk.

Úgy van, drágám.

Széttépte őt a robbanás.

Az én drágámat széttépte a robbanás, mert elmondta az igazságot a rendőrségnek arról, amit látott, mert visszautasította a fenyegetőzést, mert bátor volt, és Dolan azóta is furikázik ide-oda a Cadillacjével, húszéves érlelésű skót whiskyt szopogat, és Rolex villog a csuklóján.

Megpróbálom, mondtam magamban, aztán álomtalan álomba zuhantam, amely olyan volt, mint a halál.

A nappal együtt keltem, a már reggel nyolckor az arcomba tűző forró nappal. Felültem, és felordítottam, lüktető kezemet a fenekemhez kapva. Dolgozni? Hogy még tizennégy aszfalttömböt feltörjek? Még járni se tudok!

De mégis tudtam. Jártam.

Mint ahogy egy öregember nekiáll tologatóst játszani. Elküzdöttem magam a kesztyűtartóig, és kinyitottam. Egy üvegcsé fájdalomcsillapítót tettem bele, számítva az efféle másnap reggelekre.

Tényleg komolyan gondoltam, hogy formában vagyok? Egész komolyan?

Na, jó! Nagyon vicces, mi?

Bevettem négy tablettát egy kis vízzel, vártam egy negyedórát, hogy felszívódjon a gyógyszer, aztán befaltam aszalt gyümölcsből és hideg almás táskából álló reggelimet.

Odasandítottam a távolabb várakozó légkalapácsra és kompresszorra. A légsűrítő sárga burkolata szinte sistergett a nappali forróságtól. Mögötte ott sorakoztak az általam vájt gödörig a pedánsan kimetszett aszfaltnégyszögek.

Nem volt kedvem odamenni, és felvenni a légkalapácsot. Harvey Blocker szavaira gondoltam: *Soha nem leszel erősebb, öcsi. Van olyan ember, meg növény, amelyik megél a napon. Meg olyan is, ami elhervad és elpusztul... Miért vállalod ezt a szarságot?*

- Mert darabokra szakadt - hörögtem. - Mert szerettem őt, és mégis darabokra szakadt.

Biztatásként persze nem ért fel ez egy "Hajrá, Medvék!"-kel vagy egy "Mindent bele, fiúk!"-kal, de erőt öntött belém. Leszívtam végre a benzint a mikrobusz tartályából, öklendezve az íztől és a szagtól, és csak némi bizarr akaraterő tartotta vissza reggelimet. Egy pillanatra eltűnődtem, mihez kezdek, ha a munkások kifogyasztották a gépekből a dízelolajat, mielőtt hazamentek a háromnapos ünnepre, de nyomban félre is söpörtem a gondolatot. Nincs értelme olyasmin rágódni, amin úgysem segíthetek. Egyre inkább úgy éreztem magam, mint aki kiugrott egy B-52-es bombázóból, és ahelyett hogy a hátára csatolta volna az ejtőernyőt, napernyőt tart a kezében.

Átcipeltem a benzineskannát a kompresszorhoz, és megtöltöttem a tankot. Bal kézzel kellett fognom a jobb helyett a légsűrítő indítószíját. Ahogy meghúztam, további hólyagok hasadtak fel, és tenyeremből már sűrű genny szivárogott.

Nem fog ez menni.

Drágám! Kérlek!

Átballagtam a légkalapácshoz, és újra nekiláttam.

Az első óra volt a legrondább, aztán a fájdalomcsillapítóval kombinált monoton kalapácsdöngés elnémított minden mást: a hátamat, a kezemet, a fejemet. Tizenegyre végeztem az utolsó aszfalkocka kimetszésével. Itt volt az ideje, hogy felidézzem, mit magyarázott nekem Tinker a munkagépek beindításáról.

Botladozva és dülöngélve visszamentem a mikrobuszhoz, és másfél mérfölddel odébb hajtottam, ahol az építkezés folyt. Egyből megpillantottam az én gépemet: egy behemót fogvaemelő berendezéssel felszerelt Case-Jordan markolót. Százharmincötezer dollár leltári értéken. Blocker-nél hernyótalpast vezettem, de ez nagyjából ugyanaz.

Legalábbis bizakodtam.

Felmásztam a kabinba, és áttanulmányoztam az irányítókar gombjára rajzolt ábrát. Pontosan olyan volt, mint a hernyótalpasé. Egyszer-kétszer begyakoroltam a procedúrát. Eleinte akadozott, talán valami kavics szorulhatott a váltóba, a fickó, aki ezt a monstrumot vezette, nem vette le a homokpapucsát, a művezetője meg nem ellenőrizte. Blocker igazán ellenőrizte volna. És persze megvágta volna a kezelőt öt dolcsira. Háromnapos ünnep ide vagy oda.

Az a tekintet. Az a félig csodáló, félig neheztelő tekintet. Mit szólna vajon egy ilyen melóhoz?

Mindegy. Most nem Harvey Blockerre kellett gondolni. Hanem Elizabethre. És Dolanre.

Egy darócdarab hevert a padlón. Felemeltem, a kulcsot keresve. Persze nem volt ott a kulcs.

Tinkert hallottam magamban: *Bazmeg, egy gyerek is be tudja indítani ezeket a babákat, sápadtarcú. Nem ügy. Hacsak nincs a kocsinak kormányzóra - merthogy az újabbaknak van. Ide süss. Nem, ne oda, ahova a kulcsot dugod. Nincs kulcsod, mi a túrónak nézed, ahova a kulcs való? Ide alá nézzél. Látod ezeket a drótokat itt csüngeni?*

Most is lepillantottam, és megláttam a kábeleket, pont úgy lógtak, mint mikor Tinker mutatta; piros, kék, sárga és zöld. Lecsupaszoltam mindegyiken egy darabon a szigetelést, aztán elővettem egy darab rézdrótot a farzsebemből.

Na, idefigyelj, sápadtarcú, de jól, mert majd kikérdezlek belőle, világos? Összekötöd a pirosat a zölddel. Ne felejtse el, olyan mint a karácsony. Ez majd beindítja.

A Case-Jordan indító piros és zöld huzaljainak szigeteléstől megfosztott részét összekötöttem a rézdróttal. A sivatagi szél fejhangon süvített, mint mikor valaki egy üdítőspalack szájával fuvolázik. Verejték csorgott le a nyakamon, be az ingem alá, ahol megállapodott és csiklandozni kezdett.

Aztán fogod a kéket meg a sárgát. Nem kötöd össze őket, csak összeérinted, és vigyázol, hogy

ne érij a kezdeddel csupasz dróthoz, hacsak nem akarsz vizet forralni a hólyagodban, haver. A kék meg a sárga kapcsolják be az indítómotort. Aztán nyomás. Majd, mikor már elegend van a furikázásból, csak szétszeded a pirosat meg a zöldet. Mintha csak azt a kulcsot vennéd ki, ami sosem volt nálad.

Tehát összeérintettem a kék és sárga huzalokat. Nagy sárga szikra pattant ki. Hátrahőköltem, és bevágtam a fejem a fülke hátuljába, a fém tetőoszlopba. Aztán előredőltem, és megint összeérintettem a vezetékeket. A motor köhögve feltámadt, és a markoló hirtelen és görcsösen meglódult előre. Fejjel nekizuhantam a kezdetleges műszerfalnak, most az arcomat ütöttem be bal felől a kormánykerékbe. Elmulasztottam ugyanis azt a hülye sebváltót üresbe tenni, és emiatt majdnem elvesztettem az egyik szememet. Szinte hallottam, ahogy Tinker röhög rajtam.

Helyrehoztam a dolgot, és újra próbálkoztam a huzalokkal. A motor felpörgött, aztán megint csak felpörgött. Köhintett, mocskos barna füstjelet küldve az ég felé, amelyet rögvest széttépett a szüntelenül fúvó szél, és a motor továbbra is csak lefulladt. Nyugtatgattam magam; csak rossz állapotban van a gép - végül is egy olyan sofőr, aki elfelejti levenni a homokpapucsát, bármit elmulaszthat -, de közben egyre biztosabb lettem, hogy kifogyott az olaj, ahogy előre sejtettem. És aztán, éppen mikor már kezdtem feladni, és nekiálltam keresni valamit, amit olajmérő pálcaként használhatnék, a motor bögve életre kelt.

Elengedtem a vezetékeket. A kék már füstölgött. Gázt adtam. Mikor már simán pörgött a motor, egyesbe kapcsoltam, megfordultam, és elindultam a hosszú barna téglalap felé, amelyet az országút nyugatra tartó sávjába vájtam.

A nap további része a dübörgő gépezet és a lángoló nap véget nem érő, perzselő poklában telt. Bár a Case-Jordan vezetője elfelejtette levenni a homokpapucsát, a napellenzőjét nem felejtette el magával vinni. Gondolom, az ősi istenek jókat röhögnek néhanapján. Nem is azért. Csak úgy. Azt hiszem, az ősi isteneknek beteges a humoruk.

Majdnem két órára járt már az idő, mikor végre az összes aszfaltdarabot az árokba rakodtam, mert hát sohasem sikerült igazi ügyességre szert tennem a fogókarokkal kapcsolatban. Az ásóforma szerszámmal a darukar végén kettévagdostam az aszfaltlapokat, és kézzel cipeltem mindet az árokig. Attól féltem, ha a fogókart használom, még széttördelem.

Mikor az összes aszfaltlap az árokba került, visszakormányoztam a markolót a többi géphez. Az üzemanyag már fogytán volt. Szivattyúzni kellett. Megálltam a mikrobusznál, kivettem a csövet... és azon kaptam magam, hogy szinte

megbabonázva meredek a nagy, vízzel teli demizsonra. Félrelöktem a szívócsövet, és bemásztam a busz hátuljába. Vízet locsoltam az arcomra, nyakamra, mellkasomra, és sivalkodtam a gyönyörűségtől. Tudtam, ha iszom, háynyi fogok, de innom kellett. Ittam hát, és hánytam is. Fel se keltem hozzá, csak félrebiccentettem a fejem, aztán, mint a rák, odébb kúsztam az egész disznóságtól.

Újra elaludtam, és mikor felébredtem, már majdnem alkonyodott, és a bíbor égre kúszó újhoid fényében valahol felüvöltött egy farkas.

A halódó fényben a hasadék, melyet vágtam, valóban sírnak látszott - egy mesebeli óriás sírjának. Vagy esetleg Góliátnak.

Soha, mondtam az aszfaltban éktelenkedő lyuknak.

Kérlek, súgta vissza Elizabeth, *a kedvemért... kérlek*.

Kivettem még négy fájdalomcsillapítót a kesztyűtartóból, és le is nyeltem.

- Egészségedre - mondtam.

Leállítottam a Case-Jordant, hogy az üzemanyagtartálya közel kerüljön egy buldózer tankjához, és egy emelővassal lefeszítettem a fedelet. Egy dózerhuszár elfelejtheti ugyan levenni a homokpapucsát, de hogy elmulassza bezárni a tanksapkát? Mikor egy dollár öt centbe kerül a dízelolaj? *Soha*.

Az olaj azonban gyönyörűen csordogált a dózerből a markológépembe, vártam, próbáltam nem gondolkozni, néztem, ahogy egyre magasabbra és magasabbra hág a hold az égen. Egy kis idő múltán visszagurultam a hasadékhoz, és folytattam a munkát.

Markolót vezetni holdfényben sokkal könnyebb volt, mint perzselő napon légkalapácsozni, mégis lassan haladtam, mert a fejembe vettem, hogy a vájatot pontosan a megfelelő lejtéssel alakítom ki. Következésképpen gyakran kellett használni a mérőónt, amit ezért hoztam magammal. Tehát állandóan leállítottam a markolót, kiszálltam, méricskéltem, aztán visszamásztam a nyeregbe. Ez általában nem is volna különösebb fáradság, de éjfélre az egész testem megmerevedett, és minden mozdulat iszonyatos fájdalmat váltott ki a csontjaimból és az izmaimból. A hátam járt a legrosszabbul: kezdtem félni, hogy valami nagy bajt okoztam.

De ezzel is - mint minden mással - csak később foglalkozhatok majd.

Ha egy öt láb mély, negyvenkét láb hosszú és öt láb széles gödörre lett volna szükségem, a dolog valóban lehetlenné vált volna, markológép ide vagy oda. Ezzel az erővel a világűrbe is megpróbálhatnám kilőni Dolant, vagy a Tádzs Mahalt a fejére pottyantani. Ilyen méretek mellett a kitermelendő föld mennyisége több mint ezer köbláb lenne.

- Tölcséralakot kell létrehoznod, amely elnyeli a gonosz idegeneket - magyarázta matematikus barátom. - Aztán egy meghajlított síkot kialakítani, amely többé-kevésbé követi a zuhanás ívét.

Le is rajzolta egy másik milliméterpapíron.

- Eszerint a csillagrendszerközi forradalmáraidnak, vagy hogy is van ez, csak feleannyi földet kell kitermelniük, mint amennyi az adatokból következne. Tehát - egy jegyzetlapon firkálgatott, majd sugárzó mosollyal közölte: - ...ötszázhuszonöt köbláb. Gyerejáték. *Egy ember is meg tudja csinálni.*

Én is így hittem, valamikor még... mikor nem számítottam bele a hőséget... meg a hólyagokat... meg a kimerültséget... meg az állandósult hátfájást.

Álljunk csak meg egy röpké pillanatra. Mérjük le az árok dőlésszögét.

Nem is olyan szörnyű, mint gondoltad, ugye, drágám? De legalább sóder és nem sivatagi sziklatalapzat...

Ahogy a gödör mélyült, egyre megfontoltabban mozogtam körülötte. Kezem már vérzett az irányítófogantyúk rángatásától. Tövig előrelökni az ejtőfogantyút, hogy a markolólapát a földre érjen. Visszahúzni az ejtőfogantyút, és megtolni azt, amelyik éles hidraulikus sikollyal kinyújtja az emelőkart. Nézni, ahogy az olajosan csillogó fémkarom kinyúlik a narancssárga burkolat alól, és belemar a földbe. Egyszer-egyszer szikra is pattan, ahogy a lapát kovakőhöz koccan. Aztán felemelni a lapátot, befördíteni a csillagháttér előtt a sötétlő szögletes tömeget (és lehetőleg nem odafigyelni az egyenletesen lüktető nyakfájásra; sem a még ennél is kínzóbb hátfájásra)... és belezuttyantani az árokba, ahol elborítja a korábban odakerült aszfalttömböket.

Rá se ránts, drágám - majd bekötözöd a kezed, ha végeztél. Ha végeztél... vele.

- Darabokra szakadt - hörögtem, és visszazökken tettem a lapátot a kiindulási helyzetbe, hogy újabb kétszáz fontnyi földet és sódert bányásszak ki Dolan sírjából.

Hogy repül az idő ilyen remek időtöltés mellett!

Pár pillanattal azután, hogy megláttam az első halvány fénysugarakat keleten, újból lemásztam a gödörbe, hogy mérőóonnal állapítsam meg az aljzat lejtését. Már tényleg közel jártam a befejezéshez, s kezdtem bizakodni. Letérdeltem, és ekkor éreztem, hogy valami kilazult a hátamban. Kilazult - egy aprócska, tompa roppanással.

Torokhangon felordítottam, és az oldalamra buktam a vájat keskeny, lejtős fenekén, a szám szélét harapdálva, kezemet a fenekemre szorítva.

Apránként a fájdalom kissé csillapult, képes voltam talpra állni.

Na jó, gondoltam, ennyi. Kész. Szép volt, de ennyi volt.

Kérlek, drágám, suttogta vissza Elizabeth - és bár soha az életben nem gondoltam volna annak idején, de hangja egyre inkább kellemetlen érzéseket ébresztett bennem megátalkodott kérlelhetetlenségével. Kérlek, ne add fel. Folytasd!

Hogy tovább ássak?! Az sem biztos, hogy járni tudok!

De mikor csak olyan kevés van hátra!, kérlelt a hang - de ez már nem az a hang volt, amelyik Elizabeth helyett beszélt, maga Elizabeth szólt hozzám. Olyan kevés van már csak.

Az erősödő fényben megnéztem a gödröt, és lassan bólintottam. Nem tévedett. A markoló öt-, maximum hétlábnyira állt a legvégétől. Persze a legmélyebb öt-hét láb következett, a legtöbb földdel.

Meg tudod csinálni, drágám - én bízom benned. Finoman hízeleg.

De már nem a hangja készítetett a folytatásra. Ami felhergelt, az a látomás volt, hogy Dolan édesdeden alszik műteremlakásában, míg én itt állok a lyuk mellett egy bűzölgő, dohogó markolóval, és kezem rongyokban és darabokban. Dolan selyem pizsamanadrágjában szundikál, oldalán az egyik kis szőkével, akin nincs más, csak a pizsamakabát.

A földszinten, a beüvegezett különgarázsban a Cadillac már felmálházva, csak tankolásra vár, és máris kész az indulásra.

- Na, jól van - mondtam. Visszamásztam a markoló nyergébe, és felbőgöttem a gépezetet.

Kilencig folyamatosan dolgoztam tovább, akkor megálltam - még egyéb dolgom is akadt, és kezdtem kifutni az időből. A ferde vájat negyven láb hosszú volt. Ennyinek elégnek kell lennie.

Visszakormányoztam a markolót az eredeti helyére, és leállítottam. Még szükségem volt rá, tehát szivattyúznom is kellett volna, de erre nem értem rá. Még fájdalomcsillapítót is akartam bevenni, de csak egész kevés maradt az üvegben, arra még szükség lehet később a nap folyamán... meg holnap. Holnap, igen, hétfőn, a győzedelmes július negyedikén.

Fájdalomcsillapító helyett inkább engedélyeztem magamnak negyedóra pihenőt. Nemigen futotta erre az időből, de muszáj volt magamra erőltetnem. A mikrobusz hátuljában hevertem, izmaim rángatóztak, mocoogtak, közben pedig Dolanre gondoltam.

Most éppen pár apróságot pakol még be útitáskájába - néhány átnézendő iratot, vécepapírt, talán egy ponyvaregényt vagy egy pakli kártyát...

És mi van, ha ezúttal repülővel utazik?, mormolta bennem egy rosszindulatú hang, és mit volt mit tenni, felnyögtem belé. Soha nem repült még Los Angelesbe eddig - mindig a Cadillacet használta. Az a benyomásom támadt, hogy nem szeret repülni. Néha mégis megtette - egyszer még Londonba is azzal utazott. A gondolat tehát nem hagyott nyugton, viszkedett és lüktetett, mint egy lehorzsolt bőrdarab.

Fél tízkor kivettem a vászontekercset, az ipari ácskapcsolót és a gyámgerendákat. Beborult, és kicsivel hűvösebb is lett a levegő - néha kegyes hozzám az Úr. Egészen eddig megfeledeztem kopasz fejemről, mivel fontosabb aggodnivalóim is akadtak, de most, hogy odaérintettem ujjam hegyét, fájdalmasan felszisszenve rögtön el is kaptam. A külső visszapillantó tükörben megnéztem; láttam, mély, haragosvörös, szinte ringlószínt öltött.

Közben Vegasban Dolan éppen utolsó telefonjait intézi. Sofőrje beáll a ház elé a Cadillacel. Már csak hetvenöt mérföld választott el a Cadillactól, amely nemsokára óránként hatvanmérföldes sebességgel lódul neki az útnak. Nem érek rá, hogy napégette kobakom miatt sopánkodjak.

Imádom a napégette kobakodat, drágám, mondta mellettem Elizabeth.

- Köszönöm, Beth - feleltem, és nekiláttam, hogy a gerendákat a lyukhoz cipeljem.

Könnyen ment a munka a korábbi ásáshoz képest, és hátam szinte elviselhetetlen agóniája is monoton lüktetéssé szelídült.

És mégis, mi lesz később?, kérdezte a behízelt hang. *Na, akkor mi lesz, hm?*

Úgy lesz, ahogy lesz, slussz passz. A lyuk kezdett kész csapdának látszani, csak ez számított.

A gerendák éppen annyira érték át a hasadékat, hogy végüket stabilan a lyukat szegélyező, felső réteg aszfaltba ágyazhassam. A munkának ez a része éjjel, a kőkemény aszfalttal nehezebben ment volna, de most, késő délelőtt az anyag sárszerűen képlékennyé vált, mintha csak ceruzákat dugdosnék formát öltő karamellcsomókba.

Mikor az összes gerendát elhelyeztem, a lyuk a krétával rajzolt ábra alakját öltötte magára, leszámítva a középső merőleges vonalat. A súlyos vászontekercset elhelyeztem a vágat sekélyebb végénél, és eltávolítottam a tekercset szorosan összefogó madzagokat.

Aztán kigöngyöltem negyvenkét lábnyi 71-es országutat.

Ráközelítve persze az illúzió tökéletlen volt - a színpadi smink és a díszletek sohasem látszanak élethűnek az első három sorból. De néhány yardnyi távolságból már meggyőzően hatott. Sötétszürke csík, ugyanolyan színű, mint a 71-es út maga. A vászontekercs bal hátsó szélén (nyugat felé haladva) sárga terelővonal húzódott.

A hosszú vászoncsíkot a keresztben végigfutó fa tartószerkezethez erősítettem ácskapcsokkal. Kezeim vonakodtak elvégezni a munkát, de én rávettem őket.

A vászon kifeszítése után visszatértem a mikrobuszhoz, becsusszantam a kormány mögé (elszenvedve egy újabb rövid, de gyötredelmes izomgörcsöt), és visszahajtottam az emelkedő tetejére. Egy egész percen át csak ültem, s ölembé ejtett göcsörtös, sajgó tenyeremet bámultam. Aztán kiszálltam, és hanyag pillantást vettem a 71-es útra. Nem akartam semmire külön figyelni, az összhatás érdekelt - a *Gestalt*, ha úgy tetszik. Amennyire csak lehetett, azt akartam látni, amit Dolan és emberei fognak látni, mikor a dombtetőre érnek. Azt akartam tudni, mennyire érzik majd rendben lévőnek - vagy éppen ellenkezőleg - a látványt.

Amit láttam, jobban festett, mint amire számítottam.

Az egyenes útszakasz végénél álló munkagépek indokolták a munkálkodásom során keletkezett földkupacokat. Az árokba szórt aszfalttömbök szinte teljesen föld alá kerültek. Némelyik még kilátszott - a szél fel-felkapta a homokot és elsodorta -,

de csak régi építési hulladéknak tűnt. A mikrobusszal ideszállított légsűrítő az Országúti Felügyelőséghez tartozónak látszott.

És innen nézve a vászoncsík által keltett illúzió is tökéletesen hatott - mintha a 71-es útnak ez a szakasza teljesen érintetlen volna.

Sűrű volt a forgalom pénteken, szombaton is hasonlóképpen - a terelőútra forduló autók duruzsolása szinte állandóan hallható volt. Ma reggel azonban szinte alig közlekedtek: az emberek többsége vagy már megérkezett oda, ahol a negyedikét tölteni akarta, vagy a negyven mérfölddel délebbre húzódó sztrádát választotta. Nekem ez így pont megfelelt.

Leparkoltam a kocsit a domb tövébe, olyan helyre, ahol nem látszott ki, és elhatároztam, háromnegyed tizenegyig pihenek; hasra heveredtem. Aztán, mikor egy óriási tejszállító tartálykocsi befordult a terelőútra, visszamentem a mikrobushoz, kinyitottam a hátsó ajtót, és az összes terelőbóját behajigáltam.

A villogó nyíl már keményebb diónak bizonyult - először nem is jöttem rá, hogyan választom le a lelakatolt akkumulátorról anélkül, hogy áramütést ne kapjak. Aztán megláttam, hogy a dugasz egy keménygumi gyűrűn túl csatlakozik a jelző oldalába. Kis óvintézkedés vandálok és tréfamesterek ellen, akik szerint egy efféle útjelzés eltüntetése csak remek mókának tűnik.

Találtam kalapácsot és vésőt a szerszámosládában, és négy erőteljes csapás elegendőnek bizonyult a gyűrű meglazításához. Fogóval lepattintottam és kiszabadítottam a kábelt. A nyíl nem villogott tovább, elsötétült. Az akkumulátort az árokba löktem és betemettem. Furcsa volt ott állni, és hallgatni, hogyan dorombol a homok alól. De ez Dolant juttatta eszembe, fel is nevettem.

Aligha hiszem, hogy Dolan is dorombolni fog.

Inkább üvölni, de dorombolni semmiképp.

Négy csavar rögzítette a nyilat egy süllyesztett acélkonzolhoz. Sebesen kicsavartam mindet, s füleltem a motorzajra. Már ideje volt, hogy jöjjön valaki. Ha nem is Dolan.

Aztán a belső vészmadár újra rázendített:

És ha repülővel megy?

Nem szeret repülni.

És mi van, ha kocsival megy ugyan, de más útvonalon? A sztrádán, mondjuk. Manapság

mindenki...

Mindig a 71-esen megy.

Jó, de mi van, ha...

- Fogd be - sziszegtem. - Fogd be a mocskos pofádat végre, a fene essen beléd!

Nyugi, drágám, nyugi. Minden rendben lesz.

Beraktam a nyilat a kocsi hátuljába. Nekikoccant az autó falának, néhány égő széttört. Aztán még több is széttört, mikor az acélkonzolt is utánahajítottam.

Mikor ezzel végeztem, visszahajtottam a dombra, megálltam a tetőn körülnézni. Eltűntettem a bójákat meg a nyilat. Csak a tábla maradt: ÚTÉPÍTÉS - HASZNÁLJA A TERELŐUTAT.

Jött egy autó. Felötlött bennem, ha Dolan korán érkezik, minden kárba veszett - a seggfej befordul a terelőútra, én meg itt fogok bedilizni a sivatag közepén.

Egy Chevrolet.

Szívem megnyugodott, és hosszan, beleborzongva felsóhajtottam. De nincs több idő a lelkizésre.

Visszamentem oda, ahonnan a nagy álcázási művet megszemléltem, és leparkoltam a kocsit. Benyúltam a hátra pakolt kupac alá, és kivettem az emelőt. Zordan figyelmen kívül hagytam a hátfájást, és megemeltem a mikrobusz hátulsó végét, kitekertem az anyákat a hátsó keréktárcsán, hogy mikor ideérnek,

(ha egyáltalán)

láthassák, hogy nincs kerekem, aztán bedobtam hátra. Újabb üvegtárgyak csörrentek. Csak remélhettem, hogy az abroncsot nem tettem tönkre, mert nem volt nálam pótkerék.

Visszatértem a kocsi orrához, elővettem öreg távcsövet, és elsétáltam a terelőútig. Túlmentem rajta, fel a másik domb tetejére, amilyen gyorsan csak bírtam - botladozó vánszorgásra voltam már csak képes.

Mikor végre felértem, kelet felé fordítottam a távcsövet.

Hárommérföldes látóterem volt innen, de még további szakaszokat is láthattam az országútból, két mérfölddel keletebbre. Hat jármű közeledett pillanatnyilag, mint találomra felfűzött gyöngyök a damilon. Az első egy külföldi autó lehet, gondoltam, Datsun vagy Subaru, alig egy mérföldre. Mögötte egy kisteherautó, aztán valószínűleg egy Mustang. A többiből csak a sivatagi napfény látszott, ahogy megcsillan krómon és üvegen.

Mikor az első kocsik közel ért - egy Subaru -, feltápászkodtam, és kivettem a hüvelykujjamat. A mostani külsőmmel nem számíthattam rá, hogy felvesznek, de ez nem keserített el. A kormány mögött ülő, drága frizurát viselő nő elborzadt pillantást vetett rám, aztán arca... szinte - hogy is mondjam - ökölbe szorult. De gyorsan elporzott, le a dombról és tova a terelőúton.

- Kapd be, haver! - vágta oda a teherautó sofőrje fél perccel később.

A Mustangról kiderült, hogy tulajdonképpen Escort. Aztán egy Plymouth érkezett, azt pedig egy Winnebago követte, amelyből olyan hangok hallatszódtak ki, mintha egy csomó kölyök vívott volna párnacsatát benne.

Dolannek se híre, se hamva.

Az órára néztem. 11.25 de. Ha jön, nem kell soká várnom. Ideje volna már.

A számjegyek lassan 11.40-re váltottak, és neki még se híre, se hamva. Csak egy régi típusú Ford jött, meg egy halottaskocsi, olyan fekete, mint egy viharfelhő.

Nem jön. A sztráda felé ment. Vagy repülővel.

Dehogynem. Eljön.

Nem fog, akkor sem. Attól féltél, megszimatol valamit, és úgy is lett. Ezért változtatta meg az útitervét.

Újabb krómos fényvillanás a távolban. Nagy autó. Elég nagy ahhoz, hogy Cadillac is lehessen.

Hason feküdtem, könnyökömmel a dombtető kavicsaira támaszkodva szememhez szorítottam a távcsövet. Az autó eltűnt az emelkedő mögött... újra előtűnt... egy kanyar mögé bújt... előbukkant megint.

Cadillac volt. Csak épp nem szürke, hanem sötét mentolzöld.

Életem legsanyarúbb fél perce következett, harminc másodperc, de harminc évnek tűnt. Egyik felem, ott helyben, megmásíthatatlanul eldöntötte magában, hogy Dolan lecserélte a régi Cadillacjét egy újra. Persze ez már korábban is előfordult, és bár még soha nem vett zöld kocsit, de semmilyen törvény nem tiltotta, hogy most zöldet vegyen.

A másik felem váltig állította, hogy Cadillacekból tizenkettő egy tucat az országutakon, meg mellékutakon Vegas és Los Angeles között, és száz az egyhez, hogy a zöld Cadillac nem Dolan autója.

Szememet elhomályosította a lecsorgó veríték, ezért letettem a távcsövet. Úgysem segít, ezt a kérdést nem tudom megoldani. Mire kiveszem innen az utasokat, már késő...

Máris túl késő! Menj le, és tüntesd el a táblát! Különben elhibázod!

Akkor most hadd mondok el neked, mit ejtesz csapdába, ha most eltünteted a táblát: egy idős, gazdag házaspárt, akik a gyerekeket meg az unokákat mennek meglátogatni Los Angelesbe, hogy aztán Disneylandbe vigyék őket.

Gyerünk! Csináld! Ő az! Ez az egyetlen esélyed!

Na persze. Tényleg az egyetlen. Ne szúrd el azzal, hogy mást kapsz el helyette!

De ez Dolan!

Nem ő az!

- Elég - nyögtem, a fejemhez kapva. - Elég volt, elég.

Már hallottam a motorzúgást.

Dolan.

Az idős házaspár.

A hölgy.

A tigris.

Dolan.

Az idős...

- Elizabeth, segíts - nyöszörögtem.

Drágám, annak a fickónak soha életében nem volt zöld Cadillacje. Nem is lesz. Hát persze hogy nem ő az.

Fejemből eltűnt a kín. Végre fel bírtam állni, és kivettem a hüvelykujjam.

Nem az idős házaspár volt. De nem is Dolan. Inkább, mintha tizenkét Las Vegas-i kóristalányt zsúfoltak volna be a kocsiba egy öreg pacákkal, aki a legnagyobb cowboykalapot hordta, amelyet életemben láttam, meg a legsötétebb üvegű Foster Grant napszemüveget a világon. Az egyik kóristalány végigmustrált, aztán a zöld Cadillac továbbpöfögött a terelőúton.

Lassan, szinte teljesen kiborulva, újra felemeltem a távcsövet.

És megláttam őt.

Ezt a Cadillacet semmivel sem lehetett összetéveszteni; ahogy bevette a kanyart a zavartalan látótér túlsó határán - szürke volt, mint felettem a borult ég, de megdöbbenő élesen elütött a keleten húzódó környező lankák egyhangú barnájától.

Ő volt az - Dolan. Hosszú másodperceim kétely és döntésképtelenség között egyszerre távolivá és nevetségessé váltak egy pillanat alatt. Dolan volt az, és ahhoz, hogy tudjam, nem kellett látnom a szürke Cadillacet sem.

Nem tudom, ő vajon megszimatolt-e engem, én mindenesetre megéreztem a szagát.

A tudat, hogy közeledik, erőt adott, hogy nyakamba kapjam sajgó lábaimat és futásnak eredjek.

Visszarohantam a nagy terelőút-táblához, és a felirattal lefelé az árokba borítottam. Rádobtam a homokszínű vászonleplet, aztán homokot kotortam a tartóoszlopaira is. Az összhatás nem volt olyan élethű, mint az álcázott úté, de úgy látszott, megteszi.

Aztán felszaladtam a második dombra, ahová a mikrobuszt állítottam, amely most a tájkép újabb díszletéül szolgált. Egy jármű, amelyet gazdája ideiglenesen magára hagyott, és elment új kerékért vagy a régit megjavíttatni. Beültem a vezetőülésbe, és dobogó szívvel keresztben elnyúltam az ülésen.

Megint mintha kitágult volna az idő. Feküdtem, hallgatóztam motorzaj után, de a

hang csak nem jött, és csak nem jött, és csak nem jött.

Elfordultak. Az utolsó pillanatban megszimatoztak... vagy valami búzlótt neki vagy valamelyik emberének... és elfordultak.

Hasaltam az ülésen, hátam lassú, nyugodt ütemben lüktetett, szememet teljes erővel összeszorítottam, mintha így jobban hallhatnék.

Csak nem motorzúgás?

Nem. Csak a szél, már elég erősen fúj, hozzávág egy marék sódert a busz oldalához.

Nem jön. Elfordult vagy hazament.

Csak a szél.

Elfordult vagy haza... vissza...

Nem. Nem csak a szél. Motor, egyre erősödött a hangja, majd pár pillanatra rá egy jármű húzott el mellettem. Egyetlen jármű.

Felültem, megragadtam a kormányt - muszáj volt megkapaszkodnom -, és kiguvadt szemmel, összeszorított foggal bámultam kifelé a szélvédőn.

A szürke Cadillac jó ötvennel vagy picivel gyorsabban ereszkedett le a lejtőn. A féklámpák nem villantak fel. Még a végén sem. Meg se látták, észre se vették.

Mi is történt? Egy pillanat alatt a Cadillac mintha nem is az úton haladt volna, hanem alatta. Olyan erőteljes volt az illúzió, hogy egy másodpercig még én is beleszédültem, aki magam hoztam létre. Dolan és a Cadillac először a motorháztetőig süllyedt a 71-es országútba, aztán az ajtóig. Az a bizarr ötletem támadt, hogy ha a General Motors luxustengeralattjárókat gyártana, azok merülnének így alá.

Halk reccsenést hallottam, ahogy a vásznat tartó lécek elpattantak a kocsi súlya alatt. Hallottam, ahogy reped és szakad a vászon.

Három másodperc alatt lezajlott, de erre a három másodpercre egész életemben emlékezni fogok.

A szemem előtt a Cadillacnek már csak a teteje meg a fényvédős üvegek felső két-három hüvelyknyi csíkja látszott továbbhaladni. Aztán egy nagy, artikulátlan dörrenés, üveg- és fémcörömpölés. Porfelhő emelkedett a magasba, amit aztán

széttépett a szél.

Le akartam menni hozzá - rögtön, azon nyomban -, de először a terelőút-jelzéseket kellett visszaraknom. Nem akartam, hogy megzavarjanak.

Kiszálltam a kocsiból, hátramentem, és kivettem a kereket. Felraktam a tengelyre, és amilyen gyorsan csak tudtam, kézzel meghúztam a hat rögzítőcsavart. Majd később alaposabb munkát végzek, most csak arra kellett a mikrobusz, hogy visszavigyen oda, ahol a terelőút elágazik a 71-esről.

Leengedtem a karosszériát, és sántikálva visszaügettem a vezetőfülkéhez. Egy pillanatra megtorpantam, hogy előreszegett fejjel füleljek.

Hallottam a szélzúgást.

És a hosszú, négyszögletes árokból az úttestben valakit kiáltozni... vagy sikítani.

Vigyorogva visszaszálltam a mikrobuszba.

A részeg módra ide-oda himbálódzó mikrobusszal lerobogtam az elágazásig. Kiszálltam, kinyitottam a hátsó ajtót, és újra kiszedegettem a terelőbójákat. Közben hegyeztem a fülemet, hogy meghalljam, ha jármű közeleg, de hiába, mert a szél túlságosan felerősödött. Mire ki tudnám venni a közeledő kocsi hangját, már rég elgázolt.

Mikor az árokba ugrottam, megbotlottam, fenékre huppantam, és leszánkáztam az árok oldalán. Félrehúztam a homokszínű vászonleplet, és felrácigáltam a hatalmas terelőút-táblát az útra. Helyére állítottam, aztán visszatértem a mikrobuszhoz, és bevágtam a rakodóajtót. Semmi kedvem nem volt a nyíljelző visszaszerelésével vacakolni.

Visszagurultam a második dombon túlra, korábbi helyemre, ahol a terelőútról nézve rejtve maradtam, ott kiszálltam, és csavarkulccsal meghúztam a rögzítőanyákat a kocsi hátsó kerekén. A kiáltozás abbamaradt, de már nem lehetett vitás, sikítanak-e... Sikítottak, üvöltöttek... és egyre hangosabban.

Komótosan csavarozgattam. Nem aggasztott, hogy esetleg kiszállhatnak, hogy megtámadjanak vagy elmeneküljenek a sivatagba, mivel ez nem volt lehetséges. A csapda tökéletesen bevált. A Cadillac szilárdan ült a kerekéin a vágat túlsó végén, kétoldalt mindössze négyhüvelyknyire a falaktól. A három bent ülő még annyira sem nyithatta ki az ajtót, hogy mondjuk a lábát kidugja a résen. Az ablakokat sem

tekerhették le, mivel elektromosan működtek, viszont az akkumulátorból már csak péppé zúzott savas fém és műanyag maradt valahol a kocsirozsban.

A sofőr és az anyósülésen ülő utas akár szintén össze is zúzódhatott, de ez nem izgatott, mivel tudtam, *valaki* él még odabenn, és Dolan hátul utazott, derék polgárhoz méltóan gondosan becsatolva.

Mikor már elégedett voltam a csavaranyák feszességével, odahajtottam a csapda széles, sekély végéhez, és kiszálltam a mikrobuszból.

A gerendák jó része teljesen eltűnt, de egynéhány szétforgácsolódott csonkja kiállt a bitumenből. A vászon úttest széttépve, összegyűrve, kitekeredve hevert a gödör fenekén, mint levedlett kígyóbőr.

Átballagtam a túlsó parthoz. Íme, Dolan és a Cadillac.

Az orr-rész teljesen összeroncsolódott. A motorháztető kusza legyezőszerű alakba gyűrődött össze. A motorból csak egy rakás fém, gumi és néhány cső látszott ki az ütközés erejétől lezúduló földcsuszamlás alól. Folyadék csorgott ki sziszegve, és eltűnt valahol a mélyben a jármű alatt. A levegőt belengte a fagyálló hűvös alkoholillata.

A szélvédő miatt kissé aggódtam. Megvolt rá az esély, hogy úgy roppan meg, hogy Dolannek elegendő hely marad, hogy kikászálódhasson valahogy. Na, nem aggódtam túlságosan: az efféle kocsikat az operettdiktátorok és a paranoiás katonai vezetők kívánalmi szerint építették. Az üvegnek nem szabad eltörnie. Nem is tört el.

A Cadillac hátsó ablaka még ennél is szilárdabbra épült, kisebb felülete miatt. Dolan nem törhette be - annyi idő alatt, amennyit neki szántam, semmiképpen -, és meg sem próbálhatta kilőni. Golyóálló ablakra löni közvetlen közelről különben is olyan, mint orosz rulettet játszani. A lövedék csak apró fehér pöttyöt ejtene az üvegen, és már kanyarodna is vissza a kocsiába.

Persze biztosan találhatott volna kiutat, ha ideje lett volna rá, de azért jöttem én, hogy ne lehessen.

Homokzúport zúdítottam a Cadillac tetejére.

A válasz nem késlekedett:

- Segítségre szorulunk. Beragadtunk.

Dolan hangja. Sértetlennek és furcsán nyugodtnak hangzott. De én kivettem belőle az önuralom mögé rejtett félelmet, és megsajnáltam, már amennyi sajnálatra képes voltam iránta. Elképzeltem, ahogy ül az összenyomott Cadillac hátsó ülésén, egyik embere sebesülten nyög, talán a motor alá préselődve, a másik meg eszméletlen vagy meg is halt.

Elképzeltem, és olyasmit éreztem, amit nem tudok másképp körülírni, klausztofóbiás együttérzés. Az ablakemelő gombja - semmi. Az ajtókkal is lehet próbálkozni, bár látható, hogy úgyis megakadnak, mielőtt kipréselődne.

Félbeszakítottam a képzelődést, mert csak a jussát kapta meg. Nem igaz? Dehogynem. Megváltotta rá a jogot, hát megkapta.

- Ki van ott?

- Én - feleltem -, csak hogy én nem segítek, Dolan.

Újabb halom sódert és kavicsot löktem a szürke Cadillac tetejére. Mielőtt a második adag is dörömbölt volna a kocsin, a sikoltozó újra rázendített.

- *A lábam! Jim, a lábam!*

Dolan hangja hirtelen feszültebbé vált. A kinti fickó tudja a nevét. Vagyis óriási veszélybe került.

- *Jimmy, kilátszanak a csontok a lábamból!*

- Kuss - szólt rá hűvösen Dolan. Különös volt hallani a kiszűrődő hangokat. Azt hiszem, lemászhattam volna a Cadillac csomagtartójára, hogy bekukucskáljak a hátsó ablakon, de még az üveghez nyomott orral sem láttam volna semmit. Mint már említettem, sötétített üveg volt.

De egyébként sem akartam megnézni. Tudtam, milyen. Minek akarnám látni is? Hogy megállapítsam, hordja-e a Rolex óráját meg az egyedi tervezésű farmerját?

- Ki vagy, haver? - kérdezte.

- Senki - mondtam. - Csak egy kis senki, akinek jó oka volt rá, hogy ide juttasson.

Dolan meghökkenő, ijesztő hirtelenséggel vágta rá:

- Robinsonnak hívják?

Mintha gyomron öklöztek volna. Ennyi idő kellett, hogy rájöjjön, hogy átpörgesse magában a neveket, arcokat, és aztán előálljon az egyetlen helyes megoldással. Mikor állatként képzeltem el, állati ösztönökkel, egyáltalán nem túloztam el. Ha csak feleannyira ismertem volna ezt benne, nem mertem volna megtenni, amit megtettem.

- A nevem nem számít - válaszoltam -, de, gondolom, tudja, mi következik most.

A sikoltozó újratekerte - bugyborékoló hangon: - *Vigyél ki innét, Jimmy! Vigyél ki! Az isten szerelmére! Eltört a lábam!*

- Kuss - kiáltott rá Dolan. Aztán hozzám szólt: - Nem hallom, miről beszél, jóember, ettől a visítástól.

Négykézlábra ereszkedtem, és közelebb hajoltam:

- Azt mondtam, tudja, mi...

Hirtelen a nagymamának öltözött farkas képe jelent meg előttem, ahogy azt mondja Piroskának: *Hogy jobban halljalak... na, gyere csak közelebb!* Hátrahőköltem, még épp idejében. Négyszer dördült el a revolver. A lövéseket én is hangosnak hallottam, a kocsiban belsejében fülsiketítő lehetett. Négy fekete lyuk támadt a Cadillac tetején, és éreztem valamit a homlokom előtt elsuhanni a levegőben.

- Eltaláltalak, te fasz? - érdeklődött Dolan.

- Nem - feleltem.

A sikoltozó átment sírdogálóba. Az első ülésen ült. Láttam halottsápadt kezét, amely mint egy vízbefúlté, erőtlően csapkodja a szélvédőt, az összeroskadt testét is. Jimmynek ki kell őt juttatnia onnan, vérzik, nagyon fáj, elviselhetetlenül fáj, nem bírja ki, az isten szerelmére, megbánta bűneit, teljes szívből megbánta, de nem bírja már...

Újabb két csattanás. Az elöl ülő abbahagyta a sírást. Keze lehullott az ablakról.

- Na végre - nyugtázta szinte elégedetten Dolan. - Most már nem fáj, és mi is nyugodtan beszélgethetünk.

Nem válaszoltam. Összezavarodtam, megkavarodtam. Az imént megölt egy embert. Megölte. Újra éreztem, minden óvintézkedésem ellenére alábecsültem, és kész szerencse, hogy még élek.

- Volna egy ajánlatom - vetette föl Dolan.

Nem jöttem ki a béketűrésből...

- Mit szól, barátom?

...még mindig nem.

- Hé! Maga! - rezzent meg kicsit a hangja. - Ha még mindig ott van, szóljon hozzám! Mi baja lehet abból?

- Itt vagyok - mondtam. - Épp azon tűnődtem, hogy már hatszor lőtt. Meg azon, hogy később esetleg jól jött volna még egy golyó saját magának. Persze lehet nyolclövetű is, tartalék lőszer is lehet.

Most ő hallgatott el. Aztán azt kérdezte:

- Mi a terve?

- Szerintem már kitalálta - válaszoltam. - Az elmúlt harminchat óra alatt megástam a világ leghosszabb sírját, és most eltemetem magát a kurva Cadillacjével együtt.

Még mindig visszatartotta a félelmet a hangjából. Azt akartam, hogy féljen végre.

- Akarja hallani az ajánlatomat?

- Hallgatom. Csak előbb idehozok valamit. Visszabaktattam a mikrobuszhoz, és elővettem az ásómat.

Mikor visszaértem, azt hallottam:

- Robinson? Robinson? Robinson?

Mintha süket telefonba beszélne.

- Itt vagyok - válaszoltam. - Beszélhet. Hallgatom. Aztán, ha befejezte, nekem is volna egy ellenjavaslatom.

Hangja bizakodóbb lett. Ha ellenjavaslatot helyezek kilátásba, az megegyezést jelenthet. Ha pedig megegyezünk, félig már kint is érezheti magát.

- Felajánlok egymillió dollárt, ha kienged. De az is lényeges, hogy...

Egy ásónyi sódert zúdítottam a csomagtartófedélre. Kavicsok pattogtak végig a hátsó ablakon. Föld szivárgott be a tető részén.

- Mit csinál? - kérdezte riadtan.

- Amit ma megtehetsz, ne halaszd holnapra. Gondoltam, elfoglalom magam, míg hallgatom.

Fellapátoltam egy újabb földcsomót, és azt is leszórtam. Dolan türelmetlenebbül, sietősebben folytatta:

- Egymillió dollárt adok, és személyesen kezeskedem róla, hogy nem esik semmi bántódása... sem miattam, sem az embereim, sem senki másnak az emberei miatt.

Már nem fáj a kezem. Kész csoda. Rendületlenül lapátoltam, és öt perc sem telt belé, a Cadillac hátsó részét föld borította. Visszalapátolni, akár pusztá kézzel, egyszerűbb volt, mint kiásni.

Abbahagytam, és az ásó nyelére támaszkodtam egy pillanatra:

- Folytassa csak!

- Nézze, ez egy marhaság - mondta, és végre a pánik fényes szikráit fedeztem föl a hangjában. - Ez egy nagy marhaság.

- Úgy van - hagytam rá, és tovább lapátoltam a földet.

Tovább húzta, mint bárki más bírta volna: beszélt, érvelt, hízelt - bár egyre szétszórtabb lett, ahogy a homok belepte a hátsó ablakot is, ismételte önmagát, magyarázkodott, dadogni kezdett. Egyszer csak a hátsó ajtó kivágódott, amennyire csak tudott, nekicsapódott a vágat falának. Egy kezét láttam, fekete szőr borította az ujjperceit, a mutatóujján hatalmas rubin csillogott. Gyorsan négylapátnyi laza földet öntöttem a feltárult nyílásba. Hangosan szitkozódott, és behúzta az ajtót.

Nem sokkal később megtört. A föld dobogása tette... Valószínűleg. Sőt biztosan. A Cadillac belsejében nagyon hangos lehetett. Föld és kavics zápor hullott a tetőre, majd leszóródott az ablakok mellett. Végre ráébredt, hogy egy kárpitozott, nyolchengeres, turbófeltöltésű koporsóban ül.

- Engedjen ki! - sikította. - Kérem! Nem bírom! Engedjen ki!

- Akarja hallani az ellenjavaslatomat? - tettem föl a kérdést.

- Igen, igen, igen, istenemre, igen!

- Sikítson. Ez a javaslatom lényege. Ennyit akarok. Sikítson a kedvemért. Ha elég hangosan sikít, kiengedem.

Dobhártyaszaggatóan sikított.

- Nagyon jó - dicsértem meg. Csak így! Őszintén. - De még nem *elég* jó.

Tovább lapátoltam, kupacot kupac után hajítva a Cadillac tetejére. A göröngyök legurultak a szélvédőn, és megültek az ablaktörlőn.

Megint sikított, még hangosabban. Érdekelte volna, sikolthat-e egy ember akkorát, hogy elszakítsa a saját hangszálait.

- Nem rossz - biztattam, és megkettőztem a munkatempót. Mosolyogtam, pedig sajgott a hátam. - Sikerülhet, Dolan. Tényleg sikerülhet.

- Ötmillió.

Ez volt az utolsó értelmes mondata.

- Nem érdekel - vágtam rá, és a lapátnyélre dőlve egyik kezem sebes élével letöröltem a homlokomon csorgó izzadságot. A föld már majdnem teljesen beborította a Cadillacet. Mint egy nagy barna kéz, amely közrefogja Dolant és a Cadillacet. - De ha képes olyan hangerőt kicsalni a torkából, mint, mondjuk, *nyolc* rúd dinamit egy 1968-as Chevrolet indítójára kötve, akkor kieresztem. Szavamat adom.

Sikoltozott tehát, én pedig szórtam a földet a Cadillacre. Néha már egészen hangos volt, bár úgy ítélt meg, nem hangosabb, mint *két* rúd dinamit az 1968-as Chevrolet gyújtására kötve. Maximum *három*. És mire a Cadillac dukkózásából már semmi sem látszott ki, és megpihentem, hogy egy pillantást vessek a lyukban emelkedő homokkupacra, már nem hallatott egyebet pár horkanásnál és megbicsakló hörgésnél.

Az órára néztem. Még csak egy óra múlt. Kezem ismét vérezni kezdett, és az ásonyél csúszóssá vált. Egy marék kavics vágódott az arcomba, összereztem. A viharos sivatagi szél zúgása különösen kellemetlen - hosszú, egyenletes, végtelen huhogás. Mint egy tökkelütött kísértet.

A lyuk fölé hajoltam:

- Dolan!

Semmi válasz.

- Sikítson, Dolan!

Először néma csend, aztán harsány krakogás.

Szuper!

Visszatértem a mikrobuszhoz, beindítottam, és másfél mérföldet haladtam az útépitésig. Odafele beállítottam a rádiót a Las Vegas-i WKXR-re, az egyetlen adóra, amelyet a kocsirádiója be tudott fogni. Barry Manilow közölte velem, hogy olyan dalokat írt, amelyek megénekeltek az egész világot, bár ebben az állításban kételkedtem némiképp, de mindegy, mert aztán jött az időjárás-jelentés. Vihart ígértek, úti jó tanácsokat is közöltek a Las Vegasból a kaliforniai határ felé vezető főutakról. A homokfúvások miatt romlanak a látási viszonyok, mondta a lemezlovas, de amire még jobban ügyelni kell, forgósél is várható. Értettem, miről beszél, mert már észrevehetően rángatta a mikrobuszt a szél.

Ott állt a Case-Jordan markolóm: legalábbis én már a magaménak éreztem. Beszálltam, a Barry Manilow-számot dudorászva, és összeérintettem a kék és sárga vezetékeket. A markoló simán beindult. Ezúttal nem felejtettem el üresbe tenni. *Nem is rossz, fehér fiú*, hallottam Tinkert magamban, *fejlődsz*.

Úgy van. Fejlődöm.

Ültem egy percig, figyeltem, ahogy homokfátyol lebben a sivatag fölött, hallgattam a markolódaru moraját, és azon tűnődtem, mit csinálhat Dolan. Végül is ez a Nagy Lehetőség számára. Megpróbálhatja kitörni a hátsó ablakot, vagy előre kúszhat az elülső ülésbe, és megpróbálhat áttörni a szélvédőn. Mindkettőre borítottam egy-egy kupac földet és homokot, de minden lehetséges. Attól függ, mennyire dilizett már be, de mivel ezt nem tudhattam, nem is igen volt értelme töprengeni rajta. Másan annál inkább.

Előremenetbe tettem a váltót, és végighajtottam az országúton az árokig. Mikor odaértem, izgatottan a széléhez araszoltam és lenéztem, mintegy arra számítva, hogy ember nagyságú ürgelyukat pillantok meg, elől vagy hátul, ahol Dolan kitörte az üveget és kimászott.

De az odalapátolt földréteg érintetlen maradt.

- Dolan - szólítottam meg szerintem egész vígan.

Semmi válasz.

- Dolan!

Semmi.

Megölte magát, gondoltam, és keserű csalódottságot éreztem emiatt, valahogyan megölte magát, vagy belepusztult a félelembe.

- Dolan?

Kacagás szivárgott fel a földhalmon keresztül: színtiszta, féktelen, teljesen őszinte kacagás. Éreztem, ahogy a hús a testemben görcsös csomóba húzódik össze. Olyan ember nevetése volt, aki eszét vesztette.

Kacagott és kacagott rekedten. Aztán sikoltott, és megint csak kacagott. Aztán már ketten folytattuk.

Egy ideig vele nevettem vagy sikítottam, mikor hogy, a szél pedig rajtunk nevetett és tőlünk sikított.

Később visszamásztam a Case-Jordanre, alábocsátottam a lapátot, és nekiálltam, hogy végleg elhantoljam.

Négy perc alatt még a Cadillac alakja is kivehetetlenné vált. Csak egy földdel borított lyuk maradt.

Azt hittem, hallok valamit onnan, de csak a szél zúgott, vagy a markoló dohogott egyenletesen, nehéz lett volna eldönteni. Letérdeltem, aztán hasrafeküdtem, fejemet belógatva az árokba.

Odalent, a földhányás alatt Dolan még mindig kacagott. Olyan hangokat adott ki magából, mint amilyeneket a képregények feliratain látni: *Ho-ho-hó! Aaaaah-hah-haa!* Talán szavak is vegyültek közé. Fene tudja. De azért elmosolyodtam rajtuk, és bólintottam.

- Sikíts - súgtam. - Sikíts csak, ha akarsz.

De a halvány nevetés folytatódott tovább, mérgező páráként szivároghat föl a sírból.

Hirtelen jeges rémület fogott el, hogy Dolan mögöttem áll! Igen, valahogy mögém keveredett! És mielőtt megfordulhatnék, letaszít a lyukba...

Felpattantam, hátrapördültem, meggyötört kezeimet úgy-ahogy ökölbe szorítottam.

A szél pofon vágott egy marék homokkal.

És slussz. Semmi más.

Letöröltem koszos zsebkendőmmel az arcom, visszaszálltam a markoló kabinjába és folytattam a munkát.

Jóval sötétedés előtt betemettem a vágatot. Még maradt is föld, a Cadillac által kiszorított mennyiség, amit aztán a szél szerteszórhatott. Gyorsan ment - de még milyen gyorsan.

Gondolataim elkalandoztak, zavartak és szinte mámorosak voltak, ahogy visszarobogtam az úton a markolóval, éppen Dolan sírján átgázolva.

Leparkoltam a helyére, levettem a trikómat, és minden fém alkatrészt megtörölgettem vele a kabinban, hogy eltávolítsam az ujjlenyomatokat. A mai napig nem tudom, minek csináltam, hiszen legalább száz egyéb helyen hagyhattam nyomot magam után. Aztán a viharos alkonyat barnásszürke derengésében odabaktattam a mikrobuszhoz.

Kitártam a hátsó ajtót, feltárva a bent guggoló Dolant. Visszatántorodtam, sikoltottam, egyik tenyeremet pajzsul az arcom elé kaptam. Úgy éreztem, szívem szétrobban a mellkasomban.

De semmi és senki nem szállt ki a kocsiból. Az ajtót nagy csattanással bevágta a szél, mint egy kísértetkastély spalettáit. Végül dühöngő szívvel visszaóvakodtam, és bekukucskáltam. Csak az otthagyt rendetlenség fogadott, semmi más: a törött lámpájú nyíljelzés, az emelő meg a szerszámosládám.

- Össze kell szedned magadat - mondtam szelíden. - Szedd össze magad.

Vártam, Elizabeth azt feleli, rendbe jössz, drágám... vagy ilyesmit, de csak a szél zúgott.

Beszálltam az autóba, beindítottam, és félútig lementem az árok felé. Eddig bírtam eljönni. Tudtam, hogy merő ostobaság, de egyre inkább meggyőződésemmé vált, hogy Dolan ott bujkál a mikrobuszban. Szememet végig a visszapillantó tükrön tartottam, hogy kiszúrhasam árnyalakját a többi árnyék közül.

A szél még erősebben fúj, mint annak előtte, hintáztatta a kocsit a rugóin. A sivatagból felkavart homok a reflektor fényében füstfelhőnek látszott.

Végül leparkoltam az út szélén, kiszálltam, kulcsra zártam az összes ajtót. Tudtam, örülség akár megpróbálni is, hogy kint aludjak, de bent képtelen lettem volna. Egyszerűen nem ment. Így tehát behúzódtam hálósákommal a mikrobusz alá.

Öt másodpercre rá, hogy becipzároztam magam, el is aludtam.

Mikor felriadtam a rémálomból, nem tudtam rá visszaemlékezni - kivéve, hogy kezek markolászták a torkomat -, és élve eltemetve találtam magam. Homok lepte be az orromat, a fületem. A torkomba is beszállt, fojtogatott.

Felordítottam, és megpróbáltam kikecmeregni, mert először a védelmező hálósákot is földhányásnak hittem. Be is vágtam a fejem a mikrobusz alvázába, láttam, hogyan szállingóznak lefelé a rozsdapelyhek.

Kihengergőztem a kocsi alól a kormos bádogszínű hajnalba. Hálósákom, ahogy megszabadult súlyomtól, tovaröppent, mint az ördögsekér. Meglepetten felkiáltottam, és vagy tíz-tizenöt méteren át kergettem, mire ráeszméltem, hogy a világ legnagyobb ostobaságát követem el. A látótávolság húsz yard alá csökkent. Az út néhol teljesen eltűnt. A mikrobuszra pillantottam. Mintha kiradírozták volna a tájból, úgy festett, mint egy kísértetváros ereklyéje megsárgult fotográfián.

Visszatámolyogtam a kocsihoz, előkotortam a kulcsot, és beszálltam. Továbbra is köpködtem, és száraz köhögés kínozott. Beindítottam a motort, és lassan visszagurultam korábbi helyemre. Várnom sem kellett az időjárás-jelentésre: nem is beszélt másról a fickó, mint az időjárásról. Nevada történelmének legnagyobb szélvihara. Minden utat lezártak. Hacsak nincs valakinek sürgős dolga, maradjon otthon - de inkább akkor is, ha van.

A győzedelmes július negyedike.

Maradj a kocsiban. Hülye vagy, ha kimész. Megvakulsz a homoktól.

Hát éppen ezt kockáztattam meg. Óriási lehetőség, hogy végleg betemethessem.

Soha, még legvadabb álmaimban sem mertem volna ekkora lehetőséget elképzelni. De ha már eljött, megragadtam.

Hoztam magammal három-négy takarót tartaléknak. Hosszú, széles csíkot téptem le az egyikből, és a fejem köré tekertem. Kiléptem az útra, mint valami beduin.

Az egész délelőttöt azzal töltöttem, hogy az aszfalttömböket visszacipeltem a lyukhoz az árokból, olyan gondosan elrendezgetve, mint a falat rakó kőműves. A cipekedés nem is volt olyan nehéz, bár némelyik tömböt úgy kellett kiásnom, mint régésznek a leleteket, és úgy húszpercenként muszáj volt visszamennem a mikrobuszhoz, hogy megpihentessem égő szememet.

Lassan haladtam nyugat felé az árok egykori sekélyebb végétől indulva, és negyed egyre elérkeztem az utolsó tizenhét lábhoz - reggel hattól. Addigra a szél valamelyest csillapodott, néha foltokban a kékség is előtűnt a fejem fölött a szürke égből.

Cipeltem és rakosgattam, cipeltem és rakosgattam. Mostanra értem oda, ahol számításaim szerint Dolan nyugodott. Meghalt már vajon? Hány köbméter levegő fér vajon egy Cadillacbe? Vajon mikor válik ez elégtelenné az emberi élet fenntartására, feltéve, hogy Dolan egyik útitársa sem lélegzik többé?

Letérdeltem a csupasz földre. A szél megtépázta a Case-Jordan keréknyomait, ha nem is törölte el teljesen. Valahol ezek alatt a nyomok alatt, a mélyben egy Rolex órát viselő ember volt.

- Dolan - mondtam tréfálkozva -, meggondoltam magam, kiengedlek.

Semmi. Egy hang se. Már biztosan halott.

Visszatértem egy újabb aszfalttömbért. A helyére raktam, és mikor épp felálltam volna, halvány, elcsukló nevetést hallottam átszivárogni a földrétegen.

Fejemet lehorgasztva leguggoltam - ha még lett volna hajam, az arcomba lógott volna -, és egy darabig úgy is maradtam, hallgattam a nevetését. Színtelen, vékony hang.

Mikor abbamaradt, újabb aszfalttömböt hoztam. Ezen egy darabka sárga terelővonal is húzódott. Mint egy gondolatjel. Letérdeltem.

- Az isten szerelmére! - üvöltötte. - Robinson, az isten szerelmére!

- Úgy van - válaszoltam mosolyogva. - Az isten szerelmére.

Az aszfalttömböt elhelyeztem a szomszédja mellé, aztán bár hallgatóztam, Dolant nem hallottam többé.

Aznap éjjel tizenegykor értem haza Vegasba. Tizenhat órai alvás után felkeltem, a konyhába indultam kávéfőzni, de összeestem, és csak fetrengtem a hátamba hasító görcs miatt az előszoba padlóján. Egyik kezemmel a fenekemet markolásztam, a másikat a számba tömtem, hogy elfojtsam az ordítást.

Kicsit később elkúsztam a fürdőszobáig - egyszer megpróbáltam felállni is, de csak újabb ménkúcsapást értem el vele -, és a mosdókagylóba csimpaszkodva sikerült annyira felhúznom magam, hogy kivehessem a másik doboz fájdalomcsillapítót a szekrényből.

Lenyeltem három pirulát, aztán kinyitottam a kád csapját. A padlón fekvé vártam, hogy megteljen a kád. Mikor megtelt, kibújtam valahogy a pizsamámból és bemásztam. Öt órán át feküdtem a vízben, jórészt bóbiskolva. Mikor kikászálódtam, tudtam járni.

Egy kicsit.

Elmentem egy csontkovácsához. Azt mondta, három porckorongom kificamodott, és a gerincem alsó szakasza súlyosan deformálódott. Megkérdezte; csak nem egy cirkuszi erőművészhez szegődtem el statisztának.

Azt feleltem, a kertben ástam.

Azt mondta, menjek Kansasba.

Elmentem.

Megoperáltak.

Mikor az altatóorvos rám helyezte a fekete gumimaszkot, Dolant hallottam nevetni a sziszegő sötétségből, és tudtam, meghalok.

Az intenzív szoba zöld csempével volt burkolva.

- Élek? - hörögtem.

Az ápoló felnevetett:

- Hát persze.

Megérintette a homlokomat - az én körbefutó homlokomat:

- Hogy megégett! Úristen! Fáj, vagy még mindig az altató hatása alatt áll?

- Még mindig kába vagyok - feleltem. - Mondtam valamit, míg altattak?

- Igen - felelte.

Ledermedtem. Megfagyott a vér az ereimben.

- Mit mondtam?

- Azt, hogy: sötét van, engedjenek ki - nevetett megint.

- Aha - mondtam.

Dolant soha nem találták meg.

A vihar az oka. Az a szemét vihar. Egész biztos vagyok benne, hogyan történhetett ez, de megérthetik, nem ellenőriztem azóta se, amit most elmondok önöknek.

ÚJBK - emlékeznek? Újraburkolás. A 71-es útnak a terelőút által bezárt szakaszát a vihar majdnem teljesen betemette. Mikor újra kezdték a munkálatokat, nem vacakoltak azzal, hogy lesöpörjék az újonnan keletkezett homokdűnéket. Minek, ráér, ha úgyis odaérnek. Zavaró forgalom úgyszólván. Így hát a föld elegyengetését és a régi burkolat feltörését egyszerre végezték. Ha pedig esetleg a dózerkezelő észreveszi, hogy a homokkal lepett aszfaltot egy szakaszon - úgy negyvenlábnyi szakaszon - valaki gondosan, szinte geometrikus szabályszerűséggel felvagdosta, hát nem szól senkinek. Talán megdöbben rajta. De az is lehet, hogy csak az jár a fejében, hová viszi a kedvesét aznap este.

Aztán jönnek a dömperek friss sóderrakományukkal, majd a kavicsszórók, úthengerek. Utánuk érkeznek a pótkocsik hatalmas bitumentartályokkal, széles szórófejjel a végükön, bűzlenek a forró szuroktól, olyan szagot árasztva, mint az olvadó lópatkók. Majd, mikor a friss aszfalt már kihűlt, végiggördül rajta a

vonalazógép, a nagy vászon napernyő alól ki-kikandikál a kezelő, hogy ellenőrizze, elég egyenesen fut-e a sárga terelővonal, fogalma sincs, hogy éppen most gördül át egy ködszürke Cadillac fölött, amelyben három ember ül, fogalma sincs, hogy odalent a sötétségben van egy rubingyűrű is, és egy arany Rolex még mindig méri az időt.

Egy közönséges Cadillacet valamelyik nehézgép könnyedén behorpasztotta volna: egy billenés, egy reccsenés, aztán a sok ember nekiáll ásni, kíváncsian, hogy mit - vagy kit - találnak odalent. Szerencsére ez inkább egy tank volt, mint egy autó, Dolan elővigyázatossága távol tartott mindenkit a megtalálásától.

Előbb-utóbb a Cadillac persze úgymint behorpad, valószínűleg egy tovahaladó nyerges vontató alatt, és a következő jármű vezetője észleli a gödröt a nyugatra tartó sávban, értesíti az Országúti Felügyelőséget, és megint ÚJBK lesz. De ha akkor és ott nincsenek országúti felügyelőségi dolgozók, hogy lássák, a nehéz autó alatt valamiféle üreges tárgy roppant meg, azt állapítják meg, hogy az alapzatdeformációt (ahogyan ők nevezik az ilyesmit) a fagy vagy egy összetört sózárvány, esetleg sivatagi földcsuszamlás okozta. Kijavítják, és az élet megy tovább.

Eltűntnek nyilvánították Dolant. Nem sok könnyet hullattak érte.

A *Las Vegas Sun* cikkírója szerint valahol Jimmy Hoffával, a gengszterrel dominóztat vagy biliárdozik. Talán nem is jár ezzel messze az igazságtól.

Jól vagyok.

A hátam egész szépen rendbe jött. Szigorúan rám parancsoltak, hogy harminc fontnál nehezebb súlyt nem emelhetek segítség nélkül, de rengeteg harmadikosom van idén, tehát rengeteg a segítő kéz.

Új Acura autómmal többször is áthajtottam oda-vissza azon az útszakaszon. Egyszer meg is álltam, kiszálltam, és (miután körülnéztem, hogy egyik irányból sem közeledik senki) odapisiltem, ahol a helyet sejtettem. Bár a hólyagom feszült, nem sok csurrant-cseppent, és mikor továbbhajtottam, le nem vettem szememet a visszapillantó tükörről, mivel az a bolondos érzésem támadt, hogy mindjárt felkel a hátsó ülésről, fahéj színűvé fakult arcbőrrel, amely úgy feszül a koponyájára, mint egy múmia bőre, haja csupa homok, csak a szeme és a Rolex ragyog.

Ekkor jártam utoljára a 71-es úton. Ha nyugaton akad dolgom, a sztráda felé veszem

az irányt.

És Elizabeth? Akárcsak Dolan, elnémult végleg. Micsoda megkönnyebbülés!

(Rézműves Zoltán fordítása)

A HERCEHURCA VÉGE

A háború végéről szeretnék mesélni, az emberiség elsorvadásáról és a Megváltó haláláról. Regényes történet, megérdemelne több ezer oldalt, vagy akár egy egész polcra való kötetet is, mindazonáltal az Olvasónak be kell érnie ezzel a sűrített változattal (már ha egyáltalán lesz olvasója). A vérátömlesztés gyorsan hat. Úgy számolom, ez az én esetemben valahol két óra és negyvenöt perc közötti időt jelent. Attól függ, milyen a vércsoportom. Szerintem A vagyok, ami némi további haladékok adna, de vesszek meg, ha képes vagyok biztosra venni. Ha mégiscsak kiderülne, hogy nullás, akkor készülj fel jó pár üresen maradt oldalra, kedves feltételezett barátom.

Bárhogy van is - gondolom -, jobb, ha a legrosszabra számítok, és sietek, ahogy csak tudok.

Villanyírógépet használok. Bobby szövegszerkesztője gyorsabb ugyan, de a tápegység túl szeszélyes ahhoz, hogy bízni lehetne benne, akárcsak a mátrixnyomtató. Most csak egy dobásom van, nem kockáztathatom, hogy amikor már a nagyjával megvagyok, akkor szálljon el az egész az adat-másvilágra, egy memóriakiésés miatt, vagy mert egy adatsor túl nagy falatnak bizonyul a nyomtató számára.

Howard Fornoynak hívnak. Szabadúszó író voltam. Öcsém, Robert Fornoynak pedig a Megváltó. Megöltem; lepuffantottam a saját találmányával. Ő Csillapítónak nevezte el. Szerintem jobb név lett volna ugyan a Hatalmas Nagy Balfogás, de ami megtörtént, megtörtént, és nem lehet változtatni rajta - ahogy az írek mondják már évszázadok óta... és ez igenis *bizonyítja*, mekkora seggfejek.

De a fenébe is, nem engedhetek meg magamnak ilyen mellékvágányokat.

Miután Bobby meghalt, letakartam egy paplannal, és leültem a faház nappalijában az egyetlen ablakhoz, úgy három órácskára, s nézegettem az erdőt. Régebben látni lehetett innen North Conway fényesen izzó neonfényeinek narancs villózását, de már nem. Csak a Fehér Hegység maradt, sötét háromszögek, amiket egy gyerek vagdosott ki krepp-papírból, és a hunyorgó csillagok.

Bekattintottam a rádiót, végigpásztáztam az összes frekvenciát, aztán találtam valami idiótát, és ki is kapcsoltam. Üldögéltem, és próbáltam kitalálni, hogyan is meséljem el ezt a történetet. De egyre csak elkalandoztam képzeletben a mérföldnyi fenyvesek közé, a semmibe. Végül rájöttem, muszáj lesz összevakarnom magamat és rákapcsolni inkább. A fenébe is. *Sose* tudtam úgy dolgozni, ha nem volt a határidő megszabva.

Most aztán holtbiztosan van.

Szüleinknek semmi okuk nem volt rá, hogy másra számítsanak, mint ami jutott nekik: jó eszű gyerekek. Apa történelem szakosként végzett, és harmincéves korára már a Hofstrán lett rendes professzor. Tíz évre rá Washingtonban volt, mint a Nemzeti Levéltár hat helyettes vezetőjének egyike, útban a csúcsra. De eszméletlen jó fej is volt emellett - birtokában volt az összes lemez, amit Chuck Berry valaha rögzített, ráadásul ő maga is játszott egy haláli dögös bluesgitáron. Az én apám nappal kartotékozott, éjjel meg nyomta a rockot.

Anya *magna cum laude* diplomázott a Drew-n. A Phi-Béta-Kappától megkapta a tagságát jelző jelképes kulcsocskát, amelyet aztán néha azon a menő férfikalapján hordott. Sikeres hites könyvvizsgáló lett belőle a fővárosban, összeismerkedett apámmal, feleségül ment hozzá, majd leszedte a cégtábláját, ahogy teherbe esett velem, az Olvasó őszinte hívével. 1980-ban bukkantam fel. Anya '84-ig apám néhány üzlettársának adóügyeivel foglalkozott - ezt nevezte "az ő kis passziójának". Mire Bobby 1987-ben megszületett, már tucatnyi nagykutyanak az adózását, befektetési csomagjait és ingatlangazdálkodását kezelte. Meg is nevezhetném őket, de kit érdekel. Vagy meghaltak, vagy nyálcsorgató idioták mára mindannyian.

Szerintem anyám valószínűleg több pénzt hozott ki évente az "ő kis passziójából", mint apám az állásából, de ez sohasem számított - elégedettek voltak azzal, amit maguknak vagy egymásnak jelentettek. Jó párszor láttam őket vitatkozni, de komolyan összeveszni soha. Míg fel nem nőttek, abban láttam az egyetlen különbséget a saját anyám és játszótársaimé között, hogy míg az övék olvasott, vagy vasalt, vagy varrt, vagy telefonált, mialatt a sorozatok mentek a tévében, addig az enyém zseb kalkulátort nyomogatott, és számokat írkált hatalmas, zöld papírívекre, mialatt a sorozatok mentek a tévében.

Nem okoztam hát csalódást két olyan embernek, akik aranyfokozatú Mensa hitelkártyát hordtak a tárcájukban. Állami iskolai pályafutásom során végig jeles vagy jó voltam mindenből. (Soha még szó sem esett arról, hogy akár én, akár az öcsém magániskolába járjunk.) Korán kezdtem el írni is. Jól - minden erőlködés nélkül. Az első írásomat húszéves koromban közölte egy magazin - arról szólt, hogyan telett át a szárazföldi haderő Valley Forge-ban. Egy légitársaság útimagazinjának adtam el, négyszázötven dollárért. Apám, akit imádtam, azt kérdezte, megvásárolhatja-e tőlem a csekket. A saját csekkfüzetéből állított ki nekem egyet helyette, az útimagazinét bekereteztette és kiakasztotta az íróasztala fölé. Romantikus zseni, ha úgy tetszik. Egy romantikus, blues játszó zseni, ha így jobb. Higgyék el nekem, egy hozzám hasonló kölyök kevésbé sikeresen is szerepelhetne. Persze ő is, anyám is meghaltak tavaly, tébolyodottan és a nadrágjukba vizelve, mint mindenki más széles e világon, de ettől még nem szerettem egyiküket sem kevésbé.

Az a fajta gyerek voltam, akitől el lehet várni dolgokat - jól nevelt, intelligens fiú, akinek tehetsége korán ért be a szeretet és bizalom légkörében, hű fiú, aki szereti és tiszteli anyját és apját.

Bobby más volt. *Senki*, még az ilyen elit hitelkártyás népség se számít egy olyan gyerekre, mint Bobby. *Soha*.

Két teljes évvel hamarabb lettem szobatiszta, mint Bob. Ez volt az egyetlen dolog, amiben valaha is megelőztem. De sohasem féltékenykedtem rá; az olyan lett volna, mintha az Amerikai Légiónyomozó Hivatal egyik jobb dobójátékosa irigykedne Nolan Ryanre vagy Roger Clemensre. Bizonyos ponton túl azok a hasonlóságok, amelyek féltékenységet szülhetnének, egyszerűen megszűnnek létezni. Én jelen voltam, és tanúsíthatom: bizonyos ponton túl nem marad más, mint meghátrálni és eltakarni szemünket a villanás elől.

Bobby kétéves korától olvasott, és háromévesen már rövidebb esszéket írt, *A mi kutyanék* és *Utazás anyáival Bostonba* címmel. Betűi olyanok voltak, mint egy hatéves kusza, görcsösen erőltetett kézírása. Ez már önmagában is eléggé megdöbbenően hatott, de még mindig semmi sem volt ahhoz képest, hogy ha valaki átmásolta irományait, hogy, még mindig csak fejlődésben lévő kézügyessége ne játszasson szerepet az ítéletben, az ember azt hihette volna, hogy egy ragyogó eszű, bár kissé naiv első gimnazista művét olvassa. Szédítő iramban fejlődött az egyszerű tőmondatoktól az összetettebbeken keresztül egészen a komplex körmondatokig, hátborzongató intuícióval kezelve szókapcsolatokat, mellé- és alárendeléseket. Nyelvtani szerkezetei néha tökéletlenebbre sikerültek, jelzőit néha rosszul választotta meg, de az efféle hiányosságokat - amelyek bennünket, írókat legtöbbször egész életünkben végig kísértenek - ötéves korára meglehetősen jól kiküszöbölte.

Migrénes lett. Szüleink aggódtak, hogy valamilyen testi probléma miatt - mint például agytumor -, és orvoshoz vitték, aki tüzetesen megvizsgálta, és még ennél is figyelmesebben végighallgatta, majd közölte apámékkal, hogy a stresszen kívül Bobbynak kutya baja; rendkívül frusztrálja ugyanis, hogy keze nem képes tartani az iramot az agyműködésével.

- Az önök gyermeke mintha egy mentális epekőtől próbálna szabadulni - magyarázta az orvos. - Felírhatnék valamit a fejfájására, de számára az igazi orvosság egy írógép lenne.

Így hát anya és apa ajándékozott Bobbynak egy IBM írógépet. Egy évre rá karácsonyra kapott egy Commodore 64-et, WordStar szövegszerkesztővel, és Bobby megszabadult migrénjétől. Mielőtt rátérnék más dolgokra, annyit szeretnék még ehhez hozzáfűzni, hogy azután is, még három évig hitte, hogy a Mikulás hagyta ott

neki a fa alatt a szövegszerkesztőt. Most, hogy visszagondolok, ez is olyasmi, amiben legyőztem őt: a Mikulásból is hamarabb nőttem ki.

Rengeteget mesélhetnék ezekről az időkről, és azt hiszem, valamennyit muszáj lesz is, de sietni kell és rövidre fogni az elbeszélést. A határidő. Vagy úgy, a határidő! Egyszer olvastam valami kis limonádét, az volt a címe, hogy "A kivonatos *Elfújta a szél*". Valahogy így szólt:

"- Még hogy háború? - nevetett fel Scarlett. - Ugyan, lárifári!

Bumm! Ashley bevonult! Atlanta porig égett! Rhett, ahogy jött, el is ment!

- Lárifári - mondta a könnyein át Scarlett. - Majd holnap belegondolok, végül is az már másnap lesz."

Jóízűt nevettem ezen, mikor olvastam, de most, hogy én is hasonló helyzetbe kerültem, már korántsem tűnik olyan viccesnek. Valahogy így:

"- Még hogy olyan IQ-ja van a gyereknek, amit még csak fel se lehet mérni semmilyen létező teszttel? - mondta mosolyogva Linda Fornoynak odaadó férjének, Richardnak. - Lárifári! Majd olyan légkört teremünk számára, amelyben az ő tehetsége - hogy nem éppen idióta bátyját meg se említsük - kibontakozhat. Úgy neveljük majd fel őket, mint normális amerikai fiúkat, végtére is azok, a fenébe is!

Bumm! A Fornoynak fiúk felnőttek! Howard a virginiai egyetemre ment, cum laude végzett és szabadúszó íróként dolgozik! Kényelmes életet alakított ki magának! Afférja rengeteg asszonnyal volt, csak kevéssel jutott el az ágyig! Sikeresen elkerült minden szexuális és egészségügyi nehézséget! Mitsubishi hifitornyot vásárolt! Hetente küldött haza levelet! Két, egész kelendő regényt írt!

- Lárifári - mondta Howard. - Ez aztán a nekem való élet!"

Valóban így ment, egészen addig a napig, míg Bobby váratlanul meg nem érkezett (pont, mint egy igazi eszelős tudós) két üvegdobozával, méhekkal az egyikben és darázsfészekkel a másikban. Kifordított Mumford tornatrikót viselt, arra készülöben, hogy lerombolja az emberi értelmet, és víg pofával, mint kagyló dagálykor.

Az affélékből, mint az öcsém, két-három nemzedékenként csak egy jön világra, szerintem - mint például Leonardo da Vinci, Newton, Einstein és talán még Edison.

Úgy tűnik, közös vonásuk, hogy olyanok, mint valami túlméretezett iránytű, mely sokáig céltalanul leng ki erre-arra, a helyes északi irányt kutatva, míg félelmetes erővel meg nem állapodik rajta. Mielőtt ez bekövetkezne, könnyedén belekeverednek valami bizarr szarságba, és ez alól Bobby sem volt kivétel.

Nyolcéves lehetett, én meg tizenöt, mikor egyszer bejött hozzám, és azt mondta, feltalált egy repülőgépet. Addigra már túl jól ismertem Bobbyt ahhoz, hogy csak úgy rávágjam, hülyeség, és kivágjam őt a szobámból. Kimentem vele a garázsba. Ott állt a különös furnérszerkezet Bobby American Flyer triciklijén. Többé-kevésbé vadászgépnek látszott, de a szárnyai nem hátrafelé ágaztak szét, hanem előre. Hintalova nyergét szegecsekkel a gép törzséhez rögzítette. Oldalt volt a botkormány. Motor sehol. Azt mondta erre, vitorlázórepülő. Megkért, hogy lökjem le a Carrigan-dombról, amely a legmeredekebb magaslat a washingtoni Grant parkban, és egy betonozott ösvény fut le a közepén, az öregek sétaútként.

- Az lesz a kifutópályám - mondta Bobby.

- Bobby, fordítva tetted fel ennek a jószágnak a szárnyát - figyelmeztettem.

- Dehogy - válaszolta. - Így kell neki lennie. A *Vadon-királyság*-ban láttam valamit a sólymokról. Lecsapnak a prédájukra, aztán felfelé menetben kifordítják a szárnyukat. Látod, két ízület van. Ezáltal jobb felhajtóerőt kapsz.

- Akkor a légierő miért nem ilyenre építi a gépeit? - firtattam, mit sem sejtve, hogy mind az amerikai, mind az orosz légierő előrenyilazott szárnyú harci gépeket tervezget rajzasztalain.

Bobby vállat vont. Nem tudta, de nem is izgatta. Kimentünk a Carrigan-dombra, ott ő felmászott a hintalónyeregbe, és megmarkolta a kormányrudat.

- Lökj meg, *erősen* - mondta.

Megszállott fény lobbant fel a szemében, amit oly jól ismertem már! Jézusom, már a bölcsőből is! De Istenre esküszöm, soha nem löktem volna le ennyire erősen, ha sejtettem volna, hogy a szerkentyű tényleg működni fog.

De nem sejtettem, így aztán bitang nagy erővel löktem meg. Akadálytalanul gördült le a lejtőn, ő meg kurjongatott, mint egy cowboy, aki csordahajtsárról jövet éppen nekivág a városnak egy kiadós sörözés kedvéért. Egy öregasszonynak félre kellett szökkenni az útjából, és még így is hajszál híján elkapott egy korlátnak támaszkodó másik aggastyánt. Félútnál hátrarántotta a botkormányt, én meg kimeredtem szemmel bámulhattam, ahogy szálkás furnérlemez gépe elemelkedik a tricikliről, és majd betojtam az ijedségtől és a megrökönyödéstől. Elsőre csak pár centire vált el tőle, és

egy pillanatig úgy tűnt, mindjárt vissza is zökken. Aztán jött egy szélroham, és Bobby gépe úgy szállt fel, mintha láthatatlan madzagon húznák. Az American Flyer tricikli leszaladt a betonösvényről, egyenesen a bokrok közé. Egy szempillantás alatt Bobby tíz láb magasan lebegett, aztán húszra emelkedett, ötvenre. Átvitorlázott a Grant park fölött, meredeken felfelé ívelő pályán, és fellelkesülve kurjongatott.

Rohantam a nyomában, ordítottam, hogy jöjjön le. Szinte már láttam magam előtt, hátborzongató élesen, hogyan bucskázik le abból a hülye hintalónyeregből, és nyársalódik fel egy fán vagy a park egyik szobrán. Mintha nem csak elképzelném öcsém temetését, hanem, esküszöm, mintha valóban ott is lennék.

- Bobby! - sikítottam. - *Gyere le azonnal!*

- Ollé! - kiáltott vissza Bobby, erőtlen, de mámoros hangon. Döbrent sakkozók, frizbizók, regényolvasók, szerelmesek és kocogók álltak meg, s figyelték.

- BOBBY, NINCS BIZTONSÁGI ÖV AZON A KIBASZOTT TRAGACSON! - ordítottam. Ez volt az első eset, hogy ezt a bizonyos szót kimondtam, már ha jól emlékszem.

- *Neeem baaaj* - süvöltötte teli tüdőből, és meglepve vettem észre, hogy alig hallom. Egész úton lefelé, rohanva a Carrigan-dombról, csak kiabáltam utána. Hogy mit, arról halvány fogalmam sincs, de másnap suttogásnál hangosabb szóra nem voltam képes. Viszont tisztán emlékszem egy fiatalemberre, elegáns mellényes öltönyben, aki Eleanor Rooseveltt szobránál ácsorgott a domb tövében, mikor elszaladtam mellette. Rám nézett, és barátságosan azt mondta:

- Tudod, mit mondok, pajtás? *Csúnya* egy látomásom van a drogtól.

Emlékszem a torz árnyéokra, amely végigsuhant a park zöld gyepén, átfolyva és kitekeredve padokon, szemétkosarakon és a bámuló emberek égre fordított arcán. Emlékszem rá, hogyan üldöztem. Emlékszem arra is, hogyan borult el anyánk arca, hogyan fakadt sírva, mikor elmondtam, hogy Bobby gépe, amelynek már eleve semmi köze nem kellett volna legyen a repüléshez, egy hirtelen szellőkéstől felborult, és Bobby rövid, bár briliáns repülőkarrierje darabokra zúzódott a D Street kövén.

Ezzel kellett volna végződnie a dolognak, és jobb is lett volna mindenkinek, ha tényleg így történik minden. De nem így történt.

Ehelyett Bobby visszakanyarodott a Carrigan-domb felé, hanyagul gépe farkába kapaszkodva, nehogy lepottyanjon arról az átkozott járműről, és le is ereszkedett vele a Grant park közepén lévő kis tavacskához. Előbb ötlábnyira lavírozott fölötte, aztán négy... végül átkorcsolyázott szandáljával a víz színén, páros fehér tajtékcsíkot

húzva rajta, felrebbentve a szokás szerint ott pöffeszkedő (és túltáplált) kacsákat, amelyek méltatlankodó hápogásrohamot intéztek ellene, ő meg csak kacagott felszabadultan. A távolabbi partnál ért vizet, éppen két pad között, amelyek lenyisszantották gépe szárnyait. Lepattant a nyeregből, megütögette a fejét az öklével, és nekiállt káromkodni.

Hát, ilyen volt az élet Bobbyval.

Nem volt minden ennyire látványos - sőt nem hinném, hogy bármi is az lett volna... legalábbis a Csillapítóig. Mégis elmeséltem a sztorit, mert szerintem ezúttal e szélsőséges eset érzékletesebben szemlélteti, milyen is volt Bobbyval élni. Egy állandó agyrém. Kilencévesen már kvantumfizikát és felsőfokú algebrát hallgatott a Georgetown Egyetemen. Aztán ott volt az is, amikor az összes rádiót és tévét elnémította az utcánkban - no meg a négy környező háztömbben - a saját hangjával. Talált egy kiszuperált hordozható tévét a padláson, és széles sávú rádióadóvá alakította át. Egyetlen ósdi fekete-fehér Zenith, tizenkét lábnyi hifikábel, egy kabátfogas a házunk ereszére akasztva, és zutty! Jó két órán át Georgetown négy háztömbjében csak a WBOB-t lehetett fogni... ami egész véletlenül az én öcsémet jelentette, aki saját novelláiból olvasott föl, favicceket mesélt, valamint elmagyarázta, hogy a főtt bab magas kéntartalma felelős azért, hogy apánk annyit fingik minden vasárnap délelőtt a templomban.

- De legtöbbször csak egész csöndesen engedi el - magyarázta Bobby, úgy megközelítően háromezres hallgatóságának -, az igazán nagy durrantásokat néha visszatartja a zsoldárokig.

Apám a legkevésbé sem örült az egésznek. Végül hetvenöt dolláros bírságot fizetett a Szövetségi Médiabizottságnak, amit aztán le is vont Bobby következő évi zsebpénzéből.

Hát igen, Bobbyval élni... na nézd csak, még sírok is. Kíváncsi vagyok, vajon ezt most őszintén érzem vagy csak a kezdeti tünetek egyike. Szerintem az előbbi - Isten a tanúm, mennyire szerettem -, de azt hiszem, akárhogy is, muszáj lesz kicsit jobban sietnem.

Bobby tízévesen leérettségizett, gyakorlati szempontokat figyelembe véve, de sohasem lett diplomás, doktoriról nem is beszélve. Az egésznek az oka az a hatalmas erejű iránytű a fejében, amely kileng erre-arra, míg a helyes északi irányt meg nem leli.

Volt fizikus korszaka, aztán egy rövid időre belebolondult a kémiába... de a legvégén kiderült, Bobbyt a matematika túlságosan is idegesítette ahhoz, hogy bármelyik terület igazán leköthesse. Értett az ilyesmikhez, de végül is az összes úgynevezett reáltudomány untatta.

Tizenöt évesen épp archeológus volt - átfésülte a Fehér Hegységet szegélyező dombvidéket North Conway-i nyaralónk körül, rekonstruálta az indiánok történelmét, akik ott éltek, nyílhegyekből, kovakövekből, még réges-rég kialudt tábortüzek Közép-New Hampshire kőkorszaki barlangjaiban talált elszenesedett lenyomataiból is.

De aztán ez is elmúlt nála, történelmet és antropológiát kezdett olvasni. Mikor tizenhat volt, anyám és apám vonakodva bár, de beleegyezett, hogy csatlakozzon egy Dél-Amerikába készülő New England-i antropológiai expedícióhoz.

Öt hónappal később tért vissza, életében először napbarnítottan, pár centivel magasabb lett, néhány kilóval soványabb és sokkal csendesebb. Még mindig elég élénk volt, de kisfiúkorának néha terhes, néha ragályos, de mindig jelen lévő túlfűtöttsége elmúlt. Felnőtt. És ekkor hallottam őt először a hírekről beszélni, arról, hogy milyen retteneteseek. 2003-at írtunk, ebben az évben történt, hogy a magát a Dzsihad Fiainak nevező palesztin szakadár frakció (amelynek a neve számomra mindig olyan ellenszenvesen hangzott, mint egy nyugat-pennsylvaniai katolikus hitközösségé) permetbombát robbantott Londonban, ezzel a város területének hatvan százalékát megfertőzte, és a maradékot is rendkívül egészségtelen környékké változtatta azok számára, akik valaha életükben még gyerekeket terveztek (vagy azt, hogy ötvenévesnél tovább élnek, ha már erről van szó). Ebben az évben próbáltuk meg blokád alá venni a Fülöp-szigeteket, miután a Cedeño-kormányzat befogadott egy "kis csoportnyi" tanácsadót a vörös Kínából (úgy tizenötezret, kémműholdjaink adatai szerint), és csak akkor léptünk ettől vissza, mikor kiderült, hogy *a*) a kínaiak nem tréfáltak, hogy kifüstölnek bennünket, ha nem vonulunk vissza, *b*) az amerikai nép nem ragaszkodik annyira megszállottan egy tömegmészárláshoz a Fülöp-szigeteken. Szintén ebben az évben történt, hogy egy másik csoport vadbarom - albánok, azt hiszem - megpróbálta a levegőből az AIDS-vírust Berlinre permetezni.

Az efféle események mindenkit megrémítettek, de Bobbyt szinte halálra ijesztették.

- Miért ilyen átkozott kegyetlenek az emberek? - kérdezte egyszer.

A New Hampshire-i nyaralóban voltunk, augusztus végén, holmijaink nagyobb részét már dobozokba, bőröndökbe csomagoltuk. A faház azt a szomorú, lakatlan külsőt öltötte magára, amely mindig megelőzte elválásunkat. Számomra az elválás a világból New Yorkot jelentette, Bobbynak a texasi Wacót. Ott töltötte a nyarat,

szociológiát és geológiát tanulmányozott - szép kis vegyes felvágott, mi? -, és arról beszélt, hogy pár kísérletet készül lefolytatni. Ezt könnyed, társalgási stílusban közölte, de én láttam anyámon, hogy jelentőségteljesen vizslatja őt a hátralévő hetekben, amit még együtt töltöttünk. Sem apa, sem én nem gyanítottuk, amit anyánk már tudott: Bobby iránytűje már nem keresgél tovább, irányba állt végre.

- Hogy miért ilyen kegyetlenek? - kérdeztem vissza. - Én tudjam?

- Majd valaki más tudni fogja - felelte. - Nem is olyan soká, a dolgok mai állása szerint.

- Úgy állnak a dolgok, ahogy szoktak - mondtam erre. - Azt hiszem, azért történik minden, mert az emberek eleve kegyetlenek vannak teremtve. Ha valakit, akkor Istent hibáztasd.

- Hülyeség. Nem hiszek ebben. Még a kettős X-kromoszóma izéről is kiderült végül, hogy hülyeség. És ne mondd nekem, hogy a gazdasági kényszer az oka, meg a konfliktus aközött, akinek van, meg akinek nincs, mert ezzel nem magyarázol meg semmit.

- Az eredendő bűn - mondtam. - Nekem ez megfelel indoknak - jó a ritmusa, és lehet rá táncolni.

- Hát lehet, hogy az eredendő bűn az oka. De mi az eszköze, tesó? Feltetted már magadnak ezt a kérdést?

- Eszköze? Miféle eszközről beszélsz, nem értem!

- Szerintem a víz - mondta Bobby rosszkedvűen.

- *Hogy micsoda ?*

- A víz. A vízben van valami.

Rám nézett:

- Vagy éppen, hogy nincs.

Másnap Bobby elutazott Wacóba. Nem is találkoztunk addig, míg fel nem bukkant a lakásomban a kifordított Mumford trikóban, a két üvegdobozával. Három évvel később.

- Hahó, Howie - mondta. Belépett, hanyagul hátba veregetett, mintha csak három napja lett volna.

- Bobby! - kiáltottam föl, és amúgy mackósan meglapogattam. Kemény peremek vágódtak mellkasomhoz, és mérges kaptárzümögést hallottam.

- Én is örülök neked - mondta Bobby -, de csillapodj kicsit. Megriasztod a háziakat.

Hátrahőköltem. Bobby lerakta a nagy papírzacskót, amit cipelt, és kicsatolta a sporttáskáját. Óvatosan kiemelte belőle az üvegdozokat. Az egyikben méhkas volt, a másikban darázsészek. A méhek már elcsitultak, és visszatértek a dolgukhoz, bármi volt is az, de a darázsakat határozottan feldúlták az események.

- Rendben van, Bobby - feleltem. Rávigyorogtam. Egyszerűen nem tudtam abbahagyni a vigyorgást. - Mi szél hozott erre?

Kinyitotta a bevásárlószatyrot, és elővett egy majonézescsuprot, amely valami átlátszó folyadékkal volt félig tele. - Látod ezt? - kérdezte.

- Aha. Olyan, mint a víz, vagy mint a tiszta szesz.

- Tulajdonképpen mindkettő. Egy artézi kútból való, La Platából. Az egy kisváros negyven mérföldre keletre Wacótól. Mielőtt a mostani koncentrátumot előállítottam belőle, öt gallon volt. Szabályos kis lepárlóm van, Howie, de nem hiszem, hogy a kormány valaha is elkap ezért - vigyorgott, egyre szélesebben. - Csak víz az egész, de a legkeményebb koponyaszaggató itóka, amit az emberiség valaha látott.

- Halvány sejtelmem sincs, miről beszélsz.

- Tudom. Majd lesz. Tudod mit, Howie?

- Na?

- Ha ez az idióta emberiség kihúzza még hat hónapig, akkor fogadok, hogy egyben is marad örökre.

Felemelte a majonézescsuprot, és Bobby felnagyított szeme bámult rám mély ünnepélyességgel az üvegen keresztül.

- A nagy dobás - mondta. - A gyógyír a legnagyobb kórra, aminek a homo sapiens áldozatául esik.

- A rákra?

- Fenét - válaszolta Bobby. - Háború. Kocsmai verekedések. Ámokfutás. Az egész hercehurca. Hol a fürdőszoba, Howie? Mozog egy-két hátsó fogam.

Mire visszatért, nemcsak a Mumford trikót fordította a színére, de meg is fészülködött - ahogy megállapíthattam, ugyanazzal a módszerrel, mint régen. Bobby a csap alá tartotta kicsit a fejét, aztán hátrasimította az egészet az ujjával.

Megnézte a két üvegdobozt, és kijelentette, hogy a méhek és a darazsak visszatértek normális állapotukba.

- Nem mintha egy darázsészék bármikor is hasonlítana valamihez, amit normálisnak nevezhetnénk, Howie. A darazsak társadalmi rovarok, akárcsak a méhek vagy a hangyák, de a méhekkal ellentétben, akik mindig épeszűek, és a hangyákkal, akiknek lehetnek időleges skizoid rohamaik, a darazsak teljesen eszement őrültek.

Elmosolyodott:

- Akár csak mi, jó öreg homo sapiensek.

Levette a méhkast tartalmazó üvegdoboz fedelét.

- Mondok valamit, Bobby - mondtam mosolyogva, bár kissé túlságosan is széles vigyorral. - Tedd vissza azt a fedelet, elég, ha csak elmagyarázod, mit szólni hozzá. Tartogasd a bemutatót későbbre. Merthogy a főbérlőm szelíd jószág ugyan, de a főnök az a bazi nagy debella, aki Odie Perode-ot szív, és harminc fonttal nehezebb nálam. Szóval ő...

- Tetszeni fog - mondta Bobby, mintha egy szót se szóltam volna (ismerős módszer, akárcsak a Hajápolás Tízujjas Metódusa).

Sosem volt udvariatlan, csak néha teljesen belemerült a dolgokba. Talán megállíthattam volna? Egy frászt. Túl jó volt őt újra látni. Persze azt hiszem, tudtam, hogy előbb-utóbb bajt fog okozni, de ha már öt percnél tovább voltam együtt Bobbyval, egyszerűen megbabonázott. Olyan volt, mint Lucy a rajzfilmben a labdával, mikor azt mondja: "most az egyszer tényleg menni fog", én meg, mint Charlie Brown, aki lohol keresztül a pályán, és azt hiszi, eltalálja.

- Ami azt illeti, valószínűleg láttál már ilyesmit. Időről időre előfordulnak ilyen képek magazinokban, meg a tévés természetfilmekben is mutatják néha. Semmi extra, csak azért tűnik nagy kunsztnak, mert az embereknek mindenféle teljesen

indokolatlan előítéletei vannak a méhekkel kapcsolatban.

És ami a legkülönösebb az egészben, tényleg láttam már ilyesmit.

Bedugta a kezét a dobozba a méhkas és az üveg közé. Tizenöt másodpercen belül egy eleven sárga-fekete kesztyű borította be. Egy pillanatnyi *déja-vu* érzése kerített hatalmába: ülök a tévé előtt talpallós pizsamában, magamhoz szorítom Paddington macit, talán félórával a lefekvés ideje előtt (és egészen biztosan évekkel Bobby születése előtt), és rettegve, undorral és csodálattal figyelem, ahogy egy méhész hagyja, hogy a méhek teljesen belepjék az arcát. Előszörre pont, mint egy hóhércsuklya, aztán groteszk mozdulattal odébb tolja őket, hogy eleven szakállat képezzenek.

Bobby hirtelen összerezzen és elfintorodott.

- Az egyik megcsípett - mondta. - Kissé izgatottak az utazástól. Stoppal jöttem La Platából Wacóig - a helybéli biztosítóügynök hölgygel, egy öreg Piper Cubon -, aztán felszálltam egy kis repülőársaság valami, Air Seggfej vagy ilyesmi ingajaratára, azt hiszem, hogy New Orleansból idáig. Kábé negyvenszer szálltam át, de istenemre esküszöm, a taxizás készítette ki őket a Szemétdomb reptérről idáig. A Második sugárúton több kátyú van, mint a Bergenstrassén, a németek kapitulációja után.

- Szerintem most már igazán kivehetnéd a kezedet onnan, Bob - mondtam.

Még mindig arra számítottam, hogy kirepülnek - el bírtam képzelni, ahogy órákon át hajszolom őket egy összetekert magazinnal, egyenként, mintha szökevények volnának egy régi börtönös mozifilmben. De egy sem lépett meg - még.

- Nyugi, Howie. Láttál már méhet virágba csípni? Vagy akár hallottál már effélét?

- Te nem nézel ki virágnak.

Nevetett:

- Hülye, szerinted a *méhek* tudják, hogy néz ki egy virág? Á, dehogya! Semmivel se jobban, mint ahogy te tudod, vagy én, hogy milyen hangja van egy felhőnek. Tudják, hogy édes vagyok, mert szénhidrátokat választok ki a verítékemben... harminchét más hasonló vegyülettel együtt, és ez még csak annyi, amiről tudunk.

Jelentőségteljesen elhallgatott:

- Bár azt hiszem, be kell vallanom, szándékosan beédesítettem magam ma este. Egy egész doboz konyakmeggyet megettem a gépen...

- Jézus Mária, Bobby!

- ...ráadásul egypár tej-karamellát is, a taxiban idefelé jövet.

Benyúlt a dobozba a másik kezével is, és elkezdte óvatosan lesöpögetni a méheket. Mielőtt az utolsótól is megszabadult, láttam, még egyszer összerezzen, aztán végre igazándiból megkönnyebbülhettem, mikor visszahelyezte az üvegdoboz fedelét. Mindkét kezén egy-egy piros duzzanatot láttam: a bal tenyere közepén és a jobb kezén azon a tájon, amit a tenyérjósok szerencsevonalnak szoktak hívni. Megcsípték ugyan, de így legalább megértettem, hogy mit akart bemutatni azzal, hogy mintegy négyszáz méh megvizsgálta. És csak kettő szúrta meg.

Elővett egy csipeszt a farmerja órazsebéből, és odament az íróasztalomhoz. Odébb tolt a kéziratcsomót a Wang diktafon mellől, amelyet akkoriban használtam, és addig vacakolt, míg beállította a teleszkópos lámpát úgy, hogy éles kis fénykört vessen a papírok helyén a cseresznyefa lapra.

- Valami jót írsz, Vau-Vau? - kérdezte közvetlenül, és éreztem, hogy a hátamon feláll a szőr. Mikor is hívott engem utoljára Vau-Vaunak? Négyéves volt? Vagy hat? Fenébe is, nem tudom. Buzgón dolgoztatott a csipesszel a bal tenyerében. Láttam, hogy kipiszkál valamit, ami leginkább egy szőrszálhoz hasonlított az orrlyukából, és belehelyezi a hamutartómba.

- A *Vanity Fair* magazinnak írok a műkincshamisításról - feleltem a kérdésére. - Éste, Bobby, mi a túrót csinálsz éppen?

- Kihúznád helyettem a másikat? - kérdezte, és megajándékozott a csipesszel, a jobb kezével és egy bocsánatkérő mosollyal. - Mindig azt hiszem magamról, hogy olyan eszméletlen tehetség vagyok, hogy muszáj egyúttal kétkezesnek is lennem, de az igazság az, hogy a bal kezemnek kábé hatos az IQ-ja.

A jó öreg Bobby.

Mellé ültem, kezembe fogtam a csipeszt, és kipiszkáltam a méhfullánkot a vöröslő duzzanatból, közel a sorsvonalához, és míg ezzel foglalkoztam, felvilágosított a méhek és a darazsak, valamint a La Plata-i és a New York-i víz közti különbségről, ezenkívül, hogy mennyivel jobbra fordul minden az ő vizével meg az én segítségemmel, hogy a franc essen bele!

És a vége az lett, hogy rohantam a labda után, miközben az én nevető, veszettül intelligens öcsém azt ígérte, most az egyszer tényleg menni fog. A fenébe is!

- A méhek nem szúrnak, csak ha muszáj, mert belepusztulnak - magyarázta Bobby magától értetődően. - Emlékszel, amikor azt mondtad North Conwayben, hogy az eredendő bűn miatt gyilkoljuk egymást?

- Persze. Csak nyughass már!

- Ha létezik egyáltalán az ok! Ha létezik egyáltalán Isten, aki egyszerre tud úgy szeretni minket, hogy keresztfán szervírozza a saját fiát, és közben lökhajtásos szánkón mindannyiunkat pokolra küld, csak mert egy hülye tyúk nem a megfelelő almába harapott! Szerintem akkor az átok nem más, mint hogy a darazsak képére formált minket a méhek helyett. A francba, Howie, mit művelsz?

- Nyughass - válaszoltam -, kiszedem. De ha még sokat akarsz gesztikulálni, várok.

- Jó - mondta, és aránylag rendesen meg is nyugodott, míg kihúztam a fullánkot. Aztán folytatta: - A méhek a természet kamikazéi, Vau-Vau. Nézz csak bele abba az üvegdobozba! Az a kettő, amelyik megcsípett, most döglötten fekszik az alján. Olyan a fullánkjuk, mint a halászhorog. Befelé könnyen csúsznak, de mikor kifelé húzzák, a belüket is kitépik vele.

- Nafene - mondtam, és belepottyantottam a második fullánkot a hamutálcába. A horgot nem láttam rajta, de mikroszkópom se volt.

- Ettől különlegesek egyébként - tette hozzá.

- Az biztos.

- Másrészt, a darazsak fullánkja sima. Annyiszor kapnak telibe, ahányszor csak nekik tetszik. A harmadik-negyedik lövésnél már kifogy a mérgük, de kilyuggatni azért ki tudnak, ha akarnak... és általában akarnak. Főleg a falfúró darazsak. Amilyenek nekem is vannak. Nyugtató kell beléjük. Noxon vagy micsoda. Jókora másnaposságot kell hogy okozzon nekik, mert különben felkeléskor csak még hisztisebbek lesznek.

Komorán nézett rám, és most vettem csak észre a szeme körül a sötétbarna karikákat a kimerültségtől, és azt, hogy az én kisöcsikém fáradtabb, mint amilyen valaha is volt.

- Ezért harcolnak állandóan az emberek, Vau-Vau. Szünet nélkül. Mert sima a fullánkjuk. Nézz csak ide!

Felállt, odament a sporttáskájához, turkált benne, aztán kivett belőle egy szemcseppentőt. Kinyitotta a majonézes-csuprot, és a cseppentővel felszívott egy aprócska buborékot a desztillált texasi vízből.

Mikor odament vele a darazsak dobozához, láttam, hogy emennek egész másmilyen a fedele: egy kis műanyag lapocskát lehetett rajta odébb tolni. Nem is kellett, hogy megmagyarázza, miért. A méhekkal kapcsolatban természetes volt, hogy az egész fedelet leemelje, de a darazsakkal nem kockáztatott.

Megnyomta a fekete gumilabdacsot. Két vízcsepp hullott a darázsfészekre, rövid időre sötét foltot hagyva, amely szinte rögtön el is tűnt.

- Csak három percet kérek - mondta az öcsém.

- Mire?

- Ne kérdezősködj - válaszolta. - Majd meglátod. Három perc.

Ez idő alatt végigolvasta a műkinchamisításról írott cikkemet... pedig már húsz oldal megvolt belőle.

- Jó - mondta, letéve a kéziratot. - Nagyon jó. Érdeemes lenne utánanézned annak is, hogyan rendezte be Jay Gould a magánvonata szalonkocsiját hamis Manet-ekkel - kész röhej.

Azzal leemelte a darazsak dobozának a fedelét.

- Jézusom, Bobby, elég a műsorból! - ordítottam rá.

- A jó öreg beszari - nevetett Bobby, és kivette a dobozból a darázsfészket, amely mattszürke volt, és körülbelül akkora, mint egy tekegolyó. Tartotta egy darabig. A darazsak kirepültek, és letelepedtek a karjára, arcára, homlokára. Az egyik odaszállt hozzám is, és az alkaromon landolt. Rácsaptam, mire dögölten lepottyant a szőnyegre. Be voltam ijedve, úgy értem, *tényleg* beijedtem. A testemet átjárta az adrenalin, és éreztem, ahogy a szemem megpróbál kipréselődni a tokjából.

- Ne öld meg őket - mondta Bobby. - Ezzel az erővel egy kisbabát is kinyiffanthatnál, kábé annyira képesek kárt tenni. Éppen ez a lényeg.

Egyik kezéből a másikba dobálta a fészket, mintha csak egy túlméretezett gumilabda volna. Felhajtotta a levegőbe. Elborzadva figyeltem, hogyan cikáznak a darazsak járőröző vadászrepülőkként a nappalimban.

Bobby óvatosan visszaengedte a fészket a dobozába, és leült a kanapémra. Megpaskolta a párnát maga mellett, én meg szinte megbabonázva odamentem. Mindenhová jutott belőlük; szőnyegre, plafonra, függönyre. További féltucatnyi a nagy képernyős tévémen körözött.

Mielőtt leülhettem volna, öcsém elhessegetett párat a párnáról, ahová a seggemet céloztam be. Sebesen elröppentek. Különben mindegyikük könnyedén szálldogált, könnyedén keringett, fürge mozgással. Semmi kábultság nem érződött rajtuk. Miközben Bobby magyarázott, mindannyian fokozatosan hazataláltak otthonukba, majd rövid mászkálás után végre eltűntek a tető nyílásán keresztül.

- Nem én voltam az első Wacóban, akit érdekelni kezdett a dolog - mondta. - Merthogy ez a legnagyobb város egy tenyérnyi erőszakmentes vidéken, ami egy olyan államban található, amely első helyezett az egy főre jutó erőszakos cselekmények számát tekintve. A texasiak imádják lepuffantani egymást, Howie... mintha ez volna az állam hobbija. A férfi lakosság fele felfegyverkezve járkal. Szombat éjjel Fort Worthben olyan, mint egy céllövöldében, azzal a különbséggel, hogy itt részegekre durrogtatsz cserépkacsák helyett. Több fegyverviselési engedélyt birtokoló ember van Texasban, mint ahány metodista. Nem mintha Texas volna az egyetlen hely, ahol lövöldöznek egymásra az emberek, vagy borotvapengével nyisszantják el egymás torkát, vagy becsukják a kölyküket a sütőbe, ha túl sokat nyavalyog, de, hidd el, imádják a stukkereiket.

- Wacót kivéve.

- Hát, szeretni ott is szeretik - felelte. - Csak éppen sokkal, de sokkal ritkábban használják egymás ellen.

Jézusom! - néztem az órára éppen, és megláttam, mennyi az idő. Úgy tűnik, mintha csak negyedórája írnék, pedig megvolt ez több is, mint egy óra. Néha megesik velem az ilyesmi, ha teljes gázzal rohanok valamivel, de most nem engedhetem meg magamnak, hogy ennyit vesztegessenek a részletekre. Ugyanolyan jól érzem magam, mint máskor - nem száradt ki a torkom, nem küszködöm a szavakkal, és ahogy a kész szöveget átnéztem, csak a szokásos gépelési hibákat és átjavításokat találtam. De nem áltathatom magam. Igyekezni kell. "Lárifári - mondta Scarlett", meg ilyesmi. Waco környékének erőszakmentes miliójét már többen is felfedezték és tanulmányozták, főként szociológusok. Bobby elmondta, hogy ha egy számítógépbe elegendő statisztikai adatot táplálnak be Wacóról és vidékéről (népsűrűséggel, átlagéletkorral, gazdasági átlagokkal, a képzettségi átlagszínvonallal meg egy csomó más tényezővel kapcsolatban), ami végül kijön, nem más, mint egy nagy halom ellentmondás. Tudományos dolgozatok a legritkább esetben humorosak,

de több cikk is abból a jó ötvenből, amelyet Bobby áttanulmányozott, célzott rá ironikusan, hogy az oka talán "valami a vízben".

- Úgy döntöttem, éppen ideje, hogy a viccet komolyan vegyük - mondta erre Bobby.
- Végül is sokfelé található *valami a vízben*, ami megelőzi a fogszuvasodást. A fluorid.

Wacóba egy kutatóasszisztens-trióval érkezett: két végzős szociológussal és egy geológusprofesszorral, aki éppen tanulmányi szabadságát töltötte, és készen állt a kalandra. Hat hónap alatt Bobby és a szociológusok elkészítettek egy számítógépes programot, amely illusztrálta azt a jelenséget, amelyet az öcsém a világ egyetlen csillapító-rengésének nevezett. Volt nála a sporttáskában egy kissé gyűrött nyomtatott példány. Nekem adta. Egy negyven koncentrikus körből álló ábra volt látható rajta. Waco, kívülről a középpont felé haladva, a nyolcadik, kilencedik és tizedik körön feküdt.

- És most nézd meg ezt - mondta, és egy átlátszó fóliát hajtott az ábrára. Még több kör, de mindegyikben volt egy szám is. Negyvenedik kör: 471. Harminckilencedik: 420. Harmincyolcadik: 418. És így tovább. Néhány helyen a számok nőttek, és nem csökkentek. De csak néhány helyen, és csak kicsivel.

- Ezek micsodák?

- Az egyes számok az adott körön belül előfordult erőszakos cselekmények előfordulását jelképezik - válaszolta Bobby. - Gyilkosság, nemi erőszak, testi sértés, még rongálás is. A számítógép az értéket egy képlet alapján határozza meg, amely a cselekmények számát a népsűrűséghez viszonyítja.

Rámutatott a huszonhetedik körre, amely a 204-es számot viselte:

- Például ezen a területen kevesebb mint kilencszáz ember él. A szám három-négy házastárssal szembeni testi sértést, pár kocsmái verekedést, egy állat elleni erőszakot - ha jól emlékszem, valami lökött farmer megneheztelt az egyik disznójára, és beledurrantott sós söréttel - és egy gondatlanságból elkövetett emberölést jelképez.

Láttam azt is, hogy a legbelső körökben a számok rohamosan csökkentek: 85, 81, 70, 63, 40, 21, 5. Bobby csillapító-rengésének epicentrumában La Plata városka volt. Igazán nem túlzás azt mondani, csendes kisváros.

A La Platára jutó számérték nulla volt.

- Itt van tehát, Vau-Vau - mondta Bobby előrehajolva, és hosszú karjait egymásba fonta -, az én jelöltem az édenkert tisztére. Egy tizenötezeres közösség, amelynek huszonnégy százaléka indiónak nevezett félvér. Egy cipőgyár, néhány kis

gépjárműtelep, egypár állatfarm, ami a munkalehetőségeket illeti. Szórakozásnak ott van négy kocsmá, egypár táncterem, ahol bármilyen zenét hallgathatsz, amennyiben úgy szól, mint George Jones, két autószozi meg egy tekepálya.

Elhallgatott, aztán még hozzátette:

- És van egy szeszfőzde. Még senkit sem ismertem Tennessee határain kívül, aki ilyen jó whiskyt főzne.

Röviden (minthogy lassan mindenre csak ennyi marad): La Plata termékeny táptalaja lehetett volna a bűncselekményeknek, amelyekről annyit lehet olvasni a napilapok bűnügyi krónika rovatában. Lehetett volna, de nem volt. Az öcsém érkezését megelőző öt évben mindössze egy gyilkosságot jegyeztek fel La Platában, két testi sértést, de egyetlen nemi erőszakot vagy kiskorúakkal szembeni vétséget sem. Négy fegyveres rablás történt, de mind a négy esetben bebizonyosodott, hogy átutazók követték el - mint ahogy a gyilkosságot és a két testi sértés egyikét is. A helyi seriff egy dagadt, öreg republikánus volt, aki egészen jól elment volna mint Rodney Dangerfield-imitáció. Ami azt illeti, tudvalevő volt, hogy az egész napot a helyi kávézóban tölti, nyakkendője bogját babrálva, és kérlelve az odatévedőket, hogy legyenek szívesek, és vigyék el magukkal a feleségét. Öcsém állította, hogy szerinte ez több volt, mint hülye vicc, egészen biztosra vette, hogy a szegény boldogtalan az Alzheimer-kór korai stádiumában szenved. Az egyetlen helyettese az unokaöccse volt, aki Bobby szerint úgy nézett ki, mint Junior Samples a régi *Szamárordítás* sorozatból a tévében.

- Volna csak a két fickó egy pennsylvaniai városkában, ami, a földrajzi különbséget leszámítva, minden tekintetben hasonló La Platához - tette hozzá Bobby -, már tizenöt évvel ezelőtt ki lettek volna rúgva a fenébe. La Platában seriffként járhatnak, amíg csak élnek. Bár valószínűleg azt is csak álmukban teszik.

- Mi volt az, amit ti csináltatok? - kérdeztem. - Mi volt a módszereitek?

- Hát, az első héten, miután összehoztuk ezt a statisztikai szart, csak ültünk és bámultunk egymásra - kezdte Bobby. - Vagyis hát, ha fel voltunk is készülve *valamire*, azért erre nem. Még Waco sem ad semmi támpontot La Plata megértéséhez.

Nyugtalanul mocorgott és ropogtatta az ujjperceit.

- Jézusom, de utálom, amikor ezt csinálod - figyelmeztettem.

- Ne haragudj, Vau-Vau - mosolyodott el. - Szóval, geológiai vizsgálatokba fogtunk, mikroszkóppal analizáltuk a víz összetételét. Nem számítottam túl sokra. A környéken mindenkinek van kútja, amit rendszeresen ellenőriznek, hogy senki ne

igyon, mondjuk, nátriumos ivóvizet. Ha valami kézenfekvő dologról lenne szó, már régen kiderült volna. Így tehát szubmikroszkopikus vizsgálatokkal folytattuk, és ekkor kezdtünk mindenféle eléggé különös dolgokra akadni.

- Miféle különös dolgokra?

- Lyukakra a molekulaláncokban, szubdinamikus elektromos fluktuációra, és egy meghatározhatatlan proteinre. A víz korántsem csak H₂O, mint tudod, még hibádzik belőle pár szulfid, vas, és isten tudja, még mi minden van egy adott terület vízgyűjtőjében. A La Plata-i víz esetében még egy jókora füzérnyi betűt utána kell írni, akárcsak egy nyugalmazott egyetemi tanár nevéhez. - Szikrázott a szeme. - De a protein volt benne a legérdekesebb, Vau-Vau. Ismereteink szerint egyetlenegy helyen fordul még elő: az emberi agyban.

Khm-khm.

Na, megjött, egyik nyelésről a másikra: kiszáradt a torkom. Nem túlzottan, de ahhoz eléggé, hogy abba kelljen hagynom egy pillanatra, hogy egy pohár jeges vizért menjek. Lehet még talán negyven percem. Jézusistenem, még annyi mindent el akarok mondani! Arról, hogy darázszerűségeket találtak darazsakkal, amelyek nem csípnek, a koccanásról, amit Bobby és az egyik asszisztens látott, amikor a két sofőr, mindkettő férfi, részeg és huszonnégy év körüli (a szociológiai átlagvadbarom, más szóval) kiszállt a kocsijából, kezet rázott, barátságosan betélapot cserélt, majd bement együtt az első kocsmába egy újabb rundra.

Bobby órákig mesélt - tovább, mint amennyi időm még nekem maradt. De a végeredmény egyszerű: az a dolog itt a majonézescsuporban.

- Azóta saját lepárlónk van La Platában - mondta. - Ez az, amit kotyvasztunk, Howie: pacifista pálinka. Texasnak ezen a részén a vízgyűjtő mélyen fekszik, de meglepően nagy kiterjedésű; hihetetlen, de mintha a Viktória-tavat lesüllyesztenénk a Moho alatti porózus talapzatba. A víz maga is hatásos, de azt az anyagot, amit a darazsakra permeteztem, sikerült még hatásosabbá tennünk. Közel hatezer francos gallonnyi készletünk van már, nagy acéltartályokban. Jövő júniusra már harmincezer lesz. De ez sem elég. Több kell, gyorsabban... és még el is kell szállítanunk.

- Elszállítani? Hová?

- Először is Borneóra.

Arra gondoltam, vagy az eszem ment el, vagy félrehallottam valamit. De tényleg ezt

mondta.

- Nézd csak, Vau-Vau... akarom mondani, Howie.

Megint a sporttáskájában turkált. Egy csomó légifelvételt szedett elő, és odanyújtotta nekem:

- Látod? - kérdezte, mikor átnéztem őket. - Látod, milyen kibaszottul tökéletes az egész? Mintha csak őistensége bekavart volna a mindennapos adásainkba egy rendkívüli közleménnyel: *És most következze különkiadásunk. Eljött az utolsó esélyetek, seggfejek. Most pedig térjünk vissza a Mi Kis Életünkhöz.*

- Nem értelek - mondtam. - És fogalmam sincs, mi az, amit itt látok.

Persze tudtam. Egy sziget volt, ha nem is Borneó maga, csak egy kis sziget Borneótól nyugatra: Gulandio. A közepén egy hegy, és egy rakás sáros falucska a lejtőin. A felhőtakarótól nemigen látszott a hegy. Arról volt szó, hogy nem tudtam, mit keressek.

- Ugyanaz a neve a hegynek, mint a szigetnek - magyarázta. - Gulandio. A helyi nyelvjárásban annyit tesz, kegy, vagy sors, vagy végzet. Amelyik tetszik. De Duke Rogers is egyetért abban, hogy ez a legnagyobb időzített bomba a Földön... és jövő év októberében robbanni készül. Vagy még előbb.

Az a legnagyobb hülyeség az egészben, hogy a történet csak akkor hangzik marhaságnak, ha ilyen lóhalálában hadarják el, mint én most. Bobby arra kért, segítsék neki összegyűjteni egy hatszázezer és másfél millió dollár közti összeget arra a célra, először is, hogy szintetizálhasson ötven-hetven gallon mennyiséget abból, amit ő "eszenciának" nevezett el, másodszor, hogy az egész vízmennyiséget légi úton Borneóra szállíthassa, ahol van lehetőség landolásra (mert Gulandióra legfeljebb sárkányrepülővel lehet leszállni), harmadszor, hogy hajóval szállíthassa tovább Sorsra, Végzetre vagy Kegyre, negyedszer, hogy teherautó vigye azt föl a vulkán lejtőjén, amely - néhány 1938-ban regisztrált füstpamacstól eltekintve - 1804 óta *alvó*, és aztán a rakományt zúdítsák bele a vulkán kráterének sáros kürtőjébe. Duke Rogers máskülönben John Paul Rogers volt, a geológia professzora. Azt állította, hogy a Gulandio nemcsak egy kitörésre készül, hanem fel is robban, mint a Krakatau a tizenkilencedik században, amely akkorát pukkanna, hogy hozzá képest a permetbomba, amely megmérgezte Londont, egy csintalan kölyök petárdájának tűnne.

A Krakatau-robbanásból származó törmelék, Bobby szerint, a szó szoros értelmében

belepte a földgolyót; a megfigyelt eredmények szolgáltak alapjául a Sagan-csoport Nukleáris Tél-teóriájának. Még három hónappal később is groteszk színekben pompáztak a naplementék és napfelkelték a világ felén, annak a hamunak az eredményeképpen, amely körbekerített az ózonrétegben és a negyven mérfölddel a Van Allen-öv alatt húzódó Van Allen-áramlásban. Az egész bolygóra kiterjedt időjárás-változások öt évig tartottak, és a nipopálmák, amelyek addig Kelet-Afrikában és Mikronéziában tenyésztek, váratlanul Dél- és Észak-Amerikában is felbukkantak.

- Az észak-amerikai nipaák mind egy szálig kipusztultak 1900 előtt - mondta Bobby - , de az Egyenlítőtl délre továbbra is élnek és virulnak. A Krakatau ültette el őket, Howie... ahogy én is el akarom ültetni a La Plata-i vizet az egész világon. Azt akarom, hogy mikor esik, az emberek La Plata-i vízben ázzanak - mert, ha a Gulandio szétdurran, rengeteget fog esni. Azt akarom, hogy a La Plata-i vizet igyák, azt, ami behullik a víztározókba. Azt akarom, hogy ebben mossák meg a hajukat, ebben fürödjének, ebben áztassák a kontaktlencséiket. Azt akarom, hogy ezzel irrigáljanak a kurvák.

- Bobby, te megőrültél - mondtam, és tudtam, hogy nem örült meg.

Torz, fáradt vigyorral válaszolt:

- Nem vagyok örült. Ha örültet akarsz látni, kapcsold be a CNN-t, Vau... izé, Howie. Ott teljes élethűségben láthatsz örülteket.

De nem volt szükségem arra, hogy a hírcsatornát bekapcsoljam (amit az egyik barátom egyszerűen csak a Balsors Orgonistájaként aposztrofált), hogy megértsem, mire célzott Bobby. Az indiaiak és a pakisztániak a szakadék szélén egyensúlyoztak. A kínaiak és az afganisztániak szintúgy. Afrika egyik fele éhezett, a másik fele az AIDS tüzeiben égett. Az elmúlt fél év során az egész texasi-mexikói határ mentén határvillongások dúltak, mióta Mexikóból kommunista lett, és az emberek a kaliforniai Tijuana határátkelőt Kis-Berlinnek kezdték nevezni a fal miatt. A pengecsattogás csörömpöléssé erősödött. Az óév utolsó napján a Nukleáris Felelősségvállalás Tudósai fekete órájukat tizenöt másodperccel éjfél előttre állították.

- Bobby, tegyük fel, hogy mindez lehetséges, és minden terv szerint alakul - mondtam. - Valószínűleg nem így lesz, de tegyük fel. Arról viszont halvány sejtemed sincs, hogy a hosszú távú kihatások mik lesznek.

Mondani akart valamit, de leintettem:

- Ne is próbáld azt sugallni, hogy van, mert nincs és kész! Volt időd arra, hogy megtaláld ezt a csillapító-rengést, és hogy feltárd az okát is, rendben van. De hallottál már valaha a thalidomidról. Ügyes kis pattanásgátló és altató, amely rákot és szívinfarktust okozott a harmincéveseknél. Vagy nem emlékszel az 1997-es AIDS-oltóanyagra?

- Howie...

- A kórt megfékezte, csak éppen az összes kísérleti alanyt gyógyíthatatlan epilepsziássá változtatta, akik tizennyolc hónapon belül mind meg is haltak.

- Howie...

- Aztán ott volt például...

- Howie...

Abbahagytam, és ránéztem.

- A világ - mondta Bobby, és elhallgatott. Láttam, hogy gombóccal a torkában könnyekkel küszködik. - A világnak hőstettekre van szüksége. Semmit nem tudok a hosszú távú kihatásokról, és nincs is időm, hogy tanulmányozzam, mert hosszú távú kilátások sincsenek. Talán még kikúrálhatjuk ezt az egész hercehurcát. Vagy talán...

Vállat vont, mosolyogni próbált, és rám nézett. Csillogott a szeme, ahogy két magányos könnycsepp utat talált belőle lefelé.

- Lehet, hogy csak heroint adunk be a gyógyíthatatlan rákos betegnek. Bárhogy lesz is, megállítja, ami most folyik. Véget vet a világ fájdalmának.

Szétnyitotta a kezét, tenyérrel fölfelé, láthattam benne a csipéseket:

- Segíts nekem, Vau-Vau. Kérlek, segíts.

Így hát segítetttem.

És elbasztuk. Azt hiszem, azt mondhatnád erre, *irtózatosan* elbasztuk. De kíváncsi vagy az igazságra? Leszarom. Kiirtottuk ugyan az összes növényt, de az üvegház legalább megmaradt. Valami majd csak kinő újra. Remélem.

Olvassa ezt valaki?

A sebességfokozataim kissé akadoznak. Évek óta először összpontosítanom kell rá, mit is csinálok. Az írás motorikus készsége. Az elején kellett volna jobban igyekezni.

Sebaj. Most már késő, hogy változtassunk.

Megcsináltuk persze: desztilláltuk a vizet, felraktuk a gépre, elszállítottuk Gulandióra, felállítottunk egy kezdetleges emelőszerkezetet, ami félig motoros csörlő volt, félig fogaskerekű vasút, végig a vulkán oldalán, és behajigáltunk (az ésszerűség jegyében) több mint húszezer ötgallonos tartályt a La Plata-i vízből a vulkán kráterének borongós, ködös mélyébe. Az egészet mindössze nyolc hónap alatt véghezvittük. Nem hatszázezer vagy másfél millió dollárba került, hanem több mint négymillióba, ami még így is tizenhatszor kevesebb, mint az Egyesült Államok éves honvédelmi költségvetésének egy százaléka. Akarod tudni, hogyan teremtettük elő? Elmondanám ha volna még ideő... ideám, de a fejem szétesik, úgyhogy sose bá...hányad. Nagyrészt én magam szertem össze, ha nagyon érdekel. Egyszer hopp, másszor kopp. Az igazat megvallva, sose tudtam, hogy össze tudnám, míg fényleg össze nem szertem. De megcsináltuk, és a világ is valahogy egybe-maradt..., Mi is volt a vulkán neve? Nem emlékszem és sincsen idő hogy visszamenjek a kéziratban - akkor törött ki mikor már amúgy volt, ho...

Várj

Oké. Kicsit jobban vagyok. Digitalin. Bobbynál volt. A szívem úgy ver, mint a bolond óra, de legalább bírok gondolkodni.

A vulkán - a Kegy-hegy, ahogy mi hívtuk - kitörött, pont mire Dook Rogers mondta hogy fok. Mikor mind az egész széjjelment ideig mindenki arra figyelt nem amit csinált hanem az égre. És csinnbumm, mondta Skarlát! Vagy Sárlát...?

Olyan gyorsan vége lett, mint a szexnek meg a csekknek, meg a speciálieffektnek és mindenki újból jobban lett. Illetve...

várj

Jézusom, kérlek, hadd fejezzem ezt be! Illetve mindenki leállt a dolgával. Mindenki elkezdett rálátni a szituáció tetejére. Úgy lett a világ, mint a darazsak Bobbynak a fészken mint amit mutatott hogy nem csípnek annyira. Három olyan érv... év volt, mint vénasszonyok nyarában. Összejötték a jó emberek, mint a régi Youngbloods-

slágerben, hogy Mindenki, gyerünk, jönni össze most itt rögtön, mint amit a hippik akartak tudod béka meg szerelem izé

vá... rj

Nagy durranás. Mintha a szívem akarna kifurakodni a fülelmen át. De ha minden csepp erőmmel koncentrálok, a *koncentrációm*...

Olyan volt, mint a vénasszonyok nyara, ezt akartam mondani, egy három évig tartó vénasszonyok nyara. Bobby folytatta a kutatásait. La Plata. Szociológiai háttér stb. Emlékszel a helybéli seriffre? Dagadt öreg republikánus, aki egy jó Rodney Youngblood-imitáció. Mit is mondott Bobby, hogy mik a Rodney-kór kezdeti tünetei?

összpontosíts seggfej

Nem csak ő volt: kiderült, egy rakás efféle történt Texasnak azon a részén. A Mindenszentek-kórról beszélek. Lenn voltunk ott Bobby és én, három évig. Csináltunk új programot. Új ábra a körökkel. Láttam mi történtek jöttem vissza ide. Bobby és az asszisztensnek maradt kettő. Egyik lelőtte sajátját mikor Bobby mondta odajött.

Várj még egy adag

Rendben van. Utoljára-t. Úgy ver a szívem, hogy alig bírok lélegezni. Az új ábra, az *utolsó* ábra akkor vágott csak igazán mellbe, mikor ráterítettük a csillapító-rengés képbe. A csillapító-rengés-gép mutatta a bűncselekvények mennek le ahogy közeledtünk La Plata felé a közepébe; az Alzheimer-ábra viszont mutatta az idő előtti szelinitás megy fel mikor közeledtünk La Plata felé. Az emberek errefelé korán lettek dilis.

Én és Bobo vigyáztunk ahogy tuttunk a következő három évben, csak Perrier vizet ittunk hosszú nagy kabátban mentünk mikor eső volt, háború nem volt és mire mindenki dilis lett mi is és én visszajöttem ide mert ő az én öcsémnek nem emlékszem a nevét

Bobby

Bobby mikor idejött ma éjjel sírt és mondjam Bobby szeretlek Bobby mondott bocsáss meg Vauvau Bocsáss meg az egész világból dilist meg lökött csináltam mondtam jobb dilisek meg lökött mint nagy fekete korom helyette és sírt és én sírt Bobby szeretlek és mondta lőjjél le azzal a különleges ízéből és mondtam jó és mondta írod le mondtam igen hogy azt hiszem írtam is de nem tényleg emlékszem látom szavak vannak de nem tudtam mit mond

van egy Bobbym az a neve hogy öcsém és aztsem írom le vannak gönyvem belerakjam ezt Bobby mondta sok nyugadt levegő majd miló évig úgyho viszlét viszlét mindenkisöcs leállom ezt viszlét bobby szeretlek nem volt a te hibája szeretlek

bocsátok

szeret

aláírtás (a világhoz)

A small, square image showing a handwritten signature in black ink on a light-colored background. The signature reads "BOWWOW FOR YOU" in a stylized, cursive font. The word "FOR" is written in a slightly larger, more prominent font than the other words.

(Rézműves Zoltán fordítása)

ENGEDJÉTEK HOZZÁM A KISDEDEKET!

Sidley kisasszonynak hívták, és tanításból élt.

Aprócska nő volt, így mindig - akárcsak most is - nyújtóznia kellett, ha a tábla felső szélére akart írni. Egyik gyerek sem vihogott vagy sustorgott, vagy majszolt dugi cukorkát a háta mögött. Ahhoz túl jól ismerték a kisasszony halálbiztos ösztöneit. Sidley kisasszony mindig meg tudta állapítani, ki rágózik a hátsó padban, ki hordoz csúzlit a zsebében, és ki megy csak azért a vécére, hogy matricát csereberéljen, ahelyett hogy rendeltetészerűen használná a helyiséget. Akárcsak Istené, úgy tűnt, az ő szeme is mindent lát.

Őszült, és a nyomott mintás ruháján jól kivehetően átlátszott gyengélkedő gerincét támasztó fűzője. Pici, állandóan szenvedő, kancsal nő volt. Mégis féltek tőle. Az iskolaudvaron legendákat meséltek róla. Ha szemét egy vihogó vagy pusmogó diákra vetette, még a legszilárdabb térdek is reszkető kocsonyává váltak.

Ahogy az aznapi nyelvtanleckét róttá föl a táblára, felötlött benne, hogy hosszú tanítói pályafutásának sikere összefoglalható, lemérhető és igazolható egyetlen mindennapos dologgal: nyugodtan hátat fordíthatott a diákjainak.

- Vakáció - mondta, ahogy biztos, gondos kézzel felírta a szót. - Edward, kérlek, foglald mondatba a *vakáció* szót.

- New Yorkba mentem vakációra - fuvolázta Edward. Aztán, ahogy Sidley kisasszony tanította, megismételte: - Va-ká-ci-ó.

- Jól van, Edward.

A következő szóra tért rá.

Kis trükkökkel is élt természetesen, szilárd meggyőződése volt, hogy sikere nagyban köszönhető a nagyobb dolgokon kívül a kisebbeknek is. Az osztályban következetesen tartotta magát ehhez az alapelvhez, és nem is vallott soha kudarcot.

- Jane - mondta csöndesen.

Jane, aki suttyomban az olvasókönyvét böngészgette, büntudatosan felkapta a fejét.

- Csukd be a könyvet, de azonnal.

A könyv becsukódott. Jane gyűlölettől elhomályosult pillantást vetett Sidley

kisasszony hátára.

- És a kicsöngetés után még bent maradsz a padban tizenöt percig.

- Igenis, Sidley kisasszony - mondta Jane, és remegett a szája széle.

A kisasszony egyik kis trükkjéhez a szemüvegét alkalmazta. A vastag lencsékben visszatükröződött az egész osztály, és mindig mulattatta büntudatos, ijedt arcuk, ha rajtakapta őket kisdud játékaikon. Láta, ahogy az első padban ülő Robert kísértetszerű, torz tükörképe fintorog. Nem szólt rá. Még nem. Ha még egy kicsit hagyja Robertet, annál jobban megszégyenítheti később.

- Holnap - mondta fennhangon. - Robert, ismételd a *holnap* szót egy egész mondatban.

Robert összeráncolt homlokkal töprengett a feladványon. Az osztályterem csöndesen és álmosan ásítózott a késő szeptember délutáni napsütésben. Az ajtó fölött az elektromos órán már csak félórányi messzeségben volt a három órai kicsöngetés, és az ifjú fejeket csak Sidley kisasszony hangtalanul fenyegető háta tartotta vissza attól, hogy elbóbiskoljanak munkafüzetük felett.

- Rád várunk, Robert.

- Holnap valami szörnyűség fog történni - mondta Robert. Teljesen ártalmatlan szavak, de Sidley kisasszony, minden pedagógusok hetedik érzékével megáldva, elégedetlenkedett.

- Hol-nap - fejezte be Robert. Kezét illedelmesen összekulcsolta a padon, és megint fintorgott. Még egy mosolyt is megengedett magának a szája szögletéből. Sidley kisasszonynak hirtelen az a biztos érzése támadt, hogy Robert tud a kis szemüveges trükkjéről.

Na jó, rendben van.

Nekiállt egy újabb szónak a táblán, Robertre még megjegyzést sem tett, remélte, testtartása épp elég sokatmondó. Erősen figyelte fél szemmel. Robert mindjárt kiölti a nyelvét, vagy gusztustalankodó mozdulatot tesz az ujjával, ahogy azt mostanában már mindenki tudja (még a kislányok is), csak hogy felmérje, tényleg látja-e. És akkor megbünteti.

A tükörkép kicsi volt, kísérteties és elmosódott. A kisasszony pedig éppen csak a szeme sarkából nézte már, amit írt.

Robert megváltozott.

Csak egy villanásnyit kapott el belőle, ahogy Robert arca hirtelen ijesztő módon valami... egészen más milyenné vált.

A tanítónő sápadtan hátrafordult, szinte észre sem vette a gerincébe hasító ellenkezést.

Robert bambán, kifejezéstelenül bámult vissza rá. Kezét illedelmesen egymásba kulcsolta. Tarkóján egy rakoncátlan hajtincs ágaskodott felfelé. Nem ijedt meg egyáltalán.

Csak képzelődtem, gondolta. Figyeltem valamit, és mikor nem következett be, az agyamat elragadta a képzelet. Milyen figyelmes dolog tőle. Bár...

- Robert! - Felsőbbségesnek akart hangzani, amit mondott, kimondatlan követelésnek, hogy a fiú színt valljon. De nem úgy sikerült.

- Igen, Sidley kisasszony?

Robert szeme mélybarna volt, mint lassú folyású patak mélyén az iszap.

- Semmi, semmi.

Visszafordult a táblához. Sustorgás futott végig az osztályon.

- *Csend legyen* - dörrent rájuk, és megint megfordult. - Még egy pissenés, és mind bent maradunk Jane-nel tanítás után!

Az egész osztálynak szánta a fenyegetést, de egyenesen Roberthez címezte. A fiú gyermeki ártatlansággal nézett vissza rá: *Még hogy én? Nem kérem, Sidley kisasszony.*

Visszafordult a táblához, írni kezdett, és nem figyelt a szeme sarkából. Az utolsó félóra elmúlt végre, és úgy látta, mintha kifelé menet Robert különös pillantást vetett volna rá, mintha azt mondaná vele: *nekünk van egy közös titkunk, igaz-e!*

A pillantás később sem ment ki a fejéből. Megragadt, mint egy húscafat két őrlőfog között - apróság, de akkorának érződik, mint egy villanyoszlop.

Mikor öt órakor leült magányos vacsorájához (tükörtojás egy szelet pirítóson), még mindig ezen rágódott. Tudta, öregszik, és nyugalommal fogadta aényt. Belőle nem lesz olyan vénkisasszony tanítónő, akit szinte rúgkapálva és visítózva kell kivonszolni az osztályból, mikor nyugdíjba megy. Az ilyenek arra a

szerencsejátékosra emlékeztették, aki nem képes felállni az asztaltól, míg vesztesben van. De ő nem volt vesztesben. Mindig nyert.

Lenézett a tükörtojásra.

Vagy talán mégsem?

A jól ismert arcokra gondolt a harmadikos osztályban, és úgy találta, Robert kilóg közülük.

Felkelt, és felkapcsolt még egy villanyt.

Később, kicsivel azelőtt, hogy elnyomta az álom, Robert arca lebegett a szeme előtt, ahogy kellemetlenül mosolyog rá a sötétben, lehunyt szemhéja mögött. Aztán az arc lassan átváltozott...

De mielőtt megláthatta volna, pontosan mivé is, elborította a sötétség.

Sidley kisasszony rosszul aludt, így másnap elég türelmetlenül ébredt. Várt, szinte esdekelve egy puszogóért, egy vihogóért, esetleg egy levelezgetőért. De az osztály csendesen viselkedett - nagyon is csendesen. Valamennyien kifejezéstelen arccal meredtek rá, úgy érezte magán a tekintetüket, mint megannyi vakon botorkáló hangyát.

Elég ebből, szólt rá önmagára. Úgy viselkedek, mint egy ijedős kezdő, aki most lépett ki a főiskoláról.

A nap nehezen telt el, és úgy érezte, a kicsöngetéstől jobban megkönnyebbül, mint a gyerekek. Akik szabályosan felsorakoztak az ajtó előtt, fiúk és lányok külön, magasság szerint, kötelességtudóan egymás kezét fogva.

- Oszolj - mondta, és keserűen hallgatta, ahogy sivítva lezúdulnak a folyosón át a ragyogó napsütésbe.

Mi lehetett, amit láttam, mikor átváltozott? Valami hagymafejszerű. Valami reszketeg dolog. Valami, ami rám meredt, rám meredt és vigyorgott, és a legkevésbé sem gyerekre hasonlított. Vénséges volt, és gonosz, és...

- Sidley kisasszony!

Felkapta a fejét, és meghökkent hang szökkent ki akaratlanul is a torkából. Mr.

Hanning volt az. Bocsánatkérően mosolygott.

- Nem akartam megijeszteni.

- Semmi baj - mondta, kurtábban, mint ahogy szánta. Mi is járt a fejében? Mi zavarta őt?

- Megnézné a lánymosdóban, hogy van-e kéztörlő?

- Ja, persze.

Felkelt, kezét tomporára szorítva. Mr. Hanning együttérzően nézett rá. *Nyugi, gondolta, az öreg gondnok nem nevet ki. Nem is érdekli.*

Elhúzott Mr. Hanning mellett, és végigsietett a folyosón a lánymosdóig. Az összekarcolt és kopott baseballszerelésben feszítő fiúk kacarászása elhalt, ahogy megpillantották, s büntudatosan kiódalogtak az ajtón, de odakint újra rázendítettek.

Sidley kisasszony utánuk küldött egy grimaszt, felidézve, hogy mikor ő fiatal volt, másképpen viselkedtek a gyerekek. Nem is udvariasabban - erre a gyerekek sohasem szakítottak időt -, nem is éppen tisztelettudóbban az idősebbekkel szemben, de ez most olyan képmutatás, amihez még nem volt fogható. Soha nem tapasztalt hallgatagság a felnőttek jelenlétében. Csendes rosszallás, amely egyszerre idegesítő és elbátortalanító. Mintha csak...

Álarcok mögé rejtőznének? Ez lenne az?

Félresöpörte a gondolatot, és belépett a mosdóba, egy kis, L alakú helyiségbe. A vécéfülkék a hosszabbik rész egyik fala mentén sorakoztak, a mosdók a rövidebbik rész átellenes végén.

Ahogy ellenőrizte a papír kéztörlőket, megpillantotta magát az egyik tükörben, és úgy megdöbbsent, hogy közelebbről is szemügyre vette magát. Nem a pusztán kép izgatta föl. Az arckifejezése változott két nappal ezelőtthöz képest, riadtan figyelővé vált. Sokkcsapásként érte a felismerés, hogy Robert sápadt, tisztelettudó arcának torz tükörképe szemüvegéről befészkelte magát a lelkébe, és ott üszkösödni kezdett.

Kinyílt az ajtó, és hallotta, ahogy két lány lép be. Titokzatoskodva vihorásztak. Már majdnem elindult, hogy kimenjen mellettük, mikor elkapta a saját nevét. Visszafordult a mosdókagylókhoz, és nekiállt újra ellenőrizni a tartókat.

- És azután az a fiú...

Halk kuncogás.

- A tanárnő tudja, hogy ...

Megint kuncogás, puha és ragadós, mint az olvadó szappan.

- Sidley kisasszony...

Csönd legyen! Csöndet!

Ahogy elmozdult, láthatta árnyékukat, amint kislányos viháncolással egymásba karolnak, elmosódottan és bizonytalanul az átlátszatlan ablakokon át beszűrődő szórt fényben.

Újabb gondolat fészkelte be magát az elméjébe.

Tudták, hogy ott van.

Úgy van. Igenis tudták. Tudták a kis ribancok.

Legszívesebben kirázta volna belőlük a lelket. Addig rázta volna őket, míg foguk összekoccan, és kuncogásukból nyöszörgés lesz, és a falhoz koppantotta volna a fejüket, és bevallatta volna velük, hogy tudtak róla.

Ekkor az árnyékok megváltoztak. Megnyúltak, csöpögő faggyúgyertyaként elfolytak, és különös, púpos alakot vettek föl, amitől Sidley kisasszony hátratántorodott a porcelánkagylókhoz, és szíve majd kiugrott a mellkasából.

De ők csak vihogtak tovább.

A hangjuk megváltozott, nem tűnt többé kislányosnak, inkább nem nélkülien lelketlennek és igencsak gonosznak. A lelketlen nevetés lassú, hömpölygő hangja úgy ért el hozzá a sarkon túlra, mint szennyvízáradat.

A púpos hátú árnyakra meredt, és rájuk sikoltott. A sikoly egyre folytatódott aztán, duzzadt a fejében, míg el nem érte az örülettel határos csúcspontot. Aztán elájult. A vihogás, akár démonok kacaja, kísérte őt a sötétség mélyére.

Persze nem mondhatta el az igazat. Sidley kisasszony ezt már akkor tudta, mikor kinyitotta a szemét, és Mr. Hanning és Mrs. Crossen aggódó arcát megpillantotta. Mrs. Crossen a tornatermi elsősegélykészletben talált repülősös üvegcsét tartotta az

orra alá. Mr. Hanning megfordult, és hazaküldte azt a két kislányt, akik furcsálkodva néztek Sidley kisasszonyra.

Rámosolyogtak - cinkos mosollyal, mint akiknek közös titkuk van vele -, és távoztak.

Na jó, megőrzi a titkukat. Egy ideig. Nem akarta azt a benyomást kelteni másokban, hogy megőrült, vagy hogy jelentkeztek nála a szenilitás első tünetei. Belement a játékba. Míg fel nem deríti a pimaszság gyökerét, és ki nem tépi tövestül.

- Azt hiszem, megcsúszhattam - mondta nyugodtan, fittyet hányva gerince gyötrő fájdalmára. - Egy nedves folton.

- Micsoda szörnyűség - sopánkodott Mr. Hanning. - Rettenetes. De máskülönben...

- Nem ütötte meg a hátadat, Emily? - vágott közbe Mrs. Crossen. Mr. Hanning hálásan sandított rá.

Sidley kisasszony feltápászkodott, gerince szinte visított a testében.

- Nem - válaszolta. - Sőt mintha egy csontkovács rendelte volna az esést, kifejezetten jól tett. Évek óta nem volt ilyen jól a hátam.

- Hívhatunk orvost esetleg... - vetette föl Mr. Hanning.

- Nem szükséges - mosolygott rá hűvösen Sidley kisasszony.

- Akkor hívok egy taxit az irodából.

- Ne tegyen ilyesmit - mondta Sidley kisasszony, a mosdóajtóhoz sétált, és kinyitotta. - Mindig busszal járok.

Mr. Hanning felsóhajtott, és Mrs. Crossenre nézett. Mrs. Crossen lehunyta a szemét, és nem szólt semmit.

Másnap Sidley kisasszony bent tartotta Robertet iskola után. A fiú nem tett semmit, amivel kiérdemelhette volna a büntetést, így hamisan vádolta meg. Nem érzett lelkiismeret-furdalást, hiszen ez nem egy kisfiú, hanem egy szörnyeteg. És ezt be kell vallja neki.

Gerince kikészült. Érezte, ezt Robert is tudja, és azt is remélte, ez megmentheti.

Pedig nem. Előnyére szolgált a kisasszonynak, hogy a háta az elmúlt tizenkét évben folyamatosan fáj, és sokszor fáj már ennyire is - legalábbis majdnem ennyire.

A tanítónő becsukta az ajtót, ketten maradtak.

Egy pillanatig csak állt, farkasszemet nézett Roberttel. Arra számított, hogy behunyja ettől a szemét. De nem. Állta a tekintetét, és még egy kis mosoly is játszadozott a szája szegletében.

- Miért mosolyogsz, Robert? - kérdezte kedvesen.

- Nem tudom - felelte Robert, és tovább mosolygott.

- Árudd el, kérlek.

Robert nem válaszolt.

És tovább mosolygott.

Az odakint játszadozó gyerekek hangja távolian és álomszerűen szűrődött be. Csak a falóra hipnotikus ketyegése hangzott valódinak.

- Csak kevesen vagyunk - mondta hirtelen Robert, mintha csak az időjárásra tenne megjegyzést.

Ezúttal Sidley kisasszony hallgatott el.

- Tizenegyen ebben az iskolában.

Milyen gonosz, gondolta a kisasszony álmétkodva. Hihetetlenül gonosz.

- A hazudozós kislányok a pokolra jutnak - szögezte le világosan. - Tudom, hogy manapság sok szülő elmulasztja ezt a tényt közölni... a porontyaival... de én biztosíthatlak róla, hogy tény, Robert. A hazudozós kislányok a pokolra jutnak. És ami azt illeti, a kislányok is.

Robert szélesebben elmosolyodott, szinte farkasszerűen.

- Akarja, hogy átváltozzak, Sidley kisasszony? Tényleg akar egy klassz kis látványt?

Sidley kisasszony érezte, hogy háta megbizsereg.

- Takarodj - mondta kurtán. - És holnap hozd be a papádat vagy a mamádat is az

iskolába. Tisztázzuk ezt az ügyet.

Ez az. Szilárd talajon újra. Várta, hogy a fiú elkámpicsorodik, várta a könnyeket.

Ehelyett viszont Robert mosolya csak egyre szélesedett, már a fogai is kilátszottak.

- Mint a *most-mutasd-meg*-ben, ugye, Sidley kisasszony? Robert szereti a *most-mutasd-meg*-et - a másik Robert. Itt rejtőzik, bent a fejében.

A mosoly szenesedő papírként kunkorodott a szája sarkában:

- Néha körbe szaladgál... csiklandoz. Azt akarja, hogy engedjem ki.

- Takarodj - mondta tompán Sidley kisasszony. Az óra mintha rettentő hangosan ketyegett volna.

Robert átváltozott.

Arca összefutott, mint az olvadó viasz, szemei kitágultak és szétfolytak, mint a késsel kipukkasztott tojássárgája, orra tátongva kiszélesedett, szája eltűnt. Feje megnyúlt, haja sem volt haj többé, hanem vonagló, kapálódzó kinövések tömege.

Robert kuncogni kezdett.

A lassú, öblös hang az orra helyén tört elő, ahol orrába már beleolvadt arca alsó fele, orrlyukai összeértek, és egy hatalmas szájként ordító fekete lyukká álltak össze középen.

Robert felállt, még mindig kuncogva, és láthatóvá váltak a másik Robert szétfoszló maradványai, az idegen által bitorolt kisfiútest, eszelős rémületében vonyítva, sívítva, hogy kijuthasson.

A kisasszony elrohant.

Sikítva száguldott végig a folyosón, és a néhány még bent maradt diák tágra nyílt és értetlen szemmel bámulta. Mr. Hanning kitérte az ajtaját, és épp akkor nézett ki rajta, mikor a tanítónő veszettül hadonászó madárijesztőként kiharzott a széles üvegkapun a ragyogó szeptemberi napsütésbe.

Utánarohant, fel-le hintázó ádámcsutkával:

- Sidley kisasszony! *Sidley kisasszony!!*

Robert kilépett az osztályteremből, és kíváncsian bámult utánuk.

Mint aki se lát, se hall, Sidley kisasszony ledübörgött a lépcsőkön, átvágott a járdán, és lerohant az útestre, sikoltása hosszan lebegett utána a levegőben. Felbődülő kúrtszót hallatva egy busz közeledett felé, a sofőr arca szinte gipszálarcá torzult az ijedségtől. A légfékek dühödt sárkányként nyüszítettek és sziszegtek.

Sidley kisasszony elesett, és a hatalmas kerekek füstölögve fékeződtek le, mindössze pár centiméternyire gyarló, fűzőbe zárt testétől. Reszketve feküdt a betonon, és hallotta, ahogy összegyűlnek körülötte a bámézkodók.

Megfordult, és gyerekek bámultak vissza rá. Szoros kis gyűrűt formáltak körülötte, mint nyitott sír felett a gyásznép. A sír fejenél Robert állt, mint egy józan kis sírásó, aki kész, hogy az első lapát földet az arcába zúdítsa.

Távolról a buszvezető tétova dadogása jutott el a füléig:

- ...bedilizett talán... istenem, csak fél méter, és...

Sidley kisasszony a gyerekekre meredt. Árnyékuk beborította őt. Arcuk szenttelen maradt. Néhányuk titkos kis mosollyal mosolygott, és Sidley kisasszony érezte, mindjárt sikítani fog megint.

Aztán Mr. Hanning törte át szorosra fogott gyűrűjüket, elhessegette őket, és Sidley kisasszony hüppögni kezdett.

Egy hónapig nem tért vissza a harmadikosaihoz. Nyugodtan megmondta Mr. Hanningnek, hogy nem érzi jól magát, és Mr. Hanning azt javasolta, hogy keressen föl panaszával egy közismert orvost. Sidley kisasszony egyetértett, hogy ez az egyetlen ésszerű és helyes teendő. Azt is mondta, hogy ha az iskolaszék a nyugdíjaztatása mellett döntene, ő abba is belemenne azonnal, bár nagyon fájdalmasan érintené. Mr. Hanning kényelmetlenül fészkelődve azt felelte, kétli, hogy szükség volna erre. Végül úgy lett, hogy Sidley kisasszony október végén tért vissza, megint felkészülve, hogy belemegy a játékba. De ezúttal azt is tudta, hogyan fog játszani.

Az első héten hagyta, hogy minden a rendes kerékvágásban folyjon. Szemlátomást az egész osztály lesütött szemmel, ellenségesen figyelte. Robert távolian mosolygott rá az első padból, és a tanítónőnek nem volt mersze bármilyen feladatot is rá osztani.

Egyszer aztán, mikor Sidley kisasszony játszótéri ügyeletet látott el, Robert

odasétált hozzá, kezében tiki-takival, és mosolygott:

- Nem is hinné, milyen sokan vagyunk - mondta. - És más sem hinné el. Már ha, ugye, elmondaná nekik.

A tanítónő őszinte meglepetésére végtelenül féltéken rá is kacsintott.

A hintázó lányok a játszótér túloldaláról ránéztek, és kinevették.

Sidley kisasszony higgadtan visszamosolygott Robertre:

- Mi az, Robert? Nem értelek.

De Robert csak tovább mosolygott, és visszament játszani.

Sidley kisasszony a retiküljében hozta magával a pisztolyt az iskolába. A bátyjéé volt még, aki egy halott némettől vette el a bulge-i ütközet után. Jim már tíz évvel ezelőtt meghalt. A dobozt, amelyben Jim a pisztolyt tartotta, jó ötéve ki sem nyitotta, azóta ott csillogott tompán benne. A lőszerék is megvoltak, így óvatosan megtöltötte a fegyvert, ahogy Jim mutatta.

Kedvesen az osztályra mosolygott, különösképpen Robertre. Robert visszamosolygott, és láthatóvá vált a benne lakozó idegen, ahogyan sötéten úszkál a bőre felszíne alatt, iszaposan és mocskosan.

Arról fogalma sem volt, vajon mi lakozik Robert bőre alatt, de nem is érdekelte, csak azt remélte, hogy az igazi kisiútból már semmi sem maradt belőle. Nem akart gyilkossá válni. Úgy határozta el magát, hogy az igazi Robert már nyilván meghalt vagy megtévelyodott, ahogy bent él abban a koszos, féregszerű izében, amely rávihogott az osztályteremben, és kikergette sikítózni az utcára. Így hát, ha még mindig él is, könnyörületes cselekedet lesz ettől a borzalomtól megszabadítani.

- Ma vizgázni fogunk - mondta Sidley kisasszony.

Az osztály nem nyögött föl, és nem is kezdett neheztelően fészkelődni, csak rábámult. Érezte a tekintetük súlyát. Nehéz volt, fullasztóan nehéz.

- Nagyon különleges vizsga. Egyenként lehívlak benneteket a másolószobába, ott vizgázunk, utána mindenki kap egy cukorkát, és hazamehet. Jó lesz így?

Üres mosolyok, hallgatás...

- Robert, lejönnél elsőnek?

A fiú felállt, aprócska mosollyal az ajkán. Nyíltan a szemébe fintorgott:

- Igenis, Sidley kisasszony.

Sidley kisasszony vette a retiküljét, és végigballagtak a visszhangzó, üres folyosón, a zárt ajtók mögül kiszűrődő duruzsolás mellett. A másolószoba a folyosó végén nyílt, túl a mosdókon. Hangszigetelték két évvel korábban, mert a gép nagyon ósdi volt, és nagy zajt csapott.

Sidley kisasszony becsukta maguk mögött az ajtót, és kulcsra zárta.

- Senki nem hall majd semmit - mondta nyugodtan. Elővette a pisztolyt a táskájából:
- Se téged, se ezt.

Robert ártatlanul mosolygott:

- Nagyon sokan vagyunk. Sokkal többen, mint itt.

Egyik vezna kis kezét a fénymásológép adagolójára tette:

- Akarja látni megint, ahogy átváltozom?

Mielőtt a tanítónő szólhatott volna, Robert arca beleolvadt az alatta örvénylő formátlanságba, és Sidley kisasszony belelőtt. Egyet a fejébe. A fiú hátrabukott a papírral teli polcoknak, és lecsúszott a padlóra. Halott kisfiú kerek fekete lyukkal a jobb szeme fölött.

Ünnepélyes arcot vágott.

Sidley kisasszony reszketve állt meg fölötte. Elsápadt.

Az összerogyott alak nem moccan.

Ember volt.

Robert.

Nem!

Csak képzelődtél, Emily. Képzelted az egészet.

Nem, nem, nem! Nem!

Visszament a terembe, és egyenként levezette őket. Már tizenkettőjüket megölte, és mindegyikkel végzett volna, ha Mrs. Crossen nem tér be egy csomag írólapért.

Mrs. Crossen igencsak elámult: kezét a szájához emelte és befogta. De aztán mégis sikított, és még akkor sem hagyta abba, amikor Sidley kisasszony kinyújtotta a kezét, és a vállára tette:

- Meg kellett lennie, Margaret - mondta a sikító Mrs. Crossennek. - Borzasztó, de muszáj volt. Ezek szörnyetegek.

Mrs. Crossen a tarkába öltözött kis testekre meredt, ahogy ott heverték a fénymásológép körül, és megint felsikított. A kislány, akinek Sidley kisasszony a kezét fogta, monoton hangon elsírta magát:

- Hüpp... hüpp... hüpp.

- Változz át - parancsolt rá Sidley kisasszony. - Változz át Mrs. Crossen előtt. Mutasd meg neki, hogy muszáj volt megtennem.

A kislány csak sírt tovább teljes értetlenségben.

- A fene essen beléd, *változz már át!* - ordított rá Sidley kisasszony. - Rohadt kis kurva, rohadt, mocskos, földönkívüli ribanc! *Változz át!* Változz már át, az isten verjen meg!

Felemelte a pisztolyt. A kislány összerezett, és ekkor Mrs. Crossen tigrisként a tanítónőre vetette magát, és Sidley kisasszony háta felmondta a szolgálatot.

Nem volt tárgyalás.

A lapok nyüszítettek érte, az elárvult szülők égre-földre esküdöztek Sidley kisasszony ellen, de a város döbbségekben ült fenekén. Végül a megfontoltság diadalmaskodott, és a tárgyalás elmaradt. Az állam törvényhozása szigorúbb tanári vizsgáztatást követelt, a Nyári Nyilvános Iskola gyászheti szünetet tartott, Sidley kisasszony pedig csendben elutazott az augustai Juniper Hill Szanatóriumba. Mélyanalízisnek vetették alá, a legmodernebb gyógyszerekkel kezelték, és naponta munkaterápiás foglalkozásokon kellett részt vennie. Egy évvel később Sidley kisasszonyon, szigorúan ellenőrzött körülmények között, kipróbáltak egy kísérleti szembesítésterápiát.

Buddy Jenkinsnek hívták, és pszichiátriából élt.

Egyoldalú tükör mögött ült, kezében jegyzetömbbel, és egy gyerekszobának berendezett helyiséget figyelt. A túlsó falon egy tehén ugrotta át épp a holdat, és egy egér szaladt fel a faliórára. Sidley kisasszony tolószékben ücsörgött egy mesekönyvvel, és egy csapatnyi bizalommal telt, mosolygó, nyálcsorgató, reménytelenül visszamaradott gyerek vette körül. Rámosolyogtak, és nyálzottak, és tapogatták nedves kis ujjjaikkal, míg a felvigyázók az ablakon át lestek az első agresszív mozdulatra várva.

Egy darabig Buddynak úgy tűnt, a kisasszony jól reagál. Hangosan felolvasott, egy kislány buksiját cirógatta, megvigasztalt egy kisiút, mikor az orra bukott egy építőkockában. Aztán meglátott valamit, ami megzavarta: összeráncolta a homlokát, és elfordult a gyerekektől.

- Vigyenek el innen, kérem - mondta Sidley kisasszony sután és színtelen hangon, de senkihez nem címezve a kérést.

Így hát elvitték. Buddy Jenkins figyelte, ahogy a gyerekek követik szemükkel a távozását, tágra nyílt, üres, de mégis - valahogy meleg szemekkel. Egyikük mosolygott, egy másik bátoritanul a szájába vette a kezét. Két lány összefogódzott és vihogott.

Aznap éjjel Sidley kisasszony elvágta a torkát egy törött tükörcseréppel, és ettől kezdve Buddy Jenkins egyre több figyelmet fordított a gyerekekre. Végül már le se tudta venni róluk a szemét.

(Rézműves Zoltán fordítása)

AZ ÉJSZAKAI DENEVÉR

1

Bár volt pilótaengedélye, Dees sohasem érdeklődött a dolog iránt, egészen a marylandi repülőtéren történt gyilkosságokig - sorozatban a harmadik és negyedik gyilkosságig. Akkor aztán megszimatozta a vérnek és kiontott beleknek azt a különleges elegyét, amelyre a *Bepillantás* olvasói vevők lehettek. Egy efféle ponyvaregénybe illő rejtéllyel felvértezve igen valószínűvé vált egy ugrásszerű példányszám-növekedés, amely a bulvárlapok műfajában még a győzelemnél is többet ért: maga volt a megtalált Szent Kehely.

Dees örömebe ürem is vegyült. Annak örült, hogy megkaparintotta a témát jóval a többiek előtt: veretlen maradt; favorit; vezérkan a disznóólban. Annál kellemetlenebbül érintette, hogy a babér tulajdonképpen Morrisont illeti... az eddigiekért legalábbis. Morrisont, a zöldfülű szerkesztőt, aki még azután is rászállt erre az átkozott ügyre, miután Dees, a veterán riporter, biztosította afelől, hogy füstön és visszhangon kívül más nincs a dologban. Deesnek nem volt ínyére, hogy Morrison előbb szagolta ki a vért - sőt utálta ezért -, így ennek következtében teljesen érthető volt részéről, hogy le akarta szívatni a fickót. És már tudta is, hogyan.

- Duffrey, Maryland stimmel?

Morrison bólintott.

- A napilapoktól rászállt már valaki az ügyre? - kérdezte Dees, és elégedetten látta, hogy Morrisont feldühítette ezzel.

- Ha úgy érted, célzott-e valaki sorozatgyilkosra, a válaszom nem - válaszolta ridegen.

Ami késik, nem múlik, gondolta Dees.

- De ami késik, nem múlik - mondta Morrison. - És ha még egyszer...

- Add nekem az ügyet - mondta Dees, és a Morrison hátborzongatóan pedáns íróasztalán heverő sárgásbarna mappára mutatott.

A kopaszodó szerkesztő azonban rátette a kezét, és ebből Dees nyomban megértett két dolgot: Morrison tényleg odaadja neki az anyagot, de csak ha már megfizetett korábbi hiteltlenségéért... és leereszkedő én-vagyok-itt-a-jani viselkedéséért. Talán

helyénvaló is így. Talán hébe-hóba a vezérkan kunkori farkincáját is meg kell cibálni, csak hogy emlékeztessék rá, hol a helye.

- Azt hittem, neked a Természettudományi Múzeumban kellene lenned azzal a pingvines hapsival - mondta Morrison. Szája sarka alig észrevehető, gonosz mosolyra görbült. - Tudod, aki szerint a pingvinek intelligensebbek az embernél és a delfinnél együttvéve.

Dees a dosszién és a Morrison esetlen feleségét és három esetlen kölykét ábrázoló fotón kívüli egyetlen tárgyra mutatott az íróasztalon, a MINDENNAPI KENYÉR feliratú nagy drótkosárra. Pillanatnyilag egyetlen köteg kézirat állt benne, hat-nyolc lap Dees különbejáratú lila iratkapcsával összefogva, és egy ÖSSZEFÜGGŐ LAPOK - ÖSSZEHAJTANI TILOS feliratú boríték.

Morrison levette kezét a mappáról (készen arra, hogy újra lecsapjon, ha Dees megmoccanna), kinyitotta a borítékot, és kihúzott belőle két lapot, telis-tele bélyegnél alig nagyobb fekete-fehér fényképekkel. Mindegyik fotón pingvinek álltak hosszú sorban, és szótlánul bámultak a kamerába. Tagadhatalanul hátborzongató látvány volt - Merton Morrison mindenesetre olyannak látta őket, mint a George Romero-féle zombikat frakkba bújtatva. Bólintott, s visszadugta a lapokat a borítékba. Dees elvből utált minden szerkesztőt, de azt el kellett ismernie, hogy ez legalább az elismerést megadja azért, amiért kijár. Ritka jellemvonás, Dees úgy vélte, különféle orvosi problémák okozója lehet idősebb korban. Bár lehet, hogy ezek a problémák már fel is léptek nála. Ott ült Morrison, még a harmincötöt sem töltötte be, és koponyájának legalább hetven százaléka csupaszon virított.

- Nem rossz - állapította meg Morrison. - Ki csinálta?

- Én - felelte Dees. - Mindig én készítem az illusztrációkat a cikkeimhez. Sohasem nézed meg a képaláírásokat?

- Általában nem - ismerte be Morrison, és a Dees által a pingvinsztori tetejére biggyesztett munkacímre pillantott. Libby Grannit, az olvasószerkesztő persze csattanósabbat, ínycsiklandóbbat talált volna ki - végül is, ezért fizették -, de Deesnek jók voltak a megérzései még a főcímeiket illetően is. Úgy is lehet mondani, általában meglelte a helyes utcát, ha nem is mindig a helyes ház- és lakásszámot. ÉSZAKI-SARKI IDEGEN INTELLIGENCIA - szólt a cím. A pingvinek persze nem idegenek, és Morrison úgy vélte, a Déli-sarkon élnek, de nem is ez számított. A *Bepillantás* olvasói éltek-haltak az idegenekért meg az intelligenciáért (talán mert sokuk az előbbinek érezte magát, és igencsak hiányolta az utóbbi meglétét), és ez volt a lényeg.

- A főcím kissé sántít - kezdte Morrison -, de...

- ...ezért fizetjük Libbyt - fejezte be helyette Dees. - Tehát...

- Tehát? - kérdezte Morrison. Tágra nyílt szeme őszintén kéklgett aranykeretes szemüvege mögött. Visszarakta kezét a dosszié tetejére, Deesre mosolygott, és várt.

- Mit akarsz, mit mondjak? Hogy tévedtem?

Morrison mosolya további egy-két milliméterrel szélesebbre húzódott:

- Csak annyit, *lehet*, hogy tévedtél. Ennyi elég, azt hiszem, tudod, milyen vajszívű vagyok.

- Na ne mondd - válaszolta Dees megkönnyebbülten. Némi megalázkodás ellen semmi kifogása, de a talpnyalást nem szívelhette.

Morrison csak ült, és kezét a mappán tartva tekintett rá.

- Na jó, *lehet*, hogy tévedtem.

- Nagyon szép tőled, hogy beismered - mondta Morrison, és átnyújtotta a dossziét.

Dees mohón lecsapott rá, az ablak melletti székhez vitte, és kinyitotta. Amit ekkor olvasott - bár nem volt több, mint hírügynökségi jelentések és kisvárosi újságkivágások hevenyészett gyűjteménye -, majdnem földhöz vágta.

Ezt még nem láttam eddig, gondolta. Aztán rögtön azt, *miért* nem láttam ezt eddig?

Nem bírt rájönni... de arra rájött, hogy át kell gondolnia azt az elképzelést, hogy ő a vezérkan a bulvárlapok disznóóljában, amennyiben még sok ilyen kaliberű sztorit kihagy. Még egyet tudott: ha az ő és Morrison helyzete fordított lett volna (bár Dees az elmúlt hét év során nem is egyszer, hanem kétszer utasította vissza a *Bepillantás* szerkesztői székét), ő előbb hason csúszatta volna maga előtt Morrisont, mielőtt a témát neki adja.

Egy faszt, tette hozzá magában. Kirúgtam volna a picsába, hogy a lába sem éri a földet.

Agyán átvillant az eshetőség, hogy ebbe belegebedhet. Ebben a szakmában a kiegészítő veszélye igen komoly, ezt jól tudta. Természetesen hosszú éveket tölthet az ember irogatással, egész brazil falvakat elrabló repülő csészealjokról (rendszerint életlen fotókkal illusztrálva, amelyek cernáról lelógatott villanykörtékről készültek), kutyákról, amelyek számolni tudnak, és munkanélküli apákról, akik úgy aprítják föl csemetéiket, mint más a tűzifát. Aztán egy szép napon beleroppant. Mint Dottie

Walsh, aki hazament egyik este, és fürdőt vett - egy fejére szorított nejlonzacskóval.

Ne légy hülye, mondta Dees önmagának, de feszültsége nem oldódott. A sztori itt hevert előtte, az orra előtt, akkora, mint egy ház, sőt még annál is ocsmányabb. De hogy a francba szalaszthatná el?

Morrisonra nézett, aki hasa előtt összekulcsolt kézzel hintázott karosszékében, és őt figyelte.

- Nos? - kérdezte Morrison.

- Na, igen - válaszolta. - Nagy szám lehet. Sőt ez még semmi. Az igazi nagy dobás.

- Nem érdekel, hogy nagy dobás-e vagy sem - felelte Morrison -, amennyiben eladja az újságot. És ez rengeteget elad majd, igaz, Richard?

- Igaz. - Felállt, és a hóna alá dugta a mappát. - Fel akarom göngyölni a fickó előéletét, az első ismert esettől, Maine államban.

- Richard?

Visszanézett az ajtóból, és látta, Morrison mosolyogva nézi megint a fényképét:

- Mit szólnál hozzá, ha ezekből a legjobbakat leköznénk Danny DeVito fényképe mellett a *Batman*-ben?

- Nem bánom - mondta Dees, és távozott. Kérdéseit és kételyeit azon nyomban félretette: a jól ismert vérszag már az orrában volt, erős és dühödten kihívó, és egyelőre nem is akart mást, mint követni egészen a végkifejletig. A végkifejlet egy héttel később következett be, de nem Maineben, nem is Marylandben, hanem sokkal délebbre, Észak-Carolinában.

2

Nyár volt, amikor az életnek könnyedén kellett volna folynia, és a gyapotnak is magasra nőnie, de Richard Dees számára semmi nem alakult könnyedén, ahogy a hosszú nap lassan éjszakába fordult.

A fő gondot az jelentette, hogy nem sikerült lejutnia - eddig legalábbis - az aprócska wilmingtoni repülőtérre, ahová csak egyetlen nagyobb teherjárat, néhány ingajárat és

egy pár magángép szállt le. A térségben komoly vihargócok alakultak ki, és Deesnek kilencven mérföldes körben kellett keringenie a leszállópálya körül, fel-le hintázva a nyugtalan égen, és szitkozódva, hogy a nappal utolsó órája is tovaröppen. Este háromnegyed nyolcra járt, mire megkapta a leszállási engedélyt. Nem egészen negyven perccel a hivatalos napnyugta előtt. Nem tudta, az Éjszakai Denevér ragaszkodik-e hagyományos szabályaihoz vagy sem, de ha mégis, ezúttal szorosra fordul a dolog.

És a Denevér ide érkezett: ebben Dees egészen biztos volt. Megtalálta azt a bizonyos helyet, azt a bizonyos Cessna Skymaster gépet. Üldözöttje választhatta volna Virginia Beachet, Charlotte-ot vagy Birminghamet, vagy bármilyen, még délibb úti célt, de nem tette. Dees nem jött rá, hol rejtőzött, miután elhagyta a Maryland állambeli Duffreyt, és hogy ide hogyan érkezett, de nem izgatta. Elég volt annyit tudnia, hogy megérzése helyesnek bizonyult - a fickó továbbra is a szélzsák formájú útvonalat követte. Dees az elmúlt hét nagy részét azzal töltötte, hogy felhívta az összes, Duffreytől délre eső repülőteret, amely belevághatott a Denevér útitervébe, újra és újra végighívta mindet, Days-Inn motelszobájában addig nyüstölve nyomógombos telefonját, míg ujjbegyei sajogni nem kezdtek, és beszélgetőtársai unni nem kezdték állhatatosságát. De állhatatossága végül kifizetődött, mint azelőtt is annyiszor.

Előző éjszaka szálltak le magángépek mindegyik lehetséges repülőterre, valamennyi Cessna Skymaster 337-es, ami nem is csoda, hiszen ezek voltak a magánrepülés Toyotái. De az a Cessna 337-es, amelyik Wilmingtonban ért földet az éjszaka, minden kétséget kizáróan a keresett gép volt. Forró nyomon járt.

Nagyon is forró nyomon.

- N 471 B, ILS vektor, 34-es kifutó - sorolta lakonikusan a hang a fejhallgatóban. - Repüljön a 160-as felé. Ereszkedjen, és tartsa a háromezret.

- 160-as felé. 6-ost elhagyva háromezre, ROGER.

- És vigyázzon, mert rohadt az időjárás ideleln.

- ROGER - válaszolta Dees, és arra gondolt, az öreg Farmer John odalent, abban a wilmingtoni légiforgalmi irányításnak kinevezett söröskannában igazán sportszerűen bánt vele, hogy közölte. Jól tudta, hogy rohadt időjárás tombol a környéken, látta a viharfelhőket, némelyikben gigantikus tűzijátékként villámok is cikáztak, mivel a legutóbbi negyven percet körözéssel töltötte, és lassan már úgy érezte, hogy inkább egy turmixgépben ül, mint egy kétmotoros Beechcraftban.

Kikapcsolta a robotpilótát, amely már eddig is túlságosan sokáig cipelte őt körbe-

körbe, szüntelen bújócskázva egyazon észak-carolinai szántóföldsáv körül, és jól megmarkolta a kormányt. Nem látott gyapotot odalenn, se magasra nőttet, se semmilyen. Csak learatott dohányföldsávokat, amelyeket mostanra benőtt a kudzubozót. Dees boldogan fordította gépe orrát Wilmington felé, és ereszkedni kezdett, miközben a pilóta, a légiirányítás és a torony együttesen figyelte a földet érési manővert.

Felemelte a mikrofont, hogy odakurjantson az öreg Farmer Johnnak, és megkérdezze, nem történt-e valami különös esemény odalent - valamilyen sötét-és-viharos-éjszaka eset, amit a *Bepillantás* olvasói imádnának -, aztán mégis visszatette. Még mindig volt idő napnyugtáig; a washingtoni országgal egyeztetve a hivatalos wilmingtoni időt. Nem, nem, mondta magában, megtartom a kérdéseimet kicsit későbbre.

Dees éppannyira nem hitt abban, hogy az Éjszakai Denevér egy vérbeli vámpír, mint ahogy nem hitt kisgyermek korában a fogtündér létezésében, aki azokat a negyeddollárosokat csempészte be úgymond a párnája alá. De ha a fickó saját magát vámpírnak gondolja - és, amennyire Dees ezt megítélhette, így gondolta -, ez önmagában is elégséges indok arra, hogy igazodnia kelljen a játékszabályokhoz.

Az élet, végső soron, utánozza a művészetet.

Drakula gróf - pilótaengedéllyel.

Be kell vallani, gondolta Dees, még mindig jobb, mint ha gyilkos pingvinek hozzák el az emberi faj végét.

A Beech megbillent, ahogy egyenletesen lefelé tartva áthaladt egy kiterjedt légörvényen. Dees káromkodott, és kiegyenesítette a gépet, amelyet szemmel láthatólag egyre jobban bosszantott az időjárás.

Te is meg én is, szívem, gondolta Dees.

Mikor kiért a felhőből, már tisztán látta Wilmington és Wrightsville Beach fényeit.

Na, igen, a dagik, akik az áruházakban vásárolnak, zabálni fogják a sztorit, gondolta, ahogy balról egy villám cikázott át. *Úgy hetventrillió példányt vásárolnak föl belőle, mikor az aznap esti sör- és Twinkie-adagjukért ugranak le.*

De többről volt szó, és ezt ő is tudta.

Ez... hát... eszméletlen jó lehet.

Helyénvaló lehet.

Régen efféle szó meg sem fordult volna a fejedben, öregfiú, gondolta Dees. Lehet, hogy kezdesz kiégni.

Mégis hatalmas főcímsorok táncoltak lelki szemei előtt, mint csalogató bonbonok.

A BEPILLANTÁS RIPORTERE LEFÜLELI AZ ŐRÜLT ÉJSZAKAI PILÓTÁT.

EXKLUZÍV BESZÁMOLÓ A VÉRSZÍVÓ ÉJSZAKAI PILÓTA LEBUKÁSÁRÓL.

"SZÜKSÉGEM VOLT ERRE" - JELENTI KI A GYILKOS DRAKULA.

Nem éppen nagyopera - ezt be kellett látnia -, de a dallama éppoly jól csengett.

Végül mégiscsak felemelte a mikrofont, és lenyomta a gombot. Tudta, hogy a vérszopó haverja lent van, de nem nyughatott, míg száz százalékig meg nem bizonyosodott felőle.

- Wilmington, itt az N 417 B. Még mindig lent van a marylandi Cessna 337-es a pályán?

A statikus zörejen át hallotta a választ:

- Nekem úgy fest a dolog, haver. De most nem beszélgetünk, forgalmam van.

- Pirosak a szárnysegélyei? - erőltette tovább Dees. Egy pillanatig azt hitte, nem is kap választ, aztán:

- Piros szárnysegélyek, ROGER. De most kopj le, N 417 B, ha nem akarsz, hogy megpróbáljam, képes vagyok-e a nyakadba akasztani egy FCC bírságot! Túl sok halat kéne ma este kisütnöm, és nincs elég tepsim.

- Köszönöm, Wilmington - válaszolta Dees, lehető legudvariasabb hangján. Visszatette a mikrofont, és csak aztán mutatott be neki, vigyorogva. Szinte észre sem vette a zötykölődést, ahogy újabb felhőtömeget szelt át. Piros szárnysegélyű Skymaster. Dees feltette volna egész jövő évi keresetét, hogy ha a manus a toronyban nem lett volna olyan elfoglalt, még a sorszámot is megerősíthette volna: N 101 BL.

Egy hét, atyaisten, egyetlen hét. Ennyi kellett mindössze! Megtalálta az Éjszakai Denevért, még sötétedés előtt, és bármilyen lehetetlennek hangzott is, híre-hamva sincs a rendőrségnek. Ha ott lettek volna zsaruk, és érdeklődtek volna a Cessna iránt, akkor Farmer John szinte biztosan közölte volna, légiforgalmi dugó ide, rossz

időjárás oda. Egyes dolgokkal kapcsolatban nem lehet megállni a pletykálkodást.

A fotódat akarom, te állat, gondolta Dees. Már látta a leszállófényeket, fehérén villogtak az alkonyatban. A cikket is hozom hamarosan, csak előbb a fényképet! Csak egyet, de azt mindenképpen.

Hát igen, merthogy a fénykép teszi az egészet hitelessé. Persze nem homályos, életlenül lekapott villanykörtékről, minden "művészi koncepció" nélkül: igazi, természet utáni, eleven, fekete-fehér fotó. Még meredekebben ereszkedett, rá se rántva a figyelmeztető jelre. Arca elsápadt és megfeszült. Ajkai halványan szétnyíltak, felfedve apró, villogó fehér fogait.

Az alkonyat és a műszerfal együttes fényében Richard Dees maga is vámpírnak látszott.

3

Sok dolgot nem lehetett elmondani a *Bepillantás*-ról - hogy művelt, egyfelől, meg hogy túl sokat törődik az olyasféle jelentéktelen apróságokkal, mint a pontosság és az etika, másfelől -, de egyet nem lehetett letagadni: különleges érzéssel bírt a horror iránt. Merton Morrison is egy kisebbfajta seggfej volt ugyan (bár sokkal kevésbé, mint ahogy Dees gondolta, mikor először látta őt azt a kurva, rohadt pipáját szívni), de Dees el kellett ismerjen valamit: tudta, mi tette a *Bepillantás*-t sikeressé. Vér vödörszámra, belek marokszámra.

Persze megmaradtak azért a cuki kisbabák fényképei is, a rengeteg pszichológiai jó tanács, meg a csodadiéták olyan lehetetlen táplálékokkal, mint a sör, a csokoládé meg a sült krumpli, de Morrison megérezte az idők szelét, és sohasem kételkedett saját döntéseiben a lap követendő irányvonalát illetően. Dees úgy vélte, önbizalma tartotta meg Morrisont ilyen hosszú ideig a helyén, a pipázása meg a londoni Seggfej Testvéreknél vásárolt öltönyei ellenére. Morrison ráébredt, hogy a hatvanas évek virággyermekeiből lettek a kilencvenes évek kannibáljai. Szeretetterápia, politikai korrektség és az "érzelmek nyelvezete": lehet, hogy nagy szám az értelmiségi osztályok körében, de a közönséges, mindennapi embereket jobban érdeklik a tömeggyilkosságok, a sztárok életének elhallgatott botrányai és az, hogy Magic Johnson hogyan lett AIDS-es.

Dees nem vonta kétségbe, hogy még mindig megvan a közönsége a *Fényes és Csodálatos Dolgok*-nak, de a *Minden Szar, Sötét és Elvetemült* részvényeinek értéke sokkal gyorsabban nőtt, mint ahogy a woodstocki nemzedék felfedezte az ősz

szálakat a hajában és a ráncokat kényeskedő, nyugős szája sarkában. Merton Morrison - akit Dees most már egy látnoki képességekkel rendelkező zseninek tartott - az egész szerkesztőgárda számára bepillantást engedett saját nézeteibe abban a híres körlevélben, amelyet mindenki megkapott, alig egy héttel azelőtt, hogy betelepedett pipájával a sarokirodába. Mikor munkába indulsz, szippantsd csak be a rózsák illatát, ajánlotta a körlevél, de mikor beértél, nyisd tágra az orrlyukaidat - amennyire csak bírod -, és szimatolj vér és belek után.

Deest, aki arra teremtetett, hogy vért és beleket szimatoljon, mindez boldoggá tette. Az orra hozta őt ide, egészen Wilmingtonig. Odalenn egy emberi szörnyeteg várta, egy ember, aki vámpírnak képzelet magát. Dees már kiválasztotta neki a nevet is: úgy égette agyát, mint az elköltetlen pénz mások zsebéét. Hát ő nemsokára előveszi a pénzt, és elkölte. És ha ez bekövetkezik, az összes amerikai szupermarketpénztár melletti újságállványokról ordít majd le a név honfitársaira, eltéveszthetetlenül tolakodó hatvanpontos szedéssel.

Ide süssenek, hölgyeim és szenzációhajhászaim, gondolta Dees. Még nem tudják, de egy rendkívül gonosz ember közeleg önök felé. A valódi nevét, ahogy elolvasták, el is felejtik, de nem is baj. Majd emlékeznek arra a névre, amelyet én adtam neki, amely majd felemeli őt Hasfelmetsző Jack, a Clevelandi Csonkoló Gyilkos és a Fekete Dália mellé. Emlékezni fognak az Éjszakai Denevérrre. Nemsokára viszontláthatják a legközelebbi boltpénztárnál. Exkluzív beszámoló, exkluzív interjú... de legfőképpen - egy exkluzív fénykép.

Újra megnézte az óráját, és kicsit lazított (ennél nagyobb lazításra úgysem volt képes). Még mindig maradt majdnem fél órája az éj leszálltáig, és kevesebb mint negyed óra múlva leparkolhat a piros szárnysegélyű fehér Skymaster mellé (farkán, ugyancsak pirossal: N 101 BL felirat).

Vajon a Denevér a városban szállt meg, vagy a városba vezető út mentén egy motelben? Dees nem így gondolta. A Skymaster 337-es népszerűségének oka, viszonylag alacsony ára mellett, az volt, hogy kategóriájában egyedülálló csomagterrel rendelkezett. Nem sokkal nagyobb persze, mint egy bogárhátú Volkswagen csomagtartója, de elegendő három nagyobb vagy öt kisebb bőrönd elhelyezésére... és egészen biztosan elegendő egy embernek is, feltéve, ha nem profi kosárlabdázó méretű. Az Éjszakai Denevér a Cessna csomagterében lehetett, amennyiben *a)* magzati pozícióban fekszik, térdeit az álláig felhúzva, *b)* elég örült ahhoz, hogy vámpírnak képzelje magát, vagy *c)* mindkettő igaz rá.

Dees a maga részéről a *c)*-re tett.

Ahogy a magasságmérője négyezerről háromezer lábba süllyedt, Dees azt gondolta: nem bizony, nem szállodában és nem motelben, igaz-e, barátocskám? Ha vámpírt

játszol, akkor akár csak Frank Sinatra: "a magam módján". És tudod, mit gondolok? Hogy mikor a géped csomagtere kinyílik, az első az lesz, hogy temetői föld záporozik le rám (még ha nem is úgy lesz, a felső szemfogaidra fogadom, a cikkben már olvashatod), aztán előbukkan majd a frakkod egyik szárnya, aztán meg a másik is, merthogy beöltöztél, nem igaz? Ó, kedves uram, ön bizonyára estélyre öltözött, gyilkossághoz igazította öltözékét, nemde? És a fényképezőgépen az automata felhúzó már be is kapcsoltam, és ahogy meglátom a kabátodat lebbenni a szélben...

De ennél a pontnál gondolatati megtorpanak, mert a leszállópályák fehéren villogó fényei egyszer csak kialudtak.

4

Fel akarom göngyölni a fickó előéletét, mondta Merton Morrisonnak, az első ismert esettől, Maine államban.

Alig négy órára rá már a Cumberland megyei repülőtéren beszélgetett egy Ezra Hannon nevű szerelővel. Mr. Hannon úgy festett, mint aki éppen egy ginesüvegből bújt elő, és Dees a maga gépe közelébe még ordításnyi távolságba sem igen engedte volna, de mindennek ellenére teljes és odaadó figyelmet szentelt neki. Még szép: Ezra Hannon volt az első láncszem abban a sorban, amelyről Dees már kezdte sejteni, milyen fontos lehet.

Cumberland Megyei Repülőtér meglehetősen előkelően hangzott ahhoz képest, hogy csak egy mezei leszállópálya volt, két Quonset barakkal meg két girbegurba kifutóval. Az egyik kifutót salakkal burkolták, és mivel Dees még sohasem szállt le földes pályára, ezt a salakosat kérte. A zötykölődés, amelyet Beech 55-öse (melyért teljesen oda meg vissza volt) szenvedett el, meggyőzte arról, hogy felszálláskor a földpályán próbálkozzon, és azon aztán elégedetten nyugtázta, hogy olyan sima és kemény, mint egy iskolás lány melle. A repülőtér légsákkal is rendelkezett, és természetesen ez olyan foltos volt, mint nagyapa régi alsónadrágjai. A CMR-hez hasonló helyeken *mindig* állt szélzsák. Ez is kétes csáberejűkhöz tartozott, akárcsak az öreg kétfedelű, amely szemmel láthatólag az egyetlen hangár előtt parkolt.

Cumberland a legnépesebb megye Maine-ben, de ez nem derül ki tehénlegelő küllemű repülőterét, meg hát Ezrát, a Csodálatos Ginfejű Szerelőt tekintve. Ha vigyorgott, feltárult mind a hat megmaradt foga, úgy festett, mint egy statisztá James Dickey *Megváltás*-ának filmváltozatából.

A repülőtér a nála jóval elegánsabb Falmouth városka határában terült el, és

főképpen a gazdag nyaralók pénzéből tartotta fenn magát. Claire Bowie, az Éjszakai Denevér első áldozata a Cumberland megyei repülőtér éjszakai forgalomirányítójaként dolgozott, és negyedrészen tulajdonosa is volt. Az alkalmazotti gárda még két szerelőből és még egy földi irányítóból állt (a földi irányítók, mint Dees megtudta, burgonyaszirmot, cigarettát és üdítőket is árultak, sőt a meggyilkolt elég tűrhető sajtburgert is tudott készíteni).

A szerelők és irányítók ezenfelül még benzinkutasként és gondnokként is dolgoztak. Egyáltalán nem volt szokatlan eset, hogy az irányító a vécéből rohant ki, ahol éppen egy pumpával pucolta a kagylót, hogy megadja a leszállási engedélyt és kijelölje a rendelkezésére álló két leszállópálya áttekinthetetlen rengetegéből az egyiket. Olyan terhelést jelentett itt a munka, hogy a repülőtér csúcsidőszakában az éjszakai irányítónak néha csak hatórányi tisztességes alvásra futotta valamikor éjfél és reggel hét között.

Claire Bowie-t közel egy hónappal Dees látogatása előtt gyilkolták meg. A kép a riporter fejében a Morrison dossziéjában talált soványka újságcikkekből meg Ezrának, a Csodálatos Ginfejú Szerelőnek valamivel cizelláltabb elbeszéléséből állt össze. És még ha kellő kétellyel kezelte az első számú forrásától megtudottakat, Dees biztos lehetett benne, hogy július elején nagyon is különös dolog történt ezen a picsányi kis reptéren.

Az N 101 BL farokszámú Cessna 337-es röviddel július kilencedikének hajnala előtt hívta a repteret leszállási engedélyért. Claire Bowie, aki éjszakai műszakban dolgozott már 1954 óta, amikor még a pilótáknak néha azért kellett megszakítaniuk a felszállási manővert (amit akkoriban egyszerűen "felhúzás"-nak neveztek), mert a tehenek bekóricáltak az akkor még egyedüli kifutópályára, reggel négy harminckettőkor nyugtázta a kérést. A földet érést reggel négy negyvenkilencre jegyezte be, a pilóta nevéként Dwight Renfield, az N 101 BL kiindulási állomásaként a Maine állambeli Bangor szerepelt a jegyzőkönyvben. Az időpontok minden kétséget kizáróan pontosak voltak. A többi szart sem ért (Dees ellenőrizte, de Bangorban sohasem hallottak az N 101 BL-ről, amin persze nem is csodálkozott), de még ha Bowie tudta volna is, hogy hamis adatok, az sem nyomott volna sokat a latban: a Cumberland megyei repülőtér felett az égbolt üres volt, a leszállási díj pedig mégiscsak leszállási díj.

A pilóta által megadott név bizarr tréfának bizonyult, a Dwightot ugyanis egy bizonyos Dwight Frye nevű színésztől kölcsönözte, aki - rengeteg egyéb szerepe között - egy Renfield nevű dühöngő örültet alakított, aki példaképének minden idők leghíresebb vámpírját tekintette. Mert hát rövidhullámú rádión leszállási engedélyt kérni Drakula gróf néven még egy ilyen álmos kis repülőtéren is gyanút ébreszthetett volna, gondolta Dees.

Ébreszthetett volna. Dees még ebben sem volt biztos. Végül is a leszállási díj az leszállási díj, és "Dwight Renfield" azonnal, készpénzben kifizette, mint ahogy üzemanyagtartályai teletöltését is megfizette - a pénz másnap is a kasszában volt a Bowie által írt nyugta indigós másolatával együtt.

Dees tudott arról, milyen lazán és hanyagul zajlott az ötvenes-hatvanas években a légiirányítás a kis magánrepülőtereken, de még így is megdöbbenette az a nemtörődömség, amellyel az Éjszakai Denevért fogadták a Cumberlanden. Végére nem az ötvenes-hatvanas éveket írjuk, hanem a kábítószeres paranoia korát, és annak a mocsoknak a nagy része, amelyet jobb visszautasítani, kis hajókon érkezik kis kikötőkön keresztül, vagy éppen kis gépeken kis repülőterekre... mint éppen "Dwight Renfield" Cessna Skymastere. Na jó, a leszállási díj az leszállási díj, tűnődött Dees, de Bowie-tól akkor is elvárható lett volna, hogy odacsörögjön Bangornak a hiányzó útinapló miatt, ha másért nem, hogy magát fedezze. De nem tette. Ezen a ponton Deesben felmerült a megvesztegetés gyanúja, de gintől áztatott hírforrása váltig állította, hogy Claire Bowie olyan becsületes volt, mint a fene, és Hannon eme állítását a két falmouthi zsarú is megerősítette, akikkel Dees később beszélt.

Gondatlanság látszott a legvalószínűbb magyarázatnak, de ez már nem számított: a *Bepillantás* olvasóit nem érdeklik olyan részletkérdések, hogy valami miért és hogyan következett be. A *Bepillantás* olvasói megelégedtek azzal, ha megtudták, *mi* történt, meddig tartott, és hogy az illetőnek maradt-e ideje sikoltani. Meg persze a képekkel. Képeket akartak. Hatalmas, nagyfelbontású fekete-fehér fotókat, olyat, ami szinte lelép a papírról, hogy túhegynyi pontocskái belefúródjanak a nagyagyba.

Ezra, a Csodálatos Ginfejű Szerelő meglepődött és igen eltanakodott magában, mikor Dees azt kérdezte, "Renfield" hová mehetett leszállás után.

- Mittomén - bökte ki. - Motelba, szerintem. Biztos fogott egy taxit.

- Maga mikor is érkezett meg ide?... Reggel hét órát említett, ugye? Július kilencedikén.

- Aha. Épp, mielőtt Claire elindult haza.

- És a Cessna Skymaster a parkolón állt, lezárva és üresen?

- Aha. Ott parkolt, ahol mostan a magáé.

Ezra odamutatott, és Dees kissé hátrahőkölt. A szerelő ugyanis úgy szaglott, mint egy ősóreg márványsajt, amit Gilbey's ginben pácoltak.

- Mondta esetleg Claire, hogy hívott taxit a pilótának? Hogy motelbe vigye?

Merthogy úgy látom, egy sincs itt gyalog elérhető távolságban.

- Nincs is - helyeselt Ezra. - A legközelebbi a Tengeri Szellő, úgy két mérföldre innét. Vagy még többre. - Megvakarta borostás állát. - De nem emlékszem, hogy Claire egy szóval is mondta volna, hogy taxit hívott a manusnak.

Dees feljegyezte magában, hogy azért mégis föl kell hívnia a környékbeli taxitársaságokat. Akkor még abból az ésszerű feltevésből indult ki, hogy az ember, akinek a nyomában jár, ágyban alszik, mint akárki más.

- És mi a helyzet a limuzinokkal?

- Nem, nem - állította még magabiztosabban Ezra. - Claire semmit se mondott limuzinról, pedig erről szólt volna.

Dees bólintott, és eldöntötte magában, a környékbeli limuzinkölcsönzőket is felhívja. A személyzet többi tagját is ki akarta kérdezni, de nem számított rá, hogy bármilyen fény is derül a dologra. Szemmel láthatólag a vén szeszkazán jelentette a helyi lehetőségek netovábbját. Együtt kávézott Claire-rel, mielőtt Claire hazament volna aznap, és akkor is, mikor este visszatért, hogy felvegye a szolgálatot, ez minden. De az Éjszakai Denevért kivéve ő látta utoljára életben Claire Bowie-t.

E morfondírozások alanya eközben ravaszul meredt a messzeségre, megvakarta a szőrt az álla alatt, aztán megint Deesre vetette vérekes tekintetét:

- Claire nem mondott semmit taxiról vagy limuzinról, de valami mást bizony mondott.

- Valóban?

- Bizony - felelte Ezra. Kicipározta olajfoltos overall-jának egyik zsebét, és előkotort egy csomag Chesterfieldet, rágyújtott egyre, és köhögött, mint egy göthös vénember. Bárgyú titokzatossággal bámult Deesre a kavargó füstön keresztül:

- Lehet, hogy nincsen jelentősége, de az is lehet, hogy van. De Claire-t igencsak megrökönyítette, vagy mi. Biztosisten, mert Claire akkor se mond hülyeséget, ha épp azt gondol.

- Mit mondott?

- Hát, nem is emlékszem - mondta Ezra. - De néha, tudja, mikor nem jut eszembe valami, Alexander Hamilton arcképe valahogy mindig felfrissíti az emlékezetemet.

- Esetleg Abraham Lincoln képe is megtenné?

Hannon egy pillanatra fontolóra vette - nem sokat töprengett persze -, aztán kifejezte egyetértését, hogy néha Lincoln is segít. Így tehát az úriember portréja átvándorolt Dees tárcájából Ezra elgyöngült kezébe. Dees úgy vélte, George Washington arcképe is megfelelt volna a célra, de biztosítani akarta, hogy a fickó teljesen megadja magát... meg amúgy is költségszámlára dolgozott.

- Na mondja.

- Claire azt mondta, úgy nézett ki a pasas, mintha egy csicsás jelmezbálba készülne - mondta Ezra.

- Igen? És miért gondolta? - kérdezte Dees, és azon tűnődött, mégiscsak George Washingtonot kellett volna alkalmaznia.

- Azt mondta, a fickót mintha skatulyából húzták volna elő. Frakk, selyem csokornyakkendő meg minden. - Ezra egy pillanatnyi szünetet tartott. - Claire azt is mondta, még egy köpönyeget is viselt. Belül piros volt, mint egy tűzoltóautó, kívül meg fekete, mint a mormota segge lyuka. Azt mondta, mikor meglibbent mögötte, úgy festett, mint egy istenverte denevér szárnya.

Vörös nenonfényben izzó szó villant föl Dees agyában: TELITALÁLAT.

Te még nem is tudod, kedves gin áztatta barátom, mondta magában Dees, de épp azokat a szavakat mondtad ki, amelyek híressé tesznek majd.

- De miért mindig Claire-ről kérdez - kíváncsiskodott Ezra -, miközben éntőlem meg se tudakolja, láttam-e valami különöset.

- Miért, látott?

- Ami azt illeti, láttam bizony.

- És mégis micsodát, barátom?

Ezra megvakarta borostás állát hosszú, megsárgult körmével, ravaszul Deesre sandított vérekes szeme sarkából, aztán megint beleszipantott cigarettájába.

- Na, már megint - morogta Dees, de elővett egy újabb Abraham Lincoln-képet, és ügyelt rá, hogy arca és hangja nyájas maradjon. Ösztönei éberren figyeltek, és azt súgták, Ginfej úr tudománya nem merült ki. Legalábbis még nem.

- Nekem ez kevésnek tűnik ahhoz képest, amit mondani fogok - jegyezte meg rosszallóan Ezra. - A magafajta gazdag városi urak többet is megengedhetnének maguknak, mint tíz dolcsit.

Dees az órájára pillantott. Súlyos Rolex, lapján csillogó gyémántokkal.

A fenébe, mondta magában, későre jár, és még nem is jutottam oda, hogy beszéljek a falmouthi rendőrséggel.

De mielőtt feltápáskodott volna, hogy továbbálljon, az ötös eltűnt a kezéből, és csatlakozott társához Hannon overalljának zsebében.

- Rendben, ha van mondanivalója, nyögje ki - mondta Dees, és a nyájasság eltűnt a hangjából. - Máshol is van dolgom, másokkal is kell még találkoznom.

A szerelő átgondolta a dolgot, miközben állat vakargatva tovább árasztotta az áporodott sajtuszagot. Aztán foghegyről odavetette:

- Egy rakás földet láttam a Skymaster alatt. Pont a csomagtérenél.

- Valóban?

- Aha. És szétrúgtam a csizmámmal.

Dees várt. Megtehetette.

- Ocsmány dolog. Teli férgekkel.

Dees várt. Ez használható, jó anyagnak látszott már, de érezte, az öreg még mindig nem merült ki teljesen.

- Meg kukacokkal - tette hozzá Ezra. - Kukacok is voltak. Mint a dög körül szokott lenni.

Dees az éjszakát a Tengeri Szellőben töltötte, aztán másnap reggel nyolckor továbbrepült a New York állambeli Alderton felé.

5

Az összes dolog közül, amiket üldözöttje csinált, az döbbsentette meg legjobban

Deest, hogy milyen könnyedén viselkedett a Denevér. Maine-ben és Marylandben még el is időzött a gyilkosság előtt. Az egyetlen egyestés látogatása, két héttel Claire Bowie meggyilkolása után, Aldertonban következett be.

Az aldertoni Lakeview repülőtér még kisebb volt, mint a Cumberland megyei - egyetlen burkolatlan kifutópálya és egy irányítóállomással kombinált szerelőhangár, amely nem volt több egy frissen mázolt sufninál. Semmiféle műszaki felszerelésük nem volt, kivéve egy parabolaantennát, hogy egyik röpdőső farmer se mulassza el a *Murphy Brown Show*-t vagy a *Szerencsekerek*-et, vagy más efféle, igazán fontos adást.

Egy dolgot Dees is értékelt viszont: a Lakeview burkolatlan pályája ugyanolyan tükörsima volt, mint a másik Maine-ben. Hozzá lehet szokni, gondolta magában Dees, ahogy óvatosan letette a Beechet, és lassításba kezdett. Nincsenek aszfalthuppanók, meg gödröcskék, amelyekbe az egyik kereket belepottyantva, a gép körtánca fog... igen, azt hiszem, egész könnyen megszokom.

Aldertonban senki sem érdeklődött az elnökök és az elnökök barátainak arcképei iránt. Aldertonban az egész város - alig ezer lélek - sokkos állapotban volt, és nemcsak az a pár részmunkaidős, akik a néhai Buck Kendall-lal együtt, társadalmi munkában (így tehát nyilván veszteségesen) üzemeltették a Lakeview repülőteret. Nem is lehetett kivel beszélni, még Ezra Hannon-kaliberű szemtanúkkal sem. Hannon zavarodott volt, gondolta Dees, de legalább idézni lehet a szavait.

- Nagy ember válhatott volna belőle - mondta az egyik munkatárs Deesnek. - Az öreg Buck mindig rendesen kicsípte magát, és általában nyugisan viselkedett, de ha valaki felcukkolta, hát megbánta az illető. Láttam, ahogy lebokszolt egy manust a kakasviadalon, úgy két éve a csehóban. Na persze, az efféle bunyót tiltja a törvény, de Buck meg volt szorulva, tartozott a Piper gépéért, úgyhogy lebokszolta a bunyóst. Felmarkolt kétszáz dolcsit, és kifizette a kölcsönt, azt hiszem, úgy két nappal előtte, hogy ráküldtek volna valakit a dohányért.

A munkás megrázta a fejét, őszintén le volt törve. Dees azt kívánta, bárcsak elővette volna a fényképezőgépét. A *Bepillantás* olvasói zabálnák a megnyúlt, ráncos, gyászoló arcot. Dees elraktározta az agyában, hogy nézzen utána, volt-e a néhai Buck Kendallnek kutyája. A *Bepillantás* olvasói zabálták az áldozat kutyájáról készült képeket is. Csak be kell állítani az elhunyt házának tornácára, aztán jöhet a képaláírás: BODRI HOSSZÚ MAGÁNYA ELKEZDŐDIK vagy ilyesmi.

- Nagy kár érte - mondta Dees együttérzőleg.

A munkás sóhajtott és bólintott:

- A fickó biztosan hátulról kapta el. Másképp el se bírom képzelni.

Deesnek fogalma nem volt, milyen irányból kapták el Gerard "Buck" Kendallt, de azt tudta, az áldozat torkát ezúttal nem vágták el. Ezúttal kilyuggatták, és a lyukakon keresztül "Dwight Renfield" feltehetőleg kiszívta áldozata vérének. Azzal a különbséggel, hogy a halottkém jelentése szerint a lyukak a nyak átellenes oldalain helyezkedtek el, egy a nyaki verőéren, a másik a vénán. Nem csak apró, diszkrét pöttyöket ejtett, mint Lugosi Béla, vagy valamivel véresebbet, mint Christopher Lee. A halottkém több centiméterről beszélt, amit Dees rögtön felfogott, de Morrisonnak már a fáradhatatlan Libby Grannit kellett hogy elmagyarázza, amit a halottkém száraz jelentése csak részben tett nyilvánvalóvá: a gyilkosnak vagy akkora foga volt, mint a *Bepillantás*-t olvasók kedvenc yetijének, vagy a Kendall nyakán ejtett lyukak sokkal prózaibb módon keletkeztek, szöggel és kalapáccsal.

A GYILKOS ÉJSZAKAI DENEVÉR MEGLÉKELTE ÁLDOZATAIT ÉS KIITTA A VÉRÜKET, gondolta két ember is két különböző helyen egyazon pillanatban. *Nem is rossz.*

Az Éjszakai Denevér július huszonharmadikán, nem sokkal este fél tizenegy után kért leszállási engedélyt a Lakeview repülőtéren. Kendall megadta az engedélyt, és feljegyezte a Dees számára már jól ismert farokszámot: N 101 BL. Kendall a "pilóta neve" rovatba azt írta: Dwite Renfield, a "légijármű típusa és típuszáma" rovatba pedig, hogy: Cessna Skymaster 337. Nem említette a vörös szárnysegélyt, és persze a lebbenő denevérszárnyköpenyt sem, amely belül piros, mint a tűzoltóautó, kívül meg fekete, mint a mormota segglyuka, de Dees mindkettőben biztos volt már így is.

Az Éjszakai Denevér nem sokkal tíz harminc után szállt le az aldertoni Lakeview repülőtéren, meggyilkolta a keménykötésű Buck Kendallt, kiitta a vérének, és aztán megint elrepült a Cessnájával, mielőtt Jenna Kendall huszonnegyedikén reggel ötkor befutott volna, hogy megetesse a férjét friss kaláccsal, de csak lecsapolt holttestét találta meg.

Ahogy Dees ott álldogált a hevenyészett lakeview-i hangár és irányítótorony mellett, és az adatokon rágódott, felötlött benne, ha az embert vért *ad*, a legtöbb, amire számíthat, egy pohár narancslé meg köszönőszavak. Míg ha az ember vért *vesz* - egész pontosan vért *szív* -, rögtön címlapra kerül. Aztán, ahogy kilötyintette ihatatlan kávéja maradékát a földre, és elindult a gépe felé, hogy délre repüljön vele Marylandbe, felötlött Richard Deesben, hogy Isten keze valószínűleg egy egész kicsikét bizonytalankodott, mikor teremtő hatalmának állítólagos mestermunkáját éppen befejezte.

Most, két órára rá, hogy elhagyta a Washington nemzetit, a dolgok váratlanul és dermesztő hirtelenséggel sokkal rosszabbra fordultak. A leszállófények kialudtak, és Dees láthatta, hogy nem csak azok sötétültek el - Wilmington és Wrightsville Beach fele is sötétbe borult. Az ILS-pálya még mindig előtte volt, de mikor Dees felkapta a mikrofont és beleordított: - Mi történt? *Válaszolj, Wilmington!* - csak statikus zöreje, és kísértetiesen motyogó hangok szűrődtek ki a hangszóróból.

Visszalökte a mikrofont, de elhibázta a tartópecket, úgyhogy lepottyant a pilótafülke padlójára, maga után húzva kunkori kábelét. Dees rögtön meg is feledkezett róla. A segélyordítást csak pusztán pilótaösztöne sugallta. Éppolyan biztosan tudta, mi történt, mint azt, hogy a nap nyugaton nyugszik... ami már nemsokára be is következik. Egy villámcsapás valószínűleg telibe találhatott egy elektromos elosztót a repülőtér szomszédságában. A kérdés csak az, leszálljon-e mégis vagy sem.

- Engedély megadva - mondta egy hang. Egy másik azonnal (és nagyon helyesen) visszavágott, hogy az már szart sem ér. Az ilyen helyzetekben megteendő intézkedésekre mindenkit megtanítanak, mikor még csak tanulja a repülést. A józan ész és a kézikönyv is azt tanácsolja, ilyenkor a tartalék úti cél felé kell továbbhaladni, és kapcsolatba lépni a légifigyeléssel, földet érni ilyen körülmények között egyenlő lehet egy kihágással és egy jókora bírsággal.

Másrészt, ha nem száll le azonnal - nyomban -, elveszítheti az Éjszakai Denevért. Ez pedig emberéletbe (vagy életbe) kerülhet, de ezt Dees nem is kalkulálta bele az egyenletbe... aztán egy ötlet villant föl, mint egy vaku az agyában, akárcsak legtöbbször, ihletett pillanataiban, hatalmas címlapbetűkkel:

A HŐSIES RIPORTER (ide egy szám kerül, a lehető legnagyobb, vagyis nagyon nagy, figyelembe véve az emberi hiszékenység szinte végeláthatatlan határait) **EMBERÉLETET MENTETT MEG AZ ÉJSZAKAI DENEVÉRTŐL.**

Kapd be, Farmer John, gondolta Dees, és folytatta az ereszkedést a 34-es pálya felé.

A pályafények hirtelen újra felvillantak, mintha csak helyeselnék a döntését, majd ismét kihunytak, kék pettyeket hagyva maguk után Dees recehárttyáján, majd a kék szín a rothadt avokádó zöldjébe ment át egy pillanattal később. Aztán a rádióból kiszűrődő statikus zörejen áttört Farmer John ordítása:

- Térj ki balra, N 471 B, térj ki balra, Piedmont, úristen, jézusom, légi ütközés ...

Dees létfenntartó ösztönei éppannyira kifinomultak voltak, mint azok, amelyek a

vérszagot szimatolták ki. Még csak meg sem pillantotta a Piedmont Airlines Boeing 727-esének leszállófényeit. Túlságosan lekötötte, hogy olyan szűken balra forduljon, amennyire csak a Beechtől tellett (vagyis olyan szűken, mint egy szűz lányban, de Dees örült volna, ha később erre megesküdhet, mert élve került ki ebből a szarságból), ahogy a harmadik szót Farmer John kiejtette a száján. Egy pillanatig félig látta, félig csak érzékelte az orra előtti hatalmas alakot, aztán a Beech 55 becsapódott, olyan zökkenéssel, hogy ahhoz képest az előző vihargóc kutya füle volt. Dees cigarettája kiszóródott a mellzsebéből, és szétrepült a kabinban. Wilmington félig elsötétült látképe örülden eltorzult. Gyomra a szívét próbálta kipréselni a torkán át a szabadba. Összefutott a nyál féloldalt a szájában. A térképek madarakként repkedtek. A kinti levegő tombolt a mennydörgéstől, a lökhajtásostól és a természetestől egyszerre. A négyülékes utastér egyik ablaka berobbant, asztmásan ziháló szél süvített be rajta, tornádóként felkavarva mindent, ami nem volt rögzítve.

- N 471 B, térjen vissza előző magasságára! - ordította Farmer John. Dees ráébredt, hogy épp az imént tett tönkre egy kétszáz dolláros nadrágot azzal, hogy alaposan belevizelt, de ennek ellenére némileg vigasztalta az az erősödő tudat, hogy Farmer John viszont egy jó kocsirakományra való adagot rotytantott bele jégeralsójába. Legalábbis úgy hangzott.

Deesnél volt egy svájci bicska, kivette nadrágja jobb zsebéből, és bal kézzel a kormányt tartva, elvágta inge ujját a bal könyöke fölött. Vérzett. Aztán egy második, egészen sekély vágást ejtett, kicsivel a bal szeme alatt. Becsattintotta a kést, és beledugta a pilóta felőli ajtó gumírozott térképzsebébe. Majd meg kell tisztítanom, gondolta. Ha elmulasztom, nagy bajba kerülhetek. De tudta, nem felejtí el, és ha csak azt nézte, az Éjszakai Denevér mennyi mindent simán megúszott, neki aztán semmi gondja nem lehet.

A leszállófények újra kigyulladtak, ezúttal reményei szerint végleg, bár a tény, hogy enyhén pulzáltak, elárulta, hogy generátor táplálja őket. Újra beigazította a Beechet a 34-es pálya felé. Vér csorgott le bal oldalt az arcán egész a szája sarkáig. Belenyalt, aztán rózsaszínes nyálkeveréket köpött az IVSI-konzolra. Minek vacakolni: csak az ösztöneidet kövesd, és hazajutsz.

Az órájára nézett. Már csak tizennégy perc napnyugtáig. Már túlságosan is a nyakán volt az éjszaka.

- Húzz fel, Beech - üvöltötte Farmer John. - Süket vagy?

Dees a mikrofon kacskaringós zsinórja után kapott, de szemét egy pillanatra sem vette le a leszállófényekről. A kábelnél fogva magához húzta a mikrofont. Megmarkolta és megnyomta az adás gombot:

- Ide figyelj, beszari anyaszomorító - kezdte, és már vicsorgott dühében. - Elkerültem, hogy eperlekvárrá kenődjek szét a 727-es oldalában, csak azért, mert az a rohadt generátorotok nem indult be, mikor kellett volna, így nem volt irányításom se. Azt ugyan én nem tudom, hányan úszták meg az utasszállítón, hogy eperlekvárrá váljanak, de abban biztos vagyok, hogy te is meg a legénység is nagyon jól tudja. Az egyetlen ok, amiért még életben vannak, az, hogy annak a bárkának a kapitánya elég okos volt hozzá, hogy jobbra lavírozzon, és én meg elég okos, hogy ugyanezt tegyem az ellenkező irányba, de még így is szerkezeti és fizikai károsodást szenvedtem. Tehát, ha nem adsz azonnal leszállási engedélyt, én akkor is leszállok. Azzal az egy különbséggel, hogy nem engedélyezed. Én viszont FAA-fegyel mire cipellek. De először is személyesen gondoskodom róla, hogy a fejed meg a segged helyet cseréljen. Megértettél, te fasz?

Hosszú, statikusan sisseregő csend. Aztán egy bátortalan hang, merőben különböző Farmer John korábbi bőrdülésétől, azt mondta:

- Leszállás a 34-es pályán engedélyezve, N 471 B.

Dees elmosolyodott és irányba állt.

Megint benyomta a mikrofon gombját, és beleszólt:

- Sajnálom, hogy felhúztam magam és ordítóztam. Csak akkor fordul velem elő, ha majdnem kipurcanok.

A földiek nem válaszoltak.

- Akkor meg basszátok meg - mondta rá Dees, és leereszkedett, ellenállva a kísértésnek, hogy közben az órájára pillantson.

7

Dees keményre edződött munkája során, és erre büszke is volt, de felesleges lett volna áltatnia magát, mert amit Duffreyban talált, attól kirázta a hideg. Az Éjszakai Denevér Cessnája itt is egy egész napot töltött - július harmincegyedikét - a parkolópályán, de a borzongás csak ezután kezdődött. A hűsleges *Bepillantás*-olvasókat persze csak a vér érdekelte, és ez így is volt rendjén, míg világ a világ, ámen, de Dees egyre inkább tisztában volt azzal, hogy a vér (pontosabban, a jó öreg Ray és Ellen Sarch esetében a vér *hiánya*) csak a dolgok kezdete. A vérfoltok mögött sötét és mélységes rémségek bújnak meg.

Dees augusztus nyolcadikán érkezett meg Duffreyba, addigra már alig több mint egy héttel járt az Éjszakai Denevér mögött. Azon tanakodott magában, vajon denevérlelkű barátja hol tölti az idejét két akciója között. Disneylandben? Vagy a Busch parkban? Atlantában, hogy a Braves meccsén szurkoljon? Ezek a kérdések egyelőre még apróságok voltak, de a hajsza későbbi szakaszában még fontossá válhattak. Ezekből lesz majd a hamburgerrepeta újságbeli megfelelője, meghosszabbítva az Éjszakai Denevér történetét több számmal, hogy az olvasók újra élvezhessék a sztori zamatát, miután a nagyobb húsfalatokat már megemésztették.

De még mindig maradtak vakfoltok a történetben - fekete lyukak, ahová bárki beeshet, hogy soha többé ne kerüljön elő. Ez így persze giccsesnek és őrülségnek hangzott, de mire Dees kibogozta, mi is történt Duffreyban, valóban elkezdett hinni az egészben... a történetnek abban a részében is, amely sohasem lát nyomdafestéket. Nemcsak azért, mert személyesen érintette, hanem mert áthágta Dees aranyszabályát: soha ne hidd el, amit leírsz, soha ne írd le, amit elhiszel. Ez a szabály óvta meg attól, hogy - mint mindenki más körülötte - elveszítse a józan esztét.

A Washington nemzetin szállt le - a változatosság kedvéért valódi repülőtéren -, és autót bérelt, hogy eljusson a hatvan mérföldnyire fekvő Duffreyba, mert Ray Sarch és felesége, Ellen nélkül a Duffrey repülőtér sem létezett. Ellen nővérén kívül, aki egyébiránt egészen túrhetően bütykölt gépeket, ők ketten alkották az egész hóbelevancot. Egyetlen olajos földpályából (hogy a port lekössék, és megakadályozzák a gyomok növekedését) és egy irányítófülkéből állt a repülőtér. Az irányító sem volt más egyéb, mint egy kis sufni, amelyet Sarchék a lakásukul szolgáló Jet-Aire lakókocsihoz biggyesztettek. Mindketten nyugdíjas pilóták voltak egyébként, szívósak, mint az acél, és bolondul szerelmesek egymásba, még majd' öt évtizednyi házasság után is.

Ráadásul, mint Dees megtudta, árgus szemmel figyelték repülőterük magánforgalmát, saját kis háborút víva a kábítószer ellen. Egyetlen fiuk a floridai mocsárvidéken vesztette életét, mikor megpróbált egy sima víztükörnek látszó helyre leszállni lopott Beech 18-asával, egy jó tonnányi acapulcói arany marihuánával a fedélzeten. A víztükör tényleg sima volt, egy fatönktől eltekintve. A Beech 18-as telibe kapta, megpördült a vízen és felrobbant. Doug Sarchot kivetette magából, teste füstölgött és megperzselődött, de valószínűleg ekkor még élt, ha csak olyan rövid ideig is, amennyire gyászoló szülei szerették volna elképzelni. Az alligátorok falták föl, és nem maradt belőle több, mikor egy héttel később a DEA-kopók felkutatták, mint egy lecsupasztított csontváz, néhány kukacos húscsacát, egy szétcincált Calvin Klein farmernadrág és egy, a New York-i Paul Stuartnál vett sportdzseki. A sportdzseki egyik zsebében úgy húszezer dollár volt készpénzben, a másikban majdnem egy uncia perui kokain.

- A kábítószer meg azok a kurvapecérek, akik árulják, vitték a fiamat a sírba - mondta nem is egyszer Ray Sarch, és Ellen Sarch is csak újra és újra megerősítette őt ebben. Az asszony gyűlölte a drogot és a drogkereskedőket, mint ezt Dees újra és újra megtudta (és fölöttébb mulattatta, hogy szinte kivétel nélkül egész Duffrey osztja a hitet, hogy az öreg Sarchékat egy bandatámadás ölte meg), és gyűlöleténél már csak gyásza és dühe volt nagyobb amiatt, hogy fiát azok az emberek rosszra csábították.

Fiuk halálát követően Sarchék nyitva tartották a szemüket, éberren figyelve, nem bukkan-e föl valaki, aki akár csak halványan is, de drogkereskedőre emlékeztet. Négyyszer hívták ki tévesen a marylandi államrendőrséget, de a hekusok ezt nem bánták, mert viszont három kisebb és két nagyobb szállítmányt valóban kiszúrtak. Az utolsóval például harmincfontnyi vegytiszta kokain érkezett. Olyan fogás, amely feledteti a pár vaklármát, olyan fogás, amely előléptetést jelenthet.

Így hát július harmincadikán késő este megérkezett ide az a Cessna Skymaster, amelynek a számát és leírását már minden amerikai repülőtér megkapta, még a Duffrey is, a Cessna, amelynek a pilótája Dwight Renfieldnek adta ki magát, és kiindulási állomásaként a Delaware állambeli Bayshore repülőteret jelölte meg, ahol persze soha nem hallottak sem Renfieldről, sem a N 101 BL farokszámú Skymasterről, a gépről, amelynek pilótája minden valószínűség szerint gyilkos.

- Ha ide repülne, nagy szarban lenne - mondta egy bayshore-i irányító Deesnek a telefonba, de Dees ebben kételkedett. Igen, nagyon is kételkedett benne.

Az Éjszakai Denevér éjjel tizenegy huszonhétkor ért földet Duffreyban, és "Dwight Renfield" nemcsak hogy aláírta Sarchék naplóját, de el is fogadta Ray Sarch meghívását a lakókocsiba egy sörre, meg hogy együtt megnézzék a *Lóporfüst* ismétlését a TNT-n. Ellen Sarch mesélte mindezt másnap reggel a Duffrey Szépségszalon tulajdonosának, bizonyos Selida McCammonnak, aki Deesnek magát Ellen egyik legközelebbi barátnőjének nevezte.

Mikor Dees megkérdezte, mi volt a benyomása Ellenről, Selida egy pillanatig habozott, aztán azt felelte:

- Olyan álmodozónak tűnt. Hetvenéves kora ellenére, mint egy szerelmes iskolás lány. Úgy kipirult, hogy azt hittem kisminkelte magát, mikor dauerolni kezdtem. Aztán láttam, hogy csak fel van... hát izé...

Selida McCammon megvonta a vállát. Tudta, mit akar mondani, de nem bírta sehogy kifejezni magát.

- ...ajzva - segített Dees, és Selida McCammon erre nevetve megtapsolta.

- Felajzva! Ez az! Maga tényleg egy igazi író!

- Ugyan, csak fűzfapoéta vagyok - válaszolta Dees, és elmosolyodott, reménye szerint kedvesen és jóindulatúan. Ezt az arckifejezést szinte állandóan, rendszeresen gyakorolta az otthonának nevezett New York-i lakás hálószoatükrében, és szállodák és motelok tükreiben, amelyek valódi otthonai voltak. Úgy tűnt, működött - legalábbis Selida McCammon megfelelően reagált -, de az igazat megvallva, Dees sohasem tartotta magát kedvesnek és jóindulatúnak. Fiatal korában úgy vélte, ezek az érzések nem is léteznek valójában, csak társadalmi megszokás az egész, álarcosbál. Később úgy döntött, tévedett ez ügyben, amit ő "*Reader's Digest*-érzelmeknek" nevezett, valódiak voltak, legalábbis az emberek többsége számára. Talán még a szerelem, a mesés Nagy Borzongás is. Az, hogy jómaga képtelen ezeket az érzéseket átélni, szégyen, semmi kétség, de mégsem dől össze tőle a világ. Végül is, vannak olyan emberek, akik rákban vagy AIDS-ben szenvednek, vagy olyan rövid a memóriájuk, mint egy elmefogyatékos papagájé. Ha így vesszük, az, hogy az ember megfosztatott pár ömlengős érzelemtől, igazán bakfitty. Ha valaki képes arra, hogy arcizmait a megfelelő pillanatban a megfelelő irányokban megfeszítse, nincs is semmi gubanc. Nem fáj, és könnyű, és ha nem felejt el az ember például felhúzni a sliccét egy jó hugyozás után, nyugodtan mosolyoghat kedvesen és jóindulatúan, mikor ez elvárható. A megértő mosoly viszont, mint azt Dees az évek során felfedezte, az interjúkészítés egyik leghasznosabb eszközének bizonyult. Hébe-hóba egy belső hang megkérdezte tőle, milyen a *saját* bepillantása a dolgokba, de Deesnek nem volt szüksége bepillantásra. Csak írni akart és fényképezni. Az írás jobban ment, azelőtt is, ezután is, ezt tudta, mégis jobban szeretett fényképezni. Szerette megérinteni a fotókat. Hogy lássa, hogyan fagyasztyják meg az emberek valódi arcát, hogy az egész világ előtt kitárulkozzon, vagy álarcukat, melyek oly nyilvánvalóan tagadhatatlanok. Imádta, mikor a legjobb képekről csodálkozva vagy rémülten néztek vissza rá. Ahogy rajtakapta őket.

Ha kényszerítik rá, bevallotta volna, hogy a fényképek által nyert bepillantás éppen elég neki, és az alany teljesen lényegtelen. Az Éjszakai Denevér, denevérlelkű barátja volt az élet, aki úgy egy héttel azelőtt belibbent Ray és Ellen Sarch életébe.

A Denevér kilépett a gépéből, és besétált az irodába, ahol a falon ott függött az FAA hirdménye, hogy egy veszélyes fickó röpköd a levegőben N 101 BL farokszámú Cessna Skymasterrel, és valószínűleg már meggyilkolt két embert. A fickó, folytatta a hirdmény, esetleg Dwight Renfieldnek nevezi magát. A Skymaster leszállt, Dwight Renfield bejelentkezett, és egészen valószínű, hogy a következő napot a gépe csomagterében töltötte. És Sarchék, a két sasszemű öreg?

Nem mondtak semmit, és nem tettek semmit.

Illetve dehogynem, állapította meg Dees, Ray Sarch igenis tett valamit: meghívta az Éjszakai Denevért, hogy nézzen meg náluk egy régi *Lőporfüst*-epizódot, és igyanak az asszonnyal egy sört. Úgy bántak vele, mint régi barátjukkal. Aztán másnap Ellen Sarch bejelentkezett a szépségszalomba, amit Selida McCammon igencsak furcsállott: Ellen ugyanis óraműpontossággal járt hozzá, és ezúttal legalább két héttel azelőtt jött, hogy Selida számított rá. És szokatlanul határozottan rendelt: nemcsak vágást, de dauert... és festést is.

- Fiatalabbnak akart látszani - mondta Deesnek Selida McCammon, és keze élével kitörölt a szeméből egy könnycseppet.

De Ellen Sarch viselkedése még így is kispályás volt a férjéhez képest. Ő ugyanis felhívta az FAA-t a Washington nemzetin, és rendkívüli intézkedést kért, hogy, legalábbis ideiglenesen, Duffreyt kivegyék az aktív forgalmi hálózathoz. Magyarul, lehúzta a rolót, és becsukta a boltot.

Hazafelé menet megállt tankolni a duffreyi Texaco-kút-nál, és azt mondta a tulajnak, Norm Wilsonnak, hogy valószínűleg elkapta a nátha. Norm erről azt jegyezte meg Deesnek, hogy feltehetőleg helytálló volt az állítása - sápadtnak és elszürkültnek tűnt az arca, mintha még magánál is öregebb lett volna.

És aznap éjjel a két éberem virrasztó tűzört porrá égette a halál. Ray Sarchot a kis irányítószobában találták meg, letépett fejét a sarokba hajították, ahonnan, nyaka szabálytalan csonkján ülve, úgy meredt tágra nyílt, bámuló szemmel a nyitott ajtóra, mintha tényleg látna ott valamit.

Feleségére Sarchék lakókocsijának hálószobájában bukkantak rá. Ágyban volt. Hálóköntösbe öltözött, amelyet még soha nem viselt az előtt az éjszaka előtt. Bár öreg volt, de - ahogy az egyik seriffhelyettes mondta el Deesnek (huszonöt dollárért, amellyel alaposan rávert Ezrának, a Csodálatos Ginfejű Szerelőnek a teljesítményére) - első pillantásra meg lehetett róla állapítani, hogy szerelemmel a lelkében bújt ágyba. Deesnek annyira tetszett a kifejezés, hogy fel is jegyezte füzetkéjébe. Hatalmas, lándzsahegynyi lyukakat ütöttek az asszony nyakába, egyet az artériába, egyet a vénába. Arca nyugodt volt, szeme lehunyva, keze a mellén.

Bár szinte minden csepp vérét elvesztette a testéből, csak néhány apró pötty esett a párnákra és a hasán kinyitva fekvő könyvre: Anne Rice *Lestat, a vámpír*-ja.

És az Éjszakai Denevér?

Röviddel július harmincegyedikén éjfél előtt, vagy kicsit később, augusztus elsején hajnalban egyszerűen tovaröppent.

Mint egy denevér.

8

Dees hét perccel a hivatalos naplemente előtt ért földet Wilmingtonban. Ahogy fékezett, és a szeme alatti vágásból a szája sarkába gyúló vért köpdöste, olyan erejű kék-fehér villámlást látott, amely majdnem megvakította. A fényvillanást a legfülsiketítőbb csattanás követte, amit életében hallott. Magánvéleményét a hanggal kapcsolatban csak megerősítette, hogy az utasfülke egyik ablaka, amely a Piedmont-727-essel éppen csak megúszott találkozáskor szétrepedt, most gyémántfényű strasszkövekként robbant befelé.

A vakító ragyogásban látta, hogy a 34-es pálya bal oldalán álló tömör kocka alakú épületet átszeli a villám. Felrobbant, lángcsóvát dobva az égre, amely közel sem fénylett úgy, mint az őt elindító hatalmas szikra.

Mintha egy dinamitrudacsát egy atombombával gyújtanánk be, gondolta zavarodottan Dees, aztán beugrott: a generátor! Ez a generátor volt!

A fények - kivétel nélkül, a fehérek, melyek a leszállópályát szegélyezték és a pirosak is, melyek a végét jelezték - kialudtak, mintha csak gyertyák lettek volna, melyeket elfúj egy erősebb szellőkés. Dees pedig egyszeriben több mint nyolcvan mérföldes sebességgel rohant a sötétségből a sötétségbe.

A repülőtér főgenerátorát elpusztító robbanás megrázkódtató ereje ökölként csapta oldalba a Beechet - sőt nemcsak megcsapta, de telibe vágta, mint egy cséplőgép. A Beech, egyelőre még nem véve tudomásul, hogy ismét földhöz kötött jószággá vált, ijedtében jobbra szökkent, aztán fel-le hintázva pattogott valamin - pontosabban, valamiken, a leszállófényeken, világosodott meg lassan Dees agyában.

Húzódj balra, ordította az esze, húzódj balra, te faszkalap!

Már majdnem így is tett, de agya józanabbik fele felülkerekedett. Ha ekkora sebességnél megpróbált volna balra fordulni, könnyedén felbukfencezhetett volna. Talán nem robbant volna föl, mivel igen kevés üzemanyag maradt a tankban, de még ez sem lett volna lehetetlen. Vagy a Beech egyszerűen kettényílt volna, és Richard Dees deréktől lefelé tovább fészkelődött volna az ülésben, míg Richard Dees deréktől felfelé az ellenkező irányba haladt volna tovább, szerpentinként húzva szét beleit és túlméretezett madárszarként a betonra pottyantva a veséit.

Megúszod, üvöltötte magának, megúszod, te hülye állat, meg kell úsznod!

Ekkor valami - feltehetőleg a generátor tartalék tartályai, gondolta, mikor épp volt ideje gondolkozni - felrobbant, a Beechet még inkább jobbra köhintve, de sebj, legalább lejutott a lámpatestekről, és egyszerre megint viszonylag simán gurulhatott tovább, bal kerekével a 34-es pálya szélén, a jobbal pedig a leszállófények és a pályát szegélyező árok közti vészjósló peremen egyensúlyozva. A Beech még mindig rázkódott, de már kevésbé, és ebből Dees kikövetkeztette, hogy jobb kereke a szétroppantott lámpáktól defektet kapott.

Legalább lassult, a Beech kezdte végre felfogni, hogy megváltoztak a körülmények, az anyaföldhöz tartozik. Dees már kezdett lazítani, de megpillantotta a testes Learjet gépet, amit a pilóták Dagadt Albertnek becéznek, amint felbukkan az orra előtt, bolond módon a kifutón keresztben megállítva, ahogy előtte a pilóta az 5-ös pályára tartott.

Dees egyre közeledett, látta, arcok bámulnak rá az ablakokból, mint egy rakás idióta a diliházban, ahogy bűvésztrükköt figyelnek, aztán gondolkodás nélkül ütközésig jobbra rántotta a kormányt, és a Beech letáncolt a pályáról egyenest bele az árokba, centiméterekkel elkerülve a Learjetet. Dees füléhez eljutott néhány elmosódott sikoly, de igazából csak arra tudott figyelni, ami előtte robbant szét megannyi petárdaként, ahogy a Beech megpróbált ismét a levegőbe emelkedni, kieresztett féklapoktól és a lassabban pörgő motoroktól megbénítva, de mégis hősiesen, egy rángatózó szökkenésre futotta az utórobbanás halványuló fényében, aztán keresztülszánkázott a közlekedőpályán, egy pillanatig látni engedve az akkumulátorokról táplált vészvilágítással szegélyezett GAT-épületet és a parkoló gépeket, köztük minden bizonnyal az Éjszakai Denevérét is, ahogy a sötétlő krepp-papír szegélyű árnyak az alkonyatban derengő narancssárga égre vetültek, amelyet a szétcsapó szikrák világítottak be.

Felborulok, sikoltott magában, és a Beech tényleg majdnem felbukott, a bal szárny szikraszökőkutat vert fel a közlekedőpálya burkolatáról, és a szárnyvég letört, hogy aztán elszabadulva az árokba guruljon, és a súrlódás hőjével pislákoló lángra lobbantsa a nedves gyomnövényzetet.

Aztán a Beech megállapodott, és nem hallatszott más, mint a rádió statikus sercegése, az utastérben széttört palackokból kiömlő italok bugyogása és Dees szívének veszett kalapálása. Kikattintotta a hevedereket, és erőlködve kászálódott kifelé, mielőtt még egészen biztos lett volna benne, hogy él.

Tisztán, élesen emlékezett mindenre, ami később történt, de attól a pillanattól, amikor a Beech végállomásáig csúszott a közlekedőpályán, farával a Learjet felé és egyik oldalára bukva, addig a pillanatig, mikor az első sikolyokat meghallotta a

főépület felől, csak arra emlékezett világosan, hogy hátrament, hogy megkeresse a fényképezőgépét. Enélkül nem hagyhatta el a gépet. A Nikon állt a legközelebb ahhoz, ami másnak a feleségét jelentette. Egy toledói vegyesboltban vette tizenhét éves korában, és azóta nem is vált meg tőle. Vásárolt hozzá objektíveket, de az alapgép ugyanaz maradt, mint annak idején, az egyedüli változásokat a munka során elszenvedett kisebb karcok és horpadások jelentették. A Nikon az ülése hátulján lévő gumírozott zsebben volt. Kivette, és ellenőrizte, hogy épségben van-e. A nyakába akasztotta, és az ajtóhoz hajolt.

Meghúzta a kart, és leugrott, megbotlott, majdnem orra is bukott, és el kellett kapja a fényképezőgépet is, mielőtt összecsókolózott volna a betonnal. A mennydörgés újabbat mordult, ezúttal távolról és cseppet sem ijesztően. Szellő simította végig az arcát, mint egy cirógató kéz... és valamivel jegesebben az öve alatt is. Dees fintort vágott. Hogy miképpen hugyozta össze a nadrágját, mikor a Beech és a Piedmont 727-es hajszal híján húzott el egymás mellett, arról nem szól majd a történet.

Ekkor éles, velőtrázó sikolyt hallott a GAT felől - kín és félelem sikolyát. Ez pofoncsapásként érte. Rögtön magához is tért. És máris újra visszatért feladatához. Az órájára pillantott. Nem működött. Vagy a megrázkódtatás törte el, vagy csak megállt. Ugyanis azon mókás antik darabok közül való volt, melyeket fel kell húzni, de az ember sohasem emlékszik, mikor húzta föl utoljára.

Lement már a nap? Állati sötét volt, persze, de az állandóan cikázó villámok miatt ez nem mondott semmit. *Vagy mégis?*

Újabb sikoly - nem is sikoly, inkább visítás - és széttört üveg csörömpölése.

Dees döntött, nem számít a naplemente.

Rohant, közben halványan érezte, hogy a generátor kiegészítő tartályai még mindig égnek, és a levegőben gázszag terjeng. Próbált gyorsítani, de mintha lecementezték volna. A terminálepület közeledett, de nem túl sebesen. Nem elég sebesen.

- *Kérem, ne! Kérem, ne!* KÉREM, NE! NE! NE!

A fel-felcsapó sikolyt szörnyűséges, nem emberi üvöltés szakította félbe. Bár, ami a legrosszabb volt az egészben, valamelyest mégis emberien hangzott. Az épület sarkain világító vészlámpák bizonytalan fényében Dees valami sötét hadonászó alakot pillantott meg, amint újabb ablakokat tör ki a terminál parkolók felőli oldalán - ahol szinte az egész falat egy hatalmas ablak alkotta -, és kiröppen onnan. Tompa puffanással ért földet a pályán, és Dees látta, hogy egy ember.

A vihar lassan elvonult már, de a villámok még mindig veszetten cikáztak, és ahogy

Dees elrohant a parkolópályák felé, végre meglátta az Éjszakai Denevér gépét, farkán vastagon felfestve N 101 BL. A megvilágításban a betűket és számokat feketének látta, pedig tudta, pirosak, de hát ez nem volt lényeges különben. A fényképezőgépbe érzékeny fekete-fehér filmet fűzött, és olyan vakuval is felszerelkezett, amely csak akkor villan föl, ha a film érzékenysége nem elegendő a fény.

A Skymaster csomagtartója széttárva állt, mint egy hulla ajkai. Alatta egy nagy földrakásban valamik mozogtak és tekeregtek. Dees meglátta, de csak később kapcsolt, mire végül megtorpant. Szívét most nemcsak félelem, de ujjongó öröm is eltöltötte. Milyen jó is, hogy minden összejött!

Na igen, csak nehogy szerencsének nevezd - nehogy azt merészeld. Még csak megérzésnek se.

Stimmel. Nem a szerencse kényszerítette, hogy abban a szaros kis motelszobában gubbasszon, a zörgő légkondicionálóval, és nem is a megérzése - nem éppen a megérzése -, és odaragadjon szinte a telefonra hosszú órákon át, és légy piszoknyi repülőtereket hívogasson, és újra és újra az Éjszakai Denevér farokszámáról kérdezősködjön. Szintiszta riporteröszön, és végre kifizetődik. Azzal a különbséggel, hogy ez nem egy szimpla fogás: ez maga a főnyeremény, Eldorádó, a Nagy Borzongás.

Megállt a tátongó csomagtér alatt, és felemelte a fényképezőgépet. Majdnem belegabalyodott a hevederbe. Káromkodott. Kigubancolta a pántot. Célzott.

Újabb sikolyt hallott a terminál felől - nőét vagy gyerekét. Dees szinte észre sem vette. A gondolatot, hogy odabent mézárulás folyik, egy másik követte, hogy egy mézárulás csak színesítené a történetet, végül mindkettő elröppent, ahogy három képet csinált a Cessnáról, ügyelve, hogy a tátongó csomagtér és a szám a vezérsíkon látszódjon. Az automata filmtovábbító zümmögött.

Dees továbbrohant. Még több üveg csörömpölt. Újabb puffanással újabb emberi test zuhant a betonra, mint egy rongybaba, amelyet szirupszerűen ragacsos, sűrű folyadékba áztattak. Dees odanézett, látta, hogy valami, talán egy ruhadarab bizonytalanul megmoccan... de túl messze volt, hogy eldönthesse. Visszafordult. Még kétszer lekapta a gépet, ezúttal telibe. A tátongó csomagtér és a földkupac tagadhatatlanul élesen látszik majd a nyomtatásban.

Aztán sarkon fordult, és a terminál felé kezdett rohanni. Eszébe sem ötlött, hogy mindössze egy öreg Nikonnal van felfegyverkezve.

Tízyardnyira az épülettől lefékezett. Három test hevert ott, két felnőtt, mindkét

nemből egy-egy, és egy kisebb test, apró termetű nőé vagy esetleg egy tizenhárom év körüli kislányé, így a feje nélkül nehéz volt eldönteni.

Dees beirányozta a fényképezőgépet, és hat gyors képet kattintott el, vakuja fehér villámként villant föl, és a filmtovábbító zümmögött.

A számlálást sohasem tévesztette el. Harminchat kocka áll rendelkezésére. Tizenegyet használt el. Maradt huszonöt. Nadrágja zsebébe még további tekerceket is begyömöszölt, tehát cserélhet is filmet... ha marad rá ideje. Erre viszont sosem szabad számítani, az ilyen képeket akkor kell elkapni, amikor csak lehetséges. Nincs repetázás.

Dees elérte a terminált, és kitárta az ajtót.

9

Korábban azt hitte, már mindent látott, amit látni lehet, de ilyet még *sohasem* tapasztalt. *Soha*.

Hányat?, dübörögte az agya. Hányat kaptál el? Hatot? Nyolcat? Tizenkettőt?

Nem tudta eldönteni. Az Éjszakai Denevér a kis magánrepülőteret vágóhíddá alakította át. Testek és testdarabok heverték szanaszét. Dees meglátott egy fekete Converse tornacipős lábat: lekapta. Egy tépett torzót: lekapta. Egy olajos overallba öltözött férfi még élt, egy bolond pillanatra azt hitte, Ezra az, a Csodálatos Ginfejű Szerelő a Cumberland megyei repülőtérről, de emez már nemcsak kopaszodófélben volt, hanem egyáltalán nem maradt haja. Arcát a homlokától az álláig felmetszették. Orrát kettéhasították, ami Deest egészen morbid módon sült hot-dog virslire emlékeztette, ami már csak a kiflire vár.

Dees lekapta.

Aztán hirtelen, egészen váratlanul, a bensője fellázadt ellene és ráordított, *Elég volt!*, olyan parancsoló hangon, amely nem tűrt ellentmondást, engedelmeskednie kellett.

Elég volt, kész, vége!

Egy falra festett nyilat pillantott meg, alatta ez állt: A MELLÉKHELYISÉGEK ERRE. Dees a nyíl által jelzett irányba rohant, nyakában himbálódzó kamerájával.

A férfimosdó esett elsőnek kézre, de Dees azt sem bánta volna, ha a földönkívülieké. Rekedten, bömbölve, harsányan sírt. Alig tudta elhinni, hogy ő maga adja ki ezeket a hangokat. Évek óta nem sírt már. Gyerekkora óta.

Beviharzott az ajtón, végigsiklott a kövön, mint egy síelő, és megmarkolta a második mosdókagylót.

Föléhajolt, és bőséges, bűzös sugárban mindent kiadott magából, egy része visszacsapódott az arcába, egy része barnás foltokat hagyott a tükrön. Megérezte a házhoz szállított kreol csirkét, amelyet a motelbeli telefon mellett kuporogva fogyasztott el - közvetlenül azelőtt, hogy rátalált az aranytelérre, és a gépéhez rohant -, és aztán újra hányt, nagyokat hördülve, mint egy túlterhelt masina, amely a fogaskerekét törte.

Jézusom, gondolta, édes istenem, ez nem ember, ez nem lehet ember...

És ekkor hallotta meg a hangot.

Olyan hang volt, amit legalább ezerszer hallott már életében, ami minden amerikai férfi életében köznapi hangzott... de ezúttal borzadályal és felmérhetetlen és hihetetlen rettegéssel telt meg.

Egy férfi vizelt a piszoárba.

És habár mindhárom piszoárt látta a hányásfoltos tükrön, egyiknél sem állt senki.

Deesben felötlött: a vámpírok nem látszanak a tükrön...

Aztán látta, pirosas folyadék csorog a középső piszoár csészéjébe, látta, ahogy geometrikus formát rajzolva eltűnik a lefolyólyukban.

A levegőben nem spricelt semmi, csak akkor vált láthatóvá, mikor a porcelánhoz ért.

És ott látható lett.

Dees megmerevedett. Ott állt, kezével a mosdókagylót markolta, szája, torka, orra, arcüregei megteltek a kreol csirke ízével és szagával, és azt figyelte, hogyan zajlik ez a képtelen és mégis prózai dolog mögötte.

Azt nézem, mondta magában szélütötten, hogyan pisil egy vámpír.

Úgy tűnt, soha nem ér véget... a véres vizelet nekicsapódik a porcelánnak, láthatóvá

válík és örvénylik a lefolyóban. Dees ott állt, kezei lecövekelve a mosdóhoz, amelybe beleokádott, a tükörbe bámult, és fagyott fogaskeréknek érezte magát egy megakadt gépezetben.

Szinte biztos, hogy végem van, gondolta.

Látta a tükörben, hogy a krómozott öblítőkar megbillen magától. Zubogott a víz.

Dees suhogást, zizzenést hallott, tudta a köpeny az, mint ahogy azt is tudta, a "szinte biztos"-t már ki is húzhatja a gondolataiból. Úgy maradt, ahogy volt, kezével a kagyló szélét markolva.

Mély, kortalan hang szólalt meg mögötte. A hang gazdája olyan közel állt hozzá, hogy Dees szinte érezte hideg leheletét a tarkóján.

- Te követtél engem - mondta a kortalan hang.

Dees felnyögött.

- De bizony - mondta a kortalan hang, mintha Dees ellenkezett volna. - Tudok rólad, mint látod. Mindent tudok rólad. És most jól figyelj rám, szaglászó kis barátom, mert nem mondom kétszer: ne kövess többé.

Dees felnyüszített, mint egy kutya, és megint a nadrágjába vizelt.

- Nyisd ki a fényképezőgépedet - mondta a kortalan hang.

A filmem, kesergett Dees egyik fele, a filmem! A mindenem! A mindenem! A képeim!

Újabb száraz, denevérszerű suhogás. Bár Dees semmit nem látott, érzékelte, hogy az Éjszakai Denevér közelebb lépett.

- *Azonnal.*

A film nem is *a* mindene volt.

Még megvolt az élete is.

Már amilyen.

Látta magát, ahogy megfordul, és megpillantja, amit a tükörben nem láthatott, amit a tükör nem mutatott, látta, ahogy nézi az Éjszakai Denevért, denevérlelkű cimboráját, a groteszk lényt, vérrel, húscafatokkal és kitépett hajjal bemocskolva,

látta magát, amint képet kép után kattogtat el, zümmögő felhúzószervezettel... de nem történt semmi.

Mindez nem történhetett meg.

Merthogy fényképezni sem lehet.

- De hiszen maga él - hörögte mozdulatlanul, keze szemlátomást odanőtt a kagylóhoz.

- Mint ahogy te is - csikorogta a kortalan hang, és Dees kiérezte leheletéből ősi kripták és lepecsételt sírboltok szagát. - Legalábbis egyelőre. Ez az utolsó esélyed, szaglász és leendő biográfus barátom. Nyisd ki a gépedet... vagy én nyitom ki.

A bénultságtól alig mozgó ujjakkal Dees kinyitotta a Nikont.

Szellő libbent hideg arca mellett, mintha borotvapengék suhannának el. Egy pillanatra hosszú, vérfoltos fehér kezet látott, beszakadt körmei alatt piszokkal.

Aztán a film akadálytalanul kicsusszant a gépből.

Újabb száraz suhogás. Újabb bűzös lehelet. Egy pillanatig Dees azt hitte, az Éjszakai Denevér mégis végez vele.

Aztán a tükörben látta, hogy a férfimosdó ajtaja magától kitarul.

Nem kellek neki, gondolta magában Dees, már eleget evett ma estére. És azzal rögtön újra elhányta magát, ezúttal egyenesen saját bámuló arcának tükörképébe.

Az ajtó kattanva becsukódott.

Dees legalább három percig nem mozdult, nem moccant, míg a közeledő szirénák már egészen a terminál tetejére értek, nem moccant, míg meg nem hallotta egy repülőgép motorjának köhögését és berregését.

A Cessna Skymaster 337 motorja, kétségkívül.

Kibotorkált, mintha falábakon járna, nekicsapódott a folyosó átellenes falának, kiegyenesedett, aztán visszament a váróterembe. Elcsúszott egy vértócsán és majdnem hanyatt esett.

Kezeket fel, haver - ordított rá egy zsaru. - Kezeket fel! Ha megmozdulsz, meghalsz!

Dees meg se fordult:

- Lőj csak, faszfej! - mondta, magasba tartva fényképezőgépét és sajtóigazolványát. Elsétált az egyik kitört ablakig, gépéből még mindig barna szerpentinként kunkorodott kifelé az exponált film, és megállt ott, nézte, hogyan gyorsít fel a Cessna az 5-ös kifutón. Egy pillanatig csak egy fekete folt volt a generátor és a segédtartályok lángjának fényében, egy nagyon is denevérszerű folt, aztán felszállt, eltávolodott, és Deest a zsaru olyan erővel lökte a falhoz, hogy eleredt az orra vére, de már nem érdekelte, már semmi nem érdekelte, és mikor a zokogás újra feltört mellkasából, behunyta a szemét, és mégis látta maga előtt az Éjszakai Denevér véres vizeletét, ahogy a porcelánhoz csapódva láthatóvá válik, és örvénylik a lefolyóban.

Azt gondolta magában, most már mindörökre látni fogja.

(Rézműves Zoltán fordítása)

PAPÓCA

Sheridan lassan ballagott végig a sivar bevásárlóközpont mellett, mikor egy kiskölyökre lett figyelmes, aki éppen kifelé nyomakodott a főkapun, amely fölött a COUSINTOWN felirat világított. Kisfiú volt, nagyra nőtt hároméves, mondjuk, de semmiképpen sem több öt évesnél. Arcán az a kifejezés ült, amelyet Sheridan már rendkívül jól ismert: megpróbált nem sírni, de egyre kevesebb sikerrel.

Sheridan várt egy pillanatig, a szokásos halvány undor csapott föl benne önmaga iránt... bár valahányszor elvitt egy gyereket, az érzés egyre enyhült benne. Az első alkalommal egy hétig nem aludt utána. A nagydarab, hájas törökre gondolt, aki Varázslónak szólíttatta magát, meg arra, mihez kezdhet a gyerekekkel.

- Hajókázni mennek, Mr. Sheridan - világosította föl a török, bár tőle inkább úgy hangzott: *Hájókászni ménneg, miszteh Shördán.* A török rávigyorgott. *Ha jót akar magának, többet nem kérdezősködik,* mondta a vigyor, hangosan, világosan, minden akcentus nélkül.

Sheridan tényleg nem is kérdezősködött többet, de ez nem jelentette azt, hogy nem is kíváncsi. Főleg utána. Álmatlanul hánykolódva azt kívánta, bárcsak újra megtörténne az egész, hogy ezúttal másképp alakuljon, hogy ezúttal erőt vegyen a kísértésen. Másodszorra majdnem ugyanolyan rossz volt... aztán harmadszorra már kevésbé... és a negyedik esettől már szinte nem is érdekelte az a hájókászás, meg hogy mi lesz a végén a kölykökkel.

Sheridan rokkantaknak fenntartott parkolóhelyek egyikére állt be a mikrobuszával az áruház elé. Szerzett olyan különleges rendszámot a kocsira, amelyet az állam a nyomorékoknak osztogat. A tábla annyit ért aranyban, amennyit nyomott, mivel így egyetlen áruházi kopónak sem szúrta szemet, másrészt ezek a parkolók mindig olyan kényelmesen üresen álltak.

Mindig azzal áztatom magam, hogy nem cserkészni megyek, mégis lopok egy-két nappal előbb egy rokkantkocsirendszámot magamnak.

A fenébe ezzel a nyavalygással: bajban volt, és amott az a kölyök jó pár problémát megoldhatna.

Kiszállt, és odasétált a gyerekhez, aki egyre növekvő kétségbeeséssel nézegetett körbe. Úgy van, gondolta Sheridan, öt éves, esetleg még hat is, csak épp csenevész. Az üvegajtón átszűrődő fluoreszkáló fényben a fiú szinte pergamenszerűen sápadtnak látszott, nemcsak rémültnek, de igazán betegnek. Sheridan ennek ellenére megállapította, hogy csak nagyon fél. Sheridan általában fel tudta ezt ismerni,

merthogy az elmúlt másfél év során elég sokszor volt alkalma félelmet látni a saját tükreben.

A gyerek reménykedve pillantott föl a körülötte nyüzsgő emberekre, akik vásárolni igyekeztek az áruházba, vagy csomagokkal megrakodva jöttek kifelé, átszellemült, lelkes arccal, olyan érzéssel, amit nyilván elégedettségnak véltek.

A Tuffskin farmerba és Pittsburgh Penguins feliratú pólóba öltözött gyerek segítséget keresett, keresett valakit, aki ránéz, és látja, hogy baj van, valakit, aki azt kérdezi tőle, amit kell - az *Elvesztetted a papádat, öcsi?* meg is tenné -, valakit, aki a barátja lenne.

Itt vagyok, gondolta Sheridan, és közelebb ért. *Itt vagyok, ragyogok - majd én barátkozom veled.*

Már majdnem odaért a gyerekhez, mikor észrevett egy áruházi detektívet, aki az előcsarnokon keresztül az ajtó felé baktatott. Zsebébe nyúlt, valószínűleg cigarettáért. Mindjárt kiér, meglátja a kölyköt, és oda Sheridan biztos fogása.

A francba, gondolta. De legalább nem azt látja meg a közeledő zсарu, hogy beszélget a gyerekekkel. Az rosszabb lenne.

Sheridan kissé hátrébb vonult, és tünetőleg a saját zsebében kezdett kotorászni, mintha a kulcsai meglétét ellenőrizné. Tekintete ide-oda cikázott a fiúcska és a zсарu között. A kisfiú elsírta magát. Nem bömbölt teli torokból, legalábbis még nem, de a COUSINTOWN felirat piros fényében hatalmas könnycseppjei rózsaszínben gördültek le sima pofiján.

Az információs pultnál álló lány leintette az őrt és mondott neki valamit. Szép nő volt, sötét hajú, úgy huszonöt éves, az őr meg szőkésbarna és bajuszos. Ahogy a zсарu a pultra könyökölve a lányra mosolygott, Sheridanben az ötlött, fel, hogy olyanok, mint a cigarettareklámok a magazinok hátoldalán. Salem Szelleme. Gyújtsd meg a Luckymat. Ők odabenn cseverésznek, miközben itt kint ő belepusztul - mit csinálsz munka után, nem akarsz velem beugrani abba az új presszóba, meginnánk valamit, bla-bla-bla-bla-bla. Most meg még kacsingat is a fiúra. Milyen édes.

Sheridan hirtelen elhatározta magát. A kisfiú mellkasa már zihált, és ha elbömböli magát, valaki biztosan felfigyel rá. Sheridan nem szeretett egy zсарutól alig harminc méterre tevékenykedni, de ha nem fizeti meg a tartozását Mr. Reggie-nek huszonnégy órán belül, feltehetőleg pár nagydarab férfi tesz nála látogatást, hogy rögtönzött sebészeti bemutatót tartson, néhány új könyökhajlatot beillesztendő a karjába.

A nagydarab Sheridan, hétköznapi Van Heusen ingében, khakiszínű nadrágjában és első pillantásra kedves, bár jellegtelen arcával, odament a kölyökhöz, és kezét a térde fölé a combján nyugtatva föléhajolt, mire a fiú felé fordította ijedt, sápadt kis arcát. Szeme smaragdzölden fénylett, és a színt csak még jobban kiemelték a kibugyanó könnyecseppek.

- Elvesztetted a papádat, öcsi? - kérdezte Sheridan.

- Papócat - mondta a kicsi a szemét törölgetve. - Nem találom a Papócamat!

Ekkor a fiúcska tényleg zokogni kezdett, és egy befelé tartó nő már oda is vetett egy aggódó pillantást.

- Semmi baj - mondta neki Sheridan, és a nő továbbment. Sheridan vigasztalóan a fiú vállára tette a karját, és egy kicsit jobbra húzta... a mikrobusz felé. Aztán visszaneézett az előcsarnokba.

A zsaru már szinte egészen az információs lány arcához hajolt. Úgy látszik, ma este nemcsak a Luckyját gyűjtja lánggra. Sheridan megkönnyebbült. Most már, ha betörnének az előcsarnokból nyíló bankba, a fickó azt sem venné észre. Egyre inkább úgy tűnt, gyerekjáték lesz.

- A Papócamat akarom - hüppögte a kölyök.

- Hát persze. Persze - mondta Sheridan. - Majd megtaláljuk. Ne aggódj.

Még odébb húzta a fiút, aki hirtelen reménykedve nézett föl rá:

- Tényleg? Megtaláljuk?

- Még szép - biztosította Sheridan, és szívet melengetően rávigyorgott. - Elveszett Papóca meg megtalálása... úgy is mondhatnánk, hogy a specialitásom.

- Komolyan? - mosolyodott el kicsikét a fiú, bár még mindig csorogtak a könnyei.

- Hát persze - mondta Sheridan, és benézett, hogy ellenőrizze, a zsaru még mindig elfoglalt-e, de már nemigen látta (tehát az sem láthatta Sheridant meg a kölyköt, még ha felpillant is), de nyilván az volt.

- Mit viselt az a Papóca?

- Öltönyt - mondta a fiú. - Szinte mindig az öltönye van rajta. Csak egyszer láttam eddig farmerban.

Úgy beszélt, mintha mindezt Sheridannek is tudnia kellene Papócáról.

- Lefogadom, hogy fekete öltönye van - mondta Sheridan.

A fiú szeme felragyogott:

- Láta őt! Hol tetszett látni?

Könnyeit feledve visszafelé indult az ajtó felé, és Sheridannek úgy kellett visszafognia magát, nehogy azon nyomban nyakon ragadja a kis sápadt képű porontyot. Nem vezetett volna semmi jóra. Nem csinálhat jelenetet. Semmit, amire később bárki visszaemlékezhet. Be kell juttatnia a kölyköt a mikrobuszba. A kocsinak körben minden ablaka fényvédős volt, a szélvédőt kivéve, szinte lehetetlen volt belátni, hacsak nem egészen az üveghez nyomakodva.

Legelőször is be kell juttassa a kocsiba.

Karon fogta a fiút:

- Nem bent láttam, öcsi, hanem amott.

A kocsi hadával megszállt hatalmas parkoló felé mutatott, amelynek túloldalába torkollott a bekötőút, és azon túl a McDonald's sárga M betűje fénylett.

- De miért menne *oda* Papóca? - tette föl a kérdést, mintha Sheridannek vagy Papócának - esetleg mindkettőnek - elment volna az esze.

- Azt én nem tudhatom - felelte Sheridan. Agya úgy pörgött, mint az expresszvonat kerekei, mint rendszeren, ha elég volt már a szarakodásból, ha arra került a sor, hogy vagy megcsinálja a balhét rendszeren, vagy elcseszi az egészet rendszeren. Papóca. Nem papa, nem apu, Papóca. A kölyök kijavította, amit mondott. Lehet, hogy a Papóca a nagyapja. Sheridan döntött:

- De biztos, hogy ő volt. Idősebb úr fekete öltönyben. Ősz haj... zöld nyakkendő...

- Papócán kék nyakkendő van - vágott közbe a fiú. - Tudja, hogy az a kedvencem.

- Aha, lehet, hogy kék volt - helyeselt Sheridan. - Ilyen fénynél nemigen lehet ezt jól látni. Na gyere, ugorj be a kocsiba, odaviszlek hozzá.

- Biztosnak tetszik benne lenni, hogy Papóca az? Nem tudom, miért menne oda, ahol...

Sheridan megvonta a vállát:

- Nézd, kölyök, ha biztos vagy benne, hogy nem őt láttam, keresd meg, ahogy akarod. Még esetleg meg is találod.

És mogorván nekiindult a mikrobusz felé.

A fiúcska nem kapta be a horgot. Sheridan már azt fontolgatta, visszafordul, hogy megint próbálkozzon, de már így is túl hosszúra nyúlt a dolog - vagy a lehető legkevesebbet kell mutatkoznia ezekkel, vagy húsz évet kockáztat a Hammerton-öbölben. Jobb, ha egy másik áruháznál próbálkozik. Mondjuk, Scoterville-ben. Vagy...

- Tessék várni, bácsi!

A fiúcska kétségbeesett hangja. Aztán futócipők könnyű dobogása.

- Tessék várni! Azt mondtam neki, szomjas vagyok, de biztos úgy gondolta, hogy átmegy oda, hogy hozzon nekem üdítőt. Tessék megvárni!

Sheridan mosolyogva visszafordult:

- Nem is akartalak igaziból itthagyni, fiam.

A jellegtelen kék színűre festett, négyéves mikrobuszhoz vezette a fiút. Kitárta az ajtót, rámosolygott a gyerekre, aki gyanakvóan nézett föl rá, zöld szeme hintázott sápadt arcában, olyan tágra nyílván, mint azoké a gnómoké, amiket a *National Enquirer*-höz, meg az *Inside View*-hoz hasonló bulvárlapokban mutogatnak.

- Lépj be a birodalmamba, kis barátom - mondta Sheridan, teljesen természetesnek ható arckifejezéssel. Meghökkenően jól ment neki.

A fiúcska beszállt, és bár nem tudta, abban a pillanatban Briggs Sheridané lett, amikor becsukódott mögötte az ajtó.

Csak egy gondja volt az életben. Nem a csajok, bár szerette a szoknya suhogását hallani vagy tapintani a selyemharisnya sima felületét, mint bármely más férfi, és nem is a pia. Sheridan gondja - káros szenvedélynek is mondhatnánk - a kártya volt. Bármilyen kártya, csak pénzbe menjen a játék. Elvesztette minden munkahelyét, a hitelkártyáját, még anyjától örökölt otthonát is. Soha nem került ugyan börtönbe -

legalábbis eddig -, de mikor először összetűzésbe került Mr. Reggie-vel, a börtönt szanatóriumnak érezte volna ahhoz képest.

Akkor éjjel kicsit begőzölt. Arra már rájött, hogy jobb, ha egyből veszít. Ha rögtön veszített, el is ment a kedve, hazament, megnézte a *Letterman*-t a tévében, és lefeküdt aludni. Ha az elején nyert valamicskét, vérszemet kapott. Sheridan akkor éjjel is vérszemet kapott, és végül már tizenhétezer dollárral tartozott. Alig tudta elhinni, kábultan tért haza, szinte megrészesülve az összeg nagyságától. Folyton azt mondogatta hazafelé menet a kocsiban, nem hétszázzal tartozik Mr. Reggie-nek, nem is hétezerrel, hanem *tizenhétezer* dolcsival. Akárhányszor belegondolt, felröhögött, és felcsavarta a hangerőt az autórádió.

Másnap este már nem röhögött, mikor két gorilla - akik afelől biztosították, hogy mindenféle új és érdekes irányokban hajlítják be a karját, ha nem fizet - becipelte Mr. Reggie irodájába.

- Fizetek - kezdett el egyből dadogni Sheridan. - Fizetek, érte, nem gond, csak pár nap, legfeljebb egy hét a nagyjára, még egy a többire...

- Untatsz, Sheridan - mondta Mr. Reggie.

- De...

- Kuss. Azt hiszed, nem tudom, mit csinálsz, ha kapsz egy hetet? Megvágod egy haverodat pár száz dollárra, ha még van egyáltalán kit megvágnod. Ha nincs, akkor kirabolsz egy italboltot... persze csak ha van hozzá merszed. Nem hiszem ugyan, de minden lehetséges.

Mr. Reggie előrehajolt, dőlt belőle a Ted Lapidus kölni illata, állát a tenyerébe támasztotta, és elmosolyodott:

- És ha szerzel kétszáz dollárt, vajon mihez kezdesz vele?

- Átadom önnek - motyogta Sheridan. Már majdnem sírt. - Önnek adom azonnal.

- Dehogysis - mondta Mr. Reggie. - Elmész a lóversenyre, hogy megfialtasd. Én meg nem kapok mást, csak szar kifogásokat. Ezúttal nyakig benne vagy, barátom. Sőt még annál is jobban.

Sheridan nem bírta tovább visszafojtani a könnyeit, pityeregni kezdett.

- Ezek a fiúk hosszú időre kórházba juttathatnának - folytatta Mr. Reggie. - Mindkét karodból meg az orrodból is csövek állnának kifelé.

Sheridan hangosabban zokogott.

- Ennyit segíték - mondta Mr. Reggie, és egy összehajtott papírt tolt át az asztalon Sheridannek. - Talán boldogulsz vele. Varázslónak hívatja magát, de csak ugyanolyan szarrágó, mint te. Most pedig tűnj innen. Egy hét múlva itt vagy, és leteszed a tartozásodat erre az asztalra. Vagy kifizeted, vagy megdolgoztatlak a barátaimmal. És ahogy Booker T. mondja, ők addig csinálják, míg nekik tetszik.

Az összehajtott lapon a török valódi neve szerepelt. Sheridan ellátogatott hozzá, és tudomást szerzett a kölykökről meg a hájókászásról. A Varázsló is megnevezett egy összeget, amely kicsit még a Mr. Reggie-féle tartozásnál is magasabb volt. Ekkor kezdte Sheridan a bevásárlóközpontokat járni.

Kigördült a Cousintown Központ parkolójából, az úthoz érve körülnézett, aztán áthajtott a bekötőútról a McDonald's kocsifelhajtójához. A fiúcska előrefelé meredve ült az utasülésben, kezét a Tuffskin farmeren nyugtatva, és feszülten figyelt. Sheridan az épület felé gördült, oldalt húzódott, hogy az egyenesen tartó sávot kikerülje, és továbbhajtott.

- Miért megyünk hátra? - kérdezte a gyerek.

- Körbe kell menni a másik ajtóhoz - világosította föl Sheridan. - Na, kapd össze magad. Azt hiszem, itt láttam őt.

- Tényleg? Tényleg látta?

- Biztos vagyok benne.

Végtelen megkönnyebbülés járta át a fiúcskát, és egy pillanatig Sheridan meg is sajnálta - a fenébe is, hiszen nem volt szörnyeteg vagy őrült. De a tartozása nőttön-nőtt, és az a barom Mr. Reggie minden lelkiismeret-furdalás nélkül hagyta volna, hogy felakassza magát. Mostanra már nem is tizenhétzezerrel lógott neki, nem is húszzezerrel, még csak nem is huszonötlet. Harmincötlet jött már neki, egy egész zászlóaljra való ezressel, ha nem akar magának néhány új könyököt jövő szombaton.

Hátul, a hulladékzúzáznál állt meg. Senki nem parkolt itt. Jól van. Az ajtó oldalán egy gumírozott térképzebe függött különféle kacatoknak. Sheridan belenyúlt a baljával, és kivett egy krómozott acélból készült Kreig kézibilincset. A bilincs nyitva állt.

- Miért tetszett itt megállni? - kérdezte a gyerek. Megint félelem csengett a hangjában, de ezúttal más miatt: hirtelen ráébredt, hogy az, hogy a zsúfolt bevásárlóközpontban elszakadt a jó öreg Papócatól, nem is a legrosszabb, ami történhetett vele.

- Igazából nem is állunk meg - mondta Sheridan könnyedén. A második efféle esetnél már megtanulta, hogy hiba egy felidegesített hatévest alábecsülni. A második gyerek ugyanis tökön rúgta, és majdnem otthagya őt a picsába. - Csak eszembe jutott, hogy elfelejtettem feltenni a szemüvegemet, mikor elindultunk. Elvehetik a jogosítványomat. Ott van abban a tokban a földön. Felvennéd nekem, fiam?

A gyerek lehajolt az üres szemüvegtokért. Sheridan előredőlt, és amilyen szakszerűen csak tudta, rácsattintotta a bilincset a kölyök kinyújtott kezére. De csak ekkor kezdődtek a gondok. Hát nem épp most gondolta, milyen hiba volna alábecsülni egy hatévest? A srác úgy küzdött, mint egy farkaskölyök, olyan izomerővel kapálódzva, amit Sheridan fel sem tételezett volna róla, ha nem tapasztalja. Hánykolódott, csapkodott, rángatta az ajtót, rúgkapált és madárszerű hangon sikoltzott. Elkapta a kilincset. Az ajtó kitárult, de a belső világítás nem kapcsol be. Sheridan ugyanis második kiruccanása után széttörte.

Sheridan elkapta a fiú Penguins pólójának kerek gallérját, és visszarántotta a kocsiba. Megpróbálta rákattintani a bilincs másik felét az utasülés mögötti rúdra, de nem találta el. A kölyök kétszer beleharapott a kezébe, kiserkent a vére. Jézusom, borotvaélesek a fogai. A fájdalom mélyre hatolt, egész karjába acélosan mart bele. Szájon vágta a gyereket. A fiú kábultan hanyatt esett az ülésbe, Sheridan vérével a szája szélén, az állán, lecsöpögtetve még a póló megtépázott nyakát is. Sheridan rázárta a bilincset végre a rúdra, és jobb keze fejről a vért nyalogatva, hátradőlt az ülésében.

Nagyon fájt. Kivette a kezét a szájából, és megvizsgálta a reflektorok beszűrődő derengésében. Két sekély, szakadozott szélű hasadék, úgy négy-öt centi hosszan a csuklótól egész az ujjakig. Vékonyan szivároghatna vér tört elő a sebből. Mégsem akarta még egyszer megütni a gyereket, és nemcsak azért, hogy meg ne rongálja a török áruját, bár a török a maga zavaros módján még külön is figyelmeztette erre - *há elrontász árut, elrontász az árát is*, mondta a török sikamlós kiejtésével.

Nem hibáztatta a gyereket, amiért küzdött - ő sem tett volna másképp. Igaz, a sebet, amilyen gyorsan csak lehet, fertőtlenítenie kell, talán még be is kell oltatnia magát. Olvasta valahol, hogy az emberi harapás a legéletveszélyesebb. Mégis, akár ínyére volt a dolog, akár nem, csodálta a kölyök bátorságát.

Egyesbe tette a váltót, aztán megkerülte az éttermet, elhúzott a kiadóablak mellett, és kihajtott az útra. Balra fordult. A török egy ranch-stílusú tanyán lakott a város

szélén, a Taluda-domboknál. Sheridan a biztonság kedvéért mellékutakon akart odajutni. Harminc mérföld. Háromnegyed óra, legfeljebb egy óra út.

Elhagyta a KÖSZÖNJÜK, HOGY A CSODASZÉP COUSINTOWN KÖZPONTBAN VÁSÁROLT feliratú táblát, balra fordult megint, és hagyta, hogy a mikrobusz a még teljesen szabályos negyven mérföldes sebességre gyorsuljon. Zsebkendőjét kotort elő a farzsebéből, rácsavarta a jobb keze fejére, és a reflektorai fényét követve már a negyvenezerre gondolt, amit a török egy fiúgyerekért ígért.

- Meg fogja ezt bánni - mondta a gyerek.

Sheridan bosszúsan körbepillantott, felriadva álmodozásából, hogy zsinórban húszszor nyer handból, és Mr. Reggie a lába előtt térdel egy kis aprópénzért, és vért izzadva könyörög, hogy mit akar tenni vele, tönkre akarja tenni talán?

A fiú megint elsírta magát, és könnyei még mindig olyan furcsán rózsaszínűek voltak, pedig már jócskán maguk mögött hagyták az áruháza ragyogó fényeit. Sheridanben először vetődött föl, hogy a gyerek talán fertőző beteg. Aztán arra jutott, hogy késő bánat eb gondolat, hát nem foglalkozott a kérdéssel tovább.

- Ha a Papóca megtalálja magát, meg fogja ezt bánni - fejtette ki részletesebben a kölyök.

- Persze - válaszolta Sheridan, és cigarettára gyújtott. Bekanyarodott a 28-as főútról egy jeltelen kétsávnys földútra, amelyet balról mocsárvidék, jobbról végtelen erdő szegélyezett.

A fiú megrángatta a bilincset, és felszipogott.

- Hagyd abba. Úgysem segítesz vele magadon.

De a gyerek csak azért is megrángatta megint. Az ezt követő vonakodó csikordulás viszont már nem tetszett Sheridannek. Odapillantott, és megdöbbenve látta, hogy a fémrúd, amelyet saját kezűleg hegesztett be az ülés mögé, meggörbült.

Az istenit, gondolta. Nem elég, hogy borotvaélesek a fogai, még erős is, mint egy bivaly. Ha ilyen, mikor beteg, akkor isten mentsen meg tőle, hogy akkor kapjam el, ha semmi baja.

Lekanyarodott az útpadkára, és rászólt:

- Hagyd abba!

- Nem hagyom!

A gyerek megint megrántotta a bilincset, és Sheridan látta, ahogy a fémrúd tovább görbül. Jézusom, hogy képes erre egy gyerek?

A pánik, válaszolt magának, attól ilyen erős.

De a többiek közül egyik sem tudta volna megtenni, pedig ennél a pontnál jó néhányuk rémültebb volt már, mint emez.

Kinyitotta a műszerfal közepén a kesztyűtartót. Kivett egy injekciós fecskendő. A török adta, és figyelmeztette, hogyha nem muszáj, ne használja. A kábítószer, mondta a török (*kábidaszer*-nek ejtette), rongálja az árut.

- Látod ezt?

A fiú röpke oldalpillantást vetett a túre, és bólintott.

- Akarod, hogy használjam?

A gyerek rögtön megrázta a fejét. Sheridan örömmel nyugtázta, hogy akármilyen erős, retteg a tútól, mint bármely más gyerek.

- Nagyon helyes. Ez aztán kikészítene.

Elhallgatott. Nem akarta kimondani - a fenébe is, hiszen rendes fickó volt máskülönben, ha nincs épp nyakig szarban -, de nem volt mit tennie:

- Meg is ölhet.

A kölyök remegő szájjal és a félelemtől papírszerűen sápadt arccal meredt rá.

- Ha nem rángatod tovább a bilincset, elteszem a tút. Megegyeztünk?

- Meg - suttogta a fiú.

- Megígéred?

- Meg - mondta a fiú, és szétnyíló ajkai közül kivillantak fehér fogai, az egyikén még mindig Sheridan vérének cseppjei.

- Anyád nevére esküszöl?

- Nekem nem volt anyám.

- A francba - mondta undorodva Sheridan, és megint beindította az autót. Gyorsabban hajtott, és nemcsak mert már távol járt a főúttól. Ez a fiú egy agyrém. Sheridannek nem maradt más vágya, mint átadni a töröknek, felmarkolni a pénzt, és elhúzni a csíkot.

- Papóca nagyon erős ám, bácsi.

- Tényleg? - kérdezett vissza Sheridan, és közben azt mondta magában: *Persze hogy az. Az egyetlen fickó az öregek otthonában, aki maga szorítja meg a sérőkötőjét.*

- Meg fog találni.

- Aha.

- Érzy a szagomat.

Sheridan ezt elhitte. Ő is érezte. Azt, hogy a félelemnek is szaga van, már a korábbi expedícióin megtanulta, de ez más volt - az izzadság, iszap és fortyogó akkumulátorsav szaga. Sheridan egyre biztosabb lett benne, hogy valami nagyon nem stimmel a kölyökkel... de ez már hamarosan a Varázsló gondja lesz, nem az övé, és akkor már mosom kezeimet, ahogy azok a tógások mondták, mosom a baszott kezeimet.

Sheridan letekerte az ablakát. Baloldalt végtelen mocsár húzódott. Az ájult vízben a holdfény töredezett sugarai himbálóztak.

- Papóca repülni is tud.

- Persze - mondta Sheridan. - Pár üveg pia után már úgy repül, mint egy kibaszott sas.

- Papóca...

- Elég volt ebből a Papóca-dumából, öcsi! Megértettük egymást?

A gyerek elhallgatott.

Négy mérfölddel odébb a mocsár tavacskává szélesedett. Sheridan bekanyarodott a

tó északi oldalán futó kavicsútra. Innen öt mérföldre nyugatra majd ráfordul a 41-esre, és onnan már egyenes út visz a Taluda-dombokig.

A tavacska felé pillantott, amely ezüstös lepedőként terült el a holdfényben... és ekkor a holdfény kialudt. Valami eltakarta.

Fölülről kötélen száradó lepedők csattogásához hasonló hangot hallott.

- Papóca - ordította a gyerek.

- Kuss legyen. Csak egy madár.

De hirtelen megijedt, nagyon megijedt. A fiúra nézett. A kölyök megint feltárta a fogsorát. Nagyon fehér és nagyon nagy fogai voltak.

De nem is a *nagy* lett volna rájuk a megfelelő szó. Inkább a *hosszú*. Főleg kettőre elől, kétoldalt. A hogyishívjásokra. A szemfogakra.

Agya megint pörögni kezdett, szélesebben, mintha kábítószer hatása alatt állna.

Azt mondtam neki, szomjas vagyok.

Miért menne Papóca oda, ahol...

(esznek, azt akarta mondani, ahol esznek?)

Meg fog találni.

Érzi a szagomat.

Papóca repülni is tud.

Súlyos puffanással valami a mikrobusz tetejére ereszkedett.

- Papóca - ordította megint a gyerek, szinte megrészegülve az örömtől, és Sheridan hirtelen nem látta már az utat sem - hatalmas, hártyás szárny ereszkedett elé, lüktető erekkel, beborítva az egész szélvédőt.

Papóca repülni is tud.

Sheridan felüvöltött és beletaposott a fékbe, reménykedve, hogy az az izé lepottyan a tetőről. Jobbról megint azt a vonakodó csikordulást hallotta, amit a feszülő fém adott ki, aztán rövid, de velős csattanást. Egy pillanattal később a kölyök keze

belemart az arcába, és felhasította a bőrt.

- Elrabolt, Papóca! - visította a kölyök madárszerű hangon a tetőnek. - Elrabolt, ez a rossz ember elrabolt engem!

Te ezt nem érted, öcsi, gondolta Sheridan, nem vagyok én rossz ember, csak megszorultam, és azzal kinyúlt a fecskendőért.

Aztán egy kéz, amely inkább karom volt, mint emberi kéz, benyúlt az oldalablakon keresztül, és kiragadta a fecskendőt a kezéből - két ujjával egyetemben. Egy pillanatra rá Papóca kitepte az egész ajtót a keretéből, hogy csak haszontalan fémcsonkok maradtak utána. Sheridan meglátott egy meglibbenő köpenyt, kívül fekete, belül vörös selyemmel bélelt, meg a lény nyakkendőjét... csokornyakkendő volt, de kék, ahogy a fiú mondta.

Papóca kirántotta Sheridant a kocsiból, karmai átmetszették a dzsekijét, az ingét, és belevájtak a válla húsába. Aztán Papóca zöld szemei vörösre változtak, mint a rózsza.

- Azért mentünk az áruházba, hogy az unokámnak tini nindzsa teknőcöt vegyünk - suttogta Papóca, légylepte hús illatát árasztva. - Amit a tévében látni. Minden gyerek ilyet akar. Jobb lett volna, ha békén hagyja. Jobb lett volna, ha békén hagy minket.

Azzal megrázta Sheridant, mint egy rongybabát. Sheridan sikoltott, aztán megint megrázta. Hallotta, ahogy Papóca aggódva megkérdi a csemetét, hogy még mindig szomjas-e, hallotta, hogy a kölyök igent mond, igen, a rossz ember megijesztette őt, és úgy, de úgy kiszáradt a torka. Egy szemvillanásnyi időre látta Papóca szakadozott szélű, vastag körmét is, mielőtt eltűnt volna az álla alatt. Mielőtt rádöbbenhetett volna, mi történik vele, a köröm felmetszette a torkát, és az utolsó, amit láthatott, mielőtt elsötétült a világ, a gyerek volt, aki poharat formált a tenyeréből, hogy felfogja a kicsorduló italt, ahogy maga Sheridan is tette kisgyerek korában a kútnál a hátsó udvarban, és Papóca, aki nagyapai szeretettel gyengéden cirógatja unokája buksiját.

(Rézműves Zoltán fordítása)

NEKÜNK ÉPÜL A HÁZ

Beköszöntött az ősz New Englandbe, a vékony termőföldréteg csak foltokban kandikál elő a parlagfű és az aranyvessző alól. Négy hétig várat még magára az első hó. Az árkokat ellepi az avar, az ég véget nem érő szürkeséggé válik, és katonaként sorakoznak a hajladozó kukoricaszárak, hogy lábon érje el őket a halál. A csűrök mellett lassan összeaszalódó sütőtökök állnak halomba gyűjtve az alkonyatban, és öreg hölgyek illatát árasztják magukból. Ez az időszak se nem meleg, se nem hideg, csak a sápatag, de nyughatatlan levegő tánca boronálja a lecsupaszított mezőket a fehér ég alatt, amelyen madarak húznak V alakban dél felé. A dűlőutak lágy kanyarulatainak porát keringő dervisként rebbenti fel a szél, mint egy nagy fésű a hajszalakat, végigszántja a megfáradt mezőket, aztán átsüvíti a hátsó udvarokba száműzött kiszuperált autóroncok között.

A Town Road hármas szám a Newall-ház, Castle Rocknak arra a részére tekint, amelyet Kanyarulatnak neveznek. Igencsak lehetetlen bármi vonzalmat érezni e ház iránt. Mintha haldokolna. Ezt csak részben indokolja festetlensége. Az előkert nem más, mint egy kiszáradt kupac, amelyet a fagy nemsokára még groteszkebbre formál. A hegy tövében, Brownie boltjából vézna füstpamatok szállnak föl. Régen a Kanyarulat meglehetősen fontos szerepet töltött be Castle Rockban, de ez még akkoriban volt, mikor a koreai háború a vége felé járt. A Brownie üzletével átellenben álló pavilonnál két kisgyerek gurigázik egy piros tűzoltóautóval. Arcuk fáradt és kimerült - mintha öregemberek volnának. Ahogy a kocsit gurítják, kezük mintha szüntelen hasítaná a levegőt, annyi időre megpihelve csak, míg megtörlik folyton csöpögő orrukat.

A boltban a testes és pirospozsgás Harley McKissick dolgozik, az öreg John Clutterbuck és Lenny Partridge felpolcolt lábbal ücsörögnek a kályha mellett. Paul Corliss a pultot támasztja. A helyiséget ódon illat lengi be - szalámi, légyapapír, kávé és dohány összekeveredett illata, meg az édes-barna Coca-Coláé, borsé, szegfűszegé és a szemre ondóra emlékeztető O'Dell hajszeszé, amely szoborrá keményíti a frizurát. Egy légypiszkos plakát, amely egy 1986-ban tartott szemesbab-vacsorát reklámoz, még mindig ott lifeg az ablakban társa mellett, mely Country Ken Corriveau fellépését hirdeti az 1984-es Castle Megyei Vásáron. Ez utóbbit már majd' tíz nyár napsütése és heve járta át, így Ken Corriveau (aki már legalább öt éve, hogy kiszállt a countryüzletből, és Fordokat árul odaát, Chamberlainben) egyszerre tűnik megsápadtnak és leburnultnak. A bolt hátuljában egy New Yorkból származó, 1933-ban készült hatalmas, üvegezett fagyasztó áll, és mindent átjár a kávészemek meghatározhatatlan, de átható illata.

Az öregek a gyerekeket figyelik, és mély, vontatott hangon társalognak. John Clutterbuck, akinek az unokája minden erejével azon igyekszik, hogy az ősre

halálra igya magát, a városi szemétteléről beszél. A telep úgy bűzlik, mint a szar nyaranta, mondja, és ezt nem is vitatja senki, merthogy tény, de a téma mindegyiküket hidegen hagyja, mivel nem nyár van, ősz járja, és a nagy olajkályha bódító meleget áraszt. A pult mögött a Winston-hőmérő huszonnyolc fokot mutat. Clutterbuck homlokát jókora horpadás ékesíti, melyet 1963-ban, autóbalesetben szerzett. A kisebb gyerekek néha megkérlik, hogy megérinthessék. Az öreg Clut már egy egész rakás pénzt zsebelt be a nyaralóktól, akik nem hiszik el neki, hogy a fején a horpadásba belefér egy közepes vizespohár tartalma.

- Paulson - mondja halkán Harley McKissick.

Öreg Chevrolet parkol le Lenny Partridge csotrogánya mögött. Oldalára kartonból plakátot ragasztottak vastag szigetelőszalaggal. GARY PAULSON - NÁDAZOTT SZÉKEK, ANTIKVITÁSOK VÉTELE ÉS ELADÁSA, hirdeti, alatta a hívandó telefonszám. Gary Paulson lassan kikászálódik kocsijából, öregember, foltozott fenekű, kopott zöld nadrágban. Göcsörtös nádat vonszol maga után, feszesen tartja neki az ajtót, míg a nád szája íze szerint el nem helyezkedik. A nád végére egy gyerekbicikliről leszedett kormányburkolatot biggyesztett - fehér gumi, mint egy óvszer. Az élettelen porba kis karikákat rajzol, ahogy Paulson óvatosan baktat az autójától Brownie ajtajáig. A gyerekek a pavilonnál ránéznek, majd (szemlátomást riadtan) követik az öreg tekintetét, amelyet a fölöttük a szirten álló Newall-ház roskatag, nyikorgó tömbjére vet. Aztán visszatérnek tűzoltóautójukhoz.

Joe Newall 1904-ben Castle Rockban vett házat, 1929-ig birtokolta is a Castle Rock-i ingatlant, de szerencséjét mégis a közeli favágóvároskában, Gates Fallsban csinálta meg. Ösztövérférfi volt, dühös, lázrózsás arccal és sárgás szemekkel. Egy óriási szűzföldparcellát vásárolt a Kanyarulatban az oxfordi Első Nemzeti Banktól - akkoriban a hely még egy feltörekvő falucska volt, jól jövedelmező fűrészmalommal és bútorkészítő műhellyel. A bank viszont, Nickerson Campbell megyei seriff közbenjárásával, Phil Budreau-tól örökölte meg. Phil Budreau-t, bár szerették, szomszédai kissé bolondnak tartották. Kitterybe költözött, és az elkövetkező tizenkét-tizenhárom évet autók meg motorkerékpárok toldozgatásával-foldozgatásával töltötte. Aztán átment Franciaországba, hogy harcoljon a fritzekkel, aztán állítólag egy felderítőrepülésen kizuhant a gépből, és életét vesztette.

A Budreau-parcella évekig csendesen és parlagon hevert, míg Joe Newall egy bérelt házban élt Gates Fallsban, és nekilátott, hogy megcsinálja a szerencséjét. Sokkal nevezetesebb volt munkaadói könyörtelenségéről, mint arról, hogy egy összeomlás szélén tántorgó fűrészmalmot megmentett a bukástól, mikor 1902-ben pár fityingért megvette. A munkások Útilapu Joe-nak hívták, mert ha nála bárki akár csak egyszer elkésett a munkából, máris az utcán találta magát, és nem fogadott el, sőt meg sem

hallgatott semmilyen mentséget.

Cora Leonardot, Carl Stowe unokahúgát vette el feleségül 1914-ben. Az asszony jó partinak számított - legalábbis Joe Newall szemében -, mert Cora volt Carl egyetlen élő hozzátartozója, és semmi kétség sem férhetett hozzá, hogy jókora összeg marad rá, ha Carl a másvilágra távozik (persze csak ha Joe fenntartja vele a jó viszonyt, de Joe-nak nem is állt szándékában másképpen bánni az öreg fickóval, akit fénykorában Átkozott Makrancosnak neveztek, bár hanyatlásának korában már csak Meglehetősen Puhány lehetett volna). A környéken voltak más malmok is, amelyeket pár garasért már meg lehetett venni, hogy aztán az ember fellendítse őket... már ha volt hozzá kis tőkéje, amit dobbantóként használhatott. Joe-nak hamarosan meglett a dobbantója: feleségének gazdag bácsikája alig egy évvel a kézfogó után meghalt.

Így tényleg jó partinak bizonyult a házasság, semmi kétség. Corában viszont semmi jót nem lehetett felfedezni. Krumpliszáknai asszony felmérhetetlenül széles csípővel, hihetetlenül telt tomporral, mégis olyan deszka mellkassal, mint egy fiúé, és abszurd, csenevész nyakán nyugvó ormótlan feje úgy bólogatott, mint egy különös, sápadt napraforgó. Pofái lógtak, mint a kelt tészta, ajkai, mint a májrostok, arca kifejezéstelen maradt, mint a telihold egy téli éjszakán. Még februárban is jókora, sötétlő izzadságfoltokat ejtett ruhái hónaljában, és állandóan körbelengte a verejtek pállott szaga.

Joe 1915-ben kezdte el felesége házát a Budreau-parcellán, és egy évre rá már úgy tűnt, készen is áll. Fehérre festették, és tizenkét helyisége összevissza nyílt egymásból. Joe Newallt nem kedvelték Castle Rockban, részben mert nem ott kereste meg a vagyonát, részben elődje, Budreau miatt, akit olyan jópofa, beleváló fickónak tartottak (bár kissé bolondnak, emlékeztették magukat folyton-folyvást, mintha a bolondság és jópofaság összetartoznának, és főbenjáró vétek volna őket külön emlegetni), de főleg, mert azt az átkozott házát nem városiakkal építtette. Kicsivel azelőtt, hogy az ereszcsonnak és a lefolyók felkerültek rá, valaki sárga zsírkrétával obszcén rajzocskát firkált fel ablakos bejárati ajtajára egy kurta szócska kíséretében.

1920-ra Joe Newall meggazdagodott. Három Gates Falls-i fűrészmalma nyüzsgött, mint egy égő hangyaboly, telis-tele a világháborún szerzett nyereséggel és jóllakotva a frissen feltört (vagy feltörekvő) középosztály megrendeléseivel. Új szárny építésébe fogott a házához. A falubeliek többsége ezt feleslegesnek tartotta - végül is csak ketten éldegéltek odafönn -, és szinte valamennyien azt hangoztatták, csak csúfítja a házát, amelyet már amúgy is minden képzeletet felülmúlóan rondának tartottak. Az új szárny emeletnyivel magasodott a főépület fölé, és vaksin bámult a meredélyre, amelyet akkoriban csak elszórtan nőtt fenyők borítottak.

A hír, hogy odafönn a kettőből hamarosan három lesz, Gates Fallsból szivárgott be, és valószínűleg Doris Gingercrofttól származott, aki akkoriban dr. Robertson

asszisztenseként dolgozott. Így hát a toldalékszárny ünnepi alkalomra készült. Hatévi házasság köteléke és a Kanyarulatban töltött négy esztendő után, ami alatt az asszonyt csak néha-néha látták messziről, ahogy átsétál a kapujuknál, vagy hogy virágot szed - krókuszt, murkot, castillejét meg cipridiumot - a házuk mögötti réten, ily hosszú idő múltán Cora Leonard Newall megkölykedzett.

Soha nem járt Brownie-hoz. Cora minden csütörtök délután a gatesi vásárcsarnokban, a Kitty Korner-boltban vásárolt.

1921 januárjában Cora egy szörnyetegnek adott életet, amelynek keze ugyan nem volt, de állítólag egyik szemgödreből kicsiny ujjcsonkok kandikáltak elő. Alig hat órával azután, hogy az ösztönös izomgörcsök vörös és érzéketlen pofáját a napvilágra tornászták, kimúlt. Joe Newall tizenhét hónappal később, 1922 késő tavaszán (Maine nyugati részén nincs is kora tavasz, csak késő tavasz, és közvetlenül előtte tél) kupolát építtetett az oldalszárnyra. Továbbra is a városon kívül költötte a pénzét, és semmi, de semmi köze nem volt soha Bill "Brownie" McKissick boltjához. A Kanyarulat metodista templomának küszöbét sem lépte át soha. A torzszülöttet, amely felesége ménéből csusszant elő, gatesi birtokán temettette el, nem az otthona közelében. Az aprócska sírkő felirata így szólt:

SARAH TAMSON TABITHA FRANCINE NEWALL

1921. JANUÁR 14.

ISTEN NYUGTASSA BÉKÉBEN

A boltban Joe Newallról, Joe feleségéről meg Joe házáról beszélgettek, miközben Brownie fia, Harley, aki ahhoz még nem volt elég idős, hogy borotválkoznia kelljen (de így is megbújt benne a vénség, téli álmát aludta, várakozott, talán álmodott is), ahhoz viszont igen, hogy, amikor csak szólították, kilószámra hordja és rakodja ki a zöldséget meg a krumplit az út melletti pavilonba, ott állt és hallgatta. Főként a házról folyt a szó, érzékenységükre nézve sértést, szemük elleni támadást láttak benne.

Clayton Clutterbuck (John apja) néha megjegyezte:

- Az a ház nekünk épül.

Erre nem lehetett mit válaszolni. Önmagában teljesen értelmetlen kijelentés... mégis sziklaszilárd ténymegállapítás. Aki Brownie udvarában ácsorgott, ha csak a legszebb doboz eper után kutatva is a szemével, előbb-utóbb fel kellett hogy nézzen a szirtre épült házra, ahogy a szélkakas fordul északkeletre, mikor jön a márciusi hóvihár. Előbb-utóbb muszáj volt felnézni, és ahogy az idő haladt, a legtöbb embernek ez inkább előbb következett be. Merthogy, mondogatta Clayt Clutterbuck, a Newall-ház

nekünk épül.

1924-ben Cora lezuhant az új szárnyból a kupolába vezető lépcsőn, és kitorpte a nyakát meg a gerincét. Pletyka keringett róla (amely valószínűleg a Nőegyleti Jótékonyági Sütéményvásárból eredt), hogy anyaszült meztelenül. Félresikerült, tiszavirág-életű lánya mellé hantolták el.

Joe Newall - akiben mindenki szerint némi biboldó vér is csörgedezett - folytatta a pénzkeresést éjt nappallá téve. Épített a szirten két istállót és egy csúrt, és mindegyiket az új szárnyon keresztül a házzal is összekötötte. A csúr 1927-ben készült el, és első pillantásra nyilvánvaló célt szolgált - Joe szemlátomást úgy döntött, tisztas farmerré válik. Tizenhat marhát vásárolt egy Mechanic Falls-i fickótól. Ugyanattól a fickótól még vett egy vadonatúj fejőgépet is. Fémből készült polipnak látták mindazok, akik bepillantottak a teherautó hátuljába, mikor a sofőr megállt Brownie-nál egy üveg hideg sörre, mielőtt nekivágott a hegyoldalnak.

Miután megvolt az összes tehene meg a fejőgépet is felszerelte, Joe felvett egy félkegyelműt Mottonból, hogy felügyeljen a szerzeményeire. Hogy miképpen tehetett ilyen ez a keménykötésű és keményfejű malomtulajdonos, mindenkit meglepett, aki foglalkozott a kérdéssel - úgy tűnt, a válasz az, hogy Newallnak kezdett elmenni az esze -, de hát megtette, és persze az összes tehene megdöglött.

Mikor a megyei egészségvédelmi felügyelő kiszállt hozzá, hogy megvizsgálja a marhákat, Joe egy hitelesített állatorvosi véleményt mutatott neki (egy Gates Falls-i állatorvostól, mondták, jelentőségteljesen felhúzza szemöldöküket), miszerint a tehének marha-meningitisben pusztultak el.

- Ez balszerencsét jelent angolul - mondta Joe.

- Most viccel?

- Értse, ahogy akarja - válaszolta Joe. - Nekem mindegy.

- Szóljon annak az idiótának, hogy fogja be a száját, legyen szíves - kérte a felügyelő. A kocsibejárónál álló félkegyelműre pillantott, aki Newall postaládájának támaszkodva vonyított. Mocskos, pufók arcán könnyek csorogtak. Néha-néha jókora pofont kevert le magának, mintha tudta volna, hogy az egész az ő hibája.

- Neki is mindegy.

- Nekem viszont semmi sem mindegy - válaszolta a megyei egészségügyis -, mikor vagy tizenhat tehén itt fekszik nekem feldobott talppal, mint a cövek. Még innen is látom.

- Jó - felelte Joe Newall -, akkor nem is megy közelebb.

A megyei egészségvédelmi felügyelő ledobta az állatorvosi papírt a földre, és rátaposott a csizmájával. Olyan kivörösödött arccal nézett Joe Newallra, hogy az orra tövében futó erek csíkjai szinte lilán dagadtak ki:

- Látni akarom a teheneket! Húzódjon félre, ha jót akar!

- Nem.

- Nem a magáé az egész világ, Newall. Bírósági végzést hozok.

- Majd meglátjuk.

A megyei felügyelő elhajtott. Joe utánabámult. Odalent a kocsifelhajtó végében a félkegyelmű, a Sears-Roebuck katalógusból rendelt trágyafoltos kertészoverallban, még mindig Newall postaládájára támaszkodva vonyított. Ott is maradt egész nap az augusztusi hőségben, teli tüdőből nyüszítve, lapos mongoloid arcát a sárga égre fordítva.

- Bóg, mint a borjú a holdra - mondta a fiatal Gary Paulson.

A megyei egészségvédelmi felügyelő a Siros Hillbe valósi Clem Upshaw volt. Elejtette volna az ügyet, mikor lejjebb szállt benne a pumpa, de Brownie McKissick, aki támogatta őt a pozíciója miatt (és aki óriási mennyiségű sört vedeltetett vele), lebeszélte erről. Harley McKissick, aki nem szorult rá - vagy nem igényelte -, hogy mással intéztesse az ügyeit, ezúttal tisztába akarta tenni a magántulajdon ügyét Joe Newall-lal. Azt akarta, hogy Joe felfogja, hogy a magántulajdon szent dolog ugyan, nagyon is amerikai dolog, de a magántulajdon is a városhoz kötődik, és a Castle Rock-iak mindig is úgy tartották, a közösség az első, még az olyan gazdag fickóknak is, akik megengedhetik maguknak, hogy annyi házat építsenek a saját házuk fölébe, amennyit csak a szeszélyük kíván. Így hát Clem Upshaw lement Lackerybe, amely a megyeszékhely volt akkoriban, és megszerezte a végzést.

Míg megszerezte, egy hatalmas teherautó gördült be a vonyító tökkelütött mellett a csúrhöz. Mire Clem Upshaw visszaérkezett a végzéssel, csak egy tehen maradt ott, bámult rá megfakult és távolba meredő fekete szemével a szalmarakás alól. Clem megállapította, hogy legalábbis ez a marha tényleg agyhártyagyulladásban pusztult el, aztán elment. Távozása után a szállítójármű visszatért az utolsó jószágért is.

1928-ban Joe újabb szárny építésébe fogott. Ekkor történt, hogy a Brownie boltjába gyűlt emberek eldöntötték, hogy Joe örült. Űgyes, de örült. Benny Ellis állította, hogy

Joe kivájta a lánya fél szemét, és egy befőttesüvegben tartja a konyhaasztalon, ahogy Benny mondta, "formadelhi"-ben, együtt a másik szemgödörből a csecsemő születésekor kikandikáló ujjakkal, amiket "leamputált". Benny lelkes olvasója volt a horrortörténeteknek, a magazinoknak, amelyek borítóján meztelen nőket elrabló óriáshangyák meg más efféle rémálmok éktelenkedtek, és a Joe Newallról szóló elbeszélése is nyilvánvalóan ezeken az olvasmányokon alapult. De ettől még voltak Castle Rockban - és nemcsak a Kanyarulatban - olyanok, akik minden szavát színigaznak hitték.

A második szárny 1929 augusztusában készült el, és az ezt követő második éjszakán egy gyors, nagy reflektorszemű tragacs dübörgött be Joe Newall udvarára, és az új szárny elé egy görény búzló, légylepte tetemét dobták. Az állat odacsattant az egyik ablakhoz, vért spriccelve szét a párkányon, kínai betűhöz hasonló alakzatban.

Ugyanannak az évnek a szeptemberében tűz ütött ki Newall legnagyobb Gates Falls-i fűrészmalomának irodáiban, ötvenezer dolláros kárt okozva. Októberben összeomlott a tőzsdepiac. Novemberben Joe Newall felakasztotta magát a legújabb szárny egyik befejezetlen - valószínűleg hálószobának szánt - helyiségének tetőgerendájára. A friss fa még mindig erős gyantaszagot árasztott. Cleveland Torbutt talált rá, a Gates Malmok igazgatóhelyettese és Joe társa - a pletykák szerint - azokban a Wall Street-i vállalkozásokban, amelyek már kevesebbet értek, mint egy gyomorrontásos cocker spániel okádéka. A holttestet a megyei halottkém vágta le, aki történetesen Noble volt, Clem Upshaw bátyja.

Joe-t felesége és gyereke mellé temették november utolsó napján. Hideg, csípős nap volt, és egyetlen Castle Rock-i, Alvin Coy jelent meg a szertartáson, aki a Hay és Peabody halottaskocsiját vezette. Alvin beszámolt róla, hogy a megjelentek között látott egy mosómedvebundát és harangkalapot viselő formás ifjú hölgyet is. Ahogy ott ült Brownie-nál, egyenesen a csuporból ette az ecetes uborkát, gúnyosan mosolyogva közölte hallgatóságával, hogy ilyen jó kis pipit még nemigen látott. Egyetlen porcikájában sem hasonlított a Newall család Cora Leonard-féle ágához, és az imádság alatt nem hunyta le a szemét.

Gary Paulson tehát belép az ajtón előkelő csigalassúsággal, és gondosan becsukja maga mögött az ajtót.

- Napot - köszönti közömbös hangon Harley McKissick.

- Hallom, nyertél egy pulykát a Grange-ban tegnap este - szól oda az öreg Clut, miközben pipáját készül megtömni.

- Úgy bizony - feleli Gary. Nyolcvannegyedik évét tapossa, és még ő is emlékszik, akár a többiek, mikor még a Kanyarulat határozottan nyüzsgőbb volt. Két fia veszett oda két háborúban - a vietnami felfordulás előtti kettőben -, és ez nagy csapás. Harmadik fia, a legjobbjik, meghalt, mikor összeütközött egy rönkfával rakott teherautóval Presque Isle környékén, még 1973-ban. Valamiért, isten tudja miért, emezt könnyebb volt megemészteni. Garynek mostanában már csorog kifele a nyál a szája szélén, ilyenkor nagyokat szörcsögve megpróbálja visszaszívni, mielőtt elszabadulva lecsorogna az állára. Nagyon-nagyon sok dolog kerüli el a figyelmét, de azt tudja, hogy megöregedéssel tölteni az ember életének utolsó éveit utálatos dolog.

- Kávét? - kérdezi Harley.

- Inkább nem.

Lenny Partridge, aki már valószínűleg sohasem heveri ki a két éve, egy különös autóbalesetben szerzett bordatörését, leveszi feltett lábát, hogy a vénember elcsoszoghasson mellette, s aztán lehuppanhasson a sarokban álló székbe (amelyet Gary maga nádazott be, még nyolcvankettőben). Paulson szortyint, nyálat nyel, megszorítja göcsörtös kezével a nádszálát. Vénséges és elgyötört.

- Rohadt egy esőt kapunk - mondja végül. - Fáj mindenem.

- Ronda őszünk van - teszi hozzá Paul Corliss.

Csend. A kályhából áradó meleg betölti a boltot, amelyet Harley halála után majd bezárnak, sőt az is lehet, hogy még előbb, mert legkisebb lányának megvannak a maga elképzelései. A meleg átjárja a boltot és beburkolja a vénemberek csontjait, vagy legalábbis megpróbálja, és nekinyomakszik a mocskos ablaküvegnek, ahonnan az avított plakátok kifelé merednek az udvarra, ahol régen a benzinkút állt, míg a Mobil le nem szerelte 1977-ben. Az öregek legtöbbször látta, amint gyermekeik odébbállnak jövedelmezőbb helyekre. A bolt sem bonyolít említésre méltó forgalmat, kivéve a néhány helybélit, akik bejárnak, és a nagy ritkán átutazó turistákat, akik a magukfajta, még júliusban is vastag trikóban a tűzhely körül üldögélő öregembereket érdekesnek találják. Az öreg Clut mindig mondogatja, hogy jönnek még új emberek Rocknak ebbe a részébe, de az utolsó pár év még a korábbiaknál is sivárabban telt - úgy tűnik, az egész város haldoklik.

- Ki építi az új szárnyat ahhoz az istenverte Newall-házhoz? - kérdezi végül Gary.

Mind odafordulnak hozzá. Egy pillanatig a hosszú gyufaszál, amelyet az öreg Clut éppen meggyújtott, megbabonázottan lebeg a pipája fölött, és feketére szenesedik, ahogy lassan leég. Kénes vége elszürkül és lefelé konyul. Azután az öreg Clut belemélyeszi a pipafejbe, és nagyot szippant.

- Hogy új szárnyat? - kérdez vissza Harley.

- Azt.

Kék füstfelhő kunkorodik elő az öreg Clut pipájából, a tűzhely fölé keveredik, és szétterül, mint egy vékony halászháló. Lenny Partridge felszegi az állat, hogy kinyújtóztassa tokáját, aztán száraz sercegéssel végigsimít a nyakán.

- Én senkiről nem tudok - mondja Harley, jelezve hangjával, hogy ez vonatkozik minden egyes személyre, bárki legyen is az, a világnak ezen szegletében.

- Ezerkilencszáznyolcvanegy óta nem találtak vevőt arra a házra - mondja az öreg Clut. Az *ők*, akikre ezzel utal, a Dél-Maine Szövőgyár meg a Dél-Maine Bank, más szóval a massachusettsi digók. A Dél-Maine Szövőgyáré lett Joe három malma - meg Joe háza is a szirten - úgy egy évre rá, hogy megölte magát, de amint azt a Brownie tűzhelye körül egybegyűlt férfiak megállapítják, a név csak álca... amit néha Törvénynek is mondanak, mint például, hogy *Az asszony kikönyörgött egy kizárólagossági végzést, és most az ura már nem is látogathatja a saját gyerekeit a Törvény miatt.* Az öregek gyűlölték a Törvényt, mert beleavatkozott az életükbe, és barátaik életébe, de még így is csodálattal tölti el őket, ahogy egyesek bánnak vele, hogy segítse őket pénzsóvár gazdagodási vágyuk beteljesítésében.

A Dél-Maine Szövőgyár, más néven a Dél-Maine Bank, más néven a massachusettsi digók hosszú ideje élvezték a malmok jövedelmét, amit Joe Newall tett lehetővé a semmiből, de hogy képtelen voltak megszabadulni a háztól, ez igencsak mulattatta a Brownie-nál idejüket mulató öregeket.

- Mintha nem bírnád lepattintani a tetűt az ujjadról - mondta egyszer Lenny Partridge, és erre mind rábólintottak. - Még azok a maldeni meg revere-i spagettizabálók sem tudtak megszabadulni ettől az egy malomkőtől.

Az öreg Clut és unokája, Andy már jó ideje elhidegült egymástól, és ennek csak Joe Newall csúnya házának tulajdonlása volt az oka... bár kétségkívül más, személyesebb feszültségek is örvénylenek bennük a felszín alatt, mint mindig. A téma egy, a fiatal Clut házában elköltött élvezetes vacsora után merült föl a nagypapa és az unoka - immár mindketten özvegyek - között.

Az ifjú Andy, aki ekkor még nem vesztette el állását a városi rendőrségnél, megpróbálta (meglehetősen önelégülten) elmagyarázni nagyapjának, hogy a Dél-Maine Szövőgyárnak semmi köze az egykori Newall-uradalomhoz, és hogy a Kanyarulatban álló ház igazi tulajdonosa a Dél-Maine Bank, és hogy a két cégnek az égvilágon semmi köze egymáshoz. Az öreg John lehülyézte Andy-t, amiért ezt elhiszi,

merthogy mindenki tudja, hogy a bank is meg a textilipari vállalat is a massachusettsi digók kezében van, és az egyetlen különbség köztük az a pár szó a nevükben. Csak rejtegetik a nyilvánvaló kötelékeket, óriási papírmunkával, magyarázta neki az öreg Clut, a *Törvény mögé*, más szóval.

A fiatal Clut tapintatlanul kinevette. Az öreg Clut elvörösödött, a tányérjába hajította asztalkendőjét, és felpattant. *Röhögj csak, mondta, folytasd! Miért is ne? Ha berúgtál, jobb is, ha azon röhögsz, amit nem értesz, mintha azon sírnál, amiről nem tudsz.* Ez viszont Andyt dühítette föl, és megemlítette, hogy Melissa miatt iszik, és John erre rákérdezett, meddig akarja még a halott feleségét hibáztatni iszákosságáért. Andy elsápadt, mikor az öreg ezt a fejéhez vágta, és ordított, hogy takarodjon ki a házából, John távozott is, és azóta sem tért vissza oda. És nem is akar. Nem a sértő szavak miatt. Inkább mert nem bírja nézni, ahogy Andy a pokolra tart.

Az elméleti okfejtésen kívül viszont egy dolog tagadhatatlan: a ház a szirten tizenegy esztendeje üresen áll, hosszú évek óta a kutya sem lakott benne, és a Dél-Maine Bank az a cég, amelyik a helybéli ingatlanügynökségen keresztül megpróbál túladni rajta.

- Az utolsók, akik meg akarták venni, New York államból jöttek, ha jól emlékszem?
- kérdi Paul Corliss, és mivel ő csak ritkán szól, minden szem felé fordul. Még Garyé is.

- Abbizony - feleli Lenny. - Szép pár volt. A férfi pirosra festette volna a csúrt, hogy ócskásbolttá alakítsa vagy mi.

- Aha - mondja rá az öreg Clut. - Aztán a fiuk fogta a puskát, amit ott tartottak...

- Az emberek fenemód felelőtlenek - veti közbe Harley.

- És meghalt? - kíváncsiskodik Lenny. - Mármint a fiú.

Csak csend felel a kérdésre. Szemlátomást egyikük sem tudja. Aztán nagy sokára Gary vonakodva azt feleli:

- Nem - magyarázza. - Csak megvakult. Elköltöztek Auburnbe. Vagy talán Leedsbe.

- Rendes emberek voltak - vélekedik Lenny. - Én komolyan azt gondoltam, letesznek a dolgról. De megmakacsolták magukat a házzal kapcsolatban. Azt hitték, mindenki csak ugratja őket azzal, hogy balszerencsét hoz, mert azt hiszik, most jöttek le a falvédőről. - Elgondolkozik. - Talán most már másképp gondolják ők is... akárhol élnek is.

Hallgatnak, az öregek a New York államból jött emberekre gondolnak, de az is lehet, saját testi vagy szervi fogyatékoságaikra. A kályha mögött, a félhomályban olaj bugyog. Odakint valahol egy spaletta csapódik ki-be a nyughatatlan őszi szélben.

- Új szárny épül hozzá, ez biztos - állapítja meg Gary. Halkan, de határozottan szól, mintha bármelyikük is ellenvetést tett volna. - Láttam, ahogy a River Roadon jöttem lefelé. A váz nagyobb része már áll is. Az az átkozott úgy fest, száz láb hosszú és harminc láb széles lesz. Korábban még soha nem láttam. Gyönyörű juharfa, vagy olyasmi. Hogy a fenébe tud valaki manapság egyáltalán szép juharfát szerezni?

Senki nem felel. Senki nem tudja. Végül Paul Corliss szólal meg bizonytalanul: - Biztos, hogy nem egy másik házra gondolsz, Gary? Lehet, hogy...

- Egy frászt - vág vissza Gary halkan, de erőszakosan. - A Newall-ház az, új szárny a Newall-házon, felállványozva, és ha még mindig kétségbe vonjátok, menjetek ki, és nézzétek meg a saját szemetekkel.

Erre már tényleg nincs mit mondani, hisznek neki. Sem Paul, sem a többiek nem rohannak ki, hogy felbámuljanak a Newall-ház új szárnyára. Fontosságot tulajdonítanak a dolognak, tehát kár elsietni. Száll az idő - Harley McKissick többször is mondta már, ha az idő faanyag volna, már meggazdagodtak volna. Paul az öreg, vízhűtéses üdítőspulthoz ballag, és kivesz egy narancslét. Átnyújt Harley-nak hatvan centet, és Harley beüti a kasszába. Mikor visszalöki a pénzesfiókot, észreveszi, hogy a boltban megváltozott a hangulat. Más dolgokat is meg kell vitassanak.

Lenny Partridge rázkódva köhög-hörög, kezét a mellkasára nyomja, oda, ahol a törött bordák soha nem forrtak össze, és megkérdezi Garyt, mikor lesz Dana Roy temetése.

- Holnap - világosítja föl Gary -, lenn Gorhamben. Ott temették el a feleségét.

Lucy Roy 1968-ban hunyt el. Dana, aki 1979-ig odaát, Gates Fallsban dolgozott villanyszerelőként az Állami Mészműnél (amit az öregek, minden előítélet nélkül, mindig is Állami Vészműnek hívtak), két napja halt meg bélrákban. Egész életét Castle Rockban élte le, és szerette mondogatni, hogy nyolcvan év alatt csak háromszor hagyta el Maine-t, egyszer egy nénikéjét látogatta meg Connecticutban, egyszer, hogy lássa a Boston Red Soxot játszani a Fenway Parkban (És vesztek az azok a tökfilkók - tette hozzá mindig), és egyszer a New Hampshire állambeli Portsmouthban vett részt egy villanyszerelő-szakszervezet gyűlésén. *Hülye időfecsérlés, minősítette a gyűlést, csak a pia meg a csajok, és egyik nőre sem volt érdemes ránézni se, másról már nem is beszélve.* Dana a cimborájuk volt, és távozása miatt egyszerre éreztek szomorúságot és diadalt.

- Kivágtak a vezetékéből vagy négylábnyit - közli Gary a többiekkel. - De az sem segített. Már a végét járta.

- Ő ismerte Joe Newallt - mondja hirtelen Lenny. - Fenn járt nála az apjával, mikor az beszerelte Joe házába a villanyt - szerintem nem lehetett több hatévesnél, esetleg nyolcnál. Emlékszem, mesélte, hogy Joe adott neki nyalókát, de ő kidobta az apja kocsijából hazafelé menet. Azt mondta, olyan fura savanyú íze volt. Aztán később, mikor újraindították a malmokat - ez a harmincas évek vége felé lehetett -, őt bízták meg a vezetékcserevel. Emlékszel, Harley?

- Aha.

Most, hogy a társalgás Dana Royon keresztül visszatért Joe Newallhoz, elhallgatnak, tornáztatják agyukat a róluk szóló anekdoták után. Végül, mikor az öreg Clut megszólal, meglepő kijelentést tesz:

- Dana Roy bátyja, Will vágta azt a görényt a házhoz annak idején. Szinte biztos vagyok benne.

- Will? - emelinti meg a szemöldökét Lenny. - Will Roy túl nyugis volt ahhoz, hogy ilyet tegyen.

- Pedig tényleg Will tette - mondja Gary Paulson egész halkán.

Mind ránéznek.

- És az asszony adta Danának a nyalókát, mikor ott járt az apjával - helyesbít Gary. - Cora, és nem Joe. És Dana nem lehetett hat-nyolc éves, mert a görényt nagyjából a válság idején dobták oda, és akkor Cora már nem élt. Nem, nem, Dana lehet, hogy emlékszik rá, de legfeljebb két éves volt akkor. 1916 körül kapta a nyalókát, merthogy Eddie Roy tizenhatban szerelte be hozzájuk a villanyt. És nem járt fönt többet aztán. Frank, a középső fiú volt hat-nyolc éves akkor - tudjátok, aki tíz-tizenkét éve, hogy meghalt. Frank látta, mit tett Cora a kicsivel, bár azt nem tudom, mikor mondta el Willnek. Mindegy. Will úgy döntött, tesz valamit az ügyben. De mivel az asszony addigra már meghalt, így hát a házon állt bosszút, amit Joe az asszonynak épített.

- Nem ez az érdekes - veti közbe Harley érdeklődéssel. - De mit tett a nő Danával? Az érdekelne.

Gary halkán, szinte kioktató hangon belefog:

- Frank mesélte, mikor egy este jócskán beivott, hogy mikor Cora az egyik kezével

odaadta a nyalókát, közben a másikkal benyúlt Dana pelenkájába. Ott, a bátyja orra előtt.

- Nehogy már! - csodálkozik az öreg Clut hitetlenkedve. Gary erre csak szótlanul ráveti sárgás, fakó szemeit, és nem szól semmit.

Újra csend van, a szelet és a csapkodó spalettát leszámítva. A gyerekek a pavilonnál megfogták a tűzoltóautójukat, és elmentek vele máshova, és a feneketlen délután csak folyik tovább, dereng, mint a fények Andrew Wyeth festményein, fehérén, mereven és eszelősen. A föld már kiosztotta gyér természetét, és csak a hóra vár.

Gary elmesélné még nekik, milyen volt a kórterem a Cumberland Memorial Kórházban, ahol Dana Roy feküdt, orrán a rászáradt fekete takonnyal, és bűzölögve, mint a napon felejtett hal. Mesélne nekik a hűvös kék csempéről, a hálóba fogott hajú ápolónőkről, fiatal csitrik szép lábakkal, feszes, friss mellekkel, akik el sem hiszik, hogy 1923 tényleg egy igazi év volt, olyan igazi, akárcsak az öregemberek csontjába maró fájdalom. Prédikálni szeretne az idő gonoszságáról, és talán bizonyos helyek gonoszságáról is, és megmagyarázni, miért olyan Castle Rock, mint egy szuvas fog, aminek már ki kellene hullania. És legfőképpen azt akarta közölni velük, hogy Dana Roy hangja úgy szólt, mintha szalmával tömték volna ki a mellkasát, és az öreg különben is úgy fest, mint aki máris elkezdett rothadni. De, mivel nem tudja, hogyan mondja, hát nem is szól semmit, csak szürcsöli a nyálát és hallgat.

- Senki sem szerette az öreg Joe-t túlságosan - mondja az öreg Clut... aztán felragyog az arca. - De isten az atyám, nekünk épített.

A többiek nem felelnek.

Tizenkilenc nappal később, egy héttel előtte, hogy hó borítja be a hasznavehetetlen földet, Gary Paulson meglepően erotikus álmot lát... bár inkább csak emlékszik.

1923. augusztus tizennegyedikén, mikor apja traktorával elrobogtak a Newall-ház előtt, a tizenhárom éves Gary Martin Paulson meglátta Cora Leonard Newallt, ahogy éppen visszafordul a ház felé a postaládától. Újságot tartott a kezében. Megpillantotta Garyt, és szabad kezével lenyúlt a pongyolája szegélyéért. Nem is mosolygott. Hihetetlenül holdvilágképe sápadt és kifejezéstelen maradt, ahogy megemeltette a ruhát, felfedve ölét - és Gary ekkor látta életében először a csodát, amelyet oly nagy ügybuzgalommal vitatott meg az ismerős fiúkkal. Aztán, még mindig mosolytalan, komoly képpel rámeredt, és előreszegte a csípőjét, ahogy a tátott szájú, meglepett arcú fiú elhaladt mellette. És ahogy elhaladtak, a fiú az ölébe ejtette a kezét, és pár pillanattal később beleélvezett a flanelnadrágjába.

Ekkor élt át először kielégülést. Az azóta eltelt évek alatt rengeteg nővel szeretkezett, kezdve Sally Ouelette-tel a Tin híd alatt huszonhatban, és mindig - minden egyes alkalommal -, mikor közelgett a csúcsponthoz, Cora Leonard Newallt látta maga előtt, ahogy ott áll a forró, acélkék ég alatt a postaládánál, felhajtja ruháját, hogy felfedje szinte nem is létező, gyér, rőtes bozótját hasa zsíros duzzanata alatt, látta a felkiáltójel alakú hasadékokat felfeslő vörös ajkaival, amelyeket mindig is a legtündöklőbb korallpirosnak

(Cora-pirosnak)

látott. Nem is a szeméremdomb látványa kísértette egész életében, hanem azé a csábító húscsomóé, hogy aztán az összes nő Corává váljon a beteljesülés pillanatában. Vagy nem is. Ami igazán az örületbe kergette, az a mozdulat volt, ahogy az asszony feléje lökte a csípőjét (és erre nem lehetett nem emlékezni szeretkezés közben)... egyszer, kétszer, háromszor. Ez és arca kifejezéstelensége, a szinte az idiotizmussal határos közöny - mintha Cora lenne minden fiatal férfi korlátolt szexuális belátásának és vágyának megtestesülése -, a feszülő, áhító sötétségé, semmi többé, a Cora-pirosan ragyogó korlátolt édenkerté.

Szerelmi életét ez az élmény irányította és határolta be egyúttal - testnedvi élmény, ha lehet így mondani -, de sohasem tett említést róla, pedig ittasan többször is a nyelve hegyén volt már, hogy kimondja. Megőrizte a titkot. És most is erről az esetről álmodik, hímveszője keményre merevedik, először az elmúlt majd' kilenc évben, és ettől egy kis vérrög elzár egy eret az agyhártyájában, és csendesen megöli, megmentve a rá váró négyhétnyi vagy négy hónapnyi paralízistól, a karjába szúrt gumicsövektől, a katéterezéstől, és a zajtalanul suhanó nővérektől hátrakötött hajukkal és feszülő, ágaskodó mellükkel. Álmában hal meg, összeránduló hímveszővel, és álma úgy halványul el, mint a sötét szobában a televízió képcsöve kikapcsolás után. Cimborái meglepődnének, ha hallanák utolsó szavait, ha itt lennének, csak kileheli szinte, mégis jól hallható:

A Hold!

Egy napra rá, hogy eltemetik szülőföldjén, új szárny emelkedik a Newall-házon.

(Rézműves Zoltán fordítása)

CSATTOGÓ FOGSOR

Mintha a mocskos üvegen át gyermekkorra középső harmadába nyert volna bepillantást, hét- és tizennégy éves kora között. Olyasfajta dolgokat látott a vitrinben, amelyek akkoriban bővültek volna el. Hogan közelebb hajolt, megfedkezve az egyre erősödő szél süvítéséről és az ablakhoz verődő homok kipp-kopp kopogásáról. A vitrin telis-tele volt mesébe illő kacatokkal, legtöbbször kétségtelenül tajvani vagy koreai gyártmány, de a csúcs mindenféleképpen csak egy dolog lehetett. A legeslegnagyobb Csattogó Fogsor, amelyet életében látott. És ez volt életében az egyetlen, amelynek lába is nőtt - hatalmas narancssárga kartoncipőben és fehér zokniban. Micsoda bomba poén.

Hogan a pult mögött álló kövér hölgyre pillantott. NEVADA ISTEN FÖLDJE feliratú trikót viselt (a szavak megduzzadtak és lelappadtak ormótlan mellein) és egyhektárnyi anyagból szőtt farmernadrágot. Éppen egy csomag cigarettát adott el egy sápadt fiatalembernek, aki tornacipőfűzővel lófarkba fogta össze szőke haját. A patkányképzű fiatalember apróval fizetett, pedánsan számolgatta ki az összeget szurtos mancsából.

- Bocsánat, asszonyom - intett Hogan.

A nő rápillantott. A hátsó ajtó döngve kitarult. Egy sovány alak lépett be, kendővel a szája és orra előtt. Sivatagi kavicszemek örvénylettek körülötte a szélben, és kopogva a falra rajzszögezett Valvoline-naptáron látható cicababához verődtek. A jövevény kézikocsit húzott, amin három dróthálós ketrec állt. A legfelsőben tarantellapók, a másik kettőben egy-egy csörgőkígyó, amelyek ide-oda tekeregtek, és kihívóan rázták csörgőiket.

- A barlangban, ahol születél, cipzárra járt az ajtó? - dörrent rá a nő a pult mögül.

Scooter visszanézett rá, a kavargó portól kivörösödött szemmel:

- Hagyj békén, asszony! Nem látod, hogy tele a kezem? Jézusom, hát nem látsz a szemedtől?

Átnyúlt a kézikocsi fölött, és bevágta az ajtót. A levegőben táncoló homok lehullott a földre. Aztán magában dörmögve behúzta a talicskát a hátsó raktárba.

- Ez volt az utolsó? - kérdezte az asszony.

- Már csak Farkas maradt - mondta, "fókás"-nak ejtette a szót -, kikötöm a benzinkút hátuljához.

- Kötöd a fenét - vágott vissza a kövér nő. - Farkas a mi szupersztárunk, ha elfelejtetted volna. Hozd be ide. A rádió szerint az idő még rosszabbra fordul, mielőtt újra kitisztulna. Sokkal rosszabbra.

- Most kinek játszod itt az eszedet? - A vézna fickó csípőre tett kézzel állt, fenyegetően nézett a nőre (a férje lehet, gondolta Hogan). - Az a dög csak egy minnesotai prérikutya, a vak is látja első pillantásra.

Szélroham támadt, átsüvített Scooter Vegyeskereskedése és Út Menti Állatkertje rejtett zugain, száraz homokfellegeket zúdítva az ablakokra. Tényleg rosszabbra fordult az idő, és Hogan csak remélhette, hogy képes kikecmeregni a viharból. Litának és Jacknek azt ígérte, hétre, legkésőbb nyolcra otthon lesz, és szavatartó ember volt.

- Gondoskodj csak róla - mondta a kövér nő, és neheztelően fordult vissza a patkányképű fiúhoz.

- Asszonyom - kezdte újra Hogan.

- Pillanat, csak hogy szavát ne feledje - vetette oda Mrs. Scooter. Úgy beszélt, mintha fuldokolna a rengeteg türelmetlen vásárló tengerében, bár Hoganen és a patkányképűn kívül senki nem volt jelen.

- Még egy tízes hibádzik, Sunny Jim - figyelmeztette a szóke fiút, miután a pulton heverő pénzürmékre vetett egy gyors pillantást.

A fiú tágra nyílt, ártatlan tekintettel nézett vissza:

- Nem volna lehetséges, hogy esetleg meghitelezze nekem?

- Én ugyan nem hiszem, hogy a római pápa Merit 100-at szív, de ha úgy lenne, akkor se hiteleznék még neki sem.

A tágra nyitott ártatlanság lehervadt a patkányképű fiú arcáról, helyét mogorva neheztelés váltotta fel (ami, Hogan szerint, jobban is illett a srác fizimiskájához). Neki is állt, hogy tovább keresgéljen a zsebeiben.

Felejtsd el, és gyerünk, gondolta Hogan, soha nem érsz Los Angelesbe nyolcra, ha nem indulsz azonnal, szélvihar ide, szélvihar oda. Ez egy olyan kóceráj, ahol csak két munkatempó létezik: a lassú és a szünetelő. A tankolás is, a fizetés is megvolt, szóval indulás tovább, ki az útra, mielőtt a vihar még rosszabb lesz.

Már majdnem engedelmeskedett bal féltekéje jó tanácsának... de megint a vitrinben álló Csattogó Fogsorra vetődött a tekintete, a böhöm narancssárga kartoncipős Csattogó Fogsorra. És a fehér fuszekli! Egyszerűen haláli. *Jack imádná, súgta a jobb félteke. És vadd be, Bill, öregfiú, ha Jack mégsem imádná, te magad annál inkább. Láthatsz ugyan még az életben Behemót Csattogó Fogsort, de olyat, amelyik nagy narancssárga lábakon áll?! Hohó! Erősen kétlem!*

Ezúttal a jobb féltekére hallgatott... a többi már ennek a következménye.

A copfos fiú még mindig a zsebeiben kurkászott, a mogorva neheztelés az arcán viszont csak egyre fokozódott, akárhányszor üres kézzel bukkant elő. Hogan nem rajongott a bagózásért - apja, aki két dobozzal szívott naponta, tüdőrákban halt meg - , de lelki szemei előtt megjelent önmaga, amint egy órával később még mindig itt várakozik.

- Hé, öcsi!

A fiú felpillantott, és Hogan odadobott neki egy negyeddollárost.

- Hú! Kösz, öregfiú!

- Semmiség.

A fiú befejezte a tranzakciót a debella Mrs. Scooterrel, egyik zsebébe a cigarettát, a másikba a megmaradt tizenöt centet süllyesztette. Fel sem ajánlotta, hogy az aprót visszaadja, mondjuk, Hogan nem is várta tőle. Efféle fiúk és lányok ezrével akadnak manapság - belepik az országutakat egyik óceántól a másikig, mint az útilapu. Lehet, hogy korábban is léteztek, de Hogannek a mostani faj példányai éppolyan kellemetlenek és ijesztőnek hatottak, mint azok a csörgőkígyók, amelyeket Scooter a hátsó raktárban helyezett el.

De az efféle kis szaros útszéli menaszériákban a kígyók nem tudnak gyilkolni. Mérgüket kétszer is lefejik hetente, hogy eladják a patikusoknak, akik gyógyszert készítenek belőle. Ez éppolyan halálbiztos, mint hogy a menő alkoholisták minden kedden és csütörtökön felbukkannak a helybeli spermabankban. Bár a kígyók harapása még így is borzasztó lehet, ha az ember túl közel kerül hozzájuk, és felingerli őket. Bennük és a mai útszéli csavargó kölykökben pont ez a közös vonás, gondolta magában Hogan.

Mrs. Scooter kilibbent a pult mögül, ettől a pólójára írt szavak is meglibbentek felfelé, lefelé és kétoldalt.

- Mit parancsol? - kérdezte, még mindig gorombán. A Nyugatnak jó híre volt a vendégszeretetet illetően, és Hogan tapasztalata alapján, amelyet húszévi ügynökösködése során szerzett, jobbára meg is érdemelte. Ez az asszony viszont egy olyan brooklyni boltos minden bájával rendelkezett, akit az elmúlt két hétben háromszor raboltak ki. Ez a fajta is éppúgy elszaporodóban volt a Nyugaton, mint az utcakölykök. Akármilyen szomorú is.

- Ez mennyibe kerül? - kérdezte Hogan, és a BEHEMÓT CSATTOGÓ FOGSOR - AMELY JÁRNI TUD! feliratra mutatott a mocskos üveglap alatt. A vitrin telis-tele volt mókás kacatokkal - kínai trükkös műtyűrökkel, borsízű rágógumival, Dr. Félész Tüsszentőporával, robbanó cigarettával (Bombajó Röhögés!, a csomag szerint - bár Hogan szerint inkább csak a foghúzás tökéletes módja), röntgenszemüveggel, gumihányadékkal (*Fölöttébb Élethű!*) meg játék dudával.

- Hát, nem is tudom - válaszolta Mrs. Scooter. - Azt sem tudom, hol a doboza.

A fogsor volt az egyetlen tárgy a vitrinben, amelyet nem csomagoltak be. Mindenesetre behemót, gondolta Hogan, ötször olyan behemót, mint azok a felhúzzható fogsorok, amelyek Maine államban töltött gyermekéveiben annyira mulattatták. A mókás láb nélkül, mintha egy bibliai óriás fogai volnának - a szemfogak nagy, fehér tömbök, a metszőfogak meg mint sátorcövekek álltak ki a valószerűtlenül vörös ínyből. Az egyik ínyből egy kulcs is meredezett kifelé. A fogakat vastag gumigyűrű vicsorította össze.

Mrs. Scooter lefújta a port a Csattogó Fogsorról, aztán megfordította, hogy megnézze a narancssárga cipőtalpon az árcédulát. Nem volt rajta.

- *Én* nem tudom - mondta szúrósan, mintha azt feltételezné, Hogan maga szedte le róla a címkét. - Csak Scooter vehetett egy efféle vacakot. Már Noé partraszállása óta itt hever. Meg kell kérdeznem.

Hogan egyszerre belefáradt az asszonyba és Scooter Vegyeskereskedésébe és Út Menti Állatkertjébe. Hatalmas Csattogó Fogsor, nem vitás, és Jack imádná - de legkésőbb nyolcra ígérkezett.

- Ugyan, hagyja - mondta. - Éppen csak...

- Ha hiszi, ha nem, a fogsor tizenhat dollárba kerül - szólalt meg Scooter a hátuk mögött. - Nem műanyagból készült, hanem fehérre festett acélból. Baromi nagyot tud harapni, ha éppen működik... csak hogy az asszony leejtette a földre úgy két-három évvel ezelőtt, mikor port törölgetett a vitrinben, úgyhogy tönkre is vágta.

- Ó - sóhajtott csalódottan Hogan. - Nagy kár. Sosem láttam még olyat... tudja, amelyiknek lába lett volna.

- Mostanában sok van belőle. A Las Vegas-i meg Dry Springs-i kacsaboltokban árusítják. Ekkorát viszont még én se láttam. Állati jópofa volt nézni, ahogy átmasírozott a padlón, csattogtatva a fogakat, mint egy krokodilus. Kár érte, hogy az öreglány elejtette.

Scooter rá is pillantott a nőre, de az az odakint kavargó homokot bámulta. Hogan nem tudta sehogy se kibogozni az arckifejezését - szomorúság volt-e vagy undor? Vagy mind a kettő?

Scooter visszafordult Hoganhez:

- Odaadom három ötvenért, ha akarja. Amúgy is meg szeretnénk szabadulni a kacsától. Videotékát tervezünk a helyére.

Azzal becsukta a raktárajtót. A kendőt lehúzta a szája elől piszkos inge elé. Arca aszott és csonttá soványodott. Hogan meglátta rajta a mélyben lappangó súlyos betegséget a sivatagi barnaság mögött.

- Ezt nem teheted meg, Scooter! - kiáltott rá a kövér nő, és odafordult hozzá, közben majdnem kilapította.

- Kuss - vágott vissza Scooter. - Megfájdul tőled a fejem.

- Azt mondtam, hozd be Farkast...

- Myra, ha azt akarod, hogy bemenjen a raktárba, hozd be te magad. - A férfi, Hogan meglepetésére - sőt megrökönyödésére -, ezzel felülkerekedett, az asszony meg is adta magát. - Amúgy is csak egy minnesotai prérikutya. Barátom, háromért már viheti is a Csattogó Fogsort. Ha pedig megtoldja még eggyel, viheti Myra Fókását is. De ha öt dolcsija is van, magáé az egész kóceráj. Lószart sem ér, mióta a sztráda megépült.

A hosszú hajú srác az ajtóban ácsorgott, tépte le a Hogan segítségével vásárolt cigarettáról a celofánt, gonosz kárörömmel figyelve a kis vígoperát, szürkészöld szeme vibrálva cikázott ide-oda Scooter és a felesége között.

- Menj a francba - mondta Myra nyersen, és Hogan észrevette, hogy mindjárt elsírja magát. - Ha te nem törődsz az én kicsikémmel, majd én gondjaimba veszem.

Elrobgott a férje mellett, majdnem eltalálva sziklaszirtnyi mellével. Ha eltalálja a

kis embert, palacsintává lapítja, gondolta Hogan.

- Nézze - mondta Hogan -, inkább megyek a dolgomra.

- Á, fenéket - válaszolta Scooter. - Ne törődjön Myrával! Nekem rákom van, ő meg klimaxos, és még csak nem is az én bajommal képtelen élni. Vigye el azt a kurva fogsort. Lefogadom, van egy fia, aki imádná. Ráadásul, valószínűleg csak egy fogaskerék akadt ki benne, és tuti, hogy ha valakinek van hozzá kézügyessége, meg bírja javítani, hogy újra mászkáljon, meg csattogjon.

Körbepillantott, tehetetlenül merengő tekintettel. Kintről a szél egy rövidke sikolyt engedett be, mikor a fiú kislisszolt a résnyire nyitott ajtón. Szemmel láthatólag úgy találta, a műsornak vége. Apró szemű kavicsfelhő kavargott az állványok, konzervek és a kutyatáp között.

- Valamikor nekem is megvolt a kézügyességem - közölte bizalmasan Scooter.

Hogan egy hosszú pillanatig nem is válaszolt. Semmi nem jutott eszébe - a szó szoros értelmében egyetlen dolog sem -, amit mondhatna. Lepillantott az összekarcolódott, maszatos vitrin tetején álldogáló Behemót Csattogó Fogsorra, szinte belekeseredve, hogy nem képes megtörni a csendet (most, hogy Scooter itt állt szemtől szemben vele, láthatta, hogy a férfi szemei nagyok és sötétek, fájdalomtól és valami kemény drogtól vibrálnak... Darvontól vagy morfiumtól feltehetőleg), majd kimondta az első mondatot, ami kipattant az agyából:

- Jé, nem is látszik töröttnek.

Felemelte a fogsort. Tényleg fémből készült - túl nehéz volt ahhoz, hogy bármi más lehessen -, és mikor átbámult a félig nyitott fogak között, meglepte a fő mozgatórugó hatalmas mérete. Arra gondolt, hogy azért kellett ekkora, hogy a harapáson kívül járni is tudjon. Mit is mondott róla Scooter? *Baromi nagyot tud harapni, ha éppen működik.* Hogan próbából meghúzogatta a széles gumigyűrűt, aztán lefejtette a fogsorról. A fogakra figyelt még mindig, hogy ne kelljen Scooter sötét, kínterhes szemébe néznie. Megragadta a felhúzókulcsot, és felpillantott. Megkönnyebbülten konstatálhatta, hogy a sovány férfi kissé elmosolyodott.

- Megengedi? - kérdezte Hogan.

- Persze, idegen, mindent bele.

Hogan elvigyorodott, és elfordította a kulcsot. Először minden rendben ment: apró kattánások sorozata, és a főrugó is megfeszült. Aztán a harmadik fordulathoz reccs! belülről, és aztán a kulcs csak forgott, ellenállás nélkül, a lyukban.

- Látja?

- Aha - mondta Hogan. Visszatette a fogsort a pultra. Az csak ácsorgott valószínűtlenül narancssárga lábain, és nem csinált semmit.

Scooter egyik kérges uja hegyével megbökte az összeszorított bal oldali zápfogakat. Az állkapocs szétnyílt. Az egyik narancsszín láb felemelkedett, tett egy álmata lépést előre. A fogsor aztán meg is torpant, és az egész szerkezet oldalra bukott. A Csattogó Fogsor a felhúzókulcsra feküdt, mint egy ferde, testetlen vigyor a senki földjének kellős közepén. Egy-két pillanattal később a fogak újra összecsattantak. Ennyi.

Hogant, aki még soha semmit nem érzett meg előre életében, egyszerre eltöltötte a kísérteties és felkavaró bizonyosság, *ez az ember mához egy évre már nyolc hónapja sírban nyugszik majd, és ha valaki exhumálja, és letépi a koporsófödelet, éppilyen fogsort lát majd, amint zománczott égerfogóként kandikál ki a kiszáradt, halott arcból.*

Felpillantott Scooter szemébe, csillogó, sötét ékkövek megfakult foglalatban, és már nem érezte többé kérdésesnek, hogy távozzon-e vagy sem, távoznia kellett.

- Hát - kezdte (görcsösen kívánva, hogy Scooter nehogy kezet nyújtson neki) -, mennem kell. Minden jót.

Scooter tényleg kinyújtotta a kezét, de nem azért, hogy Hoganét megrázza. Inkább a gumigyűrűt pattintotta vissza a Csattogó Fogsorra (Hogan nem értette, minek, mikor úgysem működik), megállította mókás narancssárga lábain, és Hogan elé tolta a karcos pulton:

- Nagyon köszönöm - mondta. - Fogadja el a fogsort. Ingyen.

- Hát... köszönöm, de...

- Vegye csak el - biztatta Scooter. - Vigye el, és adja oda a fiának. Ha nem is működik, a szívbajt hozza az emberre, még ha csak a szobájában a polcra kiteszi is. Érték valamicskét a fiúkhöz. Hármat is felneveltem.

- Honnan tudja, hogy van fiam? - kérdezte Hogan.

Scooter kacsintott. Ünnepélyesen és ugyanakkor ijesztően.

- Az arcára van írva - válaszolta. - Na, vigye csak el.

Újabb széllökés, ezúttal elég heves ahhoz, hogy az épület gerendái beleborzongjanak. Az ablakhoz verődő homok olyan hangot adott, mint a porhó. Hogan felemelte a fogsort a műanyag talpánál fogva, és megint csak meglepődött rajta, milyen nehéz.

- Tessék - vett elő Scooter egy papírzacskót a pult alól, majdnem olyan gyűröttet és facsarodottat, mint önnön arca. - Dugja bele ebbe. Nagyon szép egyébként a sportdzsekije. Ha viszont a fogsort a zsebébe teszi, kitágíthatja.

Letette a papírzacskót a pultra, mintha tudomásul venné, hogy Hogan nem szeretné túlságosan, hogy megérintse.

- Köszönöm - mondta Hogan. Belesüllyesztette a Csattogó Fogsort a zacskóba, és legyűrte a tetejét. - És Jack is köszöni... mármint a fiam.

Scooter elmosolyodott, felvillantva fogsorát, amely ugyanúgy műfog volt, mint a zacskóban lévő, ha nem is akkora:

- Szívesen, uram. Vezessen óvatosan, míg ki nem ér a szélviharból. A dombok között már biztonságban lesz.

- Tudom - köszörülte meg a torkát Hogan. - Még egyszer köszönöm. És... hát... jobbulást.

- Szép lenne - válaszolta Scooter nyugodtan. - De nem hiszem, hogy ez áll a kártyáimban.

Ó, hát igen - állapította meg magában komoran Hogan, hogy sehogy sem képes véget vetni ennek a találkozásnak. - Mindenesetre vigyázzon magára.

- Maga is - bólintott Scooter.

Hogan elhátrált az ajtóig, kinyitotta, jó erősen bele kellett kapaszkodnia, mert a szél minduntalan ki akarta tépni a kezéből, hogy a falhoz vágja. Finom szemű homok szitáit az arcába, be is hunyta tőle a szemét.

Kilépett, becsukta az ajtót maga mögött, és felhúzta az egyébként nagyon szép sportdzsekije gallérját a szája és orra elé, ahogy átvágott a tornácon, lelépdelt a lépcsőn, és elindult a lakókocsivá alakított Dodge mikrobusz felé, amelyet a benzinkút mellé állított le. A szél tépte a haját, a homok meg az arcát csipkedte. Éppen a vezetőülés felőli ajtóhoz került volna, mikor valaki megragadta a karját:

- Uram! Hé, uram!

Megfordult. A szőke hajú, sápadt patkányképű fiú volt az. Összegömbölyödve állta a szelet és a kavargó homokot, mindössze egy pólóban és kifakult Levi's 501-esben. Mögötte Mrs. Scooter egy rühes dögöt rángatott pórázon a bolt hátulja felé. Farkas, a Minnesotai Prérikutya úgy nézett ki, mint egy félig halálra éheztetett németjuhász-kölyök, az alom legvakarcsabbika ráadásul.

- Mi van? - ordította Hogan, bár nagyon is jól tudta, mi van.

- Elvinne? - ordította túl a szelet a kölyök is.

Hogan általában nem vett föl stopposokat - legalábbis az óta az öt évvel ezelőtti délután óta. Tonopah külvárosában állt meg egy fiatal lánynak. Ahogy ott álldogált az út szélén, úgy festett, mint a szomorú szemű lelencyerek az UNICEF-plakáton, aki egy hete egyszerre veszítette el anyját és utolsó barátját egyazon tűzvészben. Mikor már bent ült a kocsiában, Hogan végre meglátta rajta a rutinos kábítószeresre valló bőrt és az eszelős szemeket. De már túl későn. A lány pisztolyt szegezett az arcának, és a pénztárcáját követelte. Öreg és rozsdás pisztoly volt. Markolatát foszladozó szigetelőszalag tartotta össze. Hogan kételkedett benne, hogy meg van-e töltve egyáltalán, vagy hogy tényleg elsülne-e, ha mégis... hiszen Los Angelesben felesége és egy gyereke várta, de ha még nőtlen lett is volna, akkor sem érte volna meg száznegyven dollárért feláldozni az életét. Azóta már nem így gondolta, hiszen éppen csak megvetette a lábát új munkájában, és száznegyven dollár sokkal jelentősebbnek tűnt, mint akkoriban. Odaadta a lánynak a tárcáját. Addigra a lány fiúja is megállt a mikrobusz mellett (Ford Econoline-ja volt akkor, korántsem olyan szép, mint az átalakított Dodge XRT) koszos, kék Chevrolet Novájával. Hogan megkérte a lányt, hogy hagyja meg neki a jogosítványt és Lita és Jack fényképeit. *Baszd meg, szivi*, válaszolta a lány, és jó erősen pofon vágta Hogant a saját tárcájával, mielőtt kiszállt volna, hogy bepattanjon a kék autóba.

A stopposok csak bajt jelentettek.

De a vihar egyre erősödött, és a kölykön még dzseki sem volt. Mégis mit mondhatna neki? *Baszd meg, szivi*, bújj be egy szikla alá a többi csúszómászóval együtt, míg elül a szél?

- Oké - adta meg magát Hogan.

- Köszí, öregfiú! Nagyon köszí!

A fiú átszaladt a másik ajtóhoz, de hiába próbálta kinyitni, mert zárva volt, meg kellett várnia, míg beengedik, ácsorgott, vállai közé húzott nyakkal. A szél fellibentette inge hátulját, mint egy vitorlát, feltárva sovány szeplő pettyezte hátát.

Hogan visszasandított Scooter Vegyeskereskedése és Út Menti Állatkertje felé, ahogy a vezető felőli ajtóhoz lépett. Scooter az ablakban állt, őt nézte. Ünnepléses mozdulattal felemelte a kezét, intett a tenyerével. Hogan visszaintett, aztán bedugta a kulcsot a zárba és elfordította. Kinyitotta az ajtót, megnyomta a másik ajtó távnyitóját az elektromos ablakemelő gombja mellett, és intett a kölyöknek, hogy szálljon be.

Aztán az ajtó becsapásához mindkét kezére szüksége volt. A szél körbebömbölte a mikrobuszt, a szó szoros értelmében meghintáztatva az egész kocsit.

- Húha - álmélgodott a fiú, és beletúrt a hajába (a cipőfűzőt elvesztette, így haja csimbókokban lógott a vállára) -, ez már vihar, mi? Állati.

- Az - mondta Hogan. Egy kis polc húzódtott a két első ülés között - az ilyen üléseket hirdetik a prospektusok "kapitányi pilótaülésnek" -, Hogan ide helyezte el a papírzacskót, az egyik pohártartóba. Aztán elfordította a slusszkulcsot. A motor jól hangolt mordulással rögtön beindult.

A fiú kitekeredett az ülésében, elismerőleg mustrálgatta a mikrobusz hátsó traktusát. Egy ágy állt benne (éppen dívánnyá összecsucva), egy kis PB-gázos tűzhely, és jó nagy rakodóhely, ahol Hogan a mintadarabok dobozait tartotta, meg a hátsó sarokban egy mosdófülke.

- Nem semmi, öregfiú! - állapította meg a kölyök. - Minden luxus helyben. - Visszanézett Hoganre: - Aztán hova-hova?

- Los Angelesbe.

- Ez igen! - vigyorodott el. - Én is.

Előkotorta a nemrég vásárolt Merites csomagot, és kiütögetett egy szálat.

Hogan előbb felkapcsolta a fényszóróit, és előremenetbe tette a váltót, aztán mégis visszakattintotta a kart üresbe, és a fiúhoz fordult.

- Tisztázzunk előbb egy-két dolgot - kezdte.

A fiú tágra nyílt szemmel, ártatlanul bámult vissza Hoganre:

- Persze, haver, semmi gáz.

- Először is, nem veszek föl stopposokat, soha. Néhány évvel ezelőtt rossz

tapasztalatot szereztem ezzel kapcsolatban. Úgy is mondhatnánk, ez beoltott a stopposok ellen. Elviszlek a Santa Clara-i dombokig, de aztán kész. A túloldalon van egy autópihenő - a Sammy's. Közel a sztrádához. Ott elválunk egymástól. Rendben?

- Oké. Rendben. Tőlem.

Újabb ártatlan, tágra nyílt szemű tekintet.

- Másodszor, ha muszáj rágyújtanod, akkor már itt és most válunk el egymástól. Megértettük egymást?

Egy pillanatig Hogan megtapasztalhatta a fiú másik tekintetét is (már ilyen rövid ismeretség után is Hogan lefogadta volna, hogy csak ez a kettő létezik): a rosszindulatú óvatosat. Aztán vissza a tágra nyitott szemű ártatlansághoz - veszélytelen, mint aki a *Wayne világá*-ból lépett ki. Betűzte a cigarettát a füle mögé, és felmutatta Hogannek üres tenyerét. Ahogy felemelte a kezét, Hogan láthatta a primitív tetoválást a bal karján: MINDHALÁLIG DEF LEPPARD.

- Semmi bagó - mondta a fiú. - Vettem.

- Rendben. Bill Hogan vagyok - nyújtott neki kezét.

- Bryan Adams - válaszolta a kölyök, és megrázta Hogan kezét.

Hogan ismét előremenetbe tette a váltót, és kiaraszolt a 46-os főútra. Közben pillantása a műszerfalon heverő kazettásdobozra vetődött: BRYAN ADAMS/RECKLESS.

Na persze, gondolta. Te vagy Bryan Adams, én meg igazából Don Henley. Csak megálltunk a Scooter Vegyeskereskedésnél és Út Menti Állatkertjénél, hogy ihletet gyűjtsünk következő nagylemezünk zeneanyagához, nem igaz, öcsi?

Ahogy kifordult az országútra, máris küszködve, hogy átlásson a homokföregeten, azon kapta magát, hogy a lányra gondol, aki Tonopah-ban pofon vágta a saját pénztárcájával, mielőtt meglépett. Kezdet nagyon rossz érzése támadni emiatt.

Aztán egy heves szélroham megpróbálta átlökni a keletre tartó sávba, így hát összpontosítania kellett a vezetésre.

Csendesen autóztak egy darabig. Mikor Hogan egyszer félresandított, látta, hogy a fiú behunyt szemmel hátradőlve hever - talán alszik, talán szunyókál, vagy csak azért

tetteti magát, hogy ne kelljen beszélgetni. Jobb is, Hogan sem akart társalogni. Egyrészt, nem tudna mit mondani, a sehová valósi Bryan Adams úrnak. Az legalábbis tuti volt, hogy az ifjú Adamset nem érdeklik az árcímkék és az árukódleolvasók, amelyekkel Hogan üzletelt. Másrészt, a mikrobusz irányban tartása már önmagában is kemény diónak bizonyult.

Ahogy Mrs. Scooter megjósolta, a vihar erősödött. Az úttest csak egy halovány fantomnak tűnt, amelyet szabálytalan időközönként barnás homoksávok szelnek át. Ezek a homokátfúvások a fekvőrendőr-bukkanókra hasonlítottak, tehát Hogan arra kényszerült, hogy huszonöt mérfölddel vánszorogjon. És ez még csak istenes. Helyenként a homok teljesen lefedte az utat, egyenletesen szétterülve a felületen, ilyenkor Hogannek le kellett lassítania tizenötre, és az út mentén végigfutó terelőoszlopokról visszaverődő halvány reflektorfény alapján tájékozódni.

Hébe-hóba egy-egy közeledő autó vagy kamion bukkant elő a homokfüggöny mögül, mint megannyi özönvíz előtti szörnyeteg lángoló kerek szemekkel. Az egyik, egy öreg Lincoln Mark IV limuzin, amely akkora volt, mint egy jacht, a 46-os kellős közepén haladt. Hogan lecsapott a kültre, és dudált, érezte, hogyan fuldokolnak kerekei a homokban, hogyan harap bele tehetetlenül vicsorogva a szája szélébe. Épp, mikor már biztos lett benne, hogy a jövevény leszorítja őt az árokba, a Lincoln átlavírozott a saját sávjába, csak annyi helyet hagyva Hogannek, hogy elférhessen. Bizonytalanul még hallotta, ahogy a lökhárítója fémeset kattanva belekap a Lincoln hátsó lökhárítójába, de a szél éles süvítésétől nem lehetett biztos benne, hogy nemcsak képzelődik. A vezetőt viszont egészen biztosan látta - kopasz öregember, aki karót nyelve ül a kormány mögött, mered kifelé a homokviharba, és szinte megszállottan összpontosít. Hogan először megrázta felé az öklét, de az öreg szivar rá se bagózott. *Valószínűleg észre sem vett egyáltalán, gondolta Hogan, pedig nem állt messze attól, hogy belém ütközzön.*

Egypár pillanatig amúgy is közel állt hozzá, hogy leperdüljön az útról. Érezte, hogy a jobb oldali kerekeket elkapja a homok, és a mikrobusz mindjárt felborul. Az ösztönei azt súgták, hogy rántsa a kormányt erősen balra. Ehelyett a gázra lépett, és irányban tartotta a járművet, egyetlen tiszta inge hónalját is átjárta az izzadság. Végül a homok bilincse lehullott, és Hogan visszanyerte uralmát a kocsni fölött. Hatalmasat sóhajtott.

- Szép munka, öregfiú.

Annyira lekötötte figyelmét a manőver, hogy megfélekedezett utasáról, és hirtelen meglepetésében majdnem balra fordította a kormányt, ami újabb bonyodalmakat okozhatott volna. Körülpillantott, látta, a szőke kölyök figyeli őt. Szürkészöld szemei nyughatatlanul csillogtak, egy szemernyi álmoság sem volt bennük.

- Csak szerencsém volt - válaszolta Hogan. - Ha lenne erre padka, ahová lehúzódhatnánk, már megtettem volna. De ismerem ezt az útszakaszt. Vagy a Sammy's, vagy betli. Ha elértük a dombokat, már jobb lesz.

Azt nem tette hozzá, hogy három órába is beletelhet, míg az addig hátralévő hetven mérföldet megteszik.

- Maga ugye ügynök?

- Meghiszem azt.

Bárcsak ne beszélne a kölyök. Összpontosíthatna a vezetésre. Az úton előttük ködlámpák fénye derengett át sárga lidércekként a homályon. Egy Iroc Z gördült elő mögöttük. A mikrobusz és az Iroc Z elsuhantak egymás mellett, mint két öreg hölgy összetalálkoztukban a szociális otthon folyosóján. Hogan a szeme sarkából látta, hogy a kölyök kiveszi a cigarettát a füle mögül és játszadozni kezd vele. Bryan Adams személyesen. De miért mutatkozott be álnéven a fiú? Akárcsak egy régi *Republic* filmben, amilyeneket éjszakai adásban mutatnak be. A fekete-fehér krimiben az utazó ügynök (a szerepben feltehetőleg Ray Milland) felvesz egy ifjú szélhámost (akit, mondjuk, Nick Adams játszik), aki éppen a börtönből szökött meg Gabbsból vagy Deethből, vagy más efféle helyről...

- Mit árul, haver?

- Címkéket.

- Címkéket?

- Úgy van. Az Egységes Termékkóddal ellátott árucímkéket. Kis matricák, meghatározott számú fekete sávval.

A kölyök - Hogan meglepetésére - bólintott:

- Világos, a szupermarketben áthúzzák egy olyan fotocellás bigyó fölött, és az ár meg hipp-hopp, mint egy varázsjelre megjelenik a pénztárgépen. Stimmel?

- Stimmel. Kivéve, hogy nem varázsjel és nem fotocella. Lézerkiolvasó. Azokat is árulom. Nagyokat is meg hordozhatókat is.

- Nem semmi, faszikám. - A gúny csak halványan bújt meg a hangjában, de megbújt benne.

- Bryan!

- Há?

- A nevem Bill, és nem öregfiú, nem haver, és pláne nem faszikám.

Egyre inkább azon kapta magát, azon sóvárog, bár visszapörgethetné az időt Scooter boltjához, és nemet mondhatna a stoppos srácnak. Scooterék nem rossz emberek, megengedték volna a kölyöknek, hogy meghúzza magát náluk éjszakára, míg a vihar kiadja a mérgét. Talán még adna is neki Mrs. Scooter öt dolcsit, hogy őrizze a tarantellát, a csörgőkígyókat meg Farkast, az Utolérhetetlen Minnesotai Prérifarkast. Hogan azon kapta magát, egyre kevésbé és kevésbé csípi azokat a szürkészöld szemeket. Apró kövekként érzékelte súlyukat az arcán.

- Oké. Bill. Bill, az Árcédulás Haver.

Bill nem válaszolt. A kölyök egymásba fonta kezeit, és nagyot roppantva ujjpercein, kifordította a tenyerét.

- Hát, ahogy az öreganyám mondani szokta volt: nem sok, de muszáj élni valamiből. Igaz-e, árcédulás haverom?

Hogan kifejezéstelen arcot vágott, és a vezetésre összpontosított. Érzése, hogy hibát követett el, bizonyossággá erősödött. Mikor annak idején felvette azt a lányt, Isten hagyta, hogy megússza. *Könyörgöm, imádkozott magában, csak még egyszer, Istenem, jó? Vagy még inkább, bárcsak tévednék a kölyköt illetően - engedd, hogy csak a paranoiám legyen az alacsony légnyomástól, a viharos szélről és az amúgy sem túl ritka név egyezésétől.*

Ormótlan Mack kamion bukkant fel az ellenkező irányból, a hűtőrácson gubbasztó ezüstbuldog kémlelte az örvénylő kavicsföregeteget. Hogan a jobb szélre szorult, míg csak újra meg nem érezte, ahogy az út mentén felhalmozódott homok mohón belekap a kerekébe. A Mack által húzott hosszú ezüstös konténer minden mást eltakart Hogantól balra. Alig hathüvelyknyire húzott el tőle, és úgy tűnt, nem is ér soha véget.

Mikor végre elhaladt, a szőke fiú megszólalt:

- Nekem úgy fest, elég jól állhat anyagilag, Bill, egy ilyen bárka, mint ez, megkönnyíthette legalább harminc lepedővel a zsebét. Akkor meg miért...

- Messze nem került annyiba. - Hogan nem volt biztos benne, hogy "Bryan Adams" is kihallja a hangjából a rosszallást, ahogy ő maga. - A jó részét magam csináltam meg.

- Jó, mindegy, akkor sem kell koplalnia sokat. Akkor meg miért nem a barátságos egeken szálldos, ahelyett hogy ebben a szarban küzdene ideleenn.

Ezt a kérdést már Hogan is többször feltette magának az elhagyatott országutakon Tempe és Tucson vagy Las Vegas és Los Angeles között. Ezt a kérdést muszáj feltenni, mikor az ember már semmit nem talál a rádióban, csak nyamvadt szintipopot meg elnyúzott örökzöldeket, és a Könyvek Hangszalagon sorozat egyik bestsellerének utolsó kazettája is lefutott, és mérföldeken át nem is látni mást, mint vízmosásokat meg bozótosokat, mind-mind Állam bácsi tulajdona...

Mondhatta volna erre, hogy jobban az ügyfelei hullámhosszára tud állni az igényeiket illetően, ha átutazik az otthonukat jelentő vidéken, meg ahol az árujukat eladják, és nem is hazudott volna, de az igazi ok nem ez. Mondhatta volna, hogy macerás a mintadobozok feladásával bajlódni, merthogy a repülőgép ülése alá nehezen begyömöszölhető, nem beszélve arról a kalandról, mikor azt várja, hogy újra felbukkanjanak a futószalagon (egyszer megesett, hogy egy ötezer üdítőital-címkével megrakott láda a Hawaii-szigeteki Hiloban került elő az arizonai Hillside helyett). És nem is hazudott volna. De ez sem az igazi oka.

Az ok az, hogy 1982-ben annak a Western Pride ingajáratnak a fedélzetén tartózkodott, amely lezuhant a hegyekben Renótól tizenhét mérföldre északra. A tizenkilenc utasból hat és a legénység mindkét tagja életét veszítette. Hogan gerinctörést szenvedett. Négy hónapig nyomta az ágyat, és további tíz hónapig gipszfűzőt kellett hordania, amelyet Lita, a felesége Vasszúznek nevezett el. Azt mondják egyesek (akárki találta is ki), ha leestél a lóról, szállj rögtön vissza a nyeregbe. William I. Hogan szerint viszont ez egy nagy marhaság. Az egyetlen kéztördelős, két Valiummal kódósított esettől eltekintve, mikor apja temetésére utazott New Yorkba, nem ült többé repülőre.

Két dolgot vett észre rögtön, ahogy lerázta magáról ezeket a gondolatokat: a Mack elhaladása óta egymagában járt az úton, és hogy a fiú még mindig bámul rá nyughatatlan szemével a válaszra várva.

- Rossz emlékeim vannak egy légijáratral kapcsolatban - mondta. - Azóta megrögzötten ragaszkodom azokhoz a járművekhez, amelyekkel lehúzódhatsz a leállósávba, ha lerobban a motor.

- Neked aztán jó sok rossz emléked van, Billy haver - felelte a kölyök. Hangja hamis együttérzéstől csengett. - És most, sajnós, éppen szerzel egy újabbat.

Éles fémes kattanás. Hogan odapillantott, és meg sem lepődött azon, hogy a fiú egy csillogó, nyolchüvelykes pengéjű rugós bicskát tart a kezében.

A fene egye meg, gondolta Hogan. Most, hogy bekövetkezett, hogy már a nyakán volt a hurok, nem is félt. Fáradt volt. A fene egye meg, csak négyszáz mérföldre otthonról. Az istenit neki!

- Húzódj félre, Billy haver. Csak lassan, óvatosan.

- Mit akarsz tőlem?

- Ha erre nem tudsz válaszolni, hülyébb vagy, mint amilyennek látszol.

Aprócska mosoly játszott a kölyök szája sarkában. A házilagos tetoválás meggyűrődött a karján, ahogy izmai megfeszültek:

- A suskádát akarom, meg, azt hiszem, a guruló kuplerájodat is, legalábbis egy darabon. De ne izgulj. Van itt, nem is messze, egy autósbüfé, a Sammy's. Közel a sztrádához. Majd csak felvesz valaki. Akik meg sem állnak, majd úgy bámulnak rád, mintha kutyaszart találnának a cipőjükön, persze, meg könnyöröghetsz is kicsit, de végül tuti, hogy felvesznek. Most pedig húzódj félre!

Hogan meglepetten tapasztalta, hogy nemcsak fáradt, dühös is. Vajon dühbe gurult akkor is, mikor a lány ellopta a tárcáját? Tényleg nem emlékezett.

- Ne csináld velem ezt a szarságot - mondta a kölyökhöz fordulva. - Felvettelek minden szó nélkül. Ha én nem jövök, még mindig a homokot nyelnéd feltartott hüvelykujjal. Szóval, miért nem rakod el inkább azt az izét. Majd...

A kölyök hirtelen előrelendült a késsel, és Hogan érezte, ahogy lángoló kín hasít bele a jobb kezébe. A mikrobusz megcsúszott, aztán nagyot zökkent egy újabb homokbuckán.

- Azt mondtam, húzódj félre! Vagy mész gyalog, árcédulás haver, vagy heverhetsz a legközelebbi patakmederben elvágott torokkal meg az egyik kiolvasómasináddal a seggedben. És akarsz tudni valamit? Szünet nélkül bagózni fogok egész Los Angelesig, és ahányszor befejezek egy cigit, azon a kurva műszerfaladon nyomom el a csikket.

Hogan lepislantott a kezére, és látta, hogy a vér átlósan fut a kisujja utolsó ujjpercétől a hüvelykujja tövéig. Megint dühbe gurult... de most már szinte tombolt belül, és fáradtsága is kiütközött valószínűtlenül vöröslő szemén. Megpróbálta elméjében felidézni Litát és Jacket, hogy elnyomja a felbuzgó érzést, mielőtt úrrá lesz rajta, és valami ostobaságra kényszeríti, de a kép homályos maradt és életlen. Egy éles kép felidéződött ugyan benne, de nem a megfelelő - a lányé Tonopah külvárosában, a vicsorgó szájú lányé, akinek olyan szomorú volt a szeme, mint a

kisgyereké a plakáton, a lányé, aki azt mondta, *Baszd meg, szivi*, mielőtt pofon vágta a saját pénztárcájával.

Beletaposott a gázpedálba, és a mikrobusz nekiódult. A piros mutató a harmincas szám fölé lendült.

A kölyök ránézett, meglepetten, aztán zavarodottan, végül dühödten:

- Mit művelsz? Azt mondtam, húzódj félre! A hasadban akarod tartani a beleidet, vagy nem?

- Mittudomén - felelte Hogan. Lábát a gázpedálon tartotta. A mutató már a negyven fölött vibrált. A kocsí átrobogott néhány buckán, és belerázkódott, mint a beteg kutya. - És te mit akarsz, öcsi? Kitérni a nyakadat? Csak annyi, hogy fékerántom a kormányt. *Én* becsatoltam az övem. És úgy látom, te viszont elmulasztottad.

A kölyök szürkészöld szemei nagyra tágultak, riadtság és düh kavargott bennük. De hát neked félre kellett volna húzódnod, mondták a szemek. Ennek így kell működni, ha neked szegeznek egy kést - hát nem tudod?

- Úgysem töröd össze a kocsit - mondta a fiú, de Hogan szerint csak magát próbálta ezzel győzködni.

- És miért ne törném? - fordult Hogan a kölyök felé. - Végül is, az biztos, hogy én megúszom, a kocsit meg biztosítva van. Te jössz, seggfej. Ehhez mit szólsz?

- Te... - kezdte a kölyök, de aztán szeme kikerekedett, és már nem érdekelt Hogan.
- Vigyázz!!! - ordította.

Hogan visszafordult, és meglátta a négy hatalmas fényoszlopot, amelyek órá vetültek a kint szálldosó porfelhőn át. Egy tartálykocsi, valószínűleg tele benzinnel vagy propán-bután gázzal. Kürtszó hangzott fel, mint egy gigantikus, felbőszült liba gágogása: Gááááá! Gáááá! Gáááá!

Mialatt a kölyökkel foglalkozott, Hogan mikrobusza odébb sodródott. Ezúttal ő lógott bele a szembejövő sávba. Keményen jobbra rántotta a kormányt, bár tudta, ezzel nem javít a helyzeten, mert már úgyis késő. De a közeledő kamion is lehúzódtott, éppúgy, mint amikor Hogan helyet csinált a Mark IV limuzinnak. A két jármű alig egy hajszálnyira elsasszézott egymás mellett az országúton. Hogan megint érzékelte, ahogy jobb oldali kerekei belemarnak a homokba, és tudta, ezúttal az égadta világon semmi, de semmi esélye, hogy az úton tartsa a járművet - több mint negyven mérföldes sebességnél. Ahogy a hatalmas acéltartály homályos alakja (oldalán CARTER-FÉLE MEZŐGAZDASÁGI SEGÉDESZKÖZÖK ÉS BIOTRÁGYA

felirattal) kifutott a látóteréből, mintha cseppfolyóssá vált volna kezében a kormány, tovább csúszott jobb felé. Azt is látta a szeme sarkából, hogy a fiú előrehajol a késsel.

Mi az, te hülye vagy?!!, akarta odaordítani a kölyöknek, de persze ez még akkor is buta kérdés lett volna, ha sikerül rendesen kimondania. Még szép, hogy hülye - csak egyetlen pillantást kell vetni azokra a szürkészöld szemekre. Sőt maga Hogan is hülye volt, mikor felvette a fiút. De ez most mind lényegtelen. A helyzettel kellett megbirkóznia, és ha megengedhette volna magának azt a fényűzést, hogy azt képzelettel, mindez nem vele történik - ha csak egyetlen pillanatig is ezt képzelte volna -, akkor holnap vagy holnapután már valószínűleg elvágott torokkal és a szemhéja alól kifordult szemekkel találhatnának rá valahol. Ez tényleg megtörténik: szintiszta valóság.

A kölyök, ahogy tőle tellett, megpróbálta Hogan torkára illeszteni a pengét, de a mikrobusz ekkorra már megdőlt, egyre lejjebb és lejjebb csúszott a homok borította árokba. Hogan hátramozdult a kés elől, mindkét kezével elengedve a kormánykereket, és már azt hitte, megszúrta, mikor megérezte a nyakán oldalt lecsorgó vér nedves forróságát. A penge végigmetszette az arcát a szája jobb sarkától a halántékáig. Hadonászott jobb kezével, hogy elkapja a kölyök csuklóját, és ekkor a mikrobusz bal első kereke beleütközött egy utcai telefonkészülék méretű sziklába, és a kocsit óriásit csapódva felbukott, mint egy kaszkadőrautó azokban a filmekben, amik ennek az elbitangolt fiúnak nyilván a kedvencei lehettek. Megpördült a levegőben, mind a négy kereke pörgött tovább, a sebességmérő szerint még mindig harminc mérfölddel óránként, és Hogan érezte, ahogy biztonsági öve fájdalmasan belevág mellkasába és hasába. Mintha újra átélte volna a repülőgép lezuhanását - és, akárcsak akkor, most sem tudta elhinni, hogy tényleg így történik.

A kölyök fel-le huppant, és közben még mindig szorongatta a kést. Feje félrebicsaklott a plafonon, ahogy a mikrobusz alja és teteje helyet cserélt. Hogan látta, vadul kapálódzik bal kezével, és meglepve konstataálta, a fiú még mindig bele akar döfni. Csakugyan csörgőkígyó. Hogueknek ebben igaza volt. Csak éppen a mérget nem fejtették le.

Aztán a mikrobusz nekicsapódott a kemény sivatagi talajnak, amely leszakította a tetőcsomagtartót, és a fiú feje újból odavágódott a plafonhoz, csak most keményebben. A kés kiperdült a kezéből. A kocsit hátuljában kinyíltak a szekrénykék, mintakönyvek és lézerkiolvasók tömegét zúdítva szerteszet. Hogan fülébe még halványan egy nem embertől származó sikoly is eljutott - az XRT az árok átellenes oldalát borító kavicson végigszánkázó tetejének hosszan elnyújtott visítása. Azt gondolta: *Na, ilyen lehet egy konzerv belsejében, mikor valaki felnyitja a dobozt.*

A szélvédő szétrepedt és befelé görbült, milliónyi, cikk-cakkban futó karcolással borított, petyhüdt pajzsként. Hogan lehunyta a szemét, és kezét védelmezően az arca

elé kapta, ahogy a mikrobusz tovább bukfencezett, lehuppant a Hogan felőli oldalára, széttörve az oldalablakot, amelyen így dübörögve bezúdulhatott némi kavics és porlepte föld, mielőtt a kocsni újra talpra állt volna. Még lendült egyet, mintha tovább borulna a kölyök felőli oldalra is... aztán megállapodott.

Hogan ülve maradt a fenekén, legalább öt másodpercig, tágra nyílt szemmel, keze az ülés kartámaszait markolta. Kicsit úgy érezte magát, mint mondjuk Kirk kapitány egy klingon úrnaszád támadása után. Tudatában volt, hogy ölében egy csomó föld meg törött üveg hever, meg még valami más is, bár erről a valamiről nem tudta, hogy micsoda. A szelet is érezte, ahogy újabb adag földet szór a kocsiba a kitört ablakon át.

Aztán látóterét beárnyékolta egy gyorsan mozgó tárgy. A tárgy fehér bőr, barna föld, lehorzsoltt ujjpercek és vöröslő vér elegyéből állt. Ököl volt, és Hogant egyszerűen orrba vágta. A kín azonnal és elsőpró erővel jelentkezett, mintha petárda durrant volna szét az agyában. Egy másodpercre a látása is kihagyott, vakító fehér villanásban oldódott fel. De mire éppen visszatért volna, a kölyök ujjai hirtelen a torkára fonódtak, hogy lélegezni sem bírt.

A kölyök, név szerint a sehová valósi Bryan Adams áthajolt a két ülést elválasztó kis polcon. Vér ömlött belőle vagy féltucatnyi különböző sebből a fején, homlokán és orrán, harci színekre mázolván őt. Szürkészöld szemei eszelős haraggal meredtek Hoganre:

- Nézd meg, mit műveltél, te fasz! - ordította a fiú. - Nézd, mit tettél velem!

Hogan megpróbált kikecmeregni a fiú szorításából, mikor egy pillanatra enyhült, hogy levegőhöz jusson, de - mivel öve még mindig be volt csatolva, és érezhetőleg tartotta is - nem volt merre. A kölyök keze szinte azonnal össze is szorult újra, ezúttal hüvelykujjaival a légcsövet is benyomva, elzárva így a levegő útját.

Hogan megkísérelte felemelni saját kezét is, de a fiú karja szilárd börtönrácsként tartotta vissza. Megpróbálta lerázni a karokat, de azok nem engedtek. Most egy másfajta szélzúgást is hallott - a fejében belül tomboló vad szélvihart.

- Nézd meg, mit műveltél, te hülye állat! Vérzek!

A fiú hangja, de távolabbról, mint eddig.

Kinyiffant, gondolta, és egy hang felelt rá: *Stimmel... baszd meg, szivi.*

Ettől aztán visszatért a dühe. Kotorászott az ölében, hátha van ott más is, mint föld és üveg. Egy papírzsák, benne valami ormótlan tárggyal - Hogan képtelen volt

felidézni, mi is lehet az. Hogan megmarkolta, és felfelé lendítette öklét a fiú állkapcsa irányában. Súlyos puffanással el is találta. A kölyök felsikoltott váratlan fájdalomában, és ahogy hanyatt esett, keze is lehullott Hogan torkáról.

Hogan zihálva mélyet lélegzett, és azt a hangot hallotta, amelyet a teáskanna ad, ha már le kell venni a tűzről. *Vajon én csinálom ezt a hangot? Jézusom, csak nem én?*

Újra fellélegzett. Beszívta a szállongó port. Marta a torkát és megköhögötte, de így is áldás volt számára. Lenézett, és a markában meglátta a Csattogó Fogsor a barna zacskón át is tisztán kivehető sziluettjét.

És hirtelen azt is megérezte, hogy mozog.

Olyan megrázóan emberi volt a mozgás, hogy Hogan nagyot kiáltva eldobta a zacskót. Mintha csak egy emberi állkapocs szólalt volna meg a kezében.

A zacskó a kölyök hátára pottyant, aztán lebucskázott a mikrobusz szőnyeggel fedett padlójára, ahogy "Bryan Adams" támoltyogva a térdére roskadt. Hogan hallotta, ahogy elpattan a gumiszalag... aztán ahogy a fogsor félreismerhetetlen csattogásba-kattogásba kezd, nyílik és csukódik.

Valószínűleg csak egy fogaskerék akadt ki benne, ahogy Scooter mondta, és tuti, hogy ha valakinek van hozzá kezűgyessége, meg bírja javítani, hogy újra mászkáljon meg csattogjon.

De lehet, hogy egy jókora ütés is megteszi, gondolta hozzá Hogan. Ha túlélem, és valaha arrafelé járok, elmondom Scooternek, hogy nem is kell mást tenni, ha egy működésképtelen Csattogó Fogsort akarunk megjavítani, mint fejre állni egy mikrobuszszal, és aztán behúzni a fogsorral annak a pszichopata autóstopposnak, aki fojtogatni próbál. Gyerekjáték az egész.

A fogsor csattogott és kattogott a szakadt barna zacskóban, amely hullámzó oldalával úgy nézett ki, mint egy amputált tüdő, amely nem akar elpusztulni. A fiú odébb kúszott a zacskótól, anélkül hogy ránézett volna - hátramászott a mikrobusz hátuljába, ide-oda rázta a fejét, hogy kitisztuljon. Vékony sugárban vér spriccelt csimbókos haja alól.

Hogan ráakadt öve kapcsára, és megnyomta a nyitógombot. Semmi. A középen lévő négyszögletes gomb egy jottányit sem engedett, és maga az öv is görcsösen feszes maradt, belemélyedve a nadrágszíj fölötti középkorú pocakba és éles átlót húzva a mellkasán át. Előre-hátra hintáztatta az ülést abban a reményben, hogy az öv kinyílik ettől. Az arcáról egyre jobban csorgott a vér, és érezte, hogy az arcbőre ide-oda csapódik, mint egy lehámlott tapétacsík. Ez minden. Pánik tört át sokkos döbbenetén, és rögtön hátra is fordult a jobb válla fölött, hogy megnézze, mire készül a kölyök.

Hát semmi jóra. Meglelte a kést a mikrobusz leghátuljában, használati utasítások és prospektusok kazlának tetején. Felkapta, félrelebbentette arcába lógó haját, és visszafordulva Hoganre bámult. Vigyorgott, és volt valami a vigyorában, amitől Hogan heréi egyszerre szorultak össze és feszültek meg, míg csak úgy nem érezte, mintha két barackmagot dugtak volna a helyükbe az alsónadrágban.

Hát, itt van!, mondta a kölyök vigyora. Egy-két percig már igazán aggódni kezdtem - eléggé aggódni -, de most már minden rendben folyik tovább. Egy ideig improvizálgattunk, most már visszatérhetünk akár a forgatókönyvhöz.

- Beszorultál, árcédulás haver? - kérdezte a fiú, miközben a szél egyenletesen zúgott.
- Be, mi? Még jó, hogy bekötötted magad, nem igaz? Nekem legalábbis jó.

A fiú megpróbált felállni, majdnem sikerült is, de térdei feladták. Olyan túlzott megrökönyödés futott át az arcán, amely más körülmények között egyenesen neveléses lett volna. Aztán megint félresimította vértől ragacsos haját az arcából, és mászni kezdett Hogan felé, bal kezét a kés álcsont nyele köré fonva. A Def Leppard tetoválás duzzadt és apadt elerőtlenedett izmai minden megfeszülésekor, ami Hogannek Myra pólójának - NEVADA ISTEN FÖLDJE - hullámszerűségét juttatta eszébe.

Hogan két kézzel ragadta meg a csatot, hüvelykujjait olyan elszántsággal mélyesztve a nyomógombba, mint korábban a fiú az ő légcsövébe. Egyáltalán nem történt semmi. Az öv beragadt. Kinyújtotta a nyakát, hogy újból a kölyökre pillantson.

Az már eljutott a felhajtható ágyig, és ott megállt. Újból átfutott rajta az a mulatságos megrökönyödés. Egyenesen maga elé meredt, tehát a földet bámulta. Hogannek hirtelen eszébe jutott a fogsor. Még mindig csattogott.

Még éppen időben nézett le, hogy meglássa, ahogy a Behemót Csattogó Fogsor kimasírozik a zacskó nyílásán mókás narancssárga lábain. Az őrlők, a zápfogak, a metszőfogak sebesen mozogtak fel-le, olyan hangot adva, mint a jég a shakerben. A cipők és a sikkes fehér zoknik mintha táncot jártak volna a szürke szőnyegen. Hoganben ez Fred Astaire-t idézte föl, ahogy előre-hátra szteppel a színpadon, Fred Astaire-t a hóna alá dugott sétapálcával és a kackiásan féloldalra billentett girardikalappal.

- A francba - szólalt meg a fiú felnevetve. - Hát ez volt az, ami után kutattál? Ó, anyám! Kinyírlak, árcédulás haver. Szívességet teszek ezzel a világnak.

A kulcs, gondolta Hogan, a kulcs a fogsor oldalán, amivel fel lehet húzni... nem forog.

És újra pillanatnyi előérzete támadt, egészen pontosan tudta, mi fog következni. A kölyök felveszi a földről a fogsort.

A fogsor egyszer csak abbahagyta a sétát meg a csattogást. Egyszerűen csak ácsorgott a mikrobusz enyhén lejtő padlóján, kissé szétnyílt szájjal. Bár nem volt szeme, mégis mintha rejtélyesen bámulta volna a kölyköt.

- Csattogó Fogsor - csodálkozott a sehová valósi Mr. Bryan Adams. Kinyújtotta a kezét a fogsor felé, és megmarkolta. Éppúgy, ahogy Hogan elképzelte.

- Harapd meg! - ordította Hogan. - Harapd le azonnal a rohadt ujját!

A fiú felkapta a fejét, szürkészöld szeme tágra nyílt a döbbenettől. Tátott szájjal bámult Hoganre először - a teljesen bamba csodálkozás jeleként -, aztán elnevette magát. Élesen, visítóan nevetett, tökéletesen kiegészítve a mikrobuszon átsüvítő és a függönyöket kísértetkezekként lengető szelet.

- Harapj meg! Harapj meg! Harapj! - skandálta a kölyök, mintha élete legjobb viccének a csattanója lenne. - Hé, árcédulás haver, azt hittem, én voltam, aki bevverte a fejét.

A fiú a szájába vette a bicska nyelét, és bal keze mutatóujját a Behemót Csattogó Fogak közé dugta.

- 'arapj 'eg - zizegte a kés mellől. Ujját ide-oda mozgatta a túlméretezett fogak között:

- 'arapj 'eg! 'erünk 'arapj 'eg!

A fogsor nem moccan. A narancs lábak sem. Hogan előérzete elenyészett, akár az álmok az ébredés után. A kölyök még egyszer megtáncoltatta ujjait a Csattogó Fogak között, aztán kezdte kihúzni... s ekkor torkaszakadtából elüvöltötte magát:

- A rohadt életbe! A kurva anyját!

Egy pillanatra Hogan szíve mintha kiugrott volna a mellkasából, de aztán rájött, hogy a kölyök - üvöltve bár - csak hangosan kacag. Kineveti őt. A fogsor egész idő alatt mozdulatlan maradt.

A fiú, újra kezébe fogva a kést, felemelte a fogsort, hogy közelebbi pillantást vethessen rá. Megfenyegette a Csattogó Fogsort a hosszú pengével, akár egy tanár, mikor mutatópálcájával inti meg a rosszcsont nebulót:

- Nem szabad harapni - mondta. - Csúnya, rossz...

Az egyik narancssárga láb hirtelen előrelépett a kölyök mocskos tenyerén. Egyúttal a fogak is szétnyíltak, és mielőtt Hogan tudatosíthatta volna magában, mi történt valójában, összezáródtak a fiú orrán.

Bryan Adams újabb sikolya már valódi volt - kínnal és felmérhetetlen megdöbbenéssel teli. Jobb kezével a fogsor felé legyintett, megpróbálta lesodorni, de éppolyan szorosan fogta közre orrát, mint Hogan derekát a biztonsági öv. Vér és szilánkokra tört porcdarabok spricceltek szét vörös fonálként a metszőfogak közül. A fiú hátravetődött, és egy másodpercre Hogan nem is tudott mást kivenni belőle, mint egy rángatózó testet, kapálódzó könyököket és rúgkapáló lábakat. És aztán a késpenge villanását.

A fiú újra sikoltott, és nagy nehezen felült. Hosszú haja függönyként borult arcára: az összecsattant fogsor pedig úgy állt ki alóla, mint valami különös hajó kormánylapátja. A kölyöknek sikerült valahogy beerőltetnie a késpengét a fogak és orra maradványai közé.

- Öld meg! - ordította rekedten Hogan. Elvesztette az eszét: agya tiszta része még fel is fogta, hogy minden biztonnyal elvesztette az eszét, de ez pillanatnyilag nem is érdekelte. - Gyerünk, öld meg!

A fiú sikoltott - hosszan, fültépően, mint egy mozdony síp -, és megrántotta a kést. A penge kettétört, de előbb még sikerült a testtelen állkapcsokat legalábbis résnyire nyitnia. A fogsor lehullott az arcáról, és az ölébe esett. Magával ragadta a fiú orrának legjavát is.

A kölyök megrázta a sörényét. Szürkészöld szemei kancsalítva próbálták az arca közepén éktelenkedő széttrancsírozott cafatokat megszemlélni. Szája összeszorult a kintől, nyakának inai feszítőhuzalokként dagadtak.

Lehajolt a fogsorért. Az fürgén hátraszökkent előle narancsszín lábain. Fel-le jártak lábai, helyben járt, vicsorgott a kölyökre, aki saját lábán ülve kuporgott. Pólója elejét vér áztatta.

Aztán a fiú mondott valamit, ami megerősítette Hoganben a hitet, hogy elveszítette az eszét, mert csak egy delíriumban fogant álomban hangozhatnak el a szavak, melyeket hallott:

- Add vizza az orromad, de rohad zeméd állad!

Azzal megint a fogsorért nyúlt, és ezúttal az nem hátrált el, hanem előrelendült,

kicselezte a felé nyújtott kezét, beugrott a széttárt lábak közé, és aztán egy húsos loccsanással összezárult a kifakult farmernadrág közén, ott, ahol a cipzár véget ér.

Bryan Adams szemei hatalmasra tágultak. Szája is kitárult. Szétvetett karjait válla fölé emelte, egy pillanatig úgy festett, mint egy Al Jonson-imitátor, aki a *Mami* című dalba kíván belevágni. A bicska kirepült a kezéből egész a mikrobusz hátuljába.

- Úristen! Istenem! Áááá...

A narancssárga lábak hevesen jártak fel-le, mintha skót népitáncot lejtenének. A rózsaszín ínnyű Behemót Csattogó Fogsor pedig sebesen bólogatott fel és le, mintha állandóan igent mondana, aztán jobbra és balra, mintha mégis inkább nemet mondana.

- ...ááááááááááá...

Aztán, ahogy a kölyök farmerje kezdett széthasadni - és a hangból ítélve, nemcsak textil szakadásáról lehetett szó -, Bill Hogan elájult.

Két ízben tért magához. Nem sok idő telhetett el addig, míg először felocsúdott, mert a vihar még mindig dühöngött a mikrobusz körül, és a fények is hasonlóak voltak. Mepróbált megfordulni, de éktelen fájdalom hasított ostorcsapásként a nyakába. Rosszabb is lehetett volna... vagy talán lesz is majd, holnapra. Feltéve, ha megéri a holnapot.

A kölyök. Meg kell néznem, hogy tényleg meghalt-e.

Nem, dehogy kell. Még szép, hogy halott. Ha nem lenne az, te volnál.

Ekkor meghallott egy másik hangot is a háta mögül - a fogsor állandó csitt-csattogását.

Érttem jön. Végzett a kölyökkel, de még nem lakott jól, tehát én következem.

Újból az övkioldóért nyúlt, de az még mindig olyan reménytelenül be volt szorulva, mint korábban, és kezeiben sem maradt semmi erő.

A fogsor egyre csak közeledett - a hangból ítélve már egészen az ülés háta mögé ért -, és Hogan zavart elméje kis versikét fabrikált a szüntelen ritmusra:

Csitt-csatt, csitt-csatt, csitt-csitt-csatt!
Fogsor vagyok, és elkaplak!
Mászkálok és rágcsálok,
Őt elkaptam, most rád mászok!

Hogan behunyta a szemét.

A csattogás abbamaradt.

Csak a szél szüntelen visongása maradt, és az XRT horpadt oldallemezéhez csapódó homokszemek kipi-kopogása.

Hogan várt. Hosszú-hosszú idő elmúltával egy kattanást hallott, aztán textil hersegését. Szünet, majd a kattanás és a hersegés megismétlődött.

Mit csinál?

Aztán, mikor harmadszor is hallotta a kattanást és hersegést, érezte, hogy ülése támlája megmoccan. A fogsor felhúzódkodott hozzá. Valamilyen úton-módon felhúzódkodott hozzá.

Hogan felidézte magában, ahogy a fogsor összecsattant a kölyök farmerjének cipzárja alatt, a lába közén, és szinte kívánta, hogy ismét elaléljon. Homok pergett be a törött szélvédőn, csiklandozta arcát és homlokát.

Katt... hrrr! Katt... hrrr! Katt... hrrr!

Az utolsó már egész közélről hangzott. Hogan nem akart lenézni, de nem tudott parancsolni a szemének. A jobb csípőcsontja mellett, ott, ahol az ülés párna és a támla összeér, széles, fehér vigyort pillantott meg. Kínkeserves lassúsággal mozgott fölfelé, nyomakodott még nem látható narancssárga lábaival, metszőfogai közé csippentett egy kis szürke ülés huzat-darabkát... aztán elengedte, és fészkelődve feljebb tolakodott.

Ezúttal a nadrágzsebében kapaszkodott meg, és Hogan ekkor újra elájult.

Mikor másodszor feleszmélt, a szél elcsendesedett, és már majdnem be is sötétedett: az ég különös bíborszínt öltött, amilyenhez fogható még sosem látott a sivatagban. A talaj fölött elsuhanó homokpázmák úgy festettek, mint szökevény szellemkölykök.

Egy pillanatig arra sem tudott visszaemlékezni, hogyan jutott el ide; az utolsó tiszta emlékképe az volt, hogy az üzemanyagmérőre pillant, és meglátja, hogy az egynyolcados jelzés alá csökkent, aztán felnéz, és egy tábla áll az út mentén: SCOOTER VEGYESKERESKEDÉSE ÉS ÚT MENTI ÁLLATKERTJE - BENZIN - ÜDÍTŐK - HIDEG SÖR - NÉZZE MEG ELEVEN CSÖRGŐKÍGYÓINKAT!

Tisztában volt vele, hogy ha akarja, kitarthat emlékezetkiesése mellett, tudatalattija akár örökre is kiküszöbölheti kellemetlen emlékeit. De nem emlékezni is veszélyes lehet. Nagyon veszélyes. Merthogy...

Szellőkés. Homok kopogott a csúnyán behorpadt mikrobusz vezető felőli ajtaján. Úgy hangzott, akár egy

(fogsor! fogsor! fogsor!)

Az emlékezetkiesés törékeny pajzsa széttörött, átömlött rajta minden emlék, és Hogan arcából kiszaladt a vér. Rekedt hörgést hallatott, mert emlékezett arra a hangra

(loccs!)

mikor a Csattogó Fogsor belemart a kölyök heréibe, és rémült tekintettel nézett körbe, kezét saját ágyékára szorítva, hogy hová lett az ámokfutó fogsor.

Nem látta sehol, de vállalai szokatlan könnyedséggel követték karja mozdulatait. Az ölébe nézett, és elvette a kezét a nadrágvarrásról. Biztonsági öve már nem béklyózta őt. Két darabban hevert a szürke szőnyegen. A kioldó fémcsatja még mindig a zár mélyében rejtett, de a végén csak foszladozott vörös cafatok lógtak. Az övet nem vágta el, kettéharapták.

A visszapillantó tükörbe nézett, és mást is meglátott. A mikrobusz hátsó ajtaja tárva-nyitva állt, és a szürke szőnyegen csak egy elmosódott, pirosuló, ember alakú sziluett jelezte, hol feküdt a kölyök. A sehová valósi Mr. Bryan Adams eltűnt.

És a Csattogó Fogsor is.

Hogan lassan kiszállt a mikrobuszból, mint egy vénember, akit a csúza kínozt. Megállapította, hogy ha teljesen egyenes vonalban tartja a fejét, nem is fáj annyira... de ha ezt elfelejtette, és bármilyen irányban elfordította, robbanásszerű nyilallások hasítottak rögtön nyakába, vállába és hátába. Még a gondolat is, hogy hátrabillentse

a fejét, elviselhetetlen volt.

Lassan elsétált a kocsi hátuljához, végigsimította a horpadt, dukkózását vesztett felületet, hallotta és érezte is, ahogy üvegszilánkok ropognak a talpa alatt. Hosszasan ácsorgott balodalt a kocsi hátuljánál. Nem mert befordulni. Félt, ha mégis megteszi, megpillantja a kölyköt ott kucorogni, bal kezében a bicskát szorítva és kifejezéstelenül vigyorogva. De hát mégsem állhatott ott vég nélkül, elgémberedett nyakán sajgó fejét fogva, mintha egy nagy kanna nitroglicerint tartana a kezében, miközben besötétedik, így hát végül Hogan befordult.

Senki. A kölyök tényleg elment. Vagy legalábbis első pillantásra így tűnt.

A szél felzúgott, megcibálva Hogan haját felhasadt arca körül, aztán végleg elült. És ekkor Hogan meghallott egy harsány reccsenést úgy húszyardnyira a kocsi hátuljától. Odanézett, és látta, a kölyök tornacipőjének talpa éppen eltűnik egy vízmosás partja mögött. A tornacipők nagyjából V alakot zártak be. Mozgásuk egy pillanatra megtorpant, mintha a valaminek, ami a testet rángatta, össze kellene szednie az erejét, aztán lassan rángatózva tovább csúsztak befelé.

Hogan agyában hirtelen megjelent a kibírhatatlanul rettenetes kép, ahogy a vízmosásban a Behemót Csattogó Fogsor ácsorog mókás narancssárga lábain és menő fehér zoknijában - olyan menőkben, hogy a California Raisins is csak mucai jöttek gyülekezetének tűnne mellette -, ácsorog a Las Vegastól nyugatra elterülő földeket beborító, vibráló bíbor fényben. És a fogak szorosra záródnak a kölyök hosszú, szőke hajának loboncán.

A Csattogó Fogsor távolodott.

A Csattogó Fogsor magával vitte Mr. Bryan Adamset sehová.

Hogan sarkon fordult, és lassan az út széléhez botorkált, egyenesen és mereven tartotta nyakán nitroglicerín-koponyáját. Öt percébe telt, míg kikászálódott az árokból, és további negyedóra, míg lestopolt valakit, de végül is sikerült. És ez idő alatt egyszer sem nézett vissza.

Kilenc hónappal később, júniusban, egy tiszta, meleg nyári napon Bill Hogan újra elvetődött Scooter Vegyeskereskedésébe és Út Menti Állatkertjébe... bár a hely új nevet kapott. A táblán most ez állt: MYRA KUCKÓJA - BENZIN - HIDEG SÖR - VIDEO. A szavak alatt pedig egy farkas - vagy talán csak Farkas - vonyított a Holdra. Farkas maga, az Utolérhetetlen Minnesotai Prérikutya egy ketrecben hevert a tornác tetejének hűvösében. Hátsó lábait elegánsan széttárta, és pofáját a mancsaira fektette.

Mikor Hogan megtöltötte a benzintartályt, meg se mozdult. A csörgőkígyóknak és a tarantellapóknak se híre, se hamva.

- Helló, Fókás - mondta Hogan, és felment a lépcsőn. A ketrec lakója hanyatt gördült, és kihívóan kilógatta hosszú, vörös nyelvét a szájából, ahogy Hoganre pillantott.

Az üzlet tisztábbnak és nagyobbak tűnt. Hogan megállapította, ez részben azzal magyarázható, hogy odakint az idő sem volt olyan dermesztő. De persze az ablakokat is lemosták, például, és ez sem elhanyagolható körülmény. A falburkolatot fenyőlambériára cserélték, amely még mindig friss gyantaszagot árasztott. A terem hátuljában egy bárpult is állt, öt székkal. A kacetvitrin még mindig a helyén volt, de a robbanó cigaretták, trükkös mütyürök és dr. Félész Tüsszentőpora már eltűnt. A vitrint videokazetták töltötték meg. Egy kézírásos táblácskán ez állt: **PORNÓFILMEK A HÁTSÓ SZOBÁBAN - SZIGORÚAN CSAK 18 ÉVEN FELÜLIEKNEK.**

Hogan csak profilból látta a pénztárnál álló nőt, ahogy a számológépet nézte és nyomogatta. Hogan egy másodpercig biztosra vette, hogy Mr. és Mrs. Scooter lánya - az egyetlen nőnemű a három fiú mellett, akiknek felneveléséről Scooter beszélt. Aztán mikor felemelte a fejét, Hogan látta, hogy magával Mrs. Scooterrel áll szemben. Hitetlenkedve vette tudomásul, hogy ez ugyanaz a nő, akinek mamut nagyságú keblein hullámozott viharosan a NEVADA ISTEN FÖLDJE feliratú póló. Mrs. Scooter legalább huszonöt kilót leadott, és haját is fényesen csillogó dióbarnára festette. Csak a szeme és szája körüli szarkalábak maradtak ugyanolyanok.

- Feltankolt? - kérdezte.

- Fel. Tizenöt dollárért. - Átnyújtott egy húszast, a nő beütötte. - Nagyon megváltozott a hely, mióta utoljára láttam.

- Hát, volt egypár nagyobb változás Scooter halála után - hagyta jóvá a nő, és kivett egy ötöst a kasszából. Már éppen átadta volna, mikor jobban megnézte magának a férfit, és aztán habozva megkérdezte: - Csak nem maga az, aki majdnem elpusztult tavaly abban a nagy viharban?

Hogan bólintott, és kezét nyújtott:

- Bill Hogan.

Az asszony habozás nélkül átnyúlt a pult fölé, és határozottan megszorította a kezét. Férje halála szemmel láthatólag magabiztosabbá tette - vagy egyszerűen csak túljutott a klimaxán.

- Részvétem a férjét illetően. Rendes embernek látszott.

- Scooter? Klassz fickó volt, mielőtt megbetegedett - mondta az asszony. - És maga? Felgyógyult?

Hogan bólintott:

- Úgy hat hétig kellett nyakmerevítőt viselnem - már nem is először életemben -, de most már jól vagyok.

A nő a jobb arcán végigfutó vágásra nézett:

- Ő csinálta? Az a kölyök?

- Aha.

- Rendesen kikozmetikázta magát.

- Aha.

- Úgy hallottam, összetörte magát a karambolban, aztán kimászott a sivatagba meghalni - nézett ravaszul Hoganre. - Stimmel?

Hogan elmosolyodott:

- Nagyjából.

- Jay Tee azt mondta - ő errefelé a helybeli zsaru -, az állatok rendszeren lecsupaszították. A sivatagi patkányok eléggé tiszteletlenek tudnak lenni.

- Erről nekem már fogalmam sincs.

- Jay Tee szerint a saját anyja sem ismert volna rá. - Lelappadt mellére tette a kezét, és őszintén nézett a férjira. - Így görbüljek meg.

Hogan hangosan felnevetett. A vihar óta eltelt hetek és hónapok alatt egyre gyakrabban nevetett. Mintha, legalábbis úgy vette észre, másképpen szemlélné azóta a világot.

- Szerencséje, hogy nem nyírta ki - mondta Mrs. Scooter. - Irtóra hajszálon múltott, hogy megúsza. Vigyázott magára az Úristen.

- Bizony - helyeselt Hogan. Lepillantott a vitrinre. - Látom, a kacatokat kivették

innen.

- Azokat az ócska vacakokat? Még szép. Ez volt az első dolgom, hogy... - Hirtelen felötlött benne valami: - A fenébe! Hát van itt valami, ami a magáé. Ha elfelejtem, Scooter még visszajárna engem kísérteni miatta.

Hogan meglepődve húzta föl a szemöldökét, de a nő már a pult mögött keresgélt. Lábujjhegyre állt, és levett valamit a cigarettaállvány fölötti polcról. Hogan minden csodálkozás nélkül állapította meg, hogy a Behemót Csattogó Fogsor az. Az asszony letette a pultra.

Hogan a fagyos, nemtörődöm mosolyra meredt, érezte a előtörekvő emlékeket. Ott állt hát, a Slim Jim-állvány mellett, a világ legnagyobb Csattogó Fogsora, mókás narancssárga lábain, hűvösen, mint a hegyi szellő, Hoganre vigyorogva, mintha azt mondaná: *Helló, hahó! Csak nem felejtettél el? Én aztán nem felejtettelek el téged, barátom. Nem bizony.*

- A tornácon találtam másnap, hogy a vihar kiadta a mérget - magyarázta nevetve Mrs. Scooter. - A jó öreg Scooter odaadott valamit magának ingyen, aztán beletette egy fenekén lyukas zacskóba. Én kidobtam volna, de ő meghagyta, hogy adjam oda magának, úgyhogy felraktam a polcra. Azt mondta, hogy egy utazó ügynök, ha erre jár egyszer, jön máskor is... és igaza lett, itt van.

- Igen - helyeselt Hogan. - Itt vagyok.

Felvette a fogsort, és bedugta az ujját a résnyire nyitott fogak közé. Végigsimította a rágófogakat az ujjbegyével, és már látta magában a kölyköt, a sehová valósi Mr. Bryan Adamset, amint azt skandálja: *Harapj meg! Harapj meg! Harapj meg!*

Vajon a hátsó fogakon még mindig ott szárad a fiú vére? Hogan látott ugyan valamit rajtuk, de árnyék is lehetett.

- Megőriztem, mert Scooter azt mondta, magának van egy fia.

- Van - bólintott Hogan. És, gondolta hozzá, a fiúnak még mindig van apja. És ezt ennek a fogsornak köszönheti. Csak az a kérdés, azért gyalogoltak el idáig azok a narancssárga lábak, mert ez az otthonuk, vagy mert tudták, amit Scooter tudott... hogy egy utazó ügynök, ha egyszer jár valahol, máskor is visszatér majd. Akárcsak a tettes a tett színhelyére.

- Ha még mindig kell, a magáé - mondta az asszony. Egy darabig komolyan nézett, aztán elnevette magát: - A francba! Tuti, hogy kidobtam volna úgyis, csak épp elfelejtettem. És persze még mindig törött.

Hogan elfordította az ínyből kiálló kulcsocskát. Kétszer körbefordult, felhúzza a rugót, aztán ütközés nélkül forgott tovább. Törött. Na persze. És az is marad, míg úgy nem dönt, hogy egy darabig ne legyen az. És nem is az a kérdés, hogyan jutott ide vissza. És nem is az, miért.

Hanem, hogy mit akart.

Megint bedugta az ujját a fehér acélvagyorba, és odasúgta neki:

- Harapj meg - nem akarod?

A fogsor csak álldogált szupermenő narancssárga lábain, és vigyorgott.

- Úgy látszik, nem beszél - jegyezte meg Mrs. Scooter.

- Hát nem - mondta Hogan, és a kölyökre gondolt, a sehová valósi Mr. Bryan Adamsre. Hány ilyen kölyök van manapság. És hány ilyen felnőtt is, akik úgy nőnek az utak mentén, mint az útilapu, és bármikor készek arra, hogy ellopják a pénztárcádat, és azt mondják, *Baszd meg, szivi*, és aztán elmeneküljenek. Felhagyhatsz azzal, hogy stopposokat veszel föl (Hogan ezt megtette), felszereltethetsz riasztót otthon (Hogan ezt is megtette), de a világ akkor is könyörtelen marad, repülőgépek hullnak le az égről, örültek bukkannak föl mindenfelé, és mindig jól jött egy újabb biztosítás. Nem beszélve arról, hogy felesége is volt.

Meg fia.

Jó lenne, ha Jack az asztalán tartana egy Behemót Csattogó Fogsort. Ha történe valami. Csakis arra az esetre.

- Köszönöm, hogy megőrizte nekem - mondta Hogan, és lábainál fogva óvatosan felemelte a Csattogó Fogsort. - Azt hiszem, a fiam még így törötten is imádni fogja.

- Scooternek köszönje, ne nekem. Adjak zacskót? - Elmosolyodott. - Műanyagot, garantáltan nem lyukasat.

Hogan nemet intett, és a sportdzsekije zsebébe csúsztotta a fogsort.

- Majd így viszem - mondta, és visszamosolygott. - Hogy kéznél legyen.

- Vigyázzon magára.

Hogan elindult az ajtó felé, de a nő megint utánaszólt:

- Jöjjön máskor is! Eszméletlen jó csirkés szendvicsem van.

- Elhiszem. Jövök majd.

Azzal kísért, lement a lépcsőn, és megállt egy pillanatra a forró sivatagi napon, és mosolygott. Jól érezte magát - mostanában egyre jobban. Már meg is győzte magát róla, hogy minden rendjén is van így.

Balra tőle, Farkas, az Utolérhetetlen Minnesotai Prérikutya talpra állt, orrát a négyzethálós rácshoz dugta, és ugatni kezdett. Hogan zsebében a Csattogó Fogsor csattant egyet. Halk zajt adott, de Hogan meghallotta, és érezte, mozdul is már.

- Nyugi, kishaver - mondta kedvesen neki.

Fürgén átment az udvaron, beszállt vadonatúj Chevrolet mikrobusza vezetőülésébe, és elhajtott Los Angeles felé. Litának és Jacknek azt ígérte, már hétre otthon lesz, legkésőbb nyolcra, és szerette betartani az ígéreteit.

(Rézműves Zoltán fordítása)

ANYÁNAK, SZERETETTEL

Csak egyetlen saroknyira az ajtónállóktól, limuzinoktól, taxiktól és a Le Palais, az egyik legrégebb és leggrandiózusabb New York-i szálloda forgóajtós bejáratától, van egy egész kicsi másik ajtó. Tábla nem jelzi, és a többség számára észrevétlen is marad.

Reggel háromnegyed hétkor érkezett ide egy napon Martha Rosewall, kezében egyszínű kék vászontáskával, arcán mosollyal. Táskája, akárcsak máskor, annál szokatlanabb volt viszont a mosolya. Nem mintha munkája boldogtalanította volna valaha is, bár a Le Palais tizedik-tizenkettedik emeletei főgondnokának lenni sokak számára nem tűnt volna sem túl fontos, sem túl kifizetődő állásnak. Egy olyan asszonnak viszont, aki cseperedő kislány korában rizses- és liszteszsákokból varrott ruhákat viselt az Alabama állambeli Babylonban, nagyon is fontosnak és nagyon is kifizetődőnek tűnt. De nem is a szakma a lényeg, lehet az szerelő vagy filmcsillag, hétköznapi reggeleken mindenki azzal az arckifejezéssel érkezik a munkahelyére, amely azt hirdeti: "*Én még leginkább alszom*", és semmi többet. De Martha Rosewall számára a mai nem hétköznapi reggel volt.

A dolgok akkor kezdtek elhétköznapiatlanodni, mikor előző este hazaért a munkából, és megtalálta a csomagot, amelyet fia küldött Ohióból. A rég-nem-várt és rég-nem-remélt elkövetkezett. Csak bóbiskolásra futotta tegnap éjjel alvás helyett - hiszen muszáj volt fel-felkelnie és ellenőrizni, hogy a küldemény tényleg igazi, és tényleg létezik-e. Végül párnája alá tette, úgy aludt el - mint egy menyasszony az esküvői tortaszelettel.

Kinyitotta tehát kulcsával a kis ajtót egysaroknyira a szálloda főbejáratától, és lement a zöldre festett falú, hosszú folyosóra vezető három lépcsőfokon, amelyet a Dandux mosoda frissen mosott és vasalt ágyneművel telepakolt kocsjai szegélyeztek. Tisztaságillat töltötte be a folyosót. Ez az illat Marthának, ki tudja, miért, mindig a frissen sült kenyérét juttatta eszébe. Az előcsarnokból halkán átszűrődő háttérzenét Martha mostanában már meg sem hallotta, legalábbis nem jobban, mint a teherlift zümmögését vagy a porcelánedények csörömpölését a konyhából.

A folyosó közepe táján nyílt a FŐGONDNOKSÁG feliratú ajtó. Benyitott, a fogasra akasztotta a kabátját, és keresztülment a nagy szobán, amelyben a főgondnokok - szám szerint tizenegyen - kávészünetet tartanak, megoldják a kereslet és kínálat problémáit, és próbálnak lépést tartani a felgyülemelő papírmunkával. Ebből a szobából, a hatalmas íróasztallal, az egész fal hosszában végigfutó hirdetőtáblával és a folyamatosan túlcorduló hamutálcákkal, nyílt az öltöző. Egyszínű zöld betonfalak, padok, szekrények és két hosszanti acélrúd, telis-tele lopásbiztos fogasokkal.

Az öltöző távolabbi végéből nyílt a vizesblokk. Most is épp kinyílt az ajtó, és megjelent Darcy Sagamore, a Le Palais Szálló bolyhos fürdőköpenyébe és forró gőzfátyolba burkolódzva. Csak egyetlen pillantást vetett Martha sugárzó arcára, és máris nevetve tárta ölelésre a karját.

- Megérkezett, ugye?! - kiáltotta. - Megkaptad! Az arcodra van írva, hogy meg. Sikerült, hölgyeim és uraim!

Martha nem gondolta volna, hogy sírni fog. De előbújtak a könnyei. Megölelte Darcy, és arcát belefúrta Darcy nedves fekete hajába.

- Jól van, drága - biztatta Darcy. - Sírd csak ki magad nyugodtan.

- Én annyira büszke vagyok rá, Darcy. Olyan borzasztóan büszke.

- Még szép. Ezért is sírsz, és ez jól is van így... de ha befejezted, rögtön látni is akarom. De fogd inkább te - tette hozzá egy mosollyal -, mert azt hiszem, ha összevizezném neked, ki is nyomnád érte a szememet.

Azzal egy szent ereklyének kijáró ünnepélyességgel - amit Martha Rosewall valóban így is érzett - kiemelte fia élete első regényét a kék vászontáskából. Otthon gondosan becsomagolta selyempapírba, és a barna nejlon formaruha alá dugta. Kibontotta hát a selyempapírból, és végre Darcy is megpillanthatta a kincset.

Alaposan megnézte a címlapot, amelyen három tengerészgyalogos - egyikük bepólyázott fejjel - rohamozott folyamatosan tüzelve hegynek fölfelé. A címet lángoló vörös-narancs színnel nyomtatták: *Dicsfény*. A kép alatt pedig az állt: *Peter Rosewall regénye*.

- Jól van, szép, gyönyörű, de mutasd gyorsan a másik dolgot. - Darcy olyan hangsúllyal mondta ezt, mint akit a pusztán érdekes helyett a dolgok veleje jobban érdekel.

Martha bólintott, és habozás nélkül az ajánláshoz lapozott: "*Ezt a könyvet édesanyámnak, Martha Rosewallnak ajánlom szeretettel. Anya, nélküled sohasem sikerült volna mindez.*" A nyomtatott dedikáció alatt halvány, girbegurba és egy kissé régies kézírással még ennyi volt olvasható: *És ez nem tréfa. Szeretlek, anya! Pete.*

- Ó, hát ez igazán kedves - mondta Darcy, és sötét szeméből kitörölt pár könnyet a kézfejevel.

- Nemcsak hogy kedves - felelte Martha, és visszacsomagolta a könyvet a

selyempapírba. - Színigaz.

Mosolygott, és Darcy Sagamore, a régi hű barát látta, hogy a mosolyban több van, mint szeretet. Diadal.

Háromkor, miután blokkoltak a munkaidő végeztével, Martha és Darcy gyakran beugrott a La Pâtisserie-be, a szálloda kávéházába. Alkalmanként a Le Cinqbe, az előcsarnok melletti kis bárba is lementek, ha valami erősebb italra támadt kedvük, és ma - ha máskor nem is - feltétlenül egy ilyen Le Cinq-alkalom volt. Darcy kényelemben helyezte barátnőjét az egyik boksza, és ott hagyta egy nagy tálra való Aranyhal keksszel, míg félrevonta Rayt, aki aznap délután a pultos volt. Martha látta, amint rávigyorog Darcyra, bólint, és okét mutat a jobb kezének hüvelyk- és mutatóujjával. Darcy elégedett arccal tért vissza a boksza, miközben Martha gyanakodva méregette.

- Ez mi volt?

- Majd meglátod.

Öt perccel később Ray megjelent egy ezüst jégvödörrel, állványra helyezte, és letette az asztaluk mellé. Egy üveg Perrier-Jouët pezsgő volt benne, és két behűtött pohár.

- Jesszusom - mondta Martha félig ijedten, félig nevetve. Meghökkenően bámult Darcyra.

- Csitt - kérte Darcy, és Martha a kedvéért elhallgatott. Ray kihúzta a dugót, letette Darcy mellé, és kiöntött egy keveset a poharába. Darcy beleegyezőleg intett, és rákacsintott Rayre.

- Egészségükre, hölgyeim - mondta Ray, és egy puszit nyomott Martha arcára. - És gratulálj a fiadnak a nevemben, aranyom - tette hozzá, s azzal kísért, mielőtt a még mindig döbbsen Martha bármit is szólhatott volna.

Darcy teletöltötte a pezsgőskelyheket, aztán köszöntésre emelte a magáét. Egy pillanattal később Martha is felemelte az övét. A poharak halkán összecsendültek.

- A fiad karrierjének kezdetére - mondta Darcy. Ittak. Aztán Darcy másodszor is odakoccintotta a poharát Marthához. - És magára a fiúra is.

Megint ittak, és Darcy harmadszor is koccintott, mielőtt Martha lerakhatta volna a poharát:

- És az anyai szeretetre.

- Ámen, édesem - mondta rá Martha, és bár a szája mosolygott, a szeme nem. Az első két pohárköszöntőnél csak egy-egy diszkrét kortyot ivott, most viszont fenéig ürítette a pezsgőskelyhet.

Darcy természetesen azért vette az üveg pezsgőt, hogy legjobb barátnőjével stílusosan ünnepelhessék Peter Rosewall áttörését, de nem ez volt az egyetlen oka. Kíváncsivá tette Martha megjegyzése, mármint hogy az ajánlás nemcsak kedves, de színigaz is, meg aztán a diadalmas arckifejezés is.

Megvárta, míg Martha a harmadik pohár pezsgővel is végez, aztán feltette a kérdést:

- Hogy értetted, amit az ajánlásról mondtál?

- Mit?

- Azt mondtad, nemcsak kedves, de színigaz.

Martha olyan sokáig nem szólt, csak nézett Darcyra, hogy az már azt hitte, nem is válaszol egyáltalán. Aztán olyan keserű nevetésben tört ki, hogy Darcy egészen megdöbbsent. Sohasem gondolta volna, hogy a kedves kis Martha Rosewall ennyire elkeseredett is lehet - még meglehetősen nehéz élete ellenére sem. De a diadal még mindig sugárzott belőle, zavarba ejtő ellenpontként.

- Bestseller lesz a könyvből, és a kritikusok is úgy zabálják majd, mint a fagyaltot - jelentette ki Martha. - Ebben biztos vagyok. És nem azért, mert Pete ezt mondta... merthogy természetesen mond ilyeneket. Azért tudom, mert ez már mással is valóban megtörtént.

- Kivel?

- Pete apjával - válaszolta Martha. Egymásba kulcsolta a két kezét az asztalon, és nyugodtan nézett Darcy szemébe.

- De hát... - kezdte Darcy, majd elhallgatott. Johnny Rosewall persze soha életében nem írt könyvet. Adóslevelek meg a nagy ritkán festékszóróval téglafalakra mázolt *Megbasztam anyádat* sokkal inkább vágott Johnny stílusába. Pedig mintha Martha mégis ezt mondta volna.

Hagyd a képzelődést - gondolta magában Darcy. - *Nagyon is jól tudod, mit akart mondani. Az lehet, hogy feleségül ment Johnnyhoz, mikor Pete-tel teherbe esett, de a gyerekért egy kissé értelmiségibb fickó volt a felelős.*

A gond csak az volt, hogy ez így nem stimmelt. Darcy ugyan soha nem találkozott Johnnyval, de Martha albumában látott róla öt-hat fényképet, és Pete-et jól ismerte - annyira jól, hogy a középiskola utolsó és a főiskola első két évében már szinte a saját fiának is érezte őt. A fizikai hasonlóság az állandóan a konyhájában lebzselő fiú és a fotóalbumban látott ember között pedig nagyon is nyilvánvaló volt.

- Hát, Johnny volt Pete *biológiai* apja - felelt meg Martha a gondolatra, mintha csak belelátott volna. - Elég csak megnézni az orrát meg a szemét. Csak éppen nem a *természetes* apja. Van még abból a buborékosból? Olyan klasszul csúszik.

Most, hogy már kissé becsípett, újra a felszínre tört Martha déli akcentusa, mint ahogy a kisgyerek bújjik elő titkos búvóhelyéről.

Darcy kitöltötte szinte az egész maradék pezsgőt Martha poharába. Martha magasba tartotta a poharat a talpánál fogva, keresztülbámult a folyadékban, élvezte, ahogy a Le Cinq délutáni hangulatvilágítása bearanyozódik benne. Ivott egy kicsit, letette a kelyhet, és ismét felnevetett, keserűen és spiccesen.

- Fogadjunk, hogy halvány gőzöd nincs, miről beszélek.

- Igazad lenne, drágám.

- Na jól van, hát elmondom - mondta erre Martha. - Ennyi év után már muszáj is elmondanom valakinek - most már tényleg. Most, hogy kiadta a könyvét, és sikerült neki. Annyi évig várta, készült rá. Isten látja lelkemet, hogy *neki* nem mondhatom el. Neki semmiképpen se. De hát a szerencsés fiúk nem is szokják sejtetni, az anyjuk mennyire szereti őket, meg hogy micsoda áldozatokat hoz értük. Nem igaz?

- Azt hiszem, tényleg nem - felelte Darcy. - Marthám, édes, szerintem meg kéne mégis gondolnod, hogy el akarod-e nekem mondani, bármiről legyen is szó...

- Nem is sejtik - mondta megint Martha, és ebből Darcy rájött, hogy egy árva szavát sem hallotta meg. Martha Rosewall valahol máshol járt, a saját világában. Mikor újból Darcyra nézett, szája sarka furcsa kis mosolyra görbült, amely nem túlságosan tetszett Darcynak. - Nem sejtik -ismételte. - Ha meg akarod tudni, az ajánlás szó valójában mit is jelent, akkor szerintem egy anyát kell erről megkérdezned. Nem gondolod, Darcy?

Darcy csak a fejét rázta, nem igazán tudta, mit mondjon. Martha erre bólintott, mintha Darcy teljesen egyetértőleg nyilatkozott volna, és beszélni kezdett.

Nem kellett Ádám-Évától átismételnie az alapvető dolgokat. A két asszony már tizenegy éve dolgozott együtt a Le Palais-ben, és ez idő alatt szinte már az elejétől fogva közeli barátnők voltak.

Az egyik legeslegalapvetőbb dolog az volt, hogy Darcy úgy vélte (legalábbis eddig a bizonyos napig a Le Cinqben), Martha egy olyan férfihoz ment hozzá, aki nemcsak hogy nem volt tökéletes, de mindig is jobban érdekelte a lapos üvege meg a narkó - nem beszélve szinte akármelyik nőről, aki megriszálta előtte a fenekét -, mint az az asszony, akit feleségül vett.

Martha még csak néhány hónapja volt New Yorkban, mikor összeismerkedtek. Falusi csitri volt, és két hónapos terhes, mikor kimondta a boldogító igent. De terhesség ide, terhesség oda, többször is elmondta Darcynak, hogy alaposan meggondolta, mielőtt hozzáment Johnnyhoz. Hálás volt érte, hogy a férfi hajlandó megállapodni mellette (és ahhoz már akkor is elég esze volt, hogy tudja, a legtöbb férfi már öt perccel azután, hogy a kisasszony szájából elhangzott, *terhes vagyok*, vette volna a kalapját és odébbáll), de nem is volt teljesen vak, hogy ne vegye észre jellembeli hiányosságait. Pontosan tudta, mit szólna anyja és apja - főleg az apja - a fekete tornatrikós Johnny Rosewallhoz, a cipőjében, amelyet azért vett, mert Memphis Slim is pont ilyet viselt az Apollóban.

Martha ezt az első gyermekét a harmadik hónapban elvetélte. Újabb öt hónapra rá végre felmérte házassága hasznát és veszteségeit, és megállapította, hogy nagyjából veszteségesen üzemel. Túlságosan sok volt benne az éjszakai kimaradozás, silány füllentés és monokli a szemek körül. Az volt a véleménye, hogy Johnny egyszerűen beleszeret az ökleibe, mikor részeg.

- Mindig fess volt - mondta egyszer Darcynak -, de egy fess szarrakás azért mégiscsak egy szarrakás.

Mielőtt összecsomagolhatta volna holmiját, Martha azon kapta magát, hogy újra teherbe esett. Johnny ezúttal azonnal és kegyetlenül reagált, seprűnyéllel ütötte az asszony hasát, hogy megint elvetéljen. A két nappal későbbi éjjelen Johnny és néhány cimborája - akik mindannyian osztoztak rajongásában az elegáns ruhák és a kacsaoorrú cipők iránt - egy italboltot próbált feltörni a Száztizenhatodik utcában. A tulajdonos azonban egy karabélyt rejtegetett a pult alatt. Rájuk is fogta. Johnny Rosewall erre, isten tudja, honnan, előkapott egy nikkelezett csövű harminckettest. Megcélozta a tulajt, meghúzta a ravaszt, és a pisztoly darabokra robbant a kezében. A cső egyik szilánkjába behatolt az agyába a jobb szemén keresztül, és azonnal végzett vele.

Martha tovább dolgozott a Le Palais-ben egészen a hetedik hónapig (ez persze még

jóval Darcy Sagamore érkezése előtt történt), mikor is Mrs. Proulx hazaküldte, nehogy aztán a kölykét elpottyantsa valahol a tizedik emeleti folyosón, vagy esetleg behajítsa a szennyesledobóba.

- Nagyon jó kis munkaerő vagy, és vissza is kapod majd az állásodat, ha akarsz - nyugtatta Roberta Proulx -, de jobb lesz, kislány, ha most elmész innen.

Martha el is ment, és két hónapra rá világra hozott egy hét font súlyú fiút, akit Peternek nevezett el, és ez a Peter, hosszú idő múltán, megírta a *Dicsfény* című regényt, amelyről mindenki - beleértve a Hónap Könyve Klubot és a Universal Stúdiót - azt gondolta, hogy sikerre és hírnévre hivatott.

Ezt Darcy már mind hallotta korábban. A többit - a dolog hihetetlen részét - csak azon a délutánon és estén tudta meg a Le Cinqben, előttük pezsgőspohár, Martha Rosewall lábánál a kék vászontáskában Pete regényének tiszteletpéldánya.

- Persze a külvárosban laktunk - kezdte Martha, közben a pezsgőspoharát nézte és babrálta az ujjai közt. - A Stanton Streeten, az állomás parkján túl. Jártam már ott azóta is. Rosszabb, mint volt, sokkal rosszabb - bár, mondjuk, annak idején sem volt nagy látványosság.

Lakott egy fura öregasszony a Stanton Street állomásparki végén, az emberek Delorme mamának hívták, és a legtöbben megesküdtek volna, hogy boszorkány. Jómagam nem hittem semmi ilyesmiben, egyszer meg is kérdeztem Octavia Kinsolvingot, aki abban a házban lakott, ahol én Johnnyval, szerinte hogy képesek az emberek még mindig ilyen hülyeséget komolyan venni, mikor az úrben műholdak keringenek a Föld körül, és szinte minden nyavalyára megvan a gyógyír a nap alatt. Octavia művelt asszony volt máskülönben, a Juilliard-ra járt, és csak azért lakott a Száztizedik utca valaga mögött, mert az anyját meg három öccsét kellett eltartania. Azt hittem, egyetért majd velem, de csak kinevetett, és a fejét rázta.

Csak nem azt mondd, hogy hiszel a boszorkányságban?, kérdezem tőle.

Mire ő azt mondja, *dehogya, én őbenne hiszek. Merthogy ő más. Talán ha minden ezredik - vagy tízezredik -, sőt milliomodik nő valóban vajákos, aki annak vallja magát. És ha ez így van, akkor Delorme mama az.*

Erre én csak nevettem. Aki nem szorul rá boszorkányokra, megengedheti magának, hogy nevéssen rajtuk, éppúgy, mint akinek imádságra nincs szüksége, azon röhöghet kedvére. Arról az időszakról beszélek, amikor friss házas voltam, és még azt képzeltem, megjavíthatom Johnnyt. Bírsz követni?

- Persze - bólintott Darcy.

- Aztán elvetéltem. Legfőképpen Johnny miatt, azt hiszem, bár ezt még magamnak sem mertem bevallani akkoriban. Időről időre jól elvert, és közben állandóan részeg volt. Ami pénzt odaadtam neki, elvette, még többet is a pénztárcámból. Mikor megmondtam neki kerek perec, hogy ne csórjon többet a táskámból, egyből sértődött arcot vágott, hogy ő soha nem tett ilyet. Mármint ha épp józanabb volt. Ha be volt rúgva, csak kiröhögött.

Írtam haza a mamámnak. Fájt, hogy meg kell írnom azt a levelet, szégyelltem magam miatta, sírtam is, míg készült, de meg kellett tudom, mit szól mindehhez. Válaszolt, azt írta, szálljak ki az egészszéből, hagyjam el, mielőtt kórházba juttat - ha nem épp valami rosszabb történik. Cassandra nővérem, akit Kissynek becéztünk, még ennél is tovább ment. Küldött nekem egy jegyet a Greyhound távolsági buszjáratára, és rózsaszín rúzzsal két szót írt a borítékra: *indulj azonnal*.

- De nem tettem - kortyolt bele Martha a pezsgőjébe. - Szerettem azt képzelni magamról, hogy van bennem méltóság. De azt hiszem, nem volt ez más, mint ostoba önhittség. Bárhogyan is, egy lett a vége. Maradtam. Aztán, mikor elvesztettem a babát, egyszer csak megint teherbe estem. Először nem jöttem rá, azt hittem, valami másnaposság, tudod - de hát az elsónél sem volt másképp.

- Csak nem mentél el ehhez a Delorme mamához a terhességed miatt? - kérdezte Darcy. Az első, ami eszébe jutott, az volt, hogy netalántán Martha úgy gondolta, a vajákos asszony adhatja neki valamit, amitől elmenne a gyerek - vagy hogy arra készült, nagy titokban kikapartatja.

- Dehogyan - válaszolta Martha. - Elmentem, de csak mert Octavia azt állította, hogy ő meg tudja nekem mondani, mi az a kis üvegcsébe zárt fehér por, amit Johnny kabátjának a zsebében találtam.

- Ejha - lepődött meg Darcy.

- Arra vagy kíváncsi, meddig fajulhatnak el a dolgok? - mosolyodott el Martha, minden viccelődés nélkül. - Talán nem, de én mégis elmesélem. Az borzasztó, ha a férjed iszik, és nincs állandó munkája. Még borzasztóbb, ha iszik, nincs munkája és még ver is téged. Annál is borzasztóbb, mikor egy árva dollárt keresgélasz a kábátzsebében, hogy vécépapírt vehess érte a Sunland piacon, és egy kis üvegcsére meg kiskanálra bukkansz helyette. És tudod, mi a legeslegborzasztóbb? Mikor az üveget nézed, és azt reméled, kokain van benne és nem heroin esetleg.

- Tehát elvitted megmutatni Delorme mamának?

- Az egész üveggel? - nevetett fel szánakozón Martha. - Na nem, hölgyem. Nem volt nagy multság az életem, de meghalni azért nem kívántam. Ha hazavetődött volna onnan, ahol az idejét töltötte, és meglátta volna, hogy a két gramm eltűnt az üvegből, úgy végigkapált volna, mint egy borsóföldet. Inkább kiöntöttem egy kicsit egy cigarettásdoboz celofánjába. Aztán elmentem vele Octaviához, és Octavia azt tanácsolta, menjek inkább Delorme mamához.

- Na, és milyen volt az a nő?

Martha megrázta a fejét, mert képtelen lett volna pontosan leírni barátnőjének Delorme mama küllemét, vagy hogy milyen is volt az asszony harmadik emeleti lakásában eltöltött félóra, vagy azt, hogyan rohant le az örülten kanyargó lépcsőn az utcára attól való félelmében, hogy a nő üldözni fogja őt. A lakás sötét volt, és gyertyák, avított tapéta, fahéj és naftalin áporodott szagát árasztotta. Jézus képe függött az egyik falon, Nostradamusé a másikon.

- Ha valakire, rá aztán lehetett mondani, hogy furá egy teremtés - mondta mégis Martha. - Mind a mai napig fogalmam sincs, hány éves lehetett, hetven, kilencven vagy akár száztíz. Egy rózsásfehér heg futott végig az arcán az orrától a homlokán át a hajáig. Mintha megégette volna. A jobb szeme ettől olyan hatást keltett, mintha kacsintana. Hintaszékben ücsörgött, és az ölében kötögetett valamit. Beléptem, mire ő azt mondta: *Három mondanivalóm van számodra, kislány. Egy, te nem hiszel bennem. Kettő, az üvegben, amit a férjed zsebében találtál, fehér angyal van, heroin. Három, háromhetes terhes vagy egy fiúgyermekkel, akit majd a természetes apja után fogsz elnevezni.*

Martha körülnézett, hogy megbizonyosodjon róla, senki nem ült le a környező asztalokhoz, majd megnyugodva tapasztalta, hogy még mindig kettesben vannak, odahajolt Darcyhoz, aki néma meglepődéssel hallgatta őt.

- Később, mikor újra normálisan tudtam már gondolkozni, megállapítottam, hogy az első két következtetéséhez semmi olyasmire nem volt szüksége, amit egy jobb színpadi mágus vagy egy afféle fehér turbános gondolatolvasó ne tudna megcsinálni. Ha például Octavia Kinsolving felhívta őt, hogy megyek, azt is elmondhatta, mi járásban vagyok nála. Ugye, milyen kézenfekvő? És egy Delorme mamához hasonló asszonynak, aki azt akarja, hogy boszorkánynak *higgyék*, ügyelnie kell az apró nüanszokra, meg arra, hogy úgy is viselkedjen, mint egy igazi boszorkány.

- Azt hiszem, ebben igazad van - hagyta rá Darcy.

- Mint ahogy a terhességgel kapcsolatban is lehet, hogy egyszerűen csak jól

tippelt. Vagy, hát vannak olyan nők, akik *megérik* az ilyesmit.

- Nekem is volt egy nagynénikém - tette hozzá Darcy -, aki fenemód meg tudta érezni, ha egy nő másállapotba került. Sokszor még előbb, mint az illető maga, sőt néha még mielőtt tett volna az *ügy* érdekében, ha érted, mire gondolok.

Martha nevetve rábólintott.

- Azt állította, az illatuk változik meg - folytatta Darcy -, és ha elég érzékeny erre valakinek az orra, már egy nappal azután, hogy a kérdéses nő megesett, kiszagolhatja ezt az új illatot.

- Aha - felelte Martha. - Én is hallottam már ilyesmiről, de az én esetemben nem erről volt szó. Egyszerűen *tudta*, és a lelkem legmélyén, akármennyire is próbáltam magammal elhitetni, hogy csak hókuszpókusz az egész, én is *tudtam*, hogy tudja. Találkozni vele ugyanaz, mint hinni a boszorkányságban. Pontosabban az ő boszorkányságában. És ez az érzés nem is múlt el úgy, ahogy az álom elszáll ébredés után, vagy mikor a varázs elmúltával már nem hiszel egy illuzionista trükkjeiben.

- Mit tettél ezután?

- Hát, állt rögtön az ajtó mellett egy rozzant nádfonatú szék, azt hiszem, nagy szerencsémre, mert a világ egyszeriben elsötétült előttem, és a lábaim sem tartottak már meg tovább. Ha nem lett volna ott az a szék, leültem volna én akárhová, még a földre is.

Megvárta, míg újra összeszedem magam, közben tovább kötögetett. Mintha csak már századszor látott volna ilyet. Bár lehet, hogy így is volt.

Mikor végre a szívem újra lassabban vert, kinyitottam a számat és közöltem, hogy elhagyom a férjemet.

Nem úgy van az, vágta rá rögtön, ő fog elhagyni téged. Majd meglátod, hogy úgy lesz. De te maradjál csak a fenekeden, lányom. A pénzre ne legyen gondod. Azt fogod majd gondolni, hogy tönkreteszi a gyerekedet, pedig nem.

Azt mondtam erre, *hogyhogy*, és ez volt minden, amit mondani tudtam. És ezt ismételtettem, mint John Lee Hooker abban a régi blues-számában, *hogyhogyhogy*. Még ma, huszonhat év múltán is érzem a leégett gyertyák és a beszűrődő benzín szagát konyhából, meg a kiszáradt tapéta penészes sajtához hasonló áporodott bűzét. Látom őt is magam előtt, kicsi és törékeny, viseltes kék ruhában apró pöttyökkel, amelyek eredetileg fehérek lehettek, de már az újságpapírhoz hasonló sárgás színt vettek föl addigra, mikor találkoztunk. Olyan kicsi volt, de erő sugárzott belőle, mint

valami ragyogó, lángoló fénysugár...

Martha felkelt a helyéről, odament a bárpulthoz, pár szót váltott Rayjel, és egy nagy pohár vízzel tért vissza. Egy hajtásra majdnem fenéig kiitta.

- Jobban vagy? - kérdezte Darcy.

- Egy kicsivel - borzongott meg Martha, aztán elmosolyodott. - Azt hiszem, nincs értelme, hogy tovább taglaljam. Ha ott lettél volna, érezted volna. Érezted volna őt.

Azt mondta Delorme mama, nem fontos, én hogyan vagyok képes erre meg arra, meg hogy te miért mentél hozzá ahhoz a cégéres szar alakhoz első szóra. Sokkal fontosabb, hogy megtaláld a gyereked természetes apját.

Bárki más azt gondolhatta volna, azt állítja rólam, hogy félrekeféltam az uramtól, de nekem eszembe se jutott volna, hogy megharagudjak rá. Túlságosan össze voltam zavarodva ahhoz, hogy bárkire is haragudjak.

Hogy érti ezt, kérdeztem tőle, Johnny a természetes apja a gyereknek.

Mire ő felhorkant meg rámlegyintett, hogy *ugyan már, semmi természetes nincs abban az alakban.*

Ahogy közelebb hajolt hozzám, már kezdtem megijedni. Akkora nagy tudást éreztem benne, és azt is, hogy ennek a tudásnak a jó része nem túl kellemes.

Ha egy nőnek gyereke lesz, az attól van, hogy egy férfi meglőtte a fegyverével, kislány, magyarázta, ugye tudod.

Nem hiszem, hogy pont így áll az orvosi könyvekben is, de éreztem, hogy a fejem fel-le mozdul, mintha csak a mama átnyúlt volna láthatatlan karjával a szobán, és bólíntott volna velem én helyettem.

Így van ez, bólíntott ő maga is, így teremtette meg az úristen... mint a libikókát. A férfi lő a fegyverével, ez az öröm inkább az övé. De aztán az asszony hordja őket, megszüli őket, és ráadásnak az egész nevelés is az övé, ez meg az ő öröme. Ez a világ sora, de minden szabály alól van kivétel, ez alól is, és a kivétel erősíti a szabályt. Az a férfi, aki fölcsinált tégedet, nem lesz a természetes apja a gyereknek - még akkor se lenne, ha továbbra is ott lebzselne. Utálná őt, halálra verné még az első születésnapja előtt, úgy bizony, mert tudná, hogy nem az övé. Egy férfi nem mindig szimatolja ki az ilyet, de ő igen, ha elég különböző lesz az a gyerek... és ez a gyerek olyan különböző lesz attól a húgyagyú Johnny Rosewalltól, mint a nappal meg az éjszaka. Na mondd csak, lányom, ki a természetes apja neki?

Azzal hozzám hajolt. Nem tudtam mást válaszolni, mint hogy megráztam a fejem, és közöltem, hogy nem értem, miről beszél. De úgy vélem, valahol legfelül - az agynak abban a részében, mely csak akkor lép igazából működésbe, mikor álmodunk - mégiscsak tudtam. Lehet, hogy amiatt találom így ki, amit azóta tudtam meg, de nem hiszem. Azt hiszem, egy-két pillanatra a férfi neve átvillant a gondolataimon.

Azt feleltem neki, nem tudom, mit akar, hogy mondjak, nem tudok semmiféle természetes vagy nem természetes apákról. Azt sem veszem biztosra, hogy terhes vagyok, de ha igen, csakis Johnnytól lehet, mert ő az egyetlen férfi, akivel valaha is összefeküdtem.

Hátradőlt egy percre, aztán elmosolyodott. Olyan volt a mosolya, mint a napfény. Megkönnyebbültem tőle.

Nem akartalak megrémiszteni, lányom, mondta. Igazán nem állt szándékomban. De hát én látom, amit látok, olykor tán túl erősen is. De csinálok egy teát, majd megnyugszol tőle. Ízleni fog. Nagyon különleges.

Meg akartam neki mondani, hogy nem kérek teát, de úgy tűnt, nem tehetem. Úgy tűnt, semmi erőm nincs, hogy kinyissam a szám, és a lábam is felmondta a szolgálatot.

Zsírfortos kis teakonyhája volt, olyan sötét szinte, mint egy barlang. Az ajtó melletti székben ültem, láttam, ahogy kanalából teát szór egy régi csorba porcelánkannába, és feltesz egy edényt a gáztűzhelyre. Ott ültem, azon tűnődve, hogy nemigen vágyom semmire, ami különleges a számára, vagy ami a zsíros kis konyhából kikerül. Arra gondoltam, az udvariasság kedvéért iszom egy kortyocskát, aztán elhúzódom innen a csíkot, amilyen gyorsan csak lehet, és vissza se térek többé.

De aztán megjelent két kis porceláncsészével, amelyek olyan tiszták voltak, mint a hó, és egy tálcan cukorral, tejszínnel meg frissen sült zömlével. Kitöltötte a teát, jó illatú volt, forró és erős. Egész felébredttem, és mielőtt észbe kaptam volna, máris két csészével megittam, és egy zömlét is megettem.

Ő is ivott egy csészével, és elfogyasztott egy zömlét hozzá, aztán beszélgetni kezdtünk - köznapiabb témákról, mint például arról, hogy kiket ismerünk az utcánkból, Alabamáról, ahonnan származom, hogy hova járok bevásárolni, meg ilyesmikről. Aztán az órára pillantottam, és megállapítottam, hogy több mint másfél óra telt el így. Szedelődzködni kezdtem, de kábultság futott át rajtam, és visszahuppantam a székbe - hallgatott el Martha egy pillanatra.

Darcy tágra nyílt szemmel figyelt.

- Mondtam neki, *maga elkábított* - folytatta Martha. - És meg voltam ijedve, de csak

egész legbelül.

Én segíteni akarok rajtad, lányom, mondta ő, de te csak nem bököd ki, amire ehhez szükségem volna, és nagyon is jól tudom, hogy nem teszed meg, amit meg kéne tenned. De majd csak így lesz - egy kis erővel. Ezért tartalak itt. Szundítasz egyet, és kész, de előbb megmondod nekem a gyereked természetes apjának a nevét.

Ahogy ott ücsörögtem a foszladozott nádlapú széken, és füleltem a nappali ablakán át beszűrődő külvárosi dübörgést meg zshivajt, éppoly tisztán megláttam őt, akárcsak téged most, Darcy. Peter Jefferiesnek hívták, és olyan fehér volt, amilyen fekete én, olyan magas, amilyen alacsony én, és olyan művelt, amilyen tudatlan én vagyok. Annyira különböztünk egymástól, amennyire csak két ember különbözhet - azt az egyet kivéve, hogy mindketten Alabamából származunk, én Babylonból, a floridai határ mentén fekvő ültetvényekről, ő meg Birminghamból. Azt sem tudta, hogy létezem - csak egy nigger asszony voltam, aki a lakosztályát takarítja, ennek a szállónak a tizenegyedik emeletén. Ami engem illet, mindent elkövettem, hogy ne kerüljek az útjába, merthogy láttam beszélni meg intézkedni, úgyhogy pontosan tudtam, miféle ember. Nemcsak azért, mert nem ivott volna olyan elmosatlan pohárból, amelyből előtte egy fekete ivott - már sok efféle dolgot megértem, hogy ne bosszantson fel. Az a lényeg, hogy volt egy pont a személyiségében, amelyen túl már szóba se jöhetett, hogy fehér-e vagy fekete. A gazemberek törzséből származik, tudod, ez a banda minden bőrszínben képviselteti magát.

És tudod, mi a legfurcsább? Sok szempontból hasonlított is Johnnyra, pontosabban hasonlított volna, ha Johnny eszesebb, meg tanultabb, és persze ha az Úristen inkább egy nagy rakás tehetséget plántált volna belé, ahelyett hogy kábszerezéshez való agyat meg a nedves puncik kiszimatolására orrot adott neki.

Semmi más nem érdekelt abból az emberből, csak hogy mindenáron távol tartsam magam tőle. De mikor Delorme mama hozzám hajolt, olyan közel, hogy éreztem a belőle áradó, szinte fullasztó fahéjillatot, minden tétovázás nélkül kibuggyant belőlem a neve: *Peter Jefferies*, mondtam, *az a Peter Jefferies, aki az 1163-asban lakik, mikor éppen nem Alabamában írja a könyveit. Ő a természetes apa. Csak hát fehér!*

A nő még közelebb hajolt, és azt válaszolta, *nem úgy van az, kedveském. Senki se fehér. A lelkében minden férfi fekete belül. Nem hiszed, pedig így van. Isten minden percében éjjél van bennük. De a férfi világitani is tud a sötétségben, ezért van az, hogy ami kijön belőlük, hogy gyereket csináljon az asszonynak, az fehér. A természetnek nincs köze a bőrszínhez. Csukjad be a szemed, kedveském, fáradt vagy - nagyon-nagyon fáradt. Úgy! Most! Úgy! Ne ellenkezz! Delorme mama nem bánt téged. Csak adok valamit a kezébe. Úgy, és most szorítsad meg szépen, de ne leskelődjél.*

Megtettem, amit kért, és valami négyszögletes tárgyat éreztem a tenyeremben.

Mintha üvegből vagy műanyagból lett volna.

Aztán azt mondta, majd ha eljön az ideje, mindenre fogsz emlékezni. Most csak aludjál szépen. Pszt... aludj... aludj.

Persze el is aludtam. A következő, amire emlékszem, hogy úgy rohanok lefelé a lépcsőn, mintha az ördög kergetne. Nem voltam tudatában, mi elől menekülök, de nem is számított: rohantam. Azóta is csak egyszer jártam ott, de a mamával nem találkoztam akkor sem.

Martha ezzel félbeszakította az elbeszélést. Körülnéztek mindketten, mintha éppen egy közös álomból riadtak volna föl. A Le Cinq kezdett megtelni. Már öt óra felé járt, az ügyintézők érkeztek egy munka utáni pohár italra. Bár a két nő egyikének sem állt szándékában, hogy magukra vonja a figyelmet beszélgetésükkel, de hirtelen jobb szerettek volna valahol máshol lenni. Formaruhájukat ugyan nem viselték már, mégsem érezték, hogy ideillenek, aktatászkás férfiak közé, akik részvényekről, kötvényekről meg járadékokról beszélgetnek.

- Van otthon fasírtom meg egy karton söröm - vetette föl Martha, félénken. - Felmelegíthetnénk a fasírtot meg behűthetnénk az italt, ha kíváncsi vagy a folytatásra.

- Drágám, azt hiszem, muszáj meghallgatnom a folytatást - válaszolta Dracy, és kissé idegesen felnevetett.

- Nekem meg, azt hiszem, muszáj tovább mesélnem - tette hozzá Martha, de ő nem nevetett. Még csak nem is mosolygott.

- Csak hadd hívjam fel a férjemet. Megmondom, hogy későn jövök.

- Hívd csak - felelte Martha, és míg Darcy telefonált, újra ellenőrizte, hogy a becses könyv még mindig a táskájában van-e.

A fasírtot - legalábbis, amennyit ketten egyáltalán el bírtak fogyasztani - megették, és egy-egy sört is ittak. Martha, újból megkérdezte Darcyt, hogy akarja-e hallani a folytatást. Darcy igent mondott.

- Mivelhogy egy része nem túl vidám. Ezt tudnod kell. Néha rosszabb, mint azok a magazinok, amelyeket egyedülálló férfiak hagynak a szobákban, miután kijelentkeztek.

Darcy pontosan tudta, miféle magazinokról van szó, de sehogy sem volt képes az ő ápolat, tiszta barátnőjét kapcsolatba hozni azokkal a bizonyos képekkel. Hozott mindkettőjüknek egy-egy újabb sört, és Martha újra belefogott a mesélésbe.

- Hazaértem, még mielőtt teljesen magamhoz tértem volna, és mivel képtelen voltam felidézni szinte bármit is abból, ami Delorme mamánál történt, a legkézenfekvőbb döntést hoztam - a legbiztosabbat -, mármint hogy elhittem magammal, az egész csak álmodtam. De a port, amit Johnny üvegéből vettem magamhoz, nem álmodtam: még mindig benne volt a ruhám zsebében, egy cigarettásdoboz celofánjába csomagolva. Akkor az egyetlen vágyam volt, hogy megszabaduljak tőle, és a világ összes boszorkányságával se törődjek többet. Nekem nem volt szokásom, hogy végigturkáljam Johnny zsebeit, ő persze annál inkább megtette az én zsebeimmel, ha netalántán meg akarnék tartani egy-két dollárt, amire neki szüksége volna.

De nemcsak ezt találtam meg a ruhám zsebében, volt még ott más is. Mikor kivettem s megnéztem, már biztos voltam benne, hogy találkoztam a mamával, annak ellenére, hogy még mindig nem tudtam visszaemlékezni, mi is zajlott le köztünk.

Egy kis műanyag dobozka volt, felnyitható átlátszó fedéllel. Semmi nem volt benne, csak egy kiszáradt gomba - bár azok után, amit Octavia mesélt arról az asszonyról, valószínűleg galóca lehetett, afféle, amitől olyan hascsikarás jön az emberre éjszaka, hogy azt kívánja, bárcsak végzett volna vele azon nyomban, mint némely más mérges gomba.

Le akartam húzni a klotyón a porral együtt, amit az uram az orrába dugdosott, de mikor arra került a sor, hogy megtegyem, képtelen voltam rá. Úgy éreztem, mintha az asszony ott lenne velem a szobában, és azt mondaná, ne tegyem. Még attól is be voltam tojva, hogy a nappali tükrebe nézzek, nehogy meglássam őt magam mögött.

Végül azt a kis port, amit magamhoz vettem, leöblítettem a konyhai mosogatóba, és a dobozkat betettem a szekrénybe a mosogató fölé. Lábujjhegyre álltam, és olyan mélyre löktem, ahogy tudtam, egész a falig, azt hiszem. Azzal meg is feledkeztem róla teljesen.

Martha elhallgatott egy pillanatra, idegesen dobolt ujjaival az asztal lapján, aztán így folytatta:

- Azt hiszem, még szólnom kell pár szót Peter Jefferiesről. Az én Pete-em regénye

Vietnamról szól, és arról, amit a saját szolgálata alapján a seregről tud. Peter Jefferies könyvei arról szóltak, amit ő mindig a "Nagy Kettes"-nek hívott, mikor részegen a barátaival mulatozott. Az elsőt még szolgálata alatt írta, és 1946-ban jelent meg. *Mennyei fény* volt a címe.

Darcy hosszan nézett rá szótlanul, mielőtt visszakérdezett:

- Komolyan?

- Igen. Talán most már érted, mire akarok kilyukadni. Meg többet értesz abból, hogy mit értek én természetes apán. *Mennyei fény, Dicsfény*.

- De ha a te Petered olvasta Mr. Jefferies könyvét, akkor nem lehet, hogy...?

- Már hogyan lehetne - válaszolta Martha azzal a bizonyos lekicsinyítő arckifejezéssel. - De nem így történt. Nem is próbállak erről meggyőzni. Vagy meggyőzlek a végén azzal, amit elmondok, vagy nem. Csak arról az emberről akartam pár szót ejteni.

- Akkor hát folytasd - felelte Darcy.

- Elég gyakran láttam őt 1957-től, amikor elkezdtem dolgozni a Le Palais-ben, egészen úgy 1968 körül, amikor is problémái lettek a szívével meg a májával. Ahogyan az a férfi élt és amennyit ivott, csak azon csodálkoztam, miért nem hamarabb került bajba. 1969-ben csak ötször-hatszor jött, és emlékszem, rettenetesen nézett ki. Sohasem volt kövér, de annyit fogyott, hogy már nem maradt belőle több, mint egy vastagabb madzag. De ivott rendületlenül tovább, sárgaság ide, sárgaság oda. Hallottam őt krákogni, meg okádni a vécén, néha sírt a fájdalomtól, és azt gondoltam: Na ennyi, kész, vége. Most meglátja, hova juttatta magát. Kipurcan, és kész. De az istennek se. 1970-ben csak kétszer jött. Egy férfi volt vele, akire támaszkodott, meg aki vigyázott rá. Még mindig ivott, habár akárki, aki csak egy fél pillantást vetett rá, láthatta, hogy semmi keresnivalója nincs már ezen a földön.

1971 februárjában jött utoljára. Egy másik férfi kísérte, az elsőt valószínűleg már kikészítette. Jefferies ekkor már tolószékben ült. Mikor takarítani mentem a szobájába, és benéztem a fürdőszobába, láttam, hogy gumialsó szárad a zuhany függöny rúdján. Korábban jóképű férfi volt, de azok a napok addigra már rég elmúltak. Mikor utoljára láttam, úgy nézett ki, mintha ki lenne pirosítva. Érted, mire gondolok?

Darcy bólintott. Az ilyen alakok az utcán kódorognak néha, barna papírzacskóval a hónuk alatt, foszladozó régi kabátba bugyolálva.

- Mindig az 1163-asban szállt meg, az egyik saroklakosztályban, amely a Chrysler-épületre néz, és mindig én tartottam rendben. Egy idő után már oda is eljutottunk, hogy a nevemen szólított, bár ez nem számított különösnek, mivelhogy névtáblát viseltem, ő meg tudott olvasni. Nem hiszem, hogy akár egyszer is észrevett volna. 1960-ig mindig hagyott két dollárt távozáskor a televízió tetején. Aztán hatvannégyig ebből három lett. A legeslegvégén meg öt. Ez elég jó kis borraivalónak számított akkoriban, de igazándiból nem nekem szánta - egyszerűen csak ez volt a szokása. A szokások nagyon fontosak a hozzá hasonlóak számára. Ugyanazért adott borraivalót, amiért például egy hölgy előtt ajtót nyitott, és semmi kétségem afelől, hogy mikor kisfiú volt, a kihullott tejfogát is a párnája alá tette éjszakára ugyanebből az indokból. A különbség csak annyi, hogy én a Fogtündér helyett a Takarítótündér voltam.

A városba azért jött föl, hogy a kiadóival tárgyaljon, néha meg filmesekkel és tévésekkel, aztán felhívta a barátait - akik közt kiadói emberek is voltak, meg ügynökök és hozzá hasonló írók is -, és nekiálltak dorbézolni. Mindig dorbézoltak. Erről legtöbbször a kuplerájból tudtam, amit másnap nekem kellett eltakarítanom utánuk: rengeteg üres üveg (főként Jack Daniel's whiskyé), kismilliónyi cigarettacsikk, vizes törülközők a kagylókban meg a kádban, és a szobaszervíz által felszolgált ételek maradékai mindenfelé. Egyszer egy egész tálra való garnélarakot zúdíttak bele a klozetba. Pohárnyomok, ahová csak néztem, meg hortyogó emberek a díványon meg a földön.

Általában ez volt utána, de néha, mikor délelőtt fél tizenegykor megérkeztem takarítani, a dáridó még javában tartott. Beeresztett, én meg feltakarítottam, amúgy tessék-lássék, már ahol hozzáfértem. Nők nem vettek részt ezeken a mulatozásokon, kanmurik voltak, nem csináltak mást, csak piáltak, és a háborúról dumáltak egymással. Hogy hogyan keveredtek bele a háborúba, hogy kit ismertek a háborúban, hogy hová mentek háborúzni, hogy kiket öltek meg a háborúban, hogy mi az, amit a háborúban láttak, de a feleségüknek sohasem mesélnék el (bár azt persze nem bánták, ha egy fekete szobalány ezt-azt meghall ebből). Néha, ha nem is túl gyakran, pókereztek is, nagy tétékben, de még akkor is a háborúról folyt a szó, mikor licitáltak, meg emelték a tétet, meg blöfföltek, meg terítették. Öt vagy hat férfi, olyan vöröslő képpel, amilyen csak fehéreknek lehet, ha már jól beszívtak, üldögél az üveglapú asztal körül, kigombolt ingben, meglazított nyakkendővel, és telepakolják az asztalt annyi pénzzel, amennyit egy nő soha az életben nem tudna összevakarni. És ahogy a háborúról beszéltek! Mint a fiatal csitrik, mikor a szerelmeikről meg a hapsijaikról locsognak.

Darcy erre azt vetette fel, hogy nem érti, a vezetőség miért nem rúgta ki Jefferiest, akár híres író, akár nem, mivelhogy eléggé vaskalaposak az efféle kilengésekkel kapcsolatban, és a korábbi években ez még inkább így volt, legalábbis ő úgy tudja.

- Nem, nem, dehogy - ellenkezett Martha egy apró félmosollyal. - Félreérted a

dolgot. Úgy értelmezted, mintha ő meg a barátai úgy viselkedtek volna, mint egynémely rockzenekar tagjai, akik szétverik a lakosztályukat, és kihajigálják a bútort az ablakon. Jefferies nem egy közönséges baka volt, mint az én Peterem. A West Pointra járt, bement mint hadnagy, kijött mint őrnagy. Előkelő ember volt, egy olyan régi déli famíliából, amelynek nagy udvarháza van tele festményekkel, amelyeken mindenki lovagol és nemes küllemű. Négy különböző módon tudta megkötni a nyakkendőjét, és azzal is tisztában volt, hogyan hajoljon meg egy hölgy előtt, mikor kezét csókol neki. Előkelő ember, én mondom.

Martha mosolya egyszerre tűnt keserűnek és gunyorosnak, ahogy ezt a szót kimondta.

- Néha lehet, hogy kissé hangosabbak voltak a barátaival, de sohasem *lármásak* - bár nehéz pontosan leírni, mi a különbség -, és *sohasem* vadultak meg. Ha mégis panaszkodtak volna a szomszéd szobából (egyszer előfordult, merthogy a saroklakosztályban lakott), és rá kellett telefonálni a recepcióról, hogy ő és a vendégei vegyék kicsit lejjebb a hangerőt, akkor úgy is tettek. Érted?

- Igen.

- És ez még mindig semmi. Egy exkluzív szálloda pontosan az ilyen emberekért üzemel. Megvédelmezi őket. Ha úgy tetszik, nyugodtan bulizhatnak, élvezhetik a flaska, a kártya vagy akár a drog örömeit kedvükre.

- Miért, kábítószeres volt is?

- Ugyan, mit tudom én! A vége felé már egy egész halom volt neki belőlük. A fene se tudja miféleképp, csak az biztos, hogy receptre vette. Csak azt mondom erre, hogy az előkelőség - és itt most arra gondolok, amit egy déli fehér úriember vél előkelőnek - vonzza a előkelőséget. Már réges-régóta járt a Le Palais-ba, de te most csak azért gondold, hogy az volt fontos a vezetőség számára, hogy híres író, mert még nem dolgozol itt olyan régen, mint például én. Az, hogy hírneve volt, tényleg számított, de csak annyira, amennyire a tortán a hab. A lényeg az egészben, hogy már hosszú idő óta járt hozzánk, sőt már az apja is, aki kiterjedt földeket birtokolt valahol Porterville környékén, törzsvendég volt. Azok, akik akkoriban vezették a szállodát, hittek a hagyományokban. Tudom, hogy a mostani főnökök is azt állítják magukról, hogy hisznek benne, de ez csak akkor igaz, ha éppen ínyükre van, akkoriban viszont *tényleg* hittek benne. Mikor híre érkezett, hogy Mr. Jefferies a Southern Flyerrel Birminghamból New Yorkba látogat, azzal a bizonyos saroklakosztállyal szomszédos lakosztály egyszer csak hipp-hopp megüresedett, feltéve, hogy nem volt éppen csurig a hotel vendégekkel. Soha nem fizettették ki vele az üres szomszéd szobát, egyszerűen csak meg akarták őt kímélni a bosszúságtól, hogy a haverjait halk sustorgásra kelljen bírnia.

Darcy a fejét ingatta:

- Hihetetlen.

- Nem hiszed, hogy így volt, drágám?

- Dehogynem, de akkor is hihetetlen.

Martha Rosewall arcán újra szétömlött a keserű, gúnyos mosoly:

- Semmi sem túlzás az ő előkelőségével kapcsolatban... azzal a Robert E. Lee-féle bájjal... vagy micsoda. A fenébe is, még én is megláttam benne az előkelőséget. Hogy nem olyan, aki az ablakon át kurjongat, vagy mórckás vicceket mesél a cimboráinak.

Nehogy félreérts, a feketéket persze éppen úgy tudta ő is utálni. Emlékszel, mit is mondtam a gazembertörzsről? A helyzet az, ha utálatra került sor, Peter Jefferies nem fukarkodott senkivel szemben sem. Mikor John Kennedy meghalt, Jefferies éppen a városban volt, és összejövetelt rendezett. Az összes barátja ott volt, és egészen másnapig tartott. Alig bírtam ki, míg bent voltam a szobában, olyan dolgokat mondtak - hogy milyen fantasztikus lenne, ha valaki elkapná a testvérét is, aki nem nyugszik addig, míg minden jóra való kölyök nem kefél a magnóból bömbölő Beatlesre, és az összes színés (mert így nevezték őket a feketéket: a színészek; hogy gyűlöltem ezt a gyáva buzeráns kifejezést) nem kezd az utcán randalírozni egy-egy tévével a hóna alatt.

Annyira elfajult a beszélgetés, hogy azt hittem, mindjárt ráordítok. Hajtogattam magamban, hogy nyugi csak, végezzem a munkámat, és aztán tűnjek el onnét, amilyen sebesen tudok; állandóan emlékeztetnem kellett magam legalább arra, hogy ez a fickó az én Peterem természetes apja; ismételtetem, hogy Pete csak hároméves, és hogy szükségem van a munkámra, és hogy tartsam a számat.

Aztán egyikük azt mondta, hogy ha majd elkaptuk Bobbyt is, kapjuk el azt a cukorseggű kis öcsikéjét is, egy másik meg, hogy az lesz majd csak az igazi mulatság, ha az összes fiúgyereket elkapták.

Úgy is van, helyeselt erre Mr. Jefferies, azt mondta, hogy ha már az utolsó fejét is kitűzték az utolsó várfokra, akkora mulatságot rendez, hogy a Madison Square Gardent kell kibérelnie hozzá.

Erre már otthagytam őket. A fejem fáj, a hasam meg görcsölt, annyira küzdöttem, hogy tartsam a számat. Úgy hagytam a szobát, hogy félig se takarítottam ki, ami soha addig nem fordult elő velem, meg azóta sem. Néha viszont van előnye, hogy az

ember fekete, észre sem vették, hogy ott jártam, meg azt sem, mikor távoztam. Egyikük sem.

Az a keserű, gúnyos mosoly újra megjelent Martha ajkán.

- Nem értem, hogyan nevezhetsz egy ilyen embert előkelőnek, még tréfából is - vetette föl Darcy -, vagy a még meg sem született fiad természetes apjának, akármik voltak is a körülmények. Nekem inkább vadállatnak tűnik.

- Nem - vágott vissza élesen Martha. - Nem volt vadállat. Férfi volt. Sok szempontból (a legtöbb szempontból) romlott férfi, de férfi, nem más. És igenis, hogy volt benne valami előkelő, akármilyen gúnyosan vigyorogsz, bár igazándiból csak az írásaiban nyilvánult meg.

- Aha - nézett vissza rosszallóan, összevont szemöldökkel Darcy. - És te persze olvastad az egyik könyvét.

- Drágám, *mindet* olvastam. Mikor én Delorme mamához indultam a fehér porral 1959 végén, még csak három könyvet írt, amiből én kettőt olvastam is. De csakhamar utolértem, mert még annál is lassabban írt, ahogy én olvasok. - Martha elvigyorodott: - És az eléggé lassú.

Darcy kétkedő pillantást vetett Martha könyvszekrényére. Bár Alice Walker- és Rita Mae Brown-regényeket is látott, meg Gloria Naylortól a *Hársfa-domb*-ot és Ishmael Reed *A sárga dobozú rossz rádió*-ját, a három polcot leginkább a puha fedelű lányregények és Agatha Christie-krimik uralták.

- Azt azért igazán nem mondhatod, hogy a háborús történetek az eseted, Martha, igazam van?

- Persze hogy nem - felelte Martha. Feltápáskodott, és kiment egy újabb kör sörért. - Mondok neked valamit, Darcy: ha a fickó rendes tag lett volna, lehet, hogy egyet se olvastam volna el. Sőt ami még jobb poén, hogy szerintem feleilyen jókat sem írt volna, ha rendes lett volna.

- Te most miről beszélsz, hé?!

- Magam sem tudom biztosan. De azért meghallgatsz?

- Mondjad csak.

- Szóval, a Kennedy-gyilkosságig meg se fordult a fejemben, hogy miféle alak is ő. Ötvennyolc nyarától kezdve tudtam. Addigra már éppen eléggé megismerhettem, hogy milyen lekicsinylő véleménnyel van az emberi nemről általában - a barátait kivéve, akikért meghalni is kész lett volna. Mondogatta is, hogy a világon mindenki csak az aranyborjút ajnároztatja. A pénzt babusgatja, a pénzt, mindenki csak a pénzt. Olybá tűnt, mintha ő és a barátai lenéznék ezt, még akkor is, mikor pókerezés közben asztagokban hevert előttük a dohány az asztalon. Nekem az volt a benyomásom, hogy ők is csak ugyanúgy babusgatják. Nem is kicsit, őt magát is belevéve.

Egy rakás mocskok gyűlt össze benne a déli úriember álarca alatt. Hülyének nézte azokat, akik jótéteményeket hajtottak végre vagy a világot próbálták megváltani. Gyűlölte a feketéket és a zsidókat, és úgy vélte, le kell söpörnünk az oroszokat a föld színéről az atombombánkkal, mielőtt ők tennék ezt mivelünk. Miért is ne, kérdezte mindig. Beletartoztak abba, amit ő a faj ember-alatti oldalágának nevezett. Ebbe beleértette a zsidókat, a feketéket, a digókat, az indiánokat meg mindenkit, aki családi nyaralását nem a tengerparton töltötte.

Csak figyeltem, hogyan okádja magából a lenézést, ezt a magasröptű szemetet, és eltűnődtem azon, hogyan válhatott belőle híres író... és miként maradhatott az egyáltalán. Próbáltam meglátni, amit a kritikusok felismertek benne, bár az még jobban érdekelt, hogy a magamfajta egyszerű emberek mit találnak benne - azok, akik a regényeit rögtön a megjelenésük után bestsellerekké tették. Ezért el is döntöttem, hogy utánajárok. Ki is kölcsönöztem a közkönyvtárból az első könyvét, a *Mennyei fény*-t.

Arra számítottam, hogy az sül ki az egészből, mint a király új ruhájával kapcsolatban, érted. De nem. A regény öt férfiről szól, és ami velük esett meg a háború során, meg az itthon maradt feleségeikkel meg barátnőikkel. Mikor a címlapon megláttam, hogy a háborúról szól, hát elhúztam a számat, azt hittem, ez is olyan dögunalom lesz, mint a sztorik, amikkel egymást traktálják.

- És nem olyan volt?

- Mikor az első tíz-húsz oldalt elolvastam, azt mondtam magamban, na, nem annyira jó, ha nem is olyan rossz, mint amilyennek gondoltam, de semmi különös. Aztán folytattam a következő harminc lappal, és hát, mi tagadás, belebonyolódtam. Mikor legközelebb feleszméltem, már éjfélre járt, és a kétszázadik oldal táján tartottam. Gondoltam is, Martha, jobb lesz, ha ágyba bújsz most rögtön, mert fél hat hamar eljön. De még átrágtam magam további negyven oldalon, bár a szemem majd lecsukódott, és csak háromnegyed egykor jutottam a fogmosásig.

Martha elhallgatott, a befüggönyözött ablakra bámult, még azon is túl, a sokmérőföldes éjszakába, szemeit elhomályosították az emlékek, és ajka apró fintorba

húzódott. Alig észrevehetően megrázta a fejét.

- Képtelen voltam megérteni, hogyan írhat egy olyan ember, aki halálra untat a beszédével, ennyire érdekesítően, hogy szinte be sem akarod csukni a könyvét, sőt azt kívánod, bár soha ne érne véget. Hogy egy efféle szívtelen, szemét alak miért tud mégis olyan valóságos szereplőket kiagyalni, akiknek a halálát muszáj megsiratnod. Mikor Noah-t halálra gázolja egy taxi a *Mennyei fény* vége felé, egy hónapra rá, hogy számára már véget ért a háború, én komolyan bógtem. Nem gondoltam volna, hogy a hervasztó és cinikus Jefferies képes rá, hogy ennyi szimpátiát ébresszen bárkiben olyasvalaki iránt, aki nem is létezett - aki csak az ő képzeletéből pattant elő. És még más is volt abban a könyvben. Napfény. Tömve volt fájdalommal meg más rossz dolgokkal, de kedvességgel is... meg szeretettel.

Martha hangosan felnevetett. Darcy csak hökkenten nézett rá vissza.

- Dolgozott egy manus a szállodában - folytatta az elbeszélést -, Billy Becknek hívták, egy rokonszenves fiatalember, aki ha nem épp az ajtóban állt, a Fordhamre járt angol szakra. Néha beszélgettem vele...

- Fekete volt?

- Isten ments! - nevetett föl Martha ismét. - A Le Palais-ben nem dolgozott fekete ajtónálló 1965 előtt. Fekete hordárok, szobainasok meg parkolóőrök igen, de ajtónállók soha. Az olyan előkelő urak, mint Mr. Jefferies, rosszalották volna.

Szóval én megkérdeztem Billy véleményét, hogyan lehet valaki ilyen csodálatos író, mikor életben ennyire bugris. Erre Billy visszakérdezett, hogy ismerem-e a viccet a dagadt lemezlovasról, akinek kappanhangja volt. Mondtam, nem értem, miről beszél. Erre azt válaszolta, hogy nem tudja a választ a kérdésemre, de elmesélte, mit mondott az egyik professzora Thomas Wolfe-ról. Ez a prof úgy vélekedett, hogy némely író - beleértve Wolfe-ot - nagy nulla, míg tollat nem ragad, és le nem ül az íróasztala mellé. Számukra olyan a toll, mint Clark Kentnek a telefonfülke, amelyben Supermanné változik. Azt mondta Thomas Wolfe-ról...

Martha elmélázott egy pillanatra, aztán egy mosollyal így folytatta:

- ...hogy olyan, mint egy csengettyű a szélben. Míg a szél nem fújja, semmi, de ha megrezenti, csodálatos hangra fakad.

Szerintem Peter Jefferies is ilyen volt. Előkelő, mert előkelőnek nevelték, és mert azzá is vált, de az előkelősége nem lett volna elegendő biztosíték egy hitelhez. Mintha az Úristen csak letétbe helyezte volna benne az előkelőséget, ő meg csak azon igyekezett, hogy felélje azt. Mondok neked valamit, amit valószínűleg nem fogsz

elhinni: miután jó pár könyvét elolvastam, sajnálni kezdtem.

- Sajnálni?

- Igen. Mert a könyvei varázslatosak voltak, ő meg romlott, mint az ördög. Johnny tényleg hasonlított rá, csak nagyobb volt szerencséje. Nem álmódott jobb életről, míg Mr. Jefferies annál inkább. A könyveibe foglalta az álmait, amelyekben megengedhette magának, hogy abban a világban higgyen, amelyet ébren kinevetett és kigúnyolt.

Martha egy újabb sört kínált Darcynak, de az visszautasította.

- Na, jól van, de szólj, ha meggondolod magad. Lehet, hogy úgy lesz, mert ettől kezdve válik a dolog zavarossá.

- Még egy fontos dolog - folytatta Martha. - Nem volt vonzó, sem szexis. Legalábbis nem a szó hétköznapi értelmében.

- Csak nem arra célszól, hogy...

- Hogy homoszexuális vagy meleg volt, vagy hogyis hívják az ilyet mostanság? Dehogyan. Nem vonzódott sem a férfiakhoz, sem a nőkhez úgy istenigazából. Egyszer, maximum kétszer fordult elő, hogy takarítás közben rúzsfoltos csikkre bukkantam a hálószobai hamutartóban, és parfümilletet éreztem a kispárnáján. Az egyik esetben a kettő közül egy szemceruzát is találtam a fürdőszobában, begurult a küszöb mellé. Szerintem konzumnők lehetek (a párnák legalábbis nem jól nevelt úriasszonyhoz illő illatot árasztottak), de hogy csak két-három ilyen eset fordult elő annyi év alatt, az igazán nem sok, nem igaz?

- Persze - válaszolta Darcy, és a rengeteg bugyira gondolt, amelyeket ágyak alól horgászott elő, a gumi óvszerekre, amelyek a leöblítetlenül hagyott vécékben úszkáltak, meg a műszempillákra, amelyek a párnák közül és alól kerültek elő.

Martha elmerengve hallgatott pár pillanatig, aztán felnézett:

- Tudod, mit mondok én neked! Az a férfi saját magához vonzódott. Ostobaságnak hangzik, de így volt. Az tuti, hogy a rittyóban nem szenvedett hiányt, mert a lecsereált lepedőn a nyomok magukért beszéltek.

Darcy erre csak bólintott.

- Meg aztán - folytatta Martha -, mindig ott állt egy tégely bőrápolókrém a fürdőszobájában, meg néha az éjjeliasztalkán. Szerintem akkor kente föl, mikor nekiállt húzogatni. Hogy ki ne dörzsölődjön a bőre tőle.

A két nő egymásra nézett, és hirtelen ellenállhatatlan kacagásban tört ki. Végül Darcy nagy nehezen kibökte:

- Egész biztos vagy benne, hogy nem máshová kente?

- Bőrápolókrémet mondtam, nem vazelint - zárta le a vitát Martha, és a rá következő öt percben a két nő addig kacagott, míg már a könnyük csorgott tőle.

Persze nem volt mindez annyira komikus, és Darcy jól tudta, hogy nem. És mikor Martha újra felvette az elbeszélés fonalát, némán hallgatta, és nem akart hinni a fülének.

- Talán egy héttel vagy kettővel a Delorme mamánál tett látogatásom után - kezdett bele újra Martha - történt, nem emlékszem pontosan. Régen volt. Addigra már holtbiztos voltam, hogy teherbe estem. Nem hánytam, semmi ilyesmi, de megéreztem. Nem is azon a tájékon, ahol te gondolnád. Inkább mintha a fogínyem, a lábujjkörmeim meg az orrnyergem sugallnák, hogy mi vár rám. Vagy az, hogy délután háromkor váratlanul chop sueyt kívánok enni, és azt mondom magamnak, hoppá, hogy is van ez, pedig nagyon is jól tudom, hogy is van. Johnnynak meg sem említettem - tudatában voltam, hogy végül is illene, de nem mertem.

- Nem csodálom - mondta Darcy.

- Egyik délelőtt éppen fent takarítottam Mr. Jefferies lakosztályában, miközben azon morfondíroztam, hogyan fogom elújságotni a nagy hírt Johnnynak. Jefferies házon kívül tartózkodott, a kiadójánál tárgyalhatott, vagy mit tudom én, hol. Franciaágya volt, de mindkét oldalon összetúrta, ami persze nem jelentett semmit, hiszen nyugtalanul aludt. Néha, mikor jöttem, a lepedőt már a matraca alól kellett előcibálnom.

Szóval nekiálltam, hogy lehúzzam a huzatot a pléd alatti két paplanról - merthogy, igencsak fázós lévén, mindent magára borított éjszakára, amit csak tudott -, és ahogy fejtem le az ágyról a felső lepedőt, hát egyből megláttam. Az ondója volt, félig már kiszáradva.

Egy darabig csak álltam és bámultam... nem is tudom, meddig. Mintha megbabonáztak volna. Láttam magam előtt, ahogy ott hever, miután a barátai

távoztak, beszívja a füstöt, ami utánuk maradt a levegőben, meg a saját verejtékének a szagát. Hanyatt veti magát, és nekiáll marok-marcsával kefélni. Olyan élesen láttam ezt magam előtt, mint ahogy most téged látlak, Darcy, az egyetlen, amit nem tudtam elképzelni, hogy mikre gondol közben, milyen jeleneteket képzelsz magad elé... és ha arra gondolok, amiket mondott, meg ahogy viselkedett, mikor éppen nem a könyveit írta, hát jobb is, hogy nem.

Darcy szótlánul nézett, teljesen megdermedve.

- A következő, ami belém hasított - folytatta Martha -, az a bizonyos érzés volt.

Elhallgatott, és eltűnődve ingatta a fejét: - Egyszerre csak erős kényszert éreztem. Mint mikor chop sueyt kívánok délután háromkor, vagy fagyaltot csemegeuborkával hajnali kettőkor, vagy... te mit is kívántál akkor, Darcy?

- Szalonnabőrt - súgta Darcy olyan halkán, hogy szinte ki sem lehetett venni. - A férjem elment, de nem talált sehol, hozott egy nagy halom pacalt. Én meg felfaltam az egészet.

Martha bólintott, és folytatta az elbeszélést. Fél perccel később Darcy kiviharzott a vécébe, ahol a nyelőcsővével folytatott rövid küzdelem után megadta magát a hányásnak, és megszabadult az összes sörtől, amit elfogyasztott.

Nézd a dolog derűs oldalát, gondolta a lánc után matatva, nincs mit aggódni a másnaposság miatt, és rögtön ezt követően, hogy miként fogok most a szemébe nézni ezek után, a fenébe.

De a probléma magától megoldódott. Mikor hátrafordult, Martha a nyitott vécéajtóban állt, és együttérzően nézett rá:

- Jól vagy?

- Persze - próbálkozott meg egy mosollyal Darcy, és óriási megkönnyebbülésére, őszintére sikerült. - Csak éppen... szóval...

- Értem - felelte Martha. - Hidd el, nagyon is értem. Szóval elmondjam a végét is, vagy már eleget hallottál?

- Mondd csak - válaszolta Darcy határozottan, és belekarolt barátnőjébe. - De inkább a nappaliban. Mostantól látni sem akarom a frizsidert, és isten ments, hogy kinyissam.

- Ámen.

Egy perccel később elhelyezkedtek a kopottas, de kényelmes dívány átellenes végein.

- Még mindig biztos vagy benne, drágám?

Darcy bólintott.

- Na jó.

Martha még egy darabig szótlánul ült, az ölében egymásba font kecses kezeire meredve, fürkészte a múltat, mint egy tengeralattjáró kapitánya a sosem járt vizeket a periszkópon át. Aztán végre újra felemelte a fejét, Darcyhoz fordult, és belefogott a történet folytatásába.

- A nap további részét különös bódulatban töltöttem. Mintha csak megbabonáztak volna. Beszéltek hozzám, válaszoltam, de mintha egy üvegfal emelkedett volna körülöttem, és azon keresztül társalogtam volna. Emlékszem, azt gondoltam: *Megbabonáztak. Az a vénasszony. Ő tette. Poszthipnotikus szuggesztióval, mint a színpadi illuzionisták, mikor azt ültetik bele az alanyba, hogyha azt hallja, ripszropsz, ereszkedjen négykézlábra, és ugasson, mint egy kutya, és a szerencsétlen, akit meghipnotizáltak, meg is teszi, még ha tíz év eltelik közben úgy, hogy senki nem mondja, ripszropsz. A teámba tett valamit, és megbabonázott, belém plántálta, hogy ezt tegyem. Ezt az ocsmányságot.*

Azt is tudtam, mi oka volt erre - egy vénasszony, aki elég babonás ahhoz, hogy higgyen a bájitalkúrákban, meg hogy szerelemre lehet ígézni egy férfit azáltal, hogy álmában a sarkára csöppentesz egy csepp vért a vérzétedből, meg a talpfavándorokban... meg az isten tudja, mi egyébben... szóval, ha egy efféle asszony a fejébe veszi, hogy vannak természetes apák, és hipnotizálni is tud, akkor belehipnotizálni egy hozzám hasonló nőt abba, amit tettem, semmiből nem áll neki. Mert *hisz* benne. Megneveztem a férfit neki, nem? Dehogynem.

Soha nem ütött szöget a fejembe az sem, hogy egészen addig, míg meg nem tettem azt a dolgot Mr. Jefferies hálósobájában, szinte semmire nem tudtam visszaemlékezni abból, ami Delorme mamánál történt velem. Csak aznap estétől.

Átevickéltem a munkanapot, úgy értem, nem bögtem, nem sikítottam, semmi ilyesmi. Kissy húgom is sokkal cifrábban viselkedett, mikor vizet húzni ment alkonyatkor az öreg kútra, és egy denevér röppent fel az aknából, és a hajába csimpaszkodott. Csak az üvegfal érzése kísértett, és mivel ez volt minden, ezzel könnyen megbirkóztam.

Aztán, mikor hazaértem, szomjúság tört rám. Szomjasabb lettem, mint valaha is életem során, mintha homokvihár dúlt volna a torkomban. Elkezdtem inni. De úgy tűnt, mintha a víz sohasem lenne elég. Aztán köpnöm kellett. És köptem. Köptem, és megint csak köptem. Aztán a gyomromban is éreztem, hogy rosszul vagyok. Berohantam a fürdőszobába, belenéztem a tükörbe, kinyújtottam még a nyelvemet is, hogy van-e nyoma annak, amit tettem, bármi, de persze nem volt semmi. Azt mondtam magamnak, na, mi van, most jobb?

Nem volt jobb. Csak rosszabb. A földön térdeltem a vécékagyló előtt, és azt csináltam, amit te az előbb, Darcy, csak sokkal bőségesebben. Addig okádtam, míg már azt nem gondoltam, mindjárt kipurcanok. Sírtam, és könnyörögtem az Úristenhez, hogy bocsásson meg nekem, és adja, hogy abba bírjam hagyni a hányást, mielőtt elmenne a gyerek, ha valóban úgy lenne, hogy megestem. Emlékeztem magamra, ahogyan ott állok az ő hálósobájában, ujjam a számban, és még csak nem is gondolok bele, mit művelek - esküszöm, *láttam* magam előtt, ahogy csinálom, mintha csak filmen nézném. És megint csak hánytam.

Mrs. Parker meghallotta, és benézett megkérdezni, hogy nincs-e valami bajom. Ez jól jött, hogy összeszedhessem magam, és mire Johnny hazaért éjjel, már túljutottam a nehezen. Rendesen beszívott, megpróbált felcukkolni. Nem reagáltam, ő mégis behúzott egyet, aztán azzal távozott. Még örültem is a pofonnak, legalább tudtam valami másra is gondolni végre.

Rá következő nap, mikor bent jártam Mr. Jefferies lakosztályában, láttam, hogy a szalonjában üldögél pizsamában, és firkálgat az egyik sárga jegyzetömbjébe. Mindig magánál hordott egypár ilyet, piros gumival összefogva, a legutolsó időkig. Mikor utoljára jött a Le Palais-be, nem láttam nála. Ebből tudtam, hogy lélekben felkészült a halálra. De nem sajnáltam meg.

Martha kibámult a nappali ablakán. Arc kifejezésében nem volt sem kegyelet, sem megbocsátás, hideg tekintete szívének legmélyebb közönyét sugározta.

- Mikor láttam, hogy nincs házon kívül, megkönnyebbültem, hogy elodázhatom a takarítást nála. Ugyanis nem szívelte, ha a szobalányok körülötte motoszkáltak, míg dolgozott. Úgy számoltam, nem igényli a rendrakást Yvonne délután három órai megérkezéséig.

Azt mondtam neki, majd később visszajövök, Mr. Jefferies. Mire ő azt felelte, csinálja meg most. Csak ne csapjon vele zajt. Iszonyú migrénem van, és egy bomba jó ötletem. Csak épp beledöglöm ebbe a kombinációba.

Bármikor máskor azt válaszolta volna, hogy jöjjenek vissza később, erre mérget

veszek. Mintha már hallottam is volna az öreg fekete mamát hahotázni.

A fürdőszobával kezdtem a takarítást, tisztára cseréltem a használt törülközőket, új szappant tettem ki, teli doboz gyufát, és végig az járt a fejemben, hé, öregasszony, nem hipnotizálhatsz valakit, aki nem akarja. Akármit tettél is a teámba aznap, akármire utasítottál is, és akárhányszor rám parancsoltál, átlátok a mesterkedéseden - átlátok rajtad, és nem törődöm veled többé.

Beléptem a hálósobába. Arra számítottam, olyannak tűnik majd, mint a ruhásszekrény a kisgyerekeknek, akit a zsákos emberrel riogattak, de csak egy egyszerű ágyat láttam. Tudtam, hogy nem fogok semmit elkövetni, és ez megnyugtató. Lehúztam az ágyneműt, és megint ott találtam egy ragacsos foltot, még mindig nedvesen, mintha csak egy órája történt volna, hogy kanosan ébredt, és rögtön intézkedett a dolog felől.

Néztem. Vártam, kelt-e bennem valamilyen hatást. De semmi. Csak kis maradék egy férfi után, akinek nem volt hova bedobni a sürgős postáját. Te is, én is láttunk már efféle számtalanszor. A vénasszony semmivel sem volt inkább boszorkány, mint jómagam. Akár terhes vagyok, akár nem, ez Johnny gyereke. Ő az egyetlen férfi, akivel ágyba bújtam, és találhattam bármit is egy fehér ember lepedőjén - vagy bárhol máshol -, ezen semmi sem változtat.

Borús idő volt aznap, de éppen, mikor ezt gondoltam, előbukkant a nap, mintha Isten szent ámennel hitelesítette volna a gondoltakat. Életemben nem könnyebültem még meg ennyire. Ott álltam, és hálát rebegtem az Úrnak, hogy minden rendeződött, és közben egész idő alatt, míg hálaimámat mormoltam, a trutyit kapargattam a lepedőről - már amennyi lejött belőle -, és tömtem a számba, nagyokat nyelve.

Láttam szinte kívülről magamat megint. Egy hang a bensőmben azt súgta, elment az eszed, hogy ezt műveled, te lány, teljesen meg vagy húzva, hogy akkor csinálod, mikor itt ül a szomszéd szobában, bármelyik pillanatban rájöhet, hogy a vécére menjen, és akkor meglát téged. Amilyen vastagok itt a szőnyegek, még meg se hallod. És akkor befellegzett az állásodnak a Le Palais-ben - sőt valószínűleg minden nagyobb New York-i szállodában. Ha egy lány ilyesmit művel, mint te, az életben nem dolgozhat többé ebben a városban mint szobalány - olyan helyen legalábbis semmiképpen, amely egy kicsit is ad magára.

De ez sem számított semmit. Folytattam, míg kész nem voltam - míg lelkem egy része meg nem nyugodott végre -, aztán csak ácsorogtam egy percig, a lepedőre meredve. Semmi nem hallatszott át a szomszéd helyiségből, és ekkor belém hasított, hogy ott áll mögöttem az ajtóban. Előre sejtettem, milyen arckifejezéssel. Mikor kislány voltam, minden augusztusban Babylonba jött egy sátoros vándorcirkusz. Magukkal hoztak egy férfit - legalábbis én azt hiszem, férfit -, akit a sátor mögött

mutogattak. Egy mély gödörben állt, és egy kikiáltó arról szövegeit, hogy ez a teremtmény a hiányzó láncszem. Aztán ledobott neki egy eleven csirkét, az meg leharapta a csirke fejét. Egyszer a nagyobbik bátyám - Bradford, aki Biloxiban halt meg autóbalesetben - azt mondta, hogy szeretné megnézni a lényt. Apám csak rosszalotta, de nem mert kerek pereg megtiltani neki, mert Brad már a tizenkilencedikben járt, kész férfi. El is ment, aztán mikor visszajött, Kissy meg én kifaggattuk, milyen volt. Még sohasem láttuk előtte ilyennek az arcát. Erre a bizonyos arckifejezésre számítottam Jefferies arcán, mikor hátrafordulok, és ott találok az ajtóban. Érted, miről beszélek?

Darcy bólintott.

- *Tudtam*, hogy ott áll. Biztos voltam benne. Végül összeszedtem annyi bátorságot, hogy meg merjek fordulni, arra gondoltam, hogy megkérem, ne szóljon a főgondnoknak, térden állva könyörgök, ha kell... de nem volt ott. Csak a büntudatom játszott velem egész idő alatt. Az ajtóhoz siettem, és bekukkantottam a szalonba. Még mindig ott ült, és sebesebben jegyzetelt, mint valaha. Így hát tovább dolgoztam, lecseréltem az ágyneműt, kiszellőztettem, akárcsak máskor, de az érzés az üvegfalról körülöttem erősebb volt, mint először.

Gondoskodtam annak rendje-módja szerint a szennyes törülközőkről meg ágyhuzatról, és a hálószobából mentem ki a folyosóra. Az első, amit megtanultam, mikor a szállóba jöttem dolgozni, hogy *soha* nem szabad a szennyest a lakosztályok nappaliján át kicipelni. Aztán visszatértem, hogy folytassam, ahol abba hagytam. Fel akartam neki vetni, hogy megcsinálom a szalont később, de már nem dolgozott. Mikor megláttam, mivel foglalatосkodik, annyira meghökkentem, hogy megálltam ott helyben az ajtóban, és bámultam.

Olyan lendülettel járt fel-alá a szobában, hogy a pizsamája suhogott a bokája körül. Kezével folytonosan a haját borzolta. Pont úgy festett, mint azok a nagyészű matematikusok abban a régi képregényben, amelyet a *Saturday Evening Post* közölt annak idején. Szemei vadul tüzeltek, mintha sokkcsapás érte volna. Először rögtön az ötlött fel bennem, hogy mégis meglátta, mit műveltem, és az dúlta föl annyira, hogy majdnem beledilizett.

De kiderült, hogy nem miattam ilyen - legalábbis nem volt tudatában. Ez volt az első eset, hogy hozzám szólt azon kívül, hogy hozzák neki írólapot vagy másik kispárnát vagy hogy állítsam át a légkondicionálót. Hozzám szólt, mert muszáj volt. Valami történhetett vele, valami jelentős, és muszáj volt valakihez szólnia, ha nem akart megháborodni.

Széthasad a fejem, mondta.

Igazán sajnálom, Mr. Jefferies, feleltem, és felajánlottam, hogy hozok neki aszpirint.

Nem kérek, válaszolta erre, nem erről van itt szó. Az ötletemről. Mintha pisztrángra indultam volna horgászni, és harcsát fogtam volna. Én ugyanis a könyveimből élek. Irodalomból.

Tudom, Mr. Jefferies, mondtam neki, olvastam két könyvét, és nagyon tetszetek.

Komolyan mondja?, lepődött meg, nagyon kedves magától mindenestre, hogy ezt mondja. Reggel arra ébredtem, hogy egy ötletem támadt.

Igen, uram, gondoltam erre magamban, olyan friss és meleg ötlete támadt, hogy nyomban le is csöpögtette vele a lepedőjét. De már nincs miért aggódni, nem látszik meg rajta többet. És majdnem hangosan felnevettem. Mondjuk, nem hiszem, Darcy, hogy észrevette volna egyáltalán.

Hozattam föl reggelit magamnak, folytatta, és az ajtó mellett álló zsúrkocsira mutatott, és ahogy eszegettem, megfogant bennem az az ötlet. Arra gondoltam, jó novella válhatnék belőle. Tudja, van az a magazin... a New Yorker... á, hagyjuk, nem lényeges. Érted, csak nem fogja elmagyarázni egy magamfajta néger csitrinek, mi fán terem a New Yorker?!

Darcy fintort vágott.

- De ahogy végeztem a reggelivel, mondta tovább, már inkább kisregénynek tűnt. Aztán ahogy elkezdtem felvázolni a témát... Félbeszakította magát és felnevetett. Nem hiszem, hogy bármikor is az elmúlt tíz-egynéhány évben lett volna ehhez foghatóan jó ötletem. Sőt talán soha azelőtt sem. Mondja csak, maga szerint elképzelhető, hogy két ikertestvér - nem egypetéjűek, csak kétpetéjű ikrek - a második világháború végére a két ellenséges táborban találja magát?

Erre én azt feleltem, lehetséges, bár a csendes-óceáni hadszíntéren nem valószínű. Más alkalommal nemigen lett volna bátorságom, hogy hozzá szóljak egyáltalán, Darcy, csak álltam volna, némán hápogva. De még mindig üvegbura alatt éreztem magam, vagy mintha a fogorvos injekciójának még nem múlt volna el a hatása.

Jefferies nevetett, mintha még sohasem hallott volna mulatságosabb dolgot, és azt mondta, nem, ott tényleg nem, ha-ha! De ha ott nem is, az európai csatatereken megtörténhetett volna. És akár szembe is kerülhettek a bulge-i ütközetben.

Hát, esetleg..., kezdtem volna, de már újra fel-alá rohangált a szalonban, és egyre eszelősebben és eszelősebben borzolta a haját.

Tudom, úgy hangzik, mint egy Orpheum színekori melodráma, fűzte hozzá, mint egy

*vastapssal honorált sikerdarab, **Két lobogó alatt** vagy **Test és vér** címmel, de az ikrek koncepciója mégis... racionális indokoltságot kaphatna azáltal... tudom is, hogy miként... Azzal nekem szegezte a kérdést, volna ennek drámai hatása?*

Igen, uram, válaszoltam neki, mindenki imádja az olyan történeteket, amelyek testvérekről szólnak, akik nincsenek tisztában testvéri mivoltukkal.

*De még mennyire, helyeselt ő is, és tudja, mit mondok magának... Azzal elhallgatott, és mélységes megdöbbenést fedeztem fel az arcán. Afféle megdöbbenést, mint mikor az ember hirtelen felriad ábrándozásából, és azon kapja magát, hogy valami ostobaságot csinált közben, például hogy beszappanozta már az egész arcát, és ott áll, villanyborotvával a kezében. Ugyanis egy nigger szobalánnyal társalgott, ami egyébként élete legjobb húzása volt - egy nigger asszonnyal, akinek a jó sztoriról alkotott fogalmába leginkább az *Éjszaka peremén* illik bele. Az persze már kiment a fejből, hogy mondtam, két könyvét is olvastam...*

- Vagy épp azt gondolta, csak azért hízelegtél, hogy magasabb borralalót kapj - dörmögte Darcy.

- Na igen, ez aztán tényleg beleillene a logikájába. Mindegy. Az az arckifejezés pontosan elárulta, hogy csak ekkor vette észre, kivel is beszélget.

Azt hiszem, meghosszabbítom az itt-tartózkodásomat, mondta aztán, volna olyan szíves megmondani ezt a recepción? Azzal sarkon fordult, hogy tovább szaladgáljon, és jól bevágta a lábát a zsúrkocsiba. És vigye el innen ezt a kibaszott vackot, rendben?

Kívánja, hogy később visszajöjjek?, kérdeztem.

Persze, persze, válaszolta, és akkor majd azt csinál, amit csak akar, de most, kérem, legyen olyan jó, és tüntessen el innen minden felesleges dolgot... magát is beleértve.

Úgy is tettem, és hihetetlen megkönnyebbülést éreztem, mikor a szalon ajtaja végre becsukódott mögöttem. A zsúrkocsit a folyosó fala mellé toltam. Gyümölcslet és rántottát reggelizett, meg sültzalonnát. Már épp továbbmenni készültem, mikor észrevettem, hogy gomba is van a tányérján, a tojás meg a szalonna maradékával együtt félretolva. Néztem, és mintha átvillant volna valami az agyamon. Eszembe jutott a gomba, amit a vénasszony adott nekem - Delorme mama -, a gomba a kis műanyag dobozban. Először jutott eszembe az óta a bizonyos nap óta. Visszaemlékeztem rá, ahogy rábukkantam a ruhám zsebében, meg hogy hová is raktam. A gomba a tányéron pontosan ugyanúgy nézett ki, összeszáradt, megráncosodott, mint egy galóca, olyan, ami egészen biztosan kikészít, ha eszel belőle.

Martha határozott tekintetet vetett Darcyra:

- Ő evett is belőle. Több mint a felét megette.

- Mr. Buckley volt aznap a recepción, és neki adtam át Mr. Jefferies üzenetét, miszerint szeretne tovább nálunk maradni. Mr. Buckley azt felelte, hogy nem hiszi, hogy Mr. Jefferies kérése gondot okozna, annak ellenére, hogy éppen aznap délután óhajtott eredetileg kijelentkezni.

Aztán lementem a konyhára, és beszéltem Bedelia Aronsonnal - ugye emlékszel Bedeliára? -, kifaggattam, hogy látott-e aznap reggel idegent. Bedelia visszakérdezett, hogy pontosan mire is gondolok, én pedig megmondtam neki, hogy fogalmam sincs. *Akkor miért kérdezed, Martha?* - érdeklődött, de én azt válaszoltam, hogy nem fontos. Erre felvilágosított, hogy nemcsak hogy nem látott senkit, de még az élelmiszer-szállító ember sem járt ott, aki az egyik büféslány fejét próbálta elcsavarni.

Már épp indulni készültem, mikor utánam szólt, *hacsak nem arra a néger vénasszonyra gondolsz.*

Erre visszafordultam, és megkérdeztem, hogy miféle néger vénasszonyról beszél.

Bedelia azt felelte, *szerintem az utcáról vetődhetett be ide, biztosan a klotyót kereste. Megesik ez, naponta nem is egyszer. Négernek néha csak azért nem merik megkérdezni odafönt, mert félnek, hogy kirúgják őket a szállóból, akármilyen jól öltözöttek is... ami azt illeti, meg is esik az ilyesmi. Szóval, az a szegény asszony csak bekukkantott ide... Azzal Bedelia elhallgatott, mert rám nézett: Jól vagy, Martha? Úgy festesz, mint aki mindjárt elájul!*

Ne izgulj, nem ájulok el, feleltem, de mondd csak, mit csinált itt az az asszony?

Csak kószált itt körbe, nézegette a zsúrkocsikat, mint aki eltévedt, válaszolta, szegény teremtés! Meglehetett már vagy nyolcvanéves is. Úgy nézett ki, mint akit egy erősebb széllekés is elsodorna, mint egy papírsárkányt... Martha, gyere ide, és ülj le, de tüstént! Olyan vagy, mint Dorian Gray arc képe abban a filmben.

Milyen volt az az asszony? Mondd el, kértem.

Már elmondtam, méltatlankodott, egy vénasszony. Nekem mind egyformák. Az egyetlen különbség, hogy ennek az arcán egy hosszú sebhely futott végig - egész a hajáig... És ez volt az a pillanat, amikor valóban elájultam.

Korábban elengedtek, és mikor hazaértem, csak azt éreztem, hogy nyomban köpnöm kell, meg vedelni a vizet, míg megint csak a budiban kötök ki, és kiokádom a belemet is. De ehelyett csak üldögéltem az ablaknál, bámultam kifelé az utcára, és magamban beszéltem.

Amit a mama velem művelt, nemcsak hipnózis volt, addigra már tudatosítottam magamban. Annál is erősebb. Még mindig nem szívesen hittem a mágiában, de tudtam, *valamit* tett velem, és bármi volt is az, bele kell nyugodnom. Nem hagyhattam ott az állásomat, főleg nem egy ilyen férj mellett, akiről nyilvánvaló, hogy szart sem ér, és egy útban lévő gyerekkel. Még azt sem kérvényezhettem, hogy helyezzenek át másik emeletre. Egy-két évvel korábban még megtehettem volna, de akkor már tudtam a pletykákról, hogy kineveznek főgondnokhelyettségé a tizedik-tizenkettediken, és az fizetésemeléssel is jár. Sőt azzal is, hogy a gyerekszülés után visszavesznek ugyanoda.

Anyámnak volt annak idején egy mondása: *Ha nem találsz gyógyírt, muszáj, hogy kibírd.* Fontolgattam, hogy visszamegyek a mamához, és megkérem, vegye le rólam a kezét, de tudtam, hogy úgysem tenné... már eldöntötte magában, hogy így lesz a legjobb nekem, és azt az egyet már megtanultam az életem során, Darcy, hogy csak akkor lehetsz biztos benne, hogy nem tudsz valakit jobb belátásra bírni, ha a fejébe vette, hogy ezzel neked tesz szolgálatot.

Ültem, és mindezeket végiggondoltam, néztem, ahogy jönnek-mennek az emberek az utcán, és valahogy elbóbiskoltam. Nem tarthatott tovább az egész egy negyedórácskánál, de mikor felriadtam, másra is rájöttem. A vénasszony azt akarta, hogy újra és újra megtegyem, amit már kétszer elkövettem, és ez lehetetlenné vált volna, ha Peter Jefferies hazautazik Birminghambe. Ezért ment be a konyhára, ezért tette a gombát a tányérra, és mikor a férfi megette, attól támadt neki az az ötlete. Óriási regény kerekedett belőle végül. *Fiúk a ködben* lett a címe. Pontosan arról szólt, amit akkor reggel mesélt nekem, két ikertestvér, egyikük amerikai, a másik német katona, találkozik a bulge-i ütközetben. Élete legnagyobb sikerét aratta vele. Martha elhallgatott egy pillanatra, és hozzátette:

- A nekrológiájában olvastam.

- Még egy hétig maradt. Minden áldott nap, mikor beléptem hozzá, pizsamában ült a szalonban, és az íróasztal fölé görnyedve írta valamelyik sárga jegyzetömbjébe. Minden áldott nap megkérdeztem, akarja-e, hogy később visszajöjjenek, és mindig azt felelte, persze, nyugodtan, csak ne csapjak zajt. Fel nem nézett volna soha a munkájából, míg hozzám szólt. Minden áldott nap megfogadtam, hogy nem teszem

meg, de az az izé minden nap ott várt a lepedőjén, még frissen, és minden áldott nap az összes imádságom és összes önmagamnak tett fogadalmam kárba veszett, mert újra csak megtettem. A kényszer elleni harcról szó sem lehetett, nem kellett megküzdenem vele, hogy beleizzadjak és belekéküljek az erőlködésbe. Nem tartott tovább, mint egy pislogás, hipp-hopp, máris megtörtént. Aztán, minden áldott nap, mikor bementem utána Jefferieshez, a fejét fogta, hogy beledilizik a kínokba. Szép kis párt alkottunk mi ketten! Övé az én reggeli másnaposságom, enyém az ő éjjeli veritéke.

- Hogy érted ezt? - értetlenkedett Darcy.

- Mindig éjszakára járt már, mikor igazán aggasztani kezdett, amit csináltam. Köptem, vizet vedeltem, meg egyszer-kétszer hánytam is. Mrs. Parkert már annyira felizgattam ezzel, hogy muszáj volt azt mondanom neki, hogy valószínűleg teherbe estem, csak nem akartam addig megmondani a férjemnek, míg egészen meg nem bizonyosodtam erről.

Johnny Rosewall egy öntelt barom volt, de még talán ő is kiszúrta volna, hogy valami nem stimmel, ha nem kötötte volna le, hogy a saját pecsenyéjét sütögesse: a nagy tervet, hogy a haverjaival kifogja a kapitális nagy halat, mármint hogy kirabolják az italboltot. Persze én semmit sem tudtam erről, csak örültem, hogy nem lábatlankodik körülöttem. Legalább ez könnyített valamicskét a helyzetemen.

Aztán egyik reggel benyitottam az 1163-asba, de Mr. Jefferies akkorra már távozott. Összecsomagolta a motyóját, és hazasietett Alabamába, hogy befejezhesse a könyvét, és hogy a háborúról elmélkedhessen. Darcy, el sem tudom mondani, milyen boldog lettem ettől! Úgy éreztem magam, mint Lázár, mikor a második játszmájába szállhatott be. Akkor reggel olybá tűnt, minden a helyére kerül, happy end, elmondhatom végre Johnnynak a gyereket, és ő erre megjavul, kidobja a drogot, és fix állás után néz. Jó férj válik belőle, és jó apja lesz a fiunknak - mert hogy fiú lesz, afelől semmi kétségem nem volt.

Tehát beléptem Mr. Jefferies lakosztályának hálósobájába, az ágyát összetúrva találtam, akárcsak máskor, a párnákat lerúgta a földre, és a lepedőt gombóccá gyűrte. Odaléptem, mint egy alvajáró, nekiálltam lehúzni az ágyneműt. Mondtam magamban, ha meg kell lennie, hát legyen úgy... utoljára.

De kiderült, hogy az utolsó alkalom már elmúlt. Nem maradt utána folt a lepedőn. Bármiféle bűvöletbe kerített is a vén boszorkány, már elmúlt. *Nagyszerű, gondoltam, megszülöm a gyereket, Jefferies megírja a könyvét, azzal végeztünk is a varázslattal. Egy fikarcnyit sem izgat, ki a természetes apa, csak Johnny legyen jó papája a kis jövővénynek.*

- Még aznap este kitaláltam Johnnynak - folytatta Martha, aztán szárazon hozzátette: - Hát... nem rajongott a dologért, mint ahogy azt már sejthetted is.

Darcy bólintott.

- Elkalapált a seprűnyéllel, úgy ötször egymás után, és aztán fölém magasodott, ahogy ott kuporogtam a sarokban, és azt rikácsolta, *neked elment az eszed? Nem szülsz ide semmiféle gyereket! Szerintem te teljesen megbuggyantál!* Azzal sarkon fordult, és otthagytott.

Ahogy ott feküdtem, felidéztem magamban az első vetélésemet, és rettegettem, hogy a fájdalmak bármelyik pillanatban elkezdődhetnek, és újra csak elmegy a gyerekem. A mamám szavára gondoltam, hogy hagyjam ott a férjem, mielőtt kórházba juttat, meg Kissy üzenetére a Greyhound buszjegy hátoldalán: *INDULJ AZONNAL!* És mikor megbizonyosodtam felőle, hogy mégsem vetélek el, nekiláttam összepakolni, hogy elhúzzam onnét a csíkot - mielőtt Johnny hazajönne. De még a szekrényajtót nyitottam csak ki, és megint eszembe jutott Delorme mama, meg amit akkor modott, mikor közöltem vele, hogy elhagyom Johnnyt: *ő fog elhagyni téged. Majd meglátod, hogy úgy lesz. De te maradjál csak a fenekeden, lányom. A pénzre ne legyen gondod. Azt fogod majd gondolni, hogy tönkreteszi a gyerekedet, pedig nem.*

Mintha megint ott termett volna, hogy megmondja, mit tegyek, mi után kutassak. Kinyitottam hát a szekrényt, de most már nem a ruháim miatt. Nekiláttam átkutatni a férjem holmiját, elsősorban azt az átkozott sportdzsekijét, amelyben a heroint találtam. Az volt a kedvenc kabátja, igazán árulkodó arról, milyen is volt Johnny Rosewall: fényes szatén, olyan vásári kinézetű. Ki nem állhattam. Ezúttal nem egy üveg drogot találtam benne. Egyik zsebében egy borotvát hordott, a másikban olcsó stukkert. Kivettem a pisztolyt, megnézegettem, és ugyanaz az érzés kerített hatalmába, mint Jefferies hálósobájában: hogy mély álomból ébredve megteszek valamit.

Bementem a konyhába, kezemben a fegyverrel, és a tűzhely melletti kis polcra tettem. Aztán benyúltam a faliszekrénybe, kotorásztam a teák meg fűszerek között. Elsőre nem találtam a mama ajándékát, és rettentően nyomasztott - mint a rettegés rémálomban. Aztán a kezem ráakadt a dobozkára, és kivettem a szekrényből.

Kinyitottam, és kiemeltem belőle a gombát. Undorító volt, méretéhez képest túl nehéz, ráadásul meleg. Mintha egy félig még eleven húscsacatot fogtam volna. Inkább megtenném kétszázszor, amit Mr. Jefferies hálósobájában műveltem, mint hogy azt a gombát még egyszer a kezembe vegyem.

A jobb kezemben tartottam, a másikkal felemeltem a vacak kis harminckettest.

Ökölbe szorítottam a jobbomat, amilyen erősen csak bírtam, a gomba szortyogott, olyan hangot adott... tudom, teljességel hihetetlen... mintha sikoltana. Elhiszed?

Darcy lassan ingatta a fejét. Igazából nem is tudta eldönteni, hiszi-e vagy sem, de abban egészen biztos volt, hogy nem *akarja* elhinni.

- Hát, én sem hiszem el. De tényleg úgy hangzott. És van még valami, amit te nem fogsz elhinni, de én igen, mert láttam: vérzett. A gomba vérzett. A saját szememmel láttam, ahogy a vér kicsorog az ujjaim közül és a pisztolyra csöppen. A vér pedig abban a minutumban eltűnt, mikor a csőhöz ért.

Kis idő múltán a vérzés elállt. Széttártam a tenyeremet, arra számítottam, hogy merő vér lesz, de csak a gomba maradt benne összepréselve, az ujjak belemélyedt nyomával. Se a gomba nem volt véres, se a kezem, se a fegyver, semmi. Kezdtém azt gondolni, csak éberem álmodtam, de ebben a pillanatban az az átkozott izé összerándult a kezemben. Egy másodpercig nem is gombának látszott, inkább egy aprócska, eleven hímveszőnek. A vér ötlött föl bennem, ami az ujjaim közül folyt ki, mikor összeszorítottam, meg amit a mama mondott: *ha egy nőnek gyereke lesz, az attól van, hogy egy férfi meglőtte a fegyverével, kislány*. A dolog megint összerándult - nem hazudok, tényleg -, én meg sikítva a szemébe hajítottam. Aztán meghallottam, hogy Johnny jön felfelé a lépcsőn, úgyhogy felkaptam a stukkert, berohantam vele a hálósobába, és visszatettem a kabátzsebébe. Bebújtam az ágyba, úgy, ahogy voltam, ruhástul, cipőstül, még a paplant is magamra húztam nyakig. Belépett, és láttam rajta, hogy balhézni akar. Prakkert tartott a kezében, fogalmam sincs, honnan szerezte, de abban biztos voltam, mi célra akarja használni.

Nem lesz itten semmiféle gyerek, mondta, idejössz azonnal!

Nem, tényleg nem lesz semmiféle gyerek, válaszoltam, arra a vacakra meg semmi szükség, úgyhogy tedd is el. Már gondoskodtál a gyerek felől, te szarházi szemét.

Tudtam, kockázatot vállaltam azzal, hogy ezt mondom neki, de úgy gondoltam, talán így jobban hisz majd nekem, hát megpróbáltam. A verés helyett vigyorogni kezdett, ormótlan, bamba vigyorral. Esküszöm neked, soha nem gyűlöltem még úgy, mint akkor.

Ennyi?, kérdezte.

Ennyi, feleltem.

És hol a mocskok?

Na, mit gondolsz? Félúton az East River felé, hol lenne?

Odajött hozzám, és meg akart csókolni, úristen, megcsókolni! Elkaptam a fejemet, úgyhogy fölétrafált, de nem sokkal.

Meglátod, így lesz a legjobb, vigasztalगतott, eljön majd a kölykök ideje is.

Azzal megint elment hazulról. A rá következő második éjjel a haverjaival megkísérelte azt az italboltos bulit, és a saját stukkere szédurrantotta az agyát.

- Vajon te babonáztad meg a pisztolyt? - kérdezte Darcy.

- Nem - válaszolta Martha szelíden. - Az a nő tette, mondhatjuk úgy is, énáltalam. Tudta, hogy én képtelen lennék segíteni magamon, hát elintézte, hogy képes legyek.

- Te komolyan elhiszed, hogy a pisztoly meg lett babonázva.

- Nem csak *hiszem*.

Darcy kiment a konyhába egy pohár vízért. Torka hirtelen kiszáradt.

- Itt a vége, fuss el véle - mondta Martha, mikor visszatért. - Johnny meghalt, és megszületett Peter. Csak akkor ébredtem rá, milyen sok a barátom, mikor már túlságosan előrehaladott állapotban voltam ahhoz, hogy dolgozzam. Ha előbb tudtam volna, már rég otthagytam volna Johnnyt... vagy lehet, hogy akkor sem. Senki sem tudja, merre tart a világ, akármit is állítanak egyesek.

- Ez még nem minden, ugye? - kérdezte Darcy.

- Hát, még két dolgról nem szóltam - kezdte Martha. - Apróságok.

De az arckifejezése mást mondott.

- Négy hónappal Peter születése után visszamentem Delorme mamához - folytatta. - Nem akartam, de megtettem. Húsz dollárt vittem egy borítékban. Nem engedhettem meg igazából magamnak, de úgy éreztem, megilleti őt. Sötét volt. A lépcsők most még keskenyebbnek tűntek, és ahogy egyre feljebb hágtam, egyre jobban éreztem a szagot, a helyét és az ő szagát: elégett gyertyák, avított tapéta és a tea fahéjillata.

Ekkor - utoljára - megint elfogott az az álom utáni érzés, az üvegfal. Odaértem az ajtóhoz és bezörgettem. Választ nem kaptam, így megint kopogtam. Még mindig nem nyitottak ajtót, hát letérdeltem, hogy becsúsztassam a borítékot az ajtó alatt. A hangja ekkor éppen átellenben hangzott, mintha maga is térdelt volna. Soha nem ijedtem még úgy meg, mint mikor reszelős, öreg hangja elért hozzám az ajtó résén

keresztül. Mintha sírból szólt volna.

Jó fiú válik belőle, mondta, akárcsak az apjából. A természetes apjából.

Hoztam magának valamit, súgtam vissza alig hallhatóan.

Csúsztassad csak be, kedveském, válaszolta. Félig áttoltam a borítékot, ő meg behúzta. Hallottam, ahogy felbontja, és vártam. Csak vártam.

Elég lesz, mondta végül, és most menj el szépen innét, kedveském, és soha többé ne gyere el a jó öreg Delorme mamához.

Felpattantam, és elfutottam onnan, ahogy csak a lábam bírta.

Martha azzal a könyvespolcához lépett, és egy-két pillanattal később egy kemény fedelű könyvvel tért vissza. Darcyt már rögtön megdöbbenetette a hasonlóság ennek a borítója meg Peter Rosewall könyvéé között. Peter Jefferies *Mennyei fény*-e volt, és a fedélen két közlegény rohamozott meg egy ellenséges bunkert. Egyikük gránátot dobott, a másik egy M1-esből tüzelt.

Martha kotorászott egy darabig a kék vászontáskában, majd elővette a fia könyvét, leszedte róla a selyempapírt, és gyengéden a Jefferies-regény mellé helyezte. *Mennyei fény, Dicsfény*: a hasonlóság vitathatatlan volt.

- És ez a másik dolog - magyarázta Martha.

- Igen - mondta Darcy bizonytalanul. - Tényleg hasonlítanak. És mi az ábra a történettel. Azok is... izé...

Zavartan elhallgatott, és lesütött szempillái alól várakozóan Marthára nézett. Ószinte megkönnyebbülésére Martha mosolygott.

- Azt kérdezed, a fiam lekoppintotta-e annak a stricinek a könyvét? - érdeklődött minden neheztelés nélkül.

- Dehogy! - tiltakozott Darcy, talán kissé túlságosan is hevesen.

- Azontúl, hogy mindkettő háborúról szól, semmi közük egymáshoz - válaszolta Martha. - Olyan különbözőek, mint... a fekete és a fehér. - De az érzésekben, amit keltenek - tette hozzá, rövid szünet után -, van némi hasonlóság. Valami megfoghatatlan. Az a napfény, amit már említettem neked - az érzés, hogy a világ

jobb, mint amilyenek néha látszik, főleg azoknak, akik túl okosak ahhoz, hogy kedvesek legyenek.

- Nem lehet, hogy a fiadnak ihletet adott Peter Jefferies könyve?... Mondjuk, olvasta a főiskolán, és...

- Valószínű - felelte Martha. - Szerintem az én Peterem olvasta Jefferies könyveit, ha másért nem is, már csak amiatt is, mert a hasonlóak vonzzák egymást. De van még más is - amit nehezebb megmagyarázni.

Felvette Jefferies könyvét, elgondolkozva nézte egy pillanatig, aztán Darcyra pillantott:

- Ezt a példányt körülbelül egy évvel a fiam születése után vettem. Még lehetett kapni, bár a boltok a kiadótól kellett megrendelnie. Mikor Mr. Jefferies egyszer éppen nálunk tartózkodott, vettem magamnak a bátorságot, és megkértem rá, hogy dedikálja. Azt hittem, felbosszantom a kéréssel, de inkább úgy tűnt, a hiúságának hízelegtem vele. Ide nézz!

A Mennyei fény ajánlásához lapozott.

Darcy elolvasta a nyomtatott szöveget, és furcsa kettősséget érzett. *"Ezt a könyvet édesanyámnak, Althea Dixmont Jefferiesnek ajánlom szeretettel, a legcsodálatosabb asszonynak, akit valaha is ismertem."* Alája Jefferies fekete, azóta már megfakult tintával a következőt írta: *Martha Rosewallnak, aki a szemétdombomat takarítja, de sosem panaszkodik.* Aláírta, és odafirkantotta azt is, *'61 augusztusa.*

A fogalmazást Darcy elsőre lenézőnek találta... aztán különösnek. De mielőtt jobban belegondolhatott volna, Martha kinyitotta a fia könyvét, a *Dicsfényt*-t is az ajánlásnál, és letette a másik mellé. És Darcy újra elolvasta a nyomtatást: *"Ezt a könyvet édesanyámnak, Martha Rosewallnak ajánlom szeretettel. Anya, nélküled sohasem sikerülhetett volna mindez."* Alatta, valószínűleg kerámiahegyű tollal írva, ez állt: *És ez nem tréfa. Szeretlek, anya! Pete.*

Igazából el sem olvasta, csak nézte. Szeme hol ide, hol oda ugrált a két ajánlás, az 1961 augusztusára és az 1985 áprilisára keltezett között.

- Látod? - kérdezte Martha szelíden.

Darcy bólintott. Láta.

A vékony, dülöngélő, kissé régmódi, bátortalan kézírás ugyanaz volt mindkét könyvben. A szeretetet és bensőségességet kivéve az ajánlások is. A két üzenet közt

csak a hangvétel volt a különbség, és Darcy azt gondolta magában, ez legalább olyan nagy különbség, mint a fekete és a fehér között.

(Rézműves Zoltán fordítása)

A MOZGÓ UJJ

Amikor a kaparászás elkezdődött, Howard Mitla, egy kevésbé ismert New York-i könyvvizsgáló, egyedül üldögélt queensi lakásában, ahol feleségével élt. Violet Mitla, egy ugyancsak kevésbé ismert New York-i fogászati asszisztens, várt a hírek végéig, mielőtt lement a sarki élelmiszerboltba egy doboz fagyaltért. A *Kockázat*-ot adták a hírek után, és neki nem tetszett ez a műsor. Azt állította, azért mert Alex Trebek úgy néz ki benne, mint egy hazug hittérítő, de Howard tudta, mi az igazság: a *Kockázat* miatt ostobának érzi magát.

A kaparászás a fürdőszobából jött, a hálósobába vezető rövid folyosó felől. Howard összerándult, amikor meghallotta. Narkós vagy betörő nem lehetett, hiszen ott volt a sűrű drótháló, amit saját költségére szereltetett fel az összes ablakra. Inkább egér; a mosdóban vagy a kádban. Talán patkány.

Végigvárta az első néhány kérdést, abban a reményben, hogy a kaparászás magától megszűnik, de nem így történt. Amikor elkezdődött a reklám, feltápáskodott a székből, és a fürdőszobaajtóhoz ment. Az ajtó nyitva volt, így még jobban hallotta a kaparászást.

Majdnem biztos, hogy egér vagy patkány. Körömkapirgálás a porcelánon.

- A fenébe - mondta Howard, és bement a konyhába.

A gáztűzhely és a hűtőszekrény közötti kis helyen takarítóeszközök voltak - egy felmosókefe, egy rongyokkal teli vödör és egy szemétlapát; rajta egy partvis. Howard az egyik kezével megfogta a partvist, közel az alsó végéhez, és a szemétlapátot a másikkal, aztán nehézkesen átment a kis nappalin, a fürdőszobaajtóhoz. Előreszegezte a fejét. Figyelt.

Ksz-ksz, ksz-ksz, ksz-ksz.

Jelentéktelen zaj. Lehet, hogy nem is patkány, mégsem tudott a gondolattól megszabadulni. Nem akármilyen patkány, hanem egy *New York-i* patkány. Apró szemű ronda, szőrös dög, hosszú bajusszal és V alakú felső ajkából kitüremkedő csorba fogakkal. Egy egyéniséggel bíró patkány.

A zaj halk volt, majdnem finom, de mégis...

A háta mögül Alex Trebeket hallotta: - Ezt az orosz örületet lelőtték, megkéselték és megfojtották... mindezt egyetlen éjszaka leforgása alatt.

- Lenin? - válaszolta az egyik játékos.

- *Rasputyin*, te tökfej - morogta Howard Mitla.

A személtapátot áttette a bal kezébe, majd a jobbat bedugta a fürdőszobába, és felkapcsolta a lámpát. Belépett és gyorsan a kádhoz ment, amely a sarokban, a piszkos, rácsos ablak alatt állt. Utálta a patkányt és az egeret, utált minden cincogó, surranó (és néha harapó) szőrös állatot, de még kisfiú korában megtanulta Hell Konyháján, hogyha mindenképpen muszáj, a legjobb gyorsan kinyírni őket. Nem lesz jó vége, ha csak üldögél és oda se bagózik; Vi jó néhány sört felhajtott a hírek alatt, és valószínűleg a fürdőszobába megy be először, ha megjött az üzletből. Ha egér van a kádban, nagy cirkuszt fog rendezni... és akkor az ő férfiúi kötelessége lesz kinyírni. Azonnal.

A kádban csak a kézizuhany tartozékai voltak. A csó úgy feküdt a zománcozott felületen, mint egy döglött kígyó.

A kaparászás vagy akkor maradt abba, amikor Howard felkapcsolta a lámpát, vagy amikor belépett, de most újra elkezdődött. Mögötte. Megfordult, három lépést tett a mosdókagyló felé, közben felemelte a partvis nyelét.

A keze, amely a partvist fogta, az arca magasságába ért, és aztán megmerevedett. Nem mozdult. Kítátotta a száját. Ha belenézett volna a fogkrémpettyes tükörbe a mosdókagyló fölött, a nyelve és a szájpadrólása között fényes, pókhálószerű nyálcsíkokat látott volna.

Egy ujj bújt ki a mosdókagyló lefolyójából.

Egy emberi ujj.

Egy pillanatra az ujj megmerevedett, mintha észrevette volna, hogy felfedezték. Aztán megint elkezdett mozogni; giliszta módjára tekergett a rózsaszín porcelánon. Elérte a fehér gumidugót, megtapogatta, aztán újra a porcelánon folytatta. A kaparászást végül is nem egy egér apró karmai okozták, hanem a köröm, ahogy körbe-körbe ütögette a porcelánt.

Howard egy ijedt ember rekedtes sikolyát hallatta, leejtette a partvist, és a fürdőszobaajtó felé indult, de vállal a csempézett falnak ütközött, hátrahőkölt, majd újra nekilendült. Ezúttal sikerült, bevágta maga mögött az ajtót, és lihegve megállt, az ajtónak támaszkodva. Erős, lélektelen morzejelszerű lüktetést érzett fent a torkában, az egyik oldalon.

Valószínűleg nem állt ott sokáig. Amikor visszanyerte önuralmát, Alex Trebek még

mindig az *Egyszerű kockázat* három versenyzőjét idomította - de amíg ott állt, nem érezte az idő múlását, nem tudta, hol van, sőt még azt sem, hogy kicsoda. A Napi Kettős négyzetet jelző elektromos zúgás ragadta ki kábultságából.

- Űrkutatás és repülés - mondta Alex. - Hétszáz dollárja van, Mildred. Mennyit kíván kockáztatni?

Mildred nem tudott a vetélkedő házigazdájához hasonlóan tisztán artikulálni; alig hallhatóan motyogott valamit.

Howard elhúzódott az ajtótól, és bement a nappaliba. Úgy érezte, mintha gólyalábakon járna. Az egyik kezében még mindig ott volt a személapát. Ránézett egy pillanatra, aztán a szőnyegre ejtette. Tompa, poros puffanással ért földet.

- Nem láttam - mondta Howard Mitla, és székére rogyott.

- Rendben, Mildred. Ötszáz dollár! A légierőnek ezt a gyakorló pályáját eredetileg miroci próbapályának hívták.

Howard a tévére pillantott. A félénk, egyszerű Mildred akkora hallókészüléket viselt, mint egy fülre erősíthető rádió. Erősen gondolkodott.

- Azt nem láttam - mondta Howard egy kicsit több meggyőződéssel.

- A... Vandenberg légibázis...? - kérdezte Mildred.

- Az *Edwards* légibázis, te tyúkeszű - mondta Howard. És amint Alex Trebek megerősítette, amit Howard Mitla már tudott, Howard megismételte: - *Azt egyáltalán nem láttam.*

De Violet mindjárt visszajön, és a partvist a fürdőszobában felejtette.

Alex Trebek bejelentette a versenyzőknek és a nézőközönségnek, hogy még mindig bárki bezállhat, és hogy mindjárt elkezdik a Kettős Kockázatot, melyben a pontszámok *valóban* szempillantás alatt változhatnak. Egy politikus következett, és elkezdte fejtegetni, miért kellene őt újraválasztani. Howard feltápászkodott. Most már inkább lábnak érezte a lábát, nem pedig korhadt gólyalábnak, de még mindig nem akaródzott neki visszamenni a fürdőszobába.

Ide figyelj, mondta magában, rém egyszerű az egész. Ilyesmi mindig volt. Pillanatnyi hallucináció az egész; ilyesmi bármikor bárkivel megtörténhet. És csak azért nem hallasz

sohasem ilyesmiről, mert az emberek nem szeretnek róla beszélni. Hallucinálni kínos dolog. Ha beszélnek róla, az emberek úgy érzik magukat, mint ahogyan te fogod, amikor Vi visszaérkezik, és megkérdi, miben sántikálsz.

- Ide figyeljenek - mondta a politikus zengő, bizalmas hangon. - Amikor a konkrét eseteket vizsgáljuk, teljesen egyszerű a dolog: egy becsületes, hozzáértő embert akarnak a Nassau megyei nyilvántartási hivatal élére, vagy egy kívülállót, egy bérgyilkost, aki soha az...

- Fogadok, hogy csak levegő volt a lefolyóban - mondta Howard. Pedig a zajnak, ami a fürdőszobába csalta, egyáltalán nem olyan hangja volt, mint a csövekben áramló levegőnek; de az, hogy hallotta saját hangját, amely ismét józan és kiegyensúlyozott volt, segített abban, hogy nagyobb önbizalommal mozogjon. És egyébként is Vi mindjárt hazaér. Bármelyik pillanatban. Tényleg.

Megállt az ajtó előtt, és hallgatózott.

Ksz, ksz, ksz. Mintha a világ legkisebb vak embere kopogna a porcelánon a botjával, amint keresi az utat, kitapogatja a megszokott környezetet.

- Levegő volt a lefolyóban! - jelentette ki Howard hangosan, és bátran kinyitotta a fürdőszobaajtót. Mélyen lehajolt, megragadta a partvis nyelét, és gyorsan kivitte. Nem kellett kettőnél több lépést tennie a kis helyiségben, ahol kifakult, hullámos linóleum borította a padlót, és a dróthálós szellőzőablak mocskos volt, és egészen biztosan nem nézett a mosdóba.

Kinn megállt és figyelt.

Ksz, ksz, ksz-ksz.

Visszatette a partvist és a lapátot a hűtőszekrény és a tűzhely közti részbe, aztán visszament a nappaliba. Egy pillanatra megállt, ránézett a fürdőszobaajtóra. Nyitva volt; sárga fénypászma vetődött a kis hallba.

El kéne oltanod a villanyt. Tudod, mekkora balhét csinál Vi az ilyesmiből. Még csak be sem kell menned. Csak benyúlsz az ajtón, és lekattintod.

De mi lesz, ha valami megérinti a kezét, miközben a kapcsoló után nyúl?

Mi lesz, ha az a másik ujj megérinti az ő ujját?

Ehhez mit szóltok, emberek?

Még mindig hallotta azt a zajt. Volt valami borzasztóan könyörtelen benne. Őrjítő volt.

Ksz, ksz, ksz.

A tévében Alex Trebek éppen a Kettős Kockázat témaköreit olvasta fel. Howard odament, és egy kicsit felhangosította. Aztán megint leült a székre, és azt mondta magában, hogy semmit sem hall a fürdőszobából. Semmit.

Legfeljebb talán a csövekben áramló levegőt.

Vi Mitla az a típusú nő volt, aki oly kecsesen mozog, hogy már majdnem törékenynek tűnik... de Howard huszonegy évi házasság után tudta, hogy semmi törékenység sincs benne. Ugyanúgy evett, ivott, táncolt és szeretkezett: *con brio*. Úgy jött be a lakásba, mint egy zsebhurrikán. Nagy karjával egy barna papírzacskót gyűrt a melléhez, jobboldalt. Egyenesen a konyhába vitte, megállás nélkül. Howard hallotta a zacskó zörgését, hallotta, amint kinyitja és becsukja a hűtőszekrényt. Amikor visszajött, odalökte Howardnak a kabátját.

- Akaszd fel, légy szíves - kérte. - Pisilnem kell. De nagyon! Hű.

Hű volt az egyik kedvenc kifejezése. Úgy mondta, mint egy gyerek, aki örül valaminek.

- Jó - mondta Howard, és lassan felállt, karján Vi sötétkék kabátjával. Szemével követte Vi-t, amint átvágott a hallon, és bement a fürdőszobába.

- Biztos van, aki imádja, Howie, ha égve hagyod a villanyt - szólt hátra a válla fölött.

- Szándékosan csináltam - mondta. - Tudtam, ez lesz az első megállód.

Vi felnevetett. Howard hallotta a ruhája suhogását.

- Túlágosan jól ismersz - az emberek még azt mondják, szerelmesek vagyunk egymásba.

Meg kell mondanod neki, figyelmeztessd, gondolta Howard, de tudta, hogy nem fogja megtenni. Mit kellett volna mondania? Vigyázz, Vi, egy ujj mászik kifelé a mosdó lefolyójából, ne hagyd, hogy a tulajdonosa kibökje a szemed, ha lehajolsz egy pohár vízért?

Egyébként is csak képzelődés volt, amit a lefolyóban áramló levegő idézett elő, meg az, hogy fél a patkányoktól és egerektől. Most, hogy néhány perc eltelt, ez már teljesen nyilvánvaló volt számára.

Ugyanúgy állt ott Vi kabátjával a karján, és várta, vajon felsikolt-e. És tíz vagy tizenöt végtelennek tűnő másodperc után így is történt.

- *Jesszusom!*

Howard összerezzen, és még jobban a mellkasához szorította a kabátot. A szíve, amely eddig már ismét lassabban vert, most megint elkezdte a morzézást. Nem tudott megszólalni, a toroka teljesen összeszorult.

- *Mi van?* - szólalt meg végül. - *Mit mondtál?*

- *A törülközők! Majdnem mind a földön! Jaj! Mi történt?*

- *Nem tudom* - szólt vissza. A szíve még sosem dobogott ennyire, és nem tudta volna megmondani, vajon a gyomrát összerántó émelygés és hányinger megkönnyebbülést vagy rémületet okozott-e. Úgy gondolta, hogy valószínűleg akkor verte le a polcra a törülközőket, amikor először próbált kimenni a fürdőszobából, és nekiment a falnak.

- *Biztosan kísértetek voltak* - mondta. - *Igazán nem akarlak bántani, de már megint elfelejtetted lehajtani az ülőkét.*

- *Bocs* - mondta Howard.

- *Mindig ezt mondd* - hallatszott ki a hangja. - *Néha az az érzésem, hogy azt szeretnéd, essem bele a WC-be és fulladjak meg. Tényleg ezt hiszem!* - Puffant valami, ahogy leült. Howard szívdobogva várt, még mindig magához szorítva a kabátot.

- *Ő tartja a rekordot az egyetlen gémben végrehajtott fogadások számában* - jelentette ki Alex Trebek.

- *Tom Seaver?* - lőtt vissza Mildred.

- *Roger Clemens, te ostoba* - mondta Howard. *Psssss!* A WC. Csak most tudatosult benne, hogy eljött a pillanat, amire várt. Végtelennek tűnő másodpercek után végre meghallotta az M betűs fürdőszobai csap tömítésének nyikorgását (már régóta ki akarta cserélni, de mindig elfelejtette), aztán a víz zubogását a mosdóba, majd Vi energikus kézmosását.

Semmi sikoly.

Hát persze, hiszen nem is volt ott *ujj*.

- Csak a levegő a lefolyóban - mondta Howard nagyobb meggyőződéssel, és kiment, hogy felakassza felesége kabátját.

Kijött, a szoknyáját igazgatta.

- Vettem fagyaltot - mondta -, cseresznyés-vaníliást, amit kértél. De mielőtt megkóstoljuk, igyál velem egy sört. Valami új dolog. Amerikai Jellem. Sose hallottam róla, de le volt értékelve, így vettem egy hatos csomagot. Aki mer, az nyel, nem?

- Már megint - mondta fintorogva. Amikor először találkoztak, nagyon tetszett neki, hogy Vi előszeretettel gyárt szójátékokat, de az évek során ez kissé unalmassá vált. Mégis, most, hogy túl volt az ijedségen, pontosan egy sörre volt szüksége. Amikor aztán Vi kiment, hogy behozzon egy poharra valót az új szerzeményből, észrevette, hogy egyáltalán nincs túl az ijedségén. Azt gondolta, hogy hallucinálni ugyan sokkal jobb dolog, mint látni, hogy egy valódi ujj kandikál ki a mosdó lefolyóján, egy élő, mozgó ujj; de azért az sem tesz jót az ember esti programjának.

Howard újra leült a székre. Amint Alex Trebek bejelentette a Végső Kockázat témáját - a hatvanas éveket -, azon kapta magát, hogy különböző korábban látott tévéműsorokra gondol, amelyekben az derült ki, hogy az, akinek hallucinációi vannak, vagy *a*) epilepsziás, vagy *b*) agytumora van. Sok ilyen ember jutott az eszébe.

- Tudod - mondta Vi, amikor visszajött két pohár sörrel -, nem szeretem ezeket a vietnamiakat, akiké a bolt. Nem hiszem, hogy *valaha* is megszeretem őket. Szerintem sunyik.

- *Rajtakaptad* már őket valami sunyiságon? - kérdezte Howard. Szerinte Lahék rendkívüli emberek, de ma este nem érdekelte, hogy végül is milyenek.

- Nem - mondta Vi -, még nem. Pont emiatt gyanakszom. Különben is, állandóan *mosolyognak*. Az apám mindig azt mondta »Sose bízz a mosolygó emberben!«. Azt is mondta... Howard, jól vagy?

- *Ezt* mondta? - kérdezte Howard. Megpróbált könnyedén viselkedni.

- *Très amusant, cheri*. Tejfehér vagy. Összeszedtél valamit?

Nem, akarta mondani, nem szedtem össze semmit - túl enyhe kifejezés volna erre. Csak lehet, hogy epilepsziám van, vagy agytumorom; Vi, hogy mondhatod erre, hogy összeszedtem valamit?

- Azt hiszem, túl sokat dolgozol - mondta. - Meséltem már a Szent Anna Kórház új adónyilvántartásáról?

- Mi van vele?

- Kész egérfogó - mondta, és rögtön a fürdőszobára gondolt, a mosdóra és a lefolyóra. - Nem szabadna megengedni, hogy apácák könyveléssel foglalkozzanak. Valakinek bele kellett volna ezt is írni a Bibliába, biztos, ami biztos.

- Hagyod, hogy Mr. Lathrop állandóan ugráltasson - mondta Vi határozottan. - Ez addig megy majd, amíg a sarkadra nem állsz. Szívrohamot akarsz?

- Nem. *Epilepsziát vagy agytumort sem akarok. Jóisten, kérlek, add, hogy még egyszer ne történjen meg. Jó? Ugye csak agyhiba volt, ami csak egyszer történik meg. Jó? Légy szíves. Nagyon kérlek. Térdre is boruljak?*

- Na látod - mondta sötéten. - Arlene Katz mondta a napokban, hogy azok a férfiak, akik ötven alatt kapnak szívrohamot, többnyire nem jönnek ki a kórházból. Te még csak negyvenegy éves vagy. A sarkadra kell állnod, Howard. Ne legyél már olyan balek.

- Jól van - mondta rosszkedvűen.

Újra Alex Trebek volt látható, amint a Végső Kockázat választát olvassa: - Ez a hippicsoport buszon keresztülutazta az Egyesült Államokat Ken Keseyvel. - És felcsendült az Utolsó Kockázat szignálja. A két férfi versenyző buzgón körmölt. Mildred, mikrohullámú sütővel a fülében, reményvesztettnek látszott. Végül elkezdett valamit írni. De láthatóan minden lelkesedés nélkül.

Vi nagyot kortyolt a poharából - Hű - mondta. - Nem rossz! És csak kettő hetvenhat egy hatos csomag!

Howard is ivott egy keveset. Semmi különös, de legalább nedves és hideg. Megnyugtató.

A férfi versenyzők még csak meg sem közelítették a megoldást. Mildred is tévedett, de ő legalább közel járt hozzá. - A Vidám Férfiak? - írta.

- Vidám Kópék, te bunkó - mondta Howard.

Vi elismerően nézett rá. - Persze te tudod az összes választ, ugye?

- Bárcsak tudnám - mondta Howard, és sóhajtott.

Howard nem nagyon szerette a sört, de azon az estén három dobozzal is felhajtott Vi új szerzeményéből. Vi észrevette, és azt mondta, ha tudta volna, hogy ennyire fog neki ízleni, beugrik a gyógyszertárba egy intravénás túért. Megint egy tipikus Vi-féle megjegyzés. Howard kierőszakolt egy mosolyt. Remélte, a sörtől majd hamar elalszik. Attól félt, hogy segítség nélkül jó ideig ébren hánykolódik arra gondolva, amit a fürdőszobában látott a mosdóban. De, amint azt Vi többször is közölte vele, a sör tele P-vitaminnal, így körülbelül fél kilenckor, amikor Vi visszavonult a hálószobába, hogy felvegye hálóingét, Howard nagy nehezen bement a fürdőszobába, hogy könnyítsen magán.

Először a mosdóhoz ment, és kényszerítette magát, hogy belenézzen.

Semmi.

Megkönnyebbült (végül is úgy döntött, a hallucináció még mindig jobb, mint egy valódi ujj, az agytumor lehetősége ellenére is), de még mindig nehezebbre esett belenézni a lefolyóba. A rézkereszt, aminek az a feladata, hogy felfogja a hajszálakat vagy a leejtett gombostűket, már évek óta nem volt látható, csak egy rozsdás acél keretezte sötét lyuk látszott. Mint egy bámuló szemüreg.

Howard megfogta a gumidugót, és beletette a lefolyóba.

Így jobb volt.

Ellépett a mosdótól, felhajtotta a WC-ülőkét (Vi mindig panaszkodott, ha Howard elfelejtette visszahajtani, amikor végzett, de úgy látszik, Vi sosem érzett ellenállhatatlan kísértést, hogy újra felhajtsa, ha ő volt kész), és célzott. Azok közé tartozott, akik csak akkor mennek ki vizelni, ha már nagyon kell (és akik egyáltalán nem tudják elintézni zsúfolt nyilvános illemhelyeken - az a gondolat, hogy sorban állnak mögötte, elzárta a vezetékeit), és most is azt csinálta, amit majdnem mindig abban a néhány másodpercben, ami a szerszáma célratartása és a lögyakorlat megkezdése között volt: a prím számokat sorolta magában.

Tizenháromig jutott, és éppen elkezdte volna, amikor hirtelen egy erős hang hallatszott mögötte: *pakk!* Húgyhólyagja hamarabb ismerte fel a lefolyóból erőszakkal kilökött gumidugó hangját, mint az agya, és azonnal görcsösen (és meglehetősen

fájdalmasan) összerándult.

Egy pillanat múlva az a bizonyos zaj - a porcelánon halkán koppanó köröm hangja, amint kutatva köröz - újra kezdődött. Howard libabőrös lett, úgy érezte, a bőre annyira összement, hogy túl kicsi ahhoz, hogy befedje az alatta levő húst. Egy csepp vizet még kipréselt és belecsöppentett a kagylóba, mielőtt a hímveszője szabályosan összezsugorodott a kezében, mint egy páncélja biztonságába visszahúzódó teknős.

Howard lassan és nem túl biztosan a mosdóhoz ment. Belenézett.

Megint az ujj. Nagyon hosszú ujj volt, egyébként normális. Láta a körmöt: nem volt lerágva, abnormálisan hosszú sem volt, és jól látszott a két első ízület is. Amint nézte, az ujj tovább kopogott és keresgélt a mosdóban.

Howard lehajolt, és a mosdókagyló alá kukkantott. A cső, ami a padlóból jött ki, csak három hüvelyk átmérőjű volt. Nem elég nagy egy karnak. Egyébként is, egy erős hajlat is volt a bűzelzáronál. Akkor viszont mihez volt ez az ujj rögzítve? Mihez lehetett rögzítve?

Howard újra felegyenesedett, és egy nyugtalanító pillanatig úgy érezte, hogy a feje egyszerűen csak elválhat a nyakától és elszállhat. Apró fekete pöttyök lebegtek a látóterében.

Mindjárt elájulok! - gondolta. Megragadta a jobb fülcimpáját, rántott rajta egyet, erősen, ahogyan egy ijedt utas rántaná meg a vészféket a vonaton, amikor valami bajt észlel. A szédülés elmúlt... de az ujj még mindig ott volt. *Nem hallucináció volt.* Hogyan volt lehetséges? Egy csepp vizet látott a körmön és egy szemernyi fehérséget alatta - szappan, majdnem biztos, hogy szappan. Vi kezett mosott, miután végzett a WC-n.

Lehet, hogy hallucináció. Még így is. Csak azért, mert vizet meg szappant látsz rajta, azt jelenti, hogy nem képzelsz? Ide figyelj, Howard, ha nem képzelsz, akkor mit csinál az ott? Egyáltalán, hogy jutott oda? És hogyhogy Vi nem látta?

Szólj neki, hívd be!, parancsolta az esze, és a következő másodpercben visszavonta a saját parancsát. *Ne! Nehogy ezt tedd! Mert ha te továbbra is látod és ő nem...*

Howard szorosan becsukta a szemét, és egy pillanatra olyan világban élt, ahol csak vörös fények voltak és a saját hülye szívdobogása.

Amikor újra kinyitotta a szemét, az ujj még mindig ott volt.

- Mi vagy te? - suttogta összeszorított ajkakkal. - Mi vagy, és mit csinálsz itt?

Az ujj azonnal abbahagyta céltalan bolyongását. Körbefordult, és aztán egyenesen Howardra mutatott. Howard egy lépést hátrált, és kezét a szája elé kapta, nehogy felsikoltson. Szerette volna elfordítani a tekintetét erről a szánalmas és szörnyű dolgról, szeretett volna egy gyors mozdulattal kiszabadulni a fürdőszobából (és nem törődni azzal, mit fog Vi gondolni, mondani vagy látni)... de pillanatnyilag ott állt bénultan, és képtelen volt levenni a szemét arról a fehér és rózsaszínű ujjról, ami most már leginkább egy élő periszkóphoz hasonlított.

Aztán meghajolt a második ízületnél. Az ujj vége leereszkedett, megérintette a porcelánt, és újra elkezdett kopogva körbejárni.

- Howie? - szólt ki Vi. - Beleestél?

- Mindjárt kimegyek! - szólt vissza abnormálisan vidám hangon.

Lehúzta azt a csepp pisit, ami a WC-be csurrant, aztán az ajtó felé ment, széles ívben kikerülve a mosdókagylót. Mégis megpillantotta magát a fürdőszobai tükörben; a szeme óriási volt, a bőre szánalmasan sápadt. Többször is erőteljesen belecsípett az arcába mindkét oldalon, miközben kiment a fürdőszobából, amely egy rövid óra leforgása alatt a legszörnyűbb és a legérthetlenebb hellyé vált, ahol valaha is megfordult élete során.

Amikor Vi kijött a konyhába, hogy megnézzze, mi tart Howardnak ilyen sokáig, a férfi éppen a hűtőszekrényben turkált.

- Mit keresel? - kérdezte.

- Egy Pepsit. Azt hiszem, leugrom Lahékhoz, és hozok egyet.

- Nem elég neked három sör és egy doboz cseresznyésvaníliás fagyalt? Ki fogsz pukkadni, Harold!

- Én? Soha - mondta. Ámbár előfordulhat, ha nem tud megszabadulni veséje tartalmától.

- Egészen *biztos* vagy benne, hogy jól vagy? - Szigorúan nézett rá, bár most már kedvesebb hangot ütött meg. Igazán aggódott. - Csak azért, mert szörnyen nézel ki. Tényleg.

- Hát - nyögte ki végre -, influenzajárvány van a hivatalban. Azt hiszem...

- Lemegyek *én* azért a rohadt kóláért, ha annyira kell - mondta.

- Nem - vágott közbe Howard sietősen. - Te már hálóingben vagy. Én csak felkapom a kabátomat.

- Mikor voltál utoljára kivizsgáláson, Howard? Olyan régen, hogy már el is felejtettem.

- Holnap utánanézek - mondta bizonytalanul, és kiment az előtérbe, ahol a kabátok lógtak. - Az egyik biztosítási kötvényben van a zárójelentés.

- Hát azt jól teszed! És ha már mindenképpen ragaszkodsz ahhoz a hülyeséghez, hogy kimész, legalább sálat vegyél magadra!

- Oké. Jó ötlet.

Felvette a nagykabátját, és a feleségének hátat fordítva gombolta be, hogy ne lássa, mennyire remeg a keze. Amikor visszafordult, Vi éppen bement a fürdőszobába. Néhány másodpercig bénult csendben várakozott, hátha *most* felsikolt a felesége; aztán csak a víz zubogását hallotta. Ezután Vi fogat mosott a megszokott módon: *con brio*.

Még egy kicsit álldogált, aztán az esze hirtelen négy értelmetlennek nem nevezhető szóban kimondta az ítéletet: *Kezdem elveszteni az önuralmammat*.

Lehet... de mindez nem változtatott azon az egyszerű tényen, hogy ha sürgősen nem pisil egyet, kínos helyzetbe kerül. De legalább ezt a problémát meg tudja oldani, és ez megnyugtatta. Kinyitotta az ajtót, már majdnem kilépett, amikor megállt, hogy levegye Vi sálját a fogasról.

Mikor fogsz beszámolni neki Howard Mitla életének legújabb izgalmas eseményéről?, kérdezte magában.

Howard elhessegette magától a gondolatot, és teljes figyelmét a műveletnek szentelve, begyúrta a sálat kabátja hajtókája alá.

Mitlák lakása a Hawking Street-i kilencemeletes ház negyedik emeletén volt. Jobbra, fél háztömbbel lejjebb, a Hawking Street és a Queens Boulevard sarkán volt az üzlet: Lah éjjel-nappal nyitva tartó vegyesboltja. Howard balra fordult, és az épület végéhez ment. Itt egy sikátor volt, ahonnan az épület hátsó részén levő világítóudvart lehetett megközelíteni. Kukák szegélyezték a szűk átjárót. A

szeméthalmok között gyakran aludtak kényelmetlen újságpapíron hajléktalanok; nemcsak alkoholisták. Ma este azonban senki sem ütötte fel itt a tanyáját, s ezért Howard rendkívül hálás volt.

Két kuka közé állt, lehúzta a cipzárját, és rengeteget vizelt. Annyira megkönnyebbült, hogy az esti megpróbáltatások ellenére is már majdnem boldognak érezte magát, de amint a csurgás alábbhagyott, és újra átgondolta a helyzetet, megint elkezdett aggódni.

A helyzet: tarthatatlan.

Ő meg csak itt áll, és éppen annak a háznak a falára pisil, ahol meleg, biztonságos fészke van. Közben állandóan hátrapislogott, nem figyeli-e valaki. Kényelmetlen volna, ha ebben a kiszolgáltatott helyzetben lepné meg egy hajléktalan vagy egy huligán; de arra gondolt, hogy egy ismerős felbukkanása - például Fensterék a 2C-ből vagy Dattlebaumék a 3F-ből - még sokkal rosszabb volna. Mit is mondhatna? És aztán mit pletykálna az a nagyszájú Alicia Fenster Vi-nak?

Kész volt, felhúzta a cipzárát, és visszament az utcára. Gondosan körülnézett, elindult Lah üzlete felé, és vett egy doboz Pepsi-Colát a barna bőrű, mosolygós Mrs. Lahtól.

- Sápadtnak játszik ma, Mr. Mit-ra - mondta, és közben mosolygott. - Jól ván?

Persze - gondolta. Tökéletesen jól vágyok, Mrs. Lah. Sohasem voltam jobban.

- Lehet, hogy összeszedtem valamit a mosdókagylóban - válaszolta. Mrs. Lah összeráncolta a homlokát, miközben tovább mosolygott, és Howard rájött, hogy miket beszél. - Az irodában.

- Öltözzön fel meregen - mondta. Fiatalos homloka ismét kisimult. - Ládió mondja jön hideg.

- Köszönöm - mondta Howard, és kilépett az utcára. Visszafelé kinyitotta a pepsis dobozt, és az egészet kiöntötte. Miután a fürdőszobája ellenséges területté vált, nem akart többet inni.

Amikor becsukta maga mögött az ajtót, Vi halk horkolása hallatszott a hálósobából. A három sörtől gyorsan álomba merült, és mélyen aludt. Az üres dobozt a konyhaasztalra tette, kiment, és megállt a fürdőszobaajtónál. Aztán a fejét az ajtóhoz tette.

Ksz, ksz, ksz.

- A kurva anyád - suttogta.

Fogmosás nélkül feküdt le, először a kéthetes High Pines-i táborozása óta. Tizenkét éves volt akkor, és az anyja elfelejtette becsomagolni a fogkefáját.

Vi mellett feküdt, ébren.

Hallotta az ujj felfedezőútjának szűnni nem akaró zaját a fürdőszobából, a köröm fémes hangját és kopogó táncát. *Igazából* persze nem hallotta, hiszen mindkét ajtó zárva volt, és ezt jól tudta, de azt *képzelte*, hogy hallja, és ez pont olyan rossz volt.

Ez nem az, mondta magában. *Legalábbis tudod, hogy képzelsz. Az ujjat is csak odaképzeled.*

Ez azonban nem nyugtatta meg. Még mindig képtelen volt elaludni, és egyáltalán nem került közelebb a megoldáshoz. Csak azt tudta, hogy élete végéig nem járhat le az épület melletti sikátorba pisilni. Abban sem volt biztos, hogy akár negyvennyolc óráig is képes lenne rá. És mi lesz, emberek, ha legközelebb ismét ürítenie kell? Ez volt az a kérdés, amelyet sosem tettek fel a Végső Kockázat utolsó fordulójában, és fogalma sem volt a válaszról. A sikátorról szó sem lehet, ebben biztos volt.

Lehet, adta az ötletet a hang a fejében, *hogy hozzászoksz ehhez az átkos helyzethez.*

Nem. Ostobaság. Huszonegy éve voltak házások, és még mindig elképzelhetetlennek tartotta, hogy használja a WC-t, ha a felesége is ott volt. Egyszerűen elzáródnak a vezetékai. Vi meg tudja tenni, hogy ül a WC-n, és könnyedén cseveg a munkahelyéről, miközben ő borotválkozik. Howard erre képtelen. Őt más fából faragták.

Ha az ujj nem tűnik el magától, jó lesz, ha újrifaragod a fát, mondta neki a hang, *mert úgy látszik, alapvető változtatásokra lesz szükség.*

Az éjjeliszekrényen álló órára pillantott. Hajnalodott, háromnegyed kettő... és ő bánatosan észlelte, hogy újra pisilnie kell. Óvatosan felkelt, kiosont a hálószobából, elhaladt a zárt fürdőszobaajtó előtt, ahonnan kihallatszott a rendületlen kaparászás és kopogás, és a konyhába ment. A hokedlit a mosogató elé állította, felmászott rá, gondosan megcélozta a lefolyót, közben a fülét hegyezte, nem kelt-e fel Vi.

Végül sikerült... de csak amikor háromszáznegyvenhétig jutott el a prím számok sorában. A helyére tette a hokedlit, visszacsoszogott az ágyba. *Nem mehet ez így*

sokáig, gondolta. *Nem bírom.*

Vicsorított, amint elhaladt a fürdőszoba előtt.

Amikor fél hétkor megszólalt az ébresztőóra, Howard kikászálódott az ágyból, a fürdőszobához csoszogott és bement. A mosdókagyló üres volt.

- Hála istennek - mondta halk, reszkető hangon. A megkönnyebbülés magasztos érzése hatotta át, valósággal kinyilatkoztatásnak érezte. - Hála ist...

Az ujj valósággal kiugrott a lefolyóból, mintha csak az ő szava hívta volna elő. Háromszor sebesen körbetekeredett, aztán meggömbült, olyan mereven, mint egy vadat szimatoló ír szetter. Ő volt a vad.

Howard visszalépett, s öntudatlanul vicsorgott.

Az ujj vége fel-le mozgott, fel-le... mintha csak hívta volna. Jó reggelt, Howard, kellemes itt.

- Anyád - morogta. Megfordult, odaállt a WC elé. Elhatározta, hogy megpróbál vizelni... de semmi. Hirtelen éktelen dühbe gurult. Úgy érezte, le kellene csapni a betolakodóra, meg kellene csavargatni, ki kellene rángatni a barlangjából, le kellene dobni a padlóra és meztláb rátaposni.

- Howard - szólt be Vi bizonytalanul kopogtatva. - Kész vagy már?

- Igen - mondta, és igyekezett, hogy ne legyen semmi feltűnő a hangjában. Lehúzta a WC-t.

Teljesen nyilvánvaló volt, hogy Vi nem vette volna észre, sőt egyáltalán nem is törődött volna azzal, van-e valami feltűnő a hangjában. Sőt az sem érdekelte, hogy néz ki a férje. Másnapos volt.

- Volt már ennél rosszabb is, de épp elég kellemetlen - motyogta, amint elbotorkált Howard mellett; felhúzta a hálóingét, és a WC-re rogyott. Egyik kezével feltámasztotta a fejét. - Köszönöm, *abból* többet nem. Amerikai Jellem, egy frászt. Ezek az idióták a komlóra szórták a műtrágyát, nem a földre. Ekkora fejfájás három rohadt sörtől! Jaj! Olcsó húsnak híg a leve. Főleg ha azoknál a sunyi Lahéknál vásárolsz. Légy szíves, adj egy aszpirint, Howie.

- Igen - mondta, és óvatosan megközelítette a mosdót. Az ujj nem volt sehol. Úgy

látszik, Vi megint elkergette. Kivette az aszpirint a fürdőszobaszekrényből, és letépett két tablettát. Amikor vissza akarta tenni, egy pillanatra meglátta az ujját a lefolyóban. Éppen csak néhány milliméter látszott belőle. Úgy tűnt, megint leadja a szokásos jelzést, mielőtt visszahúzódik.

Elfogsz túnni innen, barátom, majd teszek róla, gondolta. Haragot érzett - vegytiszta, egyszerű haragot; és ez örömmel töltötte el. Ez az érzés kúszott be fáradt és rémült agyába; hatalmas szovjet jégtörők hatolnak be így a jégtömegbe, törnek utat a jégpáncélban, szinte könnyedén. *Még nem tudom, hogyan, de biztosan elkaplak.*

Odaadta Vi-nak a gyógyszert. - Egy pillanat, hozok vizet - mondta.

- Nem fontos - mondta Vi bánatosan, és mindkét tablettát szétrágta. - Így hamarabb hat.

- Lesz is nagy felfordulás odabent - mondta Howard. Egyáltalán nem zavarta a fürdőszoba most, hogy Vi vele volt.

- Ne aggódj - mondta Vi még bánatosabban. - Hogy vagy?

- Nem túl jól - válaszolta őszintén.

- Te is másnapos vagy?

- Nem. Azt hiszem, influenza. Fáj a torkom, és ujját látok.

- Mit beszélsz?

- Csillagokat. Csillagokat akartam mondani.

- Akkor maradj itthon. - Vi a mosdókagylóhoz ment, kiemelte a tartóból a fogkefét, és energikusan sikálni kezdte a fogát.

- Te is itthon maradhatnál - mondta Howard. Egyáltalán nem akarta, hogy Vi otthon maradjon. Azt akarta, hogy segítsen Stone doktornak fogakat húzni, gyökereket kezelni; de nem akart érzéketlennek mutatkozni azzal, hogy nem mond semmit.

Vi a férjére nézett a tükörben. Kezdett visszatérni a régi szín az arcára, a csillogás a szemébe. Vi *con brio* tért magához. - Ha egyszer másnaposság miatt kell beteget jelentenem, azonnal abbahagyom az ivást - mondta. - Mellesleg szükség van rám bent. Egy teljes felső fogsort húzunk ki. Ocsmány meló, de valakinek ezt is meg kell csinálni.

Közvetlenül a lefolyóba köpött, és Howard azt gondolta: *Ha megint felbukkan, fogkrémes lesz. Jesszusom!*

- Maradj itthon, öltözz föl melegben, és igyál sokat. - Vi felvette a Körzeti Nővérhanghordozást: *Ha nem, megnézheted magad.* - Úgysem olvastál már régóta, és egyébként is mutasd meg Mr. Szarfej Lathropnak, mennyire szüksége van rád. Hadd töprengjen el ezen egy kicsit.

- Nem is rossz ötlet.

Vi megcsókolta és rákacsintott. - A te kis feleséged is tud egyet s mást - mondta. Fél órával később, amikor elindult, már vidáman énekelt; elmúlt a másnapossága.

Miután Vi elment otthonról, Howard rögtön rohogott a konyhába, fogta a hokedlit, és a mosogatóba pisilt. Sokkal könnyebb volt Vi nélkül; alig jutott el a kilencedik prímszámig - huszonháromig -, máris sikerült.

Ez a probléma az elkövetkező néhány órára megoldódott. Visszament a hallba, és bekukucskált a fürdőszobába. Rögtön meglátta az ujját, és ez semmiképpen sem volt rendben. *Lehetetlen!* Úgy állt, hogy a mosdókagyló peremétől nem szabadott volna látnia. De mégis látta, és ez azt jelentette...

- Mit csinálsz, te szemét - reccsent rá Howard. Az ujj előre-hátra csavarodott, mintha csak azt szeretne volna megtudni, honnan fúj a szél, aztán feléje fordult. Fogkrémes volt, épp ahogy Howard előre megmondta. Meggömbült... csak most *három* helyen gömbült meg, ez pedig lehetetlen, mert bármelyik ujj harmadik ízülete már maga a kéz.

Egyre rosszabb, makogta magában. Azt nem tudom, hogy ez hogyan lehetséges, de így van. Ha innen látom, mert a mosdó pereme nem takarja el, akkor legalább három hüvelyk hosszú... de lehet, hogy több.

Óvatosan becsukta a fürdőszobaajtót, és visszatámolygott a nappaliba. A lába ismét korhadt gólyalábbá változott. Oda lett a jégtörő hajója: ott feküdt egy nagy fehér tábla félelem és zavar alatt. Nem, ez nemcsak egy egyszerű jéghegy; ez már gleccser.

Howard Mitla leült, és behunyta a szemét. Ennyire még sohasem volt magányos, zavarodott és gyenge. Így ült egy darabig. Végül az ujjai ellazultak a szék karfáján. Az elmúlt éjszaka nagy részét ébren töltötte. Álomba merült, miközben az egyre növekvő ujj tekergett és kopogott a fürdőszobában, kopogott és tekergett.

Azt álmondata, hogy ő a *Kockázat* egyik versenyzője. Nem a mostaniban, ahol hatalmas pénzeket lehet nyerni, hanem a régiben, amit napközben adtak.

Tévéképernyők helyett a színpad mögött az egyik alkalmazott rakta fel a táblát, amikor a versenyzők egy bizonyos válaszra voltak kíváncsiak. Alex Trebek helyett ott volt a lenyalt hajú Art Fleming, finomkodó, szegény-fiú-az-estélyen mosolyával. Középen továbbra is Mildred ült, és még mindig parabolaantenna volt a fülében, haját Jacqueline Kennedy stílusában tupírozta, és keskeny, műanyag keretes szemüveg volt rajta, nem drótkeretes.

Mindenki, Howard is, fekete-fehér volt.

- Na jó, Howard - mondta Art, és ujjával felé bökött. Furcsa mutatójja volt; lehetett vagy egy láb hosszú. Kissé behajlított kezéből úgy meredt előre, mint egy tanári mutatópálca. Száradt fogkrém volt a körmén. - Most maga választ.

Howard ránézett a táblára. - A *Dögvész és fenevad*-at szeretném egy százasért - mondta.

A százdolláros négyzetet levették, és Art a következő mondatot olvasta: "Így lehet a legkönnyebben megszabadulni a fürdőszobai lefolyóban bajt okozó ujjaktól."

- Mi a... - kezdte Howard, és aztán elakadt a szava. A fekete-fehér nézőközönség némán bámulta. Egy fekete-fehér filmfelvevő odakocsizott, hogy közelképet csináljon verítékes, fekete-fehér arcáról. - A...

- Siessen, Howard, kifut az időből - nyájaskodott Art Fleming, és közben megnyúlt ujját lengette Howard felé, de Howard meg sem tudott szólalni. Ha nem tudja a kérdést, levonnak kétszáz dollárt, felkerül a büntetőoszlopra, mindent el fog veszíteni. Még egy rohadt lexikont sem kap... Lent az utcán egy teherautó kipufogója nagyot durrant. Howard összerándult, majdnem kiesett a székből.

- *Folyékony lefolyótisztító!* - kiáltotta. *Folyékony lefolyótisztító!* Hát persze, ez a válasz. A *helyes* válasz.

Howard a kezébe vette a műanyag palackot, amit épp most tett eléje a fogpiszkálót rágcsáló eladó a Vidám Ezeremester Vaskereskedésben, a Queens Boulevardon. A műanyag flakon címkéje kötényes nőt ábrázolt. Egyik keze a csípőjén, a másikkal

széles sugárban lefolyótisztítót önt. Vagy egy mosogatóba, vagy Orson Welles bidéjébe. LIKVID-ÁL, hirdette a felirat. *KÉTSZER olyan hatékony, mint a többi ismert márka!* PERCEK ALATT megszünteti a dugulást fürdőkádakban, zuhanyozókban és lefolyókban! Hajszálat és a szerves anyagokat is feloldja!

- Szerves anyagokat - mondta Howard. - Hát ez meg mit jelent?

A kopasz, forradásos homlokú eladó megvonta a vállát. A szájából kikandikáló fogpiszkáló az egyik oldalról a másikra vándorolt. - Talán ételt. De én semmiképpen sem hagynám a folyékony szappan mellett. Érti, mire gondolok.

- Lyukakat éget az ember kezébe? - kérdezte Howard, és azt remélte, hallatszott, mennyire megrémült.

Az eladó újra vállat vont. - Szerintem ez nem olyan erős, mint amit korábban árultunk, abban lúg volt, de betiltották. Legalábbis azt hiszem. De nézzen csak ide! Tompa, rövid ujjával megkocogtatta a halálfejre nyomtatott MÉREG feliratot. Howard jól megnézte az eladó ujját. Azon kapta magát, hogy ujjakat vesz szemügyre a Vidám Ezeremester felé menet.

- Aha - mondta Howard. - Látom.

- Nem azért teszik ezt oda, mert jól mutat. Ha vannak gyerekei, jól dugja el. És nehogy gargarizáljon vele. - Elkezdett nevetni, a fogpiszkáló fel-le mozgott.

- Nem fogok - mondta. Megfordította a flakont, és elolvasta az apró betűs szöveget. *Szódium- és potasszium-hidroxidot tartalmaz. Égési sérüléseket okozhat. Jó. Azt nem tudta, hogy elég jó-e, de erről könnyen megbizonyosodhat.*

A hang kételkedett. *Mi van, ha csak feldühíted? Akkor mi lesz?*

Na és? A lefolyóban volt, nem?

Igen... de egyre nagyobb.

De hát mi más választása lehetett volna? Erről persze a hang nem nyilatkozott.

- Nem szeretném sürgetni, amikor egy ilyen fontos ügyben dönt - mondta az eladó - , de egyedül vagyok ma délelőtt, és még át kell néznem néhány számlát, szóval...

- Megveszem - mondta Howard, és a pénztárcájáért nyúlt. Közben megakadt a szeme valamin. Az ŐSZI VÉGKIÁRUSÍTÁS felirat alatt néhány áru volt kirakva. - Azok micsodák? - kérdezte. - Ott.

- Azok? - kérdezte az eladó. - Elektromos sövénynyírók. Tavaly júniusban hoztak vagy egy tucatot, de a Jóistennek se kellenek.

- Veszek egyet - mondta Howard Mitla. Elmosolyodott, és később az eladó a rendőrségen azt mondta, sehogyan sem tetszett neki az a mosoly. Egyáltalán nem.

Howard hazaérkezése után a konyhaasztalra tette vadonatúj szerzeményeit. A sövénynyíró dobozát félretolta, abban a reményben, hogy *erre* nem lesz szükség. Egészen biztosan nem. Aztán gondosan elolvasta a LIKVID-ÁL használati utasítását.

A flakon tartalmának negyedrészt öntsük óvatosan a lefolyóba... hagyjuk tizenöt percig állni. Ha szükséges, ismételjük meg az eljárást.

De *erre* egészen biztosan nem lesz szükség... vagy mégis?

Hogy ne legyen rá szükség, Howard úgy döntött, hogy a folyadék *felét* önti a lefolyóba. Talán egy kicsivel többet.

Rövid kínlódás után sikerült leszednie a kupakot. Aztán a nappalin keresztül bement a hallba; a fehér műanyag flakont maga előtt tartotta, fenyegető kifejezés ült egyébként szelíd ábrázatán. Akár a katona, aki tudja, bármelyik pillanatban ki kell ugrania a lövészárokból.

Egy pillanat!, kiállt a hang, amint a kilincs felé nyúlt, és a keze elbizonytalanodott. *Micsoda hülyeség! Te is tudod, hogy hülyeség! Nem lefolyótisztító kell neked, hanem elmeorvos! Az kell neked, hogy elmondád valakinek, hogy azt képzeled - igen, ez a helyes kifejezés, KÉPZELED - hogy egy ujj van a mosdókagylóban, egy ujj, amely egyre csak nő!*

- Nem - mondta Howard, és határozottan megrázta a fejét. - Szó sem lehet róla.

Nem, egyáltalán nem tudta elképzelni, hogy ezt a históriát elmondja egy pszichiáternek... *senkinek* sem. Mi lesz, ha Mr. Lathrop megsejt valamit? Miért ne, Vi apján keresztül. Bill DeHorne harminc évig könyvelősködött Dean, Green és Lathropnál. Ő intézte el, hogy odavegyék, kitűnő ajánlólevelet írt neki. Mindent megtett érte, csak épp nem ő vette fel. Mr. DeHorne már nyugdíjban van, de még mindig gyakran találkozik Mr. Lathroppal. Ha Vi megtudja, hogy a férje lélekbúvárhoz akar járni (és ezt semmiképpen sem tudja eltitkolni előle, hogy is tudná?), biztosan elmondja az anyjának. Vi *mindent* elmond az anyjának. Mrs. DeHorne pedig természetesen elmondja a férjének. És Mr. DeHorne...

Howard maga előtt látta a két férfit, apósát és a főnökét. Egy mitikus klubban, aranszegecsekkel kivert, füles bőrfotelban ültek, és sherryt iszogattak. Képzletében a metszett üvegpalack Mr. Lathrop jobbán állt, az asztalon. (Howard egyikőjüket sem látta sherryt inni, de beteges fantáziája így kívánta.) Maga előtt látta Mr. DeHorne-t, aki a hetvenes éveit tapossa, vagy inkább totyogja, és annyira tapintatos, mint egy légy. Látta, hogy bizalmasan Mr. Lathrophihoz hajol, és azt mondja, *Képzeld csak, John, mit forgat a vejem a fejében. Pszichiáterhez akar járni! Azt képzeli, egy ujj van a mosdóban. Szerinted kábítószert szed?*

Howard talán nem is hitte, hogy mindez valóban megtörténhet. A lehetőség, persze, megvolt rá; ha nem így, akkor másképp, de mi van, ha mégsem? *Akkor sem tudta magáról elképzelni, hogy pszichiáterhez fordul. Valami - nyilván ugyanaz, ami lehetetlenné tette számára, hogy nyilvános illemhelyen vizeljen, ha sorban állnak mögötte - ezt is megakadályozta. Ő ugyan nem mondaná a választ - Egy ujj kandikál ki a mosdókagylóból -, hogy aztán egy kecskeszakállas agyonyúvó kérdésekkel bombázza, miközben ő ott hever egy pamlagon. Az volna ám a Kockázat.*

Megint a kilincs felé nyúlt.

Hívd ki a vízvezeték-szerelőt!, kiáltotta a hang kétségbeesetten. Legalább ennyit tegyél meg! Nem kell megmondani, mit látsz! Majd azt mondd, hogy dugulás van. Vagy azt, hogy a feleséged a lefolyóba ejtette a jegygyűrűjét. AKÁRMIT!

Bizonyos szempontból ez még a pszichiáternél is rosszabb ötlet. New Yorkban és nem Des Moines-ban vagyunk. Még ha az autókulcs esik is bele a lefolyóba, akkor is egy hétig kell várni a mesterre. Nem akart a következő héten benzinkutak körül csellengeni abban a reményben, hogy öt dollárért valamelyik kútkezelő megengedi, hogy Howard Mitla a mocskos férfi vécében ürítkezzék az idei Bardahl-naptár alatt.

Csináld gyorsan, mondta a hang megadóan. Legalább gyorsan csináld.

Ekkor Howard két agya összefogott. Attól félt, ha nem cselekszik gyorsan, egyáltalán nem fog semmit se csinálni.

Lepd meg, ha tudod! Vedd le a cipődet!

Howard ezt rendkívül jó ötletnek tartotta. Rögtön így is tett; először az egyik cipőjéből lépett ki, aztán a másikkól. Most jutott eszébe, hogy gumikesztyűt is felvehetett volna, hátha felcsapódik néhány csepp. Eszébe jutott, hogy Vi azelőtt a mosogató alatt tartotta a gumikesztyűt. Na, mindegy. Összeszedte minden bátorságát. Ha most visszamenne a gumikesztyűért, lehet, hogy odaveszne minden elszántsága... egy időre, vagy talán örökre.

Kinyitotta a fürdőszobaaajtót és belépett.

Mitlák fürdőszobája sohasem volt derűsnek mondható, de most - már majdnem dél felé járt az idő - legalább világos volt. Minden jól látható... de az ujjnak nyoma sincs. Legalábbis még nincs. Howard lábujjhegyen betepegett a fürdőszobába; jobb kezében erősen fogta a flakont. A mosdókagyló fölé hajolt, és belenézett a kopott rózsaszín porcelán közepén levő kerek, fekete lyukba.

Csakhogy az *nem volt* sötét. A feketeségen át sietett valami, sietett felfelé a szűk, nyálkás csövön, hogy üdvözölje őt, hogy üdvözölje régi barátját, Howard Mitlát.

- *Nesze!* - kiáltotta Howard, és megdöntötte a LIKVID-ÁL flakonját a mosdó fölött. A zöldeskék nyúlós folyadék éppen akkor ért a lefolyóhoz, amikor az ujj kibukkant.

A hatás azonnali és ijesztő volt. A nyalka ráfolyt a körömré és az ujj végére, amely azonnal elkezdett örülten körözni a lefolyó szűk nyílásában, és apró, zöldeskék LIKVID-ÁL-cseppeket spriccelt szét. Néhány Howard világoskék gyapjúingére esett, és azonnal lyukakat égetett rajta. A lyukak széle recés volt és barna, de mivel az ing túl nagy volt, a folyadék nem érte a mellkasát vagy a hasát. A jobb kezére is hullott néhány csepp, de ezeket csak később vette észre. Az adrenalin valósággal zubogott Howardban.

Az ujj ízületről ízületre bukkant elő. Füstölt, büdös volt, mint egy nyárson sült gumicsizma.

- *Nesze! Kész az ebéd, te rohadék!* - üvöltötte, és tovább öntötte a folyadékot, miközben az ujj egy lábnyira emelkedett ki a lefolyóból, akár egy kobra a kígyóbűvölő kosarából. Már éppen elérte a flakont, amikor megingott, összerázkódott, és hirtelen irányt változtatva visszahúzódott a lefolyóba. Howard mélyebbre hajolt, hogy jobban lásson, de már csak egy távolodó fehér foltot tudott kivenni a sötétben. Füstkarikák szálltak fel.

Mélyet sóhajtott. Nagy hiba volt. Jókora adagot belélegzett a füstből. Hirtelen rosszul lett. Belehányt a mosdóba, aztán odébb támolygott, de a hányingere nem szűnt meg.

- *Végeztem vele!* - kiáltotta eszelősen. Szédülés fogta el a vegyszerek és az égett hús szagától. De így is magánkívül volt. Találkozott az ellenséggel, a *saját* ellenségével.

- *Ha-ha-ha, a kurva életbe, kinyírtam, ki...*

Megint összeszorult a torka. Félig letérdelt, félig elájult a WC előtt, jobb kezében még mindig a LIKVID-ÁL flakonját szorongatta. Túl későn vette észre, hogy *Vi* az

ülőkét is és a WC tetejét is lehajtotta, amikor reggel felállt a trónusról. Összehányta a rózsaszín vécéhuzatot, és ájultan belezuhant saját okádékába.

Nem lehetett sokáig eszméletlen, mivel a fürdőszobába még nyáron is csak fél óráig süt be a nap. Aztán a szomszéd épületek elzárják a napfényt, és a fürdőszoba újra homályba süllyed.

Howard lassan felemelte a fejét. Az arcát saját bűdös, ragacsos hányadék fedte. De valami még ennél is nyilvánvalóbb volt. Kaparászás. A hang a háta mögül jött, és egyre közeledett.

Lassan balra fordította a fejét; pukkadásig töltött homokzsáknak érezte. Pupillája kitágult. Mélyet lélegzett, üvöltöni próbált, de elszorult a torka.

Az ujj közeledett.

Hét láb hosszú is megvolt, és egyre csak nőtt. A mosdóból tekeredett ki, feszes ívet alkotva tucatnyi ízület segítségével. Leereszkedett a padlóra, aztán újra csavarodott egyet (*Ez aztán a hajlékonyság!*, egy érdeklődő távoli riporter közvetített széthulló agyában). Most a csempézett padlón kopogott és tapogatta Howard felé az irányt. A vége, úgy kilenc-tíz hüvelyk, elszíneződött és füstölgött. A köröm zöldesfekete lett. Látni vélte a csont fehéres csillogását az egyik felső ízület alatt. Eléggé meg volt égve, de egyáltalán nem volt szétmarva.

- Takarodj - suttogta Howard, és egy pillanatra a groteszk, sokízületes akármí megállt. Egy órült ilyennek képzelet a szilveszteréji serpentint. Aztán egyenesen feléje siklott. A végén levő fél tucat ízület meggörbült, és az ujj vége Howard Mitla bokájára tekeredett.

- *Ne!* - üvöltötte; a Hidroxid ikrek - Szódium és a kis Potasszium - beleették magukat nejlonzoknijába, és megperzselték a bőrét. Nagyot rúgott. Egy pillanatig még érezte az ujj szorítását - nagyon erős volt -, aztán sikerült kiszabadítania magát. Az ajtó felé kúszott; egy hányadéktól ragacsos hajtincs lógott a szemébe. Közben megpróbált hátranézni, de nem látott semmit az összeragadt hajtól. Most végre alábbhagyott a szorítás a mellkasában, és Howard szaggatott, ijedt sikolyokat hallatott.

Pillanatnyilag nem látta, de hallotta, hogy az ujj gyorsan közeledik *tiktiktiktik* mögötte. Megint megpróbált hátranézni, de most beleütközött a falba. A törülközők megint leestek a polcra. Elterült, és az ujj azonnal rátekeredett a *másik* bokájára; erősen szorította elszenesedett, égő végével.

A mosdó felé húzta. *Visszafelé kezdte húzni.*

Howard mély, ősemberi ordítást hallatott - ilyen hang még sohasem hagyta el illetudó könyvvizsgálói torkát -, és hozzacsapódott az ajtófélfához. Jobb kezével megragadta, és kétségbeesésében egy hatalmasat rántott. Az inge körben kibukott a nadrágjából, a varrás halk reccsenéssel felszakadt a hóna alatt, de sikerült kiszabadítania magát; csak a megtépett zoknija alsó része maradt hátra.

Feltápáskodott, megfordult, és látta, hogy az ujj megint feléje tapogatózik. A köröm beszakadt és vérzett.

Elkelne egy kis manikűrözés, haver, gondolta, és idegesen felnevetett. Aztán kiszaladt a konyhába.

Valaki dörömbölt az előszobaajtón. Vadul.

- Mitla! Hé, Mitla! Mi folyik odabent?

Feeney, a földszintről. Nagydarab, hangos, részeges ír. Pontosabban: nagydarab, hangos, részeges, *kíváncsi* ír.

- Semmi olyasmi, amivel ne tudnék megbirkózni, te ír tahó! - kiáltotta Howard a konyhába menet. Újra felnevetett, és megigazította a haját, hogy ne lógjon a szemébe. De az összeragadt tincs egy pillanattal később visszaesett. - Semmi olyasmi, amivel ne tudnék megbirkózni, hidd csak el! Erre mérget vehetsz.

- Mit mondtál az előbb? *Mi* vagyok én szerinted? - szólt be Feeney. Hangja addig még csak durva volt, most már fenyegető.

- Kuss! - üvöltötte Howard. - Dolgom van.

- Hagyd abba az üvöltözést, különben kihívom a rendőrséget!

- *Menj a picsába!* - ordította ki. Megint megigazította a haját, és *hopp*. A tincs visszaesett.

- Nem hallgatom ám én a te hülyeségeidet, te görény!

Howard végigszántott hányadéktól összeragadt haján, majd franciás, *et voilà!* mozdulattal megrázta maga előtt a kezét. Meleg folyadék és egy csomó alaktalan

galacsin spriccelt Vi fehér konyhaszekrényére. Az az utálatos ujj egyszer mindkét bokáját megfogta, és most égett a helye; mintha csak tüzes bilincs volna a lábán. De Howardot ez sem érdekelte. Megfogta az elektromos sövénynyíró dobozát. A tetején apuci, pipa a szájában, mosolyogva nyírja a sövényt egy kastélyméretű ház előtt.

- Csak nem kábítottok odabent? - érdeklődött Feeney a lépcsőházból.

- Húzz el innen, Feeney, különben bemutatlak az egyik barátomnak! - üvöltötte vissza Howard. Nagyon szellemesnek találta magát. Hátravetette a fejét, és a mennyezet felé nyerített. A haja tüskésen az égnek meredt, és fénylett a gyomornedvektől. Úgy nézett ki, mint aki szenvedélyesen szerelmes egy tubus brillantinba.

- Na jó - mondta Feeney. - Ennyi. Akkor hívom a zsarukat.

Howard alig hallotta. Dennis Feeney csak várjon. Most más dolga van. Feltépte a dobozt, kivette az elektromos sövénynyírót, lázasan megvizsgálta, megtalálta az elemtartót és kinyitotta.

- Hatvoltos - morogta nevetve. - Jó! Rendben. Semmi baj!

Akkora erővel rántotta ki az egyik fiókot, hogy az kiszakadt és átrepült a konyhán, közben nekiütődött a kályhának, majd csörömpölve, felfordulva ért földet. A sok kacat - fogók, sajtreszelők, hámozókések és madzagdarabok között - megtalálta az áhított kincset: a hat-, és a szögletes kilencvoltagelemeket. Még mindig nevetett - képtelen volt abbahagyni; azonnal letérdelt, és turkálni kezdett. Jól belevágott a tenyerébe egy hámozókés, mielőtt megkaparintotta az elemeket; de a vágást ugyanúgy nem érezte, mint amikor a sav a kezére fröccsent. Most, hogy Feeney befogta azt a mocskos ír pofáját, újra hallotta a kopogást, de nem ám a mosdóból. A sérült köröm a fürdőszobaajtón dobolt... vagy talán az előszobapadlón. Most jutott eszébe, hogy nem zárta be az ajtót.

- Ki a faszt érdekel? - kérdezte, és aztán elkezdett ordítani. - AZT MONDTAM, KI A FASZT ÉRDEKEL! NA GYERE CSAK, BARÁTOM. MEGBÁNOD TE MÉG, HOGY NEM MARADTÁL A LEFOLYÓBAN.

Beleerőszakolta az elemeket a sövénynyíró fogantyújába, és bekapcsolta a masinát. Semmi.

- Kapd be! - morogta. Kivette az egyik elemet, megfordította, és visszatette. A pengék rögtön életre keltek. Sebesen zümmögtek ide-oda, alig lehetett látni belőlük valamit.

A konyhaajtó felé indult, aztán lekapcsolta a szerkentyűt, és visszament az asztalhoz. Nem vesztegette az időt, hogy visszategye az elemtartó fedelét - most csatára készül! -, de a cseppnyi józanság, ami még megmaradt benne, figyelmeztette: Mi van, ha közben kicsúszik a kezéből, és az elemek kiesnek, akkor mi lesz vele? Mintha Al Caponéval nézne farkasszemet üres pisztollyal.

Visszaügyeskedte az elemtartó fedelét; káromkodott, amikor kiderült, hogy meg kell fordítania.

- Na várj csak! - szólt ki a válla fölött. - Jövök. Még nem végeztünk!

Végre helyére kattant a fedél. Howard élénken, határozott léptekkel vágott keresztül a nappalin a készenlében tartott sövénynyíróval. Haja punkos tüskékben meredt az égnek. Az inge - a hóna alatt szakadtan és több helyen kiegészve - nagy, kerek hasát verdeste. Meztelen talpa csattogott a linóleumon. Zoknijának viharvert maradéka a bokája körül csüngött.

- Kihívtam őket, te seggfej - ordított be Feeney. - Érted? A zsernyákokat, és remélem, mind olyan ír tahó lesz, mint én!

- Nyald ki a seggemet - mondta Howard, de tulajdonképpen nem is figyelt Feeneyre. Dennis Feeney egy másik világegyetemben tartózkodott; jelentéktelen, károgó hangja a szubéteri szférákból hallatszott.

Howard megállt a fürdőszobaajtó egyik oldalán, mint a rendőrök a tévéfilmekben... csak épp nem a megfelelő kelléket adták a kezébe, és a 38-as helyett egy sövénynyírót kapott. Szilárdan az indítógombra helyezte a hüvelykujját. Mélyet lélegzett... és megmaradt, szemernyi józansága még egy utolsó tanácsot adott, mielőtt végképp búcsút intett neki.

Biztos vagy benne, hogy egy kiárusításon vásárolt sövénynyíróra akarod bízni az életedet?

- Nincs más választásom - motyogta Howard mosolyogva, és előrelendült.

Az ujj még mindig ott volt, feszes ívben hajolt ki a mosdóból. Howardot azokra a szilveszteréji trombitákra emlékeztette, amik fingásszerű dudáló hangot adnak ki, ha megfújják őket, és a gyanútlan járókelő felé tekerednek. Elcsórta Howard egyik cipőjét, és rendületlenül csapkodta a padlóhoz. A törülközők szét voltak szórva, valószínűleg megölt egypárat, mielőtt rávetette magát a cipőre.

Megmagyarázhatatlan öröm járta át. Fájó, émelygő fejét zöld fény töltötte meg.

- Itt vagyok, te seggfej! - ordította. - Gyere, kapj el.

Az ujj kiugrott a cipőből, hatalmas ízülehullámzás közepette felemelkedett (Howard hallani vélte az ujjpercek ropogását), és gyorsan Howard felé libegett. A férfi bekapcsolta a sövénynyíró. A gép prédára éhesen zümmögött. Eddig jó.

Az ujj égett, sérült vége az arca előtt lengett, a köröm titokzatosan ide-oda hullámzott. Howard nekiugrott. Az ujj balra cselezett, és Howard bal fülére tekeredett. Hatalmas fájdalmat érzett. Egyszerre érezte és hallotta az ijesztő recsegést, amivel az ujj a fülét akarta letépni. Előreugrott, bal kezével megragadta az ujjat és kettévágta. A kések belekaptak a csontba, a zümmögés morgássá lassult; semmi baj, a szerkentyűt apró, vastag ágakra tervezték. Egyáltalán semmi baj. Most a második fordulóban vagyunk, ez itt a Kettős Kockázat, ahol az eredmények *tényleg* változhatnak, és Howard Mitla épp most söpört be egy rakás pontot. A csonkból vér szivárgott, az ujj hátrált. Howard utánalépett, a levágott tízhüvelyknyi darab úgy lógott a füléről, mint egy leesni készülő vállfa.

Az ujj nekitámadt. Howard lebukott, az ujj elhúzott a feje fölött. Nem látott. Ez volt Howard szerencséje. A fülét is csak véletlenül kapta el. Howard a sövénynyíróval támadott - úgy döfött előre, mint egy vívó -, és még kétlábnyit nyiszált le az ujjból. A darab a padlóra zuhant és megvonaglott.

A maradék megpróbált visszavonulni.

- Egy frászt! - lihegte Howard. - Szó sem lehet róla. Odaugrott a mosdóhoz, megcsúszott egy vértócsában, majdnem elesett, de visszanyerte egyensúlyát. Az ujj igyekezett eltűnni a lefolyóban: egyik ízület a másik után, mint egy tehervonat az alagútban. Howard megragadta, igyekezett megállítani, de nem ment - úgy siklott a markában, mint egy csúszós, égő ruhaszáritó kötéll. De azért odanyúlt az ollóval, és sikerült az utolsó háromlábnyit is levágni, éppen a tövénél.

A mosdókagyló fölé hajolt (közben visszatartotta a lélegzetét), és lenézett a sötét lefolyóba. Megint csak az eltűnő fehérséget látta.

- Gyere csak bármikor! - ordította Howard Mitla. - Bármikor jöhetsz! Itt várlak!

Megfordult és hirtelen levegőt vett. A helyiség még mindig a lefolyótisztítótól bűzlött. Még dolga van, és ilyen bűzben nem lehet dolgozni. A meleg vizes csap mögött volt egy Dial szappan. Howard felkapta és az ablakhoz vágta. Kitorpte az üveget, és a szappan a sűrű dróthálóról visszapattant. Eszébe jutott, milyen büszke volt, amikor felszereltette a hálót. Ó, Howard Mitla, a szelíd könnyvizsgáló, GONDJÁT VISELI OTTHONÁNAK. Most aztán megtudta, mit jelent GONDJÁT

VISELNI OTTHONÁNAK. Tényleg előfordult, hogy nem mert bemenni a fürdőszobába, mert azt hitte, egér van bent, és majd a partvissal kell agyonvernie? Igen, de most úgy érezte, hogy az az idő és az a Howard Mitla nagyon távol van.

Lassan körülnézett a fürdőszobában. Felfordulás. Vértócsák, ujjdarabok a földön. Egy másik keresztben a mosdóban. Vércseppek színezték a falat és a tükröt. A mosdó is véres.

- Rendben - sóhajtotta. - De sebaj, emberek, dolgoz! Újra bekapcsolta a sövénynyírót, és hozzálátott, hogy felaprítsa az ujjdarabokat, hogy beleférjenek a WC-be.

O'Bannion, a rendőr fiatal volt, és tényleg ír. Mire megérkezett Mitláék zárt ajtaja elé, már több bérlő ott ácsorgott. Dennis Feeney kivételével, aki rettenetesen fel volt háborodva, mind aggodott. O'Bannion bekopogott, majd zörgetett, végül dörömbölt.

- Törje csak be - mondta Mrs. Javier. - Már a földszinten is hallani lehet.

- Ez az ember örült - mondta Feeney. - Lehet, hogy megölte a feleségét.

- Á, dehogy - mondta Mrs. Dattlebaum. - Láttam reggel az asszonyt munkába menet.

- De az még nem jelenti, hogy nem jött vissza - mondta Mr. Feeney rosszindulatúan, és Mrs. Dattlebaum nem szólt.

- Mr. Mitter - kiáltott O'Bannion.

- Mitla - mondta Mrs. Dattlebaum. - L-lel.

- A fenébe - mondta O'Bannion, és nekirugaszkodott. Az ajtó betört, a rendőr bement, Mr. Feeney követte. - Maga itt marad - rendelkezett O'Bannion.

- Egy frászt - mondta Feeney. Benézett a konyhába. Minden a földre szórva, hányadék a konyhaszekrényen. Feeneynek apró, fényes, érdeklődő szeme volt. - Az ipse a szomszédom. És különben is én hívtam ki magát.

- Engem nem érdekel, hogy maga hívta-e fel a saját, különbejáratú forró drótján a kapitányt - mondta O'Bannion. - Takarodjon innen, különben magát is beviszem ezzel a Mitla-vel együtt.

- Mitla - mondta Feeney, és kelletlenül a bejárati ajtó felé somfordált, visszavisszanézve a konyhába.

O'Bannion főleg azért zavarta el Feeneyt, hogy az ne lássa, milyen ideges. A konyhában rendetlenség volt és bűz. Vegyszerbűz, és a háttérben egy másféle szag, lehet, hogy vértől.

Visszanézett, hogy meggyőződjön róla, Feeney tényleg kiment-e, és nem maradt az előszobában. Aztán a nappali felé indult. Mikor már nem látták kintről, kikapcsolta a pisztolytáskáját, és elővette a fegyverét. A konyhához ment és körülnézett. Sehol semmi. Nagy rendetlenség, de senki. Aha... de mivel van összefröcskölve a konyhaszekrény? Nem volt benne biztos, de a szagáról ítélve...

Zajt hallotta a háta mögül, csoszogásfélét, nem tudta befejezni a gondolatot, hirtelen megfordult, és előreszegezte a pisztolyt.

- Mr. Mitla?

Nem kapott választ, de a csoszogást újra hallotta. A hall felől. Vagy a hálóból, vagy a fürdőszobából. O'Bannion arra indult, felemelte a pisztolyát és a mennyezet felé irányozta. Howard pontosan így tartotta a sövénynyírót.

A fürdőszobaajtó nyitva volt. O'Bannion biztos volt benne, hogy a zaj onnan jött, és tudta, hogy onnan árad ki a bűz. Leguggolt, aztán a pisztolycsővel kilökte az ajtót.

- Jesszusom - mondta halkan.

A fürdőszoba úgy nézett ki, mint egy mészárszék forgalmas nap végeztével. A falon és a plafonon vérfoltok. A padlón vértócsák, vér folyt a mosdókagylón kívül-belül; úgy látszik, itt volt a legnagyobb a mészárlás. Meglátta a törött ablaküveget, a lefolyótisztító flakonját (ez magyarázza a rémes szagot), az egymástól elég távol heverő két férficipőt. Az egyik jó kopott volt.

Kitárta az ajtót, és meglátta *őt*.

Howard Mitla a lehető legkisebbre igyekezett összehúzni magát a kád és a fal közötti résben, miután eltüntette az ujjdarabokat. A sövénynyírót az ölében tartotta; az elemek már lemerültek. Úgy látszik, a csont mégiscsak keményebb, mint a fa. Haja még mindig tüskékben meredt felfelé. Arcán és homlokán vér. Szeme tágra nyílt, de szinte teljesen üres volt. O'Bannion eddig csak kábítószerek és idioták szemében látott ilyen kifejezéstelen tekintetet.

Jézus Mária, gondolta. Annak a tagnak igaza volt. Ez tényleg megölte a feleségét. Valakit

biztosan meggyilkolt. De hol az áldozat?

A kádra nézett, de nem látott bele. A legvalószínűbb hely a kád volt, az viszont nem volt összekeverve.

- Mr. Mitla? - kérdezte. Nem célzott közvetlenül Howardra, de a csövet abba az irányba tartotta.

- Igen, úgy hívnak - válaszolt Howard udvariasan, üresen kongó hangon. - Howard Mitla, hites könyvvizsgáló; állok rendelkezésére. A WC-t keresi? Csak tessék. Ne zavartassa magát. Megoldottam a problémát. Legalábbis egy időre.

- Uram, volna szíves letenni a fegyverét?

- Fegyver? - kérdezte Howard üveges tekintettel, aztán megértette. - Ez fegyver? - Felemelte a sövénynyíró, és most először irányult O'Bannion fegyvere Howardra.

- Igen.

- Hát persze - mondta Howard, és a gépet közönyös mozdulattal a kádba lökte. Az elemek nagy zajjal kiestek. - Most már mindegy. Úgyis lemerültek. De... mit is mondtam a WC-vel kapcsolatban? Alaposabb megfontolás után azt javaslom, inkább ne használja.

- Tényleg? - Howardnál már nem volt fegyver, és O'Bannion nem tudta pontosan, mit csináljon. Sokkal egyszerűbb volna, ha az áldozat a szeme előtt lenne. Azt gondolta, megbilincseli Howardot, és segítséget hív. Csak abban volt biztos, hogy ki akar jutni ebből a bűdös, gusztustalan fürdőszobából.

- Jó - mondta Howard. - Gondoljon csak bele, biztos úr, öt ujjunk van... csak egy kezünkön... gondolt már arra, hány kijárata van az alvilágnak egy átlagos fürdőszobában? Ha beleszámoljuk a lyukakat a csapokon, akkor, szerintem, hét. - Egy pillanatig várt, aztán folytatta. - A hét prímszám; ez azt jelenti, hogy csak eggyel és önmagával osztható.

- Nyújtsa ide mindkét kezét, legyen szíves - mondta a rendőr, és leakasztotta a bilincset a derékszíjáról.

- Vi szerint az összes választ tudom - mondta Howard -, de Vi-nak nincs igaza. - Lassan a rendőr felé nyújtotta a kezét.

O'Bannion Howard elé térdelt, és gyorsan a jobb csuklójára kattintotta a bilincset. - Vi? Ő ki?

- A feleségem - válaszolta Howard. Üres, csillogó szemmel egyenesen O'Bannionra nézett. - Vi akkor is tud pisilni, ha más is van a fürdőszobában. Még ha maga volna is bent.

O'Bannion agyában kezdett kirajzolódni az a furcsa, de mégis elképzelhető gondolat, hogy Howard megölte a feleségét, aztán leöntötte a lefolyótisztítóval - és csak azért, mert nem volt hajlandó kimenni a fürdőszobából, miközben ő bronzolt.

A másik bilincset is bekattintotta.

- Megölte a feleségét?

Howard először meglepődött, aztán újra visszasüllyedt furcsa tompaságába. - Nem - mondta. - Vi dr. Stone-nál dolgozik. Épp egy felső fogsort húznak ki. Vi azt mondja, piszkos munka, de hát valakinek ezt is meg kell csinálni. Miért ölném meg Vi-t?

A tag meg volt bilincselve; O'Bannion egy kicsit jobban érezte magát. Sokkal inkább ura volt a helyzetnek. - Pedig nagyon úgy fest, hogy kicsinált *valakit*.

- Csak egy ujj volt - mondta Howard. Még mindig maga előtt tartotta a kezét. Ezüstös fény csillant meg a bilincsek között, a láncon. - De nemcsak egy ujj van egy kézen. Na, és akkor még nem beszéltünk a kéz gazdájáról. - Howard végignézett a fürdőszobán. Erősen sötétedett, újra árnyékokkal telt meg. - Megmondtam neki, hogy bármikor visszajöhet - suttogta -, de elvesztettem a fejemet. Elhatároztam, el... Nem vagyok rá alkalmas. Megnőtt. Amint kijött a lefolyóból, megnőtt.

Hirtelen csobbanás hallatszott a lehajtott vécéfedél alól. Howard odapillantott. O'Bannion is. Megint egy csobbanás. Mintha egy pisztráng ugrott volna bele.

- Én most egészen biztosan nem ülnék rá - mondta Howard. - A maga helyében visszatartanám, biztos úr. Ameddig csak lehet, aztán lemennék a sikátorba az épület mögé.

O'Bannion megborzongott.

Szedd össze magad, haver, mondta magában. Különben te is begolyózol.

Felállt, hogy megnézzék a WC-t.

- Rossz ötlet - mondta Howard. - Igazán rossz ötlet.

- Tulajdonképpen mit történt itt - kérdezte a rendőr -, és mit rejtett el a WC-ben?

- Mi történt? Olyan volt... olyan... - Howard arrébb vonszolta magát, és elmosolyodott. Megkönnyebbült mosoly volt... de tekintete állandóan a WC-re siklott. - Olyan volt, mint a *Kockázat* - mondta. - Pontosabban, mint a *Végső Kockázat* Megmagyarázhatatlan témaköre. A válasz: "Csak". Biztos úr, tudja a kérdést?

O'Bannion megbabonázott tekintettel nézte Howardot, és megrázta a fejét.

- A *Végső Kockázat* kérdése - mondta üvöltözéstől rekedt, eldurvult hangon: - "Miért a legrendesebb emberekkel történnek meg a legborzalmasabb dolgok?" Ez az utolsó kérdés. Sok fejtörésre lesz szükség, de rengetem időm van. Legalábbis ha távol tartom magam... a lyukaktól.

Megint csobbant egyet. Most nagyobbat. Az összehányt vécétető fel-le ugrált. O'Bannion felállt, odament és lehajolt. Howard érdeklődéssel figyelte.

- *Végső Kockázat* - szólt Howard Mitla. - Biztos úr, mennyit tesz fel?

O'Bannion egy pillanatig gondolkodott... aztán megragadta az ülőkét, és mindent feltett.

(*Marosán Lajos fordítása*)

A TORNACIPŐ

John Tell már jó egy hónapja dolgozott a Tabori Studiosnál, amikor megpillantotta a tornacipőt. A Tabori Studios épületét a rock and roll és a slágerlistás rhythm and blues korai éveiben Music Citynek hívták, mert ott volt a Music City, és az nagy szám volt. Akkoriban lehetetlen lett volna tornacipőt látni a felsőbb emeleteken, legfeljebb az alagsori szinten (ott is csak a kézbesítőfiú lábán). Ezeknek az időknek már vége, mint ahogy vége a duplasoros zakóknak, a hegyes orrú kígyóbőr cipőknek és a pénzeszsákoknak. Most azonban a tornacipő részévé vált a Music City-uniformisnak, és amikor Tell meglátta, nem támadt rossz érzése a tulajdonosát illetően. Na, igen: legfeljebb annyi, hogy a tag vehetett volna magának egy újat. Mert amit most hordott, az új korában fehér lehetett ugyan, de az már régen volt.

Csak ez tűnt fel neki, amikor észrevette abban a kis helyiségben, ahol az ember felebarátjából gyakran csak a cipőjét látja. Tell a harmadik emeleti férfi WC első fülkéjében, az ajtó alatt pillantotta meg, ahogy elment előtte, a harmadik és egyben utolsó fülke felé igyekezve. Néhány perc múlva kijött, megmosta és megszáritotta kezét, megfésülködött, aztán visszament az F stúdióba, ahol a Halálhörgés nevű heavy-metal együttes nagylemezét mixelték. Túlzás volna azt állítani, hogy Tell megfélemedezett a tornacipőről; hiszen radarernyője, ha gyengén is, de jelezte.

Paul Jannings irányította a Halálhörgés felvételeit. Paul nem volt olyan híres, mint a Music City régi be-bop-királyai - Tell szerint a rock már különben sem olyan jelentős, hogy ilyen mitikus királyokra legyen szüksége -, de sokan ismerték, és maga Tell is tudta, hogy jelenleg ő a legjobb rock and roll-producer. Esetleg még Jimmy Iovine.

Tell egy koncertfilm bemutatóján látta először; a terem másik végén állt. Jannings már őszült, markáns arca sovány volt és ráncos, de azért ő volt az, aki Bob Dylan, Eric Clapton és Al Kooper legendás tokiói felvételeit készítette tizenöt évvel korábban. Phil Spectoron kívül Tell csak Jannings-et ismerte arcról és felvételei jellegzetes hangjáról - a kristálytisza magas hangok alatt is kivehető volt az ütősök falrengető lüktetése. A tokiói felvételeken először a Don McLean-féle tisztaság a feltűnő, de ha letöröljük a magas hangokat, Sandy Nelson dorombol nekünk a háttérből.

Tell természetes féltékenységén felülkerekedett a csodálat; odament Janningshez, aki éppen egyedül volt. Bemutatkozott; csak gyors kézfogásra és néhány udvarias szölamra számított. Ehelyett hosszú és érdekes párbeszédbe elegyedtek. Ugyanazon a területen dolgoztak és ugyanazokat az embereket ismerték, de Tell tudta, hogy ennél többről volt szó, nemcsak az első találkozás varázsáról. Paul Jannings azon kevesek közé tartozott, akivel John Tell beszélgetni tudott, és számára a beszélgetés varázslat volt.

A beszélgetés vége felé Jannings megkérdezte, nem keres-e véletlenül állást.

- Találkozott már valakivel ebben a szakmában, aki nem? - kérdezte Tell.

Jannings felnevetett, és elkérte a telefonszámát. Tell megadta, de nem tulajdonított különösebb jelentőséget a dolognak - nyilván csak udvariassági gesztus volt a részéről. De három nap múlva Jannings felhívta és megkérdezte, nem volna-e kedve beszállni a háromfős csapatba, akik a Halálhörgés első nagylemezét készítik. - Fogalmam sincs, lesz-e kutyából szalonna - mondta Jannings -, de mivel az Atlantic Records állja a költségeket, miért ne? - John Tell sem talált semmi kivetnivalót a dologban és rögtön beszállt.

Egy héttel később Tell megint látta a tornacipőt. Csak azért gondolta, hogy ugyanazé az emberé, mert a tornacipő ugyanott volt - az első fülkében, a harmadikon. Minden kétséget kizáróan *ugyanaz* a tornacipő volt; fehér (valamikor), magas szárú, piszok a mélyebb gyűrődésekben. Észrevette, hogy nincs rendesen befűzve, és azt gondolta: *Téged aztán nem sok fűz a cipődhöz, haver.* Aztán bement a harmadik fülkébe (már a sajátjának tekintette). Ezúttal kifelé menet is odanézett, és valami furcsaságot vett észre: egy döglött légy volt az egyik cipőn. A bal tornacipő kerek orrán feküdt (ez nem volt rendesen befűzve), apró lábai az égnek meredtek.

Amikor visszaért a stúdióba, Jannings a kapcsolótáblánál ült, fejét a karjára hajtotta.

- Jól vagy?

- Nem.

- Mi a baj?

- Nem *mi, ki. Én. Én* vagyok a baj. Végem. Kész vagyok. Ki vagyok ütve. Torkig vagyok.

- Miről van szó? - Tell Georgie Ronklert kereste, de nem volt sehol. Nem volt meglepve. Jannings időnként kiborult, és Georgie mindig elmenekült, ha ennek jeleit látta. Azt állította, karmája miatt képtelen megbirkózni az érzelmi kitörésekkel. - *Én áruházavatásokon szoktam sírni* - mondogatta.

- Kutyából tényleg nem lesz szalonna - mondta Jannings. A stúdió és a keverőasztal közötti üvegfalra bökött. Mintha a régi náci *Heil Hitler* üdvözlésre lendült volna a karja. - Legalábbis nem ezekből a kutyákból.

- Ugyan már - mondta Tell, pedig tudta, hogy Janningsnek tökéletesen igaza van. A Halálhörgésben négy unalmas kan és egy unalmas szuka játszott; ellenszenvesek voltak és amatőrök.

- Ez van - mondta Jannings, és legyintett.

- Utálom a szenvedélyeket - mondta Tell.

Jannings ránézett és elvigyorodott. Egy pillanat múlva már mindketten nevettek. Öt perccel később megint dolgoztak.

A felvétel, bármilyen volt is, egy héttel később befejeződött. Tell ajánlólevelet és szalagot kért Janningstől.

- Rendben, de tudod, amíg ki nem jön a lemez, nem mutathatod meg senkinek?

- Igen.

- Bár nem tudom, kinek játszánád le. Ezek az Alszéllóvasokból is Beatlest csinálnak.

- Ugyan már, nem *annyira* rosszak. És ha igen, akkor is vége.

Paul elmosolyodott. - Aha. Ennyi. Ha még egyszer beteszem a lábamat egy stúdióba, felhívlak.

- Nagyszerű.

Kezet fogtak. Tell kiment az egykori Music City épületéből, és nem gondolt a harmadik emeleti férfi WC-ben látott tornacipőre.

...

Jannings már huszonöt éve volt a szakmában. Egyszer azt mondta Tellnek, ha bopra kerül a sor (sohasem mondott rock and rollt), vagy szar a hangmérnök, vagy Superman. A Halálhörgés felvételei után John Tell két hónapig szar volt. Nem dolgozott. Kezdett aggódni a labór miatt. Kétszer már majdnem felhívta Janningset, de valami azt súgta neki, hogy hiba volna.

Az öldöklés karatemesterei című film zenei felvételei közben szívinfarktusból meghalt az egyik hangmérnök, és Tell hat hétig dolgozott a Brill Buildingben. (A Broadway és a Big Band fénykorában ez volt a Tin Pan Alley.) Ő fejezte be a felvételt. Főleg már előzőleg fölvelt anyaggal dolgozott - volt egy kis szitárpengetés is benne, és a

lakbérre elég volt. Az utolsó nap, épphogy hazaért, megszólalt a telefon. Paul Jannings volt; tudni akarta, látta-e Tell a *Billboard* slágerlistáját. - Nem - válaszolta Tell.

- A hetvenkilencedik - Jannings egyszerre próbálta kifejezni undorát és csodálkozását.

- Melyik? - De máris tudta.

- *Lemerülök a ganéba.*

A Halálhörgés következő, *Üsd, míg meg nem hal* című nagylemezének egyik száma. Az egyetlen, amelyik - Tell és Jannings szerint - kislemez anyaga lehetne.

- A fenébe!

- Tiszta hülyeség, de szerintem felkerül az első tíz közé. Láttad a klipjét?

- Nem.

- Kész cirkusz. Az a csaj, Ginger, valami déli zagyalékot játszik egy pasival, aki úgy néz ki, mint Donald Trump overallban. Intellektuel barátaim *vegyes kulturális üzenet*nek nevezik az ilyet. - Jannings olyan hangosan nevetett, hogy Tell eltartotta fülétől a kagylót.

Amikor Jannings újra magához tért, azt mondta: - Ez akár azt is jelentheti, hogy az album is felkerül az első tíz közé. A szar platinatányéron is szar, de a platina azért platina marad, ha érted, mire gondolok, Bwana.

- Hát persze - mondta Tell, és kihúzta az asztalfiókot, hogy megnézzze, ott van-e még az a Halálhörgés-kazettája, amit Janningstól kapott az utolsó napon, és azóta hozzá sem nyúlt.

- Mit csinálsz? - kérdezte Jannings.

- Éppen munkát keresek.

- Akarsz megint velem dolgozni? Roger Daltrey új nagylemezét csinálom. Két hét múlva kezdünk.

- Naná!

A pénz jól fog jönni; de ennél többről volt szó. A Halálhörgés és *Az öldöklés*

karatemesterei-nek hat hete után, a Who volt szólóénekesével olyan lesz dolgozni, mint mikor a hideg éjszakából meleg szobába lép az ember. Bármilyen legyen is Roger Daltrey, tud énekelni. És Janningsszel is jó lesz újra dolgozni.

- Hol?

- A szokott helyen. Taborinál, Music Cityben.

- Ott leszek.

Roger Daltrey nemcsak énekelni tudott, hanem elég rokonszenves is volt. Tell arra számított, hogy az előtte álló három-négy hét kellemes lesz. Volt munkája, és jó ajánlólevél volt a *Billboard* negyvenegyedik helyén álló nagylemez (a kislemez a tizenhetediken volt, és ment egyre feljebb), és négy éve, mióta Pennsylvaniából New Yorkba költözött, először nem aggódott a laktár miatt.

Június volt; minden zöld, a lányok újra rövid szoknyában. A világ kellemes helynek látszott. Az első napon, amikor újra dolgozni kezdett Paul Janningsszel, Tell is így érezte körülbelül délután háromnegyed kettőig. Aztán belépett a harmadik emeleti WC-be, meglátta ugyanazt az egykor fehér tornacipőt az első fülke ajtaja alatt, és rögtön elment a jókedve.

Ez nem ugyanaz. Nem lehet ugyanaz.

Pedig ugyanaz volt. A fűző volt a legbiztosabb azonosítási pont, bár minden más is ugyanaz volt. *Pontosan* ugyanaz, és ez a cipő helyzetére is igaz volt. Az egyetlen különbség az volt, hogy most már több döglött légy volt körülötte.

Lassan bement a harmadik fülkébe, a "saját" fülkéjébe, letolta a nadrágját és leült. Nem volt meglepve, hogy az inger, ami beűzte, teljesen elmúlt. De azért ott ült még egy darabig és várt: újságpapírzörgésre, torokköszörülésre vagy legalább egy fingásra.

Semmi.

Ez azért van, mert egyedül vagyok, gondolta Tell. Meg az a halott az első fülkében.

A WC ajtaja nagy robajjal kinyílt. Tell majdnem felkiáltott. Valaki dudorászva a piszoárokhoz ment, és amint a víz elkezdett zubogni, Tell rögtön magyarázatot talált és megnyugodott. Szinte már abszurd, olyan egyszerű... és minden kétséget kizáróan helyes. Rápillantott az órájára; egy óra negyvenhét volt.

A rendszeres ember boldog ember, mondogatta Tell apja, akit szótlanságáról ismertek, és kevés mondásainak egyike ez a bölcsesség volt; (Tisztítsd meg a kezed, mielőtt letisztítod a tányérodát - volt egy másik). Ha a rendszeresség tényleg boldogság, akkor Tell boldog volt. Körülbelül ugyanakkor ment WC-re mindennap, és úgy gondolta, ugyanez a helyzet a komával, Tornacipóval, aki az egyes fülkét szerette, Tell pedig a hármast.

Láthattad volna, amikor a piszoárokhoz mentél, hogy az a fülke sokszor üres, vagy más cipő van ott. Egyébként is, mennyi az esélye annak, hogy egy holttest...

Kiszámította, mikor volt ott utoljára.

...négy hónapig legyen egy férfi WC-ben anélkül, hogy felfedeznék?

Semmi. Azt el tudta képzelni, hogy a személyzet nem túlságosan buzgó - ott az a sok döglött légy -, de egy-két naponként mégiscsak meg kell nézniük, nem kell-e papírt tenni a fülkébe. És, ha most ezzel nem is számolunk, a halottak egy idő után bűzleni kezdenek, nemde? Tény, ami tény, van jobb szagú hely is a világon - és ha az ember a Janus Musicnál dolgozó kövér pofa után jön be, akkor szinte elviselhetetlen -, de azért egy holttest bűze mégiscsak erősebb lenne. Sokkal *agresszívabb*.

Aggresszív? Aggresszív? Istenem, micsoda szó. Különben is, honnan tudhatnád? Még sosem érezted egy rothadó hulla szagát.

Ez igaz, de biztos volt benne, hogy rájönne, minek a szagát érzi. A logika logika, és a rendszeresség pedig rendszeresség és kész. A pasi biztos tollnok a Janusnál vagy szövegíró a Snappy Kardsnál, az emelet túlsó végén. John Tell csak annyit tudott, hogy a pofa éppen egy versikén dolgozik, amit majd üdvözlőkártyákra nyomtatnak.

*A rózsza piros, a viola kék,
De én nem haltam meg még,
Néha rám jön a szükség és kész.*

Baromi jó, gondolta Tell, és vadul felnevetett. A pasas, aki kivágta az ajtót, és ezzel megijesztette Tellt, a mosdóhoz ment. A kézmosás zaja abbamaradt, és Tell maga előtt látta, amint a férfi hallgatózik; kíváncsi, ki nevetett az egyik fülkében, kíváncsi, vajon egy vicc vagy egy disznó fénykép volt-e ilyen mulatságos, vagy egyszerűen csak lökött az ipse. New York tele van lököttekkel. Mindenütt ott vannak, magukban beszélnek vagy minden különösebb ok nélkül felnevetnek... ahogy Tell is az imént.

Tell megpróbálta maga elé képzelni Tornacipőt, amint éppen fülel, de nem sikerült.

Hirtelen elment a kedve a nevetéstől.

Hirtelen úgy érezte, ki kell mennie.

De nem akart találkozni azzal a férfival a mosdónál. Biztos ránézne Tellre. Csak egy pillanatra, de az is épp elég, hogy kitalálja, mire gondol. Vécéfülkékben nevető emberek nem túl bizalomgerjesztőek.

A cipő *kop-kop*-ja a hatszögletű padlócsempén, a nyíló ajtó *fff*-je, a csukódó ajtó *sss*-je. Ki lehet nyitni nagy robajjal, de a pneumatikus szerkezet megakadályozza, hogy becsapódjon. Biztos idegesítené a harmadik emeleti recepcióst, amint a Cameljait szívja és a *Bummmmm!* legújabb számát olvassa.

Jesszusom; milyen csend van itt! Miért nem mozdul meg? Csak egy kicsit.

De csak csend volt; vastag és lágy és tökéletes. Ilyen csendet hallanának a halottak a koporsóban, ha még képesek lennének hallani, és Tell megint úgy gondolta, hogy Tornacipő halott. Francba a logikával, halott, és már ki tudja, mióta. Ott ül, és ha valaki kinyitná az ajtót, egy összeaszott, porlepte figurát találna, combjai közé lógó kézzel.

Már majdnem beszólt: *Hé, Tornacipő! Jól vagy?*

De mi lesz, ha Tornacipő válaszol? Nem kíváncsian vagy bosszúsan, hanem rekedt vartyogással? Tell hallott valamit a halottak feltámadásáról. Arról...

Tell hirtelen felállt, lehúzta a WC-t, begombolta a nadrágját, az ajtó felé menet felhúzta a cipzárját. Tudta, hogy néhány pillanat múlva hülyén fogja magát érezni, de nem lesz ideges. Muszáj volt benéznie az első fülke alá. Pizkos tornacipő rosszul befűzve. És döglött legyek. Elég sok.

Az én fülkémben nincsenek döglött legyek. És hogyhogy ennyi idő után sem tűnt fel neki, hogy rosszul van befűzve a cipője? Vagy direkt így hordja. Ez valami művészi állásfoglalás?

Tell keményen behúzta maga után az ajtót. A recepcióst a halandók számára fenntartott rideg pillantással mérte végig (más volt a helyzet az emberi formában megjelenő istenségekkel, mint például Roger Daltrey).

Tell a Tabori Studiosba sietett.

- Paul.

- Mi van? - kérdezte Jannings, anélkül hogy felnézett volna a keverőpultról. Georgie Ronkler a másik oldalon állt; nézte Janningset és a körmére nőtt bőrt harapdálta. Csak ezt rághatta; nem volt körme azon a ponton túl, ahol az elválk a hústól és az idegvégződésektől. Közel állt az ajtóhoz. Ha Jannings elkezd hisztizni, egyszerűen kioson.

- Valami baj van a...

Jannings felnyögött. - Valami *más*?

- Hogyhogy valami más?

- Hallgasd meg a dobot. *Nagyon* el van rontva, és nem tudom, mit csináljak. - Megpöckölt egy billentyűt, és a dobok bedübörögtek a stúdióba. - Hallod?

- A pergődob?

- Hát persze hogy az. Egy mérföldre van a többitől, pedig együtt kellene szólnia a többi ütőssel!

- Jó, de...

- A lófaszt jó! A tököm tele van ezzel a szarral! *Negyven sáv van, negyven kibaszott sávunk van, hogy felvegyünk egy egyszerű bop-számot, és erre egy BAROM technikus...*

Tell a szeme sarkából látta, hogy Georgie köddé válik.

- Figyelj, Paul, ha csökkented a kiegyenlítést...

- Annak semmi köze az egészhez...

- Fogd be a szád, és figyelj egy kicsit - mondta Tell nyugodtan - ezt a világon senki másnak nem mondhatta volna -, és arrébb tolt egy kapcsolót. Jannings megnyugodott és figyelt. Kérdezett valamit. Tell válaszolt. Aztán megint kérdezett valamit, de erre már csak Jannings tudta a választ. Egy pillanat alatt a lehetőségek egész sora állt rendelkezésükre a "Válasz nekem, válasz neked" felvételéhez.

Kis idő múlva Georgie Ronkler megérezte, hogy a vihar elvonult, és visszاسompolygott. És Tell megfeledkezett a tornacipőről.

...

A következő este jutott az eszébe. Otthon volt, ült a WC-n a saját fürdőszobájában, és a *Bölcs vér*-t olvasta. A hálószobából Vivaldi szűrődött ki. (Bár Tell rock and roll-számok-ból élt, csak négy rocklemeze volt: két Bruce Springsteen és két John Fogerty.)

Meglepetten pillantott fel a könyvből. A következő világraszólóan nevetséges kérdés jutott az eszébe: *Mióta szarsz este, John?*

Nem tudta. De arra gondolt, lehet, hogy a jövőben gyakrabban fog este szarni. Legalább egy szokása megváltozhat.

Tizenöt perccel később, a könyvvel az ölében, már a nappaliban, valami más jutott az eszébe: aznap egyszer sem használta a harmadik emeleti WC-t. Tízkor átmentek a Donut Komába, és ott pisilt, míg Paul és Georgie a pultnál kávézott és a hangeffektusokról beszélgetett. Ebédidőben a Brew 'n Burgerben intézte el a dolgát... aztán meg késő délután az első emeleten, amikor a postát vitte le, bár a lift melletti ládába is bedobhatta volna a leveleket.

Talán anélkül kerülte el a harmadik emeleti WC-t, hogy ennek tudatában lett volna? Tell Reebok cipője tehet mindenről. Óvatos volt, mint egy gyerek, aki iskolából hazafelé inkább kerülőt tesz, csak ne kelljen elmennie a kísértetjárta ház előtt. Kerülte, mint a leprásokat.

- Na és akkor mi van? - mondta hangosan.

Nem ejtette ki tisztán a *na és*-t, de tudta, hogy mondta. Még New Yorkban sem normális, ha valakit elijeszt egy nyilvános WC-ből egy pár koszos tornacipő.

- Ebből elég - mondta Tell tisztán és hangosan.

De ez még csütörtökön volt, péntek este azonban történt valami, ami mindent megváltoztatott. Mindennek vége lett Paul Janningsszel.

Tell szégyenlős volt, nehezen barátkozott. A pennsylvaniai kisvárosban, ahol középiskolába járt, a sors különös rendelése folytán színpadra lépett és gitározott... A Szatén Szaturnusz basszusgitárosa szalmonellamérgezést kapott a jól fizető fellépést megelőző napon. A szólógitáros, aki szintén tagja volt az iskolai zenekarnak, tudta, hogy John Tell basszust és szólót is játszik. A szólógitáros nagydarab, erőszakos fiú volt. Tell alacsony, szerény és törekeny. A következő választás elé állította Tellt: vagy

beáll a beteg basszusgitáros helyett, vagy a seggébe dugja a gitárját. Ez az ajánlat nagy mértékben hozzájárult ahhoz, hogy Tell tisztázza a fellépéssel kapcsolatos érzéseit.

A harmadik szám végére elmúlt ijedtsége. Az első rész végére már otthon érezte magát. Évekkel első fellépése után hallott egy történetet Bill Wymanról, a Rolling Stones basszusgitárosáról. A történet úgy szólt, hogy koncert közben Wyman elszundikált - de nem ám egy kis klubban, hanem egy hatalmas koncertteremben -, leesett a színpadról, és eltörte a kulcscontját. Tell feltételezte, hogy csomó ember azt gondolja, hazugság az egész, de ő valahogy úgy érezte, mégsem... végül is abban a ritka helyzetben volt, hogy megértse, hogyan történhet meg az ilyesmi. A basszusgitárosok a rock láthatatlan emberei. Kivételek persze vannak - például Paul McCartney -, de ők csak erősítik a szabályt.

Lehetséges, hogy a hangszernek nincs vonzereje; a zenekarok krónikus basszusgitáros-hiányban szenvednek. Amikor egy hónappal később a Szatén Szaturnusz feloszlott (a dobos és a szólógitáros összeverekedett egy lány miatt), Tell a dobos együtteséhez csatlakozott. Ilyen egyszerűen és csendesen választott életpályát.

Tetszett neki. Fent volt a színpadon, lenézett a többiekre, nemcsak ott volt a bulin, hanem részt is vett benne; egyszerre volt szinte teljesen láthatatlan, de mégis nélkülözhetetlen. Néha énekelnie is kellett a többiekkel, de senki sem várta, hogy *beszédet* mondjon.

Tíz évig élt így: esti iskolába járt, és főállású zenész volt. Jó zenész, de nem volt sem nagyravágyó, sem beképzelt. Végül New Yorkba került, elkezdte a stúdiómunkát, néha a kapcsolótáblához ült, és rájött, az élet az ablak másik oldalán még jobban tetszik neki. Ezalatt csak egy jó barátot szerzett: Paul Janningset. Gyorsan történt, és Tell arra gondolt, hogy a munkával járó rendkívüli feszültség miatt történt... egyebek mellett. Főleg két tényező kombinációja játszott szerepet: magányossága és Jannings szinte lenyűgöző egyénisége. Georgie-val ugyanez volt a helyzet, gondolta Tell, azt a bizonyos péntek estét követően.

Ő és Paul McManus kocsmájában, az egyik hátsó asztalnál ittak; a stúdiómunkáról, showbizról, baseballról és még mindenféle másról beszélgettek, amikor egyszer csak Jannings jobb keze az asztal alatt Tell ágyékát kezdte simogatni.

Tell olyan hevesen ugrott el, hogy az asztal közepén álló gyertya, felborult, és Jannings itala kiömlött. A pincér odajött, megigazította a gyertyát, nehogy kiégesse az asztalterítőt, aztán elment. Tell tágra nyílt, döbönt szemmel bámult Janningsre.

- Sajnálom - mondta Jannings, és látszott rajta, hogy *tényleg* sajnálja... máskülönben

nem zavartatta magát.

- Jézus Mária! - Csak ennyit tudott mondani, és ez is nagyon hülyén hangzott.

- Azt hittem, kész vagy - mondta Jannings. - Lehettem volna kicsit óvatosabb.

- Kész? - ismételte meg Tell. - Hogy érted ezt? *Mire* kész?

- Kész arra, hogy elengedd magad. Hogy engedélyezd ezt magadnak.

- De én nem vagyok olyan - mondta Tell; szíve hangosan és gyorsan vert. Fel volt háborodva, félt a Jannings szemében látott kérlelhetetlen bizonyosságtól, de főleg zavarban volt. Jannings ezzel eltaszította magától.

- Hagyjuk, jó? Rendelünk valamit, és elfelejtjük az egészet. - *Amíg te is nem akarod*, folytatta kérlelhetetlen tekintettel.

Minden rendben, szerette volna mondani, de nem mondta. Az esze és gyakorlatiassága nem engedte... nem engedte, hogy felingerelje Jannings közismert érzékenységét. Végül is jó munka volt... a munka *persze* nem volt minden. Többre megy Roger Daltrey szalagjával, mint kétheti mukabérrel. A sértett fiatalember pózt majd máskorra tartogatja. És egyáltalán, mi miatt kéne megsértődnie? Végül is Jannings nem erőszakolta meg.

De ez csak a jéghegy csúcsa volt. A többi: a szája becsukódott, mint máskor is. Nemcsak becsukódott - összecsapódott, mint egy medvecsapda; a szíve pedig mint az összezárt fogak, a feje alatt rekedt.

- Rendben, nem történt semmi. - Csak ennyit tudott mondani.

Aznap éjszaka Tell rosszul aludt, és kínzó álmok gyötörték. Először Jannings tapogatta McManusnál, aztán a tornacipő tűnt fel a fülke ajtaja alatt; csak most Tell kinyitotta az ajtót: Paul Jannings ült ott. Meztelen volt. Így halt meg. A szexuális izgalmi állapot valahogyan halála után is megmaradt. Paul szája recsegve kinyílt. - Jól van; *tudtam*, hogy kész vagy - mondta a holttest, közben zöldes, rothadó párát lehelt ki, és Tell arra ébredt, hogy a padlóra zuhant a takarójába gabalyodva. Hajnali négy óra volt. Kint épp most hatoltak be az első fénysugarak az épületek közé. Felöltözött, leült, és egyik cigarettát szívta a másik után, amíg el nem ment dolgozni.

Úgy tizenegy körül azon a szombaton - szombaton is dolgoztak, hogy Daltrey időben elkészülhessen - Tell vizelni ment a harmadik emeleti férfi WC-be. Már bent volt, a halántékát dörzsölgette, aztán körülnézett.

Semmi. Rossz helyen állt.

Nem baj. Brunyálj és menj!

Az egyik piszoárhoz ment, és lehúzta a cipzárját. Sokáig nem tudott pisilni.

Kifele menet megállt, figyelt, mint Nipper, a kutya, a régi RCA Victor lemezborítókön, aztán megfordult. Visszament oda, ahonnan már beláthatott az egyes fülke alá. A piszkos fehér tornacipő még mindig ott volt. A Music City egykori épülete majdnem teljesen üres volt, a szokásos szombat délelőtti üresség, de a tornacipő ott volt.

Tell egy legyet vett észre közvetlenül a fülke előtt. Irigykedve nézte, ahogy a légy bemászott a fülke ajtaja alatt, és felkapaszkodott az egyik tornacipő orrára. Ott megállt, és megdőglött. Egyszerűen a tornacipő körül egyre növekvő hullahalomra zuhant. Nem volt meglepve (egyébként sem volt), amikor a legyek között két kisebb pókot és egy nagy svábbogarat pillantott meg; a hátán feküdt, mint egy felborított teknőc.

Hosszú, fájdalommentes léptekkel hagyta el a férfi WC-t, és útja a stúdióba egészen különösnek tűnt; úgy érezte, nem ő halad, hanem az épület iramlík el mellette, ahogyan a gyors hegyi patak a szikla mellett.

Ha visszaérek, szólok Paulnak; rosszul érzem magam és hazamegyek, gondolta, de tudta, úgysem fog szólni. Paul egész délelőtt ingerlékeny és kiszámíthatatlan hangulatban volt, és Tell érezte, hogy részben (vagy talán egészen?) ennek ő az oka. Vajon kirúgná-e bosszúból? Egy héttel korábban még nevetett volna a puszta ötleten is. De egy héttel korábban még abban hitt, amiben felnőtt: a barátok igaziak, és szellemek nem léteznek. Most azon gondolkodott, nem épp fordítva van-e.

- A tékozló fiú visszatér - mondta Jannings; nem nézett fel, amikor Tell kinyitotta a stúdió másik ajtaját, amit szellőztetésre használtak. - Már azt hittem, meghaltál, Johnny.

- *Én* ugyan nem.

Semmi kétség: szellem volt, és Tell egy nappal a felvételek és Janningszel való

kapcsolatának vége előtt arra is rájött, kié; de azelőtt még sok minden más történt. Egyébként minden ugyanolyan volt, és - mint a mérőkövek a Pennsylvaniai Autópályán - jelezték Tell egyenes útját az idegösszeroppanás felé. Tudta, mi történik vele, de nem volt képes megakadályozni. Nem ő választotta ezt az utat; véletlenül került rá.

Kezdetben világos és egyszerű stratégiát követett: ne menj abba a WC-be, ne gondolj a tornacipőre, ne tegyél fel kérdéseket vele kapcsolatban. Felejtsd el!

Csak éppen nem volt rá képes. A tornacipő képe számtalanszor felbukkant és rátámadt. Mint egy régi fájdalom. Otthon ült, a CNN-t vagy valami más hülye műsort nézett a tévében, és egyszer csak azon kapta magát, hogy a legyekre gondol, vagy arra, hogyan lehetséges, hogy a takarítónő aki a WC-papírt pótolja, nem veszi észre. Aztán az órára nézett és látta, hogy eltelt egy óra. Néha több.

Egy darabig arra gondolt, hogy csak rossz vicc az egész. Paul volt a háttérben, és az a dagadt pasi a Janus Musictól - Tell elég gyakran látta őket beszélgetni, és egyszer ránéztek és nevettek. A recepciós is lehetett; halott, szkeptikus szeme van. Georgie? Nem, Georgie nem lehetett; Georgie nem tudta volna befogni a száját, még akkor sem, ha Paul kényszerítette volna, hogy részt vegyen a dologban. Bárki más lehetséges. Még az is eszébe jutott, hogy Roger Daltrey is benne volt.

Tudta, mindez csak képzelgés, de ettől a felismeréstől még nem oldódott meg semmi. Hiába kergeti el őket, hiába magyarázza el, hogy nincs Jannings-féle összeesküvés; a fejében egy hang azt mondja: *Rendben van, jól hangzik*, és aztán öt óra - vagy csak húsz perc - múlva látja őket a Desmond's Steak House-ban, két sarokkal lejjebb: Paul, a heavy-metal és heavy-leather rajongó recepciós, állandó cigarettájával a szájában, sőt lehet, hogy az a sovány ipse is ott van a Snappy Kardstól. Rákkoktált esznek, és isznak. És persze nevetnek. *Rajta*; a piszkos fehér tornacipő, amit felváltva hordanak, egy gyűrött barna zacskóban van.

Tell látta a barna zacskót. Eddig fajult a dolog.

De ez a rövid életű képzelődés még nem a legrosszabb volt. A legrosszabb az volt, hogy a harmadik emeleti férfi WC-nek *vonzása* lett. Mintha csak egy hatalmas mágnes volna bent, és Tell zsebei teli volnának vasreszeléssel. Ha ezt valaki mástól hallja, biztosan nevetett volna rajta (lehet, hogy csak magában, ha az illető valóban komolyan gondolja); de a mágnes tényleg ott volt. Érezte, akárhányszor csak elment a WC előtt, a stúdiók vagy a lift felé. Rettenetes érzés kerítette hatalmába, olyan, mint mikor az embert egy nyitott ablak felé vonszolják egy magas épületben; vagy mint amikor az ember a szájába veszi a pisztoly csövét, és közben, mintegy magából kilépve, tehetetlenül áll és nézi.

Még egyszer látni akarta. Tudta, ha még egyszer ránéz, vége, de most már mindegy. Még egyszer meg akarta nézni.

Ahányszor csak elment, ugyanaz a vonzás.

Álmában újra meg újra kinyitotta a fülkeajtót, hogy megnézzé. Hogy *jól* megnézzé.

Senkinek sem tudott róla beszélni. Pedig tudta, sokkal jobb volna, ha kiöntené a lelkét; az egész megváltozna, talán kezelhetővé válna. Kétszer is elment kocsmába, és a mellette ülőkkel beszélgetést kezdeményezett. A kocsmában a beszélgetés a legolcsóbb. Végeladás áron.

Az első alkalommal épphogy kinyitotta a száját, partnere szentbeszédbe kezdett a Yankeesről és George Steinbrennerről. Steinbrenner valahogyan befészkelte magát a pasi agyába, és sehogyan sem lehetett vele másról beszélgetni. Tell gyorsan feladta.

Második alkalommal sikerült egy építómunkás-küllemű férfival szóba elegyedni. Hétköznapi témákról társalogtak: az időjárásról, aztán a baseballról (szerencsére ez az ember teljesen hülye volt hozzá), meg arról, milyen nehéz állást kapni New Yorkban. Tell megizzadt; mintha valami nehéz fizikai munkát végzett volna - mintha cementtel teli talicskát kellett volna emelkedően feltolnia -, de úgy érezte, megy neki.

Az építómunkás Black Russianst ivott. Tell megmaradt a sörnél. Mintha azonnal kiizzadta volna, amit megivott, de miután kölcsönösen meghívták egymást néhány italra, Tell elszánta magát.

- Mondjak valami egészen furcsát?

- Buzi vagy? - kérdezte a munkásküllemű, mielőtt Tell még egyáltalán folytathatta volna. Felé fordította székét, és barátságos kíváncsisággal nézett Tellre. - Nekem osztrók mindegy, bár állandóan ilyenekkel találkozok, és már éppen mondani akartam, hogy nem nekem való ez. Nem komálom.

- Nem vagyok buzi - mondta Tell.

- Na, akkor meg mi a furcsa?

- Tessék?

- Az előbb azt mondtad, hogy valami nagyon furcsa...

- Á, nem is volt annyira furcsa - mondta Tell. Aztán az órájára nézett, és látta, hogy későre jár.

...

Három nappal a munka befejezése előtt Tell kiment az F stúdióból vizelni. A hatodik emeleti WC-be. Eleinte a negyedikre járt, aztán az ötödikre, de ezek közvetlenül a harmadik emeleti WC fölött voltak, és érezte, hogy a tornacipő tulajdonosa szép csendesen sugarakat bocsát ki magából, hogy beszippantsa. A hatodik emeleti WC azonban az épület másik oldalán volt, és ezzel a probléma megoldódott.

Elviharzott a recepció előtt a lift felé, egyet pislogott, és hirtelen - ahelyett, hogy a liftbe lépett volna be - már hallotta is maga mögött a harmadik emeleti WC ajtajának lágy kattánását. Ennyire még sohasem félt. Egyrészt a tornacipő miatt, de főleg azért, mert tudta, néhány másodpercre elvesztette az öntudatát. Először az életben kikapcsolt az agya.

Fogalma sem volt, mennyit állt volna ott, ha az ajtó nem vágja hátba. Paul Jannings volt. - Bocs - mondta. - Nem tudtam, hogy ide jársz meditálni.

Továbbment, nem számított válaszra (nem is kapott volna, gondolta később Tell; a nyelve a szápadlásához fagyott), és bezárkózott az egyik fülkébe. Tell az egyik piszoárhoz lépett, és lehúzta a cipzárját; csak azért, mert Paul bizonyára jót nevetett volna, ha Tell sarkon fordul és kisomfordál. Volt idő - nem is olyan régen -, amikor Pault a barátjának tartotta; az *egyetlen* barátjának, legalábbis New Yorkban. Változnak az idők.

Körülbelül tíz másodpercig állt a piszoárnál, aztán meghúzta a vízöblítő tartály zsinórját. Az ajtó felé indult, megállt. Megfordult, lábujjhegyre állt, kettőt lépett előre, lehajolt, és benézett az első fülke alá. A tornacipő ott volt, körülötte nagy halom döglött légy.

Paul Jannings Gucci cipője is ott volt.

Tell kettős képet látott; a *Topper* című régi tévéműsorban mutattak be ehhez hasonló szellemképes felvételeket.

Először Paul cipőjét látta a tornacipőn keresztül; aztán a tornacipő újra valóságos lett, és azt látta Jannings cipőjén keresztül, mintha Paul lenne a szellem. Paul cipője időnként megmozdult, még akkor is, amikor keresztül látott rajta, míg a tornacipő mozdulatlan volt, mint mindig.

Kiment. Már két hete nem volt ennyire nyugodt.

A következő nap megtette, amit talán rögtön kellett volna: meghívta Georgie Ronklert ebédre, és megkérdezte tőle, nem halott-e furcsa történeteket az egykori Music City épületéről. Nem is értette, miért nem jutott ez előbb eszébe. Csak azt tudta, hogy az előző nap eseményei után megvilágosodott az elméje; mint egy pofontól vagy hideg zuhanytól. Lehet, hogy Georgie nem tud semmit, de az ellenkezője is megtörténhet; végül is legalább hét éve dolgozik Paullal, többnyire a Music Cityben.

- A szellem miatt kérdezed? - szólt Georgie, és felnevetett. Cartinnál voltak, a Hatodik sugárúton; az önkiszolgáló étterem vendégektől volt hangos. Georgie beleharapott a húsos szendvicsbe, megrágta a falatot, majd lenyelte. Ivott egy korty vaníliás szódát; a pohárban két szívószál volt. - Ki beszélt róla?

- Talán az egyik takarítónő - válaszolta; a hangja teljesen nyugodt volt.

- Te tényleg nem láttad? - kérdezte, és kacsintott. Ez volt Paul ősrégi munkatársánál a viccelődés.

- Nem. Igazából nem. Csak a tornacipőt. És néhány döglött bogarat.

- Most már elcsendesedett a dolog, de egy ideig mindenki csak arról beszélt, hogy kísértet van a házban. Egészen fent, a harmadikon. A klozetban. - Georgie felemelte a kezét, megrázta selymesen borostás arca előtt, néhány taktust dúdolt a *Szürkületi zóna* zenéjéből, és igyekezett ijesztőnek látszani. Nem sikerült.

- Igen - mondta Tell. - Ennyit hallottam a takarítónőtől, de mást nem volt hajlandó mondani, de lehet, nem is tudott többet. Nevetve odébbállt.

- Ez még azelőtt történt, hogy Paullal kezdtem dolgozni. Paultól hallottam róla.

- Ó se látta a szellemet? - kérdezte Tell, pedig tudta a választ. Tegnap Paul *ott* ült. *Ott szart*, vulgáris pontossággal szólva.

- Nem, nagyon mulatságosnak találta. - Georgie letette a szendvicset. - Tudod, néha milyen go-go-gonosz. - Georgie rögtön dadogni kezdett, ha valakiről csak egy kis rosszat is kellett mondania.

- Tudom. De most hagyjuk Pault. Kinek a szelleme? Mi történt vele?

- Valami kábítószeres - mondta Georgie. - Ez még 1972-ben vagy '73-ban történt, amikor Paul dolgozni kezdett; még csak hangtechnikus asszisztens volt. A válság

előtt.

Tell bólintott. 1975 és '80 között a rockipar szélcsendes zónába került. A gyerekek inkább videojátékokra költöttek. Körülbelül ez volt az ötvenedik alkalom 1955 óta, amikor a nagyokosok bejelentették a rock and roll halálát. Aztán, mint mindannyiszor, kiderült, hogy csak tetszhalott. A videojátékoknak befellegzett, elindult az MTV, új sztárok jöttek Angliából, Bruce Springsteen megcsinálta a *Born in the U. S. A.-t*, a rap és a hip-hop kezdett tért és rajongókat hódítani.

- A válság előtt a lemezgyárak munkatársai aktatászkájukban kokaint vittek be az öltözőkbe a nagy koncertek előtt - mondta Georgie. - Akkoriban koncerteken dolgoztam... láttam. Volt egy srác - már 1978-ban meghalt, de biztos ismerős volna a neve, ha megmondanám -, aki minden koncert előtt egy üveg olívbogyót kapott a lemezgyártól. Rendesen be volt csomagolva színes papírba, szalaggal átkötve meg minden. Csakhogy az olajbogyók nem vízben, hanem kokainban áztak. Ezt tette az italába. Ez volt a ro-ro-robbantott martini.

- Szerintem nemcsak a martini robbant - mondta Tell.

- Akkoriban sokaknak olyan volt a kokain, mint a vitamin - mondta Georgie. - Azt állították, nem lehet rászokni, mint a heroinra, és nem lesz tőle má-má-másnapos az ember, mint a piától. Itt a stúdióban aztán állandóan nagy volt a forgalom. Tabletták, marihuana, hasis, de a kokain volt a legmenőbb. És ez a srác...

- Hogy hívták?

Georgie megvonta a vállát. - Nem tudom. Paul nem mondta, és mástól sem hallottam... nem mintha megjegyeztem volna. Ugyanolyan ké-ké-kézbesítőfiú volt, mint akiket naponta látunk a liftben kávéval és fánkkal és sü-sü-süteményekkel. Csak éppen nem kávé, hanem kábítószerrel vitt rendelésre. Kétszer vagy háromszor járt hetente, liften ment fel, aztán lejött. A nagykabátját a vállára vetve hordta, és krokodilbőr táskája volt nála. Melegben is rajta volt a kabát; azért, hogy ne lássák a bilincset. De azért néha lá-lá-látták.

- Hogy *mit* ne lássanak?

- A bi-bi-bilincset - mondta Georgie. Ételarabkákat köpött szét, és azonnal elvörösödött. - Bocs.

- Semmi baj. Akarsz még egy vaníliás szódát?

- Igen, kérek - mondta hálásan.

Tell intett a pincérnőnek.

- Szóval kézbesítőfiú volt - mondta, hogy feloldja a feszültséget; Georgie még mindig a száját simogatta a szalvétával.

- Igen. - Megérkezett a vaníliás szóda, és Georgie ivott egy kortyot. - Amikor felért a nyolcadikra, a csuklójához láncolt táska kábítószerrel volt tele, amikor a földszinten szállt ki a liftből, pénzzel.

- Évszázadok óta a legjobb trükk - mondta Tell.

- Igen, de egyszer ez a csoda is véget ért. Egyszer lefele menet csak a harmadikig jutott. Valaki kicsinálta a WC-ben.

- Megkéselték?

- Azt mesélték, hogy valaki kinyitotta a fülke ajtaját, és egy ceruzát döfött a sze-sze-szemébe.

Tell egy pillanatig olyan tisztán látta a jelenetet, mint a képzeletbeli összeesküvők összegyűrt papírzacskóját az étterem asztala alatt: a tökéletesen kihegyezett Berol márkájú Fekete Harcos előresiklik a levegőben, és belefúródik a pupillába. Pukkan a szemgolyó. Tell arca megvonaglott.

Georgie bólogatott. - Jó, mi? Lehet, hogy nem is igaz, legalábbis ez a része. Talán egyszerűen csak leszúrták.

- Aha.

- De bárki volt is a tettes, vitt magával valamilyen éles szerszámot.

- Tényleg?

- Igen, mert az aktatáska eltűnt.

Tell Georgie-ra nézett; mielőtt befejezte volna a történetet, maga előtt látta az egészet.

- Amikor kijött a rendőrség, és leszedték a srácot a WC-ről, a bal kezét a WC-ben ta-ta-találták meg.

- Jézusom!

Georgie a tányérjára nézett. A szendvics fele még megvolt. - Azt hiszem, jólla-laktam - mondta, és zavartan mosolygott.

Amikor visszafelé mentek a stúdióba, Tell megkérdezte: - Szóval a srác szelleme... kísért a WC-ben? - És hirtelen felnevetett, mert bármilyen hátborzongató volt a történet, mégis mulatságosnak találta, hogy egy szellem a férfi WC-be járjon vissza.

Georgie elmosolyodott. - Tudod, milyenek az emberek. Kezdetben csak ezt mondták. Amikor dolgozni kezdtem Paullal, volt, aki azt állította, hogy látta a szellemet, nem *egészen*, csak a tornacipőjét, a fülke ajtaja alatt.

- Csak a tornacipőjét? Micsoda hülyeség!

- Aha. Onnan lehet tudni, hogy kitaláció az egész, mert csak azok mesélték, akik még életében ismerték a srácot. Mert csak ők tudták, hogy mindig tornacipőben járt.

Tell bólintott. A gyilkosság idején tudatlan, vidéki fiú volt. Megérkeztek Music Citybe. Az előcsarnokban a lift felé mentek. - Tudod, milyen gyakran cserélődnek itt az emberek - mondta Georgie. - Ma itt, holnap máshol. Szerintem már senki sem dolgozik itt azok közül, legfeljebb Paul és egy-két ta-ta-takarítónő, de *ők* nem vásároltak a fiútól.

- Valószínűleg.

- Úgyhogy mostanság nem is nagyon hallani a történetet, és már senki sem lá-lá-látja a srácot.

A lifthez értek.

- Georgie, miért ragaszkodsz Paulhoz?

Bár lehajtotta a fejét, és mindkét füle bíborvörös lett, nem lepődött meg, hogy Tell hirtelen témát váltott. - Miért ne? Rendes velem.

Lefekszel veled, Georgie? A kérdés logikusan követhette volna az előzőt - gondolta Tell, de nem kérdezte meg. Nem *merte* megkérdezni. Georgie őszintén válaszolt volna.

Tell nagyon nehezen barátkozott, és szinte alig volt képes idegenekkel beszélgetni. Most azonban hirtelen megölelte Georgie Ronklert. Aztán Georgie ölelte meg Tellt, de nem nézett rá. Szétváltak, megérkezett a lift, a felvétel folytatódott, és a következő este, negyed hétkor, Jannings épp a papírjait rakosgatta (és direkt nem nézett Tellre),

Tell bement a harmadik emeleti férfi WC-be, hogy megnézzze magának a fehér tornacipő tulajdonosát.

A beszélgetés igazi meglepetés volt Tell számára... vagy inkább találóbb volna megvilágosodásnak nevezni. Az ember néha képes megszabadulni kínzó szellemeitől, ha egyszer sikerül elég bátorságot gyűjtenie, hogy szembenézzen velük.

Mindvégig tudatánál maradt. Most sem veszítette el öntudatát, félelmet sem érzett... csak a mellkasában hallotta a lassú, egyenletes dobolást. Minden érzékszervével figyelt. Érezte a klór és a piszoárookban elhelyezett fertőtlenítő tabletták szagát. A fingszagot. Láta a festék törésvonalait a falon és a csöveken. Hallotta saját lépteinek üres koppanását, amint az első fülke felé ment.

A tornacipőt már majdnem belepték a légy- és póktetemek.

Először alig voltak egypáran. Amíg a tornacipő nem volt ott, addig nem is döglöttek meg, és a tornacipő addig nem volt ott, amíg meg nem láttam.

- Miért én? - kérdezte hangosan a csendben.

A tornacipő nem mozdult, és senki sem válaszolt.

- Nem ismertelek, sohasem találkoztunk. Sem most, sem azelőtt nem szedtem kábítószeret. Akkor meg miért én?

Az egyik tornacipő megmozdult. A döglött legyek, mint a papír, megzizzentek. Aztán a tornacipő - amelyik rosszul volt befűzve - visszacsúszott a helyére.

Tell kinyitotta a fülke ajtaját. A félelmetes helyzetnek megfelelően nyikorgott. És máris bent volt. *Titokzatos vendég, légy üdvözölve*, gondolta Tell.

A titokzatos vendég a WC-n ült. Egyik keze bénán nyugodott a combján. Tell ilyennek látta álmában; de most csak egy keze volt. A másik karja poros, vörösesbarna csonkban végződött, rajta legyek. Eddig nem látta, hogy nadrág is van rajta (pedig az ajtó alatt látható volt, hogy a letolt nadrág összegyűrődik a cipő fölött, mint egy harmonika; komikus látvány, vagy védtelenségről árulkodik, vagy inkább komikus a védtelenség miatt?). A nadrág fel volt húzva, az öv becsatolva, a slicc begombolva - Tell nem is vehette volna észre. Trapéznadrág volt. Tell nem tudta volna megmondani, mikor ment ki a divatból.

Kék munkásinget viselt; a két zseben egy-egy békejelvény. A haját jobb oldalon

választotta el. A választékban döglött legyek. A nagykabát, amiről Georgie mesélt, az ajtó belső oldalára volt felakasztva egy horogra. A meredeken eső vállrészen döglött legyek.

Tell apró roppanásokra lett figyelmes; az ajtó nyikorgására emlékeztetett. A halott ember nyakcsigolyája volt. Tornacipó felemelte a fejét. Tell ránézett, és egyáltalán nem lepődött meg, hogy ugyanazt az arcot látja, mint amit mindennap borotválkozás közben, a tükörben. Az egyetlen különbség, hogy egy ceruza állt ki a jobb szemüregéből. Tornacipó ő volt és ő volt Tornacipó.

- *Tudtam*, hogy készen állsz - mondta magának rekedten, mintha régóta nem használta volna a hangszálait.

- Nem vagyok kész - mondta Tell. - Menj el.

- Készen állsz, hogy megtudd az igazságot - mondta Tell Tellnek; az ajtóban álló Tell észrevette, hogy fehér por tapad a WC-n ülő Tell orrlyuka köré. Úgy látszik, nemcsak árulta, hanem szedte is. Egy gyors szippantásra jött be; valaki kinyitotta a fülke ajtaját, és ceruzát dőfött a szemébe. De ki volt a ceruzás gyilkos? Lehet, hogy valaki csak...

- Mondjuk, hogy pillanatnyi ötletből - mondta Tornacipó rekedt, színtelen hangján. - Egy pillanatnyi ötletből elkövetett világhírű gyilkosság.

És Tell - amelyik az ajtóban állt - megértette, hogy pontosan ez történt, bármit higgyen is Georgie. A gyilkos nem nézett be az ajtó alá, és Tornacipó nem tolta be a reteszt. Máskor a véletlen két egybeeső vektora bocsánatkérést és gyors visszavonulást idéz elő. Ebben az esetben azonban valami más történt. Ebben az esetben egy pillanatsugallta gyilkossághoz vezetett.

- Nem felejtettem el bezárni - mondta Tornacipó színtelen, rekedt hangon. - Rossz volt a zár.

Rendben, rossz volt a zár. Na és akkor mi van? És a ceruza? Tell biztos volt benne, hogy a gyilkos kezében volt, amikor kinyitotta a fülke ajtaját, de nem azért, hogy öljön. Csak azért volt nála, mert néha jólesik valamivel babrálni, bármivel: cigarettával, kulcsomóval vagy egy ceruzával. Tell arra is gondolt, hogy a ceruza már Tornacipó szemében volt, még mielőtt bármelyiküknek eszébe jutott volna, hogy a gyilkos azzal fogja ledöfni. Aztán, mivel a gyilkos talán maga is vevő volt, ezért tudta, hogy mi van a táskában, áldozatát a WC-n hagyta, újra behajtotta az ajtót, kiment az épületből, vett... vett *valamit*...

- Átment a szomszéd vaskereskedésbe, és vett egy fémfűrész - folytatta Tornacipó

színtelen hangon, és Tell hirtelen észrevette, hogy ez már nem az ő arca; egy körülbelül harmincéves, indián férfiarc nézett rá. Tell haja szőkésbarna volt; korábban a WC-n ülő férfi is, de az most vastag szálú fekete hajja változott.

Valami másra is rájött; álmunkban is így értjük meg a dolgokat: amikor kísértetet látunk, *mindig* magunkat látjuk először. Miért? Ugyanez az oka annak, hogy a bűvárok a nagy mélységből lassan közelednek a felszín felé, mert tudják, ha túl gyorsan jönnek fel, nitrogénbuborékok keletkeznek a vérben, és megbetegednek, sőt meg is halhatnak. De a valósággal kapcsolatban is szenvedhetünk keszonbetegségben.

- Az érzékelés is megváltozhat, ha egyszer túllépünk azon, ami természetes, nem? - kérdezte Tell rekedten. - Ezért volt az élet olyan furcsa számomra a közelmúltban. Valami azon munkálkodott bennem, hogy veled találkozzam.

A halott megrázta a vállát. Döglött legyek potyogtak le róla. - *Most te jössz, Káposztafej!* Neked megvan még a fejed.

- Rendben - mondta Tell -, akkor folytatom. Vett egy fűrészt, az eladó becsomagolta, majd visszajött. Egyáltalán nem volt ideges. Könnyen rájött volna, ha véletlenül megtalálnak; hatalmas tömeg ácsorgott volna az ajtónál. Így okoskodott. Lehet, hogy a rendőrök is. De ha nincs semmi feltűnő, bemegy a táskáért.

- Először a láncsal próbálkozott - mondta a nyers hang. - Amikor nem ment, levágta a kezemet.

Egymásra néztek. Tell hirtelen észrevette, hogy látja a WC-ülőkét és a mocskos fehér csempét a holttest mögött... a holttest lassanként igazi szellemmé vált.

- Most már érted, hogy miért te voltál? - kérdezte Tellt.

- Igen. Valakinek el kellett mesélned.

- Á. A múlt egy kalap szart sem ér - mondta a szellem, aztán olyan rosszindulatú mosoly ült ki az arcára, hogy Tell megrémült. - De érdemes *tudni* bizonyos dolgokat... már amíg az ember él. - Várt egy kicsit. - Valami fontosat nem kérdeztél meg Georgie-tól. Lehet, hogy nem válaszolt volna olyan őszintén.

- Mit? - kérdezte, de egyáltalán nem volt benne biztos, hogy hallani akarja a választ.

- Azt, hogy akkoriban ki volt a legjobb kuncaftom a harmadikon. Ki szokott le róla? Ki vonult be egy Rhode Island-i kórházba, és jött ki onnan egészségesen két hónappal a halálom után? Ki az, aki még csak a közelébe sem megy a fehér pornak?

Georgie akkor még nem volt itt, de azért mindegyik kérdésre tudja a választ. Nem vetted észre, hogy az emberek úgy beszélnek a jelenlétében, mintha ott se lenne?

Tell bólintott.

- Az esze nem dadog. Szerintem mindent tud. A világért sem mondaná el, de mindent tud.

Az arca megint változni kezdett. Finom és komor vonások rajzolódtak ki az ősködből. Paul Jannings vonásai.

- Ez nem lehet! - suttogta Tell.

- Több mint harmincezret vitt el - mondta a Paul-arcú halott. - Ebből fizette ki a kórházat... és maradt egy csomó azokra a szenvedélyekre, amikről *nem* mondott le.

Egyre halványabb lett. Egy pillanattal később már nem volt sehol. Tell a padlóra nézett, és látta, hogy a legyek is eltűntek.

Már nem kellett WC-re mennie. Visszament a stúdióba, közölte Paul Janningszel, hogy szerinte egy rohadt állat, aztán egy darabig még élvezte a Paul arcára kiült döbbenetet, majd kisétált az ajtón. Lesz még más munka. Elég jó a szakmájában; mindig számíthat valamire. Ezt tudta, és ha ez nem is az első, de kétségtelenül a nap legfontosabb felfedezése volt.

Amikor hazaért, azonnal a fürdőszobába sietett. Újra WC-re kellett mennie - most már sürgősen. Nem volt ezzel semmi baj, hiszen ez is az élethez tartozik. - A rendszeres ember boldog ember - mondta a fehér csempéknek a falon. Kicsit elfordult, levette a WC-tartályról a Rolling Stone legújabb számát, kinyitotta a hirdetési rovatnál, és elkezdte olvasni.

(Marosán Lajos fordítása)

HAVER, BAROMI JÓ ZENEKARUK VAN

Amikor Mary felébredt, nem tudták, hova kerültek. Tudta, Clark is tudta, bár először nem volt hajlandó elismerni; arcán a "tele-van-a-tököm-ne-szarozz-velem" tekintet. Szája egyre kisebb lett, már majdnem eltűnt. És Clark a viláért sem mondta volna, hogy "eltévedtek"; inkább "valahol rossz irányba fordultak", de belepusztult volna, ha ezt ki kell mondania.

Portlandból indultak el előző nap. Clark egy komputeres cégnél dolgozott - az egyik óriásnál -, és az ő ötlete volt, hogy abból az Oregonból is lássanak valamit, ami kívül esett azon érdektelen kerületen, ahol laktak; Portlandnak ebben a negyedében a felső középosztály élt, és a helybeliek Software Citynek hívták. - Azt mondják, csodálatos az erdő - mondta Marynek. - Szeretnéd megnézni? Egy hetem van, és már arról pletykálnak, hogy áthelyeznek. Ha semmit sem látunk Oregonból, az elmúlt tizenhat hónapból csak egy nagy fekete lyuk marad az emlékezetemben.

Mary lelkesen beleegyezett (a tanítás tíz napja befejeződött, és nyáron sem kellett dolgoznia), tetszett neki az utazás kellemes véletlenszerűsége, élvezte az ahogy-esik-ügy-puffan érzést. Akkor nem gondolt rá, hogy a pillanatnyi elhatározásból született kirándulások általában ilyen véget érnek: a turisták isten háta mögötti ösvényeken tekeregnek, és fogalmuk sincs arról, hol vannak. Hát ez a kaland, gondolta - így is fel lehet fogni -, de januárban töltötte be a harminckettőt, és úgy gondolta, lehet, hogy egy kicsit túl öreg már az efféle kalandokhoz. Mostanában az igazi vakációt egy motelben képzelte el, ahol van fürdőmedence, az ágyon fürdőlepedő, és a fürdőszobában hajszárító, ami ráadásul még működik is.

Tegnap minden jól alakult, a vidék annyira lenyűgözte Clarkot, hogy szokatlanul keveset beszélt. Az éjszakát egy kellemes szállóban töltötték Eugene-től nyugatra, kétszer is szeretkeztek (mindenhez azért még ő sem volt *túl* öreg), és ma reggel dél felé indultak; Klamath Fallsban akartak éjszakázni. A napot az oregoni 58-as autópályán kezdték, és *eddig* rendben is volt a dolog, de aztán ebéd közben, Oakridge-ben, Clark azzal az ötlettel állt elő, hogy térjenek le a főútról, ahol lakókocsik és rönkszállító teherautók állandó torlódást okoznak.

- Hát, nem is tudom - mondta bizonytalanul. Hallott már számos hasonló javaslatot Clarktól, és jó néhánynak a következményeit is el kellett viselnie. - Nem szeretnék eltévedni. Nincs arra semmi. - Gondosan ápolt körmével egy zöld foltra bökött a térképen, ahol a Boulder Creek Vadon felirat volt olvasható. A *vadon* szó azt jelenti, hogy arrafelé nincs se motel, se benzinkút, se nyilvános WC.

- Ugyan már - mondta Clark, és arrébb tolta a csirkehús maradékát. A zenegépből Steve Earle and the Dukes "Hat nap az úton" című száma ordított, és a piszkos

ablakon túl egy csapat unott képű gyerek gördeszkaázott, mintha csak az időt akarnák elütni addig, amíg elég idősök lesznek ahhoz, hogy örökre eltűnjenek ebből a városból, és Mary pontosan tudta, mit éreznek.

- Á dehogy, drágám. Az 58-as úton egy kicsit még kelet felé megyünk, és a 42-esen délnek fordulunk... Látod?

- Aha. - Azt is látta, hogy az 52-es utat egy vastag piros vonal jelezte, míg a 42-est csak egy fekete, kacskaringós cérnaszál. De jóllakott fasírttal és krumplipürével, és nem volt kedve vitatkozni a nagy felfedezővel, miközben úgy érezte magát, mint egy óriáskígyó, amely épp most falt be egy kecskét. Legszívesebben hátradöntötte volna régi, meghitt Mercedesük ülését, és szundikált volna egyet.

- Aztán - folytatta Clark rendületlenül - itt van ez az út. Nincs száma, valószínűleg harmadrendű út, de biztosan levisz egész Toketee Fallsig. És onnan már csak egy ugrás a 97-es főút. Mit szólsz hozzá?

- Azt, hogy el fogsz tévedni - válaszolta Mary. Ezt a szellemességét később megbánta. - Minden rendben lesz, ha elég nagy helyet találsz, hogy megfordulj a kocsival.

- Ez aztán amerikai - mondta Clark sugárzó arccal, és ismét maga elé húzta a sült csirkét. Enni kezdett, bár az étel hideg volt, és a szósz már megdermedt.

- Fúj - mondta Mary, és egyik kezét az arca elé tette undorodva. - Hogy vagy képes...?

- Finom - mormogta Clark csak egy feleség számára érthetően. - És egyébként is, ha az ember utazik, a helyi specialitásokat kell ennie.

- Úgy néz ki, mintha valaki egy adag tubákot prüszkölt volna egy állott hamburgerre - mondta a nő. - Még egyszer: fúj.

Jó hangulatban lóttak ki Oakridge-ből, és egy darabig minden simán ment. A baj csak akkor kezdődött, amikor a 42-esről ráfordultak a harmadrendű útra. Ezen kellett volna egyenesen Toketee Fallsba jutniuk. Kezdetben nem volt semmi baj; akár harmadrendű út, akár nem, ezen nem voltak kátyúk és felfagyások, mint a 42-esen. Jól haladtak, felváltva cserélték a kazettákat. Clark Wilson Pickettet, Al Greent és Pop Staplest kedvelte. Marynek egészen más volt az ízlése.

- Mit eszel ezeken a fehér fiúkon? - kérdezte férje, amikor Mary a legújabb kedvence, Lou Reed *New York* című kazettáját rakta be.

- Egyhez például férjhez mentem.

Clark felnevetett.

A baj tizenöt perccel később, egy elágazásnál kezdődött. Mindkét út egyformán jónak ígérkezett.

- A francba - mondta Clark; lehúzódott az út szélére, és kinyitotta a kesztyűtartót, hogy kivegye a térképet. Sokáig vizsgálgatta. - *Ez nincs rajta.*

- Jaj istenem - mondta Mary. Már éppen elszundított, amikor Clark megállt a váratlan elágazásnál, és kissé ingerült volt. - Mondjak valamit?

- Inkább ne - mondta a férfi; egy kicsit ő is ingerült volt -, azt hiszem, elboldogulok magam is. Ha nem tudnád, utálok, ha így nézel rám.

- Hogyan?

- Úgy, mintha egy öreg kutya lennék, és épp most fíngtam volna az ebédlőasztal alatt. Mondd csak, mi a baj! Hadd halljam! Ne kímélj!

- Fordulj vissza, míg nem késő. Ez a bajom.

- Bárcsak volna VOND VISSZA feliratú közlekedési tábla.

- Ez vicc volt?

- Nem tudom - mondta bánatosan, és csak ült, hol a maszatos szélvédőn túl elterülő tájat vizsgálva, hol a térképet. Majdnem tizenöt éve voltak házasok, és Mary túl jól ismerte Clarkot ahhoz, hogy tudja, egészen biztosan tovább fog menni... nem az elágazás ellenére, hanem az elágazás *miatt*.

Ha arról van szó, hogy Clark Willingham mennyire kemény tőkű legény, akkor nem tágít, gondolta Mary, és kezébe temette arcát, hogy Clark ne lássa, hogy mosolyog.

De nem volt elég gyors. Clark ránézett, egyik szemöldökét felvonta, és Marynek kellemetlen gondolata támadt: ha ennyi év után Clark tekintetét is olyan könnyen tudná olvasni, mint egy mesekönyvet, talán Clark is képes volna ugyanerre. - Mi van? - kérdezte Clark vékony hangon. Mary ebben a pillanatban - most jött csak rá, hogy még *mielőtt* elaludt volna - vette észre, hogy Clark szája egyre kisebb. - Nem akarnád elmondani?

Megrázta a fejét. - Csak a torkomat köszörültem.

Clark bólintott, szemüvegét egyre magasabb homlokára tolta, és annyira közel tartotta magához a térképet, hogy az már majdnem az orrát súrolta. - Aha - mondta -, a bal oldali út lesz az, mert az megy dél felé, Toketee Fallsba. A másik keletre visz. Lehet, hogy csak egy dűlőút.

- Mióta kétsávos egy dűlőút?

Clark szája még kisebb lett. - El sem tudod képzelni, hogy errefelé milyen gazdag farmerek vannak - mondta.

Mary szeretne volna elmondani, hogy a felfedező ideje lejárt, és nem arról van szó, hogy Clark milyen fasza legény, de úgy döntött, inkább szundít egyet, és nem fog a férjével veszekedni, különösen nem a múlt éjszakai kétrészes előadás után. *Valahol* mindig lesznek.

Ez a megnyugtató gondolat és Lou Reed dala az utolsó amerikai bálnáról álomba ringatta. Mire az út, amit Clark kiválasztott, járhatatlanná vált, ő már éberem aludt, és arról az oakridge-i étteremről álmodott, ahol ebédeltek. Egy negyeddollárost akart bedobni a zenegépbe, de a nyílásba valami hússzerű anyag volt beletömve. Az egyik gördeszkázó fiú elsuhant mellette, hóna alatt a gördeszkával; baseballsapkája fordítva volt a fején.

Mi van ezzel a géppel?, kérdezte Mary.

A fiú odalépett, rápillantott, és megvonta a vállát. *Á, semmi*, mondta. *Ez csak az egyik srác; magának meg másoknak van feldarabolva. Ez nem akármilyen; ez tömegkultúra, édesem...*

Majd felnyúlt, megcsípte Mary bal mellét, nem túl barátságosan, aztán arrébb ment. Amikor Mary újra a zenegépre nézett, az már tele volt vérrel és emberi szervekre emlékeztető, lebegő darabokkal.

Lehet, hogy nem kéne annyi Lou Reedet hallgatni, gondolta, és a vérrel teli zenegépben egy lemez ereszkedett a lemezjátszóra, és - mintha csak kitalálta volna a gondolatát - Lou a "Busload of Faith"-t kezdte énekelni.

Miközben Mary álma egyre kellemetlenebbé vált, az út tovább romlott; először csak egy-egy felfagyás, aztán kátyú kátyú hátán. A hosszú Lou Reed kazetta véget ért, majd újra kezdődött. Clark nem vette észre. A reggeli optimista arckifejezése teljesen eltűnt. Szája rózsabimbó nagyságúra csökkent. Ha Mary ébren van, már mérföldekkel korábban rábírta volna, hogy forduljanak vissza. Clark tudta ezt, és azt

is, hogyan fog a felesége ránézni, ha felébred és meglátja ezt az ökörcsapást - útnak csak a legjobb indulattal lehetett nevezni; kétoldalt a fenyőfák annyira közel nyomultak, hogy állandó árnyékot vetettek az aszfaltra. Amióta lekanyarodtak a 42-es útról, egyetlenegy szembejövő autóval sem találkoztak.

Clark tudta, hogy vissza *kellene* fordulnia - Mary nehezen viselte el, ha Clark ilyen helyzetbe került; ilyenkor persze sosem jutott eszébe, hogy hányszor sikerült Clarknak ismeretlen utakon célhoz érni (Clark Willingham is, sok millió amerikai férfinhoz hasonlóan, szilárdan meg volt győződve arról, hogy iránytű van a fejében). Clark mindezek ellenére továbbment; az elején hitte, később már csak remélte, hogy Toketee Fallsban fognak kilyukadni. Egyébként sem volt elég hely, hogy megforduljanak. Ha megpróbálná, a kocsit tengelyig süllyedne a nyomorúságos út szélén húzódó pocsolyákban... és csak a Jóisten tudja, meddig tartana vontatót szerezni, vagy milyen messzire *kellene* gyalogolnia.

Aztán egy olyan helyre érkezett, ahol megfordulhatott volna: egy újabb elágazáshoz, de úgy döntött, továbbmegy. Az ok egyszerű: a jobb oldali út murvával volt borítva, középen végig fű nőtt, a bal oldali viszont kétsávos, aszfaltozott és széles. A Clark fejében lévő iránytű szerint a bal oldali egyenesen délnek tartott. Már szinte Toketee Fallsban érezte magát. Tíz mérföld, esetleg tizenöt, maximum húsz.

De legalább *eszébe jutott*, hogy megforduljon. Amikor később ezt Marynek is elmondta, látta, hogy nem hisz neki, pedig igaz volt. Azért döntött így, mert Mary forgolódni kezdett, és egészen biztos volt benne, ha visszafordul, Mary a zötyögős úton felébred... és akkor ránéz azzal a két szép, nagy szemével. Csak ránéz. De ez épp elég volna.

Különben is, miért töltene másfél órát azzal, hogy ugyanazon az úton visszamegy, ha Toketee Falls csak egy ugrás. *Nézd meg ezt az utat, gondolta. Szerinted egy ilyen út egyszer csak elenyészik?*

Sebességbe tette az autót, elindult a bal oldali úton. Hát persze hogy elenyészett az út. Az első emelkedő után eltűnt a sárga felezővonal. A második után az aszfaltozásnak lett vége, és egy ócska földúton találták magukat; az erdő, ha lehet, még jobban ránőtt az útra, és a nap - Clarknak ez csak most tűnt fel először - az ég rossz oldalán bukott le.

Az aszfaltozás túl hirtelen ért véget, ezért Clark nem tudott lefékezni, hogy óvatosan hajtson rá a földútra. A hatalmas tengelytörő rázkódás felébresztette Maryt. Összerándult, felült és körülnézett. - Hol... - kezdte. És, hogy a délután tökéletes és teljesen hibátlan legyen, Lou Reed hangja egyre csak gyorsult a "Good Evening, Mr. Waldheim" című szám közben, végül Alvin and the Chipmunks sebességével hadart.

- Jaj! - kiáltotta, és megnyomott egy gombot. A kazetta kilőtt, nyomában a fényes, összegyűrődött szalag.

A kocsibelement egy mély gödörbe, nagyot zökkent, és kidobta magát, mint egy viharos tengeren küszködő vitorlás.

- Clark.

- Ne mondj semmit - mondta összeszorított fogsorán keresztül. - *Nem tévedtünk el.* Mindjárt elérjük az aszfaltozott részt, egy-két perc múlva, vagy a következő emelkedő után. *Nem tévedtünk el.*

Mary még mindig a rossz álom hatása alatt (bár nem emlékezett pontosan, hogy mi is volt) sajnálkozva vette kezébe a tönkrement kazettát. Vehet helyette egy másikat... de nem itt. A néma fákra nézett; olyan közel voltak az úthoz, mint az éhező vendégek egy fogadáson, és próbálta kitalálni, vajon milyen messze lehet a legközelebbi lemezbolt.

Ránézett Clarkra, látta, hogy az arca kipirult, a szája már majdnem teljesen eltűnt, és úgy döntött, okosabb, ha most nem szól egy szót sem, legalábbis egyelőre. Ha csöndben marad és nem kezd el vádaskodni, Clark valószínűleg még azelőtt észhez tér, hogy egy sóderbányában vagy mocsárban végzik.

- Egyébként sem tudnék megfordulni - mondta, mintha Mary ezt javasolta volna.

- Azt látom - válaszolta közömbös hangon.

Clark ránézett, vagy azért, mert veszekedni akart, vagy azért, mert zavarban volt, és remélte, hogy Mary nem nagyon dühös - legalább még nem -, aztán megint kinézett a szélvédőn. Gyom és fű nőtt az út közepén, és olyan keskeny volt, hogy ha véletlenül egy másik autó szembejönne, az egyiknek vissza kellene tolatnia. És ez még nem minden. A keréknyomok is bizonytalanok látszottak; a csenevész fák szemmel láthatóan harcoltak egymással egy talpalatnyi nedves talajért.

Villanypóznák sem voltak. Mary már majdnem felhívta erre Clark figyelmét, de aztán jobbnak látta, ha ezt sem említi. Clark csöndben vezette tovább az autót egészen egy lejtős kanyarig. A körülmények ellenére is abban reménykedett, hogy a kanyar vége valami jobbat hoz, de a gazzal és fűvel benőtt út pont olyan volt, mint korábban. Talán még keskenyebb és bizonytalanabb; Clark kedvenc könyveiben olvasott ilyen utakról - Terry Brooks, Stephen Donaldson és persze mindannyiuk lelki atyja, J. R. R. Tolkien hihetetlen történetei jutottak az eszébe. E mesék szereplői (mindnek szőrös lába és hegyes füle van) saját baljóslatú megérzéseik ellenére is az elhagyott utakat választották, és a dolog vége rendszerint az lett, hogy óriásokkal,

koboldokkal vagy buzogányos csontvázakkal kellett megverekedniük.

- Clark...

- Tudom - mondta, és bal kezével hirtelen rácsapott a kormánykerékre; a rövid, ideges mozdulattól csak a duda szólalt meg. - *Tudom*. - Megállította a Mercedest, amely most már teljes szélességében elfoglalta az utat (út?, egy frászt, *ösvénynek* is túl kevés volt), behúzta a kéziféket, és kiszállt. Mary a másik oldalon szállt ki.

Mennyei volt a fák balzsamos illata. Mary úgy érezte, csodálatos ez a tökéletes csend, nem zavarja sem motorzaj (még egy repülőgép távoli moraja sem), sem emberi hang... de ugyanakkor valami kísérteties is volt benne. A környező zajok - az árnyas fenyőfán csicsergő madár, a szél, az autó dízelmotorjának morgása - csak még észrevehetőbbé tették a körülöttük uralkodó csendet.

Mary a kocszi szürke teteje fölött Clarkra nézett; nem harag vagy szemrehányás volt a tekintetében, hanem könyörgés: *Menjünk innen, jó?*

- Bocs, drágám - mondta, de a férfi aggódó tekintete nem nyugtatta meg. - De tényleg.

Szeretett volna mondani valamit, de nem jött ki hang a kiszáradt torkán. Nyelt és megint próbálkozott. - Mi volna, ha visszafarolnánk, Clark?

A férfi néhány másodpercig gondolkodott - a madár újra csiripelt és választ is kapott valahonnan az erdő mélyéből, mielőtt megrázta a fejét. - Ha már más választásunk nincs. Legalább két mérföld az utolsó elágazásig...

- Azt akarod mondani, hogy volt egy *másik*?

Összerándult az arca, lesütötte a szemét, és bólintott. - Ha elkezdenénk tolatni... látod, hogy milyen keskeny az út, és milyen nagyok a pocsolyák. Ha elindulnánk... - Újra megrázta a fejét és sóhajtott.

- Szóval akkor továbbmegyünk.

- Igen. Persze ha az út végképp járhatatlanná válik, akkor nincs más hátra.

- De akkor még messzebb leszünk, nem? - Úgy érezte, eddig elég jól sikerült türtőztetnie magát, de ez egyre nehezebb lett. Haragudott Clarkra, nagyon haragudott rá, és saját magára is, amiért hagyta, hogy eltévedjenek, és most meg óvatoskodik, ahelyett hogy beolvasna neki.

- Igen, de szívesebben találnék egy szélesebb útszakaszt, ahol megfordulhatnék, mint hogy ezen a szaron kelljen végigtolatom. Ha mégis tolatni kell, nem egyszerre fogom csinálni - öt perc tolatás, tíz perc pihenés, aztán megint tolatás. Kényszeredetten elmosolyodott. - Jó kis kaland lesz.

- Az biztos - mondta Mary, és közben arra gondolt, hogy ő ezt inkább *szívásnak*, nem pedig kalandnak nevezné. - Nem azért akarsz mindenáron továbbmenni, mert a szíved mélyén azt hiszed, hogy a következő emelkedő után Toketee Fallsban találjuk magunkat?

Egy pillanatra Clark szája már majdnem teljesen eltűnt, és Mary a jogos férfidüh kirobbanását várta. Clark behúzta a vállát, és a fejét rázta. Ebben a pillanatban Mary meglátta, hogy milyen lesz Clark harminc év múlva, és ettől sokkal jobban megijedt, mint attól, hogy eltévednek.

- Nem - mondta. - Már nem akarok Toketee Fallsba menni. Az az út, amelynek legalább az egyik oldalán nincs villanyvezeték, nem vezet sehova; aki Amerikában utazgat, ehhez az aranyszabályhoz tartsa magát.

Akkor tehát ő is észrevette.

- Gyere - mondta, és beszállt. - Mindent megteszek, hogy kijussunk innen. És legközelebb hallgatok rád.

Jó, jó, gondolta Mary fáradt belenyugvással; de azért egy kicsit jólesett neki. *Ezt már hallottam*. De még mielőtt Clark megmozdította volna a sebességváltót, Mary a karjára tette a kezét. - Tudom - mondta reménykedve. - Most pedig menjünk innen.

- Meglesz - mondta Clark.

- És légy óvatos.

- Az is meglesz. - Egy kissé Maryre mosolygott, amitől a felesége mindjárt jobban érezte magát, aztán sebességbe kapcsolt. A nagy szürke Mercedes - nem nagyon illett a sűrű erdőbe - lassan megindult az árnyas ösvényen.

Körülbelül egy mérföldet haladtak előre, de semmi sem változott; legfeljebb a szekérút lett még keskenyebb. A csenevész fenyőfákat Mary már nem éhes vendégeknek látta, hanem egy undorító baleset helyszínén kibicelő nézőknek. Ha az ösvény még keskenyebbé válik, az ágak súrolni fogják az autót. A fák alatt a talaj már nem sáros volt, hanem mocsaras; Mary pocsolyákat vett észre, virágport és tülevelet

a víz felszínén. Szíve idegesen vert, és kétszer is azon kapta magát, hogy rágja a körmét; azt hitte, hogy erről egy évvel Clarkkal való házassága előtt már leszokott. Kezdett világossá válni számára, hogy ha elakadnak, az autóban kell tölteniük az éjszakát. Vadállatok is voltak az erdőben - hallotta a csörtetésüket. Akár még medvék is lehetnek. Arra a gondolatra, hogy medvével is találkozhatnak, miközben reménytelenül vizsgálgatják elakadt autójukat, mintha tampon nyelt volna.

- Clark, azt hiszem, most már tényleg elkezdhetnénk tolatni. Már elmúlt három óra és...

- Nézd csak! - mondta Clark, és előre mutatott. - Nem közlekedési tábla az ott?

Mary meresztette a szemét, hogy észrevegye. Az ösvény egy fákkal sűrűn benőtt dombtetőre vezetett. A dombtetőhöz közel egy világoskék, téglalap alakú táblát pillantott meg. - Igen - mondta -, tényleg az.

- Nagyszerű! Mi van ráírva?

- Hű! Azt mondja: *AKI ERRE JÁR, NEM KOMPLETT!*

Clark kissé inngerülten nézett a feleségére. - Nagyon vicces.

- Kösz, Clark, igyekszem.

- Felmegyünk a dombra, megnézzük, mi van a táblán, aztán körülnézünk. Ha semmi biztató, megfordulunk. Rendben?

- Rendben.

Clark megpaskolta Mary lábát, és óvatosan továbbhajtott. Olyan lassan ment a Mercedes, hogy hallották, ahogy a növényzet súrolja az alvázat. Mary most már tényleg ki tudott betűzni néhány szót, de mivel semmi értelmük sem volt, azt hitte, téved. De ahogy közelebb mentek, a szavak ugyanazok maradtak.

- Tényleg az van ráírva, amit gondolok? - kérdezte Clark.

Mary zavartan felnevetett. - Ez biztos csak vicc. Te mit gondolsz?

- Én már nem gondolkodom, az csak bajba sodor. De az nem vicc. Nézd csak!

Húsz-harminc lábnnyira a tábla után, közvetlenül a domb teteje előtt, az út hirtelen kiszélesedett, és megint kétsávos, aszfaltozott utat láttak maguk előtt. Hatalmas kő esett le Mary szívéből.

Clark vigyorgott. - Hát nem gyönyörű?

Mary bólintott; ő is vigyorgott.

A táblához értek, és Clark megállt. Újra elolvasták:

*Üdvözljük
az oregoni Rockmennyországban*

ITT AZTÁN PEZSEG AZ ÉLET

kereskedelem - üzlet - klubok

- Ez biztos csak vicc - ismételte meg Mary.

- Lehet, hogy nem.

- Hogy lehet egy várost Rockmennyországnak nevezni?

- Miért ne? Mit szólsz az új-mexikói Igazakfalvához vagy a nevadai Szárazcápaházához vagy a pennsylvaniai Közösülésújvároshoz? Mary a megkönnyebbüléstől egyfolytában kacarászott.

- Ezt csak te találtad ki.

- Mit?

- A pennsylvaniai Közösülésújvárost.

- Dehogyan. Egyszer Ralph Ginzberg egy *Playboy* magazint akart itt feladni. Csak a postabélyegző miatt. De a postáskisasszony nem volt hajlandó továbbítani a küldeményt. Esküszöm. Aztán meg ki tudja? Lehet, hogy a hippik alapítottak a hatvanas években egy ilyen nevű kommunát a "vissza az anyaföldre" jelszó nevében. Aztán ők is csak üzletemberek lettek a végén, de az eredeti név megmaradt.

- Clarkot teljesen lenyűgözte a dolog; szokatlan volt, de mégis volt benne valami furcsa báj. - De ez most nem számít. Az a lényeg, drágám, hogy újra rátaláltunk a jó öreg aszfaltra. Tudod, amin kocsival megyünk.

Mary bólintott. - Hát akkor, indulj... csak óvatosan.

- Meglesz. - A Mercedes rágördült az útra; nem aszfalt volt, de tökéletesen sima, sehol egy felfagyás vagy repedés. - Óvatosan a középső...

Ebben a pillanatban felértek a domb tetejére, és az utolsó szót már nem tudta kinyögni. Olyan vadul taposott a fékbe, hogy a biztonsági övek megakadtak, aztán még behúzta a kéziféket is.

- Jézus ereje - kiáltotta Clark.

Tátott szájjal ültek a lustálkodó Mercedesben, és az alattuk elterülő várost nézték.

A csodálatos város egy kis, árokszerű völgyben húzódott meg. Marynek Norman Rockwell festményeit és Currier & Ives illusztrációit juttatta eszébe. Először arra gondolt, hogy csak a táj hasonló: a völgyben kanyargó út, a várost körülvevő sűrű, sötétzöld erdő - a hatalmas fenyves kilométereken át hullámzott a város körül -, de nemcsak a táj volt hasonló, és Mary sejtette, hogy ezt Clark is tudja. Valahogyan túl tökéletes volt a két templomtorony egyensúlya - az egyik a város északi, a másik a déli végén. Keleten az a vörös épület az iskola, és nyugaton a nagy fehér építmény, tetején parabolaantennával és harangtoronnyal, valószínűleg a városháza. A házak mind valószínűtlenül tisztának és otthonosnak látszottak. Ilyen házakat hirdettek a második világháború előtti magazinok, mint például a *The Saturday Evening Post* és az *American Mercury*.

Már csak egy-két füstölgő kémény hiányzik - gondolta Mary, de rövid szemlélődés után azt is megtalálta. Hirtelen Ray Bradbury *Marsbéli krónikák*-jának egyik novellája jutott az eszébe; a *Mars, a mennyország* című. Arról szólt, hogy a marslakók olyan ügyesen álcázták a vágóhidat, hogy az a legkellemesebb családi otthon benyomását keltette.

- Fordulj meg - mondta váratlanul. - Elférsz, ha vigyázol.

Clark lassan a felesége felé fordult, és Marynek nem tetszett a férje arckifejezése. Clark úgy nézett rá, mintha Marynek elment volna az esze. - Drágám, mit...

- Egyáltalán nem tetszik ez nekem, és kész. - Érezte, hogy hóhullám önti el, de folytatta. - Az egész azokra a rémtörténetekre emlékeztet, amiket gyerekkoromban olvastam. - Megállt egy pillanatra. - Meg a mézeskalácsházra a *Jancsi és Juliská*-ban.

Clark továbbhajtott, és a szabadalmazott hát-ezt-aztán-már-nem-hiszem tekintetével nézett rá; Mary rádöbbsent, hogy Clark - ugyanattól a tesztoszteronrohamtól ízve, ami miatt lekanyarodtak a főútról - tényleg le akar menni a városba. *Felfedezni* akar.

És persze emléktárgyat is akar. Egy trikó is megtenné, amire valami vicces dolog lenne ráírva, mint például: MOST JÖVÖK ROCKMENNYORSZÁGBÓL, HAVER, BAROMI JÓ ZENEKARUK VAN.

- Drágám - mondta Clark azon a lány, behízelt hangon, amit akkor használt, ha valamire rá akarta beszélni a feleségét vagy éppen csak próbálkozott vele.

- Hagyd abba. Ha valami jót akarsz tenni velem, azonnal fordulj vissza és hajts az 58-as útra. Ha megteszed, ma este is lesz fincsi. Repetázhatsz is.

Clark mélyet sóhajtott, a kormányt fogta, és egyenesen előrenézett. Végül így szólt: - Mit látsz a völgy túlsó felén? Egy utat?

- Igen.

- Azt is látod, hogy milyen széles? Milyen sima? Milyen tökéletes?

- Clark, alig...

- Nézd csak! Egy igazi busz megy rajta. - Egy sárga bogárra mutatott, ami a város felé haladt; fémpáncélja forrón csillogott a délutáni napfényben. - Ez még egy jármű, amit a világnak *ezen* az oldalán látunk.

- Mégis...

Lekapta a térképet a műszerfalról, és amikor a felesége felé fordult, Mary döbbsen vette észre, hogy Clark viccelődése mögött komolyan haragszik rá. - Hallgass ide és jól figyelj, mert később felmerülhet egy-két kérdés. Lehet, hogy meg tudok itt fordulni, lehet, hogy nem - tényleg szélesebb, de közel sem vagyok annyira biztos benne, mint te, hogy elég széles. A talaj még mindig meglehetősen mocsaras.

- Clark, légy szíves ne üvölts velem. Máris fáj a fejem.

Megpróbált egy kicsit halkabban beszélni. - Ha tényleg megfordulunk, még akkor is tizenkét mérföld az 58-asig ugyanazon a szar úton.

- Nem olyan sok az a tizenkét mérföld. - Igyekezett magabiztosnak látszani, legalább a maga számára, de érezte, hogy elhagyja az ereje. Utálta is magát érte, de ez mit sem változtatott a dolgon. Az a szörnyű gyanúja támadt, hogy a férfiak mindig így kapják meg, amit akarnak: nem úgy, hogy igazuk van, hanem úgy, hogy hajthatatlanok. Ugyanúgy vitatkoznak, ahogy fociznak, és ha az ember nagyon rámenős, stoplinyomokkal lesz telerugdálva a lelke a végén.

- Tizenkét mérföld tényleg nem sok - mondta nyugodt, nem-akarlak-én-téged-megfojtani hangon -, de lesz az ötven is, mire megkerüljük ezt az erdőt az 58-ason.

- Ezt úgy mondod, mintha vonatra várnánk.

- Egyszerűen csak bosszant a dolog, és kész. Meglátsz egy helyes kisvárost, aminek ravasz kis neve van, és azt állítod, hogy a *Tizenharmadika, péntek, XX. része*-re emlékeztet, vagy valami hasonló ostobaságra, és vissza akarsz fordulni. És az az út ott - a völgy másik oldalára mutatott - egyenesen dél felé vezet. Még talán fél óráig sem tart az út innen Toketee Fallsba.

- Majdnem ugyanezt mondtad Oakridge-ben is, mielőtt megkezdődött volna a kis varázstúránk.

Clark hosszan a feleségére nézett, ajkai szorosan egymáshoz tapadtak, mint a satupofák, aztán megragadta a sebességváltót. - A kurva életbe - morogta. - Visszamegyünk. De ha csak egy autó is szembejön, egyenesen rockmennyországba tolatunk. Szóval...

Mary aznap másodjára is férje karjára tette a kezét, mielőtt Clark megmozdíthatta volna a sebességváltót.

- Menjünk tovább - mondta. - Lehet, hogy neked van igazad és talán én vagyok a hülye. - *Ez a bizonytalankodás biztos vele születik az emberrel, gondolta. Vagy egyszerűen csak túl fáradt vagyok a vitatkozáshoz.*

Mary visszahúzta a kezét, de Clark még várt egy pillanatig, feleségére nézett. - Csak ha tényleg így gondolod - mondta.

Hát nem ez volt a legnevetésesebb az egészben?

Clarknak nem volt elég, hogy győzött; csak a százszázalékos győzelem a megfelelő. Mary számtalanszor adott hangot teljes egyetértésének, még ha nem érezte is úgy, de most képtelen volt erre.

- Hát nem is tudom - mondta. - Ha meg is *hallgatnál*, nem csak elviselnél, te is tudhatnád. *Talán* neked van igazad, és *talán* én vagyok a hülye - a te ötleted értelmesebb, mint az enyém, ezt belátom, és hajlandó vagyok veled menni, de ez nem változtat az érzéseimen. Úgyhogy most el kell nézned nekem, ha nem biztatlak hangosan, mint szurkolók a kedvenc csapatukat.

- Jézusom! - mondta. Bizonytalan tekintetétől szokatlanul kisfiús - és utálatos - lett az arca. - Nem vagy a megfelelő hangulatban, édeském.

- Azt hiszem, nem - mondta, remélve, hogy Clark nem veszi észre, mennyire bántó számára ez a becézgetés. Harminckét éves volt, Clark majdnem negyvenegy. Túl öreg volt már ahhoz, hogy bárki is *édeském*-nek szólítsa, és Clark is ahhoz, hogy *édeské*-re legyen szüksége.

Aztán Clark nyugtalan tekintete ismét kitisztult, és az a Clark, akit Mary szeretett, és akivel - úgy érezte - képes lesz eltölteni élete hátralévő részét, újra ott volt. - Szurkolónak is jól néznél ki - mondta Clark, és hosszasan méregette felesége combját. - Egészen biztos vagyok benne.

- Hülye - mondta Mary, és a legjobb szándéka ellenére is elmosolyodott.

- Igen, nagysasszony - mondta, és sebességbe kapcsolt.

A városnak nem voltak külső kerületei, hacsak a környező földeket nem számítjuk. Egyszer árnyas úton gurultak, máskor barna szántóföldek terültek el az út két oldalán, majd takaros kis házak sora mellett hajtottak el.

A város csendes volt, de nem kihalt. A belvárost alkotó négy-öt egymást keresztező utcában az autók lassan haladtak, a járdákon sem volt sok ember. Clark intett egy félmeztelen, nagy hasú férfinak, aki a pázsitot öntözte a háza előtt, és üdítőt ivott. A pocakos mocskos haja a vállát súrolta, nézte őket, de nem viszonzta az üdvözlést.

A Fő utca is Norman Rockwell-es atmoszférát sugárzott, olyannyira, hogy a *déjà vu* érzését keltette bennük. A sétányokra hatalmas tölgyfák vetettek árnyékot, és ez tulajdonképpen rendben is volt. Nem kellett a város egyetlen kocsmájába menni, hogy megtudják: Harmatcsepp Fogadó a neve, és hogy a bárpult fölött egy kivilágított óra a Budweiser Clydesdalest reklámozza. A parkolóhelyek rézsútosan voltak felfestve; vörös-fehér-kék csíkos rúd jelezte Éles Pengét, a férfifodrászt; a Harmonikus Patikus névre hallgató gyógyszerár ajtaja fölött mozsártörő és mozsár volt felfüggesztve. Az állatkereskedést (kirakatában SZIÁMI CICÁK ÉRKEZTEK felirattal) Fehér Nyúlra keresztelték. Minden irritálóan a helyén volt, különösen a város főterén. Egy tábla lógott a színpad fölött: MA ESTE KONCERT, hirdette. A százméteres távolság ellenére Mary el tudta olvasni.

Hirtelen rájött, hogy *ismeri* ezt a várost - sokszor látta késő esti tévéműsorokban. Már nem Ray Bradbury pokoli vízióira gondolt, sem a *Jancsi és Juliska* mézeskalácsházára; inkább a *Szürkületi zóna* című sorozat Különleges Kisvárosára.

A férjéhez hajolt, és halk, sokat sejtető hangon így szólt: - Clark, amit itt látsz, az nem az érzékszervek, hanem a képzelet világába tartozik. Nézd csak! - Csak egy mozdulatot tett a kezével, de a Western Auto előtt álldogáló nő gyanakvó pillantást

vetett rá.

- Mit nézzek? - kérdezte Clark. Megint bosszús volt a hangja, de most azért, mert *pontosan* tudta, miről van szó.

- Látod azt a közlekedési táblát? Bemegyünk...

- Fogd már be a szád, Mary - mondta, és hirtelen beállt egy üres parkolóhelyre.

- Clark! - már majdnem kiáltott. - Mit csinálsz? Clark egy épületre mutatott, ami a nem túl eredeti Rock-a-Boogie Étterem nevet viselte.

- Szomjas vagyok. Bemegyek, és iszom egy óriási Pepsit. Nem kell bejőnnöd. Itt maradhatsz. Zárd be az összes ajtót. - Kinyitotta a vezetőülés melletti ajtót. Mielőtt kitétte a lábát, Mary megragadta a vállát.

- Clark, légy szíves, ne menj be.

Clark a feleségére nézett, Mary azonnal látta, jobb lett volna, ha nem említi a *Szürkületi zóná-t* - nem mintha tévedett volna, hanem túlságosan is találó volt az összehasonlítás. Megint ez az átkozott férfiasság. Nem, egyáltalán nem azért állt meg, mert szomjas, hanem azért, mert őt is halálra rémítette ez a hülye kis város. Lehet, hogy Clark csak egy kicsit, lehet, hogy nagyon félt; Mary nem tudhatta; de *azt* tudta, hogy Clark addig nem lesz hajlandó továbbmenni, amíg be nem bizonyítja magának, hogy *nem* fél.

- Csak egy perc. Mit szeretnél? Gyömbérsört vagy valami mást?

Mary kicsatolta a biztonsági övet. - Azt szeretném, ha nem hagynál egyedül.

Clark az elnéző, úgylát-hogy-jössz pillantásával nézett Maryre, aki dühében majdnem kitepte férje haját.

- Aztán meg szeretnék jól seggbe rúgni, amiért ebbe a helyzetbe hoztál. - Örömmel látta, hogy Clark elnéző arckifejezését sértett megdöbbenés váltja fel. Ő is kinyitotta az ajtót. - Na, gyerünk. Tapadj rá a legközelebbi utcai tűzcsapra, aztán húzzunk el innen.

- Tapadjak rá...? Mi az istenről beszélsz?

Ivásról! - kiáltotta majdnem, közben arra gondolt, milyen könnyen elviselhetetlenné válik egy sokat ígérő kirándulás egy sokat ígérő férfival. Körülnézett; hosszú hajú fiúkat látott. Ollyt ittak, és az idegeneket fixírozták. Egyikük megtépázott cilindert

viselt; a kalapra tűzött műanyag százszorszép bólogatott a szélben. A barátja karja tetoválásokkal volt teli. Pontosan olyanok voltak, mint akiknek harmadjára sem sikerült leérettségizniük, aztán kimaradtak, hogy több idejük legyen a halak éjszakai élete és a női nem rejtelmei feletti elmélkedésre.

De érdekes módon volt bennük valami ismerős.

Észrevették, hogy Mary figyeli őket. Cilinder méltóságteljesen felemelte a kezét és intett. Mary azonnal elfordította a fejét. - Igyunk valamit, aztán azonnal hordjuk el magunkat innen - fordult Clarkhoz.

- Jó - mondta Clark. - Nem kell kiabálnod velem, Mary. Itt állok melletted, és...

- Clark, látod azt a két srácot ott?

- Melyik két srácot?

Mary visszafordult, és látta, hogy Cilinder és Tetovált Kar éppen belépnek a borbélyhoz. Tetovált Kar visszaneézett, és - legalábbis Mary úgy érezte - rákacsintott.

- Éppen a borbélyhoz mennek. Látod?

Clark odanézett, de már csak a csukódó ajtót látta, és az üvegezésről visszaverődő, vakító napsugarakat. - Miért, mi van velük?

- Mintha valahol már láttam volna őket.

- Tényleg?

- Tényleg. Mindenesetre nehéz elhinni, hogy az ismerőseim közül valaki az oregoni Rockmennyországba költözik, hogy beálljon köztisztviselőnek, jól fizetett csavargónak.

Clark felnevetett, és megfogta Mary karját. - Gyerünk - mondta, és beléptek a Rock-a-Boogie étterembe.

A Rock-a-Boogie étteremben tett látogatás jelentősen enyhítette Mary félelmeit. Az oakridge-i köpködőhöz hasonlóan zsíros evőeszközökre számított. Napos, kellemes, az ötvenes évek hangulatát idéző helyiségbe léptek: világoskék csempe a falon, krómzott süteménytartó, takaros tölgyfa padló, a mennyezeten pedig fa légcsavaros ventilátor. A falóra számlapját körben kék és piros neoncsövek díszítették. Két

pincérnő állt az éttermet és a konyhát összekötő, rozsdamentes acéllal borított ételkiadó mellett. Világoskék egyenruhájuk az *American Graffiti* modelljeire emlékeztette Maryt. Egyikük fiatal volt - alig több mint húsz, vagy talán még annyi sem -, és meglehetősen megviselt; a másik alacsonyabb, vörös göndör hajú; pimasz tekintete -egyszerre volt kétségbeesett és szigorú - megdöbbenetette Maryt. Már megint az volt az érzése, hogy ismeri ezeket az embereket.

Az ajtó fölött megszólalt a kis harang, amint beléptek. A pincérnők odapillantottak.
- Helló - mondta a fiatalabbik. - Máris megyek.

- Egy kis türelmet - mondta a vörös hajú. - Nem látják, hogy mennyi dolgunk van? - Karjával az üres asztalokra mutatott, és jót nevetett saját szellemességén. Ennyire üres csak egy kisvárosi étterem lehet ebéd és vacsora közti időben. Csakúgy, mint a hangja, a nevetése is durva és rekedtes volt a sok alkoholtól és cigarettától. *Ezt a hangot már hallottam valahol, gondolta Mary. Esküszöm.*

Clark felé fordult, és látta, hogy megbűvölten nézi a két pincérnőt, akik tovább társalogtak egymással. Mary megrántotta Clark ingujját, hogy felhívja magára a figyelmét, aztán még egyszer, amikor férje a terem jobb oldalán elhelyezett asztalok felé vette útját. Mary a pulthoz akart ülni. Azt akarta, hogy elvihető poharakban szolgálják fel az italt, hogy aztán gyorsan elmehessenek.

- Mi van? - kérdezte Mary suttogva.

- Semmi - válaszolta Clark.

- Úgy álltál ott, mint aki elharapta a nyelvét.

- Egy-két pillanatig tényleg úgy éreztem - mondta, és még mielőtt Mary tovább kérdezte volna, a zenegép felé fordult.

Mary leült a pult mellé.

- Azonnal, asszonyom - ismételte a fiatalabb pincérnő. Aztán közelebb hajolt, hogy jobban hallja, mit mond whiskyhangú kolléganője. Az arcán látszott, hogy nem nagyon érdekli az idősebb mondanivalója.

- Mary, ez a zenegép fantasztikus! - lelkesedett Clark. - Csupa ötvenes évek. The Moonglows... The Five Satins... Shep and Limelites... La Vern Baker! Húha, La Vern Baker éneklie a "Teedlee Dee"-t! Gyerekkorom óta nem hallottam.

- Tedd el a pénzt. Csak megvesszük az üdítőket és már is megyünk, nem?

- Igen, persze.

Még egyszer a gépre nézett, bánatosan felsóhajtott, majd Mary mellé ült. Mary elvette az étlapot a sótartó mellől, főleg azért, hogy ne lássa Clark összeráncolt homlokát és lefittyedő ajkát. *Figyelj csak*, mondta Clark anélkül, hogy egy szót is szólt volna (Mary szerint ez volt a hosszan tartó házasság egyik megkérdőjelezhető hatása). *Keresztülküzdöttem magam a vadonon, míg te aludtál, megöltem a bölényt, harcoltam a vademberrel, és ebbe az otthonos kis oázisba vezettelek, és mi a köszönet? Még csak azt sem hagyod, hogy meghallgassam a "Tweedle Dee"-t!*

Rá se ránts, gondolta Mary. Mindjárt elmegyünk és kész.

Jó ötlet. Így is tett: teljes figyelmét az étlapnak szentelte; jól illett az egyenruhákhoz, a neonórához, a zenegéphez és általában a berendezéshez (ami kétségtelenül visszafogott volt, és az ötvenes évekbeli rebop jellemezte). A hot dog nem hot dog volt, hanem Hound Dog; a cheeseburger Chubby Checker, a dupla cheeseburger pedig Big Bopper. A ház specialitása a rakott pizza volt; az étlap szerint rajta van "minden, csak a szakács nem".

- Szellemes - mondta Mary. - Subi-dubi-dú és a többi.

- Mi? - kérdezte Clark, de Mary megrázta a fejét.

A fiatal pincérnő odament, és kivette a jegyzetfüzetét a köténye zsebéből. Rájuk mosolygott, de Mary szerint csak félvállról. A pincérnő fáradt volt és valószínűleg beteg is.

Kiütés éktelenkedett az ajka fölött, kissé gyulladt szeme idegesen pásztázta a termet, csak a vendégekre nem nézett.

- Mit parancsolnak?

Clark az étlap felé nyúlt, de Mary eltartotta tőle és mondta:

- Egy nagy Pepsit kérünk és egy gyömbérsört. Elvisszük.

- Meg kéne kóstolniuk a cseresznyés pitét - szólt oda a vörös hajú rekedten. A fiatal összerezgett a hangtól. - Rick épp most lett vele kész. Ilyet csak a mennyországban kapnak! - Rájuk vigyorgott, kezét a csípőjére tette. - Persze így is mennyországban vagyunk, de biztos értik, mire gondolok.

- Köszönjük - mondta Mary -, de sietünk, és...

- Miért ne? - mondta Clark elmélázva. - Két cseresznyés pitét, legyen szíves.

Mary jó erősen bokán rúgta Clarkot, de a férfi mintha észre sem vette volna. Megint a vörös hajú pincérnőt bámulta, tátott szájjal. A nő tudta, hogy nézik, de nem vett róla tudomást. Lustán igazgatta valószínűtlen haját.

- Két ital elvitelre és két pite - mondta a fiatal pincérnő. Újra elmosolyodott, közben a szemét idegesen végigfuttatta Mary jegygyűrűjén, a cukortartón és az egyik mennyezetventilátoron. - Fagylaltnal kéri a pitét? - Lehajolt, két villát és szalvétát tett a pultra.

- Igen - mondta volna Clark, de Mary megelőzte, és gyorsan válaszolt: - Nem.

A krómozott süteménytartó a pult másik végén volt. Amikor a pincérnő odament, Mary Clarkhoz hajolt, és a fülébe súgta: - Miért csinálod ezt velem? *Tudod*, hogy el akarok innen menni!

- Az a pincérnő, a vörös hajú. Nem...?

- Ne bámuld már! - suttogta Mary hevesen. - Úgy viselkedsz, mint egy kisfiú, aki az iskolában a lányok szoknyája alá szeretne kukucskálni.

Clark nagy nehezen elfordult. - Nem Janis Joplin hasonmása ez a nő?

Mary döbenten nézett a vörös hajú pincérnőre. Az éppen a szakáccsal beszélgetett az ételkiadón keresztül, és bár Mary csak az arca kétharmadát látta, ennyi is elég volt. Szinte hallani vélte a kattantást az agyában, amint a pincérnő arcát az otthoni lemezborítókra képzelte. Ezek a nagylemezek azokból az évekből származnak, amikor még senki sem járkált walkmannel az utcán, amikor a CD pusztá gondolata is a tudományos fantasztikum világába tartozott. Ezek a nagylemezek ma a szomszéd üzletből származó papírdobozokban, poros padlásokon hevernek. Ezek a nagylemezek olyan nevekhez fűződnek, mint *Big Brother and the Holding Company*, *Cheap Thrills* és a *Pearl*. Ezek a nagylemezek van Janis Joplin kedves, barátságos arca; az arc, ami túl gyorsan öregedett, lett szigorú és sebzett. Clarknak igaza volt; ez az arc megszólalásig hasonló ahhoz, ami a lemezborítókra látható.

Nemcsak az arc volt hasonló. Mary érezte, hogy a félelem a mellkasába hatol, a szíve egyszer csak könnyű lesz és veszedelmes, és összevissza ver.

A hang is.

Szinte hallotta Janis Joplin dermesztő, egyre feljebb törekvő üvöltését a "*Piece of My Heart*" elején. Összevetette Joplin bluesos, részeg kiáltását a vörös hajú rekedtes

hangjával, ahogyan az arcukat is összehasonlította, és tudta, ha a pincérnő elkezdene énekelni azt a számot, ugyanolyan volna a hangja, mint egykor a halott texasi lányé.

Ez azért van, mert ő a halott texasi lány. Gratulálok, Mary. Harminckét évig kellett várnod, de sikerült. Végre megláttad életed első kísértetét.

Ellenérveket keresett, megpróbálta bemagyarázni magának, hogy a hasonlóságok túlhangsúlyozása csak különböző tényezők egybeesésének köszönhető; például az ismeretlen környezetben érzett feszültségnek; de az értelmes magyarázatok nem vehették fel a versenyt a zsigereiben érzett halálos bizonyossággal: kísértetet látott.

Furcsa és hirtelen változások mentek végbe Mary testében. A szíve elkezdett zakatolni; mintha egy felhevült versenyfutó vágatna benne. Adrenalinszintje megugrott, gyomra összeszorult, és belső szervei úgy átforrósodtak, mintha tömény szeszt ivott volna. Izzadt a hónalja és a halántéka. A legfantasztikusabb azonban az volt, ahogyan a színek megváltoztak - a falóra neonfényei, a rozsdamentes acélból készült ételkiadó, a zenegép mögött vibráló színes fények - és így minden egyszerre tűnt valószerűtlennek és *túlságosan* is valóságosnak. Hallotta a ventilátor suhogását: a halk, ütemes zajt, mintha valaki selymet cirógatna; a sült húsok illata kiszivárgott a láthatatlan szomszéd helyiségből. És aztán egyszerre úgy érezte, mindjárt elveszíti az egyensúlyát a magas széken, elájul és sápadtan a padlóra zuhan.

Szedd össze magad!, mondta magának kétségbeesetten. *Csak félsz, ennyi az egész. Nincsenek szellemek, törpék, démonok, csak a jó öreg félelem. Csakúgy, mint a fontos vizsgák, az első tanítás és szülői értekezlet előtt. Ezt már ismered, tudod, hogyan kell legyőzni. Senki sem fog itt elájulni, szóval szedd össze magad. Hé, hallasz engem?*

Lábujjait keresztbe tette a tornacipőjében, és úgy megfeszítette az izmait, ahogyan csak tudta; az érzésre figyelt, igyekezett visszatérni a valóságba, el erről a túlságosan is világos helyről, ami az ájulás határán volt.

- Drágám - hallotta Clark hangját messziről. - Jól vagy?

- Igen, jól. - Mary hangja is távolról jött... de tudta, hogy most közelebről, mintha tizenöt másodperccel ezelőtt szólalt volna meg. Még mindig megfeszítve tartotta lábujjait, felvette az asztalról a szalvétát - a pincérnő hagyta ott néhány perce -, hogy megtapogassa: újabb kapcsolat a valósággal, újabb kísérlet, hogy megszabaduljon indokolatlan (egészen bizonyosan indokolatlan) rémületétől, ami fogságában tartotta. Az arcához emelte, hogy megtörölje vele a homlokát, és látta, hogy a másik oldalára írtak valamit; a kísérteties ceruzavonások kitüremkedtek a vékony papíron. Mary elolvasta a nagy nyomtatott betűkkel írt dülöngélő üzenetet:

MENJENEK INNEN, AMÍG LEHET.

- Mary, mi van?

Az ijedt szemű, kiütéses ajkú pincérnő megérkezett a pitékkal. Mary az ölébe dobta a szalvétát. - Semmi - mondta nyugodtan. Amikor a pincérnő eléjük tette a tálakat, Mary igyekezett elkapni a pillantását. - Köszönöm - mondta.

- Szívesen - motyogta a lány; csak egy pillanatra nézett Maryre, aztán a tekintete újra a termet pásztázta céltalanul.

- Na, mi van? Mégis kell? - mondta a férje a legdühítőbben elnéző, Clark-mindig-jobban-tudja hangon. *Nők!*, ez volt a hangjában. *Mi az, hogy nő? Nem elég őket a vájúhoz vezetni, a fejüket is oda kell irányítani. Mindent meg kell helyettük csinálni. Nem könnyű férfinak lenni, de én mindent megteszek, ami csak telik tőlem.*

- Rettentően jól néz ki - mondta; őt magát is meglepte saját hangja. Clarkra mosolygott; tudta, hogy a Janis Joplin-küllemű vörös hajú pincérnő szemmel tartja őket.

- Képtelen vagyok ezen túltenni magamat. Az a nő, ahogy az kinéz - kezdte Clark, és Mary olyan erősen rúgott a bokájába, ahogyan csak bírt, hogy ne legyen semmi félreértés. Clark sértetten sziszegett, a szeme tágra nyílt, de mielőtt megszólalhatott volna, Mary a kezébe csúsztatta a szalvétát az üzenettel.

Clark lehajtotta a fejét. Ránézett a papírra. És Mary azon kapta magát, hogy imádkozik - tényleg imádkozott -, először húsz év óta. *Istenem, kérlek, add, hogy Clark komolyan vegye. Add, hogy ne csak viccnek lássa, mert az a nő nemcsak úgy néz ki, mint Janis Joplin, hanem ő Janis Joplin, és egyébként is szörnyű érzéseim vannak a várossal kapcsolatban.*

Clark felnézett, Mary elbizonytalanodott. Csak zavarodottság ült a szemében, és elkeseredettség, de semmi más. Clark kinyitotta a száját, hogy mondjon valamit... aztán egyre tágabbra nyitotta, mintha valaki kivette volna az ízületet állkapcsai találkozási pontjáról.

Mary követte Clark tekintetét. A hófehér munkaruhás szakács, fején félrechapott papírzacskó, kijött a konyhából, és a csempézett falnak támaszkodott, karját a mellén keresztbe téve. A vörös hajúval beszélgetett, a fiatalabb pincérnő csak ott állt, kimerültséggel vegyes félelemmel nézte őket.

Ha ez a lány nem megy el innen sürgősen, az fáradtság vagy fásultság miatt lesz, gondolta Mary.

A szakács olyan lehetetlenül jóképű volt, hogy Mary nem tudta volna megmondani a korát. Talán harmincöt és negyvenöt között, ennél többre nem volt képes. A vörös hajúhoz hasonlóan ő is nagyon ismerős volt. A szakács rájuk nézett; egymástól meglehetősen távol ülő szeme kék volt, szempillája sűrű; egy pillanatra elmosolyodott, mielőtt folytatta a beszélgetést a vörös hajú pincéernővel. Valamit mondott, amitől a nő károgásszerű, érdes nevetésben tört ki.

- Jesszusom, ez Rick Nelson - suttogta Clark. - Ez nem lehet igaz, ilyen nincs. Hat vagy hét éve repülőszerencsétlenség áldozata lett. Pedig mégis igaz.

Mary éppen mondani akarta, hogy téved, készen arra, hogy nevetségesnek bélyegezzen egy olyan gondolatot, amiben most már ő sem kételkedett: a vörös hajú pincéernő a bluesénekes Janis Joplin, aki már rég meghalt. Mielőtt bármit is szólhatott volna, a kattanás, ami a bizonytalan hasonlóságot biztos azonossággá változtatta, újra jelentkezett. Clark hamarabb tudta az arcot egy névvel azonosítani, mert kilenc évvel volt idősebb; Clark hallgatta a rádiót és nézte az *American Bandstand*-et, amikor Rick Nelson még Ricky Nelson volt. A "Be-Bop Baby" és a "Lonesome Town" élő sikerek voltak, nem poros múzeumi tárgyak régi slágereket sugárzó rádióállomások számára, amiket többnyire őszülő családapák hallgatnak. Clark látta meg először, de most, hogy felhívta rá a figyelmét, Marynek is észre kellett venni.

Mit is mondott a vörös hajú pincéernő? *Meg kellene kóstolniuk a cseresznyés pitét! Rick épp most lett vele kész!*

Ott állt néhány méternyire a légiszerencsétlenség áldozata, és viccet mesélt - biztosan disznó viccet, legalábbis úgy látszott - a kábítószer túladagolónak.

A vörös hajú újra hátravetette a fejét, és a mennyezet felé dörögtette harsány kacaját. A szakács elmosolyodott, formás ajka körül kis gödröcskék jelentek meg. És a kiütéses arcú pincéernő ideges szemével Clarkra és Maryre pillantott, mintha csak azt kérdezné: *Látják ezt? Látják?*

Clark még mindig a szakácsot és a pincéernőt bámulta a felismerés döbbszerű tekintetével; arca úgy megnyúlt, olyan hosszú volt, mintha torzító tükörbe nézett volna.

Észreveszik, vagy már észre is vették, gondolta Mary, és semmi esélyünk sem lesz arra, hogy kijussunk ebből a borzalomból. Szerintem azonnal ragadd magadhoz a kezdeményezést. Az a kérdés, mit fogsz tenni.

Meg akarta szorítani Clark kezét, aztán úgy döntött, hogy ez nem lesz elég, hogy kizökkentse a báméskodásból. Lejjebb nyúlt, és inkább a tőkét kapta el, és amennyire csak merte, megszorította. Clark összerándult, és olyan hirtelen lendült

Mary felé, hogy majdnem leesett a bárszékről.

- A kocsiban hagytam a tárcámat - mondta Mary. Hangját merevnek és túl hangosnak hallotta. - Behoznád?

A férjéhez fordult, mosolygott, mélyen a szemébe nézett. Egyszer azt olvasta valami ócska női magazinban, miközben a fordrásznál ült, hogy tíz-húsz évnyi együttlét után a feleség telepátiikus viszonyba kerül a férjével. Ennek a kapcsolatnak - folytatta a cikk - jó hasznát veszi a feleség, ha szíve választottja előzetes bejelentés nélkül állít be a főnökével vacsorára, vagy amikor éppen egy üveg Amarettót vagy tejszínt kellene venni a szomszéd üzletben. Most minden erejével azon volt, hogy egy sokkal fontosabb üzenetet juttasson el hozzá.

Menj már, Clark. Légy szíves. Tízíg számolok, aztán futás. Ha nem ülsz a kocsiban, és a kulcs nincs a helyén, akkor végképp betettek nekünk.

Ugyanakkor, egy másik, megfontoltabb hang bátortalanul mondta: *Ez csak álmom, ugye?*

Clark a feleségére nézett, a szeme könnyes volt a fájdalomtól... de legalább nem panaszkodott. Tekintete egy pillanatra megint a szakácsra és a vörös hajú pincérnőre tévedt; azok tovább társalogtak (most éppen a nő mesélt viccet), aztán újra Maryre nézett.

- Lehet, hogy az ülés alá esett - mondta túl hangosan és túl mereven, és még mielőtt Clark egy szót is szólhatott volna: - Tudod, az a piros.

Egy pillanatig egyikük sem szólt - Mary örökkévalóságnak érezte -, aztán Clark bólintott. - Jó - mondta, és Mary áldotta Clarkot ezért a hétköznapi hanghordozásért. - De aztán nem megenni közben a pitémet.

- Ha visszaérsz, mielőtt megeszem az enyémet, nem kell félned - mondta, és a villával a szájába tömött egy darab süteményt. Semmi ízt nem érzett, de mosolygott, úgy, mint amikor megnyerte a New York-i szépségversenyt.

Clark lekászálódott a bárszékről, és akkor, valahonnan kívülről, elektromos gitár hangja hallatszott be - nem akkordok, csak egy húrt pengetett valaki. Clark megrándult, Mary megragadta a karját. A szíve újra kellemetlen loholásba kezdett, pedig már kezdett megint lassítani.

A vörös hajú és a szakács - sőt még a fiatalabb pincérnő is, aki, hála istennek, senkire sem emlékeztetett - kinézett az utcára.

- Most ne erre figyelj, drágám. Az esti koncertre készülnek.

- Jól mondja - szólt közbe a szakács. Maryre nézett szívdöglesztően kék szemével. - Majdnem minden este van koncert.

Igen, gondolta Mary. Persze hogy van. Hát persze.

Az utcáról egy hang hallatszott be: színtelen volt és emberfeletti; de elég hangos ahhoz, hogy megrezgetesse az ablakokat. Mary sok rockkoncerten járt már, így el tudta képzelni, mi történik kint: mielőtt leoltják a lámpákat, unott, hosszú hajú beatzenészek mászkálnak a színpadon erősítők és mikrofonok között, időnként letérdelnek, hogy két vezetékot összekapcsoljanak.

- Mikrofonpróba - kiáltotta a hang. - Mikrofonpróba egy, kettő, három...

Újra gitárpengetés, még mindig nem akkordok. Aztán a dobok, majd egy gyors trombitafutam az "Instant Karmá"-ból, bongókísérettel. MA ESTE KONCERT. Ez a Norman Rockwell-es felirat volt olvasható a Norman Rockwell-es parkban, és Mary, gyerekként, szülővárosában, a New York állambeli Elmirában, jó néhány szabadtéri koncerten volt már. Azok tényleg Norman Rockwell-es koncertek voltak. A zenekar tagjai mind önkéntes tűzoltók voltak és egyenruhában léptek fel, mert túl drága lett volna a tagoknak egyforma zenekari szerelést venni; Sousa-indulókat játszottak egy kicsit hamisan. A helyi Borbély Kvartett (Plusz Kettő) a "Shenandoah"-t és az "I've Got a Gal from Kalamazoo"-t fújta.

Mary biztos volt benne, hogy a rockmennyországi koncertek nem olyanok, mint amiken ő gyerekkorában részt vett: ő és pajtásai csillagszóróval rohangáltak, miközben lassan beesteledt.

Biztos volt benne, hogy *ezek* a szabadtéri koncertek inkább Goyára emlékeztetnek, mint Rockwellre.

- Megyek és hozom a tárcádat - mondta Clark. - Csak egyél nyugodtan.

- Kösz. - Újra a szájába tett egy adagot az íztelen pitéből, és figyelte Clarkot, aki az ajtó felé vette útját. Döbbenet látta, hogy Clark szinte vánszorgott. *Fogalmam sincs róla, hogy híres emberek hulláival vagyok egy helyiségben, mondta Clark vontatott járása. Minek izgassam magam?*

Siess már!, szerette volna kiáltani. Hagyd már ezt a vadnyugati sompolygást! Mozogj már!

Clark már majdnem megfogta a kilincset, amikor a harang újra megszólalt, és még

két texasi halott lépett be. A sötét szemüveges Roy Orbison volt; a másik, szarukeretes szemüvegben, Buddy Holly.

Úgy látszik, itt mindenki texasi, gondolta Mary, és várta, hogy megragadják és elvonszolják a férjét.

- Elnézést - mondta a sötét szemüveges udvariasan, és ahelyett hogy elkapta volna Clarkot, félreállt. Clark szótlánul biccentett - Mary biztos volt benne, hogy Clark *képtelen* volt megszólalni -, és kilépett a napsütésbe.

Egyedül hagyta őt a halottakkal. Ez a gondolat értelemszerűen vezetett egy ennél sokkal szörnyűbb ötlethez: Clark nélküle megy el. Ebben a pillanatban meg is volt erről győződve. Nem mintha Clark ilyesmit forgatott volna a fejében, és nem is azért, mintha Clark gyáva lett volna - ebben a helyzetben nem bátorságról vagy gyávaságról volt szó; és csak azért nem makogtak nyálukat a padlóra csurgatva, mert olyan hirtelen jött az egész -, hanem mert képtelen lett volna bármi mást is tenni. Az a csúszómászó, amely Clark agyának mélységeiben élt és irányította önfenntartását, egyszerűen csak kimászna búvóhelyéről, és átvinné az irányítást.

Mary, ki kell innen jutnod, mondta a belső hang, a saját csúszómászója hangja, és megijedt ettől a hangtól. Sokkal kiegyensúlyozottabb volt, mint amilyennek ebben a helyzetben lennie kellett volna, és az volt az érzése, hogy a józan ész bármelyik pillanatban felülkerekedhet az örültségen.

Levette egyik lábát a pult alatt végigfutó rúdról, és a padlóra tette, közben a menekülésre készült. Mielőtt összeszedhette volna magát, egy kéz nehezedett a vállára, és Mary Buddy Holly értelmes, derűs arcára nézett fel.

1959-ben halt meg; erre az apróságra emlékezett abból a filmből, amiben Buddy Hollyt Garey Busey játszotta. 1959 már több mint harminc éve elmúlt, de Buddy Holly még mindig a tizenhét évesnek kinéző esetlen huszonhárom éves fiú volt. Könnybe lábadt szemén szemüveg, ádámcsutkája fel-alá járt. Csúnya, kockás zakót viselt és keskeny nyakkendőt. Nagyméretű nyakkendőűje bikafej formájú volt. Bárki vidéki bunkónak nézte volna, de a szája túl intelligens volt, túl *titokzatos*; és egy pillanatra olyan erősen szorította meg Mary vállát, hogy szinte érezte a bőrkeményedést az ujjai végén.

- Helló, kislány - mondta. Fokhagymaszagú volt a lehelete. A bal oldali szemüveglencsén hajszálvékony repedés húzódott végig. - Nem láttalak még erre felé.

Szinte hihetetlen, de Mary keze meg sem remegett, amikor egy újabb adag süteményt emelt a szájához, sőt akkor sem, amikor a villájáról a tányérba esett egy

darab cseresznyés töltelék. Talán még ennél is hihetlenebb, hogy udvariasan mosolygott, miközben a falatot a szájába tette.

- Nem bizony - mondta. Tudta, hogy nem szabad éreztetnie ezzel az emberrel, hogy felismerte. Ellenkező esetben a legcsekélyebb esélyük sem marad arra, hogy elpárologjanak innen. - Tudja, csak éppen átutazunk a városban a férjemmel.

És Clark éppen most utazik át, kínosan tartja magát az előírt sebességkorlátozáshoz, ömlik róla a veríték, szeme hol az utat kémleli, hol a visszapillantó tükröt vizsgálja.

A kockás zakós elvigyorodott; foga túl nagy és túl előreugró volt. - Aha, ismerem az ilyet. Itt csak bemelegítenek, aztán mennek is tovább egy jó kis buliba. Erről van szó, nem?

- Azt hittem, hogy ez már a buli - mondta Mary affektáltan. Erre a két férfi meglepetést tettetve egymásra nézett, aztán nevetésben tört ki. A fiatal pincérnő ijedt szemével hol az egyikre, hol a másikra nézett.

- Egyáltalán nem rossz - mondta Buddy Holly. - Itt kéne még egy kicsit maradniuk. Legalább a ma esti koncertet várják meg! Marha jó kis műsor lesz. - Mary észrevette, hogy a repedt szemüveglencse mögött Buddy Holly szeme megtelt vérrel. Ahogy az arca egyre szélesebb mosolyra húzódott, és szeme egyre szűkebb lett, egy vörös csepp vált le a szemhéja alól, és végigcsurgott az arcán, mint a könny. - Nem igaz, Roy?

- De bizony, asszonyom - mondta a napszemüveges -, látnia kell, hogy elhiggye.

- *Ebben* egészen biztos vagyok - mondta Mary bágyadtan. Clark elment. Most már biztos. A Tesztoszteron Kölyök rohant, mint a nyúl; a herpeszes lány mindjárt az öltözőbe vezeti, ahol már őt is várja a világoskék egyenruha és a jegyzetfüzet.

- Lesz miről írni a barátoknak - mondta Buddy Holly büszkén. - *Komolyan* mondom. - A vércsepp legördült az arcáról, és Clark székére esett. - Maradjanak csak. Nem fogják megbánni. - Segélykérően a barátjára nézett.

A sötét szemüveges csatlakozott a szakácshoz és a pincérnőkhöz; a vörös hajú derekára tette a kezét, az rámosolygott, és kezét a férfiére helyezte. Tömpe, vaskos ujján a körmöt teljesen lerágta. Roy Orbison V alakú ingnyílásában Mary egy máltai keresztet pillantott meg. Biccentett, és megvillantotta jól ismert mosolyát.

- Igazán örülök, hogy itt vannak; maradjanak még. Ne csak estére, hanem időzzenek, ahogyan mifelénk mondják.

- Megkérdezem a férjemet - hallotta saját hangját, *ha egyáltalán még egyszer látom*, fejezte be a gondolatot.

- Csak kérdezze, aranyom! - tanácsolta neki Buddy Holly. - Pontosan ezt kell tennie.
- Aztán még egyszer megszorította a vállát, és otthagyta, és ezzel, szinte hihetetlen, utat nyitott számára az ajtó felé. Még ennél is hihetlenebb, hogy a Mercedes, jellegzetes hűtőjén a békejelvényvel, még mindig az étterem előtt állt.

Buddy Royhoz lépett, rákacsintott (újabb vérkönny), aztán Janis háta mögé állt és megfogdosta. A nő dühösen felsikoltott: férgek repültek ki a száján. Egy részük a padlóra, a lábához esett, a többi az ajkához tapadt, és undorítóan tekergett.

A fiatal pincérnő szomorúan elfordult, arca fintorba rándult, és kezét a szájára tapasztotta. És Mary Willingham számára, aki csak most vette észre, hogy egész idő alatt hülyéskedtek vele, a menekülés eddig csak terv volt, most azonban ösztönös reakcióvá vált. Felugrott a bárszékről, és szélsebesen az ajtó felé vetette magát.

- Hé! - kiáltotta a vörös hajú. - Még nem fizette ki a pitéjét. Aztán az italát sem! Hé, ez nem az Egyél és Szelej, te kis kurva! Rick! Buddy! Kapjátok el!

Mary a kilincs után nyúlt, de az kicsúszott a kezéből. Lábdobogást hallott maga mögött. Újra megragadta a kilincset, ezúttal sikerült, és olyan erősen nyitotta ki az ajtót, hogy leszakadt a harang. A könyöke fölött ragadta meg a kis kéz; az ujjak vége bőrkeményedéses volt. Az ujjak most már nemcsak szorították, hanem belemarkoltak Mary karjába. Először csak egy kis fájdalom futott fel a könyökétől a bal állkapcsáig, aztán elzsibbadt a karja.

Jobb öklével hátracsapott, mint egy rövid nyelű krokettütővel, de érezte, eltalálta üldözője ágyékát. A férfi fájdalomában felhorkant - úgy látszik, fáj nekik, akár élnek, akár nem -, és a szorítás enyhült. Mary kitepte magát karmai közül, és kirohant az ajtón. A haja égnek állt ijedtében.

Tébolyult pillantását a Mercedesre szögezte. Áldotta Clarkot, amiért nem hagyta ott. És úgy látszik az *összes* üzenetet vette; nem az ülés alatt matatott a tárca után kutatva, hanem a kormánynál ült, és amint Mary kirohant a Rock-a-Boogie étterem ajtaján, bekapcsolta a motort.

A virágos cilinderes férfi és tetovált barátja újra a fodrász előtt ácsorgott, és kifejezéstelen arccal nézték, ahogy Mary feltépi az ajtót. Mary úgy vélte, tudja, kicsoda Cilinder. Otthon három Lynyrd Skynyrd-nagylemeze volt, és egészen biztos volt benne, hogy az a pasi ott Van Zant. Rögtön arra is rájött, hogy ki az illusztris társ: Duane Allman, aki húsz éve úgy halt meg, hogy motorkerékpárja egy traktor alá csúszott. Kivett valamit farmerdzsekije zsebéből és beleharapott. Mary egyáltalán

nem lepődött meg, amikor meglátta az őszibarackot.

Rick Nelson kiviharzott az étteremből. Buddy Holly szorosan követte; arca egészen véres volt a bal oldalon.

- Szállj be! - kiabálta Clark. - Szállj már be, a kurva életbe!

Szinte fejest ugrott az utasülésre, és még mielőtt bevághatta volna maga mögött az ajtót, Clark már indított is. Az autó hátsó kereke felpörgött, és kék füst szállt fel. Mary majdnem a nyakát törte, amikor Clark beletaposott a fékbe; feje a párnázott műszerfalhoz csapódott. Az ajtót kereste, miközben Clark átkozódott és előremenetbe kapcsolt.

Rick Nelson a szürke motorházra vetődött. A tekintete lángolt. Ajka félelmetes vigyorba nyílt; lehetetlenül fehér fogsora kivillant. Sapkája leesett, haja zsíros csigákban lógott a halántékára.

- Gyertek el a koncertre! - üvöltötte.

- A kurva anyád! - üvöltött vissza Clark. Sebességbe kapcsolt, és tövig nyomta a gázpedált. Az autó egyébként nyugodt dízelmotorja felpörgött, és a kocsi kilőtt. A jelenés továbbra is a motorháztetőbe kapaszkodott, vigyorgott és vicsorgott.

- Kapcsold be a biztonsági övet! - ordította Clark, amikor Mary felült.

Elkapta a csatot és a helyére kattintotta. Szörnyülködve figyelte, hogy az az izé kinyújtja a bal karját, és megragadja az ablaktörlőt, és az ablak felé húzza magát. Az ablaktörlő letört.

Az az izé a motorháztetőn ránézett a letört ablaktörlőre, a földre dobta és a másikért nyúlt.

Mielőtt elérhette volna, Clark újra beletaposott a fékbe - ezúttal mindkét lábbal. Mary biztonsági öve megfeszült, a bal melle alatt az oldalába vágott. Egy pillanatra szörnyű nyomást érzett belül, mintha egy könyörtelen kéz a beleit akarná a torkán keresztül kilökni. Az az izé az autótól elég távol esett le az útestre. Mary reccsenést hallott, és az izé fejéből az aszfaltra fröccsent a vér.

Hátrapillantott és látta, hogy a többiek a kocsi után futnak. Janis volt elől, arca a gyűlölettől és az izgalomtól gonosz fintorba torzult.

Előttük a szakács egy bábu rugalmasságával ült fel. Még mindig vigyorgott.

- *Clark, jönnek!* - sikoltotta Mary.

Clark egy pillanatra a visszapillantó tükörbe nézett, majd ismét padlóig nyomta a gázpedált. A Mercedes elrugaszkodott. Mary még látta, hogy az úttesten ülő ember az egyik kezét az arca elé emelte; de nagy bánatára mást, valami rosszabbat is észrevett: kezének árnyéka alatt Rick még mindig mosolygott.

Aztán a kéttonnányi német technikai csoda elgázolta és maga alá gyűrte. Roppanás roppanást követett. Hancúrozó gyerekek csapnak ilyen zajt az avarban - jutott Mary eszébe. Kezét a fülére szorította - túlságosan is későn -, és felsikoltott.

- Ne izgasd magad - szólalt meg Clark. Mogorva pillantást vetett a visszapillantó tükörbe. - Biztosan nem esett nagy baja; már fel is tápászkodott.

- *Tessék?*

- Csak az ingén látszik a keréknyom, egyébként... - A feleségére nézett, és hirtelen elhallgatott. - Ki ütött meg?

- Tessék?

- Vérzik a szád. Ki ütött meg?

Egyik ujjával Mary megtapintotta szája sarkát, ránézett az ujj hegyére tapadt vörös foltra, aztán megnyalta. - Ez nem vér, hanem a pite - mondta, és kétségbeesetten felnevetett. - Vigyél el innen, Clark, légy szíves, vigyél el.

- Máris - felelte Clark, és újra a vezetésre figyelt. A Fő utca széles volt, és - legalábbis pillanatnyilag - üres. Marynek feltűnt, hogy bár elektromos gitárokat és erősítőket látott a téren, sehol sem volt villanyvezeték. El sem tudta képzelni, hogy Rockmennyország honnan kapja az áramot; de abban biztos volt, hogy nem az Oregoni Erőműtől.

A Mercedes egyre gyorsult; akár a többi dízelmotoros jármű, nem hirtelen, hanem kitartó, rendíthetetlen erővel. Sötétbarna felhőt hagyott maga mögött. Elsuhantak egy áruház, egy könyvesbolt előtt. Az egyik üzletet, ahol csecsemőruhákat árultak, Rockbölcsődalnak hívták. Mary egy fiatalembert is észrevett - vállig érő hullámos haja volt -, aki a Lökdmege Biliárdbirodalom előtt állt. Karját mellén keresztbe fonta, és egyik lábát - kígyóbőr csizma volt rajta - a meszelt téglafalhoz támasztotta. Barátságatlan tekintete ellenére jóképű volt, és Mary azonnal felismerte. Clark is.

- A Gyíkkirály személyesen - mondta száraz, közönyös hangon.

- Tudom. Láttam.

Igen, látta; de a képek olyanok voltak, mintha száraz papír lobbant volna lánggra a nagyító által összegyűjtött könyörtelen fényben, amellyel tele volt az agya. Mintha a rémület nagyítóüveggé változtatta volna, és megértette, ha egyszer kijutnak a Különös Kisvárosból, nem marad róla emléke. Mint homok a szélben, úgy tűnnek majd el az emlékei. Így van ez ezekkel a dolgokkal. Az ember nem tud ilyen pokoli képeket, ilyen pokoli *élményeket* megőrizni és ugyanakkor normális maradni; ezért aztán az elme olvasztókemencévé válik, és eléget minden ilyen képet még keletkezése pillanatában.

Ezért van az, hogy vannak, akik megengedhetik maguknak azt a luxust, hogy ne higgyenek szellemekben meg kísértetekben, gondolta. Mert amikor az emberi elme a borzasztó és irracionális felé fordul, mint a Medúza arcára pillantó ember, mindent elfelejt. Felejtenie kell. Istenem, felejtetni akarok és kijutni innen.

Néhány ember álldogált az útkereszteződésben a Cities Service előtt, a város túlsó végén. Átlagosan öltözve, átlagos tekintetük viszont ijedt volt. Egy férfi olajfoltos szerelőoverallban; egy ápolónő, egykor fehér, ma inkább szürke egyenruhában. Egy idősebb házaspár; az asszony ortopéd cipőben; a férfi egyik fülében hallókészülék. Egymásba karoltak, mint az erdőben tévelygő gyerekek. Mary rögtön tudta, hogy ezek és a fiatalabb pincérnő Rockmennyország *igazi* lakói. Úgy estek fogságba, mint rovarok a húsevő növények szirmaiban.

- Légy szíves, vigyél el innen, Clark - mondta. - Nagyon kérek. - Valami fölfelé törekedett a gyomrából, és a szájára szorította mindkét kezét, azt hitte, hányni fog. De nem; hatalmasat büfögött. Égett a torka; a cseresznyés pite ízét érezte.

- Minden rendben lesz. Nyugodj meg, Mary.

Az út - Mary most már képtelen volt Fő utcának tekinteni, mivel látta a város határát - bal oldalán volt a Rockmennyországi Tűzoltóállomás, vele szemben egy iskola (még ebben a lelkiállapotban is úgy érezte, a Rockgimnáziumnak nevezett középiskola - a tudomány fellekvára - jelenléte valahogyan az élethez kapcsolja). Az iskola melletti sportpályán három gyerek közönyösen nézte, ahogy a Mercedes elhúzott mellettük. A város végén az út egy szikla mellett kanyarodott el; egy gitár alakú táblát helyeztek el rajta: MOST HAJT KI ROCKMENNYORSZÁGBÓL; JÓ ÉJT, DRÁGÁM.

Clark fékezés nélkül hajtott a kanyarba; egy busz akadályozta a továbbhaladást.

Nem átlagos iskolabusz volt, mint amelyet távolról láttak, amikor a városba érkeztek. Összevissza volt mázolvva különböző színű festékekkel és pszichedelikus

ábrákkal a Szerelem Nyarának túlméretezett emléktárgyaként. Az ablakokat békeszimbólumok és pillangómatricák díszítették, és amikor Clark üvöltve a fékbe taposott, Mary minden különösebb meglepetés nélkül olvasta a gömbölyded betűket a jármű összemázolt oldalán: VARÁZSBUSZ.

Bár Clark mindent megtett, mégsem tudott megállni. Körülbelül harminc kilométeres sebességgel csúszott a varázsbuszba; a Mercedes kerekei füstöltek. A busz üresen kongott, amint az autó oldalba kapta. Maryt megint a biztonsági öv fogta meg. A busz éppen csak megingott.

- Tolass és kerüld meg! - sikoltotta Mary, de közben az a nyomasztó érzése támadt, hogy vége. A motor akadozva járt, gőz gomolygott a sérült motorháztető alól: egy megsebesített sárkány lehelete. Amikor Clark hátramenetbe kapcsolt, a motor kétszer visszalótt; a kocsni megrázkódott, mint egy öreg, ázott kutya, és a motor leállt.

Hátulról sziréna hallatszott. Mary kíváncsi volt, vajon ki lesz a rendőr. Biztosan nem John Lennon, hiszen élete mottója a "szarok a hatóságra" volt. Nem is a Gyíkkirály, mert ő csak egy biliárdozó fenegyerek. Hát akkor ki? És egyáltalán, nem mindegy? *Lehet, hogy Jimi Hendrix lesz*, gondolta. Hülyeség az egész; de hát ő is sokat tudott a rockról, talán még Clarknál is többet, és eszébe jutott, hogy olvasta valahol, hogy Jimi Hendrix ejtőernyős volt a 101-es légi alakulatnál. Nem azt szokták mondani, hogy a katonaviselt férfiakból lesznek a legjobb rendőrök?

Be fogsz golyózni, mondta magában, majd biccentett. Egészen biztosan. Persze, az is megoldás. - Most mi van? - kérdezte szomorúan Clarktól.

Clark kinyitotta az ajtót; vállával kellett meglöknie, mert beszorult. - Futunk - mondta.

- Láttad, milyenek. Olyan akarsz lenni, mint ők?

Ettől megint újraéledt régi félelme. Kicsatolta a biztonsági övet, és kinyitotta az ajtót. Clark odament és megfogta Mary kezét. A varázsbusz felé fordultak; Clark megszorította Mary kezét, amint meglátta, hogy valaki leszáll a buszról: egy magas férfi nyitott fehér ingben, fekete nadrágban. Hatalmas fekete napszemüveg volt rajta. Kékesfekete haját kacsaseggfazonra hátrafésülte. Nem lehetett nem észrevenni, hogy mennyire elképesztően, szinte álomszemen jóképű. Még a napszemüveg sem tudta ezt eltakarni. Telt ajka ravasz mosolyra nyílt.

A kék-fehér, RENDŐRSÉG feliratú rohamkocsi csak néhány centiméternyire állt meg a Mercedes hátsó lökhárítója mögött. A vezető fekete volt, de nem Jimi Hendrix. Mary Otis Reddingre gondolt.

A napszemüveges, fekete farmeros eljük állt, hüvelykujja a nadrágszíp bújtatójában. A keze döglött pókként csüngött. - Hát, hogy s mint? - Nem lehetett nem észrevenni a jellegzetes lassú, kissé gunyoros memphisi hanghordozást. - Hadd üdvözljem magukat városunkban. Remélem, sokáig maradnak. Nem túl érdekes hely, de barátságos népek lakják, és gondját viseljük. - Kinyújtotta az egyik kezét; három valószínűtlenül nagy gyűrű csillogott rajta. - Én vagyok a polgármester; Elvis Presleynek hívnak.

Nyári alkonyat.

Amint a város főterére igyekeztek, Marynek újra a gyerekkori szabadtéri hangversenyek jutottak az eszébe. A nosztalgikus érzés és a bánat átszakította az ijedségburkot, amit elméje és érzelmei vontak köré. Annyira hasonló... de mégis mennyire más. Nem voltak csillagszórós gyerekek; az a néhány kölyök, aki a téren volt, olyan távol ült a színpadtól, amennyire csak lehetett; sápadt arcuk megviselt volt és éber. Azok is ott voltak, akiket a gimnázium melletti sportpályán láttak sikertelen menekülésük közben.

És nem rezesbanda fog nekik játszani tizenöt vagy húsz perc múlva. A színpadon a világ legnagyobb - és az erősítőkből ítélve leghangosabb - rockzenekarának a felszerelése volt látható. Ez az apokaliptikus bebop-kombináció valószínűleg elég hangos lesz ahhoz, hogy - ha teljes hangerővel játszik - még az ötmérföldnyire levő ablakokat is betörje. Mary tizenöt gitárt számolt meg; aztán abbahagyta a számolást. Négy teljes dobfelszerelés volt előkészítve: bongók, congák, ütösök, kör alakú zsámolyok az énekesek számára, mikrofonerdő.

A tér tele volt összecsukható székekkel - Mary hétszáz és ezer közé tette a számukat -, de pillanatnyilag alig akadt ötven néző. A technikus már tiszta farmert és vasalt inget viselt; mellette a sápadt, egykor csinos nő valószínűleg a felesége. Az ápolónő egyedül ült egy üres sor közepén. A lassan előbukkanó csillagokat kémlelte. Mary másfelé nézett. Érezte, ha sokáig figyel a szomorú, vágyakozó arcot, megszakad a szíve.

Nyoma sem volt a város híres lakóinak. Persze hogy nem. Végeztek a napi robottal, és most a színpad mögött öltözködnek és rendezkednek. Készülnek az esti szuperkoncertre.

Clark megállt középen, a széksorokat elválasztó füves úton. Egy szélroham összekócolta a haját; Marynek az volt az érzése, olyan a haja, mint a száraz szalma. Clark homlokán és szája körül sohasem látott ráncok is megjelentek. Mintha tíz kilót fogyott volna az oakridge-i ebéd óta. A Tesztoszteron Kölyök sehol sem volt, és Mary

arra gondolt, lehet, hogy örökre eltűnt. Mindegy - gondolta.

Egyébként is, mit gondolsz, nyuszikám, hogy nézel ki?

- Hová akarsz ülni? - kérdezte Clark. Hangja erőtlen és közönyös volt, mintha még mindig azt hinné, hogy álmodik.

Mary meglátta a kiütéses pincérnőt. Négy sorral előbb ült; világosszürke blúzt és pamutzoknyát viselt. Pulóvere a vállára volt dobva. - Oda - válaszolta - a lány mellé.
- Clark kérdés és ellenvetés nélkül odavezette.

A pincérnő rájuk nézett; Mary úgy látta, hogy a lány szeme már nem jár idegesen összevissza. Ez mindenképpen megnyugtató volt. De egy pillanattal később már azt is látta, hogy kábítószerrel ilyen. Mary másfelé kémlelt, mert nem akart a lány kifejezéstelen szemébe nézni, így viszont észrevette, hogy a pincérnő keze vastag fehér gézbe van burkolva. Döbbenet vett tudomásul, hogy a lánynak egy vagy esetleg két ujj hiányzik.

- Helló - mondta a lány. - Sissy Thomas vagyok.

- Helló, Sissy. Mary Willingham. Ő a férjem, Clark.

- Örvendek - mondta a pincérnő.

- A kezed... - kezdte Mary bizonytalanul. Nem tudta, hogyan folytassa.

- Frankie volt. - Sissy a holdkórosok együgyű közönyével beszélt. - Frankie Lymon. Azt mondják, életében a legrendesebb srác volt a világon, és csak azóta ilyen aljas, amióta itt van. Az első, vagy ahogyan mondani szokták, az úttörők között volt. Nem tudom. Már mint hogy rendes volt-e vagy sem. Az biztos, *most* szar alak. Mindegy. Bár csak sikerült volna kijutnotok innen; újra megtenném. Egyébként Crystal ápol.

Sissy az ápolónő felé biccentett, aki már nem a csillagokat nézte, hanem Clarkékat.

- Crystal érti a dolgát. Rendbe tesz, ha kell. Nem kell levágni az ujjadat, ha itt kábítószer akarsz.

- Mi nem szedünk semmit - jelentette ki Clark méltóságteljesen.

Sissy egy darabig némán nézte őket. - Majd fogtok - szólalt meg.

- Mikor kezdődik a műsor? - Mary érezte, hogy a burok, ami eddig körülvette,

foszlani kezd, de nem nagyon izgatta a dolog.

- Mindjárt.

- Meddig tart?

Sissy körülbelül egy percig nem válaszolt. Mary azt hitte, a lány vagy nem hallotta, vagy nem értette, és már éppen újra feltette volna a kérdést, amikor végre válaszolt: - Sokáig. A műsor éjfélig véget ér, mert erre szabály van, de... aztán még sokáig nem hagyják abba. Itt másképp van az idő. Lehet... hogy is mondjam... vagy ha a fiúk tényleg belejönnek, egy évig is eltart, vagy még tovább...

Jeges borzongás futott végig Mary hátán és karján. Megpróbálta - sikertelenül - elképzelni, milyen, ha egy ilyen koncertet végig kell ülnie. *Ez csak álom, és hamarosan felébredsz.* Ez a gondolat meglehetősen meggyőzőnek hatott a tűző napfényben, amikor meglátták Elvis Presleyt a varázsbusz mellett, de most valahogy veszített az erejéből és hihetőségéből.

- Én nem tanácsolnék maguknak olyat, hogy itten, ezen az úton továbbmenjenek - mondta Elvis. - Az umpqua-i mocsárba vezet, ott aztán nincs út, dzsuva az egész. - Elhallgatott. Napszemüvege csillogott a késő délutáni napsütésben. - Meg minden.

- Meg medvék - szólt közbe az Otis Redding-küllemű rendőr a hátuk mögött.

- Aha, medvék - szólt Elvis egyetértőleg. Aztán a tévéből és a filmekből jól ismert fontoskodó mosolyra húzódott a szája. - Meg minden.

- Ha itt maradunk a koncertre... - kezdte Mary.

Elvis-határozottan bólintott. - A koncertre! A koncertre mindenképpen itt kell maradniuk. Ott aztán van rock.

- Ez a színtiszta igazság - bólogatott a rendőr.

- Ha itt maradunk a koncertre, utána elmehetünk?

Elvis és a rendőr komolyan egymásra néztek, de érezni lehetett a tekintetük mögött a mosolyt. - Hát, tudja, asszonyom - szólalt meg végül az egykori rock and roll-király -, itt az isten háta mögött, a dzsungelben nehéz közönséget verbuválni. Egy koncert után... mindenki itt marad. Reméljük, hogy maradnak egy darabig. Nézzenek körül, élvezzék a vendégszeretetünket. - A homlokára tolta napszemüvegét; egy pillanatra láthatóvá vált ráncos, üres szemüvege. Aztán Elvis sötétkék szeme újra érdeklődéssel figyelte őket.

- Azon se lepődnék meg, ha le akarnának itt telepedni.

Egyre több csillag volt az égen. Majdnem teljesen besötétedett. A színpadon éjszakai virágokhoz hasonló, lágy narancssárga fények világították meg a mikrofonokat.

- Munkát ajánlottak nekünk - mondta Clark közönyösen. - A polgármester. Úgy néz ki, mint Elvis Presley.

- Ó Elvis Presley - mondta Sissy Thomas, de Clark csak tovább beszélt, a színpadot bámulva. Még csak *gondolni* sem mert ilyet, nem hogy hallani.

- Mary a Be-Bop Szépségszalomban fog dolgozni. Angoltanári diplomája van, de a jövőben - isten tudja, meddig -, hajat fog mosni. Aztán rám nézett és így szólt: "Oszd magával meg mi legyen? Magának meg mi a szakmája?" - utánozta Clark gonoszul a polgármester memphisi hanghordozását. Végre valami motoszkálni kezdett a pincérnő fagyott tekintetében. Mary félelemnek vette.

- Nem kéne ezzel viccelni - mondta a lány. - A viccelődés csak bajt okoz... és biztos nem akartok bajba kerülni. - Lassan felemelte bekötött kezét. Clark ránézett, ajka megremegett, és miután a lány leeresztette a kezét, újra megszólalt, most már halkabban. - Megmondtam neki, hogy szoftverekkel foglalkozom; erre azt mondta, hogy itt nincsenek számítógépek, bár "egyiket masinának hasznát tudnák venni". Erre a másik elkezdett nevetni, és azt mondta, hogy raktárost keresnek a szupermarketben és...

Fehér reflektorfény világította meg a színpad elülső részét. Egy alacsony férfi lépett a fénykörbe. Sportzakója olyan feltűnő volt, hogy ehhez képest Buddy Hollyé semmi. Felemelte a karját, mintha a tapsvihart akarta volna megfékezni.

- Ki ez? - kérdezte Mary Sissytől.

- Egy régi disc-jockey. Azelőtt ő vezette ezeket a koncerteket. Alan Tweed vagy Alan Freed a neve, vagy valami hasonló. Ma már csak itt látjuk néha. Azt hiszem, iszik. Egész nap alszik - ezt biztosan tudom.

Amint a lány kiejtette a száján a műsorvezető nevét, a Maryt körülvevő védőburok szétfoszlott, és minden hitetlensége semmivé lett. Clark és ő véletlenül találtak rá a városra, de az, a névvel ellentétben, inkább Rockpokol, mint Rockmennyország. Mindez nem azért történt, mintha gonosz emberek lettek volna, vagy mert az ősi istenek meg akarták őket büntetni. Egyszerűen csak eltévedtek az erdőben, ez

bárákivel megeshet.

- *Fantasztikus show lesz itt ma este* - ordította lelkesen a disc-jockey a mikrofonba. - *Itt vannak a nagymenők... Freddie Mercury, Londonból... Jim Croce... és a kedvencem, Johnny Ace...*

Mary a lányhoz hajolt. - *Mióta vagy itt, Sissy?*

- *Nem tudom. Az ember itt könnyen elveszíti az időérzékét. Legalább hat éve. Lehet, hogy nyolc. Vagy kilenc.*

- *...Keith Moon a Whoból... Brian Jones a Rolling Stonesból... a kedves kis Florence Ballard a Supremes-ből... Mary Wells...*

Mary a legnagyobb félelmének adott hangot, amikor megkérdezte: - *Hány éves korodban kerültél ide?*

- *... Cass Elliot... Janis Joplin...*

- *Huszonhárom.*

- *... King Curtis... Johnny Burnette...*

- *És most hány éves vagy?*

- *...Slim Harpo... Bob Hite, a Medve... Stevie Ray Vaughan...*

- *Huszonhárom* - mondta Sissy. A színpadon Alan Freed tovább kiabálta a neveket a szinte teljesen üres nézőtérnek, közben a sztárok csak egyre jöttek, először száz, aztán ezer, aztán számlálatlanul. A semmiből bukkantak elő, és most mind ott tolongtak. Neveket kiáltott, akiket a kábítószer vagy az alkohol ölt meg. Volt, aki repülőszerencsétlenség, volt, aki lövöldözés áldozata lett. Egyeseket egy kies sikátorban találtak meg, másokat úszómedencében, aztán olyanok is voltak, akik az útszéli árokban feküdtek, mellkasukban a kormányrúddal, fejük letépve. Voltak fiatalok és öregek, de többnyire inkább fiatalok. Mikor Mary Ronnie Van Zant és Steve Gaines nevét hallotta, eszébe jutott az egyik számuk, amiben az volt, hogy *húúú, az a szag, hát nem érzed azt a szagot; hát persze, már hogy ne érezte volna azt a szagot, még itt is, a tiszta oregoni levegőben, és amikor megfogta Clark kezét, mintha egy holttesthez nyúlt volna.*

- *Hát JÓÓÓ!* - rikoltotta Alan Freed. Mögötte a sötétben árnyak tucatjai vonultak fel a színpadra elemklámpák fénye mellett.

- *Mindnyájan készen vagytok?*

A csekély számú közönség nem reagált, de Freed úgy integetett és nevetett, mintha óriási tömeg üvöltötte volna beleegyezését. A sötétben is látta Mary, hogy az öregember kikapcsolja a hallókészülékét.

- *Boogie-zni is hajlandók vagytok?*

Most választ is kapott: az egyik szaxofon hátborzongatóan felsikoltott mögötte.

- *Akkor hát, kezdjük... MERT A ROCK AND ROLL SOHASEM HAL MEG!*

Amint a fények kigyúltak a színpadon, és a zenekar elkezdte a hosszúnak ígérkező esti koncert első számát - az "I'll Be Doggone"-t Marvin Gaye-vel - Mary azt gondolta: *Pontosan ettől féltem. Pontosan ettől féltem.*

(Marosán Lajos fordítása)

OTTHONI SZÜLÉS

Ahhoz képest, hogy nagy valószínűséggel itt a világ vége, gondolta Maddie Pace, igazán jól csinálom a dolgom. Mondhatni *pokolian* jól. Még tán az is lehet, tette hozzá magában, hogy jobban megbirkózom ezzel az egész végösszeomlással, mint bárki más a földkerekségen. Az meg aztán *egyenesen bizonyos*, hogy jobban megbirkózom vele, mint akármelyik más *várandós* nő a földkerekségen.

Megbirkózik...

Maddie Pace, ő, éppen ő.

Maddie Pace, akinek nem jött álom a szemére, ha netán észrevett egy árva porszemet az ebédlőasztal alatt Johnson tiszteletes látogatása után. Maddie Pace, aki, még Maddie Sullivanként, az örületbe kergette Jacket, a vőlegényét azzal, hogy képes volt félórán át meredten gyötrődni az étlap felett, mit is rendeljen.

- Az isten szerelmére, Maddie, dobj fel egy pénzdarabot! -, könyörgött neki egyszer, miután a lánynak nagy nehezen sikerült leszűkíteni a választást a párolt borjúra vagy a bárányszeletre, ezen a ponton azonban megrekedt. - Öt üveggel nyakaltam be ebből a nyavalyás német sörből, úgyhogy szánd el már végre magad, különben előbb lesz az asztal *alatt* egy elázott rákhalász, mint harapnivaló a *tetején*.

Így hát Maddie ideges mosollyal megrendelte a párolt borjút, hazafelé a kocsiban pedig azon morfondírozott, nem járt volna-e mégis jobban, ha bárányszeletet rendel, ami esetleg finomabb, következésképpen ha kicsit drágább is, jobban megéri az árát.

Jack házassági ajánlatával viszont minden gond nélkül megbirkózott: gyorsan és roppant megkönnyebbüléssel elfogadta - s vele együtt a férfit is. Apja halála után Maddie és édesanyja céltalanul, tompán éltek az életüket a Kismagas-szigeten, Maine állam partjainál. "Ej, ha én nem lennék, hogy megmondjam annak a két fehérnépnek, merrül feküdjenek neki és merre húzzák azt az igát...", bizonygatta előszeretettel George Sullivan a söröskancsóból a kocsmában vagy a hátsó szobában a borbélynál, "...hát istenuccse nem tudom, mihez kezdenének!"

Amikor apját elvitte egy hirtelen szívtrombózis, Maddie tizenkilenc éves volt. Hétköznap esténként a városi könyvtárban dolgozott heti negyvenegy és fél dolláros fizetésért. Anyja a ház körüli teendőket látta el - helyesebben ellátta akkor, ha a férje, George eszébe juttatta (nemegyszer egy keményen odasózott fülessel), hogy ellátni való háztartása van.

A férfi halálhírére a két nő néma, döbrent pánikban nézett egymásra, a két

szempárból egyazon kérdés sütött: *Mihez kezdünk most?*

Egyikük sem tudta, de mindketten világosan érezték, hogy a férfi helyesen ítélte meg őket: szükségük volt rá. Hisz ők csak asszonyok, akiknek létszükséglet, hogy egy férfi megmondja nekik, mit és miképp cselekedjenek. Szégyelltek volna beszélni róla, de hát mégiscsak úgy állt a helyzet, hogy halvány fogalmuk sem volt, mi fog történni ezután; a gondolat pedig, hogy végül is George Sullivan szűkagyló elképzeléseinek és elvárásainak a foglyai, meg sem fordult a fejükben. Nem mintha ostobák lettek volna. Egyik sem volt az. Csak épp *szigetlakó* nők voltak.

Nem a pénz volt a gond; George megszállottan hitt a biztosításban, úgyhogy amikor Machiasban a teke ligadöntőn egyszer csak holtan esett össze, a felesége ölébe több mint százezer dollár hullott. A szigetélet amúgy is olcsó, ha az embernek megvan a háza, rendesen műveli a kertjét, és ősszel elteszi a megtermett zöldséget. A *gond* az volt, hogy nem maradt számukra semmi, ahová a szemüket függeszték. A *gond* az volt, hogy életükből mintha egy központi mag hullott volna ki, amikor George, "Amoco sziget" feliratú trikójában, lökés közben egyszer csak hanyatt zuhant, puff, keresztül a tizenkilences pálya startvonalán (s hozzá nem leütötte a szingli bábút, amire olyan nagy szüksége volt a csapatnak az elsőséghez!) A George által hagyott űrben a két nő életére valami kísérteties homály borult.

Mintha valami ólmos ködbe vesznék, hasított belé néha a gondolat. Csak épp nem az utat vagy egy házat, vagy a falut, vagy valami egyéb útjelzőt keresek, mint az a villám sújtotta fenyő ott a földnyelven, hanem... az igát. S ha egyszer megtalálom, tán magamnak is ki tudnám adni a vezényszót, merről feküdjek neki.

Aztán egyszer csak megtalálta azt az igát. Jack Pace személyében. Mondják, lány az apját, fiú az anyját választja párjául, s noha egy ilyen sommás igazság alól mindig van kivétel. Maddie esetében mindenesetre legalábbis irányadó volt. Apjára mindig is félelemmel és csodálattal néztek fel a társai. "George Sullivannal nem érdemes kukoricázni", szokták volt mondani. "A szemed veri ki, ha csak egy görbe tekintetet vetsz rá!"

Otthon sem állt másképp a helyzet. Basáskodó volt, nemegyszer a tettegességig. Ugyanakkor világosan tudta, miért hajt, mit akar megszerezni: a Ford teherautót, a láncfűrészelt vagy azt a két hektár földet, amelyik dél felé határolta a maguk területét. Pop Cook földjét. George Sullivan száján nemegyszer szerepelt úgy Pop Cook, mint bűdös vén ganéj, ám az öreg izzadságszaga mit sem változtatott a tényen, hogy azon a két hektáron szép mennyiségű keményfa maradt még kivágatlan. Popnak sejtelve sem volt George szándékairól, minthogy ő 1987-ben, amikor ledöntötte lábáról a köszvény, beköltözött a szárazföldre; George pedig kellően egyértelművé tette mindenki számára a Kismagason, hogy amit az a ganéj Pop Cook nem tud, az nem fáj neki, s ezen túlmenően ő saját kezűleg fogja ízekre szabdálni azt, aki Pop sötét

fejibe világot gyűjtana. Nem is gyűjtött senki, s a föld, azzal együtt a keményfa rajta, végül is Sullivanék birtoka lett. No persze nem kellett hozzá három év sem, s a jó fát mind kivágták, no de se baj, mondta George, a föld amúgy is megtérül, előbb-utóbb. Ezt mondta George, s a két nő hitt neki, hitt *benne*, és dolgoztak tovább keményen mind a hárman. Feküggvények neki annak az igának és húzzátok, az anyátok istenit, húzzátok, mer' magától nem megy, mondogatta. Húzták hát becsülettel. Maddie édesanyjának volt akkoriban egy kis standja az East Head-i út mellett, s hála a sok turistának, csinos forgalmat bonyolított zöldségekből, amiket maga termelt (pontosabban, amiket George termeltetett vele), s noha, anyja szavaival élve, sosem vetette fel őket a pénz, azért mindig boldogultak valahogy. Még amikor rossz évek jártak a rákhalászatra, és nagyon össze kellett húzniuk magukat, hogy fizetni tudják a Pop Cook két hektárjára felvett bankkölcsönt, azokban az időkben is boldogultak.

Jack Pace szelídebb kedélyű ember volt, mint amilyennek George Sullivan valaha is álmodta magát, noha ennél tovább azért nem terjedt ez a szelídség. Maddie élt a gyanúperrel, hogy idővel, ha, úgymond, elszáll az újdonság varázsa, az ő férjura is sort kerít majd némi asszonyregulázásra, ahogy azt errefelé nevezni szokták - karcsavarintásra, ha hideg a leves, alkalmankénti pofonra vagy épp egy-egy alapos tángálásra. Lelkének egy kis zuga még várta és kívánta is ezt. Persze a sok női képes újság szerint az olyan házasság, amelyben a férfi dirigálja az asszonyt, immár a múlté, s ha egy férfi kezét emel egy nőre, hát erőszakos cselekményéért börtönben a helye, legyen bár az illető férfi az illető asszony törvényes és hites ura. Maddie a fodrásznál ülve olvasgatta néha ezeket a cikkeket, de magában megkérdőjelezte, vajon az ilyen okos újságíróknak van-e egyáltalán fogalma arról, hogy az olyan helyek, mint ez a külső szigetcsoport, a világon vannak. A Kismagasnak *volt* ugyan egy újságíró szülöttje - Selena St. George -, de ő többnyire politikában utazott, s évek óta nem is látogatott vissza a szigetre, eltekintve egy-egy hálaadásnap családi összejöveteltől.

"Maddie, én nem leszek rákhalász egész életemre!", mondta Jack a házasságuk előtti héten, s ő hitt is neki. Egy évvel azelőtt, amikor először hívta randevúra a férfi (s ő igent mondott, szinte mielőtt a szavak megformálódtak az ajkán, és a haja tövéig elpirult saját leplezetlen mohósága miatt), még így mondta volna: "*Rossebet leszek én rákhalász egész életembe!*" Nem nagy különbség... mégis egy világot jelentett... Hetente háromszor esti iskolába járt, az ütött-kopott *Sziget hercegnő*-n hajózott oda meg vissza. Halálfáradt volt ugyan az egész napi rákcsapdahuzogatástól, hanem azért ment rendületlenül, s csak annyi időt engedélyezett magának, hogy lezuhanyozza magáról a rák meg a sós lé átható bűzét, és bekapjon két szendvicset egy meleg kávéval. Egy idő után, amikor Maddie látta, hogy tényleg komolyan gondolja, forró levest adott neki az útra. Különben nem evett volna mást, mint azt a gusztustalan hot-dogot, amit a komp büféjében árultak.

Maddie nem felejtette el, hogyan tipródott a konzervlevesek előtt a boltban - *annyi*,

de annyi volt belőlük! Jó lesz-e neki a paradicsomleves? Nem mindenki szereti. Sőt vannak, akik *ki nem állhatják*, még akkor sem, ha tejjel van csinálva víz helyett. Legyen zöldségleves? Pulyka? Csirkekrémleves? Szeme jó tíz percig tehetetlenül pásztázta a polcot, míg végre Charlene Nedeu megkérdezte, segíthet-e valamiben - no persze csípős gúnnyal a hangjában, úgyhogy Maddie mindjárt maga előtt látta, hogyan meséli el Charlene mindezt másnap a középiskolában a lányoknak, és hogyan vihognak rajta az öltözőben, pontosan tudván, mi is a baj az ő fejében, az a szegény kisegér Maddie Sullivan, aki annyit sem képes eldönteni, hogy melyik *leveskonzervet* vegye meg. Aki csak ismerte, kész rejtélynek, sőt csodának tartotta, hogyan volt képes eldönteni, hogy igent mondjon Jack Pace-nek... no persze, ők nem tudtak az igáról, amit mindenképpen meg kellett találnia, meg arról, hogy ha egyszer megtalálta, szüksége van valakire, aki megmondja neki, mikor feküdjön neki, és merrefelé húzzon.

Maddie leves nélkül és lüktető fejfájással távozott a boltból.

Mikor aztán összeszedte a bátorságát és megkérdezte Jacket, mi a kedvenc levese, az azt felelte: "Csirkegaluska-leves. Az a konzerves." És azon kívül?

Azon kívül semmi, csak a csirkegaluska - a konzerves. Más levesre Jack Pace-nek egész életében nem volt szüksége, aminthogy Maddie Pace-nek sem volt szüksége más válaszra (e tárgykörben legalábbis) a magáéban. Így aztán másnap könnyű léptekkel és derűs lélekkel libbent fel a vetemedett falépcsőn a boltba, és megvette mind a négy csirkegaluska-levest, ami a polcon állt. Mikor megkérdezte Bob Nedeu-t, van-e még belőle, az azt felelte, hogy egy egész *ládával* porosodik az udvaron.

Maddie megvette az egész ládát, s ezzel akkora megrökönyödést keltett a boltosban, hogy Bob saját kezűleg cipelte le neki a teherautóhoz, sőt még azt is elfelejtette megkérdezni, mi végre kell neki az a *töméntelen* konzerv, mely feledékenységeért meg is kapta este a magáét kíváncsi feleségétől és leányától.

- Hidd el nekem, és vésd jól az eszedbe! - mondta neki Jack, egy héttel azelőtt, hogy megesküdtek (és Maddie *elhitte* és az *eszébe véste*). - Én több leszek, mint rákhalász! Az apám azt mondja, megszállt az ördög. Azt mondja, ha a csapdahuzogatás jó volt az ő apjának meg az öregapjának, meg annak az öregapjának, vissza egészen Ádámig-Éváig, ha *őt* hallgatod, akkor nekem is jó lehet. Hát egy rossebet! - akarom mondani, *nem!* Én ennél többre fogom vinni! - A lányra pillantott, tekintetéből szigorúság áradt, eltökéltség, ugyanakkor szerelem, remény és hit. - Énbőlőlem több lesz, mint rákhalász, és neked is jobb sorsot szánok, mint hogy egy rákhalász felesége légy! Neked bent lesz házad a szárazföldön, úgy ám!

- Igen, drágám!

- Énnekem meg nem egy kibaszott Chevroletem lesz! - Jack mélyet lélegzett, és kezébe vette a lány kezét. - *Olds-mobile*, az igen!

Merőn Maddie szemébe nézett, mintha arra bátorítaná, torkolja le vad és merész ambícióiért. Ez persze nem történt meg, a lány azt mondta, *Igen, drágám*, immár harmadszor vagy negyedszer az este folyamán. Mióta Jack udvarolt neki, ezerszer és ezerszer elmondta már, és nem volt kétsége afelől, hogy még milliószor el fogja mondani, mielőtt a halál el nem ragadja valamelyiküket - szerencsés esetben mindkettőjüket egyszerre. *Igen, drágám...* Hát van még a világ összes nyelvében két másik szó, amelynek így egymás mellé helyezve ilyen csodaszép dallama lenne...

- Többre viszem, a kibaszott életbe! Felőlem gondolhat az öreg, amit akar, akár körbe is röhöghet! - Megint elkapta a hév, ilyenkor úgy beszélt, mint régen. - Meg fogom csinálni! És tudod, ki fog ebben segíteni nekem?

- Igen... - felelte a lány derűs nyugalommal. - *Én...*

Jack felnevetett, és a karjába nyalábolta. - Hallod-e, szivi, bolondulok érted!

Így hát összeházasodtak, mint a mesében, s abban az első néhány hónapban - amikor szinte mindenütt, ahol megjelentek, üdvívalgással fogadták őket: "hahó, itt az újdonsült pár!" - Maddie tényleg mintha csak tündérmesében élt volna. Ott volt neki Jack, akire támaszkodhatott, Jack, aki segített, ha határoznia kellett valamiben, és ez volt a legeslegjobb az egészben. A legnehezebb választás elé akkor került abban az első évben, amikor el kellett dönteni, milyen függöny illene legjobban a nappaliba - istenem, a katalógusban egyszerűen *temérdek* függöny volt! -, s ebben az anyjára a legkevésbé sem számíthatott. Maddie anyja a vécépapírfajták között sem bírt választani.

Máskülönben az az év maga volt a boldogság és biztonság - milyen boldogság is volt Jacket szeretni a süppedős ágyban, miközben a téli szél oly metszón süvített végig a szigeten, mint kés pengéje a kenyérszékán... milyen biztonság is volt maga mellett tudni Jacket, aki megmondta neki, mit is akarnak, és hogyan érik azt el. Jó volt szeretni - olyan jó, hogy néha, amikor nappal a férfira gondolt, a térde elerőtlenedett s a gyomra bizseregni kezdett -, ám az, ahogy Jack mindent tudott, és ahogy ő egyre nagyobb odaadással rábízhatta magát a férfi ösztöneire, még annál is sokkal-sokkal jobb volt. Igen, egy darabig minden *igazi* tündérmese volt.

Ám akkor Jack meghalt, és a dolgok kezdtek szörnyen furcsák lenni. Nemcsak Maddie-nek.

Mindenkinek.

Épp mielőtt a világ belecsúszott volna ebbe a felfoghatatlan lidércnyomásba. Maddie ráébredt, hogy, anyja szavaival élve, "teherben" maradt, amely úgy hangzott, mintha legalábbis valami undokság telepedett volna a nyakába (Maddie-nek mindenesetre ez jutott a szóról eszébe). Jack és ő addigra átköltöztek Pulsiferék szomszédságába, a Gennesault-szigetre, amit az ottaniak meg a közeli Kismagas lakói csak Jenny néven emlegettek.

Mikor másodszorra is elmaradt a vérzése, egy darabig szokás szerint emésztette magát, aztán négy álmatlan éjszaka után bejelentkezett dr. McElwainhez a parton. Visszatekintve, örült, hogy így történt. Ha megvárta volna, amíg harmadszor is elmarad a vérzése, Jacknek még egy hónap boldogság sem jutott volna, ő pedig nem élvezhette volna azt a sok kis figyelmességet és kedvességet, amivel elhalmozta.

Visszatekintve - most, hogy immár *megbirkózik* a dolgokkal - határozatlansága egyenesen nevetségesnek tűnt, de azért a szíve mélyén tudta, hogy igenis roppant bátorság kellett ahhoz, hogy elmenjen megvizsgáltatni magát. Azt akarta, legyen amúgy igazából rosszul reggelente, hogy még biztosabb legyen, azt kívánta, verje fel álmából a hányinger. Bár úgy időzítette, hogy akkor jelentkezzen be és menjen el az orvoshoz, amikor Jack munkában van, a szigetről mégsem lehet csak *úgy átsurranni* azon a kompon a partra, túl sok ember láthatná mindkét szigetről. Valaki biztosan elejtené Jacknek, hogy a minap látta a feleségét a *Hercegnő*-n, és akkor Jack azonnal tudni akarná, mi a helyzet, s ha ő, Maddie tévedett volna, hát úgy nézne rá, mint valami libára...

De hát nem tévedett; gyermeket várt (félre a szóval, ami úgy hangzik, mintha valami undokság telepedne az emberre!), és Jack Pace-nek pontosan huszonhét napja maradt, hogy jövendő első gyermekének örüljön, mígnem egy irtózatosszerű hullám elkapta és nekivágta a *Babám* oldalának, amit Mike bácsikájától örökölt valaha. Jack jól úszott, és fel is bukott a felszínre, akár egy parafa dugó, ahogy később Dave Eamons dadogva beszámolt róla Maddie-nek, de épp amint felmerült, jött egy másik hatalmas hullám, és egyenesen belétaszajtott a csónakot. Dave ennél nem mondott többet, ám Maddie szigetlakó lány volt, és tudta, mit tudta, *hallotta* azt a kongó csattanást, amellyel az alságos nevű csónak beléhasít a férje fejébe, s abból kiömlik vér, hajcsomó, csont s tán még az agyvelő azon része is, amely újra és újra kimondatta vele a nevet: Maddie, midőn az éjszaka sötétjében beléhatolt.

Súlyos, csuklyás anorákjában, gumicsizmájában és bélelt nadrágjában Jack Pace úgy süllyedt le a fenékre, akár egy kődarab. Üres koporsót temettek el a Jenny-sziget északi végében fekvő kis temetőben; Johnson tiszteletes (a Jennyn meg a Kismagason szabadon választhatott az ember vallást: lehetett metodista, vagy ha az nem felelt meg, lehetett eltévelyedett metodista) pontosan olyan hevülettel mondta el beszédét felette, mint az összes többi koporsó felett. A szertartásnak vége volt, Maddie pedig

ott állt huszonkét éves fejjel, özvegyen, hasában egy poronttyal, és nem állt mellette senki, aki legalább megmutatta volna neki azt az igát, nemhogy megmondta volna, merről feküdjön neki és meddig húzza.

Először azt gondolta, visszaköltözik a Kismagasra az anyjához, és ott várja ki az idejét, de az egy év, amit Jack-kel együtt élt le, valamennyire kitágította a látókörét, és tisztában volt vele, hogy az anyja legalább olyan elveszett - ha nem elveszettebb -, mint ő maga, így aztán nem volt benne olyan biztos, helyesen cselekedne-e, ha visszaköltözne hozzá.

"Maddie", beszélt neki Jack újra és újra (merthogy a világnak ugyan halott volt, de nem úgy Maddie fejében; az ő fejében olyan elevenen élt, mint amilyen elevenen egy halott élhet... legalábbis *akkor még* így vélte), "te csak egy dologban tudsz dűlőre jutni - abban, hogy ne juss dűlőre." Anyja sem volt jobb. Miközben telefonon beszélgettek, Maddie reménykedve várta, *mondja meg* már végre, hogy menjen haza hozzá, csak hát Mrs. Sullivan legfeljebb egy tízéves gyereknek mert *megmondani* valamit. - Esetleg hazaköltözhetnél, drágám... -, kockáztatta meg egyetlenegyszer, de Maddie még azt sem tudta megállapítani, ez vajon azt jelenti-e, hogy *gyere haza*, vagy éppen azt, *nehogy szavamon fogj valamiért, amit csak úgy illendőségből ajánlottam*. Maddie hosszú, álmatlan éjszakákon át próbálta eldönteni magában, hogyan értelmezze, de csak egyre jobban összekuszálódott benne minden.

És aztán elkezdődött ez az egész lidércvilág; egyetlen kegye a sorsnak benne, hogy a Jennyn csak egy aprócska temető volt (megannyi üres koporsóval - ami valamikor oly szánalmasnak tűnt, ám Maddie most ezt is a sors kegyének, ajándékának érezte). A Kismagason kettő volt, meglehetősen nagy mind a kettő, ezért aztán sokkalta biztonságosabbnak tetszett a Jennyn maradni és várni.

Igen, várni fog, s majd meglátja, megmarad-e a világ vagy elpusztul.

Ha megmarad, kivárja a gyereket. Most tehát, azok után, hogy életét eddig passzív engedelmességben vagy legfeljebb a reggeli felkelések után egy-két órával elpárolgó elhatározásokban élte le, most végre *megbirkózik a dolgokkal*. Tudta, hogy mindez részben annak eredménye, hogy egymás után érték a roppant megrázkódtatások, kezdve a férje halálától egészen addig a legutóbbi tévéadásig, amit Pulsiferék műholdvevője kapott el: egy holtra vált arcú fiatal kölyök, akit a CNN-hez vezényeltek riporterszolgálatra, arról tudósított, hogy az Amerikai Egyesült Államok elnökét, a first ladyt, a külügyminisztert, Oregon állam tiszteletre méltó első szenátorát meg a kuwaiti emírt elevenen falták fel a zombik a Fehér Ház Keleti szobájában.

- Hadd ismételjem meg - a botcsinálta riporter állán és homlokán stigmaként éktelenkedtek a pattanásrügök. Szája és arca remegni kezdett, keze nyavalyatörősen

rángatózott. - Hadd ismétljem meg: az elnök úr, a felesége s egy csomó politikai nagyjú, akik a Fehér Házban ünnepi lazac- és cseresznyeebédre voltak hivatalosak, egy sereg hulla lakomájává vált az imént. - A kölyök ekkor eszeveszett nevetésben tört ki, és torkaszakadtából üvölni kezdett. - *Rá-rá, Yale! Rá-rá, hajrá!* - Végül kirohant a képernyőből, s nyomában a CNN hírsztala Maddie emlékezete szerint először maradt gazdátlanul. Pulsiferékkal együtt döbbent csendben ültek a tévé előtt, mígnem eltűnt a hírsztal is, s a helyében megjelent egy Boxcar Willie-lemez hirdetés - boltban nem kapható, de ha a képernyő alján most látható 800-as telefonszámot feltárcsázza, hozzájuthat ehhez a fantasztikus válogatáshoz. A kis Cheyne Pulsifer egyik ceruzája ott hevert a kisasztalon, a karosszék mellett, amelyben Maddie ült, s ő valami őrült oknál fogva felemelte és lefirkantotta a számot egy darab papírra. Mr. Pulsifer felállt, s szótlánul elzárta a tévét.

Maddie jó éjszakát kívánt nekik, és megköszönte a tévénezést meg a pattogatott kukoricát.

- Biztos, hogy jól vagy, Maddie drágám? - kérdezte tőle Candi Pulsifer immár ötödször az est folyamán. Maddie pedig ötödször válaszolta, hogy igen, remekül, és hogy *ő megbirkózik a dolgokkal*, Candi meg azt mondta, *hát persze, tudja*, de azért az emeleti szoba, ami valamikor Briané volt, bármikor a rendelkezésére áll. Maddie megölelte Candit, arcon csókolta, a lehető legelbűvölőbb köszönőszavakkal elhárította a szívélyes meghívást, és végre-valahára elszabadulhatott. Már végiggyalogolta a házáig tartó félmérföldes utat az erős szélben, mikor a konyhába belépve észrevette, hogy még mindig azt a papírdarabkát szorongatja, amely a 800-as számot lejegyezte. Felhívta, de süket maradt a kagyló. Se magnóhang, hogy a vonalak jelenleg foglaltak, vagy hogy a szám megváltozott; se vonalzavart jelző síró szirénahang; se bűgás, se sípolás, se kattánás, se kattogás. Csak a süket csönd. Maddie ekkor értette meg teljes bizonyossággal, hogy a világvége vagy eljött már, vagy eljövőben van. Ha az ember már a 800-as számot se képes felhívni, hogy megrendelje a Boxcar Willie-lemezt, ami boltban nem kapható, ha mióta az eszét tudja, először szűnt meg a telefonközpont-szolgálat, akkor a világvége feltartóztathatatlanul itt van.

A konyhafalra visszaakasztott telefon mellett állva megtapogatta kerekedő pocakját, s először mondta ki hangosan, maga sem érzékelve, hogy ő beszél: - Tehát itthon foglak megszülni. Ne félj, nem lesz semmi baj, csak készülj fel, és állj készen, te gyerek! Ne felejtse el, egyszerűen nincs más lehetőség. Itthon *kell* hogy megszüljek. Várta a rettegést, de nem jött.

- Megbirkózom veled, meg én -, mondta, de most hallotta is, és meg is vigasztalta saját magabiztos hangja.

Egy gyerek.

Ha a gyerek megszületik, a világvégének is vége szakad.

- Édenkert... - mondta, és mosolygott. Mosolya édes volt, madonnamosoly. Mit számít, hány rothadó hulla (tán Boxcar Willie is köztük, legjobb tudomása szerint) vonszolja magát a föld színén.

Gyereke lesz. Meg fog szülni, itthon, egyedül. Megmarad az édenkert lehetősége.

Az első jelentések egy vadonszéli ausztrál falucskából érkeztek, emlékezetes neve volt: Badarfalva. Az első amerikai város, ahonnan eleven halottakról érkezett tudósítás, a floridai Thumper volt. Az első cikk Amerika legnépszerűbb szupermarket-képeslapjában jelent meg.

EGY FLORIDAI VÁROSKÁBAN ÉLETRE KELTEK A HOLTAK! - süvítette a szalagcím. A cikk egy film ismertetésével kezdődött, amelynek az volt a címe: *Eleven halottak éjszakája*, s amelyet Maddie nem látott, majd említés esett benne egy másik filmről is, a *Makumba szerelem*-ről. Maddie ezt sem ismerte. Három fénykép illusztrálta. Az egyik egy snitt volt az *Eleven halottak éjszakája*-ból; egy kihalt, tanyasi ház előtt egy minden jel szerint a bolondokházából szökött kompánia rajcsúrozott az éjszaka kellős közepén. A *Makumba szerelem* snittjén egy szőke szépség látszott, akinek bikinifelsőjéből sütőtök nagyságú keblek domborodtak ki. A szőkeség feltartott kézzel és leírhatatlan iszonyattal sikoltzott egy álarcos, valószínűleg fekete férfi láttán. A harmadik felvétel állítólag a floridai Thumper városában készült. Elmosódott, szemcsés fénykép volt, meghatározhatatlan nemű személyt ábrázolt egy videós játékterem előtt. A cikk szerint az illető "halotti lepelbe" volt burkolózva, noha az éppenséggel akármilyen mocskos lepedő is lehetett.

Nem nagy eset. Múlt héten KÓRISTAFIÚT ERŐSZAKOLT MEG A NAGYLÁBÚ, ezen a héten halottak kelnek ki a sírból, jövő héten tömeggyilkos törpe lesz a szenzáció. Nem nagy eset, amíg a TV-csatornán be nem játszották az első hírműsort ("Tanácsos lenne gyermekeiket kiküldeni a szobából", vezette be komor arccal Tom Brokaw): bomló testek, csupasz csontjaik kiütöztek az összeaszott bőr alól; közlekedési balesetek áldozatai, felszaggatott arcukat, bezúzott koponyájukat immár nem takarta a jótékonyan álcázó temetési festék; nők, hajuk zsongó-ragacsos méhkas, még ott másztak és nyüzsögtek benne a kukacok és a bogarak, arcuk üres, egyúttal számító, valami hibbant tudomást tükröző. Nem nagy eset, amíg meg nem jelentek az első iszonytató felvételek a *People* magazinban, melynek fóliázott példányain narancssárga matrica figyelmeztetett: KISKORÚAKNAK NEM ELADÓ!

Ekkor már nagy eset volt.

Mikor az ember látta, ahogy egy oszló, még temetési öltönyének sárcsíkos foszlányaiba burkolt tetem egy sikoltozó nő torkát marcangolja, akinek trikóján ez volt olvasható: HOUSTON OLAJHAJÓK, akkor bizony rá kellett ébredni, nagyon is nagy eset ez.

És ekkor kezdődtek a vádaskodások meg a kardcsörtetések. A világ figyelme három álló héten át elterelődött a sírjuktól mint beteg lárvatokból menekülő, groteszk molylepkéként kikelt hullákról, s helyette a két, feltartóztathatatlan összeütközéshez vezető kényszerpályára került atomhatalom játszmája felé fordult.

Az Egyesült Államokban nincsenek zombik, nyilatkozták a kommunista Kína televíziós kommentátorai; mindez csak önös kapitalista céljaikat szolgáló hazugság, a Kínai Népköztársaság ellen viselt vegyi háború megbocsáthatatlan bűnét takargatandó, amely az indiai Bhopalban történt eseményeknek még szörnyűbb (s hozzá szándékos) változata. Ha a sírjaikból kikelt halott elvtársak tíz napon belül nem térnek illő halotti nyugovóra, megtorló intézkedések fogatosítottak. Az anyaországból kiutasítottak minden amerikai diplomatát, és számos incidensről érkezett tudósítás, miszerint amerikai turistákat vertek volna agyon.

Erre az elnök (aki nem sokkal ezután maga is zombicsemege lett) hasonló vádaskodásokkal reagált, amolyan bagoly mondja verébnek módjára (egyébiránt tényleg olyan lett, mint egy bagoly, s a második választási ciklusban legalább húsz kilót szedett fel). Az amerikai kormány, jelentette ki népének, vitathatatlan bizonyítékokkal rendelkezik arra vonatkozólag, hogy a Kínában észlelt járkáló hullákat előre megfontolt szándékkal helyezték szabadlábra, és hiába ugrál az a ferde szemű, lapos arcú Főpanda, azt állítván, hogy a végső kollektívizmust keresve több mint nyolcezer eleven halott barangol immár az országban, *mi* határozott bizonyítékok alapján tudjuk, legfeljebb ha negyvenről lehet szó. Igenis a *kínaiak* azok, akik e tettet, ezt az égbekiáltóan gyalázatos tettet elkövették, hogy a vegyi háború eszközeivel derék amerikai hazafiakat keltettek életre, akik ily módon feltámadva csakis és kizárólag más derék amerikaiakkal kívánnak táplálkozni, s amennyiben ezek az amerikaiak - nem egy közülük előző életében jóra való demokrata - nem térnek *öt* napon belül illő halotti nyugovóra, úgy a vörös Kínában kő kövön nem fog maradni.

A NORAD a DEFCON-2 jegyében állt, amikor egy Humphrey Dagbolt nevezetű angol csillagász észlelte a műholdat. Vagy az úrhajót. Vagy a lényt. Vagy akármit, ördög tudja a nevét. Dagbolt nem volt hivatásos csillagász, csak egy amatőr csillagfűrész Közép-Angliában - mondhatni, névtelen senki - mégis szinte bizonyosan ő mentette meg a világot valamely szörnyű termonukleáris katasztrófától, ha nem egy mindent elpusztító atomháborútól. Összességében nem rossz heti teljesítmény egy orrsövényferdüléssel, randán pszoriázisos pasastól.

Először úgy tűnt, hogy a két összeakaszzkodóban lévő politikai nagyhatalom nem akar *hinni* Dagbolt felfedezésében, még azután sem, hogy felvételeit és adatait a Londoni Királyi Obszervatórium is hitelesnek nyilvánította. Végül azonban mégiscsak bezárultak a rakétasilók, s a világ összes teleszkópja, némi nehezteléssel ugyan, de a Féregfa csillagra szegeződött.

A hivatlan jövevény mibenlétét felderítendő közös amerikai-kínai űrmissziót a Lanzhou-magaslatról indították útnak, nem egészen három héttel azután, hogy az első fényképek megjelentek a *Guardian*-ban. Az amatőr csillagász sztár is az űrhajón volt, orrsövényferdülésesül. Igazság szerint nehéz is lett volna távol tartani a programtól, hiszen világcsofálta hős lett, a legismertebb angol - Winston Churchill óta. Mikor a kilövés előtt egy nappal egy riporter megkérdezte tőle, fél-e, Dagbolt kedvesen otromba, férfias nyerítéssel felnevetett, megdörgölte lenyűgözően hatalmas orrát, és így kiáltott fel: "Rettegek, édes fiam! Halálosan rettegek!"

Mint kiderült, minden oka megvolt a rettegésre.

Mindannyiuknak.

A *Hsziao Ping/Truman* űrhajóról fogott adás utolsó hatvanegy másodperce annyira vérfagyasztó volt, hogy a három illetékes kormány egyike sem merte nyilvánosságra hozni, így aztán hivatalos kommuniké nem is került kibocsátásra. Ez végül is nem sokat osztott-szorzott volna, a vállalkozást húszezer amatőr rádiós kísérte figyelemmel, és legalább tizenkilencezernél forgott a szalag, amikor az űrhajót - van rá jobb szó? - invázió érte.

Kínai hang: Féregek! Mintha valami sűrű gömb...

Amerikai hang: Úristen! Nézzétek! Felénk tart...!

Dagbolt: Valamiféle extrudálás történik. Az oldalablak...

Kínai hang: Betört! Betört! Azonnal felvenni az úrruhát, barátaim! (Érthetetlen karattyolás)

Amerikai hang: ...és beeszi magát a...

Kínai nő hangja (Csing Ling Szung): Állítsák meg... állítsák meg a szemeket...

(Robbanás hangja)

Dagbolt: Robbanási dekompresszió következett be. Három... nem, négy halottat látok, és féregket... féregket körös-körül...

Amerikai hang: Arcvédőt! Arcvédőt! Arcvédőt!

(Sikoltás)

Kínai hang: Mama, hol vagy?! Jaj istenem, mama!

(Sikolyok. Hangok, mint mikor egy fogatlan vénember krumplipürét szörcsög fel.)

Dagbolt: A kabinban nyüzsögnek a férgek... legalábbis olyanok, mint a férgek... vagyis hogy azt kell megállapítanunk, hogy valóban férgek... amelyek a nagy szatellitből nyomultak elő... vagyis abból, amit mi annak véltünk... és a kabinban nyüzsögnek a... azt kell megállapítanunk, hogy lebegő testrészek. Ezek az úrférgék minden jel szerint valami savat bocsátanak ki magukból...

(E ponton robbanófejeket lőttek ki: az égés időtartama 7,2 másodperc. Talán menekülni próbáltak, talán megsemmisíteni a központi objektumot. Akárhogyan is, a manőver nem volt sikeres. Valószínű, hogy magukat a robbanókamrákat is eltömték már a férgek. Ling Yang kapitány pedig - vagy amelyik tiszt éppen szolgálatban volt - úgy vélte, az eltömődés miatt elkerülhetetlen, hogy rövid időn belül felrobbanjanak az üzemanyagtankok. Ez idézte elő a működési zárlatot.)

Amerikai hang: Krisztusom, a fejekben vannak, zabál-ják az agya...

(Vételzavar)

Dagbolt: Úgy vélem, az elővigyázatosság azt diktálja, hogy stratégiai visszavonulást hajtsak végre a hátsó raktárrészbe: a legénység többi tagja halott. Kétség nem fér hozzá. Kár. Bátor csapat volt. Még az a dagadt amerikai is, aki folyton az orrát piszkálta. Másfelől azt hiszem, mégsem...

(Vételzavar)

Dagbolt: ...végül is nem lehetnek halottak, mert Csing Ling Szung... helyesebben azt kell megállapítsuk, Csing Ling Szung levált feje épp az imént lebegett el mellettem, a szeme nyitva volt és pislogott. Úgy tűnt, hogy megismert, és hogy...

(Vételzavar)

Dagbolt: ...szeretném Önöket...

(Robbanás. Vételzavar)

Dagbolt: ...körös-körül. Ismétlem, körös-körül. Hemzsegnek. Kérem... tud-e bárki arról, hogy ezek...

(Dagbolt sikolyai, káromkodásai, aztán már csak a sikolyai. Aztán a fogatlan vénember-hangok megint.)

(Vétel vége)

A *Hsziao Ping/Truman* három másodperccel később felrobbant. A Féregfa csillagnak nevezett durva gömbből kinyomuló gomolyagot a Földön több mint háromszáz teleszkóp észlelte a rövid és meglehetősen szánalmas összecsapás alatt. Az adás utolsó hatvanegy másodpercének elején az űrhajót egyre jobban elhomályosította valami *kétségkívül* féregkre emlékeztető gomolyag. Az utolsó vétel legvégén már nem is látszott semmi az űrhajóból - csak a nyüzsgő tömeg, ami rátapadt. Az utolsó robbanás után néhány másodperccel egy időjárási műholdnak sikerült készítenie egyetlen képet a lebegő romokról, melyek közt szinte bizonyosan voltak féregdarabkák. Egy kínai űrruhában ellebegő levált emberi láb jóval egyértelműbben volt azonosítható.

Ám mindez, bizonyos szempontból, lényegtelen volt. A két ország tudósai és vezető politikusai pontosan tudták, hol helyezkedik el a Féregfa csillag: a Föld ózonrétegén támadt egyre terjeszkedő lyuk felett. És valamit küldött le onnan a Földre, és az a valami nem expressz virágküldemény volt.

Rakétabombák következtek. A Féregfa könnyedén félretáncolt útjukból, aztán visszaállt helyére az ózonlyuk felett. Pulsiferék műholdas tévéjén egyre több halott kelt fel és járt, de immár sarkalatos különbséggel. Kezdetben a zombik csak azokba az élőkbe haraptak, akik túl közel kerültek hozzájuk, ám az azt megelőző hetekben, hogy Pulsiferék high-tech Sonyja már csak üres hómezőket mutatott, a holtak kezdtek maguk is közel férközni az élőkhez. Igen, úgy tűnt, hogy határozottan *ízlett* nekik, amit ettek. A "dolog" elpusztítására tett utolsó kísérletet az Egyesült Államok tette. Az elnök hozzájárulását adta a kísérlethez, hogy a Féregfa csillagot a Föld körül keringő nukleáris űrzenállal pusztítsák el, mintegy a feledés leplét borítván saját előző kijelentéseire, amelyek szerint Amerika soha nem bocsátott és soha nem fog bocsátani atomfegyvereket az űrbe. A kijelentésekről mindenki más is elfeledkezett, talán mert annyira lefoglalt mindenkit a sikerért való buzgó imádkozás.

Az ötlet jó volt, de sajnos nem vált be. Egyetlen rakéta nem lett kilőve egyetlen Föld körüli atombázisról sem. Összesen huszonnégy abszolút fiaskó volt a mérleg.

Ennyit a modern technológiáról.

És aztán, föld és ég ezen megrázkódtatásai után jött a magános kis temető dolga, itt a Jennyn. De még ez sem számított Maddie-nek túl sokat, végtére is ő maga nem volt ott. Most, hogy a civilizáció fenyegetőleg a végéhez közeledett, s a sziget elvágva maradt a világtól - lakói szerint nagyon is jótékonyan elvágva -, kimondatlan, de vitathatatlan erővel éledtek újjá a régi szokások. Addigra már mindenki tudta, mi fog történni; a kérdés csak az volt, *mikor*. Meg az, hogy mennyire felkészülten várják az amikort.

De ez nem a nőkre tartozott.

Persze Bob Daggett volt az, aki megszervezte az őrszolgálati beosztást. Így is volt ez rendjén, elvégre Bob volt a helyi tanács első embere a Jennyn ezer éve. Az elnök halálát követő napon (a gondolat, hogy ő és a first lady eszevesztetten randalírozik Washington utcáin, és úgy tépik-marják az emberi kezeket-lábakat, mint pikniken a csirkecombot szokás, nem nyert említést; ez azért egy cseppet túl volt az elviselhetőség határán, még akkor is, ha *végtére* is demokrata volt a gazember, szőke nejevel egyetemben) Bob Daggett a polgárháború kitörése óta először hívott össze kizárólagosan férfiakat érintő falugyűlést. Maddie nem volt ott, de hallotta. Dave Eamons mindent elmondott neki, amit tudnia kellett.

- Férfiak! Mind tisztába' vagytok vele, hogy mi a helyzet! - kezdte Bob. Arca olyan pergamenszínű volt, mintha sárgasága lett volna, s az emberek fejében rögtön megfordult, hogy négy lánya közül csak egy él még otthon a szigeten. A másik három máshelyütt van már... mondjuk így: az anyaföldön.

De a pokolba is, mindannyiuknak van valakije az anyaföldön, ha már éppen arról van szó.

- Itt a Jennyn csak egyetlen csontkertünk van - folytatta Bob -, és abba' egyelőre nem történt semmire, evviszont nem jelenti azt, hogy nem is *fog*. Sokfelé nem történt még semmire... csakhogy ha egyszer elkezdődik, a semmiből cudarul hamar lesz valami.

Szavait helyeslő moraj fogadta. A gimnáziumi tornacsarnokban, amely az egyedüli hely volt, ahol elérték, vagy hetven férfi gyűlt össze, korban a nemrég tizennyolc évesé serdült Johnny Crane-től kezdve Bob nyolcvanéves dédnagybátyjáig, Frankig bezárólag, akinek fél szeme üvegből volt, szája szünet nélkül dohányt rágott. A tornateremben persze nem volt köpöcsésze, úgyhogy Frank Daggett egy üres majonézesüveget hozott, abba köpködte a levelet. Mint most is.

- Ej, Bobby, ne kerülgesd a forró kását! - mondta. - Nem kortesbeszéd ez, az óra meg ketyeg!

Újabb helyeslő moraj. Bob Daggett elvörösödött. A dédnagybátyjának valahogy mindig sikerült úgy beállítani őt, mint valami tesze-tosza dilinyóst, ezenkívül ha van valami, amit jobban utál, mint hogy tesze-tosza dilinyós-nak nézik, az az, hogyha Bobbynak hívják. A hétszentségit, neki *birtoka* van! És ő *tartja el* ezt a vén trotyyost - ki veszi neki a dohányt, ha nem ő?

Ámde mindezt most nem vághatta a szemébe. Az öreg Frank szeme szikrákat szórt.

- Rendben - felelt végül kurtán Bob. - Tessék. Tizenkét emberre van szükségünk egy őrségben. Pár perc, és összeállítok egy szolgálati listát. Négyórás váltásokkal.

- Bírok én tovább is talpon lenni, mint négy vacak órát! - szólt közbe Matt Arsenault. Mint azt Dave később elmondta Maddie-nek, Bob a gyűlés után kijelentette, hogy *egy ilyen* ingyenélő, mint Matt Arsenault, se merete volna kinyitni így a csőrét egy ilyen tekintélyes gyűlésen, ha az öreg nem nevezi őt az egész sziget férfilakóinak füle hallatára Bobbynak, mintha valami taknyos kölyök lenne, s nem három hónap híján ötvenéves meglett férfi.

- Lehet, hogy bírsz, lehet, hogy nem bírsz - felelt rá Bob -, de sok meleg testünk van, és nem szabad, hogy az őrszolgálatban bárki is elaludjon.

- Én nem fogok...

- Nem mondtam, hogy *te!* - vágta rá Bob, de nem vette le a szemét Matt Arsenaultról, mintegy sejtetendő, hogy *óra értette*. - Ez nem gyerekjáték. Ül le és fogd be a szád!

Matt Arsenault nyitotta ugyan, hogy válaszoljon, de aztán körbepillantott a többi férfin - köztük Frank Daggetten is -, és bölcsen visszakozott.

- Akinek puskája van, hozza magával, ha rá kerül a sor - folytatta Bob. Kicsit jobban érezte magát most, hogy ezt a taknyost így eligazította. - Feltéve, ha legalább huszonkettes. Ha nincs nagyobb, gyűjjetek ide, itt majd kaptok egyet.

- Nem is tudtam, hogy az iskolának fegyverraktára van! - Ezt Cal Partridge mondta, szavai után nevetés futott végig a termen.

- Egyelőre nincs, de majd lesz - felelte Bob -, merhogy minden férfi, akinek egynél több huszonkettes vagy annál nagyobb puskája van, ide fogja hozni! - John Wirleyre, az iskolaigazgatóra nézett. - Jó lesz, ha az irodában tartjuk?

Wirley bólintott. Mellette Johnson tiszteletes dörzsölgette kissé bárgyún a kezét.

- Szarok rá! - szólalt meg Orrin Campbell. - Feleségem és két gyerekem van otthon. Hagyjam őket védtelenül, ha netán betoppan hozzájuk lakomára egy sereg hulla, amíg én őrségben vagyok?

- Nem fog betoppanni senki, ha mi rendesen végezzük a csontkertben a dolgunkat! - válaszolt sziklaszilárdan Bob.

- Van kézfegyveretek is. Arra nekünk nincs szükségünk. Szedjétek össze, melyik nő tud lőni és melyik nem, nekik fogjuk adni a pisztolyokat. Csoportokban lesznek, nem egyedül!

- Legalább kártyázhatnak! - kotkodált közbe a vén Frank. Ezen Bob is elmosolyodott. Ez az, így kell ezt csinálni, a szentségit!

- Éjszakára teherautókat állítunk körbe, hogy elég fényünk legyen. - Sonny Dotsonra pillantott, aki a Jennyn lévő egyetlen benzinkutat üzemeltette. Sonny munkája nem annyira abban állt, hogy autókat és teherautókat tankoljon fel - ezen a nyamvadt kis szigeten nem sok hely volt, ahol autózni lehetett volna, s a szárazföldön egyébként is tíz centtel olcsóbb volt az üzemanyag -, mint inkább abból, hogy a rákhalász csónakokat meg nyáron a rozoga kikötőjéből kifutó motorcsónakokat töltsse fel. - Adod a benzint hozzá, Sonny?

- Jegyet kapok?

- Örülj, hogy lyuk marad a seggeden! - reccsent rá Bob. - Majd ha rendeződnek a dolgok - ha lesz olyan szerencsénk -, akkor megkapod, ami jár.

Sonny körülnézett, de csak kemény tekinteteket látott, hát vállat vont. Kicsit morcosnak látszott, de voltaképpen iszonyú zavarban volt, ahogy Davey Maddie-nek elmondta másnap.

- Jó ha van négyszáz gallon üzemanyagom! - morogta. - Az is nagyrészt dízel.

- Öt generátor van a szigeten - szólalt meg Burt Dorfman. (Ha Burt megszólalt, mindenki odafigyelt; mint egyetlen zsidót a szigeten, rejtélyes és félelmetes figurának tartották, szinte orákulumnak.) - Dízellel jár mindegyik. Ha kell, én csinálom fényt.

Halk moraj. Ha Burt azt mondja, tud csinálni, akkor tud. Burt zsidó villanyszerelő volt, márpedig azok a legjobbak, mint azt a külső szigeteken ki nem mondottan, ám annál nagyobb meggyőződéssel vallották az emberek.

- Úgy kivilágítjuk azt a fránya temetőt, mint egy operettszínpadot! - mondta Bob.

Andy Kingsbury állt fel. - Hallottam a hírekben, hogy ha néha sikerül fejbe lőni egy ilyen izét, van, hogy fekvé marad, van, hogy nem.

- Van láncfűrészünk - felelt rá Bob szilárd nyugalommal -, és amelyik nem marad holtan... hát gondoskodunk róla, hogy ne jusson messzire elevenen.

Elteltek az őrszolgálati lista összeállításától, nagyjából ennyi volt a gyűlés.

Hat nap és hat éjjel telt el, s a Jenny kis temetője köré állított őrszemek már kezdték enyhén nevetségesnek érezni magukat ("Istenuccse nem tudom, őrt állók-e vagy a tököm simogatom", mondta egyik délután Orrin Campbell, miközben a tucatnyi férfi jobb híján huszonegyezett a temetőkapu körül), mikor egyszer csak bekövetkezett... de akkor aztán viharos gyorsasággal.

Dave elbeszélése szerint olyan hang hallatszott, mint mikor a szél huhog a kéményben egy szeles éjszakán, aztán egyszer csak ledőlt a sírkő a fölött a sír fölött, melyben Mr. és Mrs. Fournier fia, Michael feküdt. Michael tizenhét évesen halt meg leukémiában (nagy szerencsétlenség, főleg, hogy egyetlen gyerek volt, és Fournierék olyan rendes népek egyébként is). Egy pillanat, s a magas fűvön átnyomakodva kinyúlt a földből egy foszlott kéz, egyik ujján mohával belepett évfolyamgyűrű. A középső ujj le is szakadt közben.

A föld megremegett, úgy, mintha (mintha egy terhétől szabadulni kész várandós asszony hasa lenne, volt már Dave nyelve hegyén, de még időben meggondolta) egy hatalmas hullám csapódna egy tengerparti sziklaodúba, aztán maga a fiú is felült, habár éppenséggel nem maradt rajta semmi, amiről felismerhető lett volna kétévnyi rothadás után. Apró faforgácsok álltak ki az arca maradékából, mesélte Davey, csimbókba tapadt hajából meg fényes kék ruhafoszlányok. - Az volt a koporsóbélés - magyarázta Davey, szemét idegesen összefont két kezére szegezve. - Így volt, ne legyen Dave Eamons a nevem, ha nem! - Megállt, aztán hozzátette. - Még szerencse, hogy Mike apja nem volt épp szolgálatban.

Maddie bólintott.

Az őrszemek, akik majd összetojták magukat a félelemtől és iszonyattól, azonnal tüzet nyitottak a volt középiskolai sakkbajnok és baseball-csapaterősség feltámadt hullájára, cafatokra lőve azt. Az eszelős pánikban helyenként a sírkő márványa is darabokban pattogott le, s igazán csak a szerencsén múlt, hogy az emberek összeverődve álltak, amikor a cirkusz a kezdetét vette; ha két szárnyra osztlan éri őket, ahogy Bob Daggett eredetileg tervezte, nagy valószínűséggel egymást mészárosolták volna le. Ám úgy esett, hogy egyiknek sem görbült haja szála sem, noha

Bid Meechum másnap egy meglehetősen gyanús külsejű szakadást fedezett fel az inge ujjában.

- Nem vót az semmise, csak egy szedertüske, az. Annyi van belőlük a sziget túlvégén, mint a nyavalya! - Ezt senki se vitatta, hanem azért a lyuk kormos széle mégiscsak arra a gondolatra juttatta halálra rémült feleségét, hogy szép méretű kaliberrel rendelkezhetett az a tüske.

A Fournier gyerek hátrazuhant, legnagyobb része mozdulatlanul is maradt, de itt-ott még rángott tovább... addigra az egész temetőkert mocorgott, mintha földrengés volna készülóban - de *csak* ott, máshol nem.

Szürkület előtt vagy egy órával történt mindez.

Burt Dorfman traktorakkura szerelt szirénáját Bob Daggett kapcsolta be. Húsz perccel később a sziget szinte összes férfiája ott volt a temetőben.

Hát, éppen jókor, mondta Dave Eamons, mert volt néhány hulla, amelyik majdnem meglógott. Az öreg Frank Daggett, két órával azelőtt, hogy a felfordulás elültével elvitte a szívroham, úgy szervezte meg az újakat, hogy ne tudjanak egymásra lőni, s az utolsó tíz percben a Jenny csontkertje akárha polgárháborús csatamező lett volna. A tánc végén olyan vastag volt a puskaporfüst, hogy néhányan fuldokoltak tőle. A savanyú hányadékbűz még a puska szagánál is erősebb volt... orrfacsaróbb, és nehezebben is szállt el.

És még mindig volt köztük olyan, amelyik rángott és vergődött, akár valami törött gerincű kígyó - főképp a frissebb halottak.

- Burt - szólalt meg Frank Daggett. - Itt vannak a láncfűrészek?

- Itt - válaszolta Burt, s aztán egy hatalmas, száraz sóhajjal valami hosszú, zizegő hang jött ki a száján, hasonlatos ahhoz, mint amit a fakéregbe hatoló kabóca ad ki. Nem bírta levenni a szemét a rángó hullákról, a felfordult sírkövekről, az ásító gödrökről, amelyekből a halottak kikeltek. - A teherautóban.

- Van bennük benzin? - Frank vén, kopasz fején kidagadtak a kék erek.

- Van. - Burt kezét a szájára tapasztotta. - Bocsánat...

- Csak engedj a nyavalyás beleidnek nyugodtan - mondta Frank -, de közbe' lódulj, és hozd azokat a rohadt fűrészeket! Te meg... te... te... te...

Az utolsó *te* már a dédunokaöcsre, Bobra vonatkozott.

- Nem bírom, Frank bácsi... - nyöszörögte Bob. Körbepillantott: a magas fűben öt vagy hat barátja és rokona hevert, mint a rongy. Nem haltak meg; csak elájultak. Legtöbbjük saját rokonát látta kikelni a sírból. Buck Harness, aki most a rezgőnyárfa mellett feküdt, maga is tevőleges részese volt a golyózápornak, amely ízekre szaggatta néhai feleségét; azután ájult el, hogy az asszony tarkójából a szeme láttára lövellt ki kísérteties, sűrke loccsanással férgéktől nyüzsgő, szétrohadt agya. - Nem bírom... nee...

Frank csúztól görbe, de kőkemény keze végigsuhintott Bob arcán.

- Igenis, bírod, az anyád istenit!

Bob pedig ment a többiekkel.

Frank Daggett komor tekintettel követte őket, közben a mellkasát dörzsölte, ami görcsös lüktetéssel küldte a fájdalomhullámokat a bal karjától a könyökéig. Frank öreg volt már, de nem ostoba, és meglehetősen pontos fogalma volt arról, miféle fájdalom is ez, és mit jelent.

- Azt mondta, úgy érzi, megáll a motor, és közben a mellkasát püfölte... - folytatta Dave, és kezét magyarázólag a bal mellbimbója feletti izomkötegre helyezte.

Maddie bólintott, hogy érti.

- Azt mondta nekem: "Davey, ha bármi történne velem, mielőtt ezt a kuplerájt felszámoljuk, te, Burt meg Orrin álljatok a helyemre! Bobby jó fiú, de azt hiszem, legalábbis egy időre elvesztette a fejét... s tudod, ha valaki elveszíti a fejét, nem mindig találja meg..."

Maddie újra bólintott, és arra gondolt, milyen szerencse - milyen roppant nagy szerencse -, hogy nem született férfinak.

- És akkor elvégeztük - mondta Dave. - Felszámoltuk a kuplerájt.

Maddie harmadszor is bólintott, de most valami hang is kiszökhetett belőle, mert Dave azt mondta neki, hogy abbahagyja, ha nem bírná elviselni; boldogan abbahagyja.

- Bírom én - felelte halkán Maddie. - Meg fogsz lepődni, Davey, mennyit bírok én elviselni. - Mikor ezt hallotta, a férfi rápillantott, gyors, furcsálló tekintettel, de

Maddie elfordította róla a szemét, mielőtt még Dave meglátta volna benne a titkot.

Dave nem ismerte a titkot, mint ahogy nem ismerte senki más sem a Jennyn. Maddie akarta így, és nem is állt szándékában változtatni ezen. Volt egy időszak, mikor a sok mélykék sötétjében igyekezett úgy viselkedni, mint aki megbirkózik a dolgokkal. De aztán történt valami, amitől *ténylegesen* megbirkózni kényszerült. Négy nappal azelőtt, hogy a szigeti temető kivetette magából a halottak, Maddie Pace választás elé került: vagy megbirkózik vagy meghal.

A nappaliban ült áfonyabort kortyolgatva, amit Jackkel együtt még az előző év augusztusában csináltak - milyen távolinak is tűnik az az idő! -, s valami nevelésesen triviális dologgal foglalatoskodott. Kötött, babaholmit. Kiscipőt. De hát mi *mást* tehetett volna? A dolgok állása szerint nemigen volt várható, hogy a közeljövőben bárki is átránduljon a szigetről a gyerekáruházba.

Valami puffanva nekiütődött az ablaküvegnek.

Denevér, gondolta, és felnézett. Hanem azért megálltak a kötőtűk a kezében. Úgy tetszett, valami nagyobb dolog mozog ott, mintha dróton rángatnák a szeles sötétben. Az olajlámpa fel volt csavarva, fénye túl erősen tükröződött az ablaküvegen ahhoz, hogy biztos lehessen benne. Kinyúlt, és lejjebb csavarta a lámpát. Újabb puffanás. Megrezgett az ablaktábla. Hallotta, amint egy darabka kiszáradt gitt pottyan le a párkányra. Jack azt tervezte, újraüvegezi az összes ablakot az ősszel, jutott eszébe, aztán arra gondolt, *talán ezért jött vissza...* Micsoda örültség, hisz Jack az óceán fenekén van, de...

Maddie ült, feje félrebillent, kötése az ölében pihent. Egy rózsaszín babacipőcske. A kékeket már megcsinálta. Hirtelen úgy tetszett neki, *mindent* hall. A szelet. A Tücsökperem szikláit nyaldosó hullámokat. A ház megannyi nyögő neszt, mintha egy öregasszony fészkelné be magát este az ágyba. Az óra tiktakját az előszobában.

- Jack...? - kérdezte a néma éjet, amely nem volt néma többé. - Te vagy az, drágám? - És akkor a nappali ablaka bereccsent, s ami benyomult rajta, az nem igazán Jack volt, hanem egy csontváz, amiről néhány oszló húscafát lógott.

Az iránytűje még mindig a nyakában volt. Algaszakáll csüngött le róla.

A szél felhőbe lebbentette a függönyöket a vonagló test felett, ami aztán kezén-térdén feltápaszkodott, s az asszonyra nézett két fekete szemgödréből, melyekbe tengeri kagylók tapadtak bele.

Mély, tagolatlan hangot adott. Hústalan szája kinyílt, fogai összecsatlantak. Éhes...

de most nem elég neki a csirkegaluska-leves. Még a konzerves sem...

Valami szürkeség fityegett a fekete, kagyló lepte gödrök mögött, s Maddie ráébredt, hogy Jack agyának maradékát bámulja. Csak ült bénán, mozdulatlanul, miközben a váz felállt és felé tartott, ujjait előreterpesztve, lába alatt fekete lidércnyomokat hagyva a szőnyegen. Búzlott a sótól s a sok ölnyi tengermélytől. Keze előrenyúlt. Két fogsora gépiesen járt fel-alá a szájában. Maddie konstataulta, hogy annak a fekete-piros kockás ingnek a maradékát viseli, amit ő vett neki előző karácsonyra. Egy vagonba került, de Jack megannyiszor elmondta, milyen finom meleg, és tényleg, igazán remekül tart, lám, mennyi maradt belőle, ilyen hosszú idő után is a víz alatt.

A hideg pókhálósontok - mert csak ennyi maradt az ujjából - megérintették Maddie torkát. A gyerek rúgott egyet a hasában - most először -, s a döbrent iszony, amit ő maga nyugalomnak vélt még az előbb, egyszerre elszállt. Beledöfte az egyik kötőtűt a váz szemébe.

A váz bugyborékoló, leginkább moslékospumpára emlékeztető, borzalmas hangok kíséretében hátratántorodott, görcsösen próbálván kihúzni a tűt, miközben a félig kész rózsaszín babacipő ott himbálózott az üreg előtt, ahol valamikor az orra volt. Az asszony nézte, amint abból az orrüregből egy tengeri csiga mászik elő, le a kiscipőre, nyálas csíkot húzva maga után.

Jack ráesett az asztalkára, amit egy lomtalanító vásáron vett Maddie, nem sokkal azután, hogy összeházasodtak. Ezen is rengeteget tépelődött, képtelen volt elhatározni magát, míg végre Jack ráreccsent, hogy vagy megveszi a nappaliba, vagy ő adja meg a dupláját annak, mint amit az a néember kér érte, s utána felhasználja tűzifának azzal a...

...azzal a...

Jack a földre zuhant, lázas, törékeny alakja recsegve roppant ketté. A jobb kéz kiszakította az oszló agyszövetekkel ragacsos kötőtűt a szemgödörből, aztán félrehajította. A felsőtest Maddie felé vonaglott. A két fogsor mereven összevicsorodott.

Maddie arra gondolt, a váz talán vigyorogni próbál, de aztán a gyerek újra rúgott egyet, és akkor az jutott eszébe, milyen furcsamód fáradt és kedvetlen volt Jack aznap Mabel Hamratty lomtalanító vásárán: *Az ég szerelmére, Maddie, vedd már meg! Fáradt vagyok! Haza akarok menni, vacsorázni! Ha nem határozod el magad, biz'isten odavágom a dupláját annak, amit ez a vén satrafa kér érte, és felhasználom otthon tűzifának azzal a...*

Hideg, nyirkos kéz ragadta meg a bokáját, az elfeketedett fogak harapni készültek.

Meg akarja ölni őt, meg akarja ölni a gyereket. Maddie kiszakította magát a szorításból, csak a papucs maradt a váz kezében, amit az rágni kezdett, de rögtön ki is köpött rá.

Mikor Maddie visszajött az előtérből, a váz - mármint a felső része - báván vonszolta magát a konyhába, az iránytűt a padlócsempén húzva maga után. A léptek zajára felnézett, s fekete szemgödreibe mintha valami bárgyú kérdés ült volna ki, mielőtt az asszony lesújtott a fejszével. A csapás nyomán kettéhasadt a koponya, mint ahogy valamikor ő fenyegetett azzal, hogy felhasogatja a kisasztalt.

A fej két darabra esett szét, agyvelő fröccsent a csempére, akár a zabkása, csigáktól és zselatinszerű tengeri férgektől hemzseggő agyvelődarabok, melyekből olyan bűz áradt, mintha egy rekkenő nyári napon az oszlás gázaitól szétpukkanna egy mormotatetem.

Ám a kezek még mindig csörrentek és koppantak a konyhacsempén, olyan hangot hallatva, mint valami nagy bogár.

A fejsze suhogott... suhogott... suhogott.

Végre megszűnt minden mozgás.

Maddie medencéjébe éles fájdalom hasított; egy pillanatra szörnyű pánik fogta el: *Csak nem vetélek el? Csak nem vetélem el a gyereket?* Ám mindjárt alább is hagyott a fájdalom, s a magzat újra rúgott egyet, még erősebben, mint az előbb.

Az asszony betámolygott a nappaliba, kezében a fejsze úgy bűzlött, mint a pacal.

A váz lábai valahogy talpra álltak.

- Jack, annyira szerettelek - zokogta Maddie -, de ez nem te vagy! - A fejsze suhogó ívben csapott le, kettéhasította a medencecsontot, átszelte a szőnyeget, és mélyen beleállt a tömör tölgyfa padlóba.

A lábak elváltak egymástól, hevesen remegtek még vagy öt percig, aztán lassan megszűntek mozogni. Még a lábujjak rángása is abbamaradt.

Maddie darabonként hordta le a pincébe, kezén a tepsifogó kesztyűvel. Minden darabot bebugyolált azokba a szigetelő paplanokba, amelyeket Jack valamikor a fészkerben tartott, ő meg nem dobott ki azóta sem - hideg napokon a kondérokra szokták ráteríteni a férfiak, hogy ne fagyjanak meg a rákok.

Egyszer valamelyik kézfej rákulcsolódott a csuklójára. Maddie állt és várt, szíve

vadul dörömbölt a mellében, míg végül engedett a szorítás. És ezzel vége lett. Vége lett neki.

A ház alatt volt egy használaton kívüli, szennyezett víví ciszterna - Jack be is akarta temetni. Maddie félretolta a súlyos betonfedelelet, melynek árnyéka úgy vetült rá a földpadlóra, mint egy részleges napfogyatkozás, s utána a mélybe hajította a test darabjait, fülelve minden loccsanásra. Mikor minden lent volt, visszakínlódta a nehéz fedelelet a helyére.

- Nyugodj békében! - suttogta, ám egy belső hang azt súgta vissza, hogy férje inkább *békák* közt nyugszik, amire sírva fakadt, s a sírás hisztérikus sikoltozássá nőtt. Haját tépte, mellét véresre marta, s közben azt gondolta: - Eszelős vagyok, hát ilyen, ha az ember esze...

De mielőtt még lekerekedett volna a gondolat, Maddie ájultan esett össze. Aztán az ájulásból mély álomba zuhant, s másnap reggel, mikor felébredt, rendbe jött egészen.

Hanem azért nem fogja elmondani senkinek.

Soha.

- Bírom én - ismételte meg Dave Eamonsnak, elhessegetve magától a rémképet, ahogy a váz csuszamlós moszattal lepett szemeödréből kiáll a kötőtű a himbálózó babacipővel a végén, a vázéból, amely valamikor a férje volt, s az ő, méhében hordott gyermekének apja. - Igazán.

Így aztán Dave elmondott neki mindent, talán mert valakinek el kellett mondania, különben beleőrül, bár a legszörnyűbb részeken átugrott azért. Elbeszélte, hogyan fűrészelték szét a holttesteket, amik egész egyszerűen megtagadták, hogy visszatérjenek a halottak országába, de azt nem részletezte, hogy voltak olyan testrészek, amik tovább rángatóztak és vonaglottak - kezek, melyek immár kar nélkül, báván markoltak a levegőbe, lábtól elvált lábfejek, melyek úgy kapálták a golyó lyuggatta földet, mintha menekülni próbálnának -, meg hogy ezeket a testrészeket dízelolajjal öntötték le, és lánggra gyújtották. De nem is volt szükség rá, hogy mindezt elmondja. Maddie maga is látta a lobogó tüzet.

Egy idő múlva a Gennesault-sziget egyetlen tűzoltókocsijának tömlőjét irányították rá a lohadó lángokra, habár nem sok esély volt rá, hogy a tűz továbbterjedjen, minthogy a friss keleti fuvallat a tenger felé szórta a szikrákat. Mikor már csak büzőrgő, fagyús halom maradt belőle (és még ebből a masszából is ki-kidagadt néha valami, mint mikor megrándul egy fáradt izom), akkor Matt Arsenault felpörgette régi D-9-es hernyótalpasának a motorját - a buldózer hornyozott

acélpengéje felett, a kifakult gépészsapka alatt Matt arca olyan fehér volt, mint a mész -, és beszántotta az egész pokolbéli szemétdombot.

Már feljövőben volt a hold, amikor Frank félrevonta Bob Daggettet, Dave Eamonst és Cal Partridge-ot. Dave-hez intézte szavait.

- Tudtam, hogy bekövetkezik, és most itt van.

- Miről beszélsz, bácsikám? - kérdezte Bob.

- A szívemről - felelte Frank. - Az istenverte nyavalyás bement az unalmast.

- De Frank bácsi...

- Ne bácsikázz most nekem! - szakította félbe az öreg. - Nincs időm arra, hogy a fuvolázásodat hallgassam. A barátaim fele pontosan így ment el. Nem mondom, hogy egy leányálom, de lehetne rosszabb is; éppenséggel százszor jobb, mintha a rák enne szét... Mindegy, most ezt a másik vacak helyzetet kell megoldanunk, és nekem csak annyi mondanivalóm van róla, hogy ha én lemegyek, akkor lenni is szándékozom *maradni!* Cal, dugd a puskádat ide a bal fülembe. Dave, ha felemelem a jobb karomat, te a hónaljam alá illeszd a tiédet! Te meg, Bobby, tedd rá a tiédet pont a szívem fölé! Elmondok egy utolsó miatyánkot, s mikor elérek az ámenig, ti hárman egyszerre húzzátok meg a ravaszt!

- Frank bácsi... - nyögött közbe Bob. A lábához borult.

- Mondtam már, hagyd ezt a fenébe! - szólt rá Frank. - És ne merj nekem elájulni, te nyamvadt beszari alak, te! Ide azzal a puskacsővel!

Bob engedelmeskedett.

Frank körbepillantott a három férfin: arcuk olyan fehér volt, mint Matt Arsenaulté, amikor ráhajtott buldózerével azokra a nőkre és férfiakra, akiket rövidnadrágos kisserác kora óta ismert.

- El ne cseszététek nekem, fiúk! - mondta Frank. Szavait mindhármukhoz intézte, de szemét le nem vette az unokaöccséről. - Ha netán inatokba szállna a bátorság, gondolatok csak arra, hogy én ugyanezt megtettem volna akármelyikötökért.

- Hegyibeszédre nincs szükség - szólt közbe rekedten Bob. - Szeretlek, Frank bácsi!

- Olyan férfi nem vagy ugyan, mint az apád volt, Bobby Daggett, de azért én is

szeretlek! - felelt rá csendesen Frank, aztán egy fájdalomkiáltással feje fölé kapta a bal karját, mint mikor New Yorkban valakinek hirtelen eszébe jut, hogy taxit intsen le, és elkezdett imádkozni. - Miatyánk, ki vagy a mennyekben... *Jézusom*, ez fáj... szenteltessék meg a te neved... ó, a szentséges *szűzanyját*... Jöjjön el a te országod, legyen meg a te akaratod, miképp a földön, úgy az... úgy az...

Frank feltartott bal karja vadul hadonászott. Dave Eamons, puskája csöve az öreg harcos hónaljában, olyan éber figyelemmel nézte, mint ahogy egy favágó figyel egy hatalmas fát, amelyik gonosz állhatatossággal rossz irányba akar dőlni. Most már őt nézte minden férfi a szigeten. Az öreg viaszsárga arcán izzadságyöngyök jelentek meg. Ajkai hátrahúzódtak protézise egyenletes sárgásfehérjén, Dave érezte leheletén a szájvizet.

- ...úgy az égben! - szakadt ki az öregből. - Ne vígy minket a kísértésbe, deszabadítsmegagonosztöldögölmegmindörökkéÁMEN!

Mind a hárman tüzeltek, és Cal Partridge is meg Bob Daggett is elájult, de Frank *nem* próbált meg felállni és járni.

Frank Daggett holtnak akart *maradni*, és az is maradt.

Ha már elkezdte, Dave be is fejezte a történetet, bár belül átkozta magát, hogy belefogott. Igaza volt, mikor az elején arra gondolt, nem terhes asszonynak való mese ez.

Ám Maddie megcsókolta, és azt mondta neki, hogy gyönyörűen helytállt, és hogy Frank Daggett is gyönyörűen helytállt. Dave kicsit kába fejjel indult kifelé, mintha egy olyan nő nyomott volna csókot az arcára, akit életében most látott először.

A szó mélyebb értelmében ez igaz is volt.

Maddie szemmel kísértc a férfit, ahogy az ösvényen a földút felé lépked (ezen kívül csak egy kocsit volt a Jennyn), s ahogy eléri, jobbra fordul. Kicsit imbolygott a holdfényben, a fáradtságtól, gondolta, de azért a sok is dolgozott benne. Asszonyi szíve kitárult felé... kitárult mindannyiuk felé. Jó lett volna megmondani Dave-nek, hogy szereti, jó lett volna minden teketória nélkül szájon csókolni, ahelyett, hogy ajkával csak súrolja az arcát, de félt, hogy talán félreértelmezne egy ilyen gesztust, még akkor is, ha ő maga halálfáradt, Maddie meg öt hónapos terhes.

Mégis, Maddie *szerette őt*, és *szerette mindannyiukat*, amiért a poklok poklát vállalták, hogy ezt a satnya kis földdarabot, negyven mérföldre az Atlanti-óceán partjaitól, biztonságossá tegyék az ő számára.

Meg a gyerek számára...

- Itthon fogom megszülni - súgta halkán maga elé, miközben Dave eltűnt a szeme elől, a Pulsiferék műholdantennájának égbe nyúló, sötét tömege mögött. Szeme a holdat kereste. - Itthon szülöm meg... és jó lesz minden.

(Siklós Márta fordítása)

ESŐS ÉVSZAK

Délután fél hatra járt már, mire John és Elise Graham nagy nehezen odatalált a faluba, amely úgy bújt meg a Maine állambeli Willow közepén, mint egy kis homokszem valamely gyanús gyöngykagylóban. A falu nem egészen öt mérföldre volt csak a Hempstead-laktól, de közben kétszer fordultak rossz irányba. Mikor végre megérkeztek a Fő utcára, mindketten felhevültek voltak és levertek. A Ford légkondicionálója bedöglött St. Louisból idefelé, úgy érezték legalább negyven fok van a kocsiban. No persze közel sincs annyi, gondolta John Graham. Ahogy az öregek mondják, nem a hőség teszi, hanem a pára. Úgy érezte, szinte ki tudna nyúlni és meleg vízcseppeket facsarni a levegőből. Fent tiszta volt az ég és zavartalanul kék, a magas páratartalom miatt mégis azt érezte az ember, bármely percben eleredhet az eső. A francba is - mintha *máris* esne.

- Ott az élelmiszerbolt, amelyről Milly Cousins beszélt! - mutatott kifelé Elise.

- Nem éppen úgy fest, mint a jövő század bevásárlóközpontja - dörmögte rá John.

- Hát nem éppen - hagyta helyben óvatosan Elise. Óvatosak voltak mind a ketten. Majdnem két éve voltak ugyan házasságban, s még mindig szerelmesek, de azért hosszú volt ez az út St. Louisból, főleg, hogy se a rádió, se a légkondicionáló nem működött a kocsiban. John nagyon remélte, hogy kellemes nyaruk lesz itt Willow-ban (ehhez igazán minden adott volt, minthogy a Missouri Egyetem fizette a cechet), hanem azért egy hét is beletelhet, amíg belakják a házat, és otthonosan érzik magukat benne. Aztán meg, mikor a hőség ilyen fullasztóan telepszik az emberre, könnyen vita kerekedhet a semmiből is. Márpedig egyikük sem szerette volna, ha így kezdődik ez a nyár.

John lassan hajtott végig a Fő utcán a Willow Vegyesbolt és Iparcikküzlet felé. A tornác egyik sarkáról rozsdás tábla lógott le, rajta kék sas, John kikövetkeztette, hogy egyúttal ez a helyi postahivatal is. A vegyesbolt álmosnak tetszett a délutáni fényben, egyetlen kocsi, egy viharvert Volvo árválkodott egy tábla alatt, amelyre az volt írva: OLASZ SZENDVICSEK - PIZZA - FÚSZERÁRU - HORGÁSZENGEDÉLYEK, ám a városka többi részéhez viszonyítva ez majdhogynem forgatagnak tűnt. Az ablakban neon sörreklám villódzott, jóllehet majdnem három óra volt még sötétedésig. *Ez aztán merész, gondolta magában John, remélem, a tulaj engedélyeztette a táblát a helyi önkormányzattal, mielőtt kitette.*

- Én azt hittem, nyáron egész Maine állam egy nyaralóparadicsom - mormogta Elise.

- Az eddigiekből ítélve, Willow mintha kissé kiesne a turistaforgalomból - felelte a

férfi.

Kiszálltak a kocsiból, fellépdeltek a tornác lépcsőjén. Szalmakalapos, idős férfi ült kinn egy nád hintaszékben, apró, kék, ravasz szeme sarkából figyelte őket. Maga készítette cigarettát sodorgatott, apró dohánymorzsalékok szóródtak belőle a kutyájára, amely a lába előtt nyúlt el. Nagy, sárga kutya volt, meghatározhatatlan fajtájú szerzet. Mancsai pont a hintaszék egyik ívelt talpa alatt feküdtek. Az öreg nem vett tudomást az állatról, mintha nem is érzékelte volna, hogy ott van, hanem azért a hintatalp épp egy centire állt meg mindig a veszélyben lévő mancsok felett, ahányszor csak az öreg előrebillent. Elise-t megmagyarázhatatlan módon megragadta ez a kis idill.

- Adj' isten, asszonyom, uram - szólalt meg az öregúr.

- Hello - felelte Elise, és óvatos kis mosolyt villantott felé.

- Hahó! - köszönt John is. - A nevem...

- Mr. Graham - fejezte be nagy léleknyugalommal az öreg. - Graham úr és Graham asszony. Akik kivették a Hempstead-lakot a nyárra. Hallottam, maga valami könyvet ír.

- A franciák tizenhetedik századi bevándorlásáról - hagyta helyben John. - Nem mondom, gyorsan terjed errefelé a hír!

- Meghiszem azt! - hagyta helyben az öreg is. - Kisváros ez, tudja... - Szájába dugta a cigarettát, ahol az nyomban szét is esett, teliszórva dohánnyal a lábát meg az eb petyhüdt bundáját. A kutya meg se rezzen. - Ej, rossebb eszi... - morogta az öreg, és lehámozta a makrancos papírt az ajkáról. - Az asszony úgyse akarja, hogy bagózzak. Aszongya, olvasta az újságba', hogy rákot csinál neki is meg nekem is.

- Csak vásárolni ugrottunk be a városba - szólalt meg Elise. - Fantasztikus az a régi ház, de a konyhaszekrény kong az ürességtől.

- Hja - mondta az öreg. - Hát, örvendek a szerencsének. Henry Eden vagyok. - Feléjük nyújtotta göcsörtös jobbját. John kezét rázott vele, Elise úgyszintén. Mindketten nagyon komolyan. Az öreg bölintott, mint aki értékeli a gesztust. - Félórával ezelőttre vártam magukat. Gondolom, kicsit tévelyegtek. Sok út van errefelé ahhoz képest, milyen kis hely ez! - Felnevetett. Kongó, hörghurutos hang volt, slejmos, dohányos köhögésbe fulladt. - Willowban egy seregnyi út van, hohó! - És újra nevetett.

John szemöldöke feljebb húzódott. - Ugyan mire fel várt minket?

- Lucy Doucette hívott fel, asszonta, most hajtott el előtte a két vendég - felelte Eden. Kivette a dohányzacskóját, kinyitotta, belenyúlt, és kihalszott belőle egy csomag cigarettapapírt. - Maguk nem ismerik Lucyt, de ő asszonya, hogy maga, asszonyom, ismeri az unokahúgát.

- Milly Cousins dédnagynénikéjéről van szó?

- Arrúl - hagyta helyben Eden. Szórni kezdte a dohányt, de a legnagyobb része megint a kutyára pottyant. John Graham már arra gondolt, tán nem is él a kutya, mikor az hirtelen megemelte a farkát, és szellentett egyet. Hát ez nem jött be, gondolta John. - Willow-ban szinte mindenki rokona mindenkinek. Lucy odébb lakik, a hegy lábánál. Magukra telefonáltam volna amúgy is, de mivel Lucy asszonta, jönnek errefele, hát...

- Honnan tudta, hogy *ide* jövünk?

Henry Eden vállat vont. *Ugyan hová mehetnének még?*

- Beszélni akart velünk? - kérdezte Elsie.

- Hát... muszáj lenne... - felelt Eden. Végigsimította a cigarettát, s a szájába dugta. John várta, szétesik-e újra, mint a másik. Enyhén kusza volt a feje ettől az egész helyzettől, mintha akaratlanul valami CIA-pásztoridillbe csöppent volna bele.

A cigaretta most valahogy egyben maradt. A hintaszék egyik karfájára megpörkölődött smirglidarab volt erősítve. Eden meggyújtotta rajta a gyufát, s a cigarettához tartotta a lángot; a fele meg is gyulladt a nyomán.

- Asszem, tán szívesen töltenék az éjszakát valahol másutt - szólalt meg végül.

John hitetlenkedve pislogott. - Valahol másutt? Már miért töltenénk? Hisz csak most értünk ide.

- Azért érdemes elgondolkodni rajta, uram! - szólalt meg egy hang Eden háta mögött.

Grahamék megfordultak, s egy magas, csapott vállú nőt pillantottak meg a vegyesbolt rozsdás drótháló ajtajában. Arca egy bádogtábla fölül nézett ki rájuk, Chesterfield cigarettareklám volt rápingálva: HÚSZ SZÁL EXTRA CIGARETTE - EXTRA NAGY AZ ÖRÖM RAJTA. A nő kinyitotta az ajtót, és kilépett ő is a tornácra. Arca beesett volt és fáradt, de nem látszott ostobának. Egyik kezében egy vekni kenyér, a másikban egy hatrekeszes Dawson sör.

- Laura Stanton a nevem - mutatkozott be. - Örvendek a szerencsének. Igazán nem szeretnék udvariatlannak tűnni itt Willow-ban, de ma este köszönt be az esős évszak.

John és Elise zavarodott pillantást váltott. Elise az égre nézett. Néhány bárányfelhőtől eltekintve tiszta, nyugodt kék volt.

- Tudom én is, hogy most milyen - felelt kérdés nélkül is Stanton asszony -, de ez semmit sem jelent. Ugye, Henry?

- Nem biz'a - erősítette meg Eden. Hatalmasat szívott időközben jócskán leapadt cigarettáján, azzal áthajította a tornáckorlátot.

- Érezni a páráságot a levegőben - folytatta Stanton asszony. - *Ebből* lehet tudni. Ugye, Henry?

- Naegen - egyezett bele kissé kelletlenül Eden. - Meg hát *most* van hét éve. Napra pontosan.

- Hajszálpontosan - erősítette meg Laura Stanton.

Mindketten várakozással tekintettek Grahamékra.

- Már elnézést kérek - szólalt meg végül Elise -, de ebből egy szót sem értek. Valami helyi tréfáról van szó?

- *Gyűlölöm* ezt az egészet! - sóhajtott fel Laura Stanton, bár hogy az öregnek mondta-e vagy magának, John Graham nem tudta eldönteni.

- Muszáj, hogy meglegyen - felelte Eden.

A másik bólintott, aztán sóhajtott. Úgy, mint mikor egy asszony felvenni készül egy nehéz terhet, amit letett kis időre, hogy megpihenjen.

- Nem sokszor fordul elő - mondta -, mert Willow-ban csak hétévente egyszer van esős évszak.

Eden közbeszólt. - Június tizenhetedikén. Minden hetedik év június tizenhetedikén jön el az esős évszak. Sosincs másképp, még szökőévbe' se. Csak egyetlen éjszaka, de mindig is úgy hívták, esős évszak. Vesszek meg, ha tudom, mér'. Maga tudja, Laura?

- Nem. De megköszönném, ha nem szakítana félbe, Henry. Úgy veszem észre, kezd egyre szenilisebb lenni.

- Már bocsánat, hogy élek egyáltalán. Csak leestem a halottaskocsiról! - Az öreg nyilvánvalóan megorrolt.

Elise kissé megrettent pillantást küldött John felé. Mintha azt kérdezte volna: *Ezek most velünk szórakoznak? Vagy mindkettő bolond?*

John nem tudta, de teljes szívéből kívánta, bár mentek volna Augustába bevásárolni, valahol a 17-es úton még be is kaphattak volna valami vacsorát egy osztrigabüfében.

- Figyeljenek ide - kezdte türelmesen magyarázni Stanton asszony. - Rendeltünk maguknak egy szobát a Szép Kilátás Motelben a woolwichi út mentén, ha úgy gondolják. Telt ház van, de az igazgató az unokatestvérem, úgyhogy nekem hajlandó volt kiüríteni egy szobát. Holnap szépen visszajöhetnek, s aztán élvezhetik a nyarat. Igazán szívesen látjuk magukat.

- Hát ha ez *vicc*, én bizony nem értem a poénját - mondta John.

- Nem, uram, ez nem *vicc* - válaszolta a nő. Edenre pillantott, aki gyors, apró fejbólintással mintha arra biztatta volna: *Mondja tovább, most már ne hagyja abba!* A nő újra a házaspár felé fordította a tekintetét, mintegy megkeményítette magát, és folytatta: - Tudják, itt Willow-ban varangyeső esik hétévente. Hát tessék. Most már tudják.

- Varangyeső... - Elise hangja távolinak tűnt, merengőnek, mint aki azt mondja: Ébresszenek fel, ezt csak álmodom.

- Az, varangyeső! - erősítette meg derűsen Henry Eden.

John óvatosan körbepillantott, hátha segítségre lesz szükségük. Ám a Fő utca tökéletesen kihalt volt. Sőt nem egyszerűen kihalt, vette most észre, de *zsaluk* mögé rejtőzött minden ablaka. Egyetlen autó nem mozgott az úton. Egyetlen gyalogos nem volt a láthatáron, üresen tátongott mindkét járda.

Ebből nagy baj lehet, gondolta. *Ha ezek az emberek olyan félnótások, mint amilyenek teszik magukat, hát abból komoly baj lehet.* Hirtelen eszébe jutott Shirley Jackson novellája - *A lottó* -, először azóta, hogy a középiskolában olvasta.

- Kérem, ne gondolják, hogy azért állok itt és locsogok, mint akinek nincs ki a négy kereke, mert olyan nagyon *kedvemre* van - mondta Laura Stanton. - Én igazán csak a

kötelességemet teljesítem. Henry is. Tudják, nem egyszerűen *csepereg* az a varangyeső. Az, kérem, *zuhog*.

- Na gyere - szólt oda John Elise-nek, és megfogta a karját a könyöke felett. Rámosolygott a két helybéltre, mosolya körülbelül olyan hamisítatlan volt, mint egy hatdolláros bankjegy. - Örülünk, hogy megismertük magukat! - Levezette Elise-t a tornác lépcsőjén, válla fölött vissza-visszapillantott az öregemberre meg a csapott vállú, sápatag asszonyra. Nem érezte volna túl nagy biztonságban magát, ha most hátat fordít nekik.

A nő lépett egyet feléjük; John majdnem megbotlott és leesett az utolsó lépcsőfokon.

- *Tudom*, hogy nehéz elhinni... - olvasott a gondolataiban a nő. - Maga valószínűleg azt hiszi, hogy teljesen agyalágyult vagyok.

- Ugyan, dehogy! - felelte John. A széles, őszintétlen mosoly mintha a füle cimpájáig húzódott volna. Édes istenem, miért is jött el St. Louisból? Majdnem ezeröttszáz mérföldet hajtott végig, bedöglött rádióval és lerobbant légkondicionálóval, csak azért, hogy Jekyll gazdával meg Hyde asszonysággal találkozzon!

- Hát jó, legyen! - A Laura Stanton hangjából és arcából áradó komor ünnepélyesség megállásra készítette a férfit az OLASZ SZENDVICSEK tábla mellett, jó kétméternyire a Fordtól. - Még azok is, akik már hallottak béka- meg varangy- meg madáresőről, még azok sem értik világosan, mi is történik itt Willow-ban hétévente egyszer. Hanem azért fogadjanak meg egy szíves tanácsot: ha *tényleg* úgy döntenek, hogy maradnak, jobb lesz, ha bezárkóznak a házba. A házban azért valószínűleg nem lehet gond.

- Azért csak zárják be a zsalukat is! - tette hozzá Eden. Az eb felbillentette a farkát, s egy újabb hosszú, morranó, beszédes kutyszellentést produkált, mintegy nyomatékosítva a gazda szavát.

- Jó... jó, úgy lesz... - válaszolta bágyadtan Elise. John már nyitotta is a Ford ajtaját, s szinte betuszkolta a kocsiba.

- Mérget vehetnek rá - szűrte a szót az arcára fagyott széles mosoly alatt.

- És jöjjenek vissza hozzánk holnap! - kiáltott utánuk Eden, miközben John a maga oldalára igyekezett a Ford körül. - Holnap már bizonyára százszor nyugodtabban fogják érezni magukat nálunk. - Kis szünet után még hozzátette: - No, persze, ha még itt lesznek egyáltalán.

John intett, beszállt a volán mögé, és elhúzott.

A tornácon csend volt egy percig, míg az öregember meg a sápadt, beteges arcú asszony szemmel kísérték a Fő utcán távolodó Fordot. Érzékelhetően nagyobb sebességgel távozott, mint amennyivel érkezett.

- Hát, mi megtettük a magunkét - szólalt meg elégedetten az öreg.

- Meg - hagyta jóvá az asszony. - De én úgy érzem magam, mint egy félkegyelmű. *Mindig* úgy érzem magam, mint egy félkegyelmű, amikor így néznek ránk. Rám.

- Hát... - mondta az öreg - csak hétévente egyszer van. És pontosan így kell végigcsinálni. Merhogya...

- Mert hozzátartozik a rítushoz... - fejezte be komoran az asszony.

- Hja. A rítushoz.

Mintha csak egyetértését fejezné ki, a kutya felbillentette a farkát, és megint szellentett egyet.

A nő rúgott egyet rajta, aztán az öreghez fordult, csípőre tett kézzel.

- Henry Eden, ez a *legbúzösebb* dög hetedhét határban!

A kutya egy morgással feltápáskodott, és lebillegett a tornác lépcsőjén, csak annyi időre állva meg, hogy egy szemrehányó tekintetet vessen Laura Stantonra.

- Nem tehet róla - mondta Eden.

A nő felsóhajtott, s a Ford után nézett. - Nagy kár - jegyezte meg. - Olyan *jóraavaló* embereknek látszanak.

- *Mi* sem tehetünk *arról* - mondta Henry Eden, és sodorni kezdett egy újabb cigarettát.

Így aztán Grahamék mégiscsak az úton vacsoráztak egy osztrigabüfében. A szomszédos Woolwichban találtak egyet ("mely az elragadó Szép Kilátás Motelnek ad otthont", próbálta az élccel sikertelenül jobb kedvre deríteni a feleségét John), s leültek a deszkaasztal mellé egy öreg, szétterülő lombosított fenyőfa alatt. A vendéglő szinte kiáltó ellentétben állt a willow-i főutca házaival. A parkoló majdnem teljesen megtelt (a legtöbb kocsi, akár az övék, nem helyi rendszámú volt); üvöltöző,

fagyalttól maszatos gyerekek nyargalásztak fel s alá, miközben szüleik sétálgattak, legyeket csapdostak, és várták, hogy bemondják a számaikat a hangosanbeszélőn. Elég nagy volt a választék is. Tulajdonképpen, gondolta John, szinte mindent lehet kapni, feltéve, hogy befér a fritőzbe.

- Most úgy érzem, két *napot* se bírnék eltölteni ezen a helyen, nemhogy két hónapot!
- mondta Elise. - A kislánynak máris elment a kedve a bulitól, Johnny.

- Ugyan, hiszen csak tréfa volt! Amolyan helybéli móka, turistaugrató. Jó, egy kissé tényleg elvetették a sulykot. Most valószínűleg átkozzák is magukat miatta.

- Én nagyon is komolynak láttam őket - felelt rá Elise. - Hogy menjek most vissza és nézzek annak a vénembernek a szemébe?

- Ezen nem izgatnám magam... a cigarettáiból ítélve, elérte azt a kort, amikor az *égvilágon* senkit nem ismer már meg. Még a legjobb barátait sem.

Elise igyekezett uralkodni a szája sarkában rángatózó izmokon, de aztán feladta, és hangos nevetésben tört ki. - Gonosz vagy!

- Talán inkább őszinte, de nem gonosz. Nem állítom, hogy Alzheimer-kórja van, de *tény*, hogy úgy nézett ki, mint akinek térkép kell ahhoz is, hogy a vécét megtalálja.

- De mégis, mit gondolsz, hol van a többi ember? Hisz egy lélek nem volt az egész városban!

- Bablevespartin a szomszéd kocsmában vagy kártyacsatán a helyi klubban. - John nyújtózott egyet. Aztán belepillantott Elise kagylós kosárájába. - Nem sokat ettél, drágám!

- Drágám nem volt éhes.

- Mondom, hogy csak *tréfa* volt! - John megfogta a felesége kezét. - Engedd már el magad!

- Egészen... egészen biztos vagy benne, hogy csak az?

- Egészen-egészen. Ugyan már... hétévente egyszer varangyeső esik a Maine állambeli Willow-ban... Hát nem úgy hangzik, mintha egy Steven Wright-magánszából vették volna ki?

Elise bágyadtan mosolygott. - Nem esik. Zuhog.

- Csak a régi horgászkódex szerint viselkedtek. Ha már lódítasz, lódíts nagyot! Gyerekkoromban, mikor nyári táborban voltunk, a szalonkavadászatról ment így a szöveg. Ha jól meggondoljuk, nem is olyan meglepő.

- Mi nem meglepő?

- Hát hogy az olyan emberek, akiknek fő jövedelemforrásuk a nyári turistaforgalom, felvesznek egy bizonyos nyáritábor-mentalitást.

- De az az asszony egyáltalán nem *úgy* viselkedett, mint aki tréfál. Megmondom neked az igazat, Johnny. Megrémített.

John Graham rendesen derűs arca hirtelen elkomolyodott és megkeményedett. Kissé idegennek tűnt rajta ez a kifejezés, de nem volt őszintétlen vagy tettetett.

- Tudom - felelte, miközben összeszedte a csomagolópapírokat, szalvétákat, műanyag kosárcákákat. - De ezt még megkeserülik! Az ostobaságot, amíg csak ostobaság, még elviselem, de ha valaki a feleségemet rémíti meg - a pokolba, még *engem* is megrémítettek valamennyire! -, hát az már túllép a tűrés határán! No, mehetünk vissza?

- Visszatalálsz?

A férfi elnevette magát, most már újra a régi volt. - Szórtam le morzsákat!

- Milyen bölcs vagy, egyetlenem - mondta az asszony, s fölállt. Már mosolygott, John pedig örült neki. Elise mély lélegzetet vett - kész csodát művelt a kék batisztinggel, amit viselt -, aztán kiengedte. - Mintha csökkent volna a páratartalom.

- Igen. - John egy balkezes dobással a szemétkosárba hajította a hulladékot, s a feleségére kacsintott. - Ennyit az esős évszokról...

De mire befordultak a hempsteadi útra, a páráság visszatért, méghozzá gyilkos erővel. John úgy érezte, trikója nyálkás pókhálószővevényként tapad a mellére-hátára. Az ég, mely immár finom, estéli violaszínt öltött, még mindig tiszta volt, de érezte, hogy ha lenne egy szalmaszála, közvetlenül a levegőből tudna vizet inni.

Az úton csak egy ház volt az övékén kívül, annak a hosszú dombnak a lábánál, amelynek tetején a Hempstead-lak állt. Amint elhajtottak előtte, John női sziluettet vett észre az egyik ablakában; mozdulatlanul állt, és őket nézte.

- Na, itt a Milly barátnéd dédnagynénikéje - jegyezte meg John. - Jó kis móka volt

felhívnia azt a két vegyesbolti félnótást, és elmondani nekik, hogy jövünk. Kíváncsi vagyok, mikor kapták volna elő a robbanópárnát meg a csudaberregőt meg a vámpírfogat, ha még egy kicsit tovább maradunk.

- Annak a kutyának saját beépített csudaberregője volt!

John nevetett, s csak a fejével helyeselt.

Öt perc múlva befordultak a ház kocsibejárójára. A kertet benőtte a gaz meg a sok törpe bokor, John el is határozta, hogy mihamarabb végére jár *ennek* a kis problémának. Maga a Hempstead-lak düledező tanyasi ház volt, az egymást követő generációk toldozgattak hozzá, ha úgy hozta a szükség vagy épp a kényszer, hogy építkezni kellett. A ház mögött egy csűr állt, három rozzant, zezzugos fészker kötötte össze őket. A robbanó kora nyárban a három fészker közül kettőt szinte teljesen ellepett az illatos loncvirág.

Innen fentről lenyűgöző kilátás nyílt a városra, különösen egy ilyen szép, tiszta estén. John egy pillanatra el is tűnődött, miképp lehet *ennyire* tiszta *ilyen* magas páratartalom mellett. Elise is odalépett férjéhez a kocsi elé, s így álltak egy percig, kezük egymás derekán, szemük a dombokon, melyek szelíden hullámoztak Augusta felé, és belevesztek az est árnyékaiba.

- Gyönyörű... - mormolta az asszony.

- Hallgasd csak... - mondta a férfi.

Vagy ötvenméternyire a csűr mögött náddal és magas fúvel lepett kis ingovány terült el, benne békakórus énekelt, puttyogott és nyiszálta azt a kis rezgő szálat, amit az Isten valamilyen oknál fogva a békatorokba teremtett.

- Hát... - jegyezte meg Elise - a békák mindenesetre rendesen képviseltetik magukat.

- Varangy viszont nincs egy se. - John felnézett a tiszta égre, melyen az Esthajnalcsillag most nyitotta ki hidegen égő szemét. - Ott vannak, Elise! Ott fenn! Varangyfelhők!

Elise kuncogott.

- Ma éjjel Willow városkában... - szavalta John - egy varangy hidegfront találkozott egy gőte melegfronttal, aminek eredményeképp...

Az asszony oldalba bökte. - *Te!* - szólt rá halkán. - Menjünk be...

És bementek. És kihagyták a kört. És nem söpörtek be kétszáz dollárt.

Egyenesen lefeküdtek.

Elise egyórányi kellemes szunnyadásból arra riadt, hogy a tetőn valami puffan. Felkönyökölt. - John, mi volt ez?

- Hsss... - John a másik oldalára fordult.

Varangyok, gondolta Elise, és halkán felnevetett... de ideges nevetéssel. Felkelt, az ablakhoz lépett, s mielőtt még a földet kereste volna a tekintete, hogy mi pottyanhatott le, azon kapta magát, hogy az égre pillant.

Még mindig felhőtlen volt, de most milliárd szikrázó csillag fénylett rajta. Nézte őket, egy pillanatra szinte megbűvölte néma, tiszta szépségük.

Puffanás.

Elise visszahőkölt az ablaktól, s a plafonra pillantott. Akármi volt is, pont a feje fölött hullott a tetőre.

- John! Johnny! Ébredj!

- He? Micsoda? - A férfi felült, haja szétállt, mint a szénaboglya.

- Megindult! - szólalt meg Elise, és metszőn felnevetett. - A békaeső.

- Varangy - helyesbített John. - Ellie, miről be...

Paff, paff.

John körbepillantott, aztán kilódította a lábát az ágyból.

- Megáll az ész! - Hangja halk volt, dühös.

- Hogy ért...

Puffanás-CSÖRRENÉS! A földszintről üvegcsörömpölés hallatszott.

- Akkurva életbe! - John felkelt, felrángatta a farmernadrágját. - Most már aztán elég! Rohadtul *elég!*

Puha puffanások verték a ház oldalát meg a tetőt. Az asszony a férfihoz bújt, most már nagyon félt. - Hogy érted ezt?

- Úgy, hogy az az elmebeteg nő meg tán a vénember is idejöttek néhány falubelivel, és dobálják a házat - felelte John. - Hát ennek véget vetek, most rögtön! Lehet, hogy csak a helyi vendégriogató szokásaiknak hódolnak, de...

PUFFANÁS, ZÚZÓDÁS! Most a konyhából.

- *Akkurva ÉLETBE!* - ordított fel John, és kiment a lépcsőterbe.

- Ne hagyj itt! - sikította Elise, és utánarohant.

John felkattintotta a lámpát az emeleten, aztán leviharzott a lépcsőn. A házat egyre gyorsabb ütemben érték a puffanások és dobbanások, Elise még arra gondolt: *Ugyan hányan vannak a ház körül? Hány ember kell ahhoz, hogy ezt művelhessék? És mit hajigálnak ránk? Párnahajba bugyolált köveket?*

John leért a lépcső aljára, és benyitott a nappaliba. Nagy ablakából ugyanaz a kilátás nyílt, mint amit az este megcsodáltak. Az ablak be volt törve. Üvegcserepek és szilánkok borították a szőnyeget. Megindult az ablak felé, hogy valamit kiüvöltsön ezeknek a gazembereknek, miszerint azonnal hozza a puskáját. Aztán újra a törött üvegre esett a pillantása, és eszébe jutott, hogy mezítláb van. Megtorpant. Egy pillanatra nem tudta, mihez kezdjen. Egyszer csak észrevett egy sötétlő formát az üvegdarabok között - nyilván egy követ, amivel valamelyik idióta, elfajzott strici beverte az ablakot -, és elfutotta a pulykaméreg. Az ablakhoz rontott volna, mezítlábasság ide vagy oda, ám ekkor a kő váratlanul megrángott.

Ez nem kő, gondolta. Ez egy...

- John? - szólalt meg Elise. A ház most már visszhangzott a szüntelen puffanásoktól. Mintha hatalmas, tocsogós jégdarabok bombáznák őket. - John, mi az?

- Egy varangy... - felelte ostobán a férfi. Még mindig a rágó testre meredt a tört üveghalmaz közepén, s inkább magának beszélt, mint a feleségének.

Felemelte a tekintetét, és kinézett az ablakon. És amit látott, attól elállította lélegzetét az iszonyat és hitetlenség. Nem látta többé se a dombokat, se a láthatárt - úristen, hisz a csúrt is alig látja, pedig az negyvenméternyire sincs!

A levegő telis-tele volt hulló testekkel.

Újabb három pottyant be a törött ablakon. Az egyik a padlón landolt, nem messzire

rángó társától. Egy éles üvegszilánkon szánkázott végig, fekete folyadék lövellt ki vastag cseppekben a testéből.

Elise sikított.

A másik kettő a függönybe gabalyodott, az vad heveséggel kezdett tekeregni és rángatózni. Az egyik kiszabadította magát. Lehuppant a padlóra, és John felé szökdécselt.

A férfi a fal felé tapogatózott, keze mintha nem is tartozott volna a testéhez. Ujjai a villanykapcsolót keresték, s végül felkattintották.

Az üveggel borított padlón felé szökdécselő valami varangy is volt meg nem is. Zöldesfekete teste túl nagy volt annak, túl göcsörtös. Fekete-aranyszín szemei úgy guvadtak ki a fejből, mint két lidérctojs. A szájából pedig... - az állkapocs be se tudott csukódni tőle! - óriás, túéles fogak csokra villogott elő.

Vastag, brekegő hangot hallatott, és úgy ugrott rá Johnra, mintha rugón pattant volna. Mögötte újabb varangyok hullottak befelé az ablakon keresztül. Azok, amelyek leestek a földre, vagy nyomban megdőglöttek, vagy megnyomorodtak, de sok - nagyon is sok - volt közülük, amelyik a függönyt használta védőhálóként, s azok sértetlenül bucskáztak le a padlóra.

- *Kifelé!* - üvöltötte John a feleségének, és belerúgott a varangyba, amelyik - igen, észveszejtő, de így volt! - nekitámadt. Nem hőkölt meg a férfi lábától, hanem felülről belemélyesztette görbe túfogait a lábujjaiba. A fájdalom azonnali volt, tüzes s szinte elviselhetetlen. A férfi gondolkodás nélkül vett egy félfordulatot, és teljes erejéből belerúgott a falba. Érezte, hogy széttörnek a lábujjai, de széttört a varangy is, fekete vére félkör alakban, akár egy legyező, spriccelt szét a falburkolatra. John lábujjai mint valami őrült útjelzőtábla, minden irányba egyszerre mutattak.

Elise dermedten állt az előszobaajtóban. Hallotta, ahogy a házban mindenfelé ropognak-zúzódnak az ablakok. Szeretkezés után John egyik trikóját vette fel, most annak a nyakát szorongatta mindkét kezével. A levegő teli volt undok, brekegő hangokkal.

- *Elise, kifelé!* - rikoltotta John. Megfordult, megrázta véres lábát. A varangy, amelyik megharapta, dőglött volt már, de valószínűtlenül hatalmas fogai még mindig úgy ültek a húsában, mint egy csomó összekuszálódott halhorog. A levegőbe rúgott, mintha futball-labdát táncoltatna, s a varangy végre lerepült róla.

A nappali kifakult szőnyege most már tele volt felfúvódott, ugráló testekkel. És mindegyik *rájuk* akart ugrani.

John az ajtóhoz futott. Lába az egyik varangyra taposott, és széthasította. Sarka megcsúszott a testből kibuggyant hideg, kocsonyás masszában, majdnem orra bukott. Elise felhagyott a halálos szorítással, amellyel a trikója nyakát markolta, és még időben elkapta a férjét. Együtt bukdácsoltak ki az előtérbe, John becsapta az ajtót, telibe találva az egyik varangyot, amelyik utánuk ugrott volna. Az ajtó kettészelte. Felsőteste rángott és remegett a földön, telifogú, fekete ajkú szája tátogott, fekete-aranyszín gülüszeme rájuk meredt.

Elise két kezével pofozta arcát, és hisztérikus jajongásban tört ki. John kitérte felé a kezét, de ő csak rázta a fejét, és borzadva húzódott el tőle, haja az arcába hullt.

A tetőre zuhogó varangyok hangja is szörnyű volt, de még annál is szörnyűbb a brekegés és cirpelés, mert az belülről jött, a házból... *mindenfelől...* John az öregemberre gondolt ott a hintaszékben a vegyesbolt tornácán, aki így kiáltott utánuk: *Azért csak zárják be a zsalukat is!*

Úristen, mért nem hittem neki?

És rögtön ezután: *De hát honnan tudhattam volna, hogy hinni kell neki? Egész életemben nem volt semmi, ami erre felkészített volna!*

A ház körül a földnek ütődő, s a tetőn szétloccsanó varangyok zaján túl most valami annál is vészjóslóbb hangot hallott: a nappaliban rekedt varangyok rágcsáló, forgácsoló hangját: kezdtek átrágni magukat az ajtón. Szemmel látható volt, hogy az ajtó egyre szorosabban feszül neki a zsanéroknak, amint egyre több és több varangy zsúfolódik alá teljes súlyával.

John megfordult, és látta, hogy a főlépcsőn tucatjával szökdecselnek le a varangyok.

- Elise! - Megragadta az asszonyt. Az csak sikoltozott, és elrántotta volna magát. A trikó egyik ujjja leszakadt. A férfi egy pillanatig teljes értetlenséggel bámulta a kezében maradt ruhacafatot, aztán leejtette a földre.

Elise, az istenfáját!

Elise sikoltott, és megint elrántotta magát.

Az első varangyok most értek le az előszobába, s mohón ugráltak feléjük. Éles csörrenéssel zúzódtott be a bejárati ajtó kisablaka. Egy varangy zúgott be rajta, a szőnyegre csapódott, ott hevert a hátán, rózsaszín, pettyezett hasa kitérve, hártvány lábai a levegőben rángatóztak.

John megragadta a feleségét és megrázta. *Le a pincébe! A pincében biztonságban leszünk!*

- *Nem!* - sikította Elise. Szeme két hatalmasra tágult, kerek úr volt, s John megértette, hogy nem a pincébe menekülés gondolatát utasítja el, hanem egyszerűen *mindent* elutasít.

Ám most nem volt idő gyengéd meggyőzésre, csillapító szavakra. John marokra fogta a trikót az asszony mellén, és úgy ráncigálta magával végig az előtéren, mint ahogyan zsarú vonszol egy megátalkodott rabot a rendőrkocsinhoz. Az egyik varangy, amelyik a lépcsőn letóduló előőréséhez tartozott, most egy óriásit ugrott, és stoppolótűkkel teli száját összeharapta egy talpalatnyi hely körül, ahol egy minutummal azelőtt még Elise meztelen sarka volt.

Félúton a pincelejárát felé Elise felfogta, miről is van szó, s akkor már magától ment. Elérték az ajtót. John elfordította a gombot és megrántotta, de az ajtó nem mozdult.

- *Arohadtéletbe!* - ordított fel, és megint rántott rajta egyet. Hiába. Nem engedett.

- *John, siess már!*

Elise visszanézett a válla felett, s látta, hogy az előszobát elárasztják a varangyok, és feléjük nyomulnak hatalmas, eszeveszett szökkenésekkel, egymás hegyén-hátán, egymásra bukva, nekiütődve a futórózsamintás tapétának, s letaposva hanyatt zuhant társaikat. Csupa fog, csupa aranyfekete szem, csupa ziháló, cserzett test.

- JOHN, KÉRLEK, JO...!

Az egyik pattant egyet, és rákulcsolódott az asszony bal combjára, pont a térde felett. Elise felsikoltott, és megragadta. Ujjai átfúródtek a varangybőrön, az állat fekete, leveses bensejébe. Leszakította magáról, egy pillanatra, amíg a karja lendült, az undorító szörny épp a szeme előtt kapálózott, fogai úgy csikorogtak, mint valami kicsi, embergyilkos gép. Elise teljes erejéből elhajította magától. Az állat cigánykereket hányt a levegőben, s azzal a falnak csapódott, a konyhaajtóval szemben. Nem esett le, saját bélmasszájába ragadt bele.

- JOHN! JÉZUSOM, JOHN!

John Graham közben rájött, mit csinál rosszul. Ellenkező irányba veselkedett neki az ajtónak, nem húzta, hanem nyomta. Az ajtó hirtelen kinyílt, ő előrebillent, és majdnem lerepült a lépcsőn; egy pillanatra eszébe villant, vajon marad-e az anyjának gyereke, aki él. A korlát után kapott, megragadta, ám ekkor Elise lökte majdnem fel, aki mint a nyíl, száguldott el mellette, le a lépcsőn, s üvöltött, mint egy tűzjelző

sziréna az éjszaka közepén.

Úristen, leesik, biztos, hogy leesik, leesik és kitöri a nyakát.

De valahogy megúsza. Leért a pince földpadlójáig, s ott zokogva összecsuklott, felszaggatott combját markolászva.

A nyitott pinceajtón át szökdécseltek-ugrándoztak be a varangyok.

John visszanyerte egyensúlyát, megfordult, és becsapta az ajtót. Egy csomó már beférkőzött varangy leugrott az ajtóról a belépőbe, neki a lépcsőknek, és lebuuskázott a lépcsőfokok között. Egy másik szinte függőlegesen felugrott, John pedig váratlanul eszelős nevetés rázta meg: lelki szemei előtt éles elevenséggel jelent meg a filmbéli Varangykirály, aki most autó helyett egy pörgettyűn feszít. Még mindig kacagva, ökölbe szorított kézzel belevágott az állat lüktető, remegő közepébe, éppen az ugrás holtpontján, amikor az tökéletes egyensúlyban állt meg a gravitáció meg a saját felpörgető energiája között. Aztán lezúgott a feketeségbe, John hallotta, ahogy puha plottyanással a kazánnak csapódik.

A falon kaparászott a sötétben, míg végre ujjai megtalálták a hengert, a régimódi kapcsolóval. Felkattintotta. Elise ekkor kezdett újra sikítani. Egy varangy gabalyodott a hajába. Brekegett, tekergett, forgott, és harapta az asszony nyakát, valamely hatalmas, formátlan hajcsavaróvá gombolyodva.

Elise inogva felállt, s nagy ívben körözni kezdett, csodával határos módon elkerülvén, hogy felbukjon a sok ládában, ami a pincében felhalmozódott az idők során. Beleütközött az egyik tartóoszlopba, visszapattant, aztán megfordult, és kétszer hevesen odaverte a tarkóját az oszlophoz. Vastag, gurgulázó hang hallatszott, fekete folyadék lövellt szét, aztán a varangy kihullott a hajából, lebuuskázott a trikó hátulján, gennypatakat húzva maga után.

Elise felsikított; a hang eszelősségétől John ereiben megfagyott a vér. Félig rohant, félig bukdácsolt lefelé a pincelépcsőn, és karjaiba zárta a feleségét, aki először vergődött az ölelésben, aztán megadta magát. Sikolyai fokozatosan oldódtak egyenletes sírásba.

A földre és házra csapódó varangyok tompa mennydörgésén túl egyszer csak meghallották a pincébe leesett állatok brekegését. Elise elhúzódott férjétől, szeme vadul járt jobbra-balra fénylő fehér szemgödrében.

- Hol vannak? - zihálta. Hangja rekedt volt, szinte csak ugatás már a sok sikoltozástól. - Hol vannak, John?

Nem kellett keresniük. A varangyok már meglátták *őket*, és vérszomjasan szökdécseltek feléjük.

Grahamék hátráltak; John meglátott egy rozsdás lapátot a falnak támasztva. Megragadta, s ahogy jöttek, sorban verte agyon az állatokat. Csak egy jutott túl rajta. A földről felugrott egy ládára, a ládáról Elise-re, fogaival belekapott a trikójába, és ott himbálózott rúgkapáló lábakkal a két melle között.

- Ne mozogj! - üvöltött rá John. Ledobta a lapátot, kettőt előrelépett, megragadta a varangyot, és lerántotta a trikóról. Az magával tépett egy darabot a ruhából. A pamutcafát ott figyeget az egyik szemfogán, miközben John keze közt rángott, ficánkolt és lüktetett. Bőre varacskos volt és száraz, de riasztóan forró, és mintha buzgón *dolgozott* volna. John összeszorította öklét, és összenyomta a testet. Vér és mocskos nyál lövellt ki ujjai között.

Majdnem tucatnyi kis szörnyeteg jutott le a pincébe, de rövidesen egytől egyig döglött volt. A házaspár összekapaszkodott, s hallgatták kintről a monoton varangyesőt.

John az alacsony pinceablakokra nézett. Sötétek voltak és tömöttek. Hirtelen maga előtt látta a házat, ahogy kívülről kinézhet: szinte betemeti az izgő-mozgó, ugrándozó, veszett varangyhad.

- El kell torlaszolni az ablakokat! - szólalt meg rekedten. - Betörnek a sok dög súlya alatt, s akkor zuhogni fognak ránk.

- Mivel? - kérdezte Elise alig hallható ugatással. - Mit tudunk használni?

John szétnézett, s néhány ócska, megfeketedett furnérlemezt pillantott meg a falnak támasztva. Nem sok, meglehet, de azért valami.

- Azokat, ott ni... - felelte. - Segíts kisebb darabokra törni!

Eszeveszett gyorsasággal dolgoztak. Csak négy ablak volt a pincében, de hála keskenységüknek, tovább bírták az ostromot, mint a fenti nagyobb ablakok. Épp végeztek az utolsóval, mikor hallották, hogy az első üvege csattanva zúzódik be a furnérlemez mögött... ám a lemez tartott.

Újra a pince közepére támolyogtak, John sántikált törött lábujjaival.

A lépcső teteje felől hallották, amint a varangyok eszik magukat keresztül az ajtón.

- Mit csinálunk, ha egészen keresztülrágják magukat? - suttogta Elise.

- Nem tudom - felelte John... és ekkor történt, hogy a széncsúszda ajtaja, amelyet évek óta nem használtak, de még érintetlenül megvolt, hirtelen beszakadt a ráhullott vagy ráugrált varangyok tömegének súlya alatt, s azok százával, mint valami sugárlövedék, zuhogtak-zuhogtak befelé.

Elise ezúttal nem bírt sikoltozni. Ahhoz már túlságosan tönkrementek a hangszálai.

Azután, hogy a széncsúszda ajtaja beroppant, a dolog nem tartott soká, de amíg véget nem ért, John Graham sikolyai kellőképpen beszéltek mindkettejükért.

Éjfélre a willow-i varangyzuhatag enyhe, brekegő szemerkéléssé lanyhult.

Fél egykor az utolsó varangy is lehullott a sötét, csillagos égből, egy fenyőfa ágain kötött ki a tó mellett, onnan lehuppant a földre, és eltűnt az éjszakában. Vége volt, újabb hét esztendőre.

Hajnali negyed hatkor felkúszott az első fénysugár az égboltra s a föld fölé. Egész Willow-t rángatózó, ungrándozó, panaszkodó varangyszőnyeg borította. A Fő utca házai elvesztették szögleteiket és sarkaikat; minden gömbölyű volt, púpos és remegve rángatózó. Az autóúton a tábla, amelyre az volt írva: ÜDVÖZÖLJÜK WILLOW-BAN, ÉREZZE OTTHON MAGÁT!, úgy nézett ki, mintha valaki vagy harminc puskagolyót lőtt volna rajta keresztül. A lyukak a repülő varangyoktól származtak. A vegyesbolt előtti OLASZ SZENDVICSEK - PIZZA - FŰSZERÁRU - HORGÁSZENGEDÉLYEK tábla kidőlt; varangyok ugrándoztak rajta és körötte. Kis varangygyűlés volt a benzinkút minden szivattyújának tetején. Két varangy ült a willow-i kandallóbolt szélkakasának lassan forgó vaskeresztjén, mint két torzszülött gyerek egy körhintán.

A tavon az a néhány kis bólya, amit már nyár elején kitétek (csak a legelszántabb úszók merték megkockáztatni a Willow-tó vizét július negyedike előtt, varangyoktól teljesen függetlenül is), roskadásig tele volt varanggyal, a halak majd megvesztek az égből pottyant zsákmánytól. Időközönként egy-egy *toccsanás* hallatszott, amikor egy vagy két varangy a bólyáról, helyért tülekedve, bebillent a vízbe, s ezzel fel is szolgálta magát egy-egy éhes pisztráng vagy lazac reggelijéül. A városba be- és kivezető utakat - sok út van erre felé ahhoz képest, milyen kis hely ez, hogy Henry Eden szavaival éljünk - teljesen beborították a varangyok. Megszakadt az áramszolgáltatás - a hulló testek megszámlálhatatlanul sok helyen szakították le a vezetékeket. A legtöbb kert tönkrement, bár Willow-ban nem különösen dívott a kertészkedés. Sok ember tartott juhot, tehenet, de azokat biztonságba helyezték éjszakára. A willow-i tejtermelő gazdák jól ismerték az esős évszakot, és nem

kívánták elveszíteni fejősmarháikat a húsevő, megveszekedett varangyhordák miatt. Ugyan mit mondanának a biztosítótársaságnak?

A Hempstead-lakra ömlő hajnali fény megvilágította a döglött varangyok kupacait a tetőn, az esőcsatornákat, melyeket szétrepesztettek a zuhanórepülésben érkezett varangyok, s a kapubejárót, amely hemzsegett a még elevenektől. Ki-be ugrándoztak a csűrbe, telitölték a kéményeket, közönyösen szökdécseltek John Graham Fordjának kerekei körül, és brekegő sorokban szállták meg az elülső ülést, akár egy templomi gyülekezet a mise kezdetére várva. A ház falainál halmokban heverték az odasodródott, nagyrészt döglött varangyok. Néhány halom kétméternyi is megvolt.

6.05-kor a nap áttört a láthatáron, s amint sugarai rájuk tűztek, a varangyok olvadni kezdtek.

Bőrük kifakult, kifehéredett, aztán mintha egészen áttetszővé vált volna. Nemsokára enyhe mocsárszagot árasztó gőz szállt fel a testükből, és apró, buborékos patakokban indult meg belőlük a nedvesség. Szemük kiesett vagy beesett, attól függően, milyen helyzetben érte őket a nap. Bőrük szétpattant, tisztán hallhatóan, s vagy tíz percen át mintha pezsgősdugókat húzogattak volna egész Willow-ban.

Ezután percek alatt szétmállottak, emberi ondófolyadékhoz hasonló, opálfehér pocsolyává. Ez a lé csörgött lefelé keskeny patakokban a Hempstead-lak háztetőjéről, s csöpögött le az ereszen. Mint a genny.

Amelyek még éltek, elpusztultak, az elpusztult varangyok pedig egyszerűen e fehér folyadékká rohadtak. A lé kicsit bugyborékkolt, aztán lassan elnyelte a föld. A talajból keskeny gőzcsíkok szálltak fel, Willow mezői egy rövid időre olyanok lettek, mint hamvadó vulkánok.

Negyed hétre vége lett mindennek, eltekintve a javítási munkálatoktól, ám ehhez hozzá voltak szokva a helyiek.

Nem is olyan nagy ár újabb hétesztendőnyi békés virágzásért egy isten háta mögötti kis helyen, Maine állam mélyén valahol.

Nyolc után öt perccel Laura Stanton viharvert Volvója befordult a vegyesbolt udvarára. Laura kiszállt; sápadtabbnak és betegebbernek tűnt, mint valaha. Ami azt illeti, *tényleg* pocsékul érezte magát, kezében most is ott volt a hatos sörrekesz, csak éppen üres üvegekkel. Gyalázatos másnaposság ült rajta.

Henry Eden kijött elé a tornácra. A kutyája mögötte.

- Küldje be azt a dögöt, különben biz' isten visszafordulok! - kiáltotta Laura a lépcső aljából.

- Micsinájjon, ha egyszer gázos a gyomra?

- Attól még nekem nem kell jelen lenni, amikor durrogat! - felelte Laura. - Ezt most komolyan mondom, Henry! A fejem úgy szaggat, mint a nyavalya, és ma reggel aztán igazán semmi szükségem nincs rá, hogy ezt a vén korcsot hallgassam, amint a segge lyukából trombitál!

- Eriggy be, Toby! - Henry nyitotta is az ebnek az ajtót.

Toby nedves szemekkel nézett fel rá, mintha azt mondaná: *Muszáj? Már épp kezdett kicsit érdekessé válni itt kinn az élet!*

- Takarodj! - szólt rá a gazdája.

Toby beoldalgott. Henry becsapta az ajtót. Laura várt, amíg nem hallotta kattanni a reteszt, aztán fellépdelt a lépcsőn.

- Leesett a táblája! - mondta, miközben átadta az öregnek a sörrekeszt.

- Nem vagyok vak! - Henry sem volt éppen legfényesebb kedvében ma reggel. Nemigen akad most olyan ember Willow-ban. Varangyesőt átaludni átkozottul kemény megpróbáltatás. Istennek hála, hogy csak egyszer van hét évben, különben könnyen begolyózhatna az ember.

- Bevehette volna - mondta neki a nő.

Henry motyogott valamit, a nő nem értette.

- Mit mondott?

- Asszontam, jobban kellett volna igyekeznünk! - vágta oda Henry a szavakat. - Helyes fiatal pár volt! Jobban kellett volna igyekeznünk!

A nőt megindította az öreg keserve, saját lüktető fejfájása ellenére is. Megérintette a karját. - Mit tehetnénk, ez a rítus... - mondta.

- Hát, én bizony úgy érzem néha, bűdös francba a rítussal!

- *De Henry!* - Laura visszahúzta a kezét, egészen megdöbbsent. Ej, végtére is nem fiatalodik a vén csont, nyugtatta magát. Kicsit rozsdásak már benn a kerekek.

- Nem érdekel! - makacskodott az öreg. - Igazán helyes, jóra való párnak látszottak. Maga is aszonta, ne is próbálja az ellenkezőjét állítani!

- *Valóban* úgy gondoltam magam is - felelte Laura. - De hát arról nem mi tehetünk, Henry. Ejnye, hisz épp maga mondta így tegnap este!

- Tudom... - sóhajtott az öreg.

- Mi nem marasztaljuk őket, igazán - folytatta a nő. - Ellenkezőleg. Figyelmeztetjük őket, hogy menjenek innen. A saját jószántukból maradnak. És *mindig* maradnak. Szabad akaratukból. *Ez is hozzátartozik a rítushoz.*

- Tudom... - ismételte meg a férfi. Mélyet lélegzett, aztán elfintorodott. - Utálom ezt a bűzt utána. Az egész falu úgy bűzlik, mint a megtúrósodott tej.

- Délre híre-hamva se lesz. Maga is tudja.

- Igaz. Hanem azért remélem, mire újra eljön, én má' a föld alatt leszek, Laura. Vagy ha nem, hát remélem, valaki másra testálják, hogy fogadja, akik ideérkeznek az esős évszak előtt. Nem mondom, én is jobb' szeretem, ha ki tudom fizetni a számlát, amikor esedékes, hanem azért eliheti nekem, az embernek egyszer csak elege lesz ezekből a varangyokból. Még ha csak hétévente egy ízbe' van is, az embernek veszettül elege tud lenni belőlük.

- Az emberlányának is... - felelt rá halkán az asszony.

- No... - mondta az öreg, és sóhajtva körülnézett - ideje kicsit rendbe szedni ezt a csatateret, nem gondolja?

- De, hogyan... Tudja, Henry, a rítust nem mi csináljuk. Mi csak betartjuk.

- Tudom én azt, de...

- És hát a dolgok megváltozhatnak. Nem látni előre, mikor vagy miért, de megváltozhatnak. Lehet, hogy ez volt az utolsó esős évszakunk. Vagy tán legközelebb nem jön ide akkor senki idegen...

- Miket beszél! - vetette közbe megrettenve az öreg. - Ha nem jön senki, lehet, hogy a varangyok nem tűnének így el, amint a nap rájuk tűz.

- Ugye-ugye?! - kérdezte diadalmasan az asszony. - Kezdi végre maga is kapiskálni.

- Hát... nagy idő. Nagy bizony. Hét esztendő nagy idő.

- Az.

- Azér' helyes fiatal pár volt, nem?

- Az...

- Borzalmas dolog így elmenni... - mondta Henry Eden kicsit megcsukló hangon, s ezúttal nem felelt rá az asszony. Kis szünet után Henry megkérdezte, nem segítene-e neki felállítani a kidőlt táblát. Kínzó fejfájása ellenére Laura igennel felelt - rossz érzés neki Henryt ennyire búvalbéleltnek látni egy olyan dolog miatt, amit semmivel sem áll nagyobb hatalmában befolyásolni, mint az árapályt vagy a holdjárást.

Mire végeztek, az öreg kicsit jobban érezte magát.

- Hja... - szólalt meg - hét esztendő *pokolian* nagy idő.

Az bizony, gondolta magában a nő. De mindig eltelik, és az esős évszak mindig eljön újra, s azzal együtt az idegenek, mindig ketten, mindig egy férfi és egy nő, és mi mindig pontosan elmondjuk nekik, mi fog történni, és ők sohasem hiszik el, és ami történik... megtörténik.

- Na jöjjön, maga vén csont... - mondta - kínáljon meg egy csésze kávéval, mielőtt még széthasad a fejem.

Az öreg megkínálta, s még be sem kortyolták, mikor a faluban megindult a serény kalapácsolás és fűrészelés. Ahogy kinéztek az ablakon, végig a Fő utcán, látták, hogy az emberek beszélgetve és nevetgélve kihajítják a zsaluikat.

A lég langyos volt és száraz, fönt az ég sápadt és fátyolosan kék. Willow-ban véget ért az esős évszak.

(Siklós Márta fordítása)

SZÉP LOVACSKÁM

Az öreg a csűr ajtajában ült a hintaszékben, almaillat lengte körül. Ringatózott, és arra gondolt, hogy ne gondoljon a bagózásra, nem annyira az orvos miatt, mint inkább azért, mert a szíve most már szünet nélkül zakatolt. Figyelte, amint az a tahó Osgood fiú fejét a fának támasztva számol, aztán megfordul, és ipi-apacsot kiált Cliveyra, s aztán röhög, akkorára tátott szájjal, hogy az öreg tisztán látta a máris rothadó fogakat a fejében, s maga elé képzelte, milyen bűzös lehet a gyerek lehelete. Akár egy nedves pince feneke. Pedig tizenegynél nemigen lehet több az a szarházi kölyke...

Az öreg hát figyelte, amint Osgood fuldokolva hahotázik. Úgy röhögött, hogy a végén teljesen előregörnyedt, s a térdét fogta; úgy röhögött, hogy a többiek mind előbújtak rejtekhelyükről, megnézni, mi folyik ott, s mikor látták, csatlakoztak ők is a nagy nevetéshez. Ott álltak körben a reggeli napsütésben, és az ő unokáján röhögtek, és az öreg elfeledkezett arról, mennyire kívánta az elébb a dohányt. Most csak azt szerette volna látni, vajon elsírja-e magát Clivey. Azon kapta magát, hogy ez a kérdés százszor jobban leköti a figyelmét, mint bármely más az utóbbi pár hónapban, beleértve saját, gyorsan közeledő halálát is.

- Ipi-apacs, ipi-apacs - kántálták a gyerekek nevetve. - Te vagy a hunyó!

Clivey csak állt, akár egy darab kő a mezőn, várva, hogy vége legyen a gúnyolódásnak, és folytatódjon a játék, amelyben majd megfordulnak a szerepek, s a szégyene feledésbe vész. A játék valóban újramezdődött egy idő után. Aztán dél lett, s a többi gyerek hazament. Az öreg figyelte, mennyit eszik Clivey ebédre. Mint kiderült, nem sokat. Csak turkálta a krumplit, egymás helyére tologatta a babot és a kukoricát, a húst meg apró falatokban a kutyának adta az asztal alatt. Az öreg figyelte mindezt, feszült érdeklődéssel, s bár felelgetett, ha szóltak hozzá, nemigen hallotta se a kérdéseket, se a maga válaszait. Gondolatai a fiú körül forogtak.

Mikor a süteményt is befejezték, az öreg megkívánta a meg nem kívánhatót, ezért hát elnézést kérve elindult szundítani egyet, ám félúton megállt a lépcsőn, mert szíve úgy csapdosott, akár egy ventilátor, amibe kártyalap akadt. Állt, és várta, vajon ez lesz-e az *utolsó* (kettőn már túl volt), aztán mikor mégsem az lett, felment a szobájába, az alsógatyáján kívül levetett magáról mindent, és befeküdt a ropogós fehér ágyba. Csontos mellkasára négyszögű billogot világított a nap; három részre vágta az ablakkeret sötét árnyéka. Kezét a feje alá tette, szunyókált, s közben hallgatózott. Kisvártatva hallotta, ahogy a fiú sír a maga szobájában az emelet másik végén, és arra gondolt: *El kell ezt rendeznem végre.*

Aludt egy órácskát. Mikor felkelt, az asszony ott szundított mellette kombinéban;

így aztán inkább kivitte ruháját az előtérbe, és ott öltözött fel, mielőtt lement.

Clivey kint volt az udvaron, a lépcsőn ült, és botot hajigált a kutyának, aki jóval nagyobb kedvvel iramodott érte, mint ahogy a fiú eldobta. Az eb (név szerint egyszerűen csak Kutya) furcsállta is a dolgot.

Az öreg magához intette a gyereket, és felszólította, járjon vele egyet a gyümölcsösben. A fiú ment hát.

Az öreget úgy hívták, George Banning. Ő volt a fiú nagyapja, Clive Banning tőle tanulta meg, milyen nagyon fontos, hogy az embernek legyen egy szép lovacskája az életében. Kell, hogy legyen, még akkor is, ha egyébként nem állhatja a lovakat, merthogy szép lovacska nélkül lehet az embernek akár hat faliórája minden szobában és annyi karórája mindkét csuklóján, hogy a karját se bírja felemelni, mégsem fogja tudni, mennyi az idő.

Az okítás (George Banning sohasem tanácsot adott, mindig csak okítást) azon a napon esett meg, amikor Clive-ot lepaccsolta az a mafla Alden Osgood bújócskázás közben. Clive nagyapja akkorra már vénebb volt, mint az úristen, azaz körülbelül hetvenkettő. Banningék birtoka New York állam Troy városában terült el, ami akkoriban, 1961-ben kezdte megtanulni, hogyan lépjen túl falu voltán.

Az okítás helyszíne a nyugati gyümölcsös volt.

Nagyapja kabát nélkül állt a hóviharban, ami nem hóvihar volt, hanem friss, meleg szél kavarta almavirágszirmok. Nagyapa az overallját viselte, alatta galléros inget, amely valamikor zöld lehetett, de mára szesínű olívvá fakult a soktucatnyi mosásban, a galléros ing alatt meg egy pamut alsótrikót (no persze a pántos fajtát; mert hát hiába ment ki addigra régen a divatból, egy olyan ember, mint nagyapa, már csak megmarad a pántos trikónál, amíg él), mely darab tiszta volt ugyan, de az eredeti fehérből sárga elefántcsontszínűvé öregedett, a nagy sokszor idézett, sőt falihímzéssé is avatott mottójának megfelelően (utóbbi feltehetően azon ritka alkalmakra, amikor az asszony nem volt jelen, hogy elhínthesse az elhinteni való bölcsességeit): *Használd jól ki, ne veszítsd el! Hordjad el mindig becsülettel!* Nagyapa hosszú, még mindig csak félig ősz hajába beletapadt néhány almavirágszirom, s a fiú arra gondolt, milyen szép is az öreg ott a fák között.

Dél előtt látta, hogy nagyapa figyeli őket játék közben. Pontosabban *őt* figyeli. A hintaszékben ült a csűr előtt. Az mindig megnyikordult, ahányszor csak a nagyapa hintázott egyet, ő meg csak ült, ölében egy lefordított könyv, keze összefonva rajta, csak ült és ringatózott a széna, alma meg az almabor összevegyülő illatában. Ez a játék ösztökélte arra nagyapát, hogy Clive Banninget kioktassa az időkérdéséről,

arról, hogy milyen sikamlós dolog is az, s hogy milyen kemény harcot kell vívni azért, hogy lehetőleg soha ne engedjük ki a kezünkéből. Mert bár a lovacska szép, a szíve gonosz. Ha nem tartjuk rajta a szemünket azon a lovacskán, illa berek, nádak, erek, átugrik a kerítésen, mi pedig szaladhatunk utána lasszóval, s az bizony cudarul ki tudja fárasztani az embert, legyen bármily nyúlfarknyi is az út.

Nagyapa azzal kezdte az okítást, hogy kijelentette, Alden Osgood csalt. Egy teljes percig kellett volna eltakarnia a szemét a korhadt szilfának dőlve, amit úgy kellett volna lemérnie, hogy hatvanig számol. Ez elég időt adott volna arra, hogy Clivey (nagyapa mindig így hívta, s ő nem bánta ezt, pedig egyébként úgy gondolta, tizenkét éves kora után szétveri a képét akárki emberfiának, aki még így hívná) meg a többiek elbújhassanak. Clivey még nem talált magának búvóhelyet, amikor Alden Osgood elért hatvanig, megfordult, és "lepaccsolta" őt, miközben utolsó mentsvárként megpróbált elrejtőzködni a rendetlenül egymásra hányt almás ládák mögött, a présház mellett, ahol az almát borrá sajtoló gép úgy terpeszkedett el a homályban, akár egy kínzógép.

- Nem volt tisztességes dolog - mondta nagyapa. - Te nem rinyáltál miatta, és ez így helyes, mert egy igazi férfi nem rinyál; azért is hívják rinyálásnak, mert nem való férfiakhoz, mi több, az olyan kisfiúkhoz sem, akiknek elég eszük van, hogy ezt tudják, és helyén van a szívük, hogy ehhez tartsák magukat. Ám ez nem változtat azon, hogy nem volt tisztességes dolog. Én mondhatom most, mert te nem mondtad akkor.

Almaszirmok az öreg hajában... Az egyik az ádámcsutkája alatti gödörbe tapadt, úgy tapadt meg ott, mint valami ékszer, amely szép, egyszerűen azért, mert *van*, és nem tud nem szép lenni; s egyúttal *lenyűgöző* a pillanatnyiséga okán: néhány másodperc, s egy türelmetlen mozdulattal máris lesöpörtetik a földre, ahol tökéletes névtelenségben vegyül el társai között.

A fiú azt felelte nagyapának, hogy Alden tulajdonképpen *elszámolt* hatvanig, ahogy a szabályok megkövetelik, s maga sem tudta, miért kel annak a gyerekek a védelmére, aki végül is őt szégyenítette meg azzal, hogy mindenfajta keresés nélkül le tudta *paccsolni* őt. Alden - aki ha elvesztette a fejét, úgy hisztizett, akár egy lány -, anélkül, hogy egy tapodtat is mozdulnia kellett volna, csak megfordult, meglátta őt, kezét hanyagul rátette az elkorhadt fára, és végigmondta a misztikus és megfellebbezhetetlen megsemmisítő ítéletet: *Látlak, Clive, egy, kettő, három, te vagy a hunyó!*

Meglehet, csak azért védte Aldent, hogy ne kelljen még visszamenniük nagyapával, s ő nézhesse még egy kicsit, hogyan borzolja a szíromvihar nagyapa acélszürke haját, és csodálhassa az áttetsző ékszert a toroka gödrében.

- Hát persze - mondta nagyapa. - Persze hogy elszámolt. Akkor most figyelj, Clivey! És jól vésd az eszedbe!

Nagyapa overallján voltak igazi zsebek is - szám szerint öt, ha hozzávesszük a "kenguruerszényt" fölül - ám a nadrágzsebek mellett olyan részei is nyíltak, amelyek csak *kinézetre* voltak zsebek. Ezek igazából hasítékok voltak, azon rendeltetéssel, hogy az ember be tudjon nyúlni az overall alá a nadrágba, amit alatta viselt (azokban az időkben szinte botrányos, de mindenesetre nevetséges dolog lett volna *nem* viselni nadrágot alatta - nem igazán épelméjű cselekedet). Nagyapa tehát az elmaradhatatlan farmernadrágot hordta, az overallja alatt. "Zsidónadrág", így hívta minden mellékszöngé nélkül, akár az összes gazda, akit Clive ismert. A Levi's nekik a "zsidónadrág" volt, vagy röviden "zsina".

Benyúlt a jobb oldali hasítékon, egy darabig matatott alatta a farmernadrág jobb zsebében, míg végül egy kissé megfeketedett ezüst zsebórát húzott elő, és behelyezte a fiú felkészületlen markába. Az óra súlya oly váratlan volt, a tiktakolás a fém fedőlap mögött oly eleven, hogy a fiú kis híján elejtette.

Tágra nyílt barna szemmel nézett a nagyapjára.

- Ne félj, nem esik le! - mondta nagyapa -, de ha mégis leejted véletlenül, valószínűleg akkor se áll meg. Volt már példa rá, hogy leesett, egyszer még rá is tapostak valami kricsmiben Uticában, de egyszer se állt meg. Ha mégis megállna, te fogod csak bánni, nem én, merhogy mától a tiéd!

- Hogyan? - Először azt akarta mondani, nem érti, de aztán lenyelte, mert közben rájött, hogy igen.

- Neked adom - mondta nagyapa. - Mindig is ez volt a szándékom, de vesszek meg, ha beteszem a végrendeletembe. Többe kerülne az illeték, mint amennyit ér ez a szerkentyű.

- De nagyapa... én... szentatyaúristen!

Nagyapa kacagott, amíg köhögni nem kezdett tőle. Akkor kétrét görnyedt, és köhögve nevetett tovább, az arca egészen szilvakékre változott. Clive csodaszerű boldogságát elnyomta az aggodalom. Eszébe jutott, hányszor, de hányszor mondta el neki az anyja felfelé a dombon, hogy nagyapát nem szabad kifárasztani, mert nagyapa beteg. Mikor Clive két nappal ezelőtt - óvatosan - megkérdezte tőle, mi is a baja, George Banning egyetlen rejtélyes szóval válaszolt. Csak ez után a gyümölcsösbeli beszélgetés után, este az ágyban, mielőtt markának meleg fészkében a zsebórával álomba sodródott volna, akkor ébredt rá a kisfiú, hogy az a szó "tikka", nem valamilyen életveszélyes mérges bogarat jelent, hanem a nagyapa szívét. Az

orvos megtiltotta neki, hogy dohányozzon, és azt mondta, ha bármi megerőltető munkával próbálkozna, mint, mondjuk, hólapátolással vagy fűgereglyézéssel, annak az lesz a vége, hogy alulról fogja szagolni az ibolyát. Márpedig Clive nagyon jól tudta, hogy *az* mit jelent.

"Ne félj, nem esik le. De ha mégis leejted véletlenül, valószínűleg akkor se áll meg", mondta nagyapa, csakhogy a fiú elég idős volt ahhoz, hogy tudja, egy nap *meg fog állni*, merthogy az órák meg az emberek is mind megállnak egyszer.

Állt, és várta, vajon megáll-e nagyapa, ám a köhögő kacagás ezúttal lecsillapodott. Az öreg újra kiegyenesedett, bal kezével letörölte orrjáról a taknyot, s egy elegáns mozdulattal lerázta.

- Csuda mókás kölyök vagy te, Clivey! A tizenhat unokámból csak kettő akad, amelyikből kinézem, hogy viszi valamire, és te éppenséggel nem tartozol közéjük - igaz, a befutólistán rajta vagy -, hanem azért megnevettetni csak te tudsz úgy, hogy a golyóim is belefájdulnak.

- Nem akartam, hogy belefájduljanak a golyói, nagyapa! - mondta Clivey, amin nagyapa újból nevetni kezdett, habár ezúttal sikerült megfékeznie a kacagást, mielőtt köhögésbe csapott volna át.

- Tekerd rá a láncot az ujjadra, ha az megnyugtat - mondta neki nagyapa. - Ha nyugodt a lelked, talán figyelni is jobban tudsz majd.

Úgy is tett, ahogy nagyapa mondta, és *tényleg* jobb lett. Nézte az órát a tenyerén, szinte megbűvölte a szerkezet eleven lüktetése, a táncoló nap a kristálylapon, a külön kis körben mozgó kismutató. Hanem azért az óra mégiscsak nagyapáé, ezt bizonyosan érezte. És éppen amikor ez a gondolat futott keresztül az agyán, egy almavirágszirom szánkázott át az óralapon, azután eltűnt. A pillanat törtrésze volt csupán, mégis megváltozott tőle minden. A virágszirom után igaz lett az egész. Az övé lett az óra, örökre... vagy legalábbis addig, amíg valamelyikük megszűnik járni, és már nem lehet megreparálni, és ki kell dobni a szemétre.

- Nos - szólalt meg nagyapa. - Látod a kismutatót, amelyik egészen külön jár körbe?

- Igen.

- Jó. Tartsd rajta a szemed. Ha legfelülre ér, kurjantsd azt nekem: Rajt! Megértetted?

A fiú bólintott.

- Rendben. Ha tehát odaér, ereszd ki a hangod istenesen! - Clive komolyan,

összehúzott szemöldökkel az órára meredt, akár egy matematikus a kritikus egyenletre, úton a megoldás felé. Már értette, mit akar neki megmutatni a nagyapja, és elég okos volt, hogy azt is megértse, a bizonyíték pusztá formalitás... mindazonáltal fel kell mutatni. Rítus volt ez, mint ahogy a templomból sem lehet addig elmenni, amíg a pap el nem mondja az áldást, hiába énekelték már el az összes himnuszt, és ért véget - istennek hála - a prédikáció.

Mikor a kismutató pont a tizenkettesen állt a maga külön kis pályáján (*az enyém, ámult a fiú, ez az én kismutatóm az én órámon*), ő teli torokból elkurjantotta magát: *"Rajta!"*, nagyapa pedig számolni kezdett, olyan ólmos sebességgel, mint mikor egy árverésen a kikiáltó valami kétes holmitól próbál a lehető legnagyobb áron megszabadulni, mielőtt még hipnotizált közönsége felocsúdik, és ráébred, hogy nem egyszerűen bepalizták, hanem szégyentelenül kibabráltak vele.

- Egy-két-hár-négy-öt-hat-hét-nyolc-kilenc-tíz-tizen-egy... - szavalta nagyapa, miközben orcáin a csomós foltok s orrán a vastag lila erek kezdtek megint kidagadni nagy izgalmában. Didalmasan rekedt kiáltással fejezte be: - *Ötvenkilenc-hatvan!* - Mikor az utolsót kimondta, a kismutató épp a hetedik sötét vonalon haladt át, ami a harmincötödik másodpercet jelezte.

- No, meddig tartott? - kérdezte nagyapa zihálva, s kezével a mellkasát dörzsölgette.

Clive megmondta, közben leplezetlen csodálattal tekintett nagyapára. - Ez aztán gyors számolás volt, nagyapa!

A nagyapa mellkast dörzsölő keze megrebbent, mintegy azt jelezvén: *távozz tőlem, hess!*, de azért mosolygott.

- Félig se számoltam olyan gyorsan, mint az a kutyaütő Osgood! - felelte rá. - Hallottam, amíg elszámol huszonhétig a kis galád, de aztán hipp-hopp máris a negyvenegynél tartott. - Nagyapa szeme rászegeződött; sötét őszi kékje élesen elütött Clive mediterrán barnájától. Egyik csomós kezét a fiú vállára tette. A köszvény göcsörtösre faragta, de a fiú érezte benne az eleven erőt, ami még mindig úgy szunnyadt benne, mint huzalok egy kikapcsolt gépben.

- Egy dolgot ne feleddj, Clivey! Az időnek az égvilágon semmi köze nincs ahhoz, hogy milyen gyorsan tudsz *számolni!*

Clive lassan bólintott. Ezt nem egészen értette, de úgy vélte, átfutott rajta a megértés *árnyéka*, mint ahogy felhő árnyéka vonul át lassan egy rét felett.

Nagyapa az overall erszényzsebébe nyúlt, és elővett belőle egy csomag füstszűrő nélküli Kools cigarettát. A jelek szerint nagyapa nem mondott le a dohányzásról,

beteg szív ide vagy oda. Mindenesetre úgy tűnt, drasztikusan csökkenthette, minthogy az a csomag nagyon madárlátta benyomást keltett; elkerülte a legtöbb csomag sorsát, a reggeli utáni türelmetlen felszakítást meg a délután három órai gombóccá gyűretést és csatornába hajttatást. Nagyapa belekotort, aztán előhalászott egy szálat, ami majdnem olyan hajlott volt, mint a doboz, amiből vétetett. Bedugta a szája sarkába, a csomagot visszarakta az overallba, és előhúzott egy gyufát, amit vastag, sárga, öregemberes hüvelykkörmén egyetlen gyakorlott pöccintéssel gyújtott meg. Clive olyan elragadtatással nézte, ahogy kisgyermek figyel a bűvészt, aki üres kezéből kártyalegyezőt varázsol elő. A hüvelykujj pöccintése magában is izgalmas volt, ám a fantasztikus az volt, hogy a gyufa nem *aludt ki*. A dombtetőt fésülő erős szél ellenére nagyapa ráérős magabiztossággal tartotta tenyerét a kis lángra. Meggyújtotta a cigarettát, s aztán úgy *rázta meg az égő gyufát*, mint aki pusztá akarásával semmissé teszi a szelet. Clive közelről figyelte a cigarettát, és látta, hogy a fehér papír szemernyit sem pörkölődött meg a parázsló cigarettavég felett. Nem, nem csalt a szeme: nagyapa egyenes lángról vett tüzet, akárha gyertyalángról egy zárt szobában. Boszorkányság. Tisztán, kétségbevonhatatlanul boszorkányság.

Nagyapa kivette a cigarettát a szájából, és bedugta helyette a hüvelyk- és mutatóujját, egy pillanatra olyan benyomást keltve, mintha kutyának vagy taxinak akarna füttyenteni. Aztán mindjárt ki is vette, nedvesen, s megcsippentette a gyufa fejét. Ezt nem kellett magyarázni a fiúnak; nagyapa és barátai csak egy dologtól félték jobban, mint a hirtelen fagytól, és az a tűz volt. Nagyapa leejtette a gyufát, és eltaposta a csizmájával. Mikor felnézett, s meglátta a fiú rácsodálkozó tekintetét, félreértette az okát.

- Tudom, hogy nem szabadna - mondta -, és nem is akarom, sőt nem is kérlek rá, hogy hazudj miattam. Ha a nagyfi rákérdezik: "Bagózott az öreg fenn a dombon?" - csak nyugodtan mondd meg neki, hogy igen. Nekem egy gyerek miattam ne hazudjon! - Nem volt mosoly az arcán, de a ravasz, ferde vágású szemek mégis mintha valami szeretetlenni, ártatlan összeesküvés részesévé avatták volna a fiút. - Ha viszont a mama *énrám* kérdezne rá, vajon nem vetted-e hiába szádra az Úr nevét, amikor odaadtam neked azt az órát, hát én egyenesen a szeme közé néznék, és azt mondanám: De nem ám! Olyan szépen köszönte meg, hogy annál szebben nem is lehetett volna, és *mást* nem is mondott!

Most Clive-on volt a kacagás sora, az öreg meg vigyorgott, elővillant pár megmaradt foga.

- No persze, ha egyikünkől se kérdez semmit se, akkor úgy vélem, fölösleges lenne *pletykálkodni*... nemdebar, Clivey? Áll az alku?

- Áll - mondta Clive. Nem volt csinos fiú, s nem is lett belőle soha olyan férfi, akit a nők kifejezetten jóképűnek tartanak, de ahogy most mosolygott, tökéletesen átlátva

az öreg szónoki trükkjein, *igazán* szép volt, ha csak egy pillanatra is. Nagyapa megborzolta a haját.

- Jó fiú vagy, Clivey!

- Köszönöm, uram!

Nagyapa állt, magába merülten, cigarettája természetellenes gyorsasággal égett (a dohány is száraz volt, s habár csak ritkán szívott rajta egyet-egyet, a mohó dombteteji szél szünet nélkül ette a cigarettát), Clive pedig arra gondolt, nagyapa mindent elmondott, amit mondandó volt. Szomorú volt miatta. Szerette hallani, ahogy nagyapa beszél. Ha nagyapa mondott valamit, az mindig elkápráztatta, mert az ő szavainak értelme volt. Az anyja, az apja, a nagyi, Don nagybácsi - ők mindig úgymond megszívlelendő dolgokról beszéltek, de *szinte soha* nem volt értelmük. Mint például: szép az, ki szépen él - hát mi a *csudát* jelent ez?

A fiúnak volt egy nővére, hat évvel idősebb nála. Őt értette, azzal viszont nem törődött, mert amit a nővére szavakkal kimondott, az többnyire csupa butaság volt. A többit meg alattomos kis csípésekkel hozta öccse tudomására. A leggonoszabb az általa "jancsicsípés"-nek nevezett változat volt. Megfenyegette Clive-ot, hogy ha valaha is *eljár a szája* a jancsicsípésekről, "biz' isten meggyilkolássza". Patty folyton arról beszélt, kit miért fog meggyilkolászni; a halállista egy bérgyilkosklubnak is sok lett volna. Az embernek röhögni támadt rajta kedve... mármint amíg bele nem nézett Patty sovány, vészjósló arcába. Ám amint meglátta, ami arra az arcra kiült, hát egyből elment a röhöghetnékje. Legalábbis Clive-nak. Egyébként is Pattyvel tanácsos volt óvatosságnak lenni - butának *tűnt*, de távolról sem volt az.

- Nekem nincs szükségem udvarlóra! - jelentette ki nem olyan rég vacsoránál - az idő tájt, mikor a fiúk hagyományosan felkérték a lányokat, menjenek el velük a táncház tavaszi báljára, vagy jelen esetben, a középiskolai nagy bálra. - Asse érdekel, ha *sohase* lesz udvarlóm! - És dacos, kerekre nyílt szemmel bámult rájuk a párolgó hússal és zöldséggel teli tányérja felett.

Clive nézte nővérének mozdulatlan, a párán keresztül kicsit kísérteties arcát, és eszébe jutott valami, ami két hónappal azelőtt történt, mikor még hó fődte a földeket. Mezítláb jött le az emeletről, így Patty nem hallhatta, és bekukkantott a fürdőszobába, mivel az ajtó nyitva állt. Sejtelve sem volt róla, hogy Pulyka Patty bent van. A látványtól földbe gyökerezett a lába. Ha a nővére csak egy picit is félrefordítja fejét, biztosan észreveszi.

De nem fordította. Túlságosan el volt foglalva magával. Úgy állt ott anyaszült meztelenül, mint valami szexbomba a Foxy Brannigan rojtosra lapozott *Csinibabák* lapjában, törülközője a lába köré omlott. Csak hát ő nem volt egy szexbomba - ezt

tudta Clive is, s tudta a jelekből ítélve Patty is: pattanásos orcáin könnyek gördültek végig. Hatalmas cseppek, patakokban, ám a sírása néma volt. Clive végül kellőképp összeszedte magát, és lábujjhegyen odébbállt, hangot se ejtve a dologról azóta senkinek, kiváltképp nem Pattynek. Abban nem volt bizonyos, haragudott volna-e az öcsikéjére, amiért az meglátta a csupasz fenekét, ám arról meglehetősen pontos elképzelései alakultak ki, miképpen reagálna a tényre, hogy a bömbölésének (még ha csak annak a fura, hangtalan bömbölésnek is) kéretlen tanúja volt. Ezért aztán hétszentség, hogy meggyilkolászná.

- Szerintem a fiúk bunkók, és különben is, a legtöbbször olyan szaga van, mint a romlott túrónak - mondta azon a tavaszi estén. Szájába tömött egy villányi roston sült marhahúst. - Ha valaha is randira hívná egy srác, körberöhögném.

- Majd még másképp gondold, kis maflám! - mondta apa, miközben a marhahúst rágtá, szemét pedig le sem vette a könyvről a tányérja mögött. Anya már rég feladta, hogy leszoktassa az evés közben való olvasásról.

- Soha! - felelte Patty, és Clive tudta, hogy ez így is lesz. Ha Patty mond valamit, azt szinte kivétel nélkül úgy is gondolja. Ezt például Clive mindig megértette, a szülei viszont nem. Hogy azt a bizonyos gyilkolást *igazán* komolyan gondolta-e arra az esetre, ha ő kikottyintana valamit a jancsicsípésekről, abban nem volt bizonyos, de jobbnak látta nem próbálkozni vele. Ha megölni nem is ölné, találna valami látványos és persze fel nem fedhető módot arra, hogy bosszút álljon, ehhez nem fért kétség. Amellett a jancsicsípések néha egyáltalán nem is voltak csípések; inkább kicsit olyanok, mint amikor Brandyt, a kis keverék pudlikutyáját simogatta Patty. Clive tudta, hogy a csípéseket megtorlásul kapja a rosszaságáért, hanem azért volt egy titka, amit nem állt szándékában leleplezni a nővére előtt: ezek a másfajta jancsicsípések, a simogatók, kifejezetten kellemesek voltak.

Mikor nagypapa kinyitotta a száját, Clive azt hitte, azt fogja mondani: *Ideje visszamenniünk, Clivey*. Ám az öreg így szólt a fiúhoz: - Elmondok neked valamit, ha te is kíváncsi vagy rá. Nem fog soká tartani. Nos, szeretnéd hallani?

- Igen, uram!

- Nagyon szeretnéd, ugye? - Nagypapa hangja valahonnan a távolból jött.

- Igen, uram.

- Néha arra gondolok, el kellene lopjalak a tiéditől, és örökké magam mellett tartani. Néha arra gondolok, ha te mindig mellettem lennél, örökké élnék, és fittyet hánynék erre a vacak szívre!

Kivette a cigarettát a szájából, ledobta a földre, s csizmája sarkát jól megtiporva rajta, széttaposta, utána a biztonság kedvéért még be is temette a földdel, amit a csizmasarok fellazított. Mikor újra Clive arcába nézett, fénylett a szeme.

- Jó ideje nem adok már tanácsot senkinek - fogott bele. - Harminc éve is megvan már, ha nem több. Akkor hagytam fel vele, amikor rájöttem, hogy tanácsot csak bolond ember ad, és bolond ember fogad meg. Mármost az *okítás*... az okítás az egy teljesen más dolog. Okos ember ad belőle néha-néha, s okos ember - vagy okos legény - megfogadja néha.

Clive nem szólt semmit, csak a nagyapjára függesztette a szemét.

- Háromféle idő van - mondta nagyapa -, s noha mind a három valóságos, csak egy az, amelyik *valóságosan* valóságos. Az embernek meg kell ismernie mind a hármat, és mindig tudnia kell, melyik melyik. Érted?

- Nem, uram.

Nagyapa biccentett. - Ha most azt mondtad volna, "Igen, uram!", rácsaptam volna a gatyád fenekére, és szépen hazavittelek volna.

Clive lesütötte a szemét, nagyapa cigarettájának gyászos maradékára, arca pirosra gyúlt a büszkeségtől.

- Mikor az emberfia még csak olyan kis vakarcs, mint most te, az idő hosszú. Vegyünk egy példát. Mikor itt a május, te úgy érzed, a sulinak sose lesz vége, s a június közepe sose jön el. Ugye nagyjából így érzed ezt?

Clive az utolsó álmos, krétaszagú iskolanapok ólomsúlyára gondolt, és bólintott.

- Aztán mikor végre eljön, s a tanító bácsi kiadja a bizonyítványodat és szélnek ereszt, olyan, mintha a sulinak időtlen időre lenne vége. Ugye nagyjából jól mondom ezt is?

Clive azokra a végtelen szabadságú napokra gondolt, és olyan buzgón bólogatott, hogy még a nyaka is belereccsent. - Ojjé, de még mennyire!... úgy értem, *uram!* - Azok a napok... az a megszámlálhatatlanul sok nap, amely végignyúlik a június s a július síkságain meg az augusztus elképzeltetlenül végtelen horizontján. Mennyi nap, mennyi hajnal, mennyi finom ebéd: szendvics mustárral, kolbásszal meg nyers hagymaszeletekkel, és nagy pohár tejek, miközben anya a nappaliban a feneketlennek tűnő borospohárból kortyolgatva tévésorozatot néz; mennyi filmvásznon-délután, mikor a tüskésre nyírt hajad tövében összegyűlik a veríték és

végiggurul az arcodon, délutánok, amikor mindig váratlanul lep meg a pillanat, hogy az aprócska folt, ami délben az árnyékkod volt, immár fiúvá nyúlott, mennyi végtelen alkonyat, mikor a lehűlt veríték semmivé párolog, s csak olyan kölnire emlékeztető szagot hagy maga után az arcodon meg a karodon, miközben nyomkeresőt vagy kalózzjátékot vagy számháborút játszol; a fogaskerékre futó biciklilánc hangja, a loncvirág meg a hűlő aszfalt meg a zöld levelek meg a kaszált fű illata, a baseballkártyák hangja, amint valamelyik srác lecsapja a ház elé a járdára, meg az ünnepélyes, komolykodó alkudozásoké, melyek során kicserélődnek a két csapat fényképarcai, a kupaktanácsok, amelyek belenyúlnak a lusta, hosszú árnyékokat vető júliusi estébe, míg egy *Cliveyiiiiiiii! Vacsora!* kiáltás véget nem vet nekik; és ez a kiáltás éppoly várhatóan s mégis éppoly megdöbbenően érkezik, mint a déli árnyékkod, ami három óra felé fekete fiúárnyékká nyúlta futott melletted (és az a sarkadhoz tapadt fiú öt óra felé már férfi lett, még ha valószínűtlenül ösztövére is); a televíziós bársonyéjszakák, a zizzenő papír, amint apa továbbhajt a könyvben, amit olvas (nem unt rájuk sohasem: szavak, szavak, szavak, melyekre sohasem un rá apa, Clive meg is akarta kérdezni tőle egyszer, hogyan lehetséges ez, de aztán inába szállt a bátorsága); az anyja, amint időnként felkel és kimegy a konyhába, Patty aggodalmaskodó, dühös pillantásai meg az ő egyszerűen kíváncsi tekintete kíséretében; a halk koccanás, amint anyja újratölti a poharát, amely délelőtt tizenegyedtől fogva nem marad üres (az apja még ilyenkor sem néz fel a könyvből, habár Clive gyanította, hogy hall és tud mindent, s habár Patty hazug disznónak nevezte őt, és egy olyat csípett belé, hogy egész nap fájt, sőt egyetlenegyszer életében ezt meg is mondta neki), a hálónak verődő szúnyogok donogása, amely mindig erősebb lett, ahogy a nap lement; az igazságtalanul és elkerülhetetlen ágyba parancsoló szavak, amikkel szemben nem volt apelláta; apja szúrós, dohányszagú puszija meg az anyja puhább, egyszerre édes s bortól savanyú csókja; Patty hangja, amint rászól az anyjára, feküdjön már végre le, miután apa lement a sarki kocsmába, hogy felhajtson pár korsó sört, és megnézze a birkózómeccset a bárpult felett üvöltő tévén; anyja hangja, amint rászól Pattyre, volna szíves a maga dolgával törődni (kettejük e menetrendszerű párbeszéde tartalmában ugyan idegesítő, kiszámíthatóságában viszont valamiképpen megnyugtató volt); a homályban parázsló szentjánosbogarak; autóduda, amit már csak távolról hallott, ahogy az álom hosszú, sötét alagútjába merült; s aztán a következő nap, amely ugyanolyannak tűnt, és mégsem volt egészen ugyanolyan. Nyár. Ez volt a nyár. És nem csak hosszúnak *tűnt*. Hosszú volt.

Nagyapa éles szemmel figyelte, s mintha csak olvasott volna a fiú gondolataiban, mintha csak ismert volna minden szót minden fogalomra, amelyet a fiú soha nem tudott volna kifejezni, s amely fogva maradt benne, mert a szája nem tudta megformálni a szíve szavait. Nagyapa bólintott, mintegy megerősítendő ezt a gondolatot, s Clive hirtelen megriadt, hogy nagyapa mindent el fog rontani néhány lágy, vigasztaló, semmitmondó szóval. "Nagyon is jól értelek - én is gyerek voltam egyszer", fogja mondani.

De nem mondta, Clive pedig megértette, badarság volt egy pillanatra is félnie ettől a lehetőségtől. Még ennél is rosszabb, hűtlenség. Hisz ez itt a nagyapa, márpedig nagyapa, *sohasem* beszél a levegőbe, mint annyi más felnőtt. Lágy, vigasztaló szavak helyett azzal a száraz véglegességgel beszél, ahogy bíró mondja ki a kemény ítéletet egy főbenjáró bűnre.

- Mindez megváltozik - mondta.

Clive felnézett rá, kissé megszeppenten a gondolattól, viszont csodálattal adózva nagyapa szélben lobogó hajának. Az ötlött eszébe, hogy nagyapa pont olyan most, mint ahogyan egy pap nézne ki, ha valóban tudná az igazságot Istenről, s nem csak találgatná. - Mármint az *idő*? Biztos benne, nagyapa?

- Biztos. Ha az ember elér egy bizonyos kort - úgy tizennégy éves kora körül, többnyire az idő tájt, amikor az emberi faj két fele elköveti azt a hibát, hogy felfedezze a másikat -, nos, az idő akkor kezd el *valóságos* idő lenni. A *valóságosan* valóságos idő. Nem olyan hosszú, mint annak előtte, és nem olyan kurta, mint amilyen majd lesz. Mert az lesz majd, hallod-e. Ám az ember életének legnagyobb része a *valóságosan* valóságos időben telik el. Tudod-e, mi az, Clivey?

- Nem tudom, nagyapa.

- Hát akkor nyisd ki jól a füled: a *valóságosan* valóságos idő a te szép lovacska. Mondd utánam: "Én szép lovacska."

Clive elég maflán érezte magát, kétségei voltak, vajon nem tréfát űz-e vele az öreg ("lóvá teszi", ahogy Don bácsi mondaná), de azért elmondta, amit kellett. Várta, mikor neveti el magát az öreg, mondván: "No, Clivey, most aztán lóvá tettelek!" Ám nagyapa csak biccentett, olyan tárgyilagossággal, amitől elszállt minden kétség és maflaság.

- Én szép lovacska. Ez az a három szó, amit sohasem fogsz elfelejteni, ha vagy annyira okos, amennyire én hiszem. Én szép lovacska. Ez az idő igazsága.

Nagyapa elővette zsebéből a viharvert cigarettacsomagot, szemlélte egy darabig, aztán visszatette.

- Úgy tizennégy éves korunktól fogva... hát, mondjuk úgy, a hatvanadikig, a legtöbb idő szép-lovacska-idő. Vannak időszakok, amikor megint hosszú lesz, mint gyerekkorunkban, de azok már nem jó idők többé. Olyankor a lelkét is odaadná az ember egy kis szép-lovacska-időért, nemhogy a kurta időért. Ha pedig elmondanád a nagyinak, amit most mondani fogok neked, hát biztosan

istenkáromlónak nevezne, s egy hétig nem hozná fel nekem a forró vizes palackot. Lehet, hogy kettőig.

Hanem azért a nagyapa ajkai keserűen, könnyörtelenül biggyedtek előre.

- Ha meg annak a Chadband tiszteletesnek mondanám el, akit az asszony olyan csuda nagy becsben tart, hát ő mindjárt előhozakodna azzal, hogyan látunk mi *tükör által homályosan*, vagy azzal a szakállas mesével, hogy *Isten útjai kifürkészhetetlenek*. Hadd mondjam el neked, Clivey, mit gondolok erről én. Azt gondolom, hogy az Isten egy aljas vén kurafi lehet, ha egyszer a felnőttek csak akkor adja meg a hosszú időt, amikor nagyon fáj neki valami, ha például el van törve a bordája vagy kilukadt a gyomra, vagy valami hasonló. Hát micsoda Isten ez, ha a pillangót gomboshegyre tűző gyereket olyannak teremti, mint a szentet, aki olyan jó volt, hogy a madarak is odaszálltak a vállára?! Elgondolom, milyen rettenetesen hosszúak voltak a hetek azután, hogy körbefordult velem a világ, és nem értem, mivégre teremtett az Isten élő, gondolkodó lényeket egyáltalán a földre. Ha szüksége volt valamire, amire rápisáljon, hát mért nem csinált magának pár szömörcebokrot, és hagyta a francba a többi? Vagy vedd szegény Johnny Brinkmayert, akit tavaly megevett a csontrák.

Clive nem sokat hallott erről az utóbbiról, habár később, a városba hazafelé, eszébe jutott, hogy a szülei által élelmiszerboltnak, de nagyapja-nagyanyja által még mindig "vegyesboltnak" emlegetett üzlet tulajdonosa, Johnny Brinkmayer jószerivel az egyetlen ember volt, akihez nagyapa néhanapján ellátogatott... s az egyetlen ember, aki *nagyapát* néhanapján meglátogatta. A hosszú úton hazafelé megvilágosodott előtte, hogy Johnny Brinkmayer, akire úgy emlékezett halványan, mint akinek hatalmas bibircsók volt a homlokán, s amikor járt, mindig húzkodta a nadrágját, valószínűleg nagyapja egyetlen igazi barátja volt. A tény, hogy nagyit többnyire az orrát fintorgatta, ha Brinkmayer neve szóba került - sőt gyakorta zsörtölt is a rossz szaga miatt -, csak alátámasztotta ezt a gondolatot.

Ám e pillanatban nem volt idő az efféle elmélkedésekre, mivel Clive lélegzet-visszafojtva figyelte, mikor sújtja agyon az Úr villáma nagyapát. Merthogy ilyen istenkáromlásért biztosan agyonsújtja. Senki nem úszhatja meg, hogy a *Magasságos Urat* aljas vén kurafinak nevezze, vagy valami olyasmit mondjon, hogy a Lény, aki a világegyetemet teremtette, semmivel se jobb, mint valami elvetemült harmadikos, aki abban éli ki magát, hogy pillangókat tűzköd gombostűhegyre.

Clive idegesen hátrébb lépett az overallos alaktól, aki ím, megszűnt nagyapja lenni, s ehelyett élő villámhárítóvá vált. Mostantól fogva bármelyik pillantban villám csaphat le az égből, hogy sisteregve sújtja izzé-porrá nagyapát, és almafákat gyűjtson fáklyává, ország-világnak hírül adandó az öreg elkárhozását. A levegőben szállongó almaszirmok pernyévé válnak, mint ami a szemétegetőből száll fel, amikor a hátsó kertben apa eltüzeli heti újságadagját.

De nem történt semmi.

Clive várt, a rettentő bizonyosság egyre zsugorodott benne, s mikor valahol mellettük vidáman megszólalt egy vörösbegy (mintha nagyapa csak annyit mondott volna: azt a rézfánfüttyülőjét!), már tudta, nem lesz ebből semmiféle villámcsapás. És ennek a felismerésnek a pillanatában Clive Banning életében apró, mégis alapvető változás állt be. Nagyapja büntetlen istenkáromlása nem csinált belőle bűnözőt, se rossz fiút, de még csak "problémás gyereket" sem (ahogy azt manapság mondani szokták). Ám a hitnek az a belső iránytűje egy cseppet elmozdult benne, s e pillanattól fogva másképp hallgatta nagyapát: Idáig *hallgatta* az öreget. Mostantól *figyelt* rá.

- Mikor az embernek fáj valamije, azt úgy éli meg, mint ami örökké tart - folytatta nagyapa. - Clivey, nekem elhiheted, egy hét fájdalom mellett a gyerekkor legnagyobb nyári vakációja is csak futó hétvégének tűnik. Fenét hétvégének, vacak kis szombat délelőttnek! Ha arra a hét hosszú hónapra gondolok, amíg Johnny ott feküdt azzal a ...azzal a *dologgal* a bensejében, ami csak rágta-rágta a *beleit*... úristen, hát hogy jövök én ahhoz, hogy egy gyereknek ilyenekről beszéljek! Igaza van a nagyanyádnak! Annyi eszem sincs, mint egy kiscsirkének!

Nagyapa a cipőjére szegezte a tekintetét. Aztán felnézett, és megrázta a fejét, egyáltalán nem komoran, inkább valami friss, szinte huncut nemtörődömséggel.

- Na, elég volt a fecsegésből. Azt mondtam, okítani foglak, ehelyett itt vonyítok neked, mint valami gyászkutya. Tudod, mi az a gyászkutya, Clivey?

A fiú a fejét rázta.

- Nem baj, ezt majd máskor elmesélem. - Csakhogy az a máskor sose jött el, mert legközelebb már csak egyládában látta a nagyapát, jöllehet az is fontos része volt az okításnak. A tény, hogy az öreg maga már nem tudott róla, semmit nem vont le az okítás fontosságából. - A vénember már csak olyan, mint vén mozdony a rendező pályaudvaron; túl sok neki a vágány. Ötször is körbepöfögi a fűtőházat, amíg betalál.

- Semmi baj, nagyapa!

- Úgy értem, ahányszor nekiindulok a lényegnek, mindig máshol lyukadok ki.

- Lehet, de ezek a másholok is egész érdekesek.

Nagyapa elmosolyodott. - Ne szédíts, Clivey, mert még elhiszem neked!

Clive visszamosolygott rá, nagypapa szívéből pedig mintha felemelkedett volna Johnny Brinkmayer emlékének sötét felhője. Mikor újból megszólalt, hangja már higgadtabb volt.

- Na mindegy, oda se neki! A fájdalom hosszú napjait az Úr csak amolyan ráadásként méri szeretteinek. Ismered ugye az áruházi kuponokat, amiket gyűjtöget az ember, s aztán beváltja, mondjuk, egy szép sárgaréz barométerre vagy egy új késkészletre?

Clive bólintott.

- No, hát valahogy így működik a fájdalom-idő is... csak éppen igazi helyett *fájdalomdíjjal*. A lényeg az, hogy mikor az ember megöregszik, a rendes időből - a szép-lovacs-kám-időből - *kurta* idő lesz. Olyan, mint gyerekkorban, csak éppen fordítva.

- Visszafelé.

- Aha.

A gondolat, hogy az idő öregkorban *gyorsan* halad, érzelmileg meghaladta a fiú felfogóképességét, de volt olyan értelmes, hogy logikailag befogadja, ha a libikóka egyik vége felemelkedik, a másik vége le kell hogy süllyedjen, ezt ő is tudta. Nagypapa végül is valami hasonlóról beszél, érvelt magában: egyensúly és ellensúly. Ahogy az apja mondaná: *lehet így is nézni a dolgokat*.

Nagypapa újból elővette kenguruzsebéből a cigarettacsomagot, és óvatosan kikotort belőle egy szálat - nem egyszerűen a csomagból az utolsót, hanem a legeslegutolsót, amit a fiú a szájában láthatott. Aztán összegyűrte a papírt, és visszadugta a helyére, ahonnan kivette. Úgy gyújtott rá erre az utolsó cigarettára is, mint az előzőre, ugyanazzal a laza könnyedséggel. Nemhogy nem vett tudomást a dombtetőn fúvó szélről; hanem mintha *semmissé* tette volna.

- És az mikor jön el, nagypapa?

- Pontosan nem tudom neked megmondani, különben sem történik egyik pillanatról a másikra. - Nagypapa közben megnyálazta a gyufaszálat, éppúgy, mint az előbb. - Valahogy kúszik az emberben felfelé, mint mókus felé a lopakodó macska. Aztán egyszer csak észreveszi. És mikor észreveszi, hát az bizony semmivel se tisztességesebb, mint amilyen tisztességesen az Osgood gyerek számolt.

- No de *mi* történik? Miből veszi észre?

Nagyapa levert egy hamukarikát a cigarettájáról, anélkül hogy a szájából kivette volna. A hüvelykujjával csinálta, úgy koppintott rá a cigarettára, mint ahogy egy asztallapot kocogtat meg az ember. A fiú sohasem feledte el ezt a halk, kicsi hangot.

- Azt hiszem, mindenki valami másból veszi észre először - mondta az öreg. - Én olyan negyvenvalahány éves lehettem, amikor elkezdődött. Hogy mikor, arra pontosan nem emlékszem, de hogy *hol*, arra megesküdnék... a Davis-patikában. Ismered?

Clive bólintott. Az apja majdnem mindig oda vitte őket fagyraltozni Pattyvel, ahányszor csak nagyapát meg nagymamát meglátogatták. Úgy hívta magukat, a Van-csok-ep hármassikrek, mert apa mindig a vaníliát, Patty csokit, ő meg eperfagyit evett. Apa ott ült kettejük között és olvasott, miközben lassan eszegették a hideg nyalánkságot. Pattynek teljesen igaza volt: apának akár a fején is táncolhattak, ha olvasott, azaz szinte mindig, ám ha letette a könyvet és körülnézett, jobban tette az ember, ha szép egyenesen ült és felvette legillegedelmesebb modorát, különben könnyen kaphatott a fejére egyet.

- Nohát éppen ott volt dolgom - folytatta nagyapa, szeme messzire révedt, egy felhőt tanulmányozott, aminek olyan alakja volt, mintha egy harsonát fúvó katona suhanna át a tavaszi égen -, a mamának kerestem gyógyszert a köszvényére. Egy hete esett már, és kegyetlenül kínozza. Egyszer csak észrevettem, hogy új árukat raktak ki. Teli volt velük egy egész gondola. Álarcok, papírból kivágott fekete macskák meg seprűs boszorkányok, ilyesmik, meg azok a régi kartonpapírra rajzolt sütőtökök, amiket valamikor zacskókban árultak, kis gumipertlivel. A dolog lényege az volt, hogy a gyerekek kivágják a kartonpapírból a tököt, aztán pár óráig nyugtot hagynak az anyjuknak, amíg kiszínezik, esetleg még a hátuljára nyomtatott játékot is eljártsszák. Ha elkészült, kiaggatták az ajtóra dísznek, vagy ha a szülőknek nem volt elég pénzük bolti álarcra, és ahhoz sem volt elég fantáziájuk, hogy otthoni rongyokból összeüsenek valami jelmezt, akkor egyszerűen rátűzték a gumipertlit a kivágott formára, és megvolt a maskara. Mindenszentek éjszakáján teli volt a város gyerekekkel, akik papírzacskóval a kezükben és Davis-tökmaszkkal az arcukon masíroztak az utcákon fel s alá. És persze kinn volt a boltban a cukorka is. Tudod, azok a filléres nyalánkságok, amik mindig kinn vannak a szódáspult mellett...

Clive mosolygott. Persze hogy tudta.

- ...de ez most más volt. Halomban álltak a pulton a cukorkák. Zselés cukor, krémcukor, töltött cukor, likőrös cukor garmadával.

Én meg arra gondoltam, hogy ennek a vén Davisnek - akkoriban tényleg egy Davis nevezetű pasas vezette az üzletet, még az apja nyitotta meg a boltot 1910 körül -, szóval hogy ennek a Davisnek nincs ki a négy kereke. Megáll az ész, gondolom

magamba', vége sincs a nyárnak, s ez a vén süket kirakja a mindenszentek napi bóvlijait. Már átfutott az agyamon, hogy odamegyek hozzá a receptes pulthoz, ahol éppen állt, és megmondom neki, mikor megszólalt bennem egy hang: Álljon meg a menet, George! Neked nincs ki a négy kereked, te tökkelütött! És bizony ez volt az igazság, merthogy már *régen* nem volt nyár, s én azt ugyanolyan jól tudtam, mint ahogy most itt állok. És mégis, szeretném, ha ezt megértenéd - *ott belül jobban tudtam*.

...Hát nem én kerestem almaszedőket szerte a környékről, és nem én rendeltem meg ötszáz szórólapot, hogy kitétessem a határ kanadai oldalán? És nem néztem-e már ki magamnak azt a Tim Warburton nevű fickót, aki Schenectadyből jött át munkát keresni? Volt benne tartás, becsületes embernek nézett ki, úgy láttam, jó munkavezetőm lenne almaszedéskor. Hát nem épp másnap akartam tárgyalni vele, és nem *tudta* ő is éppolyan jól, hogy akarok, hiszen gondosan a tudomásomra hozta, hogy itt és itt, ekkor és ekkor megy a borbélyhoz nyíratkozni? A teremburáját, George, gondoltam magamba', nem vagy még kissé túl fiatal ahhoz, hogy szenilis legyél? Jó, jó, az öreg tényleg egy kicsit túl korán rakta ki a mindenszentekesti portékáit, na de hogy *nyár*? Hol van az már, te nagyokos?!

...Szóval tudtam és mindezt jól, csak éppen egy pillanatra - vagy tán egy egész pillanatsorra - olybá *tűnt*, mintha nyár lett volna, vagy mint aminek, nyárnak *kell* lennie, merthogy igazából nyár *volt*. Érted, mire gondolok? Nem sok időbe telt, hogy a fejembe visszaálljon a szeptember, de amíg visszaállítottam... hát tudod, úgy éreztem... - Nagyapa a homlokát ráncolta, aztán kimondott egy szót, amit ismert, de sohasem használt volna egy másik gazdával való beszélgetésben, nehogy még gondolatban is fellengzőséggel vádolhassák. - Úgy éreztem, *émelyedem*. Nem tudok rá jobb szót. Émelyedtem. Hát így történt, amikor először éreztem ezt.

A fiúra nézett, az visszanézett rá, nem is bólintott, annyira feszülten figyelt. Nagyapa bólintott mindkettejük helyett, s a hüvelykujja élével újabb hamukarikát vert le a cigarettáról. Igaz, ezt az adagot gyakorlatilag a szél szívta el helyette, úgy a gondolataiba merült.

- Olyan volt, mint mikor az ember automatikusan odalép a fürdőszobátükör elé, hogy megborotválkozzon, és egyszer csak észreveszi az első ősz hajszálat a fején. Érted, Clivey?

- Értem.

- Jó. És ez után az első eset után így történt *minden* ünneppel. Mindig azt gondoltam, túl korán rakják ki a portékát, néha még meg is jegyeztem, valakinek, habár ezzel mindig vigyáztam, hogy inkább úgy hangozzék, a boltosok lettek túl mohók. Hogy *velük* nem stimmel valami, nem *velem*. Ezt érted?

- Értem.

- Mert tudod... - magyarázta nagyapa - ha egy boltos mohó, azt meg lehet érteni, sőt van, akinek egyenesen imponál, igaz, én sose tartoztam ezek közé. "Élelmes üzletember ez az akárki", szokták mondani, mintha csak az élelmes üzletemberség, lásd azt a Radvick nevű hentest, aki ha csak tehette, rajtafelelte az ujját a mérlegben, szóval az ilyen élelmesség volna a viselkedés netovábbja. Én ugyan soha nem éreztem így, de meg tudtam érteni. Na de olyat mondani, amiről azt hihetik, megbillent valami a fejedben... hát azért az más tézta lett volna. Így aztán beértem az efféle megjegyzésekkel: "Istenemre, jövőre még be se kerül a széna a csűrbe, mikor már kirakják a csillagszórót meg az angyalhajat!", akinek meg mondtam, az ráfelelte, igen, ez a bibliai igazság. Csakhogy ez *nem* a bibliai igazság volt, mert ha igazán hű akarok lenni az igazsághoz, Clivey, akkor tudom én jól, hogy ezeket a dolgokat minden évben nagyjából ugyanabban az időben teszik ki.

Aztán történt velem valami más is. Tán úgy öt évre rá, hét is meglehet. Ötven körül járhattam, innen vagy túl valamicskével. No mindegy, az történt, hogy behívtak esküdtnak a bíróságra. Úgy kellett, mint hátamra a púp, de azér' elmentem. A törvényszolga esketett fel, megkérdezte, teljesítem-e a kötelességem, Isten engem úgy segéljen. Teljesíteni fogom, mondtam én, nem mintha nem teljesítettem volna ilyen vagy olyan kötelességeimet egész életembe', Isten engem úgy segéljen. Aztán elővette a pennáját, és kérdezte, hol lakok, azt szép sorba' bediktáltam. Aztán megkérdezte, hány éves vagyok, én pedig nyitottam volna a számat, hogy kibökjem: harminchét.

Nagyapa hátravetette a fejét, és felkacagott a katonára az égbolton. A felhő, aminek a harsonarésze mostanra olyan hosszúra nőtt, mint egy pozan, félig kiúszott a láthatárról.

- Mért akart ilyet mondani, nagyapa? - Clive eleddig azt hitte, sikerült követnie a mese szálát, ám ezen a ponton megakadt.

- Azért akartam, fiam, mert ez jutott először eszembe! Ezer ördög és pokol! No mindegy, azt azért tudtam, hogy nem jól van, így aztán elhallgattam egy pillanatra. Nem hiszem, hogy akár a törvényszolga, akár más észrevette volna - a legtöbb szunyókáltak vagy ragadt le a pillájuk -, de különben is, még ha olyan ébren lettek is volna, mint akinek seprűnyelet dugtak a fenekébe, akkor se hinném, hogy bárkinek is szemet szúrt volna a rövidzárlat. Annyi volt az egész, mint mikor valaki egy cseles baseballdobás előtt kivár, ahelyett hogy lendülne a karja. Na de a kutya életbe! Az, hogy az embert megkérdik, hány éves, mégse egészen olyan, mint egy kihagyott dobás! Tiszta kergebirkának éreztem magam! Egy pillanatra tényleg nem tudtam, hány éves is vagyok, ha egyszer nem harminchét. Aztán eszembe jutott, és mondtam, negyvennyolc vagy ötvenegy, rossebb tudja már. Na de hogy a saját kora

elkeveredjen az ember fejében...! *Huss!*

Nagyapa eldobta a cigarettát, rátaposott a sarkával, és megkezdte a gyilkolászási és betemetési szertartást.

- Hanem, Clivey fiacskám, ez még csak a *kezdet!* - Bár nagyapa csak a néha túljátszott ír tájszólásában beszélt, a gyerek arra gondolt: bárcsak *igazából* a fiacskája lennék. Nagyapáé, s nem az *övé!* - Nem sok kell hozzá, elhagyja az elsőt, bekattant a másodikba, s mielőtt észrevennéd, az idő máris utazósebességbe kapcsol, te meg csak száguldasz, akár az a sok bolond az autópályán manapság, akik úgy hajtanak, hogy a kocszi szele lesodorja az őszi levelet a fáról.

- Hogy érti ezt, nagyapa?

- Az a legrosszabb, ahogy az évszakok megváltoznak - mondta az öreg elmélázva, mintha nem is hallotta volna a fiút. - A különböző évszakok egyszer csak *nem* különbözők többé. Úgy tetszik, a mama épphogy csak lehozta a padlásról a csizmákat meg a vastag kesztyűket meg a sálakat, s mán itt is a sáros évszak, és hát hinnéd, az ember *örül*, ha a sáros évszaknak vége van - én legalábbis veszettül örültem mindég -, de most mégse' örülsz neki, mer' úgy tetszik, mán el is múlt a sár, mielőtt egyszer is ki kellett vón' húzni a traktort valami pocsolyából, amibe beleragadt. Aztán úgy tetszik, épphogy csak feltette a szalmakalapod az első nyári térzenére, mikor a nyárfák már mutatják a réklijeiket.

Az öreg a fiúra nézett, szemöldöke huncutul feljebb húzódott, mint aki várja, hogy magyarázatot kérjenek tőle, ám Clive csak mosolygott, magában mulatva - tudta jól, mi az a rékli, mert előfordult, hogy az anyja csak azt viselt délután öt óráig is, legalábbis akkor, ha az apja úton volt valamerre, konyhagépekkel, edényekkel, esetleg biztosítással házalva. Mikor az apja úton volt, az anyja komolyabb ivásnak adta a fejét, amely néha olyannyira komoly volt, hogy napnyugtáig fel sem öltözött. Akkor időnként eltűnt otthonról, s őt Patty gondjaira bízta, mondván, egy beteg barátnőjét megy meglátogatni. Clive egyszer meg is mondta Pattynek: "Anyá barátnői sokkal gyakrabban betegek akkor, ha apa nincs itthon. Nem vetted észre?" Patty meg kacagott, amíg ki nem csordult a könnye, és aztán azt mondta, "De igen, én is észrevettem, hogyne vettem volna észre!"

Nagyapa szavai mindenesetre arra emlékeztették, hogy amint a napok mégiscsak apadni kezdtek az iskolaév felé, a nyárfák valahogy megváltoztak. Ha fúj a szél, a törzsük pontosan azt a szint villantotta fel, amilyen az anyja legszebb réklije volt; gyönyörű, de legalább annyira szomorú ezüstsínt, mely a végét jelezte valaminek, amiről azt hitted, örökké kell, hogy tartson.

- És aztán - folytatta nagyapa - kezdenek elkeveredni a fejedbe' a dolgok. Nem

vészesen - nem lettél szenilis, mint az öreg Hayden az utca végén, azt azér' szerencsére nem... de hát mégiscsak rohadt egy dolog, hogy az ember így *elkeveredjen*. Nem arról van szó, hogy *elfelejtetted* a dolgokat, az megint más lenne. Nem, emlékszel te mindenre, csak épp összevissza, mint mikor meg mertem volna esküdni rá, hogy a karomat *azután* törtem el, hogy a Billy fiunk meghalt ott az úton még '58-ba'. Hát *az* tényleg rohadt volt. Arra Chadband tiszteletes úr se igen tudna mit mondani. Billy egy kavicsszállító teherautó után hajtott, lépésben, legfeljebb ha húsz mérföldes sebességgel, mikor egy kődarab, nem nagyobb, mint annak a zsebórának a számlapja, amit neked adtam, legurult a teherautóról, le a földre, onnan meg felpattant és betörte a Ford szélvédőjét. Billynek üvegszilánk ment a szemébe, az orvos azt mondta, hogy az egyikre biztos, talán mindkettőre is megvakult volna, ha megmarad... de nem maradt meg... lesodródott az útról, és nekiment egy villanyoszlopnak. Az rázuhant a kocsira, Bill pedig úgy halt szörnyet, mint valami utolsó aljas gonosztevő a villamosszékben. Ő, aki életében nem tett semmi rosszat, legfeljebb ha egyszer-egyszer fejfájást mímelt, mikor babot kellett volna kapálni a konyhakertben, amíg még megvolt.

De én marha meg mertem volna esküdni rá, hogy a karomat *utána* törtem el - esküdöztem égre-földre, hogy a temetésére még felkötött kézzel mentem el! Sarah kénytelen volt megmutatni előbb a családi bibliát, utána meg a biztosítási papírokat a karomra, míg végre elhittem, hogy neki van igaza: két teljes hónappal Billy halála előtt történt, s mire a gyereket eltemettük, régen lekerült a karomról a kötés. Vén bolond, mondta az asszony, és én olyan dühös voltam, hogy azt hittem, menten a fejire vágok egyet, de csak azér' voltam dühös, mer' *szégyelltem magam*, és hát annyi eszem azér' volt, hogy békén hagyjam. Ő meg azér' volt dühös, mer' nem szeret Billre gondolni. A szíve csücske volt az a gyerek...

- Nahát... - Clive csak ennyit tudott kinyögni.

- Szóval nem *agylágyulás* ez, inkább olyan, mint mikor az ember elmegy New Yorkba, ahol az utcasarkon ott állnak a stricik a kártyalapokkal, és itt a piros, hol a pirosoz-nak. Az ember meg kinézi a szemét, hogy melyik lap is az, és a fejét tenné rá, hogy tudja, de olyan veszettül gyorsan keverik, hogy minden alkalommal átvágják az embert. Egyszerűen *összekeveredsz*. Képtelenség követni.

Felsőhajtott és körbepillantott, mintha csak emlékeztetni akarná magát, hol is vannak egyáltalán. Az arca egy pillanatra olyan tehetetlenséget tükrözött, hogy a fiú egészen megrémült, sőt viszolygott tőle. Nem akarta, de nem tudott másképp érezni. Olyan volt, mintha a nagypapa félrehúzott volna egy kötetet, hogy feltárjon a fiú előtt egy kelést, amely valami szörnyűség tünete rajta. Mint a lepráé, olyan.

- Olyan, mintha csak a múlt héten kezdődött volna a tavasz - mondta nagypapa -, de holnap már el is virágoznak a fák, ha a szél ilyen kitartóan fúj, márpedig vesszek

meg, ha nem fúj kitaratóan. Hát hogy is tudná az ember sorjába' tartani a gondolatait, ha egyszer ilyen széleseben történnek körötte a dolgok! Nem mondhatja, hogy "Hohó, álljon meg a menet egy percre, hadd tájolódom be magam!". No meg *kinek* is mondaná? Hisz olyan az egész, mintha egy kocsis nélküli, elszabadult szekeren ülne! No, Clivey, mit értesz ebből?

- Hát... - felelte a fiú - egy dologban igaza van, nagyapa... Olyan az egész, mintha valami kergebirka találta volna ki!

Nem szánta viccesnek, de nagyapa úgy nevetett, hogy az arca megint rémisztően elkékült, s ezúttal nemcsak hogy előre kellett hajolnia, és a saját térdébe kepaszkodnia, hanem át kellett fogni a fiú nyakát, hogy el ne essen. Mindketten összerogytak volna, ha a köhögés és fuldoklás meg nem szűnik épp abban az utolsó pillanatban, mikor a fiú már szinte biztos volt benne, hogy vér lövell ki az arcból, melyet szilvakékre festett a nagy nevetés.

- Hát te aztán vagy egy mókamester! - szólalt meg végül, mikor visszanyerte az egyensúlyát. - Te aztán *az* vagy!

- Jól van, nagyapa? Nem kellene vissza...?

- Egy frászt. Frászt vagyok jól! Két szívrohamom volt ebbe' a két évbe', s ha még két évig húzom, én leszek a legjobban meglepődve. No de ezzel nem mondtam újat az emberiségnek, fiacskám. Ami a lényeg: legyél öreg vagy fiatal, legyen az időd gyors vagy lassú, mindig tartani fogod az egyenest, ha nem feledeked azt a lovacskát. Mert amikor számolsz, és minden egyes szám között elmondod: "én szép lovacskám", akkor az idő nem lehet más, csak idő. Ha így teszel, én mondom neked, meg tudod kötni az ebadtát! No persze *állandóan* nem lehet számolni - nem is ez az Isten rendelése. Én szépen elindulok az örök fényességbe vezető úton, és addig biztosan eljutok rajta, ameddig az az olajos képű vén szaros Chadband. De azt sose feledd el, hogy az *idő* nem a *tiéd*; *te* vagy az *időé*. Az halad, egyforma tempóban, rajtad kívül, mindennap és minden percben. Egy pössentésnyit se törődik veled, de mindez nem számít, ha van egy szép lovacskád. Ha a lovacskád megvan, Clivey, akkor nyakon csípve tartod azt az izgó-mozgót, és szikrányit se kell törődnöd az Alden Osgoodokkal!

Odahajolt Clive Banninghez. - Érted?

- Nem, uram.

- Hát persze hogy nem. Fogsz rá emlékezni?

- Igen, uram.

Banning nagyapa szeme olyan sokáig időzött a fiú arcán, hogy az már egészen kényelmetlenül érezte magát. Végül biccentett az öreg. - Igen, azt hiszem, fogsz. Istenuccse, azt hiszem.

A fiú hallgatott. Igazából nem is tudott volna mit mondani.

- Megkaptad az okítást - mondta nagyapa.

- Nem kaptam semmit, ha egyszer nem *értettem!* - Clive olyan őszinte és heves indulattal kiáltott fel, hogy maga is megrökönyödött. - *Nem értettem!*

- Francba a *megértéssel!* - Az öreg hangja nyugodt volt. Újra a fiú nyakába kapaszkodott, és magához vonta - utoljára vonta így magához, mielőtt nagymama egy hónappal később holtan találta az ágyban, akár egy darab követ. Nagymama felébredt, és ott hevert mellette a nagyapa, és a nagyapa lovacskája kirúgta a nagyapa kerítését, és illa berek, nádak, erek, elvágatott.

Gonosz szív, gonosz szív... A lovacska szép, de a szíve gonosz.

- Megértés és okítás rokonok, de nem állnak szóba egymással! - mondta neki nagyapa azon a napon az almafák között.

- Hát akkor *mire* tanítottál?

- Arra, hogy emlékezzél - felelte nyugodt derűvel az öreg. - Fogsz-e emlékezni erre a lovacskára?

- Igen, uram.

- Mi a neve?

A fiú gondolkodott.

- Idő... azt hiszem.

- Jó. És milyen színű, mondd?

A fiú most hosszabban gondolkodott. Mint sötétben az írisz, úgy nyílt ki az agya. - Nem tudom... - szólalt meg végül.

- Én se... - mondta az öreg, és elengedte a fiút. - Nem is hiszem, hogy lenne színe, és nem is hiszem, hogy ez számítana. Az számít csak, megismered-e.

- Igen, uram! - vágta rá a fiú.

Csillogó, lázas szempár tartotta fogva a fiú szívét és agyát.

- *Miből?*

- Szép lesz! - felelte Clive Banning szívből jövő bizonyossággal.

Nagyapa elmosolyodott. - Nna!... Clivey kapott némi okítást, ettől ő kicsit bölcsebb, én meg kicsit boldogabb lettem... vagy fordítva. Nem esne jól egy kis barackos pite, kislegény?

- De igen, uram!

- Hát akkor mit lopjuk itt a napot? Rajta, szerezzük meg!

És megszerezték.

És Clive Banning sohasem feledte el a nevet, ami az idő, a színt, ami semmilyen, meg a formát, ami se rút, se gyönyörű... egyszerűen csak szép. És nem feledte el a természetét, ami gonosz, sem azt, amit nagyapa a dombról lefelé menet mondott neki, bár szavai szinte belevesztek, szétszóródtak a szélben: ha van lovackád, hogy a hátára vegyen, az mégiscsak jobb, mintha nincs egyáltalán, legyen mégoly álnok is a szívének kedve.

(Siklós Márta fordítása)

BOCSÁNAT, NEM TÉVES

A szerző megjegyzése: A forgatókönyv-rövidítések egyszerűek és - szerző véleménye szerint legalábbis - azért vannak, hogy megteremtsék a többi forgatókönyvíróval való "lakóközösséget". A könnyebb tájékozódás végein tehát: PP annyit tesz, premier plán, SzP: szuperplán, BF: belső felvétel, KF: külső felvétel, HT: háttér, LSz: látószög. Valószínűleg fölösleges is volt a szótár, ugye?

ELSŐ FELVONÁS

A kép kivilágosodik; Katie Weiderman szája, SzP. Katie a telefonkagylóba beszél. Formás szája van; pár másodperc múlva láthatjuk, hogy a többi része is az.

KATIE Bill? Ó, hát ő azt mondja ugyan, nincs jól, de mindig ilyen két könyv között... nem bír aludni, minden fejfájásról azt hiszi, hogy az agytumor első jele... aztán amint beleveti magát valami új munkába, kutya baja sincs.

Hang, HT tévé

A kamera távolít. Katie a konyhában ül a telefon mellett egy kis sarokban, és jóízűen fecseg a húgával, közben katalógusokat lapozgat. Jól látható, hogy a telefon maga nem egészen szokványos: két vonala van. Kijelző mutatja, mikor melyik foglalt. Most éppen csak egy, Katie-é, miközben Katie tovább beszél, a kamera elmozdul róla, és végigpásztázza a konyhát, majd a boltíves ajtón keresztül a nappaliba irányul.

KATIE (távolodó hangja) Képzeld, ma találkoztam Janie Charltonnal... igen! Akkora, mint egy ház!

Katie alakja kiúszik a képből. A tévé felerősödik. A három gyereket látjuk: a nyolcéves Jeffet, a tízéves Connie-t és a tizenhárom éves Dennist. A Szerencsekerék megy, de egyik se nézi. Ehelyett kedvenc időtöltésüknek hódolnak: Veszekedés Arról, Mit Nézzünk Ezután.

JEFF De igazááááán! Ez volt az első könyve!

CONNIE Az első *olyan* könyve.

DENNIS Márpedig akkor is a *Hurrá, repülünk*-et nézzük, ahogy szoktuk, Jeff!

JEFF Nem lehetne legalább felvenni?

CONNIE A CNN-t vesszük anyunak. Azt mondta, lehet, hogy sokáig fog beszélgetni Lois nénivel.

JEFF Az isten szerelmére, mit lehet a CNN-en felvenni. Hisz azon *egyfolytában* ugyanaz megy!

DENNIS Pont ezt szereti benne.

CONNIE És légy szíves, Jeffie, ne mondd, hogy az isten szerelmére! Ahhoz még kicsi vagy, hogy a templomon kívül Istenről beszélj!

JEFF Te meg ne hívj Jeffie-nek!

CONNIE Jeffie, Jeffie, Jeffie!

Jeff feláll, az ablakhoz megy, és kibámul a sötétbe. Nagyon fel van dűlva. Dennis és Connie, mint idősebb testvérekhez illik, pompásan mulatnak rajta.

DENNIS Szegény Jeffie.

CONNIE Szerintem rögtön öngyilkos lesz.

JEFF De hát ez volt a *legelső* könyve! Hogy lehet, hogy titeket nem is *érdekel*?!

CONNIE Vedd ki holnap a videokölcsönzőből, ha olyan nagyon odavagy érte!

JEFF Nagyon jól tudod, hogy gyerekeknek nem adnak ki háromcsillagos filmet!

CONNIE (*álmotagon*) Fogd már be! Nem hallod, hogy a Vanna *érdekel*?!

JEFF Dennis, kérek...

DENNIS Kérd meg apát, vegye fel a szobájában, te meg állítsd le magad végre, jó?!

Jeff keresztülőg a szobán, közben kiölti a nyelvét Vanna White-ra a tévében. A kamera követi a konyhába.

KATIE ...szóval mikor megkérdezte tőlem, hogy vajon Polly is megkapta-e a vírust, kénytelen voltam emlékeztetni rá, hogy a lánya több száz mérföldre innen jár iskolába... Istenem, Lois, annyira hiányzik...

Jeff megy el mellette, útban a lépcső felé.

KATIE Gyerekek, lennétek szívesek *csendben* maradni?

JEFF (*duzzogva*) Csendben lesznek. *Most már igen.*

Felmegy a lépcsőn, kissé elvieszetten. Katie egy pillanatra utána néz, szeretettel és aggodalommal.

KATIE Már megint marják egymást. Polly régebben rendet vágott köztük, de most, hogy elkerült itthonról... nem is tudom... lehet, hogy mégsem kellett volna Boltonba küldenünk. Néha, amikor hazatelefonál, annyira *boldogtalan* a hangja...

BF. Lugosi Béla mint Drakula, PP.

Drakula erdélyi kastélyának ajtajában áll. Valaki egy képregénybuborékot rajzolt a szájához, amin ez olvasható: "Gyermekeim az éjszakában! Hallga! Minő zene szól!" Mindez csak plakát egy ajtón, de mi ezt csak akkor látjuk, amikor Jeff kinyitja, és belép az apja dolgozószobájába.

BF. Katie fényképe, PP.

A kamera időzik rajta, majd lassan jobbra mozdul. Egy másik fényképet is befog, a távol tanuló legnagyobb lányét, Pollyét. Bájos, tizenhatéves forma bakfis. Polly mellett Dennis fényképe... utána Connie-é... utána Jeffé.

A kamera tovább pásztázik, egyúttal kiszélesedik a kép, s így meglátjuk a negyvennégy éves Bill Weidermant. Fáradtnak tűnik. A szövegszerkesztőjére mered az asztalán, de agyának kristálygömbje ma este valószínűleg nem funkcionál, mert a képernyő üres. A falakon bekeretezett könyvborítók. Egytől egyig meglehetősen vérfagyasztóak. Az egyiknek a címe: Szellemcsók.

Jeff az apja mögé lopózik. A szőnyeg elnyeli léptei zaját. Bill felsóhajt, és kikapcsolja a szövegszerkesztőt. Egy másodperc, és Jeff mindkét kezével lecsap apja vállára

JEFF HUUUUUU!

BILL Szia, Jeff!

Megfordul a székben, s a fiára néz, aki láthatóan csalódott.

JEFF Hogyhogy nem ijedtél meg?

BILL Nekem az ijesztgetés a szakmám. Egész jól megedződtem. Van valami baj?

JEFF Apa, megnézhetném a *Szellemcsók* első óráját, és aztán te felvennéd a többit? Connie meg Dennis *semmit* nem engednek nekem!

Bill körbefordul a székkal, és tűnődve rápillant a könyv borítójára.

BILL Biztos, hogy meg akarod nézni, kisöreg? Azért az elég...

JEFF Biztos!

BF; Katie, a telefon mellett

Ebben a képen jól látszik mögötte a lépcső, ami a férje dolgozószobájába visz fel

KATIE Szerintem Jeffnek *tényleg* szüksége lenne fogszabályozásra, de hát ismered Billt...

Megszólal a másik vonal. Kigyullad a másik kijelző.

KATIE Csak a másik vonal csörög, Bill majd...

Közben látjuk, hogy Bill és Jeff jön a háta mögött lefelé.

BILL Drágám, hol vannak az üres videoszalagok? A dolgozószobámban nincs egy sem és...

KATIE (Billhez) Várj egy kicsit! (Loishoz) Egy perc türelmedet, Lo, a másikkra kapcsolok.

Így is tesz. Most mindkét vonal pislog. Megnyomja a felsőt, amelyiken az új hívás jött be.

KATIE Halló, Wiederman-lakás.

Hang: kétségbeesett zokogás

ZOKOGÓ HANG (a kagylóból) Vigyél... kérlek, vigyél... v .. v ..

KATIE Polly? Te vagy az?! Mi a baj?!

Hang: zokogás, rettenetes, szívet tépő

ZOKOGÓ HANG (a kagylóból) Kérlek... siess...

Hang: zokogás... aztán, katt; megszakad a vonal

KATIE Polly, nyugodj meg! Akármilyen történet is, nem lehet o...

Szabad vonalhang.

Jeff bóklászik el a tévészoza felé, üres szalagért.

BILL Ki volt az?

Anélkül hogy a férjére nézne vagy válaszolna neki, Katie újra benyomja az alsó gombot.

KATIE Lois? Majd visszahívlak! Polly volt az, teljesen ki van borulva! Nem... letette a kagylót! Igen, majd hívlak. Kösz. (*Leteszi a kagylót.*)

BILL (*hangjában aggodalommal*) Polly volt az?

KATIE Csuklott a zokogástól. Mintha azt akarta volna mondani, "Kérlek, vigyél haza..." Tudtam, hogy az az istenverte iskola ki fogja készíteni... Mért is hagytam, hogy rábeszélj...

Eszeveszett turkálásba fog a telefonasztalkán. A zsámoly körül egymás után csúsznak a földre a katalógusok.

KATIE Connie, elvetted a telefonnoteszemet?

CONNIE (*hangja*) Nem!!

Bill előhúz a farzsebéből egy viseltes noteszt, és belelapoz.

BILL Itt van. Feltéve, ha...

KATIE Tudom, tudom, az a rohadt kollégiumi telefon folyton foglalt. Add ide!

BILL Drágám, nyugodj meg!

KATIE Ha majd beszéltem vele, megnyugszom. Tizenhat éves, Bill! Ebben a

korban könnyen rá tud törni a lányokra a depresszió! Néha még ö... add már ide azt a hülye számot!

BILL 617-555-8641

Miközben Katie a számokat nyomogatja, a kamera PP-ba megy át.

KATIE Gyerünk már, gyerünk... csak ne legyen foglalt... csak most az egyszer ne...

Hang: kattánás, csend, aztán... a telefon kicseng

KATIE *(csukott szemmel)* Köszönöm, Istenem!

HANG *(a telefonból)* Hartshorn-kolesz, itt Frieda. Ha Christine-t, a szexkirálynőt kérnéd a telefonhoz, Arnie, akkor még mindig a zuhanyozóban dekkol.

KATIE Lennél szíves Pollyt a telefonhoz hívni? Polly Wiedermant! Itt Kate Wiederman, az édesanyja.

HANG *(a telefonból)* Jesszusom! Bocsánat, azt hittem... egy kis türelmét, Mrs. Wiederman.

Hang: Frieda levágja a kagylót

HANG *(a kagylóból, nagyon messziről)* Polly?! Pol...?! Telefon!... Az anyukád!

BF. A telefonsarok, tágabb szögből, Bill is ott van

BILL Mi van?

KATIE Valaki szól neki. Remélem.

Jeff jön vissza, kezében videoszalaggal.

JEFF Apa, találtam! Dennis dugta el. Mint mindig.

BILL Egy perc és megyek, Jeff. Addig menj, nézd a tévét a többiekkel.

JEFF De...

BILL Nem fogom elfelejteni. Na sipirc.

Jeff elindul.

KATIE Gyere már... gyere már... gyere már...

BILL Nyugi, Katie!

KATIE *(felcsattan)* Ha hallottad volna a hangját, nem mondanád ezt! Annyira...

POLLY *(jókedvű a hangja)* Szia, anya!

KATIE Pol? Jól vagy, csillagom?

POLLY *(vidám, gyöngyöző hang)* Hogy jól vagyok-e? Á-t kaptam a bioszvizsgámra, B-t franciából, és Ronnie Hansen elhívott az őszi bálra. Annyira jól vagyok, hogy ha még valami jó történik ma velem, hát szétpattanok, mint egy luftballon!

KATIE Hát nem az előbb hívtál fel könnyek között?

De már látjuk is az arcán, hogy tudja a választ.

POLLY *(a telefonból)* Én? Dehogy!

KATIE Örülök az eredményeidnek, drágám, meg a barátodnak is. Gondolom, akkor valaki más volt. Majd visszahívlak, jó?

POLLY *(a telefonból)* Jójó. Puszi apának!

KATIE Átadom!

BF A telefonsarok, messzebről

BILL Jól van?

KATIE Remekül. *Megesküdtem* volna, hogy Polly az, de... madarat lehet fogatni vele.

BILL Szóval egy hülye telefonvicc volt. Vagy valaki annyira sírt, hogy téves számot tárcsázott.... "könnyei fátylán keresztül", ahogy mi, veterán bértollnokok mondanánk.

KATIE Nem telefonvicc volt, és nem volt téves! *A családomból* volt valaki!

BILL Drágám, ezt igazán nem tudhatod!

KATIE Nem? Ha Jeffie hívna fel zokogva, tudnád, hogy ő az?..

BILL *(ez elevenébe talált)* Igen, meglehet. Gondolom, tudnám.

Katie nem figyel rá. Számokat nyomkod, sebesen.

BILL Kit hívsz?

Katie nem felel. Hang: a telefon kétszer kicseng. Majd:

IDŐSEBB NŐI HANG *(a telefonból)* Halló?

KATIE Anya? Te vagy az...? *(Szünet)* Te hívtál pár perccel ezelőtt?

HANG *(a kagylóból)* Nem, kislányom... miért?

KATIE Á... ismered ezeket a telefonokat. Loiszal beszéltem, és a másik hívás megszakadt.

HANG Hát, nem én voltam, Kate. Viszont ma valami *isteni* kis ruhát láttam az L-A butikbank és...

KATIE Jó anyu, erről majd máskor beszélünk. Jól vagy?

HANG *(a kagylóból)* Kate, valami bajod van?

KATIE Igen... azt hiszem, hasmenésem van. Mennem kell. Szia, anyu!

Leteszi a kagylót. Bill kivárja, aztán harsogó nevetésben tör ki.

BILL Hát ez csúcs... hasmenés... el ne felejtsem, ha legközelebb hív az ügynököm... Katie, nagy voltál...

KATIE *(szinte sikolt)* Ebben semmi vicces nincs!

Bill abbahagyja a nevetést. BF. A tévészoza

Jeff és Dennis tépik egymást. Megdermednek. Mindhárom gyerek a konyha felé pillant.

BF. A telefonsarok, Bill és Katie

KATIE Biztos, hogy a családomból telefonált valaki, és a hangja olyan... istenem, hát nem érted?! Ismerem azt a hangot!

BILL De ha egyszer Polly is jól van meg anyád is jól van, akkor...

KATIE Dawn volt az!

BILL Ugyan már, drágám, az előbb meg voltál győződve róla, hogy Polly.

KATIE Biztos, hogy Dawn volt! Loiszal meg anyuval beszéltem, tehát csakis Dawn lehetett, senki más! Ő a legfiatalabb... könnyen összetéveszthettem a hangját Pollyével... egyedül van kinn a tanyán a kicsivel!

BILL *(megrökönyödve)* Mi az, hogy egyedül?

KATIE Jerry Burlingtonban van! Dawn volt az! *Valami történt vele!*

Connie jön ki hozzájuk, arcán aggodalom.

CONNIE Anya? Valami baj van Dawn nénivel?

BILL Egyelőre semmi ilyesmiről nem tudunk! Ne fessd az ördögöt a falra, kicsikém! Fölösleges előre pánikba esni!

Katie számokat nyomkod, figyel. Hang: foglalt jelzés. Katie leteszi a kagylót. Bill kérdően vonja fel a szemöldökét.

KATIE Foglalt.

BILL Katie, biztos vagy benne, hogy..

KATIE Ő maradt egyedül... csakis ő lehetett! Bill, nagyon félek! Menjünk ki hozzá!

Bill kiveszi a kezéből a kagylót.

BILL Mondd a számát.

KATIE 555-6169

Bill tárcsázik. Foglaltat kap ő is. Leteszi, és a 0-át üti be.

TELEFONKEZELŐ (a kagylóból) Központ.

BILL A sógornőmet próbálom elérni, kisasszony, de foglalt a vonala. Attól tartok, valami gond van. Lenne szíves megszakítani a beszélgetést?

BF. A tévészoba ajtaja

A három gyerek az ajtóban áll, néma, feszült csendben.

BF. a telefonsarok, Katie és Bill

TELEFONKEZELŐ (*a kagylóból*) A nevét kérném, uram.

BILL William Weiderman. A számom...

KEZELŐ (*a kagylóból*) Csak nem az a William Weiderman, aki a *Pókvégzet*-et írta?!

BILL Igen, az. Ha lenne...

KEZELŐ (*kagylóhang*) Jajistenem, az a könyv egyszerűen *fantasztikus!* Minden könyve *fantasztikus!* És...

BILL Igazán örvendek, de a feleségem pillanatnyilag nagyon aggódik a testvére miatt. Nem tudná megtenni, hogy ..

KEZELŐ (*a kagylóból*) Hogyne, természetesen. Kérem a számát, Weiderman úr, tudja, a dokumentálás végett. (*Kuncog*) *Megígérem, nem fogom kiadni.*

BILL 555-4408

KEZELŐ (*a kagylóból*) és a kért szám?

BILL (*Katie-re pillant*) Öö...

KATIE 555-6169.

BILL 555-6169.

KEZELŐ (*a kagylóból*) Egy pillanat, Weiderman úr... *A bestia éjszakája* is nagyszerű volt! Tartsa a vonalat!

Hang: a telefon csattog-kattog

KATIE Kapcsol...

BILL Igen. Csak egy ..

*Egy utolsó kattaná*s

KEZELŐ *(a kagylóból)* Sajnálom, Wiederman úr, a vonal nem foglalt. Mellé van téve. Nem tudom, elküldhetném-e önnek a *Pókvégzet*-et dedi...

Bill leteszi a telefont.

KATIE Miért tetted le?

BILL Nem tudja megszakítani, nem foglalt a vonal. Mellé tették.

Csüggedten néznek egymásra.

KF. Alacsony építésű sportkocsi suhan el a kamera sötétje előtt.

BF. Katie és Bill, bent a kocsiban

Katie, telve félelemmel. Bill a volánnál, nyugodtnak ő sem mondható.

KATIE Kérlek, Bill... mondd, hogy jól van!

BILL Jól van.

KATIE Akkor most azt mondd, amit gondolsz.

BILL Az este Jeff mögém lopózott, és jól rám huhogott. Nagyon lehervasztotta, hogy nem riadtam meg. Mondtam neki, hogy elég jól megedződtem már. *(Szünet)* Nem mondtam igazat.

KATIE Mi a fenének kellett Jerrynek kiköltöznie arra a tanyára, amikor életének a felét városban tölti? Kint meg ott van egyedül a felesége meg az a csöppség! Miért?

BILL Jó, jó, Katie. Mindjárt ott leszünk!

KATIE Siess egy kicsit!

KF. Az autó

Bill felgyorsít. Csak úgy füstölnek a kerekek.

BF. Weidermanék tévésobája

A tévé még mindig szól, a gyerekek is ott vannak, de a csatazaj megszűnt.

CONNIE Mondd, Dennis, szerinted nem esett baja Dawn nélinek?

DENNIS (magában azt gondolja, már halott is, rég lenyakazta valami elmebeteg)
Hát persze. Persze hogy nem.

BF. A telefon, a tévésoba látószögéből

A készülék ott pihen a telefonsarokban, nem világít egyik kijelzője sem, olyan, mint egy marni készülő kígyó.

A kép elsötétül.

MÁSODIK FELVONÁS

KF. Elhagyatott tanyasi ház

Hosszú kocsibejáró visz a házhoz. Csak a nappaliban ég egy lámpa. Reflektorfények világítják be az utat. Weidermanék autója a garázs mellé gördül, és megáll.

BF. Bill és Katie, az autóban

KATIE Félek.

Bill lehajol, az ülés alá nyúl, s egy pisztolyt húz elő.

BILL *(ünnepélyes komolysággal)* Huhúúú!

KATIE *(meglepetten)* Mióta van pisztolyod?

BILL Egy éve. Nem akartalak megijeszteni téged, se a gyerekeket. Van fegyverviselési-engedélyem is. Gyere!

BF. Bill és Katie

Kiszállnak. Katie az autó előtt vár, amíg Bill odalép a garázshoz, és bekukucskál.

BILL A kocsija bent áll.

A kamera követi őket a bejárati ajtóig. Most már jól hallható a tévé, ami hangosan szól. Bill megnyomja a csengőt. Halljuk, amint megszólal bent. Várnak. Katie is csenget. Még most sincs válasz. Katie újra megnyomja a csengőt, nem veszi le róla az ujját. Bill lefelé pillant.

KF. A zárra. A zár, Bill látószögéből. Tele van karcolással.

KF. Bill és Katie

BILL *(halkan)* Valaki machinált valamit a zárral.

Katie is megnézi, felnyűszít. Bill lenyomja a kilincset. Az ajtó kinyílik. A tévé hangja felerősödik.

BILL Maradj mögöttem! Készülj fel, lehet, hogy menekülni kell! Úristen, mért is nem hagytalak otthon!

Belép. Katie utána, halálra váltan, közel a síráshoz.

BF. Dawn és Jerry nappalija

Ebből a szögéből a szobának csak egy kis szeletét látjuk. A tévé szinte üvölt. Bill belép a szobába, pisztolya csöve felmered. Jobbra pillant... s egyszerre elenged benne minden

feszültség. Leereszti a fegyvert.

KATIE (mellé húzódik) Bill... mi...

A férfi előremutat.

BF. A nappali, távolabbról, Bill és Katie látószögéből

A szobán mintha tájfun söpört volna keresztül... de a felfordulásnak semmi köze gyilkossághoz vagy rabláshoz; csak egy másfél éves, makkegészséges kisgyerekhez. A nappali szétdúlásának egész napos kimerítő munkálatai után anya és gyermek elfáradt, s most édesdeden alszanak a díványon. A csöppség Dawn ölében fekszik. A mama fején walkman-fülhallgató. A földön játékok hevernek, szanaszéjjel építőkockák, műanyag DUPLO játékok, Sesame Street-figurák. A gyerek a könyvek nagy részét is lehúzkodta a könyvespolcra. Az egyiket szemmel láthatóan jól össze is rágta. Bill odamegy, felemeli. A Szellemcsók az.

BILL Hallottam már nem egy embertől, hogy csak úgy falják a könyveimet, de ez azért elképesztő.

Élvezi a helyzetet. Katie kevésbé. Odalép a hűgához, készen arra, hogy rárivalljon... de aztán meglátja, mennyire kimerült Dawn, és megenyhül.

BF. Dawn és a kicsi, Katie látószögéből

Mélyen alszik, könnyedén piheg mindkettő, olyanok, akár egy Raffaello-kép, Madonna gyermekével. A kamera a walkmanre siklik, rockzene foszlányai szűrődnek ki. A kamera továbbvándorol, egy telefonkészülékre a szék melletti kisasztalon. A kagyló nincs a helyén. Épp csak annyira csúszott el, hogy ne legyen összeköttetés, és jól halálra rémíthesse az embert.

BF. Katie

Felsőhajt, lehajol, és visszahelyezi a kagylót. Aztán lenyomja a stopgombot a walkmanen.

BF. Dawn, Bill és Katie

Amint a zene abbamarad, Dawn felébred. Billre és Katie-re néz, értetlenül.

DAWN (bambán) Nahát... sziasztok.

Ráébred, hogy a fején van a walkman-fülhallgató, leveszi.

BILL Szia, Dawn.

DAWN *(még mindig félig alszik)* Miért nem szóltatok ide, gyerekek? A feje tetején áll minden.

Elmosolyodik. Az arca csak úgy sugárzik, amikor mosolyog.

KATIE *Próbáltunk.* A központos azt mondta Billnek, hogy mellé van téve a kagyló. Félttem, hogy valami baj történt. Mondd, hogy bírsz aludni ilyen üvöltő zene mellett?

DAWN Engem pihentet *(Meglátja az összerágott könyvet Bill kezében.)* Jajistenem, Bill, ne haragudj! Justinnak jön a foga, és...

BILL Nem egy kritikusom valószínűleg azt mondaná, hogy a lehető legmegfelelőbb tárgyat választotta rá. Nem akarlak megrémíteni, gyönyörűségem, de valaki a bejárati ajtótok zárjában járt egy csavarhúzóval vagy valami hasonlóval. Akárki volt is, feszegette.

DAWN Á, ugyan! Jerry volt az, még a múlt héten. Véletlenül kizártam magunkat, nála nem volt kulcs, a pótkulcs meg nem volt az ajtó fölött, ahol lenni szokott. Szörnyen pipa volt, mert nagyon kellett pisilnie, így aztán nekiesett egy csavarhúzóval. De azzal sem ment - szívós egy zár, meg kell adni. *(Szünet)* Mire megtaláltam a kulcsomat, már elintézte a dolgát a bokrok között.

BILL Ha nem feszegettétek, hogy lehet, hogy egyszerűen ki tudtam nyitni, és besétálni a lakásba?

DAWN *(bűntudatosan)* Hát... van, hogy elfelejtem bezárni.

KATIE Nem hívtál engem az este?

DAWN Á, dehogy! Nem hívtam én *senkit!* Justin után futkostam egész nap. Folyton a textilöblítőt akarta megenni! Aztán mikor végre elálmosodott,

leültem, és arra gondoltam, hallgatok egy kis zenét a filmed előtt, Bill, de elaludtam, és...

A film említésekor Bill érzékelhetően összerezzen, s a könyvre pillant. Aztán az órájára.

BILL Megígértem, hogy felveszem Jeffnek. Gyere, Katie, még épp visszaérünk.

KATIE Egy pillanat. *(Felveszi a kagylót és tárcsázik.)*

DAWN De Bill, gondolod, hogy Jeff elég nagy ahhoz, hogy egy ilyen filmet megnézzem?

BILL Tévéadás. A véresebb jeleneteket kivágják belőle.

DAWN *(zavarodottan, de kedvesen)* Ó. Akkor jó.

BF. Katie, PP.

DENNIS *(a kagylóból)* Halló?

KATIE Gondoltam, szeretnétek ti is tudni, hogy Dawn néniéknél minden rendben.

DENNIS *(a kagylóból)* Óó! Klassz. Kösz, anya.

BF. A telefonsarok. Dennis és a két másik gyerek. Dennis láthatóan nagyon megkönnyebbült.

DENNIS Minden oké.

BF. Bill és Katie, az autóban. Csendben hajtanak egy darabig.

KATIE Azt hiszed, egy hülye hisztérika vagyok, mi?

BILL *(őszintén meglepődik)* Nem, dehogy! Én is megijedtem.

KATIE Biztos, hogy nem vagy dühös rám?

BILL Nekem is nagy kő esett le a szívemről. *(Felnevet)* Kicsit kelekótya a húgocskád, de azért szeretem.

KATIE *(áthajol hozzá, és megcsókolja)* Én meg téged szeretlek. Egy tündér vagy.

BILL Én vagyok a huhúú-tündér.

KATIE Engem nem csapsz be, angyalom.

KF. Az autó

Kisiklik a kamerából, s a kép áttűnik

BF. Jeffre, immár az ágyában

A szobában sötét van. A paplan az álláig föl húzva.

JEFF *Megígéred* hogy felveszed a többit?

A kamera kiszélesedik, így Billt is láthatjuk, a fia ágya szélén ül.

BILL *Megígérem.*

JEFF Az a rész különösen tetszett, amikor a halott pasi letépi a punkzenész fejét.

BILL Hát... *régen* kivágták a véresebb jeleneteket.

JEFF Mit mondasz, apa?

BILL Nem érdekes. Szeretlek, kisöreg.

JEFF Én is szeretlek. Rambo is.

Jeff az apja orra elé tart egy hangsúlyozottan jámbor kinézetű, kitömött sárkányt. Bill megpuszilja a sárkányt, aztán Jeffet.

BILL Aludj jól.

JEFF Te is... *(Mikor Bill már az ajtónál van)* Örülök, hogy Dawn nénivel nem volt semmi baj.

BILL Én is.

Kimegy.

BF. A tévé, PP.

Egy kriptából éppen kitámolyog egy pasas; úgy fest, mint aki két héttel a filmfelvétel előtt halálozott el autóbalesetben (s azóta folyamatos hőségnek volt kitéve). A kamera látószöge kitágul, Billt látjuk, amint éppen benyomja a video PAUSE gombját.

KATIE *(hangja)* Huhúúú!

Bill derűsen néz körül. A kamera tovább nyit, Katie-re, aki szexis hálóingben van.

BILL Visszont kívánom. Lemaradt a szünet utáni első negyven másodperc. Még meg kellett puszilnom Rambót.

KATIE Bill, biztos, hogy nem vagy dühös rám?

A férfi odamegy hozzá, és megcsókolja.

BILL Egy hangyányit sem.

KATIE Tudod, meg mertem volna esküdni rá, hogy az anyéimek közül volt valaki. Érted, ugye? Az anyéimek közül...!

BILL Persze.

KATIE Még most is hallom azt a zokogást. Olyan elveszett volt... olyan szívet tépő.

BILL Mondd, Katie, előfordult már veled, hogy az utcán azt hitted, valaki ismerőst látsz, utána kiabáltál, és mikor visszafordult, kiderült, hogy teljesen idegen?

KATIE Igen, egyszer. Seattle-ben történt. Valamelyik bevásárlóközpontban. Azt hittem, a volt szobatársaimat látom. De... á, értem már, mire akarsz kilyukadni.

BILL Hát igen. Az embernek lehet hanghasonmása is.

KATIE Igen, de... *a saját vérét mégiscsak megismeri az ember.* Legalábbis ma estig úgy hittem.

Arcát a férfi vállára hajtja, aggodalom tükröződik rajta.

KATIE Annyira *biztos* voltam benne, hogy Polly az...

BILL Mert aggódhat amiatt, hogyan találja meg a helyét az új iskolában... de hát a mai beszélgetésekből ítélve igazán úgy tűnik, remekül boldogul. Te nem úgy véled?

KATIE De... lehetséges.

BILL Engedd el magad, picim.

KATIE (*kutatóan vizsgálja a férfit*) Nagyon nem tetszik nekem, hogy ilyen fáradtnak látlak. Légy szíves, igyekezz, és támadjon valami ötleted.

BILL Azon leszek.

KATIE Jössz lefeküdni?

BILL Amint ezt felvettem Jeffnek.

KATIE (*mulat rajta*) De Bill, ezt a masinát japán mérnökök tervezték, akik nem hülyék, és gondolnak mindenre. Majd felveszi egyedül.

BILL Igaz, de már én is nagyon régen láttam ezt, és...

KATIE Jó, jó. Csak élvezkedj! Azt hiszem, egy darabig én is fenn leszek még. (Szünet) Nekem is van néhány ötletem.

BILL (elmosolyodik) Van?

KATIE Van.

Kifelé indul, megvillan a lába. Aztán megáll az ajtóban; eszébe jut valami.

KATIE Ha azt a részt mutatják, amiben annak a punknak a fejét...

BILL (bűntudatosan) Kivágom persze.

KATIE Jó éjt. És köszi. Mindent.

Kimegy. Bill a székében marad.

BF. A tévé, PP.

Szerelmespár ölelkezik egy autóban. Az előbb látott hulla hirtelen felrántja a kocsiajtót, s a kép áttűnik.

BF. Katie-re az ágyban

Sötét van. Katie alszik. Aztán felébred.. félig.

KATIE (álmos hangon) Hé, mackó...

Kinyúl felé a keze, de az ágy másik fele üres, a paplan érintetlen. Katie felül. Az órára néz.

BF. Az óra az éjjeliszekrényen, Katie látószögéből 2.03-at mutat. Aztán 2.04-re ugrik.

BF. Katie

Most már egészen ébren van. Aggódik. Felkel, felveszi a köntösét, és kimegy a hálósobából.

BF. A tévé képernyője, PP. Fehér

KATIE *(közeledő hangja)* Bill...? Drágám...? Jól vagy? Bill... Bi...

BF. Katie, Bill dolgozószobájában

Megdermed, szeme tágra nyílik a rémülettől.

BF. Bill, a székében

Teste félrebillenve, szeme csukva, egyik keze az ingében.

Dawn aludt, amikor meglátták. Bill nem.

KF. Koporsó, ereszkedik le a sírgödörbe.

PAP *(hangja)* S most átadjuk William Weiderman földi maradványait a földnek, de tudjuk, lelke és szelleme immár az égé. "Testvéreim az Úrban, ne csüggedjetek!"

BF. A sír mellett

Az összes Weiderman ott sorakozik. Katie-n és Polly-n egyforma fekete ruha és fátyol, Connie-n fekete szoknya, fehér blúz. Dennisen és Jeffen fekete öltöny. Jeff sír. Rambo, a sárkány is a hóna alatt van, egy kis lelki támasz gyanánt. A kamera Katie-re közelít. Arcán könnyek csorognak végig. Lehajol, egy maroknyi földet vesz föl. A sírra dobja.

KATIE Szeretlek, mackó...

KF. Jeff sír.

KF. A sírgödör, felülről

A koporsó, rászórt föld a tetején.

A kép áttűnik.

KF. *A sírra*

A sírásó az utolsó lapátsimítást teszi a síron.

SÍRÁSÓ Az asszony szerint várhatott volna azzal a szívrohammal, uram, mielőtt megír még egy-két új könyvet. *(Szünet)* Ami engem illet, a westernnt jobb szeretem.

A sírásó füttyörészve elsétál. A kép áttűnik.

KF. *Templom nappal*

Felirat: öt évvel később

Szól a nászinduló. Polly, immár idősebben, örömtől sugárzó arccal indul bele a hulló rizsesőbe. Esküvői ruhában van, újdonsült férje ott lépked az oldalán.

Az út két oldalán felsorakozott násznép rizsszemeket dobál rájuk. A menyasszony és vőlegény nyomában mások is jönnek, köztük Katie, Dennis, Connie és Jeff... öt évvel idősebben mindegyik. Katie mellett egy másik férfi, Hank.

Katie időközben újra férjhez ment. Polly megfordul, anyja ott van mögötte.

POLLY Köszönöm, anya.

KATIE *(sírva)* Drágaságom...

Összeölelkeznek. Polly egy másodperc múlva ki is bontakozik, és Hankre néz. Kurta másodpercnyi feszültség után Polly Hanket is átöleli.

POLLY Köszönöm neked is, Hank. Ne haragudj, hogy sokáig olyan undok voltam veled...

HANK *(könnyedén)* Nem voltál te undok, Polly. Végére is egy gyereknek csak egy apja van.

CONNIE Dobd el, Polly! Rajta!!

Egy másodperc, s Polly a tömeg közé dobja a csokrát.

KF. A csokor, PP., lassított felvétel

Forog, forog a levegőben. A kép áttűnik.

BF. Katie, a dolgozószobában

Éjszaka

A szövegszerkesztő helyét széles asztali lámpa foglalja el, halomnyi terrarajz fölé hajlik. A falon könyvborítók helyett különféle épületek fényképei, feltételezhetően Hank fejében született meg először mindahány.

Katie az íróasztalra bámul, elgondolkodva, kicsit szomorúan.

HANK (*hangja*) Jössz lefeküdni, Kate?

Az asszony megfordul, a kamera kitágul, Hankre. Pizsamája fölött hálóköntöst visel. Katie odalép hozzá, mosolyogva, könnyedén megöleli. Hajában már felfedezhetünk néhány ezüst szálát; az ő szép lovacskája is sok kört lefutott, mióta Bill meghalt.

KATIE Nemsokára. Nem mindennap megy férjhez az ember elsőszülött gyermeke...

HANK Tudom.

A kamera követi őket, miközben a dolgozószoba hivatali részéből átmennek a lakályosabb felébe. Ez nemigen változott a régi időkhöz képest, ott a kávézóasztal, a sztereó, a tévé, a dívány meg Bill régi karosszéke. Katie arra pillant rá.

HANK Még mindig hiányzik, ugye?

KATIE Hol jobban, hol kevésbé. Te nem tudtad, Polly meg nem emlékezett.

HANK (*gyengéden*) Mire, drágám?

KATIE Az esküvő épp Bill halálának ötödik évfordulójára esett.

HANK *(átöleli)* Gyere lefeküdni, jó?

KATIE Megyek nemsokára.

HANK Lehet, hogy még ébren leszek én is...

KATIE Támadt néhány ötleted, mi?

HANK Lehetséges.

KATIE Az jó.

Hank megcsókolja, azzal kimegy, becsukja maga után az ajtót. Katie leül Bill régi székébe. A szék mellett, a kávézóasztalon, ott hever a tévé távirányítója meg egy telefonkészülék. Katie az üres képernyőre mered, a kamera az arcára közelít. Egyik szemében hatalmas könnycsepp, mint a zafírkő, úgy csillog.

KATIE *Hiányzol, mackó. Rettenetesen hiányzol. Mindennap. És tudod mit? Fáj is nagyon.*

A könnycsepp lepottyan. Katie felemeli a távirányítót, és benyomja az ON gombot.

BF. A tévé, Katie látászögéből

Véget ér egy késreklám, s a képernyőn megjelenik egy csillag monoszóp.

BEMONDÓ *(hangja)* Most pedig visszakapcsolunk a 63-as csatorna csütörtök esti Sztárfilmek sorozatának e heti darabjához, a ...*Szellemcsók*-hoz.

Az embléma áttűnik egy pasas alakjává, aki úgy fest, mint aki két héttel ezelőtt halálozott el autóbalesetben, s azóta folyamatosan hőségnek volt kitéve. Ugyanabból a régi kriptából támolmog elő.

BF. Katie

Iszonyúan megdöbben, szinte beledermes. Megnyomja a távirányítón az OFF gombot. A tévé villanva kialszik. Katie arca csak úgy vibrál. Igyekszik leküzdeni érzelmeinek mélyből feltörő viharát, ám a film e véletlen megjelenésével túlcsoordul a pohár, amit életének ez a valószínűleg legnagyobb megpróbáltatását jelentő napja tartogatott számára. A gát átszakad és kitör belőle a zokogás... rettenetes, szívet tépő zokogás. A szék melletti kisasztal felé nyúl, vissza akarná tenni a távirányítót, de a mozdulattal véletlenül lesodorja a telefont a földre.

Hang: szabad vonal jelzés

A könnytől maszatos arc hirtelen megmerevedik, ahogy Katie a telefonra néz. Valami megjelenik rajta... egy gondolat?, megérzés? Nehéz megmondani. Talán nem is számít.

BF. A telefon, Katie látószögéből

A kamera egészen ráközelít, SzP-ban... míg a lebillent kagyló kis lyukai szakadéknynak nem látszanak.

A szabad vonal jelzés zümmögése egészen felerősödik. A kép elsötétül.. és egyszer csak halljuk:

BILL (hangját) *Kit hívsz? Kit akarsz hívni? Kit hívnál, ha nem lenne túl késő?*

BF. Katie

Különös, hipnotikus kifejezés ül az arcán. Lenyúl, felmarkolja a telefont, és látható véletlenszerűséggel számokat nyom be rajta egymás után.

Hang: kicsengés

Katie továbbra is hipnotikus állapotban. A kifejezés akkor sem tűnik el az arcáról, amikor a telefont felveszik... s ő magát hallja a vonal másik végén.

KATIE (hangja a kagylóból) *Halló, Weiderman-lakás.*

Katie - a mai Katie, hajában ezüst szálakkal - tovább zokog, ugyanakkor valami kétségbeesett remény ömlik el lassan az arcán. Valamilyen szinten megérti, hogy a gyötrelem mélysége egyfajta telefonikus időutazást nyitott meg előtte. Beszélni próbál, szinte kilökve magából a szavakat.

KATIE (zokogva) Vigyél... kérlek, vigyél... v ..v ..

BF. Katie, a telefonsarokban, visszajátszás

Öt évvel ezelőtt. Bill mellette áll, arcán aggodalom tükröződik. Jeff bóklászik el üres szalagért a szomszéd szobába.

KATIE Polly? Mi a baj?

BF. Katie, a dolgozószobában

KATIE (sírva) Kérlek... siess...

Hang: megszakadó vonal kattánása

KATIE (sikoltva) Vidd a kórházba! Ha azt akarod, hogy éljen, azonnal vidd kórházba! Szívrohama lesz! Meg fog...

Hang: szabad vonal jelzés

Lassan, nagyon lassan, Katie leteszi a kagylót. Aztán egy kis idő múlva felveszi ismét. Hangosan beszél, de teljesen tudattalanul. Valószínűleg nem is érzékeli a saját mozdulatait.

KATIE Felhívtam a régi számot. Felhívtam...

Hirtelen vágás:

BF. Bill, a telefonsarokban, mellette Katie

Bill éppen most vette el a kagylót Katie-től, s a központos kisasszonnyal beszél.

TELEFONKEZELŐ (a kagylóból, kuncogás) Megígérem, hogy nem adom ki.

BILL 555

Hirtelen vágás:

BF. Katie, Bill régi székében, PP.

KATIE *(ő fejezi be) -4408.*

BF. A telefon, PP.

Katie remegő ujjal választja ki a számokat, halljuk is közben: 555-4408.

BF. Katie, Bill régi székében, PP.

Amint a telefon csörögni kezd, behunyja a szemét. Arcára remény és rettegés gyötrelmes keveréke ül ki. Csak még egy esélyt kapjon, hogy eljusson hozzá az életfontosságú üzenet, mondja az arca... csak még egy esélyt.

KATIE *(halkan) Kérem... kérem...*

MAGNÓHANG *(a kagylóból) A hívott számon előfizető nem kapcsolható. Kérjük, tegye le a kagylót, és tárcsázzon újra. Ha segítségre van szüksége...*

Katie ismét leteszi a kagylót. Könnyek csorognak végig az arcán. A kamera elmozdul róla, és a telefonra közelít.

BF. A telefonsarok, Bill és Katie együtt, visszajátszás

BILL Szóval egy hülye telefonvics volt. Vagy valaki annyira sírt, hogy rossz számot tárcsázott... "könnyei fátylán keresztül", ahogy mi, veterán bértollnokok mondanánk.

KATIE Nem telefonvics volt, és nem volt téves! A *családomból* volt valaki!

BF. Katie (a mai), Bill dolgozószobájában

KATIE Igen. A családomból valaki. Valaki nagyon közelálló. (Szünet) Én...

Hirtelen eldobja a telefont, a szoba túlsó végébe. Aztán újra zokogni kezd, kezébe temeti az arcát. A kamera megáll rajta egy másodpercre, aztán tovább mozdul.

BF. A telefon

A szőnyegen hever, egyszerre vészjósló és megnyugtató.

A kamera egészen ráközelít, SZP. - A kagylón a lyukak megint szakadéknymiak. A KÉP kimerevedik, aztán elsötétül.

(Siklós Márta fordítása)

A TÍZÓRAI EMBEREK

1

Pearson sikoltani próbált, de a döbbenet megnémította, és végül csak valami halk, fojtott hang tört fel a torkából - a rosszat álmódó ember nyögése. Nagy lélegzetet vett, hogy megint megpróbálja, ám egy kéz megragadta a bal karját a könyöke fölött - olyan erővel, mint egy acélfogó -, és megszorította.

- Hiba lenne - közölte a kézhez tartozó hang. Alig egy árnyalattal volt több a suttogásnál, s Pearson közvetlenül a bal füle mellett hallotta. - Nagy hiba. Higgycse el nekem.

Pearson körülnézett. Az a valami, ami arra készítette - nem, *kényszerítette* -, hogy felsikoltson, időközben bement a bankba, csodálatosképpen nem tartóztatták fel, és Pearson úgy érezte, *most már* körülnézhet. Egy krémszínű öltönyt viselő, jóképű fekete fiatalember ragadta meg. Pearson nem ismerte, mégis megismerte: látásból a legtöbb tagját ismerte annak a fura kis zoológiai alrendnek, amelyet gondolatban már csak Tízórai Embereknek nevezett... és feltételezte, hogy ugyanígy azok is ismerik őt.

A jóképű fekete fiatalember gyanakvóan figyelte.

- Látta azt a...? - kérdezte Pearson. Hangja magas volt, nyafogó, idegborzoló, merőben más, mint a szokott magabiztos beszédhangja.

A jóképű fekete fiatalember elengedte Pearson karját, mert többé-kevésbé megbizonyosodott róla, hogy már nem fogja vad sikolyokkal megrémíteni az Első Bostoni Kereskedelmi Bank előtti téren tartózkodókat és közlekedőket; Pearson nyomban kinyújtotta a kezét, és megmarkolta a fekete fiatalember csuklóját. Úgy tetszett, nem tud meglenni a másik érintése nélkül, amely megnyugtatja. A jóképű fekete fiatalember nem is igyekezett elhúzódní, épp csak lenézett egy pillanatra Pearson kezére, aztán a tekintete visszatért Pearson arcára.

- Úgy értem, látta ezt? Iszonyatos! Még ha csak smink is az egész, vagy valamiféle álarc, amit az illető viccből rakott fel...

De nem volt smink, és nem volt álarc. Az a valami a sötétszürke Andre Cyr öltönyében és az ötszáz dolláros cipőjében nagyon közel került Pearsonhoz, amikor elhaladt, majdnem olyan közel, hogy megérinthesse (*Isten őrizz!*, tette hozzá magában önkéntelen borzadályal), és tudta hogy az bizony nem volt smink, sem álarc. Azon a hatalmas dudoron ugyanis, amit Pearson fejének vélt, *mozgásban* volt a hús, a

különböző részek különböző irányokba tartottak, akárcsak az egzotikus gázokból álló gyűrűk a világűr némely óriása körül.

- Barátom - kezdte a krémszínű öltönyt viselő jóképű fekete fiatalember -, magának arra lenne szüksége...

- Mi volt ez? - vágott a szavába Pearson. - *Soha* életemben nem láttam ilyet! Ez olyasmi volt, amit nem is tudom, talán mutatóványosbódében láthat csak az ember... vagy... vagy...

A hangja már nem is a szokott helyről, a fejéből jött. Úgy rémlett neki, valahonnan felülről hallja - mintha verembe vagy szakadékba esett volna, s ez az éles, idegesítő hang valaki másé volna, valakié, aki fentről beszél hozzá.

- Figyeljen ide, barátom...

De volt egyéb is. Amikor Pearson alig néhány perccel ezelőtt kilépett a forgóajtón, ujjai közt egy még meg nem gyújtott Marlboróval, borús volt az idő - mi több, esőre állt. Most viszont nemcsak hogy ragyogott minden, hanem *túlságosan is ragyogott*. Annak a csinos szökének a piros szoknyája, aki vagy húsz méterrel odébb az épület mellett állt (cigaretta és egy kartonkötésű könyvet olvasva), úgy harsogott, akár egy sziréna; az arra jövő kézbesítőfiú sárga inge úgy szűrt, akár a darázs fullánkja. Az emberek arca olyan domború volt, mint a kislánya, Jenny kedvenc kihajtott "térhatású" könyveiben a szereplők arca.

És az ajka... nem érezte az ajkát. Elzsibbadt, mint egy kiadós novocaininjekció után.

Pearson odafordult a krémszínű öltönyt viselő jóképű fiatalemberhez, és ezt mondta: - Nevetséges, de azt hiszem, el fogok ájulni.

- Nem, nem fog - mondta a fiatalember olyan határozottan, hogy Pearson hitt neki, legalábbis egyelőre. A kéz ismét megmarkolta a karját a könyöke felett, de ezúttal nem szorította annyira. - Menjünk át oda... le kell ülnie.

A bank előtti tágas téren számos kör alakú márványszigetecske volt, mindegyik körülbelül egy méter magas, benne a késő nyár/kora ősz egy-egy virágfajtája. A legtöbb ilyen elegáns virágtartó szélén Tízórai Emberek ültek, némelyek olvasva, mások beszélgetve, ismét mások a Commercial Street járdáin zajló forgalmat, a gyalogosok áradatát szemlélve, de valamennyien *egy füst alatt* azt is művelve, ami Tízórai Emberekké tette őket, aminek szándéka magát Pearson is le- és kihozta ide. A Pearsonhoz és új ismerőséhez legközelebb eső márvány virágágyásban bíborvörös rózsák pompáztak, és Pearson, aki most érzékenyebben reagált mindenre, csodálatosan élénknek találta ezt a színt. A körkörös peremen senki sem ült,

valószínűleg azért, mert már tíz perccel múlt tíz, és az emberek kezdtek visszazárlingózni az épületbe.

- Üljön le - mondta a krémszínű öltönyt viselő fekete fiatalember, de Pearson, bár nagyon igyekezett, végül is inkább lezökkent, mint leült. Az egyik pillanatban még állt a vörösesbarna márványszigetecské mellett, aztán valaki kihúzta a rögzítő csapokat a térdéből, s a feneke máris összeütközésbe került a márvánnyal. Keményen.

- Most hajoljon le - mondta a fiatalember, aki szintén leült mellé. Arca barátságos maradt egész együttlétük alatt, de a szeme egyáltalán nem volt barátságos; tekintete ide-oda cikázott, újra meg újra átfésülte a teret.

- Minek?

- Hogy a vér visszakerüljön a fejébe - felelte a fekete fiatalember. - De ne úgy csinálja, hogy észrevegyék. Úgy csinálja, mintha csak a virágokat szagolgatná.

- Ugyan kik vennék észre?

- Csinálja csak, jó? - A fiatalember hangjában szemernyi ingerültség érződött.

Pearson lehajolt, és mély lélegzetet vett. Ezek a virágok nem olyan illatosak, mint amilyen szépek, állapította meg - szaguk a gyomnövényekére, sőt egy kicsit a kutyavizeletre emlékeztetett. De azért mintha valamelyest tisztult volna a feje.

- Sorolja el az államokat - hangzott a következő utasítás. A fekete fiatalember keresztbe vetette a lábát, kisimította a nadrágját, hogy az éle megmaradjon, és a belső zsebéből elővett egy csomag Winstont. Pearson ekkor fedezte fel, hogy a saját cigarettája eltűnt; biztosan első ijedtségében ejtette el, megpillantva azt a szörnyeteget a drága öltönyében, amint átvágott a tér nyugati részén.

- Az államokat - visszhangozta bambán.

A fekete fiatalember bólintott, előszedett egy öngyújtót, amely valószínűleg korántsem volt olyan drága, mint amilyennek első pillantásra látszott, és meggyújtotta a cigarettáját. - Kezdje ezzel, és haladjon nyugat felé - mondta.

- Massachusetts... New York, gondolom... vagy Vermont, ha északon kezdjük... New Jersey... - Kissé kihúzta magát, és több önbizalommal folytatta: - Pennsylvania, Nyugat-Virginia, Ohio, Illinois...

A fekete fiatalember felhúzta a szemöldökét. - Nana, Nyugat-Virginia? Biztos

benne?

Pearson halványan elmosolyodott. - Egész biztos vagyok benne, igen. De lehet, hogy Ohiót és Illinois-t felcseréltem.

A fekete fiatalember megrántotta a vállát, jelezvén, hogy ez nem számít, és elmosolyodott. - Mindenesetre már nincs az az érzése, hogy el fog ájulni - látom, hogy nincs -, és ez fődolog. Akar egy cigit?

- Köszönöm - mondta Pearson hálásan. Nemcsak *akart* egy cigit; úgy érezte, nagy szüksége van rá. - Volt egy, de elvesztettem. Hogy hívják magát?

A fekete fiatalember Pearson szájába dugott egy Winstont, felkattintotta és odatartotta az öngyújtóját. - Dudley Rhinemann-nek. De szólítson csak Duke-nak.

Pearson nagyot szippantott, és a forgóajtók felé nézett, melyeken át az Első Kereskedelmi homályos mélységeibe és ködös magasságaiba vezet az út. - De nem hallucináltam, ugye? - kérdezte. - Amit láttam... azt maga is látta, igaz?

Rhinemann bólintott.

- Maga nem akarta, hogy az illető tudja, hogy látom - mondta Pearson. Lassan beszélt, igyekezve világosan kifejezni magát. Hangja visszatért régi helyére, és már ettől is ugyancsak megkönnyebbült.

Rhinemann megint bólintott.

- De mi lett volna a módja, hogy *ne* lássam? És hogy ő nem tudja?

- Miért, látott maga valaki mást is, aki üvöltözni akart, aki majd *szörnyethalt* ijedtében, mint maga? - kérdezte Rhinemann. - Vagy egyáltalán: látta, hogy bárki is úgy *nézi*, mint maga? Például én?

Pearson megcsóválta a fejét. Most már nemcsak félelmet érzett; most már semmit sem értett.

- Amennyire lehetett, maguk közé álltam, és nem hiszem, hogy észrevette magát, de egy-két másodpercig meleg volt a helyzet. Maga olyan képet vágott, mint aki hirtelen észreveszi, hogy a húspástétomából egér mászik ki. A jelzőlogkölcson-osztályon dolgozik, ugye?

- Ó, igen... Brandon Pearson. Elnézést.

- Én meg a számítógéprészlegnél vagyok. És nincs semmi baj. Aki az első batmanjét látja, annál ez nem csoda.

Duke Rhinemann odanyújtotta a kezét, és Pearson megrázta, az esze azonban még főképp az előbbi mondattal foglalkozott. *Aki az első batmanjét látja, annál ez nem csoda* - mondta a fiatalember, és Pearson, elvetve azt a képet, amely először ötlött fel benne - a Köpenyes Keresztes, amint fennen lépdel Gotham City art-deco templomtornyai közt -, rájött, hogy ez a meghatározás egyáltalán nem rossz. És más valamire is rájött, vagy talán csak újra rájött: jó, ha az ember nevet talál annak, ami megrémítette. Ettől nem múlt ugyan el a rémülete, a félelme, de sokkal kezelhetőbbé vált.

És most szántszándékkal újra lejátszotta magában, amit látott, s közben ezt gondolta: *Batman, ez volt az első batmanem.*

Amikor a forgóajtón át kijött a térre, egyvalami járt csak az eszében, az, ami mindig az eszében járt, amikor tízkor lejött: mennyire fogja élvezni, ha a nikotin első hulláma eléri az agyát. Ez tette ennek a fajzatnak, ennek a társaságnak a tagjává; ezt választotta az amulettek és egyéb csüngők vagy az arc tetoválása helyett.

Először azt a tényt állapította meg, hogy az idő még borúsabb lett, mióta nyolc óra negyvenötökor bejött, és ezt gondolta: *Délután már szakadó esőben fogom elszívni a rákkeltő rudacskáimat az egész istenverte bandával együtt.* Nem mintha egy kis eső miatt lemondtak volna erről, persze; a Tízórai Emberekről senki sem állíthatta, hogy nem állhatatosak.

Arra is emlékezett, hogy körüljártatta a szemét, gyorsan számba véve a jelenlevőket - olyan gyorsan, hogy ez nem is igen lehetett tudatos. Látta a piros szoknyás lányt (és megint csak azon tűnődött, hogy egy ilyen jó nő vajon az ágyban is jó-e), a dzsesszrajongó ifjú ajtónállót a másodikról, aki mindig megfordította a sapkáját, ha a vécét vagy a büfét kellett felmosnia, az idősebb férfit a szép ősz hajával és a vörös foltokkal az arcán, a keskeny arcú fiatal nőt a hosszú, sima fekete hajával és a vastag lencsés szemüvegével. És látott másokat is, akiket többé-kevésbé szintén megismert. Egyikük természetesen a krémszínű öltönyt viselő, jóképű fekete fiatalember volt.

Ha Timmy Flanders itt lett volna, Pearson valószínűleg csatlakozik hozzá, de nem volt itt, így tehát a tér közepe felé vette útját, hogy leüljön az egyik márványszigetecskére (történetesen éppen arra, amin most ült). Innen kitűnően tanulmányozhatta volna a kis Miss Piros Szoknya lába hosszát és formáját - olcsó öncsiklandozás, az nem vitás, de meglévő kellékekkel. Pearson házassága jól sikerült, szeretette a feleségét és imádta a lányát, s a félrelépésnek még a szándéka sem fogalmazódott meg benne soha, ám a negyvenhez közeledve is fel kellett fedeznie, hogy meglehetősen heves vágyak és igények bukkannak fel a vérében, mint holmi

tengeri szörnyek. És ugyan meg tudja-e állni egy férfi, gondolta, hogy egy ilyen piros szoknyát bámulva ne mélázzon azon is egy kicsit, vajon hozzáillő alsóneműt hord-e a hölgyemény alatta.

Alig tett néhány lépést, amikor az ismeretlen befordult az épület sarkánál, és elindult felfelé a tér lépcsőin. Pearson a szeme sarkából észrevette a mozgást, és rendes körülmények között nem törődött volna vele - hiszen épp a piros szoknyára koncentrált, amely rövid és szűk volt, s úgy virított, akár egy tűzoltókocsi oldala. De azért *megnézte* a jövevényt, mert bár csak a szeme sarkából pillantotta meg, és más dolgok kötötték le, megállapította, hogy a közeledő alakhoz tartozó arc és fej valahogy *különös*. Arra fordult hát, és megnézte, isten tudja, hány álmatlan éjszakát okozva magának a közeljövőben.

A cipő rendben volt; a sötétszürke Andre Cyr öltöny, amelynek anyaga olyan erősnek és megbízhatónak látszott, mint a bank alagsori páncéltermének az ajtaja, még inkább; a vörös nyakkendő szokványos volt, de nem ízléstelen. Egész öltözéke finom volt, pontosan olyan, amilyenben egy vezető bankember hétfő reggel megjelenik (és ugyan ki más jelenne meg tízkor, mint egy vezető bankember?). Csak amikor a fejhez ért az ember, akkor döbbsent rá, hogy vagy megőrült, vagy olyasmi került elé, ami nincs benne a *Világlexikon*-ban.

De miért nem rohantak el? - tette fel most Pearson magának a kérdést, miközben egy esőcsepp a keze fejére, egy másik pedig félig elszívott cigarettájának makulátlan fehér papírjára hullott. *El kellett volna rohanniuk, sikoltozva, ahogy az óriási bogarak elől rohannak el az emberek azokban az ötvenes évekbeli horrorfilmekben.* Majd ezt gondolta: *De hát... Én se rohantam el.*

Csak hogy az ő esete más volt. Ő azért nem rohant el, mert földbe gyökerezett a lába. És ő *megpróbált* sikoltani, de új barátja leállította, mielőtt működésbe tudta volna hozni a hangszálait.

Batman. Az első batmane, "denevérembere".

Az év Legelőnyösebb Utcai Ruhájának széles válla és a vörös Sulka szupernyakkendő csomója fölött roppant szürkésbarna fej ült, amely nem kerek volt, hanem olyan alaktalan, mint egy baseball-labda, amit egy egész nyáron át püföltek. Fekete vonalak - talán erek - lüktettek közvetlenül a koponya felszíne alatt, értelmetlen autótérkép-kacsaringókat rajzolva rá, s azt a részt, aminek az arcnak kellett volna lennie, de nem volt az (legalábbis emberi értelemben nem), dudorok borították, amelyek úgy domborodtak ki és remegtek, mint saját szörnyű életüket élő, félig-meddig érző daganatok. Vonásai kis helyre szorultak össze és kezdetlegesek voltak - lapos, fekete, tökéletesen kerek szem, amely mohó pillantásokat lövellt arca közepéből, akár egy cápa vagy valami óriásira nőtt rovar

szeme; torz fül, cimpa és kagyló nélkül. Az orr hiányzott, Pearson legalábbis nem tudta felfedezni, noha abból a tüskés bozótból, amely mindjárt a szem alatt burjánzott, két ormányforma képződmény állt ki. Ami ennek a valaminek az arcán uralkodott, az a száj volt - hatalmas fekete félhold, háromszögletű fogakkal körös-körül. Annak az élőlénynek a számára, akinek ilyen szája van, gondolta később Pearson, a táplálkozás alighanem valóságos szentség.

Ahogy rámeredt erre a rémisztő jelenségre - mely jelenség egy karcsú Bally aktatáskát tartott szépen manikűrözött kezében -, először ez villant át az agyán: *Az elefántember!* Most azonban belátta, hogy ez az istencsudája egyáltalán nem hasonlítható annak a régi filmnek a főszereplőjéhez, aki idétlen, bizarr külseje ellenére lényegében *ember* volt. Duke Rhinemann közelebb járt az igazsághoz: ez a fekete szem és fülig érő száj valóban azokat a szőrös, sivító állatokat juttatta eszébe, amelyek éjszaka legyekre vadásznak, nappal pedig sötét helyeken fejjel lefelé lógnak.

De mindez még nem bírta volna rá, hogy sikoltani próbáljon; ennek csak akkor érezte szükségét, amikor ez az Andre Cyr öltönyös fura szerzet elhaladt előtte, fénylő, bogarakra emlékeztető szemét már a forgóajtóra szegezve. Ebben az egy-két másodpercben voltak a legközelebb egymáshoz, s Pearson ekkor vette észre, hogy a jövevény daganatokkal teli arca valamiképp mozog a durva szálú szőrösomók alatt. Nem tudta, hogyan lehetséges az ilyesmi, de *lehetséges volt*, a saját szemével látta: a pasasnak a húsa váltakozó sávokban kúszott koponyája dudorai, hajlatai körül, hullámozott végig vastos, furkósbotfejre emlékeztető állkapcsán. A sávok közt itt-ott valamilyen nyers rózsaszínű anyag látszott, amit Pearson olyan hátborzongatónak talált, hogy gondolni sem akart rá... de most, amikor megint eszébe jutott, úgy érezte, gondolnia *kell* rá.

Újabb esőcseppek pottyantak kezére és arcára. Rhinemann, aki mellette ült az ívelt márványperemen, szippantott még egyet, aztán eldobta cigarettáját, és felállt. - Gyerünk be - mondta. - Itt az eső.

Pearson nagy szemeket meresztett rá, majd a bank felé fordította a fejét. A piros szoknyás szőkeség éppen bement, könyve a hóna alatt. Az öreg szivar a bankvezérhez illő szép fehér hajával szorosán a nyomában volt (és minden mozdulatát figyelte).

Pearson megint felnézett Rhinemannre, és ezt mondta: - *Oda* menjünk be? Ezt komolyan gondolja? Az a *valami* is bement!

- Tudom.

- Akar egy emeletes marhaságot hallani? - kérdezte Pearson, szintén elhajítva a cigarettáját. Nem tudta, hova fog most menni, valószínűleg haza, gondolta, de azt tudta, hova *nem* fog semmiképpen se menni: vissza a helyére az Első Bostoni Kereskedelmi Bankba.

- Hogyne - felelte Rhinemann. - Miért ne?

- Az a valami nagyon hasonlított mélyen tisztelt vezérigazgatónkra, Douglas Keeferre... A fejét nem számítva, persze. Ami az öltözködést és az aktatáskát illeti, mintha megegyezne az ízlésük.

- Micsoda meglepetés! - mondta Duke Rhinemann.

Pearson meghökkenve mérte végig. - Hogy érti ezt?

- Azt hiszem, már sejti, de mivel rosszul kezdődött a napja, hozzásegítem, hogy tudja, hogy áll ez a dolog. Ez *maga Keefer* volt.

Pearson bizonytalanul elmosolyodott. Rhinemann komoly maradt. Lenyúlt, két karjánál fogva felhúzta az idősebbik férfit, és oly közel hajolt hozzá, hogy alig néhány centire volt egymástól az arcuk.

- Az előbb megmentettem az életét. Elhiszi ezt nekem, Mr. Pearson?

Pearson gondolkodott egy kicsit, és rájött, hogy elhiszi. Az az idegen, denevérszerű arc a fekete szemével és a csoportosan nőtt fogaival úgy világított a tudatában, mint valami sötét jelzőtűz. - Igen. Azt hiszem, igen.

- Rendben. Akkor tegyen meg nekem annyit, hogy figyel rám egy percre. Három dolgot szeretnék elmondani magának... Hajlandó meghallgatni?

- Én... igen, persze.

- Az első: ez *tényleg* Douglas Keefer volt, az Első Bostoni Kereskedelmi Bank vezérigazgatója, a polgármester jó barátja, és mellesleg a Bostoni Gyermekkorház támogatására indított pénzgyűjtő mozgalom tiszteletbeli elnöke. A második: még legalább három denevér dolgozik a bankban, az egyik a maga emeletén. A harmadik: igenis vissza fog menni a munkahelyére. Mármint ha kedves az élete.

Pearson döbenten bámult rá, pillanatnyilag képtelen volt bármit is mondani - ha megpróbálja, ugyanolyan értelmetlen nyögdecselés lett volna az eredmény, mint az imént.

Rhinemann megfogta a könyökét, és húzni kezdte a forgóajtó felé. - Gyerünk, öregem - biztatta, és a hangja furcsamód gyengéd volt. - Mindjárt zuhogni fog. Ha kint maradunk, az feltűnő lesz, és a mi helyzetünkben ez kerülendő.

Pearson először engedelmesen baktatott Rhinemann mellett, aztán eszébe jutott, hogyan rajzolódtak ki és lüktettek a kusza fekete vonalak annak a valaminek a fején. Ez a kép annyira hatott rá, hogy megtorpant - épp a forgóajtó előtt. A tér sima burkolata most már elég nedves volt ahhoz, hogy megmutasson egy másik Brandon Pearson alatt, egy csillogó és vibráló tükörképet, amely úgy akaszkodott a sarkába, mint egy más színű denevér. - Azt... azt hiszem... nem tudom megtenni - mondta akadozva, alázatosan.

- Hogyne tudná - mondta Rhinemann. Egy pillantást vetett Pearson bal kezére. - Úgy látom, nős... gyerekei is vannak?

- Egy lányom van. - Pearson benézett a bank előcsarnokába. A forgóajtó polírozott üvegén át a tágas helyiség nagyon sötétnek látszott. *Olyan, mint egy pince*, gondolta. Egy denevérpince, tele félvak betegségterjesztővel.

- Azt akarja, hogy a felesége és a kislánya holnap azt olvassa az újságban, hogy a zsaruk átvágott torokkal halászták ki a papát a tengerből Boston Harborban?

Pearson kikerekedett szemmel nézett Rhinemannre. Arcán, homlokán esőcseppek loccsantak szét.

- Úgy csinálják, hogy az legyen a látszat, mintha narkósok volnának a tettesek - mondta Rhinemann. - És sikerül is nekik. *Mindig* sikerül. Mert helyén van az eszük, és mert jó néhány befolyásos barátjuk van. A fenébe is, ez a céljuk: a befolyás.

- Nem értem magát - mondta Pearson. - *Semmit* sem értek az egészből.

- Tudom, hogy egyelőre semmit sem ért. Veszélyes korszak kezdődött az életében, úgyhogy hallgasson rám, és tegye, amit mondok. Most menjen szépen vissza az íróasztalához, mielőtt keresni kezdik, és végezze *mosolyogva* a dolgát egész nap. Ragaszkodjon ehhez a mosolyhoz, barátom - ne engedje, hogy lehervadjon az arcáról, akármilyen mézesmázos lesz is. - Egy kis habozás után hozzátette: - Ha becsavarodik, valószínűleg kinyírják.

Az esővíz fénylő csíkokban folyt le a fiatalember sima, sötét bőrű arcán, és Pearson hirtelen észrevette, amit már az elején észrevehetett volna, ha nem éri akkora megrázkódtatás: ez az ember halálra volt rémülve, és sokat kockáztatott, amikor visszatartotta, nem engedve, hogy belezuhanjon valami szörnyű verembe.

- Tényleg nem maradhatok kint tovább - mondta Rhinemann. - Veszélyes lenne.

- Rendben van - mondta Pearson, és maga is meglepődött egy kicsit, milyen normális, nyugodt a hangja. - Menjünk vissza, folytassuk a munkát.

Rhinemann láthatólag megkönnyebbült. - Remek ember maga. És bármit lát még a nap folyamán, *ne mutassa, hogy meglepődött. Érti?*

- Igen - felelte Pearson. De semmit sem értett.

- Meg tudná tenni, hogy ma előbb végez, és már háromkor lelép?

Pearson gondolkodott egy-két másodpercig, aztán bólintott. - Igen. Azt hiszem, meg tudom oldani.

- Nagyon jó. Akkor találkozunk a Milk Street sarkán.

- Rendben.

- Nagyszerűen viselkedik, sorstárs - mondta Rhinemann. - Kitűnően meg fogja állni a helyét. Tehát háromkor. - A forgóajtóhoz lépett és megtolta. Pearson néhány pillanat múlva követte a példáját, úgy érezve, hogy valamiképp sikerült kint hagynia az agyát a téren... az egészet, kivéve azt a részt, amely megint cigaretta után sóvárgott.

Az idő csigalassúsággal vánszorgott, de minden rendben volt egészen addig, amíg ebéd után (amit két cigarettával toldott meg) vissza nem jött Tim Flandersszel. Amikor a másodikon kiléptek a liftből, Pearson első pillantása egy újabb batmanre esett... csakhogy ez a denevérember történetesen denevér-*néember* volt, fekete lakktopánban, fekete nejlonharisnyában és fantasztikus selyem-tweed-kosztümben - Pearson Samuel Blue-ra tippelt. Tökéletes menő szerelés, gondolta... csak a fejét ne kellett volna látni, persze, amely úgy bólogatott legfölül, mint egy mutáns, fajtatársaitól ugyancsak elrugaszkodott napraforgó.

- Helló, urak! - A behízelt hang valahonnan a szájnak képzelhető nyúlajkú nyílás mögül jött.

Suzanne Holding, állapította meg Pearson. *Ez nem lehet igaz, mégis az.*

- Helló, drága Suzy - hallotta saját hangját, és így folytatta a gondolatsort: *Ha a közelembé jön... ha meg akar érinteni... sikoltani fogok. Képtelen leszek fegyelmezni magam, akármit mondott is az a srác.*

- Csak nem beteg, Brand? Olyan sápadt.

- Nem nagy ügy, úgy tudom, úgy tudom, sokan megkapják - mondta Pearson, s megint elámult, milyen könnyed és természetes a hangja. - Azt hiszem, egykettőre túl leszek rajta.

- Helyes - hallatszott Suzanne Holding hangja a furcsamód mozgó húsú denevércarc mögül. - De amíg egészen rendbe nem jön, nem lesz nyelves puszi... Sőt ne is leheljen rám. Én nem engedhetem meg magamnak, hogy beteg legyek, szerdára japánokat várok.

Semmi probléma, édes bogaram - semmi probléma, hidd el nekem.

- Majd igyekszem visszafogni magam.

- Köszönöm. Tim, lejönne a szobámba, és megnézne egy pár stellázsügylet összesítést?

Timmy Flanders a szexisen szemérmes Samuel Blue kosztüm dereka köré csúsztatta jobb karját, és Pearson tágra nyílt szeme láttára lehajolt, s kis csókot nyomott a denevércarc daganatos, szőrös fizimiskájára. *Timmy ott Suzanne arcát látja*, gondolta Pearson, s úgy érezte, józansága hirtelen megcsúszik, mint zsíros drótkötél a csörlő dobján. *Susan sima, illatos arcát - ezt látja, nem vitás, és azt hiszi, ezt csókolja meg. Ó, istenem. Ó, istenem.*

- Íme! - kiáltotta Timmy, s mint egy igazi gavallér, könnyedén meghajolt a *valami* előtt. - Egy csók, és a szolgálja vagyok, drága hölgy!

Búcsút intett Pearsonnak, s elindult a szörnyeteggel a szobája felé. Amikor elhaladtak az ivókút mellett, elengedte a "hölgy" derekát, amit eddig átölelve tartott. Annak rendje-módja szerint eljárta rövid és céltalan kis pávakakasnásztáncát - ez a rend és mód nagyjából az utóbbi tíz évben alakult ki az olyan munkahelyeken, ahol a főnök nő és a beosztottak férfiak -, és aztán már szexuálisan közömbös kollégákként mentek tovább, száraz üzleti ügyekről cserélve véleményt, semmi másról.

Csodás elemzés, Brand, gondolta Pearson szórakozottan, s elfordult. *Szociológusnak kellett volna menned.* Kis híján annak is ment - végtére is az egyetemen szociológia volt a melléktárgya.

Amikor belépett a szobájába, felfedezte, hogy szép lassan egész testét ellepte a verejték. Egyszerre elfelejtette a szociológiát, és csak azért szurkolt, hogy el tudjon szabadulni háromkor.

Két óra negyvenötökor összeszedve minden bátorságát, benyitott Suzanne Holding szobájába. Miss Holding sajátos feje, amely mintha egy másik világból került volna ide, épp a komputer kékeszürke képernyője fölé hajolt, de amikor Pearson megszólalt - "Kop-kop!" -, odafordult: a különös ábrázaton szüntelenül csúsztatott a hús, a fekete szem olyan hideg mohósággal tapadt a közeledő férfira, ahogy egy cápa méri fel egy úszó lábát.

- A Vállalati Négyeseket odaadtam Buzz Carstairsnek - mondta Pearson. - Az Egyéni Kilenceseket pedig hazaviszem, ha nincs ellene kifogása. A szükséges floppy lemezek otthon vannak nálam.

- Vagyis a maga félénk módján azt közli velem, hogyha nem is engedély nélkül, de idő előtt óhajt távozni, ugye, drágám? - kérdezte Suzanne. A fekete erek kidagadtak kopasz koponyája tetején - kimondhatatlanul förtelmes látvány volt -, a vonásait körülvevő dudorok remegtek, és Pearson észrevette, hogy az egyikből sűrű, halvány rózsaszín folyadék szivárog: mintha borotvakrémbe vér keveredett volna.

Rákényszerítette magát, hogy mosolyogjon. - Kitalálta.

- Hát akkor - mondta Suzanne -, azt hiszem, ma kénytelenek leszünk a négyórás orgiánkat maga nélkül megtartani.

- Köszönöm, Suze. - Pearson sarkon fordult.

- Brand?

Pearson visszafordult - nem sok hiányzott már, hogy félelme és irtózása vak, vad pánikba csapjon át, mert hirtelen egész biztosra vette, hogy ez a mohó fekete szem átlát rajta, s hogy az a valami, ami Suzanne Holdingnak adja ki magát, ezt fogja mondani: - *Elég a komédiázásból! Jöjjön beljebb, és csukja be az ajtót. Lássuk, hogy egy jó külsejű férfinak az íze is jó-e!*

Rhinemann majd vár egy darabig, aztán egyedül megy el oda, ahova menni szándékozott. *Valószínűleg tudni fogja, hogy mi történt, gondolta Pearson. Valószínűleg már látott ilyet.*

- Igen? - mondta, és mosolyogni próbált.

Suzanne jó ideig némán szemlélte - fejének groteszk tömbje komoran ült a szexi női vezető teste fölött -, majd ezt mondta: - Látja, most, délután már egy kicsit jobban néz ki. - Szája még mindig nyitva volt, fekete szeme még mindig úgy meredt rá, mint egy

Rongyos Panna babáé, amely a gyerekek ágya alól kerül elő, ám Pearson tudta, hogy bárki más csak Suzanne Holdingot látná, aki kedvesen mosolyog egyik beosztottjára, és az A-Típusú Törődésnek pontosan a kellő fokát mutatja. Aki nem Kurázi mama ugyan, de azért érdeklik a hozzá tartozók, és foglalkozik a dolgaikkal.

- Akkor jó - mondta Pearson, de úgy érezte, hogy ez alighanem túl lanyhán hangzik.
- Nagyszerű!

- Az is üdvös lenne, ha rá tudnánk venni magát, hogy abbahagyja a dohányzást.

- Hát, próbálkozom vele - mondta Pearson, és zavartan nevetett. - A zsíros drótkötél ismét megcsúszott azon az agybeli csörlődobon. *Engedj el, gondolta, engedj el, te szörnyű perszóna, engedj ki innen, mielőtt valami olyan baromságot teszek, ami felett már nem lehet elsiklani.*

- Ezzel automatikusan jobb kategóriába kerülne a biztosítójánál, tudja - mondta a szörnyeteg. Most egy másik daganat is felfakadt az arcán - undok kis cuppanással -, és abból is az a rózsaszínű maszat kezdett szivárogni.

- Igen, tudom - mondta Pearson. - És ígérem, komolyan gondolkozni fogok a dolgon, Suzanne. Tényleg.

- Csak rajta - mondta Miss Holding, és visszalendült komputere halványan derengő képernyője elé. Pearson egy-két pillanatig még kábán álldogált, nem tudta felfogni, hogy szerencséje volt. A "kihallgatás" végetért.

Amikor Pearson elhagyta az épületet, ömlött az eső, de a Tízórai Emberek - akik most természetesen Háromórai Emberek voltak, a lényegen azonban ez mit sem változtatott - ezúttal is kint lebzseltek, összefújva, mint a birkák, és tették a teendőjüket. A kis Miss Piros Szoknya és az ajtónálló, aki szerette megfordítani a sapkáját, egyedül álldogált egy átázott *Boston Globe*-példány alatt. Látszott rajtuk, hogy kényelmetlennek találják a helyzetet, és az újság szélein túl meg is áztak, Pearson mégis irigyelte a srácot. A kis Miss Piros Szoknya Giorgiót használt, Pearson nemegyszer érezte illatát a liftben. És persze a selymecskéi is zizegtek, amikor mozgott.

Mi a fenének gondolsz most ilyesmikre? - tette fel magának zordan a kérdést, s ugyanazon a szellemi hullámhosszon máris válaszolt: Köszönöm az érdeklődést: csak azért, hogy épelméjű tudjak maradni. Nálad minden rendben?

Duke Rhinemann a sarki virágüzlet védőtetője alatt ácsorgott felhúzott vállal, szája sarkában szintén cigarettával. Pearson odaállt melléje, az órájára nézett, és úgy

döntött, hogy ő még vár egy kicsit. De azért picikét előreszegte a fejét, hogy legalább az orrával élvezhesse Rhinemann cigarettáját. Ezt nem tudatosan tette.

- A főnöknőm is közéjük tartozik - közölte Duke-kal. - Hacsak Douglas Keefer nem olyasféle szörnyeteg, aki szeret női ruhában járni.

Rhinemann bőszen vigyorgott, és nem szólt semmit.

- Maga azt mondta, még három van. Ki a másik kettő?

- Donald Fine. Őt valószínűleg nem ismeri - az értékpapírosztályon van. És Carl Grosbeck.

- Carl... az igazgatótanács elnöke? Jézusom!

- Megmondtam magának. Ezeknél a fickóknál a befolyás a fő... *Hé, taxi!*

Rhinemann kirohant a tető alól, és leintett egy barna-fehér kocsit, amely utas nélkül cirkált - ilyen esős délutánon ez kisebbfajta csoda. A taxi odakanyarodott a járdához, szétloccsantva a tócsákat. Rhinemann ügyesen félrehúzódott, Pearson cipője és nadrágfelhajtása viszont csupa víz lett. De a jelenlegi lelkiállapotában ez nem látszott túl fontosnak. Kinyitotta az ajtót Rhinemann előtt, aki beült, és átcsúszott a másik oldalra. Pearson is beszállt, és becsapta az ajtót.

- Gallagher bár - mondta Rhinemann. - Pontosan szemben van a...

- Tudom, hol a Gallagher - mondta a sofőr -, de addig nem megyünk sehova, amíg meg nem szabadul a rákkeltő rudacskájától, barátom. - Megkocogtatta a taxióra szerelt táblát, **EBBEN A KOCSIBAN TILOS A DOHÁNYZÁS** - állt rajta.

A két férfi összenézett. Rhinemann felhúzta a vállát, - körülbelül 1990 óta ez a félig zavart, félig bosszús vállmozdulat volt a Tízórai Emberek fő "törzsi" köszöntése. Aztán minden tiltakozás nélkül kihajította negyedrészt elszívott Winstonját a szakadó esőbe.

Pearson mesélni kezdte Rhinemann-nek, mennyire megdöbbsent, amikor kinyílt a lift ajtaja, s neki felnyílt a szeme: felfedezte, hogy valójában mi is Suzanne Holding, ám Rhinemann összeráncolta a homlokát, picit megcsóválta a fejét, és hüvelykujjával a sofőr felé bökött. - Majd később - mondta.

Pearson elhallgatott, s beérte a nézelődéssel, Belső-Boston eső csíkozta felhőkarcolóival, amelyek mellett elsuhantak. Olyan hangulatban volt, hogy az utcai

élet kis jelenetei, amiket a taxi piszkos ablakán át látott, szinte teljesen le tudták kötni. Különösen a Tízórai Emberek érdekelték, akiknek kis csoportjai ott álltak minden iroda- és üzletház előtt. Ha volt fedett hely, elfoglalták, ha nem volt, ezt is elfogadták - egyszerűen felhajtották gallérjukat, két kezüket ellenzőként használva védték cigarettájukat, és füstöltek rendületlenül. Pearsonnak eszébe jutott, hogy ezeknek az elegáns toronyépületeknek talán már a kilencven százaléka nemdohányzó zóna, akárcsak az, amelyikben ő és Rhinemann dolgozik. Aztán eszébe jutott (és ez a gondolat a kinyilatkoztatás erejével hatott rá), hogy a Tízórai Emberek valójában nem is egy új törzs vagy faj, hanem egy régi megcsontosodott maradványai, afféle óhitűek, akik nem győznek menekülni egy új seprű elől, mely meg akarja tisztítani az amerikai életet az ő régi, rossz szokásaiktól. Az jellemzi és fogja össze őket, hogy nem hajlandók vagy nem tudnak lemondani a lassú öngyilkosságról; narkósok ők, az elfogadhatóság egy folytonosan zsugorodó szürke zónájának a lakói. Egzotikus társadalmi csoport, gondolta Pearson, de nem az, amely még sokáig fennmaradhat. Úgy sejtette, hogy 2020-ra, de legkésőbb 2050-re a Tízórai Emberek eltűnnek a süllyesztőben.

Egy frászt, álljon meg a menet, villant az agyába. Mi vagyunk a világ utolsó megrögzött optimistái, ennyi az egész - a legtöbben közülünk még a biztonsági övükkel se bíbelődnek, és szívesen ülnék a puszta gumilemez mögött a baseball-stadionban, ha lebontanák azt az ostoba, francos védőfalat.

- Mi olyan mókás, Mr. Pearson? - kérdezte Rhinemann, és Pearson rájött, hogy szélesen vigyorog.

- Semmi - felelte. - Semmi, ami fontos volna.

- Oké; csak nehogy bezsongjon itt nekem.

- Azt is bezsongásnak tekintené, ha megkérném, hogy szólítson Brandonnak?

- Azt hiszem, nem - felelte Rhinemann, és látszott, fontolóra veszi az ajánlatot. - Addig, amíg maga is Duke-nak szólít, és nem jutunk el a BeeBee-ig vagy Busterig, vagy egyéb furaságokig.

- Szerintem emiatt nem kell aggódnia. Mondjak magának valamit?

- Tessék.

- Ez volt életem legmegdöbbentőbb napja.

Duke Rhinemann bólintott, de nem viszonzta Pearson mosolyát. - És még nincs vége - mondta.

Pearson megállapította magában, hogy Duke jól választott, a Gallagher pompás ötlet volt, lévén igazi bostoni különlegesség, inkább Gilley, mint Cheers, a legmegfelelőbb hely, hogy két banktisztviselő megbeszéljen olyan dolgokat, amelyek legközelebbi családtagjaikban is komoly kételyeket ébreszthettek volna épelméjűségüket illetően. A leghosszabb bár volt, amit Pearson valaha is látott - a filmeket nem számítva, persze -, egy nagy, négyzet alakú, fényes táncparkettet ölelt körül, amelyen most három pár "rázott" révetegen, miközben Marty Stuart és Travis Tritt az "Ez bizony fájni fog majd neked"-et variálta.

Ha kisebb a helyiség, maga a bár zsúfoltabb lett volna, de ezen a meglepően hosszú, mahagóniborítású versenypályán úgy "széthúzódott a mezőny", hogy a vendégek teljes biztonságban, kéretlen fültanúk nélkül társaloghattak, nem kellett alkalmas bokszot keresniük a homályos alsóbb régiókban. Pearson ennek nagyon örült. Mert nagyon is könnyű volt elképzelni, hogy a denevérnépség valamelyik tagja, sőt talán egy denevérpár a szomszéd bokszban üldögél (vagy éppen fejfelé lefelé csüng), és minden szavukat figyel.

Csak nem ezt nevezik bunkermentalitásnak, öregfiú?, gondolta. Kétségkívül hamar kialakult nálad, igaz?

Igen, valóban, egyelőre azonban nem törődött vele. Hálás volt érte, hogy minden irányban látni fog, miközben beszélgetnek... illetve Duke beszél, mert feltételezte, hogy így lesz.

- Megfelel ez a bár? - kérdezte Rhinemann, és Pearson bólintott.

Egy bárnak tűnik, elmélkedett Pearson, követve Rhinemannt a tábla alá, melyen ez állt: DOHÁNYOZNI CSAK EBBEN A RÉSZBEN SZABAD, de valójában kettő... ahogy annak idején, az ötvenes években a Mason-Dixontól délre minden egyes étkezde valójában kettő volt: egy a fehérek és egy a feketék számára. És a különbség most éppúgy megmutatkozott, mint akkor. A nemdohányzó rész fölött majdnem cineplex vetítövásznon nagyságú Sony lebegett, míg a nikotingettóban csak egy öreg Zenith volt a falhoz erősítve (mellette tábla e szöveggel: HA HITELT MERÉSZEL KÉRNI, MI AZT MERÉSZELJÜK MONDANI, HOGY MENJEN A P...BA!). Maga a bárult is piszkosabb volt itt - Pearson először azt hitte, hogy képzelődik, de amikor jobban megnézte, megbizonyosodott róla, hogy valóban kétes tisztaságú a fa, s az egymást követő fedő és egymásba fonódó karikák Hajdani Schoonerek Kíséretei. És

természetesen volt itt füst is bőven, fakó, sárgás dohányfüst. Meg mert volna rá esküdni, mikor leült, hogy még a bárszékből is az lövellt ki, mint ahogy a régi moziszékekből meg pattogatott kukorica pattan elő. Az ő viharvert, füsttől ködös tévéjük hírközlője mintha cinkmérgezésben haldoklott volna; ugyanez az ürge odébb, az egészséges népség-katonaság előtt ágálva úgy festett, mint aki tíz másodperc körül futja a százat.

Üdvözöljük a busz hátsó részében, gondolta Pearson keserű humorral, amint végignézett a többi Tízórai Emberen. Eh, ne panaszkodjunk; tíz év múlva a dohányost már fel sem engedik a buszra.

- Cigaretta? - kérdezte Duke, ami talán arra vallott, hogy van némi tehetsége a gondolatolvasáshoz.

Pearson az órájára pillantott, aztán elfogadta a cigit, s hozzá a tüzet is Duke látszat-luxus öngyújtójából. Mélyen leszívta a füstöt, élvezve, hogy beáramlik a nyelvcsövébe, sőt még azt is, hogy megszedül egy kicsit. Egész *természetes*, hogy ez a szokás veszélyes, esetleg végzetes: ami így feldobja az embert, hogy is lehetne más? Ez a világ rendje és kész.

- És maga? - kérdezte, mert Duke visszacsúsztotta cigarettáit a zsebébe.

- Én még várhatok egy cseppet - felelte Duke mosolyogva. - Szippantottam egy párat, mielőtt beültünk a taxiba. És le kell koplalnom azt is, amit az ebédnél műsoron kívül elszívtam.

- Rövid pórázra fogja magát, mi?

- Igen. Általában egyet engedélyezek magamnak az ebédhez, de ma kettő lett belőle. Majd kitört a nyavalya maga miatt, úgy megijesztett.

- Én is be voltam rezelve rendesen.

Odajött a pincér, és Pearson megbűvölten figyelte, hogyan igyekszik elkerülni a cigarettájából felszálló keskeny füstcsíkot. *Nem hinném, hogy ez tudatos nála... de ha a képébe fújnék egy kicsit, holtbiztos, hogy átugrana az én térfelemre, és bemázolna egyet.*

- Mit hozhatok az uraknak?

Duke két Sam Adamst rendelt, anélkül, hogy megkérdezte volna Pearsont. Miután a pincér odébbállt, Duke megint Pearsonhoz fordult, és ezt mondta: - Ne siessen majd vele. Most nem ajánlatos berúgni. Most még becsípni sem ajánlatos.

Pearson biccentett, és amikor a pincér visszajött a sörökkel, egy ötdolláros tette a pultra. Jót húzott a sörből, aztán szippantott a cigarettájából. Sokak szerint a cigaretta evés után ízlik a legjobban, de Pearson másképp vélekedett; szíve mélyén szentül hitte, hogy Évát nem egy alma sodorta bajba, hanem egy sör és egy cigaretta.

- És maga mivel próbálkozott? - kérdezte Duke. - A tapasszal? A hipnózissal? A jó öreg amerikai akarat erővel? Ahogy elnézem magát, a tapasztira tippel.

Ha ez a humorizálás valamiféle csavart labda akart lenni, félresikerült. Pearson a délután folyamán sokat gondolkodott a dohányzáson. - Igen, a tapasszal - mondta. - Két évig hordtam, aztán kezdtem el, hogy a kislányom megszületett. Amikor megnézhettem az ablakon át a szülészeten, rögtön elhatároztam, hogy leszokom. Őrületségnek látszott, hogy továbbra is negyven-ötven cigarettára gyújtsak rá naponta, miután tizennyolc évi felelősséget vállaltam egy vadonatúj kis emberért. - *Akibe abban a pillanatban beleszerettem, tette volna hozzá, de az volt az érzése, hogy Duke ezt már úgy is tudja.*

- Nem beszélve arról, hogy a feleségéért egy egész életre szóló felelősséget vállalt.

- Igen, nem beszélve a feleségemről - hagyta rá Pearson.

- Meg a különböző fivérekről, sógornőkről, pénzbeszedőkről, adófizetőkről és sportbarátokról.

Pearsonból kitört a nevetés, és bólintott. - Úgy, ahogy mondja.

- De azért nem olyan egyszerű az ügy, mi? Ha az ember nem tud aludni, és már hajnali négyre jár, ez a nagy nemeslelkűség hamar meginog.

Pearson fintort vágott. - Vagy ha az embernek fel kell mennie és néhányszor cigánykereket kell hánynia Grosbeck és Keefer és Fine meg a többi nagyfejű előtt az igazgatóság tanácstermében. Amikor először kellett ezt megtennem, anélkül, hogy felszerelhettem volna magam egy cigarettával, mielőtt bementem... hajaj, az pocsek dolog volt.

- Mégis teljesen abbahagyta, legalábbis egy időre.

Pearson ránézett - csak egy icipicit lepte meg, hogy Duke ezt is tudja -, és biccentett. - Kábé fél évre. De az *agyam* sose hagyta abba, ha érti, hogy gondolom.

- Persze, hogy értem.

- Így aztán szép lassan megint elkezdtem. Ez 1992-ben volt, és épp ekkor jelentek

meg a lapokban egyre-másra mindenféle históriák olyanokról, akik bagóztak, amikor még hordták a tapaszt, és szívrohamot kaptak. Emlékszik, ugye?

- Naná - mondta Duke, és megkopogtatta a homlokát. - Egy egész dosszié van itt, tele a dohányzással kapcsolatos históriákkal, kedves uram, ábácésrendbe szedve. A dohányzás és az Alzheimer-kór, a dohányzás és a bélfekély, a dohányzás és a cukorbetegség... s a többi.

- Választhattam tehát - mondta Pearson. Mosolygott, félénken, zavartan - úgy mosolygott, mint aki tudja, hogy balfácán módjára viselkedett, és még mindig balfácán módjára viselkedik, de azt nem tudja, hogy valójában miért. - Vagy leteszem a bagót, vagy leszedem a tapaszt. Melyik következett be?

- Az utóbbi! - vágta rá egyszerre, és harsány hahotával toldották meg, ami arra készítetett egy jól fésült vendéget a nemdohányzó "szakasz"-ban, hogy rosszálló pillantást lövelljen feléjük, mielőtt ismét a tévé hírműsorának szenteli figyelmét.

- Nehéz dió az élet, kurva nehéz, nem igaz? - mondta Duke, még mindig nevetve, s a krémszínű zakója belseje felé nyúlt, de visszahúzta a kezét, mert látta, hogy Pearson odatartja a Marlboro-csomagját, s abban már feljebb pöckölt egy cigarettát. Megint összenéztek - Duke meglepetten, Pearson mosolyogva -, s megint hangos kacajra fakadtak. Az előbbi fickó újabb pillantást menesztett feléjük, s ebben már valamivel több megrovás volt. Egyikük sem vette észre. Duke elvette a cigarettát, és rágyújtott. Tíz másodpercig se tartott az egész, de ahhoz elég volt, hogy a két férfi jó barátta váljon.

- Én úgy füstöltem, mint egy kémény, tizenöt éves koromtól egészen addig, amíg meg nem házasodtam, vagyis '91-ig - mondta Duke. - Anyámnak nem tetszett a dolog, de azt értékelte, hogy legalább nem rockot szívok, és nem is üzletelek vele, mint minden második srác az utcánkból... a Roxburyről beszélek, ugyebár, úgyhogy nem sokat piszkált miatta.

A mézesheteinkből egyet Hawaiiin töltöttünk Wendy-vel, és mindjárt aznap, mikor visszajöttünk, kaptam tőle valamit. - Duke nagyot szippantott, s az orrán át, kettős csíkban engedte ki a kékeszürke füstöt. - Gondolom, a Sharper Image katalógusban bukkant rá, de lehet, hogy egy másikban. Valami fantázianeve volt, de már nem tudom, mi; én csak Pavlov Hüvelykszorítónak hívtam ezt az istenverte vacakot. De meg voltam veszve Wendyért - és vagyok még ma is, higgye el nekem -, úgyhogy igyekeztem fékezni magam, és megtettem mindent, ami csak telt tőlem. Egyébként nem is volt olyan rossz, mint amilyenre számítottam. Ismeri ezt a szerkentyűt, amiről beszélek?

- Én ne ismerném? - mondta Pearson. - A pittygő. Minden cigarettánál egy kicsit

tovább várhatja az embert. Lisabeth, az *én* nejem, ezzel adagolta ki nekem a szívniivalót, amikor várandós volt Jennyvel. Roppant kíméletes módszer, mondhatom: mintha egy taliga cement esne az ember fejére valamilyen állványzatról.

Duke mosolyogva biccentett, s amikor a pincér arra kóválygott, a poharaikra mutatott és ismétlést kért. Aztán megint Pearsonhoz fordult. - Attól eltekintve, hogy a tapaszt helyett Pavlov Hüvelykszorítóját használtam, az én ügyem ugyanúgy végződött, mint a magáé. Mindig el tudtam érni, hogy ez a ketyere elpöntyögje a *Szabadság kórusnak*, vagy minek valami nyamvadt kis változatát, de a régi szokás szép csendben visszalopakodott. Azzal nehezebb elbánni, mint egy hétfejú sárkánnyal. - A pincér hozta a megrendelt söröket. Ezúttal Duke fizetett, ivott néhány kortyot, majd ezt mondta: - El kell intéznem egy telefont. Körülbelül öt perc.

- Rendben van - mondta Pearson. Körülnézett, látta, hogy a pincér ismét visszavonult a nemdohányzó rész viszonylagos biztonságába (*a szakszervezetek ki fogják vívni, hogy 2005-ben már két pincér működjön itt, gondolta, az egyik a dohányzókat, a másik a nemdohányzókat szolgálja ki*), és megint Duke felé fordult. - Azt hittem - mondta, halkabba fogva a hangját -, hogy a batmanekről fogunk beszélni.

Duke néhány másodpercig szótlánul mustrálta sötétbarna szemével, majd ezt mondta: - *Azokról* beszéltünk, kedves kolléga. *Azokról*.

És mielőtt Pearson bármit mondhatott volna, Duke eltűnt a Gallagher homályos (de csaknem teljesen füstmentes) mélységeiben, ahol a nyilvános telefonok rejtőztek.

Már nem öt, hanem kis híján tíz perce volt távol, és Pearson azon tűnődött, hogy talán utána kellene néznie, hol marad, amikor felfigyelt a televízióra: a híradó műsorvezetője arról beszélt, milyen nagy tetszést aratott az Egyesült Államok alelnökének egyik javaslata. A Nemzeti Nevelésügyi Szövetséghez intézett beszédében ugyanis felvetette, hogy az államköltségen fenntartott napközik szerepét újra kellene értékelni, és amelyiket csak lehet, bezárni.

Az adás videofelvétellel folytatódott, amit néhány órával korábban készítettek egy washingtoni konferenciaközpontban, s amikor a gyűlés színhelyét bemutató képsor és a riportter vezetője után az operatőr egészen közel hozta az alelnököt és pódiumát, Pearson mindkét kezével megmarkolta a bárpultot, s olyan erővel szorította, hogy ujjai belevájtak a párnázatba. Eszébe jutott valami, amit Duke reggel a téren mondott: *Befolyásos barátai vannak. A fenébe is, a legfőbb céljuk a befolyás.*

"Nincs bennünk harag vagy rosszindulat a dolgozó amerikai anyákkal szemben - jelentette ki a kék alelnöki pecséttel ékes pódium előtt állva a torz denevérábrázatú

szörnyeteg -, és nincs bennünk harag vagy rosszindulat a támogatást érdemlő szegényekkel szemben sem. Mindamellet úgy érezzük, hogy..."

Hirtelen egy kéz nehezedett a vállára, s Pearsonnak össze kellett szorítania a száját, hogy benne maradjon a sikoly. Hátranézett, s látta, hogy Duke az. A fiatalember megváltozott: szeme csillogott, homlokán apró verejtékcseppek ültek. Personnak az volt a benyomása, hogy úgy fest, mint aki épp megnyerte a Kiadók Klíringintézete sorsjátékkal egybekötött lóversenyfogadását.

- Ezt még egyszer ne csinálja! - mondta Pearson, és Duke, aki épp visszakapaszkodott a bárszékére, megdermedt.

- Egész oda voltam, a hideg is kilelt, erre maga...

Duke meglepődött, aztán egy pillantást vetett a tévére. Arcán látszott, hogy érti már. - Ó - mondta. - Jézusom, végtelenül sajnálom, Brandon. De tényleg. Mindig kimegy a fejemből, hogy maga film közben ült be ebbe a moziba.

- És az elnök? - kérdezte Pearson. Iparkodott uralkodni a hangján, s ez többé-kevésbé sikerült is. - Azt talán még el tudom viselni, hogy ez a seggfej... de mi van az elnökkel? Ő is...?

- Nem - felelte Duke. Habozott, majd hozzátette: - Legalábbis még nem.

Pearson közelebb hajolt hozzá, és érezte, hogy az a különös zsibbadtság visszalopakodik az ajkába. - Mit ért azon, hogy *még nem*? Mi történik itt, Duke? Mik ezek? Honnan jönnek? Mit csinálnak, és mik a szándékaik?

- El fogom mondani magának, amit tudok - mondta Duke -, de előbb hadd kérdezzem meg, el tudna-e jönni velem ma este egy kis összejövetelre. Úgy hat tájban. Hajlandó rá?

- Erről lesz szó?

- Persze hogy erről.

Pearson töprengett egy kicsit. - Rendben van. De fel kell hívnom Lisabethet.

Ez láthatólag nyugtalanította Duke-ot. - De nehogy bármit is mondjon neki a...

- Dehogyan mondok. Arra fogok hivatkozni, hogy *La Belle Dame Sans Merci*, vagyis a Kőszívű szép Hölgy óhajára kénytelen vagyok átnézni a drágalátos stellázs-kimutatásokat, mielőtt megmutatja a japánoknak. Lisabeth biztosan beveszi ezt;

tudja, mennyire be van tojva Holding, és mennyit nyüzsög a Csendes-óceánon túli barátaink miatt, akik hamarosan megérkeznek. Jó ez így magának?

- Igen.

- Nekem is jó, de azért egy kicsit rühellem.

- Semmi rühellni való nincs abban, hogy a lehető legtávolabb akarja tartani egymástól a feleségét és a denevérnépséget. Úgy értem, nem valami masszázsszalomba akarom elvinni magát, bátyám.

- Gondolom, hogy nem. Akkor fogjon bele.

- Rendben. Azt hiszem, az lesz a legjobb, ha először a maga dohányzási szokásairól beszélek.

A wurlitzer, amely néhány perce elhallgatott, most megint rákezdte: Billy Ray Cyrus örökzöldjének, a "Sajgó, összetört szív"-nek (*Achy Breaky Heart*) egy fáradtan hangzó változatát játszotta. Pearson értetlenül bámult Duke-ra, s kinyitotta a száját, hogy megkérdezze, vajon mi köze az ő dohányzási szokásainak ahhoz, mennyit kérnek a kávéért San Diegóban. De egy hang se jött ki belőle. Egyetlen hang se.

- Abbahagyta... aztán megint elkezdte, bár csak módjával szívott... de elég okos volt ahhoz, hogy tudja: ha nem vigyáz, egy-két hónap múlva ugyanott lesz, ahonnan elindult - mondta Duke. - Így volt.

- Igen, de nem értem...

- Meg fogja érteni. - Duke elővette zsebkendőjét, és megtörölte a homlokát. Miután elintézte a telefonját és visszajött, Pearsonnak úgy tűnt, hogy barátját majd szétveti az izgalom. Most még más is felfedezett: Duke halálosan meg van rémülve. - Csak legyen egy kis türelemmel.

- Oké.

- Nos, végül is sikerült kiegyeznie ezzel a szokásával. Sikerült egy hogyishívjakot, egy *modus vivendi*-t találnia. Arra nem tudja rákényszeríteni magát, hogy felhagyjon a dohányzással, de rájött, hogy ez azért nem a világ vége - nem olyan, mintha narkós volna az ember, aki képtelen meglenni kokain nélkül, vagy iszákos, aki képtelen megállni, hogy minden áldott - vagy inkább átkozott - este le ne szopja magát. A dohányzás is áldatlan szokás, de tényleg *van* középút a napi két-három pakli és a teljes önmegtartóztatás között.

Pearson tágra nyílt szemmel nézett rá, és Duke elmosolyodott.

- Nem vagyok gondolatolvasó, de ez jár a fejében. Úgy értem, mi ketten ismerjük egymást, nem igaz?

- Ismerjük, igen - mondta Pearson elgondolkozva. - Csak éppen elfelejtettem egy percre, hogy mind a ketten Tízórai Emberek vagyunk.

- Hogy *mik* vagyunk...?

Pearson beszélt hát egy kicsit a Tízórai Emberekről és a törzsi reakcióikról (bosszús pillantások a TILOS A DOHÁNYZÁS táblák láttán, bosszús, de beletörődő vállrándítás, ha egy erre illetékes személy felszólítja őket, mondván: SZÍVESKEDJÉK ELOLTANI A CIGARETTÁJÁT, URAM), a törzsi szentségeikről (rágógumi, kemény cukorka, fogpiszkáló és persze kis nyomógombos Binaca szóróflakon) és a törzsi litániáikról (a leggyakoribb: *jövőre abbahagyom*).

Duke szinte megbabonázva hallgatta, s amikor Pearson befejezte, kitört: - Uramisten, Brandon! Maga megtalálta Izrael Elveszett Törzsét! Az örült kakadukat, akik Joe Camel nyomába szegődtek!

Pearson nagyot nevetett, aminek újabb megrökönyödött és megbotránkozott pillantás lett az eredménye a *NewDo*-ban időző csupasz képű pacák részéről.

- Egyébként ez mind összeillik - mondta Duke. - Hadd kérdezzek magától valamit: cigarettázik, ha a kislánya is ott van?

- Az ég szerelmére, dehogy! - kiáltotta Pearson.

- És ha a felesége?

- Nem, már akkor se.

- Mikor bagózott utoljára vendéglőben?

Pearson magába mélyedt, és különös dolgot fedett fel: nem is emlékezett már rá. Mostanság mindig azt kérte, hogy a nemdohányzó részben ültessék le, akkor is, ha egyedül volt, az esedékes cigaretta elszívását azutánra halasztotta, hogy végzett, fizetett és távozott. És az az idő, amikor még a fogások közt is rágyújtott, természetesen rég elmúlt.

- Tízórai Emberek - mondta Duke elragadtatottan. - Barátom, ez tetszik nekem -

tetszik nekem, hogy nevünk van. Így tényleg olyanok vagyunk, mint egy törzs. Az a...

Hirtelen elhallgatott, és kinézett az egyik ablakon. Egy városi rendőr ment arra, egy csinos fiatal nővel beszélgetve. A nő tekintetében, ahogy felnézett rá, édesen keveredett a csodálat és a vágy, egyáltalán nem látta a méricskélő fekete szemet és a villogó háromszögletű fogakat.

- Jézusom, nézze csak - mondta Pearson halkán.

- Hát igen - mondta Duke. - Az ilyesmi egyre gyakoribb. Napról napra gyakoribb. - Egy kis ideig némán ült, félig üres söröspoharába bámulva. Aztán mintha félig-meddig fizikailag rázta volna fel magát révedezéséből. - Akármik vagyunk is - mondta Pearsonnak - ezen az egész istenverte világon csak mi látjuk *őket*.

- Hogyhogy, csak a *dohányosok*? - kérdezte Pearson hitetlenkedve. Persze sejtenie kellett volna, mire akarja Duke rávezetni, de azért...

- Nem - mondta Duke türelmesen. - A *dohányosok* nem látják őket. - Tekintete Pearson arcát fürkészte. - Csak a magunkfajta emberek látják őket, Brandon - a se hal, se hús emberek.

Csak a magunkfajta Tízórai Emberek.

Mire tizenöt perc múlva elhagyták a Gallaghert (Pearson előbb felhívta a feleségét, elmondta neki az előre kifundált mesét a kényszerű túlórázásról, és megígérte, hogy tízre otthon lesz), az eső szemerkéléssé szelídült, és Duke azt ajánlotta, menjenek gyalog. Nem egész Cambridge-ig, ahol az összejövétel lesz, csak addig, hogy elmondhassa, amit Pearsonnak még tudnia kell. Az utcák jóformán kihaltak voltak, így nyugodtan befejezhatték a beszélgetést, nem kellett minduntalan hátranézniük.

- Fura hasonlat, de valahogy olyan ez, mint az első orgazmus - mondta Duke, amint az áttetsző talajmenti ködben a Charles folyó felé tartottak. - Ha egyszer működésbe jön ez a mechanizmus, beépül az ember életébe, számolni lehet és kell vele. Ugyanígy vagyunk ezzel is. Egy szép napon a vegyi folyamatok épp megfelelően alakulnak a fejünkben, és *meglátunk* egyet. Kíváncsi lennék, tudja, hányan estek össze holtan az ijedtségtől abban a pillanatban. A nyakam teszem rá, hogy sokan.

Pearson egy közlekedési lámpa maszatos vérfoltnak ható tükröződését nézte a Boylston Street fénylő fekete aszfaltján, s eszébe jutott, mennyire *sokkolta*, megrázta őt is az első találkozás. - Olyan szörnyűek. Olyan undorítóak. Ahogy a hús mozog vagy mozogni látszik, körben a fejükön... ez egyszerűen leírhatatlan, nincs rá szó, nem

igaz?

Duke bólintott. - Rusnya egy bagázs, az tény. Én épp hazafelé mentem Miltonba a Red Line-nal, amikor megláttam az elsőt. A belvárosi peronon állt a Park Street állomáson. Közvetlenül mellette mentünk el. Szerencsére fent voltam a vonaton, és az elvitt, mert én bizony felsikoltottam.

- És mi történt aztán?

Duke mosolya - legalábbis átmenetileg - zavart vigyorra torzult. - Az emberek rám néztek, aztán gyorsan másfelé. Tudja, hogy van ez a városokban; minden sarkon áll egy dilinyós, és arról prédikál, mennyire szereti Jézus a Tupperware-t.

Pearson biccentett. Tudta, hogy van ez a városokban, nem vitás. Azaz mindmáig tudta, tette hozzá gondolatban.

- Egy magas, vörös hajú hapsi, billió szeplővel az arcán, leült mellém az ülésre, és elkapta a könykömet, pontosan úgy, ahogy ma reggel én kaptam el a magáét. Robbie Delraynek hívják. Festő és mázoló. Ma este majd találkozik vele a *Kate*-ben.

- Mi az a *Kate*?

- Egy szakosodott könyvüzlet Cambridge-ben. Detektív- és rémhistóriákra szakosodott. Hetenként egyszer vagy kétszer ott találkozunk. Rendes hely. Az emberek is többnyire rendesek. Majd meglátja. Naszóval, Robbie elkapta a könykömet, és ezt mondta: "Maga nem bolond, én is láttam. Batman volt, az tény és való." Ennyi volt az egész, és bár Robbie lehetett volna valami narkós is, aki benzpropaminnal "szívott be", és képzelődött, igencsak megkönnyebbültem... mert én láttam.

- Igen - mondta Pearson, és felidézte magában a reggel történeteket. A Storrow Drive-nál megálltak, vártak, amíg elhaladt egy tartálykocsi, majd átsiettek a tócsákkal teli úttesten. Pearsont szíven ütötte egy jócskán kifakult mondat, amit festékszóróval írtak a folyóval szemben álló egyik pad támlájára a parkban: AZ ÚRBELIEK MÁR LESZÁLLTAK, 2-T MEGETTÜNK A HALVENDÉGLŐBEN.

- Szerencsém volt, hogy maga ott állt mellettem ma reggel - mondta Pearson. - Megúsztam.

Duke bólintott. - Bizony, szerencséje volt, barátom. Ha a denevérek ki akarnak baltázni valakivel, akkor *kibaltáznak* vele - a zsaruk rendszerint kosárral szedik össze a darabjait a kisdud játszódozásaik után. Hallja, amit mondok?

Pearson bólintott.

- És senki se tudja, hogy az áldozatoknak volt egy közös vonásuk: napi öt-tíz darabra szorították le a cigarettaadagjukat. Az az érzésem, hogy ez a fajta hasonlóság még az FBI-nak is homályos egy kicsit.

- De miért ölnek meg bennünket? - kérdezte Pearson. - Úgy értem, ha egy hapsi ide-oda rohangál, és azt híreszteli, hogy a főnöke marslakó, még nem vezénylik ki a nemzeti gárdát; fogják a hapsit, és a bolondokházába csukják.

- Ugyan már, barátom, gondolkozzon reálistan - mondta Duke. - Maga *látta* ezeket a csinos kis figurákat.

- Talán... élvezik?

- Igen, élvezik. De ne fogjuk a kocsit a ló elé. Ezek farkasok, Brandon, láthatatlan farkasok, amelyek átvágják és -rágják magukat egy birkanyájon: ide-oda, ide-oda. Mármost mondja meg nekem: mit akarnak a farkasok a birkákkal, azonfelül hogy kitombolják magukat, amikor megölnék egyet-egyét?

- Csak... csak nem azt akarja mondani - Pearson hangja suttogássá halkult -, csak nem azt akarja mondani, hogy *megeesznek* bennünket?

- Valamelyik *részünket* eszik meg - mondta Duke.

- Robbie Delraynek ez volt a feltevése, amikor találkoztam vele, és a legtöbben közülünk ma is így gondolják.

- Kikről beszél, Duke?

- Azokról, akikkel majd összehozom. Nem mindenki lesz ott, de most a legtöbben el fognak jönni. Történt ugyanis valami. Valami nagy dolog.

- Micsoda?

Duke azonban csak megrázta a fejét, és ezt kérdezte: - Fogjunk egy taxit? Kezd már penészesedni?

Pearson kezdett már penészesedni, de taxihoz még nem volt kedve. A gyaloglás jót tett neki... és nemcsak a gyaloglás. Úgy érezte, erről nem beszélhet Duke-nak - legalábbis egyelőre -, de határozottan van ennek az ügynek egy pozitív oldala is... egy *romantikus* oldala. Mintha egy fiúk számára írt különös, de izgalmas kalandos históriába csöppent volna bele; szinte még az N. C. Wyeth-illusztrációkat is el tudta

képzelné. Nézte, hogyan forognak a fehér fénykoszorúk lassan-lassan az utcai lámpák körül, amelyek sorfalat álltak nekik a Storrow Drive-on, és elmosolyodott egy kicsit. *Valami nagy dolog történt, gondolta. X-9, az egyik ügynökünk jó hírt hozott föld alatti bázisunkról... sikerült megállapítanunk, hol tartják a denevérmérget, amit régóta keresünk.*

- Izgalmas? Nem sokáig lesz az - jegyezte meg Duke szárazon.

Pearson meglepetten nézett rá.

- Mire a második barátját halásszák ki Boston Harbor vizéből, és hiányzik a fél feje, rá fog jönni, hogy hiába vár Tom Swiftre: nem jön el, nem segít magának lemeszelni azt a nyavalyás palánkot.

- Tom *Sawyer* - dűnnyögte Pearson, s kitörölte szeméből az esővizet. Érezte, hogy elpirul.

- Az agyunk előállít valamit, azt eszik, gondolja Robbie. Talán egy enzim vagy valami speciális elektromos hullám, mondja. Lehet, hogy ugyanaz a dolog, aminek a révén látjuk őket - ha nem is valamennyien -, és hogy nekik mi olyanok vagyunk, mint a paradicsom a gazda kertjében, a magukénak tekintenek, és akkor szednek le, amikor érettnak látnak.

Ami engem illet, én a baptista hitben nevelkedtem, és hajlandó vagyok szembeszállni velük. Én nem fogadom el ezt a John gazda-féle marhaságot. Szerintem ezek a lelkünket szívják ki.

- Tényleg? Most ugrat vagy tényleg ez a véleménye?

Duke elnevette magát, vállat vont, és harcias képet vágott, s mindezt egyszerre. - A fenébe is, magam se tudom, barátom. Ezek a dolgok akkor jelentek meg az életemben, amikor arra a megállapításra jutottam, hogy a mennyország csak mese, és a pokol nem más, mint a többi ember. Most megint cefetül meg vagyok kavarodva. De az igazat megvallva, ez nem sokat számít. A legfontosabb dolog, az egyetlen dolog, amit tisztázni kell és mindig tisztán kell látni, hogy *bőven* van rá okuk, hogy megöljenek bennünket. Először is mert félnek attól, amit teszünk, attól, hogy összejövünk, szervezkedünk, próbálunk ártani nekik...

Megállt, átgondolta, amit mondott, megrázta a fejét. Most olyan benyomást keltett, mint aki önmagával folytat eszmecsérét, ismét igyekezve választ találni egy kérdésre, amely már túl sok álmatlan éjszakát szerzett neki.

- Félnek? Nem tudom, hogy ez-e a helyes és pontos meghatározás. De nemigen

szeretnek kockáztatni, az nem kétséges. És van valami más is, ami szintén nem kétséges: nagyon bántja a csőrüket, hogy némelyikünk látja őket. *Piszkosul* bántja. Egyszer elcsíptünk egyet, és az olyan volt, mintha a hurrikánt egy uborkásüvegbe akartuk volna zárni. Az...

- *Elcsíptek egyet!*

- El ám - mondta Duke, és elvigyorodott, de az arca kemény és komoly maradt. - Az A I-95 egyik pihenőhelyén kapcsoltuk le, fent Newburyportnál. Vagy féltucatnyian voltunk, Robbie barátom kommandója alatt. Bevittük egy tanyára, és amikor annak a hajórakományra való nyugtatónak, amit belepumpáltunk, megszűnt a hatása - ami túlon túl gyorsan következett be -, megpróbáltuk kivallatni, hogy jobb válaszokat kapjunk néhány olyan kérdésre, amit maga is feltett már nekem. A kezét megbilincstük, a lábát sínbe raktuk; annyi nejlönkötelet tekertünk rá, hogy úgy nézett ki, mint egy múmia. Tudja, mire emlékszem a legjobban?

Pearson megrázta a fejét. Az az érzése, hogy egy kalandos ifjúsági regény lapjai között él, egy csapásra semmivé lett.

- Arra, hogy hogyan tért magához - mondta Duke. - Minden átmenet nélkül. Az egyik másodpercben még teljesen ki volt purcanva, és a következőben már teljesen éber volt, meregette ránk azt a szörnyű szemét. Azt a denevérszemét. Mert a denevéreknek igenis *van* szemük - ezt mindenki tudja. Az a hiedelem, hogy vakok, alighanem egy jó sajtóügynök fáradozásainak az eredménye.

Nem volt hajlandó beszélni. Egy szót se tudtunk kihúzni belőle. Azt hiszem, tisztában volt vele, hogy élve nem kerül ki abból a pajtából, de nem mutatott félelmet. Csak gyűlöletet. Jézusom, micsoda gyűlölet süttött abból a szemből!

- Aztán mi történt?

- A bilincsláncot úgy tépte szét, mintha selyempapírból lett volna. A sínnel a lábán nemigen boldogult, már csak azért sem, mert abban a speciális Long John bakancsban folytatódott, amit jól oda lehet szegezni a padlóhoz, de a nejlön csónakkötelet... azt egyszerűen szétharapdálta ott, ahol keresztezte a vállát. Azokkal a fogakkal, látta őket, ez olyan volt, mintha egy patkány spárgát rágná szét. Mi meg csak álltunk, mint a faszentek. Még Robbie is. Nem akartunk hinni a szemünknek... vagy talán hipnotizált bennünket. Tudja, sokat gondolkoztam rajta, hogy ez egyáltalán lehetséges-e. De hála istennek, Lester Olson megmentette a helyzetet. Egy zárt teherkocsit, egy Ford Econoline-t használtunk az akcióhoz, és Lestert kezdte törni a frász, hogy esetleg meglátják a sorompótól. Kiment körülnézni, és amikor visszajött, látta, hogy az a micsoda már majdnem kiszabadította magát, csak a lába van még vasban, és erre három golyót eresztett a fejébe. Puff-puff-puff, és kész.

Duke ámuldozva ingatta a fejét.

- Megölte - mondta Pearson. - Puff-puff-puff, és kész.

A hangja mintha megint kiköltözött volna a fejéből, mint reggel a bank előtti téren, s támadt egy szörnyű, de nagyon is elfogadhatónak látszó gondolata: batmanek nincsenek, *nem léteznek*. Csoporthallucináció az egész, nem sokban különbözik az agavébort védelők látomásaitól, amelyekhez némi drogok is hozzásegítik a körben rángatózókat. Ezt pedig, amely csakis a Tízórai Embereknél jelentkezik, a dohány nem megfelelő adagolása idézi elő. Azok, akikkel Duke most össze akarja ismertetni, ennek az örült ideának a befolyása alatt már legalább egy ártatlan embert megöltek, és többet is megölhetnek. Sőt *biztos*, hogy többet is megölnek, ha lesz rá idejük. És ha nem szabadul meg hamarosan ettől a félnótás bankfiútól, a végén még ő is bűnrészes lehet. Már látott két batmant... nem, hármat, a zsarut is számítva, és négyet, az alelnököt is számítva. És épp ez tette be az ajtót, a gondolat, hogy *az Egyesült Államok alelnöke...*

Duke arckifejezéséből Pearson megértette, hogy barátja harmadszor is - rekordidő alatt! - olvasott a gondolataiban. - Maga kezd azon tünődni, hogy talán valamennyien dilisek vagyunk, magát is beleértve - mondta Duke. - Így van?

- Persze hogy így - vágta rá Pearson egy kissé élesebben, mint szándékában állt.

- Eltűnnek - mondta Duke egyszerűen. - Én *láttam*, hogy az ott a pajtában eltűnt.

- Micsoda?

- Átlátszó lett, füstté vált, eltűnt. Tudom, hogy ez örültségnek hangzik, de mondhatok én akármit, képtelen vagyok megértetni magával, milyen örült érzés volt az is: ott lenni és végignézni a dolgot.

Az ember először azt hiszi, nem is valóságos, amit lát, bár a szeme előtt játszódik le; biztos csak álmodik, gondolja, vagy talán valahogy bekerült egy filmbe, ami tele van olyan különleges hatásokkal, mint azok a régi *Csillagháború*-filmek. Aztán megcsapja az orrát valami: por és vizelet és a forró chili szagának a keveréke. Viszketni kezd tőle a szeme, és a hányinger kerülgeti. Lester *hánnyt* is, Janet meg egy óra hosszat tüszögött utána. Azt mondta, ezt általában csak a parlagfű váltja ki nála. Én mindenesetre odamentem a székhez, amin a pofa ült. A kötelek még ott voltak, a bilincsekkel és a ruháival együtt. A pofa inge még be volt gombolva. A nyakkendője is meg volt kötve. Kinyújtottam a kezem, és lehúztam a nadrágja cipzárját - óvatosan, mintha attól félnék, hogy a fütyköse kirepül és elcsapja az orromat -, de nem találtam mást, mint az alsónadrágját. Egy közönséges fehér Jockey alsónadrágot. Ennyi volt

az egész, de ez elég volt, mert ez is *üres* volt. Mondok magának valamit, kedves bátyám: addig nem látott igazán különös dolgot életében, amíg nem látta egy hapsi ruhadarabjait szép rétegesen összerakva - a hapsi nélkül.

- Füstté vált és eltűnt - mondta Pearson. - Uramisten.

- Igen. A végén olyan volt, mint az ott. - Az egyik utcai lámpa körül forgó-fénylő páraoszorúra mutatott.

- És mi történik a... - Pearson megakadt, nem tudta, hogyan fejezze ki azt, amit kérdezni akar. - Eltűntnek nyilvánítják őket? Esetleg... - Ekkor eszébe ötlött, mi az, amit valóban tudni szeretne. - Duke, hol az *igazi* Douglas Keefer? És az *igazi* Suzanne Holding?

Duke megrázta a fejét. - Nem tudom. Csak annyit mondhatok, hogy bizonyos értelemben az *igazi* Keefert látta reggel, Brandon és Suzanne Holding is az *igazi* volt. Szerintünk a *fej*, amit látunk, talán *valójában* nincs is ott, agyunk csak a képek nyelvére fordítja, hogy *valójában* milyenek a denevérek - milyen a szívük és a lelkük.

- Afféle lelki telepátia?

Duke vigyorgott. - Maga jól bánik a szavakkal, testvér - igen nevezhetjük annak. Majd beszéljen Lesterrel. Ha a denevérnépségről van szó, fenemód költői tud lenni.

A név ismerősen csengett, és néhány pillanatnyi gondolkodás után Pearson azt is tudni vélte, miért.

- Mondja, nem egy idősebb szivar ez a Lester, nagy, ősz lobonccal? Olyan, mint egy öregedő iparmágnás vagy bankvezér valami tévéregényben?

Duke-ból kitört a nevetés. - De igen, ez Les.

Egy ideig csendben mentek tovább. Jobb felől titokzatosan csobogott a folyó, s a túlparton már feltűntek Cambridge fényei. Pearson azon merengett, hogy sose látta még ilyen szépnek Bostont.

- Lehet, hogy egy batman kezdetben csak egy csíra, bacilus, amit az ember belélegez - kezdte újra Pearson a tapogatózást.

- Hogyne, a baciluselméletnek is vannak hívei, de én nem tartozom közéjük. Mert nézze csak: *portás vagy pincérnő* denevérral maga sose találkozik. Ezek a *hatalmat* szeretik, és egyre jobban beveszik magukat a hatalom berkeibe. Hallott már maga olyan bacilusról, Brandon, amelyik csak gazdag emberekbe esik bele?

- Nem.

- Én sem.

- Azok, akikkel találkozni fogunk... talán egy... - Pearson kissé mulatságosnak találta, hogy nehezebbre esik a következő kérdésével előállni. Mert ha nem is tért vissza az ifjúsági regények birodalmába, azért nem is járt messze tőle. - Talán valamiféle ellenállás harcosai?

Duke fontolóra vette a kérdést, majd bólintott és vállat vont - érdekes látvány volt: mintha a teste egyszerre mondott volna igent és nemet. - Még nem azok - felelte -, de a mai este után lehet, hogy azok lesznek.

Mielőtt Pearson megkérdezhetné volna, hogy érti ezt, Duke megint felfedezett egy szabad taxit - ez a Storrow Drive másik oldalán haladva vadászott utasra -, és lelépett az úttestre, hogy odaintse. A taxi szabályellenesen megfordult, és a járdához kanyarodott, hogy felvegye őket.

A taxiban a bostoni sportéletről beszéltek - az őrijtő Red Soxról, a lehangoló Patriotsról, a hanyatló Celticsről -, békében hagyták a denevéreket, de amikor a folyó cambridge-i partján kiszálltak egy magányosan álló favázás ház előtt (KATE KÖNYVESBOLTJA - DETEKTÍVREGÉNYEK ÉS RÉMHISTÓRIÁK állt a cégtáblán, amelyen még egy felpúpozott hátú, dühösen fújó fekete macska is látható volt), Pearson megfogta Duke Rhinemann karját, és ezt mondta - Lenne még néhány kérdésem.

Duke az órájára nézett. - Nincs rá idő, Brandon... kicsit sokat gyalogoltunk.

- Akkor csak kettő.

- Jézusom, maga pont olyan, mint az a pacák a tévében, a koszos, ócska ballonjával. Egyébként nem hiszem, hogy válaszolni tudok; sokkal kevesebbet tudok erről a francos ügyről, mint maga képzel.

- Mikor kezdődött?

- Látja? Ez az, amire céloztam. Nem tudom, és az a valami, amit elkaptunk, biztos nem mondta volna meg; a kis aranybogár még azt se volt hajlandó elárulni, hogy kicsoda, micsoda és mi a gyári száma. Robbie Delray, az a fickó, akiről már beszéltem magának, azt mondja, hogy ő az elsőt több mint öt évvel ezelőtt látta, egy Lhasa Apsót sétáltatott a Boston Commonon. Azt mondja, azóta évről évre több van

belőlük. Hozzánk képest még mindig nincsenek sokan, de a számuk egyre nő... exponenciálisan?... ez az a szó, amit használni akarok?

- Remélem, nem - mondta Pearson. - Ijesztő szó.

- Mi a másik kérdése, Brandon? Gyerünk, kevés az idő!

- Mi a helyzet más városokban? Ott több a denevér? És látják mások is őket? Erről mit hall?

- Nem tudjuk. Lehet, hogy mindenütt vannak a világon, de abban szinte biztosak vagyunk, hogy az USA az egyetlen ország a világon, ahol nemcsak egy maroknyi ember látja őket.

- Miért?

- Mert ez az egyetlen ország, amely ennyire berágott a dohányzással kapcsolatban... valószínűleg azért, mert az egyetlen, ahol az emberek azt hiszik - és ez a hit tényleg mélyen gyökerezik bennük -, hogyha megfelelően táplálkoznak, ha a megfelelő vitaminkombinációkat szedik, ha megfelelő számú dologról megfelelő módon gondolkodnak, és a megfelelő vécépapírral törlik a seggüket, akkor örökké fognak élni, és szexuálisan aktívak fognak maradni. Ha a dohányzásról van szó, kialakulnak a csatasorok, és az eredmény ez a fura felemás lény. Egy kentaur. A magunkfajta.

- A Tízórai Ember - mondta Pearson mosolyogva.

- Az... a Tízórai Ember. - Duke átnézett Pearson válla felett... - Moira! Szia!

Pearson nem nagyon lepődött meg, hogy Giorgio-illatot érez. Hátranézett, és a kis Miss Piros Szoknyát látta.

- Moira Richardson. Brandon Pearson.

- Helló - mondta Pearson, és megrázta a feléje nyújtott kezét. - Hiteltanácsadás, ugye?

- Ez olyan, mintha a szemetest köztisztasági technikusként neveznék - mondta a lány vidám, széles mosollyal. Ebbe a mosolyba, gondolta Pearson, bármelyik férfi beleszerethet, ha nem vigyáz. - Valójában hiteellenőrzéssel foglalkozom. Például, ha maga egy új Porschét akar venni, utánanézek a nyilvántartásokban, hogy maga tényleg Porsche típus-e... pénzügyi értelemben, persze.

- Persze - mondta Pearson, viszonzva a lány mosolyát.

- Cam! - kiáltotta Moira. - Gyere csak!

Az ajtónálló csatlakozott hozzájuk, az a srác, aki mindig megfordította a fején a sapkát, ha a végét kellett felmosnia. Utcai ruhában legalább ötven ponttal látszott magasabbnak az intelligenciahányadosa, és megdöbbenően hasonlított Armand Assantéhoz. Pearson egy kis szúrást érzett a szívében, de nem lepődött meg túlságosan, amikor a srác átölelte Moira Richardson felettébb kívánatos kis derekát, és futó csókot nyomott felettébb kívánatos kis szája sarkára. Majd kezét nyújtott Brandonnak.

- Cameron Stevens.

- Brandon Pearson.

- Örülök, hogy itt látom - mondta Stevens. - Reggel már azt hittem, egyből bemondja az unalmast.

- Hányan figyeltek maguk közül? - kérdezte Pearson. Megpróbálta újra lepergetni magában, mi történt tízkor a téren, de rájött, hogy nem tudja - a részleteket elnyelte a megrázkódtatás fehér köde.

- Majdnem valamennyien a bankból, akik látjuk őket - felelte Moira nyugodtan. - De nincs semmi baj, Mr. Pearson...

- Brandon. Nagyon kérem.

A lány bólintott. - Nem csináltunk semmit, csak drukoltunk magának, Brandon. Gyere, Cam!

Felsiettek a lépcsőn a kis favázás épület tornácára, és bementek. Pearson csak valami halvány derengést látott bent, s az ajtó máris becsukódott. Megint Duke-hoz fordult.

- Ez mind valóság, nem álom, ugye? - kérdezte.

Duke részvevően nézett rá. - Sajnos, igen. - Egy kis szünet után hozzátette: - De azért van valami jó is benne.

- Igen? Éspedig?

Duke fehér fogsora megvillant a nyirkos sötétségben. - Körülbelül öt év óta először fog részt venni olyan összejövetelen, ahol nem tilos a dohányzás - mondta. - Jöjjön,

menjünk be.

3

Az előtér és távolabb a könyvesbolt sötét volt; a fény - emberi hangok zsongásával együtt - lentől, a tőlük balra induló meredek lépcső aljából szűrődött fel.

- Hát ez volna az a bizonyos hely - mondta Duke. - Hogy a *Dead*-et idézzem: "Milyen hosszú és különös volt az utunk!"

- De még mennyire - hagyta rá Pearson. - Kate is Tízórai Ember?

- A tulaj? Á, dehog. Csak kétszer találkoztam vele, de ha jól sejtem, egyáltalán nem dohánnyik. Amennyire Kate tudja, mi a Bostoni Nehéz Fiúk és Könnyű Lányok Egyesülete vagyunk.

Pearson felhúzta a szemöldökét. - Micsoda?

- Néhány tucat krimirajongó, aki nagyjából egyszer egy héten összejön, hogy megvitassa Raymond Chandler, Dashiell Hammett, Ross Macdonald és más hasonszörűek műveit. Ha semmit sem olvasott ezektől a fickóktól, valószínűleg pótolnia kéne a mulasztást. Biztos, ami biztos. És nem is nagy áldozat; némelyikük egész jókat írt.

Lementek, elől Duke - a lépcső olyan keskeny volt, hogy egymás mellett nem fértek volna el, s egy ajtónyíláson át beléptek egy jól megvilágított, alacsony mennyezetű terembe, amely ugyanolyan hosszú lehetett, mint az átalakított favázás ház odafent. Ebben az alagsori helyiségben vagy harminc összecsukható szék állt, előttük kék posztóval letakart festőállvány. Azon túl egymásra rakott kartondobozok látszottak, ezekben érkeztek a könyvek a különböző kiadóktól. Pearson mosolygott magában, amikor a bal oldali falon egy bekeretezett képet pillantott meg, alatta táblával:
DASHIELL HAMMETT: ÜDV RETTENTHETETLEN VEZÉRÜNKNEK!

- Duke? - szólalt meg Pearsontól balra egy nő. - Hála a jó istennek! Már azt hittem, történt valami magával.

Pearson őt is megismerte: a komoly arcú, vastag szemüvegű, hosszú, sima fekete hajú fiatal nő volt. Most korántsem látszott olyan komolynak a kifakult, szűk farmernadrágjában és Georgetown University trikójában, amely alatt szemlátomást nem hordott melltartót. És Pearson-nak az volt az érzése, hogy ha Duke felesége csak

egyszer is látná, hogyan néz a férjére ez a fiatal nő, valószínűleg a fülénél fogva rángatná ki Duke-ot Kate alagsorából, akárhogy szaporodnak is a batmanek világszerte.

- Semmi bajom, szivi - mondta Duke. - Csak megint hoztam valakit, aki hajlandó belépni a Felmagasztalt Denevér Egyházába. Janet Brightwood. Brandon Pearson.

Brandon kezet fogott Janettel, és ezt gondolta: *Te vagy a tüszögős.*

- Nagyon örülök, hogy megismerhettem, Brandon - mondta Janet, és máris Duke-ra ragyogtatta ismét a mosolyát, akit mintha zavart volna egy kicsit a tekintetének a hőfoka. - Elmehetünk kávézni utána? - kérdezte.

- Hát... majd meglátjuk, szivi. Oké?

- Oké - mondta Janet, s a mosolya elárulta, hogy akár három évig is hajlandó várni, hogy kávézni mehessen Duke-kal, ha Duke-nak ez az óhaja.

Mit keresek én itt?, villant át hirtelen Brandon agyán. - Hiszen ez tiszta örültség... ez pontosan olyan, mint valami légógyakorlat egy diliházban.

A Felmagasztalt Denevér Egyházának tagjai közben az egyik könyvesdobozhoz járultak, amelyen egy halom hamutartó állt, magukhoz vettek egyet-egyet, és helyet foglalva látható élvezettel gyűjtöttek rá. Pearson úgy vélte, ha mindenki leül, nem sok vagy talán egyetlen szabad szék se marad.

- Most már mindenki látta magát - mondta Duke, s az utolsó sorban ült le vele, távol a kávéfőzőtől, amelyet Janet Brightwood kezelt. Pearson nem tudta eldönteni, véletlen volt-e ez avagy sem. - Helyes... vigyázzon azzal az ablakrúddal, Brandon.

A rúd, a végén kampóval, mellyel a magasan lévő pinceablakokat nyitották-csukták, az egyik fehérre meszelt téglafalhoz volt támasztva. Brandon véletlenül megrúgta, mikor leült. Duke elkapta, mielőtt eldőlt volna, esetleg meg is sebesítve valakit, viszonylag biztosabb helyre állította, aztán előrement, és szintén hozott egy hamutartót.

- Maga *tényleg* gondolatolvasó - mondta Pearson hálásan, és rágyújtott. Hihetetlenül különös (de tagadhatatlanul csodálatos) érzés volt, hogy egy ilyen népes csoport tagjaként megteheti ezt.

Duke is rágyújtott, aztán a festőállvány mellett álló csontos, szeplős képű férfira mutatott. A szeplős Lester Olsonnal beszélgetett - elmélyülten tárgyaltak valamit -, aki annak idején egy newburyporti pajtában agyonlőtte a batmant: puff-puff-puff.

- Az a vörös hajú Robbie Delray - közölte Duke majdnem tiszteletteljesen. - Nem hiszem, hogy őt választaná ki a Fajtája Megmentője szerepére, ha egy minisorozatot indítana, Brandon, igaz? Pedig kiderülhet, hogy pontosan az.

Delray biccentett Olsonnak, hátra vágta, és mondott valamit, amin az ősz hajú férfi jót nevetett. Aztán Olson visszament a helyére - az első sor közepére -, Delray pedig a letakart festőállványhoz lépett.

Ekkorra már minden széket elfoglaltak, sőt néhányan álltak is hátul, a kávéfőző közelében. A társalgás élénk és izgatott volt, a szavak és félmondatok úgy zúgtak el, csattantak össze Pearson feje körül, mint biliárdgolyók egy erős lökés után. A mennyezet alatt máris kékesszürke füst réteg lebegett.

Jézusom, ezek meg vannak huzatva, gondolta. Fogadni mernék, hogy ilyenek voltak az óvóhelyek Londonban az 1940-es bombázások alatt.

Odafordult Duke-hoz. - Kivel beszélt telefonon? Ki mondta magának, hogy valami nagyon fontos dolgról lesz szó ma este?

- Janet - felelte Duke, anélkül hogy ránézett volna. Kifejező barna szeme Robbie Delrayre tapadt, aki azon a bizonyos Red Line vonaton megmentette az elméje épségét. Pearson csodálatot, sőt rajongást látott ebben a szemben.

- Duke? Ez tényleg *nagy* összejövétel, ugye?

- A mi fogalmaink szerint igen. A legnagyobb, amit eddig láttam.

- És ez nem idegesíti magát? Hogy ilyen sok magunkfajta van egy helyen?

- Nem - felelte Duke egyszerűen. - Robbie megérzi - az *orrával* - a denevéreket. Ó... de pszt, kezdődik.

Robbie Delray mosolyogva felemelte mindkét kezét, s a terefere szinte mindjárt megszűnt. Pearson sok arcon láthatta ugyanazt a rajongást, mint a Duke-én. És sehol sem látott tiszteletnél kevesebbet.

- Köszönöm, hogy eljöttetek - mondta Delray nyugodt hangon. - Azt hiszem, végre-
valahára elértük azt, amire többen közülünk négy-öt éve várnak.

Kitört a taps. Delray egy ideig szabadjára engedte a tetszésnyilvánítást, körüljártatta a szemét, arca ragyogott. Majd ismét felemelte a kezét, hogy csendet teremtsen. És Pearson rájött valamire, ami zavarba hozta, amikor a taps (amelyben nem vett részt)

lassan elhalt: sehogy sem tetszett neki Duke barátja és mentora. Persze arra is gondolt, hogy ebben lehet némi féltékenységgel - most, hogy Delray tenni kezdte a dolgát ott elől, Duke Rhinemann teljesen megfélemedezett Pearsonról -, de úgy érezte, ez csak az egyik ok. Volt ugyanis valami önhittség, önelégültség ebben a kézfelemelésben, csendre intésben - valami, amiben a minden hájjal megkent politikus csaknem öntudatlan megvetése fejeződött ki a hallgatóság iránt.

Ugyan, hagyd ezt, intette le magát Pearson. Tudni semmi ilyesmit se tudhatsz.

Ez igaz volt, nagyon is igaz, és Pearson igyekezett efféle érzéseit kivetni magából, hogy megadja Delraynek az esélyt, amely megilleti, ha másért nem, hát Duke miatt.

- Mielőtt elkezdjük - folytatta Delray -, szeretném bemutatni nektek a csoport legújabb tagját, Brandon Pearson, a legdélibb, legsötétebb Medfordból. Álljon fel egy-két másodpercre, Brandon, hadd lássák az új barátai.

Pearson döbbsen nézett Duke-ra. Az elvigyorodott, megrántotta a vállát, és egy kicsit meglökte a Pearsonét.

- Álljon fel nyugodtan, nem fogják megharapni.

Pearson nem volt olyan biztos ebben. De azért felkelt, fülig vörösödve, nagyon is érezve magán a nyakukat nyújtogató "új barátok" vizslató tekintetét. Különösen Lester Olson mosolya tűnt fel neki - akárcsak a haja, ez is valamiképp túl ragyogó volt ahhoz, hogy ne legyen gyanús.

Sorstársai, a Tízórai Emberek megint tapsolni kezdtek, csak hogy ezúttal őt tapsolták meg: Brandon Pearson, a középszintű bankszakembert és megrögzött dohányost. És azon kapta magát, hogy ismét csak az jár az eszébe, nem valami légógyakorlatra tévedt-e be, amit csakis lökötteknek tartanak - esetleg szintén lököttek. Amikor visszahuppant a székére, tűzpiros volt az arca.

- Köszönöm, de ezt nagyon tudtam volna nélkülözni - morogta Duke-nak.

- Nyugi - mondta Duke, változatlanul vigyorogva. - Ezen mindenki átesik. És azért vallja be, hogy élvezte, vagy nem? Úgy értem, a fenébe is, hogy ez annyira jellemző a kilencvenes évekre!

- A kilencvenes évekre jellemző, az tény, de nem élveztem - mondta Pearson. A szíve dübörgött, és az arca még mindig égett. Sőt mintha jobban égett volna. *Mi ez?, töprengett. Hóhullám? Férfiklimax? Micsoda?*

Robbie Delray lehajolt, néhány szót váltott az Olson mellett ülő szemüveges barna

nővel, az órájára nézett, majd ismét a letakart festőállványhoz lépett, és szembefordult a "gyülekezet"-tel. Szeplős, nyílt arcával olyan volt, mint egy kóristafiú, aki vasárnap a templomban énekel, de a hét többi napján mindenféle ártatlan csínyt követ el: békákat dug hátul a lányok blúzába, szétszedi csecsemő kisöccse ágját.

- Köszönöm, barátaim, és isten hozta törzshelyünkön, Brandon! - mondta.

Pearson csak annyit makogott, örül, hogy itt lehet, ám ez nem volt igaz - mi lesz, ha kisértet, hogy Tízórai Ember társai csak fantáziáló *New Age*-seggfejek? Ha végül ugyanúgy érez majd irántuk, mint a legtöbb Oprah-vendég iránt vagy a vallási hóbortok jól öltözött megtestesítői iránt, akik egy himnusz kíséretében jelennek meg a *P.T.L. Club*-ban? Mi lesz akkor?

Eh, elég legyen már, torkolta le magát. Duke-ot kedveled, nem?

Igen, kedvelte Duke-ot, és valószínűnek látta, hogy Moira Richardsont is meg fogja kedvelni... ha már nemcsak a szexi külcsínt nézi, hanem az egyéniséget is értékelni tudja. Nyilván mások is lesznek majd, akiket megkedvel: nem olyan nehéz elnyerni a rokonszenvét. És lám, megfeledkezett, legalábbis egy időre, a fő okról, amely miatt valamennyien itt ülnek ebben a pincében: a batmanokról. Mivel ez a veszély fennáll, csak el tud talán viselni néhány fura figurát és *New Age*-hívót, nemdebar?

Valószínűleg igen.

Jó! Nagyszerű! Akkor dőlj szépen hátra, lazíts, és nézd a parádét!

Hátradőlt, de meg kellett állapítania, hogy képtelen lazítani, feloldódni, legalábbis teljesen. Részben mert új fiú. Részben mert sosem állhatta ezt a fajta erőszakos társadalmi érintkezést - és azokat sem, akik már az első percben és önhatalmúlag a keresztnévén szólítják. Ezeket általában afféle rablóknak tekintette - ha nem is gép-, mindenesetre névrablóknak. Részben mert...

Állj, állj! Még mindig nem fogtad fel? Egyszerűen nincs más választásod!

Kínos gondolat volt, de aligha vitatható. Amikor ma reggel mit sem sejtve arra fordította a fejét, és látta, mi rejtőzik manapság Douglas Keefer ruhái alatt, átlépett egy bizonyos vonalat. Eddig azt hitte, legalább ennyivel tisztában van, s csak most este ébredt rá, mennyire végleges ez a vonal, mennyire kevés az esélye, hogy valaha is visszajusson a másik oldalra. A *biztonságos* oldalra.

Nem, nem tudott felengedni. Legalábbis egyelőre.

- Mielőtt a tárgyra térnénk, szeretném megköszönni mindnyájatoknak, hogy eljöttetek, bár az értesítésre nagyon kevés volt az idő - mondta Robbie Delray. - Tudom, nem mindig könnyű elszabadulni (vannak, akik nem nézik jó szemmel az ilyesmit), és néha kimondottan veszélyes is. Azt hiszem, nem túlzok, ha azt mondom, sok mindenben mentünk mi át együtt, tűzön és vízen... bizony nemegyszer ugyancsak magas volt a vízállás, kívül-belül...

Udvarias, halk kuncogás a hallgatóság soraiban. A legtöbben szinte itták Delray szavait.

- ...és senki se tudja jobban, milyen nehéz ama kevesek közé tartozni, akik tényleg ismerik az igazságot. Mióta az első denevért megláttam, öt évvel ezelőtt...

Pearson máris feszengett a helyén, mert olyasmit érzett, amire ma este semmiképp sem számított: unalmat. Hogy ez a nap így folytatódjon és fejeződjön be, hogy egy könyvesbolt alagsorában kelljen ülnie harminc-egynéhány emberrel együtt, s egy szeplős szobafestőt hallgatnia, aki éppen egy ócska Rotary Club-szónoklatot vág le...

A többiek azonban a jelek szerint magával ragadta a szónok; Pearsonnak csak körül kellett néznie, hogy megbizonyosodjon róla. Duke szeme elragadtatást tükrözött - gyerekkorában Pearson ugyanezt látta kutyája, a Pajti szemében, amikor a mosogató alatti szekrényből elővette az etetőtálcáját. Cameron Stevens és Moira Richardson egymást átölelve ült a helyén, s figyelmesen nézte és teljes odaadással hallgatta Robbie Delrayt. Janet Brightwood dettó. A Bunn-O-Matic körüli kis csoport többi tagja dettó.

Mindenki dettó, gondolta, kivéve Brand Pearsont. Ejnye már, öregem, próbálj beilleszkedni és velük haladni.

Csakhogy nem tudott, és *haladni* furcsamód mintha Robbie Delray se tudott volna. Pearsonnak a hallgatóságot pásztázó tekintete pont akkor tért vissza, amikor Delray megint az órájára pillantott. Pearson nagyon jól ismerte ezt a mozdulatot, mióta csatlakozott a Tízórai Emberekhez. Úgy vélte, a pasas azt számítgatja, mennyi időnek kell még eltelnie, amíg újra rágyújthat.

Mivel Delray továbbra is hetet-havat összehordott, más hallgatói szintén mocorogni kezdtek - Pearson elfojtott köhögéseket, lábak csoszogását hallotta. Delray azonban zavartalanul folytatta, szemlátomást nem véve tudomásul, hogy akár szeretett ellenállásvezér, akár nem, félő, hogy visszaél a csoport türelmével.

- ...úgyhogy megtettünk mindent, amit tudtunk - mondta -, és elviseltük a veszteségeinket is, amennyire tudtuk, elrejtve a könnyeinket, amire a titkos háborúk

harcosai, gondolom, mindig is rákényszerültek, és közben rendületlenül hittünk benne, hogy eljön majd a nap, amikor vége lesz a titkolódzásnak, és...

Hopp, megint az öreg Casiójára sandít.

- ...és megoszthatjuk tudásunkat minden férfival és nővel, aki néz, de nem lát.

A Fajtája Megmentője?, gondolta Pearson. Uram, irgalmazz! Ez a pofa inkább úgy nyomja a sódert, mint Jesse Helms, amikor obstruál a kongresszusban.

Duke-ra nézett és felbátorodott, mert látta, hogy barátja még figyel ugyan Delrayre, de ide-oda csúszkál a széken, és alighanem hamarosan felocsúdik transzából.

Pearson ismét megérintette az arcát, és még mindig forrónak találta. Aztán lejjebb, a nyaki verőérére csúsztatta ujjait: pulzusa még mindig túl szapora volt. De már nem azért, mert zavarba jött, amikor fel kellett állnia és megmutatnia magát, mint egy Miss Amerika-jelöltnek a döntőben; a többiek arról is megfélemedtek, legalábbis egyelőre, hogy a világon van. Nem, ennek valami más a magyarázata. Valami más, de semmi jó.

- ...ebbe beleragadtunk és ehhez ragaszkodunk, végezzük a kellő lábmunkát, ha nem is kellően talp alá való a muzsika - duruzsolta Delray.

Ez az, amit az imént éreztél, mondta magának Brand Pearson. A félelem, hogy egy olyan közösségbe csöppentél bele, amely gyilkosságokról hallucinál.

- Nem, nem az - motyogta. Duke odafordult, felhúzta a szemöldökét, és Pearson megrázta a fejét. Duke újra a terem eleje felé fordult, a szónoknak szentelte figyelmét.

Pearson csakugyan meg volt rémülve, de nem attól, hogy valamilyen kéjgyilkos kultusz hívei közé keveredett. A jelenlevők - vagy legalábbis néhányan közülük - talán *valóban* ölték, abban a newburyporti pajtában talán *valóban* megtörtént az a bizonyos eset, ám az az elszántság, amely egy ilyen kétségbeesett tethez szükséges, ma este és itt hiányzott, nyoma sem volt ezekben a yuppie-kban, akikre Dashiell Hammett nézett le a falról. Pearson nem érzett mást, mint álmos kábaságot, azt a tompult figyelmet, amely csak arra elég, hogy átsegítse az embert az ilyen unalmas beszédeken: ne aludjon el, s ne hagyjon ott csapat-papot.

- Robbie, térj már a lényegre! - kiáltotta ekkor egy rokonlélek a terem végéből, mire ideges nevetés csattant fel.

Robbie Delray ingerült pillantást küldött a hang irányába, aztán elmosolyodott, és megint az órájára nézett. - Igen, oké - mondta. - Elkalandoztam, nem tagadom.

Lester, segítenél nekem egy percig?

Lester felkelt. A két férfi bement a kartondobozok mögé, s egy nagy bőr útitáskával tért vissza, a szíjainál fogva cipelték. A festőállványtól jobbra letették.

- Köszönöm, Les - mondta Robbie. Lester biccentett, és visszaült a helyére.

- Mi van a kofferben? - suttogta Pearson Duke füléhez hajolva.

Duke megrázta a fejét. Úgy látszott, zavarba jött, s egy kicsit kényelmetlenül érzi magát... de talán nem annyira, mint Pearson.

- Oké, Mac szerzett egy pontot - mondta Delray. - Azt hiszem, elragadott a hév, de én ezt történelmi eseménynek érzem. Hát akkor kezdődjék a bemutató.

A hatás kedvéért még várt néhány másodpercig, majd lerántotta a festőállványról a kék posztódarabot. Hallgatói előredőlték az összecsucskható székeken, meglepetést, élményt vártak, aztán - a csalódás egyöntetű kis sóhajával - megint hátradőlték. A "bemutató" tárgya egy fekete-fehér fotó volt, amelyen elhagyott raktárféle látszott. A képet eléggé felnagyították ahhoz, hogy jól ki lehessen venni rajta a rakodófülkékben heverő papírcsomókat, kondomokat és üres borospalackokat, és el lehessen olvasni a festékszóróval falra írt bölcsességeket és elméncségeket. A legnagyobb közülük ez volt: FORRADALMI LNY URALOM.

Halk moraj hullámozott végig a termen.

- Öt héttel ezelőtt - mondta Delray sokat sejtető hangon - Lesterrel és Kendrával utánaeredtünk két batman-nek, így jutottunk el Revere Clark Bay nevű negyedébe, ehhez az elhagyott raktárhoz.

A keret nélküli kerek szemüveget viselő, sötét hajú nő, aki Olson mellett ült, fontoskodva nézett körül... és Pearson akármire megesküdült volna, hogy aztán ő is az órájára pillantott.

- Ezen a ponton itt - Delray az egyik rakodófülkére koppantott, ahol szintén rengeteg volt a hulladék -, három további denevérember és két denevémember várta őket. Bementek. Azóta hatan-heten felváltva figyeljük az épületet. Megállapítottuk...

Pearson Duke-ra nézett: sértett, hitetlenkedő volt az arca. A homlokára mintha ez lett volna tetoválva: ÉN MIÉRT NEM KELLETTEM?

- ...hogy Nagy-Boston denevérei itt szoktak találkozni. *A Bostoni Denevérek*, gondolta Pearson, *remek név egy baseballcsapat számára*. Aztán ismét megszállta a kétely: *Tényleg*

én ülök itt, én hallgatom ezt a badarságot? Valóság ez?

És mintha ez a pillanatnyi kétely valamiképp megmozgatta volna az emlékezetét, megint hallotta, ahogy Delray bejelenti az egybegyűlt Rettenthetetlen Denevérvadászoknak, hogy legújabb bajtársuk Brandon Pearson, a legdélibb, legsötétebb Medfordból.

Újra Duke-hoz fordult, s közvetlenül a fülébe beszélve halkán megkérdezte:

- Amikor telefonon beszélt Janettel - még a Gallagher-ben -, ugye megmondta neki, hogy engem is elhoz ide?

Duke bosszús figyelni-próbálok-pillantást vetett rá, amelyben még mindig volt némi sértettség. - Meg hát - felelte.

- Azt is megmondta neki, hogy medfordi vagyok?

- Nem - felelte Duke. - Honnan tudtam volna, hova való? Hagyja, hadd figyeljek, Brand! - És elfordult.

- Feljegyzéseink szerint több mint harmincöt kocsit - főképp luxuskocsik és limuzinok - járt ennél az isten háta mögötti raktárháznál - mondta Delray. Szünetet tartott, hogy hallgatói értékelhessék ezt a tényt, újabb pillantást vetett az órájára, majd sietve így folytatta: - Sok közülük tízszer-tizenkétszer is megfordult ott. A denevérek nyilván rettentő büszkék, hogy sikerült egy ilyen félreeső helyet találniuk, ahol gyűléseket tarthatnak, klubéletet élhetnek, vagy mit tudom én, mint csinálhatnak, de azt hiszem, rá fognak jönni, hogy sarokba szorultak. Ugyanis az a... bocsássatok meg egy fél percre, barátaim...

Elfordult, és tárgyalni kezdett valamit Lester Olsonnal - nagyon halkán. A Kendra nevű nő is csatlakozott hozzájuk, feje úgy járt ide-oda, mintha pingpongjátzmát nézne. A többiek, akik ülve maradtak a székeken, megrökönyödve és zavartan nézték ezt a suttogó tanácskozást.

Pearson tudta, mit éreznek. *Valami nagy dolog*, ígérte neki Duke, s a légkör, amikor megérkeztek, azt sugallta, hogy mindenkinek ezt ígérték. Nos, a "nagy dolog"-ról kisült, hogy egy szál fekete-fehér fotó, semmi több, amelyen egy használatlan, üres raktáráépület látható, amit ellep a szemét, az elhajított alsónemű, a használt gumik tengere. De mi a túró van ezzel a képpel, mi nem stimmel vele?

A "nagy valaminek" a bőröndben kell lennie, gondolta Pearson. És csak úgy melleleg, honnan tudad, Pulykatojás, hogy medfordi vagyok? Ezt az apróságot félreteszem a beszéded utáni kérdezz-felelekre, hidd el nekem.

Az a fura érzés - a felhevült arc, a dübörgő szív és mindenekfelett a vágy egy újabb cigaretta után - erősebb volt, mint eleinte. Akárcsak a szorongásos rohamok annak idején az egyetemen. De *mi ez?*, tépelődött. Ha nem félelem, akkor micsoda?

Ó, mégiscsak félelem, hogynem volna az - csak nem attól félsz, kispám, hogy egyedül te vagy épeszű ebben a kígyóveremben. Tudod, hogy a denevérek valóságosak; nem vagy őrült, és Duke sem őrült, se Moira vagy Cam Stevens, vagy Janet Brightwood. De valami azért mégis rendben ezzel a képpel kapcsolatban... tényleg nincs rendben. És azt hiszem, hogy ő a magyarázat. Robbie Delray, a mázoló és Fajtája Megmentője. Tudta, hova való vagyok. Brightwood felhívta és megmondta neki, hogy Duke magával hoz valakit az Első Kereskedelmiből, Brandon Pearson a neve, és Robbie utánanézett, ki vagyok. De vajon miért? És vajon hogyan?

Hirtelen felcsendültek benne Duke Rhinemann szavai: *Helyén van az eszük... befolyásos barátai vannak. A fenébe is, a legfőbb céljuk a befolyás.*

Ha az embernek befolyásos barátai vannak, hamar utána tud nézni, hogy egy pasas kicsoda, micsoda, nemdebar? Hát persze. A befolyásos embereknek a rendelkezésére állnak a megfelelő komputer-jelszavak, a megfelelő nyilvántartások, a megfelelő népmozgalmi statisztikák megfelelő számai.

Pearson összerázkódott, mint aki szörnyű álomból riad fel. Önkéntelenül is kirúgott, és lábával meglökte az ablakrúd alsó végét. Az csúszni kezdett. Elöl, nagy bólogatások közepette, épp véget ért a kupaktanács.

- Les? - mondta Delray. - Segítenél még nekem egy kicsit Kendrával?

Pearson kinyújtotta a kezét, hogy elkapja az ablakrudat, mielőtt eldőlné és fejbe csap valakit - esetleg fel is hasítja valakinek a fejbőrét azzal a gonosz kis kampóval a végén. Megmarkolta, megint a falhoz akarta támasztani, de miközben ezzel vesződött, észrevette a pinceablakon beleső manóábrázatot. A fekete szem, az ágy alatt felejtett rongybaba szeme Pearson kikerekedő kék szemébe fúrta tekintetét. A hússávok úgy kerengtek lassan, lassan, mint atmoszféragyűrűk a gázóriások körül, ahogy a csillagászok bizonyos bolygókat neveznek. A dudorokkal teli csupasz koponyán kígyózó erek feketén lüktettek. A fogak villogtak a tátott szájban.

- Csak segítetek kiszedni ennek az átkozott dolognak a fotóit - hallatszott Delray hangja a galaxis másik végéből. És a barátságos kis nevetése. - Azt hiszem, egy kicsit ragadósak.

Brandon Pearsonnak úgy rémlett, pontosan megismétlődik, ami reggel történt vele: megint sikoltani, kiáltani próbált, a döbbenet megint megnémította, és csak valami

halk, fojtott hang tört fel a torkából - a rosszat álmodó ember nyögése.

A kusza, csapongó beszéd.

Az értelmetlen fénykép.

A folytonos pislogás a karórára.

És ez nem idegesíti magát? Hogy ilyen sok magunkfajta van egy helyen?, kérdezte, és Duke mosolyogva felelt: *Nem. Robbie megérzi - az orrával - a denevéreket.*

Pearsont ezúttal senki sem tartotta vissza, és második kísérlete teljes sikerrel járt.

- BEHÚZTAK BENNÜNKET! - kiáltotta talpra ugorva. - CSŐBE HÚZTAK, KI KELL JUTNUNK INNEN!

Fejek fordultak feléje, az arcokon meghökkenés... hárman azonban nem fordultak felé. Delray, Olson és a Kendra nevű sötét hajú nő. Ők a bőrönddel foglalkoztak: a zárakkal már végeztek, és most magát a bőröndöt nyitották ki. Arcukon ijedtség és büntudat látszott... de meglepődés nem. Ez az érzés hiányzott.

- Üljön le, ember! - sziszegte oda Duke. - Elment a esz...

Fent kivágódott a bejárati ajtó. Súlyos lépések dobogtak az előtéren át a lépcső irányába.

- Mi történik itt? - kérdezte Janet Brightwood. Személyesen Duke-tól kérdezte. Tágra nyílt szemében rémület lobogott. - *Miről beszél a...*

- GYERÜNK INNEN! - ordította Pearson. - MENEKÜLJÜNK EBBŐL A FRANCOS BUNKERBŐL! PONT FORDÍTVA MONDTA! MI ESTÜNK CSAPDÁBA!

Az alagsorba vezető keskeny lépcső felső ajtaja kicsapódott, s a földszint homályában olyan vérfagyasztó láрма támadt, amelyet Pearson eddig sose hallott - mintha eleven csecsemőt dobtak volna egy sereg ugató-acsargó véreb közé.

- *Ki az?* - kiáltotta Janet. - *Ki van ott fent?* - De az arcán nem volt semmiféle kérdés; az arca nagyon jól tudta, ki van ott fent. *Mi van ott fent.*

- *Nyugalom, csillapodjatok!* - ezt Robbie Delray kiáltotta a felbolydult csoportnak, amelynek nagyobbik része még az összecsucskható székeken ült. - *Amnesztiát ígérték! Hallotok engem? Értitek, mit mondok? Ünnepelesen szavukat...*

E pillanatban betört az egyik pinceablak, balra attól, amelyen át Pearson az első denevérfejet meglátta - a fal mellett ülő döbbsent férfiakra és nőkre üvegdarabok hullottak. A szilánkos nyíláson Armani ruhás kar nyúlt be, és megragadta Moira Richardson haját. A lány nagyot sikított, és rácsapott az őt fogva tartó kézre... amely valójában nem is kéz volt, hanem mancs, az ujjak végén hosszú, kitines karmokkal.

Pearson ösztönösen felkapta az ablakrudat, előreugrott, s a kampót a betört ablaknál leselkedő batman lüktető ábrázatába döfte. A kampó a különös lény egyik szemébe fúródott. Pearson magasra emelt kezére sűrű, kissé fanyar illatú tintaszerűség csöppent. A batman ugató, vad hangot hallatott - amely azonban nem jajkiáltás volt, legalábbis Pearson nem találta annak, mégis feltételezte, hogy bizakodhat -, majd kirántva a rudat Pearson kezéből, hátrazuhant a nyirkos éjszakába. Mielőtt teljesen eltűnt a szeme elől, Pearson látta, hogy daganatok borította bőréből fehér köd kezd szivárogni, és orrát valami kellemetlen

(por vizelet forró chilibors)

szag csapta meg.

Cam Stevens magához ölelte Moirát, és riadtan, hitetlenkedve nézett Pearsonra. Körülöttük mindenkinek - férfiaknak, nőknek egyaránt - ilyen volt a tekintete, valamennyien olyan mozdulatlaná dermedtek, mint őzcsapat a közeledő teherautó reflektorfényében.

Nemigen látszanak bátor ellenállóknak, gondolta Pearson. Inkább nyírásra elkülönített birkáknak... és a dög júdás-kecske, amelyik a speciális karámba vezette őket, ott áll elől az összeesküvőtársaival.

Fentről a vad ugatás egyre közeledett, de nem olyan gyorsan, mint Pearson várta volna. Ekkor eszébe jutott, milyen szűk a lépcső - ketten nem férnek el rajta egymás mellett -, és miközben utat tört magának, hálafohászt rebegett. Megragadta Duke nyakkendőjét, és felhúzta a székről. - Gyerünk - mondta. - Itthagyjuk ezt a lebujt. Van valami hátsó ajtó?

- Nem... nem tudom. - Duke lassan és erősen dörzsölte a halántékát, mint akinek rettentően fáj a feje. - Robbie csinálta ezt? *Robbie?* Ember, ez képtelenség... vagy mégis? - Döbbsenten meredt Pearsonra - szájalmas volt.

- Sajnos, ő csinálta, Duke. Gyerünk.

Két lépést tett a székek közti út felé, még mindig fogva Duke nyakkendőjét, aztán megállt. Delray, Olson és Kendra, akik eddig a bőröndben matattak, most pisztoly nagyságú automata fegyvereket kaptak elő, amelyeknek komikusan hosszú,

fémvázszerű tusuk volt. Uzi géppisztolyok, gondolta Pearson, bár eddig csak filmen és a tévében látott ilyet. De akár Uzi, akár csak közeli rokonaik, minek ezzel szarakodni? *Pisztolyok.*

- Állj - mondta Delray. Úgy látszott, Duke-hoz és Pearsonhoz beszél. Megpróbált mosolyogni, s ebből olyasféle fintor sikeredett, amelyet a siralomházban vág a rab, amikor közlik vele, hogy a halálos ítélet érvényben marad. - Maradjatok, ahol vagytok.

Duke csak ment tovább. Kiért a széksorok közti útra, és Pearson is ott volt mellette. Mások szintén felálltak, csatlakoztak hozzájuk, nyomultak előre, de közben idegesen hátra-hátranéztek a lépcső aljára. Szemük elárulta, hogy a pisztolyoktól irtóznak ugyan, de a földszintről hallatszó morgástól, ugatástól még jobban félnek.

- Miért? - kérdezte Duke, és Pearson látta, hogy majdnem elsírja magát. Két kezét előrenyújtotta, tenyérrel felfelé. - Miért akarsz eladni bennünket, ember?

- Állj meg, Duke, ha jót akarsz - mondta Lester Olson whisky lágyította hangon.

- A többi se jöjjön közelebb! - pattogott Kendra. Őt semmi sem lágyította meg. Szeme ide-oda forgott üregében, igyekezett az egész termet figyelni.

- Szemernyi esélyünk se volt - mondta Delray Duke-nak. Mintha magyarázkodna. - Mindenről tudnak, *bármikor* lecsaphattak volna ránk, de megegyezést kínáltak. Érted? Nem adtalak el benneteket; ez eszembe se jutott. *Ők* kerestek meg! *Engem.* - Nagy hévvel beszélt, mintha valóban fontosnak tartaná ezt a megkülönböztetést, ám a szeme mást mondott. Úgy tűnt, egy másik Robbie Delray is lakik benne, egy jobb Robbie Delray, aki kétségbeesetten próbálja elhatárolni magát ettől a gyalázatos árulástól.

- HAZUDSZ, TE SZEMÉT! - üvöltötte Duke Rhinemann az árulás fájalmától és a felismerés dühétől eltorzult hangon. Rávetette magát arra, aki megmentette az elméje épségét, sőt talán az életét is egy Red Line vonaton... és ekkor elszabadult a pokol.

Pearson nem láthatott mindent, mégis valamiképp mindent látott. Látta, hogy Robbie Delray tétovázik, aztán félrefordítja a fegyverét, mintha le akarná ütni Duke-ot a csövével, ahelyett, hogy lelőné. Látta, hogy Lester Olson, aki csak úgy puff-puff-puff kinyírta a batmant a newburyporti pajtában, majd elfogyott a kurázsija és egyezkedni próbált, az öve csatjához támasztja a géppisztolyát, és meghúzza a ravaszt. Látta a kék villanásokat a cső szellőzőnyílásaiban, hallott valami kattogást - *hakk! hakk! hakk! hakk!* -, s úgy képzelte, a való világban így szólnak az automata fegyverek. Hallotta, ahogy egy láthatatlan valami elsüvít az arcától két-három centire

- mintha egy kísértet kapott volna levegő után. És látta, hogy Duke hátratántorodik, fehér ingéből vér fröcsköl ki, összemaszatolva krémszínű öltönyét. Látta, hogy a Duke mögött álló férfi térdre esik, arcához kapja a kezét, ujjai közül élénkpiros vér szivárog.

Valaki - talán Janet Brightwood - a gyűlés megkezdése után becsukta a lépcső és az alagsori terem közti ajtót; most felpattant, és két rendőregyenruhás batman nyomakodott be. Kicsiny, nyomott, vad képük kirítt hatalmas, furcsamód örökmozgó fejükből.

- *Amnesztia!* - harsogta Robbie Delray. A szeplők most úgy izzottak az arcán, mint apró parázsdarabok; a bőre viszont hamuszürke volt. - *Amnesztia! Azt ígérték, amnesztiát adnak, ha nyugodtan álltok a helyeteken, és felemelitek a kezeteket!*

Néhányan - főképp a kávéfőző körüliek - valóban *felemelték* a kezüket, bár tovább hátráltak az egyenruhás batmanek elől. Az egyik denevér halk morgással kinyújtotta a kezét, egy férfi mellén megragadta az inget, és magához rántotta. Pearson jóformán fel sem fogta, mi történik, amikor a batman már kitepte a férfi mindkét szemét. Néhány pillanatig bámulta különös, idétlen formájú tenyerén a kocsonyás maradványokat, aztán a szájába dobta őket.

Két újabb denevér rontott be a terembe, körülvizslatva feketén fénylő kis szemével, s ekkor a másik rendőrdenevér előhúzta szolgálati revolverét, és látszólag csak úgy találomra, háromszor belelőtt a tömegbe.

Ne! - süvítette Delray. - *Ezt ne! Megígérték!*

Janet Brightwood felkapta a Bunnt, a feje fölé emelte, és hozzávágta az egyik újonnan jött denevérhez. A főző halk, fémesen bongó hangot adott, és végiglocsolta forró kávéval a batmant. A felharsanó kiáltást ezúttal kétségkívül a fájdalom váltotta ki. Az egyik rendőrdenevér kinyújtotta a kezét Janet felé. A lány kitért, menekülni próbált, elgáncsolták... és hirtelen eltűnt a terem eleje felé törtetőik közt.

Most az összes ablakot betörték, s Pearson valahonnan a közelből a ház felé tartó szirénázást hallott. Látta, hogy a denevérek két csoportra oszlanak, s a falak mentén haladnak előre, nyilván azzal a szándékkal, hogy a pánikba esett Tízórai Embereket a raktárnak használt részbe hajtsák, a festőállvány mögé, amelyet már feldöntöttek.

Olson ledobta fegyverét, kézen fogta Kendrát, és sietve arrafelé indult. Ám az egyik ablakon át lenyúlt egy denevérkar, belemarkolt színpadias fehér fürtjeibe, és felemelte a fulladozó, hörgő férfit. Majd egy másik kéz is megjelent az ablakban, s egy hét-nyolc centis hüvelykköröm felhasította a torkát, bíborvörös áradatot zúdítva a padlóra.

Azok az idők, amikor batmaneket puffantottál le pajtákban a tengerparton, rég elmúltak, barátom, gondolta Pearson émélyegve. Újra a terem eleje felé fordult. Delray a nyitott bőrönd és a felborult festőállvány közt álldogált, jobb kezében most már csak csüngött a pisztoly, arca rémült volt, tekintete szinte kifejezéstelen. Amikor Pearson kivette kezéből a fegyvert, egyáltalán nem ellenkezett.

- Megígérték, hogy amnesztiát kapunk - mondta Pearsonnak. - *Megígérték.*

- És maga tényleg azt hitte, hogy megbízhat olyanokban, akik így néznek ki? - kérdezte Pearson, majd minden erejét összeszedve Delray arcának közepébe dőft a pisztoly tusával. Reccsenést hallott - valószínűleg Delray orrcsontja tört el -, s a barbár, aki csak az ösztöneire hallgat, a barbár, aki felébredt bankemberlelkében, vadul ujjongott.

Ő is elindult a feltornyozott dobozok közti zezugos átjáró felé - amit az arra keresztülrohanók már kiszélesítettek -, de megtorpant, mert az épület mögül pisztolylövések hallatszottak. Pisztolylövések... sikolyok... diadalordítás.

Pearson sarkonfordult, s Cam Stevenst és Moira Richardsont pillantotta meg a széksorok előtt. Egyformán rémültnek látszottak, és fogták egymás kezét. Pearsonnak volt annyi ideje, hogy megállapítsa magában: *Ilyen lehetett Jancsi és Juliska, amikor végre kijutottak a mézeskalácsházból.* Aztán lehajolt, felvette Kendra és Olson fegyverét, s odaadta nekik.

Két újabb denevér jött be a hátsó ajtón. Mozgásuk nyugodt volt, mintha tervszerűen menne minden... és úgy is megy, gondolta Pearson. Az akció színhelye most már a ház mögötti térség - ott van az *igazi* elkülönítő karám, és a denevérek nemcsak megnyírják a birkákat, ennél sokkal többet tesznek.

- Gyerünk - mondta Camnek és Moirának. - Nyírjuk ki ezeket a férgeket.

A terem végében őgyelgő denevérek későn vették észre, hogy néhány menekülő úgy döntött, visszafordul és felveszi a harcot. Egyikük megperdült, valószínűleg el akart illanni, összeütközött egy újonnan érkezettel, és elcsúszott a kiömlött kávéban. Mindketten a padlón kötöttek ki. Pearson tüzet nyitott arra, aki talpon maradt. A géppisztoly kattogott - *hakk! hakk! hakk!* -, ami valahogy nem elégítette ki Pearsont, de a denevér hátrált néhány lépést, arca felszakadt, s bűzös párafelhő szállt fel belőle... mintha tényleg csak a *képzelet* szülöttei volnának, villant át Pearson agyán.

Cam és Moira megértette, mi a teendő, és valóságos pergőtűzet zúdított a többi denevérré, amely a falhoz csapta, majd leterítette őket, és máris valamiféle anyagtalan köd szivárgott a ruháikból, amelynek a szaga erősen emlékeztette

Pearson az őszirózsákéra ott a márvány virágszigetecskéken az Első Kereskedelmi előtt.

- Indulás - mondta Pearson. - Ha most nekivágunk, talán ki tudunk keveredni innen.

- Igen, de... - kezdte Cameron. Körülnézett, kezdve felocsúdni kábulatából. Ez nagyon üdvös volt; Pearson sejtette, hogy mindhármuknak igencsak ébereknek kell lenniük, különben semmi esélyük, hogy ép bőrrel megússzák.

- Ezzel ne törődj, Cam - mondta Moira. Ő is körülnézett, és látta, hogy már csak ők maradtak itt lent. Mindenki más - ember és denevér - kiment hátul. - Most tényleg menjünk. Szerintem arra lesz a legjobb, ahol bejöttünk.

- Igen - hagyta rá Pearson -, de nem sokáig.

Még egy pillantást szentelt a földön heverő Duke-nak, akinek arcára ráfagyott a fájdalmas hitetlenkedés. Szerette volna, ha van annyi ideje, hogy lezárja barátja szemét, de nem volt.

- Menjünk - mondta, és elindultak a lépcső felé.

Mire a tornácra - és azon túl a Cambridge Avenue-ra - nyíló ajtóhoz értek, a lövések ritkulni kezdtek a ház mögött. *Vajon hányan haltak meg?*, tűnődött Pearson, és az a válasz, amely először jutott eszébe - *valamennyien* -, szörnyű volt, de túl valószínűnek látszott ahhoz, hogy vitassa. Egy vagy kettő esetleg meglépett közülük, ezt lehetségesnek tartotta, de több semmiképpen. Jól kifundált csapda volt, nyugodtan és gondosan szervezték meg a rajtaütést, miközben Robbie Delray jártatta a száját, húzta az időt, és nézegette az óráját... feltehetőleg arra várva, hogy valamiféle jelt adhasson.

Ha egy kicsit előbb ocsúdtam volna fel, Duke még életben lehetne, gondolta Pearson keserűen. Ez talán így is volt, de ha a vágyak lovak volnának, a koldusok nem az apostolok lován járnának. A tépelődésnek most nem volt értelme.

A tornácon strázsált ugyan egy rendőrdenevér, de az út felé fordulva, alighanem azt figyelte, nem kell-e külső beavatkozástól tartani. Pearson kihajolt a nyitott ajtón, és odaszólt: - Hé, te ronda, hájas seggfej, van egy cigid?

A denevér megfordult.

Pearson szétlátta a képét.

Nem sokkal hajnali egy után hárman futottak a South Station teherpályaudvarról kigördülő egyik szerelvény mellett: két férfi és egy nő szakadt nejlonharisnyában, piszkos piros szoknyában. A fiatalabbik férfi könnyedén felugrott egy zárt, üres tehervagon négyszögletes szájába, megfordult, és mindkét kezét kinyújtva várta a nőt.

Moira megbotlott és felkiáltott, mert az egyik cipősarka letört. Pearson átfogta a derekát (és elszorult a szíve, mert meglegyintette egy kicsi Giorgio-illat, a verejték és a félelem sokkal frissebb szaga sem tudta egészen elfojtani), pár másodpercig így futott vele, aztán rákiabált, hogy ugorjon. A lány engedelmeskedett, ő pedig a csípőjét megragadva feljebb emelte, Cameron Stevens lenyúló keze felé. Moira elkapta a fiú kezét, s Pearson még egyet lendített rajta, hogy Stevens könnyebben felhúzhassa a vagonba.

Pearson erejét eléggé igénybe vette ez a segítség, kissé lemaradt, s ekkor meglátta, nem messze előttük, a teherpályaudvar végét jelző kerítést. A szerelvény átsiklott a drótháló nyílásán, de Pearson nem férhetett el mellette; fel kellett kerülnie rá, mégpedig gyorsan, különben ittragad.

Cam kihajolt a nyitott vagonajtón, körülnézett, észrevette a közeledő kerítést, és megint kinyújtotta a kezét. - *Rajta!* - ordította. - *Menni fog!*

Régebben, amikor Pearson még napi két csomaggal szívott, semmiképp se ment volna. Most azonban ki tudott csikarni magából egy kis többletteljesítményt, a lábából éppúgy, mint a tüdejéből. Egyre gyorsabban vágatott a sínek mellett a szemetes, bizonytalan salakon, rövid ideig együtt is haladt megint a lassan döcögő vonattal, feltartva a kezét, nyújtogatva az ujjait, hogy elérje Stevens kezét, mert a kerítés is egyre nőtt, egyre fenyegetőbbnek látszott. Már jól ki tudta venni a szögesdrót kegyetlen hálóját, az egymásba fogódzó-fonódó rombuszokat.

Ekkor hirtelen tágra nyíltak lelki szemei, és maga előtt látta a feleségét: a nappaliban ült kedvenc karosszékében, arca puffedt volt a sírástól, szeme vörös. Látta, hogy két egyenruhás rendőr közli vele, hogy a férje eltűnt. Még Jenny szépen egymásra rakott kihajlós könyveit is látta mellette a kisasztalon. Valóban be fog ez következni? Igen; ilyen vagy olyan formában valószínűleg. És Lisabeth, aki egyetlen cigarettát se szívott el egész életében, nem fogja észrevenni a fekete szemet és a villogó fogakkal teli száját a rendőrök fiatal arca alatt, akik vele szemben ülnek a pamlagon; nem fogja

látni a nedvedző daganatokat, se a fekete, lüktető vonalak szövevényét csupasz koponyájukon.

Nem fogja tudni. Nem fogja látni.

Áldassék az Isten ezért a vakságért, gondolta Pearson. Tartson mindörökké.

Botladozva rohant a sötét óriáskígyó felé, amely egy nyugatnak tartó Conrail tehervonat volt, az egyik lomhán forgó acélkerék alól felröppenő narancsszínű szikrák felé.

- *Kapcsoljon rá!* - sivitotta Moira, és még jobban kihajolt az ajtón, kezét rimánkodva összetette. - *Nagyon kérem, Brandon, még egy kicsit húzzon bele!*

- *Igyekezzen, ólomláb* - harsogta Cam. - *Nézze azt a rohadt kerítést!*

Nem tudok, gondolta Pearson. Nem tudok jobban igyekezni, nem érdekel a kerítés, nem vagyok többre képes. Szeretnék lefeküdni. Szeretnék aludni.

Aztán eszébe jutott Duke, és mégis sikerült egy kicsit erősítenie. Duke nem volt elég idős ahhoz, hogy tudja: vannak, akik elgyávulnak és eladják a barátaikat, s néha épp azok teszik ezt, akiket bálványozunk, de ahhoz elég idős volt, hogy megmarkolja Brand Pearson karját, és visszatartsa egy sikolytól, amely az életébe kerülhetne. Duke nem akarná, hogy itt rekedjen ezen az ostoba teherpályaudvaron.

Sikerült még egy utolsó hajrát kivágnia, szeme sarkából a drótsövényt figyelve, amely már szinte *repült* felé, és elkapta Cam kezét. Ugrott, érezte Moira kemény fogását a hóna alatt, és gyorsan felkapaszkodott, behúzódott a kocsiba - a másodperc törtrészen múlt, hogy a kerítés nem szakította le a jobb lábfejét, cipőstül, mindenestül.

- Mindenki a fedélzeten, kezdődhet a "Három fiú nagy kalandja" - lihegte -, illusztrálta N. C. Wyeth.

- Micsoda? - kérdezte Moira. - Mit mond? Pearson megfordult, felkönyökölt, zihálva nézett rájuk egy izzadságtól nedves fürtön át. - Nem érdekes - mondta. - Kinek van cigarettája? *Meghalok*, ha nem gyújthatok rá.

Cam és Moira némán meredt rá hosszú másodpercekig, aztán egymásra néztek, és vad nevetés robbant ki belőlük - pontosan ugyanabban a pillanatban. Pearson úgy vélte, ez azt jelenti, hogy szeretik egymást.

Míg a fiatalok ide-oda hemperegtek a teherkocsi padlóján, egymásba akaszkodva és

hahotázva, Pearson felült, és lassan kutatni kezdett tépett, mocskos zakója belső zsebeiben.

- Ahhh - mondta, amikor benyúlt a másodikba, s ujjai a jól ismert formát tapintották. Kivette a megviselt csomagot és felmutatta. - Ezt a győzelemre!

A tehervagon nyitott ajtajának sötétjében, amint a kerekek nyugat felé kattogtak Massachusetts államon keresztül, három kis piros parázs izzott. Egy hét múlva Pearsonék Omahában voltak, s délelőttönként a belvárosban lődörögtek, figyelték azokat, akik kávészüneteiket szakadó esőben is kint töltik, keresték a Tízórai Embereket, vadásztak az Elveszett Törzs Joe Camel hívéül szegődött, elbitangolt tagjaira.

Novemberben már húszan jártak az összejöveteleikre, amelyeket egy elhagyott vaskereskedés hátsó szobájában tartottak La Vistában.

Portyázni a következő év elején kezdtek el: átruccantak a folyón túli Council Bluffsbe, s megöltek harminc roppant meglepett közép-nyugati denevérbankembert és denevérigazgatót. Ez nem volt éppen sok, de Brand Pearson már megtanulta, hogy a denevérek irtása és a cigarettaadag leszorítása legalább egyvalamiben megegyezik: egyszer el kell kezdeni.

(Somogyi Pál László fordítása)

CROUCH END

Mire az asszony végre elment, már hajnali fél három felé járt. Kint, a Crouch End-i őrszoba előtt a Tottenham Lane olyan volt, mint egy folyó kis holtága. London aludt... de London sosem alszik mélyen, és álmai nyomasztóak.

Vetter közrendőr becsukta jegyzetfüzetét: majdnem betelt, miközben az amerikai nő különös, őrült történetét végighallgatta. Az írógépre és a mellette levő polcon várakozó úrlapok halmára nézett. - Reggel, napvilágnál még furább lesz ez a história - mondta.

Farnham közrendőr épp kólát ivott. Jó ideig nem szólalt meg. - A nő amerikai volt, nem igaz? - mondta végül, mintha ez sok mindent - vagy akár mindent - megmagyarázhatna.

- Megy hátra, a sülyesztőbe az egész - hagyta rá Vetter, és körüljártatta a szemét, cigarettát keresett. - De azon tűnődöm, vajon...

Farnham elnevette magát. - Csak nem azt akarja mondani, hogy van, amit elhisz belőle? Na ne! Mást ugrasson, uram!

- Hallott tőlem ilyesmit? Nem. De maga még újonc itt.

Farnham egy kicsit kihúzta magát a székén. Huszonhét éves volt, s aligha tehetett róla, hogy északról, a Muswell Hillről helyezték át ide, vagy hogy Vetter, aki majdnem kétszer olyan idős volt, mint ő, egész szolgálati idejét Londonnak ebben a csendes, tespedt zugában töltötte, a Crouch Enden, ahol soha nem történt semmi.

- Lehetséges, uram - mondta -, de ne vegye tiszteletlenségnek, ha megjegyzem, hogy nekem is benőtt már a fejem lágya, és meg tudom ítélni a dolgokat... a színükről és a visszájukról.

- Dobjon meg egy cigivel, öregem - mondta Vetter, láthatólag mulatva magában. - Ez az! Milyen rendes gyerek maga! - Egy élénkpiros dobozból gyufát vett elő, rágyújtott, aztán egy suhintással eloltotta a gyufát, és csonkját Farnham hamutartójába dobta. A gomolygó füstön át a fiatalemberre meredt. Valaha ő maga is jóképű fickónak számított, de az már régen volt: arcát mély ráncok barázdálták, s orrára kusza térképet rajzoltak az erek. Hát igen, Vetter közrendőr hat Harpot is leeresztett a torkán egy éjszaka... - Szóval maga azt gondolja, hogy a Crouch End nagyon nyugodt hely, igaz?

Farnham vállat vont. Valójában azt gondolta, hogy a Crouch End ásítani való

külvárosi körzet - öccse biztosan kéjjel nevezné "döglesztő Unalom-Uralom"-nak.

- Persze - mondta Vetter. - Látom, hogy azt gondolja. És igaza is van. Tizenegykor itt általában mindenki aludni megy. De én egy csomó különös dolgot éltem át a Crouch Enden. Ha maga csak feleannyi ideig lesz itt, mint én, magának is bőven kijut belőlük. Ebben a hat-nyolc nyugodt háztömbben furább dolgok esnek meg, mint bárhol másutt Londonban - ez túlzásnak hangzik, tudom, de szerintem így van. És ezért félek. Úgyhogy jól beszűrök, és akkor nem félek annyira. Vessen néha egy pillantást Gordon őrmesterre, Farnham, és tegye fel magának a kérdést, hogy miért hófehér a haja a negyven évével. Azt is mondanám, hogy vessen egy pillantást Pettyre, de ezt nemigen teheti meg, ugye? Merthogy Petty 1976 nyarán öngyilkos lett. Az volt a mi legforróbb nyarunk. Igen, az... - úgy látszott, Vetter a megfelelő szót keresi - kegyetlen egy nyár volt. Kegyetlen. Jó páran közülünk már attól tartottak, hogy esetleg áttörnek.

- Kik törnek át és min? - kérdezte Farnham. Érezte, hogy gunyoros mosoly görbíti fel a szája sarkait, de bár tudta, hogy ez korántsem bölcs dolog, képtelen volt elnyomni. Vetter ugyanis a maga módján éppúgy félrebeszél, mint az amerikai nő. Igaz, egy kicsit mindig is kótyagos volt. Valószínűleg az ivás miatt. Ekkor észrevette, hogy Vetter mosolyogva nézi.

- Most azt gondolja, lökött vén fecsegő vagyok, mi? - mondta.

- Dehogy, dehogy - tiltakozott Farnham rossz lelkiismerettel.

- Maga jó képességű srác - mondta Vetter. - Amikor ilyen idős lesz, mint én, nem ezen az őrszobán fogja koptatni a fenekét az egyik íróasztalnál. Legalábbis ha zsarú marad. Gondolja, hogy az marad? El tudja képzelni?

- Igen - mondta Farnham. Így is volt; *el tudta képzelni*. Nem akarta otthagyni a rendőrséget, noha Sheila szerette volna, ha másutt helyezkedik el, ahol számíthat rá. Például a Fordnál, a szerelőszalag mellett. De a gondolatra, hogy a Fordnál kell gürcölnie, Farnhamnek görcsbe rándult a gyomra.

- Én is így gondoltam - mondta Vetter, elnyomva a cigarettát. - A vérében van, igaz? Sokra is viheti, nem fog ittrekedni a jó öreg, unalmas Crouch Enden. De azért van még egy s más, amit nem tud. A Crouch End fura egy hely. Egyszer bele kéne néznie azokba az anyagokba ott hátul, Farnham. Ó, a legtöbbje szokványos ügy... fiúk és lányok, akik megszöktek hazulról, mert hippik akartak lenni vagy punkok, vagy mit tudom én, minek nevezik magukat mostanság... férjek, akik leléceltek (és ha látja a feleségüket, többnyire meg is érti, miért)... felderítetlen gyújtogatások... meglovasított erszények... minden efféle. De akad épp elég olyan história is köztük, amitől megfagy az ereiben a vér. És néhány olyan, amitől felkavarodik a gyomra.

- Tényleg?

Vetter bólintott. - Némelyik nagyon hasonlít arra, amit ettől a szegény amerikai csajtól hallottunk. Sose látja többé a férjét - ezt én mondom magának. - Farnhamre nézett, és megrántotta a vállát. - Akár hiszi, akár nem. Egyre megy, igaz? Az anyagok ott vannak. Hivatalosan "lezáratlan ügyek"-nek nevezzük őket, mert ez mégiscsak udvariasabb formula, mint a "süllyesztő" vagy a "kitörölhetjük-velük-a-seggünket papírok". Búvárkodjon hát bennük, Farnham. Búvárkodjon.

Farnham nem szólt semmit, de valóban elhatározta: "búvárkodni" fog. A gondolat, hogy ott hátul egész sereg olyan históriát találhat, amelyet az imént az amerikai nő elmondott, főbe kólintotta.

- Néha - mondta Vetter, elcsenve még egyet Farnham cigarettáiból - azon töröm a fejem, mit várhatunk a dimenzióktól.

- A dimenzióktól?

- Igen, drága jó fiam; a dimenzióktól. A sci-fi-írók folyton a dimenziókkal traktálnak bennünket, nem? Egyáltalán olvasott már sci-fit, Farnham?

- Nem - felelte Farnham. Úgy látta, bolonddá akarják tenni, mégpedig nagyon furfangos módon.

- Ismeri Lovecraftot? Olvasott valamit tőle?

- Sose hallottam róla - felelte Farnham. Az utolsó szépirodalmi mű ugyanis, amit saját jószántából elolvasott, egy kis viktoriánus modorban megírt elbeszélés volt, a *Két selyemricseszes úriember*.

- Nos, ez a Lovecraft nevű pasas örökké a dimenziókról irkált - mondta Vetter, előszedve élénkpiros gyufáskatulyáját. - A hozzánk közeli dimenziókról. Amik tele vannak halhatatlan szörnyekkel: az ember beleőrülne, ha csak egy pillantást vetne rájuk. Marhaság, persze, hátborzongató marhaság. De ha néha bevetődik ide egy ilyenvalaki, tanakodni kezdek, hogy vajon az *egész* marhaság-e. Ilyenkor, mikor csend van és késő éjszaka, mint most is, arra gondolok, hogy a mi egész világunk, minden, amit kedvesnek, normálisnak és egészségesnek tartunk, talán olyan, mint egy levegővel töltött nagy bőrlabda. Itt-ott azonban a bőr majdnem teljesen el van kopva. Ezekon a helyeken a válaszfalak vékonyabbak. Ért engem?

- Igen - felelte Farnham, de gondolatban hozzátette: *Azt is mondhattam volna, Vetter, hogy "Kapd be!", mert ezt szoktam mondani annak, aki ugratni próbál.*

- Aztán megállapítom magamban: "a Crouch End is olyan hely, ahol vékony a fal". Szamárság, de ilyesmik járnak a fejemben. Alighanem túl élénk a fantáziám; anyám legalábbis mindig ezt mondta.

- Igazán?

- Igen. És tudja, még mit gondolok?

- Nem, uram... fogalmam sincs.

- Highgate-tel általában semmi baj, ezt gondolom: ott éppen olyan vastag a fal, amilyenek szeretnénk köztünk és a dimenziók között, és a Muswell Hillen dettó. De vegyük most Archwayt és Finsbury Parkot. Ezek szintén határosak a Crouch Enddel. Mind a két helyen vannak barátaim, és tudják, hogy érdekelnek bizonyos dolgok, amiknek nincs ésszerű magyarázatuk. Bizonyos őrült históriák, amiket, fogalmazzunk így, olyan emberek mondanak el, akiknek semmi hasznuk abból, hogy őrült históriákat agyalnak ki.

Eszébe jutott már, Farnham, hogy feltegye magának a kérdést: ugyan minek mondta el nekünk ez az asszony mindazt, amit elmondott, ha nem volt igaz?

- Hát...

Vetter meggyújtott egy gyufát, és Farnhamre nézett fölötte. - Csinos fiatal nő, huszonhat éves, két gyereke van, ott alszanak a hoteljében, a férje fiatal ügyvéd, jól menő irodával Milwaukee-ben vagy másutt. Mi haszna belőle, hogy idejön, és olyan dolgokkal próbál etetni bennünket, amilyeneket csak a Hammer-filmekben látni?

- Nem tudom - mondta Farnham feszengve. - De talán van valamilyen magya...

- Én tehát arra gondolok - vágott a szavába Vetter -, hogy ha csakugyan vannak "elvékonyodások", akkor az egyik Archwaynél és Finsbury Parknál kezdődik... de a legvékonyabb rész itt van a Crouch Enden. És arra gondolok, mi lenne, ha az a maradék bőrréteg, amely a labda belsejétől még elválaszt bennünket, egy szép napon... végképp elválna? Mi lenne ezen a bizonyos napon, ha akár a fele is igaz annak, amit ez az asszony mesélt?

Farnham hallgatott. Most már azt is valószínűnek tartotta, hogy Vetter közrendőr hisz a tenyérjósításban, a koponyaértelmezésben és a rózsakeresztesekben.

- Olvasgasson csak ott hátul - mondta Vetter, és felállt. Roppanás hallatszott, amikor két kezét a vesetájékára téve kihúzta magát. - Megyek, szívok egy kis friss levegőt.

Kiment. Farnham vegyes érzelmekkel - mulatva és bosszankodva - nézett utána. Vetter hóbortos, az tény. Amellett fene nagy cigitarhás. Márpedig a cigi nem olcsó ebben a szép új világban, a jóléti államban. Felvette az asztalról Vetter jegyzetfüzetét, s lapozgatni kezdte a "csaj" históriáját.

És igenis át fogja olvasni a süllyesztő anyagait.

Mert biztos jókat fog röhögni.

A "csaj" - vagy a fiatal nő, ha "politikailag korrektek" akarunk lenni (és akkoriban úgy látszott, minden amerikai erre törekszik) - előző este negyed tizenegykor rontott be az őrszobára, haja nedves csimbókokban lógott arca körül, szeme kidülledt. Táskáját a szíjánál fogva vonszolta.

- Lonnie - mondta. - Kérem, keressék meg Lonnie-t!

- Hogyne, mindent megteszünk, hogy megtaláljuk - mondta Vetter. - De előbb árulja el nekünk, hogy ki az a Lonnie.

- Lonnie halott - mondta a fiatal nő. - Tudom, hogy halott. - Sírni kezdett. Aztán nevetni - vagy inkább vihogni. Táskáját maga elé ejtette. Hisztériás roham kerítette hatalmába.

Az őrszoba, munkanap és késő este lévén, elég néptelen volt. Raymond őrmestert egy pakisztáni nő foglalta le, szinte földöntúli nyugalommal mondván el neki, hogyan szabadította meg a táskájától a Hillfield Avenue-n egy suhanc, akin futballtetoválások díszlettek, s aki kékre festett haját hatalmas taréjban viselte. Vetter látta, hogy Farnham bejön az előszobából, miután leszedett néhány régi plakátot (BEFOGADNA SZÍVÉBE ÉS OTTHONÁBA EGY KILÖKÖTT GYEREKET?), és kitett egypár újat (A BIZTONSÁGOS ÉJSZAKAI KERÉKPÁROZÁS HAT SZABÁLYA).

Vetter intett Farnhamnek, hogy jöjjön, Raymond őrmesternek pedig - aki rögtön körülnézett, amikor az amerikai nő hisztériába hajló hangját meghallotta -, hogy maradjon. Raymond, aki úgy tördelte a zsebmetszők ujjait, akár a gyufaszálakat ("Ugyan már, öregem - mondta mindig, amikor kérdőre vonták e törvénytelen módszer miatt -, amit ötvenmillió ázsiai művel, az nem lehet helytelen"), nem az az ember volt, aki egy hisztériás nővel bánni tud.

- Lonnie! - sikoltotta a jövevény. - Jaj, segítsenek, elkapták Lonnie-t!

A pakisztáni nő a fiatal amerikai nő felé fordult, nyugodtan szemlélte néhány

pillanatig, majd visszafordult, és tovább mesélte Raymond őrmesternek, hogyan tépték ki kezéből a táskáját.

- Kisasszony... - kezdte Farnham közrendőr.

- Mi folyik ott kint? - suttogta az amerikai nő. Zihálva lélegzett. Bal arcán Farnham karcolást vett észre. Csinos kis macska volt, szemrevaló, kicsiny, de hetyke csöcsökkel és dús aranybarna hajjal. Ruhadarabjai közepesen drágák voltak. Egyik cipőjének hiányzott a sarka.

- Mi folyik ott kint? - ismételte meg. - Szörnyetegek...

A pakisztáni nő megint odanézett... és elmosolyodott. Fogai szuvasak voltak. Aztán hirtelen, mintha bűvészmutatvány volna, eltűnt arcáról a mosoly, s átvette Raymond-tól az ELVESZETT VAGY ELLOPOTT TÁRGYAK feliratú űrlapot.

- Kerítsen a hölgynek egy csésze kávé, és hozza a hármasba - mondta Vetter. - Ugye meginná egy csésze kávé, asszonyom?

- Lonnie - suttogta az. - Tudom, hogy halott.

- Most pedig eljön szépen az öreg Ted Vetterrel, és egykettőre tisztába tesszük ezt a dolgot - mondta neki a rendőr, és felsegítette. Az asszony halk, panaszos hangon még akkor is beszélt, amikor Vetter, óvatosan átkarolva a derekát, elvezette. És bizonytalanul bicegett a letört cipősarka miatt.

Farnham hamarosan megjelent a kávéval a hármasban, egy csupasz fehér falú kis helyiségben, amelyben mindössze egy viharvert asztal és négy szék, s az egyik sarokban egy vízűtő kanna állt. Letette a kávé az asszony elé.

- Tessék, asszonyom - mondta. - Ez jót fog tenni. Szereztem cukrot is, ha...

- Nem bírom meginni - mondta az asszony. - Nem bírnám... - Aztán mégis felvette a porceláncsészét, valakinek a rég ittfelejtett blackpooli emlékét: úgy fogta át mindkét kezével, mintha melegre vágyna. Keze erősen reszketett, s Farnham szeretett volna szólni neki, hogy tegye le, mert még kiloccsintja a kávé és leforázza magát.

- Nem bírnám - mondta még egyszer. Aztán ivott a kávéból, továbbra is két kézzel tartva a csészét, akár az erőlevest ivó gyerek. És amikor a két rendőrre nézett, a tekintete is gyermeki volt: ártatlan, elcsigázott, rimánkodó... és mondhatni kétségbeesett. Mintha a megrázkódtatás, amely érte, valahogy visszafiataltotta volna; mintha egy láthatatlan kéz nyúlt volna le az égből, és letörölte, kitörölte volna az elmúlt húsz év minden nyomát: a Crouch End-i kis fehér kihallgatósobában egy

felnőtteknek való amerikai ruhákba bújt gyerek ült.

- Lonnie - mondta. - A szörnyek - mondta. - Ugye segítenek nekem? Kérem, segítsenek nekem! Talán nem is halt meg. Talán...

Amerikai állampolgár vagyok! - kiáltotta hirtelen, majd mintha valami roppant szégyenletes dolgot mondott volna, zokogásban tört ki.

Vetter finoman megveregette a vállát. - Ugyan, ugyan, asszonyom. Azt hiszem, tudunk segíteni magának, megkeressük Lonnie-t. A férje, ugye?

Az asszony, tovább zokogva, bólintott. - Danny és Norma a hotelben van... a pótmanával... biztos alszanak... és majd várni fogják, hogy megcsókolja őket, mikor visszamegyünk...

- Jó lenne, ha meg tudna nyugodni végre, és elmondaná nekünk, hogy mi történt.

- És hogy *hol* - tette hozzá Farnham. Vetter rosszalló pillantást vetett rá.

- De hát éppen ez az! - kiáltotta az asszony. - Nem tudom, hogy *hol*! És még azt se tudom biztosan, hogy *mi* történt, kivéve, hogy *i-i-iszonyú* volt!

Vetter már elővette jegyzetfüzetét. - Mi a neve, asszonyom?

- Doris Freeman. A férjem Leonard Freeman. Az Inter-Continentalban lakunk. Amerikai állampolgárok vagyunk. - Úgy látszott, a nemzeti hovatartozás hangoztatása ezúttal némi biztonságérzést ad neki. Kortyolt a kávéból, és letette a csészét. Farnham látta, hogy a tenyere egész vörös. *Majd még érezni fogod ezt, szivi*, gondolta.

Vetter gondosan feljegyezte az adatokat. Aztán egy pillanatra, alig észrevehetően, Farnhamre villant a szeme.

- Vakációzni jöttek át Európába? - kérdezte.

- Igen... úgy volt, hogy két hétig leszünk itt, aztán Spanyolországba megyünk. Barcelonában akartunk tölteni egy hetet... De ezzel nem találhatjuk meg Lonnie-t!

- Csak a körülményeket próbáljuk tisztázni, Mrs. Freeman - mondta Farnham. Önkéntelenül is halkán beszéltek mind a ketten, igyekeztek lecsendesíteni az asszonyt. - Hát akkor fogjon bele, mondja el nekünk, mi történt. Egész egyszerűen, ahogy eszébe jut.

A kezdet meglepte őket.

- Miért olyan nehéz taxit kapni Londonban? - kérdezte Doris Freeman.

Farnham nemigen tudta, mit mondjon, Vetter azonban úgy válaszolt, mintha a kérdés szorosan a tárgyhoz tartozna.

- Több oka lehet, asszonyom. Például, hogy sok a turista. Miért? Nehezen találtak olyan valakit, aki hajlandó volt kihozni magukat a Crouch Endre?

- Igen. Háromkor indultunk el a szállodából, és először a Hatchard'sba mentünk. Ismeri?

- Igen, asszonyom - mondta Vetter. - Szép nagy könyvesbolt, ugye?

- Az Inter-Continentalnál rögtön kaptunk taxit... egész sor állt a szálloda előtt. De amikor kijöttünk a Hatchard'sból, egyet se láttunk. És amikor végre *méltóztatott* megállni egy, a sofőr csak nevetett, és megrázta a fejét, amikor Lonnie közölte, hogy a Crouch Endre akarunk menni.

- Ja, ha a külső kerületekről van szó, nagyon pofátlanok tudnak lenni ezek a szarjankók... már elnézést, asszonyom - mondta Farnham.

- Lonnie egy font borraivalót ajánlott fel neki, mégsem állt kötélnek - mondta Doris Freeman, s a hangján érződött, hogy ezt még most sem tudta megemészteni: igazi amerikai volt. - Majdnem fél órát vártunk, amíg jött egy taxis, aki azt mondta, felvesz bennünket. Ekkor már fél hat volt, talán háromnegyed hat. És Lonnie ekkor fedezte fel, hogy elvesztette a címet...

Megint megmarkolta a csészét.

- Kit akartak meglátogatni? - kérdezte Vetter.

- A férjem egyik kollégáját. Egy John Squales nevű ügyvédet. A férjem még nem találkozott vele, de az irodáik... - Bizonytalan mozdulatot tett.

- Kapcsolatban álltak?

- Igen, azt hiszem. Amikor Mr. Squales megtudta, hogy Londonban fogunk vakációzni, meghívott bennünket magához vacsorára. Lonnie természetesen mindig az irodájába címezte a leveleit, de Mr. Squales lakáscíme is megvolt neki egy cédulán. Miután beszálltunk a taxiba, felfedezte, hogy elvesztette. Egyedül arra emlékezett, hogy a lakás valahol a Crouch Enden van.

Ünnepélyesen nézett a két rendőrré.

- Crouch End - szerintem csúnya név.*

Vetter megkérdezte: - És akkor mit csináltak?

Doris Freeman beszélni kezdett. Mire befejezte, elfogyott az első csésze kávéja és jórészt a második is, s Ted Vetter számos oldalt írt tele nagy, kövér betűivel.

Lonnie Freeman jól megtermett ember volt, s ahogy előredőlt a fekete kocsi széles hátsó ülésén, hogy a vezetővel beszélhessen, Doris megdöbbsent, mert egészen olyanak látta, mint amikor először akadt meg a szeme rajta egy egyetemi kosárlabdameccsen az utolsó évükben: ott ült a padon, két térde valahol fent, a füle táján leledzett, vaskos csuklóban folytatódó keze a lábszárai közt csüngött. Csak akkor kosarassort volt rajta s a nyakában törülköző, most pedig öltönyt viselt, nyakkendővel. Nem sok ilyen mérközésen vett részt, gondolta Doris szeretettel, mert mi tagadás, nem kosarazott túl jól. És elvesztett bizonyos címeket.

A taxis elnézően hallgatta az elveszett cím történetét. Idősebb ember volt, s könnyű nyári anyagból készült sötét öltönyével épp az ellentéte a lompos New York-i taxisoknak. Csak a kockás gyapjúsapkája ütött el az öltözetétől, de az se bántóan: kedves kis karakánságot adott neki. Kint a Haymarketen végtelen sorokban haladtak a járművek, s a közeli színház plakátjaiból ítélve *Az operaház fantomjának* diadalmenete is végtelennek ígérkezett.

- No, mondok én magának valamit, főnök - így a taxis. - Elviszem magukat a Crouch Endre, megállunk egy telefonfülkénél, megnézi az illető címet, aztán hipp-hopp, már ott is vagyunk.

- Nagyszerű! - mondta Doris, és így is gondolta. Hat napja voltak Londonban, és nem emlékezett rá, hogy bárhol találkozott volna szívesebb vagy civilizáltabb emberekkel.

- Köszönöm - mondta Lonnie, és hátradőlt. Átölelte Dorist, és elmosolyodott. - Látod? Semmi probléma.

- De ez nem a te érdemed - gonoszkodott az asszony, és tréfásan hasba bokszolta.

- Rendbe' van - mondta a taxis. - Akkor hajrá, irány a Crouch End!

Augusztus vége volt, s kitartó meleg szél fúj, az úttestre sodorva a zörgő-csörgő szemetet, és meg-meglibegtetve a munkából hazafelé tartó férfiak és nők zakóját, szoknyáját. A nap lenyugodni készült, s amikor felbukkant az épületek között, Doris látta, hogy kezdi felvenni vöröses alkonyi színét. A taxis dudorászott. Derekán Lonnie karjával Doris megnyugodott - az utóbbi hat napban több időt töltött a férjével, mint egész évben, legalábbis úgy érezte, s boldogan fedezte fel, hogy ezt élvezzi is. Amellett Amerikából se mozdult még ki eddig, s újra meg újra figyelmeztetnie kellett magát, hogy Angliában van, hogy *Barcelonába* fog menni, alig néhány ezer embernek van ilyen szerencséje.

Ekkor a nap eltűnt egy épületsor mögött, s Doris szinte azonnal elvesztette a tájékozódási képességét. Már korábban rájött, hogy a taxizásnak Londonban ez az eredménye. London roppant labirintusa a *Road*-oknak és *Mew*-knak és *Hill*-eknek és *Close*-oknak (sőt *Inn*-eknek is), és Doris sehogy sem értette, hogyan tud itt bárki is kiigazodni. Amikor ezt előző nap megemlítette Lonnie-nak, azt a választ kapta, hogy mindenki nagyon vigyáz... nem tűnt még fel neki, hogy minden taxisnak ott van a keze ügyében a *London utcajegyzéke*, gondosan bedugva a műszerfal alá?

Ez volt a leghosszabb taxiútjuk. Az elegáns negyed lassan elmaradt mögöttük (bár Dorisnak az a képtelen érzése támadt, hogy körbe-körbe mennek). Áthaladtak egy lakótelepen, amelynek egyforma házai akár lakatlanok is lehettek, mert az életnek semmi jelét sem mutatták (nem, helyesbített Mrs. Freeman, elmondva élményeit Vetter-nek és Farnhamnek a kis fehér szobában, látott egy kisiút, aki a járda szélén ült, és gyufákat gyújtogatott), aztán egy olyan részen, ahol kicsiny, ütött-kopott boltok és gyümölcsösstandok voltak, és aztán - nem csoda, ha Londonban autózva az idegen végül is egészen összezavarodik - úgy látszott, hirtelen visszajutottak ugyanabba az elegáns negyedbe.

- Még egy McDonald's is volt ott - mondta Doris Vetternek és Farnhamnek, azon a hangon, amelyen csak a szfinxról és a függőkertekről szokás beszélni.

- Nahát! - mondta Vetter kellő ámulattal és áhítattal. Mrs. Freeman memóriája a jelek szerint teljesen kitisztult, s ő nem akarta kizökkenteni ebből a hangulatból, legalábbis addig, amíg el nem mond mindent, amit csak tud.

Elhagyták az elegáns negyedet is, fő díszével, a McDonald'sszal. Rövid ideig szabad területen haladtak, s a nap most már tömör narancssárga labdaként lebegett a láthatáron, különös fénnel árasztva el az utcákat: a szemlélőnek az volt a benyomása, hogy a járókelők mindjárt lánggra lobbannak.

- Ekkor kezdtek megváltozni a dolgok - mondta Doris. Hangja valamivel halkabb lett. Keze megint reszketett.

Vetter feszült figyelemmel hajolt előre. - Megváltoztak? Hogyan? Hogyan változtak meg a dolgok, Mrs. Freeman?

Egy újságos kirakata előtt mentek el, mondta Doris, s a kinti táblán ez állt:
HATVANAN VESZTEK ODA A FÖLD ALATTI SZÖRNYŰSÉGBEN.

- Lonnie, nézd csak!

- Mit? - Nyújtogatta a nyakát, tekergette a fejét, de az újságos üzlete már eltűnt mögöttük.

- Ez volt kiírva: "Hatvanan vesztek oda a földalatti szörnyűségben."

- Hogyhogy? Talán karambol volt a földalattin?

- Sejtelmem sincs. - Doris előrehajolt. - Nem tudja, kérem, mire vonatkozott ez? Karambol lett volna a földalattin?

- Összeütközés, asszonyom? Nem tudok róla.

- Van rádiója?

- Itt a kocsiban nincs, asszonyom.

- Lonnie?

- Hmmm?

De látta, hogy Lonnie-t már nem érdekli az ügy. Újra kiforgatta a zsebeit (és mivel a mellényes öltönye volt rajta, jó néhányat kellett kiforgatnia), még egyszer megpróbálta előkeríteni azt a bizonyos cédulát John Squales címevel.

A krétával a táblára írt mondat minduntalan felvillant Doris agyában. HATVANAN HALTAK MEG A FÖLDALATTI-KARAMBOLBAN: ez lett volna a helyes megfogalmazás. De... HATVANAN VESZTEK ODA A FÖLD ALATTI SZÖRNYŰSÉGBEN. Ez nyugtalanná tette. Az újságíró nem a "meghal", hanem az "odavész" szót használta, mint a régi idők tudósítói, akik mindig így adták hírül, hogy valahol ismét tengerészek fulladtak bele a tengerbe.

FÖLD ALATTI SZÖRNYŰSÉG.

Ez se volt ínyére. Sírokra, csatornákra kellett gondolnia, meg hervatag-halavány,

förtelmes valamikre, amint hirtelen kirajzanak a pályatestek alagútjaiból, karjaikkal (polipkarjaikkal?) átnyalábolják a peronokon várakozó boldogtalan utasokat, és bevonszolják őket a sötétbe...

Jobbra fordultak. A sarkon három bőrruhás fiú ácsorgott motorkerékpárja mellett. Egy pillantást vetettek a taxira, s Dorisnak - a lenyugvó nap ebből a szögéből szinte pontosan az arcába sütött - egy másodpercre úgy rémlett, a motorosoknak nincs is emberi fejük. Ebben az egyetlen másodpercben undorítóan biztos volt benne, hogy a fekete bőrdzsekik felett sima patkányfejek ülnek, hogy fekete patkányszemek villannak a taxijukra. Aztán a fény iránya egy picit megváltozott, s látta, hogy természetesen tévedett: három fiatalember cigarettázott csak az amerikai édességbolt egyik brit változata előtt.

- Megérkeztünk - mondta Lonnie, abbahagyva a keresgélést és kimutatva az ablakon. Egy tábla mellett haladtak el, amelyen ez állt: CROUCH HILL ROAD. Régi téglaházak fogták körül a taxit, s néztek le rá üres ablakszemeikkel, mint megannyi álmos matróna. Két- és háromkerekű bringákon néhány gyerkőc rohángált ide-oda. Két másik gördeszkával próbálkozott, nem nagy sikerrel. Munkából hazatért apák üldögéltek együtt itt-ott, fújták a füstöt, beszélgettek, figyelték a gyerekeket. Mindez megnyugtatóan normálisnak látszott.

A taxi egy barátságatlan küllemű vendéglő előtt állt meg - ablakában elkoszolódott kis tábla hirdette; MINDENNEMŰ SZESZES ITAL KAPHATÓ, középen pedig egy jóval nagyobb tudatta, hogy odabent curryt is árusítanak, amely elvihető. A belső párkányon óriási szürke macska aludt. A vendéglő mellett telefonfülke állt.

- Helyben volnánk, főnök - mondta a taxis. - Maga megkeresi a barátja címit, én pedig megtalálom őt magát.

- Nagyon helyes - mondta Lonnie, és kiszállt.

Doris még üldögélt egy-két percig a kocsiban, aztán ő is kiszállt, mert szükségét érezte, hogy kinyújtóztassa a lábát. A meleg szél még mindig fújt. Belekapott a szoknyájába, majd a lábszárára tapasztott egy nyilván régóta hányódó fagyaltospapírt. Utálkozó fintorral távolította el. Amikor felnézett, épp a tüköruvegből készült ablak másik oldalán fekvő hatalmas szürke kandúrra esett a tekintete. Az is ránézett - félszemű volt, pillantása kifürkészhetetlen. Fél pofáját is tönkrekaristolták egy hajdani viadalban. Nem maradt belőle más, mint valami torz, elhegesedett, rózsaszínű massa, a szem helyén opálos hályog és néhány szőröcsomó.

Az üvegen át hangtalanul rányávogott Dorisra.

Az asszony undorral elfordult, a telefonfülkéhez ment, s az egyik piszkos üvegfalon

át benézett. Lonnie a hüvelyk- és mutatóujjával kört formált, és intett neki. Aztán egy tízpennyst dugott a készülékbe, és beszélt valakivel. Nevetett - az üvegfalon keresztül azonban semmit sem lehetett hallani. Akárcsak a macska nyávogásából. Doris most megint odanézett, de a vendéglő ablaka üres volt. Látta, hogy bent félhomály van, a székek az asztalokon, s egy öregember söpröget. Amikor ismét Lonnie-ra nézett, az épp feljegyzett valamit. Majd eltette a tollát, s a papírdarabbal a kezében - Doris annyit ki tudott venni, hogy egy cím van rajta - mondott még egyet-mást, aztán letette a kagylót, és kijött.

Diadalmasan lobogtatta meg a címet. - Hurrá, ez itt a... - Átnézett Doris válla felett, és szemöldöke összerándult.

- Hova a fenébe lett az a *hülye* taxi?

Doris sarkon fordult. A taxi eltűnt. Ott, ahol az imént állt, csak a járda széle látszott, meg néhány szélfúttá, lomhán mozgó papír a csatornában. Az utca túloldalán két gyerek huzakodott vihogva. Doris észrevette, hogy egyiküknek kacska az egyik keze - karomszerű. Eddig azt hitte, az Országos Egészségügyi Szolgálatnak van gondja az ilyen dolgokra. A gyerekek is átnéztek a másik oldalra, látták, hogy figyeli őket, megint vihogni kezdtek, és összeakaszkodtak.

- Nem tudom - mondta Doris. Zavarban volt, s egy kicsit kábának érezte magát. A hőség, az állandó szél, amely nem erősödött fel, de nem is ült el egyetlen percre sem, a sajátos fény, amely mintha festett lett volna...

- Hány óra volt ekkor? - kérdezte hirtelen Farnham.

- Nem tudom - felelte Doris Freeman, kizökkenve beszámolójából. - Hat, gondolom. Vagy talán hat óra húsz.

- Értem, folytassa - mondta Farnham, jól tudván, hogy augusztusban a napnyugta - a legnagyobb számítás szerint is - jóval hét után kezdődik.

- Mégis, mit csinált ez a pasas? - kérdezte Lonnie, tovább nézelődve erre-arra. Mintha azt várná, hogy felháborodásának meglesz a hatása, s a taxijuk ismét felbukkan. - Csak úgy fogta magát és odébbállt?

- Talán amikor felemelted a kezedet - mondta Doris, felemelve a saját kezét, s hüvelyk- és mutatóujját összegörbítve, mint Lonnie a telefonfülkében -, talán amikor ezt csináltad, azt hitte, intesz neki, hogy elmehet.

- Sokáig kellett volna integetnem neki, hogy elmenjen, hisz kettő-ötvenet mutatott az órája - dűnnyögte Lonnie, s a járda széléhez ment. A Crouch Hill Road túloldalán még mindig viháncolt a két gyerek. - Hé! - kiáltotta Lonnie. - Hé, srácok!

- Maga amerikai, uram? - kiáltott vissza a kacska kezű fiú.

- Igen - mondta Lonnie mosolyogva. - Láttátok itt a taxit? Láttátok, merre ment?

Úgy tetszett, a két gyerek elgondolkodik a kérdésen. A fiú huzakodótársa egy ötévesforma kislány volt, rendetlen, szétálló barna copfokkal. Most a túloldali járda széléhez jött, két kezéből szócsövet formált, s változatlanul mosolyogva odakiáltotta - a kezei alkotta hangszórón és a mosolyán át odasívította nekik: - *Eridj a francba, te buzi Joe!*

Lonnie-nak leesett az álla.

- *Uram! Uram! Uram!* - rikoltozta a fiú, vadul tisztelegve a hibás kezével. Aztán mindketten nyakukba szedték a lábukat, befordultak a sarkon, és eltűntek, csak a nevetésük visszhangját hagyva hátra.

Lonnie döbbenten nézett Dorisra.

- Azt hiszem, akad egypár srác a Crouch Enden, aki nem rajong túlságosan az amerikaiakért - mondta tétován.

Doris idegesen nézett körül. Az utca most kihaltan látszott.

Lonnie átölelte. - Hát, édesem, valószínűleg gyalognunk kell.

- Nekem semmi kedvem hozzá. Lehet, hogy ez a két kölyök a bátyjaiért ment. - Nevetett, hogy mutassa: csak tréfál, de a nevetése kissé élesre sikerült. Az este valamilyen szürreális jelleget kapott, s ez nem tetszett neki. Úgy érezte, jobb lett volna, ha a szállodában maradnak.

- Mást pedig nemigen tehetünk - mondta Lonnie. - Ebben az utcában éppenséggel nem érnek egymásba a taxik, nem igaz?

- Lonnie, mi lehet az oka, hogy ez a taxis így faképnél hagyott bennünket? Olyan *kedves* embernek látszott!

- Sejtelmem sincs. De John egész jól elmagyarázta, merre kell menni. Egy Brass End nevű utcában lakik, ez egy egész kicsi zsákutca, azt mondta, nincs benne az *Utcajegyzék*-ben. - Miközben beszélt, elindult Dorisszal - otthagyták a telefonfülkét, a

vendéglőt, ahol curryt is lehetett vásárolni, a járdát, amely ezúttal üres volt. Ismét nekivágtak a Crouch Hill Roadnak. - Befordulunk jobbra a Hillfield Avenue-ra, azon elmegyünk a fele tájáig, és balra, aztán az első keresztutcán jobbra... vagy balra? Mindegy, a Petrie Streetre kell kilyukadnunk. Balra a második a Brass End.

- És ezt mind meg tudad jegyezni?

- Koronatanú vagyok - düllesztette ki a mellét Lonnie, s Doris kénytelen volt elnevetni magát. Lonnie mindig jobbnak tudta feltüntetni a helyzetet.

Az őrszoba folyosójának a falán ott függött a Crouch End-i körzet térképe, s ez jóval részletesebb volt, mint az átlagos London-térképek. Farnham odament, s kezét zsebre dugva tanulmányozni kezdte. Az őrszoba most nagyon csendes volt. Vetter még nem jött be - remélhetőleg alaposan kiszellőzteti azt a szeszgőzös fejét -, és Raymond is rég végzett már a pakisztáni nővel, akitől elcsaklították a táskáját.

Farnham arra a pontra tette az ujját, amelyről a leginkább feltételezhető volt, hogy a taxis ott hagyta cserben őket (persze csak ha bármit is el lehetett hinni abból, amit az asszony elmondott). Innen egész egyszerűen eljuthattak volna a barátjuk házához. Crouch Hill Road, Hillfield Avenue, aztán balra a Vickers Lane-re, azon tovább, és megint balra a Petrie Streetre. A Brass End, amely úgy ágazott ki a Petrie Streetből, mintha valakinek utólag jutott volna eszébe, hogy szükség van rá, alig hat-nyolc háznyi hosszú volt. És az egész út összevissza talán egy mérföld. Ennyit még amerikaiak is megtehettek volna anélkül, hogy eltévednek.

- Raymond! - kiáltotta. - Itt van még?

Raymond őrmester bejött. Már civilben volt, épp a könnyű ballondzsekijébe bújt bele. - Legfeljebb egy percig, pelyhes állú kis kedvencem.

- Hagyja ezt - szólt rá Farnham, de azért mosolygott. Egy kicsit félt Raymondtól. Elég volt egy pillantás erre a dilinyós buzeránsra, hogy az ember tudja: túl közel áll ahhoz a kerítéshez, amely a rendes fickók táborát elválasztja a gazfickókétól. Bal szája sarkától cikcakkos fehér forradás húzódott, mint valami vastag zsinor, majdnem az ádámcsutkáig. Azt állította, egy zsebtolvaj egyszer kis híján elvágta a torkát egy fűrészfogas palackdarabbal. Azt állította, ezért tördeli az ujjait. Farnham erre azt mondta magában: *túró*. Azt mondta magában, Raymond azért tördeli az ujjakat, mert szereti hallani a ropogásukat, főképp amikor az ízületek pattannak szét.

- Van egy cigije? - kérdezte Raymond.

Farnham felsóhajtott, és adott neki egyet. Amikor rágyújtott, megkérdezte tőle: -

Van valami curry-bolt a Crouch Hill Roadon?

- Nem tudok róla, édes pici bogaram - mondta Raymond.

- Pontosan így gondoltam.

- Van valami hézag, szívem?

- Nincs - vágta rá Farnham kissé túl élesen, mert eszébe jutott Doris Freeman összecsomósodott haja és merev tekintete.

A Crouch Hill Road végéhez közeledve Doris és Lonnie Freeman befordult a Hillfield Avenue-ra, amelyet tekintélyes és tetszetős házak szegélyeztek - látszat, kulcsín az egész, gondolta Doris, belül valószínűleg sebészi pontossággal vannak egy- és többszobás lakásokra szétmetélve.

- Eddig minden rendben - mondta Lonnie.

- Igen, úgy... - kezdte Doris, s ekkor lettek figyelmesek a halk nyöszörgésre.

Megtorpantak. A nyöszörgés jobbról hallatszott, egy velük szinte egy vonalban lévő magas sövény felől, amely kis udvart vett körül. Lonnie a hang irányába indult, de Doris megragadta a karját. - Lonnie, ne menj!

- Miért ne menjek? Valakinek baja történt.

Doris nyugtalanul követte. A sövény magas volt, de keskeny. Lonnie szét tudta húzni az ágakat - négyszögletes kis gyeptárult eléjük, virágokkal körülültenve. A gyeptárult nagyon zöld volt. Közepén fekete, füstölögő folt - vagy legalábbis Doris első pillantásra annak gondolta. Amikor újra kilesett Lonnie háta mögül - a válla felett nem nézelődhetett, lévén a férje sokkal magasabb -, látta, hogy a folt - gödör, s nagyjából ember formájú. A füstcsíkok abból szálltak fel.

HATVANAN VESZTEK ODA A FÖLD ALATTI SZÖRNYŰSÉGBEN - jutott eszébe hirtelen.

A nyögések a gödörből hallatszottak, s Lonnie kezdett átnyomakodni a sövényen.

- Lonnie - mondta Doris -, kérlek, ne menj oda!

- Valakinek baja történt - ismételte meg Lonnie, s néhány gyors mozdulattal, amit súrlódás és tépés zaja kísért, áttört a még előtte levő sövényrészen. Doris látta, hogy

elindul a gödör felé, aztán az ágak visszacsapódtak, s épp csak sejlett az alakja, amint határozottan haladt előre. Megpróbált utánamenni, de hiába, a sövény rövid, merev ágai jól összekarmolták. Ujjatlan blúz volt rajta.

Megrémült.

- Lonnie! - kiáltotta. - Lonnie, gyere vissza!

- Egy pillanat, szívem!

A ház közönyösen nézett rá a sövény fölött. A nyögések folytatódtak, de halkabban, s torokhangúak lettek, valamiképp vidámak. *Ezt* nem veszi észre Lonnie?

- Hé, van ott lent valaki? - hallotta Lonnie hangját. - Van ott... ó! Hé! *Jézusom!* - És Lonnie felüvöltött. Doris még sose hallotta üvölteni, s ettől a hangtól mintha vizeztömlővé változott volna a lába. Kétségbeesetten keresett rést a sövényen, ösvényt - semmit se talált. Lelki szemei előtt képek villantak fel: a motorosok, akik egy pillanatra patkányoknak látszottak, a macska a megtépázott rózsaszín képével, a fiú a karomszerű kezével.

Lonnie! - akarta sikoltani, de nem jött ki hang a torkán.

Most küzdelem zaja hallatszott. A nyögés abbamaradt. Más ütötte meg a fülét: csobbanások, loccsanások a sövény túloldalán. És egyszer csak megint ott volt előtte Lonnie: úgy repült át a poros-zöld, szűrős ágak falán, mintha hatalmasat taszítottak volna rajta. Zakója bal ujjja rongyos volt s lefröcskölve valami fekete anyaggal, amely füstölöggni látszott, ahogy a gödör is füstölgött a gyep közepén.

- Fuss, Doris!

- Lonnie, mi...

- *Fuss!* - Lonnie arca halálsápadt volt.

Doris kétségbeesetten forgatta a fejét, nincs-e a közelben rendőr. Vagy *akárki*. A Hillfield Avenue azonban olyan volt, mintha egy nagy, kihalt város egyik útja volna: sehol sem látta életnek a jelét. Aztán megint a sövényre nézett, és észrevette, hogy mozog mögötte valami, a feketénél feketébb valami - ébenfekete volt, szinte a fény ellentéte.

És meg-megcsobbant.

A következő pillanatban a sövény rövid, merev ágai susogni kezdtek. Doris

megbabonázva meresztette a szemét. Az idők végezetéig ott állt volna (így mondta Vetternek és Farnhamnek), ha Lonnie meg nem markolja a karját, és rá nem ordít - igen, Lonnie, aki még a gyerekekre se szólt rá hangosabban soha, *ráordított* -, ott állna még most is. Ott állna, vagy...

De elrohantak.

Merre? Ezt Farnham kérdezte, de Doris Freeman nem tudta. Lonnie teljesen ki volt fordulva magából, a pánik és az irtózás hisztériát váltott ki nála - valójában csak ennyit tudott. Férje ujjai úgy zárultak össze a csuklóján, mint valami bilincs, és elrohantak - el a sövény felett baljósan magasodó háztól, el a gyepen füstölgő gödörtől. Mindössze ennyit tudott biztosan, a többi homályos benyomások sora volt csak.

Először nehezükre esett a futás, de aztán könnyebben ment, mert lejtőn lefelé haladtak. Újra és újra befordultak. A magas tornácos, lehúzott zöld rolós szürke házak úgy bámultak rájuk, mint vak nyugdíjasok. Dorisnak az is eszébe jutott, hogy Lonnie levetette a zakóját, amire ráfröcskölődött az a ragacos feketeség, és eldobta. Aztán végre kijutottak egy szélesebb útra.

- Állj meg - lihegte Doris. - Állj meg, nem bírom tovább! - Szabad kezét az oldalára tapasztotta, mert úgy érezte, vörösre izzított hegyű lándzsát döftek belé.

És Lonnie meg is állt. Már kiértek az előkelő kertvárosból, a Crouch Lane és a Norris Road sarkán voltak. A Norris Road túloldalán tábla tudatta, hogy Slaughter Townen innen csak egy mérföld.

- Talán inkább Town - vetette fel Vetter.

- Nem - felelte Doris Freeman. - Slaughter Townen, *e*-vel.

Raymond elnyomta a Farnhamtól kunyerált cigarettát.

- Lelépek - közölte, majd közelebb jött, jobban megnézte fiatal kollégáját. - Az én aranyoskámnak jobban kéne ügyelnie magára. Nagy fekete karikák vannak a szemem alatt. Talán túl gyakran süti el a kézfegyverét, mókuskám? - Harsányan felröhögött.

- Hallotta maga már azt a nevet, hogy Crouch Lane? - kérdezte Farnham.

- Biztos a Crouch Hill Roadra gondol.

- Nem, a Crouch Lane-re gondolok.

- Sose hallottam róla.

- És a Norris Roadot ismeri?

- Az Basingstoke-ban van, a főutcából...

- Nem, állítólag itt van.

- Nem... *itt* nincs ilyen, aranyoskám.

Bár maga sem értette, hogy miért - a nő meg van huzatva, ez fix, gondolta -, Farnham tovább kérdezősködött.

- És bizonyos Slaughter Townről tudja, hol van?

- Azt mondta, Townen? Nem Town?

- *Towen*.

- Arról se hallottam soha, de ha hallok, azt hiszem, messze elkerülöm.

- Miért?

- Mert annak idején a druidák *touen*-nek vagy *towen*-nek hívták a rituális áldozatok helyét... vagyis azt a helyet, ahol kinyisszantották a maga máját meg a zúzáját, aranyoskám. - És dzsekije villámzárját felhúzva, Raymond elvitorlázott.

Farnham nyugtalanul nézett utána. *Ez csak a saját elmeszüleménye, biztatta magát. Amit egy ilyen fafejű és vaskezű zsarú, mint Sid Raymond a druidákról tud, az elfér egy gombostű fején, és még a miatyánkot is rá lehet vésni.*

Így van. És még az efféle információk sem változtatnak a tényen, hogy ez az asszony...

- Fél lábbal már biztos a diliházban vagyok - mondta Lonnie, és bizonytalanul nevetett.

Doris az imént az órájára pillantott, s látta, hogy valamiképp háromnegyed nyolc lett. A fény megváltozott, világos narancssárgából sötétvörösbe ment át, ez tükröződött a Norris Road kirakataiban, s mintha alvadt vérrel vontatna be az út túloldalán álló templom tornyát. A nap két sarkán benyomott gömbként ülte meg a

szemhatárt.

- Mi történt ott a Hillfield Avenue-n? - kérdezte Doris. - Mi volt az, Lonnie?

- A zakómat is elvesztettem. Meg vagyok én áldva.

- Nem vesztetted el, magad vetted le. Össze volt fröcskölve azzal a...

- Ne beszélj szamárságokat! - förmedt rá Lonnie. De a szeme nem volt dühös: szelíd volt, rémült, tétova. - Elvesztettem, és kész.

- Lonnie, mi történt, amikor átmentél a sövényen?

- Semmi. Ne beszéljünk róla. Hol vagyunk?

- Lonnie...

- Nem emlékszem - mondta Lonnie engedékenyebben. - Minden kitörlődött. Ott voltunk... hallottunk valamit... aztán futottam. Ez minden, amire vissza tudok emlékezni. - És ijesztően gyerekes hangon hozzátette: - Miért dobtam volna el a zakómat? Kedveltem ezt a zakót. Jól ment a nadrághoz. - Fejét hátravetve elnevette magát, borzongatóan örült módra, s Doris rádöbben, hogy bármit látott is Lonnie a sövényen belül, bizonyos fokig meghibbant tőle. Nem volt biztos benne, ő nem járt volna-e ugyanígy... ha látja *azt*. De ez most nem számított. Ki kellett szabadulniuk innen. Vissza kellett jutniuk a szállodába, a gyerekekhez.

- Fogjunk egy taxit. Haza akarok menni.

- De John... - kezdte Lonnie.

- *Ne törődj Johnnal!* - robbant ki Doris. - Ez a meghívás nincs rendben, itt semmi sincs rendben, és én *taxiba* akarok ülni, és haza akarok menni!

- Jó, igazad van. Megyünk. - Lonnie remegő kézzel végigsimított a homlokán. - Egyetértek veled. A baj csak az, hogy taxi nincs egy szál se.

A Norris Roadon, amely széles volt és kövezett, valóban nem látszott semmiféle forgalom. Az úttest közepén régi villamossínek húzódtak. A másik oldalon, egy virágüzlet előtt ódon háromkerekű D-kocsi állt. A saját oldalukon, valamivel odébb, állványára ferdén támaszkodva egy Yamaha motorkerékpár parkolt. Ez volt minden. *Hallották*, hogy valahol kocsik mennek, ám ez a hang távoli volt, iránya meghatározhatatlan.

- Lehet, hogy ez az út le van zárva, mert javítják - dünnyögte Lonnie, aztán különös dolgot művelt... legalábbis nála különöset, hisz mindig olyan könnyed és magabiztos volt. Hátranézett, mintha attól félne, követi őket valaki.

- Akkor gyalog megyünk - mondta Doris.

- Hova?

- Akárhova. Csak el innen, el a Crouch Endről. Ha innen kijutunk, taxi is lesz. - Egyszerre biztos volt ebben, ha másban nem is.

- Rendben van. - Úgy látszott, Lonnie ezúttal hajlandó teljesen átengedni a gyeplőt Dorisnak.

Elindultak a Norris Roadon a lenyugvó nap felé. A forgalom távoli zsongása változatlan maradt, nem erősödött és nem is gyengült. Akár a lankadatlanul fújó szél. Az elhagyatottság lassacskán kikezdte Doris idegeit. Úgy érezte, figyelik őket, megpróbálta elnyomni ezt az érzést, de be kellett látnia, hogy nem tudja. Lépteik zaja

(HATVANAN VESZTEK ODA A FÖLD ALATTI SZÖRNYŰSÉGBEN)

visszhangként tért vissza. Egyre jobban izgatta, mi történt a sövény mögött, s végül is kénytelen volt újra megkérdezni.

- Lonnie, *mi* volt az?

- Nem emlékszem - hangzott az egyszerű válasz. - És *nem* is akarok.

Elmentek egy vásárcsarnok épülete előtt, amely zárva volt - az ablak mögött halomba rakott kókuszdiók olyanok voltak, mint megannyi összezsugorodott fej hátulnézetben. Elmentek egy mosoda előtt, ahol a fehér mosógépeket elhúzták a fakó rózsaszín falaktól, s most úgy festettek, mint halódó ínyekből kihúzott négyszögletes fogak. Elmentek egy szappancsíkos kirakat előtt, amelyben régi tábla hirdette: EZ AZ ÜZLET KIADÓ. Doris valami mozgást vett észre: egy macska leste a szappancsíkok mögül - egy macska, szőrcomókkal és viadalok forradásaival rózsaszínű fizimiskáján. Ugyanaz a szürke kandúr.

Doris magába fordult, számot akart vetni testi-lelki állapotával, s felfedezte, hogy nőttön-nő benne a rémület. Úgy tűnt, belei lomhán körbe-körbe másznak a hasában. Szájában kellemetlen, már-már maró ízt érzett, olyasfélét, mintha erős szájvizet használt volna. A naplemente friss vért sajtolt ki a Norris Road macskaköveiből.

Egy aluljáró felé közeledtek. És ott lent sötét volt. *Képtelen vagyok rá*, közölte vele

tárgyilagosan az agya. *Képtelen vagyok oda lemenni, ott lent bármi lehet, ne kívánd ezt tőlem, mert képtelen vagyok rá.*

Agyának egy másik része viszont megkérdezte, vajon azt el tudná-e viselni, hogy visszamenjenek, hogy megint elvonuljanak az üres üzlet előtt, ahol ez a vándormacska leselkedik (ugyan hogy került ide a vendéglőből?, jobb ezt nem firtatni, sőt gondolkodni se nagyon ajánlatos rajta), elvonuljanak a mosoda furcsa, romos szájpánorámája, az Összezsugorodott Fejek Vásár csarnoka előtt? Bevallotta magának, hogy képtelen volna.

Közelebb érték az aluljáróhoz. Hirtelen egy hat kocsiból álló, különös színű vonat (csontfehérre volt festve) robogott át fölötte - vőlegényéhez repülő őrült acél menyasszony. A kerekek alól vakító szikrák rajai szálltak fel. Önkéntelenül mind a ketten hátraléptek, de kiáltani csak Lonnie kiáltott. Doris ránézett, és látta, hogy az elmúlt óra alatt nagyon megváltozott: eddig soha nem volt ilyen, és nem is gyanította, hogy egyszer ilyen lesz. Haja valamiképp szürkébbnek látszott, és bár Doris azzal nyugtatta meg magát - amennyire tudta -, hogy ezt a sajátos fény okozza, ennek a hatására döntött. Lonnie nincs olyan állapotban, hogy visszamehetnének. Marad tehát az aluljáró.

- Gyere - mondta, és megfogta Lonnie kezét. Gyorsan és határozottan fogta meg, hogy férje ne érezze, mennyire remeg az övé. - Minél előbb, annál jobb. - Előrement, és Lonnie engedelmesen követte.

Már majdnem átérték - igazán nagyon rövid ez az aluljáró, gondolta Doris könnyelmű megkönnyebbüléssel -, amikor a kéz megragadta a felsőkarját.

Nem sikoltott. Tüdeje mintha összelappadt volna, akár két kis összegyűrt papírzacskó. Értelme szeretett volna kilépni testéből, és egyszerűen csak... elrepülni. Lonnie kihúzta kezét az övéből. Úgy tetszett, nem tudatosan. És kiment a másik oldalon - Doris egy pillanatra még látta magas, karcsú sziluettjét az alkony véres-haragos színeiben megmártózva, aztán eltűnt.

A karját megragadó kéz szőrös volt, akár egy majomé. Gátlástalan durvasággal a betonfal, a hozzá támaszkodó vaskos, roskadt alak felé fordította. Két betonpillér dupla árnyéka esett ide, s Doris csak egy alakot tudott kivenni... egy alakot és két világító zöld szemet.

- Adjon nekünk egy bagót, tündibündi - mondta egy reszelős kültelki hang, s Doris orrát nyers hús és bő zsírban kisütött krumpli szaga csapta meg, majd valami édeskés, borzalmas bűz, a szemégyűjtők fenekén leülepedő maradványok bűze.

A zöld szem macskaszem volt. És Dorist megszállta a szörnyűséges bizonyosság,

hogya ha ez a roskadt alak netán kilép a kettős árnyékból, megint látnia kell a fehéres hályogot, a rózsaszínű, heges redőket, a szürke szőrpamacsokat.

Kitépte magát, hátrált egy-két lépést, s úgy rémlett neki, valami átszeli a levegőt mellette. Egy kéz? Karmok? Fújás, sziszegés...

Fent újabb vonat viharzott át. Óriási volt a robaj, észbontó. A korom úgy hullott, mint holmi fekete hó. Dorist elkapta a pánik, futott, futott, már másodszor ezen az estén, nem tudva, hová... meddig...

Akkor eszmélt fel, amikor rádöbbsent, hogy Lonnie eltűnt. Félájultan dőlt neki egy mocskos téglafalnak, nagy kortyokban, kínlódba nyelte a levegőt. Még mindig a Norris Roadon volt (legalábbis azt hitte, hogy ott van, mondta a két rendőrnek: a széles úttest még mindig kövezett volt, középen a villamossín), de az elhagyatott, pusztuló üzleteket elhagyatott, pusztuló áruházak váltották fel. DAWGLISH SONS - állt az egyik koromfogta cégtábláján. Egy másiknak a homlokzatára az ALHAZRED nevet mázolták valaha, de a festék éppúgy megfakult, mint a téglafal. A név alatt arab írás: a jellegzetes vonalak és kacskaringók.

- Lonnie! - kiabálta. Visszhang nem volt, s a kiáltás nem jutott messzire, a csend ellenére (nem, a csend nem volt teljes, mondta nekik, még mindig lehetett hallani a forgalom zsongását, és talán valamivel, de nem jelentősen, közelebről). A férjét jelző szó úgy bukott ki a száján és esett a lába elé, akár egy kődarab. A naplemente vérvörösét a félhomály hűvös hamuszürkéje követte. Dorisnak most először jutott eszébe, hogy az éjszaka esetleg itt éri a Crouch Enden - ha ez még *valóban* a Crouch End -, s ettől még jobban megrémült.

Doris közölte Vetterrel és Farnhammel, hogy ami őt illeti, ő nem gondolkodott a dolgokon, nem igyekezett logikus magyarázatot találni rájuk a telefonfülkéhez való megérkezésük és a végső szörnyűség közt eltelt, ismeretlen hosszúságú idő alatt. Egyszerűen csak *reagált*, mint egy ijedt állat. És íme, egyedül maradt. Vissza akarta kapni Lonnie-t, ezt tudta, de ennél többet alig. Azon kétségkívül nem törte a fejét, mi lehet az oka, hogy ez a városrész, amely a Cambridge Circustól semmiképp sincs öt mérföldnél messzebb, ennyire kihalt.

Doris Freeman, férje nevét kiáltozva, elindult. A hangja nem keltett visszhangot, de a lépte igen. A Norris Roadot kezdték betölteni az árnyékok. Fent az ég közben bíborvörösre változott. És, bár ez talán a félhomály vagy a saját kimerültsége torzító hatása volt, úgy látszott, hogy az áruházak éhesen az út fölé hajolnak. Úgy látszott, hogy az ablakok, amelyekre évtizedek - talán évszázadok - szennye tapadt, őt bámulják. És a nevek a cégtáblákon egyre furcsábbak lettek, egyenesen hóbertosak vagy legalábbis kimondhatatlanok. A magánhangzók rossz helyen voltak, a mássalhangzók pedig annyira összetorlódtak, hogy nincs emberi nyelv, amely

boldogult volna velük. CTHULHU KRYON - állt az egyik cégtáblán, alatta az arab írás cirkalmi. YOGSOGGOTH - kürtölte egy másik. R'YELEH - hirdette egy harmadik. És volt egy, amely különös élességgel vésődött bele a memóriájába: NRTESN NYARLAHOTEP.

- Hogy tudott megjegyezni ilyen zöldségeket? - kérdezte Farnham.

Doris Freeman lassan és fáradtan megrázta a fejét. - Nem tudom. Fogalmam sincs. Olyan volt az egész, mint valami lidérces álom, amit az ember szeretne rögtön elfelejteni, ahogy felébred, csakhogy ez nem foszlik szét, mint a legtöbb álom, ez rátelepszik az emberre, és nyomasztja, nyomasztja.

Úgy rémlett, a Norris Road a maga kövezetével, az úttestet kettészelő villamossíneivel a végtelenbe visz. És Doris, bár továbbkutyagolt - el se tudta képzelni, hogy még futni is bír, noha később, mint elmondta, csakugyan futott -, már nem kiáltozta Lonnie nevét. Iszonyatos, a csontja velejéig hatoló félelem kerítette hatalmába - nem hitte volna, hogy bárki emberfia képes legylen elviselni ekkora félelmet anélkül, hogy beleőrülne vagy holtan esne össze. Egyetlen módon tudta csak kifejezni félelmét, és még ez is, mondta, legfeljebb kezdi áthidalni az esze és a szíve közt támadt szakadékot. Amint mondta, az volt az érzése, már nem is a földön jár, hanem egy másik égitesten, olyan helyen, amely annyira idegen számunkra, hogy az emberi elme semmit sem ért belőle. Mintha mások lettek volna a *szögek*... Mintha mások lettek volna a *színek*... Mintha... de kár erről beszélni.

Nem tehetett mást, bandukolt tovább a szilvakék színű ég alatt, a hátborzongatóan feltornyosuló épületek között, s reménykedett, hogy egyszer mégiscsak vége lesz ennek.

Vége lett.

Két alakot vett észre maga előtt a járdán - a gyerekeket, akiket még Lonnie-val együtt láttak. A fiú a kislány hitvány kis copfjait simogatta karomszerű kezével.

- Itt az amerikai nő - mondta a fiú.

- Eltévedt - mondta a lány.

- Elvesztette a férjét.

- Eltévesztette az irányt.

- Megtalálta a sötétebbiket.
- Az utat, ami a kürtőbe visz.
- Elvesztette a reményét.
- Megtalálta a Csillagok Síposát...
- ...a dimenziófalót...
- ...a Vak Dudást...

Egyre gyorsabban követték egymást a szavak, egyre pergőbb lett a litánia - nyelvük akár a motolla. Doris beleszédült. Az épületek előrehajoltak. Az égen megjelentek a csillagok, ám ezek nem az ő csillagai voltak, nem azok, amelyekhez kislány korában a fohászhajók szálltak, amelyek alatt fiatal nő korában udvaroltak neki, ezek örült csillagok, tébolyult csillagképek voltak, és a fülére tapasztotta a kezét, és a keze nem tudta kirekeszteni a hangokat, és végül is ráripakodott a gyerekekre:

- Hol a férjem? Hol van Lonnie? Mit csináltak velem?

Csend lett. Majd a lány ezt mondta: - Odalent van.

A fiú: - Elment az Ezergidás Kecskével.

A lány elmosolyodott - mosolya kaján volt, csupa gonosz ártatlanság. - Muszáj volt elmennie, nem igaz? Rajta volt a jel. Maga is el fog menni.

- Lonnie! Mit csináltak a...

A fiú felemelte a kezét, és magas, fuvolázó hangon hadarni kezdett - Doris Freeman nem értette a szavait, ettől a hangtól azonban annyira megrémült, hogy kis híján esztét veszítette.

- És ekkor megmozdult az út - mesélte Vetternek és Farnhamnek. - A kövezet hullámszerűen kezdett, mint valami szőnyeg. Felpúposodott és lelappadt, felpúposodott és lelappadt. A villamossínek kiszabadultak és a levegőbe repültek... emlékszem erre, emlékszem, hogy a csillagok fénye megcsillant rajtuk... és aztán maguk a macskakövek is elszabadultak, először egyenként váltak le, aztán csomókban. És csak úgy elrepültek, bele a sötétségbe. Amikor leváltak, recsegés hallatszott. Morajlás, recsegés... gondolom, földrengéskor hallani ilyet. És... *lassan előtűnt* valami...

- Micsoda? - kérdezte Vetter. Előredőlt, szemét a Doriséba fúrta. - Mit látott? Mi volt

az?

- Polipkarok - felelte Doris lassan, akadozva. - Azt hiszem, polipkarok voltak. De olyan vastagok, mint a vén indiai fügefák, mintha mindegyik ezer kisebből volna... és voltak rózsaszínű dolgok is, afféle szívókák... némelyik viszont arcnak látszott... az egyik épp Lonnie arcának... és mindegyik a haláltusáját vívta. Alattuk pedig, az út alatti sötétségben - igen, *odalent* - valami más volt. Ott mintha *szemek*...

Hangja elcsuklott, egy ideig nem tudta folytatni, és mint kiderült, valójában nem is volt több mondanivalója. A következő mozzanat, amelyre elég világosan emlékezett, az volt, hogy egy - zárva levő - újságosbolt bejáratában kucorog. Talán még most is ott volna, mondta a rendőröknek, ha nem látja, hogy mindkét irányban autók haladnak el, s az utcai szódiumívlámpák fénye nem nyugtatja meg valamennyire. Ketten mentek el előtte, s ő még jobban behúzódott az árnyékba - félt a két gonosz gyerektől. De látta, hogy ezek nem gyerekek, hanem egy tizenéves fiú és lány, akik kéz a kézben sétálnak. A fiú az új Martin Scorsese-filmről beszélt.

Doris kióvakodott a járdára, készen arra, hogy bármely pillanatban visszameneküljön biztos rejtekébe, de erre nem volt szükség. Ötven méterrel odébb közepesen forgalmas útkereszteződést látott, a közlekedési lámpánál személy- és teherkocsik álltak. A túloldalon ékszerüzlet volt, kirakatában nagy, megvilágított órával. A kirakatra ugyan harmonikarendszerű acélrácsot húztak, de így is ki tudta venni, hány óra. Öt perc hiányzott a tízhez.

Elment tehát az útkereszteződésig, de az utcai lámpák és a forgalom bátorító zajai ellenére lépten-nyomon rémülten hátranézett. Fájt mindene. Sántított, mert az egyik cipősarka letört. Hasában és mindkét lábában néhány izma meghúzódott - főképp a jobb lába sajgott, alighanem nagyon megerőltette.

Az útkereszteződésnél látta, hogy valamiképp visszakerült a Hillfield Avenue-ra, s a másik út a Tottenham Road. Az egyik lámpa alatt egy hatvan körüli nő, akinek szürkülő haja itt-ott kibújt a rongy alól, amivel lekötötte, egy hasonló korú férfival beszélt. Mindketten úgy néztek Dorisra, mintha kísértetet látnának.

- A rendőrség - nyögte Doris Freeman rekedten. - Hol az őrszoba? Amerikai állampolgár vagyok... Elvesztettem a férjemet... Szükségem van a rendőrségre.

- De hát mi történt magával, kedves? - kérdezte az asszony, nem barátságatlanul. - Úgy néz ki, mint akin átment az úthenger, ez tény.

- Autóbaleset? - érdeklődött a társa.

- Nem. Nem... nem... Kérem, van itt a közelben őrszoba?

- Itt egyenest a Tottenham Roadon - mondta a férfi. Zsebéből elővett egy csomag Playerst. - Rágyújt? Úgy nézem, ez jót tenne magának.

- Köszönöm - mondta Doris, és kivett egy cigarettát, noha már majdnem négy éve abbahagyta a dohányzást. A férfi felkattintotta és odatartotta öngyújtóját, de ügyeskednie kellett, hogy a cigaretta táncoló vége meggyulladjon.

A ronggyal lekötött hajú nőre pillantott. - Egy kicsit itt hagylak, Evvie, elkísérem a hölgyet. Hogy baj nélkül odaérjen.

- Megyek én is, mér' ne mennék - mondta Evvie, és átkarolta Doris vállát. - Szóval mi történt, kedves? Valaki megpróbálta kirabolni magukat?

- Nem - felelte Doris. - Az... én... én... az út... volt ott egy félszemű macska... az út megnyílt... *Láttam...* és mondtak valamit egy Vak Dudásról... Meg kell találnom Lonnie-t!

Tudta, hogy összefüggéstelenül beszél, de képtelen volt világosabban kifejezni magát. És ami azt illeti, mondta Vetternek és Farnhamnek, *annyira* azért nem beszélt összefüggéstelenül, mert kísérői úgy húzódtak el tőle, mintha Evvie kérdésére azt felelte volna, hogy megkapta a bubó-pestist.

A férfi ekkor ezt mondta: - Újra megesett - Doris legalábbis így értette.

A nő mutatta az irányt: - Arra egyenest, ott az őrszoba. Gömbök lógnak előtte. Meg fogja ismerni. - Azzal mind a ketten odébbálltak, igencsak szapora léptekkel. A nő egyszer visszanézett; Doris Freeman látta tágra nyílt, fénylő szemét. Két lépést tett utánuk, maga se tudta, miért. - Ne jöjjön közelebb! - rikácsolta Evvie, a szemmel verés elleni jelet formálva kezével. És hozzásimult a férfihoz, aki átkarolta. - Ne jöjjön közelebb, ha megjárta Crouch End Towent!

Aztán eltűntek az éjszakában.

Farnham közrendőr most ott állt, hátát az ajtófélfának vetve, a közös helyiség és az irattár fő helyisége közt - ámbár a lezáratlan ügyek anyagait, amikről Vetter beszélt, bizonyosan nem az utóbbiban tartották. Farnham az imént csinált magának egy csésze friss teát, és szájában cigaretta füstölt - az utolsó a csomagjából, mert az amerikai nő is elszívott jó párat.

Doris Freeman visszament a szállodájába egy ápolónő kíséretében, akit Vetter hívott ide - az ápolónő mellette marad reggelig, s akkor majd eldönti, kórházba kell-e

mennie Mrs. Freemannek. A gyerekek miatt ez nehéz lenne, vélte Farnham, s lévén az asszony amerikai állampolgár, szinte biztosra vehető, hogy nagy hűhóval járna. Szerette volna tudni, mit mond majd a két kicsinek, amikor felébrednek reggel, feltéve, hogy egyáltalán képes bármit is mondani nekik. Vajon leülteti-e őket maga elé, és elmeséli, hogy a papát felfalta a Crouch End Town-i

(Town-i)

nagy gonosz szörnyeteg, a mesebeli emberevő óriások méltó párja?

Farnham fintort vágott, és letette a teáscsészét. Ez nem az ő gondja. Mrs. Freeman, akár jó ez neki, akár nem, számonkérés, vita tárgya lett az amerikai nagykövetség és a brit rendőrség között, aprócska zseton a kormányok nagy játszójában. De ez már nem Farnhamre tartozott; ő csak egy egyszerű rendőr volt, aki legszívesebben elfelejtette volna az egészet. És úgy látta, a legjobb az lesz, ha a jelentést is Vetter írja meg. Hiszen Vetter nyugodtan odakanyaríthatja a nevét egy ekkora rakás zöldség alá is: öreg ember, elhasználódott. Még akkor is közrendőr lesz, éjszakai szolgálatra beosztva, amikor majd megkapja az aranyóráját, a nyugdíját és az olcsó lakást a várostól. Farnham viszont emelkedni akart, a lehető leghamarabb őrmesterré előlépni, s ezért kerülnie kellett minden ballépést.

De ha már Vetterről van szó - hol kujtorog? Igazán teleszívhatta már magát éjszakai levegővel, jó ideje elvan.

Farnham átment a közös helyiségen, és kilépett a szabadba. Megállt a két világító gömb alatt, és szétnézett a Tottenham Roadon. Vetter sehol. Hajnali három volt, s a csend olyan vastagon és egyenletesen takart be mindent, akár egy szemfedél. Hogy is van az a Wordsworth-sor? "E nagy szív, ím, megállt, megpihent" - vagy valami efféle.

Lement a lépcsőkön, megállt a járdán, s ekkor egy icipici szorongást érzett. Ez persze ostobaság volt, és meg is róttta magát, amiért engedte, hogy ennek az asszonynak a rémhistóriája ennyire megfészkeljen a fejében. Talán *megérdemli*, hogy féljen az olyan kemény zsaruktól, mint Sid Raymond.

Lassan elindult a sarok felé, abban a reményben, hogy összetalálkozik az éjszakai sétájáról visszatérő Vetterrel. De tovább nem akart menni; ha az őrszoba akár csak néhány percre is üres marad, és ez kitudódik, alaposan ráfizetnek. Kiért a sarokra, és körülnézett. Különös, de itt mintha az összes szódiumívlámpa elaludt volna. És az utca képe egészen más lett nélkülük. Vajon jelenteni kell ezt? - tűnődött. És hol van Vetter?

Egy kicsit még továbbmegy, határozta el, utána néz, mi akar ez lenni. De nem cselleng el. Az őrszobát egész egyszerűen nem szabad hosszú ideig szolgálatos

nélkül hagyni.

Csak egy egész kicsit.

Vetter alig öt perccel Farnham távozása után ért vissza. Farnham az ellenkező irányba ment, és ha Vetter egy perccel előbb jön vissza, még láthatta volna fiatalabb kollégáját, amint egy ideig habozva áll a sarkon, hogy aztán beforduljon, és eltűnjön - örökre.

- Farnham?

Semmi válasz, csak a falióra halk nesze.

- Farnham? - kiáltotta ismét, aztán tenyerével megtörölte a száját.

Lonnie Freemant nem sikerült megtalálni. Felesége (aki már kezdett őszülni a halántéka táján) végül is visszarepült Amerikába a gyerekeivel. A Concorde-dal. Egy hónappal később öngyilkosságot kísérelt meg. Kilencven napot töltött egy szanatóriumban, és állapota sokat javult. De olykor, ha nem tud aludni - ez a leggyakrabban olyan éjszakákon fordul elő, amikor a nap vörös és narancsszínű labdaként nyugszik le -, bemászik járható szekrényébe, a lecsüngő ruhák alatt egészen a hátsó falig kúszik, s puha ceruzával újra és újra felírja rá: *Óvakodj az Ezergidás Kecskétől!* Úgy látszik, ettől valamiképp megkönnyebbül. Robert Farnham közrendőr feleséget és egy kétéves ikerpárt - kislányokat - hagyott hátra. Sheila Farnham egy sor dühös levelet írt kerülete parlamenti képviselőjének, váltig állítva, hogy itt valami folyik a háttérben, valamit eltussoltak, hogy az ő Bobját rávették, vállaljon el egy titkos, veszélyes megbízatást. Mert Bob bármit megtett volna, csak hogy őrmester lehessen - ezt Mrs. Farnham többször is közölte a képviselőjével. E jeles személyiség később már nem is válaszolt a leveleire, s körülbelül abban az időben, amikor Doris Freeman kijött a szanatóriumból - ekkor már majdnem egészen fehér volt a haja -, Mrs. Farnham visszaköltözött Essexbe, ahol a szülei éltek. És végül hozzáment valakihez, aki biztonságosabb területen dolgozik - Frank Hobbs lökhárítóellenőr a Ford szerelő részlegében. Természetesen el kellett válnia az ő Bobjától - az indok "hűtlen elhagyás" volt -, ezt azonban könnyen el lehetett intézni.

Vetter idő előtt nyugdíjaztatta magát, körülbelül négy hónappal azután, hogy Doris Freeman bebotorkált a Tottenham Lane-i órszobára. És valóban beköltözött egy kétszobás első emeleti lakásba Frimleyben, amit a várostól kapott. Fél év múlva holtan találták, kezében egy doboz Harp sörrel - szívroham végzett vele.

És a Crouch Enden, amely csakugyan London egyik legcsöndesebb külvárosa, időről időre különös dolgok történnek még ma is, és úgy hírlík, többen eltévedtek.

Némelyek örökre.

(Somogyi Pál László fordítása)

* Crouch a. m. kuporogni *(A ford. megjegyzése.)*

A MAPLE STREET-I HÁZ

Bár csak ötéves volt és a legkisebb a Bradbury gyerekek között. Melissának igen éles szeme volt, s így senkit sem lepett meg, hogy elsőnek fedezte fel: valami különös dolog történt a Maple Street-i házban, amíg a Bradbury család Angliában nyaralt.

Szaladt is rögtön, megkereste bátyját, Briant, s közölte vele, hogy valami nincs rendben odafent a másodikon. Azt mondta, megmutatja neki a dolgot, de csak akkor, ha megesküszik, hogy senkinek sem árulja el, mire jött rá. Brian megesküdött, jól tudván, hogy Lissa a mostohaapjuktól tart; Lew papa nem szerette, ha a Bradbury gyerekek bármelyike is "bolondságokra adja a fejét" (mindig így fejezte ki ezt), és úgy látta, e téren leginkább Melissa marasztalható el. Lissa, aki nemcsak vak nem volt, hanem buta sem, már ismerte Lew előítéleteit, s ügyelt rá, hogy ne kerüljön összeütközésbe velük. Az igazat megvallva, már valamennyi Bradbury gyerek vigyázott, hogy ne kerüljön összeütközésbe anyja második férjével.

Valószínűleg kiderül majd, hogy egy nagy semmi az egész, gondolta Brian, de boldog volt, amiért megint otthon lehet, s elhatározta, hogy türelemmel lesz kicsiny hűgához (két teljes esztendővel volt idősebb Melissánál), legalábbis egy ideig; egyetlen ellenvetés nélkül ment hát utána a második emeleti folyosón, és egyetlenegyszer húzta csak meg a copfját - vagyis "vészfékezett", ahogy ezeket a copfhúzogatásokat nevezte.

Lew dolgozója, itt fent az egyetlen befejezett szoba előtt lábujjhegyen kellett elhaladniuk, mert Lew bent volt, a jegyzetfüzeteit és a papírjait csomagolta ki, s rosszkedvűen dűnnyögött magában. Brian gondolatai valójában az esti tévénézés körül forogtak - ki akarta tombolni magát, végigkóstolni a jó öreg amerikai kábelprogramokat, miután három hónapig a BBC-vel és az ITV-vel kellett beérnie -, amikor a folyosó végére értek.

De annak láttán, amire kishúga mutatóujja szegeződött, a televízióval kapcsolatos összes gondolat eltűnt Brian Bradbury agyából.

- Esküdj meg még egyszer - suttogta Lissa. - Nem szólsz erről *senkinek*, se Lew papának, se *senki másnak*, inkább halj meg!

- Inkább haljak meg - hagyta rá Brian még mindig kiguvadó szemmel, és valóban *csak* félóra múlva számolt be a látottakról nővérének, Laurie-nak, aki a holmiját pakolta ki a szobájában. Laurie annyira nagyra volt vele, hogy saját szobája van, amennyire csak egy tizenegy éves lány lehet, és alaposan leteremtette Briant, amiért kopogás nélkül nyitott be hozzá, bár teljesen fel volt öltözve.

- Bocs - mondta Brian -, de mutatnom kell neked valamit. *Irtó fura.*

- Hol? - vetette oda Laurie, s tovább húzkodta a fiókjait, rakta el a ruháit, mintha hidegen hagyná az ügy, mintha egy hétéves kis tökfaj semmi olyat se mondhatna neki, ami *egy hangyányit* is érdekelné, de megfigyelőkészség tekintetében Brian nem állt éppen rosszul. Mindig meg tudta állapítani, érdekli-e valami Laurie-t, és most érdekelte.

- Fent. A másodikon. A folyosó végén, Lew papa dolgozója után.

Laurie elfintorította az orrát, mint mindig, amikor Brian vagy Lissa *papá*-nak titulálta Lew-t. Ő és Trent még emlékezett az igazi apjukra, és egyáltalán nem örültek, amikor más vette át a helyét. Kötelességüknek tekintették, hogy Egyszerűen Csak Lew-nak hívják és szólítsák. Ami nyilvánvalóan nem tetszett Lewis Evansnek - némi pimaszságot érzett ki belőle -, ez azonban csak megerősítette őket kimondatlan, de határozott meggyőződésükben, hogy így kell szólítani azt az embert, akivel anyjuk (huhh!) jelenleg együtt alszik.

- Semmi kedvem felmenni oda - mondta Laurie. - Lew pocsék hangulatban van, amióta visszajöttünk. Trent azt mondja, ez így is marad, amíg meg nem kezdődik a tanév, és vissza nem zökken a régi kerékvágásba.

- Az ajtaja csukott. Nyugodt lehetsz. Amikor felmentünk Lissával, észre se vette, hogy ott vagyunk.

- Az ajtaja *csukva van*.

- Ja. Így kell helyesen mondani. Egyszóval: semmi vész. Az ajtaja csukva, amellet dumál magában, mint mindig, amikor nyakig benne van valamiben.

- Utálom, amikor ezt csinálja - jegyezte meg Laurie komoran. - Az igazi apánk sohase beszélt magában, és nem is zárkózott be soha.

- Hát, bezárni ő se zárta be az ajtót, azt hiszem - mondta Brian. - De ha tényleg félsz, hogy kijön, hozz egy üres koffert. Majd azt mondjuk, hogy vissza akartuk tenni a szekrénybe, ahol tartjuk őket... már ha mégis kijön.

- De egyáltalán, micsoda ez a csoda? - kérdezte Laurie, öklét csípőjére téve.

- Majd meglátod - felelte Brian komoly képpel -, de meg kell esküdnöd a mama nevére, hogy senkinek se szólsz róla, és azt kívánod, hogy különben halj meg. - Néhány pillanatig gondolkodott, majd hozzátette: - Főképp Lissának nem szólhatsz, mert megesküdtem neki.

Laurie most már eleget hallott. Alighanem egy nagy semmi az egész, gondolta, de beleunt a ruhaelrakásba. Tényleg fantasztikus, mennyi kacatot tud összeszedni az emberlánya alig három hónap alatt. - Oké, esküszöm.

Két útitáskát vittek magukkal, mindegyikük egyet, elővigyázatosságuk azonban fölöslegesnek bizonyult; mostohaapjuk ki se dugta az orrát a dolgozójából. Valószínűleg jobb is volt így; a hangokból ítélve épp elég indulat gyűlt fel benne. A két gyerek hallotta, amint ide-oda dobog, dűnnyög, kihúzza, belöki a fiókokat. Az ajtó alatt ismerős szag szűrődött ki - Laurie szerint olyan, mintha valamiféle sportzoknik égnének, lefojtva, füstölögve. Lew pipázott.

Miközben ellopakodtak az ajtaja előtt, Laurie kidugta a nyelvét, bandzsított, és ujjjaival a fülében motollált.

De néhány másodperc múlva, amikor megpillantotta, amit Lissa Briannek mutatott, s amit Brian most neki mutatott, teljesen elfelejtette Lew-t, mint ahogy Brian is elfelejtette, milyen remek programokat nézhet majd este a tévében.

- Mi lehet ez? - fordult suttogva Brianhoz. - A mindenit, *mit jelentsen* ez?

- Nem t'om - felelte Brian -, de ugye emlékszel, Laurie, hogy megesküdöttél a mama nevére?

- Jó, jó, de...

- Mondd el megint! - Briannek nem tetszett, amit nővére szemében látott. A *továbbadás* vágyát látta benne, s úgy érezte, Laurie-nak szüksége van egy kis figyelmeztetésre, biztatásra.

- Jó, jó, a mama nevére - mondta Laurie gépiesen -, de Brian, mit *vacakolsz*...

- És arról a részről se feledkezz meg, hogy "haljak meg"!

- Jaj, Brian, úgy tudod *nyúzni* az embert!

- Ne nyavalyogj, csak mondd, hogy "haljak meg", és kész!

- Haljak meg, haljak meg, így megfelel? - darálta Laurie. - Mért kell olyan *rámenősnek* lenned, Bri?

- Nem t'om - felelte Brian azzal az önelégült vigyorral, amit Laurie végképp nem állhatott -, gondolom, mert ilyenek születtem. Mázli.

Laurie meg tudta volna fojtani... ám az ígéret - ígéret, kivált ha az ember egyetlen és imádott anyja neve szentesíti, Laurie tehát egy teljes óra hosszát tartotta magát, csak aztán kereste meg Trentet, és vitte fel a másodikra. Meg is eskette, hogy senkinek se szól a látottakról, és teljes joggal bízott benne, hogy bátyja *állni fogja* a szavát. Trent már majdnem tizennégy éves volt, s lévén a legidősebb köztük, *nem volt kinek* felfednie a titkot... kivéve a felnőtteket. Anyjuk azonban lefeküdt, migrén kínozta, s így egyedül Lew jöhetett volna számításba, ő viszont egyáltalán nem számított.

A két legidősebb Bradbury gyereknek nem kellett álcázásul üres útitáskákat felvinnie; mostohaapjuk már a földszinten volt, videózott: egyik brit kollégája előadását hallgatta a normannokról és a szászokról (Lew-nak ez volt a szaktárgya az egyetemen), és kedvenc uzsonnáját fogyasztotta: ketchupos szendvicset egy pohár tejjel.

Trent ott állt hát a folyosó végén, nézte, amit a többi gyerek már megnézett. Csak állt, állt sokáig.

- *Mi lehet ez, Trent?* - szólalt meg végül is Laurie. Az meg se fordult a fejében, hogy Trent esetleg nem tudja. Trent *mindent* tudott. Alig hitt a szemének, amikor bátyja megcsóválta a fejét.

- Nem tudom - mondta Trent a résbe kukkantva. - Azt hiszem, valami fém. Jó lett volna, ha hozok egy zseblámpát. - Belenyúlt a résbe, és megtapogatta a "valami"-t. Laurie-t bizonytalan nyugtalanság fogta el, és megkönnyebbült, amikor Trent visszahúzta az ujját. - Igen, fém.

- És ott kell lennie bent? - kérdezte Laurie. - Úgy értem, mindig ott volt? Azelőtt is?

- Nem - felelte Trent. - Emlékszem, egyszer átvakolták a házat. Közvetlenül azután, hogy a mama összeházasodott *vele*. Semmi más nem volt ott bent, mint lécek.

- Azok micsodák?

- Keskeny deszkák. A vakolat és a ház külső fala közé kerülnek. - Trent a résbe nyúlt, és ismét megtapogatta a fémet, amely fakófehérnek látszott ott bent. A rés körülbelül tíz centi hosszú és a legszélesebb pontján több mint egy centi volt. - Szigetelést is tettek be - mondta Trent töprengve: szemöldökét összehúzta, kezét agyonmosott farmernadrágja hátsó zsebébe fúrta. - Emlékszem. Rózsaszínű, dagadozó anyag volt, olyan, mint a vattacukor.

- És most hol van? Nem látok semmilyen rózsaszín anyagot.

- Én sem - hagyta rá Trent. - Pedig *betették*. Emlékszem. - Szeme végigfutott a tízcentis résen. - Ez a fém a falban valami új. Kíváncsi lennék, hogy milyen vastag és meddig terjed. Hogy csak itt a másodikon van-e, vagy...

- Vagy...? - Laurie nagy, elkerekült szemmel nézett rá. Kezdett megrémülni.

- Vagy az egész házban - fejezte be bátyja még mindig tünődve a mondatot.

Másnap délután iskolából hazajövet Trent megbeszélésre hívta össze a Bradbury gyerekeket. A megbeszélés elég viharosan indult, Lissa ugyanis azzal vádolta Briant, hogy megszegte "ünnepélyes esküjét", mint mondta, Brian pedig, aki nagy zavarban volt, azzal vádolta Laurie-t, hogy szörnyű veszedelembé sodorta anyjuk lelkét, mert felfedte Trentnek a titkot. Bár a lélek mibenlétével nem volt teljesen tisztában (a Brandburyk unitáriusok voltak), úgy látszott, afelől nincsenek kétségei, hogy Laurie kárhozatra ítélte anyát.

- Hát - mondta Laurie -, ebben azért *neked* is van részed, Brian. Úgy értem, te keverted bele anyát a dologba. Eskettél volna meg inkább Lew nevére. Felőlem ő máris mehet a pokolba.

Lissát, aki túl ifjú és túl érző szívű volt ahhoz, hogy *bárkit* is a pokolba kívánjon, annyira elszomorította ez a marakodás, hogy elpityeredett.

- Csend legyen, ebből elég! - mondta Trent, és magához szorította Lissát, amíg lelki egyensúlya többé-kevésbé helyre nem állt. - Ami történt, megtörtént, és szerintem minden a legjobb úton halad.

- Tényleg? - kérdezte Brian. Ha Trent valamit jónak nyilvánított, Brian azt az utolsó csepp véréig védelmezte volna, ez magától értetődött, de Laurie a *mama* nevére esküdött meg.

- Ami ennyire fura, azt ki kell vizsgálni, és ha most azon vitatkozunk, hogy ki tette jól, ki tette rosszul, hogy megszegte a fogadalmát, rengeteg időt elpocsékolunk, és nem jutunk semmire.

Trent tüntetőleg a szoba - a szobája - falán függő órára pillantott. Három óra húsz volt. Úgy érezte, nem kell többet mondania. Anyjuk reggel felkelt ugyan, hogy elkészítse Lew reggelijét - a két háromperces tojás korpás búzakenyér pirítóssal és lekvárral férje számos mindennapi igénye közé tartozott -, de utána visszafeküdt, és ágyban is maradt. Iszonyatos fejfájások, migrének gyötörték, olykor két, sőt három napon át, acsarogva marcangolták védtelen (és sokszor már-már megbomló) agyát, aztán körülbelül egy hónapig békén hagyták.

Ő tehát nem láthatta meg őket a másodikon, nem kellett találgatnia, miben sántikálnak, de "Lew papá"-val egész másképp állt a dolog. Mivel dolgozószobája arról a bizonyos folyosóról nyílt, nem messze a különös réstől, könnyen megeshetett, hogy figyeljen rájuk: vizslató szemét - és érdeklődését - csak úgy kerülhették el biztosan, ha a távollétében vizsgálódnak - ezért nézett Trent olyan jelentőségteljesen az órára.

A család tíz nappal azelőtt tért vissza az Államokba, hogy Lew-nak ismét meg kellett kezdenie a tanítást, ám ő éppúgy nem bírta ki az egyetem nélkül, ha csak tizenöt-tizenhat kilométerre volt is tőle, mint ahogy a hal sem bírja ki víz nélkül. Nem sokkal tizenkettő után elment, degeszre tömött aktatáskával: Anglia különböző történelmi nevezetességű helyein temérdek ismertetőt, cikket és tanulmányt szedett össze. Azt mondta, ezeket akarja rendezni és elrakni. Ami Trent szerint annyit jelentett, hogy az egészségtelen begyömészöli íróasztala egyik fiókjába, bezárja szobáját, és lemegy a történelem tanszék társalgójába. Ott aztán elkávézgat és elpletykálgat a haverjaival... azazhogy, mint Trent felfedezte, az olyan kollégiumi tanárt, akinek "haver"-jai vannak, az emberek lenézik. "Kollégák"-at illik mondani. Egyszóval nem volt otthon, és ez jó volt, de ötig bármikor hazajöhetett, és ez nem volt jó. Ám így is volt *valamennyi* idejük, és Trent eltökélte, hogy nem fogják elfecsérelni, nem fognak azon huzakodni, hogy ki kinek mit fogadott meg esküvel.

- FigyeljeteK ide, srácok - mondta, és örömmel állapította meg, hogy *valóban* figyelnek, a "kivizsgálás" - vagy talán "nyomozás" - izgalmban elfeledkeztek vádjaikról és viszontvádjaikról. Az is hatott rájuk, hogy Trent nem tudta megmagyarázni, mi az, amit Lissa felfedezett. Mindhárman osztoztak, legalábbis bizonyos fokig, Briannek Trentbe vetett naiv hitében - ha Trent nem értett valamit, ha Trent valamit furcsának, sőt netán meghökkentőnek talált, valamennyien egyetértettek vele.

Laurie mindhármuk szíve szerint beszélt, amikor kijelentette: - Csak mondd meg, mit tegyünk, Trent: mi megtesszük.

- Rendszerben van - mondta Trent. - Szükségünk lesz egy-két dologra. - Mély lélegzetet vett, és magyarázni kezdte, hogy mire gondol.

Amikor már mind a négyen összegyűltek a rés körül a második emeleti folyosó végén, Trent felemelte Lissát, hogy a kislány bevilágíthasson a résbe egy kis elemvilámpával - azzal, amellyel anyjuk a szemüket, fülüket, orrukat szokta megvizsgálni, ha nem érezték jól magukat. Mindenki láthatta a fémet; annyira nem volt fényes, hogy élesen visszaverte volna a lámpa sugárkévéjét, de azért fénylett - valahogy selymesen. Acél, vélekedett Trent, acél vagy talán ötvözet.

- Mi az az ötvözet, Trent? - kérdezte Brian.

Trent megrázta a fejét. Nem tudta pontosan. Laurie-hoz fordult, a fúrót kérte.

Brian és Lissa aggodalmas pillantást váltott, amikor Laurie odaadta. A fúró az alagsori műhelyből származott, és már csak az alagsor volt az egyetlen hely a házban, amely az igazi apjuké maradt. Lew papa tízszer-tizenkétszer ha lent járt, mióta feleségül vette Catherine Bradburyt. A kisebb gyerekek ugyanolyan jól tudták ezt, mint Trent és Laurie. Nem attól tartottak, hogy Lew papa észre fogja venni, hogy valaki használta a fúrót; a *lyukak* nyugtalanították őket, amiket a fúró a falon hagy a dolgozószobája körül. Egyikük se mondta ki ezt, Trent azonban leolvasta elkomorodó arcukról.

- Nézzétek - mondta, úgy tartva a fúrót, hogy jól láthassák. - Ez egy úgynevezett furdancs, tűvékony fúróval. Látjátok, milyen incifinci? És mivel csak a képek mögött fúrunk, szerintem nincs mitől félnünk.

A második emeleti folyosón körülbelül egy tucat bekeretezett metszet függött, felük a dolgozószoba ajtaján túl, azon a részen, melynek a végében a faliszekrény volt, ahol a bőröndöket tartották. Legtöbbjük nagyon réginek látszott, és Titusville-t, a Bradburyk lakhelyét ábrázolta, nem éppen lenyűgözően.

- Sose néz rájuk, mért nézne *mögéjük*? - mondta Laurie is.

Brian egyik ujjával megérintette a fúrót, majd bólintott. Lissa figyelte, mit csinál, majd utánozta mindkét mozdulatot. Ha Laurie valamire azt mondta, rendben van, akkor az valószínűleg rendben volt; ha Trent azt mondta, akkor majdnem biztosan rendben volt; ha mindketten azt mondták, akkor már nem lehetett helye semmiféle kételynek.

Laurie levette a réshez legközelebb eső képet, és odaadta Briannek. Trent fúrni kezdett. A többiek nézték: a három gyerek olyan volt, mint a dobót biztató belső hármaskör a mérkőzés egyik különösen feszült percében.

A fúró könnyen hatolt be a falba, és a lyuk csakugyan parányi lett, ahogy Trent ígérte. Az is megnyugtató volt, hogy amikor Laurie leakasztotta horgáról a képet, sötétebb négyyszög tűnt fel a tapétán. Ebből arra lehetett következtetni, hogy a Titusville közkönyvtárát megörökítő metszetet már jó ideje nem vette le senki a falról.

Miután tízszer-tizenkétszer megforgatta a hajtókart, Trent megállt, és az ellenkező irányba tekerte: kihúzta a fúrót.

- Mért hagytad abba? - kérdezte Brian.

- Mert valami keménybe ütköztem.

- Itt is fém volna? - kérdezte Lissa.

- Azt hiszem. Egy biztos: nem fa. Nézzük meg! - Bevilágított a lámpával, s hol erre, hol arra döntötte, forgatta a fejét, aztán határozottan megrázta. - Az én fejem túl nagy. Emeljük fel Lissát.

Laurie és Trent felemelte, és Brian felnyújtotta neki a kis lámpát. Lissa összehúzott szemmel lesett be a lyukba, majd ezt mondta: - Itt ugyanaz van, mint a résben, amit találtam.

- Jó - mondta Trent. - Jöhet a következő kép.

A fúró a második és a harmadik mögött is fémbe ütközött. A negyedik mögött - ekkor már egészen közel jutottak Lew dolgozója ajtajához - akadálytalanul hatolt be egyre mélyebben a falba, míg Trent ki nem húzta. Ezúttal Lissa, amikor felemelték, jelentette, hogy a "rózsaszínű anyag"-ot látja.

- Igen, a szigetelést, amiről beszéltem neked - mondta Trent Laurie-nak. - Próbáljuk most meg a másik oldalt.

A folyosó keleti oldalán négy kép mögött kellett fúrniuk, amíg falécre és aztán szigetelésre akadtak a vakolat mögött... és épp az utolsó képet akasztották vissza a helyére, amikor meghallották a kocsibejáróra ráforduló öreg Porsche - Lew járgánya - zsémbes dohogását.

Brian, akinek fel kellett volna akasztani a képet - lábujjhegyre állva épp felért a horogig -, elejtette. Laurie azonban utánacapott, és sikerült megragadnia a keretét. De a következő pillanatban olyan erős reszketés fogta el, hogy tovább kellett adnia Trentnek, különben ő is elejti.

- Te akaszd fel - mondta rémült arccal bátyjának. - Én is elejtettem volna, ha gondolok rá, hogy mit csinállok. El én.

Trent felakasztotta a képet, amely a városi parkon áthaladó lovas kocsikat ábrázolt, és látta, hogy egy kicsit ferdén lóg. Kinyújtotta a kezét, hogy megigazítsa, de még mielőtt a kerethez értek volna az ujjai, visszahúzta. Húgai és öccse valamiféle istennek képzeltek, Trent azonban elég okos volt ahhoz, hogy tisztában legyen vele: ő is csak gyerek, nem több. Ám egy gyerek is - feltéve, hogy egy gyereknek még csak

félíg van kifejlődve az agya -, egy tizennégy éves srác is tudja, hogy ha az efféle dolgok kezdenek kedvezőtlenül alakulni, egyszerűen abba kell hagyni őket. Ha tovább bajlódik a képpel, biztosan leesett volna, üvegcserepekkel szórva tele a padlót

- Trent valamiképp tudta ezt.

- Gyerünk! - suttogta. - Le a földszintre! A tévészobába!

A földszinten becsapódott a hátsó ajtó: Lew jött be.

- De hát nem *egyenes!* - tiltakozott Lissa. - Trent, a kép...

- Ne törődj velem! - szólt rá Laurie. - Csináld, amit Trent mond.

Trent és Laurie tágra nyílt szemmel nézett egymásra. Ha Lew a konyhába ment, hogy valami harapnivalót készítsen magának, amivel kihúzza vacsoráig, nem lesz semmi baj. Ha viszont nem a konyhába ment, akkor találkozni fog Lissával és Briannel a lépcsőn. Elég egy pillantás, és tudja, hogy itt valami folyik. Lissa és Brian ahhoz elég idős volt, hogy féken tartsa a nyelvét, de ahhoz nem, hogy az arcának is parancsolni tudjon.

A két kicsi hanyatt-homlok rohant lefelé.

Trent és Laurie lassabban, fülelve követte őket. Néhány másodpercre, amikor csak Brian és Lissa lépteinek a zaja hallatszott, szinte elviselhetetlenné fokozódott a feszültség, aztán Lew felüvöltött a konyhából: HALKABBAN, HÉ! ANYÁTOK ALSZIK!

És ha ettől nem ébred fel, gondolta Laurie, akkor semmitől.

Késő este, amikor Trent már félálomban volt, Laurie benyitott hozzá, bement, és leült az ágya szélére.

- Nem szereted, de ez nem minden - mondta.

- Mármint kit? - kérdezte Trent, óvatosan kinyitva egyik szemét.

- Lew-t - felelte Laurie nyugodtan. - Tudod te, kire gondolok, Trent.

- Persze - adta meg magát a bátyja. - És igazad van. Nem szeretem.

- Félsz tőle, igaz?

Hosszú, hosszú csend, majd Trent beismerte: - Igen. Egy kicsit.

- Csak egy kicsit?

- Talán egy kicsit jobban, mint egy kicsit - mondta Trent. Rákacsintott hűgára, mosolyt remélt, de Laurie komolyan nézett vissza, és Trent nem is próbálkozott tovább. Hűgát nem lehetett felderíteni, legalábbis nem ezen az estén.

- Miért? Gondolod, hogy bánthat bennünket?

Lew sokat ordítózott velük, de sose nyúlt hozzájuk. Nem, jutott eszébe hirtelen Laurie-nak, ez *így* nem igaz. Egyszer, amikor Brian kopogás nélkül ment be a dolgozójába, Lew eltángálta. Alaposan. Brian igyekezett visszafojtani a könnyeit, de a végén nem bírta. És a mama is sírt, bár nem próbált közbelépni. De később valószínűleg mondott valamit a férjének, mert Laurie hallotta, hogy Lew *vele* is ordítózik.

De ez csak verés volt, nem "gyerekekkel szembeni szexuális erőszak", és *őszintén*: Brian igazán az idegeire tudott menni akárkinek, ha akart.

Csakhogy akart-e azon a bizonyos estén? - tűnődött most Laurie. Vagy Lew olyasmiről tángálta el és ríkatta meg az öccsét, ami nem volt több, mint egy különben rendes kis kölyök ballépése? Laurie nem tudta, s egy lehangoló gondolat villant át az agyán, azok közül való, amelyek miatt úgy látta, Peter Pannek igaza volt, ha nem óhajtott felnőni: egyáltalán nem biztos, hogy *akarja* tudni. Egyvalamit tudott: ki az, aki *mindig mindenkinek* az idegeire megy ebben a házban.

Rájött, hogy Trent nem felelt neki, és megbökte: - Lenyelted a nyelved?

- Csak gondolkozom - mondta Trent. - Fogas egy kérdés, tudod-e?

- Igen - felelte Laurie higgadtan. - Tudom.

És ezúttal hagyta gondolkodni.

- Nem - jelentette ki végül is Trent, kezét összekulcsolva a feje mögött. - Nem hiszem, Csöpi. - Laurie utálta, ha így hívták, de úgy döntött, ma este nem szól érte. Nem emlékezett, hogy Trent valaha is ilyen komolyan, megfontoltan beszélt volna vele. - Nem hiszem, hogy *bántani* fog... de azt hiszem, hogy *tudna*. - Felkönyökölt, és még komolyabban nézett hűgára. - De azt hiszem, a mamát bántja, és azt hiszem, a helyzet a mama szempontjából napról napra rosszabb.

- Szomorú, igaz? - mondta Laurie. Úgy érezte, menten elsírja magát. Miért van az, hogy a felnőttek néha anyira ostobák olyan dolgokkal kapcsolatban, amiket a gyerekek egész világosan látnak? Az ember legszívesebben megbillentené őket. - Először is, a mamának semmi kedve se volt Angliába menni... és ahogy Lew üvöltözik vele néha...

- Ne feledkezz meg a fejfájásokról se - mondta Trent határozott hangon. - Amiket Lew szerint csak bebeszél magának. Igen, szomorú a sorsa, az tény.

- Gondolod, hogy... lehetséges, hogy... tudod...

- Elválík Lew-től?

- Igen - mondta Laurie megkönnyebbülten. Nem volt biztos benne, hogy ő maga ki tudja mondani ezt a szót, és ha tudatában van, mennyire anyja lánya e tekintetben, akár válaszolhatott is volna saját kérdésére.

- Nem - mondta Trent. - A mama nem.

- Akkor nem tehetünk semmit - sóhajtott Laurie.

Trent hangja olyan halk volt, hogy húga is alig hallotta, mit mond: - Ó, tényleg?

A következő másfél héten sokfelé fúrtak apró lyukakat a házban, amikor senki sem láthatta őket: poszterek mögött a saját szobáikban, a hűtő mögött az éléskamrában (Brian be tudta préselni magát, s talált annyi helyet, hogy használhassa a furdancsot), a földszinti faliszekrényekben. Trent még az ebédlő egyik falát is megfúrta, egészen fent egy sarokban, ahonnan sohasem tűnt el teljesen az árnyék. A kétágú létra tetején dolgozott, a létrát Laurie tartotta.

Sehol sem volt fém. Csak léc.

A gyerekek egy kis időre elfelejtették a dolgot.

Körülbelül egy hónap múlva, amikor Lew már ismét teljes óraszámú tanított, Brian egyik nap bement Trenthez, és közölte, hogy a másodikon újabb rés támadt a vakolaton, s hogy ebben is fém van. Trent és Lissa rögtön felment vele. Laurie még iskolában volt, zenekari próbán.

Akárcsak az első rés felfedezésekor, anyjuk ezúttal is ágyban volt, fejfájás gyötörte. Lew kedélye javult valamicskét, amióta megint bejárhatott az egyetemre (ahogy Trent és Laurie előre látta), előző este azonban heves vitába keveredett anyjukkal egy party miatt, amit a tanszéki kollégái számára akart rendezni. Ha volt valami, amit a korábbi Mrs. Bradbury utált és amitől félt, az háziasszonyi szerepe volt a tanszéki partykon. De Lew ragaszkodott ehhez az összejövetelhez, s a felesége végül engedett. És most ott feküdt az elsősétített hálószobában, szemén nedves törülközővel, az éjjeliszekrényen egy fiola Fiorinallal, míg Lew valószínűleg meghívókat osztogatott a történésztársalgóban, hátba csapkodta tanártársait.

Az új rés a folyosó nyugati oldalán volt, a dolgozószoba ajtaja és a lépcső között.

- Biztos, hogy fémet láttál benne? - kérdezte Trent. - Ezt az oldalt már *ellenőriztük*, Bri.

- Nézd meg magad - mondta Brian, és Trent megnézte. Lámpa nem kellett hozzá, ez a rés szélesebb volt, s hogy a vakolat alatt fém rejtőzik, ahhoz nem fért kétség.

Trent hosszasan szemlélte, aztán közölte velük, hogy el kell mennie a vaskereskedésbe, mégpedig azonnal.

- Miért? - érdeklődött Lissa.

- Egy kis gipszet akarok venni. Nem szeretném, ha Lew észrevenné a rést. - Némi habozás után hozzátette: - És főképp nem szeretném, ha észrevenné benne a fémet.

Lissa a homlokát ráncolva nézett fel rá: - Mért nem, Trent?

Trent azonban ezt nem tudta pontosan. Legalábbis *még* nem.

Megint fúrni kezdtek, s ezúttal a második emelet *minden* falában fémet találtak, Lew dolgozóját is beleértve. Ide Trent egyik délután osont be a furdanccsal, amikor Lew az egyetemen volt, anyjuk pedig bevásárlóköruton: közeledett a történész-party.

A korábbi Mrs. Bradbury ezekben a napokban igen sápadtnak és megviseltnek látszott - ez még Lissának is feltűnt -, de ha valamelyik gyerek megkérdezte, jól van-e, mindig zavarba ejtő, túlon túl vidám mosolyt villantott rá, és azt felelte, sose volt jobban, igazán remekül érzi magát. Laurie, aki kíméletlenül őszinte tudott lenni, közölte vele, hogy túl soványnak találja. Ó dehogy, tiltakozott az anyja, Lew szerint rengeteget szedtem magamra odaát Angliában - az a sok finomság, amit a teához adnak... - Csak igyekszik visszanyerni a régi, harcképes formáját, állította, ennyi az egész.

Laurie-nak erről más volt a véleménye, de még Laurie sem volt elég kíméletlen ahhoz, hogy szemtől szembe meghazudtolja anyját. Ha mind a négyen egyszerre meglepik - mondhatni lerohanják -, talán más magyarázatot kaptak volna. Erre azonban még Trent sem gondolt.

Lew egyik diplomája, bekeretezve, ott lógott az íróasztala fölött. Míg a többi gyerek kint topogott az ajtó előtt, s úgy meg volt rémülve, hogy a hányinger kerülgette, Trent levette horgáról a bekeretezett diplomát, az íróasztalra fektette, s a tűvékony fúróval lyukat fúrt a helyét jelző sötétebb négyszög közepébe. Öt centi, és a fúró fémet ért.

Trent gondosan visszaakasztotta a diplomát - nagyon ügyelve, hogy ez még véletlenül se lógjon ferdén -, aztán kijött a szobából.

Lissa sírva fakadt megkönnyebbülésében, s aztán Brian is; látszott rajta, hogy bosszantja ez a gyengeség, de képtelen volt fegyelmezni magát. Laurie is alig bírta visszatartani a könnyeit.

Lyukakat fúrtak az első emeletre vivő lépcső mellett is, különböző pontokon, s ezekben a falakban is fémet találtak. A "fémezettség" az első emeleten folytatódott, a ház frontja felé vezető folyosónak mintegy a feléig. Brian szobájának minden fala fémmel volt bélelve, a Laurie-ének csak az egyik fala.

- Ezt a szobát még nem nőtte be teljesen - mondta Laurie komoran.

Trent meglepetten nézett rá. - Hogy?

De mielőtt Laurie felelhetett volna, Briannek nagy ötlete támadt.

- Próbáld meg a padlót, Trent! - mondta. - Nézd meg, ott is van-e!

Trent gondolkozott egy cseppet, vállat vont, és belefúrt Laurie szobájának a padlójába. A fúró végig nem ütközött akadályba, de amikor a saját ágya lábánál próbálta meg, felhajtva a szőnyeget, hamar kemény acéllal találkozott... vagy valami kemény isten tudja, mivel.

Aztán, mivel Lissa nyaggatta, felállt egy székre, és szemét összehúzza, hogy védje az arcába hulló portól, belefúrt a mennyezetbe.

- Azannyát - mondta néhány másodperc múltán. - Itt is fém van. - Ennyi elég mára.

Egyedül Laurie látta, mennyire felkavarta ez a fejlemény Trentet.

Ezen az estén, villanyoltás után, Trent ment be Laurie-hoz, és Laurie még csak nem is színlelte, hogy álmos. Az igazat megvallva, az elmúlt hetekben egyikük sem aludt valami jól.

- Hogy értetted, amit mondtál? - suttogta Trent, leülve az ágy szélére.

- Mivel kapcsolatban? - könyökölt fel Laurie.

- Azt mondtad, még nem nőtte be a szobádat teljesen. Hogy értetted ezt?

- Ugyan, Trent... nem vagy te buta fiú.

- Nem hát - mondta Trent minden beképzeltség nélkül. - Lehet, hogy csak a te szádból szeretném hallani, Csöpi.

- Ha így hívsz, sose fogod hallani.

- Rendben van. Laurie, Laurie, Laurie. Így már jó?

- Jó. Ez az anyag mindenütt nő a házban. - Megállt. - Nem, ez így nem helyes. A ház alá nő.

- Még így sem helyes.

Laurie gondolataiba mélyedt, aztán felsóhajtott. - Rendben van - mondta. - *Belénő* a házba. *Ellopja* a házat. Ez már megfelel, Mr. Okostóni?

- Ellopja a házat... - Trent némán ült az ágyon, s a Chrissie Hynde-poszterre meredve mintha ízlelgette volna húga mondatát. Végül is bólintott, és az a mosoly ragyogott fel arcán, amit Laurie szeretett. - Igen... ez már megfelel.

- Mindenesetre, akármilyen nevet adunk is neki, úgy viselkedik, mintha élne.

Trent megint bólintott. Erre már ő is gondolt. Sejtelve se volt ugyan, miképp *élhet* a fém, de ha agyoncsapják, akkor se tudott volna más következtetést levonni, mint a húga, legalábbis egyelőre.

- De nem ez a legrosszabb.

- Hanem?

- Hanem az, hogy *alattomos*. - Laurie tekintete ünnepélyesen kapcsolódott a bátyjába, szeme nagy volt és ijedt. - Ez az a része a dolognak, ami nagyon nem tetszik nekem. Nem tudom, hogy mi indította el, vagy hogy mit jelent, és igazából nem is érdekel. De *alattomos*.

Beletúrt dús szőke hajába, és hátragereblyézte a halántékáról. Ez az ingerült, önkéntelen mozdulat fájón emlékeztette Trentet az apjára, akinek a haja pontosan ilyen színű volt.

- Úgy érzem, valami történni fog, Trent. Csak nem tudom, mi. És ez olyan, mint egy rossz álom, amiből nem tud kikeveredni az ember. Te is érzed ezt néha?

- Egy kicsit igen. De én *tudom*, hogy történni fog valami. Sőt talán azt is tudom, hogy mi.

Laurie hirtelen felült, és megragadta bátyja kezét. - Te *tudod*? Akkor mi? Mi?

- Nem vagyok, nem *lehetek* biztos benne - mondta Trent, és felkelt. - Azt hiszem, hogy tudom, de egyelőre nem akarom elmondani, hogy mire gondolok. Még keresnem kell egy kicsit.

- Ha fúrunk még egy csomó lyukat, a végén összedől a ház!

- Nem azt mondtam, hogy *fúrnom* kell, hanem hogy *keresnem*.

- Keresned, de *mit*?

- Valamit, ami még nincs itt - ami még nem nőtt ki. De ha kinő, nem hiszem, hogy el tudna bújni.

- *Mondd* meg, mi az, Trent!

- Még nem - mondta a bátyja, és gyors csókot nyomott az arcára. - Különben is... Csöpinek a kíváncsiság lett a veszte.

- *Utállak!* - sziszegte Laurie, s azzal ledobta magát az ágyra, és fejére rántotta a takarót. De miután beszélt Trenttel, jobban érezte magát, és jobban is aludt, mint az elmúlt héten bármikor.

Trent két nappal a nagy party előtt találta meg, amit keresett. Lévén a legidősebb a gyerekek közt, talán észre kellett volna vennie, hogy anyja aggasztóan rossz bőrben

van, e kifejezés legteljesebb értelmében: bőre fényesen feszült a pofacsontjain, sápadtsága csúnya sárgás árnyalatot kapott. Észre kellett volna vennie, milyen gyakran dörzsöli a halántékát, bár - szinte pánikszerűen - tagadta, hogy migrénje volna, vagy hogy *egyetlenegyszer* is lett volna az utóbbi nyolc-tíz napban.

Trent azonban ebből semmit sem vett észre. Túlságosan el volt foglalva a kereséssel.

A Laurie-val való, lefekvés utáni beszélgetés és a keresett dolog megtalálása közti négy vagy öt napban legalább háromszor átkutatta a nagy, régi ház összes faliszekrényét, s ötször vagy hatszor alaposan körülnézett a Lew dolgozója feletti padlásszobában és a nagy, régi pincében.

Végül is a pincében akadt rá.

Nem mintha másutt nem talált volna sajtóságos dolgokat - talált bizony. Az egyik első emeleti faliszekrény mennyezetéből rozsdamentes acél kapcsológomb állt ki. A második emeleti bőröndtároló szekrény egyik falából valamiféle ívelt fémarmatúra domborodott ki. Felülete fényes volt, halványszürke... amíg Trent hozzá nem ért. Akkor ugyanis sötét rózsaszínűre változott, s a fal mélyéből halk, de erőteljes zúgás hallatszott. Trent úgy kapta vissza a kezét, mintha az armatúra forró lett volna (és amikor megváltozott a színe, a villanytűzhelyek lapjait idézve eszébe, esküdni mert volna, hogy az). Miután visszarántotta kezét, az ívelt fém megint szürke lett. A zúgás is nyomban megszűnt.

Előző nap vékony, összefonódó acélkábelek pókhálóját fedezte fel a padlásszoba egy sötét sarkában, lent a tető és a padló találkozásánál. Már jó ideje mászkált négykézláb ide-oda, mindössze annyi eredménnyel, hogy melege lett és összekoszolta magát, amikor hirtelen megpillantotta ezt a meghökkentő tüneményt. Megdermedt, s egy lecsüngő hajfürtjén át bámulta a kábeleket, amint előkígyóztak a semmiből (ő legalábbis így látta), amint találkoztak, egymásra tekeredtek, olyan szorosan, hogy szinte egygé váltak, s aztán folytatták útjukat a padlóig, amelybe belefűrték magukat, s álmatag kis fűrészporcsomókban lehorgonyoztak. Úgy rémlett, valamiféle hajlékony tartórendszert hoznak létre, s ez *nagyon* erős lesz, össze tudja fogni a házat, bárminek csapódik is neki, bármilyen erős ütések érik is.

De *miért* csapódna neki valaminek?

És *miért* érnék erős ütések?

Trent most is azt képzelte, hogy tudja. Nehéz volt elhinni, de azt képzelte, hogy tudja.

A pince északi végében, jóval túl a műhelyen és a kazánházon, volt egy kis kamra.

Igazi apjuk ezt "borospince"-ként emlegette, és bár alig két tucat palack elég gyöngé minőségű bort tartott benne ("lőré"-t, ahogy mondogatta, s anyjuknak ezen mindig kuncognia kellett), igen gondosan helyezte el a palackokat egymást keresztező, maga készítette állványokon.

Lew ide még ritkábban jött le, mint a műhelybe; nem ivott bort. És bár anyjuk annak idején gyakran megivott egy-két pohárral az apjukkal, ő is leszokott róla. Trent még nem felejtette el, milyen szomorú lett az arca, amikor Bri egyszer megkérdezte tőle, miért nem iszik már meg soha egy pohár "lőré"-t a kandalló előtt.

- Lew nem helyesli az iszogatást - felelte Briannek. - Azt mondja, ez afféle mankó.

A borospince ajtaján volt ugyan lakat, de csak azért, hogy ne nyíljon ki, s ne engedje be a kazán felől áramló meleget. A kulcs ott lógott mellette. Trentnek azonban nem volt szüksége rá. Első vizsgálódásai után nem csattintotta be a lakatot, s azóta sem járt itt senki, aki ezt megtehetné volna. Amennyire ő tudta, soha egy lélek se jött már le a pincének ebbe a végébe.

Nem nagyon csodálkozott, amikor az ajtó felé tartva kiömlött bor szaga csapta meg az orrát: ez is csak azt bizonyította, amit ők ketten Laurie-val már tudtak - szép csendben bizonyos változások történtek szerte az egész házban. Kinyitotta az ajtót, s amit látott, megrémítette ugyan, de valójában nem lepte meg.

A borospince két falát fémszerkezetek törték át, rombusz alakú rekeszeikkel szétszabdalva az állványokat: a bollingeres, mondavis és battigliás palackok a földre zuhantak és eltörték.

Akárcsak a kábelek fent a padlásszobában, ami itt formálódott - vagy Laurie szavát használva: nőtt -, még nem volt kész. És olyan fényességben jött létre, hogy Trentnek bántotta a szemét, s a gyomrát is megfájdította egy kicsit.

Itt azonban nem voltak kábelek, sem armatúrák. Amik igazi apja elfeledett borospincéjében nőttek, azok állványoknak, műszerdobozoknak, előlapoknak látszottak. És ahogy nézelődött, itt-ott felpúposodott a fém, mintha izgatott kígyók ütnék fel fejüket, aztán a bizonytalan alakzatokból szabályos skálák, kapcsolók, kijelzők születtek. Néhány pislogó fényt is észrevett. És amikor odanézett, valóban pislogni kezdett egyik-másik.

Halk, sóhajszerű hang kísérte ezt a teremtési aktust.

Trent beljebb lépett, mert megakadt a szeme egy élénkpiros fényen vagy fénysonon. A lépést tüszentés követte - az öreg betonon szánkázó, falbontó berendezések, állványok nem kevés port csináltak.

A fények, amelyek felkeltették a figyelmét, számok voltak. Keskeny üveglap alatt virítottak egy fémkotmányon, amely épp kitolatott az egyik állványból. Karosszékre emlékeztetett, noha senki sem tudott volna kényelmesen elhelyezkedni benne. Legalábbis senki, akinek *ember* formája van, gondolta Trent, és megborzongott.

Az üveglap a furcsa szék - ha *valóban* annak szánták - egyik karjában volt. És a számokon talán azért akadt meg Trent szeme, mert mozogtak.

72.34.18

után

72.34.17

következett, majd

72.34.16.

Trent az órájára nézett, amelynek nagy másodpercmutatója volt, s megbizonyosodott abban, amire a látottakból következtetett. Lehet, hogy a szék - nem szék, de az üveglap alatti számok egy digitális óra számai. Egy olyan óráé, amely visszafelé jár. Egész pontosan kifejezve: visszaszámlál. És vajon mi fog történni a mai délutántól számított három nap múlva, amikor

00.00.01

után

00.00.00

jelenik meg az üveglap alatt?

Trent többé-kevésbé biztos volt benne, hogy tudja. Minden amerikai fiú tudja, hogy ha egy visszafelé járó óra kijelzője végül is csupa nullát mutat, két dolog történhet: vagy felrobban valami, vagy felszáll egy űrhajó.

Trent úgy gondolta, robbantáshoz túl sok a szerkentyű itt.

Úgy gondolta, valami bekerült a házba, amíg Angliában voltak. Talán valamiféle spóra, amely vagy egymilliárd évig sodródott a világűrben, aztán a föld gravitációs

erejének engedve leszállt, szép csigavonalban átlibegett a légkörön, mint egy kis tejelőkórópihe a gyöngye szélben, és végül leereszkedett egy ház kéményébe az Indiana állambeli Titusville-ben.

A Bradbury-ház kéményébe az Indiana állambeli Titusville-ben.

Persze valami egészen más is lehetett a dolgok nyitja, de Trent a spóraelméletet *érezte* helyesnek, s bár a legidősebb volt a Bradbury gyerekek közt, még elég ifjú volt ahhoz, hogy miután este kilenckor bekebelezett egy zöldpaprikás pizzát, jól aludjon, s hogy feltétlenül higgyen az érzékeinek és a megérzéseinek. És végeredményben mit számított ez? Az számított, ami *történt*.

No meg persze az, ami történni *fog*.

A pincét elhagyva Trent ezúttal nemcsak becsattantotta a lakatot, hanem a kulcsot is magával vitte.

Lew tanszéki partyján szörnyű dolog történt. Nem sokkal kilenc előtt történt, alig háromnegyed órával az első vendégek megérkezése után, s Trent és Laurie később hallotta, amint Lew ordítózik az anyjokkal, közölve, hogy egyetlen istenverte dologban volt csak tekintettel rá: jól időzítette a bolondériáját - ha vár vele, mondjuk, úgy tízig, akkor már ötvenen vagy még többen kerengtek volna a nappaliban, az ebédlőben, a konyhában és a hátsó fogadószobában.

- Mi az ördög van veled? - bömbölte, s amikor Trent érezte, hogy Laurie keze bebújik az övébe, mint valami hideg kis egér, megszorította. - Nem tudod, hogy fognak csámcsogni ezen az emberek? Nem tudod, *hogyan találják* az ilyesmit a tanszékünkön? Az *ég szerelmére*, Catherine - ez tényleg *szuperprodukciónak* volt!

Anyjuk egy szót se szólt, csak zokogott halkán és tehetetlenül, s Trent egy pillanatra akaratlanul, de iszonyúan meggyűlölte. Hogy a csudába mehetett hozzá ehhez a pacákhoz? Hát nem azt kapja csak, amit megérdemel, amiért ilyen bolond volt?

De rögtön elszégyellte magát, elhessentette ezt a gondolatot, s Laurie felé fordult. És megdöbbsent: húga arcát könnyek szántották végig, s a néma szomorúság, amit a szemében látott, késpengeként járta át a szívét.

- Remek party volt, mi? - suttogetta Laurie, tenyere élével dörgölve az arcát.

- Ahogy mondod, Csöpikém - hagyta rá Trent, és magához szorította, hogy nyugodtan sírhasson, anélkül hogy meghallanák. - Amikor majd év végén

összeállítom a tíz legnagyobb élményemet, ez lesz a listavezető, nem vitás.

Úgy látszott, hogy Catherine Evans (aki sose volt még így elkeseredve, sose kívánta ennyire, bárcsak lehetne ismét Catherine Bradbury) mindenkinek hazudott. Ezúttal ugyanis nem egy-két napig tartott a migrénje - két hét óta gyötörte már, sikoltozni tudott volna kínjában. Jóformán semmit sem evett, és hét-nyolc kilót fogyott. Épp Stephen Krutchmert, a történelemtanszék vezetőjét és nejét kínálta harapnivalóval, amikor a világ elvesztette színét, s hirtelen elúszott tőle. Úgy bukott előre, mintha nem volna csont a testében, s az egész tálca kínai sertésroládot Mrs. Krutchmer méregdrága, pont erre az alkalomra vásárolt Norma Kamali ruhájának mellrészére borította. Brian és Lissa meghallotta az izgatott hangokat, és lelopakodott - már pizsamában - a lépcsőn, megnézni, mi folyik odalent, bár Lew papa mindkettőjüknek (sőt valójában mind a négyüknek) szigorúan megtiltotta, hogy miután a party megkezdődött, lejöjjenek a földszintre.

- Az egyetemi népség nem szereti, ha gyerekek lábatlankodnak a tanszéki partykon - magyarázta meglehetősen nyersen még délután. - Az ilyesmi vegyes érzelmeket kelt. De amikor megpillantották anyjukat a földön, a körülötte térdelő aggodalmas ábrázatú tanszéki tagok gyűrűjében (Mrs. Krutchmer nem volt ott, kiszaladt a konyhába, hogy hideg vízzel eltávolítsa ruhája elejéről a mártásfoltokat, mielőtt még beivódnának), megfélemedtek mostohaapjuk határozott utasításáról, és berontottak, Lissa böggve, Brian üvöltve rémületében és izalmában. Lissának sikerült belerúgnia az ázsiai tanulmányok vezetőjének bal veséjébe. Brian, aki két évvel idősebb és tizenöt kilóval nehezebb volt, túltett rajta: a kandallóba penderítette az első félév vendéglőadóját, egy kövérkés, babaarcú hölgyeményt, aki rózsaszín ruhában és felkunkorodó orrú estélyi cipőben pompázott. Egy nagy, szürkésfekete hamurakásra huppant le, és megrökönyödve pislogott.

- Mama! Mami! - kiáltotta Brian, megrázva az egykori Catherine Bradburyt. - *Mami!* Ébredj fel!

Mrs. Evans megmozdult, és felnyögött.

- Vissza az emeletre! - mondta Lew hidegen. - Mind a ketten.

Aztán, mivel semmi jelét nem adták, hogy engedelmeskedni fognak, Lew megfogta Lissa vállát, és addig szorította, míg fel nem sikoltott. Mereven nézte a kislányt, arca halottsápadt volt, csak jobb- és balfelől virított, középen, egy-egy piros folt - élénkpiros, akár az olcsó rúzs.

- Majd én elintézem ezt - mondta, s két keményen összeharapott fogsora még

beszéd közben is csak résnyire nyílt szét. - Te most azonnal felmész a bátyáddal a...

- Vedd le róla a kezed, te átokfajzat - mondta Trent hangosan, jól érthetően.

Lew - és valamennyi vendég, aki elég korán érkezett ahhoz, hogy tanúja lehessen e szórakoztató közjátéknak - a nappali és a hall közti boltív felé fordult. Itt állt Trent és mellette Laurie. Trent ugyanolyan sápadt volt, mint mostohaapja, de arca nyugodtnak tűnt, nem torzult el. A jelenlevők közt akadtak olyanok, ha nem is sokan, akik még ismerték Catherine Evans első férjét, s ezek később megegyeztek abban, hogy apa és fia közt bámulatos a hasonlóság. Szinte azt lehetett hinni, Bill Bradbury feltámadt halottaiból, hogy szembeszálljon rossz természetű utódjával.

- Menjetek fel, de tüstént - mondta Lew. - Mind a négyen. Nincs itt semmi keresnivalótok. Semmi az égvilágon.

Mrs. Krutchmer közben visszajött, Norma Kamali toalettjének mellrésze még nedves volt, de nagyjából tiszta.

- Vedd le a kezed Lissáról - mondta Trent.

- És anyánkat is hagyd békén - mondta Laurie.

Mrs. Evans most felült, két kezét a fejéhez emelte, kábultan körülnézett. A fejfájás elszállt, akár egy léggömb, s zavarodottság és gyöngeség maradt utána, de végre megszabadult a gyötrelmekről, amiket tizennégy napon át el kellett viselnie. Tudta, hogy valami szörnyűséget követett el, kínos helyzetbe hozta Lew-t, talán *lehetetlenné* is tette, pillanatnyilag azonban sokkal jobban örült a fájdalom megszűnésének, semhogy ez érdekelte volna. A szégyen várhat. Most nem akart semmi mást, mint felmenni - nagyon lassan - és lefeküdni.

- Ezért még számolunk - jelentette ki Lew négy mostohaagyerekére nézve a nappali döbbszent csendjében, amely szinte teljes volt. Nem egyszerre nézett rájuk, hanem egyenként, mintha külön-külön mérlegelné bűnük természetét és súlyát. Amikor tekintete Lissán állt meg, a kislány sírni kezdett. - Elnézést kérek a viselkedésükért - fordult ekkor Lew a társaság felé. - Attól tartok, a feleségem túl engedékeny velük. Egy jó angol nevelő nő kellene, aki...

- Ne legyen már számár, Lew - szólt rá Mrs. Krutchmer. Hangja nagyon erős volt, de korántsem kellemes, egy kicsit számárordításra emlékeztető - vagyis bagoly mondja verébnek... Brian odaugrott, átölelte hűgát, és neki is potyogni kezdtek a könnyei. - A felesége elájult. A gyerekek aggódtak érte. Ennyi az egész.

- És nagyon helyes, hogy aggódtak - tódította a vendégelődő, igyekezve

kikecmeregni a kandallóból, ami az ő terjedelmével nem ment könnyen. Rózsaszín ruhája merő szürke maszat lett, arcán koromcsíkok. Egyedül a cipője maradt makulátlan, a nevetséges, mégis kedves kunkori orrú cipellője, de úgy látszott, nem veszi szívére az ügyet. - A gyerekek *igenis törődjenek* az anyjukkal. A férjek pedig a feleségükkel.

Az utóbbi mondatot nyilván Lew Evansnek szánta, mert jelentőségteljesen ránézett, Lew azonban nem vette észre: Trentet és Laurie-t figyelte, ahogy feltámogatják anyjukat a lépcsőn. Lissa és Brian úgy lépkedett a nyomukban, mint valami díszőrség.

A party folytatódott. Az incidensről nemigen esett szó - tanszéki partykon megpróbálják elfelejteni a kellemetlenségeket. Mrs. Evans (aki legfeljebb három órát aludt egy éjszaka, mióta férje bejelentette, hogy partyt akar adni) rögtön mély álomba zuhant, mihelyt feje a párnát érintette, s a gyerekek hallották, ahogy Lew harsányan *jópofáskodik* odalént - nélküle. Trent gyanította, hogy meg is könnyebbült egy kicsit, mert most már nem kellett a rémült égerként ide-oda surranó feleségével bajlódnia.

Egyetlenegyszer sem szakított annyi időt, hogy feljöjjön, s megnézzze, jól van-e.

Egyetlenegyszer sem. Csak amikor a partynak vége volt.

Miután az utolsó vendéget is kikísérte, nehéz léptekkel felment, és szólt a feleségének, hogy ébredjen fel... s az asszony felébredt, engedelmeskedett neki ebben is, mint minden másban attól a naptól fogva, hogy végzetes hibát követett el: a lelkész színe előtt ígért "örök engedelmisséget" Lew-nak.

Lew benyitott Trent szobájába, és végigfuttatta szemét a gyerekeken.

- Tudtam, hogy itt vagytok mind - mondta önelégült kis bólintással. - Összeszűríték a levelet. Meg lesztek büntetve, tudjátok, igaz? De meg ám. Holnap. Most egy kettő, ágyba, és elmélkedjete a történetekről. Oszolj, mindenki a szobájába. És ne legyen ide-oda mászkálás se!

Lissa és Brian nem "mászkált", az kétségtelen, túlságosan kimerültek, és érzelmileg is ki voltak facsarva ahhoz, hogy bármi mást tegyenek, mint lefeküdjének és nyomban elaludjanak. Laurie azonban "Lew papá"-ra fittyet hányva visszament Trenthez, és néma megütközéssel hallgatták, amint mostohaapjuk legorombítja anyjukat, amiért el merészelt ájulni az ő partyján... és amint anyjuk csak sír, sír, és meg se kísérli az ellentmondást vagy éppen a tiltakozást.

- Ó, Trent, most mit fogunk csinálni? - kérdezte Laurie, homlokát bátyja vállának nyomva, hogy ne hallatsszék ki, amit mond.

Trent arca roppant sápadt volt, de nyugodt. - Csinálni? - mondta. - Semmit se fogunk csinálni, Csöpikém.

- De *kell*, Trent! *Kell* valamit csinálnunk! Segítenünk kell rajta!

- Nem, nem kell - mondta Trent. Szája körül halvány és valamiképp félelmetes mosoly jelent meg. - A ház majd segít helyettünk. - Órájára nézett, s egy kicsit számolgotott. - Holnap délután három óra harmincnégykor a ház mindent elvégez.

Reggel nem került sor a büntetésre: Lew Evans minden gondolatát lefoglalta a nyolckor megtartandó szeminárium, *A normann hódítás következményei*. Trentet és Laurie-t ez nem lepte meg, de nagyon örültek a "halasztás"-nak. Lew ugyanis közölte, hogy este egyenként foglalkozik majd velük a dolgozójában, és "mindenkire rámér néhány ütést, annak rendje s módja szerint". Miután ezzel az isten tudja, honnan vett idézettel megfenyegette őket, fejét felszegve, aktatáskáját keményen megmarkolva kimasírozott a házból. Anyjuk még aludt, amikor Porschéja eldübörgött.

A két kisebbik testvér, egymást átölelve, a konyhánál állt: Laurie-nak az egyik Grimm-mesét juttatták eszébe. Lissa pityergett. Brian tartotta magát - legalábbis egyelőre -, de sápadt volt, a szeme alatt bíborvörös tászkák. - El fog kalapálni bennünket - mondta Trentnek. - És nagyokat tud odasózni, hajaj.

- Nem fog - jelentette ki Trent. A többiek reménykedve, de kételkedve néztek rá. Lew végtére is *beígérte* a verést; még Trentet sem hajlandó kihagyni ebből a fájdalmas megaláztatásból.

- De Trent... - kezdte Lissa.

- FigyeljeteK ide - mondta Trent, s elhúzott egy széket az asztaltól, megfordította, majd lovaglólülésben odaült a két kicsi elé. - Szóval figyeljeteK ide, de nagyon jól, minden szó számít. A dolog fontos, egyikünk sem hibázhat.

Brian és Lissa némán függesztette rá nagy, zöldeskék szemét.

- Ahogy kijöttök az iskolából, gyertek egyenesen haza... de csak a sarokig. A Maple és a Walnut sarkáig. Világos?

- I-igen - mondta Lissa bizonytalanul. - De miért, Trent?

- Azzal ne törődjétek - felelte Trent. Az ő szeme - amely szintén zöldeskék volt - csillogott, Laurie azonban úgy érezte, ez a csillogás nem jelent semmi jót, sőt nem is annyira csillogás, mint inkább vészjósló szikrázás. - Csak legyetek ott. A postaládánál. *Háromkor* vagy legkésőbb *negyed négykor*. Értitek?

- Igen - felelte Brian, Lissa nevében is. - Megértettük.

- Mi már ott leszünk Laurie-val, vagy legfeljebb vártok ránk egy-két percet.

- De hát hogy képzeled ezt, Trent? - szólalt meg Laurie. - Három előtt ki se jövünk a suliból, és nekem még zenekari próbám is van, és amíg a busszal odaérünk a...

- Mi ma nem megyünk iskolába - mondta Trent.

- Nem? - Laurie-nak leesett az álla.

Lissa elszörnyedt. - Trent! - mondta. - Ezt nem csinálhatjátok! Ez... ez... *lógás!*

- Aminek pont most jött el az ideje - mondta Trent komoran. - Ti viszont készülődjétek, aztán indíts az iskolába. És ne felejtsetek el: a Maple és a Walnut sarkán, háromkor, legeslegkésőbb negyed négykor. De bármi történjék is, *ne gyertek egészen haza*. - Szemében olyan vad láng lobbant, hogy Brian és Lissa egészen megrémült, és megint összebújtak, egymásnál kerestek bátorítást, védelmet. Még Laurie is megijedt. - Várjatok ránk, de *ne merjétek* visszajönni ebbe a házba - mondta Trent. - *Semmi szín alatt*.

Miután a kicsik elmentek, Laurie megragadta Trent ingét, és kijelentette, tudni akarja, mi folyik itt.

- Valami köze van ahhoz, ami mindenütt nő a házban, *tudom*, hogy köze van, és ha azt akarod, hogy elblicceljem a sulit, és segítsek neked, jobb, ha megmondod, mire megy ki a játék, Trent Bradbury!

- Állítsd le magad, megmondom. - Trent óvatosan kiszabadította az ingét Laurie markából. - És nyugi, nyugi. Nem szeretném, ha felébresztenéd a mamát. Elküldene bennünket az iskolába, és akkor lóttek az egésznek.

- Szóval mi van itt? Hadd halljam.

- Gyere le a pincébe - mondta Trent. - Mutatok valamit.

És levitte hűgát a borospincébe.

Trent nem volt egészen biztos benne, hogy Laurie belemegy abba, amit tervez - ő maga is szörnyen... hm, *visszafordíthatatlannak* látta a dolgot -, de belement. Ha csak arról lett volna szó, eltűriék-e a verést "Lew papá"-tól, nem is igen állt volna kötélnek, de Laurie-t éppúgy felkavarta, hogy eszméletlenül kell látnia anyját a nappali padlóján, mint ahogy Trentet felháborította, hogy milyen ridegen reagált erre a mostohaapjuk.

- Igen - mondta Laurie hidegen. - Azt hiszem, meg kell tennünk. - A széket nézte, a kijelzőt. Az üveglap alatt most ez a számsor piroslott:

07.49.21

A borospince egyébként már egyáltalán nem látszott borospincének. Igaz, borszag terjengett benne, s a padlóján, apjuk palacktartó állványainak összelapított roncsai közt, ott voltak a zöld üvegtörmelékek kupacai, de most már inkább úgy festett, mint az *Enterprise* űrhajó parancsnoki hídjá - ahogy egy örült elképzeli. Skálák forogtak. Digitális kijelzőkön adatok jelentek meg, változtak, újak jelentek meg. Fények pislogtak és villantak fel.

- Igen - mondta Trent. - Nekem is ez a véleményem. Micsoda rohadt egy alak, volt pofája így üvöltözni az anyánkkal!

- Trent, azért mégis...

- A szarházi. A szemétláda. A seggfej.

Ezekkel az erős kifejezésekkel azonban csak magát akarta megnyugtatni - és ezt mind a ketten tudták -, mint aki fűtyörészve megy el a temető mellett. Ahogy elnézte a műszereknek és berendezéseknek ezt a fura kis dzsungelét, Trentnek már-már felkavarodott a gyomra, úgy megrohanták a kételyek, olyan szorongás fogta el. Eszébe jutott egy könyv, amit apja olvasott fel neki még kiskorában, egy Mercer Mayer-história, melyben egy Bélyegevő Banya nevezetű szörnyeteg borítékba tett egy kislányt, és postán elküldte Annak, Akit Illet. Vajon az, amit ő most javasol, nem ilyesféle sorsra juttatná-e Lew Evanst?

- Ha nem teszünk valamit, megöli a mamát - mondta Laurie halkan.

- *Hogy?* - Trent olyan hirtelen fordította oda a fejét, hogy megsajdult a nyaka, de Laurie nem rá nézett. A visszaszámlálást végző óra piros számait nézte. Az üveglapon jól kivehetően tükröződött a szemüvege, amit csak tanítási napokon

viselt. Szinte megbűvölten meredt a szék karfájára, nem vette észre, hogy Trent nézi, talán annak se volt tudatában, hogy bátyja ott van.

- Nem szántsándékkal - folytatta. - Talán még szomorú is lesz utána. Legalábbis egy ideig. Mert azt hiszem, *szereti* a mamát - a maga módján -, és a mama is szereti őt. Szintén a maga módján persze. De egyre jobban tönkreteszi a mamát. Folyton betegeskedni fog, és aztán... egyszer csak...

Elhallgatott, és a bátyjára nézett, és volt valami az arckifejezésében, ami jobban megrémítette Trentet, mint bármi ebben a különös, változó, *alattomos* házban.

- Hát mondd el, Trent - szólalt meg ismét Laurie. És megragadta bátyja karját. Keze nagyon hideg volt. - Mondd el, hogy fogjuk csinálni.

Felmentek Lew dolgozójába. Trent feltette magában, hogy ha kell, mindent átkutat, de már a legfelső fiókban megtalálták a kulcsot, gondosan be volt téve egy borítékba, amelyre Lew az ő kicsiny, formás nyomtatott betűivel ráírta: DOLGOZÓ. Trent zsebre vágta. Együtt hagyták el Laurie-val a házat, épp akkor, amikor az első emeleten megindult a zuhany, ami annyit jelentett, hogy anyjuk felkelt.

A napot a parkban töltötték. Bár egyikük se mondta ki, ez volt eddigi életük leghosszabb napja. Kétszer is látták az ellenkező irányban körútját végző rendőrt, s a nyilvános vécében húzódtak meg, amíg el nem tűnt. Nem kockáztathatták meg, hogy rajtakapják őket a bliccelésen, és kénytelenek legyenek iskolába menni.

Fél háromkor Trent odaadott Laurie-nak egy negyeddollárost, s a park keleti oldalán levő telefonfülkéhez kísérté.

- Muszáj? - szabódott Laurie. - Nem szívesen ijesztem meg, főképp a tegnapi este dolog után.

- Azt akarod, hogy a házban legyen, amikor megtörténik az a bizonyos - ha egyáltalán megtörténik? - kérdezte Trent. Laurie nem ellenkezett tovább, bedobta az érmét a készülékbe.

A telefon olyan sokszor csengett ki, hogy Laurie már biztos volt benne, hogy anyjuk elment valahova. Ez lehet jó jel, gondolta, de lehet rossz is. Mindenesetre nyugtalanító. Mert ha nincs otthon, könnyen megeshet, hogy hazamegy, mielőtt...

- Trent, azt hiszem, elment va...

- Halló? - szólalt meg Mrs. Evans álmos hangon.

- Ó, szia, anyu - mondta Laurie. - Már azt hittem, nem is vagy otthon.

- Visszafeküdtem - vallotta be Mrs. Evans zavart kis nevetéssel. - Hirtelen nagyon rám jött az alhatnék. Talán azért is, mert ha alszom, nem járhat azon az eszem, milyen borzalmasan viselkedtem tegnap este.

- Ó, anyu, nem viselkedtél borzalmasan. Az ember nem azért ájul el, mert el akar á...

- Laurie, miért telefonálsz? Valami baj van?

- Nem, dehogy, anyu... csak...

Trent oldalba bökte. Jó erősen.

Laurie, akit kezdett elhagyni a bátorsága (és mintha már kisebb is lett volna), hirtelen összeszedte magát. - Megütöttem magam tornaórán. De... csak egy kicsit, tudod. Nem vészes.

- Hogyhogy, mi történt veled? Jézusom, csak nem a kórházból hívsz?

- Á, dehogy - vágta rá Laurie. - Csak kifícamítottam az egyik térdemet. Mrs. Kitt arra kér, ha tudsz, gyere értem, és vigyél haza. Nem tudom, haza tudok-e menni így. Eléggé fáj.

- Máris indulok. Próbáld egész mozdulatlanul tartani, szívem. Lehet, hogy elszakadt egy ínshalag. A nővér ott van?

- Most éppen nincs. De ne aggódj, mama, vigyázok.

- Az orvosiban leszel?

- Igen - felelte Laurie. Arca olyan vörös volt, mint Brian kis tűzoltóautója.

- Nemsokára ott leszek.

- Köszönöm, mama. Csao.

Laurie letette a kagylót, és Trentre nézett. Mélyet lélegzett, aztán hosszú, remegő sóhaj formájában engedte ki a levegőt.

- Csuda mókás volt - mondta, s a hangján érződött, hogy közel áll a síráshoz.

Trent magához szorította. - Nagyszerűen csináltad - mondta. - Sokkal, de sokkal jobban, mint ahogy én tudtam volna, Csö... Laurie. Nem vagyok biztos benne, hogy neked hitt volna.

- Én pedig arra lennék kíváncsi, hogy neked fog-e hinni *megint* - mondta Laurie keserűen.

- Biztos fog. Gyere.

Átmentek a park nyugati oldalára, ahonnan szemmel tarthatták a Walnut Streetet. Hideg lett, és beborult az ég. Viharfelhők gyülekeztek, és fagyos szél fújt. Öt végtelennek tetsző percig kellett várniuk, amíg feltűnt anyjuk Subaruja: sebesen robogott a Greendowne Középiskola felé, ahová Trent és Laurie járt... *ahová járunk, ha éppen nem bliccelünk*, gondolta Laurie.

- Nagyon tép - jegyezte meg Trent. - Remélem, nem lesz baleset belőle vagy valami.

- Ezen most már ne rágódjunk. Gyere. - Laurie megfogta bátyja kezét, és visszavitte a telefonfülkéhez. - *Neked* bezzeg Lew-t kell felhívnod, nyavalyás mázlista.

Ezúttal tehát Trent dobott be egy negyeddollárost, s egy névjegyet nézve, amit a tárcájából vett elő, kipötyögtette a történelemtanszék titkárságának a számát. Jóformán le se hunyta a szemét az éjszaka, de most, hogy mozgásba jöttek a dolgok, nyugodtan és hidegen tudott cselekedni... olyan hidegen, hogy szinte mélyhűtöttnek érezte magát. Az órájára pillantott. Háromnegyed három. Már egy órájuk sincs. Nyugaton halk mennydörgés morajlott.

- Történelemtanszék - jelentkezett egy női hang.

- Csókolom. Trent Bradbury vagyok. A mostohaapámmal, Lewis Evansszel szeretnék beszélni.

- Evans professzornak órája van - mondta a titkárnő. - De nemsokára...

- Tudom, modern brit történelmet ad elő fél négyig. Mégis, nagyon kérem, hívja a telefonhoz. A dolog sürgős és fontos. A feleségéről van szó. - Jelentőségteljes szünetet tartott, majd hozzátette: - A mamámról.

Hosszú csend következett, s Trent egy pillanatra megriadt. Úgy tűnt, ez a nő el akarja utasítani, le akarja rázni, s ez semmiképp sem illett bele a tervébe.

- Mr. Evans nincs messze innen - mondta végül a titkárnő. - Magam fogok szólani

neki. Megmondom, hogy azonnal telefonáljon haza, ahogy...

- Nem, nekem kell beszélnem vele - vágott a szavába Trent.

- De...

- Gondolom, most már eleget szórakozott velem, lenne szíves végre elmenni érte? - emelte fel hangját Trent, s hagyta, hogy éles, érdes legyen. Ez nem esett nehezére.

- Rendben - mondta a titkárnő. Nemigen lehetett eldönteni, hogy csak rosszkedvű-e, vagy természetől fogva aggodalmaskodó. - Ha megtudhatnám, milyen jellegű a...

- Nem.

Sértődött szipákolás, aztán Trent észlelte, hogy a szópárbaj megszakadt, de a vonal nem.

- Na mi van? - érdeklődött Laurie. Úgy táncolt, egyik lábáról a másikra ugrálva, mint akinek vécére kell mennie.

- Várok. Kihívják az órájáról.

- És ha nem jön ki?

Trent vállat vont. - Akkor fújhatjuk. De ki fog jönni. Meglátod. - Szerette volna, ha tényleg olyan biztos a dolgában, mint ahogy mutatja, de változatlanul hitte, hogy *sikerülni fog*, amit kigondolt. *Sikerülnie kell.*

- Rettentő későre hagytuk ezt.

Trent bólintott. Csakugyan rettentő későre hagyták, de Laurie is tudta, miért. A dolgozó ajtaja jófajta, roppant erős tölgyfából volt, a zárat azonban egyikük sem ismerte. Trent tehát azt akarta, hogy Lew-nak a lehető legkevesebb ideje maradjon, ne nagyon tudjon a zárral kísérletezni.

- És mi lesz, ha meglátja Briant és Lissie-t, amikor hazafelé megy?

- Ha kellőképpen be lesz gerjedve, és szerintem be lesz, akkor még úgy se venné észre őket, ha gólyalábon állnának ott, a fejükön bohócsapkával.

- De miért nem veszi már fel azt az *átkozott* telefont? - tört ki Laurie az órájára nézve.

- Mindjárt felveszi - mondta Trent, és mostohaapja valóban felvette.

- Halló.

- Itt Trent beszél, Lew. A mama a dolgozódban van. Biztos megint nagyon fáj a feje, mert elájult. Nem tudom feléleszteni. Jó lenne, ha rögtön hazajönnél.

Trentet nem lepte meg, mi mostohaapja első szava, legfőbb gondja - ez nagyon is hozzátartozott a tervéhez -, mégis úgy elöntötte a düh, hogy a kagylót fogó ujjai elfehéredtek.

- A dolgozómban? Az *én* dolgozómban? Mi az ördögöt csinál ott?

Bármilyen dühös volt is Trent, a hangja nyugodt maradt:

- Gondolom, takarít. - És aztán odadobta a leghatásosabb, az ellenállhatatlan csalétket annak, aki a munkáját sokkal fontosabbnak tartotta, mint a feleségét: - A padló tele van papírokkal.

- Megyek! - vakkantotta Lew, és még hozzátette: - Ha nyitva van az egyik ablak, az isten szerelmére, csukd be! Jön a vihar. - El se köszönt, csak letette a kagylót.

- Na, mit mondott? - kérdezte Laurie, amikor Trent letette.

- Jön - felelte Trent, és kajánul nevetett. - Sikerült úgy felpiszkálnom a szarházit, hogy még azt se kérdezte meg, miért vagyok otthon, és nem az iskolában. Gyere.

Visszarohantak a Maple és a Walnut kereszteződéséhez. Ekkorra már nagyon sötét lett az ég, s a dörgés szinte állandó. Amikor a sarkon álló kék USA levélszekrényhez értek, sorra meggyulladtak a Maple Street lámpái, párosával haladva felfelé a dombon.

Lissa és Brian még nem volt ott.

- Szeretnék veled menni, Trent - mondta Laurie, de az arca meghazudtolta. Nagyon sápadt volt, két óriási szeme könnyben úszott.

- Szó se lehet róla - mondta Trent. - Várd meg Briant és Lissát.

A neveket hallva Laurie megfordult, és végignézett a Walnut Streeten. Látta, hogy két gyerek tart feléjük, nagyon igyekeznek, kezükben imbolyog az ebédes doboz. Ahhoz még messze voltak, hogy ki tudja venni az arcukat, de többé-kevésbé biztos volt benne, hogy ők azok, s ezt közölte Trenttel.

- Jó. Menj be velük Mrs. Redland sövénye mögé, és várjátok meg, amíg Lew elhúzó előttetek. Aztán jöhettek tovább, de *ne gyere be a házba, és őket se engedd be.* Kint várjátok rám.

- Trent, félek. - A könnyek most már kibuggyantak, csorogtak lefelé az arcán.

- Én is, Csöpikém - mondta Trent, és gyorsan homlokra csókolt. - De hamar túl leszünk rajta.

És mielőtt Laurie mást is mondhatott volna, Trent futásnak eredt a Maple Streeten a Bradbury-ház felé. Futás közben az órájára nézett. Három óra tizenkét perc volt.

A házban mozdulatlan, forró volt a levegő, s ez megrémítette. Mintha lőport öntöttek volna minden sarokba, s láthatatlan emberek álltak volna készenlétben, hogy begyűjtsák szintén láthatatlan rakétáikat. Lelki szemei előtt megjelent a borospincebeli óra, amely kérlelhetetlenül méri az időt, s most éppen ezt mutatja:

00.19.06.

Mi lesz, ha Lew *késik*?

Ezen most nem szabad töprengeni, sietni kell.

Trent felszaladt a másodikra a mozdulatlan, szinte gyúlékony levegőben. Úgy rémlett neki, most, hogy a visszaszámlálás közeledik a végéhez, a ház már mozgolódik, lassan életre kel. Próbálta meggyőzni magát, hogy ez csak képzelődés, de lényegében más volt a véleménye.

Berohant Lew dolgozójába, találmányra kirántott két-három iratszekrény- és íróasztalfiókot, s a bennük lévő papírokat kiszórta a földre. Mindez alig egy-két percig tartott, de épphogy végzett vele, amikor az utca felől már meghallotta a Porsche hangját. Ezúttal nem *dohogott* a motor - Lew annyira nyomta a gázpedált, hogy *sivított*.

Trent kisietett a félhomályos folyosóra, ahol annak idején az első lyukakat fúrták - mintha egy évszázaddal ezelőtt lett volna... A zsebébe nyúlt a kulcsért, de nem volt benne más, mint egy régi, gyűrött ebédjegy.

Biztos az utcán, futás közben vesztettem el. Biztos kirázódott a zsebemből.

Csak állt, állt, izzadtan és dermedten, miközben a Porsche visítva ráfordult a kocsihajtóra. Aztán leállt a motor. Aztán kinyílt és becsapódott a vezető felőli ajtó. Hallatszott, hogy Lew a hátsó ajtóhoz szalad. Az ég akkorát dördült, mintha gránát robbant volna odafent, a félhomályon fényes villám hasított keresztül, s valahol a ház mélyén halk, mély mordulással megindult és zümmögni kezdett egy nagy erejű motor.

Jézusom, ó édes Jézusom, mit tegyek? Mit tehetek? Hiszen magasabb nálam! Ha megpróbálom fejbe verni, talán ő...

Gondolatai lánc megszakadt, mert bal kezét a másik zsebébe dugta, s ujjai a kulcs régimódi fémfogait érintették. A hosszú parkbeli kószálás során nyilván áttette egyik zsebéből a másikba, anélkül, hogy észrevette volna.

Lihegve, a torkában, sőt a gyomrában dobogó szívvel surrant tovább a folyosón, bebújt a bőröndtároló faliszekrénybe, és behúzta - majdnem teljesen - a harmonikaajtót.

Lew feldobogott a lépcsőn, torkaszakadtából kiáltozva a felesége nevét. Trent látta, amikor felbukkant: haja hegyes csomókban meredezett (alighanem bele-beletúrt vezetés közben), nyakkendője félre volt csúsztva, széles, intelligens homlokán nagy verejtékcseppek ültek, szeme egy-egy bőszült kis réssé szűkült.

- *Catherine!* - üvöltötte még egyszer, aztán berontott a dolgozójába.

Még el sem tűnt egészen, Trent máris kilépett a faliszekrényből, és nesztelenül az ajtóhoz futott. Egyetlen esélye volt csak. Ha nem talál bele a kulcslyukba... ha a zár nem engedelmeskedik rögtön a kulcsnak...

Ha akár ez, akár az bekövetkezik, összeakaszodom veled, villant át az agyán. Ha nem tudom egyedül felküldeni, felviszem magammal, az szent.

Megragadta az ajtót, s úgy becsapta, hogy egy kis por is felszállt a zsanérok közti repedésekből. Még látta a meghökkenést Lew ábrázatán. Aztán a kulcs becsusszant a zárba. Megforgatta, s a zár *működött*, egy pillanattal megelőzve az odaugró Lew-t.

- Hé! - kiáltotta Lew. - Hé, te kis pernahajder, mi a fenét csinálsz? Hol van Catherine? Engedj ki innen!

A gömbkilincs ide-oda forgott, de hasztalan. Aztán megállt, és Lew dörömbölt egy sort az ajtón.

- *Engedj ki innen, de azonnal, Trent Bradbury! Különben úgy ellátom a bajod, hogy*

megemlegeted életed végéig, te istenátka!

Trent lassan hátrált a folyosó vége felé. Amikor válla a falhoz ért, nagyot lélegzett. A dolgozó kulcsa, melyet önkéntelenül is kihúzott a zárból, kiesett a kezéből, és a színehagyott futószőnyegre pottyant a két lábfeje közt. Most, hogy elérte célját, bekövetkezett a visszahatás. Minden hullámszerűen kezdett körülötte, mintha víz alatt volna, s ügyelnie kellett, hogy el ne ájuljon. És csak most - amikor Lew már a foglya volt, anyja, akit elbolondított, messze járt, s testvéreit is biztonságban tudta Mrs. Redland sűrű tiszafasövénye mögött -, most döbbsent rá, hogy sohase bízott igazán a terve sikerében. Ha "Lew papá"-t megdöbbsentette, hogy rázárták az ajtót, Trent Bradbury nem győzött ámulni, hogy ezt véghez tudta vinni.

A dolgozó gömbkilincse megint ide-oda forgott szűk kis félköríves pályáján.

- ENGEDJ KI, AZ ISTENFÁJÁT!

- Háromnegyed négykor kiengedlek, Lew - mondta Trent bizonytalan, remegő hangon, de aztán elnevette magát: - Persze, csak ha *még itt vagy* háromnegyed négykor.

És ekkor, lentről: - Trent? Trent, ugye nincs semmi baj?

Uramisten, ez Laurie.

- Ugye nincs, Trent?

És Lissa!

- Hé, Trent! Minden *oké*?

És Brian.

Trent az órájára nézett, és megrémült: 3.31 volt... majdnem 3.32. *Mi van, ha késik az órája?*

- *Kifelé!* - kiáltotta nekik, miközben a lépcső felé nyargalt a folyosón. - *Ki ebből a házból!*

Az volt az érzése, hogy a folyosó úgy nyúlik, mint a rágógumi: minél jobban szedte a lábát, annál hosszabbnak tűnt. Lew döngette az ajtót és ontotta a szitkokat; az ég zengett; és a ház mélyéből egyre sürgetőbb hallatszottak az éledő-moccanó-induló gépek neszei.

Végül is a lépcsőhöz ért, és futni kezdett lefelé, felsőtestét annyira előredöntve, hogy majdnem orra esett. A fordulónál az oszlopba kapaszkodva átperdült, s rohant tovább, le a földszintre, ahonnan az öccse és a húgai bámultak fel rá.

- *Ki innen!* - üvöltötte, s toltat-taszigálta őket a nyitott ajtó, a viharos kinti sötétség felé. - *Gyorsan!*

- Mi ez, Trent? - kérdezte Brian. - Mi van *a házzal?* Hiszen *inog!*

Csakugyan ingott - Trent is érezte a mélyből felkúszó remegést-rázkódást, szeme megzökkent üregében. A mennyezet finom vakolattörmeléket szitált a fejére.

- *Erre nincs időnk! Ki, ki! Gyorsan! Laurie, segíts!*

Trent a karjaiba kapta Briant, Laurie a hóna alá nyúlva emelte fel Lissát, úgy botladozott ki vele az ajtón.

Ismét megdördült az ég. Villám cikázott át rajta. A szél, amely eddig csak fújdogált, bömbölni kezdett, mint egy sárkány.

Trent földrengést jelző morajlást hallott a ház alól. Amikor kirohant az ajtón Briannel, látta, hogy a keskeny pinceablakokból kék elektromos fény lövell ki, olyan erős, hogy majdnem egy óra múlva is káprázott még tőle a szeme (akár meg is vakulhatott volna, gondolta, de szerencséje volt). A fény már-már tömörnek tűnő pászmákban szelte át a gyepet. Hallotta, hogy ablakok törnek be. És épp amikor átlépte a bejárati ajtó küszöbét, érezte, hogy a ház *emelkedik* a lába alatt.

Leszaladt az elülső lépcsőkön, és megragadta Laurie karját. A kerti úton kibotorkáltak az utcára, ahol a közeledő vihar miatt éjszakai sötétség volt.

Ott megfordultak, és nézték, *hogyan történik meg.*

A Maple Street-i ház mintha ugráshoz készülődött volna. Már nem állt egyenesen, nem látszott szilárdnak: imbolygott, sőt rángatódzott, akár a gyerekek mászómajma a madzagján. Nagy repedések támadtak körülötte, nemcsak a kerti út cementjén, hanem magában a földben is. A pázsit hatalmas torta formájú darabokra szakadozott. A zöld fű alatt megfeszültek a fekete gyökerek, s úgy tűnt, az egész előkert buborék alakúvá válik, annyira igyekszik visszatartani a házat, mely előtt oly sokáig díszlett.

Trent a második emeletet figyelte, ahol még mindig égett a villany Lew dolgozójában. Arra gondolt, az üvegcsörömpölést onnan fentről hallotta - onnan *hallja* -, de aztán képzelődésnek minősítette ezt a feltevést - hisz hogy hallhatna

bármit is ebben a zenebonában? Laurie csak egy évvel később árulta el neki, hogy hallotta a mostohaapjuk kiáltozását onnan fentről, egész biztos benne.

A ház alapja megroskadt, majd néhány másodpercig recsegett-ropogott, majd akkora durranással, mintha mozsárágyút sütöttek volna el, levált a felső részről. Ragyogó hideg kék tűz lobbant fel. A gyerekek szemüket eltakarva hátratántorodtak. A hajtóművek sivítottak. A föld egyre magasabbra nyúlt, s egészen megfeszült kétségbeesett erőlködésében, hogy visszatartsa a házat... aztán elengedte. A következő pillanatban a ház vagy harminc centire volt a talajtól, alatta tündöklő kék tűzpárna.

Kifogástalan úrhajóstart volt.

Fent, a középső tetőrész csúcsán eszeveszetten forgott a szélkakas.

A ház először lassan emelkedett, aztán felgyorsult. Dübörögve haladt felfelé lángokat lövellő kék tűzpárnáján, miközben a bejárati ajtó bolondul csapkodott.

- Jaj, a játékaim! - óbégatott Brian, Trent pedig vad, fékezhetetlen nevetésben tört ki.

Tíz-tizenkét méter magasságban a ház megállt, s úgy látszott, erőt gyűjt egy második - sokkal nagyobb - ugráshoz, aztán továbbrepült, s eltűnt a száguldó éjfékete felhők tömegében.

Elvégeztetett.

Könnyedén lebegve két zsindegy szállt le, mint két nagy, fekete falevél.

- Vigyázz, Trent! - kiáltotta Laurie egy vagy két másodperc múlva, s olyat taszított rajta, hogy fenékre ült. A gumi hátlapos, ISTEN HOZTA feliratú lábtörlő pontosan ott "csapódott be" az utcán, ahol Trent az imént állt.

Trent Laurie-ra nézett. Laurie visszanézett rá.

- Ha ez kupán trafál, azt hitted volna, villám csapott beléd - mondta a kislány -, úgyhogy jó lenne, ha abbahagynád a csöpizést, Trent.

Bátyja néhány másodpercig komolyan nézett rá, aztán elnevette magát. Laurie szintén. A kicsik követték példájukat. Brian megfogta Trent egyik kezét, Lissa a másikat. Felsegítették, s aztán ott álltak mind a négyen, nézték a füstölgő pincegödröt a feldúlt pázsit közepén. Most már néhány szomszéd is kijött a házából, de a Bradbury gyerekek nem vettek tudomást róluk. Vagy talán közelebb járunk az igazsághoz, ha azt mondjuk: a Bradbury gyerekek észre se vették őket.

- A mindenit - mondta Brian tiszteletteljesen. - A házunk úrhajó lett, Trent.

- Aha - hagyta rá a bátyja.

- Talán ott, ahova megy, szintén lesznek emberek, akik kíváncsiak rá, kik voltak a normannok meg a száz... a százok - mondta Lissa.

Trent és Laurie átölelte egymást, s visítva, borzongva nevetni kezdett... és ez volt az a pillanat, amikor az eső is rákezdte.

Mr. Slattery, aki az utca túloldalán lakott, odament hozzájuk. Nem volt sok haja, de ami volt, az tömött kis csomókban ragadt fénylő koponyájára.

- *Mi történt?* - kérdezte, igyekezve túlharsogni a most már szinte állandó égzengést.
- *Mi történt itt?*

Trent elengedte hógát, és Mr. Slatteryre nézett. - Folytatódott az *Úrkalandok* - mondta teljes komolysággal, s ettől megint nevetnéjük támadt.

Mr. Slattery kétkedő, ijedt pillantást vetett az üres pincegödörre, s arra a bölcs mondásra gondolt, hogy "ne szólj szám, nem fáj fejem", aztán visszavonult saját térfelére, az utca másik oldalára. Bár úgy zuhogott, mintha dézsából öntenék, nem hívta a Bradbury gyerekeket, hogy tartsanak vele. De azok cseppet se bánták. Leültek a járdaszegélyre, Trent és Laurie középen, Brian és Lissa kétfelől.

Laurie odahajolt Trenthez, és a fülébe súgta: - Megszabadultunk.

- Ennél sokkal fontosabb, hogy a mama megszabadult - felelte Trent.

Azzal átölelte testvéreit - épp csak hogy átérte őket a karja -, és tovább gunnyasztottak a szakadó esőben a járdaszélen, várták, hogy hazajöjjen az édesanyjuk.

(Somogyi Pál László fordítása)

AZ ÖTÖDIK NEGYED

A tragacsot a Keenan házához legközelebb eső sarkon állítottam le, néhány másodpercig még üldögéltem a sötétben, aztán kikapcsoltam a gyújtást, és kiszálltam. Amikor becsaptam az ajtót, hallottam, hogy a küszöblemezről rozsdadarabkák válnak le és potyognak az úttestre. Ez már nem sokáig lesz így, gondoltam.

A pisztoly vállszíjon, készenléti tokban lógott a hónom alatt, és úgy nyomta a bordáimat, mint egy ököl. Barney 45-öse volt - számomra külön öröm. Ez némi ironikus színezetet adott ennek az egész örült ügynek. Sőt így talán azt is képzelhettem, hogy igazságot teszek.

Keenan háza az építészet egyik szörnyszülöttje volt: csupa ferde szög és magas, meredek tető csekély ezer négyzetméteren, vaskerítés mögött. A kaput, ahogy reméltem, nem zárta be. Korábban láttam, hogy felhív valakit a nappaliból, és az volt az érzésem - nagyon erős érzés, majdnem bizonyosság -, hogy Jagger vagy az Örmester az. Valószínűleg az Örmester. A várakozásnak vége, gondoltam, ez az éjszaka az enyém.

A kocsibejáróhoz mentem, szorosan a bokrok mellett maradva, és a fületem hegyezve, hogy a metsző januári szél füttyülésén kívül nem hallok-e valami zajt. Nem hallottam. Péntek lévén, Keenan szobalányának, aki a házban lakott, kimenője volt, s alighanem egy Tupperware edénybemutató partyra ment valakihez. Egyedül ez az átok Keenan volt otthon. Várta az Örmestert. Várt - bár még nem tudott róla - engem.

Az autóparkoló nyitva volt, beosontam. Keenan Impalája - hatalmas, fényesfekete tömb - ott állt előttem. Megpróbáltam a hátsó ajtót. A kocsis nyitva volt. Keenan nem született gengszternek, állapítottam meg, túlon túl vigyázatlan. Beültem a kocsiba, és vártam.

Most halk muzsikát sodort felém a szél: dzsessz volt, nagyon tempós, nagyon jó. Talán Miles Davis. Keenan, amint Miles Davist hallgatja, egy pohár gin fizzel manikűrözött kezében... Remek dolga van.

Sokáig kellett várom. Óram mutatói vánszorogtak: fél kilenc, kilenc, tíz. Volt időm gondolkodni bőven. Főleg Barneyra gondoltam, rá *kellett* gondolnom. Arra, hogy milyen állapotban volt, amikor ráakadtam abban a kis csónakban: csak bámult az arcomba, és értelmetlen, károgó hangokat adott. Már két napja sodródott a vízen, és olyan volt, mint a főtt homár. A hasán megkérgesedett fekete vér - hasba lőtték.

Amennyire erejéből telt, igyekezett a ház felé irányítani a csónakot, de végül is

főképp a szerencsén múlt az egész. Szerencsénk volt, hogy odajutott, szerencsénk, hogy még beszélni is tudott egy kis ideig. Ha nem tud, segíttem volna rajta egy marék altatóval. Mert nem akartam, hogy szenvedjen. Hacsak nincs értelme, persze. Mint kiderült, volt értelme. El kellett mondania valamit, ami igazi nagy balhének látszott, és ő majdnem minden részletét elmondta.

Miután meghalt, visszamentem a csónakhoz, és magamhoz vettem a 45-ösét. Hátral, egy kis rekeszben volt elrejtve, vízálló tasakban, jól bebugyolálva. Aztán kivontattam a csónakját a mély vízre, és elsüllyesztettem. Ha sírfeliratot is rakhatok a feje fölé, az arról szólt volna, hogy minden percben születik egy balek. A legtöbbjük egyébként igazán rendes srác, ebben biztos vagyok - olyan, mint Barney. Ehelyett kutatni kezdtem azok után, akik átverték. Jó fél évembe került, amíg ráakadtam Keenanre, és kiszagoltam, hogy legalább még egynek közülük, az Őrmesternek is valahol a közelben kell lennie, de szívós kis ürge vagyok, és most ott ültem az Impalában.

Tíz-húszkor fényszórók tapogatták végig a kanyargós kocsibehajtót, s én lekushadtam az Impala aljába. A jövevény behajtott a parkolóba, szorosán Keenan kocsija mellett. A járgány, a hangjából ítélve, öreg Volkswagen lehetett. A kis motor leállt, s hallottam, amint az Őrmester szuszogva, dörmögve kikászálódik a szűk kocsiból. A tornácon felgyulladt a lámpa, kicsapódott az ajtó.

Keenan: - Őrmester! De sokára értél ide! No gyere, igyál valamit!

Őrmester: - Whiskyt.

Én már előbb letekertem az ablakot. Most kidugtam rajta Barney 45-ösét, két kézzel fogva az agyát. - Megállni! - mondtam.

Az Őrmester félúton volt felfelé a tornác lépcsőin. Keenan, a tökéletes házigazda, kijött és lenézett rá, várta, hogy felérjen és bekísérhesse a házba. Mindkettőjük körvonalai élesen kirajzolódtak a belülről kiszűrődő fényben. Nem tartottam valószínűnek, hogy sokat láthatnak belőlem a sötétben, de a pisztolyt mindenképpen láthatták. Nagy pisztoly volt.

- Ki a fene maga? - kérdezte Keenan.

- Jerry Tarkanian - feleltem. - Ha megmozdulnak, akkora lyuk lesz magukon, hogy a televíziót is lehet nézni rajta.

- Úgy beszél, mint egy punk - mondta az Őrmester. De azért nyugton maradt.

- Csak ne mozogjanak! Mással most nem kell törődniük. - Kinyitottam az Impala hátsó ajtaját, és óvatosan kiszálltam. Az Őrmester hátranézett, engem keresett, láttam

kis disznószele csillogását. Jobb keze lassan kúszott felfelé kétsoros zakója (1943-as modell) hajtókáján.

- Ó, legyen szíves - szóltam rá. - Emelje csak fel azt a szaros kezét, maga seggfej!

Az Órmester felemelte a kezét. Keenan már előbb megtette.

- Jöjjenek le a lépcső aljába. Mind a ketten.

Lejöttek, és ahogy kikerültek a közvetlen, éles fényből, jobban láttam az arcukat. Keenan ijedtnak tűnt, de az Órmester alighanem meghallgatott egy előadást a Zenről és a motorkerékpár karbantartásáról. Valószínűleg ő volt az, aki hidegre tette Barneyt.

- Forduljanak a fal felé, és támaszkodjanak neki.

Keenan: - Ha pénzt akar...

Elnevettem magam. - Hát ami azt illeti, először egy nagyon előnyös ajánlatot akartam tenni maguknak, jól előkészíteni a terepet, és csak aztán jönni a nagy fúróval, de maga átlátott rajtam. Igen, pénzt akarok. Pontosan négyszáznyolcvanezer dollárt. Ami egy kis szigeten van elásva Bar Harbortól nem messze, a sziget neve Carmen's Folly.

Keenan úgy rándult össze, mintha belelőttek volna, de az Órmester betonarcán egy izom se rándult. Megfordult, két kezét a falra tette, és rájuk dőlt. Keenan, nagyon kelleetlenül, követte példáját. Őt motoztam meg elsőnek, és egy ostoba kis 32-est szedtem el tőle, aminek hétcentis a csöve. Az ilyen stukkerrel akkor is felsülhet az ember, ha közvetlenül egy pofa fejéhez nyomja, meghúzza a ravaszt és el is sül. A hátam mögé hajítottam, és hallottam, ahogy nekivágódik az egyik kocsinak. Az Órmesternél nem volt fegyver - és fellélegeztem, amikor már nem voltam a közelében.

- Most bemegyünk a házba. Maga megy elől, Keenan, aztán az Órmester, aztán én. És semmi trükk, oké?

Fellépdeltünk, és bevonultunk a konyhába. Az a fajta csíramentes króm- és -csempe "étellaboratórium" volt, amiről azt képzelem az ember, hogy egyben lökődik ki valami tömegtermelő méhből valahol a Közép-Nyugaton, hogy jól táplált, jókedélyű metodista seggfejek gyártják, akik mind olyanok, mint Mr. Goodwrench, és a szaguk akár a Cherry Blend dohányé. Nem hinném, hogy ezt a konyhát valaha is fel kellett mosni, nem volt szüksége ilyen közönséges dolgokra: sokkal valószínűbb, hogy Keenan hetente egyszer szépen becsukta az ajtókat, és kinyitotta a rejtett csapokat.

Aztán bemasíroztunk a nappaliba, ahol szintén akadt néznivaló. Nyilván egy buzi lakberendező tervezte, aki egy életre belehabarodott Ernest Hemingwaybe. Volt benne egy kővel kirakott kandalló, de akkora, mint egy lift fülkéje, egy tikfa tálalóasztal, fölötte jávorszarvasfej, és egy fegyverállvány is - alatta italoskocsi -, tele jobbnál jobb puskákkal és pisztolyokkal. A lemezejátszó közben magától kikapcsolt.

A pamlag felé böktem a pisztollyal. - A két végére.

Leültek, Keenan jobb felől, az Örmester bal felől. Most, hogy ült, még jobban látszott, milyen nagydarab, behemót fickó az Örmester. Kissé elbozontosodott kefehaja közt csúnya horpadás, régi sebhely húzódott. Legalább százötven kilóra becsültem a súlyát, és azon morfondíroztam, hogy egy ilyen Mike Tyson-termetű és kiállású hapsinak miért van Volkswagenge.

Fogtam egy karosszéket, és Keenan homokszínű szőnyegét nem kímélve a pamlag elé vonszoltam, pontosan középre. Leültem velük szemben, és a combomra fektettem a 45-öst. Keenan úgy meredt rá, ahogy madár a kígyóra. Az Örmester viszont úgy szegezte rám a szemét, mintha ő volna a kígyó és én volnék a madár. - És most? - kérdezte.

- Térképekről és pénzről fogunk beszélgetni - mondtam.

- Nem tudom, mire céloz - mondta az Örmester. - Csak azt tudom, hogy jobb, ha kisfiúk nem játszadoznak pisztolyokkal.

- Hogy van Cappy MacFarland mostanában? - kérdeztem, én is "csak úgy" mellékesen.

Az Örmester meg se mukkant, de Keenan nem bírta cérnával. - Tudja! Tudja! - A szavak úgy repültek ki a szájából, mint egy-egy golyó.

- Kuss! - dörrent rá az Örmester. - Fogd be azt az istenverte pofádat.

Keenan még nyöszörgött egy kicsit. Álmában sem képzelte volna, hogy egy ilyen fordulat bekövetkezhet. Elmosolyodtam. - Igaza van, Örmester. Tudom. Majdnem mindent tudok.

- Ki maga?

- Nem olyan valaki, akiről tudhat. Barney egyik barátja.

- Miféle Barneyé? - kérdezte az Örmester közömbös hangon. - A Dülledt Barneyé, a

dü-dü-dülledt szeműé?

- Nem volt halott, Örmester. Még nem volt egészen halott.

Az Örmester lassan Keenan felé fordította a fejét, gyilkos pillantást vetett rá. Keenan összerázkódott, és kinyitotta a száját. - Ne szólj semmit - pökte oda az Örmester. - Egy büdös szót se. Különben kitekerem a nyakad, akár egy csirkének.

Keenan gyorsan becsukta a száját.

Az Örmester megint rám nézett. - Mit jelent az, hogy *majdnem* mindent tud?

- Azt, hogy csak az apró részleteket nem ismerem. Tudok a páncélozott kocsiról. A szigetről. Cappy MacFarlandról. Arról, hogy maga és Keenan meg egy Jagger nevű rohadék kinyírta Barneyt. És a térképről. Arról is tudok.

- Nem úgy volt az, ahogy bemesélte magának - mondta az Örmester. - Keresztbe akart tenni nekünk.

- Barney két szalmaszálat se tudott keresztbe tenni - mondtam. - Csak vezetni tudott, és könnyű volt bepalizni.

Megrántotta a vállát: mintha kisebbfajta földrengést láttam volna. - Oké, mondja csak. Maga tényleg olyan ostoba, amilyennek látszik.

- Már tavaly márciusban tudtam, hogy Barney készül valamire. Csak azt nem tudtam, mire. Aztán egyik este pisztolyt láttam nála. *Ezt* a pisztolyt. Hogy került kapcsolatba vele, Örmester?

- Egy közös barátunk révén... aki együtt ült vele. Kellett nekünk egy fazon, aki jól vezet, és ismeri Maine keleti részét meg a Bar Harbor-térséget. Elmentem hozzá Keenannel, és elmondtuk, miről van szó. Tetszett neki.

- Én a Shankben ültem együtt vele - mondtam. - Szerettem a srácot. Az ember kénytelen volt őt szeretni. Buta volt, de igazi haver. Nem annyira partner kellett neki, mint inkább olyan valaki, aki vigyáz rá.

- George és Lennie - gúnyolódott az Örmester.

- Jó tudni, hogy maga viszont tovább csiszolta azt a nagy eszét a sitten, aranyom - mondtam. - Mi egy lewistoni bankot vettünk célba. Nem tudta megvárni, amíg begyűjtök minden információt. És a vége az lett, hogy a föld alá került.

- Jesszusom, milyen szomorú - mondta az Őrmester. - Mindjárt meghasad a szívem, és megnyílnak a könnyzacskóim.

Megmarkoltam a pisztolyt és ráfogtam, és egy-két másodpercig ő volt a madár és a 45-ös kígyó. - Még egy ilyen benyögés, és a hasába eresztek egyet. Elhiszi?

Nyelve megdöbbenő sebességgel járt ki és be, megnyalta az alsó ajkát, és megint eltűnt. Bólintott. Keenan dermedten gubbasztott a helyén. Úgy néztem, hányni szeretne, de nem mer.

- Nekem azt mondta, egy nagy buliba száll be, nagy dohányt fog leszakítani - folytattam. - Ennyit tudtam csak kiszedni belőle. Április harmadikán indult el. Két nap múlva négy ürge Carmeltól nem messze lestoppolja a Portland-Bangor Federated pénzzállítóját. Mind a három biztonságit kinyírták. A lapok szerint a rablók egy felpiszkált '78-as Plymouthsal száguldottak el, áttörve két úttorlaszt. Barneynek volt egy '78-asa, amit át akart alakítani teherkocsivá. Fogadni mernék, Keenan adta rá a pénzt, hogy egy kicsit jobb és sokkal gyorsabb járgánnyá pofozza át.

Keenanra néztem. Olyan színű volt az arca, mint a sajté.

- Május hatodikán kapok egy lapot, amit Bar Harborban adtak fel, de ez nem jelent semmit - több tucat apró sziget postáját onnan továbbítják. Egy postahajó jár körül, az szedi fel a küldeményeket. A lapon ez áll: "Anyu és a család remekül van, az üzlet jól megy. Júliusban találkozunk." Az aláírás Barney középső neve volt. Kivettem egy házat a parton, mert így állapodtunk meg Barneyval. Jön a július, elmúlik a július, Barney sehol.

- Nyilván *meghalni* se volt ideje akkoriban, nem igaz, fiacskám? - mondta az Őrmester. Gondolom, azt akarta tudatni, hogy nem sikerült megfélemlítenem.

Csak egy futó pillantásra méltattam. - Augusztus elején bukkant fel. A maga haverjának, Keenannek a jóvoltából, Őrmester. Aki elfeledkezett róla, hogy a csónakban automata fenékpumpa van. Azt hitte, hogy a hullámverés egykettőre elsüllyeszti, igaz, Keenan? Meg hogy halott, persze. Én mindennap kiterítettem egy sárga takarót a Frenchman's Pointon. Kilométerekre ellátszott. Könnyen be lehetett tájolni. Mégis inkább csak szerencséje volt.

- *Sok is* - sisteregte az Őrmester.

- Egy valamire azért kíváncsi lennék: mielőtt elvállalta ezt a melót, tudta Barney, hogy a pénz vadonatúj, s minden sorozatszám fel van jegyezve? Hogy három-négy évig még egy bahamai pénzmosó se veszi át maguktól?

- Tudta - dűnnyögte az Őrmester, és meglepődtem, mert ezt el is hittem neki. - És senki sem akart pénzmosókkal trafikálni, senki sem akarta elkótyavetyélni a dohányt. Ezt is tudta, fiacskám. Azt hiszem, arra számított, hogy abból a lewistoni melóból, amit az előbb említett, lesz valamennyi kápé, de akármire számított vagy nem számított, tudta, mire megy a játék, és azt mondta, benne van. Az istenfáját, mért ne lett volna benne? Tegyük fel, hogy tíz évig kell várnunk, amíg visszamehetünk a lóvéért, és megosztozhatunk rajta. Mi az a tíz év egy ilyen kölyöknek, mint Barney? A fenébe is, harmincöt éves lett volna, nem több. Én meg hatvanegy.

- És Cappy MacFarland? Róla is tudott Barney?

- Igen. A tippet Cappy adta. Belevaló fickó. Profi. Tavaly kiderült, hogy rákos. Múteni nem lehet. És tartozott nekem egy szívességgel.

- Maguk négyen tehát kimentek Cappy szigetére - mondtam. - Egy kis földdarabra, aminek lakója nincs, csak neve: Carmen's Folly. Cappy elásta a pénzt, és csinált egy térképet.

- Ez már Jagger ötlete volt - mondta az Őrmester. - Nem akartuk szétszítani az elcsaklizott pénzt... túl nagy lett volna a kísértés. De egy kézben sem akartuk hagyni a szajrét. A tökéletes megoldás Cappy MacFarland volt.

- Most azt mondja el nekem, mi a helyzet a térképpel.

- Gondoltam, hogy ide fogunk kilyukadni - jegyezte meg az Őrmester jeges mosollyal.

- Ne mondd el neki! - kiáltotta Keenan rekedten.

Az Őrmester odafordult, és olyan tekintetet vetett rá, amitől acélrudak is megolvadtak volna. - Pofa be! Nem tagadhatok és nem hazudhatok - miattad. Tudod, miben reménykedem, Keenan? Abban, hogy a következő századot te már nem éred meg.

- A neved benne van egy levélben - vágott vissza dühösen Keenan. - Ha bármi történik velem, a neved benne van egy levélben!

- Cappy csinált egy egész jó térképet - mondta az Őrmester, mintha Keenan ott se volna. - Annak idején tanult egy kis műszaki rajzot Jolietben. A térképet négyfelé vágta. Mindegyikünk kapott egy negyedét. Úgy volt, hogy öt év múlva, július negyedikén összejövünk. Megbeszéljük, hogy mi legyen. Talán úgy döntünk, hogy

várunk még öt évet, talán úgy döntünk, hogy máris összerakjuk a négy részt. De aztán zűr lett.

- Igen - mondtam. - Így is ki lehet fejezni a dolgot.

- Ha ettől könnyebb lesz a lelkének, elárulom, hogy Keenan keverte meg az egészet. Nem tudom, Barney sejtett-e valamit, de az igazság ez, és nem más. Amikor mi ketten Jaggerrel elindultunk Cappy csónakjában, Barneynek még semmi baja se volt.

- Hazug disznó! - sivította Keenan.

- Ki az, akinek a térkép két darabja ott van a faliszéfjében? - szegezte neki a kérdést az Őrmester. - Te vagy az, drágám?

Aztán megint rám nézett.

- Azért még így is rendben volt a dolog. A fél térképpel nem lehetett boldogulni. De most mondjam azt, hogy véletlenül ülök itt, és hogy jobban szerettem volna negyedmagammal osztozni, mint harmadmagammal? Tudja, mi történt? Keenan felhívott. Azt mondta, meg kéne beszélnünk valamit. Számítottam erre. És úgy látszik, maga is.

Bólintottam. Keenant könnyebb volt megtalálni, mint az Őrmestert, aki sokkal szerényebben élt. De gondolom, azért előbb-utóbb neki is a nyomára akadtam volna, de szinte biztos voltam benne, hogy nem érdemes törni magam. Madarat tolláról, jómadarat barátjáról... és a jómadarak akkor is összetartanak, ha nem igazi barátok és a tollak is szanaszét szállnak, ha az egyik madár olyan keselyű, mint Keenan.

- No persze - folytatta az Őrmester -, figyelmeztetett, hogy ne akarjam eltenni láb alól. Elmondta, hogy biztosítást kötött, és egy "halálom-esetén-felbontandó" levélben, amit az ügyvédjének küldött, benne van a nevem. Aztán azzal állt elő, hogy ha a térkép négy darabjából mi ketten összerakunk hármat, valószínűleg ki tudjuk okoskodni, hol ásta el Cappy a pénzt.

- És akkor megfelelezhetik a szajrét - mondtam.

Az Őrmester bólintott, Keenan ábrázata olyan volt, mint egy különös kis hold, amely valahol a rémület sztratoszférájában lebeg.

- Hol az a széf? - kérdeztem tőle.

Hallgatott.

Az elmúlt hónapokban lődöztem egy kicsit a 45-össel. Igazán meg voltam elégedve vele. Sőt meg is szerettem. Most két kézre fogtam, és belelőttem Keenan alkarjába, közvetlenül a könyök alatt. Az Őrmester meg se rezzent. Keenan viszont lefordult a pamlagról, és összegömbölyödött, fogta a karját és üvöltött.

- A széf - mondtam.

Keenan tovább üvöltött.

- Most a térdébe fogok lőni - mondtam. - Nem saját tapasztalatból tudom, csak hallottam, ez veszettül fáj.

- Az a színnyomat - lihegte. - A Van Gogh. De többet nem ló meg, ugye? - szepegeve vigyorgott rám.

A pisztollyal intettem az Őrmesternek. - Álljon a falhoz, arccal a fal felé.

Az Őrmester felkelt, odaállt a falhoz, ahogy mondtam, két karja lelógott.

- Maga következik - fordultam Keenanhez. - Menjen, és nyissa ki a széfet.

- Elvérzek - nyögte.

Odamentem hozzá, és a 45-ös agyával pofán csaptam, hogy felrepedt a bőre. - Most már vérzik - mondtam. - Gyerünk, nyissa ki a széfet, vagy *ömleni* fog a vére.

Keenan feltápászkodott, a karját szorongatva és nyüszítve. Leemelte a képet a falról, s előtűnt az irodaszürke széf. Rémült pillantást vetett rám, és forgatni kezdte a számtárcsát. Kétszer is elhibázta, és újra kellett kezdenie. Harmadszorra végre sikerült kinyitnia a széfet. Néhány irat és két köteg bankjegy volt benne. Keenan benyúlt, kotorászott, és két négyzet formájú, körülbelül nyolcszor nyolccentis papírdarabot szedett ki.

Esküszöm, eredetileg nem akartam megölni. Úgy terveztem, hogy megkötözöm, és otthagynom. Elég ártalmatlan, gondoltam, a szobalány majd megtalálja, amikor megjön arról a bugyipartyról vagy akármiről, ahová elhúzott a kis Dodge Coltjában, és Keenan egy hétig ki se meri majd dugni az orrát a házból. De úgy volt, ahogy az Őrmester mondta. Kettő volt neki. És az egyikén vérfoltot láttam.

Megint meghúztam a ravaszt, de ezúttal nem a karjába lőttem. Úgy rogyott össze, mint egy üres szennyeszsák.

Az Őrmesternek a szeme se rebbent. - Látja, nem volt hamuka, amit mondtam. A

barátját Keenan nyírta ki. Mind a ketten amatőrök voltak. Az amatőrök ostobák.

Nem feleltem. A két papírdarabot néztem, aztán zsebre vágtam őket. Egyiken se volt rajta a rejtekhelyet jelző X.

- És most? - kérdezte az Őrmester.

- Most elmegyünk magához.

- Miből gondolja, hogy az én térképdarabom ott van?

- Nem tudom. Talán csak érzem: telepátia. Egyébként ha nem ott tartja, akkor elmegyünk oda, ahol tartja. Ráérek.

- Maga mindenre meg tud felelni, mi?

- Nyomás.

Kimentünk a házból, le a parkolóba. Beültünk a VW-be, én hátra és a jobb oldalra. Az Őrmester terjedelme és a kocsi méretei megóvtak a meglepetésektől: pusztán ahhoz is öt perc kellett volna, hogy megforduljon. Két perc múlva az országúton voltunk.

Havazni kezdett, nagy, nedves hópelyhek tapadtak a szélvédőre, de az úttesten rögtön latyakká változtak. Az út csúszós lett, de nem volt nagy forgalom.

Félórát haladtunk a 10-esen, aztán az Őrmester letért egy mellékútra. Tizenöt perc múlva a földúton zötyögtünk tovább, kétfelől behavazott fenyők bámultak ránk. Vagy három kilométer után rövid kocsibejáróra fordultunk rá, amin mindenféle szemét és hulladék hevert.

Azon a meglehetősen kis területen, amit a VW fényszórói bevilágítottak, rozoga vityillót pillantottam meg, toldott-foldott tetővel és girbegurba tévéantennával. Balra egy szennyvízcsatornában hóborította öreg Ford állt. Hátról egy pajtaféle volt meg egy rakás kimustrált autógumi. Hermandó Búvóhelye.

- Isten hozta Bally's Eastben - mondta az Őrmester, és leállította a motort.

- Ha ez a valami átvágás, megölöm magát.

Az Őrmester mintha a háromnegyedét töltötte volna be a kis kocsi első ülésének. - Tudom - felelte.

- Szálljon ki.

A bejárati ajtóhoz mentünk, elől az Őrmester. - Nyissa ki - mondtam. - Aztán ne mozduljon.

Kinyitotta az ajtót, és nem mozdult. Én se mozdultam. Körülbelül három percig álltunk ott mozdulatlanul, de semmi se történt. Egyetlen élőlény mutatkozott, egy kövér szürke mókus, "aki" az udvar közepére merészkedve a maga rágcsálónyelvén jól beolvasott nekünk.

- Oké - mondtam. - Menjünk be.

Meglepődtem: a szoba valóságos nyomortanya volt. Az egy szál hatvanwattos égő gyér fényt árasztott, a sarkokban úgy ültek az árnyékok, mint kiéhezett denevérek. A padlón elpottyantott, széthányt újságok. Egy lankadt kötélén száradó fehérmű. Az egyik sarokban vénséges vén Zenith tévé. A szemközti sarokban rozoga mosogató és ócska, rozsdafoltos fürdőkád karmos lábakon. Mellette vadászpuska állt. A levegőben leginkább lábszag, fíngások és chili "illata" érződött.

- Azért itt mégis jobb, mint a szabad ég alatt - mondta az Őrmester.

Ez ellen felhozhattam volna egy-két érvet, de nem hoztam fel.

- Hol a térképdarabja?

- A hálóban.

- Menjünk érte.

- Még ne. - Lassan szembefordult velem, betonarca kemény volt. - Adja a szavát, hogy nem nyír ki, miután megkapta.

- És hogy fog rákényszeríteni, hogy be is tartsam?

- A kurva életbe, nem tudom. Talán abban reménykedem, hogy nemcsak az hozta a nyakunkra magát, hogy pénzt akart. Talán maga is fizetni akart, Barneyért. S ha igen, megtette. Keenan átverte a haverját, de Keenan már halott. Ha a stex is kell magának, egye fene. Lehet, hogy háromnegyedrészt tényleg elég hozzá, és magának igaza volt: az enyémen egy bazi nagy X van. De nem kapja meg, ha meg nem ígéri, hogy én is kapok valamit: az életemet.

- És mi a biztosíték, hogy nem jön utánam?

- Semmi fiacskám, mert megyek - felelte halkán az Őrmester.

Elnevettem magam. - Rendben van. Jagger címéért cserébe megkapja az ígéretemet. Sőt meg is tartom.

Az Őrmester lassan megcsóválta a fejét. - Jaggerrel maga ne akarjon szórakozni, kisapám. Jagger felfalja magát.

Már leeresztettem egy kicsit a 45-öst. Most megint rászégeztem.

- Jó, jó. Colemanben van, Massachusettsben. Egy síszálláson. Elég ennyi?

- Elég. Menjünk a maga darabjáért, Őrmester.

Még egyszer alaposan végigmért. Aztán bólintott. Átmentünk a hálósobába.

Még több gyarmati báj. A földre fektetett piszkos matracon pornómagazinok heverték, a falakon a tapéta helyett aktfotók, nők, akiken láthatólag semmi más nem volt, mint egy vékony réteg Wesson olaj.

Az Őrmester nem tétovázott. Fogta az éjjeliszekrényen álló lámpát, és leszedte az alját. Az ő térképnegyede, gondosan összecsavarva, a lámpában volt elrejtve; szó nélkül nyújtotta felém.

- Dobja ide - mondtam.

Halvány mosoly. - Óvatos kis duhaj maga, hallja!

- De ez eddig bevált. Lássá be, Őrmester, a játszmának vége.

Odahajította nekem a térképdarabját. - Könnyen jött, könnyen megy - mondta.

- Amit megígértem, megtartom - mondtam. - Áldhatja a szerencséjét. Odaát, a másik szobában.

Szemében hideg fény lobbant. - Mit akar csinálni?

- Gondoskodom róla, hogy egy ideig nyugton maradjon. Indíts!

Átvonultunk hát - két díszes figura mini díszmenete - a nagyobbik helyiségbe. Az Őrmester megállt a csupasz villanyégő alatt, háttal nekem, vállát a nyakába húzva: várta, hogy lesújtson a fegyver, új sebet ejtve a koponyáján. Épp felemeltem a 45-öst, hogy leüssöm, amikor kialudt a villany.

A vityillóban egyszerre töksötét lett.

Jobbra ugrottam; az Őrmester már elillant, mint valami hűvös szellő. Hallottam a dobbanást és az újságok zizegését, ahogy a padlóra vetette magát. Aztán néma csend. Teljes, süket csend.

Vártam, hogy a szemem megszokja a sötétséget, ami meg is történt, de semmit sem segített. Ez a szoba valóságos mauzóleum volt, ezer sötét, titokzatos sírkővel. És az Őrmester jól ismerte valamennyit.

Én pedig az Őrmestert ismertem; nem volt nehéz összeszedni az adatait. Annak idején a "zöld sapkások"-nál szolgált Vietnamban, és már senki sem törődött vele, hogy is hívják valójában: ő volt az Őrmester, egy nagydarab, keménykötésű gyilkos - és kész.

Valahol a sötétben már el is indult felém. Nyilván úgy ismerte ezt az odút, mint a tenyerét, mert semmi se hallatszott, se egy deszka reccsenése, se egy lépés nesze. Mégis éreztem, hogy egyre közelebb férkőzik hozzám, talán jobb felől, talán bal felől, talán - ez lenne a legnagyobb csel - egyenest szemből.

A pisztoly agya már csurom víz volt, annyira izzadt a kezem, és nagyon kellett fékeznem magamat, hogy ne kezdjek el vadul lődözni, csak amúgy vaktában. Teljesen tisztában voltam vele, hogy a zsákmány háromnegyed része a zsebemben van. Azon egyáltalán nem törtem a fejem, miért aludt el a villany. Legalábbis addig nem, amíg az ablakban fel nem villant egy kézilámpa erős fénye, és szertelen, szeszélyes alakzatokban végigpásztázva a szobát meg nem állt az Őrmesteren, aki tőlem balra, alig kétméternyire kuksolt, valamilyen félig guggoló testhelyzetben mozdulatlanra dermedve. Szeme zölden izzott a vakító fénykévében, akár a macskáé.

Jobb kezében borotva csillogott, és hirtelen rádöbentem, miért araszolt felfelé ez a kéz a kabátja hajtókáján Keenan házának a lépcsőjén.

Az Őrmester egyetlen szót indított el a fény sugárútján: - Jagger?

Nem tudom, melyikünk végzett vele. A fény forrása mögött egyet dörrent egy nagy kaliberű pisztoly, én pedig - egész ösztönszerűen - kétszer húztam meg Barney 45-ösének a ravaszát. Az Őrmester olyan erővel vágódott neki a falnak, hogy egyik lábáról leesett a cipő.

Kint eloltották a lámpát.

Az ablakra leadtam egy lövést, de csak üvegcsörömpölést hallottam. Tovább feküdtem hát a sötétben, és azon morfondíroztam, hogy lám, nem én vagyok az egyetlen, aki arra várt, hogy Keenanben felülkerekedik a kapzsiság. Jagger is erre várt. És bár a kocsimban tizenkét tartalék töltény volt, itt a pisztolyomban már csak egyetlenegy maradt.

Jaggerrel maga ne akarjon szórakozni, kisapám. Jagger felfalja magát - mondta az Őrmester.

A szoba képe most már elég világosan kirajzolódott a fejemben. Felguggoltam, és az Őrmester kinyújtott lábán átlépve a sarokba surrantam. Bekuporodtam a kádba, és a széle fölött kinéztem. Semmi zaj, az égvilágon semmi. A kád fenekén egy csomó lepattogzott, szétmorzsolódott törmelék gyűlt össze. Vártam.

Körülbelül öt perc telt el. Én öt órának éreztem.

Aztán megint felvillant a fény, ezúttal a hálószoza ablakában. Lesunytam a fejem, és kilestem az ajtónyíláson. A fény párszor végigsöpört a szobán, aztán elaludt.

Megint csend. Hosszú, zsúfolt csend. Az Őrmester porcelán fürdőkádjának koszos oldalán újra láttam mindent és mindenkit. Keenant, ahogy kétségbeesetten vigyorog. Barneyt, hasán a lukkal, a köldökétől keletre, s körülötte az alvadt vért. Az Őrmestert, amint dermedten vár a lámpa fénykévéjében, profi módra, a hüvelyk- és mutatóujja közt tartva a borotvapengét. Jaggert, az arc nélküli árnyékot. És magamat. Az ötödik negyed.

Egyszer csak megszólalt valaki odakint, közvetlenül az ajtó előtt. A hangja lágy volt és kulturált, majdnem nőies, de nem gyöngé. Olyan emberé, aki pokolian érti a dolgát, és szemrebbenés nélkül öl.

- Hé, szépfiú.

Hallgattam. Jó ideig kell tárcsáznia, gondoltam, amíg felemelem a kagylót.

Legközelebb az ablaknál szólalt meg. - Ki foglak nyírni, szépfiú. Azért jöttem, hogy őket nyírjam ki, de te is remekül megfelelsz.

Szünet: újabb helyváltoztatás. Aztán a fejem feletti ablaknál szólalt meg - a fürdőkád feletti ablaknál. A gyomrom a torkomba nyomult. Ha most bevilágít a lámpájával...

- Nincs szükség ötödik kerékre - mondta Jagger. - Sajnálom.

Alig hallottam valami neszt, amikor ismét helyet változtatott. Mint kiderült, visszajött az ajtó elé. - Az én negyedem itt van nálam. Ha kell neked, gyere ki érte!

Köhögési ingert éreztem, de elnyomtam.

- Gyere ki, és tiéd lesz, szépfiú. - A hangja gúnyos volt. - Az egész szajré. Gyere és vedd el!

Csakhogy erre nem volt semmi okom, és gondolom, ezt ő is tudta. A térkép háromnegyedét megszereztem. A pénzt most már meg tudom találni. Jaggernek, a maga egyetlen negyedével, a leghalványabb esélye sincs.

A csend ezúttal tényleg szörnyű hosszúra nyúlt. Fél óra, egy óra, számtalan óra. Örökkévalóság a négyzetben. A testem kezdett megmerevedni. Kint erősödött és hangosabb lett a szél, mást nem lehetett hallani, mint a falakhoz csapódó hó neszt. Nagyon hideg volt. Az ujjaim hegyét már alig éreztem.

Fél kettő tájban mocorgásra figyeltem fel: mintha patkányok kúsztak-másztak volna a sötétben. Elállt a lélegzetem. Jagger valahogy bejutott. Itt lehet a szoba közepén...

Aztán kapcsoltam. A hullamerevség, amely a hideg miatt előbb állt be, még utoljára átrendezte kicsit az Őrmester tetemét, ennyi az egész. Valamennyire lecsillapodtam.

Ekkor azonban kicsapódott az ajtó, és berontott Jagger: magas, nyurga alak, hótól fehér, bő köpenyében akár kísértetnek is beillő. No, tőlem megkapta, ami megillette: a golyó oldalt lyukasztotta ki a fejét. De a torkolattűz néhány pillanatig tartó fényénél felfedeztem, hogy egy arc nélküli madárijesztő koponyáját lékeltem meg, egy tákolmányét, amely valamilyen farmer kiszuperált nadrágját és ingét "viselte". A zsákvászon fej rögtön levált a seprűnyél nyakról, amikor a földre pottyant. És Jagger máris golyózáport zúdított rám.

Félautomata pisztoly volt a kezében, és a fürdőkád belseje mintha valami nagy, üreges, folyton rezgő cintányérrá alakult volna át. Porcelándarabok repültek szerteszét, lepattantak a falról, neki az arcomnak. Egy csomó faszilánk - és egyetlen forró, de fáradt lövedék - hullott rám.

Aztán töltött, és folytatta, most már szünet nélkül. Olyan vagyok ebben a kádban, mint hal a hordóban, gondoltam, de ezt a halat nem agyoncsapni, hanem agyonlőni fogják. Még a fejemet sem emelhettem fel.

Az Őrmester mentett meg. Jagger megbotlott a halott egyik lábában, megtántorodott, és a sorozatot a padlóba eresztette, nem az én fejem fölé. Gyorsan feltérdeltem. Roger Clemensnek képzeltem magam. Barney hatalmas 45-ösének az

agyával megcéloztam a fejét.

Alaposan főbe kólintottam, de ez sem állította meg. Én viszont megbotlottam a kád peremében, amikor kiugrottam, hogy rávessem magam, és Jagger, támolyogva, két lövést adott le, amelyek tőlem balra süvítettek el.

A halvány árnyék hátralépett, és a fülét fogva, ahol a pisztolycsapás érte, megpróbált célozni. Átlőtte a csuklóm, a második lövése pedig a nyakamat súrolta. Aztán hihetetlen dolog történt: ismét megbotlott az Őrmester lábában, és hanyatt esett. De azért felemelte a pisztolyt, és lőtt - bele a tetőbe. Ez volt az utolsó dobása. Kirúgtam a pisztolyt a kezéből - összeroppanó csontjai olyan hangot adtak, mint a nedves fa. Ágyékon rúgtam, amitől összegörnyedt. Újabb rúgás, ezúttal a feje hátuljába, mire a lába gyors, öntudatlan ritmust, valóságos takarodót vert a padlón. Ekkor már nagyjából halott lehetett, mégis újra meg újra belerúgtam, addig rugdostam, amíg nem maradt belőle más, mint húspép és eperdzsem, de ezenkívül semmi, amit azonosítani lehetett volna, se fogak, se semmi. Addig rugdostam, hogy a végén már fel se bírtam emelni a lábam, és nem mozdultak a lábujjaim.

Ekkor döbrentem rá, hogy szakadatlanul üvöltök, pedig senki se hallja, csak két halott.

Megtöröltem a számat, és Jagger holtteste mellé térdeltem.

Kisült, hogy hazudott a térképnegyedrészt illetően. Ami persze nem lepett meg túlságosan. Nem, ezt visszaszívom. Egyáltalán nem lepett meg.

Öreg traktorom ott volt, ahol hagytam, a Keenan házához legközelebb eső sarkon, de közben átalakult kísértetiesen fehérleő hóbuckává. Az Őrmester VW-ját másfél kilométerrel előbb leállítottam. Reméltem, hogy a fűtésem még működik. Egészen meg voltam gémberedve. Kinyitottam az ajtót, beültem, de egyszer-kétszer bizony megrándult az arcom. A nyaksebemet tudniillik már befedte az alvadt vér, a csuklóm viszont kutyául fáj.

Az indítónak sokáig kellett kínlódnia, míg a motor végre beugrott. A fűtés működött, és az egyetlen ablaktörő a hó nagy részét elkotorta a vezető oldalán. Jagger hazudott a saját negyedét illetően, és még abban a szerény (és valószínűleg kopott) Honda Civicben sem találtam meg, amivel jött. De a címe benne volt a tárcájában, és ha tényleg szükségem lenne rá, gondoltam, elég könnyen meg tudnám találni. Erre azonban aligha kerül sor; három darabnak elégnek kell lennie, nyugtatgattam magam, főképp mert az Őrmester negyedén rajta van az X.

Óvatosan húztam el a csíkot. Jó ideig nagyon óvatosnak kell lennem. Egyvalamiben

igazat adtam az Őrmesternek: Barney balek volt. A tény, hogy a barátom is volt, már nem számított. Megfizettem a haláláért.

De közben igencsak vigyáznom kellett magamra.

(Somogyi Pál László fordítása)

A DOKTOR ESETE

Azt hiszem, egyetlenegyszer történt, hogy szinte mitikussá nőtt barátom, Mr. Sherlock Holmes előtt oldottam meg egy bűnügyet. Azt *hiszem*, mondom, mert miután beléptem a kilencedik évtizedembe, emlékezetem gyengülni kezdett, és most, hogy századik esztendőmhez közeledem, már felettébb homályos az egész. Lehetséges tehát, hogy ez *máskor* is megtörtént, de nem emlékszem rá.

Ezt a bizonyos esetet viszont aligha fogom elfelejteni, bármilyen ködössé válik is az agyam és a memóriám, s úgy gondoltam, nem ártana papírra vetnem, mielőtt Isten örökre letéteti velem a tollat. Holmest most már, Isten a tudója, nem alázhatom meg: negyven éve halott. Azt hiszem, ez elég hosszú idő, elmondhatom végre a históriát. Hiszen még Lestrade is, aki alkalomadtán felhasználta Holmest, de sose rajongott érte, lakatot tett a nyelvére a Lord Hull-üggyel kapcsolatban - persze a körülményeket tekintve nem is igen volt más választása. Ám valami azt súgta, hogy más körülmények között sem cselekedett volna másképp. Sokat piszkálták egymást Holmessel, s azt hiszem, Holmes szívből utálta a rendőrnyomozót (bár sohasem ismerte volna el, hogy ilyen alantas indulatokra is képes), Lestrade azonban furcsamód tisztelte a barátomat.

Esős, vigasztalan délután volt, s az óra épp fél kettőt ütött. Holmes az ablaknál ült, kezében a hegedűje, de nem játszott, csak némán bámult ki az ablakon. Voltak időszakok, főképp a kokaindolgai után, amikor mogorva, sőt harapós lett, ha az ég makacsul szürke maradt egy hétig vagy még tovább, s ezen a napon kétszeres csalódás érte, mert előző éjjel emelkedni kezdett a barométer, s ő teljes határozottsággal kijelentette, hogy legkésőbb reggel tízig ki fog tisztulni az ég. Ehelyett azonban a gyenge köd, amely a környéken lebegett, amikor felkeltem, szűnni nem akaró esővé sűrűsödött, márpedig ha volt valami, ami a tartós esőnél is mogorvábbá tette Holmest, az az volt, hogy kiderült: tévedett.

Hirtelen kiegyenesedett, megpendítette a hegedű egyik húrját, és kajánul elmosolyodott. - Watson! Nézze csak! Ilyen bőrig ázott rendőrkapót még nem látott.

Természetesen Lestrade volt az, egy nyitott kocsis hátsó ülésén gunnyasztott, a víz egymáshoz közel ülő, szúrós és örökké fürkésző szemei közé folyt. A kocsi még jóformán meg sem állt, amikor leugrott, odadobott a kocsisnak egy pénzdarabot, s a Baker Street 221B felé indult. Olyan gyorsan közeledett, hogy attól tartottam, úgy ront majd neki az ajtónknak, akár egy faltörő kos.

Hallottam, amint Mrs. Hudson megpróbálja elküldeni arra hivatkozva, hogy csuromvizes az öltözéke, s látogatása nem tenne jót a szőnyegeknek sem a földszinten, sem az emeleten, ám ekkor Holmes, aki egyébként, ha szükségét érezte,

kígyót-békát kiáltott Lestrade-re, kisietett a szobából, és leszólt: - Engedje csak fel Mrs. H., majd újságpapírt rakok a cipője alá, ha sokáig marad, de valahogy az az érzésem, igen határozottan az az érzésem, hogy...

Lestrade felrohant a lépcsőn, hagyva, hadd prézsmítálgon Mrs. Hudson lent. Arca vörös volt, szeme égett, foga - melyet sárgára festett a nikotin - kivicsorgott farkasvigyorra húzódó szájából.

- Lestrade felügyelő! - kiáltotta Holmes kedélyesen. - Ugyan mi vitte rá, hogy kimozduljon ebben a...

Nem jutott tovább. Lestrade, még lihegve a lépcsőmászástól, a szavába vágott: - Cigányoktól hallottam, hogy vannak kívánságok, amiket az ördög teljesít. Most már el is hiszem. Jöjjön azonnal, Holmes, ha meg akar próbálkozni az üggyel; a holttest még friss, és akik gyanúsíthatók, mind együtt vannak.

Holmes épp az egyik sarok felé tartott, talán hogy magához vegye azt a szörnyű aranygombos sétapálcát, amelyet valamilyen okból ebben az évszakban használt. Most megperdült, s rámeresztette a szemét ázott látogatónkra. - Lestrade! Ezt komolyan mondja?

- Ha nem mondanám komolyan, talán kockáztattam volna, hogy tüdő- vagy mellhártyagyulladásra kapok egy ilyen nyitott tragacson? - kérdezett vissza a nyomozó.

Holmes ekkor felém fordult, s ez volt az egyetlen alkalom, hogy hallottam tőle (bár számtalanszor adták a szájába) ezt a két mondatot: - Siessünk, Watson! Kezdődik a játszma!

Útközben Lestrade fanyarul megjegyezte, hogy Holmesnak *ördögadta szerencséje* is van, mert bár Lestrade meghagyta a kocsisának, hogy várjon, alig tettük ki a lábunkat a házból, egy boldogító ritkaság közeledett felénk, az utcán: egy szabad bérkocsi az esőben - amely most már ömlött. Beszálltunk, s már indultunk is. Holmes, mint mindig, baloldalt ült, s a szeme szüntelenül ide-oda járt, számba véve mindent, noha *azon a napon* édeskevés látnivaló akadt... legalábbis a magamfajtának. Mert nem kétlem, hogy Holmesnak minden néptelen sarok és esőmosta kirakat köteteket regélt.

Lestrade egy Savile Row-i címet adott meg a kocsisnak, majd megkérdezte Holmestól, ismerte-e Lord Hullt.

- Csak *névről* - felelte Holmes -, személyesen még sosem volt szerencsém hozzá.

Gondolom, most már nem is lesz. A hajózásban volt érdekelve, nem?

- A hajózásban - hagyta rá Lestrade -, de magának abban is szerencséje van, hogy nem volt szerencséje hozzá. Lord Hull tudniillik mindenki szerint (azokat is beleértve, akik... hm... a legközelebb álltak hozzá) a csontja velejéig gonosz egy fráter volt, és ráadásul annyira hóbortos, hogy olyan nehéz volt eligazodni rajta, mint egy képrejtvényen. Ahogy mondom azonban, csak *volt* gonosz és hóbortos, mert ma délelőtt tizenegy tájban, azaz - elővette ócska zsebóráját és rápillantott - két órával és negyven perccel ezelőtt valaki kést döfött a hátába, amikor a dolgozószobájában ült, és az itatósmappán ott feküdt előtte a végrendelete.

- Ezek szerint - mondta Holmes elgondolkozva, és rágyújtott a pipájára -, ezek szerint maga azt hiszi, hogy ennek a nem éppen rokonszenves Lord Hullnak a dolgozószobája az én álmaim zárt helyisége? - Szeme hitetlenkedve csillogott a felszálló kék füstben.

- Igen, azt hiszem - felelte Lestrade nyugodtan.

- Watsonnal mi már nemegyszer ástunk efféle gödrökben, és sose találtunk vizet - jegyezte meg Holmes, s mielőtt tovább vizslatta volna az utcákat, amiken áthaladtunk, fáradhatatlan tekintete rám siklott: - Emlékszik a "foltos szalag-ügy"-re, Watson?

Aligha kellett válaszolnom. Ebben az ügyben csakugyan volt egy bezárt helyiség, de volt egy ventilátor és egy mérges kígyó is, valamint egy gyilkos, aki az utóbbit ördögi ravaszággal átjuttatta az előbbin. Az egész egy kegyetlenül leleményes elme műve volt, ám Holmes igen hamar rájött a nyitjára.

- Mik a tények, felügyelő? - kérdezte Holmes.

És Lestrade kezdte sorolni őket, tapasztalt rendőrhöz illő tömör mondatokban. Lord Albert Hull zsarnok volt, az üzleti életben éppúgy, mint otthon. Felesége rettegett tőle, s a jelek szerint teljes joggal. A tény, hogy három fiút szült neki, a legkevésbé sem hangolta jóindulatra a férjét: kíméletlen volt a családi ügyekben általában, s vele szemben különösen. Lady Hull vonakodott ugyan ezekről a dolgokról beszélni, de a fiainak nem voltak ilyen gátlásaik; a papájuk, mondták, egyetlen alkalmat sem szalasztott el, hogy bírálja, csipkedje, kifigurázza anyjukat... és mindezt társaságban. Amikor kettesben voltak, valósággal átnézett rajta. Kivéve akkor, tette hozzá Lestrade, amikor arra szottyant kedve, hogy megverje, ami korántsem volt ritka eset.

- William, a legidősebb fiú elmondta nekem, hogy anyjuk mindig ugyanazt a mesét adta elő, ha bedagadt szemmel vagy arcán zúzódással jelent meg a reggelinél: elfelejtette feltenni a szemüvegét, és nekiment egy ajtónak. "Hetenként egyszer vagy

kétszer ment neki különböző ajtóknak - mondta William. - Nem is tudtam, hogy ennyi ajtó van a házban."

- Hmmm. Jó humorú fickó - mondta Holmes. - És a fiúk nem próbáltak véget vetni ennek?

- Anyjuk nem engedte - felelte Lestrade.

- Őrülség - kiáltottam. Ha egy férfi veri a feleségét, az gyalázat; ha egy asszony ezt engedi, az gyalázat s egyben megdöbbenő.

- Csakhogy ebben az örülségben volt rendszer - mondta Lestrade. - Rendszer és valami, amit úgy nevezhetnénk, hogy "a tájékozottságon alapuló türelem". A lady végtére is húsz évvel fiatalabb volt, mint ura és parancsolója. Amellett Hull sokat ivott és rengeteget evett. Hetvenéves korában, öt évvel ezelőtt, már köszvény és angina pectoris kínozta.

- Várd meg, míg elvonul a vihar, s akkor élvezd a napsütést - jegyezte meg Holmes.

- Igen - mondta Lestrade -, csakhogy ez a felfogás már sok férfit és nőt lökött az ördög karjaiba. Hullnak gondja volt rá, hogy felesége és fiai tudják, mekkora a vagyona, és mit tartalmaz a végrendelete. Sorsuk nem sokkal volt jobb, mint a rabszolgáké.

- A végrendelettel mint kétoldalú szerződéssel - mormogta Holmes.

- Ahogy mondja, öreg fiú. Nos, tudták, hogy Hull hagyatéka háromszázezer font lesz. Nem tőle hallották, nem kívánta, hogy higgyenek neki: negyedévenként a házba rendelte a főkönyvelőjét, s az apróra elmagyarázta a Hull Hajózási vállalat mérlegkimutatásait, bár sose adta ki kezéből a gyeplőt, és ugyancsak fogához verte a garast.

- Ördögi! - tört ki belőlem, mert eszembe jutottak a kegyetlen fiúk, akiket a Piccadillyn vagy Eastcheapen látni néha, a fiúk, akik valami nyalánságot nyújtanak oda egy éhező kutyának, hogy ágaskodjon, táncoljon érte... aztán maguk kapják be a szerencsétlen jószág szeme láttára. Hamarosan tapasztaltam, hogy ez a hasonlat még találóbb, mint képzeltem.

- Férje halála után Lady Rebeccának százötvenezer fontot kellett kapnia. Williamnek, a legidősebb fiúnak ötvenezer járt, Jorynak, a középsőnek negyvenezer és Stephennek, a legfiatalabbnak harmincezer.

- És a maradék harmincezer? - kérdeztem.

- Kisebb összegű hagyatkozások, Watson; egy walesi unokatestvérnek, egy bretagne-i nagynéninek (Lady Hull rokonainak viszont egy fitying sem), ötezer a személyzetnek, megfelelően elosztva. És... ó, igen, ez tetszeni fog magának, Holmes; tízezer font a Mrs. Hemphill vezette Elhagyott Cicák Otthonának.

- Maga tréfál! - fakadtam ki, de ha Lestrade arra számított, hogy közlése Holmesra is így fog hatni, csalódnia kellett. Holmes csak újragyújtotta a pipáját, és bólintott, mintha ezt várta volna... ezt vagy valami hasonlót. - Amikor az East Enden csecsemők halnak éhen, és tizenkét éves gyerekek heti ötven órát dolgoznak a gyárakban, akkor ez az alak tízezer fontot hagy egy... egy *macskapanzió*nak?

- Pontosan így van - hagyta rá Lestrade előzékenyen. - Mi több, *huszonhét*szer ennyit hagyott volna Mrs. Hemphill Elhagyott Cicáira, ha ma délelőtt nem történik valami... ha nem lép közbe valaki.

Ettől tátva maradt a szám, s fejben gyorsan szorozni kezdtem. Épp levontam a végkövetkeztetést, miszerint Lord Hull ki akarta tagadni a feleségét és a gyerekeit egy macskamenhely kedvéért, amikor Holmes savanyú képpel Lestrade-re nézett, és olyasmit mondott, ami nekem teljes *non sequitur*-nak tűnt.

- Tüsszenteni fogok, ugye?

Lestrade elmosolyodott. Átszellemülten és édesdeden. - Igen, kedves Holmesom! Attól tartok, gyakran és nagyokat.

Holmes kivette szájából a pipát, melyet épp sikerült rábírnia, hogy megfelelően szeleljen (ezt abból állapíthattam meg, hogy kicsit hátradőlt az ülésen), néhány pillanatig rámeredt, majd kitarotta az esőbe. Megrökönyödve láttam aztán, hogy a nedves és még parázsló dohányt minden teketória nélkül kiveri.

- Hányszor? - kérdezte.

- Tízszer - felelte Lestrade ördögi vigyorral.

- Gyanítottam, hogy nemcsak emiatt a nevezetes zárt helyiség miatt jött ide nyitott kocsival egy ilyen esős napon - mondta Holmes fanyarul.

- Gyanítson, amit akar - vágta rá Lestrade vidáman. - Sajnos, nekem tovább kell mennem, vissza a tethelyre - tudja, hív a kötelesség -, de ha akarja, letehetem itt magukat a jó doktorral együtt.

- Magán kívül senkit sem ismerek - mondta Holmes -, akinek rossz időben jobban

vág az esze. Vajon elárul az valamit a jelleméről is? De hagyjuk ezt - egyszer talán majd foglalkozunk vele. Azt mondja meg nekem, Lestrade, mikor lett biztos benne Hull, hogy meg fog halni?

- *Meg fog halni?* - mondtam. - Kedves Holmesom, honnan veszi, hogy ez a pasas azt hitte, hogy...

- A dolog nyilvánvaló, Watson - felelte Holmes. - J. M. V, ahogy legalább ezerszer elmagyaráztam magának: a jellem meghatározza a viselkedést. Hullt mulattatta, hogy a végrendeletével sakkban tartja őket... - Oldalról Lestrade-re nézett. - Gondolom, nincsenek letéti rendelkezések. Sem az ingatlanokkal kapcsolatos utasítások.

Lestrade megrázta a fejét. - Nincs semmi ilyesmi.

- Hihetetlen! - mondtam.

- Dehogy, Watson; ne felejtse el: a jellem meghatározza a viselkedést. Hull azt akarta, tartsanak ki, szolgálják vagy legalábbis túrják el őt, abban a hitben, hogy ha aztán kegyeskedik majd meghalni, minden az övék lesz. Az utóbbi azonban igencsak távol állt őlordsga szándékaitól. Az ilyen viselkedés ugyanis teljességgel ellenkezett volna a jellemével. Magának is ez a véleménye, Lestrade?

- Alapjában véve igen - felelte a rendőrfelügyelő.

- Akkor eddig a pontig egyetértünk, Watson, igaz? Minden világos? Lord Hull rájön, hogy közel a halála. Egy ideig vár... megbizonyosodik róla, hogy ez már nem vaklárma, nem tévedés... és akkor összehívja szeretett családját. Mikor? Ma délelőtt, Lestrade?

Lestrade igenlően morgott.

Holmes ujjaival feltámasztotta az állát. - Összehívja őket, és közli, hogy új végrendeletet csinált, olyat, amely valamennyiüket kihagyja az örökségből... azaz valamennyiüket, kivéve a személyzetet, néhány távoli rokonát, és természetesen a cicákat.

Beszédre nyitottam a számat, de tapasztalnom kellett, hogy túlságosan fel vagyok háborodva, semmit sem tudok mondani. Képzeletemben újra és újra felbukkant a kegyetlen fiúk képe, amint egy falat sertéssülttel és húspástétomdarabkával ingerlik-ugratják az East End kiéhezett ebeit. Hozzá kell tennem, hogy eszembe sem jutott megkérdezni, hogy meg lehet-e támadni egy ilyen végrendeletet a bíróság előtt. Ha valaki manapság ki akarná semmizni a legközelebbi rokonait holmi macsakahotel

kedvéért, ugyancsak megtáncoltatnák, ám 1899-ben egy férfi végrendelete egy férfi végakaratainak számított, s hacsak tények egész sorával be nem bizonyították, hogy az illető örült, vagyis nemcsak bolondos, hanem egész egyszerűen *bolond* - egy férfi akarata, akárcsak Istené, szent volt.

- Az új végrendelet hiteles, két tanú aláírta? - kérdezte Holmes.

- Hogyne - felelte Lestrade. - Tegnap Lord Hull jogtanácsosa és egyik fiatal munkatársa megjelent a házban, és bevezették őket Hull dolgozószobájába. Körülbelül tizenöt percig maradtak bent. Stephen Hull azt mondja, a jogtanácsos egyszer felemelte a hangját, tiltakozott valami ellen - hogy mi volt az, nem tudta kivenni -, de Hull elhallgattatta. Jory, a középső fiú, az emeleten volt, festett, Lady Hull pedig látogatóba ment egy barátnőjéhez. De Stephen és William Hull látta, amint a két prókátor megérkezik, és rövid idő múlva távozik. William azt mondta, lehajtott fejjel távoztak, és bár William megszólította őket, megkérdezte Mr. Earnest - a jogtanácsost -, hogy jól van-e, és társalgást is kezdeményezett, a kitartó esőre utalva, Barnes nem felelt, s a kollégája igyekezett a lehető legkisebbre összehúzni magát. Úgy festett a dolog, mintha szégyenkeznének, mondta William.

Hát ennyit *erről* a kibúvóról, gondoltam.

- Ha már a fiúknál tartunk, mondjon egy-két szót róluk is - kérte Holmes.

- Ahogy óhajtja. Magától értetődik, hogy a gyűlöletnél, amit *atyjuk* iránt éreztek, csak az a szinte határtalan megvetés volt nagyobb, amit *atyjuk* érzett irántuk... ámbár nem tudom, Stephent hogy vethette meg... no de hagyjuk ezt, inkább elmondom a dolgokat sorjában.

- Igen, legyen olyan jó - mondta Holmes szárazon.

- William harminchat éves. Ha apja adott volna neki valami járadékfélét, gondolom, rázná a rongyot. De mivel kevés pénze volt, vagy semmi se volt, a napjait különböző tornatermekben töltötte, nagy híve lévén a "testkultúra"-nak, ha ez a helyes kifejezés - roppant izmos fickónak látszik -, éjszaka pedig különböző olcsó kávéházakban lebzelt. Amikor egy kis pénzt érzett a zsebében, nemegyszer előfordult, hogy elment egy kártyabarlangba, és ott igen hamar megszabadult tőle. Nem éppen rokonszenves ember, Holmes. Aki nem ért semmihez, nincs életcélja, se hobbija, se ambíciója (azon kívül, hogy túlélje az apját), az nemigen lehet rokonszenves ember. Amikor beszéltem vele, felettébb különös érzésem volt: mintha nem is egy embert hallgatnék ki, hanem egy üres vázát, amire Lord Hull arcképe van meglehetősen halványan rányomva.

- Egy vázát, ami azt várja, hogy megtöltsék sok-sok font sterlinggel - egészítette ki

Holmes.

- Jory más eset - folytatta Lestrade. - Neki jutott a legtöbb Lord Hull megvetéséből, apja már kora gyerekkorától fogva olyan kedves beceneveket aggatott rá, mint "Halképű" vagy "Hordólovas" vagy "Pókhasú". Sajnos könnyű megérteni miért. Jory Hull jó ha van másfél méter magas, ó-lábú és az arca feltűnően csúnya. Egy kicsit arra a költőre emlékeztet. Arra a buzira.

- Oscar Wilde-ra? - kérdeztem.

Holmes egy pillantás erejéig felém fordult, látszott rajta, hogy mulat magában. - Azt hiszem, Lestrade Algernon Swinburne-re gondol - mondta. - Aki, ha nem tévedek, éppoly kevésbé buzi, mint maga, Watson.

- Jory Hull holtan született - mondta Lestrade. - Miután egy teljes percig kék és néma maradt, az orvos halottnak nyilvánította, és egy kendővel letakarta az idétlen kis testet. Lady Hull azonban ez egyszer hősiezen viselkedett: felült, félredobta a kendőt, s a csecsemő lábát a szüléshez behozott forró vízbe dugta. Mire a kicsi rögtön kapálózni és ordítani kezdett.

Lestrade elvigyorodott, és nagy lendülettel rágyújtott egy karcsú kis szivarra.

- Hull azt állította, a gyerek lába ettől a vízbe merítéstől görbült el, és szeszközi állapotban ezt is a felesége fejéhez vágta. Közölte vele, hogy semmit sem kellett volna tennie. Jobb lett volna, ha Jory nem éled fel, akkor nem fejlődött volna azzá, ami: egy lehetetlen figura, aki lábával a rákra, arcával a tőkehalra emlékezteti az embert.

Ehhez a nem mindennapi történethez (melyet én mint orvos eléggé kétesnek találtam) Holmes csupán annyit fűzött hozzá, hogy Lestrade bámulatosan sok értesülést szerzett bámulatosan rövid idő alatt.

- Ez épp az egyik olyan sajátossága az ügynek, amelyikről feltételeztem, hogy érdekelni fogja magát, Holmes - mondta Lestrade, amint a vizet felcsapva, szétfröcskölve bekanyarodtunk a Rotten Row-ra. - Hullékat nem kell rákényszeríteni, hogy beszéljenek; kényszerre ahhoz volna szükség, hogy elhallgathassanak. Túl sokáig kellett tartaniuk a szájukat. Meg aztán ott az a körülmény, hogy az új végrendelet eltűnt. Úgy látom, a megkönnyebbülés ugyancsak megoldja a nyelveket.

- *Eltűnt!* - kiáltottam, Holmes azonban ügyet sem vetett rám, még mindig Joryn járt az esze, az "idétlen" formájú középső fiún.

- Szóval *csúnya?* - kérdezte.

- Hát nem éppen jóképű, de láttam már csúnyábbat is - felelte Lestrade nyugodtan. - Azt hiszem, az apja azért ócsárolta folyton, mert...

- ...mert Jory volt az egyetlen, aki az ő pénze nélkül is megállta a helyét a világban - fejezte be helyette a mondatot Holmes.

Lestrade felkapta a fejét. - Az ördögbe is! Ezt meg miből találta ki?

- Abból, hogy Lord Hull Joryba csak a külseje miatt köthetett bele. Mennyire bosszanthatta a vén sántát, hogy *ez* az áldozata más tekintetben olyan jól fel van vértézve! Az arca vagy a tartása miatt csúfolni valakit jó lehet kisdíákoknak vagy részeg fajankóknak, de az olyanfajta gazember, mint őlordsága, kétségkívül magasabb rendű élvezetekhez van hozzászokva. Meg merném kockáztatni azt a véleményt, hogy meglehetősen tartott karikalábú középső fiától. De mi volt a kulcs, amivel Jory kinyitotta a zárkaajtót?

- Nem mondtam még? A festészet.

- Ah!

Amint a Hull-rezidencia földszinti termeiben látható képek később bizonyították, Jory Hull valóban igen jó festő volt. Nem nagy festő - ezt egy percig sem állítom. De anyját és fivéreit például elég híven örökítette meg ahhoz, hogy évek múltán, amikor először kerültek elélem színes fotográfiák, felelevenedjék bennem az az 1899. novemberi esős délután. És az apjáról készített pompás portréja talán igazi *nagy* mű volt. Kétségkívül megdöbbenette (majdhogynem megfélemlítette) az embert az a rosszindulat, amely úgy áradt ebből a képből, mint a nehéz, nyirkos kriptaszag. Lehetséges, hogy Jory *valóban* Algernon Swinburne-re hasonlított, de apjának az arca - legalábbis ahogy a középső fiú szeme látta és keze ábrázolta - engem egy Oscar Wilde-alkakra emlékeztetett: az immár szinte halhatatlan *roué*-ra, Dorian Grayre.

Festményein lassan, sokáig dolgozott, de olyan könnyedén, gyorsan rajzolt, hogy egy-egy szombat délután akár húsz fontot is össze tudott szedni a Hyde Parkban.

- Fogadok, hogy az apja *szörnyen* örült ennek - mondta Holmes. Gépiesen a pipájáért nyúlt, de aztán visszatette. - Egy főnemes fia, aki gyorsképeket rittyent pénzes amerikai turistákról és szerelmeikről, akár egy francia bohém!

Lestrade jóízűt nevetett. - Képzelteri: őlordságát *ette a mérég*. Jory azonban - becsületére válik! - nem volt hajlandó feladni Hyde parkbeli árusítóhelyét... legalábbis addig, amíg apja bele nem egyezett, hogy heti harmincöt fontot folyósít neki. Alávaló zsarolásnak nevezve a dolgot.

- Ó, vérzik a szívem - mondtam.

- Az enyém dettó, Watson - mondta Holmes. - A harmadik fiú, Lestrade, de gyorsan... azt hiszem, mindjárt odaérünk.

Amint Lestrade szavaiból kiderült, feltétlenül Stephen Hullnak volt rá a legtöbb oka, hogy gyűlölje az apját. Lord Hull tudniillik, ahogy súlyosbodott a köszvénye, s lassabban forgott az agya, egyre többet adott át a cég ügyeiből Stephennek, aki apja halálakor mindössze huszonnyolc éves volt. A felelősség így Stephenre hárult, s atyjaura a legkisebb helytelennek bizonyuló döntésért is alaposan megmosta a fejét. Ám egyetlen pennyvel sem jutalmazta, ha jól döntött, s a cégnek haszna származott belőle.

Pedig Lord Hullnak meg kellett volna becsülnie Stephent, lévén az egyetlen a gyerekei között, akit érdekelt az általa alapított vállalkozás, és akinek érzéke is volt a vezetéséhez; Stephen tökéletes megtestesülése volt a "jó fiú"-nak, ahogy a Biblia nevezi. Lord Hull azonban ahelyett, hogy hálát és szeretetet mutatott volna iránta, gúnyolódással, gyanakvással és féltékenységgel fizetett a fiatalember többnyire sikeres erőfeszítéséért. Élete utolsó két évében számos alkalommal adott kifejezést abbéli elragadó véleményének, hogy Stephen "még a halott szeméről is ellopná a pennyt".

- Micsoda ocsmány fráter! - fakadtam ki, nem tudván türtőztetni magam.

- Tegyük most félre egy kicsit az új végrendelet dolgát - mondta Holmes, ismét feldúcolva állát az ujjával -, és térjünk vissza a régihez. Ha ez a némileg nagylelkűbb testamentum marad érvényben, Stephen Hullnak akkor is volna oka, hogy berzenkedjen. Hiszen hiába fáradozott, nemcsak megmentve, hanem gyarapítva is a család vagyonát, nem jutna több neki, mint ami a legkisebb fiú jogán amúgy is az övé. Mellesleg a hajózási vállalatot illetően mit írt elő az új végrendelet, amit akár *Cicamentum*-nak is nevezhetnénk?

Figyelmesen néztem Holmesra, nehéz lett volna eldönteni, afféle kis *bon mot*-nak szánta-e ezt. Sherlock Holmes humorérzéke annyi együtt töltött év és közös kaland után is jobbára fehér folt maradt a számomra.

- A vállalatot az igazgatótanácsnak kellene átadni, Stephennel kapcsolatban pedig nincs semmiféle rendelkezés - felelte Lestrade, s kihajította szivarját az ablakon, miközben kocsink ráfordult a Hull-házhoz bevezető kanyargós útra - magát a házat akkor iszonyú csúnyának találtam, ahogy ott állt a szakadó esőben a barna pázsit közepén. - De mivel apja halott, és az új végrendelet nincs sehol, az adu Stephen Hull kezében van, hogy kártyás nyelven fejezzem ki magam. Az igazgatótanács őt fogja a vállalat élére állítani mint ügyvezető igazgatót. Ezt amúgy is megtette volna, így

viszont Stephen szabja meg a feltételeket.

- Igen - mondta Holmes. - Az adu. Kifejező szó. - Kihajolt az esőbe. - Kocsis, álljon meg! - kiáltotta. - Még nem fejeztük be a megbeszélést.

- Szolgálatjára, főnök - felelte a kocsis -, csak hát pokoli a nedvesség itt kint.

- De majd lesz annyi a zsebében a fuvar után, hogy *ott bent* is olyan pokoli nedvességet csináljon, mint amilyen ott kint van - mondta Holmes. Ez alighanem meggyőzte a kocsist: a nagy ház bejáratától vagy harmincméternyire megállt. Hallgattam, hogyan dobol az eső a kocsi oldalán, míg Holmes gondolataiba mélyedt, aztán megkérdezte: a régi végrendelet, amivel kecsegtette őket, *az* nem hiányzik, ugye?

- Egyáltalán nem. Ott volt az íróasztalán, a holtteste mellett.

- Négy rendkívül gyanús családtag! A személyzet nem jöhet számításba... legalábbis egyelőre úgy látszik, hogy nem. Fejezze be gyorsan, Lestrade - a végkifejlet és a bezárt szoba.

És Lestrade megint beszélni kezdett, időnként a jegyzeteibe pillantva. Egy hónappal ezelőtt Lord Hull kis feketeséget fedezett fel a jobb lábán, közvetlenül a térde mögött. Hívatta a háziorvost. A diagnózis üszkösödés volt, a köszvény és a rossz vérkeringés kevésbé ismert, de korántsem ritka következménye. A doktor közölte, hogy a lábat amputálni kell, mégpedig jóval a fertőzött rész felett.

Lord Hull hahotázni kezdett, de úgy, hogy kicsordult a könnye, lefolyt az arcán. A doktor, aki minden reakcióra el volt készülve, ezt az egyet kivéve, csak tátogott. - Nagyon köszönöm, sintér úr - mondta aztán Hull -, de biztosíthatom, hogy amikor beraknak majd a koporsómba, meglesz még mind a két lábam.

A doktor kijelentette, meg tudja érteni, hogy őlordsága ragaszkodik a lábához, de amputáció nélkül fél éven belül meghal, s az utolsó két hónapban szörnyű fájdalmai lesznek. Lord Hull megkérdezte, mennyi az esélye, hogy életben marad, ha aláveti magát a műtétnek. Még mindig nevetett, mesélte Lestrade, mintha ez lett volna a legjobb vicc, amit életében hallott. A doktor némi hümmögés-hammogás után azt felelte: ötven százalék.

- Puff neki - mondtam.

- Pontosan így nyilatkozott Lord Hull is - mondta Lestrade -, csak ő olyan kifejezést használt, ami inkább éjjeli menedékhelyen járja, nem szalonokban.

Hull közölte az orvossal, hogy őszerinte kevesebb az esélye: egy az öthöz. - Ami pedig a fájdalmat illeti, attól nem félek - folytatta -, amíg van laudanum és akad egy kanál, amivel meg lehet keverni: ez távol tartja a csonkolást.

Másnap Hull végül is felrobbantotta kis pokolgépét - bejelentette, hogy valószínűleg megváltoztatja a végrendeletét. Milyen formában, azt egyelőre nem mondta meg.

- Ó? - mondta Holmes, Lestrade-re fordítva a hűvös szürke szemét, amely oly sok mindent észrevett. - És ha szabad kérdezniem, ki lepődött meg?

- Gondolom, senki. De ismeri az emberi természetet, Holmes, akkor is reménykedünk, amikor nincs remény.

- És némelyek azon töprengenek, hogyan hárítsák el a katasztrófát - mondta Holmes elmerengve.

Ma reggel aztán Lord Hull a szalonba hívatta feleségét és fiait, s miután mindnyájan helyet foglaltak, olyasmit tett, ami kevés hagyatkozónak adatik meg, mert általában jogtanácsosuk pergő nyelve végzi el, amikor az övék már mindörökre néma. Röviden: felolvasta nekik új végrendeletét, mely szerint vagyona túlnyomó része Mrs. Hemphill kóbor macskáira száll. Senki sem szólt semmit, ő pedig felállt - nem minden nehézség nélkül -, s megajándékozta őket egy halálfejvigiórral. És botjára támaszkodva a következő kijelentést tette, amelyet ma éppoly megdöbbenően gonosznak találok, mint akkor találtam, amikor Lestrade elmondta nekünk a bérkocsiban: "Hát így! Minden remek, nemde bár? De még milyen remek! Igazán híven szolgáltatok valamennyien, te, asszony és ti, fiúk, vagy negyven éven át. Én viszont most a lehető legtisztább fejjel és lelkiismerettel elhatároztam, hogy kihajítalak benneteket innen. De ne búsuljatok! Rosszabbul is járhattatok volna. Hajdanában a fáraók haláluk előtt megölelték kedvenc állataikat - főképp a macskákat -, hogy azok fogadják majd őket a másvilágon, és tőrjék a rugdosást vagy élvezzék a dédelgetést, ahogy a gazdájuknak éppen tetszik, örökké... örökké... örökké." Aztán a szemükbe nevetett. Botjára támaszkodva vihogott tésztaszínű, halódó arcával, karmos madárlábhoz hasonló kezében az új végrendelettel, amely annak rendje-módja szerint alá volt írva, két tanú által szabályszerűen hitelesítve, mindnyájan láthatták.

Ekkor felállt William, és ezt mondta: - Uram, ön az apám ugyan, akitől az életemet kaptam, de egyben a legalávalóbb teremtmény, aki a föld színén csúszott-mászott, mióta a kígyó megkísértette Évát a paradicsomban.

- Szó sincs róla! - vágott vissza a vén szörnyeteg még mindig nevetve. - Én négy alávalóbbat is ismerek. De most kegyes engedelmetekkel visszavonulok: egynémely fontos iratokat el kell helyeznem a széfben... az értékteleneket pedig el kell égetnem a

kályhában.

- Eszerint még megvolt a régi végrendelet, amikor összehívta őket? - kérdezte Holmes. Úgy látszott, inkább érdekli, mint meglepi a dolog.

- Igen.

- Pedig elégethette volna, mielőtt aláírta és tanúkkal is aláíratta az újat - elmélkedett Holmes. - Volt ideje bőven: az egész előző délután és este. Mégse tette meg, igaz? Miért nem? Magának mi a véleménye erről a kérdésről, Lestrade?

- Szerintem nem volt neki elég az eddigi, tovább akarta ingerelni a feleségét meg a fiait. Felkínált nekik egy lehetőséget - *megkísértette* őket -, abban a hiszemben, hogy mind visszautasítják.

- Vagy talán abban a hiszemben, hogy valamelyikük nem fogja visszautasítani - mondta Holmes. - Ez maguknak eszükbe se jutott? - Felém fordította a fejét, és fénylő - de valamiképp dermesztő - szemével néhány pillanatig az arcomat kémlelte. - *Egyiküknek* se jutott eszébe? Nem lehetséges, hogy egy ilyen sötét alak ilyen csapdát állít, jól tudván, hogy ha valamelyik fia nem tud ellenállni a kísértésnek, és megmenti a várható szenvedésektől - abból, amit elmondott, Lestrade, ez leginkább Stephenről volt várható -, az illetőt elkaphatják... és apagyilkosságért fellógathatják?

Néma borzadállyal meredtem rá.

- No mindegy - mondta Holmes. - Folytassa, felügyelő... azt hiszem, ideje, hogy a "zárt helyiség" végre megjelenjen.

A négy kitagadott bénult némaságban ült a szalonban, miközben az öregember a hosszú folyosón a dolgozószobája felé baktatott. Nem hallatszott más, mint botja kopogása, a hörgő-ziháló légzése, a konyhából egy macska keserves *nyávogása* és a szalonbeli ingaóra egyenletes ketyegése. Aztán még egy nesz: a zsanérok csikorgása, amikor Hull kinyitotta a dolgozószoba ajtaját, és bement.

- Hopp! - csapott le Holmes, és előredőlt. - *Látni* senki se látta, hogy bement, igaz?

- Sajnos ez nem így van, öreg fiú - felelte Lestrade. - Mr. Oliver Stanley, Lord Hull komornyikja az emeleten hallotta, hogy gazdája lent cammog a folyosón. Kijött Hull öltözőszobájából, a lépcsőkorláthoz ment, és leszólt, hogy minden rendben van-e. Hull felnézett - Stanley olyan jól látta, ahogy én látom most magát, öreg harcos -, és azt felelte, hogy igen, minden a legnagyobb rendben. Aztán megdörzsölte tarkóját, bement, és bezárta maga mögött a dolgozó ajtaját.

Mire apja az ajtóhoz ért (a folyosó hosszú, és két percig is eltarthatott, amíg megtette az utat), Stephen lerázta magáról a kábultságot, és odament a szalon ajtajához. Láta, hogy apja néhány szót vált a komornyikjával. Persze Lord Hull háttal állt neki, de hallotta apja hangját, és ő is megemléltette ugyanazt a jellemző mozzanatot: Hull megdörgölte a tarkóját.

- Elképzelhető, hogy Stephen Hull és ez a Stanley nevű fickó beszélt egymással, mielőtt a rendőrség megérkezett? - kérdeztem - akkor azt hittem, igen okosan.

- Hogyne volna elképzelhető - felelte fáradtan Lestrade. - Valószínűleg beszéltek egymással. De nem beszéltek össze.

- Biztos benne? - kérdezte Holmes, ám a hangján érződött, hogy nem érdekli ez a részlet.

- Igen. Stephen Hull szerintem nagyon jól tudna hazudni, Stanley viszont nagyon rosszul. Ez a szakmai véleményem, Holmes, vagy elfogadja, vagy nem.

- Elfogadom.

- Lord Hull tehát bement a dolgozószobájába, a sokat emlegetett "zárt helyiség"-be, s mindenki hallotta a zár kattánását, ahogy megfordult benne a kulcs - az egyetlen kulcs, amely a *sanctum sanctorum*-ot zárta és nyitotta. Ezt egy szokatlanabb neszt követte: be is reteszelte az ajtót.

- Aztán csend lett.

- Lady Hull és fiai - akik mind a négyen igen közel álltak ahhoz, hogy kékvérű nincstelenné váljanak - szintén csendben ültek, s nézték egymást. Ekkor a macska megint nyávogni kezdett a konyhában, és Lady Hull idegesen kijelentette, hogy ha a házvezető nem ad végre egy kis tejet a macskának, kénytelen lesz ő maga adni neki. Hozzátette még, hogy megőrül, ha tovább kell ezt hallgatnia. Azzal kiment a szalonból. Nem sokkal később, anélkül, hogy egyetlen szó esett volna köztük, fiai is követték példáját. William felment a szobájába, Stephen a zeneszobába ballagott át, Jory pedig leült egy padra a lépcső alatt, ahol, mint Lestrade-nek elmondta, kora gyerekkora óta meghúzódott, ha komoly nehézségei támadtak, amelyeken gondolkodni kellett.

Nem egészen öt perc múlva a dolgozószobából éles sikoltás hallatszott. Stephen kirohant a zeneszobából, ahol eddig a zongoránál pötyögtetett, minden összefüggés nélkül ütve le egy-egy billentyűt. Jory a dolgozó ajtaja előtt találkozott vele. William már félúton volt lefelé a lépcsőn, s látta, hogy betörik az ajtót, amikor Stanley, a komornyik megint kijött Lord Hull öltözőszobájából, és odament a korláthoz. Stanley

tanúsította, hogy látta, amint Stephen Hull beront a dolgozószobába; hogy látta, amint William leér a földszintre, és kis híján elesik a márványpadlón; hogy látta, amint Lady Hull kisiet az ebédlőből, egyik kezében még mindig tejeskancsóval. Néhány perc alatt összeverődött az egész személyzet.

- Lord Hullt az íróasztalára borulva találták, a három fivér mellette állt. A szeme nyitva, s amit kifejezett... azt hiszem, meglepetés volt. Megint csak magától függ, elfogadja-e a véleményemet vagy sem, de higgye el, én nagyon is meglepetésnek értelmeztem. A keze - mind a két keze - a végrendeletét szorongatta... a régít. Az új nem volt sehol. És a hátából egy tőr állt ki - fejezte be Lestrade.

És kopogott a kocsisnak, hogy hajtson tovább.

Két rendőr közt léptünk be a házba, akik olyan megkövült képpel posztoltak ott, akár a Buckingham-palota őrei. Hosszú, nagyon hosszú folyosón találtuk magunkat, amely fehér és fekete márványlapokkal volt kirakva, sakktáblaszerűen. A folyosó végén nyitott ajtó, előtte ugyancsak két rendőr: a végzetes dolgozószoba bejárata. Bal kéz felől a lépcső, jobb kéz felől két ajtó: ez lesz a szalon és a zeneszoba, gondoltam.

- A család együtt van a szalonban - közölte Lestrade.

- Helyes - mondta Holmes elismerően. - De előbb talán körülnéznénk Watsonnal a tetthelyen.

- Menjek magukkal?

- Talán inkább ne - mondta Holmes. - A holttestet elvitték már?

- Amikor elindultam magukhoz, még ott volt, de majdnem biztos vagyok benne, hogy most már nincs.

- Nagyon helyes.

- Holmes elindult. Én a nyomában. Lestrade utána szólt: - Holmes!

Barátom megfordult, felhúzta a szemöldökét.

- Nincsenek titkos rekeszek, se titkos ajtók. Harmadszor azt mondom: vagy elég magának a szavam, vagy nem.

- Azt hiszem, várok amíg... - kezdte Holmes, ám ekkor elakadt a lélegzete. Gyorsan a zsebébe nyúlt, talált egy szalvétát, amit valószínűleg véletlenül hozott el abból a vendéglőből, ahol előző este vacsoráztunk, és hatalmasat tüszentett bele. Lenéztem,

és láttam, hogy egy jól megtermett, sebhelyes kandúr sündörög a lába körül - ez a macska éppoly kevésé illett ehhez a pompázatos folyosóhoz, mint azok a kölykök illeltek volna, akikre korábban gondoltam. Egyik fülét hátracsapta: egészen rásimult forradásos koponyájára, a másik hiányzott, alighanem egy régi csatában vesztette el valamelyik sikátorban.

Holmes tüszentett még néhányat, és a macska felé rúgott. Az rögtön odébb surrant, s épp csak hátranézett, szemrehányó pillantást vetve az idegenre, ahelyett, hogy dühösen fújt volna, ahogy az ilyen harcedzett kandúrok szoktak. Holmes is szemrehányóan nézett Lestrade-re a szalvétája fölött, szeme könnyben úszott. A nyomozót azonban ez egyáltalán nem zavarta, előreszegte fejét, és vigyorgott, akár egy majom. - Tízszer, Holmes - mondta. - Tízszer. A ház tele van macskákkal. Hull szerette őket. - Azzal elvonult.

- Mikor szedte össze ezt a nyavalyát, öregem? - kérdeztem. Egy kicsit nyugtalanított a dolog.

- Amikor megszülettem - felelte, és megint tüszentett. Az *allergia* szót akkor, sok évvel ezelőtt, még nem ismerték, de természetesen ez volt a baja.

- Menjünk el? - kérdeztem. Egyszer tapasztaltam, hogy valaki majdnem megfulladt egy ilyen érzékenységtől, amely ugyan birkákkal volt kapcsolatos, de különben minden tekintetben hasonló ehhez.

- Ő biztos örülne neki - mondta Holmes. Nem kellett felvilágosítania, hogy kire gondol. Holmes még egyet tüszentett (általában sápadt homlokán széles vörös csík jelent meg), aztán a két rendőr közt bementünk a dolgozószobába. Holmes becsukta maga mögött az ajtót.

A szoba hosszú volt és viszonylag keskeny. Egy oldalszárny végében volt, mivel a ház fő traktusa nagyjából olyan hosszú lehetett, mint a folyosó háromnegyede. A dolgozó mindkét oldalán ablakok voltak, s a szoba ezen az esős, szürke napon is elég világosnak látszott. A falakon színpompás tengerészeti térképek lógtak csinos tikfa keretekben, s egy ugyancsak csinosnak mondható meteorológiai műszer-készletet is elhelyeztek köztük, sárgarézzel díszített, üveg előlapos dobozban. A készlet egy szélmérőből (a csészeformájú kis forgó lapátokat Hull nyilván a tető egyik legmagasabb pontján szereltette fel), két hőmérőből (az egyik a külső hőmérsékletet, a másik a dolgozóét mutatta) és egy barométerből állt - az utóbbi nagyon hasonlított ahhoz, amely a bolondját járatta Holmesszal, elhítelve vele, hogy a rossz idő hamarosan véget ér. Megállapítottam, hogy a barométer még mindig emelkedik, aztán kinéztem. Nos, emelkedés ide, emelkedés oda, jobban zuhogott, mint eddig. Azt hisszük, hogy sokat tudunk, mert vannak műszereink és szerkentyűink, de én már akkor is elég idős voltam ahhoz, hogy elismerjem: feleannyit se tudunk, mint

gondoljuk, most pedig már elég idős vagyok ahhoz, hogy belássam: sose fogunk annyit tudni.

Mindketten az ajtó felé fordultunk, és megvizsgáltuk. A retesz ki volt tépve, és látszott az is, hogy rátolták az ajtóra, ahogy az imént hallottuk. A kulcs a zárban volt, még mindig belül és ráfordítva.

Holmes szeme, bárhogy könnyezett is, mindent végigpásztázott, észrevett, rögzített, elraktározott.

- Látom, egy kicsit jobban van - jegyeztem meg.

- Igen - mondta, s leengedte a szalvétát, és oda se figyelve visszagyömöszölte a kabátzsebébe. - Lehet, hogy szerette őket, de úgy tűnik, ide nem jöhettek be. Legalábbis általában nem. Maga mire következtet ebből, Watson?

Bár az én szemem lassabban járt, én is körülnéztem. A dupla ablakok mind be voltak zárva, egyrészt forgókilincsel, másrészt kis sárgaréz oldalkallantyúkkal. Betörve egyik sem volt. A legtöbb tengerészeti térkép és a meteorológiai mérőműszerek doboza az ablakok közt lógott. A másik két falat könyvsorok takarták. Volt a szobában egy kis széntüzelésű kályha, de kandalló nem volt: a gyilkos nem kéményen át jött be, mint a Mikulás, hacsak nem volt olyan vékony, hogy át tudjon bújni egy kályhacsövön, és nem vett fel azbesztruhát, mert a kályha még nagyon meleg volt.

Az íróasztal e hosszú, keskeny, világos szoba egyik végében állt, a másik végében pedig bizonyára kellemes lehetett olvasgatni, ha nem is volt a szó szoros értelmében vett könyvtár, mert itt meg két magas hátú kárpitozott karosszék állt, közöttük kávézóasztallal. Az asztalon egy halom könyv. A padlón perzsaszőnyeg. Ha a gyilkos letről, valami csapóajtón át jött be a szobába, el se tudtam képzelni, hogyan rendezte el ezt a szőnyeget, amikor visszabújt alája... mert *semmi* se mutatta, hogy elmozdították a helyéről: a kávézóasztal lábainak az árnyékát, amely ráesett, a legparányibb gyűrődés sem törte meg.

- Maga elhitte, Watson? - kérdezte Holmes, felriasztva abból a már-már hipnotikus transzból, amelybe merültem. Valami... valami volt e körül a kávézóasztal körül, ami...

- Mit hittem el, Holmes?

- Hogy mind a négyen egyszerúen csak kísértáltak a szalonból, négy különböző irányban, négy perccel a gyilkosság előtt?

- Nem tudom - feleltem erőtlően.

- *Én* ezt nem hiszem el; egy pill... - elakadt a szava. - Watson! Jól van?

- Nem - mondtam, de alig hallottam a saját hangomat. Belerogytam a könyvtárrész egyik karosszékébe. A szívem túl gyorsan dobogott. Alig kaptam levegőt. A fejemben zakatolt valami; úgy rémlett, hirtelen megnőtt a szemem, nem fér el az üregében. És nem tudtam levenni arról a bizonyos árnyékról, a kávézóasztal lábainak az árnyékáról a szőnyegen. - Egyáltalán... nem vagyok... jól.

Ekkor Lestrade jelent meg a dolgozó ajtajában. - Ha már eleget nézelődtek, Hol... - Elakadt a szava. - Mi az ördög van magával, Watson?

- Azt hiszem - mondta Holmes nyugodt, higgadt hangon -, Watson megoldotta az ügyet. Így van, Watson?

Bólintottam. Nem az egész ügyet talán, de a legfontosabb problémákat igen. Tudtam, hogy ki; tudtam, hogy miképp.

- Magánál is így van ez, Holmes? - kérdeztem. - Amikor... látja?

- Igen - felelte -, de én általában talpon tudok maradni.

- Micsoda? Watson megoldotta az ügyet? - robbant ki Lestrade. - Ugyan már! Watsonnak már máskor is voltak megoldásai, ezt maga tudja a legjobban, Holmes, száz esethez ezer megoldása volt, és minddel melléfogott. Ez a *bête noire*-ja. Például most nyáron is...

- Én többet tudok Watsonról, mint maga valaha is tudni fog - szakította félbe Holmes -, és ezúttal ráhibázott. Ismerem a tüneteket. - Megint tüszögni kezdett; Lestrade nyitva hagyta az ajtót, s a félfülű macska besurrant. Egyenesen Holmes felé tartott, csúf képén akár szeretetnek is mondható kifejezéssel.

- Ha ez magára mindig így hat - mondtam -, többé nem fogom irigyelni magát, Holmes. Majd meghasad a szívem.

- Az ember hozzászokik, hogy a dolgok mélyére lát - mondta Holmes, az önhietség legcsekélyebb nyoma nélkül a hangjában. - No, akkor ki vele... vagy hívassuk ide a gyanúsítottakat, mint egy detektívregény utolsó fejezetében?

- Nem! - kiáltottam elborzadva. Még egyiket sem láttam, de nem is éreztem sürgősnek, hogy lássam. - Azt hiszem, először meg kellene *mutatnom* maguknak, *hogyan* történt a dolog. Ha lennének szívesek mind a ketten kifáradni a folyosóra

néhány percre...

A macska odaért Holmeshoz, az ölébe ugrott, és úgy dorombolt, mintha ő volna a föld legegédettebb lakója.

Újabb tüszentések: akár a géppuskasorozat. A vörös csíkok és foltok, amelyek már kezdtek halványodni Holmes arcán, megint jobban látszottak. Barátom ledobta a macskát, és felállt.

- Siessen, Watson, hogy mihamarább elmehezzünk erről az istenverte helyről - mondta fojtott hangon, és görnyedten, s ami rá nem volt jellemző, lesunyt fejjel, vissza se nézve kiment a szobából. Higgyétek el, ha azt mondom, hogy a szívem egy darabkája is vele tartott.

Lestrade az ajtót támasztotta, átázott kabátja gőzölgött egy kicsit, ajka utálatos vigyorra nyílt. - Vigyem ki Holmes új csodálóját is, Watson?

- Nem, hagyja itt - mondtam -, és csukja be maga után az ajtót.

- Lenne rá egy ötösöm, hogy csak vesztegeti az idejét, öregem - mondta, de a szemében mást láttam; ha azt felelem, hogy tartom a fogadást, talált volna valami kibúvót.

- Csukja majd be az ajtót - ismételtem. - Igyekezni fogok.

Becsukta az ajtót. Egyedül maradtam Hull dolgozószobájában... nem számítva persze a macskát, "aki" most a szőnyeg közepén ült, farkát takarosán a lába köré kanyarítva, zöld szemét rám függesztve.

Kotorásztam a zsebeimben, és megtaláltam, amit *én* hoztam el emlékebe tegnap a vacsoraasztalról - a magányosan élő férfiak meglehetősen rendetlenek, sajnos, annak azonban, hogy ez a kenyérdarab hozzám került, más oka is volt, mint az általános hanyagság. Mindig tartottam egy kis kenyérhéjat az egyik zsebemben, mert szerettem etetni a galambokat - épp annál az ablaknál, amelyiknél Holmes ült, amikor Lestrade megérkezett nyitott kocsiján.

- Cicus - mondtam, s a kávézóasztal alá tettem a kenyeret - a kávézóasztal alá, amelynek Lord Hull a hátát mutatta, mikor leült két végrendeletével, a méltánytalan elsővel és a felháborítóan méltatlan másodikkal. - Cic, cic, cic!

A macska felkelt, és komótosan az asztal felé indult, hogy megvizsgálja a kenyérhéjat.

Az ajtóhoz mentem, és kinyitottam. - Holmes! Lestrade! Gyorsan!

Besiettek.

- Jöjjenek csak ide - mondtam, és a kávézóasztalhoz mentem.

Lestrade kezdte a homlokát ráncolni, mert nem látott semmit; Holmes pedig, persze, megint tüszögni kezdett. - Nem lehetne kitenni innen ezt az átkozott dögöt? - dünnyögte a szalvétája mögül, amely most már csuromvizes volt.

- Már hogyan lehetne - feleltem. - *De hol az az átkozott dög, Holmes?*

Barátom könnyel teli szemében meghökkenés látszott. Lestrade megperdült, Hull íróasztalához ment, és benézett mögéje. Holmes tudta, hogy tüszögési kényszere nem volna ilyen erős, ha a macska a szoba másik végében volna. Lehajolt, és a kávézóasztal alá nézett, de nem látott mást, mint a szőnyeget s a szemben lévő két könyvállvány alsó sorait, s újra fölegyenesedett; ha a szeméből nem ömlik úgy a könny, mint forrásból a víz, felfedezte volna az egészet, hisz pontosan fölötte állt. De azt is meg kell hagyni, a kiváló teljesítménynek járó elismeréssel, hogy az illúzió szinte tökéletes volt. Az apja kávézóasztala alatti úrt Jory Hull mesterien alakította ki.

- Én igazán nem... - kezdte Holmes, s ekkor a macska, akit barátom sokkal jobban érdekelt, mint holmi száraz kenyérhéj, kijött az asztal alól, s megint lelkesen forgolódni kezdett a bokája körül. Lestrade megfordult, s a szeme oly tágra nyílt, hogy azt hittem, menten kiesik. Még én is elámultam, holott már ismertem a trükköt. Úgy rémlett, a forradásos macska eddig légnemű volt, s most testet öltött: először a feje jelent meg, aztán a törzse s utoljára a fehér végű farka.

Nekitörleszkedett Holmes lábának, és dorombolt, miközben Holmes tüszögött.

- Ebből elég - mondtam. - Itt elvégezted, amit kellett, mehatsz a dolgodra.

Azzal felmarkoltam őkandúrságát, az ajtóhoz vittem (hálából jól belém eresztette a karmait), és minden ceremónia nélkül kilöktem a folyosóra. Aztán becsuktam az ajtót.

Amikor visszaértem, Holmes éppen leült. - Uramisten - motyogta megvastagodott, nazálissá vált hangján. Lestrade meg se tudott szólalni. Szeme még mindig az asztalra és a megfakult perzsaszőnyegre tapadt: az "úr"-re az asztal lábai közt, amely valamiképp macskát szült.

- Látnom kellett volna - dünnyögte Holmes. - Igen... de maga... maga miből jött rá ilyen *gyorsan*? - Volt ebben a mondatban némi bántó, sőt sértő él, de nyomban

megbocsátottam.

- *Azokból* jöttem rá - feleltem, és a szőnyegre mutattam.

- Hát persze! - Holmes majdhogynem nyöszörgött. Nagyokat csapott vörös csíkos homlokára. - Hülye vagyok! Tökkelütött *hülye!*

- Badarság - torkoltam le. - Tekintve, hogy a ház tele van macskákkal - és az egyik különös figyelmére és barátságára méltatta magát -, alighanem tízet látott mindenből.

- Mi van ezzel a szőnyeggel? - kérdezte Lestrade ingerülten. - Nagyon szép, azt elismerem, és valószínűleg drága is, de...

- Nem a szőnyeget értettem - mondtam. - Hanem az *árnyékodat*.

- Mutassa meg neki, Watson - mondta Holmes fáradtan, ölébe ejtve a szalvétát.

Lehajoltam hát, és felemeltem az egyiket.

Lestrade úgy zötytyent bele a másik karosszékebe, mint akit váratlanul leütöttek.

- Tudják, egyre csak néztem, néztem ezeket - mondtam, önkéntelenül is mentegetődző hangot ütve meg. Mert éreztem, hogy ez így nincs rendben. Mindig Holmes feladata volt, hogy a nyomozás végén megmagyarázza: ki és hogyan. De bár láttam, hogy most már mindent ért, tisztában voltam vele, hogy ezúttal nem lesz hajlandó beszélni. És azt hiszem, az énem egyik része - az a része, amelyik tudta, hogy többé nemigen lesz alkalmam ilyesmire - *akarta* is, hogy ezt az esetet én magyarázzam meg. És meg kell vallanom, a macska egész jó ötlet volt. Egy bűvész sem ért volna el nagyobb hatást nyúllal és cylinderrel.

- Sejtettem, hogy valami nincs rendben, de időbe telt, amíg ez eljutott a tudatomig. Ez a szoba rendkívül világos, de ma ömlik az eső. Nézzenek körül: nincs semmi, ami *árnyékot* vetne... kivéve ezeket az asztallábakat.

Lestrade elkáromkodta magát.

- Majdnem egy hete esik - mondtam -, de a Holmes barométere éppúgy, mint a néhai Lord Hullé - rámutattam -, azt jelezte, hogy ma kisüt a nap. Ami azt illeti, ez egész biztosnak látszott. Így aztán elvégezte a végső simításokat: lerakta az *árnyékokat*.

- Kicsoda?

- Jory Hull - mondta Holmes ugyanazon a fáradt hangon, mint az előbb. - Ki más?

Lehajoltam, és jobb felől a kávézóasztal alá dugtam a kezemet. Éppúgy eltűnt, "légneművé vált", mint a macska. Meglepetésében Lestrade megint káromkodott egyet. Hátulról megütöttem a kávézóasztal elülső lábai közt erősen kifeszített vásznat. A szőnyeg és a könyvsorok kidomborodtak és meggyűródtek, s az illúzió, amely az imént még szinte teljes volt, szétfoszlott.

Jory Hull telefestette az apja kávézóasztala alatti semmit, s már ott kuporgott e semmi mögött, amikor apja belépett a szobába, bezárta az ajtót, s leült az íróasztalhoz a két végrendeletével, és ekkor kiosont a semmi mögül, tőrrel a kezében.

- Ő volt az egyetlen, aki a realizmusnak ezt a remekét meg tudta alkotni - mondtam, s most a vászon színén húztam végig a kezem. Mind a hárman hallottuk a halk, reszelős hangot: mintha egy nagyon öreg macska dorombolt volna. - Az egyetlen, aki meg tudta alkotni, és az egyetlen, aki el tudott rejtőzni mögötte, lévén alig százötven centi magas, karikalábú és csapott vállú.

Ahogy Holmes már megjegyezte, a meglepetésnek szánt új végrendelet senkit sem lepett meg. Ha ez a vénember titokban tartotta volna abbeli szándékát, hogy legközelebbi rokonait esetleg kizárja az öröklésből (márpedig nem tartotta titokban), még akkor is nagyon együgyűnek kellett lenni ahhoz, hogy valaki ne értse meg, mit jelent a jogtanácsos látogatása, aki - és ez még fontosabb - egyik munkatársát is magával hozta. A bíróság csak azt a végrendeletet ismeri el, amit két tanú láttamozott. Holmes azt is mondta, hogy vannak, akik igyekeznek elhárítani a katasztrófákat, s ezzel fején találta a szöveget. Egy ilyen tökéletes kép, mint ez, nem egy nap vagy hónap műve. Talán majd kiderül: Jory már régen megfestette, hogy ha kell, felhasználhassa, esetleg egy éve kész...

- Vagy öt éve - vetette közbe Holmes.

- Lehetséges. Mindenesetre amikor Hull bejelentette, hogy ma reggel szeretné a családját együtt látni a szalonban, Jory szerintem tudta, hogy ütött az óra. Tegnap este, miután apja lefeküdt, lejött ide, és elhelyezte a vásznát. Ha nem tévedek, ekkor fektette le az árnyékutánzatokat is, de Jory helyében én ma reggel, még a szalonbeli összejövétel előtt, még egyszer bejöttem volna, hogy megnézzem, továbbra is emelkedik-e a barométer. Ha az ajtó netalán be volt zárva, gondolom, kicsente a kulcsot az apja zsebéből, és később visszacsempészte.

- Nem volt bezárva - mondta Lestrade kurtán. - Hull általában csukva tartotta az ajtót, mert nem akarta, hogy a macskák bemenjenek, de nem zárta be.

- Ami az árnyékokat illeti, azok egyszerűen nemezcsíkok, ahogy látják. Jory jó megfigyelőnek bizonyult, az árnyékok körülbelül ott vannak, ahova ma úgy tizenegy tájban esniük kellett volna... már ha beválik, amit a barométer jelzett.

- De ha arra számított, hogy sütni fog a nap, egyáltalán minek rakta le ezeket az árnyékokat? - dörmögte Lestrade. - Ha nap van, árnyék is van, ez így természetes, talán már maga is tapasztalta, Watson.

Úgy megdöbbenem, hogy hirtelen nem tudtam, mit mondjak. Holmesra néztem, s ő láthatólag hálás volt, hogy egyáltalán *részt vehet* a történetek megvilágításában.

- Hát nem érti? Ez az irónia netovábbja! Ha sütött volna a nap, és a barométer szerint sütnie kellett, a vászon *visszafogta* volna az árnyékokat. Festett asztallábak nem vetnek árnyékot, nemde bár? Jory Hull az árnyékok miatt bukott le egy árnyéktalan napon, mert attól félt, hogy az árnyékok hiánya miatt fog lebukni egy olyan napon, amelyen az apja barométere alapján szinte biztos volt, hogy minden más árnyékot fog vetni a szobában.

- Azt viszont még mindig nem tudom, hogy jutott be Jory ide, anélkül hogy Hull látta volna - mondta Lestrade.

- Ez nekem is fejtörést okoz - mondta Holmes... a jó öreg Holmes! Kétkem, hogy a dolog bármiféle fejtörést okozott neki, de hát ezt mondta. - Watson?

- A szalonnak, ahol Lord Hull a feleségével és a fiaival találkozott, van egy közös ajtaja a zeneszobával, igaz?

- Igen - felelte Lestrade -, és a zeneszobának van egy közös ajtaja Lady Hull fogadószobájával: ez a következő helyiség, ha az ember a ház vége felé halad. De ebből a szobából csak a folyósóra lehet visszajutni, Watson doktor. Ha Lord Hull dolgozójának két ajtaja volna, akkor aligha rohantam volna lóhalálában Holmesért.

Ebben az utolsó mondatban egy picike önigazolás is volt.

- Ó, Jory vissza is ment a folyósóra - mondtam -, és az apja mégse vette észre.

- Marhaság!

- Mindjárt bemutatom, hogy miért nem - mondtam, és az íróasztalhoz léptem, amelynek még mindig neki volt támasztva a halott botja. Felkaptam a botot és feljűk fordultam. - Mihelyt Lord Hull kitette a lábát a szalonnából, Jory felpattant, és rohanni kezdett.

Lestrade döbönt pillantást vetett Holmesra; Holmes hűvös, gunyoros pillantással felelt. Akkor nem értettem ezt, de hogy egészen őszinte legyek, nem is igen gondolkoztam rajta. Még nem láttam át teljesen, milyen távolabbi összefüggései vannak a képnek, amit éppen felvázolok. Azt hiszem, túlságosan el voltam merülve a bűntény rekonstruálásában.

- Átrohant az első közbülső ajtón, aztán a zeneszobán, be Lady Hull fogadószobájába. A folyosóra nyíló ajtóhoz szaladt, és kilesett. Ha köszvénye már annyira elhatalmasodott, hogy üszkösödés lépett fel, akkor Lord Hull ekkorra legfeljebb az út egynegyedét tehetette meg, s ezzel sokat mondok. Most nézzen ide, Lestrade felügyelő! Megmutatom magának, mivel bűnhődik az, aki egész életében habzsol és vedel. És ha ezután is maradnak kétségei, felvonultatok maga előtt egy tucat köszvényest, és mindegyiknél észlelni fogja azokat a járásbeli tüneteket, amiket mindjárt bemutatok. Főképp azt figyelje, hogy mennyire koncentrálok... és hogy *hova*.

Azzal vánszorogni kezdtem feléjük, mindkét kezemmel erősen markolva a bot gombját. Az egyik lábamat jó magasra emeltem, leraktam, szünetet tartottam, aztán utánahúztam a másikat. Egyetlenegyszer sem néztem fel. Szemem hol a botra, hol az előrelépő lábamra szegeződött.

- Igen - mondta Holmes csendesen -, a jó doktornak tökéletesen igaza van. Először jön a köszvény; aztán az egyensúly elvesztése; aztán (ha a beteg elég sokáig él) a jellegzetes görnyedtség, amit az okoz, hogy az illető folyton lefelé néz.

- Jory nyilván tisztában volt velem, mi köti le apja figyelmét, amikor egyik helyről a másikra megy - mondtam. - Ennélfogva ami ma reggel - vagy inkább már délelőtt - történt, pokolian egyszerű volt. A fogadószobából Jory kilesett a folyosóra, látta, hogy apja mereven nézi a lábait és a botja hegyét - mint mindig -, és tudta, hogy biztonságban van. Kilépett az ajtón, apja *orra előtt, de nem a szeme láttára*, és besurrant a dolgozóba. Az ajtó, ahogy Lestradetől hallottuk, nem volt bezárva, és végtére is a kockázat nem látszott nagynak, igaz? Mindössze három másodpercet voltak együtt a folyosón, de inkább valamivel kevesebbet. - Megálltam. - A folyosó márványpadlós, nem? Jory valószínűleg lerúgta a cipőjét.

- Papucs volt rajta - mondta Lestrade feltűnően nyugodt hangon, és másodszor is összenézett Holmesszal.

- Ah - mondtam. - Értem. Jory jóval az apja előtt ért a dolgozóba, s bemászott ravaszul kifundált díszletrejtekébe. Aztán előhúzta törét, és várt. Apja is a folyosó végére ért. Jory hallotta, hogy Stanley leszól neki, s hogy apja visszakiált: minden a legnagyobb rendben. Aztán Lord Hull belépett - utoljára - a dolgozójába... becsukta az ajtót... és bezárta.

Mind a ketten figyelmesen néztek rám, s én megértettem, hogy Holmes ilyenkor szinte isteni hatalmat érez magában, mert olyasmit közöl másokkal, amit egyedül ő tudhat. Ennek ellenére megint csak azt kell mondanom, hogy nem szerettem volna, ha túl gyakran érzem ezt. És valami arra ösztönöz, hogy hozzátegyem: ez az érzés a legtöbb embert megrontotta volna - olyanokat, akikben nincs annyi lelkielő, mint barátomban, Sherlock Holmesban.

- A jó Hordólovas nyilván a lehető legkisebbre húzta össze magát ezekben a percekben, hisz tudta (vagy talán csak sejtette), hogy apja alaposan körül fog nézni, mielőtt ráfordítja a kulcsot és rátolja a reteszt az ajtóra. Hisz köszvényes volt ugyan, s az agya már nem egészen tiszta, ebből azonban nem következik, hogy a látása is romlott.

- Stanley szerint olyan volt a szeme, akár a hiúzé - mondta Lestrade. - Többek közt ezt is mindjárt az elején tisztáztam.

- Szóval körülnézett - mondtam, és hirtelen láttam is, hogy miképp, s gondolom, ez Holmesnál szintén így volt; úgy tűnt, ez a rekonstrukció, noha kizárólag tényeken és következtetéseken alapszik, felerészben *vízió*. - Nem látott semmi nyugtalanítót; a dolgozó olyan volt, mint máskor, s rajta kívül senki se volt benne. Ez különben egy figyelemreméltóan nyitott, áttekinthető helyiség: szekrényajtó sehol, s mivel mind a két oldalon vannak ablakok, nincsenek sötét sarkok és zugok még az ilyen napokon sem, mint a mai.

Miután megállapította, hogy egyedül van, elégedetten becsukta az ajtót, ráfordította a kulcsot, és rátolta a reteszt. Jory nyilván hallotta, amint dobogva-cszogva az íróasztalhoz megy. Hallotta a puffanást és a székpárna sóhaját, amikor apja súlyos teste rázuhant - a köszvény előrehaladott stádiumában levők ugyanis nem *leülnek*, hanem inkább beirányozzák, majd leejtik magukat (mindenekelőtt persze a feneküket) a kiszemelt puhaságra -, aztán Jory rászánta magát, hogy kikukkantson.

Holmesra néztem.

- Folytassa, öregfiú - mondta szívélyesen. - Remekül csinálja. Egész elsőrendűen. - Láttam, hogy őszinte. Ezrek mondták rá, hogy *rideg*, és korántsem ok nélkül, de szíve is volt, *nagy szíve*. Csak éppen jobban vigyázott rá, mint mások.

- Köszönöm. Jory látta, hogy apja félreteszi a botját, és a papírokat - a két iratcsomót - az itatósmappára fekteti. Nem ölte meg mindjárt az apját, bár megtehetette volna; ezért olyan borzalmas és szívszorító ez az ügy, és ezért nem vagyok hajlandó még ezer fontért se bemenni a szalonba, ahol megint együtt van a család. Csak akkor megyek be, ha visznek: maga meg az emberei.

- Honnan tudja, hogy nem mindjárt ölte meg? - kérdezte Lestrade.

- A sikoltás percekkel azután hallatszott, hogy az ajtóra ráfordították a kulcsot és rátolták a reteszt; ezt épp magától tudjuk, s felteszem, elég tanúja van, úgyhogy nincs értelme megkérdőjelezni. Ám az ajtótól az íróasztalig mindössze tíz-tizenkét hosszabb lépés a távolság. Fél perc, legfeljebb negyven másodperc alatt még egy olyan köszvényes ember, mint Lord Hull is el tudott jutni a székhez, le tudott ülni. Adjon hozzá tizenöt másodpercet: ennyi kellett ahhoz, hogy oda állítsa a botját, ahol maga aztán megtalálta, és a mappára tegye a végrendeleteit.

Mi történt aztán? Mi történt az utolsó egy vagy két percben, az alatt a rövid idő alatt, amely - legalábbis Jory Hullnak - már-már végtelennek tűnt? Azt hiszem, Lord Hull egyszerűen csak üldögélt, és bámulta a végrendeleteit, hol az egyiket, hol a másikat. Jory elég könnyen meg tudta különböztetni őket: csak a pergamen színét kellett néznie.

Tudta, hogy apja az *egyiket* be akarja dobni a kályhába; szerintem azért várt, hogy lássa, melyik lesz az. Végtére fennállt annak a lehetősége is, hogy az egész csak kegyetlen tréfa, amellyel a vén sátán a családját kínozza. Talán az új végrendeletet égeti el, gondolta Jory, és a régit visszateszi a széfbe. Aztán visszamegy a családjához, és közli, hogy biztonságba helyezte az új végrendeletet. Egyébként tudja, hol van, Lestrade? Mármint a biztonságos hely, a széf?

- Azon a könyvvállványon öt kötet kifordul - mondta Lestrade kurtán, s a könyvtárrész egyik polcára mutatott.

- Ebben az esetben a család is, az öreg is elégedett lett volna: a család biztonságban tudta volna örökségét, az öreg pedig abban a hiszemben halt volna meg, hogy minden idők egyik legkegyetlenebb tréfáját eszelte ki és hajtotta végre... de Isten vagy a saját akaratából halt volna meg, nem pedig Jory Hull áldozataként.

És ekkor harmadszor is tapasztaltam ezt a különös jelenséget: Holmes és Lestrade szeme összevillant, tekintetükben derültség és felháborodás keveredett.

- Ami engem illet, nekem az a véleményem, hogy az öreg csak ki akarta élvezni a pillanatot, mint aki a délután közepén már szinte érzi a szájában a vacsora utáni ital ízét, vagy az édességét, amelyről hosszú időre lemondott. No de mindegy, a perc elmúlt, s Lord Hull kezdett feltápászkodni... de a sötétebb pergamennel a kezében, és a kályha, nem a széf felé fordulva. Bármiben reménykedett is Jory, nem habozott, amikor eljött a döntő pillanat. Előugrott búvóhelyéről, egy-két másodperc alatt az íróasztalnál termett, és apja hátába dőfte a tört, mielőtt az felállt volna.

- Ha jól sejtem, a boncolás ki fogja mutatni, hogy a penge átfúrta a jobb szívkamrát, és a tüdőt is megsértette - ez megmagyarázná, miért ömlött annyi vér az íróasztalra. És azt is megmagyarázná, miért volt Lord Hullnak még annyi ereje, hogy felsikoltson, mielőtt meghal, ami Mr. Jory Hullnak a vesztét okozhatja.

- Hogyhogy? - érdeklődött Lestrade.

- A bezárt szoba végzetessé válhat a tettes számára, hacsak nem akarja öngyilkosságnak feltüntetni a gyilkosságot - mondtam Holmesra pillantva. Barátom elmosolyodott és bólintott, lévén ez az ő elve. - Jory semmiképp sem kívánhatta, hogy a dolgok úgy alakuljanak, ahogy alakultak... a bezárt szoba, a bezárt ablakok, az öregember, hátában a törrel, amit ő maga sehogy sem döfhetett oda. Azt hiszem, eszébe se jutott, hogy apja a halál küszöbén fellármázhatja a házat. Úgy tervezte, hogy leszúrja, elégeti az új végrendeletet, felforgatja az íróasztalt, kinyitja az egyik ablakot, és azon át távozik. Aztán egy másik ajtón át visszatért volna a házba, megint leült volna a lépcső alá, és amikor végre felfedezik a holttestet, mindenki rablógyilkosságra gondolt volna.

- Kivéve Hull jogtanácsosát - jegyezte meg Lestrade.

- Ő viszont talán hallgatott volna - révedt el Holmes, majd felélénkülve hozzátette: - Fogadni mernék, művészbarátunk arra is gondolt, hogy egy kicsit megszaporítja a nyomokat. Az a tapasztalatom, hogy a jobbfejű gyilkosok majdnem mindig "kreálnak" néhány titokzatos nyomot, amely elvezet a tetthelyről. - Kurta, humortalan hangot hallatott, amely inkább vakkantás volt, mint nevetés, aztán az íróasztalhoz legközelebb lévő ablakból nézett vissza Lestrade-re és rám. - Azt hiszem, mindhárman egyetértünk abban, hogy az adott körülmények közt ez a gyilkosság mindenképpen gyanús lett volna, mert nagyon jól jött nekik, de ha a jogtanácsos beszél is, *bizonyítani* nem lehetett volna semmit.

- A sikolyával Lord Hull mindent elrontott - mondtam -, ahogy sok mást is elrontott az életében. A ház megbolydult. Jory annyira megrémült, hogy gyökeret vert a lába, mint az őzé vagy a szarvasé az éles fényben. Stephen Hull mentette meg a helyzetet... vagy legalábbis Jory alibijét, azt, hogy a lépcső alatti padon üldögélt, amikor az apját megölték. Stephen kirohant a zeneszobából, végigszáguldott a folyosón, betörte az ajtót, s alighanem odasziszegte Jorynak, hogy maradjon vele az íróasztalnál, mert így majd el lehet hitetni, hogy együtt nyomultak be a...

Elakadt a szavam, mintha villám csapott volna belém. Végre megértettem, miért nézett össze időnként Holmes és Lestrade. Megértettem, ami előttük már attól fogva világos volt, hogy megmutattam nekik a furfangos búvóhelyet: *ezt egy ember nem vihette véghez*. A gyilkosságot igen, de a többit...

- Stephen azt állította, hogy a dolgozó ajtaja előtt találkozott Joryval - mondtam lassan. - Hogy ő, Stephen törte be az ajtót, és együtt mentek be, együtt találták meg a holttestet. Hazudott. Hát persze, fedezni akarta a bátyját, de hogy valaki ilyen jól hazudjon, ha nem tudja, mi történt, ez... ez...

- *Lehetetlen* - mondta Holmes. - Ezt a szót keresi, Watson.

- Jory és Stephen tehát összedolgozott - mondtam. - Együtt tervelték ki az egészet... és a törvény szemében mindketten apagyilkosok! Uramisten!

- Nem mindketten, kedves Watsonom - mondta Holmes furcsamód szelíden. - *Mindnyájan*.

Tátva maradt a szám.

Holmes bólintott. - Maga ma bámulatosan éleselméjűnek mutatkozott, Watson; igen, olyan hévvel következtetett és bizonyított, amit többé sose fog felgerjeszteni magában, erre akár fogadni is mernék. Leveszem a kalapomat maga előtt, kedves barátom, mint ahogy leveszem bárki előtt, aki képes fölébe emelkedni az adottságainak, bármilyen rövid időre is. De egyvalamiben ugyanaz a derék fickó maradt, aki volt: azt megérti ugyan, milyen jók tudnak lenni az emberek, azt viszont nem, milyen sötétek lehetnek némelyek.

Némán, majdhogynem alázatosan néztem rá.

- Nem mintha sok sötétség volna itt, ha a fele is igaz annak, amit Lord Hullról hallottunk - mondta Holmes. Felállt, és ingerülten járkálni kezdett a dolgozószobában. - Ki tanúsítja, hogy Jory Stephennel volt, amikor az utóbbi betörte az ajtót? Természetesen Stephen. Természetesen Jory. De van két további arc is ebben a családi csoportképben. Az egyik Williamé, a harmadik fivéré. Egyetért velem, Lestrade?

- Igen - felelte Lestrade. - Ha így nézzük az ügyet, Williamnek is benne kellett lennie. Azt mondta, félúton volt lefelé a lépcsőn, amikor látta, hogy a két öccse együtt bemegy, és Jory egy kicsit előbbre volt.

- Milyen érdekes! - mondta Holmes felcsillanó szemmel. - *Stephen* töri be az ajtót - lévén fiatalabb és erősebb, ez természetesen az ő feladata volt -, és így az ember azt várna, hogy pusztán a lendület erejénél fogva is ő hatol be a szobába elsőnek. Ám William, félúton lefelé a lépcsőn, úgy látta, hogy *Jory* lépett be elsőnek. Vajon mi ennek az oka, Watson?

Olyan kábult voltam, hogy csak megráztam a fejem.

- Tegye fel magának a kérdést: ki az, akinek a tanúvallomásában (és egyedül az övében) megbízhatunk itt? A válasz: az egyetlen tanú, aki nem családtag, vagyis Lord Hull komornyikja, Oliver Stanley. Épp jókor ment oda az emeleti korláthoz, mert még láthatta Stephent, amint beront a szobába, és ennek így is kellett lennie, hiszen Stephen egyedül volt, amikor betörte az ajtót. Azt William mondta, aki a lépcsőről más, jobb szögből látta az eseményeket, hogy Jory Stephen előtt sietett be a dolgozóba. Azért mondta, mert látta Stanleyt, és tudta, mit *kell* mondania. Mindebből a következő szűrhető le, Watson: tudjuk, hogy Jory *bent* volt a szobában. Mivel pedig mindkét fivére tanúsítja, hogy *kint* volt, a legkevesebb, ami feltételezhető, az, hogy összebeszéltek. De ahogy maga rámutatott, szép csendben, finoman mind támogatták egymást, s ez valami sokkal komolyabbra utal.

- Búnszövetségre - mondtam.

- Igen. Emlékszik még, Watson, hogy megkérdeztem, maga elhiszi-e, hogy mind a négyen egyetlen szó nélkül egyszerűen csak kísérták a szalonból négy különböző irányban, miután hallották, hogy Lord Hull bezárja és bereteszeli az ajtót?

- Igen. Emlékszem.

- Mind a *négyen*. - Egy pillanatra Lestrade-re nézett, aztán megint rajtam állt meg a tekintete. - Tudjuk, hogy Jorynak pattannia, repülnie kellett, dolga lévén, mihelyt az öreg elhagyta a szalont, hogy még apja előtt besurranhasson a dolgozóba, a család életben maradt tagjai azonban - Lady Hullt is beleértve - valamennyien azt állítják, hogy a szalonban voltak, amikor őlordsága bezárta a dolgozója ajtaját. Lord Hull meggyilkolása bizony nagyon is családi ügy volt, Watson.

Túlságosan meg voltam rendülve ahhoz, hogy bármit is mondjak. Lestrade-ra néztem, és olyan kifejezést láttam az arcán, amelyet sem azelőtt, sem azután soha: valamiféle fáradt, megcsömörlött komorságot.

- Mi vár rájuk? - kérdezte Holmes majdhogynem vidoran.

- Jory lógni fog, az biztos - mondta Lestrade. - Stephen életfogytiglant kap. Lehet, hogy William Hullra is ezt sózzák rá, de valószínűbb, hogy húsz évre Wormwood Scrubsba kerül, vagyis afféle élő halott lesz.

Holmes lehajolt, és megcirógatta a kávézóasztal lábai közt kifeszített vásznat. Megint hallottuk azt a fura, rekedt dorombolást.

- Ami Lady Hullt illeti - folytatta Lestrade -, ő élete következő öt évét esetleg Beechwood Manorben fogja tölteni, amit lakói Himlőháznak becéznek... ámbár mivel

volt módomban megismerni a hölgyet, úgy sejtem, megtalálja a kiutat. A férje laudanumára gondolok.

- És mindez azért, mert Jory Hull szúrása nem volt pontos - jegyezte meg Holmes, és sóhajtott. - Ha ebben a vénemberben van annyi tisztesség, hogy hang nélkül patkoljon el, nem lett volna semmi baj. Jory, ahogy Watson mondja, az ablakon át távozott volna, természetesen a vásznával együtt... az árnyékutánzatairól nem is beszélve. Ehelyett a vén csont akkorát üvöltött, hogy összeszaladt az egész háznép. A cselédek egymás sarkát taposták, óbégatva a halott milord fölött. A család nem tudta, mitévő legyen. Nem volt szerencsájuk. Lestrade, egy szemernyi se! Mennyire volt közel a rendőr, amikor Stanley elindult érte?

- Közelebb, mint hinné - felelte Lestrade. - Már a bejárat felé sietett a feljárón. A rendes őrzőjét végezte, és sikoltást hallott a házból. *Szemernyi* szerencsájuk se volt.

- Holmes - mondtam, sokkal jobban érezve magam a régi szerepemben -, honnan tudta, hogy a rendőr ilyen közel volt?

- Mi sem egyszerűbb, Watson. Ha nem lett volna, a család elhessegette volna a cselédeket, amíg el nem dugják a vásznat és az "árnyékokat".

- És amíg, gondolom, ki nem nyitnak legalább *egy* ablakot - tette hozzá Lestrade szokatlanul halkán.

- A vásznat és az árnyékokat eltüntethették volna - mondtam hirtelen.

Holmes felém fordult. - Igen.

Lestrade felhúzta a szemöldökét.

- Azon múlt, hogyan döntenek - mondtam neki. - Csak annyi idejük volt, hogy *vagy* elégetik az új végrendeletet, vagy megszabadulnak az álcázástól... Stephen és Jory persze, rögtön azután, hogy Stephen betörte az ajtót. Nos, úgy határoztak - vagy inkább, ha jól ítélik meg a jellemeket és a temperamentumokat, s azt hiszem, igen, velem együtt azt mondják: *Stephen* úgy határozott, el kell égetni a végrendeletet, és reménykedni, hogy minden jóra fordul. Gondolom, épp csak annyi ideje volt, hogy begyömöszölje a kályhába.

Lestrade megfordult, a kályhára nézett, aztán visszafordult. - Csak egy ilyen sötét alaknak, mint Hull, lehetett annyi ereje, hogy felsikoltson a halál torkában - mondta.

- Csak egy olyan sötét alak, mint Hull, kívánja, hogy a saját fia ölje meg - tette hozzá Holmes.

Tekintetük találkozott, és megint történt valami köztük, afféle néma kapcsolat létesült, amelyből én ki voltam rekesztve.

- Tett már valaha is ilyet? - kérdezte Holmes, mintha egy régi beszélgetést folytatna.

Lestrade megrázta a fejét. - Egyszer fenemód közel kerültem hozzá - mondta. - Egy lány keveredett bele valamibe, nem a saját hibájából, igazán nem. Közel kerültem hozzá. De hát... ő csak egyedül volt.

- Ezek viszont négyen vannak... - mondta Holmes, tökéletesen megértve a felügyelő gondolatmenetét. - Négy ember, akit tönkre akart tenni egy gazember, akinek fél éve se volt hátra.

Végre megértettem, miről van szó.

Holmes rám fordította szürke szemét. - Mi a véleménye, Lestrade? Ezt az ügyet Watson oldotta meg, bár nem látta, mennyi ága-boga van. Bízunk Watsonra a döntést?

- Nem bánom - mondta Lestrade mogorván. - De ne töprengjen sokat! Szeretnék már kijutni ebből az átkozott szobából!

Válasz helyett lehajoltam, felszedtem a nemezárnyékokat, labdává gyúrtam, és a kabátzsebembe dugtam őket. Közben nagyon furcsán éreztem magam: egészen úgy, mint annak idején, amikor letepert a láz, és kis híján otthagytam a fogam Indiában.

- Remek fickó maga, Watson - kiáltotta Holmes. - Megoldotta az első esetét, bűnrészességet vállalt egy gyilkosságban, és még teaidő sincs! Én pedig ezt viszem el emlékébe: egy eredeti Jory Hullt. Kétlem, hogy szignálva volna, de esős napokon az ember legyen hálás mindenért, amit az istenek küldenek neki. - Elővette tollkését, és azzal választotta le a vásznat, amit a művész ráragasztott az asztallábakra. Hamar végzett; egy percbe se telt, s karcsú vászontekercset süllyesztett bő felöltője belső zsebébe.

- Ronda munka - jegyezte meg Lestrade, de azért odament az egyik ablakhoz, s egy pillanatnyi habozás után megforgatta a kilincset, kilazította az oldalzárakat, s körülbelül egy centire kinyitotta.

- Mondja inkább azt, hogy egy ronda munka rendbetétele - javította ki Holmes szinte túláradó vidámsággal. - Mehetünk, uraim?

Az ajtóhoz mentünk. Lestrade kinyitotta. Az egyik rendőr megkérdezte, van-e már

valami eredmény.

Máskor Lestrade jól lehordta volna az ilyen kíváncsiskodót. Most csak ennyit mondott: - A jelek szerint rablási kísérletről van szó, amiből valami rosszabb lett. Én persze rögtön láttam, mi az ábra, és aztán Holmes is erre lyukadt ki.

- Szomorú dolog - jegyezte meg a másik rendőr.

- Igen - mondta Lestrade -, de a tolvaj legalább semmit sem vitt el: az öregúr sikolyától úgy berezelt, hogy azonnal meglépett. Maradjanak a helyükön.

A kijárat felé indultunk. A szalon ajtaja nyitva volt, de lehajtottam a fejem, amikor elmentünk előtte. Holmes persze benézett; képtelen lett volna nem benézni. Egyszerűen ilyen volt a természete. Ami engem illet, senkit sem láttam a családból. Nem is akartam látni.

Holmes újfent tüszögni kezdett. Kis barátja a lába körül tekergett, és boldogan nyávogott. - Gyerünk innen, de gyorsan - fakadt ki Holmes, és nekiiramodott.

Egy órával később ismét a Baker Street 221B-ben voltunk, nagyjából ugyanolyan helyzetben, mint amikor Lestrade megérkezett: Holmes az ablaknál ült, jómagam a szófán.

- Nos, Watson - szólalt meg Holmes hirtelen -, mit gondol, hogy fog aludni ma éjjel?

- Mint a bunda - feleltem. - És maga?

- Én is, ebben biztos vagyok - mondta. - Örülök, hogy kikerültem abból az átkozott macskás házból, higgye el nekem.

- És mit gondol, Lestrade hogy fog aludni?

Holmes rám nézett, és elmosolyodott. - Ma éjszaka rosszul. És talán még egy hétig... rosszul. De aztán helyrezökken. Lestrade-nek egyebek közt kitűnő érzéke van az "alkotó felejtés"-hez.

Elnevettem magam.

- Nézze csak, Watson! - mondta Holmes. - Ezt látnia kell! - Felkeltem és az ablakhoz mentem, s valamiképp biztos voltam benne, hogy megint Lestrade-et fogom látni, amint a ház elé hajtát nyitott kocsiján. Ehelyett a napot láttam, amint áttört a felhőkön, és káprázatos késő délutáni fényözönt zúdított Londonra.

- Végül mégiscsak előjött - mondta Holmes. - Csodálatos, Watson! Az ember örül, hogy él! - Felkapta a hegedűjét, és játszani kezdett. A napfény szétömlött az arcán.

A barométerre néztem, és láttam, hogy süllyed. Ettől úgy elfogott a nevetés, hogy kénytelen voltam leülni. Amikor Holmes megkérdezte - kissé ingerülten -, hogy mi ütött belém, nem is tudtam válaszolni, csak megráztam a fejem. Az igazat megvallva, egyáltalán nem vagyok biztos benne, hogy megértett volna. Az ő agya másképp működött.

(Somogyi Pál László fordítása)

UMNEY UTOLSÓ ESETE

Az esős időszaknak vége. A dombok még zöldek, s a völgyből hó is látszik a hollywoodi dombokon túli magas hegyeken. A szőrmeüzletek már javában reklámozzák évi kiadásukat. A tizenhat éves szüzekre specializálódott bordélyok óriási forgalmat bonyolítanak le. És Beverly Hillsben virágzani kezdenek a jakarandafák.

Raymond Chandler:
A kicsi nővér

I. PEORIA NAGY ÚJSÁGJA

Hamisítatlan Los Angeles-i tavaszi reggel volt, olyan tökéletes, hogy az ember ilyenkor már nézelődik, hol van rábélyegezve a kis márkajel, az ®. A Sunseten haladó kocsik kipufogógázába némi oleanderillat keveredett, persze az oleanderillaton meg egy kis kipufogógáz-szag is érződött, s fent az ég olyan tiszta volt, mint egy vakbuzgó baptista lelkiismerete. Peoria Smith, a vak újságosfiú a szokott helyén állt a Sunset és a Laurel sarkán, s ha ez nem azt jelentette, hogy Isten is a helyén van a mennyben, és itt a földön minden oké, akkor nem tudom, mit jelentett.

És mégis, amióta fél nyolckor - szokatlan időben - kiugrottam az ágyból, valahogy az volt az érzésem, hogy egy kicsit megváltoztak a dolgok, azaz egy icipicit bizonytalanabbak, ködösebbek lettek. De csak borotválkozás közben - jobban mondva, amikor megmutattam a borotvát undok sörtémnek, hogy megijeszem és engedelmességre kényszerítsem őket - kezdtem kapisgálni, mi lehet ennek az oka. Bár legalább kettőig olvastam az éjjel, nem tapasztaltam semmi jelét, hogy Demmickék hazajöttek volna: nem hallottam a kocsijukat, sem azokat a csattanós mondatokat, amiket alaposan elázott állapotban egymáshoz szoktak vagdosni, s amiken, ha nem tévedek, a házasságuk nyugszik.

Sőt Buster ugatását sem hallottam, s ez talán még furább volt. Busternek, Demmickék walesi corgijának magas, éles hangja van, amely úgy hatol be az ember fejébe, mint egy csomó üvegszilánk, és hallatja is nyakra-főre. Amellett szörnyen féltékeny. Rögtön rázendít, éktelenül csahol, ha George és Gloria összebújik, márpedig ha éppen nem pocskolják egymást, mint egy bohózatbeli házaspár, a gazdái *általában* összebújnak. Nemezszer feküdtem le úgy, hogy hallgatnom kellett a vihorászásukat, s hozzá ezt a dögöt, amint a lábuk körül kerengve üvöltötte, hogy *jájkájkák*, és azon elmélkedtem, vajon milyen nehéz lenne egy darab zongorahúrral megfojtani egy izmos, közepes termetű ebet. Az elmúlt éjszaka azonban Demmickék

lakása olyan néma volt, akár a sír. Ez különös hatást tett rám, de korántsem rendített meg; Demmickék még a legjobb korszakukban sem éltek pontos menetrend szerint.

Peoria Smith viszont olyan volt, mint mindig: élénk és fürge, akár egy ürge, a lépteimről is megismert, noha a szokásosnál legalább egy órával előbb értem oda. Bőr Catl-Tech melegítőfelsőt viselt, amely a combját is részben eltakarta, és kordbársony nadrágot, amely szabadon hagyta retkes térdét. Gyűlölt fehér botja hanyagul a "pult"-ja, egy kiérdemesült kártyaasztal oldalához volt támasztva.

- Helló, Mr. Umney! Na, milyen a srác?

Peoria sötét szemüvege megcsillant a reggeli napsütésben, s amint felém fordult a nekem szánt *L. A. Times*-szal, az a megdöbbenő gondolatom támadt, hogy valaki két nagy fekete lyukat fúrt az arcába. Megborzongtam, lerázva magamról a gondolatot, s egy másikat kezdtem mérlegelni, azt tudniillik, nem lenne-e itt az ideje, hogy lemondjak a lefekvés előtti rozspálinkaadagomról. Vagy hogy megduplázzam.

A *Times* címlapján Hitlert lehetett látni, mint ez idő tájt oly gyakran. Ezúttal Ausztriával volt valami. Arra gondoltam, és nem először, hogy hatna ez a sápadt arc és ez a lecsüngő fürt otthon, egy posta hirdetőablakján.

- A srác teljesen oké, Peoria - mondtam. - Igen, a srác olyan klassz, mint friss festés egy csűr oldalán.

Egy tízcentest dobtam az újsághalom tetején álló dobozba. A *Times* háromcentes újság, úgyhogy jócskán túlfizetem, de időtlen idők óta mindig ennyit dobok Peoria dobozába. Igazán jóra való kölyök, jól is tanul - ennek magam néztem utána tavaly, miután segítségemre volt a Weld-ügyben. Ha Peoria nem bukkant volna fel a kellő pillanatban Harris Brunner lakóhajóján, akkor ma is ott evickélnek, egy kerozinus hordóba cementezett lábbal, valahol Malibu partjainál. Ha azt mondom, hogy sokkal tartozom neki, keveset mondok.

Ennek a magán-magánnyomozásnak a során (amely Peoria Smitht, nem pedig Harris Brunnert és Mavis Weldet célozta meg) még azt is kiderítettem, mi a srác igazi neve, bár vadlovakkal se húzták volna ki belőlem. Peoria apja a Fekete Pénteken elment kávézni - örökre, mert egyszerűen kilépett egy nyolcadik emeleti iroda ablakán -, anyja az egyetlen fehér nő, aki abban a hülye kínai mosodában dolgozik ott lent La Puntán, ez a gyerek meg vak. Mindezt tekintetbe véve meg kell-e a világnak tudnia, hogy a Francis nevet aggatták rá, amikor még tiltakozni sem tudott ellene, lévén túlságosan ifjú? A védelem tisztelettel kéri érvei elfogadását.

Ha valami igazán zaftos dolog történt az éjszaka, az ember majdnem mindig megtalálja a *Times* első oldalán, baloldalt, közvetlenül a hajtás alatt. Megfordítottam

hát az újságot, és láttam, hogy egy kubai együttes vezetője szívrohamot kapott, miközben az énekesnőjével táncolt a burbanki Carouselen. Egy órával rá meg is halt a Los Angeles-i Központi Kórházban. A maestro özvegye iránt éreztem ugyan némi részvétet, a pasas iránt viszont semmit. Az a véleményem, hogy aki Burbankbe megy táncolni, csak azt kapja, amit megérdemel.

Fellapoztam a sportrovatot, hogy megnézzem, hogy szerepelt a Brooklyn előző nap a Cards ellen vívott két mérkőzésen. - És veletek mi van, Peoria? Mindenki helytáll a várban? A sáncárkok és a lőrések kifogástalanok?

- De még mennyire, Mr. Umney! Ó, édes istenem...

Volt valami a hangjában, ami felkeltette a figyelmemet, s leengedtem a *Times*-t, hogy jobban szemügyre vegyem. És felfedeztem, amit a magamfajta elsőrangú hekusnak azonnal észre kellett volna vennie: a kölyköt majd szétvetette a boldogság.

- Úgy nézel ki, mint aki éppen most kapott valakitől hat jegyet a világbajnokság első meccsére - mondtam. - Mi újság, Peoria?

- A mamám megütötte a főnyereményt a tijuania lottón! - felelte. - Negyvenezer dollárt kapott! Gazdagok vagyunk, testvér, *Gazdagok!*

Rávigyorogtam, amit nem láthatott, és megborzoltam a haját. Ettől felágaskodott a mindig makrancoskodó tincse ott hátul, de bánta a fene. - Hohó, várjunk csak egy kicsit. Hány éves is vagy te, Peoria?

- Tizenkettő leszek májusban. De hát maga tudja ezt, Mr. Umney, 'isz kaptam már magától egy pólót. És nem t'om, mi köze ennek a...

- Aki tizenkét éves, az elég idős ahhoz, hogy tudja: az emberek néha összetévesztik azt, amit *szeretnének*, ha megtörténne, azzal, ami *tényleg* megtörténik. Csak ezt akartam mondani.

- Ha a vágyálmokról beszél, igaza is van: én aztán *mindet* jól ismerem - hagyta rá Peoria, mindkét kezével lapogatva hátul a fejét, hogy a rakoncátlan fürt ismét lesimuljon -, csak hogy e' nem vágyálom, Mr. Umney. E' tény és való! Fred bácsi, tudja, a nagybátyám, tennap délután le is ment Tijuánába, és már felmarkolta a dohányt. És hazahozta a Vinnie-je nyeregtáskájába! Éreztem a szagát! A fenébe is: *hemperegtem* rajta! Szét volt terítve az egész... anyu ágyán! Naccerú érzés volt, sose éreztem ilyet ebbe' a francos életbe': negy-ven-e-zer dollár!

- Aki tizenkét éves, talán elég idős ahhoz, hogy tudja, mi a különbség a vágyálmok és a valóság közt, de ahhoz nem elég idős, hogy így beszéljen - mondtam. Ez jól

hangzott - biztos vagyok benne, hogy a Tisztesség Ligája kétezer százalékosan helyeselte volna -, de a szám automata pilótára volt kapcsolva, s alig hallottam, mi jön ki belőle. Agyamat túlságosan lefoglalta az, amit Peoriától hallottam. Egyvalamit illetően nem volt semmiféle kétségem: a srác hibát követett el. *Feltétlenül* hibát követett el, mert ha a dolog igaz, akkor Peoria többé nem fog itt álldogálni, amikor az irodám, a Fulwider Building felé tartva erre jövök. És ez képtelenség.

Azon kaptam magam, hogy gondolataim visszatérnek Demmickékhez, akik a történelemben először nem tették fel és nem bömböltették teljes hangerővel lefekvés előtt valamelyik big band-lemezüket, és Busterhez, aki a történelemben először nem eresztett meg egy ugatássorozatot annak örömére, hogy George kulcsa megfordult a zárban. Feléledt bennem a gyanú - és most már erősebb formában -, hogy valami nincs rendjén.

Közben Peoria becsületes, nyílt arcán olyan kifejezés jelent meg, amelyet igazán nem vártam tőle: sértődöttség és ingerültség keveredett kitörni készülő dühvel. Így néz egy gyerek a locsi-fecsi nagybácsira, aki háromszor-négyszer is elmeséli a történiát, bár némelyik dögunalmas.

- Hát nem érti, mit jelent ez nekünk, Mr. Umney? *Gazdagok vagyunk!* Anyunak nem kell többé ingeket vasalnia annak az átok vén Li Hónak, nekem meg nem kell újságot árulnom itt a sarkon, nem kell cidriznem télen az esőben, és nyaliznom a sok dilis vén szatyornak, aki a Bilder-ben dolgozik. És most már nem muszáj úgy csinálnom, mint aki meghal és a mennyországba kerül, ha némelyik pasas, aki csuda nagyra van magával, ad öt cent borraivalót.

Ezen megütköztem egy kicsit, de a fenébe is - én nem voltam ötcentes pasas. Én hét centet juttattam Peoriának nap nap után. Kivéve persze, ha teljesen le voltam égve, mert az én szakmában időnként van némi pangás.

- Talán átmehetnénk a Blondie-ba, és megihatnánk egy csésze kávét - mondtam. - És megbeszélhetnénk ezt a dolgot.

- Azt nem lehet. Zárva van.

- A *Blondie*? Mi a fene!?

Peoriát azonban nem érdekelték olyan hívságos dolgok, mint a közeli kávézó. - A legjobb még nem is hallotta, Mr. Umney! Fred bácsi tud egy orvost fenn Friscóban - egy specialistát -, aki asziszti, tud valamit csinálni a szememmel. - Felém fordította, rám emelte az arcát. Fekete pápaszeme, túl keskeny orra alatt remegett az ajka. - Aszongya, talán mégsem a látóideggel van baj, és ha nem azzal, akkor van egy műtét... én nem értek meg mindent, amit a doktorok magyaráznak, de képzelje,

megint láthatnék, Mr. Umney! - Felém nyújtotta a kezét, ahogy a vakok szokták... persze hogy úgy. Másképp *hogyan nyújthatta volna?* - *Megint láthatnék!*

Belém akarta kapaszkodni, de megfogtam a kezét, egy pillanatra megszorítottam, és finoman eltoltam. Tintásak voltak az ujjai, és amikor felkeltem, olyan jól éreztem magam, hogy a krétaszínű új kamgárnyruhámat vettem fel. Ebben az évszakban ez persze kissé vastag, de manapság az egész város légkondicionálva van, és akkor még egyáltalán nem volt melegem.

Most viszont már kezdett melegem lenni. Peoria rám szegezte világtalan szemét, keskeny és valahogy tökéletesen újságosfiús arca zavart árult el. Az enyhe szellő - amely oleanderillatot és kipufogógáz-szagot sodort felénk - felborzolta rakoncátlan tincset, s rájöttem, hogy ezt csak azért láthatom, mert nincs rajta a tweedsapkája. Valahogy meztelennek látszott nélküle, de vajon miért nincs rajta? *Minden* újságosfiúnak tweedsapkát kell viselnie, mint ahogy minden cipőtisztító fiúnak kis kerek sapkát kell viselnie a feje búbján.

- Mi nem tetszik, Mr. Umney? Azt hittem, örülni fog. A szentségit, ma már *nem is kellett volna* kijönnöm erre a rohadt sarokra, tudja, mégis kijöttem - sőt korábban jöttem ki, mert valahogy megéreztem, hogy *maga is* korábban jön. Azt hittem, örülni fog, hogy a mamám megütötte a főnyereményt, és talán lesz rá mód, hogy megoperáljanak, de maga nem örül. - Hangja most már remegett a haragtól. - Nem örül!

- Dehogynem, dehogynem - mondtam, és szerettem volna - vagy legalábbis az énem egyik része szeretett volna - örülni, de a bökkenő az volt, hogy Peoriának nagyjából igaza volt. Mert ez azt jelentette volna, hogy a dolgok megváltoznak, nemde, és a dolgoknak nem szabad megváltozniuk. Peoria Smithnek itt kell állnia évről évre a maga tökéletes sapkájával, amit meleg napokon hátratul, esős napokon a szemébe húz, hogy a víz lecsöpögjön az ellenzőjéről. Mindig mosolyognia kell, sose szabad azt mondania, hogy "fene" vagy "francos", és legfőképpen *vaknak* kell lennie.

- Nem örül! - mondta, és valami megdöbbenőt tett: felborította a kártyaasztalt. Az újságok szétrepültek. Fehér botja a csatornába gurult. Peoria hallotta a zörgését, és lehajolt, hogy felszedje. Láttam, hogy fekete szemüvege alól könnyek bukkannak ki, és lecsorognak sápadt, sovány arcán. Tapogatózni kezdett a bot után, de az mellettem kötött ki, és ő rossz irányba indult. Hirtelen erős vágyat éreztem, hogy lendületet vegyek, és belerúgjak abba a vak újságosfiú fenekébe.

Ehelyett lehajoltam, felvettem a botját, és könnyedén a csípőjére ütöttem vele.

Peoria megperdült, gyorsan, mint a kígyó, és elkapta. A szemem sarkából láttam, amint egy csomó Hitler-kép az éjszaka elhalálózott kubai muzsikusi fotói

társaságában szárnyra kel a Sunset Boulevard fölött - egy Van Ness felé tartó busz dohogva áthatolt egy kisebb rajukon, kesernyés dízelbűzt hagyva maga után. Nagyon bosszantott, hogy mindenütt újságok repkednek. Utálom a rendetlenséget. De ez még rosszabb volt: *helytelen* dolog. Teljesen *helytelen*. Újabb vágyat kellett legyűrnöm magamban, amely ugyanolyan erős volt, mint az előbbi: szerettem volna megragadni és megrázni Peoriát. És közölni vele: azzal fogja tölteni az egész délelőttöt, hogy összeszedi ezeket az újságokat, és addig nem engedem haza, amíg az utolsó is vissza nem kerül.

Eszembe jutott, ami alig tíz perce járt a fejemben, hogy tudniillik ez egy tökéletes Los Angeles-i reggel - olyan tökéletes, hogy megérdemel egy márkajelet. És az is *volt*, a mindenségít. De akkor hol romlottak el a dolgok? És hogy történhetett meg ez ilyen gyorsan?

Választ nem kaptam, csak egy irracionális, de erőteljes hang szólalt meg bennem, tudtomra adva, hogy a kölyök anyja *nem üthette meg* a főnyereményt, hogy a kölyök *nem hagyhatja abba* az újságárusítást, és ami a legfontosabb: a kölyök nem nyerheti vissza a látását. Peoria Smith-nek élete végéig vaknak kell maradnia.

Ez alighanem valami kísérleti ízé, gondoltam. Még ha nem is sarlatán az a friscói orvos, márpedig valószínűleg az, a műtét kudarcra van ítélve.

És bármily különösen hangzik is, ettől lehiggadtam.

- Figyelj ide - mondtam -, ma reggel egy kis csalódást okoztunk egymásnak, ennyi az egész. A magam részéről szeretném ezt jóvátenni. Átmegyünk a Blondie-ba, és fizetek neked egy reggelit. Mit szólsz hozzá, Peoria? Beleáshatod magad egy tányér szalonnás rántottába, és mesélhetsz a...

- Menjen a picsába! - üvöltötte, s ettől úgy megdöbbsentem, hogy a lélegzetem is elállt. - Menjen a picsába azzal a magas lóval együtt, amin ülni szokott, ócska szimatoló! Asziszí, a vakok nem veszik észre, hogy a magafajták hazudnak nekik és foghegyről beszélnek velük? Menjen a búsba! És még egyszer ne merjen hozzám nyúlni! Szerintem maga homokos!

Betelt a mérték - senki sem ússza meg szárazon, hogy homokosnak nevez, még egy vak újságosfiú sem. Egy pillanat alatt kipárolgott a fejemből, hogy Peoria megmentette az életemet annak a Mavis Weld-ügynek a kapcsán; a botjáért nyúltam, el akartam venni tőle, hogy rásózzak néhányat a hátsójára. Hogy móresre tanítsam az ebadtát.

De mielőtt megkaparinthattam volna a botot, Peoria meglendítette, és a hegyével eltrafálta a hasam alját - egy férfiember hasaalattiját. Kétrét görnyedtem kínomban, s

bár alig bírtam megállni, hogy ne ordítsak, annyira fáj, mégsem győztem áldani a szerencsém: még négyöt centi lefelé, és lemondhattam volna "megfigyelői státusomról", leselkedés helyett szopránénekesként kellett volna megkeresnem a kenyeremet a Doge-palotában.

Mindenesetre gyors, ösztönös mozdulatot tettem, hogy megragadjam Peoriát, ő viszont a nyakamra - a nyakam hátsó részére - sújtott a bottal. Keményen. Nem tört el, de hallottam, hogy megroppan. Úgy képzeltem, egykettőre véget vethetek ennek az összecsapásnak: elkapom a fickót, és a jobb fülébe dugom a botot. Megmutatom neki, ki a homokos.

Csakhogy a fickó már otthagyt, úgy hátrált, mintha fogni tudta volna az agyhullámaimat, és kihajította a botot az úttestre.

- Peoria - sikerült kinyögnöm. Talán már nem késő, gondoltam, el lehet kapni a józanság ingecsücskét. - Peoria, mi a frász ütött beléd, mi bajod a...

- *És ne hívjon többé így!* - visította. - *Az én nevem Francis! Frank! Maga kezdett el Peoriának hívni! Maga kezdte ezt el, és most mindenki így hív, és én gyűlölöm ezt a nevet!*

Könnyező szemem két példányban látta, ahogy megfordult, és nekivágott az úttestnek, nem törődve a forgalommal (amely, szerencséjére, kivételesen épp a nullával volt egyenlő), két kezét maga elé tartva. Azt hittem, bele fog botlani a túldoldali járdaszegélybe - az igazat megvallva, *számítottam rá* -, de a vakok nyilván egész sereg domborzati térképet tartanak készenlétben a fejükben. Olyan könnyedén ugrott fel a járdára, akár egy kecske, és fekete pápaszemét felém fordította. Könnycsíkozta arcán örült diadal lobbant fel, s a fekete lencsék most megint - sőt inkább, mint valaha - lyukaknak látszottak. Jókora lyukaknak, mintha valaki nagy kaliberű puskával két lövést adott volna le rá.

- *A Blondie-nak kampec, ahogy mondtam* - süvöltötte. - *Anyu aszongya, a pacák fogta magát, és lelépett azzal a vörös spinkóval, akit a múlt hónapba' vett fel! Magának lenne ilyen szerencséje, ronda fráter!*

Megfordult, és a maga különös módján futásnak eredt a Sunseten: két kezét, ujjait szétterpesztve, maga elé tartotta. Az utca mindkét oldalán kis csoportok álltak, nézték Peoriát, nézték az úttesten csapkodó újságokat, néztek engem.

Úgy rémlett, főképp engem néznek.

Peoria - vagy oké, legyen Francis - most már csak a Derringer's Barnál állt meg és fordult vissza, hogy még egyszer odapörköljön nekem:

- *Menjen a picsába, Mr. Umney!* - visította, aztán futott tovább.

II. VERNON KÖHÖGÉSE

Nagy nehezen sikerült fölegyenesednem, és átmennem a túloldalra. Peoria, azazhogy Francis Smith persze rég eltűnt, de én is szerettem volna már magam mögött hagyni ezeket a szélfúttá újságokat. A puszta látásuktól is megfájdult a fejem, s ez valahogy rosszabb volt, mint az ágyékom sajgása.

A másik oldalon úgy bámultam be a Felt-féle írószerbolt kirakatába, mintha az új Parker golyóstoll lett volna a legérdekesebb holmi, amit életemben láttam (vagy talán a szexi, műbőr kötésű előjegyzési naplók vonzottak). Körülbelül öt perc múlva - ami elég volt ahhoz, hogy a poros kirakatban látható összes tárgyat emlékezetembe véssem - végre képesnek éreztem magam arra, hogy túlon túl feltűnő egyensúlyzavar nélkül folytassam utamat a Sunseten.

A kérdések úgy kerengtek agyamban, mint a moszkitók az ember feje körül a San Pedro-i autósmoziban, ha elfelejt magával vinni egy-két rovarűző pálcikát. A legtöbbet el tudtam kergetni, de kettő nem tágított. Az egyik ez volt: mi a fene ütött Peoriába? A másik: mi a fene ütött belém? Ezeket a kínos kérdéseken rágódtam, amíg oda nem értem a Blondie-hoz (Blondie Belvárosi Falatozója, Nyitva Éjjel-Nappal, Specialitásunk a Gyűrű-Zsemle), a Sunset és a Travernia sarkára, és amikor ideértem, egy csapásra megszabadultam tőlük. Ameddig csak vissza tudok emlékezni, Blondie kávézója itt volt ezen a sarkon - a swingőrültek, szélhámosok, hippik és narkósok ki-be jártak nála, nem is említve a hölgyeket: a kezdő "galeriná"-kat, a "homoká"-kat a "heroiná"-kat. A némafilmek egyik híres sztárját annak idején akkor tartóztatták le, gyilkosság vádjával, amikor épp kijött a Blondie-ból, és nemrég magam is itt tettem pontot egy csúnya ügy végére: lepuffantottam egy Dunninger nevű jampit, aki egy hollywoodi narkóparty után, alaposan "bekokszolt" állapotban, kinyírt három hozzá hasonló gőzösfejt. És itt búcsúztam el az ezüsthajú, ibolyaszemű Ardis McGilltől is. Annak a szomorú éjszakának a hátralévő részét azzal töltöttem, hogy kószáltam a Los Angelesben oly ritka ködben, amely talán csak a szemem mögött létezett... és amikor felkelt a nap, lepergett az arcomon.

A Blondie zárva? A Blondie-nak kampec? Lehetetlen, mondta volna az ember - könnyebb lett volna elhinni, hogy a Szabadság-szobor eltűnt arról a kopár sziklanyelvről a New York-i kikötőben.

Lehetetlen, mégis igaz. A kirakat, amelyben eddig ínycsiklandozó gyümölcstorták és sütemények csalogatták a vendéget, be volt szappanozva, de a munkát hanyagul

végezték el, s a csíkok közt láttam, hogy a terem jóformán üres. A linóleum csupas volt és piszkosnak látszott. A mennyezeti ventilátorok zsírtól megsötétedett lapátjai úgy csüngtek le, mint lezuhant repülőgépek légcsavarjai. Volt még néhány asztal és hat vagy nyolc darab jól ismert piros huzatú székeikből, az asztalokra rakva, lábbal felfelé, de ez volt minden... kivéve egypár üres cukorszórót, az egyik sarokba hajítva.

Csak álltam ott, és próbáltam felfogni a dolgot, s ez olyan volt, mintha egy nagy díványt próbáltam volna egy keskeny lépcsőn felcipelni. Az a pezsgő élet és rengeteg izgalom, az a nagy éjszakai nyüzsgés és sok meglepetés... Lehetetlen, hogy ennek most mind vége! Ez már nem is hiba, gondoltam, ez városunk meggyalázása. Mert számomra a Blondieban összegződött mindaz a csillogó ellentmondás, amely Los Angeles lényegében sötét és szeretetlen szívét körülveszi; néha úgy véltem, a Blondie maga Los Angeles, amilyennek az utóbbi tizenöt-húsz évben megismertem, csak épp kicsiben. Mert hol lehet még olyat látni, hogy egy gengszter este kilenckor együtt reggelizik egy pappal, vagy hogy egy motorszerelő, aki a műszakzárás örömeire megiszik egy forró kávé, egy felékszerzett cicababa mellett üldögél a pultnál? Azon kaptam magam, hogy megint a kubai muzsikuson és a szívrohamán tűnődöm, s ezúttal sokkal nagyobb részvétet érzek iránta.

Az a pezsgő, mesés, tündöklő élet, *Los Angeles élete* - vagy *Lost Angeles*-é spanyolból angolra fordítva a nevet, miáltal az *Angyalok*-ból *Bukott Angyalok* lesznek... Fel tudod ezt fogni, haver? Leesik már a tantusz, hogy mit jelent ez?

Az ajtón tábla lógott: TATAROZÁS MIATT ZÁRVA, HAMAROSAN ÚJRA NYITUNK, de én ezt nem hittem el. Úgy tapasztaltam, nem tatarozásra vall, hogy az üres cukorszórókat az egyik sarokba hányták. Peoriának igaza volt: a Blondie már a múlté. Elfordultam, és továbbindultam, de lassúbb léptekkel: rendet kellett raknom a fejemben, hogy a *belső egyensúlyomat* se veszítsem el. Ám ahogy közeledtem a Fulwider Buildinghez, ahol az irodám van - hogy hány éve már, azt jobb nem firtatni -, különös bizonyosság alakult ki bennem. El voltam rá készülve, hogy a nagy, kétszárnyas ajtó kilincseit vastag vontatólánc rögzíti egymáshoz, s a lánc le van lakatolva. Az üvegrész pedig - hanyagul, jókora hézagokkal - be van szappanozva. És tábla tudatja, hogy TATAROZÁS MIATT ZÁRVA, HAMAROSAN ÚJRA NYITUNK.

Mire odaértem, ez az ostobaság valóságos kényszerképzetté fajult, s még az sem oszlatta el, hogy láttam, amint Bill Tuggle, a másodikon működő könyvelő nyugodtan besétál az épületbe. De hiszem, ha látom, mondják, s a 2221-es szám bejáratán semmiféle láncot, táblát s az üvegrészen egy árva szappancsíkot sem tudtam felfedezni. A Fulwider pont olyan volt, mint máskor. Amikor beléptem az előcsarnokba, orromat megcsapta a jól ismert szag - mindig azok a rózsaszínű tömbök jutnak ilyenkor az eszembe, amiket mostanság a férfivécék vizeldéibe raknak -, és amikor körülnéztem, a megfakult piros kőlapos padló felett a régi nyamvadt

pálmákat láttam kornyadozni.

Bill Vernon Klein, a világ legöregebb liftkezelője mellett állt a 2. számú fülkében. Vernon a maga elnyűtt piros öltönyével, fején az ugyancsak rég kiszolgált kerek, ellenző nélküli kis sapkájával olyan benyomást tesz, mintha egy Philip Morris-boy és egy rézusmajom keresztezése volna, mely utóbbi beleesett egy gőzüzemű ipari tisztítóberendezésbe. Rám emelte szomorú kutyaszemét, amely most is könnyezett a szája közepébe ragasztott Cameltől. Pedig a látókája igazán megszokhatta volna már a füstöt: nem emlékszem, hogy egyszer is láttam volna a Camelje nélkül, vagy hogy a cigi ne ugyanerre a helyre lett volna biggyesztve.

Bill odébb ment egy kicsit, de nem eléggé. Nem volt annyi hely, hogy elég messze menjen. Ámbár nem vagyok benne biztos, hogy ha ez a ketrec akkora, mint Rhode Island állam, elég messze tudott volna menni. Ha akkora, mint Delaware, talán. Úgy bűzlött, akár egy darab bolognai sajt, miután egy évig pácolódott valami silány whiskyben. És pont, amikor már azt hittem, pocsékabb nem is lehet a helyzet, elbőffentette magát.

- Sajnálom, Clyde.

- Hát van is mit sajnálnia - mondtam, az orrom táját legyezgetve a kezemmel, miközben Vern behúzta az ajtót, s megtette az előkészületeket, hogy felrepítsen bennünket a holdba... vagy legalábbis a hatodikra. - Melyik kanálisban töltötte az éjszakát, Bill?

És mégis volt valami megnyugtató ebben a szagban - hazudnék, ha azt mondanám, hogy nem volt. Mert *ismerős* volt. Hozzátartozott Bill Tuggle-hoz, aki megint másnapos volt, s kissé megroggyant térdel állt, mintha valaki csirkesalátát töltött volna az alsójába, s ő ezt éppen most fedezte volna fel. Nem, egyáltalán nem volt kellemes ez a reggeli liftezés, de legalább *tudtam*, mi vár rám.

Bill bágyadtan rám mosolygott, amikor a lift zörögve elindult felfelé, de nem szólt.

Vernon felé fordítottam a fejem, főképp hogy megkíméljem magam a túlpácolt könyvelő illatától, de ha akartam is néhány szót váltani öreg barátommal, egy hang nem sok, annyi se jött ki a torkomon. A két kép ugyanis, amely az idők kezdete óta ott díszlett Vernon széke fölött - az egyikén Jézus volt látható, amint a Genezáret-tó vizén jár, míg tanítványai a bárkából szájátva figyelik, a másikon Vern felesége rojtos szarvasbőr hacukában, mint valami Rodeo Szépe és a századfordulón divatos hajviselettel -, ez a két kép eltűnt. Az, ami a helyükre került, senkit sem döbbsenhetett meg, kivált ha figyelembe vette Vernon korát, engem azonban úgy ért, mintha egy uszályrakomány téglát zúdítottak volna rám.

Egy képeslap volt, semmi több - egy szerény képeslap, rajta tó, napnyugta s egy horgászó férfi sziluettje. Engem a férfi kenuja alá nyomtatott szöveg küldött a padlóra: MINDEN JÓT A NYUGALOMBA VONULÓNAK!

Ha a dupláját vesszük annak, amit akkor éreztem, amikor Peoria bejelentette, hogy esetleg újra látni fog, még mindig elmaradunk a valóságtól. Emlékképek cikáztak át az agyamon, olyan sebesen, ahogy a profik keverik a kártyát a nagy folyami gőzösökön. Vern egyszer betört az enyém melletti irodába, hogy mentőt hívjon, mert egy féleszű hölgyemény, bizonyos Agnes Sternwood először kitépte a telefonom konnektorát a falból, aztán lenyelt valamit, amiről azt állította, hogy csatornatisztító. A "csatornatisztító"-ról kiderült, hogy egyszerű nyerscukor, kristályformában, az irodáról pedig, ahova Vern betört, kiderült, hogy bukmékeriroda. Amennyire tudom, a szivar, aki bérelte és pléhpofával kitette a táblát, hogy MACKENZIE IMPORT, most is évről évre megkapja a maga Sears Roebuck katalógusát a San Quentinben. Aztán ott volt az az ipse, akit Vern lecsapott a székével, mielőtt az kionthatta volna a beleimet - természetesen szintén a Mavis Weld-ügy epizódjaként. Nem beszélve arról, hogy egyszer elhozta hozzám a lányát - micsoda csibe volt! -, mert a kicsi belekeveredett valami pornófotóbuliba.

Még hogy Vern nyugalomba vonul?

Ez képtelenség. Egyszerűen képtelenség.

- Vernon - mondtam -, micsoda vicc ez?

- Nem vicc, Mr. Umney - felelte, s ahogy megállította a liftet a másodikon, köhögni kezdett, de úgy - szárazon, mélyről -, ahogy annyi év alatt sohase hallottam. Olyan volt ez a köhögés, mintha márványgolyók dübörögnének végig egy kőből épült tekepályán. Kivette a Camelt a szájából, és elszörnyedve láttam, hogy a vége rózsaszínű, s persze nem a rúztól. Egy pillanatig nézte, vágott egy fintort, aztán visszatette, és hátralódította a harmonikarácsot. - Má-hásodik, Mr. Tuggle.

- Kösz, Vern - mondta Bill.

- Ne felejtse el: pénteken party - mondta Vernon. Hangja fojtott volt: hátsó zsebéből elővett egy zsebkendőt, amin barna foltok látszottak, s megtörölgette a száját. - Nagyon tudnám értékelni, ha eljönne. - Hurutos szemével rám pillantott, s attól, amit ez a szem elárult, kilelt a hideg. Valami várt Vernon Kleinre, mégpedig az út legközelebbi fordulójánál, s a tekintete azt mondta, hogy tökéletesen tisztában van vele. - Maga is, Mr. Umney - annyi mindenben voltunk benne mi ketten, és sokért nem adnám, ha most kocinthatnék magával.

- Várjanak egy percet! - kiáltottam, elkapva Billt, amikor ki akart lépni a liftből. - Az

istenfáját, várjanak már egy percet mind a ketten. *Miféle* partyról van szó? Mi folyik itt?

- Valaki nyugalomba vonul - mondta Bill. - Ennek általában eljön egyszer az ideje, miután az ember megőszül... ha netán a sok dolgától nem vette volna észre. Vernon partyja péntek délután lesz az alagsorban. Mindenki ott lesz, aki az épületben melózik, és én a világhírű Dinamit Puncsommel rukkolok ki, amit saját kezűleg csinálok. Mi van magával, Clyde? Már egy hónapja tudhatja, hogy Vern május harmincadikán leteszi a lantot.

Ettől ugyanúgy elöntött megint a düh, mint amikor Peoria homokosnak nevezett. Megragadtam Bill kétsoros zakója jól vattázott vállát, és megráztam büdöskét. - Marhaságokat beszél!

Szomorú kis mosollyal nézett rám. - Nem beszélek marhaságokat, Clyde. De ha nem akar eljönni, semmi baj. Megleszünk maga nélkül. Az utóbbi időben, mondjuk fél év óta, úgyis valahogy *poco loco* viselkedik.

Újra megráztam. - Mit ért azon, hogy *poco loco*?

- Azt, hogy olyan, mintha elment volna a jobbik esze, mintha nem volna ki a négy kereke, mintha nem volnának otthon fent az emeleten, mintha bolondgombát evett volna, mintha nem volna egészen komplett... Most már világos? És mielőtt válaszol, hadd hozzam becses tudomására, hogy ha még egyszer megráz, ha csak egy *kicsit* is megráz, szétpattannak a beleim, és annak a nyomát, amit magára okádnak, még a száraz vegytisztítás sem tünteti el.

Azzal már odébb is állt, úgyhogy ha akarom, sem tudtam volna még egyszer megrázni - nekieredt a folyosónak, s láttam, hogy a nadrágja ülepe valahol a térde magasságában lötyög, mint rendesen. Csak egyszer nézett vissza, Vernon épp a sárgaréz ajtót húzta be. - Pihennie kéne, Clyde. *Visszamenőleg* kéne pihennie.

- Mi ütött magába? - üvöltöttem utána. - Mi ütött valamennyiükbe? - Ám ekkor már zárva volt a belső ajtó, s indultunk tovább felfelé - következett a hatodik. "Ahol ki-ki nyugodtan alhatik." Vern a sarokban álló homokos vödörbe dobta Cameljét, s rögtön a szájába dugott egy másikat. Hüvelykujja körmével meggyújtott egy gyufát és azzal a cigarettát, s rögtön újra kezdte a köhögést is. De most már apró vércseppek is szivárogtak ki az ajkai közül. Ijesztő látványt nyújtott. Szemét a földre szegezte, üres tekintettel meredt a túlsó sarokba, nem látott semmit, nem remélt semmit. Bill Tuggle testszaga úgy lebegett köztünk, mint a Hajdani Dáridók Szelleme.

- Oké, Vern - mondtam. - Mi ez, és mik a tervei?

Vernon sose merítette ki az angol nyelv lehetőségeit, de ebben legalább nem változott. - Rák - mondta. - Szombaton felülök a Sivatagi Virágra, és átmegeyek Arizonába. A hűgomnál fogok lakni. De nem hiszem, hogy lesz ideje rám unni. Lehet, hogy összevisza kétszer kell majd áthúznia az ágyat. - Megállította a liftet, és hátralökte az ajtót. - A *hatodik*, Mr. Umney. Ahol ki-ki nyugodtan alhatik. - Elmosolyodott, mint mindig - kedvelte ezt a gúnyoros kírímet -, de a mosolya ezúttal azoknak a cukor halálfejeknek a vigyorára emlékeztetett, amiket halottak napján csinálnak lent Tijuánában.

Most, hogy a liftajtó nyitva volt, olyan szagra lettem figyelmes, amilyenre az ember nem számított itt a hatodikon, s el is telt néhány másodperc, amíg rájöttem, mi lehet az: friss festék. De egyelőre nem foglalkoztam ezzel. Más izgatott.

- Ez nincs rendjén, Vern - mondtam. - Maga is tudja, hogy nincs.

Rám fordította rémítően üres tekintetű szemét. A halált láttam benne, egy fekete alak hadonászott, integetett a fakó kékség mögött. - Mi nincs rendjén, Mr. Umney?

- Magának *itt* kell maradnia, ha a fene fenét eszik is! Pontosan *itt*! Ülnie kell a széken, Jézussal és a neje képével a feje fölött. Nem pedig *ezzel!* - felnyúltam, fogtam a képeslapot a tavon horgászó pasással, kettétéptem, a darabokat újra összeraktam, és négyfelé téptem, aztán az egészet feldobtam. A papírszeletkéik úgy szállongtak a liftben, és értek le a színehagyott piros szőnyegre, akár a konfetti.

- Szóval pontosan itt kell maradnom - mondta Vern, és az az iszonytató szeme egy pillanatra sem engedte el az enyémet. Az a két fickó, aki festékfoltos kezeslábasban tett-vett a folyosón, felénk fordult.

- Így van.

- És meddig, Mr. Umney? Maga mindent tud, úgyhogy nyilván ezt is meg tudja mondani, nem igaz? Meddig kell még fel-le járatnom ezt a tetves kasznit?

- Hát... örökké - mondtam, s ez a szó ott maradt köztünk a levegőben, újabb kísértetként a cigarettafüsttel teli liftben. Ha választhattam volna a szellemek közt, gondolom, inkább a Bill Tuggle testszagára voksoltam volna... de hát ez nem adatott meg. Ehelyett megismételtem: - Örökké, Vern.

Szippantott a Cameljéből, füstöt és egy pici vért köhögött, és tekintetét rám tapasztva így folytatta: - Nekem nem az a dolgom, hogy tanácsokat adjak a bérlőknek, Mr. Umney, de azt hiszem, magának mégis adok egyet - úgyis ez az utolsó hetem, meg minden. Gondolkodjon rajta, nem kéne-e orvoshoz mennie. Olyanhoz, amelyik tinta-pacnikat mutogat az embernek, és meg kell mondani,

milyennek látja őket.

- Maga nem mehet nyugdíjba, Vern. - A szívem úgy dübörgött, mint még soha, de a hangomon még tudtam uralkodni. - Nem mehet, és kész.

- Nem-e? - Kivette a cigarettát a szájából - a végét már megfestette a beléivódó friss vér -, és megint rám nézett. A mosolya kísérteties volt. - Úgy nézem, ez nem egészen tőlem függ, Mr. Umney.

III. PINGÁLÓK ÉS PEZÓK

A festékszag valósággal marta az orromat - sokkal erősebb volt, mint Vernon bagó- és Bill Tuggle testszaga. Az overallos fickók most épp az irodám közelében telepedtek le. Ponyvát terítettek a padlóra, és arra rakták ki munkaeszközeiket: a festékesdobozokat, az ecseteket és a terpentint. Két állólétrájuk is volt: úgy fogták közre a festőket, mint két hosszú és vékony könyvtámasz. A legszívesebben végigrohantam volna a folyosón, és összerugdostam volna, amit eddig megcsináltak. Mert mi jogon mázolják vakító, szentségtörő fehérre ezeket az öreg, sötét falakat?

Ehelyett odamentem ahhoz, amelyikről a fizimiskája alapján feltételeztem, hogy az intelligenciahányadosa két számjegyű lehet, és udvariasan megkérdeztem, miben serénykednek a szaktársával. Rám nézett, és odapökte: - Nem lát a szemétől? Én Miss Amerikát birizgálom, Chick meg Betty Grable csecse csöcsére visz fel egy kis pirosítót.

No, ebből elég, gondoltam. Elegem volt belőlük, elegem volt mindenből. Kinyújtottam a kezemet, megmarkoltam a mókamatyit a hóna alatt, s az ujjaim hegyével egy kicsit megdolgoztam egy ott lapuló különösen érzékeny ideget. Felordított és elejtette az ecsetjét. Cipőjén szétfröcskölt a fehér festék. Társa megszeppenve nézett rám, és hátrálni kezdett.

- Ha megpróbál lelécelni, mielőtt végeztem magukkal - dörrentem rá -, a farába dugom az ecsetjét, de úgy, hogy csónakhoroggal kell majd összevakarnia a sörtéit. Hisz nekem, vagy próbáljuk meg mindjárt?

Ettől megdermedt, és csak állt a ponyva mellett, de a szeme ide-oda járt, abban reménykedve, hogy jön valaki, és közbelép az érdekükben. De nem jött senki. Én viszont már félig-meddig vártam, hogy Candy kinéz az irodámból, nem tudván mire vélni ezt a ribilliót, ám az ajtó szigorúan zárva maradt. Megint a mókamesternek szenteltem hát a figyelmemet, akit még mindig keményen markoltam.

- A kérdés elég egyszerű volt, pajtás: mi a nyavalyát csinálnak maguk itt? Hajlandó válaszolni, vagy akar még egy menetet?

Ujjaimat a hónaljába mélyesztettem, hogy egy kicsit felfrissítsem a memóriáját, aminek újabb üvöltés lett az eredménye. - *Kifessük a folyosót! Jesszusom, nem látja?*

Látni éppen láttam, az tény, és ha történetesen vak vagyok, a szaglószervemmel akkor is *éreztem* volna. De nagyon rüheltem, amit ez a két érzésem a tudtomra adott. A folyosót *nem lett volna szabad* újrafesteni, főképp nem ezzel a vakító, fényvisszaverő fehér festékkel. Félhomályosnak és árnyékosnak kellett volna maradnia, porszagúnak és régi emlékek tárházának. Ami Demmickék szokatlan csendjével kezdődött, egyre rosszabb lett. Forrt bennem a méreg, evett a fene, ahogy ez a szerencsétlen fickó is tapasztalhatta. Ezenkívül be is voltam tojva, de ez olyan érzés, amit ajánlatos gondosan titkolni, ha az embernek hozzátartozik a foglalkozásához, hogy gyöngyház berakásos tokban stukkert hord magánál.

- Ki küldte ide magukat, ki szabadított ránk két ilyen pancsert?

- A górénk - felelte, akit vallattam, és úgy nézett rám, mintha örültnek tartana. - A Challis Festés és Mázolásnak dolgozunk, a telephelyünk Van Nuys. A góré Hap Corrigan. Ha arra kíváncsi, ki rendelte meg azt a munkát, kérdezze meg a...

- A tulaj rendelte meg - mondta a másik festő halkán. - Ennek az épületnek a tulajdonosa. Egy Samuel Landry nevű pofa.

Kutattam az emlékezetemben, próbáltam a Samuel Landry nevet összehozni azzal, amit a Fulwider Buildingről tudtam, de sehogy se ment. Az igazat megvallva, semmivel se tudtam összehozni a Samuel Landry nevet... mégis úgy kongott-bongott a fejemben, mint egy templomharang, amit ködös reggeleken kilométerekről is hall az ember.

- Hazudik - mondtam, de meglehetősen lagymatagon. Csak azért mondtam, mert mondanom kellett valamit.

- Hívja fel a góré - mondta a másik festő. A külső sokszor megtévesztő: kiderült, hogy mégis ő az okosabb kettejük közül. Benyúlt koszos, festékmaszatos overalljába, és előhúzott egy kis kártyát.

Intettem, hogy fölösleges, hirtelen beleuntam a vitába. - De az isten szerelmére, egyáltalán mi értelme van itt a festésnek?

A kérdés valójában nem nekik szólt, de az a festő, aki a cégkártyával akart

meggyőzni, mégis felelt rá. - Hát, valahogy derűsebb lesz tőle a folyosó - mondta óvatosan. - Eztet magának is el kell ismernie.

- Fiam - mondtam, és egy lépést tettem felé -, van annak az édes jó anyádnak épeszű, ép testű magzata is, vagy csak egy ilyen korcs, torzszülött, mint te vagy?

- Hé, hé, ne olyan hevesen - mondta hátrahőkölve. Követtem az aggodalmas pillantását le a kezemig, amely ökölbe volt szorítva, és kényszerítettem magam, hogy megint kinyissam. Látszott rajta, hogy megkönnyebbül, de nem nagyon, s ezt nem is vettem túlságosan rossz néven. - Magának nem tetszik a dolog... és eztet meg is mondja nyíltan és hangosan. De nekem a góré mondja meg, hogy kicsinájjak, világos? Úgy értem, a mindenségít, hogy Amerikában ez így szokás.

A társára pillantott, aztán megint rám. Gyors pillantás volt, inkább csak egy szemvillanás, de az én munkaterületemen gyakran látni ilyet, és ezt a fajta tekintetet az ember megjegyzi magának. *Ne ellenkezz ezzel a hapsival* - ezt jelentette. - *Ne zrikáld, ne hecceld! Dilis.*

- Úgy értem, van feleségem meg egy kisrácom, akiről gondoskodnom kell - folytatta. - Odakint depresszió van, tudja.

Zavarba jöttem, és ez a zavar úgy oltotta el a dühömet, mint a zápor az erdőtüzet. *Tényleg depresszió van odakint? Tényleg?*

- Tudom - hagytam rá, bár semmit sem tudtam. - Felejtsük el az egészet, jó?

- Persze - zengte a két mázoló olyan lelkesen, hogy úgy hangzott, mint egy bordélykvartett fele. Az, akit tévesen félig-meddig értelmesnek hittem, bal kezével a jobb hónalja alatt matatott, igyekezett lecsillapítani azt a bizonyos ideget. Megmondhattam volna neki, hogy jó egy óra hosszat fog bajlódni ezzel, esetleg még tovább, de nem akartam több szót vesztegetni rájuk. Senkivel sem akartam beszélni, senkit sem akartam látni - még az elbűvölő Candy Kane-t sem, akinek nedves pillantásaitól és telt szubtropikus idomaitól harcedzett huligánok is megszédültek és térdre estek. Egyetlen dolgot akartam: átcsörtetni a külső irodán, és bevenni magam a belső szentélyembe. Ott az íróasztalban, lent a balfenéken volt egy üveg Robb's Rye, és most csakis ez segíthetett rajtam, egy pohárka pálinka.

Elindultam a jégvirágos üvegajtó felé, amelyen ez állt: CLYDE UMNEY MAGÁNNYOMOZÓ, elnyomva magamban azt az ismét feltámadó vágyat, hogy kipróbáljam, félröptérűgással ki tudok-e repíteni a folyosó végi ablakon át a vészkijárat vaslépcsőjére egy Dutch Boy Osztrigafehér feliratú festékdobozt. Már majdnem megfogtam a gömbkilincset, amikor eszembe jutott valami, és megint a festők felé fordultam... de lassan, nehogy azt higgyék, újfent rám jött a hopparé. És

arra is gondoltam, ha túl gyorsan fordulok oda, esetleg azt látom, hogy egymásra vigyorogva a fülük mellett motollálnak az ujjakkal, ami ugyebár, ahogy annak idején mind megtanultuk az iskolaudvaron, annyit tesz: "süsü".

Nos, nem motolláltak ugyan az ujjakkal, de nem is vették le rólam a szemüket. A félig-meddig okos mintha azt latolgatta volna, milyen messze van a LÉPCSŐ feliratú ajtó. Én pedig a legszívesebben közöltem volna velük, hogy azért nem vagyok én olyan rossz fiú, aki közelebbről ismer, bizonyíthatja, sőt néhány ügyfelem és legalábbis egy exfeleségem valóságos hősnek tart. Effélét azonban nem mond magáról az ember, különösen két ilyen bumburnyáknak.

- Nyugi, nyugi - mondtam. - Nem fogom bántam magukat. Csak feltennék még egy kérdést.

Egy kicsit felengedtek. De tényleg csak egy kicsit.

- Tessék - mondta a Kettes Számú Festő.

- Játszott már valamelyikük a tijuani lottón?

- Aha... *La loteria*, ugye? - kérdezte az Egyes Szám.

- A spanyoltudása lenyűgöző. Igen. *La loteria*.

Az Egyes Szám megrázta a fejét. A mexikói lottó és a mexikói lotyó kizárólag balekoknak való.

Mit gondolsz, miért kérdeztem ezt tőletek?, gondoltam, de nem mondtam.

- Meg aztán - folytatta - az ember nyer tíz- vagy húszezer pezót - nagy eset! Mennyi ez igazi pénzben? Ötven dollár? Nyolcvan?

A mamám megütötte a főnyereményt a tijuani lottón, mondta Peoria, és én már akkor tudtam, hogy ebben valami nem stimmel. Negyvenezer dollár... Fred bácsi tennap délután le is ment Tijuánába, és felmarkolta a dohányt. És hazahozta a Vinnie-je nyeregtáskájába'!

- Igen - mondtam -, körülbelül ennyi, azt hiszem. És mindig így fizetnek, ugye? Pezóban?

Megint úgy nézett rám, mintha bolond volnék, aztán eszébe jutott, hogy tényleg az vagyok, és átrendezte az arcát. - Hát persze. Végtére is ez a *mexikói* lottó. Dollárban nemigen tudnának fizetni.

- Milyen igaz - mondtam, és lelki szemeim előtt megjelent Peoria sovány, sugárzó arca, hallottam, ahogy mondja: *Szét volt terítve az egész az anyu ágyán! Negy-ven-e-zer dollár!*

De vajon egy vak srác hogy lehetett biztos benne, hogy a pénz pontosan ennyi... vagy hogy valóban pénz az, amin hempereg? A válasz egyszerű: sehogya. Ám még egy vak újságosfiú is tudná, hogy *la loteria* pezóban fizet, nem pedig dollárban, és még egy vak újságosfiúnak is tudnia kell, hogy negyvenezer dollár értékű mexikói papírsalátát nem lehet belegyömöszölni egy Vincent motor nyeregtáskájába. A nagybátyjának Los Angeles város egyik nagy szemeteskocsijára lett volna szüksége ahhoz, hogy ennyi lóvét hazahozzon.

Zúrzavar, zúrzavar - mindenütt csak a zúrzavar sötét felhői.

- Köszönöm - mondtam, és az irodám felé indultam.

Biztos vagyok benne, hogy mind a hárman fellélegeztünk.

IV. UMNEY UTOLSÓ ÜGYFELE

- Candy, szívem, senkit se fogadok, és a telefont se... A többi bennem rekedt. A külső iroda üres volt. Candy íróasztala a sarokban természetellenesen csupasznak tűnt, s a következő pillanatban láttam is, hogy miért: a BE/KI kosár a szemétkébe volt hajítva, s a leányzó Errol Flynn- és William Powell-képeinek lába kelt. A Philcójának szintén. A kis kék gyorsírói szék, amin Candy a pompás futóművét szokta fitogtatni, árván álldogált.

Tekintetem visszatért a BE/KI kosárra, amely úgy meredt ki a hulladékok közül, mint egy süllyedő hajó tatja, s a szívem nagyot dobbant. Talán valaki betört ide, felforgatta az irodát, elrabolta Candyt. Más szóval, talán egy *eset* esete forog fenn. E pillanatban örömmel fogadtam volna egy esetet, még akkor is, ha ez azt jelenti, hogy egy pofa épp most köti gúzsba Candyt... különös múgonddal igazítva el a kötelet melle kemény halmain. Két kézzel kaptam volna mindenen, aminek a révén kijuthatok ebből a pókhálóból, amely a jelek szerint egyre sűrűbbre szövődött körülöttem.

Igen ám, csak hogy a teóriámnak volt egy aprócska bibije: az irodát nem forgatták fel. A BE/KI a szemétkébe került, nem vitás, de ez nem dulakodásra vallott; ami azt illeti, inkább úgy festett a dolog, mintha...

Az íróasztalon egyvalami volt csak, a mappa kellős közepére rakva. Egy fehér boríték. Ahogy megláttam, máris rosszat sejtettem. A lábam mégis odavitt, és felvettem. Az, hogy a nevem állt rajta, mégpedig Candy lendületes hurkaival és kacskaringóival, nem ért meglepetésképpen - újabb kellemetlen mozzanata volt csak ennek a hosszú, kellemetlen reggelnek.

Feltéptem a borítékot: egy szál árva noteszlap hullott a kezembe.

Kedves Clyde,

Végképp elegendem lett a tapizásából és a gúnyolódásából, és meguntam ostoba, gyerekes viccelődését is a nevemmel kapcsolatban. Az élet túl rövid ahhoz, hogy az embert egy középkorú elvált detektív fogdossa, akinek ráadásul rossz szagú a lehelete. Voltak magának jó tulajdonságai is, Clyde, de a rosszak egyre inkább elnyomják őket, főképp amióta rákapott az ivásra.

Tegye meg magának azt a szívességet, hogy végre felnő.

Üdvözlettel:

Arlene Cain

P.S. Visszamegyek anyámhoz Idahóba.

Ne próbáljon megkeresni.

Néhány másodpercig még hitetlenkedve bámultam ezt a kis levelet, aztán elengedtem. Lassan libegni kezdett a már teli papírkosár felé, s ahogy figyeltem, átfutott agyamon az egyik mondata: *...meguntam ostoba, gyerekes viccelődését is a nevemmel kapcsolatban.* De vajon tudtam-e valaha is, hogy *más* a neve, nem Candy Kane? Lázasan kutattam emlékezetemben, miközben a levélke folytatta lassú - szinte végtelennek tetsző - ide-oda táncát és ereszkedését a levegőben, s megszületett a válasz: egy őszinte és határozott *nem*. Mindig is *Candy Kane*-nek ismertem, sokszor viccelődtünk is a nevén, és ha néha előfordult némi-nemi fogd-ahol-éred, irodai piccsi-pacsi, ugyan mi rossz volt abban? Mindig élvezte. Mind a ketten élveztük.

Biztos, hogy élvezte?, szólalt meg egy hang valahol a legbensőmben. *Valóban élvezte, vagy ez is csak az a fajta mese-mese-meskete, amilyenvel évek óta ámitod magad?*

Megpróbáltam elnémítani ezt a hangot, és néhány másodperc múltán sikerült is, de az, amelyik átvette a helyét, még rosszabb volt. Tudniillik nem másé, mint a Peoria Smithé volt. *És most már nem muszáj úgy csinálnom, mint aki meghal és a mennyországba*

kerül, ha némelyik pasas, aki csuda nagyra van magával, ad öt cent borraivalót, mondta. Hát nem érti, mit jelent ez nekünk, Mr. Umney?

- Fogd be a szád, te taknyos - mondtam az üres szobának. Elfordultam Candy íróasztalától, s közben lelki szemeim előtt arcok vonultak el, mint valami holdkóros pokolbéli különítmény arcai: George és Gloria Demmick, Peoria Smith, Bill Tuggle, Vernon Klein, egy millió dolláros szőkeség, aki a semmitmondó Arlene Cain névre hallgatott... még a két festő is köztük volt.

Zúrzavar, zúrzavar, semmi más, csak zúrzavar.

Lehorgasztott fejjel bevánszorogtam az irodámba, becsuktam az ajtót, és leültem az íróasztalhoz. A csukott ablakon át beszűrődött a Sunset forgalmának a zsongása. Az volt az érzésem, hogy a megfelelő alany számára ez még mindig a hamisítatlan Los Angeles-i tavaszi reggel, olyan tökéletes, hogy nem csodálkozna, ha valahol rá volna nyomva a kis márkajel, de számomra ez a nap minden fényét elvesztette, belül éppúgy, mint kívül... Eszembe jutott a pálinka lent a balfenéken, de most még azt is túl nagy megerőltetésnek éreztem, hogy lehajoljak érte. Olyasféle erőpróbának éreztem, mint teniszcipőben megmászni a Mount Everestet.

A festékszag már a belső szentélyembe is behatolt. Általában megkedveltem ezt a szagot, ezúttal azonban nem tudtam megbékélni vele. E pillanatban ugyanis ez a szag jellemezte mindazt, ami valamiképp félresiklott, mióta Demmickék nem jöttek haza hollywoodi bungalójukba, elméncségekkel bombázva egymást, amelyek úgy pattantak le róluk, akár a gumilövedékek, teljes hangerővel bömböltetve a gramofonjukat, és a véget nem érő turbékolásukkal dührohamokba lovalva a corgijukat. És megvilágosodott előttem, a lehető legtisztább és legegyszerűbb formában - mindig is azt képzeltem, a nagy igazságok így világosodnak meg bizonyos emberek előtt -, hogy ha egy orvos ki tudná metszeni a rákot, amely a Fulwider Building liftkezelőjét a sírba viszi, az fehér lenne. *Osztrigafehér*. És úgy szaglana, mint a friss Dutch Boy festék.

Ez a gondolat olyan lankasztó volt, hogy le kellett hajtanom a fejem: a tenyerem sarkát a halántékomra szorítva támasztottam meg... vagy talán ezzel akartam megakadályozni, hogy ami benne van, felrobbanjon, és összemocskolja a falat. És amikor halkán kinyílt az ajtó, és közeledő lépteket hallottam, nem néztem fel. Úgy éreztem, ehhez nagyobb erőfeszítésre lett volna szükség, mint amilyen az adott pillanatban telt tőlem.

Egyébként is, bármily különös, az volt az érzésem, hogy *tudom*, ki az. *Névvel* ugyan nem egészíthettem volna ki ezt a tudást, de a lépés valahogy ismerős volt. És a kölni is, bár tisztában voltam vele, hogy ennek a nevéét se tudnám megmondani, még akkor se, ha valaki pisztollyal akarna kényszeríteni rá, éspedig egy igen egyszerű oknál

fogva: sose éreztem még ezt az illatot. Mármost ugye azt kérded, pajtikám, hogy ismerhettem fel egy illatot, amit eddig soha nem éreztem? Erre bizony képtelen vagyok felelni, de felismertem.

De nem is ez volt a legrosszabb. A legrosszabb az volt, hogy halálra rémültem. Nemeszser kerültem szembe felbőszült férfiakkal, akiknek pisztoly volt a kezükben, ami elég kínos, és felbőszült nőekkel, akiknek tőr volt a kezükben, ami ezerszer kínosabb; előfordult, hogy odakötöztek egy Packard volánjához, s otthagytak egy forgalmas út teherfuvarsávjában; még azt is megéltem - és túléltem -, hogy kilöktek egy második emeleti ablakból. Igen, sok minden történt velem az elmúlt évek során, de soha semmi sem rémített úgy meg, mint ennek a kölninek az illata és ennek a halk lépésnek a nesze.

Úgy tűnt, a fejem legalább háromszáz kilót nyom.

- Clyde - szólalt meg az illető. Sose hallottam ezt a hangot, mégis ugyanolyan jól ismertem, akár a sajátomat. És ettől az egyetlen szótól a fejem súlya egy tonnára emelkedett.

- Menjen innen, akárki legyen is - mondtam anélkül, hogy felnéztem volna. - Zárva vagyunk. - És valami arra ösztönzött, hogy hozzátegyem: - Tatarozás miatt.

- Rossz napja van, Clyde?

Csakugyan volt egy kis rokonszenv ebben a hangban? Talán igen, legalábbis így éreztem, s ez valahogy csak rontott a dolgokon. Bárki volt is ez a szivar, nem kértem a rokonszenvéből. Valami azt súgta, hogy a rokonszenve veszélyesebb lehet, mint a gyűlölete.

- Nem olyan rossz - feleltem, nehéz, fájó fejemet a tenyerembe hajtva, és egész figyelmemet az itatósmappámnak szentelve. A bal felső sarkában Mavis Weld száma volt feljegyezve. Újra és újra végigjártattam rajta a szememet: BEverley 6-4214. A mappát tanulmányozni jó ötletnek látszott. Nem tudtam, ki a látogatóm, de azt tudtam, hogy nem óhajtom látni. Ebben a minutában ez volt az egyetlen dolog, amit *határozottan* tudtam.

- Azt hiszem, maga most egy kicsit... köntörfalaz: mondhatjuk ezt így? - kérdezte a jövevény, s a hangjában tényleg volt némi rokonszenv, az kétségtelen; de ettől a hangtól összerándult a gyomrom, savval átitatott remegő ököllé változott. Egy reccsenés: látogatóm lezökkent az ügyfél karosszékébe.

- Nem tudom pontosan, mit jelent ez a szó, de felőlem nyugodtan mondhatjuk - hagytam rá. - És miután ebben megegyeztünk, legyen olyan jó, és emelje fel a becses

hátsó felét, Moggins, és húzza el a csíkot. Azt hiszem, beteget jelentek egy napra. Tekintve, hogy én vagyok a főnök, magamnak jelentek beteget, így nem kell sokat magyaráznom. Tiszta ügy: ilyenek is vannak, nem igaz?

- Hogyne volnának. Nézzen rám, Clyde.

A szívem meglódult, de a fejemet változatlanul lesunytam, s a szemem tovább olvasgatta a BÉverley 6-4214-et. Lényem egy része azon tűnődött, elég forró-e a pokol Mavis Weld számára. Amikor megszólaltam, a hangom nyugodt volt. Ez meglepett, de hálás voltam érte. - Megjegyzem, egy egész évre is elmehetnék betegszabadságra. Mondjuk Carmelbe. Üldögélhetnék a fedélzeten, az *American Mercury*-val az ölemben, és bámulhatnám az óceánjárókat, ahogy Hawaiiból jövet beúsznak a kikötőbe.

- Nézzen rám.

Nem akaródzott, de végül mégiscsak felemeltem a fejem. Látogatóm az ügyfél karosszékében ült, ahol annak idején Mavis is ült, meg Ardis McGill meg Big Tom Hatfield. Még Vernon Klein is ült benne, miután a kezébe kerültek azok a bizonyos fotók, amiken a lánya volt látható, s nem volt rajta egyéb, mint az az ópiummámoros vigyor és Éva-kosztüm. Szóval ott ült a jövevény velem szemben, ugyanaz a kaliforniai napfény ömlött szét a képén - és én tudtam, *ezt az arcot* láttam már. Legutóbb nem egészen egy órával ezelőtt, a fürdőszobám tükreben. Egy Gillette Blue Blade-del kaparásztam rajta.

A szeméből - az *én* szememből - sugárzó rokonszenv volt a legszörnyűbb dolog, amit életemben láttam, és amikor kinyújtotta a kezét - kinyújtotta az *én* kezemet -, szinte leküzdhetetlen vágyat éreztem, hogy megperdüljek a forgószékemmel, felugorjak, az ablakhoz rohanjak, és kivesszem magam a hatodik emeletről. Gondolom, meg is tettem volna, ha nem vagyok úgy összezavarodva, ha nem szalad ki teljesen a lábam alól a talaj. Sokszor olvastam a "kiborulva" kifejezést - pipogya férfiak, sírni-ríni szerető nők épp eleget dobálóznak vele -, de ez volt az első alkalom, hogy én is így éreztem magam.

Hirtelen elsötétült az iroda. Az ég eddig tökéletesen tiszta volt, erre akár megesküdtem volna, most mégis elvonult egy felhő a nap előtt. Az íróasztal túloldalán ülő férfi legalább tíz évvel idősebb volt nálam, talán tizenötlet is, a haja szinte teljesen ősz, míg az enyém még majdnem egészen fekete, ez azonban mit sem változtatott azon az egyszerű tényen, hogy - bármilyen nevet viselt, bármilyen idősnek látszott is - ez a férfi *én voltam*. Úgy éreztem, igaz, hogy megismerem a hangját? Hát persze. Ahogy a sajátját is megismeri az ember - noha nem egészen úgy észleli, mint belül a fejében -, ha felvételtől hallja.

Megfogta az íróasztalon heverő kezemet és megrázta, olyan erélyesen, akár egy ingatlanügynök, aki még sokra viheti, aztán megint elengedte. Tompa puffanással hullott az itatósmappámra, épp Mavis Weld telefonszámára. És amikor felemeltem az ujjaimat, észrevettem, hogy Mavis száma eltűnt. Sőt az összes többi szám is eltűnt, amit az idők folyamán a mappára firkáltam. Olyan tiszta lett, mint... nos, olyan tiszta, mint egy vakbuzgó baptista lelkiismerete.

- Szent Isten - hápogtam. - Teremtő Atyaúr!

- Ó, dehogy - tiltakozott az íróasztal túloldalán, az ügyfél karosszékében ülő valaki, csekélységem idősebb változata. - Csak Landry. Samuel D. Landry. Szolgálatára.

V. BESZÉLGETÉS AZ ÚRISTENNEL

Bár ugyancsak meg voltam szédülve, alig két-három másodperc kellett hozzá, hogy rájöjjek, kit takar ez a név, valószínűleg azért, mert épp az imént hallottam. A Kettes Számú Festő azt állította, Samuel Landry az oka, hogy az irodámhoz vezető hosszú, sötét folyosó hamarosan osztrigafehér lesz. Landry a Fulwider Building tulajdonosa volt. Támadt egy ötletem, nyilvánvalóan örült ötlet, ez azonban a legkevésbé sem homályosította el a reménysugarat, amely követte. Az okosok - bárkik legyenek is - azt mondják, a föld minden egyes lakójának van egy hasonmása. Nos, lehetséges, hogy az enyém ez a Landry, gondoltam. Lehetséges, hogy egypetéjű ikrek vagyunk, nem rokonai, csak hasonmásai egymásnak, akik valamiképp különböző szülőktől és tíz-tizenöt év időbeli eltéréssel születtek. Ez az ötlet ugyan semmit se magyarázott meg a nap egyéb elképesztő furcsaságaiból, de azért meg lehetett kapaszkodni benne, a keservit.

- Mit tehetek önért, Mr. Landry? - kérdeztem. Rettentően igyekeztem összeszedni magam, de a hangom már nem volt egész nyugodt. - Ha a berről van szó, adnia kell nekem egy-két napot, mert pillanatnyilag nem tudom rendezni. A titkárnőmnek ugyanis hirtelen valami sürgős dolga akadt odahaza Armpitben, Idahóban.

Landry a legcsekélyebb figyelemre se méltatta a gyengécske próbálkozásomat, hogy más irányba tereljem a beszélgetést. - Igen - mondta merengő hangon -, azt hiszem, ez a rossz napok netovábbja... ráadásul az én hibámból. Sajnálom, Clyde - igazán sajnálom. Azt, hogy szemtől szembe találkozom magával... hát bizony, nem így képzeltem el. Egyáltalán nem így. Először is, jóval rokonszenvesebbnek találtam, mint amire számítottam. De most már nem lehet visszakozni. - És mélyet sóhajtott. Ami nem nagyon tetszett nekem.

- Mit akar ezzel mondani? - A hangom jobban remegett, mint az előbb, és a reménysugár már-már kihunyott. Alighanem azért, mert abban a bomladozó valamiben, ami eddig az agyvelőm volt, oxigénhiány keletkezett.

Nem felelt azonnal. Lehajolt, és az ügyfélszék első lábához támasztott karcsú kis bőrtáska fogójáért nyúlt. Az S. D. L. kezdőbetűkből, amelyek a bőrbe voltak ütve, arra következtettem, hogy a táskát különös látogatóm hozta magával. Nem egész érdemtelenül lettem 1934-ben és '35-ben Az Év Hekusa, nemdebar.

Soha életemben nem láttam még ilyen táskát: túl kicsi és túl karcsú volt ahhoz, hogy aktatáska legyen, s nem csatok és szíjak fogták össze, hanem cipzár. De ha jól meggondolom, ilyen cipzárt se láttam még soha. Roppant aprók voltak a fogai, s az anyaga egyáltalán nem látszott fémnek.

Ez azonban csak az *első* volt a furcsaságok sorában. Mert eltekintve a hozzám való viszolyogtató hasonlóságától (bízvást a bátyámnak nézhették volna), Landry igazán nem úgy festett, mint az üzletemberek, és főképp nem úgy, mint a tehetősök, akiknek módjuk van egy Fulwidert megépíttetni vagy megvenni. A Fulwider Building nem a Ritz, azt elismerem, de *Los Angeles* belvárosában áll, az ügyfelem viszont (ha az volt egyáltalán) inkább úgy festett, mint egy oklahomai, aki egy jó napot akart csinálni magának, amihez a fürdés és a borotválkozás is hozzátartozott.

Először is, sötétkék vászonnadrág volt rajta - a farmerek és a melósok munkanadrágja -, a lábán meg tornacipő... de az is olyan, amelyet még nem pipáltam. Nagy, ormótlan lábbeli, vastag talppal. Leginkább arra a cipőre emlékeztetett, amit Boris Karloff mint Frankenstein visel a jelmeze részeként, és ha vászonból készült, hát megeszem a kedvenc Fedorámat. Az a szó pedig, amely piros betűkkel virított az oldalán, akár a házhoz szállított kínai menük egyik fogásának a neve is lehetett volna: REEBOK.

Lenéztem az itatósmappára, amit pár perce még telefonszámok kusza szövevénye borított, és rádöbentem, hogy már nem emlékszem a Mavis Weldére, holott az elmúlt télen milliószor hívtam. A félelem nőttön-nőtt bennem.

- Uram - mondtam -, szeretném, ha elmondaná, mi szél hozta ide, és aztán el is vinné a szél. Nem tudom, miért nem hagyja a csevelyt, és miért nem vág bele a közepibe! Legyünk túl rajta!

Elmosolyodott... úgy néztem, fáradtan. Ez volt a másik dolog. Az egyszerű, nyitott gallérú fehér ing felett rettentő fáradtnak látszott az arca. És rettentő szomorúnak. Ez az ember nyilván olyasmiken ment át, amikről én még csak nem is álmodtam. Kezdtem valamelyes rokonszenvet érezni látogatóm iránt, de leginkább félelmet éreztem. És haragot. Mert ez az *én* arcom is volt, s ennek a csirkefogónak sok

mindent kellett elkövetnie, hogy így elnyűje. - Sajnálom, Clyde - mondta. - Nincs más kiút.

Kezét arra a finom, cseles cipzárra tette, s egyszerre nem volt számomra fontosabb dolog a világon, mint hogy Landry *ne* nyissa ki azt a táskát. Meg is próbáltam visszatartani - szóval tartani: - Maga mindig így van öltözve, amikor a bérlőihez megy? - kérdeztem. - Hisz úgy néz ki, mint aki a káposztaföldeken keresi meg a kenyérét. Mi maga, afféle különönc milliomos?

- Különcnek különönc vagyok, az tény - felelte. - És semmi haszna nem lesz belőle, ha húzza ezt a dolgot, Clyde.

- Miből gondolja, hogy...

És ekkor kimondta, amitől tartottam, s egyben a remény utolsó kis szikráját is kioltotta. - *Pontosan* tudom, hogy mit gondol, Clyde. Végére is én *maga* vagyok.

Megnyaltam az ajkamat, és kényszerítettem magam, hogy beszéljek; bármit megtettem volna, csak ne rántsa meg azt a cipzárát. Tényleg bármit. A hangom rekedten tört elő a torkomból, de azért mégiscsak előtört.

- Igen, észrevettem a hasonlóságot. A kölnijét viszont nem ismerem. Én az Old Spice híve vagyok.

Hüvelyk- és mutatóujja a cipzáron maradt, de nem húzta meg. Legalábbis *még* nem.

- De ezt is kellemesnek találja - jelentette ki teljes meggyőződéssel -, és biztos használná, ha kapható volna a Rexallnél lent a sarkon, nem igaz? Csakhogy sajnos, nem kapható. Aramis a neve, és beletelik vagy negyven évbe, amíg kitalálják. - Egy pillantást vetett bizarr, csúnya kosárlabdacipőjére. - Akárcsak a tornacipőmet.

- Az ördögbe is, miket nem mond...

- Hát igen, azt hiszem, az ördögnek lehet majd némi szerepe benne - mondta Landry, de nem mosolygott.

- Maga honnan való?

- Azt gondoltam, tudja. - Landry meghúzta a cipzárát, s valamiféle sima műanyagból készült, négyszögletes szerkentyű tűnt elő. Ugyanolyan színű volt, amilyen a hatodik emeleti folyosó lesz, mire lemegy a nap. Sose láttam semmi ehhez hasonlót. Védjegy nem volt rajta, csak egy gyáriszám-féle: T-1000. Landry kivette a bőrtáskából, az oldalán levő tolokák segítségével felemelte zsanérra járó tetejét, s ekkor valami

olyasmi vált láthatóvá, mint egy Buck Rogers-mozi képernyője. - Én a jövőből jövök - mondta Landry. - Mint egy ponyvamagazin-históriában.

- Szerintem inkább egy idegszanatóriumból jön - morogtam.

- De nem *egészen* úgy, mint egy sci-fi ponyvában - folytatta, eleresztve füle mellett a megjegyzésemet. - Nem, nem egészen. - Megnyomott egy gombot a műanyag doboz oldalán. A szerkentyű belsejéből halk zümmögés hallatszott, majd rövid, sípoló hang. A kis készülék, amit Landry az ölében tartott, most már úgy festett, mint egy különös gyorsírógép... és az volt az érzésem, hogy valamilyen formában az is.

Landry rám nézett, és megkérdezte: - Hogy hívták az édesapját, Clyde?

Egy pillantást vettem rá, és bár szerettem volna megint megnyalni a számat, nem nyaltam meg. A szoba még mindig sötét volt, a nap elbújt egy felhő mögé, amelynek nyomát se láttam, amikor bejöttem az utcáról. Landry arca úgy lebegett a félhomályban, mint egy öreg, összezsugorodott léggömb.

- Mi köze ennek ahhoz, hogy milyen magas az uborka ára Monroviában?

- Nem tudja, ugye?

- Már hogyan tudnám - mondtam, és tudtam is. Csak éppen nem tudtam kibökní, ennyi volt az egész, jöllehet ott volt a nyelvem hegyén, akárcsak Mavis Weld telefonszáma: BAyshore ez-vagy-az.

- Hát az édesanyját hogy hívták?

- Hagyja már ezt a kitalálósdit!

- No, kap egy könnyű kérdést: melyik középiskolába járt? Minden amerikai, akinek nem káposztalé folyik az ereiben, emlékszik az iskolájára, nem igaz? Vagy arra a lányra, akivel először esett túl mindenem. Vagy arra a városra, ahol felnőttem. A maga esetében ez talán San Luis Obispo volt?

Kinyitottam a számat, de ezúttal semmi se jött ki belőle.

- Vagy Carmel?

Ez az, gondoltam... aztán rájöttem, hogy mégse. Szédültem.

- Vagy talán Dusty Bottom, odaát Új-Mexikóban.

- Ne vacakoljon már! - ordítottam rá.

- Tudja? *Igazán* tudja?

- Igen! Az a város...

Landry lehajolt. Ujjai ide-oda jártak a fura gyorsírógép billentyűin.

- San Diego! Ott születtem és nevelkedtem!

Landry az íróasztalomra tette a masináját, és megfordította, úgyhogy el tudtam olvasni a billentyűzet feletti ablakban lebegő szavakat:

- *San Diego! Ott születtem és nevelkedtem!*

Tekintetem aztán az ablakot körülvevő műanyag keretbe nyomott szóra esett.

- Mi az a Toshiba? - kérdeztem. - Ha maga megrendel egy Reebok-vacsorát, ezt is hozzák vele?

- A Toshiba egy japán elektronikai cég.

Gúnyosan felnevettem. - Nekem akar ilyet bemesélni, uram? A japánok még felhúzható játékokat se tudnak úgy gyártani, hogy hébe-hóba ne raknák be fordítva a rugót.

- Most ez így is van - hagyta rá -, és ha azt mondjuk, hogy *most*, Clyde, mit értünk rajta? Melyik évben vagyunk?

- 1938-ban - feleltem, aztán félig zsibbadt kezemet az arcomhoz emeltem, és megdörzsöltem az ajkamat. - Várjon csak egy pillanatig... 1939-ben.

- De az is lehet, hogy 1940-ben. Igazam van?

Nem szóltam, de éreztem, hogy kezdek elpirulni.

- Ez egy cseppet se zavarja, Clyde: maga azért nem tudja, mert *én* nem tudom. Én ugyanis ezt mindig homályban hagytam. Arra törekedtem, hogy a *kor levegőjét*, hangulatát éreztessenem... A Chandler-korét, ha úgy tetszik, az *ő* Amerikájáét. A legtöbb olvasómra ez nagy hatással volt, és szerkesztési szempontból is egyszerűsítette a dolgokat, mert így nem lehet pontosan kimutatni az idő múlását. Sose vette észre, milyen gyakran mond olyanokat, mint "már nem is tudok visszaemlékezni, hány éve" vagy "ne is firtassuk, milyen régen" vagy "ősidők óta"?

- Nem én... nem mondhatnám, hogy észrevettem volna. - De most, hogy megemlítette, *csakugyan* észrevettem. És eszembe jutott az *L. A. Times*. Mindennap elolvastam, de pontosan mely napok voltak ezek? Magából az újságból ez nem derült ki, mert a fejlécben sose volt dátum, csak az a jelmondat, mely szerint az *L. A. Times* "Amerika legtisztességesebb újságja Amerika legtisztességesebb városában".

- Maga azért mondja ezeket, mert az idő valójában nem illik bele ebbe a világba. Ez a... - Megállt, és elmosolyodott. Szörnyű volt ezt a mosolyt látni, annyira tele volt vágyódással és valami különös mohósággal. - Ez az egyik oka a varázsának, és sok ilyen oka van - fejezte be.

Meg voltam rémülve, de mindig le tudtam nyelni a keserű pirulát, amikor úgy éreztem, tényleg le kell nyelnem, és most úgy éreztem. - Árulja el végre, mi a fene készül itt.

- Rendben van... de már megtudott egyet-mást, Clyde. Vagy nem?

- Lehetséges. Nem tudom, hogy hívták az apámat vagy az anyámat vagy azt a lányt, akivel először feküdtem le, mert *maga* nem tudja. Erről van szó?

Bólintott, és mosolygott, ahogy a tanár mosolyog a diákjára, ha az hirtelen kapcsol, s megadja a logikus, helyes választ, amire ő már egyáltalán nem számított. Ám a szeméből még mindig ez a borzalmas rokonszenv áradt felém.

- És amikor a ketyeréjével leírta, hogy San Diego, és nekem is rögtön eszembe jutott...

Bólintott, hogy csak folytassam.

- Nemcsak a Fulwider Building a magáé, ugye? - Nyeltem egyet, igyekezve megszabadulni egy jókora gombóctól a torkomban, amely nem akart eltisztulni. - Minden a magáé.

Landry azonban megrázta a fejét. - Nem *minden*. Csak Los Angeles és a környékéből egy kevés. Azazhogy Los Angelesnek *ez* a változata, időnként némi folytonossági hiánnyal vagy éppen hozzáköltött toldással.

- Hülyeség - mondtam, de suttogva.

- Látja azt a képet a falon, az ajtótól balra, Clyde?

Odapillantottam, bár nemigen volt rá szükség: Washingtont ábrázolta, amint átkel a Delaware-en, és ott lógott... szóval ősidők óta.

Landry megint az ölébe vette a Buck Rogers gyorsírógépét, és föléhajolt.

- Ne csinálja! - kiáltottam, és megpróbáltam átnyúlni az asztalon. De nem tudtam. A karomban nem volt semmi erő, és az akaratom is gyöngének bizonyult. Olyan elesettnek, kimerültnek éreztem magam, mintha legalább másfél liter vért vesztettem volna, és még mindig véreznék.

Landry ismét "zongorázott" egy keveset, a billentyűk halkán kattogtak. Aztán felém fordította a masinát, hogy elolvashassam az ablakban megjelenő szavakat. Ezt olvastam: *A Candy birodalmába kivezető ajtótól balra Nagyrabecsült Vezetőnk képe függ a falon... de mindig egy kicsit ferdén. Én így tartom őt szem előtt.*

A képre néztem. George Washington eltűnt, Franklin Roosevelttel fotója foglalta el a helyét. F. D. R. arcán széles mosoly ült, és cigarettaszipkája olyan szögben meredt fel, amit hívei könnyednek, bírálói pedig nyeglének minősítenek. A kép egy kicsit ferdén lógott.

- Ehhez nincs szükségem a "ketyeré"-re, amit egyébként *laptop*nak hívnak - mondta. Egy kis zavar érződött ki a hangjából, mintha megvádoltam volna valamivel. - Elég, ha koncentrálok (ahogy már látta az előbb, amikor a számok eltűntek a mappájáról), de a laptop nagy segítség. Gondolom, azért, mert hozzászoktam, hogy leírjam a dolgaimat. És aztán "megszerkeszsem", vagyis átfésüljem őket. Az átfésülés és az átírás bizonyos tekintetben a legérdekesebb része a munkának, mert ennek során végzi el az ember a végső - általában apró, de gyakran lényeges - változtatásokat, és ekkor tisztul ki, válik élessé a kép.

Megint ránéztem, és amikor megszólaltam, a hangom szinte kongott. - Maga teremtett meg, ugye?

Bólintott, furcsamód restelkedve - legalábbis úgy tűnt -, mintha az, amit tett, valami ocsmányság lett volna.

- Mikor? - Különös, károgó kis nevetés tört fel belőlem. - Egyáltalán, meg lehet ezt mondani?

- Nem tudom, hogy meg lehet-e vagy sem - felelte Landry -, és azt hiszem, minden írótól ezt hallaná. Nem egy csapásra történt - ebben mindenesetre biztos vagyok. Hosszú folyamat eredménye volt. Maga *A skarlát városban* szerepelt először, de ezt még régen, 1977-ben írtam, és azóta sokat változott.

1977 - gondoltam. Egy Buck Rogers-év, az biztos. Nem akartam elhinni, hogy mindezt átélem, azt akartam hinni, hogy csak álom az egész. Ebben sajátságos

módon a kölnije illata akadályozott meg - az az ismerős illat, amit soha életemben nem éreztem. Hogy is érezhettem volna? Aramis volt, számomra éppoly ismeretlen márka, mint a Toshiba.

Landry azonban folytatta.

- Sokkal bonyolultabb és érdekesebb lett. Mert kezdetben meglehetősen egysíkú volt. - Megköszöri a torkát, és néhány másodpercig mosolyogva nézett le a kezére.

- Mindjárt könnyekre fakadok.

A hangomból kicsapó indulattól megrándult az arca, de azért rávette magát, hogy megint felnézzen. - Az utolsó könyve, a *Mint egy bukott angyal* volt. 1990-ben fogtam hozzá, de csak 1993-ben értem a végére. Ugyanis akadt néhány problémám közben. Más lett az életem... érdekes. - Idézőjelben mondta ezt a szót, nyersen, keserűen. - Az efféle érdekes időszakokban az írók nemigen szoktak remekelni. Ezt elhiheti nekem.

Rásandítottam: a csavargóhoz illő ruhadarabjai is ligtek-lógtak rajta, úgyhogy ebben lehetett valami. - Talán ezért fogott annyira mellé most legutóbb - mondtam. - Az a lottóügy meg a negyvenezer dollár tiszta képtelenség volt: a határtól délre pezóban fizetnek.

- Azt én tudtam - mondta szelíden. - Nem állítom, hogy sose szúrok el semmit - ebben a világban vagy *e világ számára* lehetek valamiféle istenség, de a magaméban ember vagyok és nem több -, viszont ha *valóban* elszúrok valamit, azt maga és a regények többi szereplői nem tudják meg, Clyde, mert a hibáim és a folytonossági hiányaim részei az igazságuknak. Nem, Peoria hazudott. Én tudtam, és azt akartam, hogy maga is tudja meg.

- Miért?

Vállat vont, s úgy látszott, megint zavarban van, és talán restelli is magát. - Gondolom, azért, hogy egy kicsit előkészítsem magát a jövetelemre. Ez volt az egésznek a célja, kezdve Demmickékkal. Nem akartam a kelleténél jobban megijeszteni magát.

Minden valamirevaló magánnyomozó elég jól meg tudja ítélni, mikor hazudik az ügyfél székében ülő valaki, és mikor mond igazat; az olyan tehetség viszont már ritka, aki arra is rájön, hogy az ügyfél, bár igazat mond, elhallgat egyet-mást, és kétkem, hogy még az a néhány zseni is, aki akad köztünk, *mindig* képes erre. Talán én is csak azért voltam most képes rá, mert az agyam ugyanazon a hullámhosszon dolgozott, mint a Landryé, de mindenesetre sikerült. Pedig nem mondott el nekem mindent. A kérdés az volt, szóvá tegyem-e ezt.

Egy hirtelen támadt, szörnyű sejtelem visszatartott: úgy gomolygott elő a semmiből, ahogy a szellem szivárog elő a falból egy kísértetek lakta házban. Demmickékkal volt kapcsolatos. Azért nem hallottam egy mukkot sem odaátról az éjjel, mert halottak nem szoktak házastársi civódásokba bonyolódni: ez ama aranyszabályok közé tartozik (mint például az, hogy a szar legurul a lejtőn), amelyekben megbízhat az ember, mert érvényesek. Akár esik, akár fúj. Jóformán a megismerkedésünk óta éreztem, hogy George heves, erőszakos természet, udvariassága csak külső máz, és hogy Gloria Demmick csinos pofija és butácska viselkedése mögött talán egy éles karmú bestia leselkedik a homályban. Egy kicsit túl tökéletes Cole Porter-figurák voltak ahhoz, hogy valóságosak legyenek, ha érted, mire gondolok, cimbora. És most valahogy biztosra vettem, hogy George végül is elkapta és megölte a feleségét... valószínűleg azzal a lármás walesi corgijukkal együtt. Gloria talán ott ül a falnak támasztva a fürdőszoba egyik sarkában, a zuhany és a vécékagyló között, arca fekete, szeme kidülled és olyan, mint két megfakult öreg játék golyó, nyelve kitüremkedik megkékült ajkai közül. A dög pedig mellette fekszik, feje asszonya ölében, nyakára egy kabátakasztó drótja hurkolva, fülsértő csaholása örökre beléfojtva. És George? Holtan hever az ágyon, s mellette az éjjeliszekrényen Gloria veronálos fiolája áll - üresen. Vége a partyknak, vége a szving ürügyén való rángatózásnak Al Arifnál, vége a Palm Desert-i vagy Beverly Glen-i gazdagok és szépek habkönnyű gyilkossági ügyeinek. Testük lassan kihűl, már vonzza a legyeket, s egyre sápadtabb lesz az úszómedencék partján magukra szedett divatos barnaság alatt.

George és Gloria Demmick, aki meghalt ennek az embernek a masinájában. Aki meghalt ennek az embernek a *fejében*.

- Ha az volt a szándéka, hogy ne ijesszen meg, pocsék munkát végzett - mondtam, de rögtön feltettem magamnak a kérdést, vajon egyáltalán végezhetett-e jó munkát. Mert hogy lehet előkészíteni valakit arra, hogy találkozzék Istennel? Fogadni mernék, még Mózesnek is melege lett egy kicsit, amikor látta, hogy az a bizonyos csipkebokor égni kezd, én viszont csak egy kopó vagyok, aki negyvenet kap egy napra, plusz a költségeket.

- A *Mint egy bukott angyal* a Mavis Weld-história volt. A Mavis Weld név egy másik regényből származik, aminek a címe *A kicsi nővér*. Az írója pedig Raymond Chandler.
- Valamiféle zavart bizonytalansággal nézett rám, amibe szemernyi büntudat is vegyült. - Ez úgynevezett *hommage*, a tisztelet kifejezése.

- Csuda klassz, ami magát illeti - mondtam -, de én ennek a pasasnak hírét se hallottam.

- Persze hogy nem. A maga világában - ami természetesen az *én* Los Angelesem - Chandler sohase létezett. Ennek ellenére különböző neveket kiemeltem a könyveiből,

és áttelepítettem az enyémbé. Chandler detektívjének, Philip Marlowe-nak a Fulwider Buildingben volt az irodája. És aztán Vernon Klein... Peoria Smith... és persze Clyde Umney. Így hívták az ügyvédet a *Playback*-ben.

- És maga mindezt *hommage*-nak nevezi?

- Úgy bizony.

- Hát lehet, hogy magának az, de szerintem inkább egy flancos idegen szó a jó öreg és sokkal egyszerűbb *utánzás* helyett. - De azért mókásnak éreztem, hogy a nevem olyan valakitől való, akiről sose hallottam, és aki egy olyan világban élt, amelyről még csak nem is álmodtam.

Landryben volt annyi tisztesség, hogy elvörösödjön, de nem sütötte le a szemét.

- Rendben van; talán tényleg lopkodtam egy kicsit. Az biztos, hogy átvettem Chandler stílusát, de ebben korántsem én voltam az első; Ross Maconald ugyanezt tette az ötvenes-hatvanas években, Robert Parker a hetvenes-nyolcvanas években, és a kritikusok nem győzték magasztalni érte mind a kettőt. Mellesleg Chandler is tanult Hammett-től és Hemingwaytól, nem beszélve az olyan ponyvairókról, mint...

Felemeltem a kezemet. - Hagyjuk a tollforgatókat, és térjünk rá a lényegre. Kész örülség ez az egész, de... - tekintetem Rooseveltté képezte siklott, onnan a kísértetiesen üres mappára fordult, majd visszatért a velem szemben ülő megviselt arcra - ...de fogjuk rá, hogy elhiszem. Mit csinál maga itt, Mr. Landry? Miért jött?

Ezt persze már tudtam. A nyomozás a mesterségem, ám a választ ezúttal a szívem adta meg, nem a fejem.

- *Magáért* jöttem.

- Értem?

- Sajnos igen. Attól tartok, mostantól fogva másképp kell felfognia az életét, Clyde. Tekintse... hm... mondjuk, egy pár cipőnek. Maga kilép belőle, én meg belelépek. És miután megkötöttem a fűzőjét, elmegyek.

No persze. Persze hogy elmegy. És hirtelen rájöttem, hogy mit kell tennem... hogy mi az *egyetlen* dolog, amit tehetek.

Meg kell szabadulnom tőle.

Ragyogó mosolyt parancsoltam az arcomra. Olyan meséljen-még-valamit mosolyt.

Én magam alá húztam a lábamat, hogy a kellő pillanatban az íróasztalon át rávessem magam. Kettőnk közül csak az egyik mehet ki innen, ennyi világos volt. És ez én akartam lenni.

- Ó, igazán? - mondtam. - Milyen lenyűgöző. És velem mi történik, Sammy? Mi történik a cipőjétől megfosztott magánkopóval? Mi történik, Clyde...

Umney-vel - mondatom utolsó szava lett volna az utolsó szó, amit ez az alattomosan belopakodó, mindent megkaparintani akaró tolvaj életében hall. Ahogy elhagyta a számát, ugrani akartam. A baj csak az volt, hogy a telepátia a jelek szerint mindkét irányban működött. Láttam Landry szemében, hogy felfigyel, veszélyt sejt, aztán behunyta a szemét, összepréselte az ajkát: koncentrált. Nem bajlódott a Buck Rogers-masínával; gondolom, tudta, erre most nincs idő.

- "Amit megtudtam tőle, úgy hatott rám, mint valami gyengéséget előidéző szer" - mondta halk, de szuggesztív hangon, s inkább mint aki előad, nem egyszerűen csak beszél. - "Izmaimból elillant minden erő, lábam akár egy-egy csomó *al dente* spagetti, és nem voltam képes semmi másra, mint hogy hátradőljek a székekben, és nézzem."

Hátradőltem a székekben, lábam elernyedtt alattam, és csak néztem rá, egyéb nem telt tőlem.

- Nem valami fényes - mondta mentegetődzve -, de sose tudtam gyorsan megfogalmazni a mondandómat, ez nem volt erős oldalam.

- Gazember - acsarogtam alig hallhatóan. - Rohadt fráter.

- Igen - hagyta rá. - Azt hiszem, az vagyok.

- Miért csinálja ezt? Miért lopja el az életemet?

Landry szeme szikrát hányt a dühtől. - Az életét? A *maga* életét? Tudja azt maga, Clyde, mi az igazság, csak nem akarja elfogadni. Ez egyáltalán nem a maga élete. Magát én teremtettem meg, 1977 januárjának egyik esős napja óta létezik. Nekem köszönheti az életét, és ha úgy tetszik, elveszem.

- Mily nemes lélek - mondtam gúnyos mosollyal -, de ha Isten most rögvest leszállna ide, és elkezdené szétcincálni a *maga* életét, mint egy rosszul összevarrt nyakkendő, mindjárt könnyebben megértené az én álláspontomat.

- Jó, jó - mondta. - Azt hiszem, ebben igaza van. De minek ez a vita? Aki a saját énjével vitatkozik, olyan, mint aki egyedül sakkozik; a tisztességes játszmának mindig patt a vége. Maradjunk annyiban, hogy azért csinálom, mert csinálhatom.

Hirtelen egy kicsit nyugodtabb lettem. Voltam már ilyen helyzetben. Ha készületlenül érik az embert, szóra kell bírni őket, és beszéltetni, beszéltetni. Ez bevált Mavis Weld esetében, úgyhogy be fog válni itt is. Ilyeneket mondtak: *Na igen, azt hiszem, nem lesz túl kellemetlen magának, ha most megtudja, hogy... vagy Ugyan mit árthat már?*

Mavis változata kimondottan elegáns volt: *Azt akarom, hogy tudja, Umney - azt akarom, hogy levigye magával az igazságot a pokolba. És kávézás közben elmondhatja az ördögnek is.* Cseppet se volt fontos, hogy mit mondtak: amíg beszéltek, nem lóttek.

Beszéltetni kellett őket, ez volt a fő. Beszéltetni és reménykedni, hogy a lovasság majd csak felbukkan valahol.

- A kérdés az, hogy mi a célja ezzel - mondtam. - Mert általában nem így mennek a dolgok, nem igaz? Úgy értem, a magafajta íróemberek általában beérik azzal, hogy beváltják a csekkjeiket, ha megjönnek, és teszik a dolgukat, nemdebár?

- Maga megpróbál beszéltetni engem, Clyde. Vagy tévedek?

Ez úgy ért, mintha csak úgy ukmukfukk hasba vágta volna, de folytatnom kellett a játszmát az utolsó kártyáig, más választásom nem volt. Elvigyorodtam, és megrántottam a vállamat. - Lehet, hogy igen. Lehet, hogy nem. De akár így, akár úgy, tényleg szeretném megtudni. - És ez igazán nem volt hazugság.

Mintha még tétovázott volna egy-két másodpercig, aztán lehajolt, és megint klimpírozott egy kicsit a fura műanyag ketyeréjén (lábamban, beleimben és mellemben görcsöket éreztem, ahogy ujjai a billentyűket érintették), majd ismét felegyenesedett.

- Azt hiszem, nem fogja túl kellemetlenül érinteni, ha megtudja - mondta végül. - És különben is, mit árthat ez most már?

- Az égvilágon semmit.

- Maga okos fiú, Clyde - mondta -, és tökéletesen igaza van: az írók ritkán merülnek bele teljesen abba a világba, amit megalkottak, és amelyik mégis megteszi, szerintem végül már csakis a fejében teheti, miközben a teste valamelyik ideggyógyintézetben senyved. A legtöbben közülünk beérik azzal, hogy képzeletük birodalmában turistáskodnak. Kétségkívül ez volt az én esetem is. Nem írok gyorsan - a gondolataim formába öntését mindig kínzenvedésnek éreztem, ezt alighanem már mondtam magának -, de azért tíz év alatt összehoztam tíz Clyde Umney-kötetet, és mindegyik sikeresebb lett, mint az előző. 1983-ban otthagytam az állásomat - egy

nagy biztosítótársaság területi igazgatója voltam -, és egészen az írásnak szenteltem magam. Volt feleségem, akit szerettem, kisfiam, aki minden reggel kilódította a napot az ágyából azzal a kicsi lábával, és minden este visszafektette - legalábbis én így láttam -, és szentül hittem, hogy az élet jobb már nem is lehet.

Fészkelődött, másképp helyezkedett el az ügyfélszék kárpitozott öblében, s amikor felemelte a kezét, láttam, hogy Ardis McGill cigarettájának a nyoma is eltűnt a szintén kárpitozott karfáról. Felnevetett - keserűen, hidegen.

- Igazam is volt - folytatta. - Jobb nem lehetett, de *rosszabb* igen, valóságos pokol. Mert az lett. Körülbelül három hónappal azután, hogy dolgozni kezdtem a *Mint egy bukott angyal*-on, Danny - a kisrácunk - leesett egy hintáról a parkban, és betörte a fejét. Kis híján hazavágta magát, ahogy maga mondaná.

Kurta mosoly suhant át az arcán, pontosan olyan hideg és keserű, mint az iménti nevetés. A bánat gyorsaságával tűnt fel és el.

- Erősen vérzett (maga épp elég fejsebet látott életében, tudja, hogy milyenek), és halálra rémítette Lindát, de az orvosok értették a dolgukat, és kiderült, hogy a gyerek csak agyrázkódást kapott; rendbe hozták, és adtak neki, pótlásképpen, fél liter vért. Talán nem kellett volna - ezen emésztődnöm azóta is -, de adtak neki. Az igazi probléma ugyanis nem a fejsebe volt, tudja, hanem az a fél liter vér. Meg volt fertőzve AIDS-szel.

- Az megint micsoda?

- Olyasmi, amit maga nem ismerhet, és adjon hálát érte az Istennek. A maga idejében ez még nem létezik, Clyde. Csak a hetvenes évek közepén fog majd felbukanni. Mint az Aramis kölni.

- És miben nyilvánul meg?

- Felőrli az ember immunrendszerét, úgyhogy végül összeomlik az egész, mint egy csodálatos felépített kártyavár. És akkor az a sok kórság, aminek a csírái ott kószálnak mindenfelé, a ráktól a bárányhimlőig, tanyát ver és tort ül benne - halotti tort.

- Jóságos ég!

Mosolya úgy tűnt fel és el, mint valami görcs. - Ahogy mondja. Az AIDS olyan betegség, amely főképp szexuális úton terjed, de időnként a vérkészletekbe is beleférkőzik. Azt hiszem, elmondhatjuk, hogy az én srácom a *la loteria* egy nagyon szerencsétlen változatában ütötte meg a főnyereményt.

- Igazán sajnálom - mondtam, és noha szörnyen be voltam gyulladva ettől a fáradt arcú, sovány pasastól, így is gondoltam. Elveszteni egy srácot, s hozzá ilyen úton-módon... mi lehet ennél rosszabb? Valószínűleg van azért valami, igen - mindig akad valami -, de le kéne ülni, és töprengeni rajta, nem igaz?

- Köszönöm - mondta. - Köszönöm, Clyde. De nála legalább gyors volt a folyamat. Májusban esett le a hintáról. Az első vörös foltok - a Kaposi-féle szarkóma - a születésnapja táján jelentek meg szeptemberben. 1991. március 18-án halt meg. És ha talán nem is szenvedett annyit, mint némelyik AIDS-es, azért ő is szenvedett. Ó igen, szenvedett.

A Kaposi-féle szarkómáról sem hallottam még soha, de úgy döntöttem, hogy nem óhajtom megkérdezni. Jóval többet tudtam meg már, mint amennyit óhajtottam.

- Talán megérti, miért haladtam egy kicsit lassabban a maga könyvével - mondta. - Meg tudja érteni, Clyde?

Bólintottam.

- Pedig hajtottam magam. Főképp mert szerintem a figyelemelterelés, a tegyük-úgy-mintha nagy gyógyító. Talán *kell*, hogy higgyek ebben. Próbáltam az életemet is helyrehozni és folytatni, de sehogy se ment - úgy tűnt, hogy a *Mint egy bukott angyal* különös könyv, balszerencsét hoz rám, Jóbbá változtat. Danny halála után a feleségem mély depresszióba süllyedt, és engem ez annyira lefoglalt, hogy alig vettem észre a lábszáromon, gyomromon és mellemen kiütöző piros foltokat. Meg a viszketést. Tudtam, hogy ez nem AIDS, és eleinte más nem érdekelt. De ahogy múlt az idő, és a helyzet rosszabbodott... volt már magának övsömörje, Clyde?

De mielőtt felelhettem volna, elnevette magát, és a homlokára ütött, mint aki azt mondja: milyen hülye vagyok!

- Persze hogy nem volt... magának sose volt más baja, mint egy kis másnaposság. Nos, hekus barátom, az övsömör egy fura nevű szörnyű, krónikus betegség. Az én Los Angeles-változatom egy egész jó gyógyszerrel szolgál, amely segít elviselni a tüneteket, de ez se használt sokat: 1991 végén már iszonyatos gyötrelmeket kellett elviselnem. Egyrészt azért, mert a Dannyvel történtek miatti általános depresszió alól én se tudtam kivonni magam, persze, de főképp mert a fájdalom és a viszketés szinte kibírhatalanná fokozódott. Egész érdekes könyvcímet lehetne kiötölni egy kínlódó íróval kapcsolatban, nem gondolja? *A gyötrelmem és a viszketés* vagy *Thomas Hardy a pubertással szemben*. - Érdes, már-már eszelős kis nevetést hallatott.

- Teljesen egyetérték magával, Sam.

- Maga volt a pokol, higgye el nekem. Most persze könnyű derülni rajta, de annak az évnek a hálaadó ünnepe táján egyáltalán nem volt tréfadolog - legfeljebb három órát aludtam egy éjjel, és voltak napok, amikor úgy éreztem, hogy a bőröm le akar mászni a testemről, és el akar szakadni, mint a vedlő kígyóé. És azt hiszem, ezért nem vettem észre, milyen mélyre jutott már Linda.

Nem tudtam, nem *tudhattam*... mégis tudtam. - Megölte magát.

Bólintott. - 1992 márciusában, Daniel halálának az évfordulóján. Több mint két évvel ezelőtt.

Egyetlen könnycsepp gördült le ráncos, koránál jóval idősebbnek látszó arcán, s arra gondoltam, hogy rohamtempóban - egyetlen pokoli rohamban - öregedett meg. Lesújtó felfedezés volt, hogy egy ilyen isten háta mögötti isten teremtménye vagyok, de sok mindent megmagyarázott. Főképp a hibáimat és a fogyatékoságaimat.

- No, de ebből elég - mondta Landry haragtól és könnyektől elfulladó hangon. - Lássuk a medvét, ahogy a maga korában mondták. Ami az én koromban így hangzik: térjünk a tárgyra, de a kettő egy és ugyanaz. A könyv vége felé jártam. Egyik nap holtan találtam Lindát az ágyban - ahogy néhány óra múlva Gloria Demmicket találja majd a rendőrség -, de ekkor már százkilencven oldal kész volt a kéziratból. Annál a résznél tartottam, ahol maga kihalássza Mavis bátyját a Tahoe-tóból. Három nappal később, a temetésről hazajövet bekapcsoltam a szövegszerkesztőt, és elkezdtem a százkilencvenegyediket. Maga megbotránkozik ezen?

- Nem - mondtam. Arra gondoltam, meg kéne kérdeznem, mi az a szövegszerkesztő, de aztán beláttam, hogy fölösleges. Az a micsoda ott az ölében egész biztos szövegszerkesztő. Annak kell lennie.

- Akkor maga a törpe kisebbséghez tartozik - mondta Landry. - Az a néhány barátom, aki még megmaradt, bizony megbotránkozott, de nagyon. Linda rokonainak az volt a véleménye, hogy annyi érzés van bennem, mint egy varacskos disznóban. Nekem pedig nem volt hozzá erőm, hogy megmagyarázzam: mentem, ami menthető - magamat. Le vannak tojva, gondoltam, Peoria stílusában. Úgy kapaszkodtam a könyvembe, mint fuldokló a mentőövbe. *Magába* kapaszkodtam, Clyde. Az övsömöröm még kínozott, és ez lassította a munkát - bizonyos mértékig visszatartott, különben hamarabb lettem volna itt -, de nem állított meg. Mire befejeztem a könyvet, egy kicsit jobban is lettem, legalábbis fizikailag. De *miután* befejeztem, rám szakadt a *saját* depresszióm - mert gondolom, annak kell neveznem. Valamiféle kábulatban olvastam végig az átfésült, átdolgozott kéziratot. Olyan szomorúság fogott el... olyan *vesztés*-érzet... - Egyenesen a szemembe nézett, és

megkérdezte: - Maga szerint van ennek értelme, Clyde?

- Van - feleltem. És volt is. Egy örült logika keretei között.

- Rengeteg tablettá maradt a házban - folytatta Landry. - Mi ketten Lindával sok tekintetben hasonlítottunk Demmickékhez, Clyde: komolyan hittünk benne, hogy a kémiai szerek hozzásegítenek a jobb élethez, és én jó párszor nagyon közel jártam hozzá, hogy magamba tömjek néhány marék pirulát. De ez a gondolat sohasem úgy jelentkezett, hogy egyszerűen végzek magammal, hanem hogy Linda és Danny után megyek. Hogy igyekszem találkozni velük, amíg nem késő.

Bólintottam. Ez nekem is megfordult a fejemben Ardis McGill-lel kapcsolatban, amikor három nappal azután, hogy a Blondie-ban azt mondtuk egymásnak: *agyő*, ráakadtam abban a füledt kis manzárdszobában, egy kis kék lyukkal a homloka közepén. Csakhogy őt Sam Landry ölte meg, ő követte el ezt a gyilkosságot valamiféle agy irányította golyóval. Naná, hogy ő. Az én világomban Sam Landry, ez a csavargónadrágos, fáradtnak látszó pacák tett mindent, tehetett mindenről. Örültség, gondoltam, és az is volt... de egyre kevésbé volt az.

Úgy találtam, annyi erőm még van, hogy megforduljak a székekkel és kinézzek az ablakomon. Amit láttam, egyáltalán nem lepett meg: a Sunset Boulevard és egész környéke megdermedt. A kocsik, a buszok, a gyalogosok mind mozdulatlanul álltak az úttesten, a járdákon. Olyan volt a külvilág, akár egy Kodak-fotó, és miért is ne? Megteremtőjének kisebb gondja is nagyobb volt, mint hogy életben, mozgásban tartsa, legalábbis egyelőre: még mindig a saját fájdalma és bánata örvényében hanyódot. A mindenségit, én akár szerencsésnek is képzelhettem magam, hogy eddig nem ment ki belőlem a szusz.

- Szóval mi történt? - kérdeztem. - Hogy került ide, Sam? Szólíthatom így? Nem haragszik érte?

- Nem, nem haragszom. De nem tudok kielégítően felelni magának, mert én se tudom pontosan. Csak abban vagyok biztos, hogy valahányszor eszembe jutottak a tabletták, maga is eszembe jutott. Ezt gondoltam: "Clyde Umney sose vetemedne erre, és mindenkit elítélne érte. Azt mondaná, csak a gyávák választják ezt a megoldást."

Ezt megfontoltam, nagyjából egyetértettem vele, és bólintottam. Azokkal, akik valamilyen szörnyű betegséggel kénytelenek szembenézni - olyannal, mint Vernon rákja vagy az a hajmeresztő rémség, amely ennek a pasasnak a fiát elvitte -, talán kivételt tennék, de hogy valaki azért akarjon átszenderülni a másvilágra, mert depressziós... Anyámasszony katonája az ilyen.

- Aztán ezt gondoltam: "De ez Clyde Umney, és Clyde csak csinálmány... a képzeleted szülötte." Ez az érv azonban nem áll meg. Csak szűkagyú emberek - főleg politikusok és jogászok - veszik semmibe a képzeletet, és gondolkodnak úgy, hogy kizárólag az a valóságos, amit elszívhatnak, vagy megsimogathatnak, vagy megtapogathatnak, vagy megketyyinthetnek. Azért gondolkodnak így, mert hiányzik belőlük a képzelet, és sejtelmük sincs a hatalmáról. Nekem más a véleményem. Az áldóját, kell is, hogy más legyen - vagy tíz év óta a képzeletem jóvoltából tudtam megvenni az élelmemet és kifizetni a jelzalogkölcönömet.

De azzal is tisztában voltam már, hogy képtelen lennék tovább élni abban, amit "a valóságos világ"-nak szoktam nevezni, és amin, gondolom, valamennyien "az egyetlen világ"-ot értjük. És lassacskán ráébredtem, hogy csupán egyetlen hely maradt, ahová még elmehetek, s ahol úgy érezhetem, hogy szívesen látnak, és egyetlen személy, aki lehetek, ha odajutok. A hely ez itt: Los Angeles az ezerkilencszázharminc-valahányadik évben. És a személy maga.

Megint halk zümmögést hallottam a szerkentyűje belsejéből, de nem fordultam meg.

Egyrészt azért, mert félttem megfordulni.

Másrészt azért, mert már nem tudtam, képes vagyok-e rá.

VI. UMNEY UTOLSÓ ESETE

Lent a járdán, hat emelettel alattunk, egy férfi úgy dermedt meg, hogy a feje félig el volt fordítva: azt a nőt nézte, aki a belvárosba tartó nyolc-ötvenes buszra lépett fel a sarkon. Egy pillanatra felvillantotta hosszú, szép lábát, erre tapadt rá a pasas szeme. Valamivel távolabb egy fiú feltartotta viharvert, öreg baseballkesztyűjét, hogy elkapja a labdát, amely pont a feje fölött dermedt meg. És vagy kétméternyire az úttest felett lebegve, akár egy szellem, akit egy harmadrangú hindu pandit idézett meg valami karneváli szeánszon, egy újság fehérlett, Peoria Smith felborított asztalának egyik szökevénye. Alig akartam elhinni, de még a két fotót is láttam innen fentről: a Hitlerét a hajtás fölött, és az éjjel elhalálozott kubai hangásztét alatta. Landry hangja mintha nagyon messziről jött volna.

- Először azt hittem, ez annyit jelent, hogy életem hátralevő részét egy diliházban kell töltenem, azzal a "kényszerképzet"-tel, hogy én - maga vagyok, de ez se lett volna baj, hiszen csak a *fizikai* valóm lett volna bezárva a bolondok közé, érte, ugye? Aztán kezdtem rájönni, hogy esetleg sokkal nagyobb lehetőségeim vannak... hogy

talán valamiképp tényleg... hm... egészen beilleszkedhettek. És tudja, mi volt az egésznek a kulcsa?

- Igen - feleltem, de nem néztem hátra. Megint hallottam a zümmögést, mert a szerkentyűjében valami forogni kezdett, s a levegőben megdermedt újság hirtelen lecsapódott a dermedt Boulevard-ra. A következő másodpercben egy öreg DeSoto döcögött át a Sunset és a Fernando kereszteződésén. Elütötte a baseballkesztyűs fiút, majd ő is meg a DeSoto szedán is eltűnt. A labda viszont nem. Az az úttestre pottyant, a csatorna felé gurult, de félúton ismét megállt, megdermedt.

- Tudja? - Landry hangja meglepetést árult el.

- Igen. A kulcs Peoria volt.

- Így van. - Elnevette magát, aztán megköszörülte a torkát - ezt is, azt is idegesen. - Mindig elfelejtem, hogy maga meg én egyek vagyunk.

Ezt a luxust én nem engedhettem meg magamnak.

- Egy új könyvvel vesződtem, és nem jutottam vele semmire. Vasárnapig hat különböző módon próbáltam megcsinálni az első fejezetet, és akkor egy érdekes dolgot fedeztem fel: Peoria Smith nem kedvelte magát.

Megperdültem a székemmel. - Nofene!

- Tudtam, hogy nem akarja majd elhinni, de ez az igazság, és én már régóta sejtettem. Nem akarom újfent felvonultatni a tollforgató kollégáimat, Clyde, de elárulok magának valamit a szakmáról: első személyben elmondott történeteket írni sajátos, öntörvényű vállalkozás. Ugyanis minden, amit az író tud, mintha a história főszereplőjétől származna, mintha egy sor levelet vagy táviratot kapna egy távoli harctérről. Nagyon ritka dolog, hogy egy írónak titka legyen, de ebben az esetben nekem volt. Úgy tűnt, a maga kis Sunset Boulevard-körzete valóságos édenkert...

- Sose hallottam, hogy valaki annak nevezte volna - jegyeztem meg.

- ...és kígyó is van benne, akit én látok, de maga nem. Egy Peoria Smith nevű kígyó.

Odakint az a megdermedt világ, amit Landry az én édenkertemnek mondott, tovább sötétedett, bár egyetlen felhőt sem láttam az égen. A Vörös Ajtó, egy mulató, amelynek állítólag Lucky Luciano volt a tulajdonosa, eltűnt. Néhány pillanatig csak egy hézag maradt a helyén, majd betöltötte egy új épület: egy Petit Déjeuner nevű étterem, ablakában rengeteg páfránnyal. Végigpillantottam az úton, és más változásokat is láttam: új épületek kerültek a régiék helyére, néma, kísérteties

gyorsasággal. Ami annyit jelentett, hogy fogytán az időm - ezt jól tudtam. És sajnos, mást is tudtam: a maradék időgombolyagban sem lesz olyan "alkalmas szál", amit megragadhatok. Ha Isten besétál az irodádba, pajtás, és közli, hogy a te életed jobban tetszik neki a magáénál, ugyan mi a fenét tehetsz?

- Sorra eldobtam annak a regénynek a különböző vázlatait, amiben a feleségem halála után két hónappal belefogtam - mondta Landry. - Mégpedig könnyű szívvel: nyamvadt, szárnalmas dolgok voltak. És belefogtam egy újba. A címe... tudja, mi lesz a címe, Clyde?

- Hogyne tudnám - mondtam, és visszafordultam a székekkel. Minden erőmet össze kellett szednem hozzá, de az, amit az "indítékom"-nak nevezett volna, természetszerű és érthető volt. A Sunset Strip nem éppen a Champs-Élysées vagy a Hyde Park, de az én világom. Nem óhajtottam végignézni, hogyan rombolja le és építi újjá a *saját* szája íze szerint. - Gondolom, ez lesz a címe: *Umney utolsó esete*.

Némi meglepetés jelent meg az arcán. - Jól gondolja.

Legyintettem. Ez is erőfeszítésembe került, de ment. - Nem egészen érdemtelenül lettem 1934-ben és '35-ben Az Év Hekusa, nemdebar.

Landry elmosolyodott. - Igen. Mindig kedveltem ezt a mondatot.

Hirtelen meggyűlöltem - halálosan meggyűlöltem. Ha lett volna hozzá erőm, hogy átvessem magam az íróasztalon, elkapjam a gigáját, és kiszorítsam belőle a lelket, megtettem volna. Ezt ő is észrevette. A mosoly eltűnt.

- Felejtse el, Clyde... nincs semmi esélye.

- Miért nem megy már a csudába? - mordultam rá. - Miért nem szedi a sátorfáját, és hagyja békén a magamfajta igavonó barmot?

- Mert nem tehetem. Akkor se tehetném, ha akarnám... és nem akarom. - Rám szegezte tekintetét, amely most egész különös volt: egyszerre kérelt és fenyegetett. - Próbálja meg az én szemszögemből nézni a dolgot, Clyde...

- Van más választásom? Volt valaha is?

Erre nem válaszolt. - Ez egy olyan világ, ahol nem leszek öregebb - mondta -, ahol az órák másfél évvel a második világháború előtt megálltak, ahol az újságok mindig három centbe kerülnek, ahol annyi tojást és marhahúst ehetek, amennyi jólesik, és nem kell a koleszterinszintem miatt aggódnom.

- A leghalványabb sejtelmem sincs, miről beszél.

Landry arca komoly lett, előrehajolt. - Persze hogy nincs! Pontosan erről van szó, Clyde! Ez egy olyan világ, ahol *végre* az lehetek, amiről kisrác koromban ábrándoztam: magándetektív. Gyors kocsikon száguldozhatok, nagy zajt csapva akár éjjel kettőkor is, pisztolypárbajt vívhatok a gengszterekkel (jól tudva, hogy én kinyírhatom őket, de ők engem nem), és nyolc órával később egy szép dizó mellett ébredhetek fel, hallgatva a madarak csicsergését a fákon, és élvezve a hálósobám ablakán beáradó napfényt. A ragyogó, szívderítő kaliforniai napfényt.

- A hálósobám ablaka nyugatra néz - jegyeztem meg.

- Már nem - mondta Landry nyugodtan, s éreztem, hogy kezem ökölbe - erőtlen ökölbe - szorul a székem karfáján. - Látja, milyen csodálatos ez? Milyen tökéletes? Ebben a világban az emberek nem őrülnek félig bele a viszketésbe, amit egy övsömör nevű ostoba, megalázó nyavalya okoz. Ebben a világban az emberek nem ősülnek meg, a kopaszodásról nem is beszélve.

Merőn nézett rám, és a tekintetéből kiolvastam, hogy számomra nincs remény. Nincs semmi, de semmi remény.

- Ebben a világban senkinek a szeretett fia nem hal meg AIDS-ben, és senkinek a szeretett felesége nem vesz be két marék altatót. Egyébként is, itt mindig *maga* volt a kívülálló, nem én, akárhogy *éreztem* is ezzel kapcsolatban. Ez az *én* világom, az én képzeletemben született, az én energiám és becsvágyam tartotta fent. Egy időre kölcsönadtam magának, ennyi az egész... és most visszaveszem.

- Befejezésül még legalább azt mondja el, hogy jutott be ide... Megteszi? Tényleg kíváncsi lennék rá.

- Nem volt nehéz. Leromboltam, megsemmisítettem az egészet, kezdve Demmickékkal, akik mindig is csak gyöngé utánzatok voltak, Nick és Nora Charles halvány másai, hogy aztán újjáteremtsem a saját képemre és hasonlatosságomra. Eltávolítottam az összes kedvelt mellékfigurát, és most kicserélem az összes jól ismert épületet. Más szóval, szálanként húzom ki maga alól a szőnyeget, és erre nem vagyok büszke, de arra a szívósságra és akaraterőre *igen*, amit ez igényel.

- És mi történt magával ott a saját világában? - Tovább beszéltem, de már csak megszokásból, ahogy egy öreg tejesló is visszabaktat az istállójába egy havas reggelen.

Vállat vont. - Talán meghaltam. Vagy talán tényleg otthagytam a testi valómat, a porhüvelyemet: katatóniásan ücsörög valamilyik elmegyógyintézetben. Ámbár sem

az előbbiben, sem az utóbbiban nem hiszek igazán - mind a kettőt túlon túl valóságosnak érzem. Nem, azt hiszem, *mindenestül* átjöttem, Clyde. Azt hiszem, otthon most kutatnak egy író után, aki *felszívódott*... és sejtelmük sincs, hogy az illető már *le is csapódott*, mégpedig a saját szövegszerkesztője memóriájában. És az igazat megvallva, ez valójában nem is érdekel.

- És én? Velem mi lesz?

- Clyde - mondta -, ez sem érdekel.

Megint a ketyeréje fölé hajolt.

- Ne! - reccsentem rá.

Felnézett.

- Én... - Hallottam, hogy a hangom remeg, próbáltam uralkodni rajta, de be kellett látnom, hogy hiába. - Félek, uram. Kérem, ne bántson! Tudom, hogy az ott kint már nem az én világom - sőt a fenébe is, már ez sem itt bent -, de ez az egyetlen világ, amit valamennyire ismerek. Hagyja meg nekem, ami maradt belőle. Kérem.

- Már késő, Clyde. - Megint hallottam azt a könyörtelen sajnálkozást a hangjában. - Hunyja be a szemét. Olyan gyorsan fogom csinálni, ahogy csak tudom.

Rá akartam ugrani - minden idegszálammal akartam. Egy centit se jutottam előbbre. És abból, amit a lecsukódó szememmel láttam, kiderült, hogy nem is lenne értelme. A nap kihunyt, s az irodámban olyan sötét volt, mint éjfélkor egy szeneszsákban.

Inkább éreztem, mint láttam, hogy Landry felém hajlik az íróasztal fölött. Megpróbáltam hátrahúzódn, de rá kellett jönnöm, hogy még erre is képtelen vagyok. Valami száraz és zizegő micsoda ért a kezemhez, mire felsikoltottam.

- Nyugi, nyugi, Clyde - hallottam a hangját a sötétből. De nemcsak az íróasztal túlsópartjáról, hanem mindenhol. *No persze*, gondoltam. *Végtére is én a képzelete szülötte vagyok*. - Ez csak egy csekk.

- Egy... csekk?

- Igen. Ötezer dollárról. Maga eladta nekem az irodáját. A festők majd levakarják a nevét az ajtóról, és rápingálják az enyémet, mielőtt elmennek este. Merengő hangon folytatta: - Samuel D. Landry. Magánnyomozó. Nagyszerűen hangzik, nem igaz?

Rimánkodni próbáltam, de nem tudtam. Most már a hangom is cserbenhagyott.

- Készüljön, Clyde - mondta Landry. - Nem tudom, pontosan mi következik, de most következik. Nem hiszem, hogy fájni fog. - *De ha fáj, valójában az sem érdekel* - ez volt, amit nem tett hozzá.

A sötétben ismét felhangzott az a halk zümmögés. Éreztem, hogy a szék szétolvad alattam, és hogy zuhanni kezdek. Landry hangja együtt zuhant velem: miközben a jövőből hozott mesés gyorsírógépe egyre kopogott és kattogott, ő az *Umney utolsó esete* című regény két utolsó mondatát idézte:

- "Így hát elhagytam a várost, és hogy hol végeztem... hát, kedves uram, azt hiszem, ez egyedül rám tartozik. Vagy magának más a véleménye?"

Valahol lent ragyogó zöld fényt vettem észre. Afelé zuhantam. Egy-két pillanat, és semmi se marad belőlem, futott át az agyamon, de csakis megkönnyebbülést éreztem.

- "VÉGE" - zengte Landry hangja, én pedig belezuhantam a zöld fénybe, amely átjárt, felemésztett, és Clyde Umney nem létezett többé.

Ég áldjon, hekus.

VII. A FÉNY MÁSIK OLDALA

Mindez fél éve történt.

Egy sivár, barátságtalan szoba padlóján tértem magamhoz zúgó fejjel és füllel, nagy nehezen feltérdeltem, megráztam a fejem, hogy kitisztuljon, és felnéztem a zöld ragyogásba, amelyen áthullottam; akár Alice a tükrön. Felfedeztem egy Buck Rogers masinát, amely a bátyja lehetett annak, amit Landry magával hozott az irodámba. Zöld betűs szöveg fénylett rajta - ügyel-bajjal talpra álltam és elolvastam, körmeimet szórakozottan ide-oda húzogatva közben az alkaromon:

Így hát elhagytam a várost, és hogy hol végeztem... hát, kedves uram, azt hiszem, ez egyedül rám tartozik. Vagy magának más a véleménye?

Lejjebb pedig, nagy betűkkel és középen, ez a szó állt:

VÉGE

Újra elolvastam most a gyomromon húzgálva az ujjaimat. Azért csináltam ezt, mert volt valami a bőrömmel, valami, amit fájdalomnak ugyan nem minősíthettem, de kétségkívül *kellemetlen* volt. És ahogy ez tudatosodott bennem, meg kellett állapítanom, hogy ezt a különös dolgot mindenütt érzem: a tarkómon, hátul a combomon, a két lábam közt.

Övsömör, döböntem rá. Megkaptam Landry övsömör-jét. Amit érzek, az viszketés, és azért nem ismertem fel azonnal, mert...

Mert soha semmim sem viszketett, gondoltam, és ekkor minden helyrezökkent. Mégpedig olyan hirtelen és olyan erővel, hogy meginogtam. Odabotorkáltam az egyik falon függő tükörhöz, igyekezve nem vakarni furán bizsergő bőrömet, s jól tudva, hogy arcom megvénhedt változatát fogom látni, amelyen annyi a ránc, mint egy kiszikkadt, régi lavírozott portrén a repedés, s fölötte őszbe csavarodott, fényevesztett bozontot.

És most már azt is tudtam, mi történik, amikor némelyik író valamikképp "átveszi" egyik figurája, teremtménye életét. Megértettem, hogy ez végtére is nem lopás.

Inkább csere.

Csak álltam, és bámultam Landry arcába - amely az *én* arcom volt, csupán tizenöt keserves évvel idősebb -, s figyeltem, hogyan viszket, zszibong a bőröm. Nem azt mondta Landry, hogy javult az állapota? Ha ilyen a javulás, milyen lehetett a rosszabbodás, hogyhogy nem örült bele teljesen?

Landry házában voltam - amely most az én házam -, és a dolgozó melletti fürdőszobában megtaláltam a gyógyszert, amit az övsömöre ellen szedett. Az első adagomat nem egészen egy órával azután vettem be, hogy az íróasztala és a rajta zümmögő gép mellett magamhoz tértem, s mintha az orvossága helyett az életét nyeltem volna le.

Mintha az egész életét nyeltem volna le.

Örömmel jelentem, hogy az övsömör ma már a múlté. Talán ez volt a természetes lefolyása, s egyszerűen *elmúlt*, de azzal hízelgek magamnak, hogy ehhez a jó öreg Clyde Umney-szellem is hozzájárult - Clyde ugyanis egész életében egyetlen napig se volt beteg, és bár úgy látszik, ebben az elgyötört Sam Landry-testben mindig szipogok, vigyen el az ördög, ha ezért zokogok... és ugyan ártott-e valaha is valakinek, hogy egy kicsit igyekezett pozitívan gondolkodni? Azt hiszem, a helyes válasz erre az, hogy "nem, soha senkinek".

Voltak azonban igencsak kellemetlen napok is, az első például nem egészen huszonnégy órával azután, hogy felbukkantam ebben a hihetetlen 1994-es évben. Landry frigójában kerestem valami harapnivalót (előző este egészen kipurcantam a Black Horse sörétől, és úgy éreztem, jót tenne a másnaposságomnak, ha ennék egy-két falatot), amikor hirtelen éles fájdalom hasított a beleimbe. Azt hittem, meghalok. A fájdalom erősödött, és ekkor már *tudtam*, hogy meghalok. Egy-két pillanattal később aztán történt valami, és a kín enyhült.

Sokat használtam életemben ezt a kifejezést: "Szart sem adok." No, ez ettől a reggeltől fogva megváltozott. Megtisztogattam magam, és felvászorogtam az emeletre, jól tudván, mit találok majd Landry hálószobájában: nedves lepedőket az ágyában.

Első hetem Landry világában jóformán azzal telt el, hogy a WC használatát gyakoroltam. Mert az én világomban, ugyebár, e célból soha senki se ment a fürdőszobába. Mint ahogy fogorvoshoz sem járt, s első látogatásom annál, aki Landry Rolodexében fel volt jegyezve, olyan emlék, amit nem óhajtok felidézni, s még kevésbé taglalni.

De néha akadt egy rózsa is ebben a tövisbozótban.

Először is kiderült, hogy nem kell munkalehetőségekre vadásznom Landry szédítő, lökhajtásos világában: könyvei a jelek szerint továbbra is nagyon jól fogynak, és a postán érkező csekkeket minden nehézség nélkül be tudom váltani. Az aláírásom természetesen megegyezik az övével. És hogy netán erkölcsi aggályaim lehetnének ezzel kapcsolatban - ne tessék viccelni! Ezekkel a csekkekkel a *rólam* szülő történeteket fizetik meg. Landry csak megírta - én megéltem őket. A mindenségit, pusztán azzal is kiérdemeltem ötvenezret és egy veszettség elleni oltást, hogy Mavis Weld karmainak a hatótávolságán belül merészkedtem.

Arra számítottam, hogy problémáim lesznek Landry úgynevezett barátaival, de azt hiszem, egy magamfajta komoly kaliberű hekusnak okosabbnak kellett volna lennie, mert vajon feltételezhető-e, hogy akinek igazi barátai vannak, el akarjon tűnni, át akarja menteni magát egy olyan világba, amit a saját képzeletével teremtett? Nem tételezhető fel. Landrynek két barátja volt, a fia és a felesége. Vannak ugyan szomszédok és ismerősök, de úgy látszik, ezek Landrynek tartanak. Egy asszony, aki az utca túlsó felén lakik, időnként zavart pillantásokat vet rám, és a kislánya elpityeredik, ha a közelébe megyek, noha hébe-hóba vigyáztam rá (ezt az asszony állítja, és ugyan miért hazudna), ez azonban nem nagy ügy.

Még Landry ügynökével is beszéltem, egy Verrill nevű New York-i szivarral. Azt szeretné tudni, mikor fogok bele egy új könyvbe.

Hamarosan, mondtam neki. Hamarosan.

Többnyire itthon ülök. Semmi kedvem jobban megismerni azt a világot, amibe Landry belelökött, miután az enyémből kilökött; így is többet látok belőle, mint szeretném, amikor hetenként egyszer elmegyek a bankba és az élelmiszerüzletbe, és abba a szörnyű televíziós masinájába is belevágtam egy könyvtámaszt, alig két órával azután, hogy kiókumláltam, hogyan kell kezelni. Nem csodálom, hogy Landry itt akarta hagyni ezt a világot, amely a betegség és az értelmetlen erőszak kettős terhét nyögi - azt a világot, ahol a mulatókban meztelen nők táncolnak, de ha az ember lefekszik velük, rámehet.

Nem, leginkább csak idehaza ücsörgök. Újra elolvastam Landry regényeit, és mindegyik olyan, mintha egy albumot lapozgatna az ember, nézegetné a szívének kedves újságkivágásokat és fényképeket. És persze a szövegszerkesztő masinája használatát is megtanultam. Az nem olyan, mint a televíziós masina: a képernyője hasonló ugyan, de a szövegszerkesztőn olyan képeket lát az ember, amilyeneket akar, mert ő alkotja meg őket, valamennyi a saját fejéből származik.

Ez tetszik nekem.

Eddig csak kísérleteztem, szóval, összeraktam, aztán nem találtam jónak mondatokat - ahogy az ember a mozaikrejtvénybe próbál beilleszteni egy-egy elemet. És ím, ma reggel írtam néhányat, amelyek elfogadhatónak látszanak... vagy *majdnem* elfogadhatónak. Akarod hallani őket, haver? Oké, tessék:

Amikor az ajtó felé néztem, Peoria Smitht pillantottam meg: nagyon megjuhászodva, nagyon letörten állt ott. - Asziszem, borzasztó csúnyán viselkedtem, amikor utoljára találkoztunk, Mr. Umney - mondta. - Azér' jöttem, hogy bocsánatot kérjek. - Fél év telt el közben, de a külseje semmit se változott. Egyáltalán semmit.

- Még mindig hordod a pápaszemedet - mondtam.

- Eegen. Megpróbálkoztunk az operációval, de nem használt. - Sóhajtott egyet, aztán elvigyorodott, és vállat vont. Ebben a pillanatban egészen a régi Peoria volt. - Annyi baj legyen, Mr. Umney - vaknak lenni nem is olyan rossz.

Hát nem éppen a tökély, ezt jól tudom. Detektívnek indultam, nem írónak. De hiszek abban, hogy mindent lehet, csak akarni kell, és ha leásunk a dolgok gyökeréig, kimondhatjuk, hogy ez is a kulcslyukon-át-való-leskelődés egyik válfaja. A szövegszerkesztő-kulcslyuk mérete és formája egy kissé más, de a lényeg ugyanaz: kikémléljük mások életét, s aztán jelentjük megbízónknak a látottakat.

Annak, hogy így képzem magam, egészen egyszerű az oka: nem akarok ittmaradni. Felőlem nevezhetik ezt a várost "L. A. 1994"-nek - én pokolnak nevezem. Ezek a szörnyű fagyasztott vacsorák, amelyeket egy "mikrohullámú"-nak becézett dobozban készítenek el, ezek a tornacipők, amelyek Frankenstein lábbelijére emlékeztetnek, ez a zene, amely úgy hangzik, mintha a rádió valamiféle kukta volna, amiben egy csomó varjút főznének meg elevenen...

Szóval, ez az egész...

Vissza akarom kapni a régi életemet, azt akarom, hogy a dolgok megint olyanok legyenek, mint voltak, és most már tudom, hogy érhetem ezt el.

Maga egy bús képű, enyveskezű gazember, Sam - szólíthatom még így? -, és én sajnálom magát... de a sajnálatom korlátozott, mert a hangsúly itt az *enyveskezű*-n van. Mint látja, a felfogásom ezzel kapcsolatban jottányit sem változott: még mindig nem ismerem el, hogy a teremtés, alkotás képessége a lopásra is feljogosít.

Most éppen mit csinál, enyveskéz? Vacsorázik abban a Petit Déjeuner-ben, amit nemrégiben nyitott meg? Alszik egy jó dög mellett, akinek még tökéletes a melle, nem lóg, nem puha, s akinek a pongyolája ujjában van a gyilkoló-szerszáma? Áthajt Malibuba, hogy átadja magát a henyélésnek? Vagy csak elhever a jó öreg irodai székemben, élvezzi a fájdalommentes, szagtalan, szartalan életét? Mit csinál?

Megtanultam írni, *igenis* megtanultam, és most, hogy már egyenesben vagyok, azt hiszem, napról napra jobb lesz, amit csinálok. Már majdnem látom magát.

Holnap reggel Clyde és Peoria átmegy a Blondie-ba, amely újra kinyitott, működik. És Peoria ezúttal elfogadja Clyde-tól azt a bizonyos reggelit. Ez lesz a második lépés.

Igen, már *majdnem* látom magát, Sam, és nagyon hamar *tényleg* látni fogom. De maga engem nem fog látni. Egészen addig nem, amíg ki nem lépek az irodaajtóm mögül - és akkor megmarkolom a nyakát.

Ezúttal senki se megy haza.

(Somogyi Pál László fordítása)

A KOLDUS ÉS A GYÉMÁNT

A SZERZŐ MEGJEGYZÉSE: Ezt a kis históriát - amely valójában hindu példabeszéd - a New York állambeli Scarsdale-ben élő Mr. Surendra Pateltől hallottam. Meglehetősen átdolgoztam, amiért elnézést kérek azoktól, akik ismerik eredeti formájában, amelyben Siva isten és hitvese, Parvati a két főalak.

Uriel arkangyal egyszer borús arccal járult az Úr elé.

- Hát téged mi bánt? - kérdezte az Úr.

- Valami nagyon elszomorítót láttam - felelte Uriel, s a két lábfeje közé mutatott. - Ott lent.

- A földön? - mosolyodott el az Úr - Ó! Ott szomorúságban nincs hiány! No lássuk.

Lehajoltak mind a ketten. Mélyen alattuk toprongyos alakot láttak, amint lassan baktatott egy Csandrapur környéki dűlőúton. Nagyon sovány volt, karját és lábát fekélyek borították. A kutyák gyakran utánaeredtek, ugatták, ő azonban egyszer sem fordult meg, hogy szétcsapjon köztük a botjával, még akkor sem, amikor belekaptak a sarkába; csak ment, vánszorgott tovább, jobb lábával óvatosan lépegetve. Egy alkalommal egy sereg szép, jól táplált gyerek rajzott ki, arcán gonosz mosollyal, egy nagy házból, a kövekkel dobálta a rongyos embert, amikor feléjük nyújtotta koldustálcáját.

- Eredj innen, te csúfság! - kiáltotta az egyik. - Eredj ki a mezőre, és halj meg!

Ezt hallván Uriel arkangyal könnyekre fakadt.

- Ej, ej - mondta az Úr, és megveregette a vállát. - Azt hittem, keményebb fából vagy faragva.

- Igen, semmi kétség - felelte Uriel a szemét törölgetve. - De ez az ember mintha megtestesítené mindazt, ami megkeseríti a föld fiainak és leányainak az életét.

- Persze hogy megtestesíti - mondta az Úr. - Ez ugyanis Ramu, akinek ez a feladata. Ha majd meghal, más kapja meg. Megtisztelő feladat.

- Lehetséges - hagyta rá Uriel, s összeborzadva eltakarta szemét -, de nem bírom

nézni, amint ellátja. Nyomorúsága sötétséggel tölti el a szívemet.

- A sötétségnek itt nincs helye - mondta az Úr -, úgyhogy kénytelen vagyok tenni valamit az ellen, ami okozza. Nézz ide, jó arkangyalom.

Uriel odanézett, s hatalmas gyémántot látott az Úr kezében, akkorát, mint egy pávatojás.

- Ha egy ilyen nagyságú, és minőségű gyémánthoz jut, Ramunak élete végéig lesz mit ennie, sőt nemcsak neki, hanem leszármazottainak is, hetedízigen - jelentette ki az Úr. - Ez tudniillik a legkülönb a földön. Nos... nézzük csak... - Térdre ereszkedett, előredőlt, két áttetsző felhő közé tartotta a gyémántot, és elengedte. Aztán Uriellel együtt figyelték, hogyan zuhan lefelé, majd csapódik le annak az útnak a közepére, amelyen Ramu haladt.

A gyémánt olyan nagy és olyan súlyos volt, hogy Ramu feltétlenül meghallotta volna a puffanást, amellyel földet ért, az utóbbi néhány évben azonban sokat romlott a hallása, akárcsak a tüdeje, a háta és a veséje. Egyedül a szeme maradt ugyanolyan éles, mint volt huszonegy éves korában.

Ahogy erőlködve kaptatott felfelé egy emelkedőn, nem is sejtve, hogy valamivel távolabb óriási gyémánt fekszik csillogva-ragyogva a párás napsütésben, Ramu nagyot sóhajtott... aztán megállt, s rátámaszkodott a botjára, mert a sóhajt köhögőroham követte. Mindkét kezével markolta a botját, próbálva átvészelni a köhögőrohamot, s épp amikor már csillapodni kezdett, a bot - mely öreg és száraz volt, s majdnem olyan elnyűtt, mint maga Ramu - egy reccsenéssel eltört, s Ramu a porban találta magát.

Csak feküdt, nézett fel az égre, s azon tűnődött, miért ilyen kegyetlen az Isten. "Akiket a legjobban szerettem, azok mind meghaltak - gondolta -, de akiket gyűlölök, azok bezzeg nem. Olyan öreg és rút lettem, hogy a kutyák megugatnak és a gyerekek meghajigálnak. Az elmúlt három hónapban csak maradékokat ettem, és meg van tíz éve, de talán több is, hogy annak rendje-módja szerint ebédelhettem vagy vacsorálhattam a családommal és a barátaimmal. Folyvást vándorlok, rovom az utakat, otthonom nincs; ma éjszaka egy fa alatt vagy egy sövény tövében fogok aludni, nem lesz fölöttem tető, ami felfogja az esőt. Tele vagyok fekélyekkel, a hátam sajog, és ha vízhez érek, vért látok ott, ahol nem kéne lennie. A szívem éppoly üres, akár a koldustálcám."

Ramu nagy nehezen feltápaszkodott, nem is gyanítva, hogy még mindig éles szeme elől alig húsz méter és egy napégette bucka rejti el a világ legnagyobb gyémántját, s felnézett a párás kék égre. - Uram, szerencsétlen vagyok - mondta. - Nem gyűlöllek, de attól tartok, nem vagy a barátom, se senki más emberfiáé.

Miután ezt kimondta, kissé megkönnyebbült, s felszedve eltört botja hosszabbik darabját, tovább botorkált. Ment, mendegélt, s egyre inkább elmarasztalta magát önsajnálataért és zúgolódásáért.

Mert hisz azért van egy-két dolog, amiért hálás is lehetnék, elmélkedett. - Először is az idő gyönyörű, aztán meg bár sok tekintetben kétségkívül hanyatlottam, látni még ma is jól látok. Ha meggondolom, milyen szörnyű volna, ha vak volnék...

Hogy ezt bebizonyítsa magának. Ramu szorosán behunyta a szemét, és botjával tapogatva, vak ember módjára csoszogott tovább. A sötétség borzalmas volt, fojtogató és megtévesztő. Hamarosan fogalma sem volt már, hogy ugyanabban az irányban halad-e, mint eddig, vagy az út egyik széle felé tart, és egykettőre beleeshet az árokba. A gondolat, hogy mi történik akkor öreg, törékeny csontjaival, megrémítette, de konokul csukva tartotta a szemét, és folytatta útját.

Ez majd kigyógyít a háládatlanságból, vén számár, mondta magának. A nap hátralévő részében sokszor eszedbe fog jutni, hogy ha koldus vagy is, legalább nem vagy vak koldus, és boldog leszel!

Ramu nem pottyant bele egyik árokba se, de miután túljutott a kaptatón, és elindult lefelé a másik oldalon, valóban *jobb felé* tartott, s így történt, hogy elkerülte a hatalmas gyémántot, amely ott fénylett a porban; bal lába öt centire sem volt tőle.

Vagy tíz méterrel odébb Ramu kinyitotta a szemét. Ragyogó nyári napfény árasztotta el, és mintha a lelkét is elöntötte volna. Vidáman szemlélte a poros kék eget, a poros sárga mezőket, az út vertezüst szalagját, amelyen bandukolt. Nevetve figyelte, hogyan repül egy madár az egyik fáról a másikra, és bár nem fordult arra, nem látta a közelében fekvő hatalmas gyémántot, elfeledkezett a fekélyeiről és a sajnó hátáról.

- Köszönöm, Istenem, hogy látok! - kiáltotta. - Köszönöm, Istenem, hogy legalább ezt meghagytad! Talán látok majd valami becseset az úton - egy régi palackot, amiért pénzt kaphatnék a bazárban, vagy éppen egy pénzdarabot -, de ha nem, a szememet akkor is legeltethetem, az akkor is jóllakik. Köszönöm, Istenem, hogy látok! Köszönöm, Istenem, hogy *vagy!*

Azzal nagy elégedetten útnak eredt megint, a gyémánt pedig ottmaradt. Az Úr ekkor lenyúlt érte, és visszatette annak az afrikai hegynek a méhébe, ahonnan származott. Aztán, mintha csak utólag támadna ez a gondolata (ha ugyan feltételezhető Róla az efféle utólagos gondolat), letört egy vasfaágat az afrikai bozótban, és ledobta a csandrapuri útra, mint az imént a gyémántot.

A különbség az - mondta Urielnek -, hogy az ágat Ramu barátunk meg fogja találni, s hátralevő napjaiban ez lesz a botja.

Uriel bizonytalanul nézett az Úrra (már amennyire bárki - legyen az akár arkangyal - ráemelheti tekintetét erre a tündöklő arcra). - Megleckéztettél, Uram?

- Nem is tudom - felelte az Úr szelíden. - Ezt tettem volna?

(Somogyi Pál László fordítása)

JEGYZETEK

Nem sokkal előző novellaválogatásom, a *Csökkentett létszám* megjelenése után, egy olvasóm a kötetről áradozva közölte velem, hogy sikerült remekül beosztania magának a könyvet: három hétig minden éjszakára jutott egy-egy elbeszélés. - A jegyzeteket persze kihagytam - mondta, merőn a szemembe nézve (lehet, hogy azt hitte, e kijelentés hallatán dühömben nekiugrom) -, tudja, én azok közé tartozom, akik nem kíváncsiak a bűvész trükkjeire, engem kizárólag a produkció érdekel.

Megértően bólogattam, és megnyugtattam: igaza van... Nem akartam ugyanis hosszadalmas vitába keveredni vele, lévén rengeteg dolgom aznap reggel. Ma viszont ráérek, s így két dolgot szeretnék tökéletesen tisztázni, ahogy azt az a jó öreg San Clemente-i fickó szokta volt mondogatni. Először is, egyáltalán nem érdekel, hogy elolvassa-e valaki a jegyzeteket vagy sem. Végtére is megvette a könyvet, az övé, azt csinál vele, amit akar. Tőlem akár csakónak is használhatja, és azzal ügethet a lóversenyen - nekem édes mindegy... Másodszor, nem vagyok bűvész, következésképpen trükkjeim sincsenek.

Ezzel persze korántsem akarom azt állítani, hogy az írás minden mágiától mentes. Ellenkezőleg. Meggyőződésem, hogy a mágia, a varázslat minden kitaláció körül ott lebeg, méghozzá szertelen bőségben. A paradoxon azonban fennáll: a bűvészeknek semmi közük a mágiához, miképp azt legtöbbjük készségesen be is vallja. Valamennyi lenyűgöző mutatványuk - zsebkendőből elővarázsolt galambok, üres köcsögből kiömlő pénzérmék, csupasz kézből előkigyózó selyemsálak - fárasztó, állhatatos gyakorlás eredménye, maga a tökélyre fejlesztett kézügyesség és begyakorolt figyelemelterelés. Ha mégis, mindennek ellenére a Kelet ősi titkairól vagy az Atlantisz elfeledett tanairól beszélnek, az nem más, mint pusztá halandzsa.

Sőt gyanítom, hogy a színpadi bűvészek többsége leginkább arra a régi, viccbéli idegen esetre emlékeztet, aki egy beatniktől kérdezi meg New Yorkban, hogy hogyan juthat el a Carnegie Hallhoz. - Gyakorolja, jóember, csak gyakorolja - válaszolja a beatnik.

Mindez igaz az írással kapcsolatban is. Jómagam húsz éve utazom népszerű irodalomban, és húsz éve szenvedek az ún. intellektuális kritikusok "firkász" megjelölésétől (a firkász minősítés az ő értékrendjükben azokra a szerzőkre utal, akiknek műveit túl sokan olvassák és kedvelik), de készséggel elismerem, hogy a mesterség rendkívül fontos, és a leírás, újraírás, átdolgozás gyakran fárasztó processzusa nélkülözhetetlen a kívánt eredmény eléréséhez. Ez a fajta kemény munka az egyetlen járható út a magunkfajta mesteremberek számára, akik némi tehetséggel rendelkeznek ugyan, de az igazi zsenialitástól távol állnak.

Mindazonáltal ebben a mesterségben is van varázslat, ami már abban a pillanatban tetten érhető, amikor a téma kipattan az író agyából, rendszerint még embrionális állapotban, bár néha teljesen éretten (kicsit a hirtelen megvilágosodásra emlékeztetően). Később persze mesélhet arról az író, hol volt éppen ebben a szent pillanatban, regélhet róla, hogy milyen elemek lappangtak a háttérben, amelyekből aztán kikerekedett az írás, de maga az ötlet akkor is új; összességében több, mint alkotórészei - olyasvalami tehát, ami a semmiből jött létre. Marianne Moore-t parafrázálva, nem más ez, mint egy valódi varangyos béka egy képzeletbeli kertben. Nem kell hát félni a jegyzetek elolvasásától, senki se tartson attól, hogy én itt majd szertefoszlatom a varázslatot azzal, hogy elárulom, miként működnek a trükkök. Az igazi varázslat különben sem trükkökből építkezik. Mert ha már igazi varázslatról van szó, akkor csak a történet számít.

Persze mi sem könnyebb, mint lelőni egy olyan sztori poénját, amit a másik még nem olvasott. Más kérdés, hogy valamennyien ismerünk olyan rettenetes alakokat, akik mintegy kényszert éreznek arra, hogy először a könyv végét olvassák el, hasonlóan ahhoz az önfejű gyerekhez, aki csokoládépuddinggal kezdi az ebédet, és miután azt befalta, nyúl csak a húshoz. Én itt egyenesen megmentem ettől az olvasót, nehogy szenvednie kelljen attól, ami minden átokban a legszörnyűbb: a kiábrándulástól. Így hát, aki velem tart, annak fergetegesen izgalmas utazásban lesz része: megtudhatja, hogyan és miképpen jöttek létre e kötet írásai.

"DOLAN ÉS A CADILLAC" - Feltételezem, hogy mindenki számára magától értetődő lehet az a gondolatsor, amely ezt a novellát életre hívta. Egy alkalommal magam is végigunatkoztam egy ilyen végtelennek tűnő utat, megtűzdelve sok-sok javítási és karbantartási akadállyal, ahol az ember szája megtelik porral, aszfalttörmelékkel, és ahol már attól is kimerül, hogy egyre-másra mintha mindig ugyanazt a kocsit látná maga előtt, rajta az elmaradhatatlan felirattal: ÉN FÉKEZEK, HA ÁLLATOT LÁTOK... Csakhogy aznap előttem éppenséggel egy nagy zöld Cadillac Sedan DeVille haladt. Lassan araszolgattunk, s elhagytunk egy hatalmas gödröt, amelynek mélyébe gigantikus csővezetékot fektettek le. Még ma is emlékszem, ahogy hirtelen átvillant az agyamon; bizony ebben a gödörben még ez a bazi nagy Cadillac is elférne. A rá következő percben már meg is született a novella ötlete. Igen, ott helyben, teljességgel végiggondolva, olyannyira, hogy a narrációs elemeken azóta sem változtattam egy jottányit sem.

Ezzel persze nem azt akarom mondani, hogy maga a sztori könnyű szülés volt. Nem, egyáltalán nem. Mert amikor a technikai részletek kidolgozására került sor, majdhogynem elvesztettem lábam alól a talajt. Jószerivel maga alá gyűrt a feladat. De szívesen elárulok mindent - hasonlóképpen ahhoz a metódushoz, amit a *Readers Digest* előszeretettel nevez Szubjektív Bepillantásnak. Jóllehet önmagamra szívesen

gondolok úgy, mint James Brown irodalmi változatára (James Brown saját értékelése szerint a legkeményebben hajtó fickó a show-businessben), ha kutakodásra, technikai részletekre van szükség, akkor bizony egyszerre valami elképesztő lustaság vesz erőt rajtam. Olvasóim és kritikusaim joggal vetik ismételten a szememre (Avram Davidsonnal az élen, aki kínos szőrszálhasogatással és megalázó hangnemben írt rólam a *Chicago Tribune*-ban és a *Fantasy and Science Fiction*-ben) e téren elkövetett tévedéseimet, botlásaimat. Amikor tehát nekifogtam a "Dolan és a Cadillac" megírásának, rögtön rájöttem, hogy ez alkalommal nem beszélhetek mellé. Itt nem lehet blöffölni, hiszen a történet teljes tartópillérrendszerét éppen a tudományos részletek, a matematikai képletek és a fizikai feltételek alkotják.

Ha erre a kellemetlen igazságra előbb ráébredek - még mielőtt összeírtam több mint tizenkét oldalnyi anyagot, kifejtve benne Dolan és Elisabeth történetét, azaz felvázolva Elisabeth férjének E. A. Poe hőseire emlékeztető figuráját -, akkor ez az elbeszélés is minden bizonnyal a Befejezetlen Novellák feliratú süllyesztőben landolt volna. De minthogy nem ez történt, sőt mindez csak akkor jutott eszembe, amikor már nem akartam és nem tudtam abbahagyni, nem tehettem mást, mint felhívtam a bátyámat, és a segítségét kértem.

David King az a fajta ember, akit két lábon járó lexikonnak neveznek. Igazi csodagyerek, mért IQ-ja 150 fölötti (Vau-Vau Fornoyn zseniális testvérének is ő volt a modellje a "A hercehurca vége" című novellában). Dave rakétasebességei végezte el valamennyi iskoláját, főiskolai diplomáját tizennyolc éves korában vette át, majd azonnal elkezdett matematikát tanítani a brunswicki gimnáziumban. Jó néhány osztályismétlő tanítványa idősebb volt nála. Egyszersmind ő volt a legifjabb férfiú, akit valaha is városi tanácsnoknak választottak Maine államban, majd huszonöt éves korában ő lett a városi tanács elnöke. David született polihisztor, az a fajta fickó, aki valamit szinte mindenről tud.

Telefonon elmagyaráztam neki a problémát, és egy hét múlva vastag boríték érkezett tőle. Elszoruló szívvel téptem föl. Abban biztos voltam, hogy Dave minden szükséges információval ellát, de afelől sem volt kétségem, hogy ezek aligha segítenek majd rajtam: a bátyám kézírása ugyanis abszolút olvashatatlan.

Legnagyobb örömökre és megkönnyebbülésekre, a borítékban egy videokazettát találtam. Azonnal behelyeztem a készülékbe, és elindítottam. A képernyőn Dave jelent meg, előtte egy mocskos asztal mindenféle kacattal. De a közepén egy rakás apró matchboxot pillantottam meg. Dave ezekkel magyarázott el mindent, amit csak tudni akartam, beleértve a zuhanás ívének csodálatosan ominózus problematikáját. Dave arról is kioktatott, hogy hősömnek feltétlenül szüksége lesz egy markológépre, mert anélkül nem temetheti el Dolan Cadillacjét (az eredeti változatban ezt pusztán kézzel végezte), és arra is felhívta a figyelmemet, hogy mi sem könnyebb, mint elkötni egy ilyen gépet, hiszen az útkarbantartó részleg ugyancsak hajlamos ezeket

szanaszét hagyni a különféle munkaterületeken. Ez az információ kiváltképp fontos volt... Sőt talán túlságosan is az. Ennek tudatában kissé változtattam a leírásom, azaz mindent elkövettem annak érdekében, hogy ha netán valaki a novellában leírt recept szerint akarna végrehajtani egy ilyen merényletet, az még véletlenül se járjon sikerrel.

Még egy utolsó megjegyzés az elbeszéléssel kapcsolatban: mire befejeztem, meggyűlöltem. Egyszerűen megundorodtam tőle. Soha nem is publikáltam sehol, egyetlenegy magazinban sem, hanem egyetlen mozdulattal bevágtam a Régi Ócska Anyagok feliratú ládák egyikébe, amelyek a dolgozószobám mögötti folyosón tornyosulnak. Néhány évvel később Herb Yellin, aki a Lord John Press igazgatójaként korlátozott példányszámú, tüneményes könyvecskéket ad ki, levélben megkeresett, és közölte, hogy szívesen megjelentetné ily módon egyik novellámat, szíve szerint egy olyat, amely korábban még nem látott napvilágot. Nagyon kedvelem Yellin kiadványait; kicsi, kecses, gyönyörűen kivitelezett könyvek, bár nemritkán ugyancsak fura könyvek. Így hát kibattyogtam az Ítéletnap Folyosójára - ahogy magamban nevezem ezt a helyet -, és nekiláttam feltúrni a ládákat, remélve, majd csak találok valami neki valót.

Így került kezembe a "Dolan és a Cadillac", s mint már annyiszor, most is megállapíthattam: az idő ismét megtette a magáét - újraolvasva sokkal jobbnak tűnt, mint ahogy emlékezetemben élt. El is küldtem Herbnek, aki lelkesen fogadta. Néhány javítást persze előbb még eszközöltem rajta, majd nemsokára a könyv megjelent a Lord John Press kiadásában, mintegy ötszáz példányban. E válogatás összeállításakor is javítottam még rajta valamelyest, s hovatovább odáig jutottam, hogy teljességgel megváltozott a róla alkotott véleményem, olyannyira, hogy előléptettem kötetem nyitónovellájává. Ha másért nem, hát azért, mert időközben rájöttem, hogy ez az írás valamiképpen a horrorsztorik őstípusának is tekinthető, középpontban az örült elbeszélővel és a sivatagbeli morbid temetés leírásával. De ez a különös történet most már nem csak az enyém: ugyanúgy képezi David King, mint Herb Yellin tulajdonát. Köszönöm, fiúk.

"ENGEDJÉTEK HOZZÁM A KISDEDEKET" - Ez a történet ugyanabból a korszakomból származik, mint az *Éjszakai műszak* idején írott művek többsége, és első ízben a *Cavalier*-ben jelent meg, akárcsak az 1978-as gyűjtemény többi darabja. Ez azonban az említett kiadásban nem szerepelt, mert szerkesztőm, Bill Thompson kijelentette, hogy a könyv idomtalanná válna általa - a szerkesztők gyakorta így hozzák a szerző tudomására, ha valamit ki kell emelniük a kéziratból, nehogy a könyv ára csillagászati magasságokba szárnyaljon. Őszintén szólva, jómagam inkább a "Szürkeállomány"-t hagytam volna ki az *Éjszakai műszak*-ból, de Bill az "Engedjétek hozzám a kisdedeket"-re szavazott.

Akkor meghajoltam döntése előtt, de most, mielőtt ebbe a kötetbe beválogattam volna, azért még egyszer alaposan átolvastam. Megvallom, nekem nagyon tetszik, kissé a késői negyvenes és a korai ötvenes évek Bradburyjét idézi, azt a sátáni Bradburyt, aki különös élvezetet lelt gyilkos csecsemőkben, aljas sírásókban, vagyis olyasfajta mesékben, amelyek már csak és kizárólag a temetkezési vállalkozók tetszésére számíthatnak. Más szóval, az "Engedjétek hozzám a kisdedeket" egy jellegzetesen kísérteties, betegesen morbid vicc, híján mindennemű megváltó társadalmi értéknek. Én azonban éppen ezt szeretem benne.

"AZ ÉJSZAKAI DENEVÉR" - Gyakran előfordul, hogy egy regény mellékszereplője oly mértékben leköti az író figyelmét, hogy képtelen szabadulni tőle: valamiképp úgy érzi, hogy még sokkal több mondanivalója lenne róla. Richard Dees, "Az Éjszakai Denevér" főszereplője is ilyen figura. Eredetije *A holtáv*-ban (1979) bukkant föl először, ahol Johnny Smithnek, a regény halálra ítélt főszereplőjének ajánl munkát, azaz hogy médiumként dolgozzon a szupermarketekben árusított pletykalapjánál. Johnny azonban kihajítja atyja házából, amivel sorsa mindörökre megpecsételődött volna. Ám most ismét felbukkan.

Mint legtöbb novellám, az "Az Éjszakai Denevér" is úgy kezdődik, mint holmi móka - adva van egy repülőgép-vezetői jogosítvánnyal rendelkező vámpír, hát nem gyönyörű? -, a történet azonban kinövi magát, akárcsak Dees. Ritkán fordul elő, hogy jobban érteném saját szereplőim, mint a valós emberek életét és érzelmeit, akikkel nap mint nap találkozom, az előbbieket mégis úgy tudom megrajzolni, akárcsak kartográfus a térképet. Amikor "Az Éjszakai Denevér"-en dolgoztam, egy teljességgel elidegenedett ember képe lebegett a szemem előtt, aki mintegy sűrítménye mindazoknak a rettenetes és zavarba ejtő dolgoknak, amelyek századunk utolsó negyedének úgynevezett nyitott társadalmát jellemzik. Dees a lelke legmélyéig hitetlen alak, így a történet végén bekövetkező találkozása az Éjszakai Denevérral arra a Szeferisz-sorra emlékeztet, amelyet a *Borzalmak városá*-ban a lyukas igazsággal kapcsolatban idéztem. Nos ez idő tájt, a huszadik század utolsó napjaiban ez még inkább igaznak bizonyul, következésképp a "Az Éjszakai Denevér" arról az emberről szól, aki egymaga fedezte fel ezt a lyukat.

"PAPÓCA" - Vajon a kiskölyök nagyapja ugyanaz a fajta teremtmény-e, aki arra készíti Richard Deest, hogy elővegye fényképezőgépét, és elkattintsa "Az Éjszakai Denevér" legvégén? Döntsék el önök, szerintem mindenképpen.

"NEKÜNK ÉPÜL A HÁZ" - Ennek a történetnek egy változata eredetileg a Maine-i Egyetem irodalmi lapjában, a *Marshroots*-ban jelent meg még a hetvenes évek elején, de az itt közölt novella attól a verziótól teljes mértékben különbözik. Végigolvasva

ugyanis az eredetit, lassan rádöbbenem, hogy ezek az idős emberek voltaképpen a *Hasznos Holmik*ban leírt összeomlás túlélői. Míg ez utóbbi regény voltaképpen a kapzsiságról és a kényszerképzeletről szóló tragikomédia, addig az itt közölt novella titkokról és betegségről beszél - még hozzá sokkal komolyabban. Ha tetszik, beillene akár a regény epilógusának is... Számomra mindenesetre csodálatos volt újra egy pillantást vetni néhány régi, Castle Rock-béli barátomra.

"ANYÁNAK, SZERETETTEL" - Már megismerkedésünk pillanatában és aztán is, hosszú éveken keresztül egyfolytában visolyogtam a híres, ma már néhai írótól - akit itt persze nem fogok megnevezni -, és sokat gyötört a kérdés: vajon mi a magyarázata, hogy rendkívül tehetséges emberekről gyakorta kiderül, hogy cégéres gazemberek, szar alakok - nőket taperoló szexmániások, rasszisták, gógös elitisták vagy éppen gonosz, morbid viccek elkövetői. Ezzel persze nem azt akarom azt állítani, hogy a legtöbb tehetséges vagy híres ember ilyen, de jómagam éppen eléggel találkoztam ahhoz, hogy feltegyem magamnak ezt a kérdést, különös tekintettel az említett és kétségtelenül nagy íróra. Ezt a novellát is az a törekvés hívta életre, hogy valamiképpen választ keressek erre a problémára. Erőfeszítem persze nem járt sikerrel, de legalább kiírtam magamból ezt a kínos érzést, ami ebben az esetben, egyelőre legalábbis, elégségesnek bizonyult.

Tudom, politikai szempontból nem éppen korrekt a történet, sőt lesznek olyan olvasói is - kivált akik imádnak rettegni a jó öreg házi kísértetektől és démonoktól -, akiket egyenesen felháborít. Remélem is; jó ideje művelem ezt a szakmát, és még nincs itt az ideje annak, hogy naphosszat csak lógázzam a lábam egy hintaszékben. E kötet elbeszéléseinek többségét a kritikusok horrortörténetnek minősítik (és sajna, gyakran elutasítják), azt sugallva, hogy a horrorsztori olyan, mint a szeméttelpek vicsorgó kutyája, amely - ha túl közel merészkedik hozzá valaki - azonnal harap. Hát igen, ez is harap. Hogy én most ezért mentegetőddzem? Önök tényleg azt hiszik, hogy mentegetőddznöm illene? De kérem, hát nem éppen a harapás kockázata volt az a momentum, ami miatt éppen ezt a könyvet választották? Dehogynem. Tehát ha úgy gondolnak rám, mint a drága, jó öreg bácsikájukra, akkor én megpróbálok még nagyobbat harapni. Más szóval, azt akarom, hogy minden egyes alkalommal, ha a fogadószobámba lépnek, bujkáljon önökben egy kis rettegés. Azt akarom, hogy sose tudják előre teljes bizonyossággal, milyen messzire merészkedem, vagy mit teszek legközelebb.

Miután mindezt elregéltem, még csak annyit: ha tényleg azt hinném, hogy ennek a novellának védelemre van szüksége, sosem vettem volna magamnak a bátorságot, hogy publikáljam. Ha és amennyiben egy történet nem képes önmaga védőügyvédjévé válni, azt sem érdemli meg, hogy nyomtatásban napvilágot lásson. Ezt a csatát Martha Rosewall, a jámbor asszonyosság nyeri meg, nem pedig Peter Jefferies, a nagymenő író. Én azt hiszem, ezzel minden olvasó tudomására hoztam,

kinek a pártján állok.

Még egyetlenegy megjegyzés. Most már világosan látom, hogy ez az 1985-ben publikált elbeszélés úgynevezett kísérleti léggömbként szolgált a *Dolores* című, 1992-ben megjelent regényemhez.

"A MOZGÓ UJJ" - Mindig is az a novellatípus volt a kedvencem, amelyben a dolgok egyszerűen azért történnek meg, mert megtörténnek. A regényekben és a filmekben (kivéve azokat a filmeket, amelyekben Sylvester Stallone- vagy Arnold Schwarzenegger-féle fickók játsszák a főszerepet) az írótól vagy a rendezőtől elvárják, hogy a történések miértjét is elmagyarázza. Kedves felebarátaim! Hadd áruljak el valamit: én gyűlölöm magyarázgatni, mi miért történt. Sőt erre irányuló erőfeszítéseim sosem bizonyultak túl eredményesnek. A való életben különben is ritka az olyasmi, amit újabban a filmproducerek részletesen megalapozott motivációnak neveznek. Ezt ugyebár önök is észrevették? Nem tudom persze, hogy vannak vele mások, nekem mindenestre még soha senki sem adott ehhez kézikönyvét: így hát legjobb tudásom szerint elvacakolok a dolgokkal, miközben tisztában vagyok azzal, hogy sohasem kerülök ki élve az egészből. Viszont mindent elkövetek, hogy közben ne csszem el egészen.

A novellákban még mindig megengedheti magának az író, hogy kijelentse: ez történt. De hogy miért, azt ne kérdezze senki. Szegény Howard Mitla története is efféle mese, és nekem úgy tűnik, hogy erőfeszítései, amelyeket annak érdekében tesz, hogy megbirkózzon a mosdó lefolyócsövében megjelenő ujjal, miközben a tévé egy kvízműsort sugároz, együttesen alkotnak egy tökéletesen érvényes metaforát. Nevezetesen: miképp tudunk úrrá lenni azokon a kínos meglepetéseken, amelyeket az élet tartogat számunkra, legyenek azok rákos daganatok, balesetek, rémálomba illő véletlen találkozások. A kitalált történetek egyedülálló sajátosságai közé tartozik, hogy arra a kérdésre: "Miért történnek rossz dolgok a jó emberekkel?", mindig kész a válasz: Csak. Ne firtassák! Egy fantázia szülte mesében ez a homályos felelet tulajdonképpen mindnyájunkat kielégít. Végére ez akár a műfaj fő erkölcsi hozadéka is lehet, sőt legjobb esetben ablakot nyithat (vagy kitarthatja a gyóntatófülszék ajtaját) véges létezésünk egzisztenciális vonatkozásaira. Tudom, ezzel sem találtam föl az örökmozgót... de azért nem rossz.

"HAVER, BAROMI JÓ ZENEKARUK VAN" - A kötetben legalább két olyan novella olvasható, amely arról szól, amit a női főszereplő egy különös kisvárosról gondol. Ez az egyik, az "Esős évszak" a másik. Lesznek nyilván olyan olvasók, akik azt tartják, az elégségesnél gyakrabban látogattam el ebbe a bizonyos különös kisvárosba, s egyesek észrevehetnek némi hasonlatosságot a két szóban forgó elbeszélés és egy korábbi írásom, a "Kukoricagyerekek" között. Igen, valóban fennállnak

hasonlatosságok, de vajon azt jelenti-e ez, hogy a "Haver..." és az "Esős évszak" nem más, mint önisméltetés? Kínos kérdés. Mindenkinek magának kell megtalálni rá a feleletet. Mindenesetre az én válaszom egyértelmű: nem. (Naná, mi egyebet mondhatnék?)

Nagy a különbség - az én szememben legalábbis - a hagyományos formák alkalmazása és az önisméltetés között. Vegyük például a bluest, amelyben mindössze két klasszikus gitárakkord van, sőt ez a két hangzat a lényegét tekintve azonos. Ennek tükrében kérdelem én önöket, az a tény, hogy John Lee Hooker szinte mindent, amit élete során írt, E vagy A hangnemben játszott, azt jelenti-e, hogy Hooker automata pilótára kapcsolt át, amely folytonosan, unos-untalan egy és ugyanazt pengeti? John Lee Hooker számtalan rajongója (nem szólva Bo Diddley, Muddy Waters, Furry Lewis vagy más nagyok lelkes hallgatóiról) erre a kérdésre határozott nemmel válaszolna. Nem a hangnem számít, hanem, ahogy azt a bluesőrültek nevezik, a *lélek*, amellyel megszólaltatjuk a dallamot.

Ugyanez a helyzet a mi esetünkben is. Vannak ugyanis horrormese-őstípusok, amelyek tekintélyes fennsíkokként magasodnak a sivatagban. Ilyen például a kísértetjárta ház, a sírból visszatérő ember, a különös kisváros meséje. Ezekben nem arról van szó, amiről szó van - már ha képesek ezt megemészteni; nagyjából és egészében az idegvégződéses és izomérzékelők irodalma ez, s mint ilyen azt beszéli el, amit az ember ténylegesen *érez*. Itt én azt éreztem - és ez volt számomra a történet hajtóereje -, milyen hitelesen hátborzongató az a tény, hogy számos rocker vagy tragikusan fiatalon, vagy elképesztően undorító körülmények között hal meg; a biztosítási statisztikusok rémálma ez. Sok ifjú rajongó persze romantikusnak találja a magas halálózási rátát, de a magamfajta, aki már kibugizta magát a Platterstől Ice-T-ig, képes észrevenni az ügy sötétebb oldalát is, a baljósan lopakodó királykobra közeledését is. Ezt próbáltam kifejezni ebben a novellában, bár tudom, hogy maga a történet csak az utolsó hat-nyolc oldalon lendül mozgásba s válik hátborzongatóvá, vészterhesen lopakodóvá.

"OTTHONI SZÜLÉS" - Valószínűleg ez a kötet egyetlen, megrendelésre íródott novellája. John Skipp és Craig Spector, kellemes horrorregények szerzői azzal kerestek meg, hogy állítsunk össze egy antológiát, mégpedig olyan novellákból, amelyek feltárják, mi történne akkor, ha George Romero *Holtak* trilógiájának feltámasztott zombijai vennék át az uralmat a világon. Az ötlet úgy lobbantotta lánggra fantáziámat, hogy az már felért egy tűzijátékkal. Ennek eredménye ez a történet, amely Maine kies partjain játszódik.

"SZÉP LOVACSKÁM" - A nyolcvanas évek elején Richard Bachman sokáig küszködött egy regény megírásával, amelynek címe (egész természetesen - legalábbis

véleményem szerint) *Szép lovacsám* volt. A történet egy magányos bérgyilkosról, Clive Banningról szól, akit felbérelnek, hogy összetoborozzon egy csomó pszichopátát, akik majd egy esküvőn kinyírnak több maffiózót. Banning és a pszichopáták sikeresen végrehajtják az akciót, a menyegző igazi vérfürdőbe csap át, de aztán megbízóik átvágják őket, és egyenként lepuffantják valamennyiüket. A regény tulajdonképpen Banning erőfeszítéseinek krónikája, amelyek mind arra irányulnak, hogy megússza a saját maga által előidézett kataklizmát.

A könyv igen gyengére sikeredett. Én akkoriban éppen a mélyponton voltam, minden, ami addig nagyszerűen ment, hirtelen bukásba torkollott. Richard Bachman ekkortájt halálozott el, két kéziratredéket hagyva hátra; az egyik egy majdnem befejezett regény volt, a *Machine's Way*, ezt George Komor álnéven tervezte megjelentetni, a másik pedig a *Szép lovacsám* hat fejezete. Mint Richard irodalmi hagyatékának gondozója, befejeztem a *Machine's Way*-t, amely végül *Halálos árnyék* címen az én nevem alatt jelent meg. (Persze a könyvben köszönetet mondtam Bachman-nek). A *Szép lovacsám*-at viszont félreraktam... kivéve egyetlen rövid flashbacket, amelyben Banning az esküvői mézszárlásra várva visszaemlékezik nagyapja okítására az idő rugalmas természetéről. Csodálatosan kereknek találtam ezt a flashbacket, már-már önálló novellaként is megállt a lábán, sőt úgy éreztem, mintha rózsát leltem volna a szemétdombon. Leszakítottam, még hozzá végtelen hálával. Végül is azon kevés jó dolgok közé tartozik, amelyeket e válságos év során írtam.

A "Szép lovacsám" először egy túl drága és (szerény véleményem szerint) túlcicsázott kiadásban jelent meg a Whitney Museum gondozásában. Később aztán napvilágot látott az Alfred A. Knopf kiadásában is. Itt, ebben a kötetben viszontlátni - kissé átdolgozva és megtisztogatva -, nagy örömmel szolgál, mert most már végre olyan, amilyennek eredetileg is lennie kellett volna - azaz egyszerűen egy novella, kicsit jobb, mint egyik-másik, és valamivel gyengébb, mint a többi.

"BOCSÁNAT, NEM TÉVES" - Emlékeznek még, hogy több millió oldallal ezelőtt miképp indítottam a Ripley-féle *Ha hiszi, ha nem*-mel? Nos, a "Bocsánat, nem téves" is majdnem ebbe a sorba tartozik. Egy este, cipővásárlás után hazafelé hajtottam, és ekkor támadt az ötlet, amelyet már eleve tévéjátéknak képzeltem el. Két ülésben megírtam, még hozzá majdnem ugyanabban a formában, ahogyan itt olvasható. Nyugati parti ügynököm - aki a filmszerződésekkel foglalkozik - már hétvégén meg is kapta. A rá következő héten elolvasta Steven Spielberg, aki az *"Elképesztő történetek"* című sorozatát akkoriban forgatta (de amelyet még mindig nem sugároztak).

Spielberg elutasította, mondván, kissé reményteljesebb történeteket keresnek a sorozat számára, így hát elvittem régi munkatársamhoz és jó barátomhoz, Richard Rubinsteinhez, akinek akkoriban futott egy sorozata, *Mesék a sötétből* címmel. Nem

mondhatnám, hogy Richard az a fajta ember, aki utálja a heppiendet; jobban szereti persze a "boldogan éltek, míg meg nem haltak"-szerű befejezéseket, de azért nem hőköl vissza a szomorúbbaktól sem. Végére is Richard csinált filmet az *Állattemető*-ből, márpedig ez a *Thelma és Louise*-zal együtt azon kevés, a hetvenes évek vége óta gyártott nagy hollywoodi filmek közé tartozik, amelyek a főhős(ök) halálával végződnek.

Richard elolvasta, és még aznap megvásárolta a jogot, majd egy vagy két hét múlva el is kezdődött a forgatás. Egy hónappal később pedig már sugározta a tévé... szezonnyitó adásban, ha jól emlékszem. Így a mai napig ez a leggyorsabb "ötlettől-a-képernyőig" produkció, amelyről valaha is hallottam. Az itt olvasható változat azonban az eredetit követi, amely kicsit hosszabb és kicsit gondosabban szerkesztett, mint a forgatókönyv, mely utóbbi - költségvetési okokból - mindössze két felvonásra korlátozódott.

Ebbe a kötetbe azért válogattam be, hogy egy másfajta elbeszélő módot is bemutassak... különbözik ugyan a megszokottól, de ugyanolyan érvényes, mint bármely másik.

"A TÍZÓRAI EMBEREK" - 1992 nyarán jó ideig járkáltam Boston belvárosában egy címet keresve, amely mintha bújócskát játszott volna velem. Végül aztán megtaláltam, de közben ezt a históriát is kitaláltam. Ez a bolyongás és nyomozás ugyanis reggel tíz óra tájban zajlott le, s közben arra lettem figyelmes, hogy a milliókat érő magasházak előtt mindenütt csoportok ácsorognak - csoportok, amelyeknek semmiféle szociológiai alapjuk nincs. Ácsok haverkodtak üzletemberekkel, ajtónállók fecsegték szépen fodrászolt elegáns hölgyekkel, küldöncök élvezték vezéri titkárnők társaságát.

Miután vagy fél órát törtem a fejem e csoportok mibenlétén - ezeken az egyáltalán nem Kurt Vonnegut-i *granfalloon*-okon -, hirtelen leesett a tantusz: a városlakó amerikaiak bizonyos rétegénél a nikotinfüggőség a kávészüneteket cigarettaszünetekké változtatta. A milliókat érő épületek tudniillik ma már nemdohányzó-zónák, mert az amerikaiak szép csendben a huszadik század egyik legbámulatosabb fordulatát hajtják végre; kivetjük magunkból régi rossz szokásunkat, s tesszük ezt minden csinnadratta nélkül, ám ennek eredményeképpen igen fura társadalmi viselkedésformák, kisebbségi "szigetek" is létrejönnek. Azok, akik nem hajlandók szakítani régi rossz szokásukkal - a címben szereplő Tízórai Emberek - ezek egyikét alkotják. Elbeszélésemmel egyszerűen csak szórakoztatni akartam, de remélem, az olvasó valami érdekeset is megtud belőle egy változtatási hullámmal kapcsolatban, amely - legalábbis egy időre és bizonyos tekintetben - ismét kialakította a negyvenes és ötvenes évek "különálló-de-egyenrangú" berendezkedését.

"A MAPLE STREET-I HÁZ" - Emlékeznek Richard Rubinsteinre, producer barátomra? Chris Van Allsburg könyvének, a *Harris Burdick rejtvényei*-nek egy példányát ő küldte el nekem. Egyetlen sort mellékel csak hozzá: "Tetszeni fog neked" - írta hegyes betűivel, és tényleg *nem volt szükség* többre. Tetszett.

A könyv egy sereg rajzból, címből és képaláírásból áll - valamennyi a címbeli Mr. Burdicktól származik -, maguk a történetek nem találhatók meg benne. Minden kép-, cím- és aláíraskombináció afféle Rorschach-tintafolt, amely talán többet árul el az olvasó/néző gondolkodásáról, mint Mr. Van Allsburg szándékairól. Az egyik kedvencem egy férfit ábrázol, kezében székkal - melyet nyilvánvalóan bunkónak is használna, ha éppen szükség volna rá -, aki a nappali szőnyege alatt egy különös és valamiképp *organikus* púpra mered. "Két hét telt el, és ismét megtörtént" - olvasható a kép alatt.

Tekintettel a motiválással kapcsolatos felfogásomra, nyilvánvaló, hogy vonzódok az efféléhez. *Mi történt meg ismét két hét elmúltával?* Nem hiszem, hogy ez számítana. Leggyötrelmesebb álmainkban is csak névmások jelzik azokat a dolgokat, amelyek elől visszamenekülünk az ébrenlétbe, s verejtékben úszva, a rémülettől és a megkönnyebbüléstől borzongva felocsúdunk.

Feleségemet, Tabithát is elbűvölte a Van Allsburg-könyv, s ő volt az, aki javasolta, hogy családunk minden tagja írjon egy-egy kis elbeszélést valamelyik kép alapján. Így hát ő és legkisebb fiunk, az akkor tizenkét éves Owen is írt egyet. Tabby a könyv első képét választotta; Owen a közepéről választott egyet; én az utolsót választottam. Munkám eredményét - Chris Van Allsburg szíves hozzájárulásával - beillesztettem ebbe a kötetbe. Hozzátennivalóm nemigen van, legfeljebb annyi, hogy a história kissé bowdlerizált változatát az utóbbi három-négy évben többször felolvastam negyedikeseknek és ötödikeseknek, és nagyon tetszett nekik. Azt hiszem, Trentnek azt az ötletét élvezik a legjobban, hogy a gonosz mostohaapát felküldik a Nagy Túlontúlba. *Én* kétségtelenül ezt élveztem a legjobban. Ez a história még sehol sem jelent meg, s örülök, hogy most közreadhatom. Csak szeretném, ha a feleségem és a fiam elbeszélései is követnék.

"AZ ÖTÖDIK NEGYED" - Megint Bachman. Vagy talán George Komor.

"UMNEY UTOLSÓ ESETE" - Hogy ez *pastiche*, az nyilvánvaló, s ennél fogva "A doktor eseté"-vel egy pár, de annál igényesebb. Nagy rajongója vagyok Raymond Chandlernek és Ross Macdonaldnak, mióta az egyetemen felfedeztem őket (bár szeretném megjegyezni, mert egyrészt tanulságos, másrészt kissé nyugtalanító, hogy

míg Chandlert ma is olvassák és boncolgatják, addig Macdonald sokat magasztalt Lew Archer-regényeit a *livre noir* híveinek kis körén kívül mostanság kevesen ismerik), s megint csak arra gondolok, hogy ezeknek a regényeknek a *nyelvezete* tüzelte fel a képzeletemet; egészen új látásmódot tárt fel előttem, s ez erősen hatott annak a magányos fiatalembernek a szívére és az eszére, aki akkoriban voltam.

No meg a stílus ... melyet halálosan könnyű volt utánozni, ahogy az utóbbi húsz-harminc évben negyven vagy ötven regényíró is felfedezte. Én jó ideig nem vettem igénybe a chandleri hangot, nem volt mihez... nem volt *saját* előadnivalóm Philip Marlowe modorában.

Aztán ennek is eljött az ideje. "Arról írd, amit ismersz" - mondják a Bölcs Vén Krapekok - nekünk, Sterne és Dickens és Defoe és Melville szegény meteormaradványainak -, s az én esetemben ez tanítást, írást, gitározást jelent... noha nem feltétlenül ebben a sorrendben. Ami a saját pályán-belüli-pályámat illeti, az írásról való írást, eszembe jut az a mondat, amit Chet Atkins vetett oda egy este az *Austin City Limits*-en. Egy-két perc meddő gitárhangolás után a közönségre nézett, és ezt mondta: "Huszonöt évig tartott, amíg rájöttem, hogy nem nagyon megy ez nekem, de akkor már túl gazdag voltam ahhoz, hogy abbahagyjam."

Velem ugyanez történt. Úgy látszik, az a sorsom, hogy mindig visszatérjek egy bizonyos fajta kisvároshoz - legyen az Rockmennyország Oregonban, Gatlin Nebraskában vagy Willow Maine-ben -, és úgy látszik, az is a sorsom, hogy mindig visszatérjek ahhoz, amit csinálok. A kérdés, amely gyötör és emészt, és sohase fog békén hagyni, a következő: ki vagyok én, amikor írok? És kik vagytok *ti* ebben a vonatkozásban? Valójában mi történik itt, és mi értelme van az egésznek?

Ezekre a kérdésekre keresve a választ meghúzkodtam Sam Spade fedőrámat, rágyújtottam egy Luckyra (képletesen szólván, mert ez ma már nem divat), és írni kezdtem. Az eredmény az "Umney utolsó esete" lett, s a kötet összes elbeszélése közül ez áll a legközelebb hozzám. Most jelenik meg először.

(Szilárd Gabriella és Somogyi Pál László fordítása)